

Vakıfbank reklam filmi mükemmel

Telesiyej 20.07.2008

Son zamanlarda izlediğim, mesajını doğru aktaran, en seyirlik, en etkili az sayıda reklam filminden biri Vakıfbank.

Zamanı geçmiş, hantallaşmış bir yapıdan, dinamik modern bir yapıya dönüşümün duygusunu başarıyla veriyor, Vakıfbank'ın yeni reklam filmi. Yenilikçi bir yaklaşımı var; şube dekorasyonunun fiziki olarak gözümüzün önünde değişmesi, **yeninin** farklılığını inandırıcı kılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayşe Arman haklı, Migros iradesiz, Sedat Sertoğlu ise..

Telesiyej 24.07.2008

Ben köşe yazarı değilim.

Yalıkavak Migros'a da hiç gitmedim.

Ama Karabaş ve Migros'un, sırf köşe yazarı Sedat Sertoğlu tedirgin oldu diye yerinden yurdundan koparılıp sürgün edilmesine karşıyım.

Ayrıca koca koca adamların dünyanın en mazlum hayvanları olan sokak köpeklerinden korkması da biraz gülünç gelmiyor değil diğer yandan. (Aşılı, damgalı, kayıtlı, bakım altında oldukları belli sokak köpeklerinden hem de.)

Sedat Sertoğlu'nun yolu, Yalıkavak Migros'a düşmüş geçenlerde. Ayşe Arman'ın ifadesine göre Migros'un yanındaki Pottery Home'un önünde konuşlanan, yöre sakinlerinin çok sevdiği ve bakımıyla ilgilendiği Karabaş ve Migros, Sertoğlu'nun ve arabada bulunan diğer kimselerin belki de kendilerinden hoşlanmadığını hissedip, havlama gafletinde bulunmuşlar.

Akşam'ın köşe yazarından intikam girişimi çabuk gelmiş, bir yazıyla köpekler şikâyet edilmiş Migros'a; tedbir alınmış, Karabaş ve Migros, yerlerinden yurtlarından sökülüp, sürgüne gönderiliyormuş şimdi.

Ayşe Arman diyor ki: “O köşe yazarıysa, ben de köşe yazarıyım. O rahatsız olmuş. Ben olmadım. O gönderilmelerini istiyor. Ben istemiyorum. E ne olacak şimdi? Madem bir tek yazıyla o köpekleri göndermeye kalkıyorsunuz, o zaman bu yazıyla da lütfen yerlerinde kalmalarını sağlayınız.”

Yalıkavak Migros da pek iradesizmiş doğrusu. Anlaşılan o ki bu hayvanlar nicedir orada, müşteriyle aralarında bir sorun olmadığı gibi, sevilip bakıldıkları anlaşılıyor. Köşesi olan biri yazdı diye, kapısına sığınmış hayvanları nasıl böyle apar topar bir bilinmeyene sürükler Migros yetkilileri? Ya tam olarak doğru değilse anlatılanlar, ya abartılıyorsa, ya köpekleri korkutacak bir şey yaptıysa mesela arabadakilerden biri?

Sedat Sertoğlu’nun davranışı şaşırtıcı. Bir yazar, böyle bir şey için kalemini kullanır mı? Böyle bir şey olduysa bile, içeri girip, yönetime şikâyetçi olması, anlayıp dinlemesi gerekmez mi önce? Köşem var diye her kızdığı olayı kamuya taşır mı insan?

Ayşe Arman’ı destekliyorum ben. Bir mekânın kapısına sığınmış, paspasında uyuyan sokak hayvanlarına şefkat duymasını da çok sevdim ayrıca.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sen de yaz Hülya, sen de yaz!

Telesiyej 10.08.2008

Yazmak kolay çünkü he mi?

Mektup yazar gibi yazarsın kitabını ne olacak? Birine anlatırsın o yazar olmazsa ya da hiç anlatmaz, sipariş edersin. Olmadı, bir şeyler çiziktirsin; düzeltirler, senin imzanla yayınlanır. Düzeltmeseler de olur, öylece basılır, ne gam? Herkes kapaktaki fotoğrafa, imzaya bakar alır kitabı nasıl olsa; diline, anlatımına, fikrine bakacak hali yok ya kimsenin!

Hülya Avşar kitap yazıyormuş!

Yazaaar, yazmaktan kolay ne var? (Ayrıca, geç bile kaldı. Gülben ondan önce davrandı ya) Hülya Avşar’ın imzasıyla çıkacak bir kitabı hangi yayınevi basmaz ki?

Artık o da Saadettin Bey'in meclislerinde gerine gerine , "Kitabımda bu konuya değinmişim"li cümleler kurabilir böylece. Bu tür cümleler ruhuna küşayış verir insanın, yüzüne daha derin bir ifade yerleşir, gözlerde külyutmaz cin fikirli bakışlar. Hangi Sadettin Beymeclisi kayıtsız kalabilir bu sunuma?

Hülya Avşar kitap yazıyormuş!

Heykel ya da resim yapsa ya?

Olmaz değil mi? Anında o resmi ya da heykeli kimin yaptığını anlarlar çünkü ya da sahiden kendisi yaparsa, plastik sanatlar eleştirmenleri ve eksperleri birkaç dakika içinde değerini ya da değersizliğini biçiverirler.

Ama yazı öyle değil, di mi?

Yazı soyut bir ifade ne de olsa, resim gibi somut değil neticede. Eleştirmeni var ama, o da soyut alanda, soyut değerlerle hareket edebiliyor sadece.

Öyle okulu mokulu da yok bu yazı işinin, yazarsın kitabını, çakarsın imzanı (bütün mesele imzadır zaten), atlarsın kültürel sınıfını; olursun bir nevi Melina Mercuri, biraz da İngilizce dersleri filan, sonra belki siyaset. Hem Saadettin Bey rahatlar -böyle üst kültüre sıçramış biriyle olduğu için- hem de herkes işte.

Bir kitap hangi türden ya da konudan olursa olsun sonuç olarak bir dil sergilenmesidir kardeşler!

Yazı denilen şeyin aslı esası **dildir**, her şeyden önce.

Hülya Avşar'ın ve benzeri oyuncuların, şarkıcıların nasıl bir dilleri var ki yazıya cüret edebiliyorlar anlaşılır gibi değil. Yazı dili, mektup ya da konuşma dilinden çok farklı bir şeydir. Yazının temeli dildir, verilmek istenen mesajın temeli de -şayet içinde bir kültür iddiası varsa, ki HA'nın böyle bir iddiası var gibi görünüyor- kültür diline dayanır. Kültürün kaynağı dildir zira, dilin kaynağı da kültürdür tabiatıyla. Ve her ikisi de birbirinden ayrılmaz bir mütemmim cüzdür.

Yani ne kadar kültürün varsa, o kadar dilin; ne kadar dilin varsa o kadar da kültürün var demektir bu.

E ne olacak şimdi?

O halde nasıl oluyor da Gülben ya da Hülya kaleme sarılıp -ihtimal ki hiç sarılmadan- kitaplarını sıralıyorlar tezgâhlarımıza?

Ünlülerimizin, **hayatın sırrını** buldukları konusundaki ortak inançları da ayrı bir neşe kaynağı tabii. Kimi konuşur bu konuda, kimi de kâğıt kaleme sarılıp, **öğütçülüğe** soyunur.

Kendi başlarından geçeni, farklı ve özgün bir hayat deneyimi sanıp; hayatın sırrının anahtarını ele geçirdiklerine inanıp; bu mucizevi anahtarı bir iyilik yapıp halka da aktarmayı görev bilirler.

Tıpkı Hülya Avşar gibi.

Aslında her şey imza içindir ya, hayat anahtarı+kâğıt+kalem= imza.

Ama içi doluymuş boşmuş, kimin umurunda? Yeter ki arzulanan sınıfa sıçratsın.

Peki bunca arzulanan **sınıf** ne ola ki?

Ne olacak ki, küçük burjuvazinin **paralanmış**ı sadece.

Anlayacağınız...

Boşuna boşuna işler işte!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya Avşar'ın başarılı iletişim hamlesi!

Telesiyej 24.08.2008

Kurban tartışması bu yıl erken başladı.

Hülya Avşar, konunun uzmanlarını ve bilimadamlarını sollayarak, hızla öne geçti ve başarılı bir iletişim hamlesi yapmış oldu. Her ne kadar konuya yarım yamalak daldıysa da, gündemi oluşturup, kurban konusuna sahip çıktı.

Bundan böyle diğer kişiler, bu konudaki kanaat önderleri, teologlar ne kadar tartışılırsa tartışsınlar, star Hülya Avşar'ın takipçisi olabilecekler ancak.

Bu da doğal bir iletişim sürecidir aslında. İlk mesajı veren –tabii ki, en azından yüzde elli doğruluk payı şartıyla- bu işte lokomotif olur, değil mi Ali Hoca? (Aman bir karışıklık olmasın, Ali Hoca'dan kastımız Ali Saydam'dır elbet, ben ondan başka Ali Hoca tanımam yoksa!)

Hülya Avşar'ın “Hayvan keserek bayram olmaz” yorumu, sokaktaki insanın bir solukta etkilenebileceği, net olarak algılayabileceği en basitinden bir mesaj bana göre. **Kan** ile **neşenin** (kutlamanın) bir arada olamayacağının da oldukça düşündürücü bir vurgusu aynı zamanda.

“Hayvan keserek bayram yapan bir dini aklım almıyor... Yollarda, çocukların gözü önünde kurbanların kanlarını akıtmanın Müslümanlıkla ilgisi olduğunu düşünmüyorum. Kızım Zehra'yı da bu görüntülerden hep kaçırdım” diyor Hülya Avşar.

Diyor da, işin özüne yaklaşırken birdenbire biçimselliğine yöneliyor. Yani, kurban kanları sokaklarda değil de, kamunun tanık olmadığı kuytu yerlerde akıtılsa, Müslümanlıkla ilgisinin olabileceğini ima ediyor sanki.

Bu da Hülyavari bir kavram kargaşası örneği tabii.

Oysa Prof. Dr. Hüseyin Hatemi, “Kevser Süresindeki ‘..v’ enhar’ ibaresi, ‘kurban kes!’ mi demektir?” adlı makalesinde kurban kesmenin amacının kan dökmek ve insandaki sadist hisleri tatmin etmek olmadığını açıkça kavranması gerektiğini söylüyor. Hatemi, “Kur'an-ı Kerim'in açıkça belirttiği gibi, kurban kesmek de fitre vermek gibi ancak ve ancak bir toplumsal yardım vesilesidir” diyor. Hülya Avşar, hayvan keserek bayram yapılamayacağı görüşünderse şayet; Profesör Hatemi'nin dediği gibi, kurban kesmek de, fitre vermek gibi, sadece bir toplumsal yardım vesilesi ise neden kasaplardan, -hayvana nispeten fazla acı vermeden, daha profesyonel koşullarda kesilmiş hayvanların etleri- satın alınarak ihtiyacı olanlara verilmiyor diye sorabilirdi mesela. **Böylece hem daha az hayvan öldürülmüş olur, hem de nispeten daha az acı çektirilmiş olur** diyebilirdi.

Üstelik, bu konudaki gerçeklik gün geçtikçe daha iyi algılanıyor; kurban ritüelinin semai dinler öncesi bir tür pagan ritüeli olduğu konusunda tartışmalar var artık. Hiçbir semai dinin kabul edemeyeceği hatta karşı duracağı bu pagan geleneğinin İslami kültür açısından tekrar ele alınmasında yarar yok mudur? Ancak bilinçlenme açısından yumurta kapağıya dayandığında, yani Kurban Bayramı'nın hemen başlangıcında hocalarımızın bu tartışmayı açmaları da bir tür yasak savma gibi oluyor.

Uzun lafın kısıyası...

Ne kadar seviyorlar özentî özentî işler yapmayı.

Bir Osman Sınav projesi diye takdim edilen *Doludizgin Yıllar*, atv'nin resmi web sitesinde şöyle tanıtılıyor: “***Doludizgin Yıllar***’da; ailesi tarafından bir proje çocuğu olarak yetiştirilen 19 yaşındaki Barış’ın İstanbul’da başlayan fırtınalı hikâyesi; şehrin kaos ortamından sıyrılarak Ömerli’deki sıradışı bir çiftliğe kadar uzanıyor... Farklı bir çevreden gelen Barış bir yandan yepyeni bir hayatla karşılaşırken çiftliğin diğer gençleri Gülşen, Bekir, Feraye ve Aliço’nun hayatları da Barış’ın gelişiyi birlikte yavaş yavaş değişiyor...”

Öncelikle Barış denilen avanağın nesi proje çocuk anlamış değilim. “Farklı bir çevreden gelen Barış” deniliyor tanıtım yazısında. Nereden belli yavru farklı bir çevreden geldiği? Barış’ın, Ömerli’deki sözde sıradışı çiftliğin gençlerinden ne tipoloji olarak bir farkı var, ne de jestüeli üst sınıfın işaretlerini taşıyor.

Uzun lafın kısıyası Nuh’un Ankara Makarnası, **Doludizgin Yıllar**, ismiyle müsemma durmuyor hiç. Dizide atlardan başka şaha kalkmış bir durum yok anlayacağınız.

Sınıflamalara da hiç lüzum yok ayrıca... Üst sınıf, alt sınıf, aslında orta sınıf. Daha da ötesi –başlangıcı ve sonu- küçük sınıf, yani küçük burjuvazi. (Aman yanlış anlamayın, zenginliğin ve fakirliğin sınıf olgusuyla ilişkisi yoktur ha!) Yani hepsi bir işte! Türkiye’de sınıfsal olup biten de bu zira.

Kusura bakmasınlar ama Barış’ı burjuva genci gibi göstermek hiç olmamış yani, dahası Barış, duruşuyla, davranışı ve ifadesiyle, bilhassa ses tonu ve konuşma diliyle tam bir lümpen köşebaşı delikanlısı ne yazık ki. O yüzden ikide bir yukardan bakmalar ve üst sınıf halleri takınmalar da, vücudun kabul etmediği bir yabancı organ gibi duruyor.

Ruffles'ın yeni ve vahşi reklam filmi!

Vahşice para kazanmanın çok net bir örneği Ruffles'ın yeni reklam filmi.

Tavukçuğun sırtına bir paket Ruffles cips yapıştırmış dahi reklamcılarımız, hayvancık korku ve panik içinde kaçacak delik ararken, peşinde de en az on kişi var kovalayan.

Hayvanın küçücük kalbi bu vahşete, bu kadar korkuya dayanmış mıdır acaba? Orasını bize göstermiyorlar tabii.

Kampanyanın adı: *En hızlı Ruffles Yakalama*. (Bir nevi en hızlı para yakalama ve bunun için her şeyi kullanma da denilebilir tabii!)

Bir kutunun içine hapsedilmiş beyaz bir tavukçuk, kapak kaldırılarak serbest bırakılıyor. Korku ve panik içindeki tavukçuk, sırtına yapıştırılmış Ruffles paketiyle bağıra çağıra kaçıyor bir müddet; delirmiş gibi kovalayan delikanlılardan biri, son çare uçmaya çalışan hayvanı havada yakalıyor ve muzaffer bir edayla, tavukçuğun sırtına yapıştırılmış cips paketini açıp yemeye başlıyor!

Aman ne yaratıcılık!

Derken, "Enlerin Patates Cipsi" sloganı patlıyor ekranda!

Bu ne yavu? Reklamcılık bu mudur? Yaratıcılıktan bunu mu anlıyorsunuz?

Benim de bir hayalim var tabii; Bu parlak fikir kiminse ve bu fikri Ruffles'da onaylayan her kimse, ben de onların sırtına Ruffles'ın her cinsinden birer paket yapıştırıp, sokaklarda, halkın içinde kovalatmak istiyorum; artık kim kimi yakalar da hangi cipsi tercih ederse, onu açıp bizzat o şahsın sırtından doya doya yesin diye.

Sizi bilmem ama ben artık eve ne Ruffles'ı sokarım ne de diğer yan ürünlerini!

Asla!

Hayvanlara duyarlı olan hiç kimsenin de evine bu ürünü sokacağını sanmam ayrıca!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortaya karışık bir entelektüel verelim!

Telesiyej 26.08.2008

Entelektüel tanımı da değişiyor zamana göre, neticede entelektüellik kavramı da, bir 12 Eylül'den geçti; bir ideolojik temizlikten nasibini aldı o da haliyle.

Anlaşılan, bu süreç içinde hayli değişmiş entelektüel tanımı; bir kere anne ve babanın ayrı olması şart entelektüel olabilmek için; entelektüel adayı küçük yaşta bir başına kalmalı ki, kendinden nefret edip, kendini aşağılasın (nedense). Ayrıca orta son sınıfta Uğur Mumcu ve Aziz Nesin okumak da şart. Böylece, insan oturup Türk edebiyatı konuşabilecek bir donanımına sahip oluyormuş. Hayatta çok ama çok yalnız kalıp kendini okumaya vermek de bu işin olmazsa olmazı. Bir de Seda Sayan'ın programına çıkıp göbek atmamak gerekiyor asla; içinizden gelse de tutacaksınız kendinizi artık. (Ama bana kalırsa, bir entelektüel olmak istemeseniz de bunu yapmayın zaten!) Yalnız bir de klasik müzik konserlerine gitmeniz gerekiyor. Eh kafanız da çalışıyorsa az buçuk, bitti gitti o zaman, siz bir ENTELEKTÜELsiniz.

Kendisini bir entelektüel olarak tanımlayan Doğa Rutkay'ın tanımı bu; ben onun yalancısıyım anlayacağınız (ben de ne çok ve türlü türlü insanın yalancısı oldum bu sütunlarda, ekmek parası için değer mi bu Ali Hoca, değer mi hiç).

Doğa Rutkay'ın kendisini entelektüel bulmasına hiçbir diyeceğim yok da, tarifinden işkillendim biraz. Cafe Milliyet'te Ali Eyüboğlu'nun yaptığı röportajda kadın erkek eşitliğine inanmadığını söylediği bölüm biraz düşündürdü doğrusu beni: "Türk örf ve adetleri 'beyimdir, hanımım' diyalogları benim için daha geçerli. Bence kadın kadınlığını bilmelidir. Erkekçe bir dünyada yaşamamıza rağmen ben buna karşı olmayan bir kadınam. Babamın evde kurduğu hâkimiyet beni çocukluğumdan beri çok etkilemiştir." Demesi yakıştı mı Doğa Rutkay gibi çağdaş bir entelektüel kadına?

İşin şakası bir yana (hangisi şakaydı yavru), toplum zaten 12 Eylül sonrası travmasını hâlâ atlatmış değil. Bütün kavramların alanları kaymış durumda. Bir yandan da insanlar bilgiye ve tanımlara susamış halde. Mesaj ne olursa olsun

sünger gibi emiliyor ve derhal kabul görüyor. Medyadan aldığı mesajları ideolojik hazırlığı olmadan benimseme durumunda. Ünlülerin (küçüklü büyüklü) her sözü, her davranışı gündem oluşturabiliyor bu ideolojik çöl ortamında.

Sözün özü artık aranmaz oldu. Yeter ki birileri önemliymiş gibi söylesin.

Yoksa derdim Doğa Rutkay'ın karışık zihninin ortaya döküp saçtığı inciler değil.

İnsan Tansu Çiller'e benzemek isterse...

Hayat mücadelesi yüzünden geri dönüşü olmayan bir yola çıkıp, bir başkasına benzemek için estetik ameliyat olan Çiğdem Savaş'ın durumu hayli trajikti zaten, şimdi ise travmatik bir potansiyel taşıyor bence.

Aslında bu konuda yazmak istemezdim, bana fena halde dokunuyor çünkü. Haberi ilk okuduğum günden beri bir yok sayma eğilimi görüyorum kendimde bu yüzden.

Sistem, insanları ne hale getiriyor?

Doğasına bile taarruz ediyor neredeyse!

Daha önce böyle bir şey hiç duymadım, bir insan, sırf bir rolü elde etmek için ameliyat masasına yatıp, yüzünü değiştirir mi?

O kadar zahmet de boşa gitti şimdi? *Cumhuriyet Kadınları* projesinde canlandıracağı Tansu Çiller rolü için yedi saat süren bir estetik ameliyat geçiren Çiğdem Savaş, projenin sahibi Seyhan Soylu (Sisi) tarafından, hakkında yapılan spekülasyonlar projenin önüne geçti gerekçesiyle kadrodan çıkarılmış.

Sisi, bir Cumhuriyet mitingine dönüştürmeyi (!) arzuladığı projesinin önüne kimselerin geçmesini istemiyor anlaşılan (tabii kendisi dışında), ama bu genç kızı işten atmakla neyi korumuş onu pek anlayamadım yine de! Nihayetinde

Cumhuriyet Kadınları projesi de bizatihi spekülâtif bir proje değil midir zaten? O halde hakkında yapılan spekülasyonlar, projenin önüne geçti saçmalığı da nedir?

Yaz ekranlarından kimler kalacak?

Bana kalırsa *Son Ağa*, *Küçük Kadınlar*, *Düğün Şarkıcısı* ve belki *Elif* dışında yeni sezona kalmayı hak eden bir dizi yok.

Ne yazık ki diğerleri boşa harcanan emek ve para. Belki şu veya bu şekilde yaz gecelerini doldurdular ama sonbahar ve kış sezonunda yayına girecek dizilerle mücadele etmeleri çok zor.

Aslında *Son Ağa*, *Küçük Kadınlar* ve *Düğün Şarkıcısı*'nın da işi biraz zor bence; senaryoların sıkı bir revizyondan geçmesi gerekiyor. Karşılarında *Yaprak Dökümü*, *Elveda Rumeli*, *Aşk-ı Memnu* ve henüz açıklanmayan çok güçlü rakipler var.

Bütün bu dizilerin başarılı olabilmeleri için iki temel kriter vardır bence: Birincisi, en soyut fantezinin bile gerçekliğe uyması gerekir. İkincisi ise seyirciye saygı duyulması şarttır.

Geri kalan her şey bu iki temel kriterden ürer.

Zira Türkiye heterojen bir toplumdur; çok farklı ve çok sayıda uygarlık kaynaklarına sahiptir. Bu da çok titiz ve dikkatli olunmasını gerektirir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ebru Şallı'nın kafası karışmış!

Telesiyej 29.08.2008

Oğlu Beren, kendini İspanyol tenisçi Rafael Nadal zannediyor diye çok seviniyormuş Ebru Şallı!

Okulunda yoklamalarda öğretmenine ismini Nadal diye söylettiriyormuş; annesi Ebru Şallı da, “Bu bizi mutlu ediyor. Tenis oynamak, babasına da ona da çok yakışıyor” demiş.

Allah selamet versin!

Bu benim başıma gelse, sevinçten zil takıp oynamak yerine, kederden hafif sayılamayacak bir boyutta depresyona girer, bu arada gitmediğim doktor, çalmadığım kapı bırakmazdım herhalde; yetişin oğlumda kişilik parçalanması var, kendini bir tenisçiyle karıştırıyor diye.

Cemiyet insanları (sonradan paralı iş adamlarıyla evlenen mankenlere böyle deniyor), biraz geniş yürekli oluyor zahir. Ebru Hanım mutluluğunu şöyle dile getiriyormuş, kendini başkası zanneden oğluyla ilgili olarak; “Beren, tenis konusunda artık neredeyse bir profesyonel, tenis oynamak onu mutlu ediyor, bu da özellikle babasını gururlandırıyor”.

Sınıfsız zenginlerimizin özendikleri marka insanların -ki çoğu Batılı’dır- sahip oldukları, içinden doğdukları, tarih için önemli bir sınıf vardır. Bu sınıfın adı da burjuvazidir. Bu ünlü marka isimler tam olarak bu sınıftan olmasalar bile bu sınıfa çok yakın hizmet eden diğer sınıfsal katmanlardan gelirler.

Küçük Beren’i, bir burjuva çocuğu gibi yetiştiriyorlarsa, yani olmayan bir sınıfın, gelecekte olacak bir üyesi gibi eğitiyorlarsa ve yaşatıyorlarsa yazık ediyorlar aslında.

İnsan her şeyi edinebilir zira; ama, dışarıdan, para aracılığıyla edinemeyeceği tek şey SINIFTır. Burada söz konusu olan burjuva sınıftır tabii ki.

Öyle değil mi Ali Hocam!

Kim yakalar bu mesajı?

Vallahi herkes yakalayamaz doğrusu!

Bi tek Yüksel Aytuğ yakalar böylesini.

Mesaj zorlu çünkü.

Bir o kadar da şifreli.

Bir o kadar da derin ve üstü örtülü. Manadan yana da pek gani maşallah!

Gerçi bu mesajın, aynı yayın grubunun TV kanalında yayımlanan bir diziyle ilgili oluşu şifreyi çözmeye yardımcı oluyordur belki. Yani şifreyle bir duygusal bağ filan oluşuyordur böyle olunca belki.

Ama yine de bravo derim ben!

Ne yalan, ben de seyrediyorum bu doyumsuz güzellikteki anlamlı diziyi ama bu gizli mesajı yakalayamadım tabiatıyla.

Ben şahsen kendi görüşümün biraz sığ olmasından kuşkulaniyorum doğrusu. Aksi halde ben de Yüksel Aytuğ gibi, Osman Sınav'ın, *Doludizgin Yıllar* dizisindeki sektör eleştirilerini farkına varıp, gönderdiği ince mesajları alabilirdim şıp diye.

Ama heyhat!

Aytuğ diyor ki: “Son bölümde, çiftliğin kâhyası, iki genç arasındaki ağız dalaşı üzerine araya girip, ‘Bırakın gevezeliği. Burayı kadın programlarına çevirdiniz’ deyince, kâhyanın kızı şaşırды: ‘Baba? Senin sabah programlarını izlediğini bilmiyordum...’ Otoriter kâhyanın itirafı önemli bir sektör saptaması içeriyordu: ‘Eee... Onaylamıyorum ama izliyorum... Tüm Türk halkı gibi yani...’”

İşin garibi, hem gazetede okudum hem de buraya yazdım ama hâlâ sektör eleştirisiyle ilgili gizli mesajı anlayamadım.

Bir nevi dumkof hali.

Yani Şimdi buradaki saptama, hani bizim halk ne verirsiniz onu alır, daha iyi Şeyler verseniz onları da alırdı gibi bir hayıflanma mı? Yoksa bu halk hem seyreder, hem beğenmez mi? Birincisi sektörel eleştiriye girebilir de; ikinci Şık doğrudan halkı adres gösterir.

Yoksa ikisi de değil mi kast edilen?

E anlamıyorum, sahiden!!

Cin fikirli Rahip ve Bayan Rahibe Yarışması

Dünyanın en güzel kadınları belki de rahibelerdi. Ama onları kıskanan birileri -çok büyük bir ihtimalle rahibe olmayan güzel kadınlar- bu gerçeğın ortaya çıkmasını engelledi.

Hayatla ilgili ilginç pek çok buluşun ve girişimin yaşandığı İtalya’da yapılması planlanan bir güzellik yarışması, muhalifler yüzünden yapılamadı.

Meryem Ana, bütün tasvirlerinde hüznölü olmasına rağmen, duru bir güzellikle sunulmuştur. Onun acısını devam ettiren rahibeler arasında neden aynı güzellikte kadınlar olmasın ki?

Bayan Rahibe İtalya Yarışması, en güzel rahibenin seçilmesi amacıyla planlanmıştı. Rahip Rungi’nin bir projesi olan bu yarışmanın esas amacı Rungi’ye göre: “Rahibelerin hepsinin yaşlı, cılız ve hüznölü olduğu”nun aksini kanıtlamaktı.

Rahip Rungi, aslında bir algı değışikliği oluşturmak istemiş. Ve aynı zamanda Kilise’nin moderniteyle ilgili yeni yüzüne de hizmet etmek düşüncesindeymiş bence.

Karşı çıkanlar; herhalde, bu işin sonu yoktur. Bugün güzel rahibe yarışması, yarın yakışıklı rahip yarışması yapmak isteyenlerdir diye düşünmüş olsa gerek!

Markalar dünyasında yaşıyoruz.

Dünyanın en güzel rahibesi, dünyanın en ilginç markalarından birine dönüşebilir. Peki bu markadan sistem nasıl yararlanabilir? Bir düşünün!

Bir bikini firmasının bu markaya sahip çıktığını ya da bir çorap markasının dünyanın en güzel rahibesiyle anlaşma yaptığını düşünün!

Ulvilik değer mi kaybeder yoksa bu cesur atakla yeni değerler mi kazanır?

Sizce hangisi?

Bence Rahip Rungi çok cinfikirli bir stratejistmiş ya, değerini bilememişler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evlenmelere doyamıyoruz!

Telesiyej 31.08.2008

Çok şükür yaz bitti.

Esra Erol, *Star TV*'deki evlendirme işine geri döndü.

Biz onsuz nasıl yaşayabildik? Sorarım size, nasıl?

Koca bir yaz mevsimini hiç evlenmeden nasıl geçirebildik, bunu yaşamadan bilmek, anlamak mümkün değil!

Biz milletçe evlenmek istiyoruz çünkü.

Mütemadiyen evlenmek istiyoruz.

İstemek ne kelime.

Evlenme buhranına kapılmış gibiyiz.

Çok acelemiz var!

Ama kendi başımıza evlenemiyoruz.

Mutlaka bir Esra Erol lazım bize.

Program program gezip, kendimize uygun bir eş arıyoruz.

Bazen buluyoruz, evleniyoruz. Olmadı boşanıyoruz. Korkumuz, çekincemiz yok. Televizyon programları var arkamızda kapı gibi, gidip yeni bir eş buluruz nasılsa!

Müjdeler olsun ki, *Esra Erol'la İzdivaç* dükkânı, haftabaşı *Star TV*'de açıldı yeniden.

Bir güven duygusu kapladı içimizi.

Artık huzurluyuz, istediğimizde, istediğimizi gidip alırsız dükkândan.

Televizyonlardaki evlendirme **işi** marketçiliğe dönüşmüş durumda zira. Rafta teşhir edilen ürünler gibi, sahnedeki iskemlelerinde bir güzel teşhir ediliyor evlilik adayları da; fiyatları/gelirleri öğreniliyor. İçeriğe geçilince –yani ürünün içeriği- evi var mı, araba sahibi mi, hemen ve en hızlı biçimde öğreniliyor; lezzeti ve tadına gelince, eski eşler, çocuklar, torunlar hakkında bilgi sahibi olunuyor. Şekil meseleleri ise ambalajın boyu bosu, şişmanlığı zayıflığı, esmerliği sarışınlığı öğrenilerek ya da talep edilerek çözülüyor.

Bu tip programlar gittikçe insaniliğini kaybediyor.

Mekanikleşiyor.

Monotonlaşıyor.

Kültürel değerler ve birikimler önemsenmiyor artık.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En gizli ve tehlikeli ideoloji!

Telesiyej 02.09.2008

Yine aynı türcülük, yine aynı insan önceliği...

İnsanın ve doğanın en gizli ve en tehlikeli ideolojisi: insana ya da doğaya öncelik tanımak.

Pratikte ise tabii ki insana öncelik tanımak!

Onulmaz bir idrak hastalığı gibi.

En klasik ifadesiyle "Bu kadar aç ve zavallı insan varken, hayvanlara yardım edilir mi?" teranesi.

Sabah Günaydın

'ın 'Yakından Kumanda' köşesinde: "Bu; hayvan severliğimizin, insan severliğin önüne geçtiği ibret anlarından biriydi..." deniliyor.

Bu cümleleri icap ettiren konu: Gani Rüzgâr Savata'nın yönettiği *Saddam'ın Askerleri* adlı filmde, bir kamyonun arkasında sürüklenen "AT"la ilgili olarak hayvanseverlerden gelen tepkiler ve ağır eleştiriler.

Yakından Kumanda

'nın yazarı, hayvanseverlerin tepkilerini, bir atın film icabı iple bağlandığı bir kamyonun arkasından sürüklenmesine kızmalarını anlamamış pek: Aynı sahnede kamyonun diğer yanına bağlanan ve tıpkı at gibi yerde sürüklenen insanın medyada konu edilmemesine tepki gösteriyor. Ama burada iradenin kimin elinde olduğunu da ısıkıyor galiba.

Atın kendisini sürüklerken, insanı da sürüklediğini mi sanıyor? İnsan her durumda hayvana göre kendini koruyabilen –canı acıyorsa bunu dillendirebilen- konuşabilen, isyan edebilen bir canlı nihayetinde.

At öyle mi?

Arabanın arkasında sürüklenen her kimse, onun kendi kararının sonucu bu.

Ata sormuşlar mı, *kamyonun arkasına bağlayıp sürükleyeceğiz seni ne dersin* demişler mi?

Neleri tartışıyoruz yavru?

Artık, şu idrakte bulunmalıyız; ne insanın kurtuluşu doğanın kurtuluşundan ayrılabilir, ne de doğanın kurtuluşu, insanın kurtuluşundan.

Entelektüel süreçlerimiz içinde bu ayrımın ezberini bozarak, aslında insanın doğanın bir parçası olduğunu, diğer tüm canlılarla da aynı töze sahip olduğunu, aynı tehdit altında bulunduğunu ve yine aynı güzellikler içinde yaşayabileceğini idrak etmemiz gerekmiyor mu artık?

Bu tek taraflı ve maskülen egemenlik ideolojisini, çocuklara ve gençlere artık aktarmayalım derim ben ya, yine siz bilirsiniz!

Türkiye'nin ilk iletişim enstitüsünde neler olacak?

Ali Hoca yaptı yapacağını sonunda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsanlığı gelişmiş olanlar mı koştu, insanlık için mi koşuldu?

Telesiyej 03.09.2008

Koşanlar koştu bir güzel.

Gerçi neden koştuğunu bilene rastlamadım pek ya.

Televizyon muhabirleri epey bir gayret gösterdiler ne yalan, birkaç kişiye mikrofonlar uzatıldı filan ama... *güzel bir organizasyon, mutluyuz, gururluyuz* kabilinden göğüs kabartıcı birkaç söz dışında, amaca vakıf kimseye rastlamadım ben şahsen.

Koşunun üst başlığı da, alt başlığı da hayli şakırtılıydı doğrusu: *Medeniyetler İttifakı Türkiye Ulusal Planı bünyesine dâhil edilen İnsanlık Koşusu.*

Pek genel bir başlık!

Ne demek **İnsanlık Koşusu**?

İnsanlığı gelişmiş olanlar mı koştu? Yoksa insanlık için mi koştular? Şimdi biz koşmadık, insanlıktan nasibimizi alamadığımızdan mı koşmadık yani, insanlık umurumuzda mı değil yoksa? Aa hiç olur mu, kendim için söyleyemem yakışık almaz ama Kemal Amca çok insanıyetli bir şahıstır mesela; gözümle gördüm, herkes koşarken, o televizyon karşısında Dügün Şarkıcısı'nı bekliyordu. İtiraf edeyim koşmayı hiç düşünmedik. Nefesimiz de yetmezdi zaten. Yine de katılmalı, nerede trak orada bırak tarzı bir yaklaşım mı sergilemeliydim acaba? Babam bana "spor yapma kalbi yorar" demişti; "sağlam kafa sağlam vücutta bulunur"la, "spor yapma kalbi yorar" arasına sıkışıp kalmış biriyim ben. Sözden de anlaşılacağı üzere sağlam vücut, spor yaparak elde ediliyordu; öyle olunca da, sağlam, sağa sola çarpsa da kırılmayacak bir kafaya sahip oluyordu insan. Diğer yandan babamın tezine göre spor yaparsa insanın kalbi yoruluyor, vakitsizce durabiliyordu hatta. Sağlam adaleler, atletik bir vücut, yere düşse kırılmayacak bir kafa ama durmuş bir kalp benim için iyi bir seçim değildi. Bu yüzden sporun her çeşidinden, bilhassa koşmak halinden uzak durdum hep.

Pazar günü, babası tarafından yanıtılmayanlar koştu.

Ben evimin terasından onların finale yaklaşmasını izledim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kim önemli, kim değerli ve Hümeýra'nın başına gelen

Telesiyej 04.09.2008

Önemli ile değerli arasındaki uçurumu daha iyi algılayabilmemiz için açık bir örnek yaşandı son günlerde.

Önemlinin, değerliye göre ticari bir marka olduğu, değerlinin ise önemliye göre kültürel-sanatsal bir değer olduğu, ama bu değerın önemlinin markası tarafından dışlandığı bir durumdan söz ediyorum.

Bir sektörün, etik değerlere ne kadar sahip olduğunu göstermesi bakımından da oldukça iyi bir örnek bu.

Birkaç hafta önce *Avrupa Yakası* dizisinden Hümeýra'nın ayrıldığı konusundaki haberler yayınlanmaya başladı medyada. Yaratılan izlenim, Hümeýra'nın kendi isteğiyle diziden ayrıldığını ima ediyordu.

Bu arada Hümeýra ile arasının pek iyi olmadığı bilinen Ata Demirer'in diziye dönmesinin de Hümeýra'nın hoşuna gitmemiş olabileceği ileri sürülüyordu. Ama pazartesi günü yayınlanan haberler farklıydı. Hümeýra ile konuşan Milliyet'in haberine göre, *Avrupa Yakası*'nda İfot'u canlandıran sanatçı, bu sezon alacağı zammı öğrenmek için yapımcıları aradığında, "Bu sezon dizinin kadrosunda yoksunuz!" cevabını almıştı. Milliyet'in haberine göre yapım şirketi yetkilileri Hümeýra'ya, bir hafta önce Ata Demirer'le anlaşıldığını, kendisinin de bu nedenle diziden çıkarıldığını belirtti.

Önemli (Ata Demirer) geldi, değerli (Hümeýra) gitti sonuçta.

Gelelim yapım şirketinin hali tavrına.. bir şirketin kurumsallaşması içinde, etik değerler vardır. Para değerinin yanında, neredeyse daha değerlidir bunlar. Kusurluysa, beklenen randımanı göstermiyorsa ve bu da çok net biçimde uzman kişiler tarafından kabul ediliyorsa, bir dizi kadrosunda yer alan oyuncu tabii ki kadrodan çıkarılabilir. Ama bu durumda bile oyuncuya önceden bildirilir. Zira böyle bir şeyi oyuncunun sürpriz olarak öğrenmesi gayri insanidir. Hümeýra vakasına gelince.. şu anda Türkiye'nin bütün TV seyircilerine sorabilsek,

Hümeysra'nın dizide kötü oynadığını, işini layıkıyla yapmadığını söyleyecek tek bir kişi bile çıkmaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yazlıktan dönenler ve Duru Muhabbetler

Telesiyej 05.09.2008

Allah korusun duygusallaştım mı yoksa ben?

Eski bildik programlar bir bir sezonu açtıkça, ev kalabalıklaşıyor sanki, güven duygusuna benzer bir şeyler mi hissediyorum ne?

Herkes güneşliklerini sıkı sıkıya kapatıp, koltuklarının üzerine bembeyaz çarşaflar örttükten sonra bir bir yazlığa taşınıp da apartmanı boşaltınca, hiçbir yere gitmeyen tek daire sakini Şükran Teyze'ye benzettim kendimi. Yaz sonunda apartman sakinleri İstanbul'un çeşitli sayfiye semtlerinden kışlığa dönerken nasıl rahatlar, sevinir, her duyduğu ayak sesinde, ya da asansör gürültüsünde daire kapısını açıp, "Siz de döndünüz mü evladım?" diye aşırı bir şefkat tonlamasıyla sorardı.

Boş bulunup, *Masumiyet Müzesi*'ni okuyan Ayşegül'e "Şükran Teyze'ye mi benzedim yavu yoksa ben?" diyecek oldum.

Ama hepsi bu.. bu kadar söyledim... sadece birkaç kelimedenden ibaret bir cümlecik. Ne öncesi var, ne sonrası. Ne aklımdan geçenleri biliyor, ne duygularım konusunda yaşadığım kuşkuları. Başı sonu olmadan, ortadan ve ortaya anlamsız bir cümle yuvarlayıvermişim otokontrolsüzlük sonucu.

Ayşegül, kitaptan kafasını bile kaldırmadan cevapladı sorumu, yalnız sorumu mu? Endişelerimi, sahte duygulanımlarımı, geçmişi yâd etme ve canımı acıtma buhranımın uydurukluğunu yüzüme çarpıverdi:

"Yooook canım," dedi. Neden üç o'lu, iki ı'lı bir yok canım çektiği üzerinde duracak oldum bir an, ama insan tekniğe fazla takılmamalı tabii: "Seninki sadece yazacak programların çeşitlenmesinden doğan bir güven duygusu, bir nevi oh malzeme bol, çarçabuk tak fişi bitir işi ayağı." Onun son zamanlardaki bu ağzı bozuk hâllerinin, okuduğu romanın adına duyduğu tepkiden kaynaklandığını düşünüyorum ya.. neyse. Fakat o anda suçüstü yakalanmışlık duygusu sardı benliğimi, bu yüzden de fazla ayrıntıya giremedim doğrusu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hüseyin Kenan da Hüsnü Şenlendirici'ye benzedi biraz!

Telesiyej 06.09.2008

Tabir caizse (bana göre caiz değil aslında ya, Nobelli yazarımız para sahibi sınıfı, burjuva diye adlandırınca, naçar kalmış olabilirim) burjuva erkekleri, hani neredeyse (utanmasalar) hepsi, kavruk besleme Lamia'ya âşık oluyorlar ya ben bunun sebebi hikmetini çakamıyorum işte hiç!

Hayır öyle şahane kadın Sevim Çağlayan hâli de yok kızcağızın. Kaş altından bakmalar, hafif kambur bir duruş, deli deli kaçmalar filan, burjuva erkeklerini hayattan vazgeçirtecek, saç sakal koyvertip, Boğaz'a nazır köşklerinin balkonunda bir kloşar (clochard) gibi süründürecek, ya da dünyanın en ünlü kemancısıyla boğaz boğaza getirip dövüştürecek kadar çekici özellikler midir acaba? Hani öyle derin bir sohbetini, edebiyattan girip felsefeden çıktığını, ya da taşı gediğine koyan analizler yaptığını filan da görmedik ki, zekâsına ve entelektüel birikimine vuruldu bizim burjuvacıklar diyelim. Kızcağız liseyi bitirmek için karnında bebeğiyle sınavlara çalışıp durmuştu bir dönem. Daha öncesinde de tahta fırçalamaktan bir kitabın kapağını açmaya zamanı olmamıştı bize ima edildiğine göre.

Ardında, aşkıyla kavrulan bir dizi burjuva erkeği bırakıp, İstanbul'dan bebeğiyle birlikte bilinmeyen bir sayfiye kasabasına kaçan Lamia'ya bu ücra yerde de bir yönetmen rastlayıp âşık olmaya kalkmaz mı? (Yönetmen Bey, belki kendisi bile bilmiyor henüz ama, âşık olmaya başladı bile, bu hafta değilse gelecek hafta olacak bu iş. Bize yapılan ima bu yönde ziral!)

Bu Hüseyin Kenan da, Hüsnü Şenlendirici'yi hatırlatıyor bana. "Hem Lamia hem Cavidan.. iki aslan gibi kadın arasında kaldım, ne şanslıyım" gibilerinden biraz sevindirici olmuş gördüm ben onu. Lamia'ya delicesine âşık hani, son bölümde benimle gel, benimle gel diye yalvarıyordu ya..

Lamia çekip gidince, hop yine dönmüş meğer Cavidan'a. Bir de ne görelim salı akşamı yayınlanan sezonun ilk bölümünün ilk sahnelerinde, uzanmış Cavidan'ın muhteşem malikanesinde havuz kenarına, cıvı da cıvı cıvıldaşıyor prensesiyle.

E seyirci ne oldu Lamia için döktüğün gözyaşlarına demez mi?

Demez!

Bizim seyirci **demeyendir**.

Etliye sütlüye karışmayacak, öylece oturacak ekranın karşısına, belki biraz yadırgayacak, ne insanlar var yavu diye düşünecek ama, içinden, hep İÇİNDEN!

Ya Makbule'nin kafayı hepten sıyrıp, öldürmek isteyecek kadar nefret ettiği ve kıskandığı Lamia'yı, şimdi – deliliği daha da ilerleyip, ilaşsız ayakta duramazken- bir kardeş gibi fevkalade derinden sevişi ve özleyişine, bir melek gibi gözyaşı dökmesine ne demeli peki? Delidir ne yapsa yeridir kabilinden bir yaklaşım mı sergilememiz isteniyor acaba?

Olur!

Onu da yaparız!

Vardır psikolojide Makbule'nin durumunun da bir açıklaması mutlaka, bakmıştır dizinin senaristi de öyle yazmıştır, orası kesin.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Aşk-ı Memnu eskisini çok arattı, çoook!

Telesiyej 07.09.2008

Ben pek bir şey anlamadım doğrusu.

Biraz da kısa mıydı ne?

Bir dizinin ilk bölümü, bir konumlandırma bölümüdür aslında, özellikle bir hikâyeden, bir romandan yola çıkılıyorsa. O romanı bilmeyenler düşünülerek; hikâye, olay, çelişkiler ve karakterler dikkatle konumlandırılır ki, dizi rahatlıkla takip edilebilsin. Kısaca, kitaba göre, olması gereken budur.

Aksi halde, ilk bölümde yaşandığı gibi seyirci şifreleri çözmeye kalkışır; işin zevki kaçır, dizinin dışına çıkar, tam anlamadan seyretmeye çalışır, ama ilk bölümde kaçan treni bir daha durdurmak epey zor olur.

Konuyu bilmeyenler için yeni *Aşk-ı Memnu* ilk bölümüyle bir muammaydı.

Nihal, Behlül'e mi eğilimliydi, yoksa gizli gizli bakıştığı, hatta dans ettiği bahçıvan Beşir'e mi, pek belli değildi. Ya Nihal'in babasının durumu neydi öyle? Mezarlıkta karşılaşır evine bıraktığı Bihter'e düğünde rastlayınca -hadi diyelim ki birden

Aşık oldu-, bir hoş oldu.. bunu anladık varsayalım. Ama ertesi sabah koşu koşu gittiği mezarlıkta, Bihter'e ilanı aşk ederken, neden “uzun zamandır sizi düşünüyorum” gibi seyircinin aklını karıştıran şeyler söyledi?

Hangi uzun zamandır yavru, kız zaten yirmi beşinde var yok, çocukluğundan beri mi düşünürmüş Bihter'i?

Bu adam sübyancı mı demez mi seyirci?

Sonra nedir o, en azından altmış yaşlarındaki Firdevs Hanım'ın gözü dönmüş gibi erkek peşinde koşmaları? Bir de, kendisini suçüstü yakalayan kocasına, “hayatımı mahvettin, hayatımı çaldın benden” demelerinin anlamını bilen var mı? Adamcağız az sonra kalpten gittiği için incisini öğrenemedik tabii bu hususun; ama tahminimiz, onunla evlenip çoluk çocuğa karışmasına içerlemiş Firdevs Hanım.

Dekor –bilhassa Firdevs Hanım'ın evini- ve atmosferi -düğün de bir kasaba eşrafı düğününü andırıyordu ya- hiç sormayın!

Oysa, Halit Ziya Uşaklıgil'in romanı *Aşk-ı Memnu*'da kültürel bir zarafet, karakterlerin davranışlarında bir olgunluk, duygularda bir gizlilik ve derinlik vardır.

Yeni *Aşk-Memnu*'ya ne yazık ki romanın ruhu hiç geçmemiş!

Önlerinde muhteşem bir örnek de vardı üstelik; Halit Refiğ'in yönettiği *TRT* için çekilen ilk *Aşk-ı Memnu*.

Halit Refiğ'in -görüntü yönetmenliğini İlhan Arakon'un yaptığı- *Aşk-ı Memnu*'su, romanın ruhuna neredeyse birebir sadık kalmış, dönemin ambiyansına ve hayat tarzına uymuş, duygu derinliğindeki romantizmi yakalamış, kendine göre yorumlamış; klasik bir görüntü diliyle, yazarın kalemiyle yarattığı bir dönemi canlandırmıştı. Zaten asıl mesele de edebi alanda oluşturulmuş bir duyguyu, görüntü ve sese aktarmak değil midir?

Kanal D'nin *Aşk-ı Memnu*'sunda ise Halit Ziya Uşaklıgil'in edebî gücünden hiç yararlanılmamış bence. Sadece romanın örgüsünden mekanik olarak bir drama çıkarılmaya çalışılmış.

Sonuçta, budanmış duygular, eklektik bir dramatik akış, pek yüzeysel işlenmiş çelişkiler ve zorlama bir atmosfer çıkmış ortaya.

Yeni *Aşk-ı Memnu*'nun oyuncu yönetimi de hayli zayıf. Nebahat Çehre gibi bir oyuncuya bile -bana kalırsa- yanlış oyun verilmiş; Firdevs Hanım'ı canlandıran Nebahat Çehre'nin nedensiz eforik bir oyun sergilemesi insanı tedirgin ediyor mesela. Ki, Nebahat Çehre, şimdiye kadar oynadığı dizilerde, hem güzelliği hem zarafeti hem de büründüğü karakteri su gibi akıtmasıyla, seyretmekten zevk aldığımız bir oyuncuydu.

Dizinin iyi yanları; bana göre, ışık uygulaması ve Beren Saatçi ile Selçuk Yöntem'in ölçülü oyunlarıydı sadece.

Böyle devam ederse, dizi, romanın adı altında ezilir gider bana kalırsa, "*Aşk-ı Memnu*"nun adını taşımak kolay değildir çünkü.

Benden söylemesi: Son Ağa, zora girmek üzere...

Bir diziyi başarılı oyuncularını nereye kadar ayakta tutabilir?

Şayet dizinin dramaturjik çalışması ve bu çalışmadan doğan senaryosu gerekli kalitede değilse; gerekli gerçekliklere uymuyorsa, sadece komikliğe bel bağlamışsa, dizinin yetenekli oyuncular, seyirciyi belki 8-10 bölüm oyalayabilirler ama daha ileriye götüremezler bence. Ayrıca yetersizlik, kendi oyunlarını da aşağı çekmeye başlar bir süre sonra ya, o da ayrı bir husus.

Onların da dramadan beslenmeye ihtiyaçları vardır çünkü.

Son Ağa, aynen böyle bir durum yaşıyor şimdi. Ve, epeyce zora girmek üzere bana kalırsa.

Perşembe akşamı seyrettiğim sekizinci bölümde Emel Müftüoğlu ve Tamer Karadağlı yine mükemmeldi.

Ama dizinin şöyle bir silkenmesi, canlanması, daha yaratıcı olması, hayatın gerçekliğine uyması ve üç dört mekâna hapsolmaktan da kurtulması gerekiyor artık. Zira çekimler olağanüstü bir coğrafyada yapılıyor, bu muhteşem doğal ve kültürel platonun da hakkını vermek gerek artık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'deki makaskafa durumları ve Aşk-ı Memnu

Telesiyej 09.09.2008

Artık TRT'nin iradesinden umudu kesmek gerekiyor galiba.

Çünkü TRT'nin beyin takımı, sanat eserlerine taarruz ediyor, onları dilediği gibi kesip biçiyor; takiyeli kültür sanat anlayışını hiç çekinmeden ele veriyor.

TRT'de yaşanan bu kültür-sanat skandalı, aslında sanat düşmanlığının dik alası.

TRT'de zamanında derinlerden gelen emirlerle sanat eserlerinin yakıldığını, budandığını biliyorduk ama bu seferki tahribatın devletle ilgili değil, bir cemaatle ilgili olduğunu anlamış bulunuyoruz.

Takiye aslında bir savunmadır, kimi zaman da anlaşılabilir bir savunmadır; ama bu örnekte bir **taarruza** dönüşüyor tabiatıyla.

TRT'nin tarihi içinde yapılmış nadir başarılı işlerinden biri olan **Aşk-ı Memnu**, yönetmeni Halit Refiğ'e haber bile verilmeden, kesilip biçilerek, tekrar yayınlandı geçen hafta, hem de öğle saatlerinde. Ve bu son yayınında, sansür mantığını da aşan bir **ahlâkçılık** anlayışıyla, o muhteşem **dizi**, **YOK** edildi adeta.

Usta yönetmen Halit Refiğ'in, **Aşk-ı Memnu**'nun, bütün öpüşme ve sevişmeyi hatırlatan sahnelerinin kesilerek dizinin altı bölümden üç bölüme indirilmesi konusunda söyledikleri, geçen hafta sonu web sitelerinin en önemli haberleri arasındaydı.

"Aslında buna hata yaptı denilemez. Bilinçli ve kötü düşünceyle taraflı verilmiş bir karar. Yapılan yobazlıktır ve bu derecesi görülmemiştir. TRT, kendince bir takım hesaplarla bizim çektiğimiz 6 bölümlük diziyi 3 bölüme indirerek yayınladı. Ben bu dizide Halit Ziya romanında ne yapmışsa onu yapmıştım. Bu beyler iki aşığın arasında geçen öpüşme, sevişmeyi anımsatan tüm sahneleri makaslamış. Bu zihniyet işte tam Fettah Hoca zihniyetidir. Hatırlarsanız 'Vurun Kahpeye' dizisinde bir Fettah Hoca tipi vardı. İşte bu adam şu anda TRT'nin başında. Böyle bir anlayışın sonunda da diziyi kırpıp, ne olduğu belli olmayan bir hikâyeye çevirmişler. Bu her şeyden önce Halit Ziya'ya saygısızlık. Bu şuna benzer, siz Uşaklıgil'in kitabını alıyor, içinden bu tip hikayeleri kesip atıyor ve yeniden basıyorsunuz! Eski siyah-beyaz Aşk-ı Memnu'ya yapılan budur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derdest dizisinin adı, hangi anlamda kullanılmış?

Telesiyej 10.09.2008

Vallahi sonuna kadar seyrettim.

Hatta sonuna doğru Ayşegül odama girip, "Pek kahraman gördüm seni" bile dedi.

"Evet ama, daha adının hangi anlamda kullanıldığını bile anlamadım" diye sızlandım.

Ayşegül (grip olmuş) nazal ama sırtıkan bir sesle, "Kıt akıllı kahramanlar da vardır" dedi.

Bakmayın siz Ayşegül'e.. derdest sözcüğünü, yakalama, tutma, ele geçirme anlamında mı kullanmışlar, yoksa hukuktaki anlamını mı ima etmek istemişler bunu çıkarmak her babayiğidin harcı değil öyle. Zira hem derdest edip, haksız yere bir adamı kodese tıkma durumu var dizide; hem de belli ki, aynı zaman diliminde yürütülecek, konusu ve tarafları aynı olan ve birbirlerini etkileyecek davalar açılacak önümüzdeki bölümde, bir nevi derdest davalar yani.

Ben derdest sözcüğünün her iki anlamının da ima edilmiş olabileceğini düşünüyorum.

Ama, fakat che bella!

Daha şimdiden sadece adıyla bile yazı konusu olabiliyorsa, bu dizi başarılı olacak mı dersiniz?

Saçmalamayalım arkadaşlar!

Sadede gelelim lütfen!

Star'ın yeni dizisi Derdest, a'sından z'sine hakikati temsil etmiyor bir kere.

Hiçbir biçimde inandırıcı olmuyor.

TÜSİAD adayı olması beklenen iş adamı, hasosundan mafyozo bir tip. Davranışlarıyla, girişimleriyle; kokaini çekip, kullandığı arabayla bir ailenin yok olmasına sebep olan oğlunu apar topar yurt dışına yollayıp, kazayı bir

garibanın üstlenmesini sağlamasıyla, emniyet yetkililerini ayarlayıp bu cinayetten kolayca sıyrılmasıyla, TÜSİAD'dan ziyade mafya babalığına aday gibi görünüyor ya o da ayrı.

Derdest, çok kötü işlenmiş bir hikâye. Kurgu akışında kopukluklar ve sıçramalar var, böyle olunca da seyirci takipte zorlanıyor. Oyuncular kötü yönetilmiş. Dizi üzerinde yeteri kadar masa başı çalışması yapılmamış bence, oyuncular karakterlerin ruhuna girmekte zorlanıyor gözüküyorlar çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyon öldü! Yaşasın dizimatik kanallar!

Telesiyej 11.09.2008

Bu topraklardaki son durum budur zira. Televizyonun sebebi hikmeti, keşfi, bu keşifteki hedefi, **canlılık** ve **nakletmek** iken, bizim elimizde bu özelliklerini büyük oranda kaybederek cansız bir midyum hâline dönüşmüş durumda.

Türkiye'deki televizyon kanalları, televizyon dizilerinin sergilendiği basit aktarıcılar ve bir nevi **dizimatik** kanallar oldu.

Televizyon seyircisi dizi seyretmeden günü yaşayamayan, günlük doygunluğa ulaşamayan **dizikolik** yaratık durumuna dönüşmüş durumda.

Her gün en azından iki, hatta üç dizi seyretmemiz elzem artık.

Televizyon karşısındaki program seçiciliğimiz, yerini dizi seçiciliğine bıraktı.

O kadar ki, dizi uzmanı olduk adeta. Bütün dizilerin konularını, sergilenen hayat çelişkilerini, oyuncuların duygularını hem ezbere biliyor, hem de bir uzman gibi eleştirebiliyoruz. Bu oyuncular yakın tanıdıklarımız oldu artık; ara fazla açılmadan onlarla görüşmemiz, hayatlarını paylaşmamız gerekiyor.

atv Genel Müdürü Fatih Ediboğlu itiraf ediyor: “Türk seyircisini el birliğiyle ‘dizi manyağı’ yaptık.”

Bir televizyon kanalının kaderini, artık tutmuş diziler belirliyormuş.

“Dizi atv’de izlenir” sloganı artık bütün

TV kanalları için geçerli.

Yani, televizyon=dizi oldu son durum.

Bu neden böyle oldu peki?

Televizyonun özü olan, her an her yerde gözü kulağı olma durumuna neden ihanet ettik?

Bu soruların cevapları her şeyden önce ciddi sosyolojik araştırmalar gerektirir. Dışla, dışarıyla, evimizin dışında olup bitenlerle, özel hayatımızın dışındaki diğer hayatlarla ilgimiz ve ilişkimiz hızla

kapılarını kapatıyor. Ayrıca siyaset biliminin de bu durumla ilgili olarak devreye girip bazı sonuçlara varması gerekir bence.

İnsanın özünde var olan “homo politicus”luk, Türkiye’de ölmeye başladığında, televizyon da ona paralel olarak ölmeye başladı bana kalırsa. İki taraf da kültürel ve evrensel misyonunu, merakını, **var olma** durumlarını askıya aldı böylece.

Televizyon seyircisinin artık evi dışında, sanal birkaç evi daha var; yakınları, akrabaları ve dostları dışında, neredeyse aynı düzlemde başka yakınları, akrabaları ve dostları var.

Televizyon seyircisinin arada bir hayatında yer alan gerçek düşünlerden başka, yeni ve sayısı oldukça fazla sanal düşünceleri var mesela; yeni ve sayısı fazla sanal cenazeleri de var tabii.

Bu dizilere duygusal katılma oranı gittikçe artarak, bir kültürel katılma, bir sosyal buluşma durumlarına dönüştü artık. Seyirci olarak hayatımız genişledi belki ama, bu genişleme hüznü bir sanal genişleme oldu.

Üstelik bu sanallık, televizyonun canlılığıyla ilgili değil, donmuşluğu, hatta ölümüyle ilgili.

Ortak duygu, ortak akıl yürütme: Var mısın Yok musun?

Acun’lu *Var mısın Yok musun*, bir yarışma programı olarak aslında çok yönlü incelenmeye değer bir program. Bu inceleme sadece sunucusunun başarısıyla ya da programın konseptiyle ilgili değil.

Var mısın Yok musun’un Türkiye uygulaması ilginç bir durumu ortaya çıkardı aslında: programın formatının da buna müsait olması nedeniyle; sunucunun yanı sıra yarışmacılar, yakınları ve stüdyoda bulunan seyirciler de bir **bütünü** oluşturdular.

Programın sunucusu Acun dışında profesyonel ikinci bir kişi bile yok *Var mısın Yok musun*’da; programın sıcaklığının, ortaya çıkan **dayanışmanın** nedenlerinden biri de bu olabilir.

Var mısın Yok musun, toplumun oldukça uzak kaldığı bazı değerleri ortaya çıkaran bir program olarak da incelenmeye değer bence; bu programda ciddi anlamda bir **ortak duygu** ve bir **ortak akıl** yürütme durumları yaşanıyor; TV seyircisine de aynen geçiyor bu.

Sanki bir **imece** dayanışması yaşanıyor yarışmacılar arasında. Sırası gelip, meydana çıkıp da yarışmaya başlayanın kazanması için diğer aday yarışmacılar bütün güçlerini, iyi niyetlerini, dileklerini ve tahminlerini, parayı sanki kendileri kazanacakmış gibi koyuyorlar ortaya.

Var mısın Yok musun, Türkiye’de tuttu. Bu programın modeli ve formatı bizim bazı özelliklerimize çok uyuyor bence. Başka ülkelerde uygulandığında, bu denli katılımcı ve sıcak ilgi oluşmuyordur büyük bir ihtimalle.

Bizdeki uygulamasında insanların bu programa ciddi ve ilginç bir katma değer sağladıklarını görüyoruz çünkü. Yarışmacılar sanki tek bir büyük ailenin üyeleri gibi davranıyorlar. Sevincin ve hüznün bu kadar ortak paylaşıldığı bir televizyon programı olmadı hiç; tek bir maniyeyle davranış bile yaşanmadı bu güne kadar *Var mısın Yok musun*’da.

Herkes tevazu içinde coşkusunu ve kaybetmeyle ilgili acısını samimi bir şekilde sergiliyor.

İnsanlar ciddi anlamda programın paydaşı oluyorlar. Yarışmacılar birbirlerini samimi anlamda destekliyorlar.

Bütün bunların oluşumunda programın tek profesyoneli olan Acun Ilıcalı'nın doğal davranışı, insanlarla sıcak ilişki kurma becerisi de büyük rol oynuyor tabii.

Var mısın Yok musun programı geçen sezon başlattığı sosyal sorumluluk girişimini bu sezon daha da tırmandırarak gerçekleştirmeli bence. Bu program, seyircinin vicdanında yer etmeye başladı çünkü. Yarışmacıların pek çoğunun, gerçek anlamda maddi ihtiyaçları olduğuna ikna olduk. Ve para kazanıp problemlerini çözmeleri için seyirci olarak yanlarındayız.

Zira sosyal sorumluluk, aynı zamanda bir etik sorumluluktur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sabah programları, kamu ile ciddi karşılaşmalardır

Telesiyej 12.09.2008

Konuşmalar tam bir kaos!

Taraflar, konuşulan konuya, fikre ve duruma odaklanmayı başaramıyorlar.

O yüzden de ortak bir yorumda buluşamıyorlar bir türlü.

Hepsi kendi kafasındaki takıntıyı seslendiriyor zira. Sanki seyirci için yapılmamış o program, seyirci için bir araya gelmemişler de; kendi kendilerine oturmuşlar, sağa sola telefon edip, akıllarına geleni soruyorlar.

Müge Anlı ile Tatlı Sert'e rastladım yine. (Her sabah saat: 08.45'te atv'de yayınlanıyor.)

Hilal Cebeci tesettüre girmiş.

Müge birdenbire "Ulu Önder, tarikatları, dergâhları kapattı, gerçi kapatılamadı hâlâ ama" dedi, sonra "kapatıldı, ama kapatılamıyor.." gibi bir şeyler geveledi.

Hilal Cebeci de "Ben de severim Atatürk'ü, adım bile Hilal, tarikattan filan da anlamam" diye sızlandı.

Müge, "Ben de anlamam" dedi.

Programın daimi konuğu pozisyonundaki Prof. Dr. Arif Verimli söz aldı bu arada, "Hilal Hanım, ben kandırılmış hissediyorum kendimi" dedi kırılgan bir sesle.

(Ali Hoca, Ali Hoca, söyleyin lütfen, sizce bu TV yazarlığı işinde ne kadar daha aklıma mukayyet olabilirim ben?)

Sabah sabah, ne bu yavu?

Müge Anlı, tarikat işinden anlamıyorsa, konuyu niye açıyor?

Hilal Cebeci anlamıyorsa, niye tesettüre giriyor, babaannelerimiz anneannelerimiz gibi yapsın ibadetini; bağlasın normal başörtüsünü, namazında, niyazında otursun işte, kime ne.

Arif Bey de, niye kişisel alıyor meseleyi, o programda bir bilim adamı olarak bulunuyorsa, herkes için toplumsal bir çözüm üretmek için oradaysa, kitleye yönelik tespitler, mesajlar ve kıssadan hisseler söz konusuysa şayet, o zaman neden durumu kişisel alıyor?

Arif Bey'in dediği gibi bir kandırılma durumu varsa eğer, bu da kamunun, televizyon seyircisinin kandırılmasıdır her şeyden önce, kişisel ölçekte bir kandırılma değildir yani!

Sabah programları oldukça ehliyetsiz programlar olarak ortaya çıkıyor. Ve bu ehliyetsizlik gittikçe derinleşiyor. Aslında sonra derece ciddi konulara değiniliyor zaman zaman; bilimi, ilimi ilgilendiren konular bunlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tolga Çevik'in on dokuz kelimelik aforizması (!)

Telesiyej 13.09.2008

Apolitize edilmiş bu toplumda, Türkiye'de 12 Eylül'den bu yana, insanların ve kitlelerin politik düşüncü, politik davranış ve politik misyonerlikleri neredeyse yok edilmiş, budanmış ve bu konuda doğal kabul edilen bir oto sansür ortaya çıkarılmış olmasına rağmen, ünlülerimiz -nerede yaşıyorlarsa-, bu vahim durumun hala ayırında değiller anlaşılan.

Komedi Dükkânı'nın yaratıcısı Tolga Çevik -herhalde inanarak-, şöyle söylemiş; "Politik duruşlarda sağır kalmış bir nesildenim. Zaten politikayı çok konuşan ve tartışan var. Bana bu konuda ihtiyaç olduğunu düşünmüyorum."

Bu nasıl bir kafa karışıklığı yavru?

On dokuz kelime içinde.. sadece on dokuz kelime içinde bu kadar çelişkili bir ifade nasıl olur?

Önce ilk cümleye bakalım; "Politik duruşlarda sağır kalmış bir nesildenim." İyi bir giriş gibi görünüyor değil mi? Arkadan müthiş bir 12 Eylül eleştirisi, günümüz siyasetçilerine yönelik suçlamalar, derken bu konuda bir Tolga Çevik özeleştirisi, konuya gerektiği gibi yaklaşmayan sanatçı ve aydınlara yönelik sağlam bir değerlendirme filan beklerkeeen.. bir de ne görelim? Gerçek tam da bunun tersiymiş meğer.

Yani herkesin politika konuştuğu ve tartıştığı bir toplumda yaşadığımızı düşünürmüş Tolga Bey: "Zaten politikayı çok konuşan ve tartışan var" diye buyuruyor zira.

Bu on dokuz tarihi kelimenin üçüncü ayağına gelince.. Tolga Çevik, ilginç bir çalım atarak, ortada kuyu var misali, yandan geçiveriyor: “Bana bu konuda ihtiyaç olduğunu düşünmüyorum” diyor.

12 Eylül de düşünmüyordu zaten ona ihtiyaç olduğunu.

O zaman da düşünmüyordu.

Şimdi de düşünenler, düşünmüyordur eminim.

Apolitizasyon, insanın da toplumun da ruhunu amorflaştırır; adeta şekilsiz kılar. Ve bu ruhi şekilsizlik de yine insanı ve toplumu rotasız bırakır işte böyle.

Durumun vaziyeti hala bu merkezdedir bu topraklarda.

CERN deneyindeki iletişimsizlik kâbusu

Dünyanın en büyük fizik deneyi İsviçre-Fransa sınırında başladı, beklenen felaket de gerçekleşmedi.

Dünya kamuoyu, medya sayesinde sıkı bir gerilim yaşadı.

Deneydeki proton parçacıklarının çarpışması sonucunda oluşacak bir kara deliğin dünyayı içine çekerek yok edeceği, kamunun korkulu rüyası oldu.

Bu, içinde medyanın da var olduğu sistemin bir bilgisizlik terörüydü bana göre. Ayrıca, bu deneyimde yer alan akademik güçlerin de enformasyon ve iletişim konularında kamudan ne kadar kopuk olduklarını göstermesi bakımından üzerinde durulması gereken bir olgudur.

İnsanlar, neden bu kadar korkutuldular peki?

Sabancı Üniversitesi Rektörü Tosun Terzioğlu, bu durumun yine de faydalı olduğunu ifade etti, *CNN Türk*'teki bir programda; sıfır bilgisizliğin yanında bu tip bir yanlış bilginin bile daha iyi olduğunu belirtti. (Bu pek bilimsel bir yaklaşım olmadı ya..)

Dünyanın en büyük deney bütçesi ayrılınsın, dünyanın en büyük deneyinin yapılacağı ilan edilsin, ama insanlar bu konuda gerçek ve net bilgiye sahip olmasınlar!

Ve bir korku terörü altında yaşasınlar.

Bu korku terörü kimin eseri peki?

Derin derin düşünmek gerekir bence!

Halley kuyruklu yıldızı teröründen, kara delik terörüne uzanan bir gam içinde ne hikmetse göksel motiflere yer veriliyor hep.

Bunu da ayrıca düşünmek gerekir ya...

Lamia'ya sesleniyorum!

Bak canım, gel sen beni dinle, inadı bırak, bu azize halleri filan hiç olmuyor zaten.. bünyeyi bozuyor, var git sen Hüseyin Kenan'la İstanbul'a; pembe panjurlu minik ev hikâyelerine dalın, siz de mesut olun, biz de rahatlayalım.

Hüseyin Kenan, boylu poslu dalyan gibi çocuktur neticede, keman tutmayı da öğrenir artık zamanla, tatlı tatlı gülümseyeyim derken sırtıp kalıyor genellikle ya.. olsun, aldırma sen, o kadarı kadı kızında da olur neticede.

Hayır, kaparlar öylesini ha, sen de o zaman ya manyak Cemil'e kalırsın, ya da yeni peyda olan fotoğrafçı şahsa. Onun da fotoğraf makinesinden başka neyi var belli değil, evi kendi üzerine mi, yoksa kira mı mesela, duyduk ki karısından ayrılmış, bir de çocuğu varmış, nafaka neyin ödüyordur Allah bilir, öyle olunca da elde avuçta kalmaz. Neyse konuyu dağıtmayalım, Kenan'ı kaçıırırsan, küstürürsen yine, kızın da babasız, boynu bükük kalır. Akıllı ol biraz akıllı, çek kenara yönetmen ablanı, ricacı ol ondan, böyle

böyle böyle de, anlat durumun vahametini. Kucağımda çocukla ortalıkta kalmayayım de, yapıversin aranızı.

Bizi kurtar artık bu cehennemden! Yeni bir dizi için ben yardımcı olucam, söz bak, Yüksel Aksu'ya söylerim, Bodrum'da bir dizi çekecek diyorlar, sanırsam beni sever, konuşur ikna ederim onu. Yeter ki, sen bitirttir şu işi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avrupa Yakası, bizi balık hafızalı mı sanıyor?

Telesiyej 14.09.2008

Biz salağız!

Sizin durduğunuz yerden bakılınca öyle görünüyoruz değil mi?

Bunu çoktan anladık da, aynı zamanda da balık hafızasına sahibiz he mi?

Yani bu konuda da karar verilmiş görünüyor sanırsam.

Hümeysra'nın *Avrupa Yakası*'ndan ayrıldığını ve hatta neden ayrıldığını bilmeyen var mı yavu bu coğrafyada?

Yoktur, he mi?

Sağır sultan bile duymuştur (bu sağır sultan da en sonunda nasıl oluyor da duyuyor; duyuyorsa neden önceden duymuyor, bu da bir merak konusudur ya, o da ayrı tabii..), Hümeysra'nın talep ettiği paranın yapım şirketine karşılanmadığını ve dizinin bel kemiği sayılabilecek bu oyuncunun kadrodan bu nedenle çıkarıldığını.

Eeeeeee?

O zaman neden dizinin senaristi Gülse Birsal, gazetelere verdiği röp'lerde, dizideki adıyla İfot'un (Hümeysra), Tahsin Bey'e kızıp, Bursa'ya kızkardeşinin yanına taşınmış gibi yapacaklarını anlatıyor.

Biz bilmiyoruz muyuz İfot'un neden ortadan kaybolduğunu? (Dizinin yapımcısı bizzat kendisi açıklamıştı zaten.)

Şimdi siz miş gibi yapacaksınız, biz de bunu yemiş gibi mi yapıcaz?

Usul bu mudur yani?

Avrupa Yakası

, dramaturjik bir darbe yemiş olmadı mı şimdi?

Drama zedelenmedi mi, büyü bozulmadı mı?

Fiction inandırıcılığını kaybetmedi mi?

Diziyi seyrederken, "yavu bu İfot'a da istediği zammı vermediler, şimdi bizi uyutmaya çalışıyorlar" demiycez mi?

E nerede kaldı, dizide uygulanan dramatik yöntemin en hayati amacı olan katarsis -komedi de olsa- ve seyircinin arınması olayları?

Batı'da da oluyor böyle şeyler ama, tarafların olan bitenden belirli bir zaman içinde hiç söz etmemeleri için bir gizlilik anlaşması imzalanıyor.

Böylece seyircinin beyninin dumura uğranmaması sağlanıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gurbet Kuşları, iyi bir başlangıç yaptı

Telesiyej 16.09.2008

Yaptı mı sahiden?

Az önce *atv*'de *Gurbet Kuşları*'nın ilk bölümünü seyrettim.

Ve izlenimlerimi yazmak üzere çalışma masama geçtim. (Böyle de vazifeşinas oldum ben, seyret-yaz planım hiç sekmiyor gördüğünüz gibi, vakıa kültür sanat ekimiz yedekli basıldığından ve pazartesi *Telesiyej*'in izin günü olduğundan siz bu yazıyı salı günü okuyacaksınız ya, idare edin...) Şu anda ve son on-on beş dakikayı kapsayan anlar dizisinde, bilgisayar ekranındaki boş sayfayla bakışıp duruyoruz.

O bana bakıyor, ben ona... Ama nasıl başlayacağımı bilemiyorum bir türlü.

Müşkül mevkide kaldım, birinci mevkie geçmeyi arzu ediyorum.

Ama bu durumdan çıkabilir miyim bilmiyorum.

Zira *Gurbet Kuşları* öyle bir dizi ki, ne heyecanlı bir eleştirel yaklaşımı gerektirecek kusurları var, ne de insanı coşturup, duygulandıracak, şöyle **hasosundan katarsise** sokacak bir duygu seli durumu var!

İnsan öyle bakıyor *Gurbet Kuşları*'na. Ne övmek geliyor içinden, ne de yermek doğrusu.

İyi bir zanaat örneği çünkü dizi. Dramasına da özen gösterilmiş; ama bir yandan da klasik bir garanticiliğe gidildiğini hissediyor insan; çok denenmiş, denene denene olumsuzlukları ayıklanmış bir formatın sonucu *Gurbet Kuşları*.

Oyuncuların oyunu hep aynı ayarda –Miraç Eronat dışındakiler-, biri diğerinin önüne geçmiyor.

Duygu sömürsü yapmıyor dizi, o türlü bir dramatizasyonu yok anlayacağınız.

İnsanın sinirlenmeden, tansiyonu çıkmadan, şekeri düşmeden, gönül rahatlığıyla izleyebileceği, eli yüzü düzgün bir iş çıkarılmış *Gurbet Kuşları*'nda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

“Kardeşim, merhaba ve elveda!” demek en güzeli

Telesiyej 17.09.2008

Bu dostluk denen şey de pek berbat bir şey yavv!

Bir kere, asla dostunun kara gününde yanında olmayacaksınız, söz olur çünkü; Allah korusun, Pakize Suda bu durumun tanığı olursa mesela, kara günü bekleyen akbabalara benzetebilir sizi. Ayrıca, **‘ne iyi insan’ olduğunu etrafa göstermek için fırsat bilen sözde dostlardan** olduğunuzu da düşünebilir. Hem sonra, arkadaşınızın iyi gününe tahammülü olmayanlar sınıfına girersiniz o dakika.

Pakize Suda, pazar günü köşesinde, “gerçek dost, kara günde belli olur” deyişini şöyle açıyor zira: “Bu sözü duyduğum zaman aklıma hemen **‘arkadaş’**’ının iyi gününe tahammülü olmayanlar geliyor. Kötü günde koşmayı, **‘ne iyi insan’** olduğunu etrafa göstermek için fırsat bilen sözde dostlar... Dostlar birbirlerinin başarılarını da beraberce kutlayabilmeliler. Koşmak için kara günü bekleyenleri akbabaya benzetiyorum.”

Yazısının bir yerinde, “Son olarak benden size bir atasözü...” diyor Pakize Suda **“Dost acı söyler.”**

Yapmayın yavv! **Düşman yeteri kadar acı söylüyor** zaten, dost da mı acı söyleyecek şimdi?

Yok mu bize tatlı söyleyecek bir Allah’ın kulu arkadaşlar!

Şimdi Pakize Hanım’ın söylediklerine kulak verecek olursak (ki, büyüğümüzdür, severiz, sayarız.. kulak vermemiz şarttır bir yerde), öncelikle bu dost denen **şüpheli şahıslar**, anladığım kadarıyla, kara günümüzde hiç semtimize uğramayacaklar bir kere... yanımızda olup başımızı okşamayacaklar asla.

İyi günümüzde, hoş günümüzde, mutlu günümüzde ise, ayakaltında dolaşıp, acı acı laf çakacaklar gelip geçerken. Pakize Hanım diyor ki, **“Karşıdaki de gerçek dostsa eğer, acı söze itiraz etmez”**. O halde biz, en mutlu günümüzde zehir zıkkım laflar sokuşturan bu gerçek dostla –söyledikleri gerçeği yansıtmasa bile- hiç itiraz etmeyeceğiz, boynumuzu büküp, sineye çekeceğiz ki, ne **gerçek dost** olduğumuz anlaşılsın.

Biraz kafam karıştı ya, bir daha özetleyelim belki zihnime bir küşayış gelir:

Şimdi bu gerçek dostlar, kara günümüzde bizi acımızla, kederimizle baş başa bıraktıkları yetmezmiş gibi, iyi ve mutlu günümüzde gelip, bir sağ bir sol kroşe çekip, karşılığında da ağzımızı açmamamızı ima edip, en pembe günümüzü, kara bir güne dönüştürdükten sonra alıp başlarını gitmeliler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Böyle televizyonculuğa böyle yazı!

Telesiyej 18.09.2008

Her kanalın mutlaka bir ağası, bir mafya babası, bir yarışmacı ağabeyi ve bir de sabah ablası olması gerekiyor.

Bu şart bir yerde.

Yani, bu dörtlü bir araya geliyorsa, gelebiliyorsa karada ölüm yoktur kanal kuruculara, kanal kurulmuş gitmiştir zira.

Dizimatik kanallarımız buram buram feodalizm ve mafya kokuyor artık.

Ne ağalıktan vazgeçiyoruz, ne de mafyalıktan.

Ağa ve mafya dizilerine bayılıyoruz.

Türkiye'nin Doğu'sunu ve Güneydoğu'sunu ağalık marifetiyle Batı'sını ise mafya marifetiyle tanımaya başladık. Bazen birbirlerinin alanlarına da girip çıkıyorlar tabii, o da apayrı bir çeşni, doyumsuz bir lezzet kaynağı oluyor hâliyle.

Erdemi, feodalizmin içinde, dürüstlüğü de mafya dizilerinde arama kararını ne zaman aldı TV yapımcılarımız bilmiyorum. Birleriyle haberleşip, toplantılar yapıp filan mı karar alıyorlar, yoksa biri başı çekiyor, diğerleri onu taklit ediyor (dünyanın en hızlı taklit üretimi yapan milletiye zira), ilk yapan kazanıyor ama diğerleri, yenik pehlivan güreşe doymaz misali, ısrarla yeni mafya ve ağa dizileri mi **diziyorlar** bıkıp usanmadan karşımıza?

Yeni bir mafya dizisinin müjdeleri geliyor şimdi. Yakında *atv*'de başlayacak olan *Adanalı* adlı dizinin başrollerinde Oktay Kaynarca, Mehmet Akif Alakurt ve Selin Demiratar varmış.

Popüler kültürde zorlanıyoruz kardeşler!

Televizyon, aslında önemli bir popüler kültür mecrası olarak kullanılabilir. Bütün sıradanlığına rağmen –gelişmekte olan ülkeler için-, kitleleri aydınlatıcı ve eğlendirici bir rol üstlenebilir. Televizyonun aydınlatıcı ve eğlendirici bu iki özelliği yan yana, iç içe, birbirlerini belirleyerek kullanılmalıdır.

Bu tür bir yaklaşımı dizimatik kanallarda görmek ne yazık ki mümkün değil şimdilik. Bu kanallar sadece eğlence ve oyalama odaklı, heyecan ve gerilimde uzmanlaşan; seyircisini dizikolik hale getiren bir durum içindeler.

Formülü bulmuşlar işte.

Ağa+mafya babası+yarışma ağabeyi+sabah ablası= Turkish TV mucizesi.

Anchorman'mış, siyasi analizciymiş, toplumsal dert babasıymış, bunların hepsi gazoz ağacı bu topraklarda.

Nihayetinde de...

Böyle televizyonculuğa, böyle yazı işte!

Düğün Şarkıcısı, dramatik bir virüs kapmış olmalı

Bayram'ın anne figürü hiç olmadı; bünyeye uymadı bir kere, feodal bir motif olarak ne kadar varlıklı (köşkler, lüks arabalar, şoförler filan) gösterilse de (zengin anne figürünü seyirci sever diye düşünmüş olmalılar; dizinin fakir çocuğunun zengin olma ihtimali, seyircinin kendi zengin olma ihtimalini güçlendireceğinden, kalbinde diziye karşı bir sıcaklık peyda edeceğine inanmışlar zahir), dizinin dramaturjik çalışması içinde yama gibi yer aldı; böyle olunca da drama zedelendi bence.

Bayram'ın birkaç bölümdür işlenen anne figürü, dizide ayrık otu gibi duruyor şimdi.

Başarılı dizi, dramatik bir virüs kapmış, hastalanmış gibi.

Ancak, hastalığının başında henüz.

Dikkatli bir tanı ve tedaviyle sağlığına tekrar kavuşabilir bana göre. Zira sıcak, canlı, samimi, mahalle ve çevre duygusu ayarı çok iyi yapılmış, sevgi ve aşk çizgisi bize ait değerlere ve vicdana oturtulmuş bir dizi *Düğün Şarkıcısı*.

Bu virüsü farkına varıp, tedavi yoluna girilirse, seyircisiyle duygu birliği içinde yoluna devam edebilir pekâlâ.

Yarış yarış nereye kadar demez mi insan?

Ya, galiba demiyoruz biz bu topraklarda.

Baksanıza, şarkı yarışmaları buhranı, amansız bir hastalık gibi sardı her kanalı.

Bazen seyredecek olduğumuzda, bir sıkıntı yerleşiyor vakıa içimize, hani bir imdat hali, atmosferi yırtıp çıkabilir miyim acep gibilerinden bakışları gökyüzüne doğru daldırıp gitmeler filan oluyor tabii; ama yarışmalar binlerce yıllık kayalar gibi kayıtsız, bizim bu ruhi sıkıntılarımıza.

Kaç yıldır yapıldığını bile unuttum artık.

Sonuçta ne çıktı ki ortaya?

Müzikalitemiz nerelere vardı ki, yılmadan sürdürüyoruz bu şarkı yarışmalarını?

Hangi yeni gırtlaklar, yeni yorumcular keşfedildi mesela?

Yazık değil mi emeğe, harcanan paraya, seyircinin -varsa hâlâ- sabrına.

Reyting patlamaları mı yaşanıyor ki, hala ısrar ediliyor bu işte.

Bilirkişi-jüri konumundakiler dışında kime yararı oluyor bu yarışmaların?

Şarkı yarışmalarının bir de acıklı sosyal tarafı var; Türkiye'nin dört bir yanında, binlerce insan, sonunda iş bulma umuduyla bu yarışmalarda seçilebilmek için çırpınıyor.

Ama ya sonra?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ünlülerin iftar daveti yarışları ve kamu vicdanı

Telesiyej 20.09.2008

Kapıda rastladığınız Amerikalı komşunuz, telaşla koştururken, çok geç kaldığını, iftarı kaçıracağını söylese ne düşünürsünüz?

Komşunuzun Müslüman olduğunu ve oruç tutmaya başladığını mı?

Hiç öyle düşünmeyin, yanılırsınız!

Bugünlerde iftar yemeğine davet edilmek ya da iftar yemeği vermek için Müslüman olmak ve oruç tutmak gerekmiyor çünkü.

Ünlü olmak ve medyada bu vesileyle görünmeyi arzulamak yeterli bir sebep.

Oruçlu olsun olmasın herkes iftar davetlerine koşturuyor şimdi. (Bir hususu çok merak ediyorum. İftardan birkaç dakika önce sofraya oturmak ve sessizce top patlamasını beklemek iftarın ritüelidir. Oruçsuz davetliler de erkenden sofraya oturup, sessizce iftarı mı bekliyorlar acaba, ellerini hiçbir şeye sürmeden? Merak işte benimkisi..)

Ajda Pekkan, Al Jamal'da sosyetik bir iftar yemeği vermiş.

Davetliler arasında HSBC ortaklarından, Wal-Mart, Armani, Esprit gibi dünya markalarının tedarikçisi olan Hong Konglu iş adamı William Fung ve eşi Sylvia Fung da varmış.

İftar davetinde Ajda Pekkan, Ayşe Özyılmazel ile düet yapmış, besteci Emre Irmak'la dans etmiş.

Sosyeteden pek çok ismin katıldığı iftar davetinde Semiramis Pekkan da varmış. (Bu davetlilerin kaçta kaç oruçludur acaba?)

Popüler kültürün sosyeteye bulaşmış ünlüleri ve marka kişileri, bu ilişkilerini kullanarak, ulvi bir platformda iletişim yapmaya kalkışarlarsa, kaybederler bence

Kamu vicdanında yer alan bir kaybediştir bu.

Bu durum Türkiye'de ramazandan ramazana daha açık ve net olarak yaşanıyor.

Siyasetçisinden sanatçısına, popüler alanda yer alan ünlü isimler iftar davetleri vermek için birbirleriyle yarışıyorlar.

Önemli olan iftar davetlerinin çakişmaması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haydi Gel Bizimle Ol ve eleştirel içerik hususu

Telesiyej 21.09.2008

İyi hoş da, (bilhassa Müjde pek pek hoş olmuş, insan gözlerini alamıyor doğrusu) ikinci sezona girdi, hâlâ bu programın amacını anlamış değilim ben.(Anlayışım biraz kıt olabilir mi?)

Eğlendiriyor mu?

Bilgilendiriyor mu?

Eleştiriyor mu?

Zaman doldurmaca mı yoksa?

Kendi alanlarında iddialı dört kadını bir araya getirmek parlak ve çekici bir fikir.

Dört Amazon!

Ama bir türlü bir fırtına estiremiyorlar, bir Akdeniz coşkusu çıkmıyor bence ortaya.

Haydi Gel Bizimle Ol, eleştirel içeriğe sahip bir program değil zira. (Ki, imaları, iddiaları öyle.)

“Binlerce kurşun yağıyor insanın yüzüne, ama hiçbirisi de alınının tam ortasından vuramıyor insanı,” anlayacağınız. (Virginia Woolf’u anıyoruz tekrar, bu hafta iki etti, ama unutmuştum bu sözü yeni hatırladım, hasret gideriyoruz şimdi.)

Hep mutedil bir iklim hâkim programda. En köklü eleştirileri yaparken, en sivri gözüken konularda tartışırken bile limana demirlemiş durumdalar.

Ciddi konulara dalacak gibi görünüyorlar bazen, insan ümitleniyor, sonra sanki pişman olmuş gibi buharlaştırıyorlar konuyu.

Perşembe akşamı yayınlanan sezonun ilk programında, bir Orhan Pamuk konusu açıldı mesela; Pınar Kür, olumsuz bir iki şey söyledi Orhan Pamuk’la ilgili. Ama havada kaldı, bir tartışma açılmadı, sağlam bir eleştiri yapılamadı; “ifadesi bozuk”, ya da “iyi bir pazarlamacı” gibi arkası gelmeyen **kızgın kişisel iddialardan** öteye gidemedi Pınar Kür’ün söyledikleri.

Subjektif bir durum tespitiydi sadece, seyirci de bu yüzden konuşulanlardan nemalanamadı hiç -ki, bu gereklidir bir programda-. Ayrıca aynı meslekten olan insanların kamu karşısında birbirleriyle ilgili söyledikleri olumsuz şeyler -doğru da olsa- pek hoş olmuyor galiba. Programda Pınar Kür’ün Orhan

Pamuk’la ilgili söyledikleri, gerçekleri ortaya çıkaran bilimsel bir yaklaşımdan kaynaklanmayan, mesnetsiz biçimsel eleştirilerdi çünkü.

Haydi Gel Bizimle Ol’da aynı gece o günkü Ergenekon operasyonu ve Nurseli İdiz’in gözüaltına alınması da konuşuldu, ama neredeyse 60 saniye kadar sürdü. (Ergenekon’un kötü bir senaryo olduğunu filan söylediler ama pek anlaşılamadı ne dedikleri, saman alevi gibi parladı ve söndü. E o zaman niye bu konu açıldı, madem üzerinde konuşmaktan kaçınıyorlar.)

Bir konu başlığı çıkarıyorlar ortaya, insan enine boyuna konuşulacak diye ümitlenirken, konu buharlaşıveriyor aniden. Sonra başlıyor içi pek de doldurulamayan yorgun, hatta bazen laterjik görünen sohbet turları.

Her zaman, zekâsıyla, esprileriyle, külyutmaz haliyle Müjde Ar kurtarırdı programı. Perşembe akşamı o da durgundu biraz. (Ama olsun.. zayıflamış, çok güzelleşmiş, göz okşuyordu, onun bir mazereti vardı yani.)

Bence Müjde Ar tek başına program yapmalı, öyle bir potansiyeli var çünkü, tek başına yapacağı bir talk show’da hayat birikimini, deneyimini, kültürünü ve bütün enerjisini özgürce ortaya koyabilir.

Ve çok da ilginç olabilir bu.

(*Haydi Gel Bizimle Ol*, NTV, Perşembe / 21.00)

Son Ağa’da sıcak bir kavga sahnesi!

Eğlenceliydi doğrusu.

Hem de çok.

Kavga sahneleri genellikle itici, seyircinin psikolojisini bozan sahnelerdir; bir şekilde kurgu olduğu hissedilir zira.

Son Ağa’nın (Star Tv) perşembe akşamı yayınlanan bölümündeki kavga sahnesi ise, hayatın içinde yer alan, hayatın doğal akışının bir parçası gibi kabul edilerek seyredildi.

İzlemeyenlere tuhaf gelebilir bu belki ama, pek sıcak bir kavga sahnesiydi, fazlasıyla Akdenizli ve ateşli.

Emel Müftüoğlu’nun (Hacer), oyunu görülecek şeydi, gerilip gerilip Ali Ağa’ya saldırması, bunu yaparken de emprovize olduğundan hiç kuşku duymadığım sövüp saymaları, tatlı tatlı horozlanması filan,

çok eğlenceliydi. (Emel, sanki oyuncu olmak için doğmuş, bu kadar geç keşfedilmesine şaşıyor insan.)

Dizide Salim Ağa'yı canlandıran Tamer Karadağlı, hep kusursuz bir oyun çıkarıyor, ama son bölümde büyük aşkı Gülümser'e ilk sarıldığı sahnede muhteşemdi bence.

Damat Orhan rolündeki Hakan Salınmış'a da çok gülüyorum; Hayri'yi canlandıran Şener Kökkaya ve Gülümser rolündeki Feride Çetin'in oyunları her bölümde daha da mükemmelleşiyor bence.

Hep tekrarlıyorum, oyuncular mükemmel, ama yine de dramanın bir yunus taklaya ihtiyacı var bence. Perşembe akşamı yayınlanan bölümde, annesinin Salim Ağa'ya haber vermeden, gelin adayı olarak gördüğü Meriç'e yüzük vermesi, o kırsal feodal kültür içinde hiç olacak iş değildi mesela. Sonra Hayri'nin, komşu dükkândaki konuşmalara kulak kabartıp, Salim Ağa ile Meriç'in nişanlandığına inanması ve bunun Gülümser'e duyurulması, tıkanıdığı için bir çıkış arayan senaryonun durumunu daha da zorlaştırdı bana göre. Allaha bu nişan haberinin etkileri fazla yayılmadan, durumu toparladılar; gereksiz ve inandırıcı olmayan bir çelişki yaratma çabasıydı çünkü.

Final, devamını merak ettirici türdendi, iyiydi yani.

(*Son Ağa*, Star TV, Perşembe / 20.00)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülyamız Avşar, yine aydınlatacak!

Telesiyej 28.09.2008

Yaşasın!

Hülyamız Avşar yeniden aramızda.

Onsuz hayat pek tatsız ve tuzsuzdu doğrusu.

Nihayetinde sezon açıldı işte, Hülyamız da birbirinden derinlikli ve özenli fikir demetlerini cömertçe saçmaya başladı bize.

Biz o olmadan bir hiçtik.

Ergenekon nedir ne değildir bunu anlayamadıysak, Hülyamız bizi aydınlatmadığıındandı.

Sonra Kılıçdaroğlu-Fırat karşılaşmasından kim galip çıktı bunu çakamadıysak, Hülyamız Avşar bize ışık tutmadığıındandı.

Doğrusu Deniz Feneri hadisesi de ona keza. *Hülya Avşar Stüdyosu* olsaydı, en çetrefilleştirilmeye çalışılan hususları bile şıpın işi çözüverirdik onun baktığı noktadan.

Yani bazen şaşıyorum. İnsan bu kadar güzel, bu kadar akıllı, bu kadar incelikli, bu kadar entelektüel, bu kadar cesur olup da, bütün bu vasıflarını farkında bile olmadan; sırf ülkesi için, ülkesindeki horlanmış, ezilmiş insanlar için cansiperane çalışsın çabalasın, onları programına konuk edip, size bunu yapanlar utansın tarzı bir diyalog tuttursun; bunu yaparken daha da güzelleşsin, yücelsin; kaşları bir yay misali gerildikçe gerilsin, deniz mavisi gözleri, saç diplerine doğru çekildikçe çekilsin, neredeyse kaybolmaya yüz tutsun da, yine farkına varmasın, nereye bu yolculuk diye sormasın, bu derece kendi karizmasına kayıtsız kaldıkça daha da yücelsin, ama bütün bu dünyevi nimetlere dönüp de bakmasın, hayret bir şey!

İnsan şaşıyor! Ama, bir o kadar da hayran kalıyor doğrusu!

Bakın işte... gazetecilere verdiği iftar yemeğinde (evet... bunu o da yaptı) bizler için ne türlü **yeni bombalar** hazırladığını dile getirmiş.

Hülya Avşar yeni bombalarla dönüyormuş!

Bombalardan biri de Sisi'ymiş. Hülya Avşar, Sisi'yle Türkiye'nin bir numaralı gündemini, Ergenekon'u konuşacakmış. (Oh yavu, nihayet!)

Başka olur tabii!

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü de konuk etmek istiyormuş. Eh, o da yakışır. Sezonu da Bush'la kapatır artık. (O zamana bir hükmü kalmayacağı için, ihtimal ki, koşa koşa gelir.)

Oysa Hülya Avşar, Okan Bayülgen'in reyting rakibi olmaya hazırlanıyordu. *Kanal D*'de, Bayülgen'in programını sunduğu saatte, *Siyaset Meydanı* tarzında bir program yapacaktı; yani, *Hülya Avşar Stüdyosu*'nu aşarak 'meydan'a çıkacaktı, ama olmadı işte. *atv*'nin, önce altı ya da sekiz programlık bir deneme önermesi, projeyi yatırdı.

Olsun!

Zaten Hülya Hanım çok meşgul, daha önce müjdelediği kitabını yazmaya başlamış.

O içeriğini açıklamıyor ama ben onun uygarlıklar çatışması ya da uygarlıklar birliği üzerinde çalıştığından kuşkulanyorum. Francis Fukuyama'nın *Tarihin Sonu* tezine bir karşı tez oluşturunca da hiç şaşmam.

Bakalım, zaman gösterir elbet.

Yolu açık olsun derim ben.

Yeni Avrupa Yakası, hayal kırıklığı yarattı!

Avrupa Yakası'nın seyirci nezdindeki ciddi başarısı, seyircinin bu diziye olan tutkunluğunun kaynağı; diziyi tasarlayan ve hayata geçiren iradenin, hayata dair ilginç gözlem gücü birikimine dayanıyordu.

İnsanlar ilişkilerinde, davranışlarında ve dışa vurdukları niyetlerinde kendilerini bir biçimde ele verirler. İşte dizi, bu ele verişleri komikleştirerek bir tür modern diyebileceğimiz bir hiciv ortaya koyuyordu. Bu durum, seyircinin sempatisini kazanmıştı; komiklik, saf ve hakikiydi zira.

Ama bu türlü bir mizah –yani gözlem gücünün biriktirdiklerine dayalı bir mizah- tükenebilir. Bu da çok normaldir. Bunu görüp, diziye ara vermek, yeniden biriktirmek gerekir.

Ama *Avrupa Yakası*, öyle yapmadı. Israrla devam etme kararı aldı. Oysa dizilerin de bir elastikiyet sınırı vardır tabii. Bir dizi tuttu diye, çekiştire çekiştire uzatmaya çalışmak, hiç beklenmedik bir anda gerçeklerden bütünüyle koparmaya başlar hikâyeyi.

Yeni *Avrupa Yakası*, eskisi gibi olmayacak, bu daha ilk bölümden belli oldu; ama **yeni** de olmayacak, bu da belli oldu.

Avrupa Yakası, şu anda donmuş durumda zira.

Ayrıca oyuncu değişikliği de, zaten zorda olan bir TV dizisini, daha da zora sokar tabiatıyla.

Ayakta kalma çabaları, zorlamalar... yok Sacit kızdı da Antep'e gitti demeler... İfot da, tesadüf bu ya, aynı zamanlarda Bey'ine kızıp Bursa'ya **gittiler** filan... hiç olmadı. Ayrıca, Selin Paris'te, Kubilay da yolsuzluk soruşturması yüzünden yurt dışına kaçtı... Herkesin bir yerlere savrulmasını, aynı anda bir aileden iki kişinin sinir krizi geçirmesini Makbule bile anlayamadı.

Ortada elle tutulur hiçbir sebep yokken, aile Türkiye'nin dört bir köşesine çil yavrusu gibi dağılmış göründü anlayacağınız. Böylece dizi de dağıldı tabii bana kalırsa. (Gül gibi geçinip gidiyorlardı oysa, İfot'un, pardon Hümeysra'nın zam talebine kadar. Değer miydi yani üç-beş kuruş için aileyi dağıtmaya ve bizim de keyfimizi kaçırmaya?)

Komiklik ortaya çıksın, komik olunsun derken, ilişkiler, karşılaşmalar, çatışmalar fazlasıyla force edildi, bunun sonucunda da bazı sahnelerde traji-komik durumlar çıktı ortaya. Yaratılan bu durum komedisi, kendini yenileyemediği için de fena halde sıkıcı olmaya başladı.

Görünen o ki, artık durumları değil, oyuncuların komedyenlik marifetlerini izleyeceğiz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşk-ı Memnu burjuvazisinin pek incelikli diyalogları

Telesiyej 30.09.2008

Burjuvazimizin dizilerde canlandırılması da apayrı bir neşe kaynağı oluyor, söylemedi demeyin.

Bilhassa diyalogları!

Mesela, *Aşk-ı Memnu*'daki Firdevs Hanım'ın büyük kızı Peyker'in kayınpederi Hilmi Bey'in, Bihter'in düğününü basıp, “*Nikâh kıyıldı mı Adnan Bey? Yazık yazık, geç kaldım demek.* (Bihter'in annesini işaret ederek.) *Bu kadın beni söğüşledi, şimdi de sizi söğüşleyecek!*” demesi, ilginç bir burjuva yorumuydu doğrusu.

Muhteşem malikânelerde, yalılarda oturuyorlar, kentin en muazzam ofislerinin bulunduğu dev holding binaları onların, Amerikalarda İngilterelerde çocuk okutmalar, ihtisas yaptırmalar filan gırla gider –ve bilhassa şarttır- bunlarda; ama gelinlerinin annesinden söğüşçü kadın diye bahsederler, he mi?

Her şeyimiz gibi burjuvazimiz de nevi şahsına münhasır demek!

Olsun, biz yine de severiz onları, besler büyütür, kısa zamanda büyük burjuva yaparız evelallah!

Hilmi Bey düğünü bastı ama geç kaldı tabii, nikâh çoktan kıyılmıştı. Arkası haftaya.

Aslında düğünün hali de içler acısıydı ya. Bizim mahallenin muhtarının, evinin bahçesinde everdiği kızının düğünü bile daha ihtişamlıydı doğrusu.

Prodüksiyonun fazla bir bütçesi yok herhalde, eh normaldir, o yalılara para mı dayanır, ne kira ödeniyordur kimbilir, Bihter ve Adnan Bey'e de sıkı sıkı tembih etmişler zahir; gösteriştense uzak, sade ve şık bir düğün istiyor gibi yapın, aman fazla masraflı olmasın demişler herhalde ki, koskoca Adnan Ziyagil'in muhteşem yalısının bahçesinde yapılan düğün, üç-beş derme çatma figürasyon, birkaç fiyonklu masayla pek garibandı doğrusu. (Davetlerde masa giydirmeyin artık kardeşler, bünyeme fena halde dokunuyor, masaları böyle kılıktan çıkartıp, özenmiş kasaba güzellerine döndürmek de neyin nesidir; masa masalığını, sandalye de sandalyeliğini bilecek ki, biz de neye ve nereye oturacağımızı bilelim!)

Peki ama madem her türlü gösteriştense uzak, sade ve şık bir düğün isteniyordu, o zaman neden düğünden bir gün önce, yalının bahçesinde, organizasyon şirketiyle enine boyuna toplantılar yapıldı; nikâh masası şu köşede mi olsun, yok yok bu köşe daha uygun, davetlileri şöyle mi yerleştiresek, böyle mi, mönüde son tashihler filan... biz de inceliklerle bezenmiş, sadeliğin estetiğiyle bizi sarsacak bir düğün sahnesi bekliyorduk.

Ama ne gezer! Besbelli organizasyon şirketi de en ucuzundandı. Anlaşılan o ki, *Aşk-ı Memnu*'nun burjuvaları, pek kaba saba konuştukları yetmiyormuş gibi, zevkten de hayli yoksunlar.

Tabii aslını seyretnmiş olanlar için bu hususlar ciddi bir hayal kırıklığı yaratıyor.

Zira Halit Refiğ'in yönettiği ilk *Aşk-ı Memnu* uyarlamasında; mekânından dekoruna, kostümünden aksesuarına, vücut dilinden sınıfsal ve dönemsel diyaloglarına kadar, sosyo-kültürel ve psikolojik **işlemeler**, dönemin betimlenen kültürüne, yaşam tarzının gerçekliğine birebir uyuyordu. Gerekli özen, hem zanaat, hem de sanat olarak gösterilmişti, Halit Refiğ'in *Aşk-ı Memnu*'sunda.

Bu işi yapan birinin seyircide uyandıracığı ilk inandırıcılık, dizide sunulan hayatın, içinde yer aldığı **ortamın ve karakterlerin** gerçekliklerine birebir uymasındır.

Bu **olmazsa olmazdır**; yani o sırada toplumda yaşanan ve bilinen sınıfsal ve katmansal kültürel hayatlara **ayna olmak** gereklidir.

Seyirci, bu konudaki **deformasyonları**, önünde sonunda algılar ve yargılar çünkü.

Gece Sesleri ve katil ruhlu babaanne!

Babaanne seri katil gibi mübarek!

Anlaşılan bir zamanlar kocasının ortağını da o öldürtmüş, şimdi aynı katile (emektar katil olmalı) evin hizmetçisinden olma torununu öldürtmek için siparişte bulundu.

Ayşe Kulin'in *Gece Sesleri* romanı bir Ege kasabasında geçiyor aslında. Dizide ise mekân Bozova diye belirtiliyor. Ama Korkuteli'ne bağlı Bozova, aslında Akdeniz'de.

Dizinin çekildiği mekân ise bir rivayete göre Çatalca'nın Dağyenice'si. Eh zaten mekândan da Ege ışığı izlenimi çıkmıyordu hiç!

Gece Sesleri'nde anlatılanlar Egeli bir ailenin etrafında dönüyor. Varlıklı Ortaçlı ailesinin büyük hanımı Sultan, artık delikanlı olan küçük oğulcağını, **kötü hatunlara** musallat olmasın diye, evin evlatlığıyla halvet ettirir. Derken evlatlık (belki de kimsesiz hizmetli) hamile kalıverir. Sultan Hanım, kadını bağ evinde doğurtuttuktan sonra (niye kürtaj yaptırtmamıştır, o da ayrı bir soru olarak yerleşir zihnimize ya..) bebeği İstanbul'a götürsün de baksın diye, yüklü bir para ile birlikte ebe hanıma verir.

Ve unuttur.

Küçük hizmetli kıza da bebeğinin öldüğü söylenir.

Yıllar sonra ebe hanım ölüm döşeginde,(her Yeşilçam filminde olduğu gibi) oğluna, onun aslında kendi oğlu olmadığını, Ortaçlı ailesinin bir ferdi olduğunu itiraf eder. E çocuk da, madem öyle işte böyle diyerek Bozova'ya, Ortaçlılar'ın kapısına dayanır tabiatıyla. Ve Sultan Hanım'ın, onu öldürtmeye kalkacak kadar büyük nefretiyle karşılaşır.

Peki, bu katil ruhlu babaanne, diyelim ki ikinci defa birini öldürtmeye kalkışıyor, neden yine aynı tetikçiye başvuruyor?

Hadi “tetikçi de emektardır ailenin, kime başvursun bu katil kadıncağız” diyelim; iyi de bu emektar tetikçi şahıs, yirmi beş yılda başka bir silah edinememiş mi ki, balistikte şıp diye anlaşılacak olan o antika silaha başvuruyor yine?

Ayrıca Egeli bir babaannenin, özbeöz torununu, sırf skandal olmasın, dirlik düzenlik bozulmasın diye öldürtmeye kalkışmasının neresi bölgesel örf ve adetlere uyuyor?

Gece Sesleri’nin çekiminden önce, hatta dramaturjik çalışmaları başlamadan önce, bir proje olarak **rasyoneli** ortaya çıkarılmadı mı acaba? Yani dramanın mantiki çerçevesi, olaylar arasındaki bağlantıları, temel inandırıcılık kipleri, toplumsal geçerliliği üzerinde hiç mi çalışılmamış ki, bu **kusurlu söylem** ortaya çıkıyor?

Biraz daha titizlik ve seyircinin zekâsına saygı lütfen!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Son Ağa’nın safiyeti, Aşk-ı Memnu’nun sahte yalı kültürü!

Telesiyej 01.10.2008

Hiç bir ünsiyetimiz olmasa da.. değil bir gün sahip olma, misafir olma ihtimalimiz bile mümkün görünmese de; o koca koca villaları, (malikâne diyenler de var ya, artık o konuya hiç girmeyelim şimdi derim ben) muazzam yalıları görmek istiyoruz dizi filmlerde. (Olmaz ya, olacak olsa.. bu diziler Avrupa ülkelerine satılsa mesela.. ve Türkiye’ye hiç gelmemiş insanların önüne konulsa, “Ne zengin ülke bu yavuş; herkesler yalılarda, yüzme havuzlu muhteşem villalarda yaşıyor; bunların kapılarında domuzları eksik, neden mırın kırın ediyoruz ki AB konusunda” diye şaşırılmaz mı?)

Hiçbir zaman içinden geçemeyeceğimiz o evlerin her odasına girip çıkmak istiyoruz -dizi filmler aracılığıyla-, her köşesini hallaç pamuğu gibi atmak, altını üstüne getirmek, bütün ayrıntıları zihnimize kazımak, her ihtiyacımız olduğunda da zihnimizin en kuytu köşelerinden çekip çıkartmak istiyoruz o zenginliklerle ilgili ayrıntıları.

Pahalı elbiseler giyen güzel kadınları, ipek gömleklerini titreten yakışıklı erkekleri ve güzel arabaları, şık restoranları seyretmek istiyoruz.

Konular, hikayeler gerçek dışıymış, karakterler hiç inandırıcı değilmiş, kötü çekilmiş, iyi çekilmiş, budala yerine konulmuşuz, hiç umurumuzda değil.

Bize güzel yalılar, villalar, büyük holdingler, spor arabalar, güzel kadınlar, şık elbiseler, mücevherler gösteren diziler olsun yeter ki, anında birinci sıraya oturtuyoruz.

Bize ait olan, içimizden çıkmış, gerçekliği olan, inandırıcılık dozu yüksek hikâyeleri izlemeyi tercih etmiyoruz pek.

Bu yüzden de *Aşk-ı Memnu*, *Binbir Gece* gibi diziler izlenme raporlarında en üst sıralara yerleşirken; *Düğün Şarkıcısı*, *Son Ağa* gibi diziler daha alt sıralarda yer alıyor.

Zaten seyircinin sınıf atlama özlemi, sınıflı toplumlarda pompalanmış bir heveskârlıktır. Özellikle küçük burjuva karakter gösteren orta ve ortanın altı seyirci kitlelerinin, yaşadıkları zorluklar karşısında kendilerini hayatlarından -yani ‘**gerçek**’ten- uzaklaştırıp, bir dizi **sankileri** yaşamaları, sistemin ekmeğine de fazladan yağ sürer.

Böyle olması da özellikle kurgulanmıştır.

Yani şaşa ve zenginlik, sunulan hayalin son noktasıdır; görselliğin ideolojisi ve duygunun belirli bir zaman dilimi içinde üzerinin örtülmesidir. Seyirci artık arayış içinde değildir; aksine, sunulanın tadını çıkarmaktadır, çoktan teslim olmuştur çünkü.

Aslında bu da seyirci **dışı** bir şeydir aynı zamanda; onun iradesi dışında oluşur zira. Ancak **ideolojik tembihler** o kadar güçlüdür ki, -burada medyanın da rolü çok büyüktür tabii- örgütsüz seyirci kitleleri için teslim olmaktan başka bir çare kalmaz.

Önemli, değerlinin önüne geçmiş, hatta onu yok etmiştir.

Star TV’nin dizisi *Son Ağa*’nın hayatında buna tanık oluyoruz bence.

Son Ağa, bazı yapısal eksikliklerine rağmen, bu toplumun temel değerlerine sahip çok sıcak bir dizi; ama yine de, - yukarıdaki nedenlerden ötürü- sahte yalı kültürüne yenik düşmeye başladı son haftalarda.

Star TV’nin *Son Ağa*’sı ile aynı saatte *Kanal D*’de yayınlanan *Aşk-ı Memnu*; sahteleştirilmiş ve taaruza uğramış bir *Aşk-ı Memnu* olarak; ama şaşa dozu yükseltilmiş bir adaptasyon işlemiyle, *Son Ağa*’nın hakikiliğini ve safiyetini dövmeye

başladı şimdi.

Bu sonuçta önemli bir rolü olan seyirci de, hem tuzağa düşüyor hem de bu tezgâhın içinde -bir miktar- yer alarak suç ortaklığı yapmış oluyor. Çünkü ne seyirciyi koruyacak ve ayıltacak kurumsal gücü olan, sektrleşmiş bir profesyonel eleştiri mekanizması var, ne de seyircinin içinden çıkmış, bu konuda uzmanlaşmış sivil toplum kuruluşları.

Terzi de seyirciye (halka) smokin dikip duruyor işte!

stne uysa da uymasa da, yakışsa da yakışmasa da, içinde rahat etse de etmese de.. dikiyor işte!

“Fatih Aksoy sunar” mı?

Niye ve neyi sunuyor yavu?

Hani “Bir Atıf Yılmaz Filmi” ya da “Bir Ken Russell Filmi” gibi bir sunum mu acaba bu? Yönetmen midir kendisi?

Yoo!

Peki yapım şirketinin adı olmasın Fatih Aksoy? Yani Acun Medya Sunar gibilerinden bir durum; **Fatih Aksoy Sunar!**

Yok canım, bu şahsın yapım şirketinin adı Med Yapım zira.

E neden kendisi bizzat sunuyor o zaman bu nadide diziyi?

Çok önemli bir eserdir de, memlekete kim kazandırmış bilelim diye mi yazmış kendi adını, hani kim vurduya gitmesin, bu mühim eserin sahibi **BENİM ben**, der gibi!

Eser de ne eser hani: *Doktorlar*. (*Grey's Anatomy*'nin birebir uyarlaması)

Pazar akşamı *Show TV*'de, *Var mısın Yok musun* bittikten sonra, bir jenerik başladı gümbür gümbür; önce Med Yapım logosu belirdi ekranda, ardından bir yazı: "*Fatih Aksoy Sunar*". Ne oluyor demeye kalmadan, *Doktorlar* dizisinin logosunu gördük ve küçük topluluğumuz, sıkıcı bir pazar akşamında, hiç beklenmedik bir anda bir neşe kaynağı yakalamış oldu böylece. Biz çok eğlendik doğrusu, Allah da onları eğlendsin derim ben!

Vehbi'nin kerrakesine gelince:

Fatih Aksoy'un işi ticaret.

O bir ticaret erbabı.

Ticareten var olan bir kişi olarak üretir, satar; ya da alır satar.

İşi budur!

Fatih Aksoy bir ticaret erbabı olarak aynı zamanda bir kültür erbabı, bir sanat erbabı değildir. Kişi olarak yaptığı iş, mana olarak sunulacak bir şey değildir. Yapılan işi **ticareten** sadece şirketi sunabilir ancak.

Bunun dışında, kişisel olarak **sunma kültürünün** manası içinde yaratıcılık vardır.

Bunu da ortaya çıkaracak olan, kültür sanat insanıdır tabiatıyla.

Yaratıcıların rolünü çalmayalım kardeşler!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maneviyatlar prensesi Hülya Avşar'ın maneviyat meselesi!

Telesiyej 02.10.2008

Çok mühim tabii.

Yalnız ne tür maneviyatlandığını anlamak lazım önce.

Pazar günü *Sabah Yaşam*'daki röportajında neredeyse her cümlesine maneviyatla başlayıp, maneviyatla bitiriyor Hülya Avşar.

“Çok badire atlattım, boşanma, şu, bu. İki sene içerisinde bir başka beraberliğim başladı. O beraberliğimde şunu fark ettim ki maneviyat çok önemli aslında.” Sonra sahneyi bırakmasına geliyor sohbet; “Karşınızdaki insanı tanıyorsanız, maneviyata da önem veriyorsanız, bunu yapmak zorundasınız,” diyor Hülya Avşar.

Röportajın bir başka yerinde, Sadettin Bey'le Zehra'nın ilişkisi konusunda konuşurken de, maneviyattan dem vuruyor yine: “Sadettin, manevi değerleri olan biri olduğu için o maneviyatı ondan alıyor ve farkında olmadan bir sevgi bağı besliyor.” Böyle devam edip gidiyor sohbet, maneviyatla ve huzurla.

Hülya Avşar, maneviyata biraz fazla takılmış görünüyor değil mi? Hangi boyutta takılmış onu da anlamak zor.. ama şimdilik!

Sadettin Bey Okulu'nun 3. yılında da maneviyat dersi okutuluyor demek. Sahne bırakma, okuma öğrenme, kültürel ağırlıklı talk show yapma ve nihayetinde de maneviyatlanma! (Bu maneviyat saplantıları ve huzur bulma söylemleri, Allah korusun, Hollywood'da pek yaygın olan, önce medyatik ünlüleri tavlayarak yaygınlaşmayı hedefleyen, başlangıçta kişisel gelişim için hazırlanan bir felsefe iken sonra (baktılar ki mama bol) bir din akımına dönüştürülmeye çalışılan, ruh sağlığının modern bilimi hikâyelerinin abidik gubidik Doğu versiyonu olmasın sakın!)

Maneviyat konusunun açılımları çok veluttur zira.

Maneviyat denince, çok farklı anlamlara sahip bir kavramla karşı karşıya kalıyoruz. Örneğin semai dinlere bağlı müminlerin kabul ettikleri bir maneviyat var. Semai dinler dışındaki inanç sahiplerinin kabul ettikleri, –Budistler,

Şintoistler gibi- başka başka maneviyat anlayışları da var. Bunların dışında doğayla ilgili çeşitli inanç sahipleri var ki, maneviyat, onlar için de çok farklı diğerlerinden. (Örneğin Şamanistler)

Ayrıca, Ateistler’in dahi inandıkları farklı manevi değerler olduğu gibi, çağdaş ve modern inançlara sahip yeni inanç kültürleri de var. Bahaizm bunlardan biri mesela; bütün semai dinleri bir araya getirerek yeni sentez bir inanç kültürü ve maneviyatı oluşturur.

Batı dünyasının ilkel diye tanımladığı ama aslında son derece derin bilgilere sahip lokal dinler vardır sonra; Afrika kıtası bu konuda son derece zengindir.

Bir de, bütünüyle başka bir alan var ki, bu alan içinde sistemin (kapitalizmin) belirli aşamalarında tezgâhladığı yapay ve sentez maneviyatlar var. Örneğin Scientology gibi; iş, siyaset ve medyatik ünlülerin avanakça maneviyatlandıkları inanç tezgâhlarından biridir o da. Ayrıca, Kuantumcuları da unutmamak lazım. Aman diyeyim... onların maneviyatlanma buhranları da bambaşka bir neşe kaynağıdır çünkü.

Ve daha daha daha... maneviyat çeşitleri ve kültürleri boldur dünyamızda.

Maneviyatlar prensesi Hülya Avşar’ın hangisinden maneviyatlandığını kestirmek güç tabii.

Ama şimdilik! Onda bülbülleri bile kışkandıracak bu sohbetler oldukça, daha çok maneviyatlandırır ve dolayısıyla aydınlatır bizi!

NTV Yeşil Ekran’dan mektup var

İlk defa bu kadar zarif bir bilgilendirme maili aldığımı itiraf etmeliyim. Zira bilgilendirme mailleri (bir nevi tekzip) denilen o tuhaf mektuplar, genellikle dediğim dedik çaldığım düdük cinsinden, nobran, söz konusu hangi mahut yazıysa, aslında o yazıdakilerin dışında yeni hiç bir şey söylemeyen, ama yine de “onların tekmili yanlış, doğru olan benim; gel de ayaküstü bilgilendireyim seni canım” filan gibi, yukardan bakayım derken kendini helak eden pek gülünç malzemelerdir.

Ama Doğuş Yayın Grubu, Basın ve Halkla İlişkiler Yönetmeni Mürsel Kan’dan gelen, içinde *Yeşil Rehber* programını hazırlayıp sunan Heves Atasoy’un konuyla ilgili açıklamasının da yer aldığı, incelikli, –elde olmayan nedenlerle yapılmış da olsa- hatalarını reddetmeyen, gerçekten bilgilendirici bir maildi.

Bu maile mazhar olan yazımda, **Doğa Derneği'nin Tuz Gölü'ne Sadakat** etkinliğinin, *Yeşil Rehber* programında, TEMA Vakfı yetkilisiyle konuşulmasını eleştirmiş, Doğa Derneğinin belli ki büyük çabalar sonucunda gerçekleştirdiği eylemin, sanki TEMA Vakfı'nın eyleymiş gibi görüldüğünü söylemiştim.

Bu konuyla ilgili olarak, Doğuş Yayın Grubu'nun Basın ve Halkla İlişkiler'inden gönderilen mailde şöyle deniliyor:

“26 Eylül günü *Taraf Cuma*'daki *Telesiyej* köşesinde *Yeşil Rehber* programımızla ilgili “NTV'de Yeşil Ekran'ın büyük gafı!” başlıklı yazınızı okuduk. Yorum ve eleştirilerinizi bize yayınlarımızda yol gösterdiğinden oldukça önemsiyoruz. Ancak cuma günü yayınlanan yazınızda aktardığınız konuyla ilgili bir-iki noktayı açıklama gereği duyduk.

Yeşil Rehber programını hazırlayıp sunan Heves Atasoy'un konuyla ilgili açıklaması şöyle:

Yeşil Rehber programını ekip olarak, özenle ve zevkle hazırlıyoruz. Yazınızda bahsi geçen bölümün yayınlandığı gün (23 Eylül Salı) Ankara'da yaşanan siyasi bir gelişmeyle ilgili araya giren canlı yayın, akışta bazı değişikliklere sebep oldu.

Doğa Derneği Başkanı Güven Eken ile yapmayı planladığımız telefon bağlantısını, program canlı yayın ile kesilince yapamadık. Stüdyodaki konuğumuz ise “Heyelan” üzerine konuşmak için davet edilmişti, zaten programın önemli kısmında toprak kayması konuşuldu.

Tuz Gölü ile ilgili haber dosyasında eylemin Doğa Derneği tarafından düzenlendiğini vurguladık. Tema yetkilisi ile ise Doğa Derneği'nin eylemini, genel anlamda Tuz Gölü ve bölgede yaşanan kuraklığı konuştuk.

Yayın sonrasında Doğa Derneği'ni arayıp, ilk fırsatta Güven Bey'i konuk etmek istediğimizi bildirdik ve kendisiyle Tuz Gölü'nü konuşmak üzere sözleştik. Bayramdan sonraki ilk hafta yayınımda bu konuyu tekrar ele alacağız.

Haber kanallarının sıcak gelişmeler karşısındaki hızlı refleksi, canlı yayınlanan programların bölünmesine neden olmakta ve buna benzer sıkıntıları beraberinde getirmektedir. Tüm bunları telafi etmek için bizler de elimizden geleni yapıyoruz.

Tabii STK'ların konu ile ilgili hassasiyetini gördüğümüzden, bundan sonra çok daha dikkatli olacağız. Ancak niyetimiz ve duyarlılığımız baki... Desteğiniz için teşekkürler. İyi günler, iyi çalışmalar.

Heves Atasoy”

Yayıncılıkta böyle şeyler olur tabii. Ama keşke bunu yayın sırasında, ya da sonunda bir alt yazıyla geçselerdi de, seyirci de aydınlansaydı.

NTV gibi bir kanalın seyirci ilişkisindeki şeffaflık da bunu gerektirir zira.

Yeşil Ekran’ın çok önemli bir iş yaptığını düşünüyorum, bu kadar titizlenmem de ondan zaten.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arada bir de olsa değerli şeyler izlemek

Telesiyej 03.10.2008

İnsanın ruhu bunu istiyor tabii.

Bir çeşit arınma gibi.

Hava gibi, su gibi.

Bir ihtiyaç molası yani!

Her gün de Lamiaların, Kenanların, Şehrazatların incir çekirdeğini doldurmayan sorunlarıyla ya da Hülya Avşar’ın derin maneviyatlı dünyasından hayatımıza yuvarladığı incilerle yaşanmaz ki.

Bazen de, bayram tatilini fırsat bilip, Marlene Dietrich’in, New York’ta karşılaştığı Edith Piaf’a “Sesiniz Paris’in ruhu gibi” dediği sahneyi izlemek istiyor İnsan. Marion Cotillard’ın oyunuyla, oyunculuğun ne olduğunu hatırlamak istiyor mesela.

Çoğunuz tatildesiniz hâlâ.

Ben çalışıyorum gördüğünüz gibi.

Bugün bundan yakınmayacağım, kismetse başka bir gün inşallah! Çalışıyorum madem, hiç değilse ruhuma bir tatil vereyim dedim dün akşam.

İş gereği ulusal kanallara çakılıp kalmak istemedim. Şöyle ruhuma küşayış verecek değerli bir şeyler izleyeyim dedim, bir nevi bayram hediyesi, öyle fazla yüksek de tutmadım çıtayı, neticede ikamet adresim bir TV sayfası olduğundan televizyonla sınırlıydı seçeneklerim; uçarı, eğlenceli bir şey de olabilirdi, meraklı bir polisiye de mesela. Ya da kederli bir film belki. Derken, hayatın şarkısıyla, şarkıdaki hayatı birebir buluşturan bir film çıktı karşıma; *La Vie En Rose-La Mome*.

Olivier Dahan'ın yönetmenliğinde çekilen 2007 yılı yapımı film *Goldmax*'te gösteriliyordu. Edith Piaf'ı canlandıran Marion Cotillard, nefes kesen oyunuyla Golden Globe, BAFTA ve Oscar ödülleri almıştı.

Olivier Dahan'ın filmi, sinema olarak büyük bir iddia taşımaktan çok dürüst ve başarılı bir biyografik çalışma olmayı amaçlamış. Ve bence –özellikle- Marion Cotillard'ın olağanüstü katkılarıyla olmuş da.

Kederli bir hayatın acılarını sömürmeden anlatmış Olivier Dahan. Piaf'ın ruhunu çok iyi aktardığı gibi, onun yaşadığı ortamın karakterini ve ruhunu da son derece iyi yansıtıyor film.

Fransa'nın “gururumuz” dediği ve bütün dünyanın taptığı Edith Piaf'ın, ölümden daha çok yalnızlıktan korktuğunu öğrenmek sarsıcı oluyor.

Son yıllarda seyrettiğim en başarılı biyografi filmi *La Vie En Rose-La Mome*.

Goldmax'ın programlarını izleyin, mutlaka tekrarını yakalarsınız.

Bayram televizyonlarının hâli pür melali

Modern zamanların bayram televizyonları bunlar.

Onlar da haklı bir yerde!

Kim kaldı ki ülkede, kime yayın yapacaklar?

70 milyonun topu birden seyahatte zira, kimi Maldivler’de, kimi Hindistan’da, kimi Sakız Adası’nda, Kefolonya’da, kimi Roma, Viyana, Paris’te, hatta Afrika’da Safari’de. Neticede herkes dünyanın dört bir yanına uçuşup durdu bu bayramda.

Tek bir kişi bile kalmadı evinde.

Hiç şaşırmanın, Türkiye çok değişti, görseniz Türkiye demezsiniz. (Ama seyahatte olduğunuzdan göremezsiniz tabii) Yavu burası neresi, tek bir kişi bile kalmamış bayram günü dersiniz!

Öyle bir zenginlik, öyle bir bolluk bereket içindeyiz anlayacağınız, kapıda domuzumuz eksik.

E hâl böyle olunca, nerelere gideceğimizi şaşırtıyoruz artık, seyahat şirketleri daha şimdiden önümüzdeki Kurban Bayramı alternatiflerini çoğaltmak için birbirleriyle inovasyon yarışına girmiş durumdalar.

Akşamları, televizyon kanallarımızda in cin top oynuyor bu yüzden. (*atv*’yi hariç tutuyorum, *Avrupa Yakası* ve *Benim Annem Bir Melek*’in bayram versiyonlarını yayınladılar.) Birkaç bayram nöbetçisi, uyku aralarında kalkıp, kiloyla satın alınmış –*Katil Yılanlar* gibi- üçüncü sınıf filmleri, ya da o doyumsuz sezon dizilerinin tekrarlarını el yordamıyla yayına sokup, sonra tekrar uykuya geçiyor herhalde.

E ne yapsınlar bütün ülke seyahatte, hem de yurt dışında seyahatte. Hayır, yurt içinde olsalar neyse, o zaman yayınlamaya kıyamadıkları dizilerini, programlarını filan yayınlayabilirlerdi; ne de olsa otel odalarında da izlenebilirdi çünkü. Ama herhalde araştırılmış, anlaşılmış ki, hepimiz yurt dışındayız bayramda, bir Allah’ın kulu bile olmayınca onlar da uyku durumuna geçmişler haliyle.

Eskiden bayram programlarına daha fazla özen gösterilirdi.

İyi mi olurdu?

Hayır olmazdı!

Beceremezlerdi zira.

Ama fazladan özen gösterilirdi. Dönemin ünlü şarkıcılarına konserler verdirilirdi stüdyolarda. Skeçler, parodiler filan olurdu işte; bayram gecesı programları, yılbaşı programları kadar özeldi.

Şimdi ne değışti peki diyeceksiniz?

Kalkındık yavu, kalkındık! Bolluk bereket geldi hanemize. Onca parayı ne yapacağız, gezeceğiz elbet! Geziyoruz işte. Bir çayır çimen geze geze sendromu baş gösterdi toplumda.

Televizyonlarımız da bu yüzden "sleep mode" durumuna geçti, dinleniyorlar.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Makbule'nin kötü örnek olduğunu kim söylüyor aslında?

Telesiyej 05.10.2008

Öyle kolay kolay hiçbir yazılana ve referansa güvenmem, her şeyi bir bir kendim kontrol etmek isterim, zahmetli bir iştir ne yalan, çok da zaman alır. Annem, "Biraz da güvenmeyi bilmek lazım hayatta" derdi. Ama işte o **biraz** var ya **biraz**.. ondan hep kuşkulanırdım ben. "Güvenmek lazım" demiyor bak derdim kendi kendime, "**biraz** da güvenmek lazım" diyor. Yani az güveneceksin, çokluk güvenmeyeceksin. Peki o '**biraz**'ın hangi biraz olduğu nasıl kestirilebilir ki? Hiç güvenmem daha iyi!

İtiraf etmek gerekir ki, hayat hayli zorlaşıyor o zaman, mesela bir TV eleştirmeninin, yazısında sözünü ettiği ve pek ayıpladığı bir makalede yazılanlar, gerçekten öyle mi yazılmıştır diye kontrol etmek istiyorsunuz. İnternette arayıp buluyorsunuz; karşınıza 30 sayfalık doçentlik tezi kıvamında bir makale çıkıyor, yazıyı taramak yaklaşık bir saatinizi alıyor.

Bu işin tatsız tarafı.

Ama bir de eğlenceli tarafı var tabii. İşin doğrusunu kendi gözünüzle görmek!

Salı günkü *Milliyet Cafe*'nin *Reyting Canavarı* köşesinde “*Makbule ailelere kötü örnekmiş!*” başlıklı bir yazı vardı. Yazıya göre Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nün dergisinde yer alan, “*Aile Kurumuna Yönelik Güncel Riskler*” başlıklı, Dr. Ünal Şentürk imzalı yazıda, dizilerimizdeki kötü örneklerin, aile yapımızı olumsuz etkilediğinin anlatıldığı belirtiliyor ve örnekler verildiği iddia ediliyordu. *Reyting Canavarı* adlı köşede, “*Bunlardan biri de Makbule... ‘Makbule, eşi İzzet’ten boşandı, dayısına geldi. Ama orada eski flörtü Burhan Altıntop da kalıyor’.* Dr. Ünal Şentürk kaleme almış yazıyı. Sayın Şentürk valla helal olsun, ben atlamışım bunu. Neler neler yapmışlar da haberimiz yok. Yahu Makbule’ye bu gözle bakan varsa ben ne olayım. Millet gülüp geçiyor. Yani şimdi bir garip kadın, Burhan Altıntop ile her tarafı eski flört olsa ne yazar...” deniliyordu.

Reyting Canavarı bu yazıyı belli ki, *Radikal*'in, *Akşam Gazetesi*'nden alıntılararak 28 Eylül'de yayınladığı “*Makbule Türk ailesini tehdit ediyor!*” başlıklı haberine istinaden yazmıştı. O haberde ise Dr. Ünal Şentürk'ün makalesindeki genel saptamalara göre özel yorumlar yapıyordu aslında. Ama *Reyting Canavarı* yazarı, Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nün web sitesinden *Aile ve Toplum* dergisine girip de makaleyi orijinalinden okumadığı için (bu arada makale de 30 sayfa), *Radikal*'in yorumlarının, Dr. Şentürk'ün makalesinde yer aldığını zannedip, bunları Dr. Şentürk'ün iddiası gibi alıntılıyıp, üzerine de eleştiri yazmıştı.

Ben tabiatım gereği, makaleyi kendi gözlerimle görmek istedim.

“Aile Kurumuna Yönelik Güncel Riskler” başlıklı makalede, *Reyting Canavarı*'ndaki alıntı yoktu (Bu da çok normaldi, o alıntı *Radikal*'in, *Akşam*'ın haberine dayanarak yaptığı yorumdu sadece çünkü). Dr. Şentürk'ün makalesinin sadece sonuç bölümünde kitle iletişim araçlarının insan tutum ve davranışları üzerindeki etkilerinin önemi ve medyaya düşen sorumluluklarla ilgili genel görüşleri vardı.

Ama beni şaşırtan bu da değil, artık araştırılmadan yazılanlara alıştık zira. O makalede gerçekten *Avrupa Yakası*'nın Makbule karakteriyle ilgili böyle bir iddia varsa bile karşı çıkılacak alan -söz konusu dergi devletin bir resmi kurumunun yayın organı olduğuna göre-, ideolojik-siyasi eleştiri platformu değil midir? Yani bu konuda öncelikle devletin bakış açısı eleştirilmelidir bana göre. Ve bu eleştiri de bilimsel esaslı olmalıdır. Yani bir TV yazarı, bu konuya el atıyorsa -sadece gırgırını geçmemeli-, devletin söyleminin özünü de aydınlatmalı ki, dipte derinde ne var görelim.

Yoksa, *Makbule gariban bir kadın, kendisi her daim dalga konusudur millet için, onunla kim fingirder* kıvamında muazzam eleştirel yaklaşımlarla TV eleştiri sektörü oluşamaz.

***Avrupa Yakası*'nda hala sürprizi iyi, ama ifot'suz olmuyor!**

Gerçekten iyiydi.

Binnur Kaya, Aslı'nın sevgilisi Osman'ın Adanalı halası rolünde muhteşemdi.

Avrupa Yakası'nın çarşamba akşamki bölümünü de zaten Adanalı hala kurtardı bence.

Hala'nın, bilhassa Tahsin Bey'le karşılaşma sahnesi eğlenceliydi. Tahsin Bey'e çarpılması, göz süzmeleri filan gerçekten çok tatlıydı.

Binnur Kaya'nın ilginç bir oyunculuğu var, değişme kabiliyeti çok fazla. Tıp yaratabiliyor kolaylıkla; ki, bu da çok sık rastlanan bir özellik değildir. *Avrupa Yakası*'nda canlandığı diğer karakter Şahika, inandırıcılık kipi zayıf, zor bir karakterdi mesela, ama ona bile kısmen alıştım Binnur Kaya sayesinde. **Hala** karakteri işlenirse daha da zenginleşebilir ve diziye yeni bir soluk katar diye düşünüyorum. Yapım ekibi de böyle düşünüyordur herhalde, bir iki bölümde tüketilecek bir malzeme değil çünkü Osman'ın halası.

Ata Demirer'in canlandığı Volkan'da ise yeni bir şey yok. Volkan aynı Volkan, ne uzamış ne kısalmış o zamandan bu yana, belki biraz zayıflamış, ama hepsi bu işte.

Ama ne kadar yeni karakterler eklense de insan İfot'u arıyor doğrusu, gözler her zaman oturduğu kanepedeki yerine takılıyor. O yaştan sonra birbirine o kadar bağlı bir çiftin ayrılması inandırıcı gelmiyor seyirciye.

Ben ısrar ediyorum, *Avrupa Yakası*, ne yapıp edip, Hümeysra'yı ve İfot'u geri döndürmeli. Olmaz yavu, olmaz böyle İfot'suz!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müjde Ar'ın kazandığı ve kazanamadığı!

Telesiyej 07.10.2008

Müjde Ar, Türk sinemasından hiç para kazanmadığını ama Müjde Ar'ı kazandığını söylüyor.

Onun söylediklerinden çıkarılacak iki sonuç var:

Bunlardan biri, Yeşilçam'da hiç kimsenin, prodüktörler dâhil para kazanmadığıdır; para kazanmayan bir sektörün ne yapıp edip ayakta kalması için bir tür paydaşlık ortaklığı yapıldığıdır. Yani yapımcısından oyuncusuna kadar herkesin **sinema sanatını** Türkiye'de ayakta tutmak için örneği olmayan bir özveri gösterdiği.

Müjde Ar'ın söylediklerinden çıkarılacak bir diğer sonuç ise; sinema sektörü uzun yıllardan beri var olduğuna göre, birilerinin bu ticaretten paralar kazanıp, diğerlerine **para kazandırmayı** gerçeğidir. Seni meşhur ediyoruz ya, daha ne **istiyorsun** tavrıdır.

Biliyoruz ki Yeşilçam'ın prodüktörleri, sinemadan ziyadesiyle para kazanıp, hanlarını, hamamlarını dikmişler, kendilerine göre de hedonist bir yaşam sürmüşlerdir. Ama ayakta kalmalarını sağlayan sinema sektörüne, tabir caizse bir kuruş bile yatırım yapmamışlardır. Yeşilçam'ın batmasının bir nedeni de budur zaten.

Sinemamızın ticari erkinin bu duyarsızlığı ve tutumu da aslında doğru dürüst eleştirilmemiştir bile zamanında.

Müjde Ar'ın bugün açıkladığı bu gerçek, yani para değil de adını kazanması gerçeği, hem doğru hem de acıklı bir durumdur aslında.

Zira starlar para kazanırlar.

Oysa Yeşilçam sineması, son derece sömürücü bir yapıya sahip olarak işçilerine hiçbir sosyal güvence sağlamadan hızla sömürüp tükettiği gibi, starını da sömüren bir erdemsizliğe sahipti.

Müjde Ar diyor ki, “Sinemadan kazanılmış çok büyük bir onur vardır benim için. Sinemanın beni geliştirdiği, olgunlaştırdığı, kadın yaptığı, Müjde yaptığı bir güç var. Bunların hepsi çok güzel şeyler tabii.”

Zaman zaman sol söylemin sözcülüğünü de yapan Müjde Ar'ın, içinde ünlendiği sektörü, sömürü düzeni açısından da eleştirmesi gerekirdi aslında.

Hâlâ da gerekiyor bence.

Emel Müftüoğlu'nun diyaloglarını kim yazıyor?

Son Ağa’da Emel Müftüoğlu’nun canlandırdığı Hacer tiptemesinin diyaloglarını, senarist ya da diyalog yazarı mı yazıyor? Yoksa birçoğu Emel’e ait ve emprovize mi?

Bütünüyle dizinin senaristine ya da diyalog yazarına aitse şayet, her kimse kendisini kutluyorum.

Son zamanlarda beni en fazla güldüren diyaloglar *Son Ağa*’daki Emel’in diyalogları çünkü. Bu kadar mı yaratıcı, bu kadar mı tatlı ve komik olur bir oyuncunun sözleri.

Dizinin hayatla buluşmasındaki sahicilik izlenimini arttıran küçük **perçin**ler, bu diyaloglar. Ayrıca dizinin tuzu biberi, olmazsa olmazı hâline de geldi.

Perşembe akşamı yayınlanan bölümde, Gülümser’in (Feride Çiçek) nişanlısının Salim Ağa’ya (Tamer Karadağlı) ateş ettiği sahnede, Hacer (Emel Müftüoğlu) ona siper olmak isteyen Hayri (Durul Bazen) vurulur. İkisi hastanede acil odasında tedavi edilmek üzere yan yana yatırılırlar. Hayri, yattığı yerden Hacer’e laf yetiştirmekte, duygusal sözler söyleyerek her zamanki gibi ona ilanı aşk etmeye çalışmaktadır. Hacer, Hayri’nin, Salim Ağa’nın ve doktorun önünde ileri geri konuşmasını durdurmak için aksi aksi söylenir, “Aaa yeter artık” der, “Yeter! Hayatımızı kurtardın bir şey demedik zaten, sus artık, yeter!”

Hacer’in tarzı budur, her zaman ironik, humoristik ve geri püskürtücü.

Gerçekten bilmek istiyorum.

Hacer’in yani Emel’in bu diyaloglarını kim yazıyor?

Erdoğan Dinçer için bir rol yok mu?

Ne sendika, ne diğer mesleki dayanışma örgütleri, ne de doğru dürüst resmi sosyal güvenceleri var oyuncuların.

İçlerinde biraz şanslı olanları memur statüsünde olup (devlet ve belediye tiyatrosundakiler), düşük bir emekli maaşı alıyor.

Türkiye’de oyuncunun hastalanması da yasaktır. O zaman aç kalır çünkü. Hastalığı uzarsa iş bulamaz. Tedavi olup iyileşse de adı hastaya çıkmıştır bir kere, sorun olur diye iş vermezler.

Türkiye’de oyuncuların çoğu bir fabrika işçisi kadar bile güvence altında değildir.

Yıllarca *TRT*’nin *Bizimkiler* dizisinde muhasebeci Ergun rolünde izlediğimiz başarılı oyuncu Erdinç Dinçer, uzun zamandır işsiz. İki yıl önce siroza yakalanmış ama şimdi daha iyi ve işe ihtiyacı var: “Bir dizi filmin bir bölümünde rol alsam bana bir müddet gider aldığım para,” diyor.

Yılların tiyatro, sinema ve dizi oyuncusu o. 500 YTL emekli maaşıyla geçinmekte zorlandığını söylüyor, “Ah” diyor! “Bir dizi filmin bir bölümünde rol alsam..”

Uzun yıllar devlet tiyatrolarında çalışan, yıllarca *Bizimkiler*’den başka *Perihan Abla* dizisinde de oynayan Erdinç Dinçer, uzun zamandır hatırlanmamaktan şikâyetçi.

Perşembe Akşamı *Star TV*’deki *Mega Magazin* programında, iş beklediğini söylüyordu Erdinç Dinçer. Hastalığı yeneceğinden emindi, iyi ve dinç görünüyordu doğrusu, kolaylıkla bir rolün altından kalkabilecek kadar enerjik ve sağlıklıydı.

Bu kadar dizi film çekiliyor bu topraklarda, işe ihtiyacı olan eski ama iyi bir aktöre verilecek rol yok mu? O, bir bölüme bile razı ama, çok daha fazlasını yapabilir bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyazıt Öztürk’ün garantici yaklaşımları

Telesiyej 08.10.2008

Bir televizyon formatının, toplumun sosyo kültürel, hatta siyasi değişimlerine uygun olarak kendini yenilemesi ve bu yenilenmenin de kimi zaman değişim, kimi zaman dönüşüm, kimi zaman da gerçekten inovatif tarzda olması gerekir. Özellikle tutmuş program formatları için daha da geçerlidir bu.

Bu yenilenmeyi, seyirci bekler ve bir şekilde hissettirir zira. Programı oluşturan iradenin –kişi ya da ekip-, seyircinin bu işaretini aldığı anda programın geleceği için derhal harekete geçmesi gerekir. Çünkü geç kalınmıştır aslında; burnu iyi koku alan bir irade, seyircinin işaretinden çok daha önce alır tedbirini.

Marifet de budur zaten!

Bu **yenilenme kültürünün** temelinde ise garanticiliğe prim tanımayan bir davranış modeli yatar; kamu karşısında sergilenen garanticilik, formatın kendini sürekli tekrarlama nedeniyle, seyircideki tutku hâlini, hatta **elçi olma** durumunu kemirmeye başlar.

Beyaz Show’un tek iradesi olarak görünen Beyazıt Öztürk’ün garanticiliği, şovunu ancak biçimsel yeniliklerle ayakta tutmayı deneyecek gibi gözüküyor. Bu da bir süre devam eder tabii; ama sonra ihtimaldir ki şov, gerçek bir inişe geçer. Bezayıt Öztürk’ün belki de taşra küçük burjuvazisi içinde yetişmesinden kaynaklanan korkuları ve buna bağlı olarak bir **tutunmacılık** garanticiliği var ki, bu artık iyice netleşmiş durumda.

Medya nasıl karşılarsa karşılansın, arada bir hata yapmanın lezzetini seyirciye tattırmak gerekir oysa; seyirci zaten bu insani ve safiyane hataları bekler ve yadırgamaz.

Beyazıt Öztürk, uzun zamandır gizlemeye çalıştığı korkusunu, artık elinde olmadan açığa çıkarıyor. “Şunu dersem.. ağzımdan şunu kaçırırsam şayet, medya beni duman eder mi” endişeleri içinde görünüyor. Cuma akşamki programında bunu açıkça ifade etti zaten.

(Ayrıca, Erol Günaydın’ın, mizahın artık siyasetsizleştirildiğiyle ilgi eleştirisi üzerine, mizahçılardan demeç alındığı dönemde, onu arayan gazetecilere önce “bu beni ilgilendirmiyor” deyip, sonra ortadan kaybolması, telefonlara bile çıkmaması, toplumun belleğinde hâlâ canlıdır.)

Bu endişeler, bu garantici yaklaşımlar çok sempatik görünmüyor tabii.

Yıllardır aynı ifade kalıbı içinde dönüp duruyor; aynı tip espriler, vücut jestüelinde milim şaşmayan aynı davranışlar, cümle kurmalardaki kalıplaşmış dekadadan formüller, helyum gazı yutturma şakaları filan hep aynı.

Geçmişî tekrar ederek, yenileneceğini sanmak ise en büyük tuzak; Beyazıt Öztürk, o bildik tiplerinin bazılarına yeniden yer verecekmiş şovunda. Geçmişten, yapılmış olandan medet ummanın ne kadar yanlış olduğunu en çok bu toplum bilir. Devletimiz ve iktidarlarımız hep bunu yapmışlardır zira.

Seyircinin ise tekrara değil yeniden üretime ihtiyacı vardır.

Seyirci, TV kanallarının yönettiği bir TV vatandaşı değil!

Sağolsun devletimizin hâlâ süren bir hastalığı var; ondan ne hesap sorulur, ne de hesap verir o.

Halk da bu duruma alışmıştır zaten; ne hesap sorar ne de kendisine hesap verilmesini bekler.

Devlet babamızın bu babaerkil meziyetine ne yazık ki, özel sektörümüzde de rastlıyoruz zaman zaman.

Televizyon sektörü yöneticileri de bu hastalığa tutuldular anlaşılan; seyircinin aslında velinimetleri olduğunu hâlâ algılayamamış görünüyorlar zira.

Seyirci, televizyon kanallarının yönettiği bir TV vatandaşı değil yav, kendisine saygı duyulmasını bekleyen –bu beklentisini belki henüz dile getirmiyor ama- bir TV müşterisidir.

Bir **TV seyir alıcısıdır** hatta.

Televizyon kanalları yönetimlerinin, seyirciyi öncelikle ilgilendiren **şeyden**; **bilgilendirmeden**, hâlâ haberleri yok herhalde.

Hep söylüyoruz; bir TV kanalı, yayından son dakikada kaldırılan bir programın yayından kaldırıldığını ve neden kaldırıldığını, seyirciye açıklamakla yükümlüdür. (Öyle değil mi Ali Hocam?)

Skandal niteliğinde yaşanan son örnek, cumartesi akşamı *atv*'de yayınlanacağı, haftalardır büyük tantanalarla ilan edilen

Huysuz'la Görücü Usulü adlı programı seyretmek üzere televizyonlarının karşısına geçen insanlara hiçbir açıklama yapılmadan, programın yayına sokulmaması, yerine *Kurt Kapanı* adlı filmle, *Parmaklıklar Ardında* adlı dizinin gösterilmesi idi.

Huysuz Virjin karakteri, popüler kültürümüzün yapı taşlarından biridir, seyircinin ona bu kadar ilgi göstermesinin nedeni de budur. Uzun zamandan beri TV kanallarından uzak tutulmuş olan bu **zenn**enin tekrar ekranda yer alacağı haberi, TV seyircisinin büyük bir çoğunluğunun heyecanlanmasına neden olmuştu.

Bu kadar merakla beklenen bir programın da, hiçbir duyuru yapılmadan yayından çekilmesi, hiç hoş kaçmadı doğrusu.

Kuşaklar boyunca alıştığımız bu –TRT usulü- seyirciye kayıtsız yaklaşımlardan artık sıyrılmak gerekmiyor mu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya Avşar'ın Cem Uzan'ı ikna etme mevzuu

Telesiyej 09.10.2008

Hülya Avşar, konuklarını, “*Ben her şeyi cesurca sorarım, hiç bakmam!*” tavrıyla davet ediyor programına. Gerçekten de niyetinin böyle olduğuna hiç kuşum yok. Ama birikimi buna elvermediği için kısa bir süre sonra **konuğuna teslim oluyor** ve programı, konuğunu neredeyse yüzde yüz onaylayarak kapatıyor sonunda.

Bu yüzden de, bilhassa toplum nezdinde soru işaretleri uyandıran kimseler için -bir nevi arınma, aklanma seansı- bir biçilmiş kaftandır *Hülya Avşar Stüdyosu*. Reyting listelerine giren bir program olmasa da, ertesi gün medyada genişçe yerler bulabildiği için, zeki ve donanımlı konuklar için şahane bir gösteri meydanıdır aynı zamanda.

Birkaç gün önce *Medyatava* yazıyordu: Hülya Avşar, (pek sevdiği ve gazetecilere yakalanmak üzere sık sık yemeğe gittiği) Tarabya Kıyı Restaurant'da, hafta sonunda Cem Uzan'a rastlamış.

Hülya Hanım, tabiatıyla, kendisi için pek değerli bulduğu bu fırsatı kaçırmamış ve dosdoğru Uzan'ın masasına gidip oturmuş.

Medyatava'nın haberine göre de Hülya Avşar, masada kaldığı süre boyunca, programına çıkması için Cem Uzan'ı ikna etmeye çalışmış ve nihayetinde bunu başarmış da; Uzan'dan, sezon sonuna doğru programa konuk olma sözü alarak ısrarlı tavrının karşılığını görmüş.

Gerçi bu ısrar durumu fazla uzun sürmemiştir gibi geliyor bana ya.. (karşılıklı bir ısrar oyunu da oynanmış olabilir tabii) zira Cem Uzan, böyle bir fırsatı neden kaçırsın ki?

Yani bütün medya peşine düşmüş, Cem Uzan'la röportaj yapmak istiyor da ulaşamıyor mu ona? Medyayla görüşmeme konusunda bir prensip kararı filan mı almış Cem Uzan, ki Hülya Avşar'ın onu ikna etme mevzuu bir başarı olarak görülüyor!

Toplum vicdanında negatif hanede yer almış bir ailenin fertlerinden biriyle yapılacak olan TV sohbetinin ne tarafından yararlanacak seyirci, yani bu davet ne amaçla yapılıyor, ben en çok onu merak ediyorum aslında. Zira bir konuk, bir programa sohbet amacıyla davet edildiğinde, seyircinin o sohbetten yeni ve değerli bir şeyler öğrenmesi amaçlanır.

Uzan ailesi ve Cem Uzan'la ilgili öğrenmediğimiz bir şey kaldı mı artık yavru? Hiçbir bakımdan ilginç bir konuk değil ki Cem Uzan. Ama şöyle bir şey olursa o başka tabii; Hülya Hanım, Cem Uzan'dan, babasıyla kardeşinin dünyanın neresinde olduklarını program sırasında öğrenirse mesela, o zaman ilginç ve yeni bulunabilir bu konuğun davet edilmesi fikri.

Ayrıca programa katılmaya ikna hususu da abartılmamalı bence; herkes H.A'nın programına katılmak ister çünkü, en çok da yazının girişinde söz ettiğim nedenden.

Toplum nezdinde onaylanmak için en iyi ve kolay enstrümanlardan biri *Hülya Avşar Stüdyosu*.

Bazen çifte standart bile yetmiyor bize!

Türk filmlerinde ve TV dizilerinde öpüşenlere madalya verilmeli, öpüşmeyenler ise rehabilite edilmeli bence.

Doğduğumdan beri Türk sinemasında, TC Medeni Kanunu kadar güçlü bir kanun vardır: Türkan Şoray Kanunu.

Tramvaylar kalktı.. ama Türkan Şoray Kanunu’nun etkileri devam ediyor hâlâ.

Öpüşmenin yasak olduğu bir sinema, ya da günümüzde bir TV dizisi düşünülebilir mi oysa?

Aydan Şener buyurmuş; “Oynadığım film Oscar alacaksa öpüşebilirim.”

Aşağısı kurtarmıyor demek!

Bir de şu var tabii, Aydan Hanım -Türk aile kadını tribünlerine oynuyor ya- çok muhafazakâr ve ilkeli, ama bir yere kadar; konu Oscar oldu mu, etik değerler ve ilkeler bir anda unutulacak demek ki!

Şuna ne demeli peki, Aydan Şener şu anda rol aldığı oyunda ilk kez kurallarını yıkmış ve sahnede kocasıyla öpüşüyormuş.

Ama kocası rolündeki oyuncu bir kadın: Fulden Akyürek.

Sinema için **hayatın aynası** tanımını kullananlar vardır. Şimdi televizyon dizileri için de aynı tanım yapılıyor; öpüşmek hayatımızın içindeyse, filmler ve diziler hayatımızın nerelerinde duruyor?

Öpüşmek aslında doğaya mahsustur. Hayvanların birbirleriyle öpüşmeleri gibi, doğanın bir diğer parçası olan insanlar da öpüşürler. Türkan Şoray Kanunu, cumhuriyetimizin modernitesi içinde hayattan kopuk, gerçeklerden uzak, sahte bir ahlakçılığı son derece başarıyla yerleştirmiştir.

Bir yandan a’sından z’sine kadar Hollywood sinemasının modellerini uygula, bir yandan –kurgusal da olsa- bu modelin önemli bir insani halkasını ahlak dışı olarak ilan et. Öte yandan da modern, çağdaş Türk kadınıni temsil ettiğini savun.

Aydan Hanım’dan bir öpüşme sahnesi izlemek için Oscar’ı bekleyeceğiz demek. Oscar’lı öpüşme, belgeli ve Türkiye’yi temsil edecek çapta bir öpüşme olur zira. Öpüşme milli olunca da, Aydan Hanım, –normal şartlarda, yani Oscar’sız

şartlarda kendisini öpüşürken görmesini istemediği- çocuğuna milli ve ulvi bir mazeret sunmuş olacak zahir.

Bazen çifte standart bile yetmiyor bize.. iki, üç.. Allah ne verdiyse gidiyoruz işte.

Yolumuz açık olsun!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Safdil patron Galip'le hain avukat Serdar'ın halleri!

Telesiyej 10.10.2008

Varsa bir kuşkulandığınız şahıs filan etrafınızda, hani söylediği kişi midir, değil midir, işkilleniyorsanız şayet, hemen *Son Bahar* dizisindeki avukat Serdar'a başvurun.

Belki işe alacağınız elemandan emin olmak istediniz, o kendine güvenli halleri, fazlasıyla mükemmel cv'si bilhassa kuşkulandırdı sizi; neme lazım dediniz, önden bir araştırayım da, başıma bir iş gelmesin sonra.

Sorun etmeyin!

Kolayı var çünkü.

Verin o şahsın adını soyadını, *Son Bahar* dizisindeki avukat Serdar'a, vallahi ben diyeyim 5 dakika, siz deyin 10 dakika, (15 dakika diyen çıkmasın, yanılır çünkü) en ayrıntılısından bir rapor şıp diye elinizde.

Türkiye'deki istihbarat ağı öyle hızlı ve güçlü ki, maşallah CSI Miami dizisini aratmıyor hani.

Hep özenirdim CSI Miami'yi izlerken. Che bella derdim, che bella.. katilin içip de çöpe attığı Coca Cola şişesinin kapağından (dikkatinizi çekerim şişenin kendisi değil kapağı) katili şıpın işi buluyorlar. Ya da, cinayet mahalline uzak mı uzak bir hamburgercide karnını doyururken kafasından düşen tek bir saç telinden kim olduğunu anlayıp, o dakika enseliyorlar katili. Sonra bir **tuş**la gelsin geçmişi, nerede doğmuş, ne yemiş, ne içmiş, ne suçlar işlemiş... Allah kimseyi katil etmesin Amerika'da, işi zor yani çok zor!

Çok şükür bizde de zahir çok ilerlemiş teknoloji. Avukat Serdar, patronu Galip bey'in, Sabiha'nın yaptığı ayrıntılı rapor çevirileri ve incelikli uyarıları sayesinde, matbaasında sabotaj yapan şahsı tespit edip, kapının önüne koymasına çok içerleyince; nedense Sabiha'nın geçmişinden kuşkulانیp, telefona sarıldı (Artık nereyi aradığını bilemiyoruz). Telefonda sadece adını ve soyadını verdi bahtsız kadının, hepsi bu. Ama kısa bir süre sonra, ayrıntılı raporlar bir bir düştü avukat Serdar'ın bilgisayarına, oradan da printer'a aktardı tabii Serdar Bey; sonra da, sayfalarca raporu gidip koydu, Sabiha'ya yanık patronunun önüne. Sabiha Almanya'da, uyuşturucu trafiğiyle ilgili nasıl sorgulandı, kocası mafya ile nasıl iş yapıyordu, nasıl öldürüldü filan hepsi, en ince ayrıntılarıyla mevcut raporda.

Yıkıldı garip Galip!

Biz yıkılmadık, biliyorduk çünkü. Oturduğumuz yerden çırpındık ama duyuramadık Galip'e.

Bazen seyirci olmak da çok zor! İnsan çaresiz kalıyor, "Galip Bey, Galip Bey, gerçekleri gör artık, bu avukat Serdar kötü bir kişidir, sizi kıskanır, zarar vermek ister, boş yere üzölmeyin Sabiha masum ve direk gibi doğrudur" demek istiyor ama, sesini duyuramıyor.

Neyse artık, haftaya kadar anlar belki o da işin aslını.

Ama unutmayın! Birinden kuşkulanırsanız, bütün cemaziyülevveli on dakikada elinizde.

Siz Avukat Serdar'ı arayın yeter!

Eğlen, eğlen, eğlen de.. nereye kadar?

Eğlenmelere doyamıyoruz değil mi?

Gerçekten öyle miyiz?

Bu kimin fikri peki?

Özel televizyon kanallarının tabii!

Buna karar verildi mi iş kolaylaşıyor çünkü.

Daya eğlenceyi, kap reytingi ondan sonra.

Televizyonun seyirciye sağlayacağı çeşitli hizmetler ve faydalar içinde yer alan **eğlendirme görevi** ön plana çıkarılıp, sürekli olarak gündeme getirildiğinde, sanki televizyonun ortaya çıkmasındaki sebebi hikmetin sadece ve sadece bu olduğu yerleştiriliyor seyirci algısına.

Televizyonun önde gelen faydalarından biri de **bilgilendirmektir** oysa. Ne var ki TV'nin bu misyonu, eğitimle karıştırıldığında, –eğitim de televizyonun görevi olmadığından-, bilgilendirme de yok oluyor, ya da ona eser miktarda yer veriliyor haliyle.

Ulusal bir televizyon kanalının, seyircisini hem eğlendirip hem de doğru dürüst bilgilendirmesi gerekir.

Bilgilendirme, kültürel ağırlıklı bir televizyon hizmetidir. Asla eğitim edası taşımadan, seyircisini tatlı tatlı bilgilendirebilir televizyon; dünyanın önemli televizyon kanallarında da tanık olduğumuz gibi.

Bizde ise özel sektörümüzün TV kanalları kreşendo bir biçimde eğlence peşinde. Bu kanallar yakın bir gelecekte bilgilendirmeyi adeta unutacaklar, hatta bilgilendirmemeyi savunacaklar belki de.

Oysa toplumun, seyircinin, eğlence beklentisinin yanı sıra bilgilendirilme ihtiyacı –dile getirilmese de-, her zaman canlıdır içinde.

İçinde bulunduğumuz yıl, evrensel öneme sahip, bizi biz yapan iki ismin anlamlı yıldönümleri.

Nasreddin Hoca'nın 800. doğum yılı ile Kaşgarlı Mahmut'un 1000. doğum yılı bu yıl.

Yıl neredeyse bitiyor. İddialı, özel, ulusal TV kanallarımız şu ana kadar seyircilerini bilgilendirme anlamında, evrensel değerlere sahip bu iki insan hakkında dikkate değer yoğunlukta ne gibi kültür programları yaptılar acaba?

Tabii yasak savma dışında!

Ben hiç rastlamadım.

Örneğin UNESCO'nun 2008'i Kaşgarlı Mahmut Yılı ilan etmesiyle ilgili doyurucu bir haber bile yapılmadı özel TV kanallarında.

İddialı olmak, çok güzel bir şey.

Ancak seyirci açısından da bakarak iddialı olunması gerekir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif dizisini bırakacağız artık dağınık kalsın!

Telesiyej 11.10.2008

Çok şanslıyım doğrusu, çok!

Ve bu kadar şanslı olmaktan da mahcubum biraz.

Biliyorum bu duruma bir dur demek gerekiyor. Böyle şans, Allah korusun şanssızlık getirir sonra insana.

Bu hal ve şerait içinde yaşamaya devam edemem ben; ilk fırsatta kolumu bacağımı kırmalıyım, olmazsa çantamı kapkaççılara ikram ederim, ya da maaşımı bankadan çekip, sonra bilerek düşürür, arkama bakmadan hıçkırığa hıçkırığa uzaklaşırım olay mahallinden. Biraz acı çekmeliyim hiç değilse, olmuyor böyle, ayıp oluyor etrafa karşı. Böyle sorunsuz, sıkıntısız da yaşanmaz ki canım, gerçekçi değil bir kere. Hayat kolay mı? Bakın TV'lerdeki dizilere, neler oluyor, neler geliyor insanların başına? Hayat adil değilse, ben adil olmalıyım; kendim için bir felaketler zinciri yaratmalıyım hemen,

ama küçük çapta olanından, işi fazla abartmadan... ne de olsa kendi felaketlerimin mimarı ben olacağımdan, kontrol kolay. (Bu da bir başka şans ya...)

Çok şanslıyım çok!

Ne katil Ekrem, babamın işyerini basıp, ortalığı ateşe verip, babamı öldürdü bir zamanlar; ne ben –yine bir zamanlar- o yangının faili ve babamın katili olarak yakalanıp hapse atıldım; ne sonra hapisten çıktığımda oynak ve açgözlü kuzinim Nilgün’e muhtaç oldum; ne yolda karşılaşip âşık olduğum yakışıklı trilyoner ve bir o kadar da temiz kalpli Ahmet’in evine hizmetçi olmak zorunda kaldım; ne Ahmet bana körkütük âşık olduğu halde, benden önce hamile bıraktığı, salaklık düzeyinde temiz kalpli Melek’le evlenmek zorunda kaldı; ne sonra feci bir trafik kazası geçirip hem Ahmet hem de Melek, komaya girdi ve belki de şu dakikalarda öldüler; ne bu arada babamın katilini yakalatayım derken, atak delikanlı kardeşim katilin eline düştü, belki de ölecek, ve daha neler neler gibi şeyler hiç gelmedi benim başıma.

Bunların hiçbirisi olmadı benim hayatımda.

Aksine her şey fazlasıyla normaldi sanırsam.

Anladım ki ben çok şanslıyım çok! En kısa zamanda başıma küçük küçük felaketler getirmeliyim, şöyle nazar boncuğu kıyamında ki, ne şanslı bir insan olduğum dikkatleri çekmesin.

Hâlbuki neler oluyor hayatta!

Bakın şu Elif’in (*Elif, atv*) başına gelenlere. Yani bu kadar mı şanssız olur insan? Bütün felaketler Elif’in ve Elif’in bulunduğu mekânlardaki insanların başlarına geliyor. Eugene O’Neill’in melodramlarını aratmıyor vallahi.

Tam Ahmet ameliyattan çıktı, geceyi de atlattı artık, eli kulağında, yoğun bakımdan odasına geçmesi an meselesi derken, bir koşuşturma, bir kıyamet, anladık ki, bir felaket daha kapıda. Ahmet’in babası, kız kardeşi, yeni ortaya çıkan erkek kardeşi ve Elif gözyaşları içinde “açın açın, neler oluyor orada” diye yoğun bakımın kapısını yumruklarken, doktor belirdi kapıda ve başınız sağ olsun dedi. Herkesler yıkıldı, hıçkırıklar boğazlarında düğümlenirken, gözyaşları sel olup aktı.

Devamı haftaya tabii.

Ahmet ölürse dizi biter (bu da iyi bir fikir tabii). Ya, ölen Ahmet değil de Melek.. (ölenin adını vermeden başsağlığı dileyen doktora da ne demeli) ya da ölen gerçekten Ahmet ve dizi bitiyor.

Her ikisi de mümkün tabii, özellikle *ELİF* dizisinde.

Bu arada bir de Elif'in kardeşi deligöz İlhan'ın katil Ekrem'i kovalama sahnesi vardı ki, anlatmalara kıyamam ben. Polislerin ellerindeki koca koca silahlarla, sokaklarda tembel tembel yürüyüp katil Ekrem'i aramaları ve sokaktaki -bir katilin saklanması için en uygun mekân olan- o metruk binaya bile bakmadan adamın kaçtığına karar vermeleri de ayrı bir neşe kaynağıydı tabii.

Elif dizisi çok dağıldı.

Hangisi dağılmadı ki zaten?

Bırakacağız artık dağınık kalsın!

Toplamaya ömür yetmez çünkü.

Angelina Jolie ve Brad Pitt kazanandan mı yana?

Bazı şeyleri öngörmek için çok zeki olmaya gerek yok. İnsanın burnunun ucu da yeterlidir bu iş için. Özellikle Amerika'da **oluşan her şey** büyük kokular çıkarır hassas burunlar için.

Bütün dünyayı gündemine katan ABD seçimleri için, seçimin kaderini son virajda belirleyecek olan **erkin** Angelina Jolie olacağı söylentilerinin yayılması üzerine, ünlü yıldızın “bağımsızım” diye demeçler vermesiyle ilgili olarak 15 Ağustos'ta *Telesiyej*'de yayınlanan “Angelina Jolie tezgâhı mide bulandırıyor” başlıklı yazımda şöyle demişim: *“Yakınlaşan ABD seçimlerini Angelina Jolie'nin bir işareti belirleyecekmiş! Eh o da bugünler için yetiştirilmedi mi zaten? Dünya kamuoyunu belirleyen ünlü Amerikalı siyasi kanaat önderleri dönemi eskidi artık. Örneğin yeni Kissinger'lar, insan ve doğa sömürüsünün kat be kat arttığı bu dünyada inandırıcı olamazlar. Onların yerini Angelina Jolie'ler filan dolduruyor işte şimdi.*

Hayırsever, sempatik, sıcak, anaç, babaç, vefakâr...

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine (epeydir ihmal etmiştik kendisini). Angelina Jolie, kendi ifadesine göre BAĞIMSIZmış!

Yok yavu!

Bağımsız olmak da ne demek hem? Seçime giden bir dünya ülkesinde, sadece kendi ülkesinin değil, bütün dünyanın kaderini belirleyebilecek bir seçimde bağımsız olmanın manası ne ola ki? Dünya vicdanında edinilmiş yeri kaybetmemek için olsa gerek bu yuvarlak ifadeler; ki, o yer, aktris Angelina Jolie'ye bir ticari ölümsüzlük kazandırmakta. Açıkçası milyon milyon dolarların garantisidir o vicdan.

Hem Irak'tan Amerikan ordusu çekilmesin demek, hem de ben bağımsızım demek de ne demek?"

Kanaatime göre Pitt ailesi, riske girmeyecek, sotaya yatıp uygun zaman ve zemini bekleyecekti adaylar konusundaki tavrını göstermek için.

Nitekim de öyle oldu. Birkaç gün önce dünya kamuoyu, Angelina Jolie ve Brad Pitt'in, terazinin hangi kefesine doğru yanladıklarını bir fotoğraftan öğrendi. New Orleans caddelerinde bisikletle dolaşmaya çıkan Brad Pitt'in elinde, Barack Obama'nın fotoğrafı bulunan bir kitap vardı. Obama'nın fotoğraflı kitabıyla dolaşan Brad'i görenler, "Angelina ilk defa bir başkan adayını destekliyor" diye yorumlar yapıyor şimdi; çünkü Brad'in, attığı her adım için eşinden izin aldığı biliniyor.

Obama ile rakibi Mc Cain'in on gün kadar önceki canlı yayın tartışmalarında ağır basan taraf Obama olmuştu, ama az bir puan farkıyla. Bu küçük fark, Angelina Jolie ve Brad Pitt'in de katılımıyla, önemli bir seçim farkına dönüştürülmeye çalışılıyor herhalde. Angelina Jolie projesine, tasarımın ideolojik ve siyasi halkası da eklenmiş olacak böylece. Ama Angelina'yı fazla riske sokmadan, kimin kazanacağı yavaş yavaş belli olmaya başladıktan sonra.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir sitcom, Haluk Bilginer ve bünyemizin reddettikleri

Telesiyej 12.10.2008

Türk televizyonlarında, son yıllarda uygulanmış belki onlarca yabancı patentli ve formatlı sitcom var.

Bir düşünün şimdi, bunların içinden hangilerini hatırlıyorsunuz acaba?

Benim aklıma *Tatlı Hayat* ve *Dadı* dışında bir sitcom gelmiyor doğrusu. Seyircide iz bırakan sitcom sayısı bu kadar azsa şayet, yeni bir sitcom projesine kalkışmadan önce düşünmek gerekmez mi peki?

Öncelikle, format ithalinin bu toplumun kültürüne, birikimine, ilgisine uyup uymayacağını düşünmesi gerekir TV yöneticilerinin.

Saniyen, satın alınan formatlar adaptasyon işleminden geçse dahi, içeriklerinin bizim gerçekliklerimizle bağdaşıp bağdaşmayacağını bir güzel analiz etmek gerekir. Yöneticilerin, özellikle modernite konularını; yani o **sitcom**'un orijinalinin ait olduğu toplumun modernitesiyle, Türkiye'nin modernitesini iyi irdelemeleri gerekir. Bu da esas olarak sosyokültürel bir inceleme ve değerlendirmedir. Bu konu önemlidir; zira, **durum** (situation) denilen şey, içinde pek çok şeyi barındırır; başta **hayat tarzı** olmak üzere, spesifik ilişki kurma biçimleriyle mesaj alışverişleri, kurumsal algılama hassasiyetleri, örneğin aile içi ve aile dışı dinamiklerin değerleri, popüler kültürün mevcut birikimleri ve potansiyel gelişim çizgileri gibi farklılıklardır bunlar. Yani, bir Anglosakson formatının ne yapsak etsek; uyarlamada türlü cambazlıklar yapsak da, bir Doğu Akdeniz toplumu olan Türkiye'ye uyması mümkün değildir -istisnaları hariç tutalım tabii-. Ya da bir Akdeniz ülkesi olmasına rağmen İspanya'ya has üretilmiş bir sitcom formatının da bize uyması beklenemez; çünkü bu her iki toplumun da son derece farklı kültürel özellikleri vardır tabiatıyla.

Durum, farklı özellikler arz eder.

Komedi de, bu farklılıklara uyar zaten.

Bu nedenle sitcom, aslında her toplum için çok **özel** bir şeydir.

TürkMax'te yayınlanmaya başlanan *Nerede Kalmıştık* adlı sitcom, her hâliyle bize çok yabancı kalıyor bence.

1999-2006 yılları arasında İspanya'da, yayınlandığı her sezon reyting rekorları kıran ve çok sayıda ödül kazanan *7 Vidas* adlı **sitcom**'un yerli versiyonu olan *Nerede Kalmıştık*, *TürkMax*'de perşembe akşamları 23.00'de yayınlanıyor.

Haluk Bilginer, Füsun Erbulak, Celal Kadri Kınöğlu, Deniz Arca ve Şebnem Dönmez'in rol aldığı sitcom, 12 Eylül darbesinden bir gün önce, 18 yaşındayken komaya giren ve 27 yıl sonra uyanan bir adamın yeni yaşına, bedenine ve dışarıdaki hayata uyum sağlamaya çalışmasını, artık 45 yaşında da olsa kendisini naif bir ergen olarak hissetmesini anlatıyor.

Nerede Kalmıştık, bir sitcom (situation comedy), yani durum komedisi olmasına rağmen, bu program ne **durum** tarafıyla ne de **komedi** tarafıyla inandırıcı bir vizyon çizmiyor; dramaturjik örgü, bize çok yabancı kaldığı gibi, komedi tarzı da zorlama bir adaptasyon kokuyor.

Nerede Kalmıştık adlı durum komedisi, başarılı iki komedyenimiz tarafından eforik bir oyunla, **durum kurtarma komedisine** dönüşmüş ne yazık ki. Ancak, Haluk Bilginer ve Celal Kadri Kınöğlu'nun oyunları *Nerede Kalmıştık* adlı **sitcom**'u kurtarmaya yetmiyor.

Doku tutmaması sonucu, bir tür göz boyama gibi, aksiyona yüklenmek zorunda kalınmış oyunda.

Bu da seyirciyi hem yoruyor hem de sıkıyor doğrusu.

İthal malı **sitcom**'lardan medet ummak yanlış ve zararlı; para da, emek de, heyecanlar da, hatta seyirci de boşa harcanmış ve oyalanmış oluyor.

Değil mi?

Baba Ocağı

ve kırsalımızın cesur kızları!

Üç aydan beri niyetleniyorum ama bir türlü göze alamıyordum *Baba Ocağı*'nı seyretmeyi.

Önceleri, “yeni başladı bir göz at, alırsın kokuyu” diye iyi niyetli telkinlerde bulunuyordum kendi kendime ama, **bizimki de can** yani; bazı dizileri, programları da insanın bünyesi kaldırmıyor hani.

İlk defa Cuma akşamı seyrettim *Star TV*'nin *Baba Ocağı*'nı. Önceki 14 bölümün özetini okuduktan sonra tabii.

Baba Ocağı'nın komedi dizisi olduğu ifade ediliyor web sitelerinde.

Tam bir komedi gerçekten!

Bırakın Türkiye'yi, dünyanın hiçbir köyünde üç kız kardeş, yemenilerini fırlatıp, dekolte mini elbiseler, ince topuklu ayakkabılar giyip bara gidebilmek için annelerini ve babalarını ilaçla uyutamaz yavu!

Bunun hayali bile kurulamaz, zira hayalinin bile gerçekliği yoktur.

Dramaturjinin kitabı bunu kafadan reddeder bir kere.

Böyle bir çözümün üstüne komedi oturtulamaz. Bu çözüm aslında dramın daniskasıdır çünkü (ve trajedilere de yol açabilir yani!). Kırssalda böyle bir cesaret olabilir mi zaten?

Olamaz!

Ama bizim dizi yapımcılarında olabilir.

Olabilir de, sonuç ne olur peki?

İzlenme raporlarına bakarsak görebiliriz: Sonuç 1.9 olabilir ancak.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kalpsiz Adam ve kalbimiz güzel bir organımızdır!

Telesiyej 14.10.2008

Kalbimiz, kanımızı damarlarımıza pompalayan bir ana **kastır**.

Tüm vücuda oksijen ve besleyici maddeler sağlamakla sorumludur.

Bir kas âşık olabilir mi peki?

Olamaz bence, çok meşguldür çünkü, Allah eksikliğini göstermesin, sabah akşam damarlarımıza kan pompalar durur. Hormonlardan ve sinirlerden etkilenecek daha fazla uyarı gönderdiği olur bazen ama o da karaciğerimiz ve böbreklerimiz gibi bir organımızdır neticede.

Yanlış anlayıp da darılmaca, gücenmece olmasın, fevkalade mühim bir organımızdır kendisi, katiyen küçümsemiyorum; lakin, karaciğerimin âşık olabileceğine, ya da böbreklerimin duygulanabileceğine nasıl inanmıyorsam, kalbimin de kendi başına âşık olma kabiliyeti taşıdığına inanmıyorum tabiatıyla.

E buna inanan da yoktur zahir bu zamanda!

Neden böyle tuhaf tuhaf konuştuğumu düşünüyorsanız, siz *Kalpsiz Adam*’ı seyretmemişsiniz derim ben.

Kalpsiz Adam, *Star TV*’de cuma akşamı gösterilmeye başlandı.

İlk bölümden anladık, sonraki bölümlerde başımıza nelerin geleceğini.

Dizinin başkarakteri Oktay (Bülent İnal), –çoğunlukla olduğu gibi- 40 yaşında, zengin bir iş adamı.

Ama onun diğerlerinden bir farkı var; Oktay kalpsiz bir adam. Yok yok, dizinin başında organ olarak bir kalbi vardı tabii adamcağızın; yürüyordu, konuşuyordu, yemeğe çıkabiliyordu. Ama kalpsizdi kalpsiz, bildiğiniz duygusuzdu; ona âşık bir kadın vardı ama umurunda değildi mesela, şirketinin **tırlarından** biri mi devrilmiş, şoför komada mıymış, kılı kıpırdamıyordu. Soruyordu genel müdürüne, “Hata kimdeymiş?” diye. Hata şofördeyse, “geçmiş olsun” deyip, arkasını döndüğü gibi gidiyordu.

Patron olacaksın.. insan, bir yardıma ihtiyaç var mı der, bir çırpınırmış gibi yapar mesela değil mi, ne gezer! Hatta kaza yapan kamyon şoförünün babası ve yavuklusu geldi şirkete; hata şoförde diye sigorta bakımını üstlenmeyince, yardım istediler ölmek üzere olan delikanlıyı İstanbul'a nakletmek için de hiç tınmadı. Böyle bir zalim adamdı işte büyük zengin Oktay.

Ama derken, sabah oldu erken, Oktayımız kalpsiz, bir kalp krizi geçirir de, o yardım etmediği ve artık beyin ölümü gerçekleşmiş olan tır şoförünün sevgi dolu kalbine ihtiyaç duymaz mı?

Ee etme bulma dünyası işte! (Seyirci! Burada kıssadan hisse çıkaracaksın!)

Ve bundan sonra olacakları tahmin ediyor muyuz?

Ediyoruz tabii.

Oktay'a, delikanlının kalbi takılınca ne olur? Delikanlının güzel yavuklusuna karşı bir sıcaklık duymaz mı? Duyacaktır elbet. Ana kas, Oktay'da farklı bir misyonla çalıştırılır zira dizide.

Ama yavuklu ne yapar?

Artık bir zahmet seyredeceksiniz cuma akşamı 20.00'de *Star TV*'de.

BKM'nin prodüksiyonu olan *Kalpsiz Adam*'ı Ümmü Burhan yönetiyor. Dizinin öyküsü Yılmaz Erdoğan'a ait, senaryoyu ise, Halid S. Şimşek, Ayşin Akbulut ve Aytuna Tosunoğlu ortak yazmışlar.

Kalpsiz Adam, ışığı, oyunculuğu ve çekimi pek özenli olmayan yanlış bir proje bence. (Kaza sahnesi de bambaşka bir neşe kaynağıydı ayrıca. Paradan mı kaçmışlar nedir, kazanın görünmediği, sadece sesinin duyulduğu bir kaza sahnesiyle de ilk defa karşılaştım.)

Bir dizinin **hafifliği**, seyirciyi hafife almaktan doğar aslında.

Yapımcı (yapım), görüntüyü ve anlatımı nasıl **ideolojikleştirerek kaydediyorsa**, seyirci de karşılaştığını ve gördüğünü kendi ideolojik varoluşu içinde **duruşuna uygun olarak kaydeder**.

Asıl kayıt da budur zaten.

Ve hiçbir zaman silinmez.

TV’lerdeki boş konuşma kültürsüzlüğü ve...

Sıgılıkla, boş konuşma arasında radikal bir ilişki aranacaksa, varsa böyle mühim bir hususu merak edip, araştırmak isteyenler, buyursunlar, başta şov programları olmak üzere televizyon kanallarımızda yayınlanan programları izlesinler bir bir.

Batı’nın **sabun köpüğü** tanımı, bazı TV dizileri için yaratılmıştır esas olarak. Bizde ise, kanallarımızda yayınlanan –bazı istisnalar hariç- tüm diziler, yarışma programları, kadın ve şov programlarının –Batı’nın tanımıyla- tamamı sabun köpüğü neredeyse.

Oysa, neler ummuştuk!

TRT’nin yıllarca süren popülist devlet kültürü yayınlarından bezmiş insanlar olarak, nihayet gerçek bir popüler kültür yayıncılığına kavuşacağımıza sevinmiştik.

Bir kültür hapishanesinden kurtulmanın özgürlüğünü tadacaktık. Kitleler, seyirciler kendi kültürlerinin çağdaş üretimleriyle, yani gerçek **popüler kültür**le karşılaşacaklardı. Programlanmış devlet kültüründen kurtulmanın sevinciyle epeyce oyalandık ve bugünlere kadar geldik işte.

Ama bir de baktık ki, zamanında devlet kültürüyle boğulan bizler, bu defa da sabun köpükleri içinde boğuluyoruz.

Seyirci, TV’deki boş konuşmalar karşısında yabancılaşmış durumda; neredeyse refleksif bir biçimde televizyon açılıyor, bir kanal seçiliyor ve o program, düz bakışlarla, öylece oturulup seyrediliyor. Hayatımızın bu dilimi her gün, belirli zamanlarda **aynen tekrarlanıyor**.

Ve ne verilirse alıyoruz, hem de hiç itirazsız.

Zaten ne zaman ki kültür deformasyonu başlar, yabancılaşma da hemen ardından ensesinde biter insanın.

Seçicilik, sadece mekanikleşir.

Sorgulama, irdeleme, eleştiri mekanizmaları yok olmuştur çünkü artık.

Show programından, spor programı muhabbetlerine uzanan çok geniş bir yelpaze içinde **tekrarcılığa** dayanan boş konuşma kültürsüzlüğü de tabiatıyla **boş bakışları** üretir nihayetinde.

Böyle giderse **boş konuşma**, **boşa konuşmaya** da dönüşebilir!

Bu da ilgililerin dikkatine!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okan Bayülgen ve Disko Kralı'nın yarattığı hayal kırıklığı

Telesiyej 15.10.2008

Bizim televizyonlarda **harç bitti yapı paydos** olmuyor kolayından.

Özellikle de, televizyona mal edilmiş ünlü bir kişinin, bir televizyon **starının** programcılığı tükenmeye başladığında, kendini **yenileyemediğinde** göze çarpıyor bu durum. Her şeye rağmen ona yeni şanslar, yeni krediler tanınabiliyor. Bu tuhaf durumun, yani aslında sisteme hiç uymayan bu durumun temel nedeni de, Türkiye'de televizyon starının az sayıda oluşu tabii.

Yenilik meselesine gelince... yaratıcılığı, buluşçuluğu besleyen entelektüel sermayenin, toplumsal, dolayısıyla bireysel olarak yetersizliği ve gerçek ortak akla dayanan AR-GE inovasyon çalışmalarına da bu alanda hiç itibar edilmediği için, **yenilik**, özde bir yenilenmeden ziyade, biçimsel alanlarla sınırlı kalıyor.

Yetersizlik öncelikle **özde** kendini gösterir. Bu nedenle yenilik de her şeyden önce **özde** bir yenilenmedir.

Televizyonlarımız hâlâ yenilenmeyi **biçim**de arıyor. Televizyon programları **özde**ki zafiyetlerini, yani esastaki tükenme durumlarını biçimsel atraksiyonlarla yenileyeceklerini sanıyorlar. İş böyle olunca, biçim de zaten mekanikleşiyor ve matematikleşiyor aynı zamanda.

Okan Bayülgen'in bir yıl aradan ve uzun süren bir hazırlık döneminden sonra yayınlanmaya başlanan *Disko Kralı* programı, buna iyi bir örnek.

O kadar alan, o kadar hi-tec donanım, o kadar farklı sahne, o kadar konuk oturma yeri, o kadar ekran, o kadar etkili kanaat önderleri desteği... velhasıl yepyeni görsel ve içeriksel makyaj; kelimada ise, gittikçe içi boşalan bir şov söylemi.

Sonuç: bir sahneden diğerine ümitsiz zıplamalar... konuklarla yapılan fevkalade sıkıcı muhabbetler. İhtiyar heyeti diye sunulan **erkin**, bir türlü programın paydaşı olamaması, büyük mekânda küçük hareketlerin gülünç ve etkisiz kalması, vs vs.

Disco Kralı, Cumartesi gecesi bir türlü eğlendiremedi. *Özgür Show*, konuklara yapılan psikoloji testi *Heboköbe* ve telefon konuklarına yöneltilen *malumatfuruş* sorular filan hiç olmadı; programın enerjisi Okan'ın kulakları tırmalayan bağırış çağırışlarına ve küçük bedenini koskoca bir stüdyonun içinde oradan oraya ümitsizce fırlatışıyla sağlanmaya çalışıldı sadece. Bir yama gibi konumlandırılan Mamma Mia felaketinden de hiç söz etmeyelim.

Eğlence denilen şeyin **dolusu** da vardır **boşu** da.

Gerçek eğlence, seyredeni yeniden üretilere sürükleyen bir şeydir aslında.

TV medyasında konumlandırıldığı gibi, insanın boş zamanının boşa harcanması değildir.

İnsan bütün tarihi boyunca eğlenmeye ihtiyaç duymuştur. Ve binbir türlü eğlence yaratmıştır kendisi için.

Eğlendirmek ise, önünde sonunda bir **oyun kurmaktır**. Eğlenceli bir oyun sunmaktır seyirciye; ve seyirciyi de bu eğlendirici oyunun bir parçası, bir paydaşı yapmaktır; boşa gülmeyen, boşa zamanını harcamayan, boşa duygulanmayan ve boşa düşünmeyen bir **seyirci kurmaktır** aynı zamanda.

Okan Bayülgen, programı esnasında sık sık “Bu bir eğlence programı” diyor. Bu fazlaca **alt çizme** girişimleri insana bunları düşündürüyor tabiatıyla. Batı toplumlarının ideolojikleştirdiği televizyon eğlence tezgâhı modelini, gerçek eğlence, gerçek bir değer olarak sunmamak gerekir.

Eğlendirme zanaatı, binlerce yıldır halklar tarafından bir bilgelik olarak da kabul edilir çünkü, hele hele bu coğrafyada.

Uzun lafı kıyası, *Disco Kralı*, *Beyaz Show*’u arattı doğrusu. O da patinaj yapıyor vakıa ama, hiç değilse ‘insan’ var Beyazıt Öztürk’ün şovunda, muhabbet var.

Okan Bayülgen işi fazla gürültüye getiriyor bence, **öz** zayıf olduğu için **biçimi** forse ediyor, jestüelini abartarak banalleştiriyor. Bu da insana itici geliyor.

Bıktırıyor.

Tramvaylar kalktı... ama **program benim, istediğimi yaparım** demodeliği sürüyor hala.

Bu zamanda hâlâ bunu söylüyor olmak utanç verici ama, bir TV programının esas sahibi TV seyircisidir kardeşler!

TV seyircisi, ekonomik krizin neden çıktığını anladı mı?

Anlamadı!

Bizim mahallede bilen, anlayan yok mesela!

Çok ciddiym, sordum.

Muhtardan ikametgâh belgesi alıyordum bir iş için, aklıma geldi sordum, "Muhtar Bey" dedim, "Biliyor musunuz, Amerika'da başlayıp, bütün dünyayı sarsan şu ekonomik kriz neden çıktı acaba?"

Bilemedi.

Getir götürümüzü yapan şoför Engin'e sordum; krizin çıktığını, sonuçlarının bizi etkileyeceğini biliyor ama neden çıktığını bilmiyor.

Ayşegül'e sordum, ters ters baktı, onunla kafa buluyorum sandı herhalde, cık cık cık der gibi kafasını salladı, sonra tekrar bilgisayar ekranına dalgın dalgın bakma eylemine döndü.

Ama kesin o da bilmiyor bence.

Komşum olan diş hekimine arabasını park ederken rastladım, bir merhabadan sonra ayaküstü kriz konusunu açmamı, paraya sıkışmama bağladı herhalde, aah aah diye yakınmaya başladı, "Ne yapacağız bilmem, ama dışınızda bir sorun varsa gelin bakayım, komşuluk dayanışması" dedi. Anladım ki, o da bilmiyor ekonomik krizin neden çıktığını.

Elektrik saatini okumaya gelen görevliye de sordum, biraz tuhaf karşıladı, hatta korktu galiba; siyasetle ne kadar ilgili olduğunu anlamak için şirketinin tuttuğu casus filan sanmış olabilir belki beni, "Biz bilmeyiz efendim öyle şeyleri" dedi ve aceleyle sıvıştı.

Birkaç televizyon programına bakınca, hak verdim bizim mahallenin kriz cahili ahalisine.

Haklılar!

Konuyla ilgili TV programlarında, seyircinin anlayacağı biçimde, gündelik dili de kullanarak, bilgi-mesaj verilemiyor bir türlü çünkü.

Bunca ulusal TV kanalı, bunca yerel TV kanalı, bunca program, bunca programcı faaliyeti sonucunda halkın/seyircinin bu konudaki algısında tık yok; algıda seçiciliği bir kenara bırakın, konunun esasıyla ilgili algıda hiçbir **yerleşme** yok. Oysa TV midyumunun küçümsenen tabirle mediokrite için var olduğu söylenilir.

TV erki, müşterisi olan bu mediokriteyle nasıl iletişim kuracağını hâlâ farkında değil demek ki!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeffaf Oda, New York, Orhan Pamuk, Güneri Cıvaoğlu

Telesiyej 16.10.2008

Pek şakırtılı bir bileşimdi.

Ama yine de, bütün bunların toplamından muhteşem bir program çıkar, ne seyrederiz ne seyrederiz artık, diye düşünmemiştim, böyle hayaller kurma alışkanlığım yoktur çünkü. Babam her zaman en kötüsünü düşün hayal kırıklığı yaşamazsın derdi. Ben de iyi bir evlat olarak onun tembihlerine harfiyen uyarım, bir film, bir kitap, bir oyun, heyecanlanmam gereken bir yemek daveti ya da bir TV programıyla ilgili fazla umutlanmamanın yararlarını görmüş biri olarak serinkanlı yaklaşırım avıma.

Böylece o etkinlik her ne ise, ona daha tarafsız yaklaşmış olurum.

Bu defa da hiçbir ön yargı ya da beklenti olmadan açtım *Kanal D*'yi. Biraz gecikmişim, program başlamıştı; çekimin nerede yapıldığını anlayamadım, Orhan Pamuk'un evi mi, yoksa bir otel mi bilmiyorum; New York'ta bir balkonda oturmuş konuşuyorlardı.

Orhan Pamuk, ilginç ve derinlikli bir röportaj yapmak isteyenler için çoktan riskli konuklar sınıfına girmiştir bence. Zira bilhassa kitap yayınladığı zamanlarda lüzumundan fazla röportaj veren bir yazar o. Bu yüzden de onun hakkında bilmediklerimiz, sadece onun bilmemizi istemedikleri artık.

Bir gazeteci için, yazarın koyduğu sınırın öte tarafına geçmek mümkün değil midir peki?

Bence nadiren de olsa mümkün olabilir bu –sorulu cevaplı bir röportajda değil de-, manalı bir sohbette, her iki tarafın da tat aldığı, kapılıp gittiği, derin kazılardan çekincelerinin kalmadığı bir sohbette sınır kapıları aralanabilir belki biraz.

(Vakıa ne Orhan Pamuk, heyecanlı bir sohbeta kapılıp giderse sınırları kaldırabilecek biri gibi duruyordu, ne de Güneri Bey, böyle bir ilham verebilir gibi görünüyordu.)

Ezcümle, *Şeffaf Oda*'nın Orhan Pamuk röportajından yeni bir şey öğrenemedik ne yazık ki.

Oysa Nobel gibi çok önemli bir ödöl kazanıldığında, bu **kazanmanın** geri planını merak ediyor önce insan. Özellikle bütün dünyada yıllardır bekleyen bu kadar emektar yazı ehli olduğunda. Orhan Pamuk'un Nobel'e uzanan yol haritasında yer alan profesyonel hazırlıkların örgüsü, önemli bir röportajda –kamera arkası misali-, röportajı gerçekleştiren tarafından ortaya çıkarılmalıdır bence.

Biliyoruz ki Pamuk'un Nobel süreci için Batı'da çok çalışılmıştı çünkü. Yoksa yazarın çocukluğu, gençliği, aile ilişkileri, özellikle babası (bu baba muhabbeti de sıkmadı mı artık), karşı cinsle olan ilişkileri, edebiyatla ilgili görüşleri filan, zaten her fırsatta yazılmış, çizilmiş ve konuşulmuştu.

Güneri Cıvaoğlu'nun röportajı, profesyonel bir röportajcının gerçekleştireceği bir röportajdan çok (ki, bu da çok normal), bir tanıdık muhabbetiydi aslında.

Şeffaf Oda'daki Orhan Pamuk röportajını seyrettikten sonra, merakımız ne uzadı ne de kısaldı anlayacağınız.

Çocuklar Duymasın

'ı yeniden çekmek büyük hata!

Ömrünü tamamlamış, bir dönemin arz talebine uygun oldukça başarılı bir TV dizisini yeniden canlandırmak, ancak bir suni teneffüs işidir ve sonucu son derece risklidir.

Eskiye yenileştirmek ne doğanın, ne toplumun kanunlarına uyar zaten.

Çocuklar Duymasın, yeniden ekrana gelecekmiş diye öğrendik, Ali Eyüboğlu'nun *Milliyet Cafe*'deki yazısından.

Hem de aynı kadroyla çekilmesi planlanıyormuş.

Hâlâ, aynı dereye girilebileceği sanılıyor. Zaman ve hayatın suları çoktan değişti oysa. O kadar ki, belki de artık çocuklar duymasın değil çocuklar duysun dönemi geldi de geçiyor!

Yapımcılar, yeni bir şey üretmekte zorlandıkları için eskiyi canlandırma riskini göze alabilirler.

Ancak oyuncular, bu tür bir riski asla göze almamalıdır.

Onlar için kendilerinden başka **proje** yoktur çünkü.

Çocuklar Duymasın'ın eski oyuncularını bu dizideki çalışmalarını sadece anı olarak korumaları gerekir bence.

Tamer Karadağlı, artık bambaşka sularda yol alıyor mesela. *Son Ağa*'da son derece başarıyla icra ediyor mesleğini.

Çocuklar Duymasın'ı diriltme projesi; **dirilmeye hiç ihtiyacı olmayan**, bugün çok ünlü ve çok başarılı bir aktör olan Tamer Karadağlı için bir yeniden canlandırma değil, olsa olsa bir kariyer tuzağı olabilir ancak!

Seyirci için de, *Çocuklar Duymasın* ve oyuncularını güzel bir anıdan başka bir şey değil zaten artık.

Anılar da sadece anılır, canlandırılmaz.

Eskilere sarılmak yerine yeni projeler düşünmek lazım bence.

Mevlana'yı hatırlayalım:

“Dün, dünle beraber gitti cancağızım, bugün yeni şeyler söylemek lazım.”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya filozof olmuş! Biz de olalım biz de!

Telesiyej 17.10.2008

Filozof olmak çok kolay artık.

Düşünür olmak için düşünmeye ihtiyaç yok zira, sistemin yeni ideolojisine göre!

Ortalık da bomboş zaten.

Yeter ki isteyin, yeter ki Hülya Avşar'ın dediği gibi **kaliteli** düşünün.

Hülya Avşar azmetmiş bak! Kaliteli düşünmüş, filozof olmuş, felsefe kitabı yazmış, yakında da yayınlanacakmış.

Yalnız Hülyamız Avşar, **baz** başarının (baz başarı da ne yavu, böyle bir kavram mı vardı da haberimiz mi olmadı Urfa'da) **aile** olduğunu söylüyor (Bu düşünce, felsefe için bir sorun teşkil edebilir işte), “Hayattaki tek başarının ya da diğer başarıları getirecek baz başarının aile olduğuna inanıyorum” diyor. (Herakleitos'un ailesi mi vardı yavu? Nietzsche'nin, Jean-Paul Sartre'ın, Wittgenstein'in aileleri mi vardı?)

Anlaşıldığı kadarıyla bu **baz başarıya** dayanarak yazmış felsefe kitabını da; ve söylediğine göre, çok **derinden çıkan** bir kitapmış bu.

Derin bir felsefeyi içeriyor demek!

Felsefe yazarı Hülya Avşar, olgunlaştığını, erdiğini de açıklıyor röportajında (Vatan Gazetesi, 12 Ekim). Bu olgunlaşma ve erme durumu nasıl olduysa, “aslında çok vahşi bir kadının” diyen Hülya Avşar'ı, daha da vahşileştirmiş, “giderek daha da vahşileşiyorum” diyor çünkü.

Hiç duymadığımız, hiç bilmediğimiz yeni bir felsefe herhalde bu!

Vallahi aşk olsun! Bir yandan aileye dört elle sarılan, bir yandan da insanın olgunlaştıkça, erdikçe vahşileştiği bir zamane felsefesi icat etmiş demek Hülya Avşar.

Aile de, otorite de, insanı tanıma ve tanımlama açısından felsefeyi ilgilendiren önemli konulardır tabii.

Ama kötü bir haberim var kendisine:

Felsefe.. ama yenilikçi ve değişimci felsefe, çekirdek aile modelini tümünden reddettiği gibi, her türden otoriterliği de, yani Hülya Avşar'ın çok taptığı o **gücü** de reddeder.

Bu işin peşine düşenlerin, bu konuda felsefe ürettiğini iddia edenlerin, yakın tarihteki hallerini hatırlatıyor bu söylemler; açıkçası, **aile kutsal, otorite kutsal** filan gibi ifadeler, ne yazık ki totaliter rejimleri çağrıştırıyor insana. (Nazizm gibi, Faşizm gibi.)

Düşünecek olursak, aileye ve otoriteye son derece önem vermiş liderlerin ve yandaşlarının değişmez ideolojik klişeleri idi bunlar; ki, **onların** hepsi de, kamu karşısına manevi değerlerin savunucuları olarak çıkmışlardı.

Ali Hocam bu noktada size sesleniyorum!

Bu tarz önünü ardını düşünmeden konuşmalar, bu ağız var konuşurum halleri, 45'inden sonra yakışmıyor hiç kimseye Ali Hocam, siz tanırırsınız kendisini, bir konuşsanız da, olur olmaz aklına her geleni yuvarlamasa diyorum gündemin ortasına. Yazıktır, o da kolay gelmedi bu yaşlara, bu göl manzaralı evlere. Felsefe filan ince konular, bıraksa o da felsefecilere kalsa hani. Bir bakıma da haklı yani.. Kuantum zıvalıklarını ve türevlerini felsefe zanneden bir o mu var bu topraklarda? (Vakıa çok olsa da, her zamanki gibi bir o konuşuyor yine!) Son yıllarda yalnız dünyada değil, Türkiye'de de yeni felsefelerle ilgili çok sayıda kitap yayınlandı. Bilindiği gibi bunlar, **kişisel gelişim** kitapları olarak tezahür eden; aslında, *Taraf* yazarı Pakize Barışta'nın tabiriyle avanakların yeni ideolojisiydi. Hülya Hanım onlara aldanmış herhalde; kendi kitabının da kişisel gelişim kitabı olduğunu belirtiyor zaten röportajın bir yerinde.

Felsefi yutturmacalar içeren kişisel gelişim kitapları, Sovyetler yıkıldıktan sonra (yani meydan boş kaldıktan sonra) sistemin dört elle sarıldığı, **ortalama insanı oyalayacak** yeni bir ideolojik girişim değil midir aslında?

Ama ne bilsin Hülyacı, konuşuyor işte.. konuşmak neyse de yazıyormuş bir de!

Nail Çakırhan olayı ve TV'nin kültür sanat sağırlığı

Nail Çakırhan'ı kim tanır?

Televizyon seyircisi için, Nail Çakırhan adı hiçbir şey ifade etmez.

TV yöneticileri için de aynı şeyi düşünüyorum. Onlar da -istisnalar hariç- Nail Çakırhan'ı bilmezler bence.

Oysa Nail Çakırhan, Cumhuriyet döneminin yetiştirdiği en önemli aydınlardan ve mimarlardan biridir. Uluslararası Ağa Han Mimarlık Ödülü sahibi olduğu gibi, onun tarzı, mimarlık tarihinde Çakırhan mimarisi olarak da yer almıştır.

Televizyon seyircimiz, değerlerden uzak tutuluyor.

Ünlülere ise yakın tutuluyor.

Nail Çakırhan gerçek bir değerdi.

Onun mimarisinin yurt dışında bu kadar incelenmesinin nedeni, mimari tasarımlarının doğayla örtüşmesinden ve bu mimarinin çeşitli anlamlarda insani boyutlara sahip olmasındandı.

Nail Çakırhan'ın mimarisi içinde insan, hem doğayı, hem de kendisini hissediyor. Ege ve Akdeniz uygarlıklarının **değerlerini** günümüze taşıyan bir mimardı o.

Bu nedenle de **huzurun mimarı** olarak anılmıştı hep.

Ama bu kadarıyla bile, bu kadarcık bilgiyle bile televizyon seyircisinin algısına yerleştirilmemiştir Nail akırhan.

akırhan, aynı zamanda Gökova-Akyaka'nın da yaratıcısıdır. Akyaka'da yaptığı işler nedeniyle binlerce yıllık bir mimari geleneğini günümüz modernitesiyle buluşturarak, bu beldenin dünya çapında tanınmasını sağlamıştır.

Muğla-Ula'lı olan Nail akırhan bir şairdi aynı zamanda.. ve Nazım Hikmet'le birlikte yayınladığı ortak bir şiir kitabı da vardı.

Türkiye'deki televizyon kanallarının **kültür-sanat sağırlığı**, seyirciyi kültür sanattan uzak tutmalarının tipik bir örneği **Nail akırhan olayı**.

Kanalların içinde boğuldukları eğlence, gevezelik, suni gündem yaratılması ve bunun gibi nedenler sonucunda seyircimiz gittikçe duyarsızlaşıyor. Tam anlamıyla bir **tüketim seyircisi** oluyor.

Televizyonlarımız kültür üretmek zorunda değiller.

Ama, **kültüre duyarlı seyirci oluşturma** durumundalar.

Misyonlarında, toplumsal duyarlılık üretmek de vardır çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu kadar faciayı tek kişi mi planlıyor, çok kişi mi?

Telesiyej 18.10.2008

Benim merak ettiğim husus şu:

Dudaktan Kalbe'nin salı akşamı yayınlanan bölümünde izlediğimiz akıl almaz felaketler, tek bir kişinin yaratıcılığından mı çıktı acaba, bir ekip işi miydi yoksa?

Bir ekip işiyse anlaşılabilir tabii, dizinin yazarları birbirlerinden habersiz birer ikişer felaketler yazdılar belki; tam da bu bölümün yazıldığı ve çekileceği hafta yazarların oturduğu bölgede internet bağlantıları kesilmiş olabilir mesela; aksilik bu ya, senaristlerin cep telefonları da, bir önceki bölüm çekilirken Hüseyin Kenan'ın Prenses Cavidan'la yaşadığı malikânenin havuzuna düşmüştür belki. Nihayetinde bütün bağlantıları koptuğu için yazma aşamasında birbirleriyle irtibat kuramamış olabilirler ve her yazar mecburiyetten kendi kafasına göre takılmıştır.

Yapım ekibi, çekim için bir araya gelip de ellerindeki senaryo parçalarını ortaya dökünce, artık çok geç kalınmıştır. O bölümü yeniden yazacak vakit yoktur tabiatıyla. Bu yüzden de yönetmen, hepsinin yazdıklarını peş peşe çekmek zorunda kalmıştır, ne yapsın başka?

Onun işi de kolay değil hani, gece gündüz mıymıntı ama gururlu Lamia ve gururdan etrafını görmeyen kolalı Hüseyin Kenan'ın gıygılarıyla yaşamak kolay mı?

Değildir!

Bu yüzden de Salı akşamı beraberce, lunaparklardaki korku tünellerinde olduğu gibi.. hızla, art arda geçtik felaketlerin içinden. Kimi değdi, kimi değmedi, ama bu kadar felaket, bir felaketti doğrusu.

Bir de şu var tabii beni düşündüren!

Bu son bölümdeki felaketler silsilesi, ya bağımsız –ve kazara birbirleriyle iletişimsiz kalmış- yazarlardan oluşan bir ekibin işi değil de, tek bir kişinin muhayyilesinden çıktıysa?

Bu daha da büyük bir felaket değil mi?

Ve Allah saklasın, o zaman önümüzdeki haftalarda daha daha büyük felaketleri izlemek zorunda kalabileceğimizi göstermez mi bu?

Fakat metin olun ve bekleyin!

Bakarsınız, Lamia iyi halden tahliye olur bir hafta içinde (olur olur, her şey olabilir). Hain emeller besleyen Cavidan'dan çekip alır yavrucuğu Melek'i.

Ama bu arada, Melek'i doğuramadığı çocuğu sayan Cavidan, bebeği kaptıracağını anlayınca, daha da şeytanlaşır, derken hafiften sıyırmaya başlar kafayı. Kenan boş durur mu? O da Cavidan'ın bu soğuk ve delimserek hallerinden ve çocuğa sahip çıkma buhranlarından iğrenir, o kadar ki, Melek'i kaptığı gibi hapishane kapısında, büyük aşkı kavruk Lamia'yı bekler gözyaşları içinde.

Derken kapıda, elinde küçük ve eski tahta bavuluyla (burada prodüksiyona iş düşüyor, bu zamanda tahta bavul bulmak kolay değil ya) Lamia belirir; Kenan'ı ve kucağında anne anne diye çığırın Melek'i (Melek henüz birkaç aylık ama felaketler onu da olgunlaştırdı, erken konuştu bebecik) görünce sevinçten ve mutluluktan düşer bayılır.

Gözlerini hastanede açar Lamiacık, meğer beyninde tümör yok muymuş?

Yok yavu, yokmuş yokmuş! Bütün bunları ben uydurdum ama ister misiniz doğru çıksın? (İçimde bir kuşku da yok değil hani!)

Arzumuz, hapishane kapısındaki karşılaşmanın üstünde mutlu son yazsın.

Onlar da mutlu olsun, biz de olalım.

Ohh!

Hümeýra yok, ama İfot hâlâ *Avrupa Yakası*'nda!

Anlaşılan İfot diziden ayrı tutulamıyor!

Avrupa Yakası'nda İfot'u canlandıran Hümeyra, dizinin oyuncu kadrosundan ayrıldı ama hikâye ona ihtiyaç duyduğu için, seyircinin algısında ve duygusunda hâlâ yaşatılmaya çalışılıyor.

Çarşamba akşamı yayınlanan bölümde, Sütçüoğlu ailesinin evine yerleşen ve hayatı onlara zindan eden Dilber Hala'yı püskürtmek için Volkan'la Aslı işbirliği yapıp, annelerinin Bursa'dan döndüğünü söylediler. Dilber Hala, İfot'la tanışmakta ısrar edince de Volkan, İfot kılığına girdi.

Ata Demirer (Volkan) İfot kimliğinde komikti, seyirci tarafından çok beğenildiğine eminim.

Ama bir gösteri, karakterlerini başka karakterlere ve kimliklere dönüştürmeye başlayınca aslında çanlar çalıyor demektir.

Zira bunun tek bir açıklaması vardır; yaratıcılıkta zorlanma!

Avrupa Yakası'nda, Hümeyra bir oyuncu olarak fiziken yok, ama karakter olarak var; dizi yönetimi, seyircide İfot'u yaşatmaya devam ediyor.

Sanki bir bölümde kapı açılacak ve Hümeyra içeri girecek.

Oysa biliyoruz ki, Hümeyra oyuncu olarak artık bu dizinin kadrosunda değil!

İfot karakterini bu kadar canlı ve gündemde tutmak, o karakteri başarıyla oynamış olan Hümeyra'nın mesleki itibarını bir tür sömürmektir bana göre.

Ve bu da yapımcılık etiğine karşıdır.

Seyircinin duygusunu da istismar etmektir aynı zamanda!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan, doğa aktivisti kimliğiyle NTV'deydi

Telesiyej 19.10.2008

Anadolu'nun **taşından ve toprağından beslenen vicdanımızın tam zamanında ve yerinde devreye gireceğine yürekten inanıyorum. Doğa için yapmam gereken ne varsa yaparım** demişti Tarkan *Doğa Dergisi*'ne verdi röportajda.

Yapıyor da gerçekten.

Perşembe akşamı *NTV* ana haber programındaydı Tarkan.

Ama bu defa megastar değil de, doğa aktivisti kimliğiyle.

Doğa Derneği Başkanı Güven Eken'le birlikte, Banu Güven'in sunduğu ana haber programına konuk olan Tarkan'ın, Doğa Derneği için yaptığı *Uyan* şarkısının klibi gösterildikten sonra Doğa Derneği çalışmaları üzerine sohbet edildi.

Orhan Gencebay'ın da bağlama çalarak ve finalinde düet yaparak destek verdiği *Uyan*'ın CD'si müzik marketlerde satılmayacak. CD, Doğa Derneği'nin bu ay ilk sayısını çıkardığı *Doğa Dergisi*'yle birlikte veriliyor.

Uyan, provokatif ama aynı zamanda son derece yumuşak bir şarkı. Aslında oldukça modern bir türkü. Müziği, bu coğrafyanın, bu toprakların duygusunu ve kültürünü taşıyor. Orhan Gencebay, bağlama çalıp, Tarkan'la düet yaptığı *Uyan* şarkısıyla ilgili olarak; "Ağırlığı halk müziği ezgi karakterlerinden oluşan, sözleriyle doğayı korumaya yönelik, insanları uyaran 'Uyan', insanları adeta uyumayın uyanın, geç kalmayın, doğayı koruyun diye harekete geçiriyor" diyor. (Doğa Dergisi)

Şarkının sözleri ise, daha çok evrensel düzeyde: "İki gözü iki çeşme / Hepimize sesleniyor / Deva Bul bu derde / Gel beni kurtar diyor / Kanadı kırık kuş gibi / Garibin içi kan ağlıyor / Beni ateşe atmadan önce / Vicdanına bir sor diyor / Uyan, uyan, uyan, uyan / Koy elini kalbine geç olmadan / Bu yolun sonu yokuştur deme / Dağları aşarız eğer inanırsan // Uyan uyan dostum uyan / Koy elini kalbine geç olmadan / Bir olur geçeriz üstesinden / Her şey mümkün eğer inanırsan // Böyle gelmiş böyle gider / Deyip de sakın aldanma / Kimbilir belki de değer sen en iyisi doğrudan cayma / Aç gözünü gör de bak / A gülüm kendini kandırma / Senin de yüreğin yanacak / Hele bir ortak ol da yangınına // Yerimiz yurdumuz toprağımız / Yok oluyor ebediyen / Evimiz yuvamız biricik ocağımız / Gidiyor elden // Uyan, uyan, uyan, uyan / Koy elini kalbine geç olmadan"

NTV Ana Haber'de, *Uyan* şarkısının ve klibin yer alması son derece önemliydi bence. Klipte Tarkan'a, saziyla, sözüyle ve görüntüsüyle Orhan Gencebay da eşlik ediyordu. Klibin görüntü akışı içinde sadece Türkiye'nin doğasının bir kısmının nasıl yok edildiği ve kalan kısmının da nasıl yok edilmek üzere olduğu değil, dünyanın doğa sorunlarıyla ilgili görüntülere de yer verilmişti.

Türkiye'de ilk defa böyle bir şarkı ve böyle bir klip üretildi. *Doğa Dergisi*'nin ilk sayısında bu şarkının cd'sinin yer alması da ayrıca bir **ilk**.

NTV'nin doğaya, Doğa Derneği'ne ve Tarkan'ın bu konudaki çalışmalarına verdiği önemin, diğer kanallarımıza da örnek olmasını diliyorum.

Ali Eyüboğlu tarzı magazincilik bitmeyecek mi?

Bitmeyecek anlaşılan!

Anlamaya çalışmadan, tam bilgi sahibi olmadan, olup biteni yorumlayacak entelektüel sermaye donanımı yeterli olmadan hüküm giydirmek, kolayından sütun doldurmak için biçilmiş kaftan çünkü.

Cuma günü *Cafe Milliyet*'teki köşesinde, “Tarkan artık bir karar ver! Doğa aşığı mısın, doğa kaçkını mı?” başlıklı yazıda, “Tarkan bu kadar doğa hayranı madem, neden şehirde yaşıyor” gibilerinden şahane bir cinfikirlilik yapmış Ali Eyüboğlu.

Bravo doğrusu, ne açık yakalamış ama!

Tam **araştırmayıcı gazetecilik** haberi.

Zira Eyüboğlu yanlış biliyor!

Tarkan, artık devamlı olarak Polonezköy yakınlarındaki çiftliğinde yaşıyor çünkü. Hem de çoktan taşındı o köy evine. Kaldı ki, hiçbir zaman köydeki eviyle ilişkisini koparmamıştı zaten. Bir ara iş gereği Boğaz'da kiraladığı bir dairede de kalıyordu ama, aynı zamanda köyde, sokaklardan topladığı hasta ve bakıma muhtaç köpekleriyle, ördekleriyle ve sincaplarıyla yaşamaya devam ediyordu bir yandan. (O köpeklerin sayısının da gittikçe arttığını duydum geçenlerde.)

Anlayacağınız, şimdi artık hep köyde Tarkan. Doğada yani.

Nereden mi biliyorum?

Öğrenmek o kadar kolay ki, bir telefon yeterli aslında; maksat doğruyu öğrenmeye niyet etmek.

Kaldı ki Tarkan gibilerin, mesleği gereği her zaman metropolde, hatta metropollerde mutlaka bir evi olması gerekir, stüdyoda çalışmaları döneminde, konserler zamanı, karda kışta, yollar kapandığında işlerinin aksamaması bu şarttır.

Anlaşılan bu köşe yazarı arkadaş, *Uyan* şarkısının güftesini okumamış, okumuşsa da mesajları algılayamamış. Bu şarkı herkesi ortak bir **davada** buluşmaya çağırıyor zira. Hem de **tespiti** yaparak!

Bu **çağrı** bugüne kadar bu düzeyde, yani üretim esaslı olarak, hiçbir pop star tarafından –hatta bazı önemli kültür sanat insanları tarafından bile- yapılmamıştı.

Eyüboğlu'nun haberinde başlığa çıkması gereken husus, esas olarak bu olması gerekmiyor muydu?

Toplumun hayrını düşünen bir gazetecilik bunu gerektirir çünkü. Ve Tarkan'ın bu eylemini örnek olarak gösterir ki, diğerleri de aynı yoldan yürümek istesin.

İnsaf yani!

Bu mudur örnek magazincilik!

İnsaf artık!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşk Yakar ve... Hayat böyle bir şey mi yani?

Telesiyej 21.10.2008

Zaman fare doğurmuş!

İki yıldır bu proje üzerinde çalışıldığı söyleniyordu zira. İki yıl bir dizi projesi için çok uzun bir zaman. İyi bir iletişim yapılmış, beklenti hayli yükseltilmişti.

Aşk Yakar'ın, –her ne kadar imzası olmasa da- Yavuz Turgul'un projesi olduğu biliniyor; şöyle özeniliyor, böyle titizleniliyor, iki yıl sürdü filan gibi söylentiler uçuşturuluyor etrafta epeydir, bekleyenler daha çok beklesin diye.

Ve derken zaman fare doğuruyor.

Demek iki yıl da çalışılsa, iki ay da çalışılsa, bizde malzeme bu kadarmış!

Aşk Yakar'da, zamanın sıkıştırmadığı bir dramaturjik çalışmadan, doğal olarak beklenmesi gereken farklılıklar yok ortada.

Yeni bir format ise, hiç yok!

Türkiye televizyonlarında kabul gören belli başlı dört beş formattan biri aslında *Aşk Yakar*.

Anlaşılan o ki, dizinin ana çelişkisi **iki aşk arasında kalma durumu** olarak çıkacak ortaya. İlk bölümün sonundaki işaret bunu gösteriyor. Yani fakir delikanlı, fakir kızla zengin kız arasında kalacak!

Epey orijinal ve işlenmemiş bir tema değil mi?

Eskiye yenileştirme tuzağı bu aslında. Kötü romanlardan Yeşilçam'a, Yeşilçam'dan da dizilere geçen, onlarca yıldır bozdurulup bozdurulup harcanan, bitmez tükenmez bir kaynağın ürünleri işte.

Sömürüle sömürüle modernize edilebilecek bir tarafı da kalmayan eski teraneler bunlar.

Meltem Cumbul'un şiddetli sevimliliği olmasa, yenir yutulur gibi değil anlayacağınız *Aşk Yakar*.

Alın Meltem Cumbul'un gülüşünü o diziden, ve dolayısıyla da kendisini; bakın bakalım geriye ne kalır?

Hayat böyle bir şey mi yani?

Gerçek diye sunulanlar, hangi gerçekliklerden kaynaklanıyor? Bugün mahallelerde böyle mi yaşıyor? 12 Eylül'den sonra böyle mahalle hayatı kaldı mı arkadaşlar? Sonra, böyle uzun süreli aşklar mı yaşıyor o mahallelerde?

Yaşatırlar mı peki?

Beyaz Türkler'in hayalinde yaşattığı bu mahalle sıcaklıklarını, mahalleli dayanışmalarını bünyem kaldırmıyor artık.

Aşk Yakar'ın oluşum sürecinin neden iki yıl aldığı, bunca zaman neyi tartıştıkları –ortaya çıkan esere bakınca-, benim için muamma. İnandırıcılık kipi tatmin edici hiçbir karakter yok ortada mesela; kötü adam diye sunulan (Teoman'ın babası) karakterin, insani gerçekliğe uyan bir yanı yok. Bu adam doğuştan kötü sanki; bir insan da mütemadiyen kötü olur mu yavru?

Aşk Yakar'ın yönetimi zayıf; hem oyuncu yönetimi, hem akışı ve ritmi fevkalade sıradan; paralel kurgu hevesleri, bilhassa fal bakma sahnesindeki kahve trükajı buluşçuluğu, fincan içinde dramatik kahve telvesi fırtınaları estirerek kötü gelecekte sembolik işaretler çaktırmak filan... hiç olmadı yani! (Bu arada yakın yüz planları da, yok denecek kadar azdı dizide, –ki TV dizilerinde duygu taşıyıcısıdır yakın yüzler- böyle olunca da duygu çıkmıyor ortaya, sadece durumlardan bir şeyler çıkarıyor seyirci.) Ayrıca dizinin mekân duygusu ve mekân karakterizasyonu da zayıf, mahalli bir renk ve mahalle atmosferi çıkmıyor *Aşk Yakar*'dan.

Mahalle konuşmuyor anlayacağınız.

Tabii bütün bunlar ilk bölümden edinilmiş izlenimler.

Yanılıyorsak –ki umarım öyledir- onu da söyleriz elbet.

***Gurbet Kuşları*'nın finali ve seyirciye saygısızlık!**

Sadece seyirciye değil, dizinin kadrosundaki oyunculara da saygısızlıktı böyle bir final.

Final dediğime bakmayın, *atv*’nin, dizi boyunca ekranın üst köşesine koyduğu yazıdan başka bir anlamı yok aslında ‘final’ sözcüğünün. Zira *Gurbet Kuşları*, yeteri kadar reyting alamadığı için yayından kaldırılmak istenmiş ama bir final bölümü çekmek zahmetine ve masrafına katlanmak istemedikleri için, dördüncü bölümün sonunda –ki o bölüm devamı gelecek diye düşünülerek çekilmiş- pat diye bitirildi.

Türkiye’deki TV kanalları bunu hep yapıyor.

Seyirci umurlarında değil çünkü.

Ayrıca, *atv* yöneticileri şunu bilmeliler ki, bir dizinin tutacağı ya da tutmayacağı ilk dört bölümüyle anlaşılamaz. Bir dizinin, seyircinin algısına yerleşebilmesi için en az yedi sekiz bölüm yayınlanması gerekir. Üzerinde karar verilmesi gereken gerçek ölçümlemeler de ancak o zaman yapılabilir.

Dünyanın en profesyonel televizyon yöneticilerinin bile bu konuda peşinen karar verebilecek –yani yayına başlamış bir dizinin dördüncü haftasında tutmadığını düşünerek diziyi kaldırabilecek- kişisel güçleri yoktur.

Uzmanların tutmayacak raporları verdiği öyle diziler vardır ki, altı yedi hafta sonra tutar; daha ilk bölümden tutacağına emin oldukları da tutmayabilir.

Her dizinin kendi hayatı vardır, bu hayata da, başlangıç döneminde şans tanınması gerekir.

Bir diziyi, emekleme döneminde, daha ayağa bile kalkmadan yok etmek, hem seyirciye hem de o dizinin kadrosundaki oyunculara saygısızlık olduğu gibi, yayıncılık açısından da yanlışır bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Almanlara Türk şiirini Türkçe okuyarak tanıttık!

Telesiyej 22.10.2008

Mesela Japonlar gelmişler Türkiye’ye, Japon şiiri akşamı yapıyorlar, Japon şiirini bize tanıtmak için.

Davet etmişler, kırmamış gitmişiz biz de, hem de fena mı olur şu Japon şiiri neymiş anlarınız demişiz.

Ama demez olaymışız, zira Japonca okunan şiirler Türkçeye çevrilmemiş, Japon Şiir Akşamı’nda. Şairler şiirlerinin çevrilmesini istememişler çünkü. Japonların Küçük İskender’i varmış bir tane, “benim şiirim evrenseldir” diyerek, bilhassa karşı çıkmış şiirinin çevrilmesine mesela.

E bu durumda bir Japonca kaosunun içinde kalan Türkler de ne yapacaklarını şaşırılmazlar mı? Derken, Japon şairler ve yazarlar, bir de ülkelerinde olanları Japonca olarak protesto etmeye kalkışmasınlar mı? İki şairleri ölmüş de meğer, birinin cenazesinin kapısında asker nöbet tutmuş, diğlerinin tutmamış ama zaten “bir şairin kapısında asker nöbet tutar mıymış” tartışmaları hararetlendikçe, biz de soracak olmuşuz, “ne konuşuyorsunuz biz de anlayalım” demişiz ama hiçbirisi bizim bu konuşmaları bilmemizi istemiş, çevrilmesine engel olmuş.

Bu harala gürele durumdan hiçbir şey anlamayınca; biz de protesto ederek, birer ikişer ayrılmaya başlamaz mıyız salondan?

Normal değil mi bu?

İşte o hesap!

Almanlar da, Frankfurt Kitap Fuarı'nda düzenlediğimiz Türk Şiiri Akşamı'nda bütün konuşmalar ve şiir okumaları Türkçe yapıp, Almancaya çevrilmeyince, “yapmayın etmeyin, bizi çağırdınız, biz de anlayalım ne konuşuyorsunuz, şiirleriniz ne diyor, Almancaya çevirsenize” diye ricacı olmuşlar.

Bizde tık yok!

Aksine kaptırmayalım Türkçe şiirimizi deyip koruma altına alıp, tek bir kelimenin bile çevrilmemesi için kahramanca mücadele etmişiz. Bilhassa Küçük İskender direnmiş de direnmiş, şiiri çevrilmesin diye.

Sonunda Almanları bozguna uğratmışız.

Şiirimizi de dilimizi de kurtarmışız aslanlar gibi.

Yaşasın Türkçe şiir okumalarımız! Yaşasın Türklerin Kitap Fuarı çıkartması!

Yalnız bir şey takıldı aklıma. Madem Türkçe okuyup, Türkçe tartışıp, Türkçe protestolar da bulunacaktık da, neden Almanya'ya kadar gittik. Diyelim ki gittik!

Peki, niye Türk Şiir Akşamı'na Almanları davet ettik.

Diyelim ki ettik!

Neden bir tek şiiri dahi Almancaya çevirmeyi esirgedik onlardan?

Ben burada takılıyorum işte!

Hülya Avşar, âleme talkım, bana salkım diyor!

Hülya Avşar'ın imaj konusunda doymayan bir iştahı var.

Hem güzel olmak istiyor, hem akıllı, hem entelektüel, hem kanaat önderi, hem karizmatik, hem sportmen, hem mutlu aile tasarımcısı, hem en şahanesinden anne, hem maneviyatçı, hem maddiyatçı, hem

de ve en son buluğu olarak ÇEVRECİ.

Allah ziyade etsin, gözümüz yok ama.. olmaz!

Bir kere 45 yaşından sonra en güzel o olamaz. (Bir de şu var, gençliğinde de, yaşlılığında da, onun **en** güzel olma hikâyelerini sadece onun ağzından duyduk biz; kendi söyler, kendi inanırdı anlayacağınız.) IQ düzeyini ise bilemem ama entelektüel birikiminin gradosu ortada; e böyle olunca, kanaat önderi hâlleri de maya tutmuyor tabiatıyla. Ama karizmatik sayılabilir bak, ona söylenecek bir şey yok! Sportmendir de mutlaka, böyleleri hırslı olur, gece gündüz ha babam spor yapar güzel kalayım diye, güzel kalmanın onlar için anlamı da bir deri bir kemik olmaktır (Jane Fonda'ya dönme ihtimali de mevcuttur bu spor bağımlılığı sonucunda, hani suyu çekilmiş gibi, kuru ve asabi bir fiziğı oluşmuştu ya oncağzın da sonunda). Mutlu aile tasarımcılığı, en şahane anne ve hem maneviyatçı hem de maddiyatçı vasıflarını dilediğı gibi kullanabilir, kimsenin de gözü kalmaz doğrusu, zira bunların topu da tedavülden kalktı artık; gerçi akıllı ve entelektüel görünme saplantılarıyla çelişebilir bu hususlar ama, HA'nın geçmişindeki çelişkilere bakacak olursak bunlar da çelişki midir yani?

Ama onun ÇEVRECİ olma mevzuu apayrı bir neşe kaynağı oldu doğrusu bize.

Olay şöyle cereyan etti zira:

Hülyamız Avşar, geçenlerde; mesajlarıyla, davranışlarıyla örnek bir insan olarak uyarı işaretleri göndermeye başladı topluma; şunları şunları yaparsanız, vatana millete, ekonomiye zararınız olur, bakın ben tedbirlerimi alıyorum, hayatımı değiştiriyorum, arabamı dört çekerden tek çekere (tek çeker de ne yavu) indiriyorum, ciplerimi de satıyorum deyip, gündüzleri –halka önerdiği gibi- mütevazı bir arabada dolaşmaya başladı; hatta Nişantaşı'nda Toyota Yaris marka otomobilinin içinde görüntülendi.

“Vallahi aşk olsun” diyenleriniz de olmuştur mutlaka, yani mesaj hedefi bulmuştur illaki.

Ama alışmadık arabada star durmuyor tabii, gece olunca Hülya Avşar büyük bir değişime uğrayıp, gündüzleri çektiğı çevreci nutukları, herkesleri küçük araba kullanmaya davet edişlerini filan unutup, 2500 cc'lik motorlu aracıyla –ki, bu da station wagon E250 CDI Mercedes- dolaşırken yakalanmış magazincilere.

Yeni devasa aracının plakası da kızının baş harflerini taşıyormuş: ZE.

İnsan, içinden çıktığı halkı, zümreyi, yakınlarını ve bunların toplamı olabilecek seyirciyi ve okuru nasıl aldatabilir?

Hem de bile bile, planlı programlı.

Ayrıca kimse ona neden büyük arabalara biniyorsunuz dememişken, durduk yerde kanaat önderliği tutup da herkesi çevreci olmaya davet edişi, âleme verir talkımı, kendi yutar salkımı sendromundan başka ne ki?

Hülya Avşar, yakın bir gelecekte siyasete atılırsa hiç şaşmam. Bütün bu hal ve tavırları hep aynı adresi işaret ediyor çünkü; siyaseti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kırmızı halı ideolojisi, ulusal yarışmada İngiliz filmini seçti!

Telesiyej 23.10.2008

Biz çok şahaneyiz çoook!

Hem milliyetçiyiz hem evrenselciyiz.

Frankfurt Kitap Fuarı'nda, Türk şiirini tanıtmak amacıyla düzenlediğimiz Türk Şiir Akşamı'nda, şiirlerimizin Alman davetliler için Almancaya çevrilmemesi adına kahramanca savaş verimiz; “şiirimiz Türk'tür Türk kalacaktır” demeye getiririz; ama diğer yandan, Antalya Altın Portakal Film Festivali **ulusal yarışma** bölümünde, İngiliz yönetmenin filmine ödül verimiz.

Hem milliyetçiyiz, hem evrenselciyiz.

Biz çok şahaneyiz çoook!

Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde, ulusal yarışma bölümünde, Ben Hopkins'in senaryosunu yazıp yönettiği *Pazar-Bir Ticaret Masalı* adlı film en iyi senaryo ve en iyi film ödülünü kazandı.

Yarışma öncesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın, *Pazar-Bir Ticaret Masalı* adlı filmi, teknik ekibin yabancı olması nedeniyle Türk filmi olarak kabul etmediği söyleniyor. Ama buna rağmen yarışma sonunda en iyi film ödülünü Ben Hopkins'e Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay verdi.

Filmin senaryosu doğal olarak İngiliz duygu, düşünce ve kültürüne ait.

Filmin yönetimi de, yine aynı şekilde Batı duyarlılığına sahip bir İngiliz tarafından gerçekleştirilmiş.

Bu iki husus da, bir filmin kültürünü ve sanatını belirleyen temeller.

Peki, mesele şu değil midir aslında; içinden geçtiğimiz tarihsel dönem, insanlık ailesi içinde yer aldığımız ulusal ve evrensel pozisyonlar, bizlerin kültür ve sanatın her alanında yaratıcılık gücümüzü oluşturmamızı ve yükseltmemizi gerektirmiyor mu?

Türkiye’de sinema, Yeşilçam sineması tahribatından sonra neredeyse sıfır noktasından başlayarak, bir gelişme dönemine girdiyse, bu dönemin hala bir emekleme dönemi olduğunu iyice farkına varmalıyız.

Henüz emekleyen sinemamız, Batı’dan apartılmış kurallar ve kriterlerle ayağa kaldırılamaz tabiatıyla.

Türkiye’deki ulusal bir sinema yarışmasının misyonunun birincil görevi, Batı ölçülerine göre iyi film, kötü film değerlendirme muhabbetinden ziyade, **sinemacı** yetişmesine katkı sağlamak olmalıdır; başta yönetmenler olmak üzere, bu coğrafyanın kendi sinemacılarına ihtiyacı vardır. Yani bir bütün içinde –bir filmi oluşturan bütün unsurlarla- esas olarak desteklenmesi gereken, hayatın her manada yorumlanmasından sorumlu olan yönetmen ve onun sinemasıdır.

Bir İngiliz yazarın Türkiye’de yazdığı bir roman için, konusu bizi dolaysız ilgilendirse dahi, bir Türk romanı diyebilir miyiz arkadaşlar?

O roman Türkiye’de redakte edilmiş, dizilmiş, basılmış olsa dahi, Türk romanı diyebilir miyiz ona?

Düz mantıkla bakıldığında bile saçmalık ne kadar net ortaya çıkıyor değil mi?

Anglosakson kaynaklı dünya sinema piyasasında ticareten konulmuş olan ve sinema sanatının kriterleri diye yutturulan, aslında sinema sanatının parçalanıp, bölünmesine neden olan; **auteur sinemasını** yok eden; **bağımsız sinemanın** yollarını tıkayan sistem sineması kriterleri, nasıl olur da emeklemekte olan sinemamızın önüne çıkarılıp, dayatılır anlamak mümkün değil.

Bu kriterler, aslında kırmızı halı kriterleridir.

Sinema sanatının, bağımsız sinemanın, sinema sanatının yaratıcısı olan yönetmenin ve diğer sinema çalışanlarının Türkiye’de kırmızı halıya ihtiyaçları yoktur.

Kırmızı halı ideolojisi, bu coğrafyanın ihtiyacı olan evrensel duyarlılığa sahip sinemacıları ve insanlık arenasında kendini ispat edecek bir sinemayı önleyecek, başka formatlara çekecek bir ideolojidir bana göre ya, o da ayrı.

Bu yabancı kriterler kabul edilse bile, bir kültürel sanatsal **aidiyet** sorunu devreye girer. Bir ulusal yarışmada seçici erk, nihai durumda bu aidiyet durumuna göre kararını verir. Veremiyorsa, zaten dava baştan kaybedilmiş demektir. Bu toprakların ihtiyacı olan sinema sanatçısı yönetmenler yerine, başka toprakların yönetmenlerini **ithal** ederek, **kongre eğleniyor** misali, **al gülüm ver gülüm tarzı Antalya'lara** daha çok devam ederiz.

Dizilerimizde trafik kazası salgını baş gösterdi!

Amansız bir salgın bu.

Aşısı filan var mıdır acaba?

Bence yoktur daha, bu virüs yeni zira.

Senaristler sıkıştı mı, dizide bir durgunluk başladı mı, hop bir trafik kazası, ve hep aynı elim sonuç; felç.

Kahramanlarımıza arabalar şöyle bir dokunsa da, hatta kendi kullandıkları arabayla ağaca toslasalar da, hani hafif bir sersemlikle kurtulacakları trafik kazalarından, gaddar senaristler yüzünden kötürüm olarak çıkıyorlar.

Kalpsiz Adam'da sırf senarist öyle istiyor diye, zavallı genç şoför –sanki koskoca tır otomatik pilota bağlanmış da kendi kendine gidiyormuş gibi-, nişanlısının fotoğrafına baktı da baktı, baktı da baktı.. e ne oldu peki? Karşısına çıkan arabayı görmeyince, uzun aracıyla birlikte devrilip gitti genç yaşında.

Ya *Düğün Şarkıcısı*? Kudret'le Şükran kavuşamamışlar da dizi uzayıp gitsin diye Kudret'in oğlu, babasının arabasını hafifçe ağaca tosladı da kötürüm oldu ya.

Şimdi de *Son Bahar*'a sıçradı aynı virüs. Galip Bey, Sabiha ile bir akşam yemeğine çıkacak oldu, ilk defa kalbinde bir sıcaklık, bir kıpırtı, bir heyecan hissedecekken, ayrı yaşadığı kaçık karısı Nursel, meyhaneyi basıp ortalığı kırıp geçirdikten sonra kendini arabaların önüne fırlatmaz mı?

Ya sonra?

Sonrası haftaya ama, fragmanını gördük, acı haber yakında; Nursel kötürüm kalıyor galiba... ve Galip de bu durumda ondan boşanamayacak haliyle. Ve garip Galip, acı acı bakmaya devam edecek önümüzdeki haftalarda da.

Bu belli.

Sıkın dişinizi biraz, bu virüsün aşısı çıkar mutlaka seneye.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazin eklerimizdeki kızçelerin pek derin saptamaları!

Telesiyej 24.10.2008

Gazetelerin magazin eklerindeki kızçeler, Antalya'ya gelen Hollywood (birçoğu emekli) ünlülerinin çok etkisinde kaldılar; günlerce anлата anлата bitiremediler; şöyle mütevazılar, böyle samimiler, aa açık büfe kahvaltıda sıraya bile girdiler, ayy hiç korumaları da yok vallahi, bir de bizim starlara bak, aralarında ne çok fark var, bizimkilerin onlardan öğrenecekleri çok şey var gibilerinden ifadelerle derin hayranlıklarını dile getirdiler.

Magazin eklerinin köşe kızçeleri, bizim pop starların koruma kullanmalarına çok takılıyorlar anlaşılan; Hollywood'un Türkiye'ye teşrif eden ünlülerinin yanlarında kimsecikler olmadan dolaşmalarına hayranlık duyuyorlar. (Bizde korumayla dolaşan film yıldızları var da ben mi duymamışım Urfa'da?)

Ama bizim kızçeler, hiç düşünmeden yazıyorlar.

Arkadaşlar, Kevin Spacey ya da Adrien Brody neden koruma taşısın ki zaten? Kim ne yapacak onlara?

Film starlarının, özel durumlar dışında, daimi olarak korumalara ihtiyaçları yoktur.

Popüler markette koruma ve korunma meselesi, üretim biçimi ve tüketim ilişkilerine bağlıdır.

Örneğin ABD’de Angelina Jolie ve Brad Pitt, sokakta herhangi bir ortalama Amerikan vatandaşı gibi rahatlıkla dolaşabilirlerken, popüler müziğin starları, değil tek başlarına, yakın korumaları dışında başka korumalara da ihtiyaç duyarlar topluluk içine karışmak için.

Film starlarının, dünyanın hiçbir yerinde –özel toplantılar hariç- yanlarında koruma taşımaya ve korunmaya pek ihtiyaçları yoktur. Pop müzik starlarının ise dünyanın neresine giderlerse gitsinler çok iyi korunmaya ihtiyaçları vardır.

Bu farklılığı yaratan da, film starlarının, özel durumlar dışında hayranlarıyla canlı olarak karşı karşıya gelmemelerine karşın; pop müzik starlarının, dinleyicileri ve seyircileriyle hep canlılık düzleminde buluşmalarıdır.

Pop star, bu sistem içinde hem üretim hem de tüketim nesnesidir aynı zamanda.

Farklılığı yaratan bir diğer husus da, yaratılan idolleştirmede yatar. Film starı, sinema ekranında **kendisi değildir**, o bir karakterdir. Pop müzik starı ise bütünüyle kendisidir. Dinleyicisi ve seyircisi onu **o** olarak idolleştirir; yani temsiliyet açısından kendisini temsil eder sadece.

İşte bu nedenle film starlarının **fanları** hem sayıca hem de nitelik olarak **denetlenemez** değillerdir. Günümüz fanatikklik kültürünü tam anlamıyla temsil etmezler. Yani oldukça zararsızdırlar.

Pop müzik starlarının fanları ise zaman zaman tehlikeli olabilirler. (Beatles’dan, John Lennon’u hatırlayalım.)

Aslında bu bir **aşırı özdeşleşme** sorunudur.

Sinemada araya karakter girdiği için, seyircinin starla olan özdeşleşmesi daha sosyokültürel bir boyutta olurken, fanatikklik dozu da kibarcadır. Pop müzikteki özdeşleşme ise dolaysızdır ve muhatabı yorumcunun bizzat kendisidir. Yorumcu, kanlı canlı fanatiklerinin karşısına çıkmak zorundadır, özellikle konserlerinde.

Koruma ve korunma, popüler markette aşırı duygusal tehditlerle ilgilidir. Ve bu sistem içinde zorunludur aynı zamanda.

Hayranları film starından imza isterler sadece, ama bir pop stardan ona ait bir parça isterler; ve bunu almak için aktif olarak savaşırlar.

Magazin ekleri kızelerinin her akıllarına dūşeni, önünü ardını düşünmeden yazmalarına gelince:

Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmaları, yeterli sosyokültürel birikim sahibi olmadan yorum sahibi olmaları, 12 Eylül tarafından apolitize edilmiş ve kültürel gelişimi törpülenmiş okur üzerinde kanaat önderliği yapmaları, toplumun her şeye rağmen her durumda gelişen gerçekliklerine açık arayla uymuyor.

Hem de hiç!

Gazete yönetimleri, bunu ne zaman farkına varacaklar acaba?

Rumeli'ye elveda deseler artık!

O uzun yürüyüşler yok mu, hayat kadar uzun yürüyüşler, hani Sütçü Ramiz'in evinden Pürsıan'a, hatta Manastır'a yapılan nerdeyse eş zamanlı yürüyüşler.. onlar beni bezdiriyor işte.

Elveda Rumeli'nin neredeyse bir saat süren özeti, yemek üstüne zaten insanı yorup, iyiden iyiye uykusunu getirmiş oluyor, arkasından da o uzun yürüyüşlere dayanacak hâl kalmıyor doğrusu.

Ve ilk defa pazartesi akşamı *Elveda Rumeli*'nin bitmesini beklemeden (zaten bitecek gibi değildi) *Star TV*'de çoktan başlamış olan *Son Bahar* dizisine geçtim.

Hem artık Sütçü Ramiz'in ve ailesinin Rumeli'ye elveda deyip İstanbul'a merhaba deme vakitleri gelmedi mi daha?

Elveda Rumeli, geçen yıl tartışmasız en iyi dizisiydi. İzlenme raporlarında hep birinci sıradaydı.

Bu hafta AB grubunda yine birinci ama TÜM’de ikinci sıraya düşmüş.

Bence daha da düşebilir.

Hiç belli olmaz.. seyirci dramının lastik gibi uzamasından bıkkıverir. Yani bu Aleks ve Zarife meselesi fazla uzamadı mı mesela? Vahide ile Mustafa’nın bir türlü evlenemeyişı filan, her yan temanın gelişmesi ve sonuçlanması haftalar hatta aylar alıyor.

Elveda Rumeli’nin artık yan temalarını biraz daha toplayıp öyle deva etmesi gerekiyor yoluna.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel TV seyircisinin beğenmediğini TRT seyircisi beğenir mi?

Telesiyej 25.10.2008

Bu coğrafyada, özel TV kanalında yayınlanan bir diziyi halk beğenmeyip, satın almayınca ne olur?

Özel TV kanalı, yeteri kadar seyredilmeyen bir dizinin reklam gücü zayıflayacağı için doğal olarak diziyi yayından kaldırır. Bilindiği gibi özel televizyonların ayakta kalmasını sağlayan tek maddi kaynak reklam gelirleridir zira.

Yayından kaldırılan dizi ne olur peki?

Hop, yeni bölümüyle *TRT*’ye geçer!

Devlet televizyonunu ayakta tutan, halkın parasıdır çünkü, reklam gelirleri değil! Bu yüzden de reyting *TRT*’nin fazla umurunda değildir tabiatıyla.

Kanalın yayından kaldırdığı dizi, yeni bölümüyle *TRT*'ye geçerken, sanal ortamda dizinin kalkmasına pek kederlenen bir izleyici kitlesi de yaratılmıştır tabii bu arada.

Peki, hiç kimse çıkıp da, “yavu bunca tutkunu vardı da, neden reytingler düşüktü bu kadar, seyretmeye mi kıyamadılar fanları bu diziyi” diye sormaz mı?

Sormaz!

Bu topraklarda böyle nazik soruları sorma alışkanlığı yerleşmemiştir henüz.

Dolu Dizgin Yıllar, yeterli reyting alamadığı gerekçesiyle sekizinci haftasında *atv*'de yayından kaldırılmıştı.

Seyirci bir diziyi beklenen ilgiyi göstermeyince, özel kanallar genellikle o kadar da beklemez, üç-beş hafta sonra diziyi yayından kaldırır, o saatlerin maddi gelirinin düşmesine dayanamazlar çünkü. Bir dizinin tutup tutmayacağı minimum yedi-sekiz haftada belli olur oysa. Ama özel TV kanalları o kadar sabır gösteremez ve üç-dört haftada yayından kaldırır dizileri (*Gurbet Kuşları* 'nda olduğu gibi).

Dolu Dizgin Yıllar, bu bakımdan diğer birçok diziyi göre daha şanslıydı; sekiz hafta bekledi *atv*, gerekli izlenme sağlayamadığı için de yayından kaldırdı.

Şimdi temel soru şu: Özel TV kanalı seyircisinin beğenmediği bir diziyi, devlet televizyonunun seyircisi beğenir mi, beğenmez mi? Seyirci içinde ‘devlet yapıyorsa doğru yapar’cılar varsa, özel kanalda kadük olmuş dizi, bu ideolojik heyecanla seyredilebilir bir süre. Ama bu durumda bile, aynı akıbete uğrar bence neticede. Çünkü işin içinde devlet gücü de olsa, zoraki bir izlenme yaratmak mümkün olmaz.

TRT'nin yayından kaldırılmış bir diziyi hangi gerekçelerle satın aldığını ve yayınlamaya başlayacağını merak ediyorum doğrusu.

TRT, bu konuda bir açıklama yapmalı ve tüm tarafları (seyirciyi, medyayı, TV yazarlarını) ikna etmeli bence.

Küçük Kadınlar, Yeliz'in kirpikleri ve uyduruk sorunlar!

Diyeceksiniz ki, (sizin adınıza konuşmaya da fena alıştım) bu kızların anneleri babaları öldü, bir başlarına aç susuz kaldılar, ayrıca küçük kız kardeşleri Cansu da hem dilenci çetesinin eline düştü, hem de velayeti halaya gitti. Bu sorunların hangisi uyduruk?

Cevap veriyorum: Hepsi. Hepsi de uyduruk.

Bir kere anne ve babanın aynı hafta içinde, ama ayrı ayrı kazaya kurban gitmesi olacak iş değil.

Ama diyelim ki oldu.

Huysuz Amca'nın köşkünün bahçesindeki gül gibi müstemilatta oturuyorlar işte, hem de bir kuruş kira vermeden.

Eh, büyük abla da iyi kötü çalışıyor, son bölümde işini kaybetti ama, eli ayağı tutuyor, bulur yine. Bade Teyze de köşkten reçel meçel, yiyecek bir şeyler taşıyıp duruyor zaten. Evet zar zor geçiniyorlar ama, bu toplumun büyük bir kısmının durumu da onlardan farklı değil.

Cansu, kaçırılmıştı bulundu, yani o sorun halledildi artık. Velayeti haladan alma meselesi ise aslında çok basit; Yeliz, gidip anlatacak tecavüzcü eniştenin kendisine tasallut ettiğini, mahkeme o dakika Cansu'nun velayetini iptal edip, küçük kızı, ablalarına kavuşturacak.

Ama Yeliz, kirpiklerini rimellemekle öyle meşgul ki, aklına bu gelmiyor herhalde. (Yeliz'in kat kat rimellediği kirpikleri de okulda hiçbir öğretmene aykırı görünmüyor herhalde. Kız en çok 13'ünde, bilemedin 14'ünde. İlköğretim okullarında kirpik rimellemek serbest mi acaba?)

Şimdi siz diyeceksiniz ki (konuşmalara doyamadınız bugün), enişte, Yeliz'i o mahut trafik kazasını ifşa etmekle tehdit ediyor!

Etmez, etmez, Yeliz gidip her şeyi ablalarına anlatırsa, onlar şıp diye işin aslını, davanın örtbas edildiğini öğrenirler.

Koskoca bir dizinin kaderi, Yeliz'in dudaklarından dökülecek birkaç kelimelik itirafa bakıyor yani.

Bizdeki dizilerin matematiği de bu kadar işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif dizisinde fevkalade şekspiryen bir final!

Telesiyej 26.10.2008

Shakespeare, toprağı bol olsun, işin işinden çıkamayınca, herkesi öldürdü finalde.

Ama bu dediğim 1500’lerin sonunda ve 1600’lerin başında olurmuş; bu tarz trajedilerin üzerinden dört yüz sene gibi bir zaman geçti artık.

Epey oldu yani!

Olsun, biz hâlâ sıkıştık mı, onun çözüm anlayışına sığmıyoruz.

Elif dizisinin de şekspiryen bir finalden başka çaresi yoktu. Kaldı ki, o finale erişinceye kadar da epey bir sıkıntı çektik doğrusu.

Bir süreden beri yayından kalkacağı söyleniyordu *Elif* dizisinin. Yeterli reyting alamıyordu zira.

Yapımcılar yine de usulüne uygun davrandılar, bir final çekerek bitirdiler diziyi, bu yüzden onları kutlamak gerek, birçok yapımcı buna lüzum hissetmiyor çünkü artık.

Fakat arşamba akşamı yayınlanan final bölümünde hikâye öyle bir dağıldı ki, bir daha asla toparlanamayacağını ve hayatımızın geri kalan bölümünde, her hafta aynı gün ve saatte ekranda beliren ve bitmek için ne kadar ırpınsa da, bir türlü bitemeyen bu diziyile yaşamaya devam edeceğimizi hissettik korku içinde.

Ayşegül, işi daha da ileri götürdü, “atv diziyi kaldırıp yerine yeni bir dizi koyacak ama, *Elif*’in yayın günü ve saatinde yeni dizinin görüntülerinin arasına, hâlâ kendi kendini sonlandırmaya alışan *Elif* dizisi karışacak, hiç kimse bunun nasıl

olduğunu çözemeyecek. Uzakdoğu'dan dizi ruhu uzmanları getirilecek, onlar üç hafta süreyle dizinin yayın günü ve saatinde kanalda toplanıp tütsüler yakıp, ilahiler söyleyecek” dedi. “Uzakdoğulular neden ilahi söylesinler” dedim, “öğrenip söyleyecekler ki, dizinin ruhunu şaşırtıp, kaçırınsınlar... kimbilir, belki de bu muazzep ruh yaralarını sarsın, huzur içinde yokluğa karışsın diye” dedi, sinsi sinsi gülerek.

Pek saçma gibi görünse de, sahnenin gözümde canlanması etkileyiciydi doğrusu. Ama bu Ayşegül böyledir zaten, en olmayacak bir saçmalığı çıkarır karşınıza... zihninizin o saçmalıkla büyüldüğünü hissedersiniz, anlamın boş bıraktığı yer, zihni büyüler çünkü.

(Bu yazının biraz dağıldığından kuşkulaniyorum, *Elif* dizisi gibi... dağınık dizilerden dağınık yazılar çıkıyor ortaya demek!)

Elif dizisinin son bölümünde neler olmadı ki, Melek'in ve bebeğinin ölümüyle sarsılan aile, cenazeden döndü. Elif'in kardeşini gasp eden katil Ekrem, zavallı çocukla Rus ruleti oynadı, sonra onu öldürmeye kalktı, ama Elif'in kardeşinin arkadaşları geldi ve onu kurtardılar, hain katil Ekrem'in elini kolunu bağladılar ve biraz hava almaya kapıya çıktılar, polis gelince bir baktılar ki Ekrem kaçmış. Derken, hastanede ölüm kalım savaşı veren Ahmet, savaşı kaybetti. Aile bu defa da Ahmet'in ölümüyle per perişan oldu, gözyaşları sel gibi aktı. Bu arada Ahmet'in annesi de olanlardan habersiz, klinikte çıldırmakla meşguldü. Ama dizi bu kadar acıyla da toparlanıp gidemedi ne yazık ki, bütün bu olanların üstüne Aslan Bey'in diğer oğlunun karısı korkunç Nilgün, katil Ekrem'le işbirliği yapıp, kendisini boşamak isteyen kocasını öldürtüp, zengin bir dul olmak istedi. Fakat talih ondan yana çıkmadı bu defa, garajda Ekrem'le birlikte kocasını öldürmeye çalışırken yakalandı ve Ekrem'in tabancasından çıkan bir kurşunla sizlere ömür oldu. Bu arada Elif, nereden peydahladığını anlayamadığımız bir silahla hain katil Ekrem'i öldürdü.

Ve perde!

Nasıl ama pek Şekspiryen bir final değil mi?

Belki Shakespeare'inkilerden de Şekspiryen!

Dökülmeyen yaprak kaldı mı hâlâ?

Tek bir tane bile kalmadı.

Bu kadar yıl hepsi döküldü bir bir.

Şimdi dizi, dökülen yaprakları toplayıp, artık iyiden iyiye kurumuş gövdenin cılız kollarına tek tek yapıştırmaya çalışıyor ki, tekrar dökülmeye başlasınlar diye... her biri kendi serüvenini yaşayarak, yeniden bir yerlere savrulsunlar diye.

Yaprak Dökümü'ne hâlâ çok bayıldığınızı biliyorum, izlenme raporlarında görüyorum ve bunu anlamaya çalışıyorum.

Anlıyorum da.

Onu çok beğenmiştiniz, beğenmeye devam etmek istiyorsunuz, çünkü onun kadar beğeneceğiniz yeni bir dizi bulamadınız henüz. Olsa da siz görmek istemiyorsunuz belki. İnsanın sevdiğini değiştirmesi, artık o kadar sevmiyor olsa da zordur zira.

Tıpkı aralarındaki aşk bitse de birbirlerinden ayrılmak zor geldiği için birlikte olan çiftler gibi.

Ama artık *Yaprak Dökümü*'nü seyrederken aramızda daha çok konuşur olduk. Biri arayınca kısa kesmiyor, derin sohbetlere açık duruyoruz. Dizi ekranda akıp giderken, biz başkalarının hayatlarına karışıyoruz telefon muhabbetlerinde.

Dizinin uzaması için eklenen çelişkiler, artık gözümüze batıyor.

Ferhunde'nin, Şevket'e yeniden ilanı aşk etmesi inandırıcı gelmiyor, Şevket'in onu affetmeye hazır duruşu, birden babasının ve annesinin anlattıklarından kuşkulananması filan hiç olmuyor. Ayrıca, Necla'nın, bu dünyada en fazla nefret ettiği insan olan Oğuz'un, kapıya kadar gelmesine sert bir tepki göstermemesini, ona uzun uzun –evde cep telefonunu unutan Cem dönüp de onlara rastlasın diye zahir- Leyla'nın hastalığını anlatmasını ve hatta elini uzatmasını, tam eli Oğuz'un elleri arasındayken Cem'e yakalanmasını filan hiç yutmuyoruz.

Zamanında bitirmesini bilmek zor olsa da iyi bir şeydir bana göre.

Bunu her iki taraf için de söylüyorum, hem seyirci için hem de dizi için.

Ben de isterim uzlaşmayı, kolayca beğenip sevmeyi!

Telesiyej 28.10.2008

Okur maillerinden bahsederek yer doldurmayı sevmem pek. Ama adının baş harfleri H.K. olan (iznini almadığım için adını veremiyorum) okurdan bir mail aldım birkaç gün önce; beni çok olumsuz olmakla suçluyordu.

Kalbim kırıldı doğrusu.

Hem benimle genellikle aynı fikirde olduğunu söylüyordu, hem de hiçbir şeyi beğenmediğimi iddia ederek eleştiriyordu beni.

Anlaşılan o ki, televizyon kanallarında gösterilen dizileri ve programları aslında hiç beğenmiyordu, benim eleştirdiğim hususlara da neredeyse yüzde yüz katılıyordu; ama benim bunu dile getirmemden hoşlanmıyordu. Bana kalırsa bu durumun **gerçekliğini** –yani TV kanallarının bu derece başarısız olmasını- kabul etmekte zorlanıyordu.

Haklıydı da, zordur zira beklenenin bir türlü gerçekleşemeyeceğini kabul etmek, insan yine de bir umut ışığı arar ya hep. H.K’nin maili aynen şöyle: “Köşenizi her gün olmasa da düzenli olarak takip etmeye çalışıyorum. Eleştirileriniz, bakış açınız, birikiminizle harmanladığınız yorumlarınız pek hoşuma gidiyor, keyif alıyorum okurken. Ancak dikkatimi çeken bir şey var. “Köşenizin konsepti midir bilmem ama, devamlı olarak olumsuz eleştiriler yazıyorsunuz. Yahu bu Türk televizyonlarında hiç mi iyi bir şey olmuyor? Yanlış anlamayın, yaptığınız olumsuz eleştirilerin hemen hemen hepsine katılıyorum, neredeyse benim fikirlerimin aynısını zikrediyorsunuz çoğunlukla. Ancak hep olumsuz, hep olumsuz! Biraz da kanallarımızdaki olumluluklardan bahsetseniz de, dışardan ‘ukala, hiçbir şeyi beğenmeyen şımarık eleştirmen’ tepkilerini üzerinize çekmeseniz.”

Telesiyej’in konsepti, okurun sorduğu gibi sadece olumsuz eleştiriler yazmak değil elbette.

Böyle bir köşe de var mıdır bilmem!

Ben de istemez miyim olumlu yazılar yazmak!

İstemez miyim Lamia'nın dramını yüreğimde hissetmek mesela; Hüseyin Kenan'ın çelişkileriyle özdeşleşmek, bilhassa da Prenses Cavidan'ın soylu zenginliğini paylaşmak! (En çok da bunu isterdim, ne yalan!)

Ama olmuyor işte sevgili H.K, olmuyor. Bu da benim talihsizliğim diyelim; bizim diziler bir türlü inandıramıyor beni.

Görüyorum ki, sizi de inandıramamış.

Telesiyej'in konsepti, genel çerçevesiyle popüler kültürün içinde yer alması beklenen televizyon programlarının, seyirciyle buluşmalarındaki hakikat payını, yani hayatın gerçekleriyle ne derecede buluşup buluşmadıklarını ortaya çıkarmaktır.

Bir başka deyişle de, aynı zamanda bu programların kalitelerini sorgulamaktır. Ve bu işi yaparken de, okurla olabildiğince popüler bir dil ilişkisi kurmaktır.

Ne yazık ki Türkiye televizyonlarındaki programların kalitatif anlamda güçleri zayıftır bana göre.

Yanında durulması gereken doğru, iyi ve güzel programlar eser miktardadır. Telesiyej'de zaman zaman bunlara değiniyorum, bu programların olumlu yönlerini yazıyorum.

Bir gazetecinin, her şeyden önce okurun yanında durarak, onu kollamak korumak durumunda olması gerektiğine inandığımdan, magazin muhabbet dışında bir duruş sergilemeye çalışıyorum. Seyirciyi defolu mal konusunda uyarmaya, dikkatini çekmeye gayret ediyorum.

Aslında bu konularda uzmanlaşmış, televizyon seyircisini uyaran ve koruyan sivil toplum kuruluşları olmadığından, Telesiyej, bir miktar da bu görevi üstlenmek zorunda kalıyor galiba.

Ama beğendiğim programlar da yok değildir hani; *Düğün Şarkıcısı*, *Son Ağa*, *Memur Muzaffer*, *Elveda Rumeli* dizileri hakkında yazdığım birçok olumlu yazı vardır mesela.

Ayrıca NTV'nin *Yeşil Ekran*'ı ve Ülke TV'nin belgeselleri hakkında da yazılmış olumlu yazılar bulunur Telesiyej arşivinde.

Beğenilecek bir şey oldu mu, biz de beğeniriz evelallah!

Kriz bilmecesi seyirci tarafından hâlâ çözülemedi

Televizyon kanallarımız, yaşanan ekonomik krizin gerçek nedenlerini hâlâ seyircilerine net olarak anlatabilir duruma gelemediler.

Örneğin perşembe akşamı yayınlanan *Siyaset Meydanı*’ndaki dört uzman konuğun özellikle üçü, kriz konusunda bütünüyle zıt görüşler sergilediler. Çünkü temelde kapitalizm, liberalizm gibi ana konularda farklı düşünce ve görüşlere sahiptiler.

Seyircinin bilgilenmesi, aydınlanması için yapılan bu tür programların sonunda seyirci doğal olarak konuyla ilgili net bir kanaate varmalıdır değil mi?

Seyirci için uzmanlar konuşmaktadır zira.

Bir gerçek, çok anlama çekilebilir ama, onu oluşturan gerçeklik –en azından uzun bir tarihsel dönem için- tektir ve farklı anlamlarda yorumlanamaz.

Siyaset Meydanı’nda ise, uzmanların konuşmalarından, ekonomik krizin ait olduğu ana model üzerinde de (kapitalizm) çok farklı radikal görüşlere sahip oldukları anlaşıldı.

Televizyon seyircisinin ortalaması için “sokaktaki insan” tabiri kullanılır. *Siyaset Meydanı*, (perşembe akşamı) seyircisine, yani sokaktaki insana, dünya ekonomik krizinin gerçek nedenlerini ne kadar algılabildi merak ediyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Krizde, arabesk bütçeli TV dizilerinin hâli pür melali

Telesiyej 29.10.2008

Popüler markette kamunun tüketimine sunulan ürünü oluşturan iradenin entelektüel sermayesi yetersiz olduğunda, bu açığı kapatmak için paraya yüklenilir; bu zafiyet, parayı bolca ve sorumsuzca harcar; paranın gerçek kaynağının nerede olduğunu pek düşünmeden pahalı dizi prodüksiyonları yapar.

Aylık bütçeleri bir buçuk, iki milyon YTL civarında olan pahalı dizilerin kriz nedeniyle yayından kaldırılacağı söyleniyor. (*Binbir Gece*'nin de bunlardan biri olduğu dedikoduları dolaşıyor birkaç gündür.)

Prodüksiyonu pahalı olan diziler, aslında ekonomik tarafıyla, sosyal tarafıyla ve kültürel tarafıyla çok yönlü incelenmesi gereken bir olgudur bence.

Gelişmekte olan Türkiye'de dört bölümü iki milyon YTL'ye çıkan bir dizinin bütçesi, sadece rekabet nedeniyle bu tutara ulaşmıyor tabii; bu volümdeki maliyetlere sahip dizilerin dramaturjik ve uygulama sermayelerinin katma değer gücüne sahip olmayışlarıdır bu yüksek bütçeler.

Yoğunluğu kifayetli, dramaturjik yaratıcılığı her dem diri tutulan, hitap edilen seyircinin toplumsal, kültürel ve psikolojik gerçekliklerine uyan bir dizinin maliyeti de hesaplı kitaplı olur zira.

Özellikle bu tip bir dizi yarı ömrünü tamamladıktan sonra, geri kalan ömründe dopingle yaşamaz. Bir diziyi dopingle yaşatıp, lastik gibi uzatmak, aynı zamanda maliyeti de zorlayarak pompalamak demektir. Bir sezonda bitebilecek diziyi ikinci ya da üçüncü sezona çekmenin bedelini, önünde sonunda seyirci ödemektedir. Reklam veren ve sponsor, TV kanalına ayırdığı her bütçeyi, sattığı ürün ya da hizmete yansıtır çünkü mutlaka; bu payı da tüketici, yani seyirci öder aslında. Bu payın önemli bir kısmı da –dizi sponsorlu olsa dahi- yine kanal tarafından yapıma yöneltir. Böylece yapımın entelektüel zayıflığını kapatmak için bütçe rakamı da şişirilmiş olur.

Türkiye'den başka dünyanın neredesinde bir dizinin tek bölümünün 90 dakika sürdüğü görülmüştür? Bir uzun metraj film süresidir aslında; ve yarısından fazlası da **şişirilmiş** süredir tabiatıyla. Bu hilenin kaynağında da dramaturjik özdeki zafiyet vardır.

Şayet söylendiği gibi her ekonomik krizin aynı zamanda olumlu bir tarafı da var ise, yani çıkarılacak dersler söz konusuysa, ülkenin şu anda içine girdiği kriz, televizyon yöneticilerimizi bu konuda yeni değerlendirmelere sürüklemelidir; bundan böyle özü güçlü, bitmesi gereken yerde ve zamanda finali gerçekleştirilen, Türkiye'nin boyuna posuna göre bir bütçeye sahip, entelektüel birikimi ve yaratıcılığı yoğun TV programları, dizileri planlanmalıdır bence.

Kriz fırsat doğuracaksa, TV kanallarımız için bu yönde doğurmalıdır anlayacağınız.

Türk televizyonculuğu ve Ergenekon Davası

Televizyon kanallarımız önemli bir sınav aşamasındalar.

Bu sınav, Ergenekon davasında kanallarımızın habercilikte ne kadar **objektif**, yorumda ise ne kadar **subjektif-gerçekçi** olabilecekleriyle ilgili.

Seyircinin bu önemli davayla ilgili **bilgilenmesinde** ve olup biteni doğru **yorumlamasında**, kanallarımız başrolde olacaklar çünkü.

Bu konuda ideolojik yayıncılık yapan kanallar ve programlar, seyircide önünde sonunda bir güvensizlik oluşturacaklardır.

Habercilikte ve yorumculukta sağlanacak güven duygusu, Ergenekon Davası'nı gittikçe artan bir ilgiyle takip edecek olan geniş halk kitleleri için hayati bir önem taşıyor.

Aslında Türk televizyonculuğunun yayıncılık misyonu da, seyirci tarafından sorgulanacaktır bence bu dava bittiğinde.

Ergenekon Davası, o kadar hassas bir dava ki, TV kanalının patronundan üst düzey yöneticisine, muhabirinden program yorumcusuna kadar, görev sahibi herkes kamusal vicdan platformunda ulusal sorumluluk taşıyor bence. Sorumluluk, aslında ulusalı da aşan, uluslararası bir boyut da içeriyor. Zira Türkiye'nin, yani bu toplumun

dolaysız olarak geleceğiyle ilgili bir yayıncılık söz konusu.
Çarpıtılmış yayıncılık, seyirci nezdinde artık kabul görmeyecektir bu sefer.
Zira, 12 Eylül yayıncılığından çok farklı bir yayıncılık döneminde yaşıyoruz şimdi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KOBİ beyler, dıgıdık dıgıdık atla dolaşır!

Telesiyej 24.12.2008

İnsan gözlerine inanamıyor.

Bazı kravatlı, takım elbiseli şahıslar, atlarına binmişler, şehir içinde kimi atölyelere, inşaatlara, depolara, bankalara dalıyorlar; öylece.. atlarıyla yani. Kimileri lütfedip kapıya bağlamış atını, görüşmesi bitince atlıyor atına, kimi de kapalı mekânlara, markete atıyla giriyor, bitiriyor işini; sonra şehrin sokaklarında buluşup çoğalmaya başlıyorlar.

Cingıldan anlıyoruz ki, bunlar KOBİ beyler.

Derken yeşil tepelere yayılmış, ellerinde kırmızı bayraklarıyla üzerimize gelen **atlı KOBİ beyler ordusunu** görüyoruz.

Bu ne yavu?

Bu coğrafyada yaratıcılık tükenince, ya **ata** ya **mehtere** sarılır pazarlama iletişimcilerimiz.

Milli duyguları gıdıklamak her zaman sonuç verir çünkü, hele hele müşterinin markasında Türkiye adı varsa. Üstelik bir de Türkiye'nin gerçek motoru sayılan küçük ve orta ölçekli işletmeler hedef alınıyorsa.

Bindirirsin KOBİ'leri atlara, çıkarırsın sefere.

Eh, kızıl elma geleneğimiz de var ya.. Anadolu'nun beyleri imparatorluğu ayakta tutmak için her ilkbahar at binip silah kuşanıp sefere çıkıp Osmanlı'nın bekasını garantilerlerdi ya, şimdi de, Türkiye'nin bekasını, Türkiye Finans Katılım Bankası sayesinde, at sırtındaki (!) KOBİ beyler garantileyecek mi demek isteniyor acaba?

Anadolu'nun beyleri sefere çıkarken kılıç kuşanırlardı, zamane KOBİ beyleri de kılıç yerine kravat kuşanmışlar, üstlerinde takım elbiseleri atlamışlar atlarına dıgıdık dıgıdık gidiyorlar, fonda da, sözleri değiştirilmiş Hızıroğlu Mustafa Bey türküsü:

Destegini aldı geçti peh peh peh / Engelleri aştı geçti hey hey hey / Fırsatları kaptı geçti /Alan kim, satan kim, yapan kim, yayan kim / Kim kim kim kim / KOBİ'lerin Mustafa Bey / Benim müşterim, Aslan müşterim / Bilmeyeni bilen yapar peh peh peh / Görmeyenin gözün açar hey hey hey / Rekabeti düzgün yapar /Ağan kim, paşan kim, hanım kim, bankan kim / Kim kim kim kim /KOBİ'lerin finans beyi / Türkiye Finans... Türkiye Finans"

Türkiye Finans Katılım Bankası'nın KOBİ'lere yönelik reklam kampanyasının son filmi böyle.

Reklam sektörünün entelektüel sermayesinin iflasının tipik bir örneği bence bu kampanya.

Bilmiyorum iletişim açısından siz ne düşünürsünüz bu konuda Ali (Saydam) Hocam? Bir de cingılda sözü geçen **hanım** kim, ben pek anlayamadım hocam. **At, avrat, pusat** durumları mıdır ima edilen, bilmiyorum ki Hocam, sizi de olur olmaz rahatsız ediyorum böyle ama...

Adanalı'nın yönetmeni mantıksızlığa aldırmıyormuş!

Che bella!

Kim aldırıyor ki zaten?

Aldıranınız varsa da, aldırmayacak, gülüp geçecek artık. Bir mantıksızlık buhranına kapılıp gideceğiz ulusça; ooh, ne rahat.. aklımıza geldiği gibi konuşacağız, aklımıza geldiği gibi yazacağız, çizeceğiz, çekeceğiz. Bu salgına kapılmayan, bu virüsü kapmayan sağlam bünyeli, dirençli biri çıkar da 'bu ne mantıksızlık yavu' diyecek olursa, gülüp geçeceğiz.

atv'nin yeni dizisi *Adanalı*'nın senaristi ve yönetmeni Tayfun Güneyer, "İşlerimde mantık hataları arayanlara çok gülüyorum. Benim, sadece iş eğlenceli olsun diye es geçtiğim pek çok detayı, sanki büyük bir hata bulmuş gibi eleştiriyorlar. Oysa ben yazarken de, çekerken de o hata gibi görünen detayların farkındayım" diyor.

Aferin! En güzelini yapıyor Tayfun kardeş. Ve de en kolayını tabii. Mantık kullanılmadığında eğlenceli olmak çok kolaydır hâliyle. Mantıksızlıkları dizdin mi peş peşe, ho ho ho güldürürsün seyirciyi.

Dizilerimizde Aristo'nun düz mantığını bile arar olduk.

Oysa içinde bulunduğumuz kaos ortamında mantığa en çok popüler kültürümüzün ihtiyacı yok mu?

Bir şeyi etkili, kalıcı, daha da eğlendirici kılmanın temelinde aslında mantık yatar. Gerçek marifet de zaten mantığa, yani gerçekliğe uyan bir eğlence kültürü oluşturmak değil midir?

Eğlenceyi müsamere olmaktan ayıran da bu mantıksal yapıdır zaten. Örneğin, bizim eğlence geleneğimizde yer alan Orta Oyunu baştan aşağı çok sağlam bir mantık örgüsüne sahiptir.

Lafın boşu kabul edilmez asla.

Arkadaşlar, **diyalektiğin** ana yurdunda yaşıyoruz. Diyalektik de kim oluyor demeyin. O, bir yöntem. Bir akıl ve mantık yöntemi. 2500 yıl kadar önce Efesli Herakleitos, bize **mantıklı olun** demiş. Üstelik demekle kalmayıp, formülünü de vermiş.

Capito?

Katalaviz?

N'est-ce pas?

Anladınız, anladınız siz onu!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kemal Abi hiddetlenir, arpacı kumrusu düşünür!

Telesiyej 26.12.2008

Sizin işiniz de kolay değil kardeşim, kolay değil hani; öyle Tanrı'nın günü seyirciyi meraklandırarak problematikler yaratıp, dizileri olabildiğince silikonlamaya çalışmak.

Hiç kolay değil!

Tanrı'nın günü, akla mugayir hadiseler yaratıp, yan temalar oluşturmak, hatta onların dallanıp budaklanıp, kök salmasını sağlamak ve diziyi lastik gibi uzatmak da uzatmak.

Doğruya doğru, kolay değil!

Hâlden anlamayan biri değilim ben. Ziyadesiyle akla mugayir hadiselerin yer aldığı dizilerle karşılaşınca, oturup enine boyuna düşünüyorum, vardır mantıklı bir açıklaması, anlayalım hele diyorum. Böyle de mülayim ve esnek bir şahıs olabiliyorum yeri geldiğinde. Başlıyorum arpacı kumrusu gibi düşünmeye. Peki, arpacının kumrusu niye bu kadar düşüncelidir, bunu hiç düşündünüz mü? Ayrıntılara karşı biraz kayıtsız gördüm sizi ya, neyse... hayat ayrıntıda bütünleşir oysa, bunu da çıkarmayın aklınızdan. Arpacının kumrusu, kursağını arpayla o kadar doldurur ki, daimi olarak bir çatlama sınırındadır; bu yüzden de öyle mal mal bakar etrafa zerrece kıımıldamadan. Açlıktan kavrulmakta olan diğer kumrular da onu görünce –ki, bunlardan biri Ahmet Buke'nin Kumru Kamil'i de olabilir kanımca- tokluktan çatlama üzere olmanın ne demek olduğunu bilmediklerinden, arpacının kumrusunun bu ağırbaşlı duruşunu filozofluğuna yormuşlardır. Nasıl tok açın hâinden anlamazsa; aç da tokun hâinden anlamamıştır bu noktada. Bu derece tok olmanın zahmetini kestirmek zordur hâiliyle, tok olmayanlar için.

Ben de –fizikî özelliklerimiz tutmasa da- o arpacı kumrusu gibi düşünmekteyim epey bir zamandır. Ama -biraz kalın kafalı olduğumdan mıdır nedir- yine de *Star TV*'nin *Sonbahar* dizisindeki Kemal Abi'nin durumunu anlayamıyorum bir türlü.

Bir insan neden, hangi sebeple, Almanya'da türlü pis işlere bulaştığı için öldürülen kardeşinin dul karısı –ki kadının evi barkı da ayrıdır artık-, iş toplantısına şehir dışına gitti diye mutlaka onun patronunun koynuna girdiğini düşünüp olaylar çıkarır, hatta patronun evini basar? Hatta yeğenini –iş toplantısına gitti diye ahlaksız bir hayat yaşadığını düşündüğü- yengesinden mahkeme kararıyla almaya kalkışır? Ve bunu yapabileceğine sahiden inanır?

Sonbahar dizisi, inandırıcılıktan dörtnala uzaklaşmaya başladı. İzlenme raporları da bunu gösteriyor zaten.

Arpacı kumrularının bile çözemeyeceği bu **inandırıcılıksız** sahneler, seyircinin hepten yabancılaşmasını (yabancılaştırma efektinden değil, **yabancılaşmadan** bahsediyorum, yani '**alienation**'dan, Allah korusun yanlış anlaşılır filan da..) sağlıyor diziye.

Bunun da kime yararı var belli değil!

Tarkan ve Doğa Derneği, mücadeleyi kazandı!

Sessizlik delindi ve mücadele kazanıldı.

Doğa aktivisti Tarkan'ın, Hasankeyf ve çevresinin hem eko sistemin yok olmaması, hem de o yörenin uygarlıklarının –örneğin Artuklu İslam uygarlığı- kurtulması açısından Doğa Derneği ile yaptığı işbirliği olumlu sonuç verdi.

Doğa Derneği ile Tarkan'ın bu mücadelesi, özellikle Avrupa'da ciddi boyutta ses getirdi; Avusturya'dan sonra, Almanya ve İsviçre hükümetlerinin ve finans kuruluşlarının da projeden çekilmelerine katkı sağladı.

Doğa Derneği ve Tarkan, *Hasankeyf Yok Olmasın* kampanyasını bir yılı aşkın bir süredir aralıksız olarak sürdürüyor ve Ilisu Barajı'nın yapımına destek veren ülkelerin projeden çekilmeleri için yurtdışında ve yurt içinde aktif mücadele veriyordu.

Salı günü gelen bir haber, hem Doğa Derneği'ni, hem bu konuda her konserinde mesajlar veren, Hasankeyf'e gidip yerli ve yabancı gazetecilerle basın toplantısı yapan, ayrıca *Uyan* adlı bir şarkı besteleyip, CD'sinin Doğa Derneği'nin *Doğa* adlı dergisiyle ücretsiz olarak dağıtılmasını sağlayan Tarkan'ı; hem de bütün çevrecileri, özellikle de Hasankeyf halkını sevindirdi.

Avusturya'dan sonra Almanya ve İsviçre de Ilisu Barajı'ndan desteğini çektiğini açıkladı.

Doğa Derneği Başkanı Güven Eken'in de açıkladığı gibi, –Çevre Bakanı her ne kadar 'biz tek başımıza yaparız' dese de- barajın pratik olarak yapılması zor görünüyor artık; ama Hasankeyf'in kalıcı kurtuluşu UNESCO'nun Dünya Doğa ve Kültür Mirası Listesi'ne eklenmesi ve Türkiye'nin Ilisu Barajı projesini tümüyle iptal etmesiyle mümkün olacak.

Tarkan ve Doğa Derneği'nin bu örnek mücadelesi, Türkiye'de kurulması istenen hidrolik ve nükleer enerji santralleri marifetiyle yok edilecek olan pek çok doğa ekosistemleri ve uygarlıkları için mücadele verebilecek diğer duyarlı aydınlar, sanatçılar ve sivil toplum kuruluşları için de öncü olma niteliğini taşıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşk Yakar'ın Mustafa'sı yaşayacak mı dersiniz?

Telesiyej 29.12.2008

Yok artık daha neler!

Nazlı, Mustafa'yı kalbinin tam orta yerinden mıhlamadı mı yavru? Gerçi kanlar içinde yere yığılırken bir tarafını incitmemek için elleriyle azami gardını alan Mustafa, boylu boyunca yere uzandıktan sonra—ki biz onun artık dünya değiştirmiş olduğunu düşünüp pek kederlenmiştik-, kirpiklerini pek kıpır kıpır oynatmıştı; **“ben ölmemiş olabilirim, ben ölmemiş olabilirim”** der gibi ya... pek üstünde durmamıştım o anda.

Ama *Kanal D* “Devamı Ocak'ta” anonslarını geçerken, **kıpraşan kirpikler** tekrar sahne alınca, biraz işkillendim doğrusu. Neticede kalbinin orta yerinden vurulmuş nice küheylanlar görmüşüzdür biz, bir sonraki hafta zıplayıp ayağa dikilen.

İster misin dedim Elif'e, tabancadaki kurşun kurusıkıydı, dayı mahsustan kurşunları değiştirmişti filan gibi bir gerekçe uydursunlar?

“E göğsündeki kan ne ola ki o zaman” dedi, Elif; “pasaklı çocuk üzerine ketçap mı dökmüş, Nazlı'yla ölüm randevusuna gelmeden önce?”

Ben ihtimalleri sıralamaya koyulmuştum ki, Elif birden çalmayan telefonuna cevap vermek istedi ve çok gizli bir şey konuşuyormuş gibi mırıl mırıl mırıldanarak odasına çıktı. Bu konu onu pek sarmamıştı galiba. Elif, televizyon sohbetlerinden pek hoşlanmaz; hiç unutmam bir keresinde de buz pateni yarışmasındaki jüri üyelerinin karpışmalarını anlatırken —belki biraz fazla ayrıntıya dalmış olabilirim—mütemadiyen cep telefonu ile oynamaya başlamıştı, ben tam sarışın jüri üyesinin İngilizcesini taklit ederken ev telefonu acı acı çalmaya başlayınca, Elif'in telaşla telsiz telefonu kapıp, merdivenlere hücum etmesini, önemli ve özel biri tarafından arandığına yormuştum ama, birkaç dakika sonra, sehpanın üzerinde unuttuğu cep telefonundan gazeteyi aramak isteyince, son aranan numaranın bizim eve ait olduğunu görüp, odasına kaçabilmek için kendi kendini aradığını anlamıştım, kabul etmek lazım ki moral bozucu bir durum; ertesi sabah kahvaltıda, bu defa da kendimi mesleki deformasyonun ne berbat bir şey olduğunu anlatırken yakalayıp fena halde utanmıştım.

Her neyse.

Yani şimdi önümüzdeki hafta Mustafa'yı iyileşmiş bulacak mıyız dersiniz? Yoksa Mustafa'yı öldürdüm zanneden Nazlı, kendini vuracak da, o ölecek, Mustafa yaşayacak mı?

Eyvah! O zaman Özcan Deniz'in porselen protezleriyle bir süre daha yaşamaya mahkum mu edileceğiz? (Dişçisinin estetik anlayışına da teessüflerimi sunuyorum. Bir insanın yüz ifadesi bu kadar mı değiştirilir?) Ben Nazlı'nın yaşamasını tercih ederim şahsen; Meltem Cumbul'un oyunculuğu kusursuz çünkü.

Bir de Uğur Polat sorunsalı var tabii; *Kanal D*'nin web sitesinde *Aşk Yakar*'ın oyuncu kadrosunda Savcı rolünde görünüyor. Ama henüz bir savcılığını görmedik. Demek, Mustafa'yı öldüren (8.bölümde diziden çıkacak mı yani Özcan Deniz?) ya da ağır yaralayan (bunu kabul edemeyiz göğsünün orta yerinden vuruldu zira) Nazlı hapse düşecek, mahkemede savcı Uğur Polat olacak, derken aralarında bir aşk filizlenecek, he mi? Yok yavru, Nazlı ölünceye kadar Mustafa'yı sevmeyecek miydi? O zaman Nazlı öldü, Mustafa yaşıyor, savcının durumu ne olacak peki, o kimi sevecek, dalyan gibi Uğur Polat aşksız mı kalacak? En iyisi o da Belda'yı sevsin. Mesela, Belda hastaneye Mustafa'yı ziyarete gitsin, bir de baksın ki, savcı sorgulama için orada; ve derken aşk doğsun. Aşk yakar ama... yaksın varsın. Çok yakarsa, bu defa da Mustafa, Belda'yı çağırır Safiye Sultan'ın ağaç altına, çeker vurur Belda'yı. Derken, bir kadın savcı girer devreye.

Offf! Bana müsaade arkadaşlar, kendimi pek iyi hissetmiyorum çünkü!

Son Ağa, kendi kendisine ötenazi uyguladı!

Son Ağa bitti.

Hayli şaşkın ve beceriksiz bir finaldi doğrusu.

Ama oyuncular eğleniyordu, bu yüzden de, yer yer sarkmasına rağmen, bilhassa Emel Müftüoğlu'nun, Durul Bazan'ın, Demet Bölükbaşı'nın, Zerrin Sümer'in ve Hakan Salınmış'ın oyunları çok eğlenceliydi.

Son Ağa, en az bir sezon daha devam edebilecek kıvama gelmişti oysa. Yapım şirketinin –ne olursa olsun-, dizinin sürmesi için daha fazla gayret göstermesi, Tamer Karadağlı'nın ayrılma talebini erteletmesi gerekirdi diye düşünüyorum.

Son Ağa, Türkiye'deki diziler içinde iyi niyetle oldukça iyi bir eser vermiş nadir yapımlardan biriydi. Ne yazık ki zoraki bir final yaşamış oldu.

Neredeyse bir ötenazi uyguladı kendi kendisine.

Halbuki, sağlığı hala yerindeydi.

Zoraki bir final, kendi çözümsüzlüğünü de yanında getiriyor tabii; nitekim izlenim olarak, **fiksiyondan** birdenbire dizi üretiminin **gerçekliğine** düşüverdik **sonu** izlerken; kameraları, monitörleri, set ekibini gördük. Gülümser, çarşı esnafından sonra set ekibine de dağıttı nikah davetiyelerini.

Bence çok kötü bir fikirdi bu. Belki bir şaşırtma efekti (Verfremdung efekt) yaratılmak istendi ama böyle bir şeye hakları yoktu aslında; seyirci aylarca o mekanlarda dolaşp, karakterlerle özdeşleşip, olay örgüsüyle bütünleştikten sonra böyle uyduruk bir şaşırtma efektiyle final yapmaya kimsenin hakkı yoktur; ayrıca dizinin dramatik yapısına da uymaz bu türlü şeyler.

Sadece büyüü bozmaya yarar.

Bu da kötü bir izlenim bırakır seyircide.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2008'de hiç mi iyi bir şey olmadı yani?

Telesiyej 31.12.2008

Oldu tabii, olmaz mı?

Üç iyi şey oldu bana göre.

İlk iyi şey, devletin Kürtçe kanal kurmasıydı bir kere. *TRT 6*, Kurmançi lehçesi ve Zazaca olarak deneme yayınlarına başladı. Böylece Kürtçe'nin Türkçe'nin bir lehçesi olmadığı da devlet tarafından tescillenmiş oldu. Bu yayın, istikrarlı ve sansürsüz bir biçimde devam ederse, kadim ve zengin önemli bir kültürün orijinaliyle karşılaşıcağımızı umuyorum (Bu arada komiktir ama yasaklanmış **w**, **x** ve **q** harfleri de, yasağa rağmen devlet kanalında arzı endam edecekler böylece). *TRT*'nin Kürtçe kanalının, Türkiye'de ifade özgürlüğünün yerleşmesi için Cumhuriyet tarihi içinde atılmış -gecikmiş olsa da- en önemli adımlardan biri olduğunu düşünüyorum.

2008'de televizyon yayıncılığımızda vuku bulan **ikinci iyi şey**, *NTV*'nin **Yeşil Ekran**'ıdır bana gör. *NTV*, yaz aylarında çok önemli bir girişimde bulunarak, doğa sorunlarını yakından ilgilendiren yayınlara başladı. **Yeşil Ekran**, Türkiye televizyonculuğunda bir ilktir; TV yayıncılığında Ar-Ge çalışmasının ne kadar önemli olduğunu kanıtlamıştır aynı zamanda. Seyircide doğayla ilgili bilinç oluşturmaya önemli bir katkı sağladığına inanıyorum **Yeşil Ekran**'ın; devamı yeni yılda da daha kapsamlı olarak sürmeli bence.

2008'in ekranlarında **üçüncü iyi şey** de bazı dizilerdi (Gerçi, bu maddede biraz kuşkularım var, olmaya da.. bir üçüncü iyi şeye ihtiyacı vardı yazının, neticede, 31 Aralık psikolojisi var üzerimizde).

O halde, şöyle diyelim de öyle olsun:

Özellikle tasarımı, yönetimi ve oyunculuğuyla **Elveda Rumeli**, insanı sıcak bir biçimde kucaklayan yapıyla **Düğün Şarkıcısı**, dozunda mizahı, bilhassa oyunculuğuyla **Son Ağa**, ve TV kanallarının edebiyat uyarlamalarına sıcak bakması, ısrarla ileriye yönelik umut arayışında olanlar için bir ışık olmuştur diye umuyorum.

Gelelim **kötü şeylere**:

2008'in sayısız kötü şeyleri içinde, dizi yapımlarındaki olağanüstü emek sömürüsü başı çekiyordu. Körlemesine bir reyting rekabeti yüzünden 90 dakikaya kadar çıkarılan dizi bölümlerinin üretiminde çalışanların, kölelik arz eden mesailer; sosyal güvenlik yoksun olmaları, sendikal haklarını kullanamamaları, fazla mesailerini alamamaları gibi gayri insani durumlar, ölümle sonuçlanan kazalara bile neden oldu.

İkinci kötü şey, TV magazinciliğinin dayanılmaz **bayağılığı**ydı tabiatıyla. Seyircisinin ne kültürünü ne değerlerini gözeten, onu adeta alık sayan bir tuhaf kültürsüzlük kemikleşmeye başladı ve devam edeceğe de benzer zira.

Üçüncü kötü şey ise, -şimdiye kadar da hep olduğu gibi- TV kanallarının yönetimlerindeki entelektüel sermaye zayıflığı sonucunda oluşan buluş ve yaratıcılık zafiyetiydi; bu durum, kanalların her ne pahasına olursa olsun -gittikçe daha fazla- reytinge odaklanmasına neden oldu. Yönetim erki, ürettiğinin, seyircisinde saygı değer bir kabul görüp görmemesiyle ilgilenmediği gibi, bu seyirci ne yaparsam satın alır -ki, zamanında Yeşilçam sinemasında çok yaşanmış bir psikolojidir bu- **vizyonsuzluğundaydı**. (Bu erk, pragmatik olarak bile akıllanmışa benzemiyor hâlâ ya, o da ayrı.)

Dördüncü kötü şey, aslında bir sonuç bana kalırsa; bütün kötü şeylerin toplamından çıkan doğal sonuç,

televizyon sektörünün bir türlü **kalitelileşememesi**dir bana göre; bir Türk televizyonculuğundan bahsedemiyoruz hâlâ değil mi? Bu kadar kanal var, bu kadar program var ve bu kadar da seyirci talebi var; ama yine de bir televizyon popüler kültürü yok ortada.

Ufukta var mı peki?

Yok! Hem de hiç yok!

Neden olsun ki?

Seyirci olup da tepkinizi gösterdiniz mi peki? Böyle **alık yerine koymayın bizi** dediniz mi? Örgütlendiniz mi? Protesto edip, seyretmemelik ettiniz mi? Reklamverene baskı yaptınız mı?

Yoo!

E o halde?

O zaman bununla yetineceksiniz arkadaşlar!

Hepinize mutlu yıllar.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cansız yılbaşı programlarımız neden cansız?

Telesiyej 02.01.2009

Bant yayınlarına milletçe pek düşkün olduğumuz düşünülüyor, sanırsam! Oysa DVD seyretmekle, televizyondan bant yayını seyretmek arasındaki yegâne fark; biri parasızdır, diğeri için ise para ödenir.

Eloğlu teknoloji kullanarak buluş yapmış, yenilik yapmış, görüntüyü canlı ve anında uzaktan dalga dalga göndermeyi keşfetmiş. Bizde de bu teknolojiyi satın almışlar... ama onu canlı değil de ölü olarak bize gönderiyorlar dalga dalga.

Bunu da ne zaman yapıyorlar?

Hayatın zenginliğinden ve doğallığından korktukları zaman; profesyonel olarak onu kontrol edip, yönetemediklerinden, canlı ses kaydının kalitesini tutturamadıklarından, görüntünün akışını, kamera önünde yer alan insanların sürpriz hareketlerini profesyonelce, refleks olarak kontrol edemediklerinden, anında yaratıcı bir kurgu üretemediklerinden oluyor bu. Bütün bunlardan endişe duyduklarından televizyonun temel özelliği olan **canlılığı** yok edip, gayri profesyonellik içinde garanticiliği seçip, seyirciye eskimiş bir **'an'**ı canlıymış gibi sunma buluşçuluğu yapıyorlar.

Böylece paçayı kurtardıklarını sanıyorlar.

Aslında televizyon seyircisi en çok canlı yayınlı özdeşleşir. Üstelik yılbaşı gibi önemli kutlama günlerinde televizyon kanalları canlı yayınlarında kitlelerle buluştuğunda, yani sokaktaki insanlarla birlikte yayın yapıldığında, televizyon seyircisi ayrıca daha da tat alarak, heyecanlanarak, özdeşleşir o kitlelerle.

Daha doğrusu canlı yayında seyirci kendisine sunulan her şeyle aynı anda, birlikte soluk alıp verir; seyirci kendisini orada bulur. Bir tür evinden çıkıp, orada var olur anlayacağınız.

A'sından z'sine televizyonculuk da budur zaten.

Önceden figüran seyircileri stüdyolara yığıp, şarkıcıları peş peşe sahneye çıkarıp, kaydedip, yılbaşı gelince banttan yayınlamak televizyonculuk değildir tabiatıyla!

Yoksa bu bir Türk inovasyonu mudur Ali Hocam?

Televizyonun icadı aslında bir tür **ışınlanma** ihtiyacından doğmamış mıdır? İnsanın, –belki de- kadim dönemlerden beri hasleti olan bu heves, televizyonun icadıyla birlikte –şimdilik- **suretin** ışınlanması olarak gerçekleşti bana göre.

Biz ise, özellikle bu tip programlarda, bu müthiş icadın –suret olarak- hayatı ışınlama mucizesini kullanmak yerine, sureti bir nevi **konserve** ederek yayınlıyoruz.

Yılbaşı gecesi TV kanalları arasında gezinirken, İtalyan kanallarına takıldım, ve yılbaşı programı nasıl olurmuş gördüm.

Canlı, meydanlardaki on binlerce insanla buluşan, sokaklara kurulmuş sahnelerde dinamik, eğlence dozu yüksek –görmekle danslar, şarkılar ve skeçlerden oluşan- şovlarla kitlelerin nasıl eğlendirilebileceğine tanık oldum. Üstelik, programların akışı içine, kültür ve değerlerin nasıl yerleştirilebileceğini de izledim.

Eskiye geride bırakıp, yeni bir yıla girerken, **yeni**yi eskiyle, yani bant yayınlarıyla kutlamak, **yenin**in ruhunu eskitmiyor mu?

Yeniye **yenin**in ruhuyla kutlamak lazım değil midir?

NTV'de Sezen Aksu farkı!

Banttan yayın olmasına rağmen NTV'de ilginç bir canlılık vardı yılbaşı gecesi.

NTV, saat 00.00'da yeni yıla Sezen Aksu'nun özel programıyla girdi. Yılbaşı gecesi, başka kanallara zıplamadan, baştan sona seyrettiğim tek programdı o.

Sesiyle, görüntüsüyle, duruşuyla, özenli bir Sezen Aksu sahnesi/şovu izledik. Profesyonel duruşun, kitlelerle buluşmadaki dikkatin ve saygının, bir meslek icra ederken gösterilen detaycı titizliğin anlamlı bir örneği idi bu program. Ayrıca çok da güzeldi Sezen Aksu, bilhassa beyaz tuvaletiyle göz kamaştırıyordu. Sekiz şarkı yetmedi aslında, keşke daha fazla söyleseydi dedik.

NTV, yeni yıla ıvır zıvır işlerle giren diğer kanallar içinde –özellikle de Sezen Aksu programıyla- her zamanki farklı duruşunu korumuş oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hümeysra şahane, dizi ise bahane!

Telesiyej 05.01.2009

Melekler Korusun, Show Tv’de başladı.

Melekler, adil davransa da, sırf dizinin kahramanı İpek’i değil, bizi de korusa diyorum ben; mesela drama yoksunluğundan, mantıksızlıktan, zorlama felaket yaratma saplantısından, tesadüfler yağmurundan, daha başından nasıl gelişip, nasıl sonlanacağını açık seçik gördüğü dizilerin yapımcılarından ve o dizileri dizi dizi karşımıza dizen tv kanallarından. (Bizim de korunmaya ihtiyacımız var melek kardeşler, bizi de koruyun, bizi de koruyun!)

Show Tv’nin yeni dizisi *Melekler Korusun*’da bana göre iki iyi şey var sadece. İlki Hümeysra’nın muhteşem oyunculuğu. İkincisi de mekanlar... bilhassa Melek ve İpek’in yaşadığı Balıkesir’deki ev.

Hikâyeye gelince... kocasını yıllar önce kaybetmiş olan Melek, üniversite sınavlarına giren 17 yaşındaki kızı İpek’le Balıkesir’de yaşamaktadır. Oyuncu olmak isteyen İpek, gizlice İstanbul’a gider ve konservatuvar sınavına girer. Kızını her şeyden sakınan Melek, İpek’in İstanbul’da okumasına, hele hele bir oyuncu olmasına karşıdır; onun, kendi yakınında hemşirelik okumasını ister.

Buraya kadar her şey son derece olağan değil mi? Yani bir dizi filmin hikayesi için gerekli olan, özellik teşkil edecek bir dram var mı? Neticede, kocası ölmüş her yalnız anne, dünyanın her yerinde kızını bu biçimde kollar zaten, hele taşrada yaşıyorsa. Kızının kendi uzağında okuyup, tiyatro oyuncusu olmasını istememesinde sıra dışı hiçbir şey yoktur anlayacağınız. Sıra dışı hiçbir şey olmayınca da, ana çelişki yok demektir.

Bir dizi film de, baştan sona tali çelişkilerle yürümez ki! Ama *Melekler Korusun*’un ilk bölümü böyle kurgulanmış işte.

İpek’in, konservatuarda okumak için annesinden gizli İstanbul’a kaçması, bu arada bir süre yanında kalmak üzere gittiği uzak akraba Esin’in de –tesadüf bu ya– sevgilisini başka bir kızla basıp, evsiz kalması, birlikte sığınmak için gittikleri Esin’in arkadaşının da tam o anda evden atılması ve üç genç kızın sokakta bir bank üzerinde sabahlamaları ve uyurken çantalarının çalınması filan gibi tali çelişkilerle sürüklenmeye çalışılmış dizi.

Profesyonel bir yapım gibi değil *Melekler Korusun*. Üç beş kişi toplanmış, biz de bir dizi yapalım demişler sanki; biri yazmış, biri yönetmiş, home made bir dizi gibi hani.

Ama ben sırf Hümeysra için seyredirim, o da ayrı. Genelde de, detayda da hayatı çok iyi yakalamış bir oyunculuk seyrettiriyor insana çünkü.

Yani dizi bahane, Hümeysra şahane.

Fox tv, yılbaşında en güzelini yaptı!

Diğer kanallar eğlendirelim diye çırpınıp dururken, Fox tv, bence en güzelini yaptı; Levent Kırca ve Oya Başar'ın ünlü *Olacak O Kadar Televizyonu'nun* eski bölümlerinden son zamanlarına kadar bir seçme yaparak yayınladı.

Hem nostaljik, hem de eğlenceliydi.

Eski programlarını sunarken, bugün bile bu parodilerin hala canlılığını koruduğunu, parodisi yapılan durumların çok da fazla değişmediğini ima eden Levent Kırca, bunun bir çeşit **eskiden** medet umma olmadığına ve özellikle yapıldığına dikkat çekti.

Olacak O Kadar Televizyonu gerçekten bugün yapılmış gibi taze ve güncel görünüyordu, biçimde bile fazla bir eskime yoktu.

Levent Kırca ve Oya Başar'ın eski parodileri, mizahın sadece komiklik yapmaktan ibaret olmadığını, siyasi ve toplumsal eleştiri tarafıyla da ne kadar önemli bir işlevi olduğunu gösterdi ayrıca.

Erol Günaydın da, son yıllarda mizahın siyasete uzak durmasından yakınıp duruyor, yeni komedyenleri suya sabuna dokunmamakla suçluyordu.

Ferhat Göçer ne yapıyorsa bizim için yapıyor!

Vallahi aşk olsun, Ferhat Göçer'e. Ne yapıyorsa bizim için yapıyormuş meğer, yani böyle de sosyal sorumluluk sahibi bir kişiymiş demek kendisi.

İnsan duygulanıyor tabii, kayıtsız kalamıyor böyle güzelliklere.

Ferhat Göçer, Show Tv'de yayınlanan *Biri Bana Gelsin* adlı programına bağlanan ve bu acılarla dolu dünyada böyle bir program yaptığı için kendisine kucak dolusu minnet gönderen seyircisine, duygulu duygulu; *aman sakın yanlış anlaşılmasın, dünyanın bütün acıları kederleri içimizde, her an hepsi yüreğimizi dağlıyor, ama sırf birkaç saat size bunları unutturalım, eğlendirelim diye yapıyorum bu programı* kabilinden öyle anlamlı bir konuşma yaptı ki, adeta sosyal sorumluluk abidesi gibiydi doğrusu.

Oysa biz bu programların, para kazanmak için yapılan, belli çerçeveler içinde icra edilen profesyonel işler olduğunu sanıyorduk.

Demek eğlendirici bir hayır hasene işiymiş.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çakkıdı+İyi mi+Dümtek=Düm Tek Tek

Telesiyej 06.01.2009

Çok kolay olmuş, birkaç saatte yazmışlar ve kaydetmişler yeni Eurovision şarkımız *Düm Tek Tek*'i (Hadise, *Pazar Sabah*'taki röportajında iftiharla anlatıyordu).

Bence uzun sürmüş! Elleri biraz ağırmış demek, zira bu şarkı pek de yabancımız değil aslında (En önemli bölümü çoktan bestelenmiş zaten). Şarkı, adeta bir Sezen Aksu kolajı çünkü (Bu arada şarkıyı pek başarılı bulan müzik otoritelerimizin de, henüz *Düm Tek Tek*'i dinlemediklerini düşünüyorum, aksi halde **üç maymun** sendromunun yaygınlaştığını mı düşünelim?).

Düm Tek Tek'in adından başlayalım önce. Ki, bir alıştırmaya olsun sizlere, moraller bozulmasın birden; şarkının adı, üzümlere söylüyorum, bana pek orijinal gelmedi; zira Sezen Aksu'nun 1982 yılında Kervan Plakçılık'tan çıkan *Firuze* adlı albümünün -sözleri Aysel Gürel tarafından yazılmış- beşinci şarkısının adı *Dümtek*'tir (Ha *Dümtek*, ha *Düm Tek Tek*, bir heceyle mi biliyoruz birbirimizi?).

Yeni Eurovision şarkımızın müziği ise bir başka teessür kaynağı benim için.. Sinan Akçıl tarafından bestelendiği belirtilen *Düm Tek Tek*'i, bir oda dolusu arkadaşla -yılbaşı gecesi normaldir böyle izdihamlar- dinlerken, şarkının **A** bölümünde birdenbire (hani, "*Can you feel the rhythm in my heart / The beats going düm tek tek / Always out it like there no minute / Feels like there's no way back / Can you feel the rhythm in my heart / The beats going düm tek tek*" diye çığırın bölümünde) elimizde olmadan, adeta sözleşmiş ve önceden defalarca provasını yapmış gibi, bir yandan kıpır kıpır kıpraşırken, bir yandan da, "*Aman da hadi kalk kaynaşalım kız / Çakkıdı çakkıdı oynaşalım kız / Azıcık alttan azıcık üstten hoppidi hoppidi / Hoplatalım kız*" diye eşlik etmeye başlamayalım mı? Ahengimiz bununla da kalmasın, derken herkes birbirinin yüzüne bakıp yine aynı anda, **ÇAKKIDI** diye bağırmasını mı?

Bağırmasaydı keşke.. ama bağırdı işte!

Denemesi bedava! İnternette yeni *Düm Tek Tek*'e tıklayın, çalsın.. **A** bölümünde başlayın "aman da hadi kalk kaynaşalım kız" diye, bakın bakalım kaynaşıyor mu Sezen Aksu'nun şarkısı, Sinan Akçıl'ınkiyle, kaynaşmıyor mu görün!

Ve inanmayacaksınız ama, bir bilmecem daha var size çocuklar!

"**Haydi sor sor..**" değişinizi de duyar gibiyim bu arada.

Yonca Evcimik'in 1998 yılında çıkardığı *Günaha Davet* albümündeki *İyi mi?* adlı Sezen Aksu bestesinin A bölümünün melodisi **bilin bakalım** hangi yıl için seçilen Eurovision şarkımızın nakaratıyla benzerlik gösteriyor?

Bildiniz! 2009 yılı Eurovision yarışması için seçilen *Düm Tek Tek* adlı şarkıyla.

Peki bu yıl Eurovision'da yarışacak olan şarkımızın orijinal bir tarafı var mı dersiniz?

Aa olmaz mı hiç!

Şarkının değil ama, durumun bir orijinalliği var. İlk defa bir kolaj şarkının Eurovision'a gidişi orijinaldir mesela bence!

Ama, fakat, nasul olur, Eurovision'un ilk şartı değil midir, daha önceden yayınlanmamış bir şarkıyla katılmanın gerekliliği? Dediğinizi de duyar gibiyim (Maşallah siz de bütün şartları şurtları bilir oldunuz!).

Orasını da TRT ve Sinan Akçıl Bey düşünecek elbet. E tabii biraz da *yarım saatte yazdık, birkaç saatte besteleyip, kaydettik* filan diye övüne övüne bir hal olan Hadisanım düşünecek artık!

Aslında bu **Sezen Aksu kolajının** sorumlu tarafları çok daha fazla; yaratıcı ekip(!) dışında, müzik kulağı ve bilgisi hassas, popüler müzik yazarlarımız taraftır mesela (Birçoğu dinleyip ya da dinlemeyip, pek hayran olduklarını belirtmişlerdir zira).

Taraflardan biri de karar ve onay veren TRT seçici kuruludur elbet

(Bir müzik parçasının ne kadarının bir başka müzik parçasından alınması kabul edilebilir üzerine **mesüre**'lemeler başlar şimdi..).

Üçüncü önemli (ve şu ana kadar suskun) taraf, müzik meslek örgütleridir.

Aslında dinleyip de sessiz kalan herkes taraftır bana göre.

Eurovision, uluslararası bir yarışma olduğundan, katılan ülkelerin şarkılarının bir **temsiliyet** durumu vardır; *Düm Tek Tek*, Eurovision'da Türkiye'yi temsil edecek bir popüler kültür örneği olarak her yönüyle orijinal olmasında titizlenilmesi gereken bir çalışma olmalıydı.

Entelektüel sermayemizin içinde yer alan **etik sermaye** konusunda araştırılması gereken -sosyolojik, kültürel, mesleki..- son derece net bir örnek sayılabilir bence *Düm Tek Tek*'in durumu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayli pişkin gördüm sizi.. ama ya sonra?

Telesiyej 09.01.2009

En başta şarkının bestecisi olarak adı geçen Sinan Akçıl'ı.. sonra, *aman bize dokunmasın da ne olursa olsun* kayıtsızlığıyla susan, ya da ortada kuyu var yandan geç misali lafı dolandıran, ama esasa hiç dokunmayan bazı müzik otoritelerini pek pişkin gördüm doğrusu.

(Tutkuyla bağlı olduğum yalnız ve güzel ülkemın insanları **üç maymunu** oynamayı severler, biliriz bunu.. yalnızlıkları da bundandır zaten ya.)

Salı günkü Telesiyej'de yayınlanan *Çakkıdı+İyi mi+Dümtek=Düm Tek Tek* başlıklı yazı üzerine, Akçıl Bey'in bu besteyi Allah'la baş başa yaptığını belirttiği açıklaması da ayrı bir neşe kaynağıydı. (Kahramanımız, din, iman her türlü kozu kullanmaya eğilimli demek!)

Bu bestekar genç, bestesinin bir kolaj çalışma olduğu iddiasına karşılık, tutarlı mı tutarlı bir açıklama yapmış: **“Bu iddialar tam bir saçmalık** (O halde kanıtılsın bu saçmalık derim ben.. mesela çıksın tv’ye, tıpkı Fox Tv’nin yaptığı gibi iki şarkının alıntılantıldığı söylenen bölümlerini, kendi şarkısıyla üst üste çalsın, birkaç da otorite çağırsın –gerçekten otorite ise, yakın arkadaşlara da itirazımız olmaz- görelim bakalım saçmalık mı değil mi?) **Bir şey söylemeye bile gerek yok. Yonca Evcimik şarkısı zaten dinlemem** (Çakkıdı’dan niye bahsedilmiyor? Hem Yonca Evcimik neden küçümseniyor böyle bir telaş, bu da düşünülmesi gereken bir husus tabii?) **Sezen Aksu’yla da çok yakınız.** (Yaptığımız araştırmalar bunun pek doğru olmadığını söylüyor ya.. ayrıca, yakın olmak, Sezen’in bestelerini dilediği gibi kullanma hakkı mı veriyor ona?) **Eminim o da, bu iddialara gülüyordur, duymazlıktan geliyordur.** (Sezen Aksu’ya o kadar yakınsa, neden kesin konuşmuyor da, onun ne düşündüğünü ve nasıl davrandığını bir ihtimal olarak ileri sürüyor. Bu kadar eminse, konuşsun yakın olduğu Sezen Aksu’yla, mat edilmeye hazırız, biz de duyalım bakalım Kraliçe’den, ne kadar güldüğünü ve duymazlıktan geldiğini, biz de emin olalım ve bir hata yapmışız diyelim!) **Böyle saçma iddialar atanlara şarkıyı iyice büyüttükleri için teşekkür ederim, ama şimdiden Moskova’nın tadını kaçırmaya gerek yok.** (Tercümesi: Pantolon uymadı, gömlek verelim, şu ana kadar ikna edemediysek tribünlere oynayalım, milli duygularınızı ayaklandıralım!) **Ben biliyorum ki, o şarkıyı yaparken Allah’la baş başaydım.”** (Buna hiç şüphe yok, ama bir CD player ve birkaç da CD ile birlikte herhalde..)

Sinan Akçıl, hiç ikna edici olmasa da, kendini böyle savunuyor işte.

Bir de müzik meslek kuruluşlarımız var tabii.. *madem böyle bir iddia var, konuyu inceleyelim de bir görüş bildirelim* demeyen, kaya gibi kayıtsız duran.

Örneğin MESAM.

Web sitesinin ana sayfasında: “MESAM, ülkemizde telif bilincinin yerleşmesi, her türlü izinsiz kullanımın ortadan kaldırılması ve suçluların cezalandırılması için, eser sahiplerinden aldığı güçle, öncü bir meslek birliği olarak üstüne düşen görevleri yerine getirmeye devam etmektedir.” Diyor.

Sezen Aksu üyesi değil mi MESAM’ın? Peki, neden ortaya atılan iddiayı incelemiyor ve görüş bildirmiyor bu kuruluş?

Ayrıca misyonunu da şöyle açıklıyor MESAM: “MESAM’ın misyonu, eseri ve yaratıcısını geliştirip yüceltmek, yetenek ve düşünce ürünlerinin haklarını en etkin şekilde korumak ve olabilecek en ekonomik yolla hak sahiplerine kazandırmaktır.”

TRT’ye gelince...

Bu yazı yazılana kadar TRT, anlamlı sessizliğini korudu. Bu iddiayı görmezden geldi, programını bozmak, başarısına gölge düşürmek istemedi. Peki ya bu iddia doğruysa, ya *Düm Tek Tek*, Eurovision’da iyi bir derece aldıktan sonra bu durum ortaya çıkarsa, neler olabileceğini düşünebiliyor musunuz?

Üzülürüz, çooook üzülürüz!

Ve gelelim Vehbi’nin kerrakesine... Telif, her şeyden önce sanatçının emeğini koruyan bir **kutsaldır**. Yaratıcı alanların sektörlerinin gelişmişliği, telif kültürünün gelişmişliğiyle düz orantılıdır. Bu aynı zamanda toplumun

bütününü de ilgilendiren bir etik kültürdür tabiatıyla. Başta ilgili STK'lar olmak üzere sanatçıların tümünün telif hakları konusunda savaşmaları gerekir. Cumhuriyet tarihimizin en yakınılan konularından biri olan telif hakları son yıllarda, uzun süren bir mücadele sonucu, oldukça geniş bir koruma altına alınmıştır. Bundan böyle bu hakkın, uygulamada da, titizlikle korunması gerekir diye düşünüyorum ben.

Siz ne diyorsunuz?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyon seyircisi, televizyon cemaatine dönüştü

Telesiyej 12.01.2009

Her gün aynı diziler, aynı dizilerin aynı bölümleri.

Prime time'da, gece yarısından sonra, sabah erken saatlerde, on günden beri –bir iki istisna dışında- hep aynı dizilerin aynı bölümleri yayınlanıyor.

Her sabah aynı güne uyanılan *Groundhog Day* filmindeki gibi hissediyor insan.

Yeni trend bu mu yoksa?

Sözleşmiş gibi bütün kanallar, en popüler dizilerinin son bölümlerini yayınlıyorlar bir süredir.

Aslında hiç de fena fikir değil bu kriz günlerinde; zira bedava, besbedava!

Hem pek de bir şey fark etmiyor hani! Neticede yeni yeni bölümler de çekip yayınlasalar, diziler hep yerinde saymıyor mu zaten? Mesela, alkolik kadın –arada bir arınmış gibi umutlandırırsa da seyirciyi- hep alkolik. Kötü kalpli kadın, arada bir manalı baksa da; hani acaba kalbine bir sıcaklık mı zuhur etti diye sevindirse de insanı, hep kötü. Seven adam, tutturmuş hep seviyor, kıskanan hep kıskanıyor, kıskanılan hep bezmiş durumda. Felaketler hep aynı türde, çelişkiler de öyle, hep inanılmayacak kadar fazla aksilik geliyor kahramanların başına ama hep aynı cins aksilikler, hani küçük bir dokunmayla hemen değişebilecek cinsten. Anlayacağınız, her akşam farklı bir dizinin yeni çekilmiş bölümü yayınlansa da, biz hep aynı şeyleri izliyoruz zaten.

E o zaman, ne fark ediyor ki şimdi?

Bundan böyle tek bölümlük diziler çekilsin bence, her hafta aynı saatte aynı dizi yayınlansın; böylece, *hay Allah misafir geldi diziyi kaçırdık* gerginliği olmaz –nasılsa her şeyin, dizi içinde bıraktığımız gibi kaldığından kuşumuz olmayacak-, hem de hiç masrafsız zaman doldurma... tv kanallarımız da abad olur böylece.

Yardımcıma sordum –o tam bir dizikolik zira-, ne seyre diyorsunuz akşamları dedim.

Çok şaşırdı "diziii" dedi.

E ama yılbaşı öncesinden beri senin diziler yerinde sayıyor, hep aynı bölümleri yayınlıyorlar dedim.

“Olsun” dedi gülerek, “biz bakıyoruz yine... uykumuz kaçınca da her akşam *Canım Ailem*'e bakıyoruz, gece yarısından sonra hep aynı bölümü gösteriyorlar, benim büyük kız, her birinin söylediği her bir lafı ezberledi, beraber okuyorlar” dedi.

“**Bakıyoruz**”, iyi bir ifade biçimi aslında.

Televizyonun karşısında oturakalıp, zihni hiçbir faaliyette bulunmadan bakakalmak...

Yerinde sayan bu dizilere baka baka, bakar kör olmayalım yavu, bu gidişle?

Esası canlı, dinamik, sürekli yenilik sunma olan televizyon, Türkiye’de gittikçe uzaklaşıyor bu özelliklerinden. Sadece diziler değil, haber programları bile neredeyse birbirinin aynı tarzda sunuluyor.

Karşımızda tek bir tv kanalı var sanki.

Böylesine kendini tekrarcılık da, belki dünyada ilk defa Türkiye’de, yeni tip bir televizyon tutkunu kitle yaratmış oldu; artık televizyon seyircisi tanımı yerine, **televizyon cemaati** tanımı daha doğru bir ifade olur bana göre.

Hiç kaçarı yok, hepimiz **televizyon cemaatinin** bir üyesiyiz artık.

Dramatik çelişki yok dedikse...

Dizinin içine bu kadar da çelişki doldurun demedik tabiatıyla. Geçen hafta da söylemiştim, *Melekler Korusun*’u Hümeysra için seyrediyorum, o kadar olağanüstü bir oyunculuğu var ki, diziyi tek başına sürükleyebiliyor.

Melekler Korusun’un ilk bölümünü seyrettiğimde, *dizide sıra dışı hiçbir şey yok* demiştim. *Sıra dışı hiçbir şey olmayınca da, ana çelişki yok demektir. Bir dizi film de, baştan sona tali çelişkilerle yürümez ki* diye mızımızlanmışım.

Bu hafta ise çelişkiden geçilmiyordu dizide. Hani kız **akşam sanata** gitmiş, işleme yapmasını öğrenmiş, elbisesini tepeden tırnağa işlemiş misali.

Anne Melek Hanım (annenin adının Melek olmasının manidarlığı da kırıp geçiriyor insanı), nihayet kızı İpek’in konservatuarda okuması hususuna ikna olur. Dükkânını satar, kızıyla birlikte İstanbul’a giderler. Tren istasyonunda, içi tez Melek Hanım aceleyle trene atlayınca, kalabalığın arasına sıkışan İpek, istasyonda kalır. Bir sonraki trenle, inmeleri gereken istasyona –Kazlıçeşme’ye-, annesini bulmaya giderken, (aksiliğe bakın ki) Melek de bir başka trenle İpek’in kaldığı istasyona gider. Ama kızını bulamayınca, tekrar trene binip Kazlıçeşme’ye dönerken, İpek, annesini aramak için, istasyondaki küçük bir kızdan –elinde cıkcıklamakta olduğu- cep telefonunu ister. O arada küçük kızın annesi –her neredeyse- peyda olur ve ilk iş olarak kızına “cep telefonunu ne yaptın” diye sorar. Kız, İpek’i işaret ederek, “ablada” deyince de, kadın “imdat hırsız var, cep telefonu hırsız” diye haykırmaya başlar. Türk polisi anında yetişir, İpek’i kelepçeleyip, götürür. Melek Hanım, trenden inince, istasyonun kordon altına alındığını görür, ortada İpek’in sürüklenerek götürülürken bıraktığı bavulu durmaktadır. Melek Hanım, “o bavul benim, kızım nerede” diye çırpınır ama nafiye, bomba imha uzmanları bavulu patlatır, çamaşırlar uçuşurken, dizi biter.

E insaf!

Ne diyeyim başka?

İNSAF!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sinan Akçıl itiraf etti: Düm Tek Tek için 'söz ve müzik Türkiye' diyorum

Telesiyej 14.01.2009

Sabah Günaydın'da Esin Övet soruyor Sinan Akçıl'a, "**Düm Tek Tek çalıntı mı**" diye. Önce "bunlar geyik muhabbeti, darbuka kimsenin tekelinde değil" filan diyor ama sonra her ihtimale karşı tedbirini alıyor: "**Düm Tek Tek için 'söz ve müzik Türkiye' diyorum**" diyor.

Yani anonim öyle mi?

Peki anonim bir şarkıyla Eurovision'a katılmak yarışmanın yönetmeliğine uygun mu? Daha önce yayınlanmış melodilerle Eurovision'a katılmak yönetmeliğe aykırıdır, farkına varılırsa şarkı diskalifiye olur.

Düm Tek Tek adlı kolaj çalışmasının en önemli kaynaklarından biri olan Yonca Evcimik'in seslendirdiği *İyi mi?* adlı şarkıyı hayatında hiç dinlemediğini söyleyen -aradan bir hafta geçmesine rağmen- hâlâ da dinlemediğinde ısrarcı olan (insan merak etmez mi yavru, 'ben bu şarkının nakaratını hangi şarkının A bölümünden almışım farkında olmadan' diye dinlemez mi? Müzikle, dinleyici olmanın ötesinde bir ilgisi olmayan Ali Saydam bile şarkıyı buldu dinledi ve "evet intihal var" diye yazdı da..)

Sinan Akçıl, Sabah Günaydın'a verdiği röportaj da, gerçeikle ilgisi olmayan başka bir övünmede daha bulunuyor.

"**Sezen Aksu ile ortak çalışmalar yapıyor musunuz**" sorusuna şöyle cevap veriyor:

"**Evet, şimdi Mustafa Ceceli albümü yapıyoruz.**"

Oysa bu doğru değil!

Sorduk öğrendik. Bırakın ortak çalışmayı tek bir şarkısı bile yokmuş Mustafa Ceceli'nin albümünde.

O halde neden yavru, neden böyle konuşup duruyor bu şahıs?

Sezen Aksu'ya -doğru olmadığı halde- yakınlığını her fırsatta dile getirerek -Mithatcan'ın okul arkadaşı olmaktan öte gitmeyen bir tanışlık durumu sadece bu- *Düm Tek Tek*'in, Sezen Aksu'nun iki şarkısından intihal

olduğu iddialarından sıyrılmaya çalışan bu genç bestekârın, bir kere daha kendini tutamayarak (ortak çalışma bile yapıyoruz gibilerinden), "Mustafa Ceceli albümü yapıyoruz" diyebilmesi, onun diğer söylediklerine inanmamızı da zorlaştırmayacak mı şimdi?

Bu arada TRT hâlâ suskun!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekliği kusurlu sorular ve medyanın algı sorunu!

Telesiyej 15.01.2009

Cumhurbaşkanı bir teşbih yaptı, poetik bir teşbih; hayatın zenginliğini, hareketliliğini, güzelliğini, yumuşak ve sert iniş çıkışları olduğunu, ama kendi içinde hep bir ritme sahip olduğunu ima eden, daha çok iyimserlik ve güzellik içeren bir soyutlamaydı bu: "Hayat zaten bir dans" dedi.

Bunu durduk yerde söylemedi tabii. Olay, gerçekliği kusurlu bir soruyla başladı.

Geçenlerde *Kanal D*'de yayınlanan *Şeffaf Oda* programında, Güneri Civaoğlu'nun, aslında cevabını hepimiz gibi kendisinin de bildiği (işte bu yüzden de **gerçekliği kusurlu**), ama buna rağmen –saymadım ama- 32 dişini göstererek sorduğu; "Dans eder misiniz?" sorusuna, "Hayat zaten bir dans" diye cevap verdi. Sorunun sahibine ince bir eleştiri de yönelten, ama poetik ve dikkat çekici, kısaca özetlersek, '**bağrında çelişkiler taşısa da, sonuçta hayat güzel ve hareketli ve değişkendir**' demek isteyen bir soyutlama yaptı bana göre.

Ama tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizin –algı zafiyetine uğramış olsa gerek-, bir kısım medyası, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün yaptığı **soyutlamayı** –belki de dünyada ilktir bu- bir **somutlamaya** çevirdi. Yapılan teşbihi birebir algıladığı için, bu durumu araştırmayı okuruna karşı bir borç bildi ve tek tek bütün dansçıları arayıp, '*affedersiniz, acaba Cumhurbaşkanımız hayatı hangi dansa benzetti, tangoya mı, valse mi, Flamenko ya da oryantal danslara mı yoksa? Bir ipucu verseniz de, hayat neymiş anlasak*' kabilinden geniş bir anket-röportaja girişmeyi uygun buldu.

Milliyet Pazar'ın sorusuna verilen cevapları dikkatle okudum ama biraz aklım karıştı, pek bir şeye benzetemedim hayatı.

Tan Sağtürk, "hayat klasik danslardan, klasik balelerden oluşan bir bütün" diyor (Klasik müzik, dans ve bale öncesi insanlık dönemlerindeki danslar ne oluyor peki?).

Aysun Aslan, "Bence hayat bir tango. Çünkü kadınla erkeğin mutlak yan yana yürüdüğü bir hayata inanıyorum. Dolayısıyla hayatı tangoya benzetiyorum. Tango kadın ve erkek üzerine kuruludur. Bence dünya da kadın-erkek ilişkileri üzerine kurulu" diyor (Peki eşcinseller, tüm doğa, diğer canlılar ve bitkiler ne olacak? Onlar da bu dünyanın ve hayatın parçası değil mi?).

Beyhan Murphy, modern dansa benzetiyor hayatı, "Modern dans da hayat gibi karmaşık, derin, riskli, düşünsel, çağdaş ve toparlayıcı" diyor (İnsanlık tarihinin her evresinin danslarında bunlar yok mu zaten? Çağdaşlık izafi değil midir ayrıca, her dönemin kendi çağdaşlığı yok mudur yani? Bu sıralananlar da, her dönemin hayatının içinde vardır değil mi?).

Liste uzayıp gidiyor böyle, çeşit çeşit görüşler. Ama dans uzmanlarının hiçbiri çıkıp da, "Bize neden bu soruyu soruyorsunuz, Cumhurbaşkanı bir teşbih yapmış, neden birebir algılıyorsunuz, kastedilen fiziki manada dansın kendisi değil ki, hayatın bir manada felsefi bir tanımı bu" demiyor.

Kuzu kuzu cevap veriyor hepsi.

Normaldir.

Zaten daha en baştan **gerçekliği kusurlu** bir soru ile yola çıkıldığı için, zincirleme bir **kusur reaksiyonu** ile karşılaşılması; yani böyle yanlış algılar yaratılıp, yanlış anketler yapıp, yanlış cevaplar alınması hiç de şaşırtıcı değildir aslında.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güldünya'yı seyrederek desteklemek gerekiyor!

Telesiyej 16.01.2009

Kadın, erkek tarafından şiddet gördüğünde kendi ailesine bile sığınması kabul görmüyor bu toplumda.

Şiddet gören kadın için tek çare kaçmak, sokaklarda gizlenmek oluyor; bu durumda da başka erkekler tarafından tacize uğramaya başlıyor tabii.

Kadın toplumsal olarak korunmuyor çünkü.

Ve kadının bu toplumsal korunmaması, aslında devlet katından başlayıp aşağılara kadar uzanıyor. Şiddet uygulayan kocayı, bütün erkekler koruyor, resmi görevi olan erkekler de dahil. Ayrıca, şiddet gören kadının karşısında, değerleri oldukça çözülmüş bir aile kurumu ve bu kurumun kararlarını paylaşp uyguladığı **töre** de var.

Kızların eğitimsiz bırakılması, geleceğin kadınının özellikle şiddet karşısında başkaldırmasını önlemek için değil midir zaten? Karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmeyeceksin tavsiyesi, erkekler arasında oluşturulmuş bir kadın karşıtı kültürün son derece net bir ifadesi değil midir?

Kadın, canını kurtarmak için Cumhuriyet'in **erkek erkine** sığındığında istisnalar hariç her zaman geri püskürtülmüştür. Tekrar tacize uğramak için, büyük bir çaresizlik içinde kocasına dönüp, bu kez ölümlle karşılaşmıştır genellikle.

Böyle durumlarda can simidi misali sığınılacak, kahraman kadınlar tarafından kurulmuş ve yönetilen, vakıf olarak bağımsız çalışan tek bir kadın sığınma evi var Türkiye'de, o da Mor Çatı (Ve Mor Çatı'nın sığınma evi de

Sosyal Hizmetler tarafından elinden alınarak Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na bağlandığı için bu kahraman kadınlar şimdi kendi imkânlarıyla bir sığınma evi açmaya çalışıyorlar, bu da ilgilenenlerin bilgisine ayrıca).

Türkiye'deki diğer birkaç sığınma evi ise belediyelere bağlı. Bağımsızlıkları söz konusu bile olamayacak, suyun en başını erkeklerin tuttuğu, kendilerine sığınan kadınların kocalarıyla barıştırılıp gönderildiği, erkeği temize çıkaran sözde sığınma evleridir bence bunlar.

Yetmiş küsur milyonluk Türkiye'nin bugünkü ahvali de budur işte.

Bu yüzden de *Star TV*'nin yeni başlayan *Güldünya* dizisinin önemli bir işlevi var.

Dizideki sığınma evi, aile mirasıyla kurulmuş bir vakfa ait.

Türkiye'de aile mirasıyla kurulan sığınma evleri yok.

Ama keşke olsa!

Bu açıdan dizi, aynı zamanda bir çağrı niteliği de taşıyor.

Keşke okul, üniversite yaptırmak gibi toplumsal hayır işlerine, sığınma evi açmak da eklense; ve bu bağımsız sığınma evleri hızla çoğalsa.

Star TV'nin *Güldünya* dizisi, adını gerçek ve trajik bir hikâyeden almış. 2004 yılında Bitlis'te, amcasının oğlu tarafından tecavüze uğradıktan sonra hamile kalan ve töre korkusu yüzünden İstanbul'a, eski bir tanıdıklarının yanına gönderilen Güldünya, henüz 22 yaşındayken kardeşleri tarafından bulunarak öldürülmüştü. Bu olayın ardından töre cinayetleri de daha detaylı bir şekilde konuşulmaya başlanmış ve Güldünya'nın adı bu tür cinayetlerle özdeşleştirilmişti.

Star TV'de pazartesi akşamı ikinci bölümü gösterilen, TMC'nin yapımını üstlendiği, Ömür Atay'ın yönetmenliğinde çekilen *Güldünya*, Kadın Sığınma Evleri'nde yaşayan, şiddet ve töre mağduru kadınların hikâyelerini ele alıyor; erkeklerden şiddet görerek kaçan kadınların hayata nasıl tutunmaya çalıştıklarını anlatıyor.

Sanem Çelik ve Timuçin Esen'in başrollerini paylaştığı dizi aynı zamanda şiddet mağduru kadınlara bir çıkış yolu da gösteriyor. Acil olarak arayabilecekleri bir şiddet hattının, daha sonra sığınabilecekleri bazı sığınma evlerinin olduğunu söylüyor onlara.

Güldünya dizisinin her bölümünü seyrederek diziye destek olmak, vakitsiz kaldırılmasını önlemek gerek diye düşünüyorum.

Dizi ekibinin ayrıntılara dikkat eden bir ekip olduğunu; sığınma evlerinin adreslerinin gizli tutulması gerektiğinin altını ısrarla çizecek kadar hassasiyet gösterdiklerini düşündüğüm için küçük bir uyarım var onlara.

İstanbul'a kaçan hamile kız kardeşini öldürmek amacıyla, sığınma evinin adresini bulabilmek için kullandığı bir konsomatrisin ihbarı sonucunda yakalanan katil, polis tarafından götürülürken, kapıda ihbarcı kadınla karşılaş

onu tehdit etmemeliydi bence. Aksine, katilin kendisini ihbar edeni görmemesi için, polisler tarafından ihbarcının bilhassa uzak tutulması gerekirdi ki, gerçek hayatta böyle sahnelerin önüne geçilmesi açısından bir uyarı olsun.

Kadını yücelten bir toplumdan söz ediyoruz hep.

Nerede bu toplum?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç maymun sendromunun ilacı geldi: 'Düm Tek Tek', 'Çakkıdı' ve 'İyi mi'nin notalarına buyrun!

Telesiyej 19.01.2009

İlk yazıyı 6 Ocak'ta yazdım, kusura bakmayın ama Eurovision şarkımız bir hayli Sezen Aksu kolajı dedim.

Müziği, *Çakkıdı* ve *İyi mi*'den fütursuzca alınmış; şarkının adı olan *Düm Tek Tek* de, Sezen Aksu'nun yıllar önce söylediği –sözleri Aysel Gürel'e ait olan- *Dümtek* adlı şarkının adını pek hatırlatıyor nedense dedim.

Dedim ki, **dikkati çekilmesi gerekenlerin** dikkati çekilsin, zamanında tedbir alınsın da ele güne mahcup olmayalım. Zira yayınlanmış şarkılar –farkına varılırsa- anında yarışma dışı bırakılır Eurovision'da.

Ama hiç ses çıkmadı.

Tam bir **üç maymun** sendromuydu bu.

Aman ilişmeyelim; **intihalse** intihal, bu şarkı mutlaka kazanır halleri gittikçe yaygınlaştı.

Avrupa'da kimsenin umursamadığı Eurovision'u kazanmak için bazı şeyleri görmezden gelmeye hazır gibiydik sanki. Ne pahasına olursa olsun, kazanmak istiyorduk çünkü.

Peki, Hadise birinci olur da, ikinci olan ülke bu konuyu gündeme getirirse ne olacaktı? O zaman bütün dünyanın bunu öğrenme ihtimali yok muydu? Yol yakinken değiştirilemez miydi bu şarkı? Hadise hangi şarkıyı söylese, aynı etkiyi yakalardı zaten.

Ali Saydam da yazdı köşesinde, *İyi mi*'den intihal var, TRT bunu araştırсын dedi.

Ama **üç maymun sendromu** bulaşıcıydı sanırım, sessizlik gittikçe daha da derinleşti. Sadece, şarkının bestecisi olarak adı geçen Sinan Akçıl konuşuyor; kâh, *milli duygularım kabardı* diyor, kâh, *söz ve müzik Türkiye'ye ait* gibi bir şeyler söylüyor, kâh, *Sezen Aksu yakınimdir* diye bocalıyor, kâh da, "Oh neyse bunu da atlattık" tarzı, – aslında insanın içine dokunan- açıklamalar yapıyordu.

Genç bestekârın huzurunu kaçırmayı istemezdim; ama o iddia, aynı zamanda hepimizi ilgilendiren ciddi bir

endişeye dayanıyordu. Baktım olmuyor, bir müzik adamından rica ettim sonunda. Beni kırmadı, hem *Düm Tek Tek*'in, hem de ona mümbit bir kaynak teşkil eden her iki şarkının söz konusu bölümlerinin notalarını çıkarttı.

Sonuç: *Düm Tek Tek*'in dörtte üçü, Sezen Aksu'nun *Çakkıdı* ve *İyi mi* adlı şarkılarının bir nevi karışımı gibi görünüyor. Bazı müzik cümlelerinin –ustalıkla- yeri değiştirilmiş, bazı notaların değerlerinde küçük oynamalar yapılmış; ama –intihal yapılan bölümlerde- notalar, dolayısıyla melodi aynı.

Kısaca, aşağıdaki notalara bir göz attıktan sonra, *Düm Tek Tek* şarkısının ilk şan melodisini dinleyin (*Baby you're perfect for me*, ile başlayan ve sonrasındaki üç satır). Göreceksiniz ve duyacaksınız ki, *Çakkıdı*'nın nakarat bölümündeki aynı notalar ve hat, farklı ritmik değerlerle yazılmış.

Düm Tek Tek'in nakarat bölümündeki ilk satır (Can you feel the rhythm in my heart), Sezen Aksu'nun *İyi mi* şarkısının köprü bölümüyle (*İyisi mi biz bu işi* diye başlayan bölüm) tamamen aynı. *Düm Tek Tek* şarkısındaki nakaratın son iki satırının melodisi (*always out it like there no minute, feels like there's no way back*), 'İyi mi' şarkısının ilk şan bölümünün sonuyla (*Kuş gibi özgür uçmaya kalkma/ Seller geçemez göz yaşını*) melodisiyle aynı.

Notaları aynen yayınlıyorum, şunu da bilmenizi isterim ki, bu konuda yazılmış son yazıdır bu (size hizmetin de bir sınırı vardır neticede), bundan sonrası benden çıkar artık. **Toplumun, kişi ve kuruluşların** sağduyusuna geçer.

Yolunuz açık olsun!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz sitcom, biraz değil, amorf bir sunum: Papatyam

Telesiyej 21.01.2009

Hakiki komikle, hakiki olmayan mahalle bir araya gelince Türk usulü komik televizyon dizisi çıkıyor ortaya.

Artık komik de olsa, dram da olsa **mahalle** kuramıyoruz galiba; bu konudaki kabiliyetimiz bitmiş.

Beğenmediğimiz Yeşilçam'ın **mahalle**lerini arar olduk.

Oysa Akdeniz duygusu içinde yer alan son derece bize ait bir İstanbul yaşantısının adeta **canı** sayılabilecek bir sosyal ve kültürel ortamdır mahalle; ve binlerce yıllık bir birikimin insani sonudur aynı zamanda.

Televizyoncularımız (yöneticisiyle, yapımcısıyla, senaristiyle, sanat direktörüyle) bir mahalle kurmak bir yana, duygusunu bile unutmuşa benziyorlar.

Televizyon mahalleleri artık –her açıdan- fena halde dekor kokuyor!

Mahalle kurmayı, sadece malzemeyi iyi kullanmak sanıyorlar. Oysa mahalle, **merkezi bir duygudur**. Bu coğrafyanın en insani, en sıcak yaşanan birimidir.

Star TV'nin yeni dizisi *Papatyam*, her şeyden önce kurduğu dekor mahalleyle, suni bir dekor uygulamasıyla, Metin Akpınar'a ayıp etmiş doğrusu. Metin Akpınar ki, oyunculuk hayatı boyunca bize mahalle duygusunun ne olduğunu öğretmeye çalışmış, en azından unutturmamaya çalışmıştır. Oyunculuğu hala **istim üstünde** seyreden Metin Akpınar olmasa, *Papatyam*, sadece adı güzel bir dizi olur ve birkaç bölümden sonra seyirci tarafından **reddedilir**.

Papatyam dizisi, negatif hanelerine rağmen yine de -Metin Akpınar sayesinde-, gerçek komedi oynamanın, gerçek komiklik yapmanın ne derece **derin** bir marifet olduğunu bize hatırlatmasıyla dikkatimizi çekiyor.

Biraz sit-com, biraz dizi karışımı, amorf bir sunum *Papatyam*.

Kısaca, olsa da olurmuş, olmasa da olurmuş bir durumu var.

BES'in reklam filmi pek sinir bozucu!

O yerlerde yuvarlanan bozuk paralar yok mu, bozuk paralar.. hani gittikçe çoğalan, üç beş derken, onlarca, yüzlerce, binlerce, on binlerce, belki yüz binlerce olan; sokaklarda, caddelerde yuvarlanan o demir paralar... kalabalık, çok kalabalık bir karınca ordusu gibi gözlerimden geçip beynime üşüşen, kafa derimin uyuşup karıncalanmasına neden olan o eziyet verici görüntüler, hangi dehanın yaratıcılığıdır merak ediyorum.

BES'in (Bireysel Emeklilik Sistemi) yeni reklam filminden bahsediyorum. (Ali Hocam, filmin fikrini beğenmiş, öve öve bitiremiyordu geçen günkü yazısında; bundan da anlıyoruz ki, sonuna kadar seyredebilmiş, çelik gibin sinirleri vardır benim hocamın.)

İnsan beynindeki görüntü algılama merkezinin tepki duyduğu bazı görüntüler vardır –beynim karıncalandı tarzı ifadeler de bu görüntüler için icat edilmiştir zaten-, bunlar kaba hatlarıyla bilinir ve bir ürünün tanıtım filminde kullanılmaz ki, tüketici sonuna kadar o filmi seyredebilsin.

Henüz bilimsel olarak nedeni tam bilinmese de, bu tür görüntülere –hatta bazı seslere de- reklam ve tanıtım alanlarında yer verildiğinde, tüketici ya da müşteriye üründen ve hizmetten kaçırma ihtimali çok yüksektir; itici negatif duygular yaratır zira; bu da, insanın satın alma isteğini zayıflatır, verilen mesajı kavramakta zorluk çıkartır.

Tek bir para bile, zengin, güçlü ve kavram olarak **büyük** gösterilebilir oysa. BES'in reklam filminde küçük paraların –paranın küçüklüğünün- katıldığı dev bir **sürü** gösteriliyor. Bu bile reklamın gücünü azaltmaya, hatta onun kusurlu bir film olmasını sağlamaya yeterlidir bana göre.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hikâyeler, aslında tam 'bitti' denilen yerde biter!

Telesiyej 23.01.2009

Ben dememiş miydim demem, diyenleri de sevmem.

(Yazı işinin tuzağı da buymuş meğer... sonunda parmak uçlarından kaçırıyor insanın demek; bir bakıyorsunuz, neyi sevip neyi sevmediğinizi, ne kadar ilkeli, ne mütekâmil bir insan olduğunuzu filan ima etmeye başlamışsınız; benim de dökülüp saçılacağım, hususiyetlerimden bahsedeceğim gün bugünmiş demek! Eh artık çorap söküğü gibi gider bu, isteseniz de istemeseniz de şahsımla, özel hayatımla ilgili ne var ne yok kakarım kafanıza. Bir nevi Ayşe Arman sendromu.)

Ama hayat da, ortaya böyle iri iri laflar yuvarlayanları sevmiyor hiç. Günü geliyor, demem diyenlere, demem dediklerini dedirtiyor işte.

Hayır... şimdi madem "ben dememiş miydim" demeyi sevmiyorum, demesem ya, değil mi?

Ama olmuyor işte.

Demesem, nasıl bileceksiniz, 29 Aralık tarihli yazımda dediklerimi?

Bilemeyeceksiniz, tabiatıyla. (Bilmesinler yavu, bırak dağınık kalsın mevzu.) Hatırlamazsınız ki! Bütün suç sizde yani, "ben dememiş miydim" demeden, "sen dememiş miydin" deseniz, ohh, ruhum huzur bulacak. *Hem haklı çıkmanın tatlı gururu* adlı eserin başrolünü kapmış olacağım, hem de bunu yaparken ağzımı bile açmamış olacağım.

Ama nerede öyle okur?

Mecburen, yine ben bir bir sayacağım avucunuza ne demek istediğimi.

Demem şu ki:

Hani, **Aşk Yakar** adlı doyumsuz TV dizisinin sekizinci bölümünde Nazlı, Belda ile evlenen Mustafa'yı göğsünün orta yerinden vurmuştu da, geçkin delikanlı, göğsünde koca bir delikle yere yuvarlanıp da çoktan öteki dünyaya göçmüş olması gereken bir sonraki planda, kirpiklerini kıpraştırınca işkillenmiştim de; "yavu, bu Mustafa, ister misiniz ölmemiş olsun da, 9. bölümde dipdiri ayağa kalsın" demiştim ya!

Aşk Yakar'ın, önümüzdeki Çarşamba akşamı yayınlanacak olan dokuzuncu bölümünün fragmanında bir de ne göreyim? Mustafa, porselen protezleriyle (bence, zircon porselen) dipdiri ayakta gerçekten; Belda ile öpüşüp koklaşıyor cıvı cıvı.

Peki, bir suçlu gibi ezik mi diye sorarsanız; (bunu da neden sorasınız bilmem ya..) değil, değil, hiç de öyle görünmüyor. Aksine, zengin Belda'nın evine yerleşmiş, bolluk bereket içinde mutluluk buhranına yuvarlanmış adeta.

Nazlılık ise, düşmüş mahpus damlarına öğüt verecekleri bekliyor.

Bir de hamile değil miymiş meğer? Hani bir gece teknede kalmışlardı ya, "nasılsa evlenicez" diye, işte o gece şıp diye hamile kalmış talihsiz Nazlılık.

Ama, savcı rolündeki Uğur Polat'tan ümitliyim doğrusu ben. Nazlı ile Savcı Duran arasında bir aşk filizlenebilir diye düşünüyorum, Mustafa'ya inat.

Bu Mustafa'nın ölümsüzlük durumu ne olacak peki? Nasıl açıklanacak, **biz her şeyi kabul etmeye hazır, boynu bükük seyirciye?**

İşte bu benim için merak konusu.

Vakıa, biz zaten siyaseten alıştırmıştık; ikbalden düşüp düşüp, "hah ortadan yok oldu, artık bir daha geri dönmez" dediklerimizin hikâyelerinin, artık bütünüyle bittiğini sandığımız bir anda ansızın karşımızda belirivermelerine.

Dizilerimizde neden olmasın ki bu?

Masallarda, mitolojilerde küllerinden doğanlar yok mudur yani?

Hikâyenin bittiği yer, aslında yeni bir başlangıçtır ama, bu yeni başlangıç, eskisiyle çarpışıp yepyeni bir sentez sonuç çıkarmalıdır ortaya.

*Aşk Yakar'*ın, bitmiş olan hikâyesinden nasıl bir yeni sentez çıkacak göreceğiz.

Aksi halde, *bazı hikayeler tam bitti denilen yerden başlar* (dizinin sloganı bu) demenin, deyiş basitliğinin (küçük burjuva ideolojisinin deruni gibi gözüken bu türlü şiirsel sözlerine de taparım...) kurbanı oluruz sonra, demedi demeyin!

Bir de şu var tabii, hikâyeler de aslında tam "bitti" denilen yerde biter yavru, aksi diyalektiğe aykırıdır birazcık.

Reşat Nuri'nin değil, Halil Ergün'ün *Yaprak Dökümü*!

Yaprak Dökümü'nün Reşat Nuri ile bir ünsiyeti kaldı mı?

Bence hiç kalmadı.

Zaten ne kadar vardı ki?

Eser miktarda sadece... doğrusu ilk bölümlerde karakterlerin adları ve başlangıç konumları hatırlatıyordu Reşat Nuri'nin *Yaprak Dökümü*'nü.

Ama artık Reşat Nuri Güntekin'in *Yaprak Dökümü* ile Halil Ergün'ün *Yaprak Dökümü* arasında bir benzerlik kalmadı.

Evet.. ne zamandır sadece Halil Ergün'ün *Yaprak Dökümü* bence o.

Zira diziye yaşatan, ayakta tutan, sürükleyici kılan, Halil Ergün'ün oyunculuğu ve her bölümünde diziye soluk aldırın **koç**luğu. Bu kadar bölümden sonra, antresi bile hala zayıflamadı Halil Ergün'ün.

Reşat Nuri Güntekin'in romanındaki ne hikâye, ne acılar, ne sefalet benzeşiyor dizide olup bitenle.

O halde jenerikte neden, "**Eser: Reşat Nuri Güntekin**" diye yazıyor? **Uyarlama**, hatta, **serbest uyarlama** filan gibi bir şeyler denilmesi gerekmez miydi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atlamalı dizi yayınları seyirciye saygısızlık!

Telesiyej 26.01.2009

Körlemesine ateş edilmiş bir reyting savaşından mağlup çıkan televizyon kanallarımız, yaklaşmakta olan krizi de öngöremeyerek, reklam verenin parasını bir mirasyedi gibi pahalı dizilere bol bol harcadıktan sonra, dizilerin yayın politikasını değiştirdiler.

Kimi diziler yayından kalktı, kimilerini dinlenmeye bıraktılar, kimileri de on beş günde bir yayınlanıyor artık. Tv kanalları, maliyetleri yüzde otuz - yüzde elli arası düşürüp, bundan böyle mega dizi yapmama kararı da aldılar ayrıca.

Dizilere sığınmış olan televizyon erkimiz, bir sezona, bir yıla, hatta birkaç yıla uzattıkları dizilerin yüksek maliyetleri nedeniyle zora girince, çözümü –aslında seyirciye büyük bir saygısızlık olan- hafta atlamalı yayınlarda buldular. Seyirci takip ettiği dizinin devamını izlemek için her defasında on beş gün bekleyecek artık.

Bu kriz döneminde tv kanalları iki bölümlük mini dizilere yönelmeli bence. Hem tuttu tutmadı endişesi olmaz, hem de ekonomik bir çerçeve içinde çözümlenecek, içeriği güçlü, sürükleyici, duygusu iyi ayarlanmış, hatta tematik (sosyal ağırlıklı da olabilir) mini diziler bir çeşitlilik de sağlamış olur. Ama sadece bir çeşitlilik; yoksa ne mini diziler, ne de uzun diziler, televizyonculuğun sırtını dayayacağı sağlam bir kaynak değildir, aynen yarışmalar ya da tartışma programları gibi.

Televizyon erki ne yazık ki, bu kez de kör atışını yarışmalara yoğunlaştıracak gibi gözüküyor.

Aynı nehre iki defa girilmez.

Ama biz gireriz.

Hiç değilse deneriz; **dizici televizyonculuktan, yarışmacı televizyonculuğa** geçiş dönemi başlıyor şimdi.

Halbuki yapılacak şey aslında çok basit: Gereği neyse ona uygun olarak –bütün dünyada olduğu gibi- televizyonculuk mesleğini icra etmek!

Yani popüler kültürü gözetin, seyircisine saygı duyan, canlı yayıncılığı baş tacı eden, dünyayı evimize taşıyan,

kendi toplumumuzun sorunlarını, değerlerini ve güzelliklerini daha iyi algılamamıza da yardımcı olacak bir televizyonculuk yapmak!

Artık, böyle bir televizyonculuğu bekliyor olmamız gerekir ya, ne kadarımız bunu bekliyor o da ayrı bir husus. Televizyon erkinin, tıpkı bir zamanların “ne yapalım, seyirci böyle istiyor” diyen Yeşilçam erki gibi aynı KOBİ mantığını benimseyerek izlediği yayın politikaları yüzünden kafalarımız ve duygularımız karmakarışık oldu çünkü.

Reklamı var, Şekersiz Limonata yok!

İddialıyız ama, şu kapitalizmi bir türlü öğrenemeyeceğiz galiba.

Bazı malları üretmeyi çok iyi beceriyoruz.

Tanıtımı ve reklamı için para da harcıyoruz üstelik.

Ama bakıyorsunuz, ürün yok ortada.

Mesela, Uludağ Şekersiz Limonata’nın tadına bakanınız var mı?

Yoktur henüz!

Çünkü bir aydan beri reklam filmleri yayınlanıyor ama bu ürün hiçbir satış noktasına dağıtılmamış henüz.

Bir tüketici –benim gibi obsesif değilse-, reklamını gördüğü bir ürünü kaç defa arayıp sorabilir?

Bence en çok bir kaç kere.

Sonrasında unuttur gider, almak ve denemek konusunda reklam filminin onda uyandırdığı arzu uçar gider zira.

Şayet lokalde pilot pazarlama testleri yapıyorlarsa, niçin ulusalda reklam yayınlıyorlar son dört beş haftadır?

Stratejisi yanlış olan iletişim, zararlı da olabilir. Zaten, rafa çıkmamış malın iletişiminden ne hayır beklenir ki? (Öyle değil mi Ali Hoca?)

Özellikle gıda sektöründe bu hatayı hiç yapmamak gerekir. Tüketici, reklamını gördüğü ürünün hemen tadına bakmak ister çünkü; bulamadı mı da unuttur gider.

Yazık, reklama ve tanıtıma harcanan onca para ve emek sokağa atılmış oluyor böyle durumlarda.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arzum Onan ve Mehmet Aslantuğ röportajları bize ne diyor?

Telesiyej 28.01.2009

Cumartesi Sabah ve Pazar Milliyet'in kapağında arka arkaya tam sayfa röportajları ve poz poz fotoğrafları yayınlanmasa, bu konuyla sizi meşgul etmek meşrebime uymazdı aslında. Zira, uzun uzun yıllardan beri gözümüze soktukları; **genciz, güzeliz, aşığız, aşkımızın meyvesi küçük oğlumuz, şahane de bir villamız var, kariyerimize ise hiç diyecek yok** halleri fazlasıyla sıradan ve sıkıcı gelir bana.

Ama hal böyle olunca, yani sadece bir gün arayla onların tam ve iki sayfa halinde yayınlanan röportajlarıyla karşılaşınca, ne oluyor ki diye bakacağım tuttu. Meğer magazinciler bu örnek çiftin ayrıldıklarını haber etmişler gazetelerinde. Hop oturup, hop kalkmış bu fazlasıyla sevimli çift kardeşler. Çok kızıyorlar magazincilere, bizim bir oğlumuz var, hiç düşünmüyorlar mı, ya okulda birileri okuyup da söylese oğlumuza filan diyorlar.

Eh o zaman işin doğrusunu şimdi yumurtlayacaklar diye düşünüyorsunuz, madem ki Kemer Country'lere kadar çağırmışlar gazeteci çocukları, tam ve iki sayfa röp döktürmüşler.. bir de boy boy fotoğrafları var ki, pek ölçülü biçili maşallah; hanım kızın gözleri yarı aralık, anlamlı anlamlı aşağıda bir yerlere bakıyor; Mehmet Bey deseniz, o da aynı noktaya dalmış gitmiş, her ikisinin de elleri ceplerinde, dudaklarda mahzun bir tebessüm, üstleri başları ise gayet country, o kaşkol bağlayışlar filan... adeta bir moda çekimi.

Ama heyhat! İşin doğrusunu değil, işin ne olduğunu bile öğrenemiyorsunuz koca koca röportajlardan!

Yani şunu anlıyorsunuz tabii, yaramaz magazinciler bir kabahat işlemiş Arzum Onan ve Mehmet Aslantuğ'un ayrıldıklarını yazmışlar.

Peki, ayrılmışlar mı diye sorarsanız?

Orası flu.

Evet, evlerini boşaltmışlar, anlaşılan o ki (gerçi işin orası da pek net değil) Arzum Onan ayrı bir eve çıkmış, Mehmet Aslantuğ ise bir film projesi için Bodrum'a gidiyormuş ama proje de pek uzun, birkaç yıl filan gibi bir şey de geçiyor bir yerde.

Bir röportajda 'ayrılmadık, bizim ayrılmamız' zor demeye getiriyorlar. Bir diğesinde ise 'ayrıldık' mesajını veriyorlar sanki, ama hayli üstü örtülü.

Cumartesi Sabah'ta Tuluhan Tekelioğlu'nun röportajından çıkan sonuç, ayrılmadıkları, aksine bu haberlerin onları çok kızdırdığı yönünde. Röportajın ön sayfaya çıkarılan spotunda: **Ayrılıyorlar, haberlerine ateş püsküren Mehmet Aslantuğ ve Arzum Onan:** "Bunları yazanlar çocuğumuzun olduğunu ve okuma yazma bildiğini, onun duygularının paralyze olabileceğini nasıl düşünmüyorlar?" deniliyor. Bu ifadeden anlaşılıyor ki, yani yazılanlara bu kadar ateş püskürdüklerine göre ayrılmamışlar ve bütün yazılanlar bir yalan sadece.

Pazar Milliyet'teki röportajı yapan Fatih Türkmenoğlu ise hiç çıkamamış işin içinden; "Sonuç şu:" diyor Türkmenoğlu: "Evet, evlerini ayırdılar ama ilişkilerinin durumu hala biraz flu..."

Tabii insanın aklına o halde neden bir gün arayla iki ayrı gazeteye röportaj verdiler ve farklı farklı sonuçların çıkarılabileceği şeyler söylediler gibi bir soru takılıyor.

Yavu medya için gerçeğe ulaşmak bu kadar mı zor?

Sanki büyük bir problematikle karşı karşıyalar da, gerçeğe bir türlü ulaşamıyorlar.

Alt tarafı ayrılıp ayrılmadıklarını öğrenecekler.

TCMMÇ (Açılımı: Türkiye Cumhuriyeti Mutlu Modern Çifti) açısından bu durumun neye yorulması gerektiğini düşünmeye kalkarsak (aslında hiç kafa yormayın derim ben ya..) belki kendileri de bilmiyorlar ayrılıp ayrılmadıklarını, kim bilir!

Bana soracak olursanız.

Bırakın ayrılmayı ben zaten evliliğe de karşıyım!

Vatandaş 500 bin TL'lik kutusuna niçin gidemedi?

Cumartesi akşamı, garanticiliğin insanın garantilerini nasıl yok ettiğini net bir biçimde gördük.

Bundan daha net bir örnek olamazdı.

Show Tv'nin yarışma programı Var mısın Yok musun'un erki –hem bankacı Hamdi Bey, hem de programın sahibi Acun Ilıcalı-, yarışmacı Musa'ya adeta altın tepsi içinde sundular büyük ödülü. Hatta neredeyse sırtından hafifçe ittiler ödüle doğru; anlaşılan o ki, onlar da bezmişti artık yarışmacıların risk fobilerinden; belki de bir kez olsun büyük ödülü vermek istiyorlardı. Acun, büyük ödül olan 500 bin TL'nin bir türlü kazanılamayışından yakınıyordu ne zamandır; kimse riski göze alıp da kutusuna gitmiyordu çünkü.

Ama ne yazık ki Musa, teşvikleri doğru okuyamadı.

Ve hem yarışmanın kasası olan Hamdi Bey, hem de Acun Ilıcalı, kutuna git, kutunu açtır diye onu iteklemelerine rağmen, Musa 500 bin TL'yi göz göre göre kaçırdı.

Ve yine her zamanki gibi kasa kazandı.

Sanırsam, satırlar arasını okuma özörlüyüz toplumca.

İdeolojik olarak, siyasi olarak, genel kültür olarak zaten uzun zamandan beri pek çok şeyi okuyamadığımız, kavrayamadığımız malum! (Gel de Aziz Nesin'i hatırlama!) Ama ilk defa 'şovbiz' kültürü içinde yer alan bir yarışma programında bile, oldukça açık olan bir yol göstermenin ve desteğin **okunmadığını** gördüm hayretle.

Musa'yı ve benzer davranışı gösteren diğer yarışmacıları da anlayışla karşılamak gerekir aslında.

Kendisini burjuva ilan eden –ya da ettiren- sanayi burjuvazimiz kendi işinde, sanayi ve ticaret hayatında ne kadar risk aldı ki bugüne kadar?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hümeyra gitti, Avrupa Yakası bitti mi?

Telesiyej 31.01.2009

Son haftalardaki izlenme raporlarına bakacak olursak, biraz öyle oldu sanki.

Bazı dizilerin bazı öyle oyuncularını vardır ki, dizinin **çimentosu**dur.

Bu durum –komedi ya da dram olsun-, genellikle dizinin dramaturjik zayıflığından ileri gelir aslında; böyle oyuncular, dramaturjik **zayıflığın** üzerine örterler ve gittikçe dizinin daha da vazgeçilemez ana unsuru haline gelirler.

Televizyon seyircisi, sadece bu oyuncuların üzerine odaklanıp, diziden ziyade onları izlemeye alınca da, dizinin içeriği ikinci plana düşer. Zaten zayıf olan dramaturjik çözümleme, dizinin çimentosu durumuna gelmiş oyuncuya büsbütün teslim olur.

Hümeyra, *Avrupa Yakası* için bu tarz bir oyuncuydu bana göre. ('Ben dememiş miydim' demiş olmayayım ama, onun diziden ayrılmasının sakıncalarını, sezon başında bir çok defa belirtmiştim *Telesiyej*'de.)

Genellikle yapımcıların aldandıkları bir husus var; 'her oyuncunun yeri ve rolü doldurulur' gibi hiç de profesyonelce olmayan, ileriye göremeyen bir tuhaf inanç bu.

Ve her genelleme gibi bu da yanlış, tabiatıyla.

Hümeyra tarzında, diziye katma değer sağlayan, çimento işlevini gören bir oyuncu, rol aldığı diziden ayrılınca, televizyon seyircisi bir süre daha dayanır ve bekler. Dizide yer almasa da, o oyuncunun pozitif rüzgârı, seyircinin belleğinde hâlâ esmeye devam eder çünkü. Bu yüzden de seyirci, oyuncusunun dönüşünü bekler bir bakıma; yani böyle bir duygusal beklenti içindedir; ama birkaç bölüm sonra gerçek ortaya çıkar.

Dizi artık çıplaktır.

Çare ise, buluşçuluk yapmak, –uysa da uymasa da- yeni tipler ve **bölümlük durumlar yaratarak**, dizinin açıklarını, boşluklarını **yamamaktır**, yapımcılar için.

Avrupa Yakası'nın bugün geldiği durum budur bence. Çarşamba akşamı yayınlanan bölümde, Burhan'ın o Sherlock Holmes halleri filan, artık buluştan çok buluşsuzluktu ve seyirciyi budala yerine koymaktı apaçık.

Canım Ailem, şimdi daha sempatik!

Zorlama bir sıcaklık yaratılmaya çalışılıyordu ilk bölümlerde, şimdi drama olarak daha insanî, daha doğal bir duyarlılığı var *Canım Ailem*'in.

Mesela son yayınlanan bölümde, Samim, Ali ve Meliha'nın kapı önünde oturup çekirdek yiyerek sohbet edip, hayal kurdukları sahne hem senaryo hem çekim hem de oyunculuk açısından kusursuzdu; senaryoda yakalanan duygunun sahiciliği, çekimde herkese geçiyor zaten. Ama Seyhan'ın kuru fasulyeci nişanlısının otel devralmasıyla ilgili aynı şeyi söylemek zor. Toplumsal olarak hayatın gerçekliğiyle uyuşmuyor çünkü. (Öncelikle, 50 bin liraya otel devralınabilir mi? Ayrıca üç beş masalık dükkanı olan kuru fasulyeci otel devralabilir mi? Ailesi varlıklısı, Halim neden kuru fasulyecilik yapıyor, tarzı bir alay soru devreye girebilir tabii burada..)

Ali'nin sevdiği kızı mutlu etmek için tefeciden para alarak oteli devralma girişimi daha sahici, daha insanî ve duyarlı, dolayısıyla daha inandırıcıydı bana göre.

Dizilerin fantezisi, hayatın belli başlı gerçekliğine her manada uymak zorundadır.

Dizi bir zanaat olayıdır, sanat değildir çünkü.

17 Aralık'ta yayınlanan *Telesiyej*'de, Uğur Yücel'in oyununun seyirciyi yorduğunu; insanın, ustadan şiddeti içinde gizli, sakın bir oyun beklediğini söylemişim. Uğur Yücel son bölümlerde öfkesi, şiddeti içinde gizli, daha sakın, daha az eforik, daha manalı bir oyun sergiliyor.

Herkesin aksine, Şebnem Bozoklu'nun Meliha tiplemesine ilk bölümlerde de çok ısınmamıştım. Tiplemesini gittikçe daha da abartıyor bence. Belki beğenilmesinin verdiği gazla, dozu iyiden iyiye kaçırdı; Meliha, karikatürize bir tip hâline dönüşmeye başladı.

Ali rolündeki Ozan Güven, rolünü ve dizinin ruhunu daha da içselleştirmiş görünüyor şimdi, onun çok iyi bir oyuncu olduğunu düşünüyorum. Küçük yeğen rolündeki Alpay Sayhan'a hâlâ bayılıyorum. Seyhan'ı canlandıran Funda Eryiğit de zarif oyunuyla gittikçe daha fazla etkiliyor seyirciyi.

Canım Ailem, rejisi, dekoru, aksesuarı, ışığı, kurgusu, çekimiyle oldukça düzgün bir dizi. Senaryosu da hayatın gerçekliğiyle buluştukça, reyting listelerinde daha da yukarılara tırmanacağından kuşku yok.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adanalı'nın gerçekliğe uyan tek temsiliyeti: Bıyık!

Telesiyej 02.02.2009

Adanalı dizisinin cuma akşamı yayınlanan bölümünün senaryosu sanki biraz sette yazılmış, biraz da oyuncular ve yönetmen tarafından emprovize çekilmiş gibiydi.

Doğru dürüst drama çalışması yapılmadan çekildiği anlaşılan on birinci bölümü sadece iki **durum** meşgul ediyordu: Yılbaşı kutlaması –ki, yılbaşı gecesinin üzerinden bir ay geçti artık- ve bir polis takibi. Uzun uzun işlenmiş içi boş, seyirciyi ekrana dümdüz baktıran, her an bir şeyler olacakmış gibi bekleten, ama ortaya beklenen hiçbir şeyin çıkmadığı düz bir akıştı sergilenen.

Seyirciye sunulmuş olan bu özensizlik ve bir tür **boşvermişlik** sonucu oluşan büyük hayal kırıklığını da Adanalı'nın (Oktay Kaynarca) maskaralığa varan zorlama **komikliği** doldurmaya çalışıyordu.

Adanalı, kimliksiz bir dizi olarak hayatına devam ediyor; görünüşte komik polisiye bir dizi gibi ama ne doğru dürüst bir komikliğe sahip, ne de doğru dürüst bir polisiyeliğe. Dizinin komiklik anlayışı, Adanalı rolündeki Oktay Kaynarca'nın (overdose) gözünü kaşını oynatıp, yerli yersiz kükremesi ve bedenini oradan oraya fırlatmasıyla sınırlı. Yani bir durum komedisinin hususiyetlerine de Fransız kalmış *Adanalı*.

Dizinin polisiyeliğine gelince... bir kere *Adanalı*'nın polisleri, polis olduklarına ikna edemiyorlar bence seyirciyi. Evet müdürleri ve tabancaları var ama... yavuş, İdil gibi bir polis müdürü gördünüz mü hiç, arkadaşlar? Ya da İstanbul Emniyet Müdürü rolündeki beyefendi, ne kadar ikna ediyor sizi İstanbul Emniyet Müdürü olduğuna? E bu karakterler inandırıcı olamayınca, türün de polisiyeliği söz konusu olmuyor tabiatıyla; can olmayınca, ruh da olmuyor yani!

Anlaşılan o ki, *Adanalı* dizi projesi, bir bölgenin sempatik adını kullanmaya ve Oktay Kaynarca'nın oyun kabiliyetine dayandırılmış sadece.

Adanalı, seyirciye ne söylüyor peki?

Mesajı ne?

Neyi nasıl anlatıyor?

İçerisi dolu mu boş mu?

Nasıl eğlendiriyor insanları?

Bütün bu sorulara verilen cevapların toplamından, *Adanalı*'nın seyircide kalıcı izler bırakacak bir yapım olmadığı çıkıyor ortaya; son derece dağınık, dramaturjik eklemleri zayıf, hatta rastgele geliştirilmiş, neredeyse tek bir aktörün oyunculuk başarısına dayandırılmış, diğerlerinin ise kurşundan askerler gibi yan yana dizildiği bir yapım. Duygusal anlar bile –Maraz Ali'nin İdil'e evlenme teklif ettiği sahne- derinliği olmayan, mekanik bir yönetim ve oyunculukla çözümlenmiş; görev icabı gibi... (Ayrıca, Maraz Ali'yi canlandıran Mehmet Akif Alakurt'tan bu kadar yararlanamayıp da ayrı bir hayret konusu.)

Adanalı dizisinin gerçekliğe uyan tek temsiliyeti ve sempatikliği Kaynarca'nın Adanalı bıyıkları bence.

Halil Ergün, samimiyetin ciddiyetini gösterdi bize

Ekranda nihayet safiyet ve samimiyetle buluştuk.

Bir sohbet programında konuşun bu kadar içini açmasına alışık değildik hiç.

Atv’de cuma akşamı yayınlanan, Kenan Işık’ın sunduğu *Dünya Bir Oyun Sahnesi* adlı programa konuk olan Halil Ergün, içi dışı bir, maniyersiz, hiçbir başarısını kullanmayan ve kendine yontmayan, siyasi duruşundan en ufak bir taviz vermeyen bir aktörün sohbetinin ne kadar zevkli olabileceğini gösterdi bize.

Halil Ergün, tavrıyla ve kelamıyla; Türkiye’de sivil olmanın, bireysel sivil iradenin; resmi erk karşısında, sivil erk olmanın ne kadar önemli olduğunu da hissetmiş oldu.

“Ben oyuncuyum, çiftçiyim, topraktan geliyorum” diyen Halil Ergün’ün anlattıklarını, en sevdiği türküyü yürek yakan bir içtenlikle söylemesini, kendisine iltifat edildiği anlardaki samimi sıkıntısını, onu dinlemeye gelen öğrencilere getirdiği hediyelerin azlığından utanmasını, iki saat süren program boyunca hayranlıkla izledim.

Halil Ergün, **samimiyetin ciddiyetini gösterdi** seyirciye.

Böyle konuklar her zaman bulunmuyor.

Ama bulunduğu zaman da, hiç gözünü alamadan izliyor insan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT’nin 41. yıl kutlamasında ne kutlandı dersiniz?

Telesiyej 04.02.2009

Birkaç sorum var tabiatıyla. (Tabiatım gereği de diyebiliriz.)

Öncelikli sorum: *TRT*, cumartesi akşamı, öyle şatafatlı, şaşalı neyi kutladı dersiniz?

Acaba, TV yayıncılığındaki 41 yıllık üstün başarısını mı?

Yoksa dünyada ses getirmiş yapımlarını, resmî ideoloji karşısındaki duruşunu, bir kurum olarak özerkliğindeki titizliği, Türkiye’nin kültür ve sanatına sağladığı zengin katma değeri, habercilikteki yansızlığını, yapımlarındaki ticari başarıyı, halkın vergileriyle ayakta dururken, bu parayı zaman zaman halka geri kazandırmasını, ‘kitsch’ kültüre bütün gücüyle meydan okumasını, gerçek bir popüler kültür üretmesini, diğer Ankara kuruluşlarının pek çoğunda olan kartvizit tavsiyeciliğine şiddetle karşı koymasını, kadrolarında sadece o pozisyonlara layık olanların yer almasını, siyasetçi ve bürokratin akrabalarına ve yakınlarına hiçbir zaman yer vermemesini, dünyanın en ileri yayın ve üretim teknik araç gereçlerini satın alıp, depolarında bekletip çürütmemesini, Eurovision Şarkı Yarışması için titizlikle seçtiği şarkının, daha önce yayınlanmış bir şarkıdan intihal edildiği, *Taraf* gazetesinin *Telesiyej* sütununda notalarıyla kanıtlandıktan sonra, **aman ele güne rezil olmayalım** diye,

hemen yarışmadan çekilme cesaretinde bulunmasını, haberin kaynağına büyük bir hızla ulaşmasını, askerî darbelerin aktörlerinin ses ve görüntülerini yayınlamamak için büyük bir direnç göstermesini, Hasan Mutlucan'ın türkülerini 'ne olur ne olmaz' diye arşivinde itinayla **saklamamasını**, velhasıl, halkımızın ve seyircisinin menfaatlerini sonuna kadar savunup onların mutluluğu peşinde koşmasını mı kutladı dersiniz?

He mi?

Peki, neden 40. değil de, 41. yılını böyle gösterişli bir biçimde kutlama ihtiyacı duydu sizce?

Bu kutlama; genel müdürün, görevinin birinci yılını doldurması vesilesiyle mi yapıldı, yoksa seçim öncesi rüzgâr estirme kutlaması mı?

*TRT'*ye 41 kere maşallah çekilmeli kutlaması olabilir mi acaba? (Parmak ısırtıcı bir incelikli buluşçu düşünüş tarzı doğrusu bu!)

*TRT'*nin, cumartesi akşamı Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılan 41. yıl kutlaması –birçok başka amacı da olabilir ama-, Türk'ün Türk'e propagandasının tipik ve net bir örneğiymiş gibi görünüyor.

Devlet ricali siyasetçilerin, özel sektörcülerin, sanatçıların, medyacıların ve *TRT'*cilerin (o da ne demeyin *TRT'*ci diye bir cins insan türü vardır tespitlerime göre) katıldığı gecenin sunuculuğunu Fulin Arıkan ve Korhan Abay yaptı; Ajda Pekkan, Candan Erçetin (neden yalınayaktı acaba), Nükhet Duru, Emel Sayın, Hadise, Tuluyhan Uğurlu, Ayten Alpman ve Ümit Tokcan da sevilen şarkılarını seslendirdi.

Konukların, program bitmeden salonu terk edişleri, nedense gecedan pek de memnun kalmadıklarını düşündürdüyse de, 41. yıl kutlaması medyada geniş yer buldu.

İstenilen de buydu zaten.

Bir de şu var tabii: Bu kutlama, Türkiye'nin son 41 yılı içinde, yani 1968'den bu yana yaşanmış olan son derece çalkantılı ve zaman zaman çok acılı –iki askerî darbe görmüş- Cumhuriyet tarihinin tanığı ve bir parçası olan *TRT* kurumunun yayıncılık misyonunu tekrar gözden geçirmeyi hatırlattı insana.

Eh bu durum da, 41. yıl kutlaması, bugünkü *TRT* için ne kadar stratejik bir promosyon etkinliğiymiş sorusunu akla getiriyor hâliyle. (Öyle değil mi Ali Hocam?)

Bu sorunun cevabı da zamanda gizli tabii. (Ali Hocam da anlatabilir ya, anlatmak ister mi bilmem!)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dudaktan Kalbe ve sahte erdem gösterileri

Telesiyej 07.02.2009

Nasıl da galeyana geldi Kenan Bey'imizin kemani duyguları ama?

Aşk nelere kadir yavu!

Hani, insanın gözleri dolu dolu oluyor, bilinmez niye? (Mazhar Alanson'a sormalı.)

Büyük aşkına kavuşunca nasıl da kaynayıp kaynayıp coştı Kenan'ın duyguları (Aman taşı taşıacak, yok mu şu ateşi **kısacak?**). Ve oracıkta yeni büyük eserini yaratıp da, kâğıda döşeyiverdi şıp diye. Yeri geldiğinde böyle de yaratıcıdır Kenan'ımız. Oysa ne zamandır tek bir nota bile yazamıyordu Kemani Bey.

Ama şimdi öyle mi ya? Aşkı, dudaktan kalbe inince (bu dudaktan kalbe inme de neyin nesiye, durmadan tekrarlıyorlar dizide, anlayan beri gelsin ve bana da açıklasın lütfen) kim tutabilir ki oncağızı?

O kadar yıl deli deli sevdiği Lamia'sına ve aşklarının meyvesi Melek'e kavuşup da, prodüktörünün yazlık evine ailece postu serip, şömineyi tutuşturup, mumları da alevlendirince; ve akabinde yemek bitip de Melek uykuya yatınca, onca saat gözleri büyük aşkın gözlerinde kaybolup kaybolup gittikten, mutluluk denizlerinde boğula boğula takatsiz kaldıktan sonra, başka ne olacaktı ki zaten?

Üstelik boşanmadan Lamia'ya elini sürmeyeceğine dair söz vermişken, başka ne yapabilirdi ki? Ertesi günkü yemeklerin soğanlarını mı doğrayacaktı?

Tabii ki hayır, zira o bir bestekâr kemani.

O halde?

Mecbur beste yapacak, özlemini yaratıcılığına gömecekti elbet! (Ne berbat bir teşbih!)

Büyük keman ustasına da bu yaraşır zira.

Yalnız anlamadığım bir husus var; buncağızlar, her ikisi de resmen evli oldukları halde, birbirlerine kaçıp, aynı evde yaşamaya başlamadılar mı?

Başladılar.

E o halde, *birbirimize dokunmayalım, çünkü hâlâ başkalarıyla evliyiz* sendromu da neyin nesi?

Besbelli ki bir **erdem şov** bu!

Hayır... geride bıraktıklarının onurunu korumak içinse, o zaman kaçıp da birlikte yaşamaya başlamayacaklardı öyle değil mi? Yani şimdi kim ne bilecek, aynı evde yaşayıp da birbirlerine dokunmadıklarını ki?

Böyle bir erdeme olsa olsa Katolik ahlakında rastlanabilir. Ancak, benim bildiğim ne dünya literatüründe ne sinemasında ne de dizilerinde bu kadar mazoşist bir aşk ilişkisinin erdem olarak ortaya konulduğuna rastlamadım.

Hangi açıdan bakarsak bakalım bu erdem durumu aşka ve doğaya aykırı, hatta düpedüz **saldırı** bence.

‘Sen sağ ben salim’ mi?

Yok değildir!

Öyle denmez zira.

“Sen sağ ben selamet”tir onun aslı. Can Yücel’in şiiri bile var: “Kurtarıcılar kurtara kurtara / Kurtardılar memleketi memleket olmaktan” dediği şiirinin adı: *Sen Sağ Ben Selamet*’tir.

Show TV’nin *Melekler Korusun* adlı dizisinin perşembe akşamki bölümünde Esin (Rojda Demirer), Özgür’e (Selin Şekerci), “sen sağ ben salim” dedi ve çok eski bir deymi bozmuş oldu.

Yani vardır şüphesiz öyle diyen birileri de, tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizde... ama Deyimler Sözlüğü’nde de kayıt; “Sen sağ ben selamet”tir, bilginize. (*Açıklamalı Deyimler Sözlüğü*, Sevim Yörük-Yaşar Yörük)

Dizi yazarları bu tip hataları çok yapıyor.

Önemli mi peki?

Belki çok önemli değil ama, bir an için bile olsa seyirciyi tedirgin eder, dizinin dışına çıkarır ve çok iyi bildiği o sözün yanlışlığı üzerine düşünmeye iter, bu da onu –Allah korusun- o gece yayınlanan bölümden koparma ihtimali taşır.

Bu arada *Melekler Duymasın*’ın iki genç oyuncusu için iki satır konuşmak isterim ne zamandır: Özgür rolündeki Selin Şekerci ve İpek’i canlandıran Özgür Pirinççi’nin oyunları gittikçe daha fazla parlamaya başladı. Hümeysra’nın olgun oyunculuğu onların serpilmesine neden oluyor galiba. Bilhassa Selin Şekerci, gerçekten çok parlak ve sempatik.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gösteriş sever burjuvazimiz ve köşecileri

Telesiyej 09.02.2009

Her fırsatta övündüğümüz Türk örf ve adetlerinde yer alan **hayır hasene** işleri, yine aynı değerlerimize göre sadece verenle alan arasında kalan ve asla açıklanmayan; kazara bile olsa açıklanması son derece ayıplanan bir toplumsal ve kültürel olgudur.

Hayır hasene işi, kişinin vicdanı ile baş başa kaldığı, en yakınlarıyla bile gerekmedikçe paylaşmadığı sessizce ve neredeyse gizlice gerçekleştirilen en değerli insani eylemlerden biridir. (Bkz. *Bir elin verdiği öbür el görmeyecek.*)

Biz öyle öğrendik, öyle biliriz!

Geçen hafta, Yüksel Aytuğ'un *Sabah Günaydın*'daki köşesinden öğrendiğimize göre, Sadettin Saran ve Avşar family, hayır hasene işlerini bir nevi promosyon hadisesi olarak değerlendiriyorlar.

Zira, yardım yapmaya –Sadettin Saran ve Helin Avşar- Hakkari'ye giderken bütün haber ajanslarını alarme edip, gazetecilerin yardım yaptıkları okula gelmelerini sağlayıp, sonra da yaptıkları yardımlar iki sütunluk bir haber olarak sadece *Posta* gazetesinde yayınlanınca da, pek öfkelenmiş Helin Avşar. (Bu sahnede Helin olduğu için biz onun öfkesini görüyoruz sadece; ama yardım Sadettin Bey'e ait, gazeteci çağırma işi filan birlikte alınan bir karardır neticede, o halde aileden bir öfkelenen de Helin olmasa gerek).

Tv eleştirmeni Yüksel Aytuğ da, bu durumdan pek müteessir olmuş, *Sabah Günaydın*'daki köşesinde, –bu haberi yayınlamayan gazeteler adına olsa gerek- nasıl utandığını anlatıyordu çarşamba günü yazısında.

Hülya Avşar'ın geçen hafta vefat eden annesi Emral Avşar'ı hastanede yoğun bakımdayken ziyarete giden Aytuğ, kafeteryada Helin Avşar'la sohbetleri sırasında öğrendiği onu utandıran müessif olayı şöyle anlatıyor: (Bir tv eleştirmeni, bir artistin yoğun bakımda yatan annesini niye ziyaret eder ki? Dayanılmaz bir biçimde onlardan biri olma arzusundan mı kaynaklanır acaba bu? Önümüzdeki günlerde, ünlülerin hastanede yatan yakınlarını ziyaret eden magazin yazarları konusunu irdelemek düşüncesi peydahlandı zihnimde. Bu mühim mevzu, her zaman bir merak konusu olmuştur zira benim için.) "Helin bitkindi. Biraz da öfkeli... Geçen ay Hakkari'deki bir okulun öğrencilerinden biri Sadettin Saran'a bir mektup göndermişti. Üşüdüklerini, ayakkabılarının, paltolarının olmadığını anlatmıştı. Helin, müstakbel eniştesi Sadettin Bey ile beraber bunca acının, kaygının, telaşın orta yerinde uçakla bir günlüğüne Hakkari'ye gitmiş, söz konusu okulun öğrencilerini tepeden tırnağa giydirdikten sonra aynı gün İstanbul'a dönmüştü. Ülkenin en önemli haber ajanslarının adım adım takip edip abonelerine ulaştırdığı bu güzel jest, ne yazık ki sadece *Posta* gazetesinde iki sütunluk haber olarak yayınlanmıştı. Oysa Sadettin Bey, Hülya Hanım ile el ele bir balıkçıdan çıksa, ya da Helin'in elbise askısı bir galada hafifçe sıyrılrsa en az 10 gazetede ve bir o kadar da magazin programında yer alırlardı. Helin konuştukça nasıl utandım, anlatamam."

Yüksel Bey, neden utanması gerektiğini –hastane psikolojisinden olsa gerek- karıştırmış bence biraz. Zira burada utanılacak şey, medyanın –kedi olalı bir fare tutup- bu gösterişli davranışları yutmayıp haber yapmaması değil, Sadettin Bey'in o kadar zahmete ve masrafa girip yaptığı hayır hasene işinin haber yapılmamasına duyulan kızgınlık olmalıdır. Utanılması gereken, yapılan yardımları haber ajanslarına haber uçurarak (Hakkari'deki okul müdürü çağırmadı herhalde haber ajanslarını, hadi diyelim ki öyle oldu, haber çıkmadı üzüntüsü neden o halde?) bir promosyon aracı olarak kullanmaya kalkmaktır.

Var olduğu iddia edilen burjuva sınıfımızın yükselen değer sayılan bir üyesinin, toplum vicdanına bu tür yollardan ulaşmaya çalışması hangi kültür ve değerlerimizle bağdaşır ki?

Amerikan sinemasının edebiyat katliamı: Benjamin Button

İki tane Benjamin Button var.

Bunlardan birini Fitzgerald yazmış, diğerini ise Hollywood.

Hiçbir uyarlama anlayışına girmeyen, sadece Fitzgerald'ın **fikrini** ve **buluşunu** kullanan, hatta sömüren, bana göre bambaşka bir hikâyesi var filmin.

Uyarlama, aslında bir esere yepyeni bir ceket giydirmek değil, mevcut ceketin üzerinde bazı değişiklikler, bazı eklemeler yapmaktır; yoksa ceketini çıkarttığınızda eserin ruhunu da çekip çıkartmış olursunuz.

Bejamin Button'ın **Hollywoodvari** tahrifatı ve Fitzgerald'ın hikâyesinin adının bu biçimde sömürülmesi, ortaya çıkan filmin, eserin özüyle ve içeriğiyle aslında pek bir ünsiyetinin bulunmaması, Amerikan sinema erkinin ve **entelijansyasının** edebi değerlere ne kadar değer verdiğini ortaya çıkarıyor. (Bunu daha iyi anlamak için, *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi'ni* seyretmeden önce, Fitzgerald'ın uzun hikaye kıvamındaki kitabını alıp okumanızı öneririm.)

Günümüzde Amerikan sinemasının –çok az sayıdaki bağımsız filmler hariç- ulaştığı cesaret çizgisi, her şeyin üzerinden, özellikle gerçek kültürel değerlerin üzerinden silindir gibi geçen bir sistem cesaretidir.

Bir zamanların örnek alınan klasik Hollywood sineması modeli, yerini **uzak durulması** gereken bir sinema modeline ve **kültürsüzlüğüne** bırakmış durumda.

Klasik Hollywood sineması döneminin edebiyat uyarlamaları 'aslı gibidir' damgasını hak edecek işlerdi. Şimdi ise, 'asla aslı gibi değildir' damgasına ihtiyaç duyan filmler üretiliyor. Bunlar da dünya seyircisine 'bu bir uyarlamadır' diye yutturuluyor ve çoğumuz da bu tuzağa düşüyoruz, özellikle sinemayla yakından ilgilenenler ve çoğu sinema eleştirmenleri.

Kapitalizmin globalist aşamasının son ideolojik tahrifatlarından biri de bu olsa gerek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TV kanallarında rastgele tavsiyeler: Bir saatte bin kalori yak, peki ya sonra?

Telesiyej 11.02.2009

Evet *ya sonra?*

Ajda'nın şarkısını söylerim herhalde; *Ya sonra, ne yaparım senden sonra? Acımadan geçer yıllar. Zamanla yalnızlık başlar* tarzı bir çağdaş ağıt tutturmak icap edebilir bir saatte bin kalori yakan 'spinningzede'ler için.

Çok şahane bir spormuş, spinning.

NTV'nin yeni programı *5 Kere 5*'te spor hocası Hakan Demiray, son zamanlarda spor salonlarının gözdesi 'spinning'i övüyordu.

Çok zevkliymiş, müthiş de zayıflatıcıymış.

Bir saatte bin kalori yakılabilmiş!

Yok daha neler!

Peki, zayıflamak için bin kalorilik rejime girmiş olan biri, spinning yapıp aldığı bin kaloriyi de yakarsa ne kadar sonra ölür açlıktan?

Bırakın rejimde olan ve spinning'e heves edenleri, normal beslenen biri, bu spora musallat olur da öyle günde yedi yüz elli ya da bin kalori yakarsa bu ne kadar sağlıklı olur?

Kardiyolog Dr. İsmail Eren –insan şayet çocukluğundan beri böyle sporlara alışkın değilse- bu tür kardiyo egzersizlerini fevkalade riskli bulur mesela.

5 Kere 5'te, spor hocası Hakan Demiray, 'spinning'in bir saat boyunca, hiç durmadan rahatlıkla yapılabilen bir spor olduğunu söylüyordu. (Bunu ancak profesyonel kondisyonlu biri yapabilir herhalde.)

TV kanallarımızda yer alan diyet ve spor programları, bu konuda ön birikimi olmayan seyirci kitlesi için zaman zaman tehlike arz etmiyor mu?

Önerilen spor biçimlerinin ve sürelerinin seyirci tarafından doğru ve risksiz algılanması için, spor uzmanının yanında, akademisyen bir sağlık uzmanının bulunmasında ve nihai mesajın bu uzman tarafından onaylanmasında çok yarar var bence. Aksi halde spor uzmanının tembihini ve önerisini, kendi özel durumunu dikkate almadan uygulayabilir seyirci; uzmanın dediği her şeyi yapabilir. Oysa, belki de hiç yapmaması gerekir; sağlığının şu veya bu durumu, o sporu veya diyeti uygulamasına elverişli değildir çünkü.

Zorlama bir uygulama da, bu tip bir uygulayıcıyı acil servise kadar götürebilir.

İnsanlığın en manalı kutlaması!

Dünyanın en güzel ve manalı kutlaması bu olsa gerek: Aydın Boysan'ın rakı içmeye başlamasının 70. yılı kutlanıyormuş.

Aslında bu bir sohbet duayeninin muhabbetinin 70. yılı bence aynı zamanda.

Rakının en güzel mezesinin muhabbet olduğu kabul edilen bu coğrafyada, Aydın Boysan gibi sadık, vefalı kaç rakı ve muhabbet üstadı kaldı acaba?

Aydın Boysan, Cumhuriyet tarihimizin en önemli değil, en değerli **demcilerimizden** biridir ve geleceğin demcilerine de örnek olacaktır; yeter ki, rakıyı her şeyden önce gözleriyle içsinler. Ve muhabbete bir ustanın **işaretini** almadan girmesinler.

Bu arada rakı üstadı Aydın Boysan'ın nükteli anılarını içeren *Şerefe* adlı kitabının da, yazarın rakı içmeye başlamasının 70. yıl kutlamaları çerçevesinde yayınlandığı, muhabbet ve rakı severlere duyurulur.

Kabahat yeni Şevket'te değil ki!

Yaprak Dökümü'nde Şevket'i oynayan aktör, birkaç hafta önce değişti ve kıyamet koptu.

Kimse yeni Şevket'i benimsemedi çünkü ve onu canlandıran Hasan Küçükçetin'e yüklenildi ve Şevket'i iyi canlandıramadığı ileri sürüldü.

Oysa kabahat, rolüne uyum sağlamak için elinden geleni yapan Hasan Küçükçetin'de değil, onu o rol için uygun bulanlardaydı.

Bu yüzden de aslında eleştirilmesi gereken merci başkaydı, bu seçimden sorumlu olanlardı; yapımcı, yönetmen ve -şayet aralarındaki sözleşmeye göre bu konulara dahil olma hakkı varsa- kanal **erkiydi**.

Yer doldurmak hassas bir iştir tabii; hele bu kişi kamu tarafından iyi tanınan, benimsenmiş bir oyuncu ise.

Yeni oyuncu her şeyden önce, eskisinin oyununu, oyun temperamanını ve özellikle de yakın plan yüz çekimlerinde bakışını aratmamalıdır seyirciye. Yeni oyuncunun fiziki görünüşü değişik olabilir; ancak bir oyuncu olarak **karaktere girişi** aynı olmasa da, çok benzer olmalıdır. Yani karakteri canlandırmada bir öncekinin uyguladığı ve seyircinin de benimsediği oyun dizaynından uzak kalmamalıdır. Bu da sadece yeni oyuncunun elinde olan bir şey değil, yeni oyuncu seçiminin uygun yapılmasıyla elde edilen bir sonuçtur.

Her oyuncu, yerini dolduracağı oyuncunun oyun kimliğini taklit edemez zira, ya da benzer bir oyun çıkaramaz.

Oysa seyirci, o karakterin tarzına ve oyununa alışmıştır; özellikle beğendiği karakteri canlandıran sevdiği oyuncuyu ailesinin bir üyesi gibi görür. Bu da yeni gelen oyuncuyu daha da zora sokar.

Anlayacağınız, *Yaprak Dökümü*'nün yeni Şevket'i Hasan Küçükçetin, belki kendisine uygun başka bir rolde parlayabilecekken, yok yere eleştirilere hedef oldu böyle.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Recep İvedik'i halk kahramanı yapan kim aslında?

Telesiyej 14.02.2009

Cumhuriyetimizin başarılı **aydınlanma** projesi 21. yüzyılın ilk halk kahramanını da üretmiş oldu böylece.

Halkımızın, özenli, modern ve ülküsü ince ayarlı bir eğitimin sonucunda oluşan kültür ve beğenisi; kendi idolünü, Nasreddin Hoca'ların, Hacivat-Karagöz'lerin, Aziz Nesin'lerin mirasından da yararlanarak seçmiş durumda. Hem de bu idolü kırmızı halılardan geçirerek, kahramanlaştıracak...

Recep İvedik 2'nin, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılan galasında konuşan Şahan Gökbakar, "Recep

İvedik bir halk kahramanıdır” dedi. Galaya gösterilen ilgiden çok memnun olduğunu belirten Gökbakar, yarattığı kahraman için şunları söyledi; “Hakikaten film vizyona girdikten sonra insanların gösterdiği tepki yüzünden halk kahramanı yakıştırması geldi. Bize gelen e-maillerle de çok doğru bir yakıştırma olduğunu anladık. Recep İvedik, o nedenle bir halk kahramanıdır”.

Che bella!

Sonunda dekadadan bir halk kahramanımız da oldu demek!

Ana haber bültenlerinde gala haberi verilirken, alt yazı olarak Recep İvedik’in halk kahramanı olduğu duyuruldu ayrıca.

Vehbi’nin kerrakesine gelecek olursak da, durum şudur aslında; hemen hemen bütün dillerde **çöküşü** tanımlayan anlamlı bir kelime vardır; biz bu kelimeyi, **dekadan** olarak telaffuz ediyoruz bugün. Recep İvedik ve benzeri oluşumların, geniş kitleler nezdinde kabul görmesi, aslında bunların oluşturdukları **dip kültürün** neden olduğu bir dekadans durumu değildir; dekadans olan, bu ürünleri satın alan ve onaylayan kitlelerin, içine sürüklendikleri durumdur aslında.

Recep İvedik, belki sıradan bir popüler kültür figürü olabilir. Ancak bu sıradan figürün, bir halk kahramanına dönüştürülmesinden halk değil, Cumhuriyet aydınlanmasını sekteye uğratan, demokratik değerlerle buluşturmayan, seçilmiş ve atanmış, gelmiş geçmiş tüm kişiler sorumludur bence.

Yeni halk kahramanımız Recep İvedik, vatana millete hayırlı olsun!

Yol Arkadaşım ısıyor

Akdeniz’in en önemli mimari tarzlarından birine sahip olan Cunda Adası, insanın ruhuna küşayış verdiği gibi, bir televizyon dizisine de ruh katabilirmiş meğer.

Mekan özelliğinin ve ambiyansının bir sinema filmi ya da TV dizisine katkısı son derece önemlidir; bunlar gerçek birer karakterdir çünkü, iyi yorumlanıp kullanıldıklarında işlevleri büyük olur.

Kanal D’den, Star TV’ye geçen Yol Arkadaşım dizisinin başlangıçtaki donukluğu, soğukluğu ve hayatla olan dramaturjik uyumsuzluğunun zamanla Cunda ve Ayvalık havasının, suyunun, renginin ve enerjisinin olumlu etkisinde kalarak değiştiğini fark ettim bu haftaki bölümünde.

Dizideki oyuncuların, karakterlerini daha içtenlikle canlandırdıkları, gerçek bir ada sakini duygusuna sahip olmaya başladıkları dikkat çekiyor artık. Ayrıca son bölümün draması içinde yer alan fabrika sahibi Rıza Bey’in oğlu İlker’in, babasına kızıp lokma satmaya başlaması da, hem bir Egeli tepkisi olarak, hem de varlıklı adamın müteşebbis oğlu olarak ters bir durum yaratmadı; aksine inandırıcı, sıcak ve komikti.

Rukiye rolündeki Goncagül Sunar, *Yol Arkadaşım*’ın yeni bölümlerinde önemli bir gelişme göstererek karakteriyle çok iyi buluşmuş ve rolüne hayli ısınmış durumdaydı.

Dizinin yönetim ve çekiminde de iyileşme gözleniyor bana göre; özellikle ışığın artık daha iyi kullanıldığını düşünüyorum; mekanların karakteristik özelliklerini ortaya çıkaran bir aydınlatma ile yüz çekimlerinde oyun duygusunu güçlendiren bir ışık uygulanmış.

Meserret'i canlandıran Şeyla Halis, önceleri abartılı bir komik karakter çiziyordu, şimdi o da daha ekonomik bir oyun çıkarıyor bence.

Dizinin başkarakteri Ayla rolündeki Özge Özberk, duru güzelliği ve iddiasız oyunuyla rolüne hep yakışıyordu. Son bölümdeki oyunu yine sakın, mimik dozajı son derece ayarlıydı; ama aynı zamanda görünmeyen, ancak hissedilebilen bir duygu ve **duruş** sergiliyordu ki bu da onun oyununu ayrıcalıklı kılıyordu.

Son bölümdeki Zeytin TV ve yemek programı hadisesi de, yörenin kültürüyle birebir buluşan bir yan tema olarak diziye sıcaklık katmıştı. Çağan Irmak'ın senaryosunu yazdığı ve süpervizörlüğünü yaptığı; Emre Karakuşak'ın yönetimini, Bahadır Atay ile Ilgaz Giritlioğlu'nun yapımcılığını üstlendiği *Yol Arkadaşım*'ın tek önemli eksiği Cunda Adası'nı karakterize eden dünyanın en sempatik kedi popülasyonunun bir karakter olarak dizide yer almamasıydı bence.

Bir de deniz kültürüne önem verilseymiş keşke...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çok yaratıcı yarışma programı fikirlerim var, çooook!

Telesiyej 16.02.2009

Yaşadınız vallahi!

Cömert bir günümdeyim yine ve bir o kadar da yaratıcıyım yavru! Beynim durmadan üretiyor, birbirinden janjanlı fikirler elele tutuşmuş ront yapıyorlar zihnimde. Yiğitler çıktı meydana hepsi de birbirinden merdane. Ne yapsam bu kadar fikri, nerelere koysam bilemiyorum; doluya koyuyorum almıyor, boşa bile koysam taşıyor! Bu kadar yaratıcılık da tek bir kula yüklenir mi Allahım? Utançtan eziliyorum, kavruluyorum, bana bahşedilen bu değerli armağanı doğru ve iyi bir gaye için kullanmak istiyorum ama; diğer taraftan da sebil gibi dağıtacağım bu üst düzey yaratıcılıklarımdan benim ne ticaretim olacak diye kahırlanıyorum. Kendime saklasam kimselere yar etmesem de neye yarayacak ki? Kim bilecek o zaman benim bir yaratıcılık buhranına kapıldığımı, kaynayıp kaynayıp coştuğumu? Bir ücret mukabilinde dağıtsam bu eşsiz fikirlerimi diye de düşünmedim değil ama, kimi nasıl ikna edeceğim hiç ipucu vermeden? Gelin, bende muazzam fikirler var ama önce bastıracağınız parayı, alacaksınız karoyu desem, kim inanır ki? Hiç kimse! E, fikri söyledikten sonra da kim öder bedelini? Neticede bu topraklarda zaten pek para etmez kuru fikir. Fikir dediğin biraz ıslak olacak, etine dolgun, üstü kehribar gibi kızarmış, içi yumuşak ve hafif nemli bir kuzu budu kıvamında olacak. Hem gözü okşayacak, hem lezzetli ve doyurucu olacak! Ben şahsen böylesine hiç rastlamadım ama, kuru fikir diye bir teşbih varsa, **yaş** da böyle olsa gerektir diye düşünmeye zorlandım, bana **kuru kuru fikir veriyorsun** diyeceklerle karşı!

Bu sabah kahvaltıdan sonra kendimde bir değişiklik fark ettim, birden olmadı, Borges'in körlüğünü tarif ederken söylediği gibi, yavaş yavaş inen bir yaz akşamı misali... hafiften bir heyecan dalgası sardı önce benliğimi, sonra usul usul beni neşelendiren fikirler oluşmaya başladı zihnimde, o fikirler başka fikirlere yol açtı, derken hayli tuhaf ve bugüne kadar hiç düşünülmediğine emin olduğum birçok yeni fikir üşüştü aklıma. Hepsisi de –belki de bu sabah gazetede okuduğum o tuhaf yarışma haberleri yüzünden- televizyonlar için yarışma programlarıyla ilgiliydi nedense. Ama ne fikirler! Bilseniz –ki, birazdan bileceksiniz- şaşar kalırsınız, ben de şaşıtm, ne yalan!

Mesela, **birdenbire karşılaşılan generalin karşısında en hızlı ceket ilikleyen siyasiler yarışması** yapılırsa diye düşünüyorum. Kazanan için ödöl olarak, Zihni Sinir'e, general görünce kendiliğinden iliklenen bir ceket sipariş edilse. (Üstten düğmeli ama içten fermuarlı olabilir bu ceket. Fermuarın metal malzemesi general apoletlerindeki yıldızlara duyarlı olmalı, karşılaşıncı şak diye kapanmalı bu akıllı fermuar.)

Sonra, **belediye başkanlarından en hızlı randevu alma yarışması** düzenlenmeli. Bunu başarana da ödöl olarak, yarışmaya hangi şehirden katılıyorsa, o şehrin Büyükşehir Belediye Başkanı'ndan seçimlere kadar her gün bir kahve içimliği süre için randevu alınmalı.

Pabucunu en yüksek dama kim fırlatır yarışması da eğlenceli olabilir doğrusu. En yüksek dama pabucunu fırlatan yarışmacıya ödöl olarak tek bir altın suyuna batmış pabuç ve dama fırlattığı pabucunu kaybettiği için de aynı modelden bir çift yeni pabuç verilmeli.

Emekli büyükelçilerin, emekliliklerinden sonra en sosyal demokrat olma yarışması da ilginç olur kanımca. En sosyal demokrat olan büyükelçiye verilecek ödölü tayin etmek bana düşmez tabiatıyla. Bu konuda Deniz Baykal'dan bir yardım rica edilebilir diye düşünüyorum.

Bir seçim döneminde, adayların en çok seçmen öpme yarışması da halkımın ilgisini çekebilir, Hasan Celal Güzel'in seçmen öpme rekorunu kırma şartıyla tabii. Kazanan yarışmacıya ödöl olarak, bıyıklı bir altın dudak heykelciği verilebilir. (Heykeltıraşa not: Bıyıklı dudaklar mutlaka öpme eylemine uygun biçimde, öne doğru uzatılmış haliyle canlandırılmalıdır.)

Kahvelerde vatan millet kurtarma yarışması da, tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizin kahve müdavimlerinin, vatana millete adanmışlıklarının önemli bir göstergesi olabilir. Bu yarışmanın birincisine de ödöl olarak kontenjandan milletvekilliği takdim edilebilir.

Gördüğünüz gibi bende fikirler çok çeşitli, hepsini bir defada burada açmak, açıklamak için yerimiz yetersiz elbet. Ama üst başlıklarıyla sıralamak gerekirse:

En hızlı ve becerikli amatör hanutçuluk yarışması

En hızlı simit sarayları turu yarışması

Medya patronlarına ve basın üst düzey yöneticilerine en etkili yağ çekenler yarışması

Louvres Müzesi'ni en hızlı gezen Türk turist yarışmasını ve daha nicelerini sayabiliriz.

Ne var? Saçma mı buldunuz yoksa?

Peki, Birol Güven'in ekibinin çekimlerine başladığı *Giydir Bakalım* adlı yarışma daha mı mantıklı geliyor size. Kadınlı erkekli dört yarışmacıdan her hafta birinin, 1.500 TL bütçeyle rakiplerini tepeden tırnağa giydireceği yarışmadan bahsediyorum. Alışverişini en kısa sürede ve en ucuza tamamlayanın ekstra puan kazanacağı bu yarışma daha mı az saçma benimkilerden?

Ya Kanal D'nin yakında başlayacak olan *Kocam Sana Emanet* adlı yarışması? Kadınların kocalarını yarışmacı kadınlara teslim edecekleri, onların da aldıkları bu emanete kendi zevklerine uygun bir şekilde imaj verip, ödül kapmaya çalışacakları bu yarışma daha mı mantıklı görünüyor size?

Türkiye geliyor. Orhan Boran'ın *İpana On Bir Soru Bilgi Yarışması*'ndan, yani bilginin erdeminden, günümüzdeki *akluma her düşeni yarışma yaparım* anlayışına geçişteki entelektüel gelişmişliğimizin bir göstergesi olarak önerdiğim yarışmalar, bu zenginliğe yeni katma değerler sağlayacaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyaz'ın bu beyaz halleri de pek beyaz kaçıyor artık!

Telesiyej 18.02.2009

Amerika'da kimsenin yüzüne bakmadığı üçüncü sınıf hatunları reyting ümidiyle şov programlarına getirmek ne kadar sıkıcıysa, neredeyse 40'ına dayanmış bir şovmenin (Beyazıt Öztürk), ikide bir "en büyük sevgilim annem" demesi, ondan da sıkıcı artık bu zamanda!

Beyaz'ın, gittikçe 'daha da beyaz olucam, hanım teyzelerin biricik delikanlısı olmaktan üç otuzuma da gelsem asla vazgeçmiycem, ve de ev kızlarının, bilhassa evde kalmış olanların tek ulaşılabilir aşkları benim, tuttum bu mevkii asla bırakmam' halleri de hepten rutine bağlandı.

Beyaz'ın, geçen cuma akşamki programı için davet edilen, ve tabii bu daveti hiç ikiletmeden kabul ettiğine emin olduğum 37 yaşındaki eski playboy güzeli Carmen Electra'nın gelişi de –ki, tipoloji itibarıyla bir Amerikan köylüsünün en ablak özelliklerini taşıyor kendisi- aynen diğer dünyaca ünlü ve önemli olduğuna inandırılmak istendiğimiz konuklar gibi, günlerce, gecelerce, başımızda borazan çalınarak duyuruldu. (Bu arada sinema oyuncusu diye anons edildi ya, hangi değerli filmin önemli bir rolünde bulunmuş acaba kendisi, bilenebilir mi?)

Ne umuldu bilmiyorum ama, *Beyaz Show*'un bir hafta önce TÜM'de 3,4 olan reytingi, Carmen'li haftada TÜM'de 3,7'ye yükselmışti sadece; AB'de de bir hafta önce 3,9 iken, Carmen'li programda 5,1 olmuştu.

Program ise bir faciaydı bana göre. Carmen Electra'nın, Beyaz'ın yanağını okşayıp, kalçasına dokunup, 'çok yakışıklısın, bu gece randevun var mı' tarzı sıkıştırmaları fevkalade avam; Beyaz'ın yeni yetmelere mahsus mahcubiyeti ve sonradan "Çok utandım, hayatımın en zorlu programıydı" filan deyişleri de, insanı gülsem mi, ağlasam mı, ya da yer yarılacak içine mi saklansam gibi çok çeşitli pozisyon seçeneklerine doğru yönlendiriyordu anlayacağınız!

Beyaz Show'un kendini yenilemesi gerektiği malum.

Ama yenilenme böyle olmuyor ne yazık ki!

Beyaz Show'un, artık iyice eskiyen format bağınazlığından kurtulup, doğru dürüst bir AR-GE (araştırma geliştirme) çalışmasından sonra gerçek bir inovasyon çabasından da geçip, seyircisinin karşısına tam anlamıyla yenilenmiş olarak çıkmasının zamanı geldi de geçiyor bile. Geldiyse iyi, ama geçiyorsa... ne diyeyim o zaman da geçmiş olsun!

İki yaşında haber, haber midir yani?

En hızlı eskiyen şey haberdur.

Televizyonda ise haber, neredeyse ışık hızıyla eskir.

Bu nedenle de, TV haberlerinin ve haber içerikli programların, yayımlandıktan sonra sadece arşiv değerleri bulunur.

Aslında televizyon programlarının hepsi için geçerlidir bu; ama, özellikle içeriğinde haber olan programlar, ne türden olursa olsun –kültür programı dahi olsa- bir daha yayımlandığında, mutlaka bir tekrar yayını olduğu, herkesin farkına varabileceği bir biçimde belirtilmelidir; yayıncılık etiğine uygun olan davranış budur çünkü. Hele adında –*Her Yerde 1 Haber Var*'da olduğu gibi- haber sözcüğü geçiyorsa, programın yayımlandığı kanalın, seyircisine saygı gösterip, bunun bir tekrar yayını olduğunu ekranın bir köşesinden sürekli anons etmesi gerekir. Seyircinin, karşısına çıkan programı hangi duygu ve ilgiyle izleyeceğini önceden bilmeye hakkı vardır zira.

Pazar akşamı kanallar arasında gezinirken, *CNN Türk*'te ilgimi çeken bir programa rastladım; programcı Güven İslamoğlu ve Arkeolog Ümit Işın, ormanlık bir bölgede sis içinde yürüyorlar. Aradıkları, bir antik kent; sonunda ulaşıyorlar da; dev lahit üzerindeki kabartmalardan antik Psidya'nın dağ köylerinden birinde oldukları anlaşılıyor. Güven İslamoğlu'nun ifadesine göre lahit üzerinde Psidya şehirlerinde görülen kalkan ve mızrak kabartmaları var. Ama gördükleri manzara karşısında dehşetle irkiliyorlar. Antik kentin neredeyse her yeri kaçak kazılar nedeniyle delik deşik. Kazılar çok taze; belli ki televizyon ekibini görünce kaçmışlar, ısınmak için yaktıkları ateş hâlâ gürül gürül yanıyor çünkü. Dev lahitle dinamitlenmiş, paramparça. Antik kentin her yerinde dinamit çukurları görülüyor. Oysa antik kentin yola uzaklığı 300 metre var yok.

Hayretle izliyorum programı, Güven İslamoğlu ve arkeolog Ümit Işın, jandarmaya haber veriyorlar, antik kent kontrol altına alınıyor.

Heyecanlanıyorum. Programın adı: *Her Yerde 1 Haber Var*.

Arkeolog Ümit Işın; "Bugünkü kültürümüzün kökeni antik çağlara kadar uzanıyor. Likya kurulmuş, sonra Romalılar gelmiş, ardından Persler, Yunanlılar, Türkler; arada onlarca uygarlık var. Romalılar gelmiş, Likyalılar gitmiş mi? Biri gelince diğeri bu toprakları terk etmemiş ki. Bir arada yaşamışlar. Birbirlerini etkilemişler. İnsanlar karışıyor ama kültür devam ediyor. Anadolu kültürünü genç nesle anlatmak lazım" diyor. Buna

yürekten katılıyorum.

Sonra yoğun kar yağışı altında Antalya'nın Bey Dağları'na tırmanıyorlar, Likya tipi dev arı kovanlarını bize göstermek ve yüz-yüz elli sene önce Türkler tarafından yapılan arı kovanlarının nasıl Likya mezarlarının mimari özelliklerini taşıdığını; kültürün, miras yoluyla nasıl bize kadar geldiğini anlatmak için. Arkeolog Ümit Işın, "Geçmişte olan şeylerin bizle alakası yokmuş gibi davranmamak gerekiyor" diyor.

Programı çok beğeniyorum; çekimini, konseptini, sunumunu, her şeyiyle önemli ve faydalı buluyorum. Programın konseptini de şöyle anlatıyor yapımcısı: "Bize göre her yerde, her evde bir haber var. Bunun için her hafta kilometrelerce yol kat ediyoruz."

Buraya kadar her şey mükemmel, programı yazmak, biraz bilgi almak için internette araştırmaya başlıyorum ki, ne göreyim? Bu program tam iki yıl önce yapılmış ve yayınlanmış. *CNN Türk*'te pazar akşamı yayınlanan bölümü tekrarmış meğer. Yani o antik kent iki yıl önce dinamitlenmiş, ve jandarma iki yıl önce kontrol altına almış o bölgeyi, yapanlar yakalandı mı bilmem, ama her şey iki yıl önce olup bitmiş bile. Oysa programı ilk defa izleyen herkes –benim gibi- yeni bir haber olarak izledi gösterilenleri.

Bunu yapmayın arkadaşlar! İçinde haber olan programları iki yıl sonra, seyirciyi hiç uyarmadan yayınlamayın, aslında uyarmanız da yayınlamamalısınız ya!

Haber, bir defaya mahsus haberdir çünkü!

İki yaşında haber olur mu yavru?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atı olmayan seyirciye 'at bin' öğretmek misali...

Telesiyej 21.02.2009

Pseudo burjuva halleri bunlar.

Küçük, hatta **mini burjuva** manken kızlarımızın, varlıklı bir eşle evlenince, derin bir asalete ve ayrıntılı bir burjuva hayatına çoktandır vakıfmış gibi edalara bürünmeleri yok mu, tam bir neşe kaynağı oluyor insana.

Yavru kim kaybetmiş ki burjuvaziye sen bulacaksın burjuvanı?

Bana bir solukta –fazla değil- beş adet burjuva say bakalım Türkiye'de ikamet eden, ama öz be öz burjuva. Yani öyle Panama şapkası var, fuları var, ya da birkaç şarap markası, puro biliyor filan diye değil, neticede parayı bastıran herkes alır ve bilir onları; hakiki burjuvadan bahsediyorum, kaç nesilden beri hiç hizmet etmemiş; hizmet almış, üretmemiş; ürettirmiş, yönetilmemiş; yönetmiş, hiç seçilmemiş; hep seçmiş, halkın karşısına nadiren çıkmış, hep özel kulüplerde yaşamış, sanat yapmamış; sanatçılar yetiştirip, sanat üretimine yatırım yapıp, mesenlik misyonu edinerek koleksiyoner olmuş, avlanmamış; hep avlamış, hikaye, roman yazmamış ama; kanunlar yazdırmış, şarabın tadına bakmadan, daha kokusundan markasını bilmiş, **kazın** sadece ciğerini yemiş, havaryasız sofradan kalkmamış, operada özel locası olmuş, nerede alkışlanacağını hep bilmiş, zira konser

dinlerken ve opera seyrederken notaları takip etmiş, koloniler kurmuş, dünyanın çeşitli yerlerinde sahip olduğu çiftliklerin yerlerini bile bilmemiş, dünya savaşlarını finanse etmiş ve bir paradoks gibi görünse de demokrasinin bayrağını taşımış.

Var mı bu türden bizim topraklarda?

Yoktur, olamaz da!

Ama nedense bu oyunu oynamayı pek seviyoruz.

Ebruli diye bir program var *tv8*'de, hafta içi her gün 10.00'da başlayıp, –seyredene Allah sabır versin, gerçi bana pek vermedi ama...- üç saat devam eden, YKM'nin velihtıyla evlenen manken Ebru Şallı'nın sunduğu *Ebruli* (ne de yaratıcı bir adı var değil mi) kimbilir ne zamandır var, ben yeni tesadüf ettim. (Bunca zaman sizi bu doyumsuz program hakkında bilgisiz, habersiz bıraktım, görev bilincim pek zayıfladı benim son zamanlarda, ne yalan; ama önünde sonunda yakalıyorum işte, idare ediverin artık.)

Ebruli, bir âlem; aman da ne burjuva, ne burjuva bir program!

En üst düzey sağlıklı beslenmeler, en incelikli bebek bakımları, yok bebekleri için sağdıkları sütlerinin rengi (Ebru'nunki sarıymış öğrendik, ama konuk Pelin Körmükçü'nün beyazmış maalesef!), en özel ve zor bulunur destek gıdalar, en güzel vücutlara nasıl sahip olunur gibi mühim mevzular saatlerce konuşuluyor da konuşuluyor (dile kolay üç saat). Bir de negatif enerji, pozitif enerji, pilates kardeşliği söylemleri var ki, bileklerimi kesmeden nasıl dayandım hâlâ şaşıyorum; ve bütün bu antipatikliğin yanı sıra bir sağlıktır, anneliktir, ailedir, mutluluktur gidiyor. En can sıkıcı cinsinden konuşmalar; insana kendini bir salak gibi hissettiren lüzumsuz ayrıntılarda dakikalarca oylanmalar, *Ebruli*'nin en önemli özelliklerinden.

Ve tabii sağlıklı yaşam için ölümüne çalışmalar... egzersizler.

Höttürü höttürü pilates yapmalar, hem de uzun uzun. (Karbonhidrat toplumunun üyelerine, pilatesvari sağlık egzersizleri yaptırmak da neyin nesiyse!)

Konuk Pelin Körmükçü'nün epidural sezaryen yöntemiyle –elzem bir bilgi bu- doğurduğunu öğreniyoruz bu arada. Bebeği için günlük tutuyormuş, bir de bebeğinin kestiği tırnaklarını saklıyormuş.

Ne tatlı değil mi?

Fakat benim için fazla tatlı, içim bayıldı.

Ne olacak yani? Çocuk büyüüp de, bebekken kesilmiş tırnaklarını görüp, kendisi için tutulmuş günlüğü okuyup; hangi gün kakasının biraz sulu, hangi gün ne renk olduğunu öğrenecek de ne olacak? Duygulanacak, şair mi olacak? İnsan kurumuş sararmış eski tırnaklarını görüp de neden duygulansın ki? Biraz ürkütücü de görünmüyor mu ayrıca?

Tutkuyla bağlı olduğum yalnız ve güzel ülkem modernitesini daha iyi anlamaya başlıyorum bunları gördükçe. Televizyon marifetiyle milyonlarca insana sunulan ve Türkiye modernitesi olduğu hissettirilen, içi boş ve mesnetsiz bir kültürü popüler bir programmış gibi sunmak, zorlanmış ve abartılmış bir çaba sadece. Seyircinin

bünyesi bunu kabul etmez. Nitekim *Ebruli*, reyting listelerinde ilk yüze bile giremiyor (işte bu da bana çok ümit veriyor doğrusu).

Atı olmayan seyirciye 'at bin' öğretmek herhalde sadece bize ait bir şey diyorum ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hülya Avşar Stüdyosu'nda dizi dizi potlar

Telesiyej 23.02.2009

Kamu denilen şey saygı duyulacak ciddi bir velinimettir, arkadaşlar!

Televizyon ise, ciddi bir kamu hizmet aracıdır.

Onun velinimeti, seyirci kitlesi, yani kamudur.

Bu yüzden de televizyon kanalları, seyircinin karşısına abidik gubidik bir entelektüel sermaye ile çıkmamalıdır.

Çıkarsa, televizyonun ciddiyeti bozulur, inandırıcılığı yok olur, o kanal saygısız bir erk durumuna düşer.

Bakarsınız, program yapan ünlü, tasarı yerine tasarım deyiverir mesela!

Yahudi yerine Ermeni, Ermeni yerine Yahudi der.

İsrail'le Filistin'i, Filistin'le İsrail'i karıştırır, karşısındaki konuğun zihnini allak bullak eder!

Savaşın bir kural olduğunu filan söyler, şaşar kalırsınız!

Yahudi cemaatini kastederek, "Müslüman kesim çağrı yapsa, eşit olalım dese," der. Ama sonra kendi de şaşar kendi söylediğine, "Ne anlamda eşit olunacak?" diye sorar!

Ben de haliyle o televizyon kanalının bu işe şaşıp şaşmadığını merak ederim doğrusu.

Beşer şaşar da, kanal şaşar mı hiç?

Bir kurumsal kanal şaşar mı, şaşıрма hakkı var mıdır yani?

Konumuz Türk Max'de yayınlanan *Hülya Avşar Stüdyosu*.

Epeydir seyretmiyordum, Cuma akşamı karşıma çıktı birden.

Gördüm ki, Hülya Avşar Stüdyosu'nda hiç yeni bir şey yok.

Her şey aynı.

Hülya Avşar, yine her şeyi birbirine karıştırıyor.

Ama her şeyi!

Konukları da sanki hiç öyle bir şey yokmuş, Hülya Hanım soruyu en doğru şekliyle sormuş gibi yanıtlamaya devam ediyorlar.

Konuklar bu garabet durumu zaman içinde çözmüşler çünkü, her türlü tuhaflığa hazırlıklı olarak geliyorlar. Zira onların derdi program sahibini düzeltmek değil, kendi meramını anlatmak.

Sonuçta ortaya çıkan da bir nevi durum komedisi gibi bir şey oluyor.

Haberler bunalttı mı, açın Hülya Avşar Stüdyosu'nu mutlaka sizi gülümsetecek bir şeylere rastlarsınız.

Hülya Avşar Stüdyosu'nun Cuma akşamki konuğu Türkiye Yahudileri üzerine birçok kitabı olan yazar Rifat Bali'ydi.

Türkiye'deki azınlıkların sorunlarının konuşulduğu programın temel konularından biri de Davos'tan sonra Türk Yahudilerinin Türkiye'de yaşamaktan duydukları endişeydi.

Fakat Hülya Avşar, çözümü şıp diye buldu: Aramızda evlenelim, birbirimize karışalım, bitsin gitsin bu iş dedi.

Rifat Bali, tatlı tatlı tebessüm ederek, tamam karışalım da, bizim sayımız o kadar az ki erir gideriz gibilerinden bir şeyler söyledi... ama baktı olmuyor; "Azınlık cemaatlerinin ideolojisi, asimilasyona karşıdır" dedi.

Ama Hülya Avşar, pek kavrayamadı Rifat Bali'nin ne demek istediğini; "Benim Yahudi bir arkadaşım var, Türk'le evli, gül gibi geçinip gidiyorlar," diye diretti tatlı tatlı.

Öneri şahaneydi aslında; dünyanın bütün azınlıklarını hiç zor kullanmadan eritip yok etmek için pek dâhiyane bir formüldü. İdeolojik, politik, stratejik aşkı durumlarla çoğunluğun, azınlığı öpüp okşayarak yok etme formülüydü! HA, hiç de şüphe duymuyordu daha önce neden kimsenin bunu akıl etmediğinden! Ve az etti çok etti, "Müslüman kesim eşit olalım diye çağrı yapsa" deyiverdi; "ama ne anlamda eşit olunacak?" Diye sordu sonra, hem kendine hem de konuğuna.

"Zaten kanunen eşitler" dedi Rifat Bali gülümseyerek.

Derken, Türkiye ile Filistin arasındaki gerginlik ne olacak diye kaygılandı Hülya Hanım! Rifat Bey, hiç bozuntuya vermedi, soru doğru sorulmuş gibi; Türkiye ile İsrail'in arasındaki durum diye başladı sözlerine.

Cuma akşamki Hülya Avşar Stüdyosu'nun yanında, *Komedi Dükkânı* yaya kalırdı doğrusu.

Sohbetin bir yerinde; "Benim bir sürü Yahudi arkadaşım var, aslan gibi çocukları var, hepsi de yakışıklı.." ve "Benim için Allah bir, insan insandır..." dedi ki, bu cümlelerin neden sarf edildiğini ve ne anlama geldiğini ne ben çözebildim, ne de Rifat Bey çözdü kanımca!

Arada bir konu geldiğinde Hülya Hanım, Ermeni Tasarısı'ndan da Ermeni Tasarımı diye söz etti. Rifat Bey hiç bozuntuya vermedi, cevap verirken **Ermeni Tasarısı** diyerek kibarca düzeltmiş oldu sadece. Ama Hülya Hanım bunu farkına varmadı, az sonra bir kere daha Ermeni Tasarımı dedi.

Cuma akşamki programda derin bir sohbet tutturmak istiyordu HA, alabildiğine felsefe yüklü, ama biraz da siyasi bir şeyler de söylemek istedi; "Savaş", dedi bir ara gözlerini kısarak, "Savaş bir kuraldır, dünyanın gidişatı içinde."

Şimdi, gelelim Vehbi'nin kerrakesine.. Neden ısrarla hiç de tarzı olmayan böyle bir program yaptırılıyor Hülya Avşar'a?

Ününe bir yatırım mı yapılıyor dersiniz? Sakın Türkiye'nin en önemli kadın kanaat önderi inşası ve akabinde büyük bir ihtimalle de TBMM'nin en entelektüel milletvekillerinden biri olması için bir gücün (muhtemel Saran Bey'in) göze aldığı riskli ve pek hayalperest bir yatırım olmasın bu?

Yook canım, hiç olur mu?

Şahan Gökbağar'ın 18 yaş sınırlamasına tepkisi haklı mı?

Hayır, hiç haklı değil!

Evet, kültürümüzde ve edebiyatımızda, özellikle halk edebiyatında küfrün yeri son derece önemlidir. İfadeyi zenginleştiren, manayı derinleştiren, duyguyu hayatla birleştiren ciddi ve zevkli bir araçtır küfür. Küfür, bu alanlarda kullanıldığında kendini sürekli üreten, yeni biçimlere dönüştüren, kültür ve sanata yeni değerler katan bir hayat dilidir. Küfrün esas anlamı ve değeri buralarda aranır. Argonun lezzeti, hayatın özünden gelmiş çok anlamlılığı ve işaretleri ruhumuzu zenginleştirir aslında. Ama *Recep İvedik* filmindeki galiz küfürlerin bu söylediklerimle uzaktan yakından bir ilişkisi yok!

Gerçek küfür, ticari olamayacak kadar değerli bir şeydir zira. Yakın zamanda yaşanan en büyük küfür hazinesi de Neyzen Tevfik'tir.

Recep İvedik'teki küfürlerin sözlü ya da yazılı küfür ifadesiyle ve zenginliğiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Çünkü onlar bir değer değil, değersizliğin; bayağılığın ve sadece ticari değer sağlamak için tüketicinin (seyircinin) sömürülmesiyle ilgili, galiz alana giren; hiçbir kültürel ve sanatsal bağlantısı olmayan eklemsiz ucuzluklardır.

Recep İvedik'teki **küfür döşemesinin** ifade özgürlüğüyle hiçbir ilgisi olmadığı gibi, bir türlü sektörleşememiş ve kurumsallaşamamış sinemamızın kendi mesleki etiğini de ne derecede oluşturduğunun bir göstergesidir. Ve bu filmde yer alan küfürlerin temsilinin hayatla hiçbir ilgisi yoktur.

Değerlendirme ve Sınıflandırma Üst Kurulu'nun "Recep İvedik 2" filmine getirdiği 13 yaş sınırını yeterli bulmayıp bu sınırın 18'e çekilmesi gerektiğini söyleyen Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'a tepki gösteren Şahan Gökbağar, "18 yaş sınırlaması insafsızlıktır," demiş.

18 yaşın altındakilerin **galizlikten** korunması neden insafsızlık olsun?

Galizlik ve küfür ayrı şeylerdir, çok ayrı hem de!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Murat Aslan'ın 'Umut' filmi ve "Ben olsaydım yapar mıydım" sorusu

Telesiyej 25.02.2009

Cuma günü gösterime girecek olan bir filminden bahsetmek istiyorum bugün: *Umut*'tan.

Murat Aslan'ın senaryosunu yazıp yönettiği, Selim Erdoğan, Seda Bakan, Zeynep Tokuş, Zafer Algöz, Bertan Ceylan, Asu Maralman, Mazlum Çimen ve Fikret Hakan'ın oynadığı *Umut*, iki gün sonra gösterilmeye başlanacak; ama hoş bir rastlantıyla filmi basın gösteriminden de önce görme imkânı buldum ve *Umut* hakkında bir şeyler yazmak istedim; saf ve duyarlı bir film çünkü *Umut*.

Bir dram filmi.

Aynı zamanda eski Yeşilçam sinemasının bazı melodram filmlerinin olumlu sayılabilecek atmosferini ve duygusunu da içeriyor. Filmin yönetmeni Murat Aslan, bunu bilinçli bir biçimde inşa etmiş.

Umut, içeriğinin (senaryosunun) taşıdığı önemli özellik bir yana, özünün taşıdığı safiyetle ilgimi çekti her şeyden önce.

Türk sineması, sayısı az da olsa son dönemde başarılı filmler üretiyor. *Umut* da bana göre bu kısacık zincirin yeni bir halkası olmaya aday.

Murat Aslan, filminde hayatın, sistemin ve günümüzde bu ikisinin buluşmasından doğan trajik denebilecek bir çaresizliğin sonuçlarıyla yüz yüze getiriyor seyircisini.

Yönetmen bir röportajında; "*Umut*, izleyicisine aşk başlığı altında sevgi, şefkat, merhamet, fedakârlığın limitlerinin nasıl zorlanacağını ve gerçek aşkın hüznünde gizli olduğunu anlatıyor" diye açıklıyordu filmini. Hayalinde filmini kurgularken, kültürümüz içinde yer alan *Deli Dumrul Destanı*'ndan da esinlenmiş; bu destanda yer alan **can pazarlığını**, günümüzün sosyal, ekonomik ve vicdani çatışmalarının insani merkezine oturtmuş.

Umut'un draması ve beklenmedik sürpriz finali, insanı kendisiyle yüzleşmeye davet ediyor adeta; ve şu soruyu sormak zorunda bırakıyor: "Ben olsaydım yapar mıydım?"

Umut'un özenli bir rejî çalışması var. Senaryonun naif ruhu, filmde olgun bir biçime kavuşmuş bence. Murat Aslan, mekân duygusunu aktarmada, ışıkla **mekânı resmetmede**, atmosferle oyuncu yönetimini buluşturmada, duygusal kurgu yaratmada, oyuncuların ara jestlerini değerlendirmede oldukça başarılı. Bu arada filmin başoyuncularından biri olan altı yaşındaki Bertan Ceylan'ı ilk filminde bu kadar iyi oynatmak ve iç

dünyasını oynadığı karakterle buluşturmak pek de kolay olmasa gerek.

Ama filmde beni en fazla şaşırtan oyuncu Fikret Hakan'dı doğrusu. Mafya babası rolünde muhteşemdi bence. *Umut*, aktörün 205. filmiymiş; itiraf etmeliyim ki, ilk defa bu kadar farklı bir oyun çıkardığına tanık oldum.

Umut, seyirciye farklı okuma olanakları sağlayan bir film; seyircisini vicdanıyla baş başa bırakan bir insani yaklaşımın yanı sıra, bir alt okumayla, sistemi de eleştiriyor.

Umut filminin müzikleri, Mazlum Çimen'e ait. Filmin duygusuyla ve kültürüyle neredeyse birebir buluşan ve filmin derinliğini zenginleştiren müzikler bunlar. Mazlum Çimen filmde rol de almış ayrıca; organ mafyası simsarı rolünde hayli başarılıydı bana göre.

Umut, görülmeye değer bir film.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İbo Show'da olanlar ve feodal kültür ikonlarının etik dersleri!

Telesiyej 26.02.2009

Kentsel bir olgu olan televizyonculuk, Türkiye'de acaba ne zaman feodal kültür ikonlarının sunuculuğundan, yönlendirmesinden ve yönetiminden kurtulacak merak ediyorum.

Pazar akşamı, İbo Show'da canlı yayında konuk olan Yıldız Tilbe'ye İbrahim Tatlıses'in neler yaptığını pek bilmeyen yok artık herhalde. Yine de bilmeyenler için özetleyecek olursak.. Yıldız Tilbe şarkı söylerken, İbrahim Tatlıses, **nasılsa program benim, istediğimi yaparım** edasıyla şarkıyı kesip, "Sen şimdi burada ne demek istiyorsun" gibilerinden bir soru sormak istemiş, ama sanatçı haklı olarak buna aldırmayarak şarkısına devam etmiş; İmparator İbo da bu duruma pek kızmış, kükremiş de kükremişti. Bir nevi dur emri vermesine rağmen durmayan Yıldız Tilbe'nin kendisine saygısızlık yaptığına inanan Tatlıses, bunu cezasız bırakmamış, bugüne kadar Yıldız Tilbe'ye yaptığı iyilikleri bir bir döküp saçmıştı ortaya.

Derken kendini tutamamış, daha da ileri gitmiş; "Sen bir zamanlar bana telefon etmemiş miydin, 'beni dövdüler' dememiş miydin, ben seni pezevenklerin elinden kurtardım" deyivermişti.

E ne de olsa imparatordu o tabii! Ama biraz ağzı gevşek bir imparator!

Yıldız Tilbe, "Beni kimse pezevenklerden filan kurtarmadı. Ayrıca sizden yardım istediysem bunu niye burada, herkesin önünde söylüyorsunuz, çok ayıp ediyorsunuz" deyip, programı terk etmişti.

Tilbe'nin programdan ayrılmasının ardından, İbo daha da coşup, iktidarını gülle gibi çakmıştı ortaya; "Ne zaman yayına çıksa 'şunu yapmam, bunu söylemem, şunu sorma, bunu anlatma' diye talepte bulunuyor. Lanet olsun kardeşim. Gelmezsen gelme. Şarkını da istemiyorum seni de" dedi, ama bu da yetmedi ona... orkestraya dönüp; "Bundan sonra da Yıldız Tilbe şarkısı çalmayacak burada. Eğer bir daha şarkısını söylersem haysiyetsiz

ve onursuzum. Çünkü bu canavarı ben yarattım. Bitmek üzereydi, ben yeniden gündeme getirdim. Hadi güle güle. Benden uzak ol istersen Mısır'a sultan ol. Öleceğimi de bilsem bir daha onun şarkısı burada çalmayacak" demişti.

Türkiye'de en tehlikeli şey, bir erkek egemenin, feodalın eline bir TV programı vermek galiba; zira, hiç umulmadık anda azabı depreşirir, eski defterleri açar, söyleminde sıkıştığında da bol bol Allah'ın adına sığınır; yani, hem imparatorluk erkini hem de dinî erki kullanır ve bunu bize etik davranış olarak sunar.

Kişisel hesaplaşmalar kamu önünde yapılamayacağı gibi, bir erkeğin bir kadınla hesaplaşması da kabul edilemez. Hele bir sunucunun –nesine güveniyor olursa olsun-, kanalı ve ekranı kendi adına kullanması affedilir bir şey değildir. Programın ekranda akıp giden saniyeleri hiçbir sunucunun kendi mülkünde değildir zira; bu saniyeler aslında seyircinin mülkünde olan bir **zamanın** parçalarıdır. Program ve sunucu o zamanı seyirci adına **içeriklendiren** ve **biçimlendiren** bir araçtan başka bir şey değildir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düz okuma müptelası eleştiri erki ve Bir Bulut Olsam...

Telesiyej 28.02.2009

Her şeyi düz okumaya alıştık nicedir.

Bazı işaretleri hiç okuyamıyoruz artık.

Ne görüyorsak birebir onu algılıyoruz.

Var mıdır bir görünmeyen anlamı bunun diye bir an için olsun kuşulanmıyoruz.

Ne kadar görünüyorsa, o kadarını anlıyoruz, bir katur kutur halimiz var işte.

İşaret, özellikle Anadolu kültürleri içinde, hem kültür sanatta hem yaşama sanatında ön sırada okunması gereken, manalandırılması gereken; bilen için kolay olabilecek, bilmeyen için ise oldukça zor bir dildir. Televizyonun egemenliği altında yaşadığımızdan –toplumsal eğitim ve kültürel erozyonlar nedeniyle de-, derinlikli okuma gücümüzü oldukça kaybettik ve **düz okumalar** içinde yolumuza devam ediyoruz.

Örneğin, bir Anadolu kiliminin motiflerinin içerdiği işaretleri benim kuşağımdan sonraki kuşak sadece bir desen, bir şekil olarak algılıyor; kilimin, genç kızların elinden çıkmış bir aşk mektubu olabileceğini aklından bile geçirmiyor. Neden geçirsin ki zaten, ona kimse öğretmiyor bunu.

İşaretler artık biz kentlilere yabancı.

Zengin bir konakta –feodal erkek egemen dayatmasıyla-, ağa oğluyla zorla evlendirilmiş bir genç kız, yaşadığı konağın banyosunda değil de; ahırında, kendi adını taşıyan atın önünde, samanların arasında bir leğen içinde yıkanmayı seçiyorsa, bu güçlü bir **pasif karşı koyma** işareti olabilir mesela. Radikal bir reddiye de olabilir hatta.

Tıpkı, Kanal D’de pazartesi akşamı başlayan *Bir Bulut Olsam* adlı dizide olduğu gibi.

Fantastik leğende yıkanmak!

Ama *Sabah Günaydın*’ın TV eleştirmenine göre “fantastik leğende yıkanma sahnesi” bu. (Fantastik mi? Fantezi demek istiyor galiba!) Ve de “olay biraz daha teatral bir hal alsın diye” yapılmış. (Teatral’den neyi kastettiği de bir merak konusu tabii.)

Düz okumalar; medya piyasasında düz yazmaları, düz anlatımları gerektiriyor tabii, buna da alıştık artık.

Birebirlik her şeyin piyasa değeri daha yüksek zira. Bu nedenle eleştiri **erkimiz** de biraz farklı anlatım işaretleri olan bir görsel ve işitsel ifadeyle karşılaştığında bocalıyor haliyle.

Ulaş İnaç’ın yönettiği, Meral Okay’ın senaryosunu yazdığı; içinde aşkın, sosyal sorunların ve mayın gibi bir beladan yola çıkarak, dolaylı da olsa sistemin eleştirisi olan *Bir Bulut Olsam* adlı dizi, son zamanlardaki en manalı yapımlardan biri gibi görünüyor.

Sabah Günaydın’daki yazı –belli ki rakip grubun ve kanalın yapımı olduğu için-, yüzeysel, teknik aksaklıklarla ilgili ve hiçbirisi aslında öze dokunmayan eleştirilerle yerden yere vuruyor Kanal D’nin yeni dizisini. Niyetin manası fazla açık olduğu için de biraz ayıp oluyor okura karşı. Aynı tip eleştirel bakış, atv’nin dizileri için de beklenmez mi o zaman?

Her şeyden önce önemli olan, özün esaslı bir biçimde inşa edilip edilmediğidir oysa; ve Meral Okay’ın senaryosunda, **öz** hususu oldukça ikna edici görünüyor bence.

Bir Bulut Olsam’da, feodal yapının, günümüze uygun olarak nasıl evrildiği oldukça net bir biçimde sunuluyor seyircinin dikkatine. Dünün ağası; bugünün belediye başkanı, dünün aşiret reisi; bugün kostümlü kravatlı, çağdaş biçimli bir görüntü içinde. Dünün astığı astık kestiği kestik feodal veliahtı; bugün kentte bile pek rastlanmayacak kadar âşık bir delikanlı.

Bir Bulut Olsam’da, dizilerimizde pek fazla yer almamış bir **dış boyut yeniliği** de var; Birleşmiş Milletler, sınıra döşenmiş mayınları arıyor. Bunu da bir Türk doktor öncülüğünde yapıyor. Uzmanlık alanı cerrahi olan Dr. Serdar, bir taraftan bölgenin sağlık ocağında doktorluk yaparken, diğer taraftan Birleşmiş Milletler’in bir görevlisi olarak sivillerden oluşan bir grup gönüllü ile mayınlı sahada çalışmalar yapıyor, mayın arıyor.

Seyircisine saygılı yönetmen

Midyat’ın Güzelyurt sınır kasabasında yaşanan oldukça uç sayılabilecek olayları işleyen bu dizi, her şeyden önce rejisiyle dikkatimi çekti. İlk bölümde yer yer sinema tadında sahneler vardı. *Türev* adlı sinema filmi, 2005 yılında Altın Portakal alan Ulaş İnaç, dizi seyircisine saygılı bir yönetmen; ki, bu da pek sık rastladığımız bir şey değil aslında. *Bir Bulut Olsam*’daki rejî ilgimi çekince, biraz dolaştım internette, hayli ilginç bir hikâyesi var, size de aktarmak istiyorum bu yüzden. Ulaş İnaç, Saint Benoit’da okurken yarı zamanlı olarak konservatuarda keman bölümüne devam etmiş. Müziğin yanı sıra fizik ve edebiyat da çok ilgisini çekiyormuş o zamanlar. Liseden sonra Fransa’ya fizik okumaya gitmiş. Bir yandan da Paris Konservatuari’na devam etmiş. Müzik ağır basınca, operada kalmış; 13 yıl boyunca Paris Operası’nda sahneye çıkmış. Bu arada yazdığı *Picasso Kötüdür* adlı senaryosunu bir Fransız yapım şirketine satmış. 2003 yılında Türkiye’ye dönerken aklından sinema alanında üretim yapmak geçiyormuş ve görünen o ki, bunu başarmış da.

Ulaş İnaç, *Bir Bulut Olsam*'ın senaryosunu hem doğru yorumlamış, hem de senaryonun ruhuna hayli katkıda bulunmuş izlenimi veriyor; senaryonun görsele dönüşmesi için gerekli olan durum analizi çalışması, yönetmen yorumuyla zenginleşmiş. Yönetmen, özellikle oyuncuların canlandırdıkları karakterlere nüfuz etmeleri ve **durumun duygusunu** ele geçirip, yeniden üretebilmeleri için, belli ki titizlikle çalışmış. Ulaş İnaç'ın, son derece başarılı bir oyuncu yönetmeni olduğu anlaşılıyor; senaryonun özüne yönelik yolculuk da, bu yönetmen için daha çok **oyundan** geçiyor sanırım.

Bir Bulut Olsam, dramaturjik olarak TV dizilerimizin artık kemikleşmiş bazı normlarına ve formlarına uyuyor olsa da, yenilikler vadeden açılımları da var; mesela, insanı ve toplumu sarmalamada **iç dünyalar** ve bunların dışı vurumu olan jestüellerin derinliğine hayli sahip gözüküyor; böylece, TV dizilerindeki alışılacagelmiş drama yaklaşımının keskin köşeleri de törpülenip **yuvarlaklaştırılmış** oluyor.

Bir Bulut Olsam, bilinçsiz de olsa artık bir arayış içine girmiş olan televizyon seyircisinin beklediği, hatta belki de aradığı saygıyı, sorumluluk düzeyinde özümsemiği anlaşılan bir ekip çalışmasına sahip.

Türkiye insanı şaşırtıyor.

Bazen en zor anlarda bile bir sürprizle karşılaşabiliyor insan.

TV kanalları bu kriz ortamında, en tutmuş dizilerinin bile bütçelerini kısıtlayıp yayınlarını azaltırken; –ilk bölümden kaynaklanan bazı önemsiz hatalar olsa da- yapımı dikkatli, profesyonel titizliğe sahip yeni bir dizi yayınladığı için Kanal D'yi kutlamak gerek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medyada neden sadece Deniz Seki'yi gördük o mahut olayda?

Telesiyej 04.03.2009

Deniz Seki'nin başına gelenleri bilmeyen yok artık.

İlk günlerde bütün gazetelerin birinci sayfasında Deniz Seki vardı o mahut olayla ilgili olarak.

Sonra da devamı geldi elbet; tutuklandı, ilk gece ağladı, kendini dine verdi, filan... hemen her gün bir Deniz Seki haberi var gazetelerde ve eklerinde.

Peki, Deniz Seki'nin tutuklandığı operasyonda, onunla aynı hukuki durumda olan başkaları yok muydu?

Vardı elbet. Şöyle bir adları geçmiştir mutlaka ama kimliklerini, toplum içindeki pozisyonlarını biliyor muyuz onların? İlk günkü haberlerde, "gözaltına alınanlar arasında bazı işadamları ve işadamlarının çocukları da bulunuyor" diye bir ibare vardı mesela. Sonra öğrenemedik onların kim olduğunu. Medyada ön planda hep tek bir kadın vardı: Deniz Seki.

Erkeği kollayan, kadını kolayca infaz eden bir **medya operasyonuydu** bu. (Ki, hâlâ, her gün içeriden gelen haberlerle bir bakıma devam ediyor bu infaz.)

Suçluluğu ya da suçsuzluğu henüz kesinleşmemiş birinin bu kadar çok teşhir edilmesi, hakkında bu kadar haber yapılması, yıpratılması, medya etiğine sığıyor mu peki?

Neden aynı operasyonda tutuklanan erkeklerle ilgili haberlere rastlamıyoruz hiç?

Medyanın –her alanda- kadına yönelik yargısız infaz operasyonları, kreşendo bir durum arz etmeye başladı son yıllarda.

Kadın hakları örgütleri –en azından bu son örneği vesile ederek-, ciddi düzeyde kamuoyunu bilinçlendirecek, **kadın sorununu** –üstü örtülemeyecek, ortadan yok edilemeyecek biçimde- gündeme getirecek tartışmalar düzenlemeli, eylemlerde bulunmalılar artık!

Medya, bu operasyon haberlerinde Deniz Seki'yi çok fazla kullandı. Böyle yaparak ona haksızlık etti. Ayrıca, yargıda olan bir dava konusunda çok fazla yayın yapmış oldu; aynı davanın diğer tutuklularından değil, Deniz Seki'den bahsedildi sadece.

Ayrıca, kabul edilen Uyum Yasaları içinde yer alan hukuk normları ve etiğine göre, dava sonuçlanana kadar, duruşmaları şu veya bu şekilde etkileyecek haberler yapılamaz denilmiyor muydu?

Medya, Deniz Seki olayını sömürmekten vazgeçmeli artık, dava sonuçlanana kadar sessiz kalmalı, sakın durmalı biraz.

***Avrupa Yakası* ve dizi yapımcılarının doymaz iştahı!**

Avrupa Yakası artık biyonik bir dizi haline geldi.

Organik karakterlerden, yapay, biyonik karakterlere geçi geçiveriliyor. Anında kol bacak göz kulak değiştirilir, yerine yenileri takılır hiç anlamazsınız gibi bir durum, anlayacağınız.

Bu kaçınıcı değişiklik ve karakter yenileme?

Gazanfer Özcan'ın vefatından sonra, onun canlandırdığı karakterin yokluğundan doğan boşluğu, gençliğinde Dilber Hala'ya tutkun olan ama ona kavuşamayan pamuk işçisi Azim dolduracakmış. Altı kez evlendiği halde Dilber'i unutmayan Azim'i de Ata Demirer oynayacakmış.

Aman ne buluş!

Salağız biz he mi?

Önümüze ne koysanız, ne bu yavu demeden yer, beğeniriz çünkü.

Televizyondan başka eğlencesi olmayan, ekonomik kriz nedeniyle evinden dışarı çıkamayan seyircinin sabrına yine de pek güvenmeyin derim ben.

Karakter icat etmeler, karakter yenilemeler, –bir komedi dizisidir bu demeyin, öyle de olsa- *Avrupa Yakası*’nda, işba noktasını çoktan geçti artık arkadaşlar!

Televizyon dizisinden, televizyon müsamesesine geçişin anlamlı bir ipucudur bence bu son **buluş** **buluşsuzluğu**.

Yeni bir aşk başlayacakmış şimdi Dilber Hala ile Azim arasında. (Bu arada eski aşğın adı da ne kadar manalı değil mi? Buluştan geçilmiyor canım bu *Avrupa Yakası*’nda.)

Mediokr bir iletişim aracı olan televizyon için bile bir entelektüel sermayeden bahsedilir tabiatıyla. Özellikle şu veya bu biçimde hayatı aksettiren diziler için bu sermaye çok daha önemlidir. En sıradan dizinin bile bir dramaturjik çalışmaya ihtiyacı vardır çünkü.

Avrupa Yakası’nın entelektüel sermayesi, dramaturjik çalışmalarının da ortaya çıkardığı gibi tükenmiş gözüküyor tamamen. Dizi, patinaja girmiş durumda; biraz daha zorlanırsa, balatalarını sıyracak bence.

Dizi yapımcıları, zamanı geldiğinde (ki geldi, Sütçüoğlu ailesinin başında ne ana kaldı ne baba, aile tarumar...) ticari iştahlarını frenleyebilmeliler; aksi halde insan farkında olmadan, Allah korusun gurmeliğten gurmanlığa geçiverir yoksa!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kriterlerini gizleyen bir festival ve Güz Sancısı’nın başına gelenler!

Telesiyej 08.03.2009

Kamuyla buluşan resmî ya da özel, yarışma esaslı her kültürel etkinlik şeffaf olmak zorundadır.

Vizyonu ve misyonu ile ilgili kriterleri ve bu kriterlere uygun olarak alınan kararları kamunun bilgisine, hatta ayrıca değerlendirmesine sunmakla mükelleftir.

İstanbul Film Festivali seçici kurul üyesi Atilla Dorsay’ın, “Kimse kriterlerini açıklamak zorunda değil” demesiyle olmaz bu işler.

Bir festival yarışmasının kendi özgür iradesi olduğu gibi, kendi dışında bir başka irade kaynağı daha vardır tabiatıyla; ki, o da **kamudur**. Özellikle sinema gibi çok boyutlu unsurlara sahip bir sanat alanında estetik ve teknik değerlendirmeler sözlü değil, belgeli olarak açıklanmalıdır. **Kamunun**, böyle bir durumda, estetik ve teknik değerlendirmelerin çok hassas terazilerde tartıldığına inanması gerekir çünkü.

Tomris Giritlioğlu'nun yönettiği *Güz Sancısı* ve Tolga Örnek'in yönettiği *Devrim Arabaları* adlı filmlerin, 28. Uluslararası İstanbul Film Festivali iradesi tarafından, belgeli, ayrıntılı bir açıklama yapılmadan, teknik ve estetik yetersizlik gerekçesiyle yarışma dışı bırakılmaları, fazlasıyla keyfi bir izlenim yarattı.

(Kriterlerini açıklamak zorunda hissetmeyen Atilla Dorsay'ın, "Ben bugüne kadar film hakkında olumlu görüş bildiren bir tek sinema eleştirisi okumadım" demesi de ayrı bir neşe kaynağı oldu, ne yalan! Ben de merak ederdim hep, jüri nasıl seçer bu filmleri diye, meğer eleştirmenlere bakarlarmış.)

Bir de şu husus düşündürüyor insanı; yani uluslararası akademik standartlara sahip –teknik ve estetik- örnekler içeren bir Türk sineması var da, yarışma dışı bırakılan bu iki filmin kalitesi mi tutmuyor sadece, bunu da bilsek iyi olur tabii. (Mesela komşumuz İran'da yapılacak uluslararası film festivali kapsamındaki bir yarışma için gösterilecek titizlik, kriter ve değerler açısından bazı filmleri yarışma dışı bırakabilir belki. Kimsenin bu konuda bir itirazı da olmayabilir; orada dünya çapında bir İran sineması mevcuttur çünkü.)

Ayrıca, uluslararası olduğunu iddia eden bir yarışmanın profesyonel jürisi üç kişiden mi (Atilla Dorsay, Esin Küçüktepepınar, Alin Taşçıyan) oluşur? Bir de üç kişilik jürinin yanında, festival yönetiminden oluşan seçici kurul ibaresi geçiyor haberlerde. Festival yöneticilerinin film değerlendirmede nasıl bir rolü olabilir, (öğrenmenin sınırı yok) bunu da bilmek istiyor doğrusu insan. Vardır belki gerçekten önemli rolleri de biz ayılmamışızdır henüz; açıklasalar da, aydınlansak derim ben.

Uluslararası sinema arenasında var olmak, benim de bir sinemam var diyebilmek, bir iki yönetmene, Cannes'da veya başka bazı yerlerde alınmış birkaç ödüle sığınarak mümkün olabilir mi?

Türkiye'nin uluslararası bir sineması olabilmesi için, yönetmenlerin ve diğer sinemacıların her manada desteklenmeye ihtiyaçları vardır. İçinde bulunduğumuz dönem, vizyon ve misyon olarak bir ayrıştırma değil, toplarlama dönemidir zira. Bu dönem içinde eliminasyon mekanizmalarına çok dikkat edilmeli; yarışmak için başvuran filmler, ancak minimum gerekli kalite düzeyine sahip olsalar dahi (bu iki filmi kastetmiyorum, onların bu değerlere zaten fazlasıyla sahip olduğunu düşünüyorum) saf dışı bırakılmayıp yarışma içine alınmalıdır.

Değişimi izlemek isteriz tabii de...

Değişim rüzgârı, medyatik ve siyasi kaynağından dünyaya yayıldığında, Türkiye de bundan nasipleniyor haliyle.

Bu defa da Obama'nın estirdiği rüzgâr uğradı Türkiye'ye, ama her zaman olduğu gibi sadece küçük bir esinti olarak; görsel medyada bu esinti kendine *CNN TÜRK*'te bir slogan olarak yer buldu: *Değişimi izleyin!*

Obama'nın seçim kampanyasının ana mesajı olan **değişim**, aslında **özle** ilgili bir yükleme sahipken, bizdeki tezahürü daha çok **formatla** ilgili oldu; içerikle ilgili bir minik ya da sıradan farklılık, biçimle ilgili eser miktarda bir yenilik bu sadece. Ancak, bu yeni durum önemli ve büyük bir değişimmiş gibi sunuluyor seyirciye ya o da ayrı.

Örneğin *CNN TÜRK*'te yayınlanan, Reha Muhtar'ın hazırlayıp sunduğu *Çok Farklı* adlı programın değişim adına nasıl bir farklılık yarattığı, sözde değil de özde nasıl bir inovasyon oluşturduğu pek anlaşılmıyor.

Her şeyden önce bu programın kimliği net değil. Yani, ne tür bir program olduğu muğlak; genel tanımlar dışında tam olarak ne anlatmak istediği, televizyonculuk adına gerçekte nasıl bir farklılık yarattığı, farklılıktan ne anladığı pek anlaşılmıyor!

Değişimin felsefi olarak kavramlaştığı bir ülkede yaşıyoruz ama, esasta bir türlü değişemediğimiz için, değişim rüzgarlarını hala dışarıdan bekliyoruz.

Değişimi izleyin diyor CNN TÜRK.

Değişimi izlemek istemez miyiz hiç?

İsteriz elbet.

İsteriz de...

Olsa!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadına yönelik yargısız infazların son kurbanı: Zeynep Tokuş

Telesiyej 09.03.2009

Medya büyük bir güç tabii.

Bırakın televizyon programı sahibi olmayı, bir tv programına konuk olmak, kısa süreliğine de olsa böyle bir güce sahip olmak bile, bazen insanı kılıktan çıkarıp, hiç tereddüt etmeden yargısız infazlar yaptırabiliyor galiba.

Medyada bir süredir gözlenen, özellikle ünlü kadınlara yönelik yargısız infazların sonuncusu, Reha Muhtar'ın CNNTÜRK'te yayınlanan *Çok Farklı* adlı programında, oyuncu Zeynep Tokuş'a uygulandı.

Reha Muhtar'ın sorularıyla yönlendirdiği program konuklarından gazeteci Zeynep Göğüş, TRT'nin dizi çekimi için İran'a giden Zeynep Tokuş'un çarşafı fotoğraf çektirmesinin riyakârlık olduğunu, İran'da ancak kırsal kesimde siyah çarşaf giyildiğini, kadınların artık renkli başörtüsü için mücadele verdiğini, bu oyuncunun menfaat sağlamak amacıyla çarşafı pozlar vermiş olabileceğini söyledi. Gazeteci Zeynep Göğüş, bunları söylerken, iri puntolarla "Zeynep Tokuş'un riyakârlığı" alt yazı olarak ekranda tutuldu. Programda, oyuncu Zeynep Tokuş'la hiçbir telefon bağlantısı yapılmadı, daha önce bu konunun sorgulandığı bir VTR çekimi de yoktu, kısaca **kurbana** hiçbir söz hakkı tanınmadan infaz yapıldı. Gazeteci hanım, bir ara yorumlarında daha da coştı; Zeynep Tokuş'un prematüre bir bebek doğurduğunu, bu yüzden bir depresyon geçirmiş olabileceğini, bir ara eşiyile birlikte Amerika'ya da gittiğini, orada kimlerle temasta bulunduğunun araştırılması gerektiğini söyleyerek, Tokuş'un bazı cemaatlerin reklamını yapmış olabileceği imalarında da bulundu.

Erkeklerin kadınlara yönelik yargısız infazlarına aşınaydık da, bir kadın gazetecinin, erkek egemen soru tuzaklarına böyle kolayca düşüp, hemcinsine –konunun aslını öğrenme gereği bile duymadan- yargısız infazda bulunması pek şaşırtıcı oldu. Konuyu araştırdım, o fotoğrafların, programda konuşulanlarla hiçbir ilgisi olmadığını, aslında çok sade bir açıklaması olduğunu öğrendim; ama diyelim ki var, diyelim ki çarşafli fotoğraf çektirerek bir menfaat sağladı bu oyuncu; riyakârlık mıdır bu? Zeynep Tokuş’un siyasi, sosyal bir angajmanı mı vardı da, aksine fotoğraflar çektirince riyakârlık oldu. Sistemin içinde bir profesyonel çalışma dahi olabilir bu fotoğraflar; bir oyuncunun çektiği fotoğraflar neden yargılanır ki?

Reha Muhtar’ın, “Bunlar yarı çıplaktılar, şimdi de çarşafa giriyorlar,” tarzı konuşmalarla başlattığı aşağılayıcı infaz, Zeynep Tokuş’un oynadığı dizi filminden bazı sahneler ve oyuncunun kapalı çarşıda alışveriş ederken çekilen çarşafli görüntüleri eşliğinde devam etti.

Ben işin aslını öğrendim, istese *Çok Farklı* adlı program da öğrenebilirdi.

Dizinin yapımcıları, çekim bittikten sonra oyuncularını alışveriş etmeleri için kapalı çarşıya götürmek istemiş, ama özellikle o bölgede hanımlar normal kıyafetleriyle sokakta dolaşamayacakları için de çarşaf giymelerini söylemişler. Bu arada yapımcıların, dizinin promosyonu için İran’a götördükleri magazin gazetecileri, oyuncuları adım adım takip ettiklerinden, onların çarşafli fotoğraflarını çekip yayınlamışlar.

“İran’da ben de çarşafli dolaşıyordum” diyor gazeteci Ayşe Önal.

Yakın zamana kadar kızı Şafak Pavey, İran’da Birleşmiş Milletler görevlisi olarak yaşayan; hem bu yüzden, hem de mesleki nedenlerle sık sık İran’da, bulunan gazeteci ve yazar Ayşe Önal, yabancı diplomatların yaşadığı bu yüzden de en esnen bölge olan Kuzey Tahran’da bile kadınların artık simsiyah çarşafli içinde dolaştığını, saç göstermenin, kırbaçlanmadan recme kadar uzanan geniş bir skala içinde cezalandırılan ciddi bir suç olduğunu söylüyor. Ayşe Önal: “İran’da reform hayalleri (ki reformdan kastedilen özellikle kadın hakları) Haziran 2005’ten itibaren eski cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi’nin yerine Ahmedinejad’ın gelmesi ile tamamen çöktü. Zaten Ahmedinejad, kampanyasını kadınların fazla serbest olduğu tezine dayandırmıştı. Sözüünü tuttu ve ahlak polisi anlamına gelen Besij’lerin yetkilerini nerdeyse sınırsız yaptı,” diyor.

Erkek egemen bir adım ileri, kadın iki adım geri!

Erkek egemenin bir adım ileri gidebilmesi için, kadını iki adım geriletmesi gerekir, bunu biliriz; ama bir kadın gazetecinin böyle bir harekâtın parçası olmasını açıklamak zor.

Son zamanlarda sıkça tanık olduğumuz kadınla ilgili yargısız infaz girişimlerini biraz farklı düzeyde **okuduğumuzda**, zaten egemen durumda olan erkek erkinin, hayatın çeşitli alanlarında bir miktar daha mevzi kazandığı olgusuyla karşılaşıyoruz. Örneğin Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu yasa teklifinin adı, genel kurula gelince Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu oluveriyor birden.

İlk bakışta basit bir ad değişikliği gibi görünebilir bu; ama öze ilgili takiyeli bir değişikliktir aslında; erkek egemenliği, ideolojik bir mesafe daha kazanmış oldu böylece.

Fırsat eşitliğini hangi erk lütfedecek ki kadınlara? Bakın yerel seçimlere; kadın adayların sayısının listelerdeki **yasak savma** durumuna bakın bir! 29 Mart’ta yapılacak olan yerel seçimler için tüm partiler 2 bin 941 il, ilçe ve beldede belediye başkan adayı olarak sadece 371 kadın aday göstermedi mi?

Birbirinden uzak ya da ilgisiz gibi görünen bütün bu durumlar, –medyada, tıpkı Deniz Seki olayındaki gibi, operasyona karışan erkeklerin değil de, sadece kadınların teşhir edilmesi, Zeynep Tokuş’a yapıldığı gibi yargısız infaz girişimleri, Yıldız Tilbe’nin başına gelenler, genel kurula gelince adı değişiveren Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu, seçimlerdeki kadın adayların azlığı, vs.- aslında sistem açısından bakıldığında birbirleriyle hiç de ilgisiz değiller; diyalektiğin, **her şey birbiriyle ilişkilidir** yasası burada da geçerli.

Türkiye’de kadın sorunu bir zihniyet ve kültür sorunu olarak yoğunluk kazanıyor. Bu yoğunlukta medyanın rolü çok büyük; medya dördüncü kuvvet olarak bu sorunun çözümünde bir paydaş olması gerekirken tam tersine kışkırtıcı oluyor bazen.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Reha Muhtar’la Çok Farklı programı ne diyor, biz ne diyoruz?

Telesiyej 11.03.2009

Gazeteciliğin insani normlarından biri de, kimseye hangi düşünce ve davranış içinde olursa olsun **riyakâr** dememek, kimseyi sözlü ve yazılı olarak riyakârlıkla suçlamamaktır.

Pazartesi günü yazımda, CNN Türk’te yayınlanan

Reha Muhtar’la Çok Farklı programında, dizi çekimleri için İran’a giden oyuncu Zeynep Tokuş’un, çarşafli fotoğraf çektiği için giyabında riyakârlıkla damgalanmasına karşı çıkmış, bunun **yargısız infaz** olduğunu söylemiştim.

Reha Muhtar’la Çok Farklı ekibinden bir açıklama geldi. İçinde –nedense- yazımın tartışmaya açtığı, bir insanın riyakârlıkla damgalanması temasıyla ilgili tek bir kelime bile bulunmayan, ama yazıma cevap olarak gönderilen **“Yargısız infaz yapılmadı”** başlıklı açıklamayı aynen yayınlıyorum.

(Bu arada Reha Muhtar, dünkü *Vatan* gazetesinde de aynı konuyu işlemiş, ama orada da yazı nedenim olan **riyakârlık** suçlamasına hiç değinmeyerek, incelikli bir alan kaydirmada bulunmuş.)

Kişilik hakları alanı...

Çok Farklı programının açıklamalarıyla ilgili –izninizle- benim de birkaç açıklamam olacak.

Pazartesi günü yazımda, “...**kurban**a hiçbir söz hakkı tanınmadan infaz yapıldı,” derken, Zeynep Tokuş’un arandığını ve telefon bağlantısı yapılmak istendiğini bilmiyordum; ama bilseydim de bir şey değişmezdi; aynı fikri, farklı cümleler kurarak savunurdum sadece; sonuç olarak Zeynep Tokuş programda yoktu, bu yüzden de riyakâr olarak ilan edilmesi benim nazarımda hâlâ yargısız infazdır. Zeynep Tokuş, bu davete icabet etmedi madem, keşke konu ona değil de, yukarıdaki açıklamada belirtildiği gibi normlara odaklansaydı sadece. Ama öyle olmadı, uzun uzun genç oyuncu üzerinden varsayımlarda bulunuldu ve riyakârlıkla suçlandı, hem sözlü

hem altyazılı olarak. ("Kişilik hakları değil, bir ülkenin normları tartışıldı" deniliyor ama, Zeynep Tokuş'u –reklam için ya da başka bir şey için- çarşaf giydi diye yargılamak ve ona riyakâr demek kişilik hakları alanına girmiyor mu?)

Ayrıca, *Çok Farklı* programına göre, yazımda; Tokuş'un, İranlı yetkililerin uyarısı üzerine çarşaf giymek zorunda kaldığını, Reha Muhtar'ın programında işlendiği gibi "menfaat" amacı güdülmediğini öne sürdüğüm belirtiliyor. Oysa "İranlı yetkililer" diye bir cümle yok benim yazımda, "dizi yapımcıları" diyorum; ve bunu özellikle belirtiyorum ki, bu durumun, yapımcıların promosyon amaçlı bir girişimi olabileceğini, Zeynep Tokuş'un farkında olmadan bu tuzağa düşmüş olabileceğinin ihtimal dahilinde olduğunu ima etmek için. Telesiyej'deki ifade aynen şöyle: "Dizinin yapımcıları, çekim bittikten sonra oyuncularını alışveriş etmeleri için kapalı çarşıya götürmek istemiş, ama özellikle o bölgede hanımlar normal kıyafetleriyle sokakta dolaşamayacakları için de çarşaf giymelerini söylemişler."

Çok Farklı programının gönderdiği açıklamadaki, *menfaat amacı güdülmediğini öne sürdüğüm* ifadesine de bir küçük itirazım var, bilgim olmayan bir konuda kesin konuşamam, tam aksi; "...diyelim ki var, diyelim ki çarşafı fotoğraf çektirerek bir menfaat sağladı bu oyuncu; riyakârlık mıdır bu? **Zeynep Tokuş'un siyasi, sosyal bir angajmanı mı vardı da, aksine fotoğraflar çektirince riyakârlık oldu,**" demiştim o mahut yazıda.

Kara çarşafı görüntülerin, filmde olup olmadığına gelince. Ben bu konuya hiç girmedim, yazımda da yok zaten; açıklamada neden bundan bahsedildiğini anlamadım.

Açıklamada, "Tokuş dışındaki İranlı kadınların hiç de kara çarşaf giymediği gözleniyor" deniliyor. Gazeteci Ayşe Önal'ın yazımda yer alan açıklamaları ikna edemediyse, 22 Nisan 2007 tarihli *Milliyet* fazetesinde CNN Türk mahreçli **İranlı kadınlara renkli kıyafet yasağı** başlıklı haber ikna eder belki. Ama konu bu da değil aslında;

Pazartesi günü Telesiyej, esas olarak tek bir hususun üzerinde duruyordu; *Çok Farklı*'da, orada bulunmayan, dolayısıyla kendisini savunamayacak durumda olan genç bir kadın oyuncunun riyakârlık yaptığıının söylenmesine itiraz ediyordu.

Ve bu itirazı hâlâ da sürüyor!

Program ekibinin açıklaması

"Taraf gazetesinin dünkü (9 Mart 2009, Pazartesi) nüshasında birinci sayfada 'Çarşafı Zeynep'e yargısız infaz' başlığıyla bir makale yer aldı. Telesiyej TV köşesine ait makalede, CNN Türk'te yayınlanan 'Reha Muhtar'la Çok Farklı' programında, TRT dizisi çekimi için İran'a gidip kara çarşaf giyen Zeynep Tokuş'a cevap hakkı verilmediği belirtildi. Tokuş'un, İran'lı yetkililerinin uyarısı üzerine çarşaf giymek zorunda kaldığı, Reha Muhtar'ın programında işlendiği gibi 'menfaat' amacı güdülmediği öne sürüldü.

'Reha Muhtar'la Çok Farklı' programı yayın ekibi, gazetecilik ilkeleri ve etik yayıncılık doğrultusunda hareket ettiğine inandığı Taraf gazetesinde yayınlanmak üzere, aşağıdaki açıklamayı yapmayı zorunlu hissetmiştir:

Gazetenizdeki makalede yer alan Sayın Zeynep Tokuş'la, hiçbir telefon bağlantısı yapılmayarak cevap hakkı

verilmediği iddiası gerçek dışıdır. Programın günlerce öncesinden başlayarak yayın saatine kadar ve birçok defa Sayın Tokuş'un yayına katılması, kendi görüşlerine 'süre kısıtlaması olmadan' yer vermesi konusunda ekibimizce çağrı yapılmıştır. Sayın Tokuş bu çağrılarımızın hepsini geri çevirmiş, ekrana çıkmayı ya da telefonda bağlanmayı kesin bir dille reddetmiştir.

Ayrıca Sayın Tokuş, dizinin görüntüleri basına ilk yansıdığı anda, onların dizinin çekim görüntüleri olduğunu, bu yüzden kara çarşafa girdiği söyleyerek kendini savunmuştu. Bunun doğru olmadığı kısa sürede anlaşıldı. O görüntülerin nitekim sizin de belirttiğiniz gibi Tokuş'un dizi çekimleri sonrası kara çarşaf giyerek, gazetecilerle birlikte çıktığı alışveriş olduğu görülüyor.

Ayrıca Taraf'taki makalede Tokuş'un, İran'ın Kapalı Çarşısı'na gittiği, o semtin muhafazakâr olduğu için kara çarşaf giydiği savunuluyor. Halbuki görüntüler hiç de öyle değil. Yürüyen merdivenli, gayet lüks mağazaların bulunduğu mekân, İstanbul'daki herhangi bir alışveriş merkezini aratmıyor.

Tokuş dışındaki İranlı kadınların hiç de kara çarşaf giymediği gözleniyor. Yani Tokuş'un giyim şekli, bulunduğu mekândakilerin bile dikkatini çekiyor, yadırganıyor.

Zeynep Tokuş'un kıyafeti üzerinden yapılan programda, **Reha Muhtar'la Çok Farklı**'nın konukları, kişilik haklarını değil, bir ülkenin normlarını tartıştı. Bir zamanlar aşkın Paris, Roma, Cannes'da işlendiği TRT dizilerinin yerini, İran ve Arap mekânlarının aldığı konu edildi. Sayın Tokuş'un bilerek ya da bilmeyerek Türkiye'ye kazandırılmak istenen yeni vizyona alet olduğu öne sürüldü. Konu asla makalenizde yer aldığı üzere 'ünlü kadınlara yönelik yargısız infaz' değildir. Saygılarımızla..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hillary Clinton'ın orta şekerli cevapları

Telesiyej 12.03.2009

Yüzünde deruni bir tebessümle ve hoşgörünün dayanılmaz ağırlığıyla, Çiğdem Anad, Pınar Kür, Müjde Ar ve Aysun Kayacı'nın ve Türkiye modernitesini temsil eden bazı figüran gençlerin sorularını cevapladı, ABD'nin yeni Dışişleri Bakanı. (NTV, Haydi Gel Bizimle Ol)

(Ve karşısında, buram buram Türkiye modernitesi mizansenini bulunuyordu.)

Hippi dünya görüşü ve felsefesiyle (!) yetişmiş olan Hillary'nin orta şekerli Türk kahvesini tercih etmesi, –her söylediği gibi– bir mesajdı tabiatıyla: "Orta şeker. Orta şeker benim karakterime daha uygun. Bir keresinde bana denilmişti ki, ben karakter olarak orta yolu bulmaya çalışan birisiymişim. Esasında doğru da bence bu. Her iki uçtan birinde olmak heyecan verici ama, genellikle hayatın geneli ortalarda akıyor. Dolayısıyla kahveye geldiğinde, orta şekerli alacağım."

Amerika, **neo-concu** siyahi kadın dışişleri bakanından sonra anti **neo-concu** olarak görünen beyaz kadın bir dışişleri bakanı tercih etti; Türkiye'de gerçekleşen bu TV röportajıyla da anlaşıldı ki, ABD dünyaya ortada mesajlar verecek, uçları hiçbir zaman desteklemeyecek. Ancak bu **ortadanlık** bir iletişim kamufлаjı mı, yani ABD'nin dünya hâkimiyetiyle ilgili bir kamufлаjı mı, yoksa gerçekte ılımlı bir egemenlik politikası mı bunu merak

ediyor insan.

Programda Müjde Ar'ın, bugüne kadar dışişleri bakanlığı yapan kadınların erkekleri aratmadığını hatırlatarak **"Siz daha ılımlı, daha barışçı mı olacaksınız"** sorusuna da, Hillary Clinton: "Ümit ederim ki, iyi bir bakan olurum. Ben ülkemi en iyi şekilde temsil edebilmeyi arzu ediyorum. Ümit ediyorum ki tüm dünyaya yeni başkanımızla bir mesaj gönderiyoruz. **Biz ABD'nin dostlarıyla beraber çalıştığını görmek istiyoruz**" dedi.

Bu son cümleyi ("**Biz ABD'nin dostlarıyla beraber çalıştığını görmek istiyoruz**" cümlesini) ve benzerlerini, ABD politikacılarından duyduğu zaman insanın aklına hep şu geliyor: Türkiye, Amerika'nın bir dostu olarak ABD'nin dostlar haznesinde bulunuyor. Peki, bu durumda Türkiye'nin, Amerika'nın düşmanlar haznesinde bulunan bir ülkeyle, bir toplumla dostluk kurması zımnen yasaklanmış olmuyor mu böyle ifadelerle?

"Yeni politika" diyor Hillary Clinton; yeni politika mı bu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kendi kültürünü oluşturan bir televizyon devrimine ihtiyaç var!

Telesiyej 14.03.2009

Televizyon kanallarımız öyle bir aşamasızlığa geldiler ki, toparlanmak için yunus takla atmaktan ziyade balina takla atmaya ihtiyaçları var gibi gözüküyor artık.

Bir zamanlar, daha ziyade magazin programları köklü bir eleştiriye muhtaçken, şimdi neredeyse tüm TV programları –çok azı istisna- aynı durumda. Kendini tekrarlayan, lafını devamlı dolandıran, aynı fikir ve zikir ezberine sahip tartışma programları ve haber programları da dahil, köklü bir dekadans yaşanıyor.

Televizyon kanalları, artık oldukça küçülmüş olan dünyanın vardığı yerin –ki bu her an değişiyor- yüzde onunu bile bize aktarabiliyor mu acaba?

Dünyada ne olup bittiğinin ne kadarını farkındayız?

Kendi coğrafyamızdaki köklü alt-üst oluşların –klişeleşmiş mesajlar dışında- ne kadarına vakıfız?

Türkiye'de **yaşanan** ve **yaşanmayan** son insan manzaralarından, gerçek anlamda ne kadar bilgi sahibiyiz?

TV midyumu sadece bir anten yayıncısı değildir; milyonların, kitlelerin duygu ve düşüncelerinden, beğenilerinden, kültür ve sanat değerlerinden kısmen de olsa –mediokr addedilse bile- sorumludur aynı zamanda.

Bu durum bütün dünya için olduğu gibi Türkiye için de geçerlidir.

Seyirci, televizyondan iletilen bütün mesajları sünger gibi emen bir fenomendir aslında. Bu fenomen karşısında

TV yayıncılığı yaparken, TV programı üretirken, bu programların duygusunu sunarken, Türkiye’de –bu muazzam yelpazedeki mozaik içinde- insanın dizleri titremelidir bana göre; bu toplumda bu iş yapılırken, **sorumluluk payı** çok yüksektir çünkü.

TV kanallarımız sözden ve biçimden ziyade, **özde** inovatif olmak zorundalar artık.

Bu konuda gerekirse –ki, gerekiyor bence- bir toplam yeni **kadro harekâtı** gerçekleştirilmelidir; zira, dünyanın gidişatına uyumlu, AB’nin evrensel değerlerini sahiplenmiş, bu toplumun olağanüstü zengin kültür ve değerlerini **tanıyan**, kendi kültürünü oluşturan ve bu kültürü seyircisiyle **buluşturabilen** bir televizyon devrimine ihtiyaç var artık.

Reha Muhtar’a saygılarımla...

Reha Bey’i kızdırmışım; çünkü *Vatan* gazetesindeki köşesinde, Telesiyej’in o mahut, *Zeynep Tokuş’a Yargısız infaz* yazısında, kendisiyle ilgili yanlış bilgi verdiğimi ifade ediyor. (Bu arada RM’nin Telesiyej’i yazdığını düşündüğü ve deşifre ettiği yazardan da, sebep olduğum rahatsızlık nedeniyle özür diliyorum.) Ve o yanlış bilgi üzerinde ısrarla teneke çaldığımı (bu kendi ifadesi) söylüyor. Böyle bir niyetim yoktu, hâlâ da yok, ama mademki, yanlış bilgi vermekle itham edildim, ben de kendime göre bir açıklık getirmek isterim haliyle.

Önce Reha Muhtar’ınünkü yazısından ilgili bölümü alıntılıyorum, altında da 9 mart tarihli Telesiyej’in ilgili bölümü var.

Yorum yok... okuyanlar karar versin Telesiyej farklı bir şey mi söylüyor, yoksa her iki yazıda da söylenenler aynı mı?

Reha Muhtar, şöyle diyor:

...Dizide öyle bir sahne olmadığı halde çarşıfa giren, boy boy resim çektiren Zeynep Tokuş olayında, anladığını düşünerek cevap verme ihtiyacı bile duymadığım “riyakârlık” konusunu temcit pilavı gibi ısıtmışsın... Program “Zeynep Tokuş’un riyakârlığı” demişmiş...

Hayır arkadaş ben böyle bir kelime kullanmadım...

Yalan yanlış laflarla üzerimde teneke çalmaktan vazgeç arkadaş... Programın bant metinlerinde de böyle bir ifade yok...Ne var peki?..

Canlı yayında gazeteci yazar Zeynep Göğüş hanımefendi konuşurken, Zeynep Tokuş’un riyakârlığı demiş...

Rejideki editör arkadaşlar da canlı yayında sürekli başlık attıkları ve değiştirdikleri için “tırnak” içinde Göğüş’ün bu lafını vermişler... (Reha Muhtar, 13 mart, Vatan gazetesi)

Telesiyej de şöyle diyordu:

Program konuklarından gazeteci Zeynep Göğüş, TRT’nin dizi çekimi için İran’a giden Zeynep Tokuş’un çarşıflı

fotoğraf çekirtmesinin riyakârlık olduğunu, İran'da ancak kırsal kesimde siyah çarşaf giyildiğini, kadınların artık renkli başörtüsü için mücadele verdiğini, bu oyuncunun menfaat sağlamak amacıyla çarşafı pozlar vermiş olabileceğini söyledi. Gazeteci Zeynep Göğüş, bunları söylerken, iri puntolarla "Zeynep Tokuş'un riyakârlığı" alt yazı olarak ekranda tutuldu. (Telesiyej, 9 mart, Taraf gazetesi)

Bir fark var mı? Tırnak işaretlerine kadar her şey aynı değil mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Melekler Korusun, gerçeklik tabanından uzaklaşırken...

Telesiyej 16.03.2009

Bir karakter tasarlamak, bir televizyon karakteri yaratmak, aslında sinema karakteri yaratmaktan daha da zordur; zira televizyon karakterini yaratmada hayal gücü oldukça sınırlıdır. Buna karşılık **gerçeklik gücü** – sinemaya göre- daha fazla olmalıdır.

Tv seyircisi, aslında hayatta ne görüp yaşıyorsa, biraz farklı bir bakış açısıyla ama neredeyse aynısını bulmak ister televizyonda; olup biteni yeniden, bu kez de televizyon ekranı karşısında yaşayabilmek için!

Yani bir başka deyişle televizyon dizisi gerçekliği, **seyircinin bizzat kendisi ve yaşadığıdır**.

Melekler Korusun'da yer alan bazı karakterler, son zamanlarda hayalle gerçeklik arasına gittikçe daha fazla sıkıştırılmaya başlandı; bu nedenle de inandırıcılıkları son derece zayıf bir **temsiliyet** içinde kalıyorlar.

Zorlama –ya da **zorlanmış-** karakterler, oyun olarak da inandırıcı olamıyorlar bir türlü (Sütnine ve öz kızı Mualla için söylüyorum). Belli ki bu oyuncular, büründükleri karakterlere kendileri de inanmıyor çünkü. Bu tür zorlamalar patinaj yaptıkça, niyet bu olmasa da insanı gülümsetiyor.

Dramatik olmak için, biçimde gerçekliği aşan abartılara gidildiğinde, sadece inandırıcılık kipi zayıflamıyor, temsil edilen şeyin özü de safiyetini kaybediyor.

Bu durum aynı zamanda dizinin örgüsünü de negatif olarak etkiliyor; bu da hep uçlarda, sivriliklerde gezinmeye yol açıyor doğal olarak.

Ve zincirin halkaları her bölümde tek tek kopuyor.

Bir televizyon dizisi –hayatı yansıtan bir diziye şayet-, gerçekliğe uymak zorundadır tabiatıyla.

Show Tv'nin **Melekler Korusun** dizisi, Hümeysra'nın virtüöz oyunculuğu ve kızların tatlılığına rağmen, (Bilhassa Selin Şekerci ve Özge Özpırcı'ya bayılıyorum. Ayrıca Salih Bey rolündeki Avni Yalçın'ın olağanüstü dengeli ve içten oyunculuğuna dikkat çekmek isterim. Erkan'ı canlandıran Serkan Altunorak'ın da hakkını yemeyelim, o da işini yapıyor.) bir türlü akıtmadığı hikâye yüzünden, yer yer kontrol edemediği bir abartma buhranına kapılınca, en dramatik etki yaratmak istediği sahnelerde bile artık hafiften güldürmeye başladı ne yazık ki!

Zamanımızda Kehribar Nine cinsinden ninesi olan var mıdır yavu? Varsa bilmek, hatta tanımak isterim doğrusu. Ve sütnine Kehribar'ın Melek Hanım'la ilişkisi gibi bir ilişkinin eşi benzeri bulunur mu bu kâinata, ayrıca bunu da bilmek gereklidir. Bulun bana da bir Kehribar Nine, ben de kendimi ittireyim kaktırayım (deneysel amaçlı yani...), gıkım çıkarsa namerdim!

Hayır, kadın, Melek Hanım'ın öz annesi değil, ablası ya da kardeşi de değil; sütninesi sadece, bir kan bağı yok aralarında anlayacağınız; üstelik evini kaybettiği için kızıyla birlikte Melek Hanım'ın yanına sığınmış. Melek Hanım deseniz, boyunca, koskoca kızı var. İkide bir de evine kabul ettiği sütninesinden azar ıstıpt, itilip kakılmak, elin adamlarının yanında küçük düşürülmek, hatta yeri geldiğinde hafiften dayak yemek; biricik kızı İpek'e cehennem azabı yaşatmasına izin vermek de neyin nesi?

Abartma artık öyle bir noktaya geldi ki dizide, yaşını başını almış Melek Hanım, hastalanan komşusu Salih Bey'e çorba götürmek istedi geçenlerde; ama sütnineden korktuğu için bin bir çeşit yalan söyleyerek gizlice yaptı; yakalanınca da Kehribar Nine'den dayak yedi.

Ben yine de Hümeysra ve kızlar için seyrediyorum **Melekler Korusun**'u.

Ama benim gibi **iyi niyetli** seyircilerin de sabrını çok zorlamamak gereklidir.

Televizyon dizisi ciddi bir iştir, yapımcı arkadaşlar! Popüler kültür hata kabul etmez; zira bahane için sığınılacak sınırsız bir hayal özgürlüğü söz konusu değildir bu zanaatta.

Elinizde bu kadar iyi bir kadro ve hiç de fena olmayan bir hikaye varken; karakterlere yüklenip, onları abartarak günü kurtarmak yerine, daha ince damarlardan gitmek, drama çalışmasına yoğunlaşmak ve hikayeyi kaldırmak, izlenme oranlarını da etkiler.

İşte inovatif bir başarı!

Nadir de olsa bazen minik bir pırıltı yakalıyor kanallarımız. Fikir kime ait olursa olsun, FOX Tv'de yayınlanan *Çarkıfelek* programı için Mehmet Ali Erbil'e açık arttırmayla yardımcı hostes aramak, bir sosyal sorumluluk projesi olarak inovatif bir başarı bence.

Geliri, FOX ve TOG (Toplum Gönüllüleri) işbirliğiyle yürütülen *Benim Kızım Okusun* kampanyasına aktarılabilecek olan yardımcı sunuculuk açık arttırmasının ilk kazananı bu akşam Çarkıfelek'e katılacak. (Tek koşulu, 01 Nisan tarihine kadar Pazartesi-Çarşamba günleri arasında yapılacak olan –www.gittigidiyor.com adresindeki- açık arttırmaya katılmak olan yardımcı sunuculuğa hak kazananlar, ücretlerini yatırdıktan sonra yarışmaya katılabiliyorlar.)

Bir sosyal sorumluluk projesinin başarıya ulaşması için –gerekli, neredeyse zorunlu- üç ayağı vardır. Bu üç ayak, üç farklı gücü temsil eder ve bunların buluşma alanı da sosyal sorumluluk projesinin güç birliği alanıdır; STK+özel sektör+devlet ya da yerel yönetim güçbirliği, sosyal sorumluluk projesinin kritik başarı faktörüdür.

(Üçüncü ayak olan devlet ya da yerel yönetim, bu projede görünmüyor.)

Benim Kızım Okusun, Toplum Gönüllüleri-FOX Tv güç birliğinin bu formüle uygun başarılı bir örneğini oluşturabilirse, diğer tv kanalları için de örnek bir model olabilir. *Benim Kızım Okusun*'un bu projesi, sadece kanal için değil, aynı zamanda TOG (Toplum Gönüllüleri) için de inovatif bir çalışma.

Günümüzde sosyal başarılar, **duyarlılığın paylaşılmasıyla** değer kazanıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir anti-merkezci hayata; Adalet Ağaoğlu'na saygı lütfen!

Telesiyej 18.03.2009

Bir toplum ne durumda olursa olsun, çok değil, sekiz-on kişi sayesinde ayakta durur.

Her dönem böyle olmuştur.

Bu sekiz-on kişi, toplumun geleceğini dinleyen özel kulaklara sahip, toplumun geleceğinin biçimlenmesini kestirebilen gözlere sahip tuhaf bir topluluktur; aslında toplumun vicdanı onlardır bir bakıma.

Asla taviz vermeyen, kendi vicdanlarından başka dayanakları olmayan, özel projeleri de bulunmayan **toplum payandalarıdır** onlar.

Hiçbir güce dayanmadan tek başlarına her şeyi ölçüp biçip, **çıplaklaştırıverirler** birden.

Onlar, örneğin faşizm daha ufukta bile görünmemişken, postal seslerini duyarlar, aynen Adalet Ağaoğlu'nun 70'li yıllarda insanları uyardığı gibi.

Adalet Ağaoğlu, bugün bu sekiz-on kişiden biridir işte.

Ve **kelam** sahibidir.

Sözü söz değil, bir **işarettir** bana göre. Yazısı yazı değil, çözülmesi gereken bir işaretler yumağıdır; toplumun sağduyusunu belirleyen bir duyarlılık **hadisesidir** artık.

Adalet Ağaoğlu, duruşuyla, şu anda ulaştığı 80 yaşından çok daha fazla yaşamıştır. Bu coğrafyanın binlerce yıllık birikiminden süzülerek varılan bir yaşamışlığa sahiptir; herkesin ağzının içine bakacağı, nefesinden bile nasipleneceği bir bilge kişidir. Aynı zamanda Anadolu anaerkilliğinin son temsilcilerinden de biridir benim için.

Temsiliyeti bu sulardadır işte.

Güçlerini **merkezden** edinen kalem sahipleri, bu durumu kolay kolay anlayamaz tabii. Ömrü boyunca bir **anti-merkezci** olarak direnmiş bir hayatı, **merkezci** kalemler soyutlayarak anlayamaz asla!

Bu yüzden de merkez medyanın gazetelerinde köşe sahibi olan bazı hanım kızların (Ağaoğlu'nun *Taraf'a* verdiği röportajda Elif Şafak'la ilgili söyledikleri, bir onlara dert oldu nedense.), Adalet Ağaoğlu'nu doğru anlayarak değerlendirmeleri beklenemez.

Onların böyle bir niyet taşımalarını ve kendilerini bu yetkinlikte görmelerini, sistemin bir şakası olarak mı karşılamalıyız peki?

Yirmi yıl kadar önce merkez medyanın bir gazetesinde köşe sahibi olmakla, bugün merkez medyanın gazetelerinden birinde –havadan sudan konularla iştigal eden mevzularda da olsa- köşe sahibi olmak arasındaki fark da budur işte!

Yirmi yıl kadar önce hiçbir köşe yazarı –bilhassa hava ve su temalarına yakınlık duyan yazarlar-, 80 yaşında, kaleminin gücünü sadece vicdanından alan bir yazarı, genel bir röportajın özel bir anında söylediği birkaç söz için yargılama cüretini gösteremezdi. Bırakın yargılamayı, adından ya da yazdıklarından da söz etmeye çekinirdi, edebiyat ürünlerinden söz etmek, edebiyat eleştirmenlerinin işiydi o zamanlar. (Medyanın bu öğütücü tüketim halleri ne yazık ki insana geçmişi hatırlatıyor böyle. Oysa hayat, merkezci değildir, her an değişen, akışkan dinamiklere sahiptir. Hayat, Türkiye'de medyanın önünde koşuyor ne yazık ki. Aslında tersi olmalıydı ki; medya kendini her an yenileyebilsin, hayatın ve toplumun dinamiklerine hazır olsun.)

Anglosakson merkezli bir tüketim toplumu modelinin dayatıldığı –12 Eylül'den sonra da tırmandırıldığı- Türkiye'de, medyanın da bir tüketim medyasına dönüşmesi doğaldır zaten; her şeyi kolayca tüketen, değeri anlamakta artık zorlanan, değeri ancak tüketerek kaleme alabilen gazeteci-köşeci kadrolarının, bu toplumun – bu coğrafyanın- eklemlerini bağlayan kişilerin değerlerini de tüketmeleri, bir şaka gibi görünse de normaldir aslında.

Çünkü anormallik, normalliğe dönüştürülmüştür zamanımızda, tüketim ideolojisi de bunu ister zaten; kendisine tehdit olabilecek hiçbir anti-merkezci gücü yaşatmak istemez zira. Onun mini mini neferleri de, farkında olarak ya da olmayarak karınca gibi çalışırlar işte böyle; "yazarın zekâsı kıskançlığını önlemeliydi", "Elif Şafak buhranı" ya da "yazarın Batılı olmaya özenmesi" tarzı, pek de kafa yormadan ulaştıkları ve fevkalade yerinde olduğundan hiç kuşku duymadıkları nadide fikirlerini kolayından salarlar ortaya, hem de hiç tereddüt etmeden!

Bir arkadaşınızdan ya da popüler kültür ikonlarından filan değil,

Adalet Ağaoğlu'ndan bahsediyorsunuz arkadaşlar, bu ne rahatlık? Önce bir durup düşünseydiniz keşke!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dudaktan Kalbe ile birlikte yaşlanırsınız artık...

Telesiyej 21.03.2009

Dudaktan Kalbe konusunda ümidi keseli çok oldu, artık kabullendim rahat ettim; hayat kadar uzun olacak bu dizi. (Ama kimin hayatı?)

Olsun... iktidarlarını bir türlü bırakamayanlarla terbiye olmuşuz biz zaten çoktan; artık hayatımıza birileri kazara da olsa karışmaya görsün, istesek de bir süre sonra vazgeçemeyiz onlardan, bizim kapılardan bir giren, çıkamaz öyle kolayından.

Eh, ömrümüz olursa, torunlarla filan da seyretmeye devam ederiz artık *Dudaktan Kalbe*'yi. O zaman Lamia ve Kenan yaşlanır haliyle (Yıllar içinde keman tutmayı da öğrenmiş olur mu dersiniz?), Melek büyür çoluğa çocuğa karışır, biz de anlatırız torunlara, biz bunun çocukluğunu biliriz diye; ya da 'annesinin başına ne geldiyse inadından geldi, babası da pek egosantrikti' filan deriz. E, evet doğrusu biraz şefkat olur bu sözlerin satır aralarında artık; neticede koca bir ömrü birlikte tüketmiş, zaman geçtikçe bu saçmalığa alışıp, olup biteni sıradan bulmaya, hatta sevmeye başlamışızdır.

Bu haftaki bölümde uğradığı saldırıdan sonra ağır yaralanan Cemil yaşarsa şayet, çok değişecektir muhtemelen, tasavvufa dalar belki de, böylece etrafında olup biten her şeyi hoşgörüyü karşılaması için muazzam bir nedeni olur elinde. Lamia'ya hala aşkıdır, olmasına da, onun aşkı artık farklı ve çok kapsamlı bir aşkıdır, Cemilimiz Hak'ka aşkıdır artık.

Prenses Cavidan, gittikçe *101 Dalmaçyalı*'nın cadısı Cruella de Vil'e dönüşür; Kenan'ı, Lamia'dan uzaklaştırmak için dünyadaki bilumum fısıltı kemancı kızları seçip Kemani Bey'in çevresine doldurur. Ama heyhat! Hüseyin Kenan'ın içi geçmiştir artık, hafif de bunamış olabilir hatta. ('Şimdiden bir erken bunama illetine uğramış olabilir mi acaba' diye de düşünmüyor değil insan; yoksa bir besteci kemancı zat, Allah'ın günü aynı bestesini, yani *Gecenin Hüznü*'nü çalıp durur mu yavru?) Elinde kemani bir odadan diğerine dolaşır durur avare avare.

Ben Hüseyin Kenan ve Lamia'nın asla halvet olamayacaklarını düşünenlerdenim. Mutlaka hem Cruella de Vil'in, hem Nimet'in açgözlü şoförünün, hem onun fırsatçı ve kötü ruhlu nişanlısının, hem de Makbule'nin türlü türlü oyunları, Hüseyin Kenan ve Lamia'nın arasında karaçalılar olacaktır ki bir türlü layıkıyla buluşmasınlar.

Eh, *Dudaktan Kalbe*'nin adı da değişir tabii o zaman! *Dudaktan Toprağa* (ne kötü espri) filan gibi bir şey olur artık, onca yıl sonra. Zaten buluşma vaki olamadığına göre, kalp ve beden kısımlarının üzerinde durulmayacaktır dizide.

Doğrudan *Dudaktan Toprağa*.

Che bella!

Toprağı bol olur inşallah!

Esra Ceyhan dediniz de...

Kim dedi ki?

Hiç kimse!

Aslında ben demek istiyorum da, birden diyemiyorum... zira yazıya konu olan haber, önceki haftaya ait

olduğundan, yazının girişine bir kulp takmak gerekiyor. Kulp da bu oldu işte. Haber bir haftadır sırada... araya heyecansız polemikler girince, sırasını bekledi haliyle. Zaten öyle eskiyecek diye üzerine titreyeceğimiz bir haber değeri yoktu.

Yorum değerine de siz karar vereceksiniz artık!

Geçenlerde canlı yayın programına giderken, Bayrampaşa sapağına gelen Esra Ceyhan, bir de ne görsün? Trafik kilitlenmiş! Meğer önlerinde bir trafik kazası vuku bulmamış mı? Bir süre otomobilin içinde bekleyen Esra Ceyhan, yapımcısı Volkan Öksüz'le telefonla irtibat kurmuş, konuştukça da telaşlanmış, yayına geç kaldığı için; derken o sırada yanından bir motorlu kurye geçmesin mi?

Geçsin, geçsin!

Esramız Ceyhan, derhal yardım istemiş, kurye kardeşten; atlamış arkasına ve koyulmuş yola. Acar bir muhabir de, (demek foto muhabirleri de Bayrampaşa sapağına mevzilenmişler; olur da trafik tıkanır, Esra da ilk gördüğü motora atlarsa diye..) kurye motoruna atlayıp yayına yetişen Ceyhan'ın fotoğrafını çekmiş; fotoğrafta kurye kasksız, Esra Ceyhan kasklı. Belli ki, Esra Ceyhan'ın başındaki, kuryenin kaskı. Gerçi o öyle dememiş anlaşılın, yedek kaskı taktı gibi bir ifade var zira haberde. (Türkiye'nin gelişmişliği ve zenginliği öyle bir düzeye erişmiş ki, motorlu kuryelerimiz artık yedek kasklı dolaşıyorlar demek!) O yedek kaskı takmış da, yaramaz kurye neden kasksız, bu da ayrıca düşündürüyor insanı tabii. Ünlü sunucu, "Seyircilerim, benim her şeyim. Onları asla bekletmem. Ölmediğim sürece de ne yapıp ne edip yayına zamanında yetişirim" demiş ve yetişmiş gerçekten.

Şimdi... Vehbi'nin kerrakesine gelecek olursak: 'Kurye kasksız, kendisi kasklı programa yetişen Esra Ceyhan'ın canı can da, kurye kardeşin canı patlıcan mı' diye sorabilir burada Vehbi! (Böyle de sıradan, düz düz sorar bazen bu Vehbi, olaydaki en can alıcı hususu çoktan yakalamış gibi!)

Her programında –teoride- usul, nizam, etik, sosyal sorumluluk mesajları veren sunucu, demek ki kendi pratik hayatında bunlara önem vermiyor, başkasına talkım sunarken kendisi salkımları bir güzel yutuyor icabında demek ister bence Vehbi'miz ya... başka bir maksadı varsa da ben çözemedim!

İnsanın kaybedecek çok şeyi olunca, kaybedecek pek bir şeyi olmayan birine göre canı daha mı tatlı oluyor acaba? (Tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizin sıkça işlenmesi gereken bir sorunsalıdır bu da.)

Uzun lafın kısıası; bu haber, küçük, basit bir haber gibi verildi medyada, kaynadı gitti... ama ayrıntıya dikkat edildiğinde az şey söylemiyor hani!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değerler ve değersizlikler üzerine...

Telesiyej 23.03.2009

Değerler de, değersizlikler de hiçbir zaman eskimiyorlar. Değerler, pozitif hanede, değersizlikler de negatif hanede toplumsal ve kültürel belleklerde yerini koruyor.

Bir şeyin değerli ya da değersiz olduğuyla ilgili nihai kararı hayat verir aslında. Hayatın kendi evrensel değerleri vardır çünkü; bu değerlerin **ne olup olmadığı**, hayatın süzgecinden geçip, geçemeyeceğiyle ilgilidir.

Geçenler de kalır bellekte, geçemeyenler de.

Hayatın yanı sıra insanın vicdanında da aynı eleme yapılır. (Hayatla vicdan aslında aynı şey değil midir zaten?) Değerli olan da değersiz olan da hem kamu vicdanında hem de birey vicdanında yerini alır.

En hassas terazi, en önemli terazi, **değeri ölçen** terazidir. Ayarı bozuk terazi, kamuya değerliyi değersiz, değersiz de değerli olarak sunar.

Değerlerden sorumlu en önemli kamu enstrümanlarından biri de medyadır. İletişim açısından etkisi hızlı ve kalıcıdır çünkü, yani sorumluluğu büyüktür.

Medya terazisi, özellikle kitlenin **sessiz duyarlı kesimleri** karşısında değerli ve değersiz kılı kırk yararcasına tartmalıdır. Son dönemlerde medyanın terazisinin ayarı biraz şaşmış görünüyor. Yaşanan son örnek, Adalet Ağaoğlu'nun *Taraf*'a verdiği röportajda söylediği birkaç söz üzerine medyada estirilen **hadsizlik** rüzgârı oldu. Telesiyej, bu konudaki değerlendirmesini geçen hafta yapmış; güçlerini **merkezden** edinen bazı köşe sahibi hanım kızların, ömrü boyunca bir **anti-merkezci** olarak direnmiş bir hayatı soyutlayarak anlamalarının mümkün olmadığını söylemiş; ihtimal ki, tek bir kitabını dahi okumadıkları Adalet Ağaoğlu'nu böyle kolayca yargılamaya kalkmalarına itiraz etmişti.

Ama medya terazinin ayarsızlığı, okuru da derinden etkilemiş görünüyor; bu konuda birçok mail aldım, içlerinden birinin, bu tartışmalardan en çok tedirgin olmuş görünen Aynur Tokmakçı'nın maili beni çok etkiledi, iznini aldım, aynen yayınlıyorum:

"Bu konuda, birkaç gündür okuduğumuz tartışmalara son noktayı koyan yazınız üzerine bir şeyler söylemek ihtiyacı duydum. Yazınızın başlığı olan 'Bir anti-merkezci hayata; Adalet Ağaoğlu'na saygı lütfen!' beni derinden etkiledi. Tüm romanlarını okumamış da olsam, bu değerli yazarımızın böyle bir tartışmanın ortasında kalmasına üzüldüm. Sizin ifadenizle kaleminin gücünü sadece vicdanından alan bir yazarın bu denli polemiklerin içine çekilmesine gönlüm razı gelmiyor. O ki, hatırladığım her çıkışında korkmadan, birilerine yaslanmadan, toplumun sessiz ama duyarlı kesimlerine moral vermiş ve onlara helal olsun dedirtmiş bir kişidir. Kimselerin sesini soluğunu çıkaramadığı durumlarda yükselen sesi ile yüreğimizin ayrıcalıklı bir köşesine kuruluvermiştir. O nedenle bu tartışmada haklı olmaktan öte bir şey var bana göre: Adalet Ağaoğlu incinmiştir ve biz her şeyden önce değerli bir insan olan yazarımızın gönlünü almak durumundayız. 68'li ve hayata duruşunu 'muhalif' olarak özetleyebileceğim bir kişi olarak kendim adına, yazarımıza gönülden selamlarımı gönderiyorum sizin aracılığınızla."

Değersizin değerliden sürekli rol çaldığı bir dönemden geçiyoruz. Ancak, sağduyusu güçlü kesimler –bu mektubun sahibi gibi– bu konuya daha dikkatli ve hassas yaklaşabiliyorlar aynı zamanda.

Zaten kamu, önünde sonunda değerliyi koruma altına alacaktır.

Buna inanmamız lazım değil mi?

Ve Ebru Akel, iyi bir öğleden sonra programı

Ebru Akel, iyi bir programcı ve sunucu çünkü.

Konuğunu sıkıştırmıyor, zor durumda bırakmıyor, ünlülerin deneyimlerini, birikimlerini seyirciye aktarmaları için ortam hazırlıyor, ünsüz olup da profesyonel hayata yeni başlayanları ise destekleyerek önlerini açıyor, marifetlerini göstermelerini sağlıyor. Performans köşesinde gizli kalmış yetenekleri ortaya çıkarıyor.

Kanaltürk'te hafta içi her gün 15.15-17.30 arası yayınlanan ***Ve Ebru Akel***; eforik, çığırtkan, ikide bir konuğunun sözünü kesen, çıkardığı gürültüyle seyirciyi yoran programların arasında, sükûneti ve konuğunun meramına saygılı duruşuyla dikkat çekiyor.

Olgun bir öğleden sonra programı ***Ve Ebru Akel***.

Ayrıca eğlenceli de. Sevimli papağanı Zazu'yla, konukların –bazen Ebru Akel aracılığıyla seyircilerin de- bez bağladıkları dilek ağacıyla, küçük ödüllü yarışmasıyla, dizilerden sinemaya, müzikten tiyatroya yapılan sohbetlerle; moda, güzellik ve sağlık konularındaki yol göstericiliğiyle oyalayıcı bir program.

Kanaltürk'ün web sitesinde “Cinsiyet ayrımı, yaş sınırı ve ağlamak yok!” sloganıyla yola çıkıldığı belirtilen programın, –bazı gündüz programları düşünülüğünde- temiz kalmaya özen gösterdiği anlaşıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Var mısın Yok musun'da neden daima kasa kazanıyor?

Telesiyej 25.03.2009

Var mısın Yok musun'da, kasayı temsil eden Hamdi Bey'in her zaman kazanıyor olmasının, yani 500 bin TL'yi hiçbir zaman kaptırmamış olmasının sebebi hikmeti nedir?

Kasanın, yarışmacıdan daima daha zengin olmasına bağlı bir fenomen midir bu?

Bilimsel net bir açıklaması yok tabii bu durumun. Ama tarih içindeki gözlem, kasa sahibinin, yani **paranın**, istisnalar hariç yüksek bir oranda hep kazandığını gösteriyor bu tür oyunlarda.

Tam olarak nedenini bilemediğimiz, mevcut bilgimizin yetmediği, ölçüp biçilemeyecek **anlaşılmazlardan** biri olsa gerek bu da; matematiğe, ihtimal hesaplarına nanik yapan bir durum işte.

Kaosun düzeninin sırları bir gün ele geçtiğinde; **kasa daima kazanırın** şifresi de çözülür belki.

İnsanların bu ve benzeri yarışmalara çılgınca ilgi göstermesi de ayrı bir fenomen tabii.

Büyük gücün karşısında, küçüğün **para** edinme arzusunda; ortaya emek koymadan, sadece şansına güvenerek

büyük parayı ele geçirme niyetinde, sistemin sunduğu fırsatçılığı benimseme alışkanlığı var aslında.

İnsan şansına güvenebilir. Hayat karşısındaki duruşunda emeği ve bilgisiyle çabalarken, bir nevi ayakta kalma mücadelesi verirken, yanında şansının da bulunmasını isteyebilir; bu çok doğal ve anlaşılır bir durumdur. Doğal olmayan; insanın emek ve bilgi mücadelesi vermeden sadece şansına güvenip para kazanmanın peşine düşmesidir.

Ama her zaman unutulmuş bir şey vardır: Bu tür oyunlarda, yani işin içine paranın girdiği oyunlarda geçerli olan altın kural; **daima kasa kazanır (The house always wins)** değil midir? (Bu tabir bütün dillerde vardır.)

Var mısın Yok musun'un pazar akşamı yayınlanan bölümünde, Sakaryalı yarışmacı İhsan, bankacı Hamdi Bey'in 220 bin TL'lik teklifini reddedip, kutusuna giderek yine kasanın kazanmasını sağlamış oldu; kutusunda 500 bin değil 100 bin TL vardı çünkü.

Kasa insanı iyi tanır!

Kasa, güçlüdür.

Kasa, kurnazdır.

Kasa, her zaman daha iyi hesap kitap yapar.

Kasa, insan psikolojisini daha iyi bilir.

Kasa, daha iyi taktik uygular.

Kasa, kuruşundan vazgeçmez.

Kasa, yenilmez olandır!

Kasa, arada bir yenilmeyi ister, ama bu sadece oyunun devamı içindir.

Para oyunlarında bu her zaman böyledir.

Sistem, topluma, insanlara her zaman için umut aşılama peşindedir. Para oyunları da, sistemin bir umut silahıdır. Ancak, bu konuda çelişki gibi gözüken şey; sistemin insanlara hem **umut sunması**, hem de **kasanın daima kazanmasıdır**.

250 bölümdür hep kasanın sahibi bankacı Hamdi Bey –yani program- kazanıyor. Hem öncelikle büyük rakamı kasada tutmak, hem de dolaylı ya da dolaysız büyük bir itibar edinmek, kazanmaktır çünkü.

Var mısın Yok musun yarışması, klasik anlamda bir kumar yarışması değil tabiatıyla. Ancak işin içinde yüksek montanlı para olan, cazibesi güçlü, kitlelerin ağzını sulandıracak bir oyun; yani, önünde sonunda bir para oyunu. Kasanın yenilmezliği durumunu, Sakaryalı yarışmacı İhsan, pazar akşamı –eğer şans diye bir şey varsa-, şansını zorlayarak bir kez daha kanıtladı ve 120 bin TL kaybetti. Böylece Hamdi Bey'e, yani kasaya 400 bin TL kazandırdı; kasadan çıkmayan her para artı bir kazançtır zira.

Her **varım** demek, kasa için **kârdayım** demektir.

Her **yokum** demek ise, kasa için bir tehdittir.

Ancak bu tehdit çok kısa ömürlü bir **tehdittir** tabii. Zira kasa, insanı insandan daha iyi tanır bir yerde!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kentleşememiş varoş kültürü ve kalite Seda Sayan'dan mı sorulur yoksa?

Telesiyej 28.03.2009

Pek tabii ondan sorulur!

Şimdiye kadar sorulmıyorsa da, bundan böyle sorulacaktır.

Zira Seda Sayan, bir kalite kontrol uzmanı olduğunu, 25 mart tarihi itibariyle topluma açıklamıştır.

Bilmiyorduk diyeceksiniz!

Doğrudur, bilmiyorduk!

Kim bilir hangi haklı çekinceden bu vasfını bugüne kadar bizden saklamıştır Seda Sayan.

Zaten, bilsek kaliteden yoksun yaşar mıydık böyle?

Koşar sorardık Seda Hanım'a 'kalite nedir, ne değildir' diye, gözümüz açılırdı da, kimse bizi kandıramazdı bir daha.

Televizyon kanalları da durur mu, onlar da ricacı olurdu SS'den, 'bize de kalite kontrol servisi verin, bize de kalite kontrol servisi verin' diye uçuşurlardı etrafında. O da bir bir söylerdi artık... 'hangi programlar kaliteli, hangileri değil; kalite insanın neresinde olur, neresinde olmaz, hangi saatte yayın yapılırsa kaliteli olur, hangi saatte yapılırsa olmaz, ya da bunların saatle bir ilgisi yoktur, kalite insanın içinde olur' filan gibilerinden boy boy inciler yuvarlardı ortaya.

Ama mütemadiyen en güvenilir sanatçı olduğunu ilan etmekten mi nedir, vakit bulup da açılmadı bir türlü bize; bu yüzden de kendisinin aynı zamanda bir kalite eksperini olduğunu öğrenemedik vaktiyle.

Nazardan, göze gelmekten çekinmiş olabilir tabii!

Haklıdır da, ne yalan!

Tanrı verdi mi veriyor işte, Seda Sayan'dan da hiçbir şeyi esirgememiş ki!

Aysun Kayacı vesile oldu

Güzellik onda, gençlik onda, doğurganlık onda, dobralık onda, kalite uzmanlığı onda, kendindeki bir takım hasletleri –olmayanların kalbi kırılmasın diye-, saklama soyluluğunu göstermek onda!

İnsanın bazı anlarda kollarını gökyüzüne doğru uzatarak; 'Tanrım... bir faniyi bu kadar mükemmel kılarak, biz sıradan kullarını sınamak mı istedin' diye sorası geliyor vallahi!

Neyse ki, Aysun Kayacı vesile oldu da, Seda Sayan, herkeslerden sakladığı bu değerli vasfını da cömertçe paylaştı sonunda bizimle. (Zararın neresinden dönülse kâr oluyor bir yerde.)

Aysun Kayacı'nın babasını ikinci kere programına çıkartıp, dökülüp saçılmasını, kızının ne vefasız olduğunu, kendisine nasıl bakmadığını filan gözyaşları içinde anlattırıp, seyircilere mevzun miktarda gözyaşı ve hezeyan döktürmeyi kafaya koyan Seda Sayan, kızı babasına mahkeme kararıyla konuşma yasağı getirince, küplere binmiş. Ama en çok da Aysun'un, NTV'de *Haydi Gel bizimle Ol* programında bu durumu anlatırken, sabah programlarından 'iğrenç sabah programları' diye bahsetmesine içerlemiş ve; "Siz orada dördünüz dizildiniz 21.30'da program yapıyorsunuz da **kaliteli** mi oldunuz. Bunlar akşam 20.00'den sonra program yapınca kendilerini bir **kalite** sanıyorlar. Kalite saatte değil, ruhta, beyinde, kalpte... 17 yıldır bu programları yapıyorum. Öyle salya sümük ağlayarak Türkiye'yi terk edeceğim diyerek olmaz. Kimsenin siniri sökmez bana" demiş. (Bir nevi dişi İbo da diyebiliriz ona!)

Bravo güzel konuşmuş!

Ben bilhassa "Kalite saatte değil, ruhta, beyinde, kalpte..." tespitine takıldım. Hayır, iyi bir şeye benziyor da, tam kestiremedim ne olduğunu; *bir yer var biliyorum, her şeyi söylemek mümkün ama anlatamıyorum* sendromu nüksetti birden.

Cürette sınır tanımamak

Kaliteli bir kalp nasıl olur acaba? Damarları kalın duvarlı ve geniş, oluk gibi kan pompalayan ateş kırmızısı bir kalp mi kalitelidir? Ya beyin? Beynin kalitelisi bol kıvrımlı olur herhalde, süt gibi beyaz, pırl pırl parlayan bol kıvrımlı bir beyin mi kalitelidir? Ruh, tarifi ve açıklaması en çetin olanı tabii. Ruhun kalitelisi kapsayıcı, kollayıcı, hayatı anlamış ve bağışlayıcı, aşkla dokunmuş olan mıdır acaba?

Oof, offff!

Bu **sabah programları iktidarları** insanın bünyesine dokunuyor artık!

Kentleşmemiş varoş kültürünün sınıf atlama aracı –ve özlemi- olan sabah programlarından güç alan sunucular cürette sınır tanımıyor işte böyle. Işıyla, dekoruyla, kostümüyle, sansasyon yaratma buhranlarıyla, seyirciyi ve toplumu sarsma konusundaki çılgınca arzularıyla, programa çağrılan uzmanları kendi istedikleri doğrultuda kurmalarıyla, böbürlenmeleriyle, en **güvenilir ve en delikanlı sanatçı benimleri**yle, külliye samimiyetsizlikleriyle, seyircinin beğeni düzeyini aşağı çektiği gibi seçiciliğini de tırpanlıyor.

Bu arada Şu **ağı olan konuşuyor** virüsü de hızla yayılmaya başladı son zamanlarda.

Seda Sayan'ın Pınar Kür'ü, Müjde Ar'ı, Çiğdem Anad'ı tartacak, o teraziyi kullanabilecek ehliyeti var mı ki, *kaliteli mi oldunuz* diye sorabiliyor?

Hiçbir müeyyidesi yok tabii... isteyen istediğini söylüyor bu topraklarda.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizilerin vicdana seslenme buhranları ve AŞk Yakar

Telesiyej 30.03.2009

İnsan merak ediyor doğrusu, tv dizilerimizin seyirciyi vicdandan yakalama ve oyalama kurnazlığı nereye kadar idare edecek acaba?

Duygu yükünü almış, miadını doldurmuş, söyleyecek sözünü söylemiş, iyi kötü mesajını iletmiş, artık finale doğru yönelmesi gereken dizilerin kaderi hep aynı yolu izliyor; tam sona doğru giderken, araya suni bir drama çalışması giriyor daima; kendilerini doğrulamak adına da seyirci vicdanına sığınıyorlar őrıp diye.

Peki, bu vicdan operasyonu neden yapılıyor?

Gerek kanal, gerekse yapımcı, ticareten diziden daha çok nemalanmak istiyor da ondan!

Oysa seyirci açısından bakıldığında; tv seyircisi kendini, kendi duygusunu hazırlamıştır zaten, onun sağduyusu içinde gerçek bir zamanlama vardır aslında; oyalandığını hemen fark eder bu yüzden. Ama elinden bir şey gelmez.

Çünkü tepkisini ortaya çıkarmasında ona destek olacak, hatta bu tepkiyi olgunlaştıracak, harekete geçirecek, ne bu konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları, ne de gerçek anlamda bir televizyon eleştirisi kurumu vardır ortada!

Bu topraklarda var olan gerçek, Türkiye'deki tv kanallarının daha çok medya gruplarına ait olmasıdır; zaten bu nedenle de tv eleştirisi bir türlü kurumsallaşamaz bu diyarda. (Sadece magazin ağırlıklı eleştiri kültürü yerleşmiştir ölkemizde –ki aslında kültürsüzlüktür bu-.) Eleştiri kalemi, kendi grubunun dizilerini, programlarını över durur; yetmez, kendisi de program yapar hatta; ayrıca tv kanallarını dolaşıp, **talk show**lara bile katılır gerine gerine.

Oysa bir televizyon eleştirmeninin, televizyon kanallarına, televizyon programcılarına, sunuculara, magazin figürlerine mesafeli durması gerekir. (Bunlar arkadaşları bile olsa.) Etik olan budur.

Seyirciye destek olacak, onun sömürölmesini önleyecek işaretleri yazıp çizecek, seyirci-okurla ilişki kuracak ilk güç eleştiri mekanizmasıdır.

Bu mekanizma doğru çalışsa, dizilerin **vicdana** seslenme buhranı da kendiliğinden yok olur. Kimse o alana

kolayca giremez, özdeşleştirme de, dramaturjinin dramatik kurallarına göre yerine getirilmiş olur böylece. Özellikle dram ağırlıklı dizilerde vicdan bu kadar kolay manipüle edilemez o zaman.

Ama meydan boş bırakıldığında, suni de olsa en küçük bir duygusal motivasyon, başta aşk olmak üzere, seyirci vicdanında kolaylıkla yer bulabiliyor; parçalanmış aile, ortada kalmış çocuk, bir türlü vuslata ermeyen aşklar, mahpusluk, intikam gibi toplumsal vicdanı da ilgilendiren konular, duygu arenasında sömürüldüğünde, seyirci vicdanında prim yapıyor.

Seyirci bu sömürüye açıktır, yukarıda değinilen nedenler yüzünden yalnızdır çünkü.

Aşk Yakar'ın cuma akşamı yayınlanan bölümünde Savcı Duran'a bir zamanlar verdiği yanlış kararın diyetini ödetmek isteyen hapishane kaçkını Celil'in, Nazlı'yı kaçırıp (hangar gibi bir yere) öldürmeye götürdüğünde yaptığı o psikolojik –uzun mu uzun- infaz hazırlığı da neyin nesiydi mesela?

Seni öldürmeye mecburum **bacımlamaları**, daha önce –aynı intikam projesinin bir parçası olarak- sevdiği kadının bütün ailesini temizleyen bir katilin meşrebine uygun muydu yani?

Bir katil, öldürmek üzere olduğu kurbanına bu kadar çok bacım der mi yavu? Böyle gözünü intikam hırsı bürümüş bir katil, evde bir başına bulduğu kurbanını neden oracıkta değil de, uzaklara taşıyarak öldürmeye kalksın ki? Sonra yıllar boyu Savcı Duran'dan intikam almak için onun sevdiğini öldürmeyi planlayan, bu uğurda hapisten kaçan bir katilin –körelmiş olması gereken- vicdanı, nasıl olur da Nazlı'nın beş dakikalık ayaküstü vicdan eğitimiyle canlanır, harekete geçer de, birdenbire öldürmeye geldiği kadına çocuğunu emanet ederek, polise teslim olur.

Var mı böyle bir katil?

Var mı böyle bir kurban? Burnuna dayanmış tabancaya rağmen, korkudan tir tir titremesi gerekirken; katilini, kültür ve değerlerimizi de ortaya koyarak, bir suçlu psikologu gibi insan olmaya davet eden bir kurban var mıdır bu cihanda Nazlı gibi?

Ayrıca, Duran gibi bir Savcı da var mıdır bu cihanda, o da ayrı tabii!

Dramanın sakız gibi uzaması, özden kopuk çözümler üzerinde yoğunlaşması, dolayısıyla sürenin uzatılması, seyirci vicdanına sığınılarak gerçekleştirilmiş oluyor böylece.

Ama hiç iyi olmuyor doğrusu!

Benden söylemesi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünyanın en ileri televizyonculuğu bizde!

Telesiyej 01.04.2009

Dünyanın en ileri televizyonculuğunu yapıyoruz.

En demokratik, en insani, en kurumsal, en kültürel, en şeffaf, en canlı, en heyecanlı, en magazin, en felsefi, en hem eğlendiren hem de insanı incitmeden eğiten, en kibar mı kibar, saygılı mı saygılı televizyonculuğu bir biz başardık kâinatta.

Öyle ki, bakmaya kıyamıyor insan!

Bazı programların beklenenden az reyting alması da bundan zaten. Az reyting alanlar en fazla beğendiklerimiz, en fazla koltuklarımızı kabartan, en yüreğimizi ağzımıza getiren programlar ve dizilerdir, bunu da böyle bilin!

Kendimizle ne kadar gurur duysak azdır!

Yani öyle duygulanıyorum ki, bunları söylerken bile göz pınarlarıma biriken yaşları zapt etmekte ayrı bir zahmet çekiyorum.

Bizim televizyonculuğumuz bambaşka bir âlem canım; derunî, tasavvufî, modernî, çağdaşî, hissî, aklî, muvazî ve de aynı zamanda şarabî bir cümbüşdür.

Bakın şu Seda Sayan'a mesela... ben bakıyorum (şu anda saatler 12.22'yi gösteriyor ve Seda Sayan, *Sabahların Sultanı* adlı programında çiğ tavuk, maydanoz ve bazı narenciye ürünlerin arasında göbek atmakta) ama göbek atmak deyip geçmeyin, nasıl zarif, nasıl soylu soylu oynuyor; insan ister istemez –toprağı bol olsun- prenses Diana'yı hatırlıyor, yani sağlığında göbek dansına merak sarsa, hiç şüphe yok ki böyle zarifçe yapardı o da!

Aysun Kayacı, babasının *Sabahların Sultanı*'na konuk olmasını engellemek için Seda Sayan'ı aradığını, onun da bu işi yapmak için kendisinden 50 bin lira istediğini söylediğinde bile ne zarif, ne mesafeli ve kontrollü, nasıl hiç de tehditkâr olmayan bir cevap vermişti; halbuki insan kendini tutamaz böyle bir suçlama karşısında değil mi? Ama gelin görün ki o bir Seda Sayan'dır ve bu hafta Türkiye'nin kimbilir kaçınıcı kez en güvenilir sanatçısı olmuştur!

Aysun için söylediklerine bakın da anlayın haksız mıyım?

"Bu işin sonu biraz Aysun'a dar gelecek. Bu iddiaya kargalar bile güler. 'Seda Sayan benden para istedi' diyecek birinin alnını karışlarım. Ben oradan buradan topladığım parayla vergi rekortmeni olmadım. Çete ya da mafya lideri değilim. Anamın ak sütü gibi helal para kazanıyorum. Bu söylediğiniz paraları ben dağıtıyorum. Ne para istemesi!"

Ne güzel, ne anlamlı konuşmuş değil mi?

Helal olsun vallahi!

Böyledir işte benim yalnız ve güzel ülkemin en güvenilir sanatçıları.

Duygu dolu haber bültenleri

Doğrusu haber bültenlerinin de eşsiz olduğunu düşünüyorum ben.

Var mıdır cihanda bizdeki gibi haber saatleri?

Yoktur!

Anchorman'lerimize her türlü duygulanım serbesttir mesela haberlerin içinde. Şahıslarına yönelik haksızlıkları – çok kişisel de olsa- dile getirebilirler icabında. Yeri gelince kızıp kükreyip, yeri geldiğinde de duygulanıp; bizlerin de bir duygu seline kapılmamıza neden olabilirler kolayca. Biz de durmaz karşılık veririz akabinde, kitleriz kanalların telefonlarını, gösteririz duygularımızı.

Zaten ne bizim gibi duygusal seyirci vardır yeryüzünde ne de bizdeki gibi bir televizyonculuk! (Öyle değil mi Ali Hocam?)

Olsa?

Olsa, taa İngilterelerden, İtalyalardan, Fransalardan uçak dolusu öğrenci gelir miydi Türk televizyonculuğunu incelemeye? Namımız almış yürümüş demek; bütün cihana örnek teşkil etmiş bizim televizyonculuğumuz!

İzleyecekler, inceleyecekler, öğrenecekler ki, kendi memleketlerinde de uygulasınlar aynını.

Var mı onların bir Esra Ceyhan'ı, bir Petek Dinçöz'ü, en karanlık cinayetleri aydınlatan bir Müge Anlı'sı, sonra bizdeki formatıyla bir *Yemekteyiz* programı mesela?

Ne gezer!

Dedim size, dünyanın en ileri televizyonculuğunu yapıyoruz biz.

Ama neticede de bugün 1 NİSAN!

Gözünüz açık olsun arkadaşlar, bugün öyle her yazıya kanmayın sakın, şaka maka yapıyorlardır Allah korusun!

Popçu Yaşar 'tenakuz'da!

39 yaşındaki popçu Yaşar, "Yaşım kaç olursa olsun 20'lik kızlarla çıkarım" demiş.

Che bella!

Ama bir husus aklıma takıldı doğrusu.

Hayır, evlenmek istediğini söylemese takılmazdı ya... bir yıl sonra evleneceğini söylediği için, ister istemez düşünüyor insan; diyelim ki Yaşar 40 yaşındayken evlendi, gelin de 20 yaşında; bir yıl sonra kendisi 41 olunca, eşi de 21 olacak haliyle.

Eee?

Yaşım kaç olursa olsun 20'lik kızlarla çıkarım diye tutturduğuna göre, her yıl bir düğün mü bekleyeceğiz Yaşar'dan?

Ya da?

Yok canım... latife tabii.

*Kanaltürk'te **Berrin'le Gecenin Rengi**'ne katılan Yaşar için, "Aşk şarkıları dillere düştü ama yaşadığı aşkla haber olmadı hiç" diyor Cafe Milliyet.*

Mütemadiyen 20'liklerle çıkmak istemesinden kaynaklanıyor olmasın bu da?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Canım Ailem, çok canım da...

Telesiyej 04.04.2009

Meliha Abla, Samim Abi, yapmayın yani... hayır tek durayım, susup bekleyeyim, yatışılar dedim ama, baktım bu işin durulacağı yok. İki haftadır bezdik yani bağıırıp çağırılmalarınızdan, itişip kakışmalarınızdan!

Hem bu kadar da sert tepki gösterilmez ki canım aşka sevdaya... insan anlayıp dinlemeden, kafadan yargılar mı böyle ayak üstü?

Peki, ne kadar gerçekçi duruyor bir ablanın, nişanlısından başka birine âşık olduğu için kız kardeşini sorgusuz sualsiz infaz etmesi? Üstelik nişanlısıyla evlenmek istemediği için nikâhtan kaçan kız kardeşinden habersiz, onun adına –artık eski nişanlı sayılması gereken- Halim'e evlilik sözü vermesi ve bu yüzden de 'ben söz verdim, ben söz verdim' diye tutturması ne kadar inandırıcı?

Hangi abla, söz verdi diye kız kardeşini sevmediği bir adamla evlenmeye zorlar bu devirde, hem de İstanbul'da? (Erkeklere, kız kardeşleriyle ilgili bu tip sözleri erkek kardeşler verir bizim toplumumuzda.)

Yirmi yıl boyunca aşkına sadık kalıp beklemiş bir kadın olan Meliha nasıl olur da bir maço erkek kardeş gibi davranır kız kardeşine; sırf âşık oldu diye?

Dizinin başından beri aşka fazlasıyla saygılı bir kadın olarak tanıtılan Meliha'nın, Ali'ye âşık olduğu için Halim'le evlilikten kaçan Seyhan'a gösterdiği tepki, gençlikte kendi başından geçenle gerekçelendiriliyor, anladık; ama pek mekanik bir gerekçelendirme değil mi bu? Zira yirmi yıl önce Samim'le Meliha arasında karşılıklı bir aşk varmış –ki, bu aşk hâlâ sürüyor-. O zamanlar Samim, Meliha'ya duyduğu aşka rağmen özgürlüğe kaçmış –yani öyle diyorlar, ben de senaryonun yalancısıyım-. Oysa, Halim'le Seyhan'ın aşkı karşılıklı değil. Halim, Seyhan'a âşık; ama Seyhan'ın kalbinde –Ali'yi tanımazdan önce de- pek bir sıcaklık yoktu zaten Halim'e karşı. Yani nikâhtan kaçma hadiselerinin özü farklı, biri diğerine referans olamaz bu yüzden. (Ayrıca üniversite bitirmiş,

incelikli biri olan Seyhan'ın, tutturuk, hayli manyak ve fevkalade antipatik bir kuru fasulyeciyle evlenmeyi kabul etmesi de pek anlaşılır bir şey değil ya, o da ayrı..)

Tam da kanım kaynamıştı

Ya Samim Abi'ye ne demeli?

Dünyayı görmüş, dalgacı ama yufka yürekli, kalbi aşkla dolu Samim Abi; en zor anlarında ona destek olan, canı ciğeri Ali'si, sırf Meliha'nın kız kardeşine âşık oldu da, onun nikâhtan dönmesine sebebiyet verdi diye, nasıl oldu da şıp diye faşizan bir hal ve tavır içine girdi; Ali'ye yumruk atmaya kalkışıp, 'ya derhal Seyhan'la ilişkini kesersin, ya da defolup gidersin' tarzı bir yaklaşım gösterdi? (Daha Ali'ye olan on beş bin dolar borcunu ödemedin Samim Abi, ayıp yani!)

Canım Ailem'e kanım iyice kaynamıştı hâlbuki. Samim Abi'nin oyunu sakinleşmişti, Meliha Abla'nın oyunu da, *Aşk Yakar'daki* Nazlı'yı daha az çağırıştırır olmuştu (Nazlı'nın *Aşk Yakar'da* rolü gereği geçirdiği değişimden de olabilir tabii bu), Ali her zaman çok iyiydi, kızlar da öyle, bol yanak Mertcan'a ise bayılıyordum.

Ama kantarın topuzu –özellikle son iki haftada- kaçır gibi oldu galiba.

Gidişat biraz düzeldiğinde, drama ayakları üzerinde durmaya başladığında, bütün dizilerde birdenbire bir keskin viraj dönülüyor nedense. Sanki malzeme bitivermiş gibi. Sonuçta da, nedeni zor anlaşılan **uç durumlar** çıkıyor ortaya.

Dramadaki bu beklenmedik sıçrama da, uygulamada doğal olarak bir zorlama meydana getiriyor. Ayrıca, karakterlerin tepkilerindeki şiddet edası seyirciyi tedirgin ediyor.

Meliha ve Samim kültürleri, çevre etkisi, örf ve adetleri gereği Seyhan ve Ali'nin aşkına karşı çıkabilir, eleştirebilir; ama tepkilerinin bu derece şiddet edasına dönüşmesi, seyircide bir kavrama zorluğu yaratmıyor mu?

Canım Ailem, hâlâ çok canım da, üzülüyoruz yani..

Sevgilisinden 'o şahıs' diye bahseden bu şahıslar!

Ne vahşi bir terk ediliş bu Deniz için.

İnsanı ürpertiyor.

Hüsnü Şenlendirici, şimdi hapiste olan büyük aşkı Deniz Seki'den 'o şahıs' diye bahsediyormuş.

Ağzım bir karış açık kaldı.

Hep aynı şeyi düşündüm, ne vahşi bir terk ediliş bu.

Aslında belki de insanlığın terk edilişı.

Ben çözemedim; hapishane bulaşıcı değildir vakıa ama, bana bulaşmasın hâli olabilir mi bu, ne dersiniz?

Her şeyin de bir açıklaması olamıyor tabii her zaman.

Bazen öyle şeylerle karşılaşılıyor ki insan, nutku tutuluyor, zihinsel faaliyetleri zürriyetten kesiliyor o dakika.

Bırakın bir kuru *Telesiyej* yazarını, bilim ilim zorlanır bu durumu çözmekte.

Bu nasıl bir meşrep!

Bu klarnetçi şahıs, çok değil daha birkaç ay öncesine kadar büyük aşk yaşadığını söylediği, etrafa aşk mesajları verdiği sevgilisinin adını seslendiremiyormuş şimdi. Çarşamba günü *Sabah Günaydın*'a verdiği röportajda, hapisteki sevgilisinden 'o şahıs' diye bahsedip durmuş da, tek bir an bile ağzından Deniz adını kaçırmamış. (Bravo doğrusu, ne dirayet)

"Zamanı gelince o şahıs ve ben açıklama yapacağız!"

Vah vah, Allah şifa versin!

Hayır, fena halde ihanete uğramış filan olsa neyse, bir nebze anlar gibi olur belki insan, ama birlikte güle eğlene yaşayıp dururlarken, kadının başına tatsız bir hadise geldi de hapse girdi diye, bir âşık, bu türlü koyu bir yabancılaşmanın içine düşebilir mi?

"O şahıs"... bir sevgili için –özellikle hapisteki yalnız bir sevgili için- kullanılabilecek en kan dondurucu ifade bu olsa gerek.

Hapisteki sevgilisinden 'o şahıs' diye bahseden bu türlü şahıslar,

İnsanı, insanlık konusunda umutsuzluğa sürüklüyor.

Bu nasıl bir meşrep yavu!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kriz zamanlarında hazzın önemi başkadır elbet!

Telesiyej 06.04.2009

Biz krizlendikçe hazlanırız; hazdan dört köşe oluruz. Ve dışarıdan da profesyonel haz desteği alırsız hatta; halkımızın haz potansiyelini ve haz kriterlerini ölçüp biçsinler, yeni ufuklar açsınlar ve hazzı (Hedonizm) daha da güçlendirecek aşılar yapsınlar diye.

Haz iyi bir şeydir!

Haz deyip geçmeyin, özellikle kriz zamanlarında; işsizlik, açlık, güvensizlik ortamlarında çok işe yarar, yeter ki kullanmasını iyi bilelim!

Şaka mı koskoca haz profesörleri bile var; Bob Hurling ve Alex Linley, aylarca uğraşıp haz testini bulmuşlar; PQ Haz Testi, bütün dünyayı dolaşıp Uluslararası Haz Zirvelerinde uygulanıyor şimdi.

Bize de geldi elbet.

Magnum'un PQ Haz Testi, geçen hafta İstanbul'da Suada'da Eva Mendes'e uygulandı, gazetelerde okumuşsunuzdur; Küba asıllı Amerikalı aktris PQ Haz Testi'nde 100 puan üzerinden 160 alarak dünya haz rekoruna imza atmış.

Magnum Haz Elçisi Eva Mendes'e göre; günümüzün yoğun yaşam temposuna ve mali konulara endişelenmek yerine, hayatımızdan daha fazla haz almaya odaklanmalıyız.

Che bella!

Dünya insanın umurunda olmamalı zaten. *Hani "bir elinde cumbuz bir elinde ayna, umurunda mı dünya"* durumları.

Mesela 6,5 milyar nüfuslu bu dünyada, 650 milyon sakat bulunduğunu –yakın akraba evliliklerinden, mayından, trafikten, darptan...- değil düşünmek, hiç akla getirmemek gerekiyor.

Yani ne hayat galesi, ne ev kirası, ne geçim derdi, sabah akşam Magnum yiyip, hazzına tavan yaptıracaksın.

Ama benden söylemesi, öyle Magnum'la, Eva Mendes'le, uyduruk haz profesörleriyle filan olacak iş değildir bu hazcılık olayı; Hazcılık yani Hedonizm, önemli bir felsefe akımıdır, kapılıp da çarpılmayasınız sonra. Koskoca Sokrates'in izinden yürüyerek, öğrencisi Aristippos'un kurduğu Kirene Okulu'nun öğretileridir neticede. Özetle, **hayattaki en yüksek değerin haz olduğu, ideal yaşama bu yolla ulaşılabileceği** ana fikrini içeren, derin bir felsefi görüştür. Öyle gastronomiyle, seksi hatunlarla, dondurma yalatmalarla konumlandırılacak, tüketiciyi etkilemelerle sınırlandırılacak bir şey değildir.

Sistem, kriz filan dinlemeden markalarına yeni katma değerler sağlama peşinde ilerliyor azimle ve her değeri, her şeyi kullanıyor gördüğünüz gibi.

Magnum'un uluslararası haz operasyonu iletişimi, aynı zamanda bazı şeyleri unutturma operasyonu iletişimi gibi. Örneğin, dünyanın gidişatı, anglo-sakson globalizminin iflası, küresel ısınma, kitlelerin potansiyel güçlü sosyal tepkilerinin yumuşatılması gibi anti hazcı durumların gündemden mümkün olduğunca uzaklaştırılmasına bir katkı sağlama sanki.

Ama bence dondurmayı yalarken (hâlâ dondurma satın alacak para kaldıysa tabii) çok dikkatli olmalı insan; önünü, ardını, sağını, solunu çok iyi kollamalı!

Yalnız ve güzel ÷lkemin küçük burjuvaları...

Küçük burjuvazinin de bir erdemi vardır.

Ve bu erdemin temelinde bazı değerlere saygı yatar. Bunların içinde emrinde çalışanı kollamak ve sakınmak da vardır tabii.

Bizdeki küçük burjuvazi ise kendini burjuva sanıp, emrinde çalışanı bir **araç** gibi görüyor.

Aslında geldiğı yeri, kendi ait olduğı sınıfı ve kaynağı unutuveriyor. Sonuçta, şu veya bu şekilde belli bir toplumsal pozisyona gelmiş olan bir küçük burjuva, kendisi gibi küçük burjuva olan bir emekçiyi –şoförünü-, kendisini temize çıkarmak için, suçtan uzaklaşmak için **kullanabiliyor** icabında.

Tıpkı Deniz Akaya ve sevgilisi Efe Önbilgin gibi.

Daha önce alkollü araç kullandığı için ehliyetine el konulan Deniz Akaya –ehliyetsiz araç kullanırken- kaza yapınca, sevgilisinin şoförü kazayı üstlenmeye kalkışmış.

Aslında ehliyetine 2010 yılına kadar el konulan Deniz Akaya, kaza yapınca, sevgilisini arayıp, polis gelmeden şoförünü göndermesini istemiş. Sabah Günaydın'ın haberine göre, fedakâr şoför, polise arabayı kendisinin kullandığını söyleyip ehliyetini vermek istemiş (başka çaresi var mı ki...), ama haberden anlaşılan o ki, olay yerindeki magazin muhabirleri baştan beri durumu görüntülediğı için, iş bozulmuş. Gazeteciler de Akkaya'nın öfkesine hedef olmuş tabii.

Yalnız ve güzel ÷lkemin küçük burjuvaları, biraz para yüzü görünce böyle oluyor işte!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özgür Kız'ın özgürlüğü hangi özgürlük?

Telesiyej 08.04.2009

Sinekten yağ çıkarma şampiyonlarıyız bir nevi.

Her şeyden yararlanırsız icabında.

Kimin aklına gelebilirdi ki bir ticari mesajın şıp diye ideolojik mesaja dönüşebileceğı?

Yıllar önce Turkcell kampanyası için düşünülen **özgür kız** mesajının, yıllar sonra Türkiye'nin özgürlük sorunuyla özdeşleşebileceğini kim düşünebilirdi?

Ülkenin, **özgürlük** kelimesine çok ihtiyacı olduğunu söyleyen Nil Karaibrahimgil, "Özgür kadının simgesi olmak güzel bir şey" demiş. (*Cafe Milliyet*, 3 Nisan 2009)

Hangi özgür kadın, hangi özgürlük, hangi simge yavu? (Öyle değil mi Ali Hocam?)

Suret kiralınmış, oyun oynanmış, karşılığında bedeli alınmış; iş bitmiş, kampanya görevini yapıp, rafa kalkmış, aradan yıllar geçmiş, bu çalışmada emeğini ve suretini kiralamış olan Nil Karaibrahimgil, şimdi verdiği röportajlarda Türkiye'nin özgürlük sorununu sahipleniyor; bu ülkenin bu kelimeye ihtiyacı olduğunu söylüyor.

Yani ticari bir mesajı, ideolojik bir mesaj olarak kullanıyor şimdi.

Bu da –bu işin gerçek savaşçıları, misyonerleri için- biraz ayıp oluyor doğrusu. (Siz ne diyorsunuz buna Ali Hocam? Sizin de vaktiyle o savaşçılardan olduğunuz söylenir çünkü.)

Ticareten özgür kadının simgesi olunabilir tabii. Bu simge, büyük bir ticari kuruluşa artı paralar kazandırabilir.

Ama **bu simge, özgürlüğün simgesi** değildir asla!

Bu yolla özgürlüğe kavuşulacaksa şayet, o zaman nedir bu çekilen çileler, eziyetler, hatta ölümler? Ticari bir değer olarak sunulan bir olgu; halkın, toplumun, bir ülkenin ideolojik değeri olarak sunulabilir mi zaten?

Ticari mesajı taşıyan kelime “özgürlük” dahi olsa, bu yapılabilir mi?

Yapılıyor işte!

Yapılınca ne oluyor peki?

Özgürlük gibi anlamı bu kadar önemli olan bir **kelime-kavramda alanlar kaydırılmış** oluyor; yani **özgürlük** kelimesinin **anlam değeri** erozyona uğramış oluyor.

Son zamanlarda hem ideolojik olarak hem de siyaseten çok gündemde olan **özgürlük** kavramının oluşturduğu atmosferi ve gündemi kullanmak oluyor aynı zamanda.

Oportünizm denilen şey de budur zaten...

Gülben Ergen seçilmiş bir kul imiş!

Gülben Ergen'in medyaya düşen bir haberi olsun da, insanı gülümsetmesin, ne mümkün? Geçenlerde okudum... Gülben, ikiz bebek beklediğini öğrenince, seçilmiş bir kul olduğunu da anlamış o dakika. İkiz bebeklere hamile kalmak bir seçilmişlik işaretiymiş çünkü ona göre; “Bunun bir lütuf olduğunu, seçilmiş bir kul olduğumu düşündükçe anladım ve hazmettim,” demiş.

Seçilmiş olduğuna karar vermiş; anlayıp, kabul etmiş de, hazmını bile yapmış maşallah!

Eh, afiyet olsun!

O zaman bizim Sevim Yenge de seçilmiş, o da ikiz bebek doğurmuştu zamanında (hemen arayıp müjdeyi vericem). Annemin gençlik arkadaşı Gülümser Teyze'nin de kırk yıl önce art arda iki defa ikizleri olmuş, iki doğumda dört bebek sahibi olmuş kadıncağız; o da iki defa seçilmiş demek. Ama onu arayıp müjdeyi vermem imkânsız. Gülümser teyze çoktan rahmetli oldu, ne kadar seçilmiş bir kul olduğunu öğrenemeden gitti zavallı. Birbirine yakın yaşta dört çocuk büyütmenin ve onların çelik egosunun yansımalarını -son zamanlarında- iyice çökmüş yüzünde ve bükülmüş bedeninde görmek mümkündü.

Bir de çocukluğumdaki yazlığımızın boyacısının üçüzleri olmuştu da, hatırlarım hüngür hüngür ağlamıştı kederden; nasıl bakarım üçüne birden diye. Ne bilsin seçilmiş olduğunu garip!

Sadece benim etrafımda üç kişi varsa ikiz, üçüz sahibi olan; bu topraklarda **kutsal kişi**den geçilmiyor demek!

Hep söylüyoruz ya, iletişim ciddi iştir arkadaşlar.

Akla ilk gelen hiçbir zaman söylenmemelidir bu yüzden.

İnsan bir ikon olayım derken, bu mesaj gevezeliği medyada yer bulurken, kamu vicdanı denilen o insafsız terazide anında tartılır bakarsınız.

Bütün söylenenler yalayıp yutuluyor sanırsınız, yandaş, hatta paydaş sanırsınız halkı, çok özenilecek hayatınıza hayranlık ve saygı duyuluyor sanırsınız; ama kamu vicdanının açtığı krediler birdenbire geri çekilir.

O zaman da medyayla baş başa kalınır; sadece magazin olunuz, içerik doldurucusu olunur.

Ama hepsi bu!

Yoksa ne albüm satar, ne itibar satar!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maximiles reklamları ve Anglosakson reklamcılığının iflası!

Telesiyej 11.04.2009

Maximiles reklamları hayret verici!

Bu kadar mı toplumun dışında durulur, bu kadar mı günümüzün sosyo-ekonomik gerçekliğinden kopuk meslek icra edilir!

Tek sermayesi bilgisi ve emeği olan çalışan insana, –özellikle gelişmekte olduğu iddia edilen ülkemizde- günümüzde iletilecek olan ürün ya da hizmet reklamıyla ilgili tembihler, a'sından z'sine tekrar gözden geçirilmeli bence.

Zira ekonomik kriz öncesinin hedef kitle analizleri, bugün için geçerli değil artık. Yani çalışma hayatının rutininden bunalmış genç ve yalnız insanlara, milleriyle uçak bileti alıp, uzak diyarları keşfederek yenilenmelerini önermek günümüzün sosyo-ekonomik gerçekliğine uymuyor şimdi.

Bugün bunalımın kaynağı başka çünkü.

Artık insanlar çalışma hayatının rutininden değil, işsizlikten bunalıyorlar zira.

Günümüzde globalizmin tanımı, sermayenin serbest dolaşımı değil artık, olsa olsa **işsizliğin serbest dolaşımıdır!**

Serbest dolaşan memur ya da memure, bugünkü şartlarda Maximiles'in reklam filmlerindeki gibi Maldivler tarzı bir Hint Okyanusu cennetine değil, Antalya Kemer'e bile uçamaz. Kredi kartıyla ne kadar harcayacak ki, oralara gidecek milleri kazansın?

Anglosakson iletişim ve reklam modellerine, kalıplarına göre hareket eden reklamcılarımız, kriz dönemlerinde her seferinde entelektüel sermayesinin yetersizliğine yakalanıyor ne yazık ki. Bu yetersizlik, kendi toplumuna uygun analiz yapamayı ve model üretemeyi esaslıdır bana göre.

Reklamasyon vaadi artık eski vaat olamaz; yeni **vaat üretmek gerekir.**

Bir 'hedef kitle' yorumu

Şehnaz Kıymaz Bahçeci adlı okurdan bu konuda bir mail geldi. Anlaşılan o ki, Bahçeci, tam da Maximiles'in hedef kitlesi olarak düşündüğü kesime ait. Ama bakın ne düşünüyor Şehnaz Kıymaz Bahçeci:

"İş Bankası'nın yeni kredi kartını anlattığı reklam filmi dikkatinizi çekmiştir. Şehirde hayatını idame ettirmeye çalışan ve her gün aynı rutinde dönen insanların hayatını A ve B noktaları arasındaki bir çizgi olarak tanımlamakta reklam. Ve bu hayattan kurtulmamız (!) için bizlere bir kredi kartı tavsiye etmekte.

İş Bankası gibi rekabete dayalı, kapitalist dünyanın kaldırım taşları sebebi ile, gündüz-gece aynı hızda çalışmıyormuşuz gibi; kafamızı suyun dışında tutmak için çırpınmıyormuşuz gibi; senede 14 gün farklı bir şey yapabilecek finansal kapasiteye erişmek için uğraşırken, kredi kartımızın (!) aylık ödemelerini yapmak için hesap makinemizle boğuşmuyormuşuz gibi; banka, yaşadığımız hayatı küçümseyip bize kredi kartıyla alabileceğimiz (!) daha iyi bir hayat öneriyor. ŞAKA GİBİ... Ki, bu sıralar bir işim olsun da A ile B arası gidip geleyim diye düşünen binlerce insandan bahsetmiyorum bile... Reklam filmini gördükçe sinirleniyorum... Paylaşmadan edemedim..."

Şehnaz Kıymaz Bahçeci'ye katılmamak mümkün mü?

Mevlâna, yaklaşık 750 yıl önce söylemiş: **"Dünle beraber gitti, cancağızım, / Ne kadar söz varsa düne ait. / Şimdi yeni şeyler söylemek lazım."**

Başka söze gerek var mı?

Şu diyalektik meselesi de!

Her şeyi yanlış öğrenmişiz.

Yanlış algılayıp, yanlış yorumlayıp, yanlış uygulamışız.

Evrenin, doğanın, toplumun ve hayatın sırlarını, manalarını çözeceğimizi sanırken, meğer çözümsüzlüğün yöntemini öğrenmişiz.

Bu büyük yanılgı sadece bize ait değil neyse ki, büyük usta da yanılmış meğerse.

Yurttaşımız Herakleitos boşuna çırpınmış; ailesini ve asaletini boşuna terk etmiş, boşuna terki dünya etmiş ve boşuna acılar içinde ölmüş.

Diyalektik düşünce ve yöntem, Herakleitos'u da, bizleri de karanlık çözümsüzlüklere sürüklemiş. (Herakleitos için de **karanlık adam** denmiyor muydu zaten?)

Bilsek böyle mi olurdu?

Bilmiyorduk ki, daha yeni öğrendik; sağolsun *Ülke TV*'nin Çarşamba akşamı yayınlanan *Bıçak Sırtı* adlı tartışma programındaki bir konuk aydınlattı bizi; gazeteci Kadri Gürsel, bu hususta aynen şunu buyurdu: "Her şeyi birbirine bağlarsanız böyle, bir diyalektik mantıkla.. hiçbir şeyi çözemezsiniz."

Ne yapcaz şimdi?

Bir terk-i kültür mü eylememiz gerekecek?

Bu yaşta da sıfırlanamaz ki her şey!

Herakleitos'tan her şeyin kavranması ve çözümü için diyalektik yasaların bilinmesi, diyalektik yöntemin uygulanması gerektiğini öğrenmiştik.

Şimdi gazeteci Kadri Gürsel'den öğrendiğimize göre bu yasalar ve bu yöntem, çözüm değil, **çözümsüzlük** getirmiş aslında.

Bundan böyle hiçbir şeyi birbirine bağlamayalım, hiçbir şeyi değiştirmeyelim, hiçbir şeyi çatıştırmayalım derim ben.

Düşüncelerimiz her daim **steril** kalsın ki, bu sayede her şeyi çözebilelim.

Capito?..

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhuriyet projesinin son aşaması: Pelin Batu

Telesiyej 13.04.2009

Uygarlıklar bütünleşmesini temsil ediyor Pelin Batu.

Bir nevi Cumhuriyetin genç **kültürcan**’ı o; örnek bir **uygarlıkcan**.

Öylesine şair, öylesine çevirmen, öylesine Batılı, öylesine Doğulu öylesine Anadolu, öylesine New-Yorklu, öylesine modern ve çağdaş, bir o kadar aydın, entelektüel, sanatçı ve özgür bir genç kadın kendisi.

İcabında ruh çağırdığını anlatır (bir röportajında Atatürk’ün ruhunu çağırıp, “ne olacak bu memleketin hali” diye sorduğunu söylemişti, Atatürk’ün ne cevap verdiğini merak ediyorsunuz değil mi, ama cevabı canlı yayında açıklayamamıştı), icabında kardeşiyle evde çıplak gezdiklerini ama çıplaklıklarından hiç utanmadıklarını söyler. (Şaşırtıcı olmayı sever!)

Bir de güzeldir ki... kıyma ki bakasın!

O bir komple kişi ve kişilik olarak tasarlanmıştır.

Gerçi kelamı zor anlaşılır biraz. (Katıldığı *Reha Muhtar’la Çok Farklı* programındaki zor anlatır ve zor anlar halleri de bir neşe kaynağı olmuştur. Bilhassa, Reha Muhtar’ın kendiniz olmasanız kim olmak istersiniz tarzı sorusuna, Rojin’in **dişi Che** olmak isterdim cevabına karşılık, “Biliyor musunuz Che’li tuvalet kağıtları satıyorlar” demesi tarihî bir algı şampiyonluğu olarak kayıtlara geçmiştir.)

Ama doğruya doğru! Temsil kabiliyeti hayli yüksek bir kişidir kendisi. Duruşu dik, bakışı hafif müstehzi, hafif tepeden, Batılı bir küçümseme edasına haiz mesafeli hali (ama neden, bu belli değil) ve Şekspiyen gözlem gücüyle o tam bir... **kültürcan** mı desem, **uygarlıkcan** mı desem, böyle komple bir genç hanım karşısında ne diyeceğini de şaşırtıyor insan haliyle!

Cumhuriyet projesinin son aşamasını anlamak için Pelin Batu’ya bir göz atmak yeterlidir anlayacağınız.

Bakınız, gününün, sadece yarım gününün nasıl geçtiğini anlatırken neler söylemiş:

“Köpeğimi yürüyüşe çıkardım ve şimdilik bir şiir çevirdim. Birazdan da babamlarla meyhaneye gidip birlikte öğle rakısı içeceğiz.” (*Sabah Günaydın*, 10 nisan cuma)

Bu cümledeki “şimdilik bir şiir çevirdim” ifadesine dikkatinizi çekerim. Nasıl da alçakgönüllü, herkeslerin büyüttüğü, yere göğe sığdıramadığı entelektüel faaliyetlerini nasıl da sıradanlaştırıyor değil mi?

“Şimdilik bir şiir çevirdim.”

Kırk bir kere Maşallah!

Keşke Pelin Batu gibi ayaküstü şiir çevirebilen genç hanımlardan daha çok olsa; köpeğini gezdirdikten sonra, babasıyla öğle rakısı içmeden önce, bir çırpıda şiir çevirebilen genç aktrislerden her mahallede en az birkaç tane olsa keşke.

Ama nerdeeee?

CNBC-e Dergi'nin sinema eki *FİLM*'i gördünüz mü?

Hareketli bir görüntü sanatını, hareketsiz bir midyumda tanıtmak, yayıncılığın en zor işlerinden biri olsa gerek.

Sinema gibi bir fenomeni, bir ucuyla şovbiz'in şampiyonunu, diğer yanıyla sanatın 7.'sini içeren bir ifade biçimini ve taşıyıcısını, bir dergi ekinde sunabilmek, dergi okurunun dikkatini çekerek etkileyebilmek fevkalade zor ve nazik bir iştir.

Sinema ekinde başarılı olabilmek, sırat köprüsünden geçmeye benzer bu yüzden, bütün dünyada da böyledir bu.

CNBC-e Dergi'nin bu ay ikincisi yayınlanan sinema eki *FİLM*, Türkiye'de bu köprüden geçmeyi başarmış nadir yayınlardan biri.

FİLM dergisi (ek demek gelmiyor içimden) enerji yüklü; bir filmin hayatını birebir ilgilendiren, sinema kültürünü oluşturan üç ana konuya bölünmüş –bu bölünme aslında bir başka manada **bütünleşme** sunuyor okura-. *Festivalde, Sinemalarda ve Raflarda* başlıklı bölümler, okura bir filmin hayatının bütünü kavratmada ve yol göstermede önemli bir kılavuz niteliğinde.

Aylık CNBC-e Dergi'nin *FİLM* eki, faydalı bir eser anlayacağınız. Yazarları arasında Sevin Okyay, Kutlukhan Kutlu, Selin Gürel, Ali Abaday gibi isimlerin bulunduğu derginin tasarımı ve mizanpajı ise, okura görsel bir **ferahlık** sağlıyor –ki, bu çok iyi, zira genellikle donuk ve biraz soğuktur sinema yayınları-.

FİLM, bir aylık film programı aynı zamanda. Ayrıca belgesel sinemaya da yer verilen dergide; vizyona giren ve girecek filmlerin tanıtım yazıları, dünya sinemasından haberler, yönetmenler ve oyuncular hakkında özel bilgiler, sinemayla ilgili yenilik haberleri ve dikkatle seçilmiş fotoğraflar var.

FİLM'i sevdim; bir dergi eki olarak ömrünü sürdürmesi yazık olur bence; bu ekte değişik, ilginç, hatta ünik bir sinema dergisi olma potansiyeli var çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerli Altın Kızlar başladı başlamasına da...

Telesiyej 15.04.2009

Bir zamanlar, herkesin bayılarak izlediği o ünlü diziye bir altın değer katıldı mı peki?

Böyle bir hedefi yoktu denilebilir tabii.

Ama o zaman da, 'başarılı olmuş bir dizinin tekrarı neden yapılsın ki' diye sormaz mı seyirci?

Bunca yıl sonra yapılan bir tekrarın, orijinalinden daha ileride, daha etkili ve başarılı olması gerekmez mi?

Bırakın **dahaları**, hiç olmazsa aynı başarıyı göstermelidir bana göre; aksi halde yeni bir şey yaratamamanın sancılılarıyla, başarılı eski bir diziye tutunmaya çalışıldığı düşünülebilir.

Seyircinin belleğinde orijinal *Altın Kızlar* dizisi pozitif hanede yer almıştır çünkü ve hatırası da canlıdır hâlâ.

Pazar akşamı *atv*'de ilk bölümü yayınlanan yerli *Altın Kızlar*'daki, Türk sinemasının ve tiyatrosunun duayen yıldızları, insana ister istemez, orijinali yıllar önce Türkiye'de yayınlanmış olan sempatik dizinin kendi türündeki başarısını hatırlatıyordu.

Seyirci kıyaslıyor zira; özellikle ilk seyrettiği başarılıysa, onu taklidiyle mukayese etmekten hiç kaçınmıyor.

Orijinalindeki akıllı Dorothy karakteri, yerli versiyonunda İsmet olmuş. İsmet'i Hülya Koçyiğit canlandırıyor. Safiyetiyle ünlü Rose'un adı ise yerli *Altın Kızlar*'da İnci; onu da Türkan Şoray canlandırıyor. Çapkın Blanche'ı, Gönül adıyla Nevra Serezli; Dorothy'nin zeki, külyutmaz annesi Sophia'yı ise Safiye adıyla Fatma Girik oynuyor.

Bütün bu karakterler, yerli versiyonlarında ne kadar kabul görecektir, bunu zaman gösterecek.

Henüz bir bölüm izledik çünkü.

Bu yüzden de yerli *Altın Kızlar* dizisine toleranslı yaklaşmak durumundayız elbet. (Ama drama ve oyunla ilgili işaretler pek umut verici gözüküyor o da ayrı. Ve, ilk bölüm olmasına rağmen, bizim *Altın Kızlar* dizisinin Doktor Adnan'ı için toleranslı bir eleştiri getirmeye de gerek yok bence. Zira Behzat Uygur'un oyunu ve tipi hiç uygun düşmemişti canlandığı karaktere.)

Bazı işler vardır ki, farklı bir midyumda üretilmiş olsalar da –konumuz televizyon- paydaşlarının geldikleri midyumun (sinema-tiyatro) kültürünü, sektörel birikimini ve mesleki performansını temsil ederler.

Altın Kızlar dizisi, bu duruma çok uygun bir örnek; Türk sinemasının ve modern Türk tiyatrosunun bir kesiminin oyuncularının biraraya gelmesiyle, **kaynak değerler** de bir turnusol kâğıdında belirir gibi ortaya çıkıp netleşiyor ve böylece yeni değerlendirmeler için de imkân sağlamış oluyor.

Yerli *Altın Kızlar* dizisinin yapımcısı Armağan Çağlayan'ın altı yıllık hayaliymiş, Türk sinemasının divalarını bir araya getirmek.

Getirmiş de.

Ne diyelim, hayırlı olsun!

Her şey **Ayrıntı**'da gizli!

TRT 2'de pazar akşamları 19.20'de yayınlanan **Ayrıntı**, farklı bir program.

Devlet televizyonu için bir cesur yürek olduğu da söylenebilir **Ayrıntı**'nın.

Bilim, siyaset, edebiyat ve sanat alanlarında duygu ve düşünceleriyle farklılaşmış ve **ünlenmiş** insanların konuk olarak katıldığı program, seyircisine bir **havuz açıyor**; değişik görüşlerin ve iddiaların bir arada sergilenebileceğinin kanıtı olan bir vitrin gibi **Ayrıntı**.

Aynı zamanda bir **yorum havuzu** adeta.

Yaprak Tatal'ın yapımcılığı ve yönetmenliğini üstlendiği, sunumunu Fahrettin Altun'un yaptığı programın danışmanı Yalçın Arı.

Ayrıntı, aslında bir açılım programı bence; yıllardır birikmiş ve kilitlenmiş frenlerimizi, önyargılarımızı ve ezberimizi hem bozuyor hem de açıyor bir bakıma.

TRT kurumunun yeni bir vizyona ve misyona kavuşmasında **Ayrıntı** gibi programların önemli bir rol üstleneceğini düşünüyorum.

Gerçek ayrıntıda gizlidir çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya Avşar-Elif Şafak koalisyonu ve bazı şeyler...

Telesiyej 18.04.2009

Ne cesur, ne ilerici ve ne komple sanatçı kadınlarımız var!

İnsan nasıl duygulanıyor değil mi; ne diyeceğini şaşıyor adeta.

Hülya Avşar, hem yazacak, hem yönetecek, hem de oynayacakmış. (Bence müziğini de yapar!)

Yazacağı da zaten kendi hayatı olacakmış. (Hayatını da pek enteresan buluyor demek!)

Ve bütün bunları bir TV dizisinde değil, sinema filminde gerçekleştirecekmiş.

Vallahi aşk olsun!

Anlayacağınız, 7. Sanat'a yeni bir değerli eser katma projesi için kolları sıvamış Hülya Avşar; film yönetme cesaretini nereden aldığını da bir güzel açıklamış: "Daha önce bir klip yönetmişim. Şimdi de böyle bir **şey** yapmak istiyorum" diyor.

"Böyle bir **şey** yapmayı istiyorum," cümlesindeki "**şey**"e gelince... bence sinema tarihinde bir film için ilk defa böyle bir tanım getirilmiştir; **şey, yani film**.

Hülya Avşar'ın açıklamalarından anlıyoruz ki, **Şey**'in senaryosunda da bir dizi **şey** varmış ayrıca: "Kendi hayatımdan bölümler olacak; şimdiye kadar birçok kişinin bana sorup cevabını alamadığı **ŞEY**'ler var. 'İlişkilerde nasıl duygular yaşıyor, neler oluyor?' Bunların özünü içeren bir hikâye olacak."

Sağolsun, ben de hep merak eder dururdum; ilişkilerde nasıl duygular yaşıyor filan diye.

Ayrıca Elif Şafak'ı seçmesi de tam isabet!

Biz de Elif Şafak'ı başarılı senaryolarıyla biliriz zaten. O da tıpkı Hülya'nın yapmak istediği gibi, **ilişkilerde nasıl duygular yaşandığını**, neler olduğunu anlatan senaryolarıyla tanınmıştır.

Hülyamız Avşar, kendi yazdığı senaryoyu da çok beğeniyor, pek olağanüstü buluyor bu arada:

"Olağanüstü bir senaryo yazıyorum" diyor. "Filmimi kendim çekeceğim. Oyuncu olarak da kendimi düşünüyorum. İçimdeki duyguyu başka bir yönetmene anlatamam. Onun için kendim çekeceğim."

Çok doğru düşünüyor!

O bir kanaat önderi

Zaten senaryo yazarlarının hepsi yönetmendir aynı zamanda, içlerindeki duyguları başka bir yönetmene anlatamayacakları için kendi yazdıklarını kendileri çekerler hep! (Gerçi yazı, biraz da bunun içindir ama... yani içimizdeki duyguların başka birine aktarılması için...)

Bir de Deniz Akel'in danışmanlığı hususunu merak ediyorum ben.

Hangi konuda olacak acaba?

Film yönetmenliği konusunda mı? Neticede o da bir klip yönetmeni olduğuna göre (Hülya Avşar için) bu çok normal tabii.

Biz Hülya Avşar'ı proje insanı olarak biliriz. Kendi adına tenis turnuvası bile düzenler hatta! Kendisi pek çalışkan, yerinde duramayan bir kanaat önderimizdir (Bkz. Hülya Avşar Stüdyosu) aynı zamanda.

Yapmadığı iki şey kalmıştı bugüne kadar; biri felsefe yazarlığı, diğeri de film yönetmenliği.. felsefi bir kitap yazdığını bir süredir söyleyip duruyordu; yani o iş tamam.. eh, şimdi bu haberleri okuyunca... anlıyoruz ki, film yönetmenliğinin de eli kulağında!

Demir Demirkan dalga geçmiş olsa gerek ama!

Olsa gerek dememe bakmayın, hep bir açık kapı bırakma alışkanlığımdandır bu.

Yoksa Demir Demirkan'ın dalgasını geçtiğinden, ama tam algılanamadığından kuşkum yok!

Demir Demirkan'ın Eurovision konusunda söylediklerini de muhabirlerin sorgulayacak hali yok ya, ciddi ciddi demeç vermiş gibi aktarıyorlar: "Demir Demirkan, Eurovision'da ülkemizi temsil edecek olan Hadise'ye destek çıktı. Sertab Erener'e bestelediği şarkı ile Eurovision'da ülkemize birincilik kazandıran Demirkan, Hadise için, 'Bana göre Hadise en kötü ihtimalle birinci olur ama başarısı oradaki sahne şovuna da bağlı" dedi" diye yazmışlar.

Hadise, en kötü ihtimalle birinci olur demek!

İnsan en iyi ihtimali düşünmek bile istemiyor!

Maazallah düşünmeye kalksa, akıl yetmez, kara deliğe filan yuvarlanıverir insan!

Demirkan, dalga geçtiyse –ki, ona ne şüphe-, bu dalga okura hiç geçmiyor; tam aksine, okur açıklamayı ciddiye alıyor bu üslupla.

Ama eğer ciddi ciddi böyle söylediyse...

Yok canım... olur mu hiç?

Değildir, herhalde!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT Şeş ne kadar gönülden bir projeydi ki?

Telesiyej 20.04.2009

Bu sorunun cevabı şimdi biraz daha netleşmiş gibi görünüyor.

Rojin'in istifası birçok şeyi daha net görmemize sebep oldu çünkü.

İnsanlar, bir devlet kurumu olan TRT'nin, TRT 6'yı (TRT Şeş) yayına sokmasını, Kürt açılımında önemli bir adım ve katkı sağladığı için önemsemişlerdi.

TRT, iyi niyetle iyi bir eser çıkaracaktı ortaya.

Atılan bu önemli adım, sanki bir dizi yeni atılımların da habercisi gibi hissedildi önce.

Özel sektörün reklam vererek TRT Şeş'i destekleyeceğini en yetkili ağızlardan (patronlardan) duymuş olsak da, ne hikmetse bu destek bir türlü gereği gibi yerine getirilemedi.

Meğer bir bildikleri varmış; ve bizler de hayli saf insanlarmışız!

Başlangıçta TRT Şeş'in gönülden bir proje olmadığını, özellikle yurtdışı siyasi konjonktürlere uymak için zorunlu bir adım olduğunu pek düşünmemiştik aslında; bu girişimin bir yasak savma olacağını aklımızın dışında tuttuk hep, belki de inanmak istemedik.

Şimdi ise... TRT Şeş'in kamuda geniş bir yelpaze içinde kabul görmesinde önemli bir rolü olan Rojin'in görevinden ayrılmasını, sadece özgürce işini yapamamasına bağlamak safdillik olur diye düşünüyorum!

Zira şimdi bakıldığında daha da net anlaşıyor durum; iktidarın onayladığını, devlet bir şekilde onaylamıyor...

TRT Şeş, sadece bir yasak savma nedeniyle yayına başlatılmış, devlet, kanalın özerkliğine (TRT'nin özerkliğini unutmamak gerekir.) müdahale ediyor gibi görünüyor.

Anlayacağınız, dağ fare doğurdu.

Rojin, kitleler nezdinde TRT Şeş'in bir **taşıyıcısı** konumundaydı; her iki tarafın da sempatiyle baktığı bir figürdü. Tarafsız duruşu, kadın konusuna eğilmesi, kanalın çok kısa bir süre içinde olgunlaşmasını ve tanınmasını sağlamıştı.

Son zamanlarda, özellikle Obama'nın ziyaretinin ardından, kanalın starı olan Rojin'e yapılan baskıların dozu artmış ve Kürt sanatçının neredeyse TRT Şeş'ten ayrılması sağlanmış gibi görünüyor.

Rojin de zaten ayrılma gerekçesini şöyle açıklamıştı: "Programın ve benim üzerimdeki baskılar, o kadar yoğunlaştı ki programın içini boşaltmaya, programın kendi kendini bitirmesine çalışılıyordu adeta. Bir sunucu düşünün ki konu ve konuktan habersiz programa girsin. Programcının yani benim, önerdiğim hiç bir konuk kabul edilmesin; yayında söylediğim çok şey kesilsin, her şeyine müdahale edilsin. Programa potansiyel suç, bana da potansiyel suçlu muamelesi yapılsın. Özgür olmadığım yerde kimse beni tutamaz. Sanatçı kimliğim ve duruşumla uyumlayan bir yerde olmak istemiyorum. Girdim ... gördüm... çıktım."

Kürt açılımında TRT Şeş'in somut bir katkısı olacağına, insanın her şeye rağmen –yine de- inanması gerekiyor.

TRT Şeş-Rojin olayı, çok yönlü ele alınması gereken bir **ters açılımdır** bana göre. Bu konuda önümüzdeki günlerde farklı boyutlarda yeni analiz ve yorumların medyada yer alması beklenir. Zira bu basit bir işten ayrılmadan daha fazla bir şeydir.

Yaprak Dökümü uyarlaması, yuvarlamaya dönüşüyor!

Edebiyatçı yazmış, dizici uyarlamış, kanal da yayınlarak seyirciye faydalı bir iş yapmış.

Buraya kadar çok güzel.

Ama ne zaman ki bu **uyarlama** artık **yuvarlamaya** dönüşüyor, –zaten hiçbir edebiyat eserinin dört yıl süren (gelecek yıl da devam edeceğine göre dört yıl olacak) bir diziye uyarlanacak ticari malzemesi yoktur- burada durup düşünmek lazım!

Yuvarlanan, aslında yazarın adıdır çünkü; kimliğidir, edebi duyarlılığıdır, duygusudur, insanlığa bakış açısıdır aynı zamanda.

Ve bir romandan tv dizisine yapılan bir uyarlama, üçüncü yılını doldurup, dördüncü yılına hazırlanıyorsa şayet, bütün bu değerleri sömürüyor demektir.

Yaprak Dökümü dizisinin önümüzdeki yıl da devam etmesi çok normal, hala en fazla izlenen dizilerden biri o zira.

Normal olmayan, çoktandır dizinin romanla hiç bir ünsiyetinin kalmaması; yazar, romanında ne buralara kadar uzanıyordu, ne de bu ters taklaları atıyordu.

Hikâye, romandan bütünüyle koptu artık.

Romanın adından vazgeçtik... artık onun değişmesi mümkün değil, ama Reşat Nuri Güntekin'in **adının kullanılması sömürüsüne** hiç değilse dördüncü yılda bir son vermek gerekir artık; yazarın adı önümüzdeki sezon jenerikten çıkarılmalı bence.

Hiç olmazsa bu kadar etik davranılsın derim ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyonda edebiyat programlarına hiç mi ihtiyaç yok?

Telesiyej 22.04.2009

Dikkatimi çekiyor.

TV kanallarında –o da bazılarında- mekanik kitap tanıtımı programları dışında, doğru dürüst bir edebiyat programı kalmadı.

Edebiyata hiç mi ihtiyacımız yok peki?

Hepimiz ayrı ayrı kemalete erişmiş durumda mıyız yani? Hayatımızı, duygu ve düşünce dilimizi zenginleştirmeye, yeniden yaratmaya hiç ihtiyaç duymuyor muyuz?

Neden özel TV kanalları edebiyata hiç yer vermez?

Neden hiç edebiyat ve kitap sohbetleri yapılmaz da, sabah akşam ya sanatçı diye sunulan sahte popüler kültürün ikonları konuk edilir programlara, ya da durmadan siyaset ve spor tartışmaları yapılır yalnızca?

Latince bir deyiş vardır; Edebiyat ekmek vermez (Litterae non dant panem).

Evet, günü birlik karın doyurmaz belki edebiyat; ekmek vermez, ama hayat verir. Birçok hayata, başka başka hayatlara karışmamızı sağlar, böylece kendi hayatımızı da çoğaltır.

Televizyon, insana ve kitlelere edebiyat zevki aşlamak için ideal bir midyumdur oysa. Özellikle seyircinin yazarla tanışması, onu tanıması, edebiyata yönelmesi açısından çok etkili bir durum yaratır. Seyircide okuma hevesinin oluşması, edebiyat zevkinin doğması için televizyondan daha etkili bir araç yoktur.

Halka hizmet iddiasında olan televizyon yönetimleri, neden edebiyatsız bir hizmet sunmayı tercih ediyorlar, bu türlü programlar reyting alamayacağı için mi?

Bu aşılamayacak bir sorun mudur? (İyi yapılmış, zengin içerikli, sıcak sohbetlerin yer aldığı edebiyat programlarının yeterli reytingi alacağını düşünüyorum.)

TV kanalları, seyircide ilgi uyandırmak için yatırım yapmalı; bu işe belirli bir zaman ayırıp direnmeli, sabırlı olmalıdır bence. Neticede kendi hayrınadır bu. Hem güçlenir, rekabette öne çıkar, hem de seyircisinin gelişmesi, daha seçici olması, kanalın daha düzeyli yapımlara yönelmesini sağlar; ki, bu da onun marka gücünü arttırır.

Ayrıca büyük ve duyarlı kuruluşlar, nasıl sanat galerileri açıp, yayınevleri kurup, kitaplar yayınlıyor, caz ve klasik müzik festivallerini destekliyorlarsa, televizyonda edebiyat programları yapılması için kanallara baskı yapabilir, bu türlü programlara sponsor olabilir, hatta reklam bütçesi silahını da kullanabilirler bence.

Televizyon kanalları, seyirciye edebiyatı unutturmamalı, aksine edebiyata yönelmesini sağlamak için çaba göstermeli artık.

Edebiyatsız yaşamak, sığ yaşamaktır çünkü.

Proust ne güzel demiş

Yazar Marcel Proust, yirmi sekiz yaşındayken ve hayatındaki her şeyin kötü gittiğini düşündüğü ve hasta olduğu bir dönemde gittiği Alpler’de, ünlü sanat eleştirmeni John Ruskin’in kitaplarını okur ve çok etkilenir. Roman yazmaya ara vererek ünlü İngiliz eleştirmenin biyografisini yazar, onun sanatıyla ilgili makaleler hazırlar, Fransız okuruna onu tanıtabilmek için –gittikçe sıklaşan astım krizlerine rağmen- olağanüstü bir çaba sağlar. Bu arada roman yazmayı bırakıp bir eleştirmenin eserleriyle uğraştığı için onu eleştirenlere ve “onun hissettiklerinden sana ne, sen kendin hisset” diyenlere şöyle cevap verir: “İnsanın kendi içinde neler hissettiğini anlaması için, bir ustanın hissettiklerini kendinde yeniden yaratmasından daha iyi bir yol yoktur. Bu anlamlı

aba sonunda, ustanınkilerle birlikte gün ışığına çıkardığımız şey aslında bizim kendi dşncemizdir.”

TV kanallarında yapılacak edebiyat programları, edebiyat uzmanları aracılığıyla edebiyatla daha derin bir ilişki kurmamızı sağlayacak, tıpkı Proust’un dediğı gibi, kendi içimizde neler hissettiğimizi daha iyi anlamak için bir ustanın hissettiklerinden geçmemize yardımcı olacaktır.

Edebiyata yakın durmak, her şeyden önce, hayatın içinden daha zahmetsizce geçmemizi sağlar.

Yarın hangi çocukların bayramı?

Türkiye, yarın bir kez daha Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kutlayacak.

Biz bu bayramımızla hep vnrz; dünyanın ilk çocuk bayramıdır çünkü 23 Nisan.

Ve dünyada ilk defa bir ulusal meclisin açılış tarihi çocuklara ithaf edilmiştir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında çocuğa ve gençliğe verilen önem, özde oldukça manalı ve **gelecekçi** bir düşünce tarzını yansıtıyordu. Emanet kavramı adeta onlarla bütünleştirilmişti. Cumhuriyetin geleceğı, onlarla garantileniyordu.

Çocuk, cumhuriyetin kutsalıydı.

İnsani, duyarlı, gelecek için umut işaretleri taşıyan bir idealizasyondur.

Oysa bugün Türkiye’deki **ocuk gerçeğine** bakacak olursak; altı milyon civarında yoksul çocuğun yaşamaya çalıştığını görürüz. Emniyet Genel Müdürlüğü’nün 2005 raporuna göre, 0-10 yaşı arası doksan bin civarında sokak çocuğı var lkemizde.

Son yirmi yıl içinde Doğı ve Gneydoğı Anadolu’dan terör nedeniyle göç eden çocuk sayısı iki milyon. Bu çocukların çoğı eğitim görmüyor.

UNICEF’in 17 Aralık 2003 raporuna göre Türkiye’de okul çağına gelip de okula gitmeyen kız çocuk sayısı 640 bin ve bu sayının 250 bini Doğı ve Gneydoğı’da.

Bu çocuklar, geleceğın okuma bilmeyen kadınları olacaklar. Bugün, ülkede beş kadından biri okuryazar değıl; yani yaklaşık 5 milyon 750 bin kadın, çocukken okuma yazma öğrenmemiş.

Tam olarak bilinmemesine rağmen Türkiye’de 3 milyon civarında zrl çocuk var. Bunların sadece yaklaşık yüzde ikisi eğitim görebiliyor; ve bu acı liste uzayıp gidiyor.

Beş yaşı altı çocuk ölüm oranı ise 2002 itibarıyla binde 42 (AB yesi ülkelerde bu rakam binde 5 ile binde 9 arasında).

Sağlığa zararlı işlerde çalışan çocuk oranı yüzde 60; çalışan çocukların yüzde 30'u okula gitmiyor.

Türkiye, Çocuk Hakları Bildirgesi'ni kabul edip, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni de imzalamış bir ülke oysa.

Yarın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı... ama yukarıdaki istatistiklerde sadece birer sayı olan çocuklar için ne kadar bayram olabilir ki?

Eğitimi esas alan cumhuriyet projesinin çocuk konusunda vardığı son durum budur işte...

Şimdi neyi kutluyoruz diye düşünmez mi insan?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'nin hâlâ bir misyon ve vizyon tarifi yok!

Telesiyej 25.04.2009

Şovbiz açısından bakıldığında, seyirci TRT'yi nasıl algılıyor acaba?

Yayınlanan dizileri nasıl değerlendiriyor mesela?

Birinci soruya verilecek cevap oldukça kolay ve net: TRT ne hikmetse, bu konuda özel sektörün diğer kanallarıyla kaliteli bir rekabete tam anlamıyla hiçbir zaman girmemiştir. Bu kurumun eğlenceden anladığı, devletin kültürden anladığına paraleldir; başta Klasik Türk Sanat Musikisi ve folklor olmak üzere **kurtuluş** ve **kuruluş** gibi resmî ideolojinin kültürel idealizasyonunu ete kemiğe büründüren güdümlü diziler ve diğer türevlerle sınırlıdır; ki, bu resmî diziler bir süredir yayınlanmıyor artık. Çünkü televizyon tekeli yıkıldığından beri seyirci –ne kadar eleştirek de- bir şovbiz kalitesiyle karşılaştı. Kimi dizilerde bir yapım özeniyle tanıştı ve aynı zamanda –belki de daha önemlisi- **resmî söylemin** de nasıl bir şey olduğunun farkına vardı.

TRT, kendi tekelinin kaldırılmasına hazırlıksız yakalandı diyemeyiz, ama geleceği kestiremedi diyebiliriz pekâlâ.

Kurumun kültüründe kemikleşmiş olan **tekelsizlik duygusu**, yeni dönemde de devam etti ve TRT, Türkiye'nin yayıncılık hayatında –bir izlenim olarak- neredeyse yok oldu.

'Var olamama' sorunu

Seyirci nezdinde TRT algısı, hâlâ kendi vergisiyle ayakta tuttuğu, zoraki sponsorluk yaptığı, yaratıcı hiçbir varlık gösteremeyen bir **kambur kurum** durumunda.

İkinci sorunun cevabına gelince... son yıllarda TRT'de, çağın gidişatına uygun sayılabilecek bazı diziler yayınlanır oldu. Ancak, gerçek bir rekabet alanında var olamadılar yine; sessiz sedasız yayınlandılar, yasak savma kabilinden beceriksiz tanıtımlar yapıldı ve TRT'nin bu yeni diziciliği, seyirci algısında bir varlık edinemedi.

Bu bir türlü **var olamama** sonucu bu diziler kimi zaman ömürlerini tamamlayarak, kimi zaman da ömürlerini tamamlamadan sessiz sedasız, geldikleri gibi gittiler.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine... TRT yöneticileri hiç değilse bundan böyle şovbiz konusunda kafa patlatmaktan ziyade, düpedüz eğitim görmeliler derim ben. Şovbiz'in kültürünü, rekabetçiliğini, dünyayı tarayarak anlayıp; sonra da kendi değerlerimize **sözde değil özde** uygulayarak bir varlık göstermeyi başarmalılar. Kendilerini bir bürokrat, bir memur gibi görmemeli; çağdaş bir yayıncı, yaratıcı, rekabetçi, gerçek bir zanaat erbabı ve en önemlisi seyirciye karşı **sorumluluk duygusuna** sahip ve hesap verebilir kültür misyonerleri olarak görmeliler.

TRT'de olup biteni, geleceği biçimlendirecek projelerini bizim de adım adım takip edip, bilmemizi sağlamalılar ayrıca.

Ne yazık ki TRT'nin resmî web sitesinde hâlâ kurumun misyonu ve vizyonu ile ilgili hiçbir açıklama yok. Ben her yıl üşenmeden birkaç kez umutla sitelerine girip bulmaya çalışıyorum ama, her seferinde hayal kırıklığıyla sonuçlanıyor bu çabam. Bu kurumun misyonundan ve vizyonundan eser yok web sitesinde.

Oysa bize resmî ya da özel her kurum ve kuruluşun kimliğinin tanınmasında kaide olabilecek şeylerin başında misyon ve vizyonun açık, net ve kabul edilebilir tarifi gerektiği öğretilmişti. (Haksız mıyım Ali Hoca?)

Sinan Çetin'in hoşuna gitmiş ama...

Hoşuna giden şey, doğru olmasa da doğru sanırsın. (Quamvis non rectum, quad iuvat, rectum putes)

Bu veciz lafın doğru olup olmadığını anlamak için tek bir fotoğrafa bakmak yeter bugünlerde! Zira kültür hayatımızın son zamanlardaki en manalı fotoğrafı, Doğu Anadolu'da bir okul önünde çekilen o fotoğraftır bana göre; Rebeka-Sinan Çetin İlköğretim Okulunun önünde Rebeka ve Sinan Çetin'in çocuklarıyla birlikte verdiği pozdur.

Bu muhteşem poz, kültürel, duygusal ve etik değerler açısından entelektüel sermayemizin derinliğini mükemmel bir biçimde kanıtlıyor çünkü.

Yaşasın Okulumuz kampanyası çerçevesinde, Van'ın Hacı Ali köyündeki ilkokulun camlarını değiştirtip, badana yaptırtan Çetin ailesi, okula kendi adlarının verilmesinden duydukları kıvançla poz vermişler okul tabelasının altında.

Hacı Ali köyünün muhtarı ve halkı, okula Sinan Çetin ve eşinin adının verilmesini kabullenememişler, Milli Eğitim Bakanlığı'na Hacı Ali adının geri verilmesi için başvurmuşlar.

"Yıllar önce okulu yaparken öküzlerle taş taşıdıklarını söyleyen Hacı Ali köyünün muhtarı, "Cam değiştirmekle, badanayla okulun adı değiştirilemez, okulun sıralarını bile değiştirmediler" demiş.

"Okula adımın verilmesini ben istemedim" diyor Sinan Çetin, ama yine de kendi adlarını taşıyan tabelanın önünde gururla poz vermişler. Yani, "Biz ne yaptık da adımızı okula verdiniz, değiştirin bu tabelayı, ayıptır yahu..." filan dememişler.

Ayrıca okulu sıfırdan yaptırmış olsalar dahi, gerçek bir entelektüelin, aydının, yahut sanatçının bir okula adını

vermesi, bununla övünmesi ne derece şık ve itibarlı bir davranış olur? (Fotoğrafi medyaya da ulaştırmışlar anlaşılan.)

Besbelli ki az masrafla bir okula adının verilmesi hoşuna gitmiş Sinan Çetin'in, tıpkı o Latince deyişteki gibi, hoşuna giden şey, doğru olmasa da doğru sanmış işte!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Edebiyatla sistemin popüler kültürünün buluşması!

Telesiyej 29.04.2009

Magazin sayfalarına böyle malzeme olmaktan memnun mudur romancı Elif Şafak, memnunsu kendi markası ve itibarı için bu ne kadar doğrudur o ayrı. (Ali –Saydam- Hoca'dan rica ederiz müsait bir zamanında anlatır.) Ama şu ifadeler okur için bir neşe kaynağıdır orası kesin.

Bakınız Gülben Ergen ve Teoman, pazartesi günü *Sabah Günaydın*'da ayrı ayrı haberlerde nasıl bahsediyorlar Elif Şafak'tan.

Gülben Ergen, "**Okuma isteğim tavan yapmışken**, (Edebiyat merakının ne soylu bir ifadesi!) *üzerinde sade bir yaprak, 'al beni' diye bağırان pespembe bir kapakla; her yerde sözü edilen bir kitap...* (Bir romanı seçmek için ilk bakılacak yer kapağının rengidir elbet! Sözü edilir olması da önemlidir ya...) *Hele ismi beni daha da heyecanlandıran 'AŞK'... Aklım, o adına hayran olduğum pembe kitapta ve o ikinci kez anne olan güzel gözlü kadının ne yazdığında.*" (Prensipte ikinci kez anne olan ve gözleri güzel olan yazarlara ilgi duyuyor demek, bir nevi özdeşleşme buhranı. Bu arada Gülben, *AŞK*'tan kaç sayfa okudu acaba konusuna hiç girmiyorum!)

Daha önce de *Siyah Süt*'ü okuduğunu belirtiyor Gülben, ama onu yazarın ilk kitabı sanıyor: "*Siyah Süt*'ü sevdiğim kitaplar rafıma kaldırdım. İkinci kitabını yazmasını bekledim."

"Fıstık gibi söz"

Şarkıcı Teoman ise "Elif Şafak benim için fıstık gibi söz yazdı" diyor.

"Aslında başka sanat formlarında herkesle biraraya geldiğimizde palavradan birbirimize 'şunu yapalım, bunu yapalım' deriz. **Elif de** öyle söyledi. 'Tabii' dedim ama bir şey çıkacağını zannetmiyordum. İkinci sefer sorduğunda anladım ki galiba yapacaktık bu sefer... Ona 'Bu tarz bir şeyler yapıyorum' diye şarkı sözleri gönderdim. Hemen bana iki-üç tane fıstık gibi şarkı sözü yolladı. Bir tanesini albüme koydum."

Yazar Elif Şafak da, Gülben Ergen'le birlikte konuk olduğu Güneri Cıvaoğlu'nun *Şeffaf Oda*'sında "Anne Gülben Ergen okurken çok duygulandım. Samimiyetiniz beni çok mutlu etti" filan gibi şeyler söylemiş. (Bu al gülüm ver gülüm anne edebiyatı da nereden çıktı yavru, bu kadar doğal olan bir kabiliyeti, olağanüstü bir kabiliyet mertebesine çıkarmak da neyin nesi? Anne olmayanlar *AŞK*'ı okur da kazara beğenirse, duygulanmayacak mı yani Elif Şafak?)

Edebiyatla, sistemin popüler kültürünün buluşması da böyle oluyor demek!

Edebi duruş sadece yazıda değildir tabii.

Yazar, özel hayatında da bir edebi duruşa sahiptir. Edebi duruşun ne olup olmadığı da köklü bir edebi kültür birikiminde aranmalıdır tabii.

Sadece *Şirinler*’in değil, *Marianne*’ın şapkası da Friglerin!

Bir uygarlık aslında herkesindir.

Örneğin Frigya uygarlığı, dünya kültür mirası içinde yer alır. Bu bakımdan bu uygarlığın kültürüne ait değerler, başka uygarlıklara sahip insanlar tarafından da kullanılabilirler; tabii kaynak göstermek kaydıyla.

Batı uygarlığının çoğu kaynakları Doğu’dadır, ama nedense bu pek zikredilmez. Doğu’dan kast edilen de bilindiği gibi daha çok Anadolu’dur.

Batı’nın –çoğu- gerçek kaynakları, Anadolu insanının düşündüğü, soyutladığı, tasarladığı, planladığı maddi, manevi ürünler ve bu ürünlerin kültürleridir.

Mesela, Fransız Devrimi’nin en önemli sembolü olan **Marianne**’ın başında taşıdığı şapka, bir özgürlük sembolü olarak, bir devrim sembolü olarak Batı uygarlığının değil, Anadolu Frigya uygarlığında –Fransız Devrimi’nden binlerce yıl önce- halkın kullandığı bir şapkadır aslında. (Bkz. Marianne’ın resimleri) Ama Fransızlar bundan hiç söz etmezler.

Batı, her şeyden söz eder, yazar ve çizerek ama **kaynak göstermez**; kaynağı kamuyla pek paylaşmaz, bilgiler sadece akademik alanda kalır.

“Frig şapkası bize ait”

Frigya Uygarlığı’ndan aynı kaderi paylaşmış bir başka örnek de, Batı uygarlığının sahiplendiği klasik müziğin **majör** ve **minör** –ki, müziğin anahtarlarıdır- gamlarının, aslında Anadolu’da; majörün ilk defa Frigya’da, minörün ise ilk defa Lidya’da ortaya çıktığıdır.

Şimdi nihayet bir Anadolu derneği, Eskişehir Turizm ve Tanıtma Derneği, bu duruma isyan etmiş ve Frig şapkasına sahip çıkmış. Bu sahiplenmenin anlamı güncel ve popüler bir konudan ziyade, bir uygarlığı sahiplenmedir bana göre.

Dernek başkanı Mustafa Tekeli: “Çizgi kahramanlar Şirinler’in şapkaları, Frigler’indir. Dünyanın özgürlük simgesi olarak kabul ettiği Frig şapkası, Anadolu’nundur, Eskişehir’indir, bizimdir. Niye sahip çıkmıyoruz” demiş.

Anlayacağınız Frig şapkası, önce Anadolu’dan alınıp, Fransa’nın sembolü olan Marianne’ın kafasına geçirilmiş, sonra da dünyaca ünlü çizgi roman ve animasyon dizi filmindeki Şirinler’in başlarına kondurulmuş.

Anadolu uygarlıklarının değerlerine yine Anadolular sahip çıkıyor, görüldüğü gibi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küçük Kadınlar ve masal masal matitas!

Telesiyej 02.05.2009

Milletçe sosyolojik, hatta psikolojik sıkı bir analize ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.

Küçük Kadınlar, gerçeklerden koptukça, izlenme oranları artıyor; izlenme oranları artıp reyting rekorları kırdıkça da, *beni en güzel günümde sebepsiz bir keder alıyor*; bu dizinin, *tutkuyla bağlı olduğum yalnız ve güzel ülkem*in insanlarını neden katarsisin doruklarında pırpıpladığını merak ediyorum.

Ülkenin en zengin ailelerinden birinin dul kalmış gelini pozisyonundaki hukuk öğrencisi Elif'in, hak etmediği bir parayı kabul etmek istemediği için, kocasının mirasını reddedip, evlere gündeliğe gidip, şevkle tuvaletleri filan temizlemesiyle, seyircinin ruhunu coşkuyla arındırmasını ve diziye reyting rekorları kırdırmasını anlamıyorum.

Biz de Elif gibi onurlu mu olmak istiyoruz? Onurdan anladığımız ne peki? Onun gibi elimizin tersiyle mirasları reddedip, tuvalet temizlemek istiyoruz? Bunu yapamıyor muyuz? Miras mı kalmıyor bize, kaldığında da reddetmek mi gelmiyor içimizden? Yoksa tam aksi, miras kalıyor, biz hep reddediyoruz; Elif'in onuru bize çok aşına da, bir nevi özdeşleşme buhranının neticesi mi diziye olan bu bağlılığımız?

'Onur'un tarifi Elif midir peki? Ya da bir büyük mirası reddetmek midir?

Hayatta bir karşılığı var mıdır bunun?

Varsa söyleyin!

Bir adet örnek bile yeterlidir benim için. Bir daha ağzımı açarsam namerdim. Söyleyin, 'şöyle şöyle biri var' deyin. 'Gitti meşhur zenginlerimizden falanla evlendi. Çocuk ona çok âşıktı ama onun gönlünde başka biri vardı aslında. Bazı mecburiyetler yüzünden evlendiler, derken çocuk trafik kazasında öldü, kız da hamile değil miymiş meğer... ama öylesine onurlu ve gururluydu ki kız, hak etmediği bir serveti kabul etmedi, mirası reddetti, bu arada kürtaj olabilmek için gerekli parayı kazanması gerekiyordu; evlere gündeliğe gitti, tuvalet temizledi ama hiç gocunmadı, o bir onur abidesiydi çünkü' deyin, bundan böyle bu konuda tek kelime bile yazmam!

Yüzlerce versiyonunu Yeşilçam'da izlediğimiz bir melodram kalıbının günümüze uyarlanmış versiyonu gibi *Küçük Kadınlar*. Sinema seyircisi o dönem o filmleri nasıl şevkle seyrettiyse, şimdi de televizyon seyircisi – ihtimal ki- yine aynı duygular içinde izliyor bu dizileri ve hep aynı mesajla avutuluyor: Erdem yoksula aittir, yoksul, her şeye rağmen hak yemez, fedakârdır, toplumun gerçek örnek insanıdır.

Küçük burjuva ideolojisinin nostaljik mesajıdır işte bu. Tramvaylar kalktı... ama hep aynı mesaj oyalayıp duruyor bizi.

Yani, masal masal matitas anlayacağınız...

Hülya Avşar hiç mesaj vermese!

Bence çok iyi olur.

Bir sinema ya da şovbiz ünlüsünün ille de etik, politik, soysal, kültürel, maddi-manevi mesajcı olması gerekmiyor zira.

Ama Hülyamız Avşar böyle düşünmez tabii; öyle ya da böyle mütemadiyen mesajlayıp durur bizi. Hülya Avşar Stüdyosu'nda olsun, tenis maçları arasında olsun, arabasına binerken ya da arabasından inerken olsun, ayaküstü bizi mesajlamadan geçmez sağolsun!

İşte yine yeniden bir mesaj yuvarlamış üzerimize.

Ama ne mesaj!

Kafası karışık bir mesaj diyelim önden; ki, bir hazırlık olsun sizlere.

Sonradan okumaların, kulaktan dolma dinlemelerin bir araya gelip, pek mühim fikirlermiş gibi görülüp, kanaat önderliğine kalkışmış kişilerin serdettiği mesajlardan bir mesaj diyelim sonra; ki biraz daha ısının konuya.

Sonra da konuya dalalım doğrudan:

Hülya Avşar, Davis Cup Tenis Turnuvası'nda Behzat Gerçeker'le yaptığı maçtan sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken, çağımızın en büyük hastalığının boşanma olduğunu söylemiş ve "Kime çarpsam boşanmış çıkıyor. Doğal olarak o ailelerin çocukları da kendilerini uyuşturucuya vuruyor. Bizim amacımız, bu çocukları sporla geri kazanmak" demiş.

Bu öyle bir mesaj ki, nereye çekilse oraya doğru uzayıp gider; her şeyden önce düz mantığa doğru uzanabilir ve her boşananın çocuğunun uyuşturucu müptelası olduğu kıssadan hissesi ortaya çıkar. Hülya Avşar kime çarpsa boşanmış çıkıyor madem, demek hangi çocuğa, gence çarpsak (ya da çarpmasak da; bazı boşanmış çiftlerin birden fazla çocukları olabileceği düşünülürse, neredeyse görüş alanımıza giren bütün çocukları da kapsayabilir bu teşbih) uyuşturucu müptelası çıkacak aynı zamanda.

Sonra başka yerlere de gider tabii bu mesaj... "Aman boşanmayın, her şeye katlanın yoksa..." gerçi kendi de boşanmış ama...

En iyisi Hülyamız Avşar, hiç mesaj vermese derim ben... ve biz onu öyle de severiz, hatta mesajcı olmayan, bizi doğru yola –tabii kendi doğrusuna- çekmeyen, her fırsat bulduğunda ayak üstü bizi eğitme buhranına kapılmayan bir versiyonunu daha bile çok sevebiliriz. Zira, programındaki o kanaat önderi, o her şeye derinlikleriyle bir anda haiz olmuş hallerini pek benimseyemedik de.

Bıraksa, diyorum... dağınık kalsak biraz...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Var mı böyle sınıf bilinci olan oyuncu bizde?

Telesiyej 04.05.2009

Özellikle 12 Eylül'den sonra –ki, 12 Mart'ta da aynı şey olmuştu- sınıf bilincinin yok edilme sürecinde, insanlar radikal olarak iki yönde etkilendi: Köşe dönme ve sınıf atlama.

Operasyon aslında ideolojikti ve insanların aidiyet durumlarına müdahaleydi; işçi sınıfının sınıf bilincinin zayıflatılması için önüne **fırsatçılık**, yani emeğin yerine kolay ve haksız kazanç konuldu. Bu durum aynı zamanda bir kültür aidiyetsizliğine de yol açtı tabii. Böylece toplumda, kendini bir üst sınıftan gösterme çabası gittikçe yaygınlaştı.

Bu durumun görünür net karşılığı da daha çok medyada izleniyor.

Bakın magazin medyasında yer alan ünlülerimize, çoğunun hal ve tavrı (duruşu) –ne kadar üstlerinden kayıp gitse de- ait oldukları sınıftan daha üst sınıflara özgü bir jestüele sahip değil mi?

Bir de İngiliz aktrist Kate Winslet var, sınıfına sahip çıkan, onu daha üst sınıftan (orta sınıftan) göstermeye çalışan medyaya isyan eden!

"İşçi sınıfından geliyorum," diyor Oscarlı oyuncu Kate Winslet. "Postacılık, kamyon şoförlüğü yapmış bir babanın kızıyım. İnsanların beni mükemmel İngilizcem yüzünden 'orta sınıfın kahraman kızı' olarak görmesine isyan ediyorum."

Sınıfsal aidiyet, her durumda ve fırsatta bir duruş ve davranış modeli olarak ortaya çıkarılır. Neredeyse bir refleks davranıştır bu, yeter ki, kişinin ait olduğu sınıfa olan aidiyet duygusu zedelenmemiş olsun; darbelerle dejenere edilmemiş olsun!

Kate Winslet'in sözleri, ondaki sınıf bilincinin tam olduğunu gösteriyor.

Var mı böyle sınıf bilinci olan oyuncu bizde?

TRT'nin kriminal komedisi başlarken bitti!

Tam TRT'ye göre bir finalle hem de.

Öyle bir final ki, oyuncular için bile sürpriz oldu bu!

Henüz ilk iki bölümü yayınlanmış olan *Canını Sevdüğimin İstanbul'u* adlı yeni dizi, üçüncü hafta, TRT'nin iradesiyle sona erdirildi.

Televizyon Gazetesi'nin (televizyongazetesi.com) haberine göre, çarşamba akşamı ilk iki bölümün kolajının yayınlanmasını bekleyen dizi ekibi, stoktaki üçüncü bölümün yayına girdiğini görünce çok şaşırılmış. Ama jeneriğin ardından çıkan SON yazısı, cumartesi günü dizinin dördüncü bölümünün çekimlerine hazırlanan ekip için acı bir sürpriz olmuş.

TRT, beklenen reytinge ulaşamadığına daha üçüncü haftada karar verip, kimseye haber vermeden apar topar yayından kaldırmış diziyi. Tuba Ünsal ve Vural Çelik'in başrollerini paylaştığı *Canını Sevdüğimin İstanbul'u* adlı dizi, büyük ümitlerle başlamış oysa. Televizyon Gazetesi'nin haberine göre, dizinin oyuncularını Tuba Ünsal ve Vural Çelik, çeşitli televizyon kanallarındaki programlarda, dizinin **kriminal komedi olarak Türkiye'de bir ilk** olduğunu belirtip, diziyi çok inandıklarını söylemişler. Amerika'ya yerleşmeyi düşünen Tuba Ünsal, bu diziyle birlikte planlarını da askıya aldığı belirtilmiş hatta. Ünsal, Saba Tümer'in programında uzun süredir çalışmaları süren diziye olan umudunu dile getirmiş.

Ama TRT, züccaciyeci dükkânındaki fil gibi, bütün ekibin umutlarını bir anda kırıp dökmüş. Bir dizinin tutup tutmayacağını ilk iki bölümden anlamak mümkün değildir, o ayrı... diyelim ki anlayışları pek kuvvetli ve kestiriverdiler bu işin olamayacağını; ama ekibe haber vermeden diziyi sonlandırmak da ne demek, bunu anlamak mümkün değil! Hesap vermeyen, hesap verme ihtiyacı duymayan TRT, en basitinden bir nezaket kuralını dahi bu son olayla göz ardı etmiş durumda. Seyircisine bile açıklama yapma ihtiyacı duymayan bir kurum, yapımcısına, oyuncusuna açıklama yapar mı zaten?

Ve gelelim Vehbi'nin kerrakesine.

TRT'nin özerk ve şeffaf bir yayın kurumu olduğunu düşünen var mıdır hala bilmem! Ama görünen o ki, 12 Eylül TRT'si bugün de kanlı canlı dipdiri ayakta; TRT ŞEŞ olayından bu yeni skandala kadar olup bitenler, TRT'nin, sivil iradenin değil, devlet iradesinin bir enstrümanı olduğunu kanıtlamıyor mu?

TRT son dönemlerde bir **iletişimsizlik** abidesi durumunda.

Aynı zamanda bir **ilişkisizlik** abidesi de.

Bu açılardan bakıldığında; demokrasinin, özerkliğin, şeffaflığın, ortak üretim duygusunun, ortak üretim anlayışının, hatta ortak aklın bile TRT'ye uğramadığını görüyoruz.

TRT'nin sürpriz finali her şeyden önce, meslek erbabının meslek onurunu kırıcı bir davranış olmuş.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Jandarma çaldı, Ceza söyledi, hayranları buna pek şaşıtı!

Telesiyej 06.05.2009

Kültür ince iştir tabii.

İnsan bir kültürü başlattı mı, o kültürün değerlerine göre devam etmelidir.

Yarı yolda saf değiştirip, karşı kültüre yaslanılmaz öyle kafaya göre.

Hele hele bu kültür, düzeni karşısına almış, bayrak açmışsa...

Ve protest bir kültür ise...

‘Söylenecek bir şey varsa tam söylenmeli’ derim ben.

Rap’in sebebi hikmeti budur biraz da.

Batı’dan geldi, kabul gördü, on binlerce, yüz binlerce taraftarı oldu. Ritmi de mahalleye ve sokağa uydu.

Yeni bir **delikanlı** tavrı çıktı ortaya.

Rap, sıkı parladı bu topraklarda Ceza’yla.

Külyutmaz, nefes aldırılmaz, arı gibi sokan ince mesajların delisi divanesi olduk.

12 Eylül’den yıllar sonra *oh be* dedik, saygı duyduk.

Ceza, kuşattı hepimizi; doğru, dürüst, heyecanlı ve korkusuz...

Onunla finale kadar oynarız sandık.

Ama gelin görün ki –çoğu zaman olduğu gibi- **kültürün nefesi kesiliverdi.**

Cezasever vatandaşın isyanı

Jandarma Birliği’nin kuruluş gecesinde Jandarma orkestrasının çalıp, Ceza’nın şarkı söylemesi hayranlarında hayal kırıklığı yarattı. Telesiyej’e gönderilen –içinde Ceza’ya bir mektup da taşıyan- mesajlardan birinde şöyle deniliyor:

“TV’de haberlerdi galiba... birden jandarma bandosu önünde Ceza sahnede... amanın... muhalif kimliğiyle tanıdığımız sanatçı (belki siz zanaatkar dersiniz bilemem), jandarma bandosu eşliğinde düzene savuruyor... sen herhangi bir pop star-mtar değilsin ki... sen sistemin ezip biçtiği, kesip bir kenara fırlatmaya çalıştığı insanların duygularını düşüncelerini rap’liyorsun. Ne oldu şimdi? Püf... bittin yok oldun... ne biçim ‘ceza’landırıdın seni sevenleri... bu da bir tür şiddet değil mi? Jandarma çalsın ‘Ceza’ oynasın... otur düşün lütfen... bir daha da kaldıramayacağın yükün altına girme...

İşte böyle sayın telesiyej kalemi... bu memlekette muhalif olmakla iş bitmiyor, mesele muhalif durmayı becerebilmek... muhalefeti kafanla, aklınla, bilginle pekiştirip yüreğine kazımak ve öyle yaşamak son nefesine kadar... Uzun oldu ama, Ceza’nın ‘ceza’landırıldığı Cezasever bir vatandaş olarak Ceza’ya ceza kesilmesini

istiyorum... selam, sevgi”

İyi ki Sultan Tunç var

Ben diyorum ki, anlaşılan *fark var...* Ceza ile dinleyicisi arasında *fark var!*

Sevenleriyle Ceza arasında *büyük bir fark var.*

Ve belki de bu defa onlar Ceza’ya sesleniyor: “*Seninle iyi arasında büyük bir fark var... benimle senin aranda kocaman bir fark var... kötüyle benim aramda ırice bir fark var... iyiyle kötü arasında duran... fark var...*”

Neyse... iyi ki Sultan Tunç var... Ceza’dan kalbi kırılan Rap hayranları Sultan Tunç’u dinleyebilirler, son albümü *Oriental Rap’n Roll*’u.

Sonbahar dizisinde imla hatası!

Dizide de imla hatası olur mu demeyin.

Olur, olur.

Her türlü hatayı seve seve barındırır bizim diziler!

Star TV’nin *Sonbahar*’ında, Galip Bey’in olur olmaz öfkelerini, Sabiha’yı çok sevdiği halde son zamanlarda ona fevkalade sert davranmasını, Sabiha’nın da ondan aşağı kalmamasını; incir çekirdeğini doldurmayan mevzuları onur meselesi yapmasını, aslında mutlu olmamaları için hiçbir sebep yokken, mutlu olamamalarını filan ite kaka bünyemize kabul ettirelim hadi... ama şahsım adına konuşayım; dahi anlamındaki de’lerin ve da’ların bitişik yazılmasına sessiz kalmak, hiçbir surette meşrebime uymaz!

Uyduramam!

Acayip bozulurum.

Bünyem, sadece iki harften müteşekkil bir takının gösterdiği bu samimiyete katlanamaz; kendinden önceki sözcüğe böyle yapışıp kalmasını hiç hoş karşılamaz. (Bu husus, nezdimde bir nevi saplantıya dönüşmüştür hatta.)

Hal böyleyken, *Sonbahar* dizisinin son yayınlanan bölümünde kullanılan o pek başarısız gazete maketi, nasıl dengemi bozmuştur, varın siz tahmin edin!

Petek Holding’in (Galip’e âşık olduğu için Kürşat’a destek veren Merve’nin ve babasının şirketinin) medya alanına da el attığını duyuran gazetede (yani gazete maketindeki) haberin başlığı aynen şöyleydi:

“Petek Holding medya **alanınada** el attı”.

Sonbahar dizisinin maketlerden sorumlu şahsı her kim ise, önümüzdeki hafta aynı boyda 30 adet gazete maketi yapmakla, ve o mahut başlığı –ki, mutlaka içinde dahi anlamındaki de’ler ve da’lar olmalıdır- en az 30 defa kullanmakla cezalandırılsın derim ben!

30 defa, çok mu az acaba?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Domates, biber, patlıcaaan... pardon limon!

Telesiyej 09.05.2009

Domates, biber, limon deyince aklınıza ne gelir?

Şahsen ben serin bir yaz salatasını düşünürüm, serin ve hafif.

Menemeni de –limon hariç- çağrıştırabilir tabii.

Şakşuka denilen o şaheser yemeği de hatırlatabilir.

Bir de Barış Manço’nun şarkısı gelir aklıma; Domates, biber, patlıcaan... böyle deyince karnıyarık da var tabii... ve imambayıldı.

Aklımı yemekle bozduğumu düşünmeyin; domates, biber ve limon birer gıda ürünüdür neticede, başka ne gelsin aklıma? Domates, biber ve limon resimleri de var tabii... ama kimin aklına önce natürmort gelir ki? Ha, televizyonda sadece belgesel filmler seyreden bir grup var ya, aniden önlerine atlayıp soruversek, “domates, biber, limon?” desek! İşte onların aklına natürmort tablolar gelebilir sanırsam!

Biz sıradan insanların hayal gücü bunlar ve türevleriyle sınırlıdır.

TRT’nin yaratıcı gücü ise başka tabii!

Domates, biber ve limonu birarada görünce TRT’nin aklına hop, Kürt kültürünün sembol renkleri geliyormuş hemen! TRT Şeş’ten ayrılma sebeplerini açıklayan Rojin: “Yemek tarifi bölümünde tezgâhta yan yana duran domates, biber ve limonun, bölücü örgüt bayrağının renklerini çağrıştırdığı söylenerek birbirinden ayrılması istendi” demiş. (6 Mayıs, *Sabah Günaydın*)

Eyvah eyvah!

Türkiye’de devlete bağlı kurum ve kuruluşların binlerce mutfağı var!

Buralarda resmi olarak çalışan binlerce de aşçı ve aşçı yamağı var!

Bundan böyle bu çalışanlar risk altında olabilir kanımca; özel olarak eğitilmeleri gerekir diye düşünüyorum –

gerçi onlara bu eğitimin nedenini anlatmak biraz zor olacak ama-, domatesi, biberi ve limonu, mutfak tezgâhı üzerinde asla bir araya getirmemeleri gerekiyor. Aksi halde işlerinden olma, hatta haklarında kovuşturma yapılma tehlikesi söz konusu olabilir.

Aman yani, dikkatli olun derim ben!

İstenildiği kadar aksi iddia edilsin, TRT önünde sonunda devletin TRT'sidir.

Devletimiz de, bir kültürün renklerini yasaklayan bir zihniyete sahip hâlâ!

Canım Ailem, hayatı ayrıntıda yakalıyor

Feride'nin, nişanlısı Kenan için aldığı kredi yüzünden eve haciz gelince, Meliha'nın kız kardeşine, "*Ağaçtan tek başına inemeyen adama kredi alınır mı?*" demesine çok güldüm.

Canım Ailem'in diyalogları çok insani, çok sıcak ve zekice. Dizinin senaryo yazarı Selin Tunç, iyi bir gözlemci; hayatın değişkenleriyle gittikçe daha fazla buluşuyor ve dizi kültürü formatından gittikçe daha fazla uzaklaşıyor –ki, bu çok iyi-. O formattan uzaklaşıp, hayatın değişkenleriyle bu kadar buluşunca da –başlangıçta bana çok kolay bir çözüm, tesadüfün daniskası gibi gelen-, yirmi yıl önce ayrılan Samim ve Meliha'nın karşı karşıya evlere düşmeleri hususu bile yapaylıktan kurtuluyor.

Selin Tunç, hayatın inceliklerini **ayrıntıda** yakalıyor; bizdeki dizi kültüründe pek rastlanılmayan bir özellik bu.

Mesela Mert Can'a her iki aile içinde sürekli değişen lakaplarla seslenilmesi –bol yanak, koca yanak, can can, pehlivan vs.- ilişkinin, şefkatin, ilginin, eski tarz mahalle yaşamının zenginliğini çabucak seyirciye geçiriveriyor.

Senaryo ile yönetim uyumu

Senaryonun sıcaklığı ve gerçekliği oyuncuların oyunlarını da etkiliyor. *Canım Ailem*'in oyuncu kadrosu da gittikçe daha kusursuz oyunlar çıkarmaya başladı.

Karakterler, artık gerçek kimliklerine kavuştular çünkü. (Dizinin başından beri rolüne bir türlü adapte olamadığını düşündüğüm İlker Aksum da –ki, *Yabancı Damat*'ta çok başarılıydı- artık daha manalı bir yorum getirebiliyor canlandığı karaktere.)

Canım Ailem'in önemli bir özelliği de, senaristin yorumuyla, yönetmenin (Sadullah Celen) yorumunun birbiriyle buluşması ve uyumu. Başlangıçta senaryo ile yönetim arasında bir tedirginlik hissediyordum, şimdi bu sıkıntı ortadan kalkmış görünüyor. *Canım Ailem*, oyuncu yönetiminden, kamera, ışık ve kurgu yönetimine kadar çok uyumlu –adeta sinema tadı olan- bir ortak çalışmanın ürünü gibi yansıyor bize.

Küçük Mert Can'ı canlandıran Alpay Şaylan'ın oyununa hâlâ çok bayılıyorum ve çok şaşıyorum.

Canım Ailem, yıllarca sürececek bir dizi olma yolunda.

Derviş Zaim'in Nokta'sı sistem sinemasını deşifre ediyor

Telesiyej 11.05.2009

Arada bir temiz hava almak da gerekiyor tabii. Ekran karşısından kalkıp sinemaya gitmek ve başka başka hayatlara karışmak ihtiyacı işte. Hafta sonunda beni çok etkileyen bir film izledim; Derviş Zaim'in *Nokta* filmi.

Nokta, gerçek anlamda bir 7. Sanat filmi. Bu diyarda pek sık rastlanmayan türden. Bu yüzden de gördüklerimi yazmak istedim; kadim değerlerimizle, moderniteyi buluşturmayı başarmış bir film çünkü *Nokta*; hikâyesi, hat sanatının çevresinde dönüyor.

Hattatın kâğıdındaki sonsuz beyazlık, yönetmenin filminin fonundaki sonsuz beyazlıkla (Tuz Gölü) buluştuğunda, ortaya birbirleriyle örtüşen ve aynı zamanda kesişen iki hat çıkıyor; kesik uçlu kalemin çizdiği **hatla**, kameranın görüntülediği hareketli hayat hattı.

Gizemi, hiçbir zaman tam manasıyla çözülememiş olan **hattın**, ihcamla yazılması, yani hattın tek bir el hamlesiyle, elin kâğıttan kaldırılmadan bir seferde bitirilmesi marifetinin sinemada karşılığı olabilecek bir anlatım dilini seçmiş Derviş Zaim; filmin tek bir planda çekildiği izlenimini oluşturmak istemiş.

Nokta, Derviş Zaim'in sinematografisinin önemli bir filmi; yönetmenin olgunluk döneminin işaretlerini taşıyor.

Ana tema, Kuran ekseninde çözülmeye çalışılan, ama aslında düğümlenen dramatik bir hayat ve suç örgüsüne sahip.

Bilen bilir, hat sanatı kültüründe **noktanın**, hatta noktayı oturtmanın neredeyse ilahi bir önemi vardır; hattın kendisinden daha önemlidir bu. Yönetmen de filmine kendi noktasını koyarken oldukça dikkatli davranmış.

Filmde, pek dünyevi olmayan bir sonsuzluk duygusu sunulurken, bu **enginlik** içinde bir dünyevi şiddet olgusu da işleniyor aynı zamanda.

Bitmeyen yazı bırakılmaz; hattat gerekirse canından olmayı bile göze alabilir; ama nokta mutlaka konmalıdır. Noktayı koymak, neredeyse bir varlık sorunudur hattat için.

Derviş Zaim, filmini şu mesajla açıyor:

"İhcamla güzel yazı yazmak, hayatı daha geniş zaptetmek manasındadır."

Bu mesaj –aslında daha başından-, filmin şifresini seyircinin önüne koyuyor; *Nokta*, seyircisinin değerler manzumesini –dünyevi ve uhrevi- farklı bir açıdan tekrar ele alabilmesi için bu şifreyi filmin her karesine yerleştirmiş adeta.

Nokta'nın özle biçim uyumu ideal bir denge içinde çözümlenmiş görünüyor. İçerik ise taşıdığı **çatışmalar** nedeniyle; bu uyum içinde, bir suç ve cezaya dönüşmüş durumda: adeta ilahi bir adaletsizlik sorgulanıyor

filmde.

Derviş Zaim, *Nokta*'da, –minyatür sanatını hatırlatan- bir önceki filmi *Cenneti Beklerken*'de olduğu gibi, unuttuğumuz –unutturulan- geleneksel bir kültür dilimimizi, **hattı**, adeta yeniden anlamlandırarak hatırlatıyor bize.

Nokta'da sinemanın sahip olduğu, ama bizim sinemamızın pek itibar etmediği **boyut zenginliği** işleniyor.

Moğolların, Konya'yı zapt etmemeleri için şehrin kapısına yerleştirilen 13. yüzyıldan kalma Mushaf'ta yer alan **"Allah onu affetsin"** sözü, *Nokta*'nın hem görsel, hem de filmin sergilediği dramatik hayat içinde yer alan bir laytmotifi adeta. Bu motif, filmi bir **suç ve ceza** filmine dönüştürüyor. Üstelik bu suç ve ceza, filmin dramaturjisi içinde kahramanın hiç hak etmediği bir suç ve ceza olarak ortaya çıkıyor.

Sanki bir kader bu!

Nokta, son derece yalın anlatımlı, ticari kaygılardan uzak, ortalama seyircinin de ilgisini çekecek bir bağımsız sinema örneği bence. Film, sistem sinemasını deşifre eden bir yapıya sahip ve noktasını da bu deşifrasyona koymuş zaten.

Derviş Zaim, Antalya'da hak ettiği ödülü (en iyi yönetmen ödülü) almış; *Nokta*, her unsuruyla özenli bir yapım. Oyuncularının performansları birbirlerinden ayrılmaz durumda. Çok iyi çözümlenmiş bir kamera yönetimi ve kullanımı gözleniyor aynı zamanda.

Mahsun Çimen'in müziği ise varla yok arasında, ama tam dozunda.

Küçük bütçeli bir filmle bir sanat eseri çıkmış bence ortaya.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordulu Mustafa Bey'in kendinden menkul Bebek aidiyeti!

Telesiyej 13.05.2009

Bilhassa pazar günleri, iki dirhem bir çekirdek giyinip, varsa bebesini, yoksa komşudan ödünç aldığı çocukları elinden tuttuğu gibi soluğu Bebek'te alan ünlülere ve onlara rastlamak için sabahtan akşama kadar Bebek caddesini turlayanlara fena halde içerlemiş Mustafa Altıoklar. (Bu arada çocuk, bu yürüyüşlerde bir aksesuar olarak mühim bir husustur. Bebek'e düşebilmek için mutlaka bir küçüğün elinden tutmak modası vardır son zamanlarda; zira insan bir başına ne kadar volta atabilir ki Bebek Parkı'nda ya da caddesinde, ama elinde bir çocuk varsa her şey daha mantıklı görünebilir tabii; çocuktur neticede, tam caddenin bitimine vasil olmuşken, aksi istikametteki bir baloncunun balonlarını tutturabilir mesela...)

Ordu doğumlu (eğitimi de Ankara'da tamamlayan) Mustafa Altıoklar gazetecilere kükremiş: "Bebek'te doğup büyümeme rağmen rahatça dolaşamıyorum. Sahilde gezmeye değil de, davete katılır gibi giyinip süslenip

geliyorlar. Sanki podyuma çıkıyorlar. Şöhret meraklısı herkes burada yaşıyor. Seyyar satıcılar, dilenciler, hırsızlar da burada. Semtin tüm huzurunu ve güzelliğini bozuyorlar. Artık insanlar Bebek semtinden vazgeçsin. Tabii ki bu güzelliği herkes yaşamalı ama her şey dozunda olmalı" demiş. *Sabah Günaydın*'ın haberine göre de bunları söylerken hayli kızgınmış; eşofmanlarıyla Bebek'te yürüyüş yaparken çekilen fotoğrafında da öyle görünüyor zaten.

Ayrıca Mustafa Bey'in, "Seyyar satıcılar, dilenciler, hırsızlar da burada," demesine takıldım biraz. Bir yönetmen için insan, öyle ucuzundan sınıflandırmalara tâbi tutulacak bir unsur olmamalıdır değil mi? Sinemacı, sistemi ve sistemin oluşturunucularını eleştirir, onun bozukluğunun ortaya çıkardığı insanları değil!

Kendinden menkul bir aidiyet

Ordu'nun Ünye ilçesinde doğan Mustafa Altıoklar, nüfus cüzdanını zayiinden değiştirirken mi Bebek'i kimlik bilgilerine ilhak etti, yoksa İstanbul'a yerleştikten sonra Bebek'te ikamet etmeye başladı da, ondan mı Bebekli oldu bilmem. (Gerçi ben her yürüyüşe çıktığımda, Bebek Kahve'de verdiğim dinlenme molalarında rastlarım kendisine, buradan anlarım ki, Bebek'te oturur. Yoksa Özcan ve Selahattin'in –Selahattin artık sadece hafta içi çalışıyor ya- hatırını sormaya bir başka semtten Allah'ın günü Bebek'e gelecek değil ya.)

Kısaca Ordulu Mustafa Altıoklar, Bebek'te Bebekli olmayanları istemiyor arkadaşlar!

Gitmeyin siz de!

Huzuru bozuyorsunuz zira.

Ne o öyle her hafta her hafta giyinip kuşanıp Bebek'e çıkmak zaten?

Bırakın Ordulu Mustafa Bey, huzur içinde yaşasın.

Anlaşılan o ki, Mustafa Bey kendine **kendinden menkul** bir aidiyet biçmiş ve Bebekliliğe sahip çıkıyor. Aynı zamanda da bir sanatçı olarak kendisini cumartesi-pazar Bebek istilacılarından ayrı tutuyor; ki, o istilacılar içinde kendi ekürisinden insanlar da var.

Böyle bir haber karşısında, Mustafa Altıoklar'ın tepkisini, **aristokratik** doğru bir davranış zannedebilir insan bir an için (ama sadece bir an için). Yedi göbekten bir Bebekli'nin, kültürel haklı bir tepkisi sanılabilir bu durum.

Mustafa Bey'de belki –bir damardan- Fransızlık da vardır; zira Bebek, kuruluş itibarıyla bir Fransız köyüdür ya aslında. Eh insan tabii ki köyünü savunur.

Ama köyler karıştı galiba biraz!

Hoca'nın vurduğu yerde gül bitmez, dikenler yeşerir!

Türkiye'de 12 Eylül'ün biçtiği sendikal haklar ve örgütlenme özgürlüğü, hem sınıf bilinci açısından hem de

kültürel olarak yok edilmeseydi şayet; emekçi bir dansçının, patronundan gördüğü darp üzerine, hem yasal hem örgütsel hem de kamu vicdanında neler olup biterdi kim bilir?

Mustafa Erdoğan, Anadolu Ateşi dans grubuyla, Mısır turnesinden dönüşte, havaalanında içki satın alan dansçısını tokatladı ya, (Bugün mustafalardan açılıyor konularımız, kısmetse cumartesiye de nedimleri yazarız artık, bir nevi alfabe sırası olur!) şimdi sağda solda Mustafa Erdoğan'ın ne kadar disiplinli olduğu, bir gram bile alsa dansçıları kırıp geçirdiği filan yazılıp, ona arka çıkılması, emekçiye atılan dayağa haklılık kazandırılmak istenmesi fena halde midemi bulandırıyor.

Bu vaka, **zurnanın zırt dediği** yer vakasıdır aslında.

Ve bir turnusol kâğıdı görevi görür bir bakıma: 'Sol'umuz ne kadar feodal, 'Sağ'ımız ne kadar sol, patronumuz ne kadar hoca, hocamız ne kadar patron, hoca kim, patron kim, nasıl olunur, neden olunur, kim der de bir çırpıda öyle olurlar, aydınımız ne kadar aydın, entelektüelimiz ne kadar entelektüel... bütün bunları gösteriyor işte!

Ayrıca, magazin sayfalarında yer alan haberlerde, Mustafa Erdoğan'ın, havaalanı dükkânlarından içki satın alan dansçısının el arabasındaki poşetlerini karıştırıp içkileri bulduğu ve ondan sonra darp olayına girdiği yazıyor.

Bir patron, izin almadan emekçisinin zati eşyalarını karıştırma hakkına sahip midir?

Haklar, hukuklar, yasalar bir yana, nezaket kurallarına sığar mı bu davranış?

Bezdik artık kendini belirli bir mertebede gören şahısların, bu kaba saba davranışlardan. Neticede, nedir yani yapılan iş, bir KOBİ ticareti değil midir önünde sonunda?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eurovision Şarkı Yarışması ne kadar Avrupalı?

Telesiyej 16.05.2009

Yarın, bütün gazetelerin ana sayfalarında Eurovision haberleri olacak.

Bu haberler ya sevindirecek, ya üzecek, şimdiden kestirmek zor; bu biraz da gurbetçilerin keselerine ve harcayacakları zamana bağlı tabii.

Ama her iki durumda da –yani Hadise ve Türkiye kazansa da, kaybetse de- bunun pek fazla bir kıymeti harbiyesi olmamalıdır derim ben!

Zira...

Bir zamanlar,.. dünyayı yeniden paylaşma peşine düşen burjuvazi, açtığı İkinci Dünya Savaşı'ndan, kültürel ve etik olarak yenik çıktığında, yerini usul usul –hatta çaktırmadan- **küçük burjuvaziye** bırakmak zorunda kaldı ya... (Avrupa'nın iktidardaki son **gerçek burjuvası** Valéry Giscard d'Estaing'di, hatırlayalım.) bu durumda

sistemin popüler kültürü de değişmek zorunda kaldı tabiatıyla ve başlangıçta burjuvazinin mirasından yararlandı.

Derken, dünyayı yönetmeye başlayan bu yeni sınıf, burjuvazinin ana vatanı olan Avrupa'da yeni bir **Avrupa popüler kültürü** oluşturmak için yola çıktı; az gitti uz gitti, yaptığı hayırlı işlerden biri sayılan Eurovision Şarkı Yarışması'nı akıl etti ve 1956 yılında uygulamaya başladı.

Başlangıçta müzik sanatının ve sektörünün gelişimi için yeni değerler oluşturacak bir girişim olarak kabul edildi Eurovision. Gerçekten de ilk dönemlerinde Avrupa popüler müzik kültürüne yeni bir kan getirmiş olduğu da söylenebilir. Örneğin ABBA olgusu, Eurovision'un doğurduğu bir değerdir; Ama ABBA'dan sonra Eurovision, önce tatlı bir ivmeyle, sonra da hızlanarak değer kaybetmeye devam etti. Aslında EBU (Avrupa Yayın Birliği), Avrupa Birliği ortak popüler kültürüne bir **müzik birliği** ortak değeri sağlama fırsatı elindeyken, bunu başaramadı. Ve Eurovision, küçük burjuvazinin bir kurumu olarak, kendini uygun zamanda ve zeminde – özünde- yeniden üretemeyerek değer erozyonuna uğradı; müzikal değerlerden ziyade görsel değerlerin ve magazin sıradan bir şovu haline dönüştü.

Bugün Eurovision, Avrupa küçük burjuva seyircisinin en dibinin, dünya seyircisinin de belki sadece küçük bir kısmının, çok da lezzet vermeyen bir eğlenceliği artık.

Eurovision'un dekadansı, neredeyse tek bir dile dönüşmesiyle netleşti aslında; İngilizce, pek çok katılımcı ülkenin şarkı dili haline geldi. Ve EBU, bu durumdan hoşnut gözüksü; Eurovision da, ideolojik olarak gittikçe daha çok bir anglo-vision'a dönüştü sanki.

Yarışmanın ilk zamanlarındaki müzikal kültür ve değerleri koruma-geliştirme, ortak bir Avrupa popüler kültürü oluşturma niyeti, şu anda radikal olarak tartışılabilir durumda bence; Eurovision bugün, daha çok Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerle, yeni kurulmuş ülkelerin medyası ve seyircisi sayesinde ayakta kalıp, varlığını sürdürüyor zira.

Ama Türkiye için hala bir milli dava halinde; hala bir milli maç seyrediyor gibi seyrediyoruz Eurovision'u. Hadise, bu akşam yeterli puan alamaz da kaybederse, bir milli maç kaybetmişçesine üzüleceğiz gibi görünüyor.

Sesin yerini görüntünün aldığı, şarkının yerini ışık şovunun; güftenin yerini kolay akılda kalan tek hecelik seslerin aldığı, bestenin ise gittikçe nota kültüründen ve akustikten uzaklaşıp mekanikleştiği ve teknolojikleştiği bir anti müzik ortamı Eurovision.

Bugünkü Eurovision'un **Avrupalılık**la, Avrupa kültürüyle bir ilgisi var mı diye soracak olursanız:

Yoktur, hem de hiç!

Avrupa Birliği'nin hedeflediği yeni Avrupa ve yeni insan projesine bir katkı sağlıyor mu peki?

Hayır, sağlamıyor!

Ayrıca, katılımcı ülkelerin paylaşacağı ortak bir misyonu var mı?

O da yok görünüyor!

O yüzden bu akşam Hadise ve Türkiye kazansa da kazanmasa da önemli bir hadise değildir derim ben.

Dudaktan Kalbe'nin Lamia'sına bir hediyem var!

Ne olduğunu anladınız bence, dikkatli bir seyirciyseniz tabii.

Vakıa, dikkatli olmasanız da anlarsınız ya... dikkatinizi çekerim, son haftalarda demiyorum; son aylarda... hemen her Allahın dizi gününde, bu Lamia denen yaralı kalp, her sahnede, ısrar ve tekrar ediyorum; bizlere görüldüğü her sahnede, o siyah, üstten bantlı topuklu ayakkabılarını giymedi mi?

Giydi!

Neden yaa? Neden her renk ve her model elbiseyle sadece ve sadece bu siyah, tango ayakkabısını giyiyor? Artık dizide de ünlü bir dizi yıldızı oldu neticede, Büyükada'da konak almayı biliyor; gitsin birkaç çift pabuç alsın kendine. Kısa kollu, dekolte, açık pembe, bebek mavisi, zümrüt yeşili, lacivert, günlük ya da kokteyl elbiselerinin tümüne neden o manasız ayakkabılar eşlik ediyor hep? (Bir sahnede saten sabahlığın altında da görür gibi oldum sanki!)

Bizim estetik duygumuzu zürriyetten kesmek için mi?

Prodüksiyonun parası mı bitti yoksa?

E Cavidan'ın renk renk pabuçlarına ne demeli peki?

Seyirciden destek mi bekleniyor acaba?

Tamam... kaptık mesajı aldık ayakkabıyı, Lamia'nın artık bir çift bal rengi ayakkabısı var şahsımda; bildirin adresi, gönderelim pabuçları, hem her renk elbiseye de uyar, güle güle giysin garip.

Ama bir alışkanlık haline de gelmesin bu.

Bizden bu kadar, ona göre!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Deniz Seki'nin mektubu... Çağrışımlar... Villon

Telesiyej 18.05.2009

Tuhaf bir mektuptu, tuhaf ve dokunaklı, biraz da suçlayıcı sanki.

Sahi, Deniz Seki hapisteydi diye düşündüm, unutmuşum.

Deniz Seki'yi tanımam, ama yine de biraz suçluluk duydum doğrusu, onun başına gelenleri ve içeride olduğunu unutmaktan olmalı. Ben böyleyim, unuttuğum herkes ve her şey için mahcup olabilirim icabında.

Gündem çok çabuk değişiyor bu topraklarda; o da öyle hissetmiş belli ki, gündemin değiştiğini, başına gelenlerin yavaş yavaş unutulmaya başladığını hissetmiş ve TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Prof. Zafer Üskül'e bir mektup yazmış; Bana göre Deniz Seki, asla af dilemiyor mektubunda, vicdan diliyor; aslında gerçek bir adalet diliyor; kendisi için bunu temenni ediyor.

Deniz'in mektubu, Françoise Villon'un 1463'te Paris Châtelet Cezaevi'nde idamını beklerken yazdığı ve belki de başışlanmasını, Paris dışına sürgüne gönderilmesini sağlayan o ünlü şiirini hatırlattı bana.

Villon, infazını beklerken yazdığı (*Ballade des Pendus*) *Asılmışlar Balladı* adlı o muhteşem şiirinde; (...)
/Gülmeyin, dostlar bu hale düşene;" der. "Tanrı'dan mağfiret dileyin bize; /Görmedik bir gün olsun rahat yüzü;
/ Yağmur sularında yıkandık yunduk; / Kurda, kuşa yedirdik kaşı, gözü; /Gün ışıklarında karardık, yandık; / Kuş
gagalarıyla kalbura döndük; / Durmadan kah şu yana, kah bu yana / Eser rüzgarlarla sallana sallana..."

Deniz Seki'nin Prof. Üskül'e yazdığı ve tamamının dört sayfa olduğu belirtilen mektup yayımlanalı birkaç gün oluyor; üzerinde durulması ve çok yönlü okunması gereken bir mektup olduğunu düşünüyorum;

Deniz, –bir bakıma- beni bu şekilde tutuklu yaşatırsanız, sahip olduğum kabiliyet; yani yaratıcılığım, sesim, duygularım, vicdanım zarar görür, bu da sadece benim gördüğüm bir zarar olmaz, içinde yaşadığım ortamın, toplumun ve ülkenin de zararı demek değil midir bu, demeye getiriyor sanki. Yaratılan bu duruma sahip çıkılmasını istiyor; yargılandığımda, belki de bu tarz bir tutuklamayı gerektirmeyecek bir sonuç çıkabilir ortaya demek istiyor. 1 ekime kadar tutuklu bekletilmeyi adil bulmuyor; ya hemen yargılayın beni, ya da duruşma zamanına kadar serbest bırakın, bir yere kaçacak halim yok ya demeye getiriyor.

Deniz Seki bir müzisyen. Şarkılarıyla toplum ve insanlık için **güzellik** üreten, üretmek isteyen biri: "Hangi vicdan, Tanrı'nın bana verdiği bu özel yeteneğimin körelmesine sebep olabilir?" diye soruyor Prof. Üskül'e. Kendisinin bir günah keçisi olmasından yakınıyor:

"(...)Tek suçum çok iyi niyetli oluşum, herkesi kendim gibi görüşüm. Kalbimi hiç kirletmeden hâlâ o küçük kız çocuğunu da içinde yaşatan kocaman, olgun, ama çok duygusal bir insanım, müzisyenim ben. Yaklaşık üç aydır tutuklu bulunmaktayım. (...) Lakin, ben kendime verdiğim zarardan ötürü pişmanlık duyan, bunu kabul eden, hiç kimseye en ufak bir kötülüğü bulunmamış ve bulunamayacak kadar da insan seven, hayatı seven bir günah keçisiyim. Ben bir sanatçıyım. Sevgi ile beslenerek üretiyorum ve kazanıyorum hayatımı. Hiçbir gerçek belgeye dayandırılmadan tarafıma yapılan suçlamalar zinciri, ailem ve sevenlerim karşısında gururumu, onurumu zedeledi. Kaçma ve delil karartma gibi bir şüphem olmadığından gözaltına alındıktan sonra verdiğim ifademle kendimi kanıtlayabildim ve serbest bırakıldım. Sonra nedenini bilmediğim bir şekilde yangından beni kaçırırçasına içeri tıktıkları şu an hâlâ tutuklu, mahkemesi 1 ekimde olan günah keçisi o kadını ben. (...) Şimdi ne olur cevap verin. Hangi vicdan, sevenlerim, ailem ve Türk halkı önünde bana yargısız infaz yapabilir? Hangi vicdan Tanrı'nın bana verdiği bu özel yeteneğimin körelmesine sebep olabilir? (...) Sizlerin bu gerçekleri göz ardı etmeyeceğinize inanıyorum ve yapılan bunca haksızlığa dur diyeceğinizi, göz yummayacağınızı düşünüyorum. Suçsuzum, bunu da gayet iyi biliyorum."

TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Zafer Üskül'ün, bu mektubu okuyunca ne düşündüğünü değil, ne hissettiğini merak ediyorum en çok.

Edebiyat, ticaret karşısında bu kadar sahipsiz bırakılır mı?

Servet-i Fünun ve Cumhuriyet dönemi yazarları, hiçbir şeyden çekmediler, zamane dizilerinden çektikleri kadar.

Bunu hep söylüyorum ya... son zamanlarda bir takıntım var; fark ettim ki, edebiyat uyarlaması (bence yuvarlaması) denilen tv dizilerini seyrettikçe bir telaş sarıyor beni; okumamış olanlar, romanlardaki her şeyin birebir dizilerdeki gibi olduğunu sanacaklar diye. Ne bileyim belki de çocuklarına ödev verildiğinde –eh çocuklar da tembelse biraz, hani açıp okumayı göze alamadıysa-, anne babalar, biz biliyoruz *Dudaktan Kalbe* romanındaki besleme Lamia, ünlü bir dizi film oyuncusu oluyor, yaz çocuğum yaz, çok zengin oluyor haspa, filan derlerse?

Olur mu olur!

Dizilerdeki karakterlerin isimleri bile pek tutmuyor romandakilerle; bilgiç bir anne, çocuğuna ödevinde yardım edeyim derken sıfır almasına sebep olabilir Allah korusun! Zira Lamia'nın Hüseyin Kenan'dan olan kızının adı Mebrure'dir mesela romanda, dizideki gibi Melek değil. Ayrıca Saib Paşa'nın oğlu Cemil diye de biri yoktur romanda, sonunda Lamia ile evlenen Dr. Vedat'tır, ki o da Lamia'nın ilk kocası Binbaşı'nın yeğenidir hatırladığım kadarıyla. Dahası da var da... saymakla bitmez.

Ya Aşk Memnu'ya ne demeli?

Dizinin nesi var **memnu aşk**tan başka romanla örtüşen?

Ya Yaprak Dökümü? Her şey çok farklı değil mi romanda? Romandaki Leyla'nın çoluk çocuk sahibi bir avukatın metresi olmasından tutun da, adamın onu haftada iki kere bir randevuevine götürmesine; Necla'nın, kendini zengin bildiren yoksul bir Arapla evlenip, Beyrut'a gitmesine, çoluklu çocuklu adamın üçüncü karısı olmasına kadar, hiçbir şey, dizideki hikâyeye benzeşmiyor.

İnsan düşünüyor, bu yazarların hiç mi varisleri yok, babamızın, dedemizin eserlerini niye çarçur ediyorsunuz diye soracak?

Edebiyat öğretmenlerimiz nerede peki? Niye kimse hesap sormuyor bu roman katliamlarından?

Neden bizim ülkemizde toplumsal tepkiler çok zayıftır, bilhassa kültür ve sanat-edebiyat olaylarında?

Bir toplumda edebiyat bu kadar mı sahipsiz bırakılır ticaret karşısında?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En ileri analizleri yaparken, sentezleri unuturuz biz!

Telesiyej 20.05.2009

Medyamız hep yaptığı gibi, önünü arkasını hiç düşünmeden, gerçekten bir değer var mı yok mu diye tartmadan, TRT tarafından seçildiği andan itibaren Hadise'yi pompalayıp durdu.

Üstelik *Düm Tek Tek*'in müziğinin, Sezen Aksu'nun *İyi mi* ve *Çakkıdı* şarkılarından intihal olduğunu –notaları yayınlayarak- kanıtlamamıza rağmen, hem TRT hem de medya hiç oralı olmadı; bu bilgileri yok saydılar, zira Hadise'nin Eurovision'da birinci olacağına hiç mi hiç kuşkuları yoktu.

Ve **intihal olsun ama birinci olsun** buhranına kapılmışlardı.

Gerçeklerden kopuk yaşamak, en önemli hususiyetimizdir.

En ileri analizleri yaparken sentezleri unuturuz hep!

Sonucu da soyutlayamayız, öngöremeyiz bu yüzden.

Hadise'nin yılbaşı gecesi izlediğimiz performansından nedense –bilhassa erkek medyamız- çok etkilendik. Hadise'yi dünyanın en **seksi** kadını, sesini de en **ses** zannettik ve **başa taç süreci başladı böylece**.

Oysa Hadise'nin fazlasıyla sıradan bir görünümü vardı, yarışma gecesi o korkunç kıyafetin içinde daha da hantal görünüyordu. Sesi de –birçok otoriteye göre- pek sıradandı zaten. Üstelik yarışma gecesi sık sık detone oldu; Özdemir Erdoğan, "*Hadise'nin bu performansına göre dördüncülük bile muazzam bir sonuç*" dedi.

Gurbetçilerin kesesine bereket, Hadise'yi dördüncü yaptılar.

Ertesi gün, medyanın bir bölümünün hâlâ frene basamaması da ayrı bir neşe kaynağıydı! (Bkz. *Cumhuriyet* gazetesi, *Hadise Moskova'yı Salladı* başlığı.)

Sallama ve fethetme kültürü

Hadise'ye gelince... onun da sonuçtan çok çok memnun olduğunu papağanlayıp durması; zaten dördüncü olmak istediğini, hedefini tutturduğu için de ısrarla çok mutlu olduğunu söylemesi; söylerken de –bizi inandırmak için olmalı- bir yandan şıkır şıkır oynaması ve neredeyse 'birinciliği verseler de almazdım, hah hah ha, neydi o birincinin hali, tatlı çocuklara oy veriliyorsa seneye biz de tatlı bir çocuk yollayalım hah hah ha' hâlleri işi iyice üçüncü sınıf vodvillere çevirdi.

Hadise'nin –düpedüz- kaybettiği bir yarışmadan çıktıktan sonra (arkadaşlar, dördüncü olmak kaybetmek demektir) takındığı uvertür şarkıcı edası ve küçük kıskançlık nidaları da hiç şık durmadı doğrusu.

Neticede ülkemizi temsil eden biri olarak daha vakur durması beklenirdi.

Aslında medya ne kadarsa, Hadise de o kadardı işte.

Hep bir yerlere **çıkartma yapma, bir yerleri sallama, bir yerleri fethetme** kültürü –gerçekte kültürsüzlüğü- tabii ki hayatın diyalektik yasalarıyla pek uyuşmuyor.

Hep tezci oluyoruz ama, karşı tez denilen şeyi ıskalamakta ustayız galiba.

Bu yüzden de, sentez **şinanay** oluyor daima...

Ve finali bir türlü oynayamıyoruz. Sadece bu olayda değil, birçok başka olayda da olduğu gibi.

Ne yapalım, biz böyleyiz işte!

Bilgi olmadan fikir üretilip, görüş bildirilirse...

Ama kimin umurunda ki?

Medyamız araştırmamacılığı, öğrenmemeciliği, bilgilenmemeciliği ruhuna nakşetmiş gözüküyor.

Bu durumun son örneğinin tatsız sonuçlarından birini de görüyorum ki Ali Hoca yaşıyor. (Ki, bu konularda ne kadar titizlendiğini bütün öğrencileri bilir.)

Ali Saydam'ın şirketlerinden biri olan Saydam PR'ın bir müşterisinin imzasıyla medyaya gönderdiği basın bülteni, *Habertürk* gazetesi tarafından doğru değerlendirilemeyince, hiç yoktan dramatik bir gerilim yaşandı medyada.

Olay, *FORBES*'un en zenginler listesinde yer alan Ali Ağaoğlu'nun, neden en çok vergi verenler listesinde yer almadığıyla ilgili olarak *Habertürk* gazetesinin yayınladığı, biraz da suçlayıcı bir haberden kaynaklandı. Bunun üzerine, Saydam PR'ın müşterisi olan Ali Ağaoğlu, basına bülten yoluyla bir açıklama yapma ihtiyacı duymuş olmalı ki, –bu da çok normal, zira *Habertürk*, bu işadamını bir bakıma vergi kaçakçılığıyla suçluyordu haberde- servis aldığı Saydam PR'a basın bülteninde yer alması için –belki fazla sert- bir açıklama yollamış. Bu tür servis veren şirketler, müşterilerinin mesajlarına taşıyıcılık görevi yaparlar. Açıklamalarda müşterilerinin ifadelerini benimsemiyorlarsa onları uyarırlar; ama müşteri ısrarlıysa şayet, kendi imzasıyla, ama servis aldığı şirketin aracılığıyla yapar bu açıklamayı. PR şirketlerinin bir sebebi hikmeti de budur zaten.

Bu mahut olayda da akış aynen böyle olmuş. Ali Ağaoğlu'nun ifadesini sert bulan Saydam PR müşterisini uyarınca, Ağaoğlu açıklamayı kendi imzasıyla yapmış; ama besbelli ki PR kuruluşlarının görev tanımına pek aşina olmayan *Habertürk*çüler –sanırım çok araştırmadan ve bilgi sahibi olmadan- Saydam PR'ı ve Ali Hoca'yı suçladılar.

“Abesle iştigal”

FORBES'un Genel Yayın Yönetmeni Burçak Güven'e göre *Habertürk*'te yayınlanan ve Ali Ağaoğlu'nun basına açıklama yapma gereği duymasına neden olan ilk haber de mesnetsizdi zaten. Zira Burçak Güven, “*FORBES*'un listesindeki servet hesabıyla, vergi sıralamasının hiç ama hiç alakası yok! Bu ikisini karşılaştırmak veya birbirinin

içinden ötekine varmak, en basit deyimiyle abesle iştigal" diyor.

Yani *Habertürk* gazetesinin, hem olayın özüyle hem de fenomeniyle ilgili eleştirileri ve hatta suçlamaları, ne sistemin bilgisine dayanıyor (birebir ve düz mantık olarak en çok zenginin en çok vergi vermesi gerektiğinin düşünülmesi gibi), ne de iletişim bilgisine dayanıyor (bir PR şirketinin bu gibi durumlarda sadece taşıyıcı, hatta postacı olduğunun bilinmemesi gibi). Tabii araştırma yapabilmek için de, sistemin ve işleyişin temel bilgilerine sahip olmak; bilinmiyorsa da öğrenilmesi gerekiyor ki, bu tip yanlış anlamalar dramatik sonuçlar doğurmasın.

Kısaca *FORBES* (B. Güven'in Pazar yazısında anlattığı gibi) istediği kadar titiz ve dikkatli davransın, yayınladığı araştırmalarına ciddi zaman ve emek harcasın, medyamız karşısında yenilmeye mahkûmdur; zira kamuoyunu hatta kamu vicdanını, çıkardığı sonuçlarla ilgili *FORBES* değil, merkez medya belirlemektedir.

Ali Hoca'ya da geçmiş olsun diyelim buradan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Türkiye'de televizyon Quo Vadis?' desek!

Telesiyej 23.05.2009

Kim ilgilenir bilmiyorum?

Ama herkes ilgilenmeli bence, hem de kendi ruh sağlığı için.

Zira ülkemizdeki televizyon, otokontrolünü kaybetmiş gibi görünüyor artık.

Televizyon, gelişmiş ülkeler için özellikle etkili bir kamuoyu oluşturma midyumu iken, bizim gibi gelişmekte olan ülkeler için, etkili bir **kamu vicdanı** oluşturma midyumudur aynı zamanda.

Bu özelliği göz önünde bulundurulduğunda, televizyonun iletişim fonksiyonu hem daha nazik, hem de daha **belirleyici** bir faktör olarak çıkar ortaya.

Toplum, televizyon karşısında, yazılı basın karşısında olduğundan çok daha hassas; neredeyse bütün duyguları açık bir halde durur.

İnsan, tarihi içinde iki şeyi ele geçirmeye çalışmıştı. Bunlardan biri **hareket**, yani hareketin yeniden üretimi; diğeri de **zaman**, zamanın ele geçirilmesi ve kontrol altına alınabilmesiydi.

Sinemanın bulunuşu insanı birinci özlemine, televizyonun icadı ise ikinci özlemine kavuşturdu.

Canlı canlı savaş

Hareket, sinema makinesi tarafından eş zamanlılık içinde bir **izlenim** olarak yeniden üretildi ve insanın mağara döneminde resmettiği figürler –örneğin çok ayaklı canlılar-, artık bir perdede hareket ediyorlardı.

Televizyon ise, sinemanın sahip olduğu eş zamanlı hareket imkânını **canlı** zamana taşımış oldu ve seyirci artık aynı anda her yerdeydi; bu yeni bir duyguydu, hayatın ufku genişledi ve **hayatın zamanı** da ele geçirilmiş oldu.

Kamu vicdanı oluşturmada matbaaya güçlü bir rakip yaratılmıştı böylece; uzayı, ses ve görüntü teknikleriyle kullanmak... hem de anında oluşan bir vicdan ortamı sağlanarak.

Naklen yayınlanmış olan Körfez Savaşı'nın kitlelerde oluşturduğu duygular, vicdanlarda hâlâ kayıtlı ve canlı bence. O kadar ki, bu savaşın sanal bir savaş olduğuyla ilgili felsefi görüşler bile geliştirildi. (Bkz. Jean Baudrillard)

Bizde de, örneğin değişik yıllar içindeki 1 Mayıs Taksim olayları, canlı televizyon yayınlarında anında aktarıldığında, toplumun çeşitli kesimlerinde değişik vicdani kalıcılıklar yaratmadı mı?

Televizyonun bu özelliği, insanı tuhaf soyutlamalara sürükleyebiliyor tabii; sanki TV'nin kendine ait bir **aklı var**; ve bütün dünyayı, tüm insanlığı yönetiyor. Bu durum, TV'yi insanla yarışır hale getiriyor sanki ve onu insan aklından üstün bir akılmış gibi gösteriyor: Bu bir yerde 'televizyonu ele geçiren, toplumu da ele geçirebilir' demek değil midir; hem ideolojik olarak, hem siyaseten hem de kültürel olarak.

Seyirci kuşatılmış durumda

Televizyon Türkiye'de –yakın zaman içinde-, bu haliyle bazı araştırmacıların iddia ettiği gibi, kitlelerin bilincini tehdit ediyor mu acaba, ya da demokrasi çabasına bir zarar veriyor mu? Ki bu iki konu da birbirleriyle diyalektik ilişki içindedir zaten.

Genel olarak bakıldığında televizyon, bu ülkede artık otokontrolünü kaybetmiş durumda bence.

Bu son derece önemli toplumsal konuda bilimsel tespitler yapmak ve çözümler önermek tabii ki Telesiyey'in işi değil. Ama en basit bir göz atmada bile durumun ne kadar vahim olduğu çıkıyor ortaya.

Peki, bu yazı niye yazıldı?

Telesiyey'in profesyonel eleştiri deneyimine ve televizyon-toplum ilişkisindeki mütevazı tespitlerine göre, kanallarımız çoğunlukla televizyon seyircisinin kültür ve değerlerini, taleplerini gözardı edip; daha çok siyaseten ve bağlı oldukları grupların çizgisinde bir program politikası uyguladıkları için –bir durum tespiti amacıyla- yazıldı bu yazı.

Seyirci, televizyon medyası tarafından bütünüyle kuşatılmış durumda ne yazık ki.

Ve bütün çıkışlar da kapatılmış görünüyor!

'Türkiye'de televizyon Quo Vadis?' desek artık diyorum ben...

Bir Şarkısın Sen'de küçük burjuva örgüsü ve estetiği

Telesiyej 25.05.2009

Hatalıyım biliyorum, ama bilsem de ne fayda, bazı programları izleyemiyorum, bünyem kaldırmıyor işte. Bakmayın dayanıklı durduğuma (sabahtan akşama iş gereği tv izlediğime), var benim de bir tahammül sınıırım elbet. Neticede profesyonellik filan da bir yere kadar, baktım beni bozuyor, bozacak yahut, o dakika sıvışmak da, kalıp savaşmak kadar kutsaldır bence.

Zira benim bünyemin kaldırmadığı dizileri ve programları zaten *Taraf* okurunun bünyesi de kaldırmaz nasılsa, yapımcılar ve kanallara gelince, diyelim ki benim doyumsuz eleştirilerimi okudular, ne olacak? Mevlâna'nın o muhteşem sözünü hatırlayın: "Sen ne anlattıysan anlat, anlattığın, karşındakinin anladığı kadardır."

Karşımızdakinin kim olduğu, entelektüel sermayesinin ve kapasitesinin ne olduğu, anlatacağımızın da sınırlarını belirliyorsa şayet, beyhude yere emek harcamamak lazım değil midir?

Zaten bu konularda eleştiri yetmez. Eleştiri, okuru, dolayısıyla kanalları etkiler belki ama, asıl olması gereken, seyirci adına sektörle ilgili sivil toplum kuruluşlarının harekete geçmeleri, tv kanallarına ve yapımcılara uyarıcı baskılar yapmalarıdır.

Örneğin bir tv programı ilk izlenimde son derece masum ve hayırlı bir program olarak addedilebilir. Ancak sürecin gelişmesiyle, birkaç bölüm sonra o programın kimliğinin oturmasıyla birlikte zayıf yanları ve kusurları anlaşılmaya başlanır.

Tüketici haklarına, televizyon seyircisi hakları da eklenmelidir artık; bu işin radikal çözümü bu hakkın elde edilmesiyle başlar bence. Belki bu sayede televizyon kanalları kalitesiz, defolu ve kusurlu mal yayınlamaktan bir miktar vazgeçerler.

Bazı programları izleyemiyorum demiştim ya... (Mesela *Kurtlar Vadisi* ve benzeri dizileri, *Yemekteyiz* ve benzeri programları, birçok yarışma, magazin programları vs.) bir de çocuklarla yapılan bir şarkı yarışması var: *Bir Şarkısın Sen*. ATV'de cumartesi akşamları yayınlanan bu programın anonslarını gördükçe tedirgin oluyor, izleme işini hep sonraya bırakıyordum. Nihayet geçen hafta dişimi sıktım ve izledim. Sunucuları ve yapımcıları ısrarla programlarının bir yarışma programı olmadığını, kimsenin kimseyle yarışmadığını, yarışanın şarkılar olduğunu söylüyorlar.

Programda 9-16 yaş arası çocuklar cici bici giydirilmiş olarak sahneye çıkıp; yaşlarına hiç uygun olmayan şarkıları bir yandan el kol hareketleri ve kıvrılıp bükülen bedenleriyle tercüme etmeye çalışırken, bir yandan da gırtlak nağmeleriyle okumaya çalışıyorlar. Ve her hafta biri birinci oluyor SMS'lerle.

Şimdi bu program, yarışma değilse ne?

Müsamere mi?

O zaman neden her hafta biri birinci oluyor?

Çocuklar değil, şarkılar yarışıyor ya yine yarışmadır bu program, o da ayrı; ama her şeyden önce altının çizilmesi gereken başka bir durum var. *Bir Şarkısın Sen* adlı programda çocukların sahnedeki, kamu karşısındaki **konumlandırılması**yla ilgili bir durup düşünmek gerek derim ben; bu küçüklerin **büyükleştirilmesi**; yani kız çocukların kadınlaştırılması, erkek çocukların ise erkekleştirilmesi ne kadar doğrudur ve bu nasıl oluyor?

Düpedüz bu programın (olayın) küçük burjuva örgüsü ve estetiğiyle ilgili oluyor tabii. Yani dekadan bir kültüre sahip, *Bir Şarkısın Sen*. Çocuklara çocuksuluk dışında bir eda –adeta- yapılandırılmış durumda, mizmolaştırılmış kostümler içine yerleştirilmişler. Bir kısmına teenager saç ve makyajı yapılmış. Halkımız büyümüş de küçülmüş der. Bu deyim daha çok zeka, akıl ve duruşla ilgilidir ama doğaldır ifadenin içerdiği şeyler. *Bir Şarkısın Sen*'de ise çocuklar, **küçülmüş de büyümüşlük garabeti** içindeler.

Şarkıların yorumlarına gelince, benim izlediğim ve dinlediğim bölümde, çocukların gerek vücut dili yorumları, gerekse ses yorumları büyük ve profesyonel şarkıcı yorumlarının taklidi ve zorlaması halindeydi. Gönül, bu şarkılarda bu tür zorlamaların yerine çocuksu yorumların ortaya çıkmasını isterdi. Çocukların gırtlığı kullanma biçimi, nağme yaptırılması, ustaymışçasına şarkı söylenmesi, profesyonelce el kol hareketlerinin desteklenmesi... bütün bunlar çocuğu çocukluktan uzaklaştıran ve ruhsal aleminde, büyüdükçe kalıcı negatif etkiler biriktiren şeylerdir.

Bırakın çocuklar oyun oynasınlar, kendi bildikleri ve hissettikleri gibi sesler çıkarsınlar, şarkılar söylesinler.

Bu ters pedagojik eğitim ve gösterilerden uzak tutulsunlar!

Mevzubahis programında mevzubahis edilenler

Kanallar arasında gezinirken *SkyTürk*'te durmak zorunda kaldım.

Sunucunun karşısındaki konuk tuhaf şeyler söylüyordu çünkü; "Manipüle ediyor, hipnotize ediyor..." filan diyordu. Konuk, kendi mücevher tasarımlarından böyle bahsediyordu. (Bir daha düşünse derim ben, bu kelimeleri olur olmaz kullanmadan önce.)

"Mademki bir ekonomik sistemde yaşıyoruz, ben de insanları daha iyi hipnotize etmeliyim..." diyordu.

Konuğun adı Ece Şirin'miş, alt yazı olarak çıktı da öğrendim, **marka mimarı**ymış. (Yeni zamanların bu uyduruk mesleklerine de bayılıyorum.)

Bee Goddess diye bir mücevher koleksiyonu tasarlamış, geleceğin en parlak tasarımı filan seçmiş birileri İsviçre'de. Tasarımlarını da gösterdiler. Maşallah hepsi de çok orijinal; şayet Çatalhöyük'ten önce bilinen başka bir büyük uygarlık olsaydı ve o sırada tasarlansaydı bu mücevherler, orijinal bulunurdu tabii. Ama *Bee Goddess*'de, başta Çatalhöyük uygarlığı olmak üzere Anadolu'nun belli başlı görsel motifleri, neredeyse birebir uygulanmış. Bu yapılabilir belki... ama adı tasarım olur mu, tartışılır! Ece Şirin'in çalışmaları, Anadolu'daki orijinallerinden esinlenerek tasarlanmış kuyum işleri değil; –diğer çalışmalarını bilmem- televizyonda gördüklerime bakılırsa, değerli taşlardan yapıldığı için albenisi yüksek ama orijinaline sadık taklit

görünümündeler sadece.

Batı'da ilgi görmesi de çok normal; kültürel kaynaklarını oldukça tüketmiş Batı'nın kendi dışında yeni kaynaklar peşine düştüğünü biliyoruz. Bu durum epeycedir böyle zaten. Üstelik, Anadolu uygarlıklarının sahip olduğu kaynaklar, Batı'nın kendi uygarlıklarıyla ilgili kabul ettiği kaynakların da kaynağı; ki, Batı entelijansiyası bunu biliyor ve pek açıklamıyordu. Şimdi karşısına çıkarılan, gerçek orijinal kültürlerden yola çıkılıp üretilmiş hemen hemen her şeye ilgi duyuyorlar.

İşte hepsi bu!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cannes Film Festivali ve Alain Resnais'nin anlamlı jesti

Telesiyej 27.05.2009

Bence festivaldeki en dikkat çekici şey buydu.

İlk uzun metrajı olan *Hiroshima Mon Amour* filminden elli yıl sonra (87 yaşında) Cannes Film Festivali'nde, *Cannes 62.Yıl Özel Ödülü*'nü almak için sahneye çıkan Alain Resnais'nin, ödül alan film çalışanlarından o sırada salonda kim varsa ayağa kalkarak kendisini göstermesini istemesi ve ödüllerin tek bir kişiye ait olmaması gerektiğini vurgulaması çok anlamlıydı.

Bir filmin bir kişiye ait olamayacağının işaretiydi bu; ünlü sinemacı, bu anlamlı jestiyle, bir manada sinema festivali zihniyetini de eleştiriyordu aynı zamanda.

Alain Resnais, sinema hayatı boyunca hiçbir zaman kitle eğlence kültürünün bir üyesi olmadı zaten; has sinemayı yarattı ve dünya kültür mirasına hediye etti.

Alain Resnais'nin, ödül alan filmlerin ekiplerindeki herkesin alkışlanması gerektiğine dikkat çekmesini; bu ödüllerin, onların da ödülü olduğunu söylemesini şu şekilde de okuyabiliriz; *sinema, aslında bir şovbiz alanı ve ürünü değildir, kolektif üretilen bir sanattır.*

Ancak uzun zamandan beri sinemanın şovbiz içindeki yeri her geçen yıl kreşendo bir düzeyde artmakta ve kitleleri eğlendirici bir sanat ve zanaat olarak konumlandırılmaktadır.

Alain Resnais'ye göre sinema gerçeğin bir parçası olarak yaşmalıdır; üretmeli ve gerçeği hedeflemelidir her zaman; bu misyonundan hiçbir zaman sapmaması gerekir. Sinema, bir eğlence malzemesi olmaktan kurtarılmalıdır: "Hiçbir zaman felsefe yapmadım" diyor Alain Resnais: "Hiçbir zaman da filozofları okumadım. Dünyayı anlamaya yönelik bir özlemim var. Ama bunu hiçbir zaman tam anlamıyla başaramayacağımın farkındayım. Kendimi kaos içinde hissediyorum ve bu ayrıştırılabilen, hafifletilebilen bir duygu değil. Ancak insan böylesine bir anlamsızlığı taşıyamıyor ve böylelikle başka duygular doğuyor. Gerçek öyle bir şey ki, o

ancak bir 'an'ın boşluğunda yakalanabiliyor... Yani siz sinema yapıyorsunuz ve bunu gerçekten yola çıkarak değil ama gerçeğe ulaşmak için yapıyorsunuz; her hangi bir şeyden yola çıkarak.”

Kırmızı halı kavramı

Sinema belki hâlâ yeni *Hiroshima Mon Amour*’ları bekliyor.

Festivaller, festival jürileri ve üyeleri belki hala *Hiroshima Mon Amour* gibi filmlere ödül vermek istiyorlar.

Sinema eleştirmenleri *L’Annee Dernière a Marienbad* (*Geçen Yıl Marienbad’ta*) gibi filmleri eleştirmek istiyorlar belki.

Bu gradoya sahip filmler son elli yıl içinde dünya sinemasında o kadar az sayıda çıktı ki, insan ister istemez sinemanın ana gidişatını şöyle bir tartmak istiyor.

Cannes Film Festivali ve benzer misyona sahip tüm festivaller, bütün saygınlığına rağmen **sistemi renklendiren**, kuruluş felsefesi ve amacından gittikçe uzaklaşan bir festival olarak yaşamaya devam ediyor. Bu festivalin, sinema sanatına ve kültürüne katkısını değerlendirebilmek için her şeyden önce **kırmızı halı kavramını** iyice deşmek gerekir bence. Kırmızı halı bir sistemi simgeliyor çünkü; yani sinemanın içine itildiği ticari sektörü ve onun içinde bulunduğu şovbiz alanını vurguluyor.

Sinemanın sanatına ve kültürüne gerçek anlamda destek olacak bağımsız sinema festivallerinin daha da yaygınlaşması gerekiyor artık.

Kırmızı halı sinema **miti** yıkılmadan, sinema dünya **şovbizinin** bir aracı olmaktan kurtulamaz bence.

Çatalhöyük’ten beri böyle dekadan bir estetik görülmedi!

Goethe, mimarîyi donmuş müzik olarak tanımlıyor.

Bu tanım, mimarîyi yücelten; aynı zamanda müziğin kendi hayat ve etki alanını da sınırsızlaştıran bir ifade taşıyor.

Biz mimarînin anayurdunda yaşıyoruz.

Ve bu coğrafya, Çatalhöyük uygarlığından beri (yaklaşık 9500 yıl) böyle zevksiz ve dekadan estetiğe sahip bir bina –ve çevresi- görmedi. Mardan Palace’tan söz ediyorum elbet.

Mimarî, 7 sanattan biri olarak kültür, güzellik, doğa ve insanî değerleri içerir.

Yani üst düzey zevkli bir üretimdir mimarî; estetiğin elle tutulur, gözle görülür bir biçimde kolayca algılandığı bir kültür inşasıdır. Sanat olduğu için de şaşaaı, konforu aşan lüksü ve zenginliği, malzemenin maniyeistik ve pahalı görgüsüzlüğünü kabul etmez.

Mardan Palace, bu nedenle toplam bir görgüsüzlük abidesi olarak ortaya çıkıyor; üstelik bir tatil yeri olmasına rağmen.

Bu otel, aynı zamanda küçük burjuva estetiğinin de bir şaheseri olmuş bence!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paris Hilton ne iş yapar, nedir marifeti de ağırlarız biz böyle?

Telesiyej 30.05.2009

Yani var mıdır bir mesleği, belli bir kabiliyeti filan; “hanım kızım ne iş yapıyorsun” diye soran bir muhterem teyze çıksa karşısına söz gelimi, şöyle bir çırpıda söyleyebileceği açık seçik bir zanaatı, kariyeri var mıdır?

Biz neden ikide bir, yere göğe sığdıramadan ağırlıyoruz bu genç hanımı?

Oyuncu mudur mesela bu şahıs?

Yok canım hiç değildir, Mardan Palace’ın açılışında kırmızı halı üzerinde gevşek gevşek gülerek, bizim gazeteci çocuklara döne döne –insanın sağlığını tehdit edecek kadar uzun uzun- poz verirken oynadığı yıldızcık rolü bile yenir yutulur cinsten değildi.

İnsan şüpheye düşüyor hatta –bir nevi Banu Alkan’ın yarattığı cinsten bir sendrom!- bizle kafa mı buluyor acaba? Yoksa ciddi mi bu karizma yoksunu kızcağızın, dayanılmaz bir güzelliğe sahip de geleni geçeni nasiplendiriyor halleri?

Olur mu olur! İster misiniz bu genç hanım, kendisini güzel bir kadın niyetine yutturduğuna yürekten inanıyor olsun!

Bir deri bir kemik, kavruk mu kavruk, hafiften de kambur, üzerindeki elbise iki gözü iki çeşme ağlıyor böyle ağırlandığı için; yüzündeki ifade ise karmaşık hisler uyandırıyor insanda; acısak, üzülsek mi kızcağızın düştüğü duruma, yoksa kızsak mı bizle kafa buluyor, bu arada ticaretini de yapıyor diye?

Manken midir bu hatun peki?

Vallahi hangi gözü kara firma onun üzerinde elbise teşhir etmek ister şaşarım!

Bir nevi ikoncan

Eh oyuncu değilse, manken de değilse, şarkıcı da değil madem... sosyo-psikolojik araştırma yapan bir bilim kadını filan olabilir mi dersiniz? Hani aslında çeşitli sosyal gruplar üzerinde çok ciddi deneme-araştırmalar yapıyor da, bu yüzden gerçek kimliğini gizleyip, böyle bir kimliğe bürünüyor mesela... Sabrımızı, zekâmızı, salaklığımızı, sağduyumuzu ve benzeri hususiyetlerimizi sınıyor olabilir mi bu Hilton Hanım?

Paris Hilton'un, bazen bir sinema filminden geçtiğini, bazen hapisaneye düştüğünü, bazen şarkı söylediğini – hatta kimsenin dinlemediği bir albüm ve bir iki single yapacak kadar da ileri götürmüştür işi-, bazen de podyumda yürüdüğünü duyuyoruz medyadan.

Ama bunların hiçbirisi Paris Hilton'un mesleği değil.

O, hiçbir vasfı olmadığı halde parayla açılışlara katılan bir nevi ikoncan (sosyoelit diyenler de var...) işte.

Ben en çok bizim de onu ağırlamaya bayılmamıza şaşıyorum!

Mardan Palace Oteli'nin açılışına geldi mesela; Acun Ilıcalı, onu ısrar kıyamet, *Var mısın Yok musun* programına katılmaya ikna etti. Bir çırpıda bu işi de aradan çıkarıp öyle döndü memleketine. (Meraklısına not: Yarın akşamki *Var mısın Yok musun*'da izleyebilirsiniz.)

Biz çok mu bayılıyoruz Paris'e acaba? Email, telefon ve faks mesajlarıyla bunaltıyor muyuz bir kısım yetkiliyi, "bize Paris'i getirin, bize Paris'i getirin" diye.

Paris Hilton'un adında ve soyadında taşıdığı marka ve kültür değerleri, yani '**Paris**' ve '**Hilton**' sözcükleri, sahibini otomatikman değerli bir kimliğe sahip kişi yapmaz; birileri –buna kendisi de dahil tabii- düz bir ticari mantıkla ad ve soyadından yararlanmaya kalkışmışlar besbelli. Ve ortaya tam anlamıyla –az renkli- bir renkli balon çıkmış. Bizim de bu balonun aslında var olmayan cazibesine kapılmamızı, hatta onu uçan balon zannetmemizi istiyorlar.

Oysa sistemin son derece başarıyla gizlediği bir ipi, bir çubuğu var bu balonun ve gözümüzün önünde sağa sola, yukarı aşağı hareket ettiriliyor.

Tarkan nasıl doğa aktivisti oldu?

Tarkan, perşembe günü Berlin'de doğa sempozyumunda, Hasankeyf uygarlığının yok olmaması, Ilısu Barajı inşasının durdurulması için bir konuşma yaptı. Tarkan'ın ve bu sempozyuma birlikte katıldığı Doğa Derneği'nin nihai amacı, Hasankeyf'in içinde bulunduğu Dicle Vadisi'nin UNESCO Dünya Mirası Alanı olarak tescillenmesi. Bu başarılırsa şayet, Hasankeyf ilelebet dokunulmazlık kazanacak çünkü.

Bir süredir bu konuda Doğa Derneği ile birlikte aktif bir biçimde çalışan Tarkan'ın, bir doğa dostu iken, bir doğa aktivisti durumuna geçmesinin esas nedeni, doğanın insan eliyle yok edilmesindeki **ekonomizmdir**, hiç kuşkusuz. Yani, doğanın döngüsünü bozacak, hatta zincirin halkalarını yok edecek olan maddi, ticari, çıkarıcı yararcılıktır.

Mücadelede uluslararası boyut

Artık, bilimsel olarak da kanıtlanmıştır ki, inşa edileceği çok büyük bir coğrafyanın ekolojisini geri dönülmez bir biçimde –ki, bu ekolojinin oluşumu milyonlarca yıl sürmüştür- yok edecek olan bir hidroelektrik santralinin (HES) ortalama ömrü sadece 80-100 yıldır.

Tarkan, işte **bunun** farkında oldu.

Doğa Derneği-Tarkan ilişkisi artık uluslararası boyutlarda bir işbirliğine dönüşmüş durumda. Tarkan'ın Hasankeyf Ilısu Barajı için Türkiye içindeki mücadelesi, artık Türkiye sınırlarını da aşarak Ilısu Barajı kreditorlerinden biri olan Almanya'da devam ediyor.

Tarkan, sempozyumdan önce *Der Spiegel*'e verdiği röportajda; "Bir rüyam var, ülkem doğasını kurban etmeyecek güçlü olsun" dedi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sanatçılar neden TRT Şeş'ten korkuyor?

Telesiyej 03.06.2009

TRT Şeş, oldu TRT 6!

Sonunda bunu da becerdik: TRT, kendi açtığı Kürt televizyon kanalını asimile etti.

TRT Şeş'in yayın hayatına geçmesiyle birlikte devletin bu resmî kanalının misyonu yine devlet tarafından vizyonuna müdahale edilerek iyice sulandırılmış oldu.

Sonuç: Kürtler, TRT Şeş'e gitmiyor.

Bir iki gün önce gazetelerde ve internet sitelerinde, bir süre önce istifa eden Rojin'in yerine TRT Şeş'te sabah programı yapmaya başlayan Güler Işık'ın, programa Kürtçe bilen sanatçı bulmakta sıkıntı çektikleri konusundaki açıklamaları vardı.

"Birçok sanatçı korkudan gelemiyor," diyor Güler Işık: "Çoğu sanatçı kanalın bir amaç uğruna açıldığına inanıyor. Hükümetin samimi olduğuna inanmak istiyor. Bana göre TRT Şeş, geç kalınmış bir kanaldı. Yıllar önce açılrsa, bugün çok daha fazla yol alınmış olurdu. Türkiye'de bu konu tam manasıyla aşılmış değil. Daha birkaç yıl öncesine kadar ülkemizde çok sevilen ve albümleri hâlâ milyonlar satan Ahmet Kaya, Kürtçe bir klip çekeceğini söylediği için linç ediliyordu. Ölümüne kadar uzanan süreç de bu şekilde başlamıştı. Bu hâlâ bizim gibi Kürt sanatçıları açısından tedirginlik verici bir durum. Bu kanal sonuçta, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kanalı. Sanatçı arkadaşlarımız bu ülkeye değer veriyor, devletlerine güveniyorlarsa neden TRT Şeş'e konuk olmaktan çekiniyorlar? Çok sayıda ünlü isimleri davet ettik. Çeşitli gerekçeler gösterip programa katılmadılar."

Bunlar Güler Işık'ın söyledikleri.

Asimilasyon kötü bir şey tabii.

Asimilasyon türleri içinde yer alan kültürel asimilasyon ise, en berbat olanı. TRT Şeş'in ilk önemli sanatçısı ve programcısı Rojin'in, uğradığı baskılar sonucunda istifa etmesinin anlamı yeni yeni ortaya çıkıyor. Kürt sanatçılar, TRT Şeş'te var olmaktan korkuyorlar; belki bir yerlerde TRT Şeş konusunda bilinmeyen gizli bir ajanda vardır ve bu ajandanın listesinde yer almak da vardır diye düşünüyor olabilirler.

TRT Şeş, Kürtler nezdinde güvenini kaybetmiş gözüküyor.

TRT Şeş'in, TRT 6 olarak hayatına devam etmesi, yani yayın dilinin Kürtçeden Türkçeye dönmesi, Kürtçe türküler yerine Türkçe şarkılar yayınlaması –kapatılmazsa şayet- kaçınılmaz bir kader gibi gözüküyor.

Rojin'in yerine seçilen Güler Işık, adından ve soyadından da anlaşılacağı gibi, **bizden** biri sayılır. Rojin'in yerine onun uygun bulunmasının anlamını Kürt sanatçılar ve aydınlar çözmüşe benziyor! Ve bu nedenle de TRT Şeş'in kapısından içeri girmiyorlar.

Gülben'in yeni albümündeki şarkıcılığı üzerine...

Mutluluk perisi Gülben'in, '*annelik o kadar kutsaldır ki o kadar olsun*' söylemleri, aile üzerine güzellmeleri, şahane evliliği, yavrusu küçük Atlas ve benzeri **minik burjuva söylemleri** hiç yenir yutulur cinsten değildir, bunu da defaatle belirtmişizdir, bilen bilir.

Gülbencik, hâl ve tavırlarıyla pek inandırıcı olmasa da, kendine dışarıdan bakabilme yetisine ise hiç mi hiç sahip değilse de; kat kat pamuk prenses elbiseleri giyip çocuklara kendi yazdığı ya da yazdırdığı masalları okusa ve bunun herkes tarafından kabul gördüğünü ve sempati uyandırdığını düşünecek kadar gerçeklerden kopuk görünse de, şarkıcılık konusunda çok yol kat etmiş, ne yalan!

Demek bütün bu hasletlerin hepsi birarada olabiliyormuş. (Bu benim için de yeni bir bilgi, öğrenmenin yaşı yokmuş essahtan!)

Gerçi *Uzun Yol Şarkıları* (bu ad biraz iddialı olmuş ama), uzun yola giderken bir konulup, pir konulur mu CD çalarınıza, yani bu derece **bir yorumcu albümü** müdür, onu bilemem. (Bilsem de söylemem zaten, şu andaki mutedil hâlime uymaz çünkü.) Ama Gülbenimiz Ergen, bilhassa *Kördüğüm*'ü –rahmetli babamın tabiriyle- pek içli pek güzel okuyor. Şahsen ben Mazhar Alanson'un şarkısı *Tam Ortasındayım*'ın yorumunu da beğendim.

Albümdeki şarkıların müzikaliteleri, sözlerin senin baban keman çalar mıydı, benimki de çalmazdı halleri –satırlar arasındaki fikri takip açısından- filan bir yana –her ne kadar dinlerken, birçok tanıdık yorumcuyla selamlaştık da yer yer-, Gülben, oldukça farklı yorumlarla karşımıza çıkıyor bu albümde.

İyi şeye özenmiş

Şöyle söyleyeyim (de anlayın artık), ilk defa bir Gülben Ergen albümü satın aldım, bununla da kalmadım *Tam Ortasındayım* ve *Kördüğüm* şarkılarını birkaç kere üst üste dinledim.

Gülben şarkı seçiminde daha titiz davranır, daha güçlü bestecilerle ve –bilhassa- söz yazarlarıyla, hatta şairlerle çalışabilirse çok farklı sonuçlar çıkabilir sanki ortaya. Ve belki o zaman da... *gencim, güzelim, zenginim, mutluyum, dört erkeğin prensesi olucam, aile kutsaldır, oh ne ala, her şey lehime* hâl ve tavırları içinde halka gönderdiği savruk mesajlardan (evet, bu mesajlar önünde sonunda halka gidiyor) imtina etmeye başlar artık; neticede has üretimler içinde olmak, üretenin özünü de etkiler bir yerde.

Anneannem 'iyi şeye özen' derdi hep; zamane diline, 'hedeflerin büyük olsun' diye çevrilebilir bu söz. Gülben iyi şeye özenmiş. Bunun için onu tebrik etmek gerekir derim ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasetsiz mizahçılara birkaç doz 'Olacak O Kadar' lazım!

Telesiyej 08.06.2009

12 Eylül'ün vizyonunda ve misyonunda yer alan apolitizasyon dejenerasyonu, bu kadar yıl geçmesine rağmen toplumda geçerliliğini koruyor hâlâ.

Mizahçıyım diye bugün ortada dolaşanlar, uzun zamandır **siyasetsiz mizah yapmayı** becerebilenlerdir sadece.

Siyasetsiz mizah yapanlar komiklik yapmıyor, bu durumda kendileri komik oluyorlar aslında. Asırlardır en köklü siyasi mizaha alışmış bu toplumun –özellikle- gençlerinin, mizahi politik mesajlar nedir, nasıldır, nedendir hiç haberleri yok bugün.

İnsan bu noktada, acaba 12 Eylül, Nasreddin Hoca'nın, Neyzen Tevfik'in, İsmail Dümbüllü'nün, Aziz Nesin'in iktidarlarına karşı yapılan bir darbe miydi diye düşünebilir hatta!

(Eh bu açıdan bakıldığında, 12 Eylül darbesinin başarılı olduğu da düşünülebilir tabii.)

Levent Kirca'nın Fox Tv'de cumartesi akşamları 21.00'de yayınlanan *Olacak O Kadar* programının yeni bölümleriyle –çölde, umulmadık bir anda suya kavuşan insan misali-, siyasi mizah yeniden girdi hayatımıza.

Çok da iyi oldu!

Olacak O Kadar, ruha küşayış veriyor, siyasetin içini dışına çıkarıyor. İçi boş ciddiyetin, aslında kaidesinin boş olduğunu gösteriyor. Resmi ve yüce makam kavramını demistifiye ediyor.

Yapılan iş, bir durum komedisi değil; siyasetin –siyasetsizliğin- oluşturduğu durumun bizatihi kendisinin ve karşısında selam durulan değerlerin ne kadar komedi olduğunu açığa çıkarıyor.

İnsan, Levent Kırca'nın *Olacak O Kadar*'a koyduğu **siyasi manzaralar** karşısında gülsün mü ağlasın mı, ya da sunulanın bu derece absürt oluşuna inansın mı inanmasın mı, birbiriyle çatışan ikilemler içinde kalıyor.

Bir de şu var tabii, siyasi mizah algılama melekemizi kaybettik nicedir, şimdi şaşırıyor insan biraz; gerçek, gerçeklik unutturularak sunuluyordu bize çünkü epeydir. *Olacak O Kadar* ise, gerçeğin aslında gerçekliğe bağlı olduğunu hatırlattı bize. Gerçeklikle karşılaşmak da ruhumuzda ve bilincimizde sarsıcı etkiler oluşturmaya başladı *Olacak O Kadar*'la.

Siyasetsiz mizahçıların hiç değilse birkaç doz *Olacak O Kadar* almaları uygun olur derim ben.

'Kırılma Noktası'nın Ezidiler programı başarılıydı

TRT 2'nin başarılı programı *Kırılma Noktası*'nın perşembe akşamı yayınlanan bölümünde, Ezidilerin yaşam biçimleri konu edildi.

Bugün Türkiye'de çok az sayıda kalan Ezidilerin çoğu Irak'ta yaşıyor. Tarih boyunca gördükleri zulüm ve baskılar nedeniyle kapalı bir toplum olarak yaşayan Ezidiler, bu yüzden belli dönemlerde inançlarını saklamak zorunda kalmışlar.

Ramazan Öztürk yönetimindeki *Kırılma Noktası* ekibi, Irak'ta Kutsal Laleş Vadisi'nde yaptığı çekimlerde, Ezidilerin geleneklerini, ibadetlerini ve yaşamlarını çarpıcı görüntülerle belgelemiş.

Kırılma Noktası ekibi, Ezidi cemaatinin en üst düzeydeki dinî lideri Babaşeyh'ten, dinî öğretiyi yaymakla görevli Babaçavuş Pir'e kadar herkesle konuşmuş.

İnsanlık tarihi içinde, sadece inançları nedeniyle eziyete ve katliama uğrayan başlıca topluluklardan biri olan Ezidiler'in inanç sistemi ve kültürü ilk kez Anadolu'nun Hakkâri dağlarında biçimlenip ortaya çıkmıştır.

TRT 2'nin *Kırılma Noktası* başarılı bir program. Ezidiler bölümü de özenle çekilmiş. Ama Ezidilerin tarih içinde gördükleri zulüm ve baskıların gerçek nedenlerine ne yazık ki pek dokunulmadı programda.

Bu da, programın başarısını biraz gölgeledi bence.

Ayrıldıktan sonra çenesi düşen erkeklere dair...

Telesiyej 10.06.2009

Magazin sayfaları turnusol kâğıdı gibi, magazincilere bülbül gibi şakıyan magazin figürlerine bir göz atın, bakın ne demişler, nasıl poz vermişler, bir çırpıda anlarsınız muhteviyatlarını!

Bilhassa boşandıktan sonra birdenbire konuşkanlaşan ünlü eşleri yok mu, onlar ayrı bir neşe kaynağıdır benim için.

Kendilerini magazine taşıyan ünlü eşlerini kaçırdıklarına fazlasıyla yandıklarından mıdır nedir, susup bir kenara çekilmeyi başaramazlar nedense, bir intikam ateşi düşer içlerine, ondan sonra cır da cır... Gelsin suçlamalar, gitsin kendilerinin ne şahane bir şahıs olduğu konusundaki mesajlar, giden eşin kadir kıymet bilmezliği hususundaki kuru kuruya kafa şişirmeler.

'Dur otur be arkadaş, ağır dur biraz... Bitmiş ilişkinin ardından konuşulur mu, konuşsan da neye faidesi olur bu circırlamaların' diyen olmaz mı hiç?

Olmuyor zahir!

Olsa da, gündemde olmanın cazibesi amansızca kışkırtıyor besbelli!

Bakınız anlı şanlı doktor beyimize!

Prensesler gibi bakmış

Zeynep Tokuş'un boşandığı eşi Dr. Alp Nuhoğlu, *Sabah Günaydın*'dan Başak Çokan'a, "Evliliğimiz boyunca ona prensesler gibi baktım. Evde bakıcısı, temizlikçisi, aşçısı, hepsi emrindeydi. O istediği için ona Bebek'te işyeri açtık. Biliyorum; eskiden bir hata yaptım ama telafi etmek için çok fazla mücadele ettim. Evliliğimizi kurtarmıştık. Benim üzüldüğüm diğer konu; Zeynep'in ilk evliliğinden olan küçük oğlu Alp'in psikolojisi. Çünkü bana çok alışmıştı ve sürekli bana 'Büyük Alp' diye hitap ediyordu. Şimdi çocuk benden uzaklaşacak. Bir insan böyle bir karar alırken çocuklarını düşünmeli. Zeynep, liseli kızlar gibi davrandı: 'Bu olmadı diğerini deneyeyim' diyerek iki çocuğumuza rağmen evliliği bitirme kararı aldı" demiş.

Zeynep Tokuş'un bu konuda herhangi bir açıklamasına rastlamadım, (kendisine mikrofon uzatan bir tele magazinci üsteleyince, "evet ayrıldık" demiş sadece) sessiz sedasız, çocuklarıyla birlikte hayatını kurmaya çalışıyor olmalı.

Konu terk edilme olunca, egolarından ve erkek egemenliklerinin zedelenme ihtimalinden muzdarip oldukları için olsa gerek –bilhassa-, sosyal ve mesleki pozisyon sahibi erkekler daha fazla konuşuyor.

Ayrıca, "Biliyorum; eskiden bir hata yaptım ama telafi etmek için çok fazla mücadele ettim" derken, doktor beyin neyi kast ettiğini de –benim gibi- magazin medyası bağımlıları bilir. Ki, bu şiddet olayını durduk yerde okura hatırlatmak da neyin nesidir pek anlamadım ya o da ayrı.

Ve "prensesler gibi baktım", "biri olmadı diğerini deneyeyim" demeler de biraz yakışksız kaçmıyor mu doktor

bey!

Gizlenemez çelişki

Boşanma hâllerinde, egemenlikleri içinde bir de hücrelerinde yer alan ‘**boş ol...**’ imtiyazına sahip olan erkeklerimiz, terk edilmeyi bir türlü kabullenemedikleri için şok yaşıyorlar; oysa kendilerini dışa karşı çağdaş, modern bir Cumhuriyet erkeği projesi örneği olarak sunuyorlar. Bu durum da gizlenemez bir çelişki olarak önünde sonunda ortaya çıkıyor ve komiklik de o noktada başlıyor zaten; aslında trajikomik bir durum bu. Zira çelişki, Cumhuriyet modeli idealizasyonuna hiç uymuyor.

Bilhassa kendini Batılı erkek örneği gibi sunanların, aslında özde değil, sözde ve biçimde Batılı oldukları ortaya çıkıyor böylece.

Zurnanın zırt dediği yer, tam da burasıdır zaten!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Küçük Kadınlar’da gerçeklerden kopma buhranı!

Telesiyej 13.06.2009

Aslında ilk bölümden itibaren vardı bu eğilim. (Hatırlayacaksınız, kızların anne ve babaları, dizinin daha başında aynı hafta içinde sizlere ömür olmuştu.)

İlk vuruştan sonra biraz sakinleştiler, dozu küçük küçük arttırdılar, **hiç olmayacak şeyler listesinin** ilk maddelerini, seyircileri deneyerek uygulamaya başladılar dizide; bir nevi etki tepki fonksiyonu testi... Dizi, sezon finaline doğru yaklaştıkça, gerçeklerden kopma buhranının dozu da artmaya başladı.

Şevkiye Hala’nın bıçakladığı, felç olup ayakları tutmayan ve konuşamayan korkunç kocası Cengiz, bir süredir elini kolunu oynatır ve ayaklanır olmuştu gizli gizli; ama son bölümde ansızın zıpladı kalktı, kalkmakla da kalmadı, hastaneden kaçıp, gizlice evine girdi –ufak tefekliğine bakmadan-, kapı gibi boylu boslu Şahin’i avlayıp, bir sandalyeye sımsıkı bağladı, ağzını da bantladı bir güzel ve ne türlü eziyet etse ruhuna küşayış gelir onu düşünmeye başladı. (Maşallah, zamane tıbbının böylesine gelişkinliği duyulandırıyor insanı)

Bu arada Cengiz, bir değişmiş bir değişmiş ki, görseniz Cengiz demezsiniz! Bir ballı, bir anlayışlı, bir sevecen, bir adaletli ve nazik aynı zamanda; yani ‘bir geçici felç, insanı bu kadar mı değiştirir’ diyesi geliyor insanın!

Hayatı masa başında çözmek

Derken, Ali’nin arsız ve gözü kara nişanlısı Derya, tutucu, eli tabancalı, namus manyağı ağabeyini Karadeniz’lerden çağırarak, –aslı olmadığı halde, sırf Ali yeniden Elif’le yakınlaşmasın diye- Ali ile yattıklarını ima ederek, hemen evlenmeleri gerektiğini söylemez mi? Yani hem kendi hayatını hem Ali’nin hayatını bir

yalanla tehlikeye atmaz mı? Hem de hiç gözünü kırpmadan!

Atar, atar... Derya bu, her türlü melanet beklenir ondan, ama bu tehlikeli oyunu oynarken, bir yandan arsız arsız sırtmasının bir açıklaması var mı peki?

Namus manyağı ağabey –ki onun başka bir versiyonu olan küçük kardeşi, Derya, okul dönüşü Ali’nin yanağına arkadaşça bir buse kondurdu diye tehditle evliliğe zorlamıştı Ali’yi- hop oturur hop kalksa da Derya’ya hiçbir fenalığı dokunmadı –ki bu hâl, bütün Karadenizli ağabeylere örnek olsun-, soluğu Ali’nin evinde aldı, orada da bir iki kükredi ama pek bir şey olmadı şimdilik.

Ve gelelim Vehbi’nin kerrakesine.

İnsanıyla toplumuyla hayatı masa başında çözmeye çalışmanın tipik bir sonucu aslında *Küçük Kadınlar*. Seyredilenler, ne hayale ne gerçeğe ne de rasyonel bir kurguya dayanıyor.

Hayatın gelgitlerini, iniş çıkışlarını ve yaşananları bu şekilde çözmeye çalışmanın sonucu olarak da ucube bir dramaturji çıkıyor ortaya; bu dramaturjinin ete kemiğe bürünmüş görsel ve işitsel hâle dönüşmüş biçimini de bizler televizyondan izliyoruz işte.

Ve nedense çoğunluğumuz bunu çok beğeniyor.

Ama bu durum dizinin **özsüzlüğünü** kurtarmıyor tabii.

Burak Hakkı, çok haklı (mı?)

Burak Hakkı, hiç dizi izlemediğini, dizi izlemekten çok sıkıldığını söylemiş.

Hımm.

Sadece kendi oynadığı diziye bakarmış; ne yaptı, nasıl oynadı diye... Eh o zaman çok normal tabii, oyunculuğunun onca zaman hep aynı noktada kalmasındaki istikrar.

Bir aktörün oyunculuğunun referansı yine kendi oyunculuğu olunca başka nasıl bir sonuç beklenebilir ki zaten?

Ben de *Dudaktan Kalbe*’yi seyrettikçe iki yıl boyunca her hafta kemancı rolü oynayan bir aktör nasıl olur da 70. bölümde hâlâ kemanını balta sapı gibi tutar; artık mütemmim cüzü hâline gelmesi gereken enstrümanıya bir ünsiyet tedarik edememiş olur diye düşünür dururdum –ta ki, *Full Ekran* programında söylediklerini duyuncaya kadar-.

Tabii insan bir ikilem içinde de kalmıyor değil doğrusu. Burak Hakkı’ya hak mı verelim “diziler çok sıkıcı” dediği için; yoksa kızalım mı ona, bu sıkıcılığa ortak olduğu ve bizi sıkıcı diziler ve özensiz oyunculuklarla karşı karşıya bıraktığı için?

Üstelik Burak Hakkı, çok sıkıldığı o dizilerde oynarken karşılığında para kazanıyor!

Oysa biz onun da parçası olduğu o sıkıcı dizileri seyretmek zorunda kalınca ne maddi ne manevi bir şey kazanıyoruz. Aksine, hem canımız sıkılıyor, hem ruhumuz muazzep oluyor salak yerine konduğumuz için, hem de –seyirci olarak- kimse bize para vermiyor o kötü şeyleri seyretmek zorunda kaldığımız için!

Oyun bilgisi ve oyunculuk görgüsü edinmek için eğitimin yanı sıra çok ama çok seyretmek gerekmez mi? Hatta seyretmekten öte, iyisiyle kötüsüyle, seyredilene –oyuncu olmak için- düpedüz yaşamak da gerekir benim bildiğim.

Bir oyuncunun kendini yetiştirmesi için önerilen şeylerden biri de –zaman zaman- özellikle kötü oyunların ve oyunculukların da seyredilmesinin gerekliliğidir ki, yapılmaması gereken dersler çıkarılsın.

Yani Burak Hakkı, pek de düşünmeden konuşmuş bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanallardaki yaz rehaveti rekabet rehavetine dönüşmemeli!

Telesiyej 15.06.2009

Televizyon kanallarının yaz sezonunu ciddiye almamalarına hep şaşarım.

Sanki tv kanalları arasında bu konuda gizli bir centilmenlik anlaşması var gibidir; bütün kanallar, hepsi aynı ayarda, rekabeti unutturcasına yayın yaparlar zira.

Bir nevi geçici ateşkes...

Yaz sezonunda az televizyon seyredildiği fikri, tv yöneticilerinin ortak inancıdır çünkü.

Diyelim ki öyle... diyelim ki bu konudaki ölçümler sağlıklıdır... diyelim ki her sosyal ve ekonomik sınıftan herkes, ama herkes yaz akşamları sokaklara fırlar, evlere sığamaz bir türlü, bütçesine göre yer içer gezer, ama asla evinde kalıp televizyon açmaz!

(Kim bunlar ya?)

Her gece kendini gezmelerden alamayacak kadar enerjik, gamsız gairesiz, bir abam var atarım nerede olsa yatarım tarzı bireylerden oluşan topluluklardan geçilmiyor bu topraklarda da, biz mi habersiz kaldık?

Ya da milletçe milli piyangoya yar olduk ve bahtiyar mı olduk yoksa?

Eh olur o zaman tabii, bolluk bereket kudurtur insanı bir yerde, her gece her gece gezeyim dolaşayım ister insan o zaman belki! Hayır yani benimkisi bir tahmin tabii, bildiğimden değil, henüz hiçbir piyangoya yar olmadım şahsen!

Öyle de olsa... yaz aylarında televizyon kanalları az satış yapıyor da olsa, yine de kaliteli ürünler –en azından kış aylarında olduğu kadar- sunmaya devam etmek zorundadır.

Çünkü seyirci yaz mevsiminde de müşterisidir televizyonun.

Mesela bir dondurma firması, kış aylarında az dondurma sattığı için, nasıl kaliteyi bozup, bayat ve ucuz malzemeden, bozun süttten dondurma yapamazsa, tv kanalları da üretiminin kalitesini ucuzlaştırmamalı, aynı kaliteyi her sezon tutturmaya çalışmalıdır.

Yaz aylarında daha az reklam alındığı için bütçeler daha sınırlı tutulabilir, ama bu durum kaliteyi düşürmemeli, aksine daha yaratıcı, daha inovatif ve daha araştırmacı olunmalıdır.

Yaz rehaveti, rekabet rehavetine dönüşmemeli derim ben.

Bu bir tuzak olabilir zira!

Tv kanallarının kendi kendilerine kurdukları bir ticari tuzak!

Türk dizicileri mucizelere doymuyor!

Vallahi aşkolsun!

İnsan, bizim dizicilerin sınır tanımaz muhayyilesine parmak ısırtıyor doğrusu.

Bir bir ayaklandırıyorlar yavu, en yatalak, en komadaki, en ümitsiz hastaları, peygamberlerin mucizeleriyle yarışıyor adeta bizim dizicilerin mucizeleri.

*Küçük Kadınlar'*ın Cengiz'i gibi; *Sonbahar* dizisinin trafik kazası geçirip kaç haftadır bitkisel hayatta olan Melek'i de, son bölümde birden uyanıp, ayağa kalkmasın mı?

Uyandı, giyindi kuşandı, kocası Sado'nun yeni aldığı tekneyi hangi mıntıkada demirlediğini de öğrenip, denize açılmak üzere olan Sado'yu enselemeye gitti.

Ve bütün bunlar sadece birkaç saat içinde oldu.

Sado, Ablasını ve Kemal abisini tekneye akşam yemeğine çağırduğında Melek hastanede yoğun bakımdaydı zira. Sado, ablasına ve Kemal abisine, ertesi sabah denize açılacağını ve bir daha dönmeyeceğini söylerken, hastanede bitkisel hayatta olan Melek'in parmakları kıpraştı usul usul... derken göz kapakları da parmaklarına

eşlik etmeye başladı.

Biz bu kadar gördük.

Ertesi sabah erken saatlerde Sado demir alırken, koltuk değnekleriyle (o kadar kusur yeni komadan çıkmış her kadı kızında olur neticede) Melek çıktı tekneye, pırıl pırıl makyajlı, sağlıklı mı sağlıklı hem de.

Ve birlikte denize açıldılar.

Melek, haftalarca yoğun bakımda –şuuru kapalı- yatmış bir hasta olarak, uyandığı gecenin sabahında, elinde şarap kadehi, rüzgârda saçlarını uçurarak ve seyirciyi pek şaşırtarak, nekahet dönemini geçirmeye başladı teknede.

Araya birkaç gün sıkıştırmak çok mu zordu acaba? Ne bileyim, mesela Sado üç gün sonra açılsaydı denize... o arada Melek'e kızgın olduğu için hastaneye hiç uğramasaydı da, bilmeseydi Melek'in uyandığını. Bu ülkeyle bağlantılarını koparmak istediği için, cep telefonunu da denize atmış olsaydı da, hastaneden ona ulaşamasalardı filan. (Dizi film senaryosu yazmaya mı başlasam acaba?) Bu arada Melek de üç gün içinde iyiden iyiye derlenip toplansaydı (gerçi bu da pek inandırıcı olmazdı ama, üç gün üç saatten daha ikna edicidir ne de olsa).

Acaba planlar mı karıştı diye düşüncelere gark oluyor insan. Gerçi bir fikri takip de var planlar arasında ama...

Dizi kahramanlarımız, hiç umulmadık bir anda zıplayıp zıplayıp kalkıyorlar ayağa maşallah ama, ikna edici gerekçeler oluşturmadan mucizelere gaz vermeye devam ederlerse biz yatağa düşeceğiz sonunda!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Entelektüelin yeni tarifi ya da nasıl entelektüel olunur!

Telesiyej 17.06.2009

Korkmayın yaa... Hiç zor değil! Bakın yeminle... Ben Ayşe Arman'dan öğrendim (ki, o da Sertab Erener'den öğrenmiş) size de bir çırpıda anlaticam, gayretliyseniz birkaç haftada entelektüel olursunuz gayri.

Şimdi... Önce, bir 'benî Âdem'in ruhu içine Gru Krishnamurti'nin nefesini, Zen Budizmi'nin rüzgârını, Taoizm'in bakış ışınlarını, ilişkiler kitabı *İlişki Üzerine*'yi, Tanrılar Okulu öğretisini, pause'lu Bodrum'u, play'li İstanbul'u, forward'lı New York'u ve de rock'n roll bir sevgiliyi katarsanız, sonra da bir güzel mix ederseniz, sizden entelektüeli bulunmaz! (Bkz. Sertab Erener)

Ben Ayşe Arman'ın, Sertab Erener röportajının yalancısıyım.

Galiba **ızbandut** gibi estetik dehası bir ağabeyiniz olması da gerekiyor (estetikçi, **ızbandut gibi ağabey**, SE'nin orijinal ama pek yaratıcı olmayan ifadesidir), estetikle ilgili ne kadar derdiniz varsa, icabında gidip kapısını

çalabileceğiniz, hatta sizin yolunuzu kesip 'onu giyme bunu giy' diyebilecek bir **ızbandut** kardeştir sözü edilen! (Sertab, ızbandut sözcüğü için hiç sözlüğe baktı mı merak ederim, hani despot filan mı demek istedi yoksa? Tabii bir de şu her aklına gelenin kolayca dillendiriverdiği, içi tamamen boşaltılmış estetik kavramı mevzuu var... Ama o da bir başka yazının konusu olsun artık bu konu darlığında.)

Yukarıdaki entelektüel aşurenin içinde, 'tanrı var mı yok mu' diye danışabileceğiniz bir kuantum profesörü dostunuz da varsa şayet, tadından yenmez; o zaman bir hayli entelektüel sayılırsınız Ayşe Arman'ca.

Kreşendo varoluşçuluk histerisi

Toplumca, estetik dermanı bulunmayan bir entelektüel rüküşlkle karşı karşıyayız. Sağolsun *Secret*'tan bu yana kreşendo bir yeni-varoluşçuluk histerisi yaşıyoruz.

Yeni entelektüalizmin genetik kokteylini besleyen **kuantum ruhuna** gelince... Paşa çayı misali sulandırılmış, hararet dozajı ince bir ayarla ılımlandırılmış ve post modern kalıplara uydurulmuş bir inancın, adeta yeni bir tanrının ruhudur; ve bu ruh, **ideolojikleştirilmiş** bir ruhtur tabiatıyla.

Sistem (kapitalizm), çiçek çocuklarından sonra işte böyle mini mini kuantum çocukları yarattı bize –röplerini okuyup okuyup eğlenelim diye-, sistemin, diyalektik düşünce yerine **pozitif düşünceyi** ikame etme harekâtından başka bir şey değildir bu. Ki, bu **kavram operasyonu** ve **değişimi**, arası gittikçe açılan fakirlik, açlık ile zenginliğin (BM'ye göre dünya nüfusunun yüzde ikisinin serveti, geri kalan nüfusun servetinin yüzde ellisinden fazla) globalist bir inanç kamuflajıydı aslında. Globalist kültürün konumlandırılması ve kabul ettirilmesi için, tanrının semadan dünyaya indirilip, neredeyse fizikî bir tanrıya dönüştürülmesi, herkesin de, düşünce gücüyle bu tanrıyı paylaşması gerekiyordu. Peki, bu tanrı, biz aşağıdakilere nasıl ulaşacaktı? Birbirini tetikleyerek hız kazanan, yayılan kuantum parçacıkları bu iş için idealdi; tanrı bu parçacıkların üzerinde sisteme uygun bir yolculuk yaparak pozitif düşünce mutluluğunu sağlamak için yakınlarımıza kadar çekildi ve **konuslandırıldı**.

Ne var ki, son dünya ekonomik kriziyle birlikte bu yeni tanrı anlayışı da **krizlendi** ve pozitif düşüncenin tahtı sallanmaya başladı. Şimdi çiçek çocuklarının yerini alan kuantum çocuklarının da yerini alacak yeni çocuklara ihtiyacı var. Pek yakında sistem, bu yeni çocukları doğuracak yeni bir ideoloji üretecektir kuşkusuz.

Kestirme düşünce yolları

"Peki, bugün durum ne merkezde diyecek" olursanız...

Kokteyl mutlulukların ideolojik iflasıyla ilgili olarak, *The Economist*'in son sayısındaki *Positive thinking's negative results* başlıklı yazıya bir göz atmanızda fayda var derim ben. Kuantum çocuklarının biraz morali bozulabilir ya...

Adeta bir dolgu maddesi gibi yerleştirilen bu yeni entelektüel sermayenin –aslında entelektüel sermayesizliğin- sonucu olan bu yeni entelektüalizm modeli –paranın serbest dolaşımının garantörü olabilecek-, **duygunun serbest dolaşımı inşası** sürecinde, nafil bir laboratuvar deneyi ürünü olmaktan öteye geçemeyen bireycikler yaratmış oldu sonuçta.

Pozitif düşünce felsefesi(!)nin ömrü vefa etmedi; yeni mutluluk, iyi niyetle iyi bir eser veremeden negatif sonuçlar doğurdu.

Nasıl mı?

Bu sonucu görmek için, dünyanın ahvaline hızlı bir göz atmak yeter de artar bile.

Pozitif düşüncenin aslında negatif düşünce olduğu üzerine bir dizi araştırmanın kapısındaız bana göre!

Bence aslolan, her zaman söylediğim gibi edebiyat okumak, romanla şiirle, hikâyeyle, gerçek manada haşır neşir olmaktır arkadaşlar!

Kestirme düşünce yollarından entelektüel görünmeye çalışmak, risklidir zira; yiyen vardır, yemeyen vardır hem!

Biraz daha zahmetli bir yoldur ama... En sağlamı kendi kendinin mürşidi olmaktır derim ben.

Hem sonra tramvaylar kalktı; hâlâ bu sulandırılmış haliyle **Budizm, Taoizm** ya da **kuantum profesörü yemekte** filan mı kaldı yavu?

Beziyor bazen insan...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yürüyorum Düş Bahçeleri'nde' bir duygu envanteri gibi...

Telesiyej 20.06.2009

Sezen Aksu'nun, *Yürüyorum Düş Bahçeleri'nde* adlı yeni çıkan albümünü dinliyorum iki gündür. Yıllar önce başka yorumculardan dinleyip sevdiğimiz bütün o eski şarkıları şimdi Sezen'in yorumundan dinlemek, o şarkıların bendeki zamanlarına rastgelen anı parçacıklarını dinlemek aynı zamanda.

Yürüyorum Düş Bahçeleri'nde, çok cömert bir albüm; yirmi dokuz şarkıyı içeren iki CD ve çağdaş sanatçı Cevdet Ere'ne ait bir DVD hediyesi var içinde.

Sadece maddi bir cömertlikten söz etmiyorum tabii; albüm aynı zamanda –ki esas olarak- çok zengin duygular da sunuyor dinleyene.

Doğmakla doğurmanın bir'lik olduğu, aynlaşıp bütünleştiği; sesin ve sözün **kelamlaştığı** bir **nefes** Sezen'ininki.

Doğmak ve doğurmak gibi, Sezen'in şarkıları da iki nefese sahip; doğurmanın çığlığıyla, doğanın hayat çığlığı birbirleri içinde kayboluyorlar.

Sonsuza giden bir döngü

Yürüyorum Düş Bahçeleri'nde, bir duygu envanteri sanki; Sezen Aksu bu yeni albümünde hayatlarımızın bir **ortak duygusunu**, 'aşk'ı eksen alarak bu yolculuğun (bu **düşün**) etrafında diğer bütün duyguları sarmallıyor ve hayatın manasını sonsuzdan gelip, sonsuza giden bir döngüye kavuşturuyor.

*"Dön dön bebeğim, yanıyor içim
Özledim çok özledim
Martılar süzülürken süzülür yaşlar
Dökülür gözlerim"*

Yürüyorum Düş Bahçeleri'nde albümünün sarmalı bu duyguyla başlıyor ve;

*"Unutursun için yana yana
Unutursun ölüm sana bana
Zaman basıp kanayan yarana
Unutursun, unutursun"* diye unutulmaz bir çılgılla da bitiyor... Aslında bitmeyerek hayat duygusunun döngüsüne katılmış oluyor.

Sezen Aksu, yeni albümünde yeni bir yorum getiriyor; fısıltıyla isyan arasına yerleşmiş, türküyle şansonun – Sezence- kucaklaşmış hâli bu bence. Eskiye yenileştirme tuzağına düşmeden, yorum gücüyle, adeta bir duygu restorasyonu inşa etmiş.

Sezen Aksu, yola çıkışından bugüne kadar adım adım gelişerek bir **müzikal mimari** yarattı. Güncelin varyasyonlarıyla (başka örneklerde olduğu gibi magazin dikkat çekmelerle), maniyerleriyle kolay kolay sarsılmayacak bir yapı bu. Biraz daha açarsak, kamu vicdanında yerini almış, kaidesi müzik olan bir **hayat duygusudur**, bana göre bu.

Sezen'in yeni albümünde başka yorumcuların seslendirdiği eski şarkılarının yeni yorumlarından başka, üç yeni şarkı da yer alıyor.

Müzik onun için bir araç

Yeni şarkılardan *Tören*'in söz ve müziği Mithatcan Özer'e, *İtirafçı Olma* adlı şarkının söz ve müziği ise Sezen Aksu'ya ait. Albümdeki diğer yeni şarkı *Pardon*'un söz ve müziği de Sibel Algan'ın.

Pardon'u sevdim ben, Sezen'in şarkı evrenine uyan, aşına olduğumuz bir sound'u var, sözleri de çok sempatik ve naif.

Bir de DVD hediyesi var Sezen'in, çağdaş sanatçı Cevdet Ereğ'e ait.

Neden böyle bir DVD hediye ettiğini ise şöyle açıklıyor Sezen: "Bu aslında epeydir düşündüğüm bir şeydi. Şaka maka bir ömür paylaştık, gönül artık daha fazlasını istiyor. Görüp etkilendiğim, zaman zaman çok yerleşik kanaatlerimi bile bir anda değiştirebilen küçücük bir detay, söz, taze bir bilgi, hayatın içindeki beklenmedik herhangi bir sürpriz yani ne varsa bir koşu gelip söze yetiştirme arzusu. Bu albüm aslında başlamak için iyi bir

vesile oldu. Malum, müzik gibi popüler sanatlar büyük kitlelere daha kolaylıkla ulaşabiliyor. Böyle böyle düşünürken, bunu kolayca yapabilecek bir şansım olduğunu hatırladım.”

Çağdaş sanatçı Cevdet Ereğ’in DVD’sini izledim. Sezen’in iyi niyetini gölgelemek istemem... Ama bu çağdaş sanat hususu, benim meşrebime pek uymuyor. (Değerini anlayamıyor olabilir miyim dersiniz?)

Sezen Aksu’nun yeni çıkan her albümü, duygusal susuzluğumuzu gideren, varlığımızın özünü ilgili anlam vermekte zorlandığımız boşluklarımızı gideren ve doyuran bir **hâl** yaratıyor sanki.

İnsanın müziğe doyması söz konusuysa şayet, Sezen bunu yapıyor bana göre. Sezen’in bize sunduğu bu doygunluğu sağlayan aslında Sezen’in, müziğini bir amaç olarak değil de, bir araç olarak kabullenmesi ve yorumlamasıdır bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suada’nın gamlı rengi ve eğlence kültürsüzlüğü

Telesiyej 22.06.2009

Galatasaray Adası’nın, Suada’ya dönüştürülmesi, aslında bir kültür dekadansından başka bir şey değildir bence. Galatasaray Adası’nda birikmiş ve temsiliyeti adeta klasikleşmiş bir yaşam kültürünün yerine bugün, bir türlü **değerli**leşememiş, modernleşememiş bir pseudo hedonist tüketim kültürü hâkim zira Suada’da.

Suada’yı sevmiyorum.

Bununla kalmıyorum, Suada’ya gidenleri de sevmiyorum.

Boğaziçi’nin eski bir sakini olarak buna hakkım var.

Bazı akşamlar hâlâ müziğin sesini arsızca açmaya devam etmelerini –eski yıllara göre daha kontrollü olsa da– sevmiyorum.

Ayrıca, Suada’da parti veren görgüsüz takımının her fırsatta çatapat misali havai fişek gösterişlemesini de sevmiyorum. Türk sosyetes, dünyanın en yaratıcılıktan yoksun tek tip havai fişeklemesiyle eğlenirken, sokak hayvanlarının korkudan kaçacak delik aramalarından, kuş sürülerinin şoka girerek ölmelerinden, camlarımızın zangırdamasından, evdeki kedilerimizin, oralarını buralarını çarparak dolapların altına girmeye çalışmalarından, bu arada bilgisayar başında yazı yetiştirmeye çabalarken, beynimin patlama sesleriyle allak bullak olmasından nefret ediyorum. Hoyrat ve **binlerce yıllık kayalar gibi** kayıtsız sosyetemizin gece yarısı etrafa ne derece sıkıntı verdiğini aklının ucundan bile geçirmeden olduğu yerde sallanıp durarak (bu türlü eğlenen, yani olduğu yerde sallanıp durmayı en yüce eğlence sanan başka bir millet daha tanımadım ben) çılgınca eğlendiğine inanmasına bir teşhis koyamıyorum.

Bir de gündüzleri, Suada'nın havuz kenarındaki birkaç cibinlikli yatağının üzerine bırakılmış tepsi içindeki – burası cüzdanı şişkinlere ayrılmıştır demeye gelen- açılmamış viski şişeleri, düşündükçe midemi bulandırır; taramaylar kalktı bunlar hâlâ tepside viski şişesiyle rezervasyon yapıyor yavu diye söylenmek zorunda kalırım. (Yeni açıldığında, evimize çok yakın, gider de yüzer miyiz acaba, ne menem bir yerdir kabilinden bir göz atmaya gidip, yatak üzerindeki viski şişelerini gördüğüm gibi, amanın burası bizim meşrebimize uymaz iç çığıllarıyla, geldiğim tekne daha adadan ayrılmadan geri dönmüştüm de, oradan bilirim. Allah korusun, bulaşıcıdır bu tip alt kültür işaretleri çünkü!)

Bu yaz bir de sokağımızı işgal eden **park valeleri** var; caddede park yeri kalmayınca, gecenin bir saatinde, sokak sakinleri uyur mu uyumaz mı hiç umursamadan bağıra çağıra, evlerin önündeki çiçekleri kıra döke, küfür kıyamet araba park edişleri var ki, insanı varoluşu konusunda derin düşüncelere gark ediyor!

Ayrıca hafta sonlarında bütün bir gece boyunca trafik kilitleniyor, insan kazara gece dışarı çıktıysa evine ulaşamıyor, dışarı çıkacaksa, gideceği yere varması saatler alıyor.

Suada, bütün bu külli ayıbından gayrı, bu yaz bir de kül rengine boyadı kendini ki, benim nezdimde bardağı taşıran son damla bu oldu galiba.

Güzelim ada, adamız, şimdi bir çamur adası, bir gamlı baykuş gibi bakıyor bize birkaç metre öteden!

Renkler ve zevkler tartışılmaz derler ama, bir toplumun ortak beğenisi, ortak bir estetik anlayışı vardır yine de. Bir de şu var ki, İstanbul'da yaşıyoruz arkadaşlar; tarihin en renkli, en zevkli ve en estetik şehrinde.

Suada, **renksizliğin zevkini** yansıtıyor şu anda.

Ednan Bey, yok muydu bir giyim kuşam gurusu filan etrafta?

Olmadı ama Ednan Bey, siz ki koskoca Ziyagil Holding'in sahibisiniz, Boğaz'da yalınız, sahilde kotranız, havaalanında uçağınız var, yani kapıda domuzunuz eksik iken, yok muydu tiril bir beyaz pantolonunuz, bir keten gömleğiniz, ya da bir lacivert beyaz –çizgili de kabulümüzdür- tişört ve şort, altı lastik, beyaz ya da lacivert tekne pabuçlarınız, hani maren kültürünü yansıtacak bir şeyler (Gant'ten tedariklemedi mi prodüksiyon ekibi?) ki, giyesiniz teknenizde, gezintiye çıktığınızda?

O eski yüzlü kahverengi pantolon, gri –yoksa lacivert miydi- uzun kollu gömlek, ayakta sandaletler filan hiç olmadı yani, biraz özensiz gördüm sizi –*Aşk-ı Memnu*'nun- sezon finalinin tekne sahnesinde!

Sertab Erener'in ağabeyine sorsaydınız bari, giyim kuşam gurusuymuş kendisi, –vallahı kız kardeşinin yalancısıyım ben de- ricacı olsaydınız bari; durum bu, tekne şu, ne giyip ne kuşanalım bir deyiver bize de deseydiniz bari.

Deyivermezse, daha da sormazdınız, ne olacak ki!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yancebimekoy' aykırı yazarlığı ve okura saygısızlık!

Telesiyej 24.06.2009

Edebîyatın, şiirin anayurdunda gelinen son nokta, sığılığın zaferi olacak bu gidişle.

Başka ne bekleniyor ki zaten?

Medya, sığılığın elinde çünkü, iletişim de sığ medyanın elinde!

Köşeler, -12 Eylül'den sonra- bütünüyle tutulmuş durumda. Yani medyada egemen durum bu.

Elinin altında medya gücü olanlar da; roman, olmazsa deneme veya hayatın anlamıyla ilgili kitaplar yazıp duruyorlar; kocası başyazar olan ev kadınları, reklam veren eşleri, belediye başkanlarının eski eşleri, köşe yazarları, sinema oyuncularını vb. herkes yazıyor anlayacağınız. Maksat bir kimlik ve güç kazanmak, kitap sahibi olup ortalıkta şişine şişine dolaşıp, 'biz yazarlar' psikolojisine girmek ve kendini gerçek yazarlarla -Orhan Pamuk, Yaşar Kemal, Adalet Ağaoğlu, Ahmet Altan vb.- eşitlemek.

Yazdıkları nedir peki?

Var mıdır bir değeri?

Kimin umurunda ki, herkes kendi yumurtladığını değerli zannediyor işte!

'Sıgılık iyidir' politikası

Hayır, zannetsin... yazsın, yayıncı bulursa yayımlasın da... bunun çok bir zararı yok, kendi aralarında kapalı devre eğlensin çocuk.

Pırlantanın değerini, borsanın değerini, edebî değerden çok daha iyi bilenler kitap yazsın yayımlasın, kime ne?

Ama bir de hem değeri ve önemi tartışılır işler yapıp, hem de okura yukarıdan bakıp, cır cır konuşanlar var ki; **medyanın, sıgılık iyidir politikasının** has ürünleridir bunlar!

Bu uçuk kardeşler, -daha doğrusu kendini uçuk sananlar-, edebî değeri ti'ye alıp "*Saatçi Bayırı* Latin Amerika filmleri tadındaydı. *Hırs ve Ceza*'yı fazla rahat şekilde yazdım. 'Alın bir de böyle olsun' dedim. Ayıptır söylemesi elimin tersiyle yazdığım bir kitaptı. Ne yazdığımı hatırlamıyorum..." (Ayça Şen / *Sabah Günaydın*) diyebilirler icabında.

Bir müeyyidesi yok tabii bu topraklarda, böyle freni patlamış konuşmaların.

Böyle bir ifadeyi, sadece bireyin hezeyanı olarak değil, sığ bir sektörün ürettiği kurumsal bir hezeyan olarak da anlamlandırmak mümkün ya; bu şen kardeşin (karıştırmıyorsam, gerçekten şen bir kardeştir bu, bir zaman DJ'lik yapardı *Kral TV*'de; kendi söyler, kendi güler bir psikoloji içinde hatırlarım kendisini) nasılsa kitabı basılmış, piyasaya çıkmış, rafa yerleşmiş, bir bedel karşılığı satılıyor, birileri de satın alıyordur herhalde. O birilerine ayıp olmuyor mu peki, böyle *elimin tersiyle yazdım, siz de şimdi bayıla bayıla okursunuz* gibilerden bir mavra tutturmaya çabalamak?

Okura saygılı olmak

Ayrıca en aykırı yazar bile –kitabını yayımladığına göre, sisteme girmiş demektir ve aykırı bir yazar değildir artık o- böyle sistem dışı maniyerli laflar etmenin yenir yutulur bir tarafı olmadığını bilir.

Aykırı bir yazar olma hevesinde biri, gerçekten bu işi sonuna kadar götürmek ve aykırı olmak istiyorsa, o zaman bir yeraltı yazarı olmayı seçer, örneğin kitaplarını elden dağıtır belki de. Böyle röportajlar, gazete ilanları – ihtimaldir, imza günü de yapar, fırsatını bulursa- ve iletişimin her türlü nimetinden yararlanarak aykırı yazar olunur mu?

Bunun adı '**yancebime' koy aykırı yazarlığıdır.**

Madem sistemin nimetlerinden yararlanılıyor, o zaman okura saygılı olmak gerekir. Yavu insan saygı duymadığı birileri için kitap yazıp bastırmak zahmetine girer mi zaten? Okur sarsılsın isteniyorsa şayet, bunu böyle hakaretimsi sözlerle değil; yeni ve çok sarsıcı bir yol, yordam, yöntem ve benzeri edebî yenilikler bularak yapmak gerekir.

Hem edebiyat üretme ve aklına gelen her şeyi yaz, hem de muhtemel okurunu it kak!

Sıgılık iyidir politikasının ürünleri böyle oluyor haliyle.

Müjde, müjde... Hülya Avşar'dan yeni inciler var!

Ne zamandır onun böyle özlü sözlerine hasret kalmıştık, ne yalan!

Hayatla ilgili derin felsefi görüşlerine susamıştık, Hülya Avşar'ın.

Çok şükür *NTV*'nin yeni programı *Senin Hikâyen* başladı ve Okan Bayülgen, Hülya Avşar'ı konuk etti de, cuma akşamı bir kere daha milletçe ufkumuz açıldı.

Açıldı, o kadar açıldı ki, bir daha kapanmaz belki de!

Hülyamız Avşar cuma akşamı, "Evliliği monoton hâlden kurtarmak gerek. Bu yüzden erkekleri başka bir kadınla arada bir zevklendirmek gerek. Bunu yaparken kadın kendi gururuna zarar verecek şeylere izin vermemeli. Erkek de ne yapacaksa aleni değil, biraz daha sessizce yapmalı. Kadınlar da başka erkekleri hayal etmeli. 'Gidip başka bir erkekle beraber olsunlar' demiyorum ama arkadaşlarıyla bir erkek hakkında

konuşmaları, o erkeği hayal etmeleri bence yanlış bir şey değil,” kabilinden inciler yuvarladı yine hayatımızın ortasına.

Bu bir öneri mi şimdi? Fikir mi ya da?

Yoo... zaten durum böyle, yani erkekler –Hülya’nın ifadesiyle- zaten bol bol zevkleniyorlar, kadınlar da bol bol yutuyorlar, bu arada elbette başka erkekleri de hayal ediyorlardır ama beraber olmuyorlardır –şaka değil, ucu ölüme kadar gider aksi hâlde-.

Bu toplumda birebir böyle yaşıyor zaten.

Medya figürlerinin böyle boş boş konuşarak medyada sansasyon yaratmalarından; fikirsizliğin fikir gibi, buluşsuzluğun buluş gibi, önerisizliğin öneri gibi sunulmasından bezmedik mi artık?

Bir fikri, toplumun nasıl algılayacağı konusu artık Hülya Avşar’ı da ilgilendirmeli derim ben.

Yani böyle bol keseden konuşurken, önünü arkasını, vereceği kalıcı zayıtı düşünecek yaşta (45’i devirmiş, 50’ye yol almış, emsalleri torun torba sahibi olmuştur artık) ve deneyimdedir zira.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İkizlerinin doğumunu kimler basın toplantısıyla duyurur?

Telesiyej 27.06.2009

Benim bildiğim bir tek kraliyet aileleri yapar bunu, o da zarurettten. Halkın, onların hayatını yakından izleyerek, bu yolla kendi hayatlarını anlamlandırmalarını istedikleri içindir o da... işin aslını pek sorgulamadan, yani ‘halk buna ne kadar meraklıdır günümüzde’ diye hiç düşünmeden; yediklerini içtiklerini, o haftaki programlarını, peklik durumlarını filan bir bir sayıp dökmek isterler ki, halk oyalansın.

Ama kendileri değil elbet, basın sözcüleri yapar bunu; mesela yeni ikiz prensler mi katıldı hanedana; hemen bir basın toplantısı düzenlenip, prenslerin kaç kilo doğduğu, boyları bosları, sağlık durumları açıklanır halka.

Tokatlayan folklorcu

‘Peki, kraliyet ailelerinden başka bugün kim yapar bunu, kim kendini bu kadar önemli ve halkına karşı sorumlu hisseder, kim bu kadar müdriktir sorumluluğuna, kim bu ülkede yaşayan herkesin büyük bir merakla kendilerinin yavrulama haberlerini beklediğini düşünür’ deselerdi bana birkaç gün önce; hiç tereddüt etmeden cevabı yapıştırırdım aslında, ‘havaalanında dansçısını tokatlayan folklorcu Mustafa Bey’ derdim o dakika!

Böyle de isabetli kararlar veririm yeri geldiğinde.

Ne kadar da haklıymışım gördünüz mü?

Gerçi bana kimse öyle saçma sapan bir soru sormadı ama, sorsaydı şayet, vereceğim cevapta ne kadar haklı olurmuşum meğer!

Mustafa Bey, sağolsun yanıltmadı beni; ikizleri dünyaya gelir gelmez, hastane salonlarında asık suratla – mesafeli olmaktan bunu anlıyor sanırım- bir basın toplantısı düzenleyip, doğumu gerçekleştiren doktorları da medyanın karşısına dizip, bir çırpıda kaydattırdığı lohusa şerbetlerini küçük zarif kadehlere döktürüp (Soğutabildiler mi acaba ikramdan önce, bu sıcakta başka türlü çekilmez zira, iç bayıltır!) gazetecilere ikram ettirmiş. O da içmiş tabii –böyle de mütevazı bir kişilik kendisi-.

Ve gerginlik doruklara tırmandığında beklenen açıklamayı da bizzat yapmış, "ikizlerin adı Ares ve Güney oldu" demiş. (İnsan neden Yunan mitolojisinin en nefret edilen, en barbar, en kanlı tanrısının adını koyar oğluna, o kadar ki, kabalığı ve vahşiliği yüzünden babası Zeus tarafından bile hiç sevilmeyen bir tanrıdır Ares. Truva Savaşı'nda Truvalıların yanında yer almıştır ya, *Troya*'yı sahneleyen ME'ye sempatik gelmesi ondandır zahir ama insan biraz daha okuyup, araştırmaz mı? Artun Yeres'in *Çirkin Ares* diye bir kısa metraj filmi vardı mesela, onu hatırlasaydı bari.)

Ben orada değildim ama nasıl bir koşuşturma olduğunu, muhabirlerin birbirini çiğneyerek haberi gazetelerine ulaştırmak için nasıl kendilerinden geçercesine çabaladıklarını tahmin ediyorum.

Şimdi size bir bilmece var çocuklar: İnsan yeni doğan bebekleri hakkında bilgi vermek için neden basın toplantısı yapar ki?

Toplumda ortak bir sevinç kaynağı oluşturmak için mi?

Bize ne yavu?

Zeus ile Hera'ya mutluluklar

Yani şimdi bu lohusa şerbetli basın toplantısı yapılmasaydı, halk galeyana gelip, hastane kapılarında ağlaşacak mıydı, 'neden basın toplantısı yapmıyorsunuz' diye?

Herhangi bir toplantı ya da etkinlik, yapılmadığı zaman hiçbir şey değişmeyecekse, o toplantı ya da etkinlik hiç yapılmaz o zaman kardeşler! Artık bunu Atlas bile biliyordur. (Anaokuluna gidiyor herhalde, doğru dürüst olanlarında anlatıyorlar böyle şeyleri.)

Şimdi gelelim Vehbi'nin kerrakesine deyip –bu sütunda hep alışlageldiği gibi-, bu durumun bir analizini yapmamı bekliyor olabilirsiniz.

Ama hiç beklemeyin, bu defa bende tık yok!

Bu tuhaf, gülümsetici, aslında biraz da hüzünlü duruma bir yorum yapamıyorum.

Zeus'la Hera'ya yeni bebekleriyle mutlu bir yaşam diliyorum.

Sağolasın Yunan mitolojisi!

***Tövbekârlar Yarışıyor*'la gazeteci Ayşe Önal'ın ilgisi yok!**

Dün gazetelerde, internet sitelerinde gazeteci ve yazar Ayşe Önal'ın, *Kanal T*'nin sansasyonel yarışma programı *Tövbekârlar Yarışıyor*'un yapımcısı olduğu haberleri vardı.

Honour Killing adlı kitabı 22 dilde yayınlanan gazeteci ve yazar Ayşe Önal'ın bu programla hiçbir ilgisi yok oysa.

Londra'da yaşayan ama şu sıra Türkiye'de olan Ayşe Önal, haber kulağına gelince *Kanal T*'yi aramış, neden bu yarışmanın basın bülteninde adının geçtiğini sormuş; kanal yönetimi, "Bu sadece isim benzerliği, kanalda aynı isimli bir genç hanım var, bu programı o yapıyor" gibi bir açıklamada bulunmuş.

Basın bültenlerinde 'programın yapımcılığını usta gazeteci Ayşe Önal üstlendi' deniyordu.

Bu sadece bir isim benzerliğiyse şayet, neden **usta gazeteci** tanımı var ismin önünde?

Ayşe Önal'la aynı adı taşıyan bildiğimiz başka bir usta gazeteci mi var?

İsim benzerliği bahanesiyle çok açık bir **kimlik çalma** kurnazlığı değil midir bu?

Kimlik çalma teşebbüsü, aynı zamanda imaj çalma teşebbüsü de değil midir peki?

Kanal T, böyle yaparak daha ilk adımda seyirciyi aldattı, medya etiğini ihlal etti ve kanal kimliği itibarını zedelemiş oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'nin yeni şaheseri: Kapadokya Düşleri

Telesiyej 29.06.2009

İnsan TRT dizilerini –gözleri sağlıklıysa şayet- bir kilometre öteden tanıyor.

Tuhaf bir **üniformaya** sahipler çünkü.

Ana tonları grimsi, 'hazır ol'da gibiler. Duyguyla değil, emirle hareket ediyorlar sanki.

İster komedi, ister ağır dram olsun, oyuncular bir türlü **karakterleşemiyor**, iç dünyalarını açamıyorlar.

09.00-18.00 arası memuriyet oyuncularını gibiler.

Onların, doğuştan kusurlu bir oyunculuğa sahip olduklarından ileri gelmiyor tabii bu. Kamera arkasında ne varsa, kurumun yukarılarına kadar tırmanan ve **şov bizle** hiç alakası olmayan bir emir-komuta zincirinin son uygulayıcı halkaları gibiler.

TRT dizilerinin formatları reçete gibi zira, estetiği **talimatnameli** adeta; sette duvara asılı duran –çerçevesi hafifçe yamulmuş- bir maddeler dizini var sanki!

Bu dizimsi dizilerin, kamuya sunmak istedikleri mesaja, kıssadan hisseye, dramaya, sanata, maneviyata, eğitime, etiğe gelince; gelmeyelim daha iyi bence. Zira TRT'nin en başarılı dizilerinde bile bunlardan biri ya da birkaçı, dramaturjik değerlere sahip, şöyle elle tutulur, gözle görülür, derinlemesine hissedilir bir kültür oluşturmuş değiller –tabii istisnalar hariç-.

TRT'nin yaz dönemi dizilerinden **Kapadokya Düşleri**'nin, daha ilk bölümünden anlaşıldı ki, bu dizi asla Kapadokya'daki gibi derin bir uygarlık sunamayacak, hayli sınırlı düşlere sahip. Seyirciden önce –en azından bu mekâna- bu uygarlığa ayıp edilmiş bir durumu var bu düşlerin. Dizinin ilk bölümündeki dramatik konumlandırma, adeta şizofrenik bir hal arz ediyordu. Örneğin, Kapadokya'daki yüksek okulun eski ve değerli bir üyesi olan babaannesi tarafından –eğitim için- okula getirilen –nedense- pek asi genç hanımın başkaldırı olsun da canımı yesin misali ona buna saldırması, olmadı genç korumaya, *hadi bana civarı gezdir, en tenha köşelere çek beni, ne o gezdirmeyecek misin yoksa, ulan sen hiç gördün mü benim gibi bir kız hayatında kabilinden saldırması* filan pek şizofrenikti doğrusu.

Kapadokya Düşleri'nin ne bir senaristi var sanki, ne de bir yönetmeni!

Koskoca bir yüksel okulda, sadece bir minibüs dolusu öğrenci ve hoca olması da ayrı bir neşe kaynağı olmuştur tabii seyirciye.

Kuzguna yavrusu şahin görünürmüş; TRT'ye soracak olursanız, kendi sitesinde şöyle tanıtıyor dizisini: "Anadolu'nun orta yerinde, Kapadokya'nın büyümlü atmosferinde eğitim veren bir yüksek okul. Bu okulun öğrenci ve öğretmenlerinin; umutları, heyecanları, beklentileri ve kimi zaman da hayal kırıklıkları bir televizyon dizisine dönüşüyor. Öğrencilerinin yüksek başarı elde etmesini hedefleyen Okul Müdürü Beyazıt, diğer öğretmenlerle birlikte bu ideallerini öğrencilerine de aşılamanın mücadelesini verirken, diğer yandan okulun bağlı bulunduğu vakfın içinde dönen kirlili ve karanlık oyunlarla boğuşmak zorunda kalacaktır."

Nasıl ama?

Söyledim size şahane bir dizi bu!

Zaman zaman aklıma gelir, TRT'ye arada bir piyango mu isabet ediyor acaba diye düşünürüm. Aksi halde, halkın, dolaylı ya da dolaysız vergileriyle yapılan bu programlar, bu diziler, emek ve paranın bir **değer** üretmediği bu yaratıcılıktan yoksun işler, başka türlü nasıl açıklanabilir ki? *Kapadokya Düşleri*, yeni bölümüyle

bu akşam 21.30'da TRT1'de.

Ah Be Güzelim'deki kızlar gerçek mi ki, gülüyorsunuz!
Yoksa çok başarılı üç boyutlu **karakter animasyon** mu her biri?

Bence öyledir.

Gerçek olmaları mümkün değil çünkü!

Ben yarışmayı bir parodi olarak izlemiştim, gerçek mi şimdi o kızlar?

Değildir demiştim ama tv yazarı Yüksel Altuğ –ki onun ait olduğu grubun kanalıdır atv, ondan iyi kim bilebilir ki- *Cinsiyet Yarışmaları Gözde* başlıklı yazısında, kızlardan gerçekmiş gibi bahsediyor; yani atv'de yeni başlayan *Ah Be Güzelim* adlı yarışmanın görülmemiş cehaletteki kızları gerçekmiş! Gerçekten o kadar cahil, o kadar dünyadan habersiz, o kadar mı **o kadarmış** bu kızlar?

Öyleymiş, ya da Yüksel Bey'i gereği gibi aydınlatmamışlar!

"Şap Ensütüsü ne iş yapar" sorusuna, "Toplumda bazı erkeklerin sorunlarına yardımcı olan haplar üretir." Ya da, "Güney Yarımküre'de bulunan insanlar neden uzay boşluğuna düşmezler" sorusuna; "Halatlarla bağlandıkları için..." veya "Giyotin nedir" sorusuna, "Bayramda ikram edilen şeker" diye cevap verecek kızlar gerçek olabilir mi bugün?

Yarışma için seçilen erkekler zeki, çevik ve bilgili, kızlar ise cahil, kıt akıllı ve rüküş.

Kızlar gerçekse de, değilse de, ne için yapılır böyle bir yarışma?

Her iki durumda da sadece tek bir şey için; erkek egemenliğini, erkek imajını pekiştirmek için. (Tramvaylar kalktı, ama hâlâ bundan vazgeçilmedi demek!)

Şakaysa da değilse de, neticede sorular soruluyor; erkekler, kendi gruplarındaki kızların o soruyu doğru cevaplayıp cevaplamayacakları konusunda akıl yürütüyor; kızlar saçma sapan cevaplar veriyor, yarışmadaki delikanlılar gülmekten kırılıyor, seyirciler de öyle tabii.

Eeee?

Kızlar gerçekse de değilse de, ne bu yani şimdi?

Oraya seçilen genç kızlar ve duruşları, Türkiye'de yaşayan genç kızları temsil yetkisine mi sahipler?

Hiç akıllı, fikirli, iyi yetişmiş, iyi eğitilmiş genç kız yok mu bu topraklarda?

Erkeklerin hepsi, o yarışmadakiler gibi zeki, çevik ve bilgili midir peki?

E ne gülüyorsunuz o zaman?

Başka eğlenmeniz mi kalmadı yavu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeği algılayamama gerçeğinin hazmı zordur!

Telesiyej 01.07.2009

Ki, insanı can evinden en fazla vuran bir gerçektir bu gerçek.

Karşınızda böyle biri varsa, önce gözleriniz –istem dışı- büyümeye başlar, sonra ağzınız açılır yavaş yavaş; bir karış değilse de, –o teşbihi her zaman biraz abartılı bulmuşumdur- münasip bir boyutta açılır ve öyle de kalır; bütün gri hücrelerinizi devreye sokmaya çabalarsınız, karşınızdakinin **gerçeği algılayamama gerçeğini** zihninizde anlamlandırabilmek için! Yani, *bu derece bir algı bozukluğu ve muhakeme yoksunluğu olamaz yavru, o halde bu şahsın dediklerinde benim anlayamadığım bir şeyler var zahir, onları bulup çıkarmayalım* telaşına kapılırsınız.

Bu bir nevi, karşınızdakinin **gerçeği algılayamama gerçeğini** bünyenizin reddedişidir, anlayacağınız.

Kilitlenir kalırsınız.

Maazallah o sırada bir tv kanalında canlı yayın konuğu filansanız, manzara şudur: karşınızdakinin **gerçeği algılayamama gerçeği** karşısında, yüzünüzdeki iç içe geçmiş karışık ifadeler –adeta bir gerilim filmi gibi- merakla izlenirken, bedeniniz genellikle hareketsiz, kelimenin tam anlamıyla put gibi, öylece durakalmış görünür. Arada sırada bazı boğuk sesler çıkarırsınız gerçi, seyirci de bazı itirazlarınız olduğunu hisseder ama, **gerçeği algılayamama gerçeği** içindeki program sahibi şahıs, sürekli konuştuğu için bir aralık da bulamazsınız ki, fikrinizi duyalım.

Tıpkı *Kanal 24*'deki Bahar Feyzan'ın sunduğu Moderatör programında Ayşe Düzkan'ın başına gelenler gibi.

Gazeteci Ayşe Düzkan, geçen hafta Moderatör'ün Michael Jackson'a ayrılan programına konuk oldu; ben son on beş dakikasına şahit oldum, o kadarı da yetti ya... O sırada Bahar Feyzan konuşuyordu, anlaşılan Michael Jackson fanı kendisi, sanırım Ayşe Düzkan az önce, Michael'ın çocuk tacizcisi olduğunu hatırlatmış olmalı ki, program sunucusu, herkesin hata yapabileceğini filan söylüyordu nefes almadan ve biraz kızgın da görünüyordu doğrusu. Ayşe Düzkan, "Ölenin arkasından konuşulmaz ama, pek iyi bir insan değildi" deyince tansiyon daha da yükseldi, diğer konukla birlikte Bahar Feyzan, bütün ünlülerin hata yapabileceğini, herkesin neler neler yaptığını sıralayıp durdu. Ayşe Düzkan, biraz durdu yutkundu, sonra, "İyi ama," dedi, "hata ile suç arasında da bir fark vardır." Jackson fanı hanımlar elmayla armudu karıştırmaktan vazgeçecek gibi görünmüyorlardı; hataları çocukluğunda yaşadıklarından kaynaklanıyordur, öyle bir çocukluktan sonra böyle bir şöhret ve bütün o yaşadıkları kaldırılabilir şeyler mi canım, mealinde konuşmaya devam edince de; "Olabilir tabii ama, davranışlarının karşısındakinde yarattıkları konusunda bir algı sorunu vardı Michael Jackson'ın," dedi Ayşe Düzkan, "kendi çocuğunu pencereden sarkıtmıştı, hatırlayın."

Ama program sahibi, konuğunun düşüncelerini değiştirmeye, onu kendi yanına çekmeye kararlıydı sanırım.

Ayşe Düzkan daha da konuşmadı artık.

Mücadeleden bezmiş bir hali vardı doğrusu.

Geçmiş olsun!

Nil Karaibrahimgil'in, Neşet Ertaş'ı bilmiyor olma sorunsalı!

Hayli derin bir sorunsaldır kanaatimce bu.

Zaten bilmek de pek zahmetli iştir ya...

Ne bilecen şimdi, işin yoksa dinle, işin yoksa araştır, düşün.

Ne lüzumu var yavru!

Oysa tek taşı mı kendim aldım, siz de öyle yapın ha tarzı, derin sosyo-kültürel önermelerle, tereyağından kıl çeker gibi sesler üret dur.

Kardeşler, bu toplumda kendine şair diyen biri, ne kadar Yunus Emre'yi, Nâzım Hikmet'i, Yahya Kemal Beyatlı'yı bilmek durumunda, hatta zorunda ise, bir müzisyenin de, bir yorumcunun da Neşet Ertaş'ı bilmesi o kadar yerinde ve zorunludur.

Ayrıca Neşet Ertaş'ın temsil ettiği müzik, bu toplumun binlerce yıllık bir müzik geleneğini, Abdal/Türkmen geleneğini günümüzde yaşatan bir kültürdür.

Türkiye'nin, Anadolu'nun müzikal zenginliğinin ve değerinin önemli bir kolu ve ekolüdür bu müzik. Neşet Ertaş da, bu kültürün en başarılı temsilcilerinden ve yorumcularından biridir. Batı müzik odaklarının dikkatini çekmiş bir sanatçıdır aynı zamanda.

Türkiye'nin son dönem modernite temsilcileri içinde kendi sektörleriyle ilgili bilgi zafiyeti yaşayan çok fazla örnek var;

Nil Karaibrahimgil de onlardan biri işte... Neşet Ertaş'ı tanıdığını ama türkülerini hiç dinlemediğini, bilmediğini, bilmek zorunda da olmadığını söylemiş. Anlaşılan o ki, müzisyen Nil Karaibrahimgil'in kültürel referansları içinde Anadolu'nun kültür ve değerleri, sanatı, özellikle müziğinin –ki, yaşadığı bu coğrafya için dünyanın en zengin ses, söz ve yorum coğrafyası denir sık sık- kalıcı ve dönüştürücü bir etkisi, bir yeri yok.

Eh, yaptığı müzikten de belli oluyor zaten bu!

Ne var ki Nil Karaibrahimgil, bu hazineyle buluşabilseydi eğer, kendi müziği de kalıcı, tüketim toplumunun tuzaklarına düşmemiş bir değercik üretmiş olurdu o zaman.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Michael Jackson'ın ardından neden bu kadar ağlanıyor?

Telesiyej 04.07.2009

Sistem, halkın gerçek popüler kültürüne karşı, kendi popüler kültürünü üretir ve bu kültürün içine sistemin popüler aktörlerini, ikonlarını yerleştirir.

Aslında Michael Jackson, bunlardan biridir sadece, fazla abartmaya gerek yok derim ben.

Sanmayalım ki Michael Jackson ve benzerleri, halkın kendi popüler kültürünün içinden çıkarttığı figürlerdir.

Hiç değildir!

Michael Jackson, popüler kültürün –sinema sektöründen sonra- ikinci büyük kazanç sektörü olan müziğin, aslında hem ideolojik hem de ticari bir markasıdır.

Sistem bu markayı oluştururken, Jackson'ı müzik sektörünün tüm ticari kurallarına ve kriterlerine göre projelendirerek sunmuştur dünya pazarına.

ABD, **popüler müzik market**in dünya markası olarak erkeklerde Michael Jackson'ı (kral), kadınlarda Madonna'yı (kraliçe) yaratarak –tam anlamıyla bir yaratmadır bence bu-, gerçek popüler müziğin kaynağı olan İngiltere'den bu piyasayı –çok büyük yatırımlar yaparak- ele geçirmiş ve mesela Beatles imajını neredeyse unutturmuştur.

Evet, Michael Jackson'ın sırlarını çözmek gerekir. Bunlar çözüldükçe egemen sistemin son döneminin sırlarının bir kısmı da çözülmüş olacaktır bana göre.

Voice of America ideolojik konsepti, dönemsel görevini tamamlayarak yerini Voice of Michael Jackson ve Voice of Madonna'ya bırakmıştı. Bu **ses**, ideolojik ve kültürel mânâda Batı için Soğuk Savaş döneminin bir tür –son- silahlı olmuştur aynı zamanda.

Michael Jackson ve Madonna'nın dünya turneleri, insanlık tarihinin, dünya tarihinin en büyük etkinliklerinden olmuştur, hatırlayın! Aslında bu turneler, Amerikan gücünün, sisteminin gerçek **gövde gösterileridir**.

Bugün bütün dünya Michael Jackson'ın ardından ağlıyor.

NEDEN peki?

Bu sorunun cevabını bulmak zaman alacak bence. Pek çok disiplinin devreye girmesi gerekiyor zira; uluslararası siyasetten ve ideolojik analizlerden sosyolojiye, psikolojiye, iletişime, hatta inanç sistemleri analizlerine kadar yapılması gereken çalışmalardır bunlar.

Şayet değerli bir **mit** söz konusu ise, bu **mitin** önce demistifikasyonu yapıp, sonra da gerçek değerinin ortaya çıkarılıp evrenselleştirilmesi gerekir bence.

Michael Jackson'ın ardından bu derece ağlamak, acaba gerçek bir değer yok olması, onun artık kendini yeniden üretmesinin mümkün olamayacağı gerçeği karşısında insanların duyduğu bir **kaybediş acısından** mı kaynaklanıyor, yoksa bütün bu ağlayan insanların zihnindeki ve duygusundaki –sistem tarafından önceden belirlenmiş- tembihler birikiminin bir sonucu mu bu gözyaşları?

Bir kurgu mudur?

Michael Jackson hangi müzikal değeri, yeni bir müzik tarzını ya da ekolünü yaratmıştır ki, kaybıyla insanları bu kadar üzüntüye sevk etsin?

Alın sahne şovunu ve dansını Michael Jackson'dan, ne kalır geriye?

Ayrıca Michael Jackson, koskoca bir Bush döneminin tanığıdır değil mi? Bush karşıtı olduğu söylenir... ama onun Irak Savaşı'nı protesto ettiğine, sokaklara döküldüğüne, eylemlere katıldığına filan tanık olmadık hiç.

Olduk mu?

Desibel terörü de bir meydan okumadır!

Eğlence mekânı işletmecilerinin desibel terörü, sadece canlılara fizikî bir zarar vermekle kalmıyor, çevre sakinlerinin dinlenmelerini, dolayısıyla üretimlerini de etkiliyor.

Genellikle gece, cumartesi ve pazarları ise öğle saatlerinden itibaren desibel sınırını vurdumduymazca ihlâl eden eğlence mekânları, cezaları da göze alarak toplumsal saygıyı ihlâl etmeye devam ediyorlar.

Örneğin –daha önce de yazmıştım, ama durum gitgide daha da vahimleşmeye başladı- Kuruçeşme'deki Suada –eski Galatasaray Adası- işletmesi neredeyse kulakları sağır edici bir müzik yayını yapıyor.

Bilhassa haftasonları hem gündüz hem de gece geç vakitlere kadar en düzeysiz müzikleri bağırtıp duruyor.

Eğlenmek bir kültür işidir değil mi?

Her kültür eyleminde olduğu gibi eğlenmenin de, eğlenenler dışındakileri rahatsız etmemeleri gerekmez mi?

Konuyla ilgili yetkili mercilerin, bu toplumsal saygısızlık karşısında, bu desibel terörünü önlemek için harekete geçmeleri gerekmez mi?

Desibel terörü, aynı zamanda bir meydan okumadır; ticaretin, kazancın –her ne pahasına olursa olsun- elde edilmesinin çarpık bir göstergesi değil midir?

Birileri para kazanacak, birileri eğlenecek, hoplayıp zıplayacak deşarj olacak diye, diğer insanların hayatına ve huzuruna müdahale etmek bir haksız kazanç manipölasyonu değil midir?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben de isterim ben de, resmin var şu an elimde!

Telesiyej 06.07.2009

Ben de istemez miyim, yeni bir televizyon dizisini seveyim, sayayım, tutkuyla bağlanayım, günleri iple çekeyim hatta, yayın saati yaklaştıkça tatlı bir heyecan sarsın benliğimi.

Ben de isterim elbet!

Ben de isterim ben de... resmin var şu an elimde, sana koşmak isterim, derman yok dizlerimde, bir dakika, resim kimin resmi yavru, ben neden dermansız kaldım şimdi, böyle bir şarkı yok muydu, peki ne diyordum ben, sevmek istiyorum sevmek, bir diziyi sevmek, bağlanmak, hakkında iyi şeyler konuşmak, yazmak istiyorum. Yok mu böyle bir dizi? Yaz mevsimi dizileri üç kuruşluk bütçelerle çekilip, en berbat estetikleri bize yutturmak zorunda mı?

Yutmam! Aç kalırım daha iyi!

Ben bu dizileri beğenmemekten, eleştirip durmaktan bezdim, yapımcılar ve kanallar sıkıcı diziler üretmekten bıkmadılar bir türlü.

Ben bezdimse, siz haydi haydi bezmişinizdir de, ne yapacaksınız? Yazın! Yazın gönderin, ben de koyarım Telesiyej'in sütunlarına, oh, bol keseden sütun doldurmuş olurum, siz çalışırsınız, ben yerim.

Che bella!

Yalancısın Sen! atv'de başladı. Niye başladı, ne umuluyor bu diziden, bir reyting patlaması filan hayal ediliyor mu bilmem... ama sanmam da. Bazen bu dizilere bakmak yerine balkonda UFO beklemek bünyeye daha yararlıdır diye düşünüyorum. Neticede, hayal filan kurulabilir, başka gezegenlerdeki hayatlar hakkında düşünülebilir, bilinmeyen varlıklarla tanışmanın heyecanı sarabilir insanı. Hayal bu, sınır koyup koymamak sizin elinizde nihayetinde.

Oysa diziler öyle mi?

Hepsi, dön dolaş Dolmabahçe Beşiktaş sendromunun ürünleri.

Yalancısın Sen'de tek iyi şey Feride Çetin'di, ama bir diziyi genç bir oyuncu tek başına nasıl sürükleyebilir ki?

Ben bugün atv'nin yeni dizisi *Yalancısın Sen*'den bahsetmek istemiyorum... bu dizileri seyretmekten de yazmaktan da bezdim çünkü. (Yok mu bana başka bir sayfada daha münasip bir görev sayın genel yayın yönetmenim; denizlerimizin kirlenme sorunsalını yazsam! Açayım derken insanı sakat bırakma ihtimali taşıyan ambalajları ya da bir kafede bahşiş bırakmak için garsona yüz lira uzatıp, şunu bozdurur musun denildiğinde, beş adet 20'liğin geri gelmesini ve on beş liralık hesap için insanın yirmi lira bahşiş vermek zorunda bırakılmasını filan eleştirsem ben! Çok güzel yaparım ha, görseniz Telesiyej demezsiniz vallahi!)

Eleştiride genellemeler özü yok ediyor

Bu bir empati daveti olsun.

İşiniz televizyon seyretmek ve seyrettikleriniz hakkındaki fikrinizi yazmak olsa, ne yapardınız?

Televizyon seyredip, seyrettikleriniz hakkındaki olumlu ya da olumsuz fikirlerinizi yazardınız değil mi?

Bunu yapmazsanız, yapmamaya başladığınız andan itibaren öyle bir işiniz olmaz, o işi artık başkası yapıyor, yerinizde başkası oturuyor olurdu çünkü. İnsana en çok da masasında başkasının oturması dokunur değil mi? Eh, insan işini kaybetmekle kalmıyor tabii, o zamana kadar üzerinde kıpraşıp durduğu koltuğunu da kaybediyor haliyle, ki ne derin bağlar kurulmuş oluyor onca zaman o emektar koltukla. Bu zamanda, Herman Melville'in o ünlü kahramanı –aslında anti kahramanı- Bartleby'nin patronu gibi patronlar da yok ki!

Bartleby, kendisine görev tanımı dışında bir iş verildiğinde ısrarla *yapmamayı tercih ederim* dediği için işten atılmış ama buna rağmen ofisi, yani masasını, koltuğunu terk etmemekte direnerek orada yaşamaya devam etmişti.

Ne yaptıysa Bartleby'yi ofisten uzaklaştıramayan patronu da sonunda ondan kurtulmak için başka bir ofise taşınmak zorunda kalmıştı. Şimdi nerede öyle patronlar? (Patronuma not, illa ki meclisten dışarıdır, bir yanlış anlama olmasın, zaten Bartleby'nin patronu gibi patron mu olur? Kişiliksiz, korkak bir şahsiyet olsa gerek kendisi, insan işten attığı elemanı, ofisi terk etmiyor, orada yatıp kalkıyor diye, kendisi taşınmaya kalkar mı? Hiç güzel bir hareket değildir yani bu! İnsan böyle bir patrona nasıl güvensin değil mi? Zaten olay neredeyse yüz elli yıl önce yazılmış bir hikâyede geçiyor... hikâye işte, hepsi yalan dolan. Konu biraz dağıldı, ne dersiniz, bıraksam da dağınık mı kalsa yoksa?)

Bu yüzden, yani bütün bu anlatılanlardan bir hisse çıkaracak olursak, insan taahhütte bulunduğu görevi gereği gibi ifa etmelidir derim ben.

Öyle de yapmaya çalışırım doğrusu.

Lakin, eleştirilenlerin kalbi kırılıyor, hemen bir şeyler yazıp gönderiyorlar bana, önyargılı olduğumu filan söylüyorlar. *Kapadokya Düşleri*'nin yapımcısından da bir not geldi geçen gün; **genel bir şeyler** söylüyor ve biraz sitem ediyor bana.

Oysa ben gördüğümü, duyduğumu, kendi kriterlerim içinde madde madde değerlendiriyor, genel bir eleştiriden, bir yargılamadan –ki, yargılamaya kimsenin hakkı yoktur zaten- uzak duruyorum.

Genellemeler özü yok eder çünkü.

Karşı eleştiriler, yani bana gönderilen notlar için de aynı şeyler geçerlidir.

Genel konuşmak iyi bir şey değildir, genellemeler özü yok eder çünkü!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Melekler Korusun hayatla buluştu anlam kazandı

Telesiyej 15.07.2009

Melekler Korusun yaz ekranlarının yıldızı oldu.

Son üç haftadır AB grubu izlenme raporlarında lider o.

Anladık anladık... her bölümü için yoğun tanıtımlar yapılan reyting şampiyonu dizilerin yaz tatiline girmeleri buna neden oldu, aslında izlenme payında çok büyük bir değişiklik yok diyeceksiniz, ama bu hiç umurumda değil.

Şu anda *Melekler Korusun*, birinciliği gerçekten hak ediyor zira.

Dizinin ilk haftalarını, hatta ilk aylarını düşünecek olursak, bu bir sürpriz tabii; Hümeysra'nın virtüöz oyunculuğuna rağmen, gelecekle ilgili fazla ümit vermiyordu *Melekler Korusun*. Çünkü hayatın gerçekliğiyle buluşmuyordu pek. Karakterler –o dönemde Telesiyej'in hep dile getirdiği gibi- hayalle gerçeklik arasına sıkıştırılmıştı, bu yüzden de inandırıcılıkları son derece zayıf bir temsiliyet içindeydiler.

Dizinin ilk aylarında, dramatik olmak için, biçimde gerçekliği aşan abartılara gidildiğinden, sadece inandırıcılık kipi zayıflıyor, temsil edilen şeyin özü de sâfiyetini kaybediyordu.

16 marttaki Telesiyej'de; "Bu durum aynı zamanda dizinin örgüsünü de negatif olarak etkiliyor; bu da hep uçlarda, sivriliklerde gezinmeye yol açıyor doğal olarak. Bir karakter tasarlamak, bir televizyon karakteri yaratmak, aslında sinema karakteri yaratmaktan daha da zordur; zira televizyon karakterini yaratmada hayal

gücü oldukça sınırlıdır. Buna karşılık **gerçeklik gücü** –sinemaya göre- daha fazla olmalıdır. Tv seyircisi, aslında hayatta ne görüp yaşıyorsa, biraz farklı bir bakış açısıyla ama neredeyse aynısını bulmak ister televizyonda; olup biteni yeniden, bu kez de televizyon ekranı karşısında yaşayabilmek için! Yani bir başka deyişle televizyon dizisi gerçekliği, **seyircinin bizzat kendisi ve yaşadığıdır.**” Demiştım.

Bu kadar iyi bir kadroya sahip olmasına rağmen bir türlü akıtamadığı hikâye yüzünden yer yer kontrol edemediği bir abartma buhranına kapılınca da, en dramatik etki yaratmak istediği sahnelerde bile artık hafiften güldürmeye başladığını söylemişim.

Dizinin hikâyesinin daha ince damarlardan yol alması, drama çalışmasına yoğunlaşması ve hikâyeyi kaldırması gerekiyordu. Bana göre izlenme oranları ancak böyle artardı çünkü.

Ve *Melekler Korusun*, gerçekten de hikâyesini daha ince damarlarda geliştirmeye başlayıp, drama daha ince ayar görünce, bir yunus takla attı birdenbire.

Sonuçta, hikâye oturdu.

Karakterler olgunlaştı.

Ekonomik bir oyunculuk ortaya çıktı.

Seyirci, diziden bir ritm duygusu almaya başladı.

Dizi hayatla buluştu çünkü.

Hayatta **yaşanabilir durumlar, yaşanabilir biçimleriyle** sunulmaya başlandı. Bu durum, oyuncuların oyun performanslarını da etkiledi tabii; ve ortaya –çoğu genç olmasına rağmen- usta oyunculuklar çıktı.

Hümeıra artık yalnız değil; ona eşlik eden güçlü bir ekip var şimdi yanında. Birbiriyle paslaşan, **oyunu** sıcak tutarak geliştiren ve katkı sağlayan bir profesyonel dayanışma bu.

Melekler Korusun’un pazartesi akşamki bölümünde tansiyon hiç düşmedi. Hem dramatik hem de teknik kurgunun dozajı, seyircinin dikkatini hep canlı tutacak düzeydeydi. Diyaloglar sıcaktı, insaniydi ve ölçülüydü aynı zamanda. Bazı yerlerde miksajda sorun vardı sadece; müzik çok öne çıkıp diyalogları öldürüyordu, eh o kadar kusur kadı kızında da olur diyebiliriz artık, dizinin aldığı bunca yol düşünülürse...

Bütünöyle bakacak olursak *Melekler Korusun*, ideale yakın bir dizi formatına kavuşmuş durumda. Dizinin nasıl başlayıp, nereye geldiğine bakılırsa da; kendini yenileyen, birbirinin söylediğine kulak veren, eleştirilere açık bir ekibe sahip olduğı düşünölebilir.

Yönetmen Cevriye Demir, senaristler Eylem Canpolat ve Sema Ergenekon’u, başlangıçta zayıf olan noktaları güçlü kıldıkları için ve diziye yeni bir ivme kazandırdıkları için kutlamak gerek.

Bir de Özgür’ü canlandıran Selin Şekerci var tabii –ki, söz etmeden geçmeye gönlüm razı gelmez- gerçekten çok parlak, çok.

Melekler Korusun, tam kıvamına gelmişken, sezon finali yapacak. Keşke yapmayabilse...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Romantik komedi fazla abartılırsa dramatik komedi olur!

Telesiyej 18.07.2009

Bizim tatil, deniz kıyısındaki parkta çalışan bahçıvanın tatiline benzedi biraz.. pazar günleri, takım elbisesini giyip, parkı ziyarete gelir; banklarda oturup, dalgın dalgın eserini seyrederdi. Ne yapacak ki başka, ihtimal ki, çoluk çocuk da memlekette.

İşte ben de tatile çıktım geçen hafta. (Sadık Telesiyej okurlarının bunun zaten farkında olduklarını, onlardan gelen nazik maillerden biliyorum; beni en fazla duygulandıranı: "Ne haber lan Telesiyej, yine şutlandın mı yavu? Kaç gündür yazmıyorsun da, vehbinin kerrakesine gelindi mi nihayet, oh oh, che bella.." diyeniydi. Diğer mail sahipleri kusura bakmasınlar, en yaratıcı olanı seçtim yer darlığından. Bir de Michael Jackson hakkındaki yazılarımdan ötürü benim komünist olduğuma hükmeden ve bildiği en açık saçık küfürleri kullanarak beni cezalandıran bazı değerli okurlarımın mailleri vardı.. ama içleri rahat olsun, onları da aynı dikkatle okudum, ben yine severim onları da, canımdan çok sevdiğim okurlarım benim, siz olmasanız ben bir hiçim yavu, mailleriniz – bazılarının içeriği biraz daha nazik olabilir bence ya..- beni her zaman motive etmiştir. Sevecen, destekleyen, duygu dolu mailler de geliyor tabii ama onların ilginizi çekeceğini sanmam.)

Ve tatilde.. yerli yabancı bütün tv kanallarını izlemeye devam ettiğimi –dehşet içinde- fark ettim. Böylesi bir vazifeşinaslık nerede ve kimde görülmüştür en son? Şahsen bizim parkın bahçıvanından başka hiç kimsede görmedim ben. Bir de şehir efsanesi vardı eski zamanlarda kulaktan kulağa yayılan, bir postacı varmış hani, yıllık iznini almış, şehri dolaşmaya çıkmış ya, o hesap işte!

Tatil demedim, deniz demedim, güneş demedim, yemek demedim, baktım durdum ekrana, yani böyle bir görev aşkı da yoktur bu cihanda.

Ama ne için? Kim için? (Artık siz bunun cevabını çok iyi biliyorsunuz!)

Mesela sabırla bekledim ve –tatil zamanları da dahil- tam üç hafta izledim Atv'nin *Yalancısın Sen* adlı dizisini.

Yalancısın Sen, yine bizim salak olduğumuzu düşünen dizilerden. Yalnız bu defa salaklığımızın sınırlarının daha da esneklik kazandığını düşünüyor olmalılar. (Eh, zaman geçtikçe, her şeyde olduğu gibi salaklıkta da bir derinleşme ve zenginleşme beklentisi normal tabii.)

Evet.. bizim gerçekten salak olduğumuzu düşünüyor olmalılar.

Zira hikâyeye kargalar bile güler.

Yalancısın Sen, bir romantik komedi; ama romantik komedi fazlasıyla abartıldığı için **dramatik komediye** dönüşmüş.

Olay şu: Çapkın bir avukat var, evlenmekten korkuyor mu desem, kaçıyor mu desem, hiçbir şey demeyip, dağınık mı bıraksam yoksa.. bir de iki çocuklu dul bir kadın, ki o da çapkın avukatın bitişik komşusu. Şimdi bu çapkın mı çapkın avukatın anne ve babası, kendisine çokça baskı yapmaktalar ki, oğulcukları evlensin, çocuk çocuğa kavuşsun da, torun sevsinler diye. Avukatçık da ne yapsın, anne ve babasının kendisine internetten kız bulmasından, randevu ayarlamasından öyle bir bezmiş ki, yandaki dul hanımdan yardım ister; şakadan evlenmeye kalkıp, gelin nikâhtan kaçtı, çok mutsuzum desin de, bir daha evlendirilmeye kalkışılmasın diye.

Öyle de olur, nikâh için gün alınır, alışverişlere çıkılır, herkesler davet edilir, nikâh salonu –kendine göre- dolar, damat gelini bekler ama gelin gelmez. Derken anne baba üzüntüden yatağa düşer, avukat bebeklikleri ise mutluluktan uçmaktadır, evlenme olayından bir müddet sıyrılacağı için.

Ama, durum hiç de sandığı gibi gelişmez. Anne, nikâhtan kaçan gelin adayı Nazan’a rastlar sokakta ve hesap sorar; gelin adayının şaşkın mırıldanmalarından da, Nazan’ın, oğlu tarafından aldatıldığını sanır ve oğluna musallat olur bu defa; git kızın gönlünü al, bir mücevher tak takıştır filan der. Artık tek çare kalmıştır, sahte gelin adayı Nazan, müstakbel kayınvalidesini kendisinden soğutacaktır. Mesela, ona aile yadigarı mücevherin verildiği en duyarlı bir anda, hırtça davranarak nefret kazanacak, böylece nişan bozulacaktır.

Yalancısın Sen, işin içinden nasıl çıkacak çok merak ediyorum. Kendini öyle dar bir çıkmaz sokağa soktu ki zira, hiç manevra alanı kalmadı.

Kem âletle kemâlet yapılmaz derim ben!

Hayatın betimlenerek yeniden üretilmesinde bir televizyon dizisi bile olsa, bütün unsurların ciddiye alınarak seçilmesi ve işlenmesi gerekir. Entelektüel sermayeden insan unsuruna, senaryonun hayatla eklemlenmesinden oyuncuların yorumuna, yönetmenin diziyi çekerken ve yorumlarken gerçekleştirdiği meslekî sunuma kadar maddi manevi unsurların (âletlerin) minimum gerekli düzeyde kaliteli olması beklenir. Aksi halde bir olgunluğa ve seyirciyi doyunluğa ulaştıracak tatmin edici bir ürün çıkmaz ortaya.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne tatili? En güzeli evde seyahattir derim ben!

Telesiyej 20.07.2009

Hiç özenmeyin öyle.

Tatil çok berbat bir şey.

Şahsen ben hiç tavsiye etmiyorum.

Çok yakında başından tatil geçmiş bir şahıs olarak rahatça söyleyebilirim bunu.

İnsanın kendine verebileceği en büyük ceza budur belki de.

Tatil denilen zulüm evimize daha bir bağlanalım, vardığımızda yere kapaklanıp paspasları öpelim diye icat edilmiş olabilir kanımca.

Bu işte, yani bugünkü kitle tatili konseptinde, sistemin bir parmağı yoksa namerdim diyebilirim hatta. Dönüşte, evimize, işimize can havliyle sarılalım, eskisinden de verimkâr olalım diye düşünülüp bir güzel yutturulmuştur bize.

Sorarım size, insan tatile neden çıkar?

Dinlenmek için değil mi?

Dinlenmek nasıl olur peki?

Şöyle en azından 8-10 saat –hatta mümkünse 10-12 saat- uyku çekerek değil mi?

Peki, siz hiç tatile çıkıp da, öğleden sonra uyanma cesareti gösteren birini tanıdınız mı mesela?

Tanımamışsınızdır, zira tatile giden hiç kimse, gece ne kadar geç yatmış olsa da, kahvaltıyı kaçırma cüretinde bulunamaz. Kahvaltılar ise ne yazık ki bütün otellerde 9.30, bilemediniz 10.00’da sona erer.

Oysa tatilciler, gece 02.00’den hatta 03.00’ten önce yatağa girmez, girerse arkadaşları ve çevresi tarafından kınanır, ti’ye alınır; zira tatil demek –bizdeki yerleşik anlayışa göre- neredeyse sabahlara kadar o bar senin bu bar benim dolaşmak, desibel ayarı kaçmış müzikler eşliğinde olduğu yerde kendi kendine kıpraşıp durmak ve dibine kadar eğlendiğini hissetmektir.

Tatil manifestosu

Dolayısıyla tatil manifestosunu harfiyen uygulama gayretiyle hareket eden biriyiseniz, mutlaka geç yatmış, ama buna rağmen kahvaltıyı kaçırmamak için saat kurmuşsunuzdur. Aslında kurmasanız da olur ya, eşiniz, dostunuz ya da sevgiliniz mutlaka bir şekilde sizi uyandırır ve kahvaltıya yetiştirir.

Böylece birkaç saatlik uykuyla ve açık büfeden asla yiyemeyeceğiniz miktarda aldığınız karmakarışık yiyeceklerle doldurduğunuz bir mideyle kırk derece güneşin altına doğru yürürken, bünyeniz, sonunuzun yaklaşmakta olduğunu hissettirecektir size ama ne gam! Buna çoktan razı bir ruh hâli içinde olduğunuzdan bu size koymaz pek; zulüm daha yeni başlamaktadır aslında. Tatile çıkıp da bronzlaşmadan dönen bir tatil elemanı gördünüz mü siz hiç? (Ben bir Ayşegül’ü biliyordum ama geçen yaz sonunda onu da yoldan çıkmış gördüm biraz.)

Ezcümle.. *güneş de pek zararlı artık, dikkat etmek lazım, ozon tabakası taze bitti* diye mırıl mırıl konuşarak çatır

çatır yanılmaya başlanacaktır.

Tatil denilen belanın gazapları bitmez kolayından.

Akşamüzeri odalara gidildiğinde, bir telaş duşlar yapılır –taze yanmış tene tutulan tazyikli duşların verdiği acıdan hiç söz etmiyorum-, giyinilir kuşanılır, hoop sokaklara dökülünür. *Ben biraz dinleneyim, uykum da var yavu, sonra **katlurum***lara kimse pabuç bırakmaz. Diğer yandan tatil virüsü de çoktan yerleşmiştir zaten kanınıza, ne olursa olsun onlarla gitmek ister bir yanınız, yoksa bir şeyler kaçırdığınız hissine kapılırsınız ki, tatilde en uzak durulması gereken hissiyat da budur işte.

Ne sistem kazanır ne de siz!

Bu böyle devam eder gider.. derken tatil biter, yorgun argın, enerji tükenmiş, bütçeler zayıflamış olarak dönersiniz yine kürkcü dükkânına.

Ne sistem kazanmıştır, ne de siz!

Ne sistemin **üretimsizliğin üretim lehine** örgütlenmesi projesine yaramıştır bu tatil dayatması, ne de size iyi gelmiştir bu kitle tatili konsepti. Yorgun döndüğünüz için işinize dört elle sarılmanız zaman alır, bütçe zayıfladığı için de eve dönüş yeni sorunlarla karşılaşacaktır sizi.

Ben derim ki, Xavier De Maistre'nin *Odamda Seyahat*'i misali, en güzeli evde durmak, dilediğiniz seyahate evde çıkmaktır; böylece istediğiniz saatte yatar, istediğiniz saatte kalkarsınız, ister kargalarla kavgaya edersiniz, isterseniz hiç etmezseniz, istediğiniz müzikleri dinler, isterseniz sessizliğin sesine gömersiniz ruhunuzu.

Bakmayın tatilden yeni geldiğime, çaktım ben bu işi.. daha da gitmem artık!

Olmayan dergiye örtülü reklam iddiası

Bürokrasi yine sınıfta kaldı işte.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, *Yaprak Dökümü*'nün aylar önceki bir bölümünde kullanılan dergi maketini gerçek sanıp, örtülü reklam yapıldığı gerekçesiyle soruşturma açtı.

Gülmeyin!

Ama gözleriniz dolabilir, dolmalı hatta!

Toplumu algılamada, üretimi algılamada, kültür sanatı algılamada, yayıncılık ve iletişimi algılamada durumumuz bu noktada işte.

Tıpkı bir sandalye, ya da bir lamba gibi bir çekim aksesuarı olan dergi gerçek sanıldığı için şu anda örtülü reklam suçlamasıyla soruşturuluyor.

Yaprak Dökümü dizisinin 22 nisan'da yayınlanan bölümünde, dizi karakterlerinden Necla'nın evinin fotoğraflarının yer aldığı –gerçekte var olmayan- bir dergi tasarlanmış. Dizi yapımcılarının belirttiğine göre tasarlanan dergi sadece bir maket. Dizilerde bu tip çalışmalar hep yapılır, mesleki adı da "aksesuar"dır.

Ama Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, *Kanal D*'den hayali dergiyle ilgili bilgi ve belgelerin on gün içinde bakanlığa iletilmesini istemiş ve kanal yönetiminden de savunma talebinde bulunmuş.

Hayır, niye o kadar zahmette bulunulmuş onu anlamadım ben; hademeyi gönderip köşedeki gazeteciye sordursalardı keşke, gerçekten böyle bir dergi var mı yok mu öğrenirlerdi. (Ayrıca belge isteme meselesini de anlamadım ya, o dergi maketi çoktan atılıp gitmiştir herhalde, aylar öncesinin –sadece bir bölümde kullanılan- aksesuarı saklanır mı?)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Piramidi sivri ucu üzerine oturtmak ve kim seksi anketi!

Telesiyerj 22.07.2009

Bu sıcak ve bunaltıcı günde hiç güleceğim yoktu vallahi, Allah da sizi güldürsün.

Hürriyet gazetesinin, *Yaşayan En Seksi 100 Türk* başlıklı haberi, son zamanların en mümbit neşe kaynağı oldu bana.

Seçilen en seksi kadın ve en seksi erkek listeleri her zaman, herkesi eğlendirir sanırım, zira çoğunlukla en **aseksüel** görünen tipler, en **seksi** tipler seçilir; seçilenler bana göre biraz küçük düşürülmüş olur, okuyanlar güler geçer çünkü, ama hepsi bu. Fakat *Hürriyet*'in anketi bambaşkaydı; piramidi tabanı yerine sivri ucu üzerine oturtmaktı bir nevi. (*Hürriyet*'in web sitesinde, bu haberin altındaki okur yorumlarına bakılırsa, okur da bunu farkında.)

Eğlenceliydi.

Avşar'ın seçim gerekçesi

Hayır, Ayşe Arman'ın –ki, aynı zamanda jüri üyesi- Türkiye'nin en seksi ikinci kadını seçilmesinden söz etmiyorum, jüri üyesi olan Hülya Avşar'ın seçimi ve seçim gerekçesiyle daha çok eğlendim ben. (Gerçi Prof. Sevil Atasoy'u listeye dâhil etmemelerine biraz şaşırdım ya, zira Ayşe Arman, fiziki görünüşü ve yüz ifadesi bakımından aynen Sevil Hanım'ın kopyası gibidir; 10-15 sene daha genci belki. Doğrusu Sevil Hanım'a ayıp olmuş, hem sonra o da *Hürriyet* ailesinden değil mi, sıralamalar yabana gitmez, hepten aile içinde çözüldü böylece. Ama ben çok takdir ettim doğrusu, iyi oldu böyle bir seçim yapmak, okura da empoze etmek; böylece anladık biz de, estetik ne imiş, seksi görünmek nasıl olurmuş filan.. bir nevi hizmet yani biz gariban okur takımına. *Hürriyet* gazetesi sayesinde bizim de kendimize göre bir estetik nosyonumuz oluşuyor işte yavaş

yavaş.. haberleri *Hürriyet* gözüyle görmek yetmez zira; güzelliklere de *Hürriyet* gözüyle bakmamız hepimizin yararına olur neticede. Oldu da zaten. Şimdi *Hürriyet* gazetesi okurları, nerede Sevil Atasoy'a, pardon Ayşe Arman'a benzer bir hanım görse, işte diyecekler bir seks abidesi. Ya da Ahmet Hakan'a, Güneri Cıvaoğlu'na veya Okan Bayülgen'e benzer bir erkek görseler, aha diyecekler seksi bir şahıs geliyor!)

Konu biraz dağıldı galiba ya, biz yine dönelim Hülya Avşar'ın seçimine ve seçimini belirtirken söylediklerine; ki, gerçekten sıcak bir pazar günü, bilgisayar başında ekşirken, bu haber posta kutuma düştüğü andan itibaren ev halkını endişeye sevk edecek kadar uzun süreli bir gülme krizine yakalanmama sebeptir. Bu ankette kimin kime oy verdiği açıklanmıyormuş aslında –bakmayın jüri üyelerinin dereceye girmesine, böyle de ilkeli bir anket bu anket- fakat sadece Hülya Avşar, kendi oyunun özellikle açıklanmasını istemiş ve “Yanlış anlaşılır, yaranma sanılır diye çok düşündüm. Ama Arzuhan Doğan Yalçındağ'a da oy vermek istiyorum. Çünkü onu çok etkileyici buluyorum, bayrağı çok güzel taşıyor” demiş. (Hangi bayrağı kastediyor acaba?)

Bence Hülya Hanım yanlış anlaşılmaktan değil de, doğru anlaşılmaktan çekinmeliydi.

Zira böyle bir seçimi, halkımız ne yazık ki **doğru anlar**; ama anlaşılandan çıkan sonuç Hülya Avşar'ı memnun eder mi bilmem!

Ailenizin gazetesi olarak hayat bulmuş ve konumlandırılmış olan *Hürriyet* gazetesi, kendi ailesiyle –ne demekse bu- ortaya çıkarak bir ‘Hürriyet Ailesi Seçimi’ yaptığında, konu kamuyu ilgilendirdiğinden –başlıkta Türkiye'nin en seksileri deniyor çünkü-, inandırıcılık kipi, bu aileye itibari bir katkı sağlamaktan ziyade, okur nezdinde bir neşe kaynağı olur.

İmam ve Shakespeare...

Kanal D'nin magazin programında Oktay Kaynarca'nın amcasının cenazesinden görüntüler vardı.

İmam, tabutun başında vaaz veriyordu, “Shakespeare'in bir sözü vardır” dedi bir ara:

“Dünya bir sahnedir; herkes rolünü oynadıktan sonra çekip gider.”

Aydın bir imamın, hayatla, ölümle ilgili, İslam kültürünün yanı sıra, Batı kültüründen de özlü sözler dile getirmesi, anlamı oldukça derin bir örnek bence. Bu anlamın özünde aslında **hoşgörü** yatıyor. Ve uygarlıklar çatışmasını önleyecek tek şey de işte bu hoşgörü değil midir zaten?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan, Hasankeyf'ten kaç, en seksiler listesine gir!

Telesiyej 25.07.2009

Burjuvası olmayan bir toplumda küçük burjuva oyunları bile tam olarak oynanamıyor tabii.

Aman ha, sanılmasın ki ben burjuvaziye savunuyorum; kendilerini burjuva sanan, ama aslında küçük burjuva olanların, bu oyunları oynama biçimlerine **takığım** ben.

Hürriyet gazetesinin *En Seksi 100 Türk* anketinin –kendi web sitesindeki- haberinde öyle bir yorum vardı ki, anlayan beri gelsin!

Bu anketi düzenleyenler her kimse, Batı'nın sınıflar kültürü birikimlerini okuyup öğrenip, 'mademki biz de burjuvayız, oralarda olduğu gibi biz de şovumuzu çekelim, küçük burjuva okurcuklarımızı eğlendirelim' demişler, kendi aralarında. Kamunun ağzını tatlandırarak bir ünlüler geçidi (listesi) **şovlayarak**, Türkiye'nin en seksi 50 kadın ve 50 erkeğini seçip, Batı usulü bir medya görevi daha yerine getirmişler.

Tuhaf bir 'olumsuz kriter'...

İyi niyet gibi görünebilir, ama **iyi niyetlerle kötü eserler verilir** –hele burjuvan yoksa, bu yüzden de pek yol yordam bilmiyorsan ve medyatik küçük burjuva oyunlarına hevesliysen-.

Ve gelelim Vehbi'nin kerrakesine –ve bu yazının yazılma sebebine-. Hasankeyfli olmanın, İlisu Barajı'na karşı durmanın, Türkiye'nin en seksileri anketinin içinde olumsuz bir kriter olarak var olması da ne demek yavu?

Tam bir kel alaka!

Hürriyet gazetesinde yayımlanan *En Seksi Yüz Türk* haberinde, *Megastar'ın Seksapeli Kaçtı* ara başlıklı bölümde şöyle deniliyordu:

"Dikkat çeken bir isim var ki gerçekten şaşırtıcı: 22'nci sıradaki Tarkan. Hayır, akla gelmiyor değil. Bilakis oy alıyor. Ama aldığı puanlar hep 1 ve civarı. Totalde işe yaramıyor. Belli ki dengeyi müzikten Hasankeyf gibi sosyal sorumluluk projelerine çevirmek, megastarın seksiliğinden çok şey götürmüş. Acaba bunu bir uyarı kabul eder mi?"

Eder eder merak etmeyin!

Siz söylediğinize göre Tarkan hemen bunu bir uyarı olarak kabul eder ve Hasankeyf'i kurtarma çalışmalarından çekilir; ne de olsa seksi bulunma ihtimalini riske atacak değil ya.. Doğa Derneği ile yürüttüğü çalışmalarını derhal durdurur; böylece on beş bin yıllık bir tarihin, bugün üzerinde yaşayan yüzlerce endemik bitki ve hayvanıyla, o muhteşem kaya uygarlığının yok olup gitmesine kayıtsız kalır –ömrü en fazla 80 yıl kadar olacak bir baraj yapımı için hem de-, sırf seksapeli kurtulsun da yine *En Seksi 100 Türk* anketinde ilk sıralara yerleşsin diye!

Seksapelsiz militanlar gerek!

Burjuvazi olmadan, elitist olunamayacağının –merkez medyamız dâhil- ne yapılırsa yapılsın suni bir sınıf kültürü, hatta görgüsü bile üretilmeyeceğinin tipik bir ispatı bu trajikomik durum.

Farkında mıdırılar bilmem ama, *Hürriyet*'in konuyla ilgili haberinin bu bölümünden; *seksapelini riske sokmak istemeyenler asla ve asla sosyal sorumluluk projelerinde yer almamalıdır*lar ters mantığı çıkıyor düpedüz!

Hasankeyf, Alliano ve benzeri yüzlerce uygarlık ve doğa merkezi yok olma riskiyle taarruz altındayken, bunların kurtulması için sadece ve sadece seksapelsiz militanlar mı bulmak gerekecek şimdi?

Batı usulü şov oyunları oynanacaksa, hazmedilmemiş olsa da aşırı bir efor sarf edip, bu oyunların kriterlerine göre –özde olmasa da sözde- icraat yapılmasını becermek gerekir bence. Aksi halde bu net örnekte de olduğu gibi merkez medyamızın burjuva şapkası düşer, keli görünür.

Telefon Kulübesi eğlenceli bir yarışma ama...

Kanal D'nin pazar akşamları yayınlanan *Telefon Kulübesi* adlı yarışma programının son bölümü AB grubunda en çok izlenen program oldu.

Sürükleyici ve eğlenceliydi çünkü.

Zekâ ve beceri gerektiriyordu.

Hızlı olmak, zaten her zaman ilgi çeker.

Yarışmacı genç kız da öyleydi.

Büyük ödül olan 25 bin TL'yi de hakkıyla kazandı böylece.

Her şey iyiydi de, genç kızın uzun saçlarını kökünden (üç numara) kesme şartı hiç insani değildi.

Yarışmanın vizyonunu zedeledi bence.

Zira *Telefon Kulübesi*, bir marifet ve cesaret gösterme yarışması. Saç kesme ise ne marifete girer ne de yarışmanın konseptinde gizli olan cesarete!

Sadece bir kabullenmedir bu, olsa olsa.

Aynı zamanda bir genç kız için ceza niteliğindedir bu yarışma şartı. Bence aşağılayıcı bir ceza hem de.

Yarışmalarda üç kutsal değere çok dikkat etmek gerekiyor bana göre; doğayla, estetikle ve toplumun ana değerleriyle oynamamaya.

Yılanları, sülükleri ve kurbağaları birbirinden ayırma şartı, doğayla oynamaktı (hayvanların ödü patladı, sağa sola kaçıştılar) genç kızın saçlarını kesmek de güzellikle (estetikle) oynamaktı düpedüz.

Telefon Kulübesi, eğlenceli bir yarışma, bu ölü mevsimde pazar gecelerinin yıldızı olabilir.. ama –bütün diğer yarışmaların da yapması gerektiği gibi- **değerlere** titizlikle özen göstermesi gerekiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüksel Aksu'nun ikinci filmi Entel Köy Efe Köy yolda

Telesiyej 27.07.2009

Nicedir herkes Yüksel Aksu'nun yeni filmini bekliyordu.

Dondurmam Gaymak filminin yurtiçi ve yurtdışındaki olağanüstü başarılarından sonra yönetmen Yüksel Aksu'nun, sinema kariyerinin ikinci iddialı filmine hazırlandığı geldi kulağıma.

Biraz araştırdım ve epey bilgi sahibi oldum; Aksu'nun yeni filminin adı: **Entel Köy Efe Köy**.

Bu isim bile komik ve ironik epey şey vaat ediyor değil mi?

Kulağıma gelenlere göre filmin muhteşem bir senaryosu var.

Köylüleşen entelektüeller

Kentin stresinden, sorunlarından, trafiğinden, yabancılaşmasından bunalan bir grup çevreci entelektüel doğaya sığınıp; ekolojik tarım, zeytinyağı ve şarap üretmek, huzur içinde yaşamak üzere güneyde bir köye yerleşir. Ama oralarda da hayat, düşledikleri kadar kolay değildir aslında. Bir süre sonra bölgeye termik santral yatırımı kararı çıkar. Çevreci entelektüeller, protesto sürecine girerken, köylüler iş ve refah getireceği için termik santrali isterler ve bu yüzden de aralarında bir dizi çatışma çıkar. Zaman içinde köylüler entelektüelleşirken, entelektüeller köylüleşecek; köylüler, kültür ve sanatın önemini kavrarken, entelektüeller de tarım ve hayatın başka yüzünü göreceklermiş. Bu arada kadın köy muhtarıyla, çevrecilerin başındaki komün şefinin arasında da platonik bir aşk doğacakmış.

Ve bütün bunlar, bir komedi platformunda (fars) gelişecekmiş; ancak içerik hayli ciddi, toplumsal ve kültürel sorumlulukla biçimlenecekmiş.

Ön hazırlıkları hızla ilerleyen **Entel Köy Efe Köy**, aynen **Dondurmam Gaymak**'ta olduğu gibi yöre halkıyla bütünleşerek, kırsal kesimi temsil eden rollerin büyük bir kısmını bizzat -neo realist bir yöntemle- köylülere oynatacakmış.

Başrollerinde ünlü oyuncuların olacağı filmin çekim yerindeki ön hazırlıkları tamamlanmış durumdaymış.

Eylül'de motor demek üzere planlanan **Entel Köy Efe Köy**, ilginç bir film olacağına benzer.

TV kanalları yöneticilerinin dikkatine...

Yeni yayın dönemi için TV yöneticilerine bir önerim var.

Kanallarının gerçek anlamda seyirciyle buluşabilmesi ve seyirci sadakatini sağlayabilmesi için, yeni dönemin programlarını tasarlarken –özellikle dizi ve yarışma programları-, henüz beyin fırtınası estirmeye başlamadan önce güvenilir, kesinlikle kendi gruplarına ait olmayan, sosyal ve kültürel alanlarda uzmanlaşmış bir araştırma şirketine; hem kanalın marka durumu ve itibarıyla ilgili bir anket araştırması hem de seyircinin beklentileriyle ilgili –beklentilerini saptayıp, seyirciyi fikri ve duygusal alanlarda ele geçirebilmek için- bir **fokus grup** araştırması yaptırmalarını özellikle öneriyorum. (Doğru değil mi Ali Hocam, nasıl konuştum ama!)

Araştırmanın tam zamanı

Zira fokus grup çalışmaları, değişik sınıf ve katmanların, farklı kültürel birikim ve beğenilerin (segmentlerin) hem kanalla ünsiyetleri hem de kanalın uygulamadaki yol haritası için önemli bir kaynak olacak; belki de TV yöneticilerinin ve yapımcılarının koku almasını sağlayacak hazine değerinde bir araştırma sonuçlarıyla karşılaşacaklar.

En azından böyle bir **yola çıkış**, yeni yayın döneminde sürpriz negatif sonuçları –ampirik denemeleri- minimuma indirecektir. (Bilirim, siz de böyle düşünürsünüz Ali Hocam?) Ayrıca, bu tür bir araştırma **datası**, program yapımcıları için de –iç ve dış- ne yapmalı, ne yapmamalı, nasıl yapmalı, nasıl yapmamalı gibi konularda kılavuz olacaktır. Böylece onlar da daha rahat ve güvenli bir üretim aşamasından geçme imkânı bulacaktır.

Şimdi böyle araştırmalar ve çalışmalar yapmanın tam zamanı olduğunu düşünüyorum.

Zira geçtiğimiz yayın döneminin negatif sürprizleriyle tekrar karşılaşmak istemiyoruz. (Ayrıca, üç-beş yayından sonra reyting alamadığı için kaldırılan dizilerden, yarışma ve şov programlarından da iyice bezdik artık.) Rastgele program ve dizi sipariş etmek, ya da yapım şirketlerinin hazırlayıp getirdiği üç beş sayfalık sinopsislerle bir dizinin tutup tutmayacağına karar vermek yerine, ayrıntılı ve titiz araştırmalar ışığında yola çıkmak ve yeni sezonun yayınını oluşturmak daha sağlıklı sonuçlar verecektir.

Böylece, deneme yanılma yöntemiyle yayınlanan ve durmadan –toparlanması için- ara verilen ya da tam alışmaya başlarken kaldırılan dizilerle ve programlarla yorgun düşmeyiz.

Bu tip araştırmalar hem yeni sezon hazırlığı için, hem de periyodik olarak yayın sezonu içinde de yapılmalıdır.

Seyircinin tansiyonunu kim daha iyi kontrol edebiliyorsa o kazanır zira. Rekabet de bunu gerektirir zaten.

İşte hepsi bu.

Ve bu kıyağımı da unutmayın!

(Meraklısına not: Yazıda geçen Ali Hoca, Ali Saydam'dır, Telesiyej okurları bilir ya, ben ondan başka Ali Hoca tanımam zira.)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen Aksu ironi yapmış, birebircilere gün doğmuş!

Telesiyej 29.07.2009

Soyutlamanın, mizahın, bin türlü perdeli anlatımın coğrafyasında yaşıyoruz binlerce yıldır; bu topraklarda değerli olabilecek hiçbir ifade, öyle dosdoğruca, **düzüne** söylenmez; ne kadar dolaylıysa, ne kadar satırlar arası ise ve ne kadar şifreliyse, o kadar değerlidir hatta!

Hayat da o kadar anlamlı kılınır böylece.

Sezen Aksu ironi yapmış, "*doğum günü kutlamasında Serdar Ortaç, Demet Akalın, Can Tanrıyar ve Petek Dinçöz de vardı*" diye yazan gazetelerle dalga geçmiş; "*her halde çok sarhoştum ki, ben onları göremedim doğum günümde*" demiş. (Eğlenmiş besbelli, Sezen Aksu'nun kendi hakkında yazılıp çizilenleri hiç umursamadığı da bilinir ayrıca.)

Okunur diye düşünüp, ironi yapmış işte.

Bir nevi algı zafiyeti

Ama bazı birebirci magazin köşecileri Sezen Aksu'nun söylediklerini birebir anlamışlar. (Bir nevi algı zafiyeti.) Sezen Aksu'nun sahiden evine davet ettiği insanları hatırlamayacak kadar sarhoş olduğuna inanmışlar ve bunun üzerine fevkalade **düzünden** kalem oynatmışlar. (Bu birebircilerin haletiruhiyesi de ayrı bir merak konusudur ya.. her şeyi birebir anlayıp değerlendirmek işlerine mi gelir, yoksa o kadarcık mıdır idrakleri, bu husus biraz gölgede kalır.)

Baktım, birebirci kardeşlerden biri de işi hayli ileri götürmüş geçenlerde –meğer önceden de bu mühim konuda yazmışlığı varmış, bir nevi **Sezen'in dost profili çok değişti uzmanı** olmuş demek-.

Bu konuda kaleme aldığı "Sezen gerçekten sarhoş muydun?" başlıklı ikinci hafiyelemesinde ise: "*Sezen Aksu birkaç hafta önce yazlık evinde doğum günü partisi düzenlemiş ve yakın dostlarını çağırmıştı. Gazeteler bu yakın dost listesinin; Serdar Ortaç, Demet Akalın, Can Tanrıyar ve Petek Dinçöz'den oluştuğunu yazmıştı. Ben de bu listeyi pek acıklı bulmuş ve Sezen Aksu'nun değişen dost profilini yazmıştım. Aksu'nun katıldığı bir TV programından, eleştirilerime verdiği yanıt şu oldu: Herhalde çok sarhoştum, çünkü orada yazılı olanları ben göremedim*" diyor. (T. Tatari, *Akşam* gazetesi)

Demek Sezen Aksu, bu cemiyet yazarı kardeşin söylediklerini çok önemsemiş ve koşa koşa NTV'ye gidip, bu

hanım kızın eleştirilerine cevap veresi tutmuş, *sarhoştum abla, valla hiç hatırlamıyorum* demeye getirmiş!

İnsanın ne gülesi geliyor ne de gelmiyor.. bende ki hissiyat, bir bezginlik hissiyle sınırlı kalıyor böyle durumlarda.

Kalkıp ironiyi anlatmak filan da, bu saatten sonra (sabahları daha müsait oluyorum böyle anlatılar için..) meşrebime uymuyor hiç, kaldı ki tariflerle algıyı güçlendirmek nerede görülmüştür?

Okuru küçümsemeyelim derim ben sadece; okur, farkındadır zira her şeyin.. ayıp kaçıyor bu 'kör kör parmağım gözüne' durumlar artık.

Sezen Aksu ironi yapmış, ihtimal ki ağır gelmiştir çünkü; *yok ben onları davet etmedim, onlar yoktu bizimde evde, kendileriyle hiçbir ünsiyetim yoktur*, demek, Ortaç ve Akalın için küçük düşürücü olacak gibi gelmiştir; işi şakaya vurmuştur bu yüzden. Zaten birçok kişi de bunu doğru anladı. Can Tanrıyar ve Petek Dinçöz (ki Petek Dinçöz'e albüm yaptığı için bu çok normal) dışındakilerin partide olmadıkları da biliniyor artık, bu da yazıldı çizildi.. evi gözetleyen muhabirler birilerini onlara benzetmiş olmalılar.

Zihin başka şeylere kaydı mı, gözler görmez olur!

Ama beni hepsinden çok ilgilendiren bir şey var.

"Listeyi acıklı bulmak" da ne demek?

Neye göre acıklı bu liste? Bu insanların hali pür melali mi pek acıklı görünüyor, yoksa temsil ettikleri kültür mü? Acıklı olan nedir yavru?

Serdar Ortaç ve Demet Akalın, o yazıyı okudularsa kendi adlarının ve temsiliyetlerinin acıklı bulunmasından rencide olmamışlar mıdır dersiniz?

Peki, onları seven onca insan?

Bu insanların işlerini beğenirsiniz beğenmezsiniz o ayrı –neden beğenilmediği, ikna edici bir eleştirel söylemle gerekçelendirilmedikçe, buna kimsenin hakkı olmadığını da düşünürüm ya-, ama bu kimseleri acıklı bulduğunu, hiçbir açıklama yapmadan, neden acıklı bulunduklarını belirtmeden yazmak, gazetecilik etiğiyle bağdaşmadığı gibi, toplumun –sadece bizimki değil, hiçbir toplumun- kültür ve değerler bütünüyle de bağdaşmaz. (Haksız mıyım Ali Hoca?)

Öyle sanılsa da, bu bir eleştiri değildir aslında; yargılamadır. Serdar Ortaç ve Demet Akalın'ı üretimleriyle değil, toplum içindeki insani duruş ve ilişkileriyle yargılamaktır bence. Bir gazete yazarının da eleştirmeye hakkı vardır tabiatıyla ama yargılamaya yoktur.

Peki, nedir bu?

Medyamızda sık sık rastlanan bir tür kişisel zihin kaymasıdır bana göre.

Bir Latince söz vardır ki, bu durumu çok iyi anlatıyor bence: *Caeci Sunt oculi, cum animus alias res agit. (Zihin başka şeylere kaydı mı, gözler görmez olur!)*

(Bu arada Sezen Aksu ve Arkadaşları'nın Açıkhava'da geçen hafta verdikleri konser(ler) muhteşemdi ve çok inovatifti aynı zamanda. Sezen'in sesi, yorumları çok etkileyiciydi; nüanslarla daha da zenginleşmişti. Erkan Oğur'la birlikte söyledikleri unutulmazdı. Konumuz bu değildi belki ama, söylemeden geçemedim işte.)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emrah, kazandıklarını kaptırmıycekmiş!

Telesiyej 01.08.2009

Ossun! Canı sağ olsun! Biz de küçük kızımızı kaptırmayız kendisine o zaman bedava yere!

"Annem, mürüvvetimi görmek istiyor; ancak ben kimseye güvenmiyorum. Kazandıklarımı kimseye kaptırmam. Beni seven evlilik sözleşmesiyle bana gelir. Yoksa imam nikâhı ile yaşarız" demiş, Emrah.

"Beni seven evlilik sözleşmesiyle bana gelir" diyen birini de kim sevebilir ki? Seveceği varsa da bu sözleri duyunca tabanları yağlayıp kaçmak istemez mi insan? Allah korusun bilumum sevgiler zürriyetten kesilir yavu, bu yontulmamış açıklamalarla karşılaşınca!

Ne Epos ne Eros, varsa yoksa Para'os, diyor demek ki, Emrah kardeş!

Ossun, canı sağolsun! Ama "beni seven", "bana gelir" gibi ifadelere bakacak olursak, bu kardeşin kendisinin sevmesi hiçbir şekilde söz konusu değil -ya da bunun bir kıymeti harbiyesi yok- demek ki, bu yüzden de onu sevecek ve şartlarını kabul edecek birine razı duruyor; yeter ki kazandıklarını kaptırmasın! Onca aşk şarkısına rağmen aşk maşk yok demek Emrah'ın kitabında: Ne Epos ne Eros, varsa yoksa Para'os durumları...

Bu daha da fazla dağlıyor insanın yüreğini ya.. ve bir küçük analiz eseri vermenin gereğini duyuyor insan tabiatıyla; hani belki de ıslah çorbasında bir tutam tuzum olsun kabilinden.

Amorf kültür karakteri

Ben derim ki, kültür ve değerlerini kente kaptırarak yozlaşmış bir kırsalın, bir türlü gerçek kent kültürüyle buluşamayan, adeta amorf sayılabilecek bir kültür karakterine sahip bir kardeşin, çok şey ifade eden tipik bir mesajdır bu aslında. Şu kadicık kelime ne manalar içermiyor ki; kültürünü, masalını, kelamını, hatta ifadesini kaybetmiş ne üzücü bir açıklamadır bu?

Ama yine de korkmamak, kederlenmemek, anlayışla yaklaşmak, bu arada aile efradından Emrah'ı sevme potansiyeli taşıyan genç kızları da ondan bizzat korumak gereklidir kanımca.

Şu hususun altını çizmek de bir vatandaşlık görevidir ayrıca: Emrah kardeş, imam nikâhı ile yaşama önerisini bir daha düşünmeli bence, zira medeni kanunumuz pek hoş karşılamıyor imam nikâhı olayını, hani olur da evlilik sözleşmesine yanaşmayan bir genç hanımla karşılaşır, böyle imam nikâhına kalkışmak filan.. sorun yaratmasın sonra!

Telesiyer'den söylemesi.

Pasta yerine deve kesenler de var bu hayatta!

Yok deve! Gibi beylik bir girizgâha pek çanak tutar bir hâli var bu başlığın ama hiç sevinmeyin, o tuzaklara düşmem ben!

Aksi hâlde, Gizem Özdilli'gillerden kalır mı bir farkımız?

Kalır kalır, yine de kalır, neticede deve kesmiyoruz burada, devece şakalama girişimlerinde bulunmaya yelteniyoruz sadece.

"22 Temmuz'da depremler, seller olacak diye çıkan söylentiler yüzünden aklıma böyle bir fikir geldi. Pasta yerine deve kesip hayır işledim" demiş, Gizem Özdilli. (Gizem Özdilli de kim diye bana mail gönderenlerinizi görür gibiyim -var böyle bir duru görü kabiliyetim son zamanlarda-, Gizem hanım, güzide bir eski mankenimizdir sanırsam, şimdi ne yapar dersiniz, *Sabah Günaydın*'da yer alan ifadesine bakılırsa şimdi deve kesmekteymiş!)

Can alarak, kan akıtarak depremleri, selleri önlemek inancı da bir başka kültür amorfluğu işte

***Melekler Korusun*'un sezon finali doğru bir karar mıydı?**

Belki ekip yoruldu, tatile ihtiyaç duydular; ama yine de, 7,2 reyting ile –son hafta- hem tümde hem de AB grubunda en fazla izlenen dizi olan *Melekler Korusun*'un pazartesi akşamı sezon finali yapması, böylece seyircinin duygusunu kesmesi ve alışkanlığını yok etme yoluna girmesi ne kadar doğru bir karardı acaba?

Yaz sezonunda bütün diziler tatile girmişken, yani meydan tamamen boşalmışken; dizinin hızla yükselen grafiğine aldırmadan –yeni sezona seyirciyi elinde tutarak girmek varken-, birden sezon finali yapılması, bence bir pazarlama hatasıdır.

Bu hata, yeni sezonda seyircisini kendi elleriyle rekabetin kucağına bırakmaktan başka bir şey değildir aslında.

Ekibin dinlenme ihtiyacı da, çözülemeyecek bir sorun değildir ayrıca.

Daha işin başında, üretim planlaması yapılırken, dizi bölümlerinin, sezon boşlukları da gözetilerek yeteri kadar

yedekli çekilmesi, ekibin tatil ihtiyacını planlı bir şekilde çözebilirdi bence. Böylece dizi tatile girmez, seyirci de –bu boşlukta ve rekabeti zayıf ortamda- dizinin daha fazla fanatığı ve elçisi olurdu hatta.

Aralar, hep soğutur seyirciyi oysa.

Seyirci de kapatsa televizyonunu, iki ay süreyle açmasa mesela, bu tatiller anlaşılabilir o zaman; ama televizyonlu hayat akıyor, seyirci seyretmeye devam ediyor, böyle olunca da araya başka diziler giriyor hâliyle.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazinel küçük beyaz Türklerin bıktırıcı kaprisleri

Telesiyej 15.08.2009

Günümüzün bir Anadolu ereni olan Neşet Ertaş'ı, günümüzün bir magazin figürü olan Batılı (!) Nil Karaibrahimgil sayesinde tanımışız meğer (hanım kızın kendi ifadesi bu).

Popist şarkıcı NK, "Sayemde Neşet Ertaş tanındı" demiş.

Aferin bak o da bir işe yaramış demek nihayetinde.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da, Neşet Ertaş'ı Nil Karaibrahimgil'den mi tanıdı acaba! Salı günü Ak Parti grubundaki o meşhur konuşmasında: "Neşet Ertaş, **Gönül Dağı** dediğinde tüylerimiz ürperiyor. Şiwan Perver de **Halepçe** dediğinde gönül dünyamızın derinlerine dalıyoruz. Mevlânâ, Hacı Bektaş Veli gibi, dengbejler de bu topraklara kardeşlik mayasını atıyor," dedi ya hani; acaba, Nil'cik, Neşet Ertaş'ı tanımıyorum deyince bir merak mı doğdu Başbakan'da da, araştırdı, dinledi öğrendi dersiniz bir çırpıda Neşet Ertaş'ı?

Gönül Dağı da pek ünlüdür ve pek sevilir ama... Yeri gelmişken –NK'nın adını hiç duymadığı ve anlaşılan o ki, duyunca da öğrenme, tanıma zahmetine girişmediği Neşet Ertaş'ın- bu güftesine bir göz atmak isterim doğrusu:

"Gönül Dağı Yağmur Yağmur Boran Olunca / Akar can özümde sel gizli gizli / Bir tenhada can cananı bulunca / Sinemi yaralar (yar oy, yar oy, yar oy...) / Dil gizli gizli dil gizli gizli / Dost elinden gel olmazsa varılmaz / Rızasız bahçanın gülü derilmez / Kalpten kalbe bir yol vardır görülmez / Gönülden gönüle gider (yar oy, yar oy, yar oy...) / Yol gizli gizli, yol gizli gizli / Seher vakti garip bülbül öterken / Kirpiklerin oku yar yar cana batarken / Cümle âlem uykusunda yatarken / Kimseler görmeden (yar oy, yar oy, yar oy...) / Gel gizli gizli, gel gizli gizli / Hoyratlar görmeden yar oy, yar oy / Gel gizli gizli, gel gizli gizli."

Ne sözler ama, ciğer delen cinsten gerçekten.

Nil K. daha önce de "Neşet Ertaş'ı tanımıyorum" demiş ve çok tepki almıştı, şimdi de bir başka inci yumurtlamış oldu böylece; ki, yeniden mevzu edilsin, medyada yer alsın filan.. malum hikâyeler işte.. bir şey yaratamayınca,

yaratanları kullanır, gündem yaratırsın.

Magazinel küçük beyaz Türkler'in kendi uygarlık birikimleri ve değerleriyle bugüne kadar hiç ilgilenmemiş sözde modernist (ve Avrupalı) kesimlerinin, özellikle son yirmi yıl içinde ürettikleri tipik bir davranış modelidir bu.

"Neşet Ertaş kimdir yavru, hiç tanımam" kabilinden sorular soracak olan kişinin, evvel emirde kendisine bir soru sorması gerekir: **Ben kimim?**

Şayet, kendisi için tatmin edici bir cevap üretebilirse, işte ancak o zaman birinci soruyu sorma hakkı doğabilir.

Aslında bu soru gerçek bir merak sorusu da değildir ya.. **beyazcığın** tepeden bakan, gizlice karşı değeri kabul eden ama aynı zamanda yok sayan ve unutturmaya çalışan küçük burjuva stratejisine uygun bir sorudur. Ve soru işaretinden ziyade, ünlem işaretine sahiptir.

Ne yazık ki, Cumhuriyet kültürünün günümüz **kalibresi** (medyanın kalibresi de dâhil), Neşet Ertaş'la, Nil Karaibrahimgil'in adlarını yan yana getirebiliyor.

Üzücü ve bezdirici.

Neşet Ertaş, NK'nın kendisiyle ilgili ileri geri konuştuğunu söyleyenlere: "Olgun insan düşünerek konuşur. Olmayan, ham meyve gibidir; aklına geleni konuşur. Kendini bilmeyenin kusuruna bakmam" demiş.

Tam bir Anadolu ereni sözü bu.

Hem hoşgörölü hem –anlayana- ders verici.

***Yahşi Batı*'yla filan insanları boşa güldürmeye devam!**

İthal-**yabancı kültürle yerli komiklik** yapmak ne derece komik olur?

Cem Yılmaz'ın hâlen çekimleri süren *Yahşi Batı* adlı filmi için bir kovboy kasabası kurulmuş.

Senaryosu Cem Yılmaz'a ait olan, Ömer Faruk Sorak'ın yönettiği film; 1880'de Teşkilat-ı Mahsusa üyesi Lemi Bey ve Aziz Bey'in, –dönemin padişahı tarafından gönderildikleri- Amerika'da başlarına gelenleri, kovboy komedisi olarak anlatıyormuş.

Che bella!

Türkiye'de son jenerasyon komedyenlerin kendilerini ısrarla fevkalade komik duruma düşürdükleri bir husus var; siyasetten arındırılmış, aslında uzaklaştırılmış mizah yapma hâlleri.

12 Eylül'ün siyasetsizleştirdiği Türkiye'ye birebir uyan işler bunlar. Ticareten mebzul ve makbul, siyaseten ise

namevcut ve ortada kuyu var yandan geç komiklikleri.

Bıkmadılar da.. bakıyorum her gün yeni bir siyasetsiz komiklik mevzuu icat ediyorlar.

İnsanları **boşa** güldürmeye alıştıran bu teknik ve sulu komiklik, bu filmde kendine bir mana bulma kurnazlığı yaratmaya çalışsa da; tarihin içinden –böylece hiç risksiz- bir siyasi **kıptı** elde etmeye çabalasa da; biz bu coğrafyanın mirasçıları olarak biliriz ki, mizahın gücü, siyasetin güncelliğiyle birebir ilintilidir; gerçek mizahçılar, siyaseti anında değerlendirip, topluma hem düşündürücü hem de güldürücü bir işaret olarak gönderenlerdir.

Yani öyle *Yahşi Batı*, Teşkilat-Mahsusa (yani derin devlete gönderme yapma) kurnazlıkları filan hiç olmuyor artık...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

atv'nin yeni dizisi ES-ES, umut veriyor vermeye de...

Telesiyej 19.08.2009

Zurna çok sık zırtlar bizim topraklarda, hiç hasretlik çekirtmez insana, bir bakarsınız umulmadık bir zamanda, her şey yolunda giderken, birden kendinizi zurnanın zırt dediği yerde bulmuşsunuz.

Bizim dizilerde insanın başına hep gelir bu. Tam umutlanmışken, tamam yavu fena gitmiyor bu dizi, nihayet bir dizi hakkında iyi duygular besliyorum, aman eşe dosta haber edelim, –bilhassa TV sayfası editörüne ki, birinci sayfadan duyursunlar bu kutlu haberi, *Telesiyej nihayet beğendi!*- derken, zurna zırtlayıverir aniden, hiç hazırlıksız yakalar biz zavallı TV kurbanlarını!

Tıpkı *atv*'nin yeni dizilerinden *ES-ES*'in ilk bölümünü izlerken olduğu gibi. (Hep *atv* dizileri yazıyor gibi oldum, anlaşılır mı dersiniz onlardan açıktan avantalandığım?)

Bir TV dizisinin ilk bölümü, en önemli bölümdür aslında.

Seyircinin izlediği diziyi, duygusunda, kriterlerinde, kendi kültürü içinde değerlendirerek, zihninde ilk konuşlandırması kalıcı bir durumdur çünkü. Negatif bir konuşlandırmanın etkisini silmek, belki de ancak onlarca bölüm sonra mümkün olabilir, çoğu zaman da hiç olmaz!

Oysa bizim topraklarda bu düşüncenin tersi geçerlidir; *dizinin eksiği gediği tamamlanır, zaman içinde oturur* gibilerinden bir düşünce yaygındır zira; *TRT*'nin tekel olduğu dönemden kalma, memur TV'cilerin kendilerini kamu nezdinde bir tür aklamak için kullandıkları bir ifadedir bu.

Yapısal kusurlar

Oysa bir dizinin ilk bölümünde ne ekilirse, o biçilir nihayetinde.

ES-ES de, tıpkı *Aile Saadeti* gibi bu kesat TV sezonunda parlayabilme potansiyeli taşıyan bir dizi gibi göründü ilk bakışta. Ama izledikçe yapısal kusurları belirmeye başladı; örneğin üçüncü sınıf Amerikan polisiye filmlerinde rastladığımız, ikinci sınıf Latin Amerika dizilerinde izlediğimiz, Türkiye’de ise hiçbir zaman şahit olmadığımız, şehir içinde güpegündüz araba yolu kesip, maskeli soygun yapma sahnesi, özentili biçim ve kurgusuyla çıkıverdi karşımıza. *Ne bu yavu*, bir başka diziden –eski tabirle- *kasetler mi karıştı* derken, *aa karışmamış, bunlar bizim oyuncular hâlâ*.. dedik ağzımız bir karış açık.

Bir de Eskişehir’de öğrencilerin takıldığı barda bir öpüşme sahnesi vardı ki, hayretlere seza! Ve nadide bir yapısal kusur örneği bence.

Eskişehir’deki kafelerde, barlarda öğrenciler böyle uluorta ve derin derin öpüşüyorlarsa, ülkem çok değişmiş, ben tanıyamaz olmuşum demektir!

Gelelim iyi şeylere...

ES-ES, aslında drama olarak ilgi çekici, oldukça realist bir konu içeriyor; hayatın birkaç değişik cephesi biraraya getirilmiş; bir tarafta akademya, diğer tarafta ise yeraltı dünyası ve ona hizmet eden yoksul mahalle gençliği var, dramının aksını oluşturan.

Dizinin oyuncularını, karakterlerini oldukça iyi özümsemişler. Özellikle Uras rolündeki Ahmet Rifat Şungar çok parlak bir oyun sergiliyor.

Mekân seçimi ve ışık kullanımı oldukça başarılı. Polislerin, araba hırsızlarını kovalama sahnesinin çekimleri de çok etkileyiciydi, bunu belirtmeyi de bir borç bilirim ayrıca.

Belli ki *ES-ES*’in –hem kamera önü, hem kamera arkası olarak- genç, dinamik ve heyecanlı bir kadrosu var. Dizinin kurgusu sarkmıyor hiç; bu da, seyircinin ilgisini diri tutuyor.

İzlemeye devam.

NLP saçmalıkları ve her konuda fikir sahibi olabilme özgürlüğü!

Canınız sıkılıyorsa, Anglosakson usulü formasyon koçu olabilirsiniz.

Hem laissez faire laissez passer’yi (bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler) globalizmin yeni, hatta post modern felsefeleriyle buluşturarak müşterilerinize öğretebilirsiniz; hem de yeni bir bilimsel (!) öğretinin öncülerinden biri olarak gururlanabilirsiniz.

Öğrenmek için çok para ya da zaman harcamanıza da gerek yok. ABD’de birkaç haftalık –ama o da sadece hafta sonları- NLP kurslarıyla işi kavrayıverirsiniz. Sonra da Türkiye’ye gelir, yılların birikimi ve deneyimi sonucu oluşmuş değerleri bir çırpıda çözüverir, bununla da kalmaz yorumlayarak ahkâm kesersiniz.

Ayşe Arman, Hakkı Devrim'in bir mülakat şaheseri bulma ihtimalinin kuvvetle muhtemel olduğu bir röp daha yaratmış pazar günü.

NLP'ci Cengiz Eren'le konuşmuş.

Cengiz Bey, bir NLP uzmanı olarak özgürce –yani bol keseden- konuşmuş.

Konuşun konuşun!

Mesela geçen yıl köpeğini kaybeden Sezen Aksu için, *"Köpeğini sahneye çıkarması, hem seyirciye hem de köpeğe ciddi bir darbeydi. Bir köpeği beş kişinin önüne çıkardığınızda, korkar, hem de inanılmaz bir şekilde. (Demek aynı zamanda da köpek psikoloğu bu muhterem bey.) Düşünsenize beş bin kişi avuçları patlayıncaya kadar alkışlıyor. Ama o kadar iyi terbiye edilmiş bir köpekti ki, hiçbir şey yapamaz hâle gelmişti. (Nereden biliyorsun bey amca, Cano ve Sezen'le aynı mekânda bulundun mu hiç? Evde her müzik çalındığında ortalara fırlayıp, müziğin ritmine göre hoplayıp zıpladığını bilir misin mesela?) Arabada unutulduğunda da hiçbir tepki gösteremedi. (Mükerrer olacak –sevmem mükerrer konuşmayı- ama yine de suali yöneltmek zorundayım: Nereden biliyorsun bey amca? Orada mıydın?) Aynen sahnede olduğu gibi. Ve öldü."* (Ne kadar sıradan ve zalimce) gibi çok inandırıcı (!) analizler yapmış. Bu kadarla da kalmamış tabii; *"Sezen'in bir dokunulmazlığı var. Bu toplumun seçkin insanlarıyla iletişim kurması ona dokunulmazlık sağlıyor,"* deyivermiş. (Sezen Aksu, **değer ürettiği için**, kendiliğinden oluşan, doğal bir dokunulmazlık olmasın bu?)

Che bella!

Konuşun konuşun!

Hiç kimse bu konuda ehliyet sormuyor nasılsa, aklınıza gelenleri söyleyin. Sonra da *"Benim söylediğim her şey yanlış olabilir. İnanıp, inanmamak size kalmış"* deyip, sıyrılın!

Konuşun konuşun!

"Tarkan düşüşte" deyin, *"Hıncal Uluç, narkoz aldı, çok değişti, asabi oldu"* deyin, (Nereden biliyorsun yavru, doktor musun? Narkoz'un asabi yaptığına dair kaç araştırma sonucu var elinde? Herkes hayatında en az bir kere narkoz alır, demek hepimiz bir nevi sinir krizi içindeyiz, iyi o zaman sana gelelim, bir NLP uygula da çıkalım bari bu kâbustan!) *"Beyaz hata yaptı, Can DüNDAR, Serdar Turgut da düşüşte"* deyin.. ama Ertuğrul Özkök'e, Başbakan'a, Rahmi Koç'a hiç dokunmayın.. ortada kuyu var yandan geç hesabı!

Hımmm.

Neden acaba? Neden dersiniz?

Açılım, turnusol kâğıdı gibidir herkesin rengini ortaya çıkarır!

Telesiyej 22.08.2009

Olağanüstü değerde bir fenomendir aslında açılım.

Zira hem insanların hem de kurumların fikir, niyet ve dünya görüşlerinin, siyasi ve ideolojik pozisyonlarının – kamu karşısında neredeyse zorunlu olarak- gerçek yüzleriyle görünmesinin müsebbibidir.

Açılımdan kaçınılamaz; o aynı zamanda bir oluşumdur çünkü; aslında tarihî bir fenomendir ya, zamanın zeminin olgunlaşıp belirli bir altüst olma aşamasına gelmesinin, çözümün artık kaçınılmaz olmasının hem başlangıcı, hem de sonucudur bir bakıma. Açılım, kamunun algısına yerleştirilmiş negatif ezberleri bozduğu gibi, duyu ve düşünce hayatımızda sağduyu yüklemli yeni davranış modelleri de oluşturur bence.

Açılım aslında bir arayış, tarayış, yoklama, mevcut birikimlerin tomografisinin çekilmesidir aynı zamanda; işin maddeleri, kuralları ve yöntemi bu çalışmaya göre sonradan şekillenir.

Mesela Tarık Akan'ın: "Ortada henüz bir şey yok. Açılım diyorlar, neyin açılımı? Maddeleri ortaya koysunlar, ondan sonra biz de fikir ve düşüncelerimizi söyleyelim. Ne olduğunu bilmediğimiz konu hakkında ne söyleyebiliriz ki? Şu an benim söyleyebileceğim bir şey yok. Bekleyip göreceğiz," demesi, açılım kavramından bihaber olduğunu gösterir.

Açılımın maddesi yoktur, açılımın niyeti vardır çünkü. Maddeler, açılımdan elde edilecek verilere göre tesbit edilir.

Açılım bir toplumsal sondajdır nihayetinde.

Hülya Avşar da, Sezen Aksu'nun açılım girişimini gördükten sonra, açılıp dökülmüş ortalara; en nadide (!) en aymamış (biraz da hırslanmış sanki, neden acaba?) fikirleriyle yine: "Açılımın ne olduğunu bilmiyorlar, kimse bilmiyor. Sezen Aksu bununla ilgili yorum yapmış ama kendisi de içeriğini bilmiyor. Sezen'in böyle bir yükü üzerine almaması gerekirdi. Neden yorum yapıyor? Ne biliyor ki konuşuyor? Hükümet bunu gerçekleştirirse, maddelerini ortaya koyarsa, yıllar sonra Özal'ın açılımlarından nasıl övgüye bahsediliyorsa, Başbakan'inkinden de öyle bahsedilir. Ama ortada olmayan bir şeyin yorumunu yapmak kimseye düşmez."

Popüler kültür ünlülerinin büyük bir çoğunluğu kaçak güreşiyor böyle, ortada kuyu var yandan geç misali.

Sezen Aksu dışında hiç kimse, söylemiyle ve eylemiyle bu konudaki pozisyonunu net olarak ortaya koymadı henüz.

Oysa dünyada yaşanmış olan bütün önemli **siyasi-demokrat açılımların** önemli aktörleri içinde kültür sanat ve popüler kültür insanları yer almıştır. Bu insanlar, kamuoyu oluşmasında –bu konuda- öncelikli bir yere sahiptirler çünkü. Kamu, onların sözüne ve davranışına, diğer kanaat önderlerinkinden çok daha fazla dikkat kesilir ve böylece **olayın doğruluk kipi**yle ilgili neredeyse değişmez bir kanaate sahip olur.

Fransa'nın Cezayir siyasi açılımında Jean-Paul Sartre'ın Fransız kamuoyunu belirleyici rolü hâlâ dünyanın siyasi ve demokrat vicdanında canlı olarak durmaktadır.

Türkiye'nin Kürt açılımının hem **başlangıç vuruşunda**, hem de **çözümün finalinde** ana belirleyici rol, her iki tarafın vicdanını harekete geçirebilecek Türk ve Kürt sanatçılara düşmektedir bence.

Bu da ziyadesiyle hassas ve sorumlu bir roldür tabii; bu kişilerin, kamu karşısında her şeyden önce bir '**birey-sanatçı**' olarak var olmalarını gerektirir. Öyle **ortak imzalı deklarasyonlarda** var olarak açılımı destekleme zamanı değildir çünkü içinde bulunduğumuz zaman.

Görüşü Kürt açılımından yana olan ünlü sanatçıların –kamu tarafından kabul edilmiş herkesin- ortaya çıkıp, görüşlerini –kamunun vicdanını her türlü çıkar beklentisi dışında- sadece ve sadece insani boyutlar içinde kalarak **belirlemeleri** gerekir diye düşünüyorum. Kendilerine göre uygun buldukları ortamlarda, uygun buldukları iletişim araçları marifetiyle, açılımın yanında olduklarını, kendilerine uygun bir dil ve eylemle –adeta- haykırmalıdır.

Gerçek bir açılımda söylemden ziyade eylemin ve üretimin önemi daha fazladır; ressam resmiyle, müzisyen yeni şarkılarıyla, yazar yeni metinleriyle, dansçı yeni **adımlarıyla**, şair yeni **heceleriyle** meydana aktif bir biçimde **rol** almalıdır bana göre.

Neredeyse üçüncü haftası bitmek üzere olan Kürt açılımı **alan taramasında**, sanatçılarımızın bireysel söylem ve **eylemlerinin** de, daha fazla zaman geçmeden yer alması, tarafların ve herkesin elini daha da güçlendirecektir.

Kürt açılımı basit bir açılım değildir zira; neredeyse bu ülkenin, dünya ailesi içinde yeniden konumlandırılması ve konuşlandırılmasıyla ilgili bir demokrat varoluş açılımıdır esas olarak.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hatırlamak ve hiçbir zaman unutmamak...

Telesiyej 24.08.2009

Hayat, hatırlamaya açık, unutmaya kapalıdır.

İnsan aslında unutmaz, sadece bazı şeyler ona unutturulur.

Vicdan, hiçbir zaman ne unutturur ne de unutturur; işlevi budur zira.

Vicdanın ortağı da sanattır tabiatıyla.

Tarihe, tüm zamanlara vicdanın **kaydını düşer** sanat.

Bu yönüyle unutmamanın, unutturulmamanın garantisidir işte.

Hatırlayalım ve hiçbir zaman unutmayalım; İspanya İç Savaşı'nı, Picasso'nun *Guernica* resmiyle.

Rodrigo'nun *Gitar Konçertosu* müziğiyle.

Hatırlayalım ve hiçbir zaman unutmayalım; Hitler'in Yahudi jenositini.

Spielberg'in *Schindler'in Listesi* filmini.

Ve Charlie Chaplin'in *Şarlo Diktötör* filmini.

Beyaz adamın Kızılderililer katliamını.

1915 tehcirini...

Bu liste böyle uzar gider.

İnsanın belleği unutmuş, ya da unutturulmuştur ona, ama vicdanı dipdiri ayaktadır.

Sanatın aslî görevleri içinde **ortak hatırlamaları** unutturmamak vardır zaten.

"Hatırlayalım ama unutalım" önermesi, ideolojik bir önermedir.

Uzlaşmacı görünen gayrı insani, gayrı vicdani, gayrı sanatsal bir önermedir.

Hatırlayalım ama unutalım, aslında faşizan bir önermedir. Kimden nereden ve hangi erkten geliyorsa gelsin.

Yapıp edip, insanlık tarihi içinde negatif yerler edinip, sonra da dünya insanlık ailesi karşısında bir büyük özür bile dilemeden, zorda kalınca hatırlama melekemizi usulen harekete geçirip, sonra da şımarık bir biçimde – adeta nanik yaparcasına- hadi şimdi de hepberlikte unutalım olup biteni demek, halkı ve tarihi –her zamanki gibi- hiçe saymak değil midir?

Aslında entelektüel sermayemizin bir büyük dilimi sıkışmış durumda; bu tip önermelerle kendini kurtarma derdine düştü belki de.

Olumlu anlamda büyük bir insani ve demokratik **altüst oluş** ufukta belirmeye başladı çünkü.

Anadolu'nun yüzlerce yıllık makûs talihi nihayet değişmek üzere. Domino etkisiyle ezberler bozuluyor hızla ve birbiri ardına.

Medyanın bu tip tuhaf önermelerle bu etkiye, **ortada kuyu var yandan geç** misali direnmesi, aslında **komik!**

Halkımız, bıyık altından gülüyordur herhalde.

Bizim entelektüel sermayenin içinde meğerse **kurnazlık** da varmış!

(Hangi gerçek entelektüel sermaye içinde kurnazlık ve benzeri oyunlar vardır.. rastlanmış bir şey midir bu?)

Derin siyasetler, savunucuları ile birlikte iflas bayrağını çekmek üzere; ne akıl, ne duygu, ne bilgi, ne de vicdan sermayesi kâfi gelmiyor artık, bu **erkimsi** olanlara; yurttaşımız Herakleitos'un diyalektiği, artık almış başını dörtlüye gidiyor bu coğrafyada: **"En büyük üstünlük bilgeliktir, doğru düşünmek, doğru eyleyip, doğru söylemek, doğasına göre kavrayıp her şeyi."**

İşte bu, gerçek ve insani bir önermedir.

Medya, Türkiye'de dördüncü kuvvet ise gerçekten, böyle bir öneride bulunmalıdır bana göre.

Kamu nezdinde o zaman bir itibarı olabilir ancak.

21 Eylül Uluslararası Barış Günü ve Güneydoğulu çocuklar

Birleşmiş Milletler, her yılın 21 Eylül'ünü, Uluslararası Barış Günü (The International Day of Peace) olarak kutlar. Bu günün amacı, dünyada tüm gün boyunca barış ve ateşkes çağrısı yapmaktır.

Her yıl 21 Eylül'de BM merkezinde barış çanı çalınır.

Küresel dayanışmayı simgeleyen bu çan, dünyanın tüm kıtalarından çocukların bağışladıkları bozuk paralardan yapılmıştır. Çanın üzerine "Çok yaşa mutlak barış" yazısı kazınmıştır.

Barış, kardeşlik ve umut rüzgârlarının harekete geçtiği bu günlerde Türkiye'de 21 Eylül Uluslararası Barış Günü kutlaması, daha anlamlı geçmelidir bence. Özellikle geleceğimizin anahtar kelimeleri olan bu kavramlar, bu yıl Doğulu ve Güneydoğulu çocuklar tarafından yeniden anlamlandırılıp, bu önemli gün, kamunun duygusunda daha da güçlü yer alabilir.

21 Eylül'e az zaman kaldı.

Başta ilgili sivil toplum kuruluşları olmak üzere, kanaat önderlerinin, sanatçıların ve ilgili devlet birimlerinin, özel sektörle birlikte 21 Eylül'de bu bölgelerin çocuklarının yanında olmaları için bir dizi etkinlik yapılması çok kalıcı ve mânâlı olur.

21 Eylül Uluslararası Barış Günü kutlamalarının –içinden geçtiğimiz **açılım** nedeniyle-, özellikle Güneydoğulu çocuklar tarafından kutlanması, bu açılıma önemli bir **sâfiyet** ve katma değer kazandırır bana göre. Ayrıca bu konuda –olursa şayet- yaratıcı girişimler, insanlık âlemi için de, örnek bir çocuk barış hareketi modelleyebilir diye düşünüyorum.

'Ey Aşk Nerdesin' ve Gülden Avşaroğlu'nun yüksek performansı

Telesiyej 26.08.2009

Bazen öyle diziler yapıyorlar ki.. hiçbir **vaadi** yok!

Ne bir şey kazandırıyor izleyene, ne de kaybettiriyor.

Seyredilmiyor mu peki?

Yoo seyrediliyor da.

Kötü mü peki? Bakıyorsunuz, hayır çok da kötü değil, daha kötülerini görmüşlüğümüz çoktur hani!

E iyi mi peki? Bunu söylemek de hiç kolay değil, çünkü ne hikâyeye ne de karakterlere bağlanamıyorsunuz bir türlü.

"Nedir peki bu dizinin durumu şimdi" diye soracak olursanız, cevap veriyorum: **Durumsuzluk!**

Yani hiçbir duruma tam olarak mukayyet olamamak!

Bu türlü dizilerin tek şansı oyunculardır aslında.

Oyuncular parlaksa, cepten yiyecek kadar cömertseler bir de, dizi birkaç bölüm –bazen daha da fazla-, yürür kazasız belasız.

Sonrası malumunuz! Tutmazsa yayından kaldırılır, biter gider.

Böyle bir kader temenni etmem elbette ama, yeni dizilerden *Ey Aşk Nerdesin?* hiçbir vaadi olmayan o dizilerden işte.

Yani böyle bir dizi hiç yapılmasaymış da, bizlerin hayatında bir değişiklik olmazmış.

Ancak yine de –her zaman olduğu gibi- insanı bir nebze de olsa bu diziye bağlayan, sempati duymasına sebep olan bir şey var tabii: **Oyuncular.**

Ölüyü diriltme operasyonu

Ey Aşk Nerdesin? adlı dizinin genç oyuncularının performansları hayli yüksek. Özellikle Gülden Avşaroğlu'nu çok beğendim, oynadığı karaktere hayat vermiş bence –bir nevi ölüyü diriltme operasyonu-. Neredeyse bir başına sırtlamış götürüyor sanki diziyi. Seyirci, onun görüldüğü sahnelerde rahatlıyor ve ilgisi canlanıyor; enerjik ve akıllı bir oyunculuğu var çünkü, ayrıca çok da sempatik. Tayanç Ayaydın ve Burçin Terzioğlu da işini gereği gibi yapıyor ayrıca.

Fakat şu çekirdek aile teraneleri çok bıktırdı artık. Kayınvalide figürleri, gelinin karşısında oğlunun ve torunun yanında durmalar filan, yani bırakın komediyi, dram bile olsa, yine de komikleşiyor hikâye.

İlk iki bölümünü de izledim *Ey Aşk Neredesin*'in; düşünüyorum da, eline böyle bir senaryo tutuşturulan yönetmen ne yapabilir ki? Diziye nasıl bir ruh getirebilir o şartlarda?

Yazık aslında.. paraya da, emeğe de.. o kadar insanın emeğine, enerjisine de...

Anlamıyorum ki, neden biraz daha seçici olmazlar? Titiz bir masa çalışmasında bile anlaşılır aslında; bir hikâyeden, bir senaryodan iyi bir dizi çıkıp çıkmayacağı.

Elif şafak, magazini neden bu kadar çok seviyor?

Farklı sektörlerden, farklı kültür alanlarından iki ünlü biraraya gelince –gerçek anlamda- bir marka eder mi?

İki ünlü biraraya gelince biri diğeriinin enerjisinden yararlanarak markalaşabilir mi peki?

Ya da iki ünlü biraraya geldiğinde ortaya kamusal bir yarar çıkar mı?

Edebiyatçı Elif şafak ünlülerle, özellikle de çok ünlü, ya da orta derecede ünlü pop yıldızlarıyla tanışmaya çok meraklı nedense.

Bir ara Gülben Ergen'le bir vesileyle anılmıştı, hatırlayacaksınız; Gülben'in web sitesine bakarsanız hâlâ pembe kapaklı kitaptan (*Aşk*'ı böyle yorumluyor o,) bahseden yazısını görürsünüz.

Teoman'a şarkı sözü yazmış, bu sebeple görüşmüşlerdi.

Hülya Avşar'a da senaryo yazacakmış, Hülya bir röp'ünde ballandırmıştı bu hususu.

Duyduğuma göre Sezen Aksu'yla da tanışmak istemiş, araya Sezen'in yakın bir arkadaşını koyup, dışarıda bir yerde yemeğe davet etmiş (görenler var).

Yeni bir figür

Geçen hafta da, Nil Karaibrahimgil ve reklamcı sevgilisi Serdar Erener'le Zuma'da yemek yediğini öğrendik gazetelerden; kapının önünde öpüşüp ayrılırken gazeteciler fotoğraflarını çekmiş.

Kulağıma gelenler ve gazetelerden gördüklerim bunlar.

Eminim bunlarla sınırlı değildir; hissiyatım odur ki, Sertap Erener ve Demir Demirkan'la da vardır bir görüştüğü, söyleştiğı (Kuantum'dan –Erener'ler pek yer yutar bu ulviyet yüklenmiş kuantum zırvalığını-, Mevlânâ aşkından filan söz ediyorlardır toplaşıp). Hatta Sinan Çetin'le eşli görüşme durumları olabileceğini de seziyorum.

Acaba Tarkan'la bir irtibat kurmuş mudur Elif Şafak, merak ediyorum (Bunu ilk fırsatta öğrenip, siz değerli okurlarımı aydınlatırım, söz!).

Herkes herkesle görüşebilir tabii, kimseyi ilgilendirmez bu; insanın özeline ait bir durumdur çünkü.

Ama ne zaman ki bu ilişkiler şu veya bu biçimde kamunun bilgisine geçer ve geçirilir, işte o zaman –bir PİAR çalışması olabilir mi yavru bu, popüleriteyi yaygınlaştırmak, pazar genişletmek için filan olmasın sakın gibi- tuhaf tuhaf şeyler gelebilir insanın aklına.

Akıl bu nihayetinde, torba değil ki büzesin!

Yeni magazinel figürümüz, yazar Elif Şafak mı olacak dersiniz?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Melekler Korusun'un yeni sezonu ve Selin Şekerci'nin sıcak oyunculuğu

Telesiyej 29.08.2009

Melekler Korusun, doğru bir stratejiyle erken başladı.

Kışlık diziler henüz sezonu açmadan start verdi, izlenme raporlarının en üst sırasına yerleşti.

Başarılı bir televizyon dizisine ara verildiğinde, televizyon seyircisinin yeni sezonda devam eden diziden beklentisi genelde iki yönlü oluyor; hem kaldığı yerden hikâyenin mantıksal, hatta matematiksel devamını bekliyor, hem de aynı anda –madem bir ara verildi, zaman kazanıldı- diziden bir yenilik, yunus takla tarzı bir farklılık umut ediyor.

Çünkü her ara veriş, geleceğe yönelik gizli bir vaat potansiyeli taşıyor; **acaba dönüşü nasıl olacak?**

Şahsen ben bundan böyle *Melekler Korusun*'un biraz daha derinlikli bir psikolojisi olmasını, dramaturjik çalışmaların daha kapsayıcı ve boyutlu olmasını; mesela dizide ilginç bir **sosyal sorumluluk** boyutunun da var olmasını, zenginleştirici bir unsur olarak beklerim doğrusu.

Zira bu dizi, son bölümlerinde oldukça damardan yakalamış gözüküyordu hayatı.

Melek Hanım'ı, Özgür'ü, İpek'i, Erkan Hoca'yı, Salih Bey'i, Esin'i, Mualla'yı, Fevzi'yi, hatta Kehribar Nine'yi bile özlemişiz.

Hümeýra yine döktürdü

Ama yeni sezonun ilk bölümü dramada biraz zorlandı bence; kablolar karışmış mı desem, bir kısa devre mi var desem, desem desem ne desem.. aslında canım olumsuz bir şeyler söylemeyi hiç istemiyor. Hümeýra'nın, Melek Hanım'ın üzerine yığılan onca zorlama, akıl dışı, temsil ettiği kimliğin hayattaki karşılığına hiç uymayan davranışlarını olağan kılmak ve bizi ikna etmeye çalışmak için canını dişine takmasını görmezden gelemiyorum çünkü.

Melek Hanım bize çağdaş bir kadın olarak sunulmamış mıydı dizinin ta başından beri?

Kızının konservatuarda okumasını kabul etti neticede; onun için İstanbul'a taşındı. Hatta zamanla daha da serpildi, kızının bir erkek arkadaşı olması fikrine bile alıştı; Sarp'la tanıştı nihayetinde. Ama sonra onun Sarp'tan ayrılıp Barış'la flört ettiğini duyunca, neden anlayıp dinlemeden, aslında kızının başından beri Barış'a âşık olduğunu anlatmasına bile fırsat vermeden, taşı tarağı toplayıp Balıkesir'e dönmeye karar verdi?

Ayrıca Melek Hanım gibi mantıklı bir kadının, kızını okuldan alıp, onun öğrenim hayatına noktayı koyup, bavulları kaptığı gibi, artık bir evinin ve işinin olmadığı Balıkesir'e dönmesi inandırıcı mı yani?

Hümeýra oyunculuğuyla yine döktürdü tabii, seyirciyi içinde bulunduğu psikolojiye ikna etmeye çalıştı. Ama biçimsel çabalar, dramanın özündeki bu yarayı kapatmaya yetmedi tabiatıyla.

Sezonun ilk haftaları daha.. drama, yeni sezona ısınmadı herhalde!

Ben umutluyum, *Melekler Korusun'*u seviyorum.

Oyuncuların gayretini, bilhassa yönetmenin oyuncu yönetimini seviyorum.

Özgür'ü canlandıran Selin Şekerci epeydir benim gözdem, ben olsam ona daha çok sahne yazardım, akışı hızlandırıyor ve derinleştiriyor çünkü. Selin Şekerci, Hümeýra'nın oyununun jestüelini ve mimiklerini çok iyi incelemiş gözüküyor, belli ki onun oyunculuğundan dersler çıkarmış; tansiyonu hiç düşmeyen sıcak bir oyunu var. Şu anda sektörde bulunan genç oyuncuların en parlaklarından bence.

Alan kaydırma.. ama her şeyde, her konuda...

Ya algılama bozukluğu var, ya da niyet bozukluğu.

Söylenen şeyin manasını, söyleyenin niyeti dışına taşımak bir alan kaydırma dopedüz.

İnsani bir alandan siyasi ya da ideolojik alanlara yapılacak bir **kaydırma**, aslında kamunun dikkatini ve ilgisini insani mesajdan uzaklaştırma gayretinden başka bir şey değildir.

Bu konuda yaşanan son örnek, Sezen Aksu'nun bütünüyle insani boyutta verdiği mesajla ilgili.

Sezen Aksu'nun, Başbakan'ın özel kalemine bıraktığı mesajın –ki, *Sabah*'ın ilk haberinden sonra, ayrıntılarıyla yayınlandı gazetelerde- aslı aynen şöyle:

“Çözüm için çalışmanın önüne geçmek, ileride kaybedeceğimiz evlatlarımızın sorumluluğunu taşımak anlamına gelir. Bu leke de kuşakların ve tarihin vicdanında iki cihanda da temizlenmez.

Ama ben önünde sonunda ortak vicdanın doğruyu bulacağına inanıyorum.”

Mesaj net ve basit!

Bu mesajdaki niyet o kadar açık ki, deşifre etmeye bile gerek yok: *Kan akmasın, insanlar ölmesin, buna karşı çıkanlar, hem tarih önünde, hem de öbür cihanda lekeleneceklerdir.* Yani, ölüme kim karşı çıkmazsa insani sorumsuzluk içinde lekelenmiş olacaktır.

Mesaj bu kadar net ve aslında basit.

Bu mesajı algılamak için insanın eğitime bile ihtiyacı yoktur. Yeter ki, içinde ölüme karşı vicdani bir his beslesin.

Ama bazı köşe yazarları, son olarak da *Sansürsüz* adlı programa katılan Mine Kırıkkanat, ısrarla Sezen Aksu'nun mesajını malum alanlara kaydırmaya çalıştı.

Ama aslında hiç olmadı.

Buna kimse inanmadı bence.

Bu arada Mine Kırıkkanat, “*Sezen Aksu ne vaiz ne imamedir, bu açılıma destek olmayan iki cihanda lekeli diyebilsin*” dedi programda. Biraz kafası mı karışmış acaba, kültürü mü karışmış yoksa? Zira **imamın** kelime tanımı olarak dışı yoktur, imame de aslında onun sandığı, kullandığı gibi kadın imam değil, bildiğimiz tespih başıdır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeği özgürleştirin abiler...

Telesiyej 31.08.2009

Medya, gazetecilik döneminden kalma bir alışkanlıkla, **alan kaydırma** ustalığını her fırsatta sergilemeye devam ediyor.

Alan kaydırma sadece söylenen, gösterilen ve yaşanmış olanla ilgili yapılmaz tabii; söylenmemiş ama söylenmesi gereken, gösterilmemiş ama gösterilmesi gereken gerçek ve gerçekliklerle ilgili alan kaydırmalar da yapılır.

Aslında ideolojik bir hinoğluhin operasyondur alan kaydırma. Taşıyıcı direği resmi ideolojiyle örölmüş, vitrini modernist olan, duygusu ise hümanist görönen bir **paket**, bir ucube eserdir anlayacağınız. Bu eserin üreticileri ve taşıyıcıları, aynı ulvi (devlet, ölkö, dil, inanç..) değler **üniformasıyla** kamunun karşısında söylemlerini evirip çevirip sunarlar.

Evirip çevirip sunarlar.. pozisyon kapmış bir damar işlemektedir çünkü; bu pozisyon sahipleri kendilerine o kadar güvenirler ki, entelektöel sermayelerini yenileme, yeniden üretme tenezzölünde bile bulunmazlar; bunun yerine malumatfuruşluklarını zenginleştirirler işte. Böyle bir ihtiyaç da duyulmaz zaten; kamu onlar için sadece serftir zira, arada bir pıspışlanır, hepsi bu.

Alan kaydırma költürünün bir tezahürü de, TV kanallarımızda yıllardır yayınlanan televizyon dizilerinde görölüyor.

Resmî ideoloji, siyaseten pek uysal, halim selim kitle projeleri ürettiğinden, bir numaralı kitle iletişim aracı olan televizyondan da çok iyi yararlanır tabiatıyla.

Mesela TV dizilerinde asla gerçek siyasi figür göremezsiniz.

Günümüzle ilgili siyasi eylem betimlemesi hiçbir zaman dört başı mamur sunulamaz.

Sendikal hak ve özgürlüklerle ilgili bir dramaya tanık olamazsınız.

Siyasilerin deşifrasyonlarıyla karşılaşamazsınız (hangi kanattan olursa olsun).

Emek-sermaye çelişkisi olsa olsa yumuşatılarak, uzlaşmacı bir görünüm içinde sunulur. Patron tarafı, **işçi dostu** (!) olarak gösterilir çoğunlukla. Tersanede patlama gibi herhangi iş bir kazası, kapital sahiplerinin hatalarından değil; münafıkların girişimlerinden oluşur (Bkz. *atv. Unutulmaz* adlı dizi). Ve neticede birkaç yönetici değıştirilir derhal, ortalık pirüpak olur.

Dizilerdeki bölge farklılıklarına gelince.. oyunculara poşu taktırıp, diline de az buçuk aksan koyunca, feodal yapıların –neredeyse- karikatürleştirilen çelişkileri, –yüzeysel olarak- sunuma hazır olur. Böylece modernist-elitist költür çabalarımız, insanın içini rahatlatır. Hem Anadolumuzun költürel mozaik zenginliği de hiçbir ideolojik değinmeye **düşmeden**, ustaca alan kaydırma söylemine sokulmuş olur.

Medyamızın hali pür melali

Türkiye’de hiçbir zaman gerçek anlamda bir 4. kuvvet olamamış medyamız da, bütün bu **akışa** yardımcı olur. Bu sektörel olgunun, yani medyanın bu halinin nedeni de, Cumhuriyet’in kurulmasıyla birlikte sözde Batı költürü edinmiş elitist ailelerin ve kişilerin **pozisyon** sahibi olma saplantısının günümüze kadar devam etmesinden kaynaklanır kanımca. (Aynı durum, doğal birliktelik ve paralellik içinde toplum yöneticileri için de geçerlidir.)

Mesela, “Halk plajları doldurdu, vatandaş denize giremiyor” resmi vecizesinde özetle ifadesini bulan bu yönetim ve medya anlayışı sonucu elitizm, merkez medyanın asli költürel unsuru haline gelmedi mi zamanla?

Bu durum da, medyayla gerçeği birbirlerine **karşıt** durumda pozisyonladı. Yani medya, gerçeğin ve onu doğuran gerçekliğin kaynağı olan halkın içinde konuşlanamadı bir türlü; tam aksine halkın karşısında durup, onu yönlendirmeye çalıştı.

İşte bu noktada da alanlar kaymaya başladı.

Derken medya, bir alan kaydırma uzmanı oldu; bu alışkanlık da gitgide refleksif bir hal aldı nihayetinde.

Merkez medyamızın –en azından ben doğduğumdan beri- hali pür melali böyle işte; fırdöndü misali alan kaydırma ustalarının yetiştirdiği en mümbit topraklarda yaşadığımızı düşündürecek kadar bol mahsul alıyoruz bu konuda.

Şimdi ise, yakın tarihin en büyük insani açılımlarından biri olan Kürt açılımı karşısında, tarihin en hızlı zikzaklarını izlemekteyiz; kaydırılan alanları takip etmekte zorlanıyoruz artık.

Tam bir alan kaydırma buhranı bu.

Ne var ki, gerçek önünde sonunda sahibini bulur derim ben.

Gerçeğin sahibi, onun kaynağı olan kamudur zira.

Aksi halde, bu konuda direnildiğinde Vergilius'un dediği gibi "Gerçekler de gözyaşı döker!" (sunt lacrimae rerum) ve dökmeye devam eder.

Burjuvazimiz konuşuyor!

Ama ne konuşma ha...

Tam üst düzey kültürel bir ifade.

Burjuva kültürünü temsilen (?) Nurettin Hasman, ayrıldığı sevgilisi Eda Taşpınar için gayet nezihçe konuşmuş: "Onun için yaptığım her şey haram olsun. Ben meğer boktan bir kadınla berabermişim. Artık hiçbir kadına güvenemiyorum. Eda ile birlikte bütün kadınlar benim için öldü." (*Sabah Günaydın*, 27 ağustos)

Eda Taşpınar, genç bir kadın.. genç bir adama âşık olmuş magazinden izlediğim kadarıyla, anlaşılan öfkesi böyle tezahür etmiş Nurettin Bey'in.

Umarım okur, onun öfkesini sözcüklere aktarışını, –Allah korusun- Türk burjuvazisinin duygu ve düşüncelerini ifade ediş biçimi gibi yorumlamaz.

Beğenmediğimiz küçük burjuvazimiz bile bir kadın için ... demez yavu!

Ama zaten kendilerini burjuva diye sunmalarına bakmayın, aslında küçük burjuva kaynaklı sanayi burjuvalarımız değil midir bunlar?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TV dizileri, Kürt açılımına katkı sağlayabilir!

Telesiyej 02.09.2009

Televizyon dizileri, Kürt açılımına en büyük kitle desteği sağlayabilecek güçtür aslında.

Türkiye'deki televizyon seyircisi, dünya ölçeğinde bakıldığında bile en çok televizyon izleyen seyircilerin başında geliyor çünkü.

Ortalama günde beş-altı saat televizyon karşısında oturuyoruz.

Sadıkane bir biçimde.

Önümüze ne konursa kabulümüzdür konseptiyle hem de.

Televizyon önünde geçirdiğimiz bu sürenin önemli bölümünü de TV dizileri kapsıyor.

Toplumsal bir zafiyet gibi görünen bu durumu fırsata dönüştürmek mümkün aslında, bilhassa yaratıcı ve sosyal sorumluluğu olan zihinler için.

Bu aynı zamanda politik bir bilinçlendirme sorumluluğudur bana göre.

Onlarca televizyon dizisinde, dolaylı ve dolaysız olarak Kürt açılımına değinen, ama siyasi bir misyon gibi gözükmeyen; konuyu sadece insani boyutlarıyla ele alan **değirmeleri** işlemek için en uygun zamandayız bence.

Kitle algısını oluşturmada televizyonun rolü çok net ve açıktır zira; seyirci, genellikle **mesajı** olumlu yönde değerlendirir çünkü. Televizyon erki, Kürt açılımının çözümlenmesinde şayet bu yönde bir katma değer sağlayacak olursa, sonraki dönemlerde, özellikle TV dizilerinde yeni konular, temalar, kültür buluşmaları, ilginç dramalar potansiyelini de ele geçirmiş olacaktır.

TV dizilerinin, bu hayati konuda şu anda insanın aklına gelemeyecek düzeyde ve değerinde katkı sağlayabilecekleri düşüncesindeyim.

Saba Tümer, CNN Türk'te ama...

Mizahsız kakhahayı da biz icat ettik herhalde; **tüketimsi** toplumumuzun son tezahürü olarak. Kakhaha ile mizah ilişkisi binlerce yıldır kardeş kardeşe bir ilişkidir oysa; bu kardeşlikte de mana paylaşımı vardır tabiatıyla.

Ama kimin umurunda?

Ööyle gül.. gül bakalım!

Gül gülebildiğin kadar.

Ona buna.. yerli yersiz, manalı manasız gül işte.. hiçbir konuk da çıkıp, *affedersin bacım, komik bir şey mi var, neden gülersin böyle gevrek gevrek* demez ya, ben en çok ona şaşarım.

Eh programın erki sunucudur çünkü, o gülerse, konuk da –anlasa da neden güldüğünü anlamasa da- donuk donuk güler, ya da gülmeye çalışır.

Saba Tümer, artık hafta içi her gece 23.15'te *CNN Türk*'te.

İyi de.. bu kakhaha projesi formatına yeni bir içerik kazandırsa bari diyorum; ki, kakhahanın bir manası olsun, konuğun nutku tutulmasın, donup kalmasın, sözünü unutup, dudaklarında şaşkın bir tebessümle boş boş bakmasın.

Bir programın **vaadi**, boş boş gülmek olabilir mi yavru? Bir kadın sırf kah kah gülüyor diye bakılır mı bir programa?

Fikrin yerini mekanik bir gülme hezeyanı alabilir mi?

Anlayan beri gelsin!

'Akıl Defteri', arayı açıyor!

Fikirsizliğin yeni fikir ve düşünceler olarak uçtuğu, tartışma diye kavgalaşıldığı, siyasi görüşler içinde idam cezasının ivedilikle geri getirilmesi önerilerinin bile yer aldığı TV programları, şu anda televizyon kültürümüzün ulaştığı durumun bir aynası gibi.

Aslında bu programların çoğu birbirinin aynı, jargonu çoğunlukla seviyesiz, entelektüel sermayesi de oldukça sığ bir görünüm arz ediyor.

Akıl, unutulmuş gibi!

Ama bütün bunların arasında –merkez TV midyumunun içinde yer almayan bir kanalda yayınlanan- *Akıl Defteri* adlı program, duruşu, durum tespiti, çözüm arayışı ve insani değerlendirmeleriyle; siyasi, sosyal ve kültürel bir

program olarak diğerlerinin önüne geçiyor bence.

Özellikle de Kürt açılımıyla ilgili görüşü ve seyirci maillerini değerlendirilmedeki dikkati ve samimiyeti, alışlagelmiş format dilinden çok uzak.

Pazartesi akşamları 21.00'de *Mehtap TV*'de yayınlanan; Eser Karakaş, Şahin Alpay ve Mehmet Altan'ın sunduğu *Akıl Defteri* adlı program, seyircisiyle sohbet ediyor adeta, hem de bize özgü bir duygu dili ve jestüeliyle.

Akıl Defteri, insana, topluma ve dünyaya özlenen bir pencere açıyor; her türlü değerlendirmede duygu da, aklın yanından eksik olmuyor bu programda.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arkadaşlar... Biz köşe yazarlarının seks hayatlarını mı merak ediyoruz?

Telesiyej 05.09.2009

Neden edelim yavu?

Kim uyduruyor bunları?

Kafayı mı sıyırdık.. her şey bitti de, yaşını başını almış, 70'lik yazarların seks hayatlarını mı merak eder olduk?

Yaratıcılıksızlık, tavan yapmış durumda artık.

Medyadaki dekadansın dibe vurmuş halidir bu ezcümle!

Modern, özgür, ne pahasına olursa olsun farklı olma arzusu; vülger, fütursuz ve takıntılı olmaya dönüşüyor nihayetinde.. 'seks konuşalım seks, özgür olalım, tabuları yıkalım, kocamla şöyle sevişirim, böyle öpüşürüm, dikkatinizden kaçmasın ha, ben kocama sevgilim derim, aşkımız her dem taze, sevişgen, bir eli yağda bir eli balda pek mutlu çekirdek aileyiz, o kadar ki, bir kapıda domuzumuz eksik; en şahane yemekleri yer, en şahane içkileri içeriz, sevişiriz, gezeriz, giyiniriz, soyunuruz icabında, bir de avangardız ki sormayın gitsin, çıplanır poz veririm, kocam bir şeycikler demez, en özgür röp'leri yaparım, en kimsenin sormayacağı soruları sorarım, en kimselere verilmeyecek cevapları alırım, en çok dikkatleri ben çekerim, en çok ben beğenilirim, geçende soyundum, çok konuşuldu, şimdi de 70'inde bir duayen gazeteciye zincire vurup, gözünü bağlayıp, seks konuştum, yaşasın yine beni konuşacaklar...'

Ne bu yavu?

Yaşasın sığlık!

Tam İngilizlerin satirik dergisi *Private Eye*'a şahane malzeme olacak bir durumlar silsilesi.. bu topraklardaki malzemeleri keşfetseler, hiç durmaz Türkçe de yayımlarlar. Bir Hülya Avşar, bir Ayşe Arman, bir Gülben Ergen, bir Nil Karaibrahimgil, bir Pelin Batu, aylarca sürükler dergiyi.

Biz okuyor muyuz gerçekten bu röportajları? Ne kadarımız okuyor sonuna kadar? Neden böyle bir merakımız varmış gibi bir izlenim bıraktık?

Aslında okurun duyguları kimin umurunda ki?

Kendi birikimleri, kabiliyetleri, dünyayı ve toplumu algılama sınırları içinde karar verip, uyguluyorlar işte.

Anlayacağınız sadece medyanın entelektüel sermayesinin düzlemini ve dozajını gösterir bir durum bu.

Yaşasın sığlık!

Fevkalade mühim sorular

Hangi köşe yazarının seks hayatı merak edilir?

Hangi profile sahip erkek köşe yazarının seks hayatı merak edilir?

Bir köşe yazarının seks hayatını kim merak eder?

Bu üç **fevkalade mühim** soruyu, sonuncusundan başlayarak cevaplayacak olursak şayet: Bir köşe yazarının seks hayatını, olsa olsa diğer bir köşe yazarı merak eder bana kalırsa.

Aynen Hıncal Uluç'un seks hayatını, Ayşe Arman'ın merak etmesi gibi.

Diğer iki sorunun cevabı ise bana göre yoktur!

Çünkü okurun, kendini özellikle duayen bir kanaat önderi konumunda sunan yaşlı bir köşe yazarının seks hayatıyla ilgilendiği düşünülemez bile.

Aslında okur –magazinel ortam dışında-, ne kadın ne de erkek, belirli bir ciddiyet içinde olan köşe yazarlarının özel hayatıyla neden ilgilenir ki?

Bir köşe yazarı, –bu konuları kafaya takmışsa, ya da bu vesileyle bir kimlik kazanmak istiyorsa şayet-, okurunun (kamunun) ilgilendiği sınırlar ve ölçüler içinde bunları bir **kültür aktarımı** olarak okurunun dikkatine sunabilir. Ama –Ayşe Arman'ın Hıncal Uluç röportajında olduğu gibi- gençliğinde seks hayatına, mahallenin Fahriye ablasında mı, lüks Nermin'in evinde mi, yoksa bir sığa üzerinde, ya da devletten izinli genelevde mi başlayıp başlamadığı konusundaki özel bilgileri bu şekilde açıklamanın işlevi pek anlaşılmıyor! Bir sosyal sorunun çözülmesinde kamuoyu oluşturmak filan gibi bir gizli bahane mi icat etmeli acaba ayaküstü? Zira sebepsiz bir şov-röp olmasına içim de elvermiyor diğer yandan.

Şeffaflık, düşünce özgürlüğü, medyanın kendini sansürsüz ifade etmesi, **kalitatif** bir iletişim eylemi olmalıdır aslında; kalitenin, her manada estetikle de yüklü olduğunu biliyoruz. Ayşe Arman-Hıncal Uluç röportajında ise medyanın estetiğini ve etiğini gösteren mesleki bir icraat yoktu ne yazık ki. Bu olmadığı gibi, kamunun ortak birikimini ve hassasiyetini örseleyecek bir mesleki dikkatsizlik de vardı bana göre.

Röportajdaki **estetiksizlik**, görselliğe de yansımıştı haliyle; fotoğraflar bir müsamere geçiştirmesi gibi; primitif bir kompozisyon.. manası ve mesajı fena halde popülerite kokan üzücü bir sendrom.. ne sebeple olursa olsun deliler gibi dikkat çekme buhranının bir sendromu işte...

TV yayınlarındaki ses dengesizliği!

TV kanalarındaki yayın standardizasyonu bir türlü gerçekleşmiyor.

Özellikle sesle ilgili yayın balansı bir türlü tutturulamıyor.

Örneğin dizi aralarında reklamların başlamasıyla birlikte seyircinin kulağında adeta bir ses patlaması yaşanıyor. Dizinin ses balansına alışmış olan kulaklarımız, reklam spotlarının ses kayıtlarında normal sınırlar üzerinde bir miksaj işlemi yapıldığı için, çok rahatsız oluyor. Hatta bazen bu volüm artışı o kadar şiddetli oluyor ki, insan kulak zarının sağlığından endişe duyuyor.

Kanal yöneticilerinin –yayınladıkları reklam spotlarını-, seyircilerinin sağlığını korumak adına bir kalite kontrolden geçirerek kabul etmeleri ve yayına sokmaları gerek bence.

Seyirciye bu konuda da saygı gösterilmesi gerekmez mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyaset Meydanı'nda çocuklar tartışmadı: Çocuk şahinler ve çocuk asenalar tartıştı!

Telesiyej 07.09.2009

Üzücüydü.

Gerçekten çok üzücüydü.

Klişeleşmenin insanda nasıl biçimlendiğinin net ve sarsıcı bir göstergesi gibiydi son *Siyaset Meydanı*.

Vahim olan ise, bu klişeleşmenin çocuklarda vuku bulması ve dramatik bir yapıya bürünmesiydi.

Perşembe günü *Siyaset Meydanı*’nda Türkiye’nin çocukları, Kürt açılımını tartışılar!

Diyarbakırlı, İstanbullu, Mardinli, Rizeli, Edirneli, Batmanlı, Tuncelili, Gaziantep’li, İzmirli çocuklar, kendi tarafları açısından çocuksuluklarını bir yana bırakarak, 10-17 yaş arasında çarpan yüreklerini de unutarak; adeta büyümüş, hatta siyasete ve ideolojiye angaje olmuş kişiler gibi tartışılar, yani **kavgalaştılar**.

Oysa Ali Kırca’nın amacı, Kürt açılımına en saf, en temiz çocuksu duyguların eklenmesiydi sanırım; çocuklarımızın sahip olduğu **safiyetin**, bu açılımın belki çimentosu olabileceğini düşünmüştü.

Ne yazık ki ortada küçük şahinler –hatta küçük asenalar- vardı; adeta dikte ettirilmiş bir ezberin, bir ergin kişi edası içinde, hatta o olgunlukla, siyaseten ve kimi zaman da ideolojik olarak sunulduğu söylemleri dinlemiş olduk.

Bir Türkiye **safiyet mozaigi** yerine, geleceğin potansiyel –büyüdüklerinde- bir çatışma mozaigi dramıyla karşılaştık.

Durum üzücüydü!

Tehlikeli bir ‘ilk’

Oysa Türkiye’de halklar (Türk, Kürt..) hiçbir zaman **öz’de**, kitlesel olarak Faşist olmamıştır. Resmî, yarı resmî kurum ve kuruluşların, bir kısım siyasi erkin ve kişilerin tüm çabalarına rağmen Faşizm denilen olgu, bu topraklarda **elitist** kalmış ve halklara bulaştırılamamıştır. Ancak, bazı dönemlerde siyasi baskılar ve tembihler nedeniyle –ideolojik ve siyasi iletişimin de marifetiyle- Faşizm doğrultusunda bazı davranışlarda bulunulmuştur.

Ama son *Siyaset Meydanı*’ndan anladığım o ki, Güneydoğu’da yaşananlar, her iki tarafın içine de Faşizan tohumlar ekilmesine sebep olmuş.

Bu bir tehlikeli **ilk** bence.

Televizyonun canlı yayın gücü sayesinde, bu tohumların nasıl da yeşerip canlanmış olduğunu anladık.

Siyaset Meydanı, bu nazik konuda bir turnusol kâğıdı gibiydi. Hem üzücü, hem şaşırtıcı hem de düşündürücü yeni bir olguyla karşılaşmış olduk.

Bir toplum, bir insan, her şeyini kaybedebilir belki ama, safiyetini kaybettiği anda gerçek tehlike çanları çalıyor demektir.

Safiyet ise, çocuklar tarafından temsil edilir tabiatıyla.

Bu da ekonomik sorumluluk kampanyası...

Alın verin, ekonomiye can verin kampanyası, Türkiye'nin nadir sosyal sorumluluk ve aynı zamanda **ekonomik sorumluluk** kampanyalarından biri bence.

Kim nasıl kazanır?

Kim kimi kazandırır?

Şirket nasıl kazanır?

Üretici nasıl kazanır?

Devlet nasıl kazanır?

Yani, bakkal amca kazansın, toptancı abi kazansın, file uzmanı ayşe hanım kazansın, çiftçi hüseyin ağa kazansın, maliye vergiyle kazansın, devlet baba da çocuklarına dağıtacağı parayı çoğaltsın.

Bütün bunlar için vatandaşın sadece bir sakız satın alması bile yetiyor.

Basında ve TV'de yayınlanan ilan ve spotlarda seçilen kanaat önderleri, bu kampanyanın ruhuna uygun seçilmişler bence. Konuştukları dil de, okur ve seyircinin kolaylıkla anlayabileceği bir dil.

Alın verin, ekonomiye can verin kampanyası, oldukça sıcak, dinamik, teşvik edici; krizin trajik boyutlarını bir tehdit olmaktan çıkarıp, fırsata dönüştürmeyi amaçlayan bir yapısı var.

Aynı zamanda kışkırtıcı bir kampanya; hem düşündürüyor hem de eyleme geçmek için ilk adımın atılmasına destek oluyor.

Bir görüşe göre, –bu sistem içinde- ekonomik sorumluluk her türlü sosyal sorumluluğun kaynağı değil midir zaten?

Aşk-ı Memnu'da bir değişiklik var gibi!

Aşk-Memnu'nun rejisinde bir fark vardı sanki.

Kamera kullanımı (kadraj, kamera hareketleri, yakın plan), bazı sahnelerdeki oldukça başarılı ışık düzeni, kurgunun daha dinamik uygulanışı dikkat çekiyordu.

Ayrıca anlatım daha da ekonomikleşmiş durumda; az öz ve yeteri kadar etki sağlayan, yani abartılı olmayan bir drama örgüsü uygulanmış bence.

Özellikle, Behlül'ün yatta, telaşla telefon şarjını aradığı sahnenin çekimi kusursuzdu doğrusu. Behlül'ü canlandıran Kıvanç Tatlıtuğ'un oyunculuğu da pek yabana atılacak cinsten değildi doğrusu.

Kıvanç Tatlıtuğ, aktör olmaya başladı. Bir süre sonra dizi kesmeyecek bu delikanlıyı, sinema için önemli bir kazanç olabilir.

Benden söylemesi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hanımın Çiftliği'nin 'overdose' dekoratif ruhu!

Telesiyej 09.09.2009

Orhan Kemal'in eserinden uyarlanan televizyon dizisi *Hanımın Çiftliği*, romanın ruhuna sadık kalayım derken, dizinin her unsuruna sirayet eden bir **dekoratif ruh** üretmiş ne yazık ki.

Ama ne dekoratif ruh!

Kültür sanat meselelerinde dekoratif ruh çok tehlikelidir aslında; tezahürü daha çok '**overdose**' olarak ortaya çıkar. İnsan kendini tutamaz çünkü, bu dekoratif canlandırma işlerine dalınca; biraz daha, biraz daha, yürür gider. Hani bir nevi, kız akşam sanata gitmiş işlemesini öğrenmiş, kalkmış bütün elbiseyi tepeden tırnağa işlemiş misali!

Ayrıca bu overdose hali bulaşıcıdır da.. oyuna da sirayet eder, hatta karakterleri bile etkiler, değiştirir icabında; dönemi, siyaseti tanımlamaya, dekora ve kostüme de yayılır nihayetinde.

Hanımın Çiftliği dizisi, bir dönem dizisi olduğundan, yani o dönemin gerçekliği ve buna bağlı biçimlenmesi bu gün yaşanmadığından –ayrıca tam olarak da bilinmediğinden- bu virüsün (dekoratifliğin) yerleşmesi çok daha kolay olur; özellikle bir dizi için dekorun neredeyse bütünüyle kurulduğu durumlarda bu tuzak daha da risklidir.

Orhan Kemal'in *Hanımın Çiftliği* üçlemesindeki yalın ama derinlikli gerçeklik ile, *Kanal D'nin Hanımın Çiftliği* dizisindeki yüzeysel dekoratif gerçeklik, birbirlerinin tam olarak zıttı bence.

1950'ler... Sicilya!

Kültürel bir esinlenme dışında *Hanımın Çiftliği* dizisi, Türkiye'de değil de Güney İtalya'da, Sicilya'da 1950'lerde geçen bir sosyo-kültürel betimleme çalışması gibi geldi bana yer yer. 1950'lerde Adana'da bir çıırır işçisinin, sevdiği kızı bisikletinin önüne bindirip, ayan beyan mahallesinde dolaştırması, bu arada arka sokaklarda açıkça

öpüşmeleri, o dönemin hangi gerçekliğine uyuyor?

Dizinin en dikkat çekici eksiği, karakterlerin oluşturulmasındaki hazırlıksızlık bence; karakter inşasında seyircide bir karakter algısı oluşmuyor. Örneğin babanın bir terminatör gibi diziye düşmesi ve fazlasıyla saldırgan halinin dramaturjik bir ön hazırlığı yok. Kaldı ki yazar, romanında, Cemşir'i (Güllü'nün babası) özellikle inceden inceye örgülemiştir. Evet sert bir adamdır Cemşir; dayak atar, sömürür ama terminatör gibi bir tip değildir. Kaldı ki, – naçizane görüşüm- *Hanımın Çiftliği*'nin Cemşir'i gibi bir tipin, bu şekliyle hayatta da karşılığı yoktur, öyle bir adamı yaşatmazlar çünkü, o yaşa gelemeyen anlayacağınız; yani bu derece overdose bir karakter yapılanması var Cemşir'de.

Kültürel ve edebi tahrifat

Orhan Kemal, romanının daha ilk sayfalarında Adana-Çukurova popülasyonunun sosyo-kültürel farklılıkları üzerinde özellikle durmuştur; Kürtlerin, Türklerin, Arap uşaklarının, Boşnakların altı çizilmiştir.

Mesela Cemşir Kürttür, romanda; "Keyfe te hoş?" der. Oysa dizide Cemşir olsun; kızı Güllü'nün romanda Arap uşağı olan sevgilisi Kemal olsun, Türk gibi konuşlandırılmış, kültürel aidiyetleri belirtilmemiş. Ayrıca romanda Cemşir'in oğlu Hamza'nın kebabçıdaki diyalogları, neden dizide meyhane sahnesinde Muzaffer Bey'in yeğeni Zaloğlu'nun diyalogları olarak çıktı karşımıza, bunu da anlamış değilim. Hamza karakteri romanda babası kadar işlenmiş ve jestüeliyle, jargonuyla net olarak biçimlenmiştir. Romanda o sahnedeki Hamza'ya ait olan diyaloglar, onda bırakılsaydı şayet, hem Hamza'yı hem de o dönemin ortamını tanımamıza yardımcı olurdu. Ayrıca romanda, saat 23.00'ten sonra içki verilmediği için, rakı alıp içmeye devam etmek için eve giderler. Dizide eve gidip kahve yaptırttılar Güllü'ye. Oysa Cemşir'in sarhoş arkadaşlarıyla, içinde genç kızının ve karısının uyuduğu tek göz odaya gidecek ve içmeye devam edecek kadar pervasız olduğu anlatılmak istenmiştir romanda.

Hanımın Çiftliği dizisinin gerçeklik olgusuyla ilgili ciddi sorunları var. Bu gerçeklik, hem dönemin tarihsel ve sosyal özellikleriyle ilgili, hem de dizinin romandan uyarlanması işlemleriyle ilgili. Bu haliyle ciddi bir kültürel ve edebi tahrifat söz konusu bence.

Görsel açıdan başarılı

Dizinin görsel zanaatına gelince.. yönetmen Faruk Teber ve ekibi oldukça başarılı bir çalışma yapmışlar. Ayrıca, Mazlum Çimen ve Saki Çimen'in, dizinin pek çok dramaturjik aksaklığını ve kusurunu neredeyse örten ve akışı sağlayan orijinal müzik çalışması da dikkate değer.

Şunu da belirtmek isterim ki, görüntü yönetmeni Oktay Başpınar, romanı oldukça başarılı bir biçimde resmetmiş.

Gold Film ve Faruk Turgut'un yapımcılığını üstlendiği *Hanımın Çiftliği*, Cuma akşamları *Kanal D*'de.

'Kış Masalı'nın güzellikleri ve draması hakkında...

Telesiyej 12.09.2009

Kış Masalı, tam Türkiye'nin ihtiyacı olan çapta ve profilde bir dizi.

Gelişmekte olan bir ülkenin ihtiyacı, maliyeti yüksek prodüksiyonlar yerine; orta çapta ama rasyonel bir prodüksiyon dizaynına sahip, mesajı, içeriği ve biçimiyle zanaatı oldukça titiz ve duyarlı TV dizileri üretmektir çünkü.

Gül Oğuz'un yönettiği *Kış Masalı*, bu profile uygun ideal bir örnek oluşturuyor bence.

atv'de yeni yayınlanmaya başlanan *Kış Masalı*, güzel bir dizi; muhteşem doğa görüntüleriyle, dizide yer alan o sempatik köyle, mimarisi ilginç köy evleriyle, köy evlerinin sekileriyle, taş fırınlarıyla, sokaklarıyla, avlularıyla, yeni fırından çıkmış köy börekleriyle, başroldeki Esmer'in safiyeti ve çekiciliğiyle, fotoğrafisinin güzelliğiyle hoşla gidecek bir dizi.

Paralel hikâyeler birliği

Kış Masalı'nın dramasına gelince.. drama, **masalın gerçekliği**ne sığınmış, biraz da zorunluluktan tabii; zira gündüzlerini ormanda dolaşıp, şifalı otlar toplayarak geçiren çok güzel ve çok sansüel bir kız, kaç saat hayatta kalabilir orman macerasının içinde?

Aslında olabilir bu, yani masalın gerçekliğine (gerçeğine demiyorum ha, bir yanlış anlaşılma olmasın) de sığınılabilir icabında.. neticede dizi bu.. güzel görüntüler eşliğinde seyirci hoşlanabilir bundan.

Ama paralel hikâye(ler), *farklı gerçeklikler* de katalım (moderniteyi temsil eden bir aileyle, kırsalın geleneğini temsil eden bir aileyi aynı torba içinde çatıstıralım), kurguyu bu şekilde akıtalım, böylece hem bir denge, hem bir zenginlik sunalım seyirciye dendiğinde, seyircinin her iki gerçekliği de aynı düzeylerde kabul etmesi beklenemez bana göre. Yani o zaman, iki ayrı kültür, iki ayrı gerçeklik çıkar çünkü ortaya.

Aynı gerçeklik içinde paralel hikâyeler, yan destekler, bir televizyon dizisi için neredeyse zaruri bir durum; burada altını çizdiğim, aynı gerçeklik içinde yer alan bir dramaturjik açılamdır. Ancak iki farklı gerçeklik, birbirinin tamamlayıcısı ve paralel hikâyeler **birliği** gibi işlendiğinde, dramaturjik çalışma bana göre önünde sonunda bir sıkışıklığa, hatta çıkmaza girecektir belki de. Bu da seyircinin –en basit ifadeyle- kafasını ve duygusunu karıştıracaktır.

Aman dikkat!

Oysa *Kış Masalı*, iyi niyetli kültürel bir proje olma durumunu sürdürebilir. Bunun da temel koşulu, dramanın ana belirleyenin **masalın gerçekliği** olmasıdır. Zira bu **gerçeklik** –bir yenilik olarak- diğer diziler içinde, ilk bölümüyle bile dikkati çekti ve sevildi.

Gidişattan anlaşılacağı üzere, Ali Murat'la Masum'u, Esmer merkezli karşılaştırmak, kapıştırmak, hatta aşk uğruna savaştırmak, ilginç olabilecek bu diziyi, diğer benzer dizi hikâyeleri arasına sokar ve farklılık ortadan kalkar diye düşünüyorum.

Aman dikkat!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Balkan Düğünü', Kusturica'ya özenmiş de...

Telesiyej 14.09.2009

Balkan Çingenelerinin hayat tarzlarından, ritimlerinden, ekonomik mücadelelerinden, sevimli mafyozluklarından, son derece canlı müziklerinden, her şeye rağmen hoşgörölü ve düzeni umursamaz tavırlarından bir sinema yaratmış olan Emir Kusturica'nın tarzını model almak, bir başka sinemacı için hüsrana olabilir; çünkü Kusturica'nın görüntü ve ses kültürü, sineması, kişiye özeldir adeta.

Show TV'nin yeni dizisi *Balkan Düğünü*, bu açıdan değerlendirildiğinde, Kusturica sinemasının suyunun suyu bir model uygulaması arz ediyor ne yazık ki. Ve bizi ilginç bir gerçeklik sorunuyla karşı karşıya bırakıyor; Kusturica'da rastlanan komedi tarzının gerçekliği, yukarıda sıralanmış olan kaynak malzemeye birebir ilgilidir zira. Show TV'nin yeni dizisi *Balkan Düğünü*'ndeki kaynak malzemenin ise bu tür bir komedi gerçekliği yok; Çingene pagan kültürüne ait bir kaynağa rastlanmıyor bu dizide. Genel manada Balkan/Makedon kültürünün özellikleri de tam olarak yeterli olmaz zaten böyle bir özentili uygulama için. (Kaldı ki, Balkan kültürü –özellikle müziğiyle- aslında Osmanlı'nın bir **arka bahçesi** kültürüdür ve oldukça da lokaldir. Bizim seyircimiz ve dinleyicimiz değerlendirmesinde önünde sonunda bu özelliği her zaman fark eder; başlarda prim verir belki, ilgisini çeker ama sonra taşlar yerine oturur.)

Balkan Düğünü'nde, *Elveda Rumeli*'nin ekibini görüyoruz. Aynı yapım şirketi (Adamfilm), aynı prodüktör (Tarkan Karlıdağ) ve aynı yönetmen (Serdar Akar).

O zaman şu tip bir değerlendirme de yapılabilir tabii; 'mademki, elimizin altında o bölgede hazır bir ekip var, bu ekibe uygun bir konu buluruz yeni bir dizi yaparız' gibi bir yaklaşımın eseri mi acaba *Balkan Düğünü*?

Şayet böyleyse.. bu oportünizmin de doyurucu bir gerçekliği hiçbir zaman olamaz zaten.

Zanaatı iyi de olsa, sahicilik kipi zayıf bir sempatiklik hiçbir zaman yeni bir değer üretmez.

Sadece boş bir gülümseme yaratır, hepsi bu.

Bunun da pek uzun ömürlü olması beklenemez bence.

Bebeklere üst manalı adlar bulma gayreti

İstanbul, bir yerleşim adı sadece.

Öyle Paris gibi, Atlas gibi, Samsun gibi bir mitolojik insan adı değil. Roma gibi, mitolojik bir kurt figürünün emzirdiği bebeklerin adlarından (Romus-Romulus) esinlenilmiş bir ad da değil ayrıca.

Şirin-Okan Bayülgen çifti -artık bilmeyen kalmamıştır- kızlarının adını İstanbul koydu.

Magazin ünlülerinin son zamanlarda Batı'ya öykünerek, bebeklerine bu tip adlar vermeleri marjinal bir yaratıcılık mı?

Yoksa bir buluş yapmak için yırtınan zihinlerin ürünleri mi sadece?

Hangisi gibi geliyor size?

İstanbul üç imparatorluğa başkentlik etmiş, içinden deniz geçen, bağrında iki kıtayı da buluşturan bir şehir.

İstanbul adının hiçbir kültürel, mitolojik, poetik kökeni ve mana derinliği yok.

Son derece mekanik ve urbanizmi ilgilendiren bir anlamı var.

Sevan Nişanyan, *Tarafa*taki köşesinde açıklıyor:

"Bizans başkentinin adı Konstantinópolis, malum, ama kullanımda her zaman *i Pólís* diye geçer, "The Şehir" yani, bundan başka şehir mi var gibisinden. Surla çevrili yarımada kısmı haliyle *stin Pólí*"dir, yani *in-the-City*, Almancası *zur Stadt*. Rumcada /n/ sesine bitişen /p/ yumuşayıp /b/ olur; Türkçede baştaki çift sessizin önüne dolgu sesi eklenir. Etti mi **İstinbol**? Geri kalan iki seslideki değişimin de bir açıklaması vardır elbet. 20. yüzyıl başlarına dek Türkçe telaffuzun **İstanbol** olduğunu hatırlatalım, yetsin."

Bu bir 'ad'cılık oyunu aslında; illa ki, doğan çocuğa üst manalı bir ad bulma oyunu. Ki, başkası bu adı aşamasın; yani ilk ve tek olma arzusu.

Bu gayret neye yarayacak peki?

Çocuğa yaramayacağı bir gerçek, okulda epey dalga geçileceği kesin.

Ama babasının markasına (!) yarayabilir belki.

'Unutulmaz'daki unutulası bakışmalar!

Telesiyej 16.09.2009

Hiç kimse görmez mi Harun'la Eda'nın birbirlerine kör bakışlarını?

Hiç değilse Harun'un sözlüsü Melda farkına varmaz mı kız kardeşinin Harun'a kilitlenmiş gözlerinin ve "kızkardeş kızkardeş.. neden böyle bayık bayık bakarsın sözlüme" demez mi?

Ya Harun'un –bende atmosferi yırtıp çıkma duygusu uyandıran- o acı dolu, bak beni ne hale soktun demelere getirdiği, fena halde bayıltıcı bakışlarına ne demeli? Maazallah insan rüyasında görse çılgık çılgıya uyanası gelir! O derece problemlili bir bakış yani bu Harun'unkiler.

Mesela geçen hafta iftar yemeğinde iki aile buluştuğunda, anneler, babalar, kardeşler filan ailece yemek yerken Harun ve Eda yemek yiyemez haldeydiler bakışmaktan.

Eda ablasının yanında oturuyor, onun yanında da Harun; Melda ortada. Eda, boynunu uzata uzata, yanında oturan ablasının üstünden kenarından eniştesine dalıp dalıp gidiyor.

Bakış bakış nereye kadar canım?

Hem öyle muhafazakâr bir ailenin içinde, anası babası bu bakışmaların nasıl farkına varmaz?

Hadi onlar –üzerinize afiyet- biraz alıklar belki.. ama ya biz?

Biz dışarıdan görmez miyiz yahu?

Salağız biz he mi?

Gözümüz de mi kör peki?

Her bakışma en azından birkaç dakika sürüyor yahu, gözden kaçacak gibi mi?

Unutulmaz, fena halde koptu gerçeklerden!

Var mıydı bir bağlılığı, olmuş muydu bir vakitler, o da tartışılır ya.

Peki, son bölümde Harun'a gelen telefon ve akıllara durgunluk verecek kadar saçma o konuşma neydi? "İlişkide olduğun iki kadından biri ölecek, hangisi ölsün? Eda mı Melda mı?" Bu **tercihe bağlı cinayet planlamasına** nasıl bir açıklama getirilecek acaba bu akşam?

Ve hemen ardından gelen o patlamaya?

Daha önce hiçbir ön hazırlığı olmadığı halde, bu mafyozo konuşmaya, akabinde Eda'nın içinde olduğu

arabanın patlatılmasına ve –bu akşam yayınlanacak olan bölümün fragmanlarından gördüğümüz üzere- Eda’nın hâlâ sağ salim kalmasına ikna olabilecek miyiz bakalım?

Dizinin hikâyesi **drama** yaslanıyor (Trajedi desek daha mı doğru olurdu yoksa?) ama başından beri dizide yer alan olayların mantıksızlığı komedileştiriyor *Unutulmaz*’ı; güle oynaya seyrediyoruz işte.

Dizi, zor durumda. Kendini tekrarlıyor.. hem de durmadan.

Geçen hafta olup bitenlerin açıklamasını merak edenler için, *Unutulmaz* bu akşam saat 20.50’de ATV’de.

Globalizm, globalizm diye savunulan bu mu peki?

Pazarın koşulları hâlâ tek taraflı saptanıyor.

Oysa–zamanında- bize öğretilen globalizmin satır aralarına göre –üretim dâhil- satış ve hizmet koşulları bile tek taraflı olmayacak, hatta daha çok tüketiciyi koruma amaçlı olmasına özen gösterilecekti.

Ama Global markalar cayır cayır ürün sattıkları bu topraklarda öyle davranmıyor.

iPhone’um, haftalardır –yapım hatası nedeniyle- serviste değiştirilmeyi bekliyor. Zira iPhone’um hep aynı arızayı yapıyor; kapanmıyor, menüye giremiyorum. Servise götürüyorum. İçindeki bütün bilgiler, notlarım, maillerim, adreslerim siliniyor. Yeniden bütün yüklemeleri yapıyorum, birkaç ay kullanıyorum, tekrar aynı arıza oluyor.

iPhone’um neredeyse bir aydan beri GENPA Etiler’de yine; cihazda yapım hatası olduğunu, değiştireceklerini ama bunun için üç hafta daha beklemem gerektiğini söylüyorlar.

Bir iletişim ürününün (makinesinin) bir buçuk, iki ayda değiştirilmesi, bırakın tüketicinin global pazarda bir paydaş olarak kabul edilmesi tezini, en basitinden geleneksel tüketici haklarının bile geçerli olmadığını gösterir Türkiye’de.

“Neden bu kadar bekliyorum peki,” diye soruyorum, müşteri temsilcisine, “bu modelden satmıyor musunuz?” “Satıyoruz ama, size satıştaki telefonları veremeyiz; arıza nedeniyle değişecek telefonlar Amerika’dan geliyor,” diyor.

Niye Amerika’dan geliyor, neden stoktan karşılanmıyor peki, bir düşünmek gerekiyor bunu da!

Zira bu sorunun cevabı net olarak ortaya çıkmazsa, bu şu demek olur: Türkiye’de iPhone satanlar sadece sıradan satış şirketleridir. Teknik olarak kusuru ispat edilmiş bir ürünü, Amerika’dan onay almadan, kendi iradesiyle değiştirme kararı alıp, tüketiciyi mağdur etmeden, bekletmeden, kendi yedek stokundan değiştiremiyorsa, globalizm tezi –bu ayakta- çökmüş olmuyor mu? Bir nevi yetkisiz temsil durumu değil mi bu?

“İhtiyacım olan bütün bilgiler telefonumun içindeydi, ben o kadar zaman **müşkül mevkide kalamam, birinci**

mevkie geçmek istiyorum” diye sızlanıyorum ama ben ne dersem diyeyim, papağan gibi hep aynı şeyleri tekrarlıyor müşteri temsilcisi, belli ki ezberletmişler, akıl yürütüp, müşteriyle diyaloga girmesi yasaklanmış olmalı!

Hiçbir şeyden çekmedim anlayacağınız, iPhone’umdan çektiğim kadar.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Kül ve Ateş’ ve manalar âlemindeki gerçeklik sorunu

Telesiyej 19.09.2009

Gerçekliğin endazesinin kaçtığı yerde, gerçekler de şaşar.

Dramaturjik çalışmalarda drama kurulurken, gerçeklik tabanında birebir uyulması gereken olgulardan biri – belki de birincisi- doğa yasalarına uymaktır.

Fiziki görüntünün zamanla olan ilişkisi somut bir görüntü arz eder çünkü; insan –özellikle orta yaşlardan sonra-, zaman ilerledikçe kasları gevşeyen, derisi sarkan, saç sakalı hızla ağaran, hareketleri yavaşlayan, bakışları donuklaşan bir yaratıktır ne yazık ki.

İnsanlar o yaşlarda birbirleriyle karşılaştıklarında “aa ne kadar değişmemişsin” yalanına sığınır hep. Aslında bu biraz da “ben değişmedim” yalanı ve tatminidir ya.. sözüm ona zamanın fiziğimizde oluşturduğu negatif değişimlere meydan okumaktır, yani geçerliliği olmayan bir iltifattır ama kimilerince hava ve su gibi ihtiyaçtır bir yerde.

Ama bizim televizyon dizilerindeki aktörlerin ve aktrislerin böyle iltifatlara hiç ihtiyaçları yoktur. Zira geçen zaman onların kılına bile dokunmaz zaten; 30’larında ne iseler, 60’larında da o olurlar, inanmayacaksınız ama, 75’lerinde de bir şey değişmez pek, saçlar biraz beyazlar belki ama, hepsi budur işte.

Lakin, dede olacak yaştaki bir aktörü, sırf fit görüldüğü için genç baba rolüne çıkarıp, eline yedi-sekiz yaşlarındaki çocuklar tutuşturulduğunda gerçekliğin endazesini kaçmış olur. Hele aradan on yıl geçtikten sonra, dede olması gereken yaştaki o baba, aynı fizik ve davranışlar içinde görünürse, hatta aradan bir on beş yıl daha geçtikten sonra bile, beyazlatılmış saçları dışında görünüşü aynıysa hâlâ, sadece gerçekliğin değil, mantığın da endazesini kaçmış olur.

Aynen *Star Tv*’nin yeni dizisi *Kül ve Ateş*’te olduğu gibi.

aSis’in yapımcılığını üstlendiği, yönetmenliğini Cemile Kırmızı Karadaş’ın yaptığı *Kül ve Ateş*’in ilk sahnelerinde Salih Güney’i genç bir baba rolünde görürüz. Eşi Serap Aksoy’dur. Aslında ikisinin yaşları birbirleriyle karı koca olmaya müsaittir, ama yedi-sekiz yaşlarında çocuklara sahip genç bir karı koca olmaya müsait değildir pek. Hadi diyelim ki ileri yaşta evlendiler. Neticede altmışında da baba olanlar var; diyelim ki *Kül ve Ateş*’in

karakterleri de öyle yapmışlar.

Peki, bu karakterler hiç yaş almazlar mı yavu?

Aradan on yıl geçip de, çocuklar büyüyüp genç kız ve delikanlı olduğunda da ebeveynler aynı görünüyor, bir on beş yıl daha geçip; baba artık ölüm döşeğindeyken de aynı.

Çocuklar büyüyüp, olgunlaşmışlar ama baba ve ana aynı baba ve ana, bir nevi Dorian Gray sendromu anlayacağınız.

Dizinin manalar âlemindeki gerçeklik sorununa gelince.. fakir gençlerin adeta sihirli değnek dokunmuşçasına – bir zaman aşımı efektiyle- birdenbire zenginleşmeleri hususu çıkıyor karşımıza. Mesela hizmetçinin oğlu Ömer, ıslahevinden çıktıktan sonra nasıl olduysa servet ve güç sahibi olmuş.. olmuş da, bu konuda seyircinin algısına yönelik hiçbir ön hazırlık, hiçbir gelişim süreci öngörülmemiş. Keza arkadaşı Cemal de öyle. O da Antakya’da büyük bir at çiftliğinin sahibi. İcabında Duygu’nun güzel hatırı kırılmasın diye, koskoca bir oteli şıp diye satın alabilecek maddi güce sahip. Alamadı gerçi, ıslahevinden çıkıp da, acayip köşe dönmüş olan Ömer, elini çabuk tuttu zira, zamanında her iki delikanlının da âşık olduğu Duygu’nun borç içinde ölen babasının otelini satın alıverdi.

Che Bella!

Bir de dizilerde hep karşımıza çıkan, âşık olunan kişi tarafından bir türlü anlaşılamayan şu karşılıksız aşk teranesinden *Aşk ve Kül*’de de mevcut.

Dramaturjik çalışma; manaları görünür kılan, duyguların kapalı dilini açığa çıkaran, kadın erkek duyarlılıkları arasındaki farkı işleyen bir çalışma değil midir aynı zamanda?

Hizmetçilik yaparak baktığı oğlu, hırsızlık suçlamasıyla ıslahevine gönderildi diye bir annenin çocuğunu külliye reddetmesi ne kadar akla yakındır mesela? Oğlu cezasını çekip bitirdikten sonra bile hâlâ onu affetmemesi eve almaması filan da ne demek? Bu ne bir kör erdemdir ve var mıdır bir gerçekliği?

Kül ve Ateş’in ilk bölümünde ilginç bir alan kaydırması görülüyor; belirleyenler ve belirlenenler yer değiştirmiş bana göre. Yani gerçeklik, gerçeği belirlemesi gerekirken; masa üstünde saptanmış gerçekler hayatın gerçekliğini belirler olmuş durumda. Bu da dramatik yapının ve yöntemin özdeşleşme, arınma (katarsis) olgusunu zedeliyor.

Bir Amerikan atasözü vardır, “İyi olamıyorsanız, dikkatli olun”.

Biraz daha dikkatli olunsaydı keşke.

'Ucunda Bir Milyon Var' da, heyecan var mı?

Telesiyej 21.09.2009

Sıkıcı, çok sıkıcı...

Beyazıt Öztürk'ün yeni programı *Ucunda Bir Milyon Var*, yenir yutulur bir şey değil!

Ruhunu kaybetmiş çünkü!

Ne zaman bir ruhu vardı peki?

Aynı konseptin ve hatta biçimin ruhlu hali, Metin Uca'nın sunduğu *Passaparola*'ydı.

Passaparola, Metin Uca'nın yaratıcı ve kıvrak zekâsı, tempolu yönetimiyle hafızamızda hâlâ canlı.

Bir yarışma programının içeriği ne olursa olsun, sunucusunun yarışmayı yönetme marifeti her zaman daha önemlidir. (Bkz. Acun Ilıcalı: *Var mısın Yok musun?*)

Bir yarışmanın, seyircisinde heyecan, ilgi ve eğlence doyumunu yaratabilmesi için, sunucunun yarışmacıları üretime ortak etmesi gerekir. Formatı ne olursa olsun, başarılı bir yarışma programında bütün unsurların ve katılımcıların katkısı olmalıdır çünkü. (Bkz. Acun Ilıcalı'nın programının katılımcılarına.)

Böyle bir yarışma üretici bir yarışma olur.

Yani, gerçek bir **oyun** olur.

Beyazıt Öztürk'ün sunduğu *Ucunda Bir Milyon Var* adlı yarışma ise üretici değil, tüketici bir yarışma durumunda.

Sonuç: **Oyun yok!**

Oyun olmayınca da heyecan, gerilim, merak, eğlence doyumunu çıkmıyor ortaya. Zira Beyazıt Öztürk, bu programda **yarışma-oyun** için gerekli olan ortak üretimi sağlayamıyor; oyunu kuramıyor, son derece tekil bir figür olarak yarışmanın içinde çırpınıp duruyor.

O hâlâ *Beyaz Show*'u sunuyor gibi çünkü.

Yani, hâlâ aynı **star sendromu** içinde Beyaz.

Oysa en basitinden bir yarışma programında bile **starlık** kişide değil, programın kendisindedir.

Esas olan, programın adının markalaşmasıdır.

Ucunda Bir Milyon Var'ın elektriğe ihtiyacı var bence, yani yeni bir enerjiye, yani yeni bir sunucuya; yani yarışma oyunu kurabilen, oyunu üretken bir kıvraklıkla yönetebilen, **kolektifi** ortaya çıkarabilen, her an her durum

karşısında yeni bir pozisyon ve söylem kıvraklığı yaratabilen bir sunucuyla farklı bir sonuç alınabilir diye düşünüyorum.

Bence Beyaz'a göre bir iş değil yarışma programı sunmak; Beyaz, –kendi alanında- bir star zira. Bu yüzden de *Beyaz Show* tarzı **bireyselliğe** dayalı programlarda daha başarılı.

Başarılı bir yarışma programının bizzat kendisi **star** olmalıdır çünkü. Bütün yatırım bunun üzerine yapılır zaten. Bunu sağlayabilecek en önemli kişi de programın sunucusudur tabiatıyla. Ve sunucunun bu konuda bir **girişimci** gibi davranması gerekir; tabii kendi sunuculuk ve yöneticilik marifetini de ortaya koyarak.

Kendisi star olan birinin bunu yapabilmesi, kolektifi gerçekleştirebilmesi hayli güçtür bana göre.

Sefaletin içinde suni güzellikler üretmek!

Sistem, sefaletin içinde suni güzellikler üretme peşinde.

Satış odaklı olmanın getirdiği bir sefaletten yararlanırken sefalete düşme tehlikesi de vardır tabii her zaman! Hatta kesindir bu, benim ölçülerime göre.

Küremizin en aç bırakılmış, en sefalete terk edilmiş topraklarında; Kenya'da, globalizm kazanç damarını pompalıyor.

Elle dergisi, Kenya'da Ayşe Arman'ı, moda mankeni olarak kullanmış.

O da, koloniyalist dönemin bir starı gibi pozlar vermiş gariban kabile üyeleri arasında. Usulen, sefaletin içinde çocuklarla ilgilenir havada fotoğraflar da çekirmiş tabii, biraz da gazetecilik olsun kabilinden; şaka gibi, durumun sefaletiyle alay eder gibi.

Ayşe Arman, aslında tufaya getirilmiş bence. (Bu sık sık geliyor onun başına nedense. Ona böyle bir teklif getirildiğinde, güzel elbiseler giyip, genç ve güzel görünücüm diye başı dönüyor, durup düşünmeden kabul ediyor olmalı. Belki de moderniteyi bu sanıyor. Kimbilir?)

Bir de, hepimizin Kenya'yı gidip görmemizi öğütlüyor. "Aman ölmeden gidin" diyor. Kendisi de "Afrika bekle beni, ilk fırsatta yeniden kollarında olacağım" diyor.

Afrika'nın gidip görülmeye değil, ziyaretçi, turist pozisyonunda bir de oraları göreyim diye gezilmeye değil; Afrika'nın kurtarılmaya ihtiyacı vardır.

Bir insan olarak, bir gazeteci olarak, bu kurtarmayla ilgili doğru dürüst somut ve örgütsel bir katkı getirebiliyorsan oralarda olman gerekebilir. Bunun dışında trendy havalarda, hele hele binlerce dolarlık tuvaletler giyip poz vermek.. ne tür bir aymazlıktır bu zamanda, bir durup düşünmek gerekir.

Bu yaşta bu kadar gündemde olma hobisi de, gülünç olmuyor mu artık?

Biraz da düşünmek lazım değil mi yahu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Ey Aşk Nerdesin'in finali ve cevapsız kalan sorular!

Telesiyej 23.09.2009

Ben demiştim demem.

Diyenleri de hiç sevmem.

Bu yüzden de, *dört hafta önceki öngörülerim ne yazık ki tıpatıp doğru çıktı ve **Ey Aşk Nerdesin** geçen hafta yayından kaldırıldı* demek istemem, ama bunun bir sürpriz olmadığını söyleyebilirim.

Bu diziciğin, daha ilk bölümlerinden belliydi aslında başına gelecekler.

Hiçbir vaadi yoktu çünkü.

Dizinin ilk iki bölümünü izledikten sonra, 26 ağustos tarihli Telesiyej'de yazmışım:

"Bazen öyle diziler yapıyorlar ki.. hiçbir **vaadi** yok! Ne bir şey kazandırıyor izleyene, ne de kaybettiriyor. Seyredilmiyor mu peki?

Yoo seyrediliyor da. Kötü mü peki? Bakıyorsunuz, hayır çok da kötü değil, daha kötülerini görmüşlüğümüz çoktur hani! E iyi mi peki? Bunu söylemek de hiç kolay değil, çünkü ne hikâyeye ne de karakterlere bağlanamıyorsunuz bir türlü.

Nedir peki bu dizinin durumu şimdi diye soracak olursanız, cevap veriyorum:

Durumsuzluk!

Yani hiçbir duruma tam olarak mukayyet olamamak!

Bu türlü dizilerin tek şansı oyunculardır aslında.

Oyuncular parlaksa, cepten yiyecek kadar cömertseler bir de, dizi birkaç bölüm –bazen daha da fazla-, yürür kazasız belasız.

Sonrası malumunuz! Tutmazsa yayından kaldırılır, biter gider."

Oyuncular parlaktı gerçekten, ellerinden geleni de yaptılar, yani cepten yiyecek kadar cömerttiler anlayacağınız.. ve bu yüzden de altı bölüm devam etti *Ey Aşk Neredesin*.

Ve bitirildi.

Başka bir kanalda devam ettirilebilirliği korunarak bitirildi belki ama çok başarısız bir finaldi doğrusu. Hiçbir soru cevabına kavuşamadı. Zeliş'le Serdar'ın ilişkisi ortada kaldı. Madem finalde bu ilişki hiçbir sonuca ulaşmayacaktı, o zaman neden Zeliş'in bir ilişkisi var kuşkusu yaratıldı Serdar'da? Neden Zeliş'in –aslında bir iş görüşmesi çıkışında-, ayağı sendeledi de, yanındaki avukat düşmesin diye elinden tuttuğu sırada, tam da o sırada Serdar oradan geçti ve ikisini el ele gördü?

Final denilen şey, dizi içindeki bütün soruların cevaplanması, açıkta hiçbir soru işaretinin kalmaması değil midir? Hatta kıssadan hissenin, bir meselin ortaya konması değil midir? Seyirci bunca bölüm, bunca saat ve dakika neden izlemiş olur ki bir diziyi zaten?

Dizinin dramatik yapısı belirli bir **start**tan sonra seyircide merak ve gerilimle ilgili bir tırmanış yaratır, bu tırmanış belirli bir noktada zirveye ulaşır ve sonra da grafik hızlıca düşüşe geçer ve bir sentez oluşturarak finali ortaya çıkarır. Seyirci artık rahatlamış ve belirli bir doyuma ulaşmıştır. Dramatik yapının bu özelliği seyircide aynı zamanda bir katarsis, yani arınma durumu da yaratmış olur.

Ey Aşk Neredesin'de ise, seyirci daha dramatik yolun tırmanışının ilk adımlarında adeta kastre edilmiş bir durumda bırakıldı.

Bu da kanalın seyirciye duyduğu saygısızlığın net bir göstergesi oldu bence.

Bir başka gösterge de, TV kanalı erkinin ne kadar öngörüsüz, dizi dramaturji kültürüyle ne kadar ilgisiz ve aynı zamanda seyircisini de ne kadar tanımaz olduğu hususuyla ilgilidir tabii.

Ve uzun lafın kısası, televizyonculuk bizde hâlâ profesyonel bir kimliğe bürünmemiş demektir.

O zaman başka tabii!

Doğa Rutkay, *Dersimiz Atatürk* filminde Latife Hanım'ı canlandıracakmış. "Babam Rutkay Aziz, daha önce Atatürk'ü canlandırdığında bana sürekli Latife Hanım'ı anlatıyordu. Bu yüzden onu çok iyi tanıyorum" demiş Doğa Rutkay.

Eh, o zaman başka tabii, Latife Hanım'ı layıkıyla canlandırabilir bu durumda. Hayır, babası hiç Latife Hanım'dan söz etmemiş olsa, o zaman biraz kuşku duyardık bu seçimden, ama şimdi, bu açıklamayla yüreğimize su serpildi doğrusu, ne yalan!

10 kasımda vizyona girmek üzere hazırlanan filmin senaryosunu *Şu Çılgın Türkler*'in yazarı Turgut Özakman yazmış.

Bu da pek yerinde bir seçim değil mi? Kemalist, ulusal konularda başka kim var seçilecek?

Filmi de Hamdi Alkan yönetecekmış. (Bunu pek anlamadım ya...)

10 kasımda vizyona girmesi düşünölen filmde, Atatürk'ü Halit Ergenç canlandıracakmış.

Haber, pazartesi günü *Vatan* gazetesinin web sitesinde yayınlandı.

Şaka olabilir mi acaba?

Yani filmin açıklanan künyesi, şaka gibi de çünkü.

Haber doğruysa, ben en çok projenin kapitalinin gerçek kaynağını merak ediyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'yi Oscar'da temsil edecek film hangi kriterlere göre ve nasıl seçiliyor

Telesiyej 26.09.2009

Bir toplumun temsiliyeti birinci derecede kültürden geçer.

Bu temsiliyet uluslararası boyutta ise şayet, bu husus daha da önemlidir.

Özellikle de sanat alanında ise.. yani genel olarak tanımlanabilecek kültürün içinde özel olarak tanımlanabilecek bir konuma sahipse bu temsiliyet, iş daha da ciddileşiyor demektir.

Oscar ödülleri içinde yer alan, Yabancı Dilde En İyi Film kategorisinde yarışmak için seçilecek aday aday filmi seçim kriterlerinde son derece dikkatli ve ince eleyen sık dokuyan bir tavır içinde olunmalıdır bana göre.

Öncelikle seçilen filmin, sinema sanatı (sinematografi) kriterlerine uygun olması gerekir tabiatıyla.

Bu filmin nasıl bir kültür taşıyıcısı olduğu hususu da titizlikle irdelenmelidir.

Türkiye, 2010 Oscar Ödülleri için aday aday olarak, yönetmenliğini Mahsun Kırmızıgül'ün yaptığı *Güneşi Gördüm* filmini seçti.

Yönetmenliğini Derviş Zaim'in yaptığı *Nokta* filminden bir fazla oy alan *Güneşi Gördüm*, Oscar'da Türkiye'nin aday olarak, Yabancı Dilde En İyi Film kategorisine aday olmak için yarışacak.

Jürinin işi oldukça zordu herhalde.

Zira son aşamada karşılarında biri ezoterik ağırlıklı, tasavvufi, aynı zamanda günümüz düzeninin karanlık yönlerine de eğilen ve kültür derinliği bir başka sanatla; **hat**'la buluşmuş bir film olan **Nokta**, diğer tarafta ise siyasi ve insani mesajı sadece güncel olan, egzoterik söylemli *Güneşi Gördüm* filmi var. Yani tam anlamıyla iki ayrı sinema yaklaşımına sahip, birbirine **karşıt bir durum** bu jüri için. İnsan, jürinin seçim raporundaki gerekçeleri merak ediyor doğrusu.

Sayırsız uluslararası ödüle sahip yönetmen Derviş Zaim'in en iyi filmlerinden biri olan *Nokta*'nın değil de, şarkıcı Mahsun Kırmızıgül'ün yönettiği *Güneşi Gördüm* filminin seçmesinin anlamı ayrıca sorgulanması gereken bir husustur bana göre.

Söz konusu olan ticari bir başarının temsiliyeti değil, kültürel, sanatsal bir temsiliyettir çünkü.

Ben jüri üyelerinin hangi kriterlere göre seçim yaptıklarını, bir an önce açıklamasını talep ediyorum.

Acun Ilıcalı'nın, televizyonculuğumuza verdiği ders!

Bir dünya yarışması olan *Var mısın Yok musun*'a Türkiye'de bambaşka bir ruh kattı Acun Ilıcalı.

Var mısın Yok musun, aslında bireysel bir yarışma iken, adeta **kolektif** bir yarışmaya dönüştü Türkiye'de. Acun Ilıcalı, hazırlayıp sunduğu yarışma programına aynı zamanda bir sosyal sorumluluk da ekledi.

Bugün rahatlıkla bir *Var mısın Yok musun* ailesinden söz edebiliriz artık.

Ayrıca, bu programın bir başka katma değeri daha var bence; *Var mısın Yok musun*'da konuk edilen yabancı ünlüler, gördükleri sıcak ilgi ve önem sonrasında birer Türkiye dostu, hatta elçisi oldular; ülkelerinde her fırsatta Türkiye'den bahsetmeye, Türkiye propagandası yapmaya başladılar.

Acun Ilıcalı, elektronik medya sektörüne **bir program nasıl sunuluru** bütün yönleriyle öğretmiş oldu.

En başta sıcaklık.. ve bunu sağlayan –bu coğrafyaya özgü- muhabbet, konu ve duygu yönetimi, tansiyonu sürekli diri tutma, –daha da önemlisi- toplumsal değerlere yönelme, *Var mısın Yok musun*'u unutulmayacak bir programa dönüştürdü.

Yarışma, yeni toplumsal figürler de yarattı; içlerinden bazılarının kalıcı figürler olabileceğini düşünüyorum; mesela çok renkli kişiliğiyle Tony.. iç dünyasının zenginliğiyle ve hepimizi özürölüler hakkında yeniden düşünmeye yöneltmesiyle, görme özürölü Evren.. orta sınıf temsiliyetindeki babacanlığıyla Kemal.. öğretmenliğinden gelen son derece dengeli nasihatçılığı ve vicdani önerileriyle Nilgün, istatistik filozofu Furkan ve daha niceleri Acun'un yönettiği hayat sahnesinin sürpriz oyuncularındı.

Ne yazık ki, bugüne kadar *Var mısın Yok musun*'da büyük ödül olan 500 bin TL'yi kimse kazanamadı. Bu da, içinde para olan yarışmaların tuhaf bir cilvesi galiba. **Kasa daima kazanıyor** tespiti, şu ana kadar geçerliliğini

korudu. Ancak Acun Ilıcalı, yarışmanın son bölümlerinde oldukça kararlı bir biçimde ne yapıp edip yeni fırsatlar yaratıp, program bitmeden büyük ödülün kazanılacağını seyircisine bildirdi: "Bu konuda çok hırslı ve kararlıyım" dedi.

Var mısın Yok musun, aslında çok yönlü incelenmesi, içinden bir dizi televizyonculuk dersleri çıkarılması gereken bir program bence.

Birkaç program sonra bitiyor ne yazık ki.

Keşke devam etseydi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçen gece Bihter'le konuşuyorduk da...

Telesiyej 28.09.2009

Üzgündü üzgün.. böyle olmasını istemiyordu belki de.

Daha başıma gelecekler var, bu çok belli dedi.

Geçen gece Bihter'le konuşuyoruz.. bu kadar aşksız birbirinize, neden Ednan Bey'in karşısına çıkıp da, durum böyle böyle demiyorsunuz diye sorunca, olur mu hiç diyor Bihter, olmaz, ne yazıldıysa onu yaşamak zorundayım, mecburum bir yerde, daha neler neler olacak, kimbilir diyor. Sonra gözlerimin içine bakıyor umutla, acaba diyor, siz biliyor musunuz kaç bölüm daha böyle gidecek bu, sonunda mutlu olacak mıyız? Kaç bölüm daha bu zulme dayanmak zorundayım?

Demek roman karakterleri de tıpkı bizim gibi, neler yaşayacaklarını bilmiyorlar önceden, diye düşünüyorum biraz şaşırarak, ama biz onların sonlarını biliyoruz.

Biraz sıkılarak, bunu gerçekten bilmek istiyor musunuz diye soruyorum. Evet diyor heyecanla, evet, evet, istiyorum.

Siz mutlu olamayacaksınız diyorum usulca, yani ben öyle biliyorum ama...

Birden yerinden fırlıyor Bihter, dizlerime kapanıyor, yüzü kıpkırmızı, gözyaşları çağlayarak akıyor; siz bir şey yapamaz mısınız diyor, yazarımla konuşsanız.

Şaşıyorum, yazarınız öldü diyorum, neredeyse 65 yıl önce. Ben hiçbir şey yapamam.

O sırada Kaymakam Ali Rıza Bey giriyor içeri, belli ki bir kısmını duymuş konuştuklarımızın, Ednan Bey'in yüzüne nasıl bakıyorsunuz diyor, sert sert; her ikiniz de?

Ben biraz bozuluyorum, benimle bir ilgisi yok diyorum, ben bir okurum ve seyirciyim nihayetinde.. ama, Ali Rıza Bey beni duymuyor bile, Bihter'e aksi aksi bakıyor kaşlarının altından, size hiç yakıştıramadım diyor, Behlül'e de. Bihter hâlâ dizlerimin önünde, hiç kıpırdamadan öylece duruyor, sessiz sessiz ağlıyor, yazılmış kaderine.

Bu böyle olmaz, der gibi bakıp, bir köşeye çekiliyor Kaymakam Ali Rıza Bey. Bihter'in memnu aşkını onaylamıyor o.

Bihter ona dönüyor, kırık dökük bir sesle, âşık olduk biz diyor, hatırlayın! Necla da kız kardeşinin kocasına âşık olmuştu, hem de nişanlıken.. âşk bu işte, Necla'yı affettiniz.. beni de anlayın lütfen!

Anlamam diyor Ali Rıza Bey, siz benim kızım değilsiniz ki? Ben yasak âşk yaşayıp da kocalarını, amcalarını aldatanları affetmem, velev ki, onlar benim kızım olmasın!

Bihter sinirleniyor, ama diyor, siz çiftte standart uyguluyorsunuz o zaman.

Ali Rıza Bey, çekildiği köşeden mırıl mırıl, ortaya karışık konuşmalar yuvarlamaya devam ediyor: eh diyor, çiftte standart tekli standarttan daha iyidir, daha zengindir neticede, bakınız geleneksel çiftetellimize, tekli daha iyi olsa, teklitelli olurdu, tek başımıza kırık dökük oynar dururduk. Hâlbuki çiftetelli demişler değil mi? Hep beraber güle oynaya telliyoruz işte!

Biraz hayal kırıklığına uğruyorum, Ali Rıza Bey çok değişmiş görmeyeli. Ne tuhaf konuşuyor öyle!

Derken odaya Özgür'le Deniz Feneri giriyor paldır küldür. Aaa diyorlar Bihter buradaymış. Buradayım ya, diyor Bihter, keşke olmasam! Özgür, olma güzelim diyor, olmamalısın zaten, sahildeki âşk yuvarını dalgalar Antakya'ya doğru sürüklüyormuş, işte sana burada olmaman için güzel bir sebep, zıpla da bir önlem al. Allah korusun bir kayaya filan çarpar sonra, haliniz ne olur?

Bihter kapıya doğru seğirtirken, Özgür'e yaşlı gözleriyle soğuk bir bakış atıyor; tabii diyor, böyle rahat rahat konuşuyorsun, sizin kaderiniz 65 yıl önce ölmüş bir yazarın elinde biçimlenmemiş ne de olsa, senariste şirin göründünüz mü, dilediğiniz gibi yaşarsınız.

Evet diyor Özgür, roman kahramanı olmak da zor iş doğrusu!

O sırada genç güzel bir kadın beliriyor odada, Bihter'e telaş etme diyor, sizin âşk yuvarını bizim Antakya'daki çiftliğin sahiline vurdu, emniyette şimdi, ama size uzak artık, yeni bir âşk yuvası bulmanız gerek buralarda. Genç kadını kimse tanımıyor, neden orada olduğunu çıkaramıyorlar, Antakya motifi de anlamsız kalıyor bu yüzden.. ama ben tanıyorum onu; Kül ve Ateş dizisindeki Duygu o.

Derken bir keman sesi duyuluyor uzaktan.. gittikçe de yaklaşıyor, melodi tanıdık, aaa kapıda Hüseyin Kenan duruyor, Gecenin Mucize'sini çalıyor hırslı hırslı. Kemanını hâlâ balta sapı gibi tutuyor.

Ben yerimden fırlıyorum, siz öldünüz ama diyorum ne işiniz var burada? Hüseyin Kenan keman çalmayı kesiyor, bir fon müziğine ihtiyacınız vardı, geldim işte, fena mı yaptım? Diyor.. hem ölülerin de burada bulunmaya hakkı var.. yok mu?

Biraz afallıyorum, burası neresi ki? Ben neredeyim, kalbim hızlı hızlı çarpmaya başlıyor, bir korku sarıyor benliğimi, derin ve karanlık bir kuyudayım, çıkmak istiyorum, fazla ağır ve zor oluyor, nefesim kesiliyor, birden fırlayıp oturuyorum kan ter içinde, ilk dünya düşüncesi beliriyor zihnimde; rüyaymış!

Ben söylüyorum hep.. çok fazla dizi var çoook!

Böyle de olmaz ki canım.

Sadece dizi, dizi dizi dizi...

Televizyon kanalları sadece dizilerden medet umar oldu... Televizyonculuk yok, dizicilik var.

Kâbus gibi yavu!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aşk Bir Hayal', atari oyunları gibi...

Telesiyej 30.09.2009

Karakterleri, birer varlık görevi yüklenmiş bir oyuna benziyor *atv*'nin yeni dizisi.

Farklı ellerde oynansa bile, merkezî bir programın kodlarına bağlı kalacağı için, ancak bu sınırlar içinde farklılık gösterebilecek olan ilişkilerin ve durumların ortaya çıkabileceği bir atari oyunu sanki.

Aşk Bir Hayal adlı dizinin karakterleri de daha çok birer figür gibi çıkıyor ortaya; siyasi ve toplumsal ezberimizin neredeyse şablonik karşılığı olan bir temsiliyet içinde kurgulanmışlar.

Duygu dahi, a tipi, b tipi, c tipi gibi.. yani prefabrik.

Dramaya gelince.. siparişvari bir gerçeklik kurgulanması içinde, neredeyse mantık dışı bir olaylar zinciri sergileniyor. Aşk bile bir proje başlığı gibi sunuluyor; diziden hiç duygu çıkmıyor ya zaten; zengin Kürt kıızıyla (babası aşiret reisi), komando teğmen arasında doğmakta olan aşk, nasıl bir duygu süreci izliyorsa, anında kesilip (kız tarafından), düşmanlığa dönüşüverdi mesela şıp diye.

Terör, töre, aşk

Yapımcılığını Erler Film'in üstlendiği, yönetmenliğini Metin Balekoğlu'nun yaptığı ve Nehir Erdoğan, Emre Kızıllırmak ile Orhan Kılıç'ın başlıca rollerini paylaştığı *Aşk Bir Hayal*, Güneydoğu'da geçiyor.

Tanıtımında; terör, töre ve imkânsız aşk üçgenindeki destansı aşk hikâyesini anlattığı söyleniyor.

atv’de cuma akşamları gösterilmeye başlanan dizisinin konusu şöyle:

Askerliğini asteğmen olarak Mardin’de yapan Altay ile bir aşiret liderinin kızı olan Asmin, daha ilk görüşte âşık olurlar birbirlerine. Yani dizideki sahneler (her ne kadar oyuncular fevkalade başarısızsa da bu sahnelerde), bize bunu anlatmaya çalışır. Aşiret reisinin, güzelliği dillere destan kızı Asmin’in ağabeyinin düğünüyle başlar dizi. Asmin’in ağabeyi, devlete bağlılığı ile bilinen bir aşiretin varisidir. Düğünün ertesi günü, kirvesinin –ki aynı zamanda en yakın arkadaşıdır- dağa çıkıp PKK’ya katıldığını öğrenince, hemen cep telefonundan arar ve geri dönmesini ister. Arkadaşı kararlıdır, onu dinlemez bile, kamplarının nerede olduğunu da söylemez ve telefonu kapatır. Ama aşiret reisinin oğlu vazgeçmez.. arkadaşını geri getirmek için dağa PKK’nın konuşlandığı bölgeye gider; arkadaşını yerini söylememiştir ama.. olsun.. sanki arka mahalleye gider gibi, kolayca gider ve PKK kampını eliyle koymuş gibi bulur.

Tam o sırada, ordu güçleriyle PKK arasında bir çatışma çıkar. Arkadaşını geri dönmesi için ikna etmeye çalışan Asmin’in ağabeyi çatışma sırasında vurularak hayatını kaybeder.

Aşiret üzüntüden çılgına döner.

Asmin’de gözü olan yörenin kudretli ağası ve aile, bu acı olaydan askeri, dolayısıyla Asmin’le aralarında bir aşk başlamakta olan Altay’ı sorumlu tutarlar.

Biz hangi mantıkla suçladığını anlayamayız ama, Asmin de suçlar Altay’ı. (Aslında ağabeyi kendi iradesiyle sıcak çatışmanın göbeğine düşmüştür. Bu yüzden seyirci anlayamaz bu suçlamaları.)

Birinci bölüm burada biter.

Mekanik oyunculuk

Aşk Bir Hayal’in, ışığı, kamerası, kurgusu düzgün; ama hem masa üstü draması zayıf, hem de uygulamadaki drama yetersiz bence. Oyuncu yönetimi de ona keza; dizide izlediğimiz **mekanik oyunculuk**, herhalde oyuncuların kusuru olmasa gerek; yönetmenin verdiği bir oyun tarzı olmalı bu diye düşünüyor insan; sonuçta karakterler birer siborg oyuncu gibi zuhur ediyorlar çünkü.

Aşk Bir Hayal, Türkiye’nin en önemli problemlerinden birini konu edinmiş ama, hayatı konu edinememiş gibi görünüyor. Bu dizi, yönetmeni dışında, sanki hiç kimsenin görmediği çok üstlerde duran bir başka yönetimin **soluğu** tarafından yönetiliyor izlenimini uyandırıyor.

Diziye kurtaran tek şey Mardin.. Mardin’in konakları ve sokakları oluyor.. çoğu dizide olduğu gibi işte.

‘Unutulmaz’, saçmalıklara doyamıyor!

Mizahi bir dizi mi yoksa bu, diye düşündüm son bölümü izlerken.

Belki de satirik mizahi bir dizi *Unutulmaz*, ama biz çakamadık satırarası inceliklerini.

Bir dram olarak düşünülmedi belki bu dizi, ama biz öyle anladık.

Müptezel âşık Harun'un iç bayıltan ısrarı, Eda'nın 'hayır sen ablamın aşkısın ama yine de seni severim'leri, her bölümde ama her bölümde hep aynı ve tek problematiğin Harun'un ve Eda'nın imkânsız aşkları olması, çünkü Harun'un, Eda'nın ablası Melda'yla sözlü olması, karikatürize edilmiş bir aile babası (Delikanlı oğlu, akşam yemeğine yetişemedi diye onu neredeyse evlatlıktan reddedecek tarzda konuşmalar yapan, kızı okulunu bitirmeden evlendi diye onu geçiren evlatlıktan reddeden, otorite buhranları geçiren bir baba), karikatürize edilmiş bir varlıklı işadamı (Oğlu, tamircinin kızıyla evlensin diye deli divane olan holding sahibi bir baba, ki görülmüş şey midir bu?), kız kardeşinin sözlüsüyle yaşadığı aşkı, her karşılaştıklarında onların baygın baygın bakışmalarından da anlamayan bir karikatürize işkadını Melda.. eklemsiz, türü olmayan, amorf ve gülünç bir dizi *Unutulmaz*. Ama gülünçlüğü içinde barındırdığı mizahi unsurlardan değil, yapısından.. aslında **yapısızlığından** kaynaklanıyor.

Ayrıca neydi o son bölümdeki kaza sahnesi öyle? Hangi mantık açıklayabilir bunu? İstanbul çevresinde ana yolda şarampole yuvarlanmış bir araba o kadar saat nasıl bulunmaz? Hem madem Harun'u istemiyor Eda, ailesi dans gösterisinin yapıldığı salonda beklerken, neden onun arabasına binip, gitti?

Bütün bu karakterlerin hayatta karşılıkları var mı yavru?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kapalıçarşı' dizisi, çölde bir vaha gibi...

Telesiyej 03.10.2009

Aydınlık bir duygu ve sıcaklık gönderdi seyircisine.

Hayattan uzak projelendirilmiş ve kurgulanmış yapımların yanında, hikâyesiyle, rejisiyle, oyuncularıyla oldukça sahici ve samimi bir dizi olarak parladı *Kapalıçarşı*.

Dizide, komedi ve dram ustalıkla dengelenmiş; hayatın akışı içinde yer alan dalgalanmalara ve zenginliklere uyan bir **yapım inceliği** var.

Kapalıçarşı'nın hikâyeye değin başarısı, aslında bu coğrafyaya ait çok önemli bir kültüre dayanıyor: **Halı**'ya.

Halı, kadim bir **olay**dır çünkü.

Taşıdığı yoğun emek, özel beceri ve kültürel beğeni buluşmasıyla, **duygu taşıyan** insanlar arasında ilişkiler

kurabilen bir sır ürünüdür. Diziye hayat veren bu laytmotif, dramaturjik olarak doğru işlenmiş ve dizinin unsurlarına **doğru dokunur** hale gelmiş.

Gözü ısırmayan doğallık

TMC'nin yapımcılığını üstlendiği, Yasin Uslu'nun, ekonomik ve düzgün bir rejiiyle gerçekleştirilmiş olduğu *Kapalıçarşı*'nin oyuncularına gelince.. rol kesmeyen bir oyunculuk sergiliyorlar; gözü ısırmayan bir doğallık içindeler.

Kapalıçarşı'dan iki halıcının (Nejat İşler ve Olgun Şimşek), Hereke'ye halı ustası bir genç kıza iş teklif etmek için gittikleri, ama tam o sırada görücü bekleyen aile tarafından yanlış anlaşıldıkları sahne muhteşemdi.

Nejat İşler'in kuşağının en iyi oyuncusu olduğunu düşünürüm hep; *Kapalıçarşı* dizisinde de, **oyunu** gözlerinden yayıyor etrafa adeta; bakışın konuştuğu bir yorum getiriyor oynadığı karaktere.

Erkan Can, her zamanki doğru oyuncululuğuyla etkileyici; sanki zor ve tehlikeli bir yolda, doğru ve ustalıklı araba kullanan biri gibi kullanıyor oyuncululuğunu.

Olgun Şimşek, müthiş bir tipleme ustasıdır, *Kapalıçarşı*'da da çok başarılı, çok. Olgun Şimşek'in önemli bir özelliği de, bence sahnesindeki oyuncularla çok iyi paslaşabilmesi.

Aslı Tandoğan, bu kadar usta oyuncunun içinde, tecrübesi az bir oyuncu olmasına rağmen işini çok düzgün yapıyor.

Uzun ömürlü olsun...

Haldun Boysan, Mert Fırat ve bilhassa halı ustası genç kıızı istemeye gelen sucukçu rolündeki –adını kimsenin bilmediği- o delikanlı (ki, *atv*'nin web sitesinin künyesinde adı yok; gayret gösterdim, dizinin yapım şirketi TMC'nin telefonunu buldum, aradım; operatör, iletişim bölümünden bir hanıma bağladı, o da bilmiyormuş meğer) muazzamdı. O kadar ki, acaba bir oyuncu değil de gerçek mi diye düşünüyor insan. Gerçekten canlandırdığı kültüre ait bir sucuk üreticisi mi yoksa?

Kapalıçarşı, dizisinin parlak senaryosu Gaye Boralıoğlu'na ait. Seyircisiyle çok güzel –az rastlanan- buluşan bir dizi *Kapalıçarşı*.

Uzun ömürlü olmasını diliyorum.

TV kanalları, popülizmle popülerliği ayırmalı artık!

Televizyon, hem bir popüler kültür aracıdır, hem de popüler kültür kaynağıdır aynı zamanda. Yani hem üretilmiş sunar, hem de kendisi üretir.

Peki, televizyon hangi popüler kültürün aracı ve kaynağıdır?

Türkiye gibi gelişmekte olan çokkültürlü (heterojen) bir ülkede televizyon hangi popüler kültüre hizmet eder?

Batı ülkelerindeki genel kanı, televizyonun mediokr bir kültür aracı olduğudur. (*BBC* gibi televizyon kanalları hariç tutulur tabii.) Malumunuz Batı akademisi, **yüksek kültür** ve **popüler kültür** olarak iki sınıfa ayırır kültürü.

Özellikle geçtiğimiz yüzyıl içinde popüler kültüre daha yakından bakarsak; sistemin ürettiği popüler kültür ile her şeye rağmen halkın içinde yaşayan ve direnen popüler kültür olmak üzere, bu kültürün de ikiye ayrıldığını görürüz.

Popüler kültür tartışmaları

Televizyon kanallarımızın, –*TRT* dahil- sistemin ürettiği değil de, bu coğrafyanın vicdanının, muhabbetinin ve idrakinin ürettiği popüler kültüre eğilmeleri gerekir bence; tabii aynı doğrultuda ve özde yeni popüler kültür değerleri ve ürünleri oluşturarak. Özellikle de özü çarpıtılmış, biçimi erozyona uğratılmış, folklorik özentili, cümbüşlü ve eklektik programlardan kaçınmaları gerekir. (Modernite ile buluşabilecek popüler kültür konusunda, Acun Ilıcalı'nın *Var mısın Yok musun* adlı programı iyi bir örnek teşkil edebilir bence.)

Aksi halde, seyircinin öz dinamikleriyle, yani beyniyle ve değerleriyle buluşmamış sayısız TV programı, yıllardan beri süregeldiği gibi nasıl buharlaştıysa, yani arkasında kalıcı izler bırakamadıysa, sistemin empoze ettiği popüler kültür ürünleri bundan sonra da yok olup gidecek ve bunca emek ile sermaye de böylece heba edilecektir.

Önümüzdeki dönemde popüler kültür tartışmalarının gündeme geleceğini düşünüyorum. Açılımların da körükleyeceği bu tartışmalar, en güçlü ve büyük kültür taşıyıcısı olan elektronik medya için de son derece önemli olacaktır.

Gönül ister ki, daha şimdiden TV kanallarının üst yöneticileri bu konuda radikal tedbirlerini alsınlar ve popülizmle popülerliği net olarak birbirinden ayırsınlar.

Bu olgu, TV kanallarının siyasi duruşları için de geçerlidir bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Strateji üretemeyen otorite olur mu

Telesiyej 05.10.2009

Oluyor pekâlâ!

Televizyon kanallarımız tam da bu ilginç durumu kanıtlar nitelikte; özellikle genel adı spor olan futbol programlarıyla.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne göre Türkiye'de altmıştan fazla federasyon var. Bunların pek çoğu, ulusal ve uluslararası alanlarda aktif durumda. İçlerinde ulusal ve uluslararası başarılar kazanmış olanları var.

Futbol, basketbol, voleybol ve birkaç spor dalı dışında bunların esamisi bile okunmuyor TV kanallarımızda. Bırakın spor programlarında yer almalarını, haberlerde bile yer almıyorlar doğru dürüst.

Televizyon kanallarımızın spor programları çoğunlukla futbolla özdeşleşmiş durumda zira.

Bu programlar zamanın (yayının) parsellenmesinde çok başarılılar; seyirciyi uzun uzun irşat ediyorlar. Ancak, bilgiyi ve fikri, pozitif anlamda parselleyemiyorlar. Oysa buna çok da çabılıyorlar. Ama ne hikmetse iki otorite biraraya geldiğinde bile verimsiz bir çatışma ve kavgaya çıkıyor; **esasta** bir türlü stratejik olamıyorlar çünkü.

Televizyon kanallarımızda boy gösteren spor otoritelerimizin çoğu, kendinden menkul otoriteler. İçlerinde kaç tane akademik kariyer yapmış olan var acaba? Ayrıca analizleri ve tahminleri belli bir istikrar arz eden, söyleminde sporu (futbolu) hayatın diğer alanlarıyla buluşturup, yeni fikirler üreten kaç tane sahadan gelmiş otorite var acaba?

Spor felsefesine vâkıf, objektif spor analizleri yapabilen, stratejik önermeler sunarak seyirciyi aydınlatabilen ve özellikle kitle sporlarının birer savaş alanı olmadıklarını, bunların sadece **oyun** olduğunu algılatan kaç otoritemiz var?

Mevcut programların misafir otoriteleri, aslında seyirciyi ilgilendirmeyen saha içi taktikler üzerine söylemde bulunuyorlar. Bu söylem de seyirciden ziyade sektörü ilgilendiren durumları içeriyor sadece. Yani yöneticisinden sporcusuna uzanan geniş bir yelpazenin profesyonel analizleri olabilir bunlar ancak. Oysa Türkiye'deki televizyon seyircisinde eksik olan **şey** spor kültürüdür. Bu kültür popülerleştirilemezse şayet, döner bıçaklı fanatik-seyirci tribünlerden eksik olmaz hiç. Bu konu güvenliğin değil, sportif kültür yönlendirmesinin alanına giren bir konudur.

'Sonbahar' dizisi seyirciyi oyalamaya devam ediyor!

İyi de, nereye kadar oyalayabilir?

Ne kadar daha katlanabilir seyirci, Galip'le Sabiha'nın incir çekirdeğini doldurmayan sebeplerden bir türlü buluşamamasına?

Zaten tam evlenirken, ayrılımalarının da ikna edici bir sebebi yoktu ya.. geçen sezonun son bölümünde kendi düğünlerinde nikâh masasına doğru seğirtirlerken, Galip'in eski deli karısı Nursel'in tabancasından çıkan kurşunla bebeklerinin elinin yaralanması, onların neden bir daha hiç nikâh masasına oturmamak üzere ayrılımlarına neden oldu, neden Galip ülkeyi terk edip aylarca Avustralya'da yaşadı, pek anlayamadık! Anladık..

Sabiha, bebeğinin eli –Galip’in eski karısı Nursel yüzünden- sakat kalacak diye ileri geri konuşmuş, Galip’i suçlamış. Ama ebediyen ayrılmaları için yeterli bir sebep midir yani bu?

Son bölümde de, bu kadar zaman sonra tam aralarında bir yakınlık, bir sıcaklık doğacakken, aşkları tutuşur gibi olmuşken, yani yine derin bakışmalar filan vuku bulurken, Galip, bebeğin sağlık sigorta poliçesini yenilemeyi unuttu diye, yeniden birbirlerine girip, küsmeleri olacak iş mi yani?

Başlangıçta uzun soluklu ve açılımlı düşünülmediği için, galiba biraz da **kervan yolda düzülür** anlayışından hareketle start verildiğinden, *Sonbahar* dizisinin ömrü tamamlandı bence.

Sonbahar, bundan sonra solunum cihazı aracılığıyla hayatta kalabilir ancak. Yani dramaya organik olarak eklenemeyen günü birlik buluşlarla bir süre daha götürülebilir belki; tabii seyircinin ilgisini gittikçe daha çok kaybederek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazinci kızlara pırlanta gibi öğütler ve yazı beynin uzantısıdır bir yerde...

Telesiyej 10.10.2009

Engels, ***el beynin uzantısıdır*** der.

İnsan beyninin evrim içinde doğayı ve kendi hayatını kavrama, sürdürme ve algılamasıyla ilgili tedbirler alabileceğini, emek sarf ederek üretimde bulunacağını ifade eden bir sözdür bu.

El beynin uzantısıdır soyutlamasından anlaşılan şudur: El, üretim aracı üretir ve ürettiği üretim aracını yaratıcı olarak kullanır. Orak üretir; hasat biçer, çekiç üretir; demire şekil verir, kalem üretir; entelektüel yaratıcılıkta bulunur.

Bütün üretim araçları içinde benim için en kutsal olanı, ortaya entelektüel ürün koyan **kalem**dir tabiatıyla.

Kalem, duygu ve düşünce üretir; idrakin ve vicdanın kaydını tutar; toplumun ve bireyin algı düzeyini ve kapasitesini de mühürlemiş olur böylece.

Bu yüzden **kalem oynatmak** hem maharet, hem kamu sorumluluğu, hem de algıda kusursuzluk gerektirir.

Olup biteni doğru ayrıştırmada ise seçicilik şarttır.

Fikir oluşturmamanın telaşı

Gazetecilikte kalem oynatmak ise, her şeyden önce **gerçekle** ve onu oluşturan **gerçeklikle** ilgilidir. Yani bu alanın yazarının **hayat terazisi** daha da hassas dirhemlere sahip olmalıdır. Bu nedenle bir köşe yazarı – magazinci de olsa- öncelikle **şüphe** üzerine oturtmalıdır zanaatını.

Günaydın Sabah'ın magazinci hanım kızlarından Şirin Sever, çarşamba günü *Telesiyej*'e –neden bilmem.. yeni bir fikir üretememekten belki.. yine *Telesiyej*'in fikir ve cümlelerini kullanarak- cevap vermeye çabalamış. Lakin, çarşamba günü *Telesiyej*'in yazılmasına sebep olan sansasyonel, –aslında başka bir gerçeğe sahip- hususları algılayamamakta istikrarlı hâlâ. Ya da içine düştüğü durumdan mesleki bir özeleştiri yaparak çıkmayı, kendine yakıştıramıyor belki de; *"Hah hah haaay, ay çok güleceğim geldi, benim mi espri anlayışım zayıf, yesinler.."* gibilerinden, doğrusu biraz ham, düşünceden ari, ama tam da beklenilebilir bir tepki verip, kendini savunmak için tek bir fikir bile oluşturmamanın telaşıyla konuyu dağıtıp; havan topuyla ölen kız çocuğuna kadar savurarak beceriksizce alan kaydırmaya çalışmış. (Aslında şehit analarından da bahsedebilirdi ya, akılcılığına gelmemiş olmamalı.) Bu arada sırası gelmişken gazete erkini de uyarıp, *'bu Telesiyej de size hiç uymuyor'*lara getirmiş: *"Taraflın yayın yönetmeni, kendi gazetesinde 'Ayol espri yaptılar, anlamıyorsun' diye TV kritiği yapılmasından nasıl rahatsız olmuyor bunu anlamıyorum"* diyor.

Anlamaması çok normal; çünkü ne öyle bir şey söyledim (lakin, bir başka köşe yazarı söyledi bunu, \$\$ karıştırmış olmalı, ne dikkatsizlik..) ne de o manaya çekilebilecek bir başka cümle var o yazıda; tam aksine 'bu işin şakası olmaz' dedim ve Müjde Ar'ı bu esprisinden ötürü –anlayan için- ağır bir biçimde eleştirdim, bu yapılanın dezenformasyonu düşündürebileceğini belirttim. Kaldı ki, yazının başlığı dahi *Müjde Ar'ın tuhaf şakası ve dezenformasyon olgusu*. (Dezenformasyonun ne olduğunu ve tehlikelerini de bir başka derste anlatırım artık.)

Bütün köşecikler için...

Sezen Aksu'nun **avukatı** olarak benim itirazım (böyle bir **anlama zorluğu** çekildiğinde, anlaşılamayan herkesin avukatı olurum, hem de seve seve), magazinci hanım kızın, Müjde Ar'ın anlattığı bu hikâyenin tamamıyla hayal mahsulü olduğunu **anlamaması**na ya.. hâlâ da bunu kavrayamamış görünüyor. Aslında bu kadar zahmete girip, satırları alt alta sıralayacağına, gazetecilik yapıp, Sezen Aksu'nun bayramda Türkiye'de olmadığını öğrenseydi –ki, bunu öğrenmek bir telefona bakar, kaldı ki Sezen Aksu'nun resmî web sitesinde de bu konuda bir duyuru yayınlanıyor şimdi-, Müjde Ar'ın programında söylediklerinin sadece şaka amaçlı kurgu olduğunu – benim de karşısında olduğum yersiz bir şaka- ve sadece onu bağladığını anlardı. Ve hâlâ papağan gibi, "Müjde Ar bir anısını anlattı, ikisi kafayı çekip, Başbakan'ı arayalım demişler, ne ayıp ne ayıp" tarzı bir hava tutturmazdı.

Şirin Hanım, **"Her konudaki espriye gülüp geçsene canım** muamelesi yapılmaz. Yapılmamalı" diyor *Telesiyej*'e yazdığı cevapta.

İşte ben de öyle yaptım, onun yazısına bile gülüp geçmedim, ciddiye aldım ve bu yazıyı yazdım, sadece onun için değil, her aklına geleni tartmadan, düşünmeden yazan, içinde hiçbir fikir kırıntısı taşımayan bütün köşecikler için.

Capisci?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hülya Avşar Soruyor' da.. ne soruyor, nasıl soruyor?

Telesiyej 12.10.2009

Aslında durum bambaşka.

Sunucunun ehliyetsizliği değil bence söz konusu olan.

Tam aksine, kanalın ehliyetsizliği bu; yeterli olmayan bir birikimi, sırf popüler bir kimliği var diye Türkiye'deki siyasi tartışmaların ateşine atmak ve program sunucusu yapmaktan kanal sorumludur zira.

Hülya Avşar, her an –Türkiye'nin bu özel durumunda- kıran kırana geçebilecek, içeriğinde bir siyasi-ideolojik tema da bulunan *Hülya Avşar Soruyor* adlı programında hangi algıyla, hangi sosyo kültürel birikimle bir tartışma yönetebilir ki?

Hülya Avşar sormasa daha iyi olacak bence.

Zira soru sormak, çivisi çıkmış bu dünyayı yeniden yörüngesine ve dengelerine oturtmaktır. Bunun için de sormak, ama doğru soru sormak gerekir.. ve soru sormak en önemli sorumluluklardan biridir bana göre.

Soru gevşek sorulmamalıdır; soru boyutsuz sorulmaz ayrıca; soru hele background sahibi olmadan hiç mi hiç sorulmaz!

İnsanın kamu karşısında soru sorarken dizleri titremelidir.

Soru, kalitesiyle ya da kalitesizliğiyle bir TV kanalının itibarını ilgilendirir çünkü; kimden çıkmış olursa olsun.

Ve bu durum her şeyden daha önemlidir. Seyircinin medyaya olan güveni ya da güvensizliği söz konusudur zira.

Hülya Avşar soru sormasa daha iyi olur!

Zira aldığı cevapları algılamada da zorlanıyor biraz.

Hızlı yorumlamada ise sapla samanı karıştırıyor iyice.

Sorularına gelince.. geçen hafta yayınlanan programındaki –özellikle- bir sorusu, konuğunun stüdyoyu terk etmesine ve programın vakitsiz bitirilmesine neden oldu.

Konukları: Yaşar Nuri Öztürk ve Tunceli Bağımsız milletvekili Kamer Genç'ti.

Hülya Avşar, Yaşar Nuri Öztürk'e, "Siz biraz önce 'dua edelim ki bu iktidar bitsin' dediniz. Artık duaya kaldı işiniz. Sizler de biliyorsunuz! Daha güçlü birilerinin Tayyip Bey'den sonra gelmesi mümkün mü sizce?" diye sorunca, Yaşar Nuri, "Siz gene aynı şeyi yapıyorsunuz. Lütfen yapmayın! Burada beni kullanarak AKP'ye yağcılık yapmayın" dedi.

Hülya Avşar, "Alakası yok," diye diretince, Yaşar Nuri, "Alakası var," dedi. Hülya Avşar, bu defa da, "Kimi güçlü görüyorsunuz diye soruyorum," deyince, Yaşar Nuri Öztürk, programı terk etti. Neticede o bir parti lideriydi. Bir parti liderine, böyle provokatif soru sormanın sonuçları bellidir aslında.

Avşar, Genç'le konuşmaya devam etmeye çalıştı ama program ani bir şekilde kesilerek gece haberlerine geçildi. Haberlerden sonra ise Yiğit Bulut'un eski bir programı yayınlandı.

Kanal ve sunucusu, bu projede Kavuklu ve Pişekâr olamamışlar.

Aslında bir televizyon programının her programında öncelikle kanal konuşur; kurum kimliği konuşur; kurumun bizzat kendisi konuşur. Sunduğu kişinin kimliği ve birikimiyle konuşur.

Hanımlar beyler, program tasarlamak, program üretmek, sunucu seçmek, ciddi iştir.

Capito?

(Hülya Avşar'ın programı hâlâ devam ediyorsa, merak edenler için bu akşam saat:23.00'te.)

***Olacak O Kadar* ve bir türlü yenilenemeyen mizahımız!**

Türkiye'de taşlar yerinden oynamaya başladıkça her taraftan takke düşüp kel görünmeye başladı artık.

Tuluatın da ezeli ve ebedi muhalifliği ideolojik sulara –tarihinde ilk defa- boğulmaya başladı ne yazık ki.

Belki de ilk defa evrimini ve devrimini kaybetmeye başladı mizah; konservatif değerleri, çağ atlamama değerlerini savunur oldu.

Oysa mizahın karşısında malzeme olarak yararlanacağı bir hazine yatıyor bugün. (Bkz. Siyasi kürsüler.)

Bir süredir mizahımız kendini yenileyemiyor.

Mizah diye ortaya çıkan ürünler, negatif anlamda karikatürleşmeye başladı. Bunların en son örneği Fox Tv'de yayınlanan Levent Kirca'nın son *Olacak O Kadar* programıydı; ulusal tezgâhlı, şablonik, köşeleri hiç yontulmamış bir mizah çabasının iflası gibiydi.

Olacak O Kadar, ayrıca değerler açısından kusurluydu; tam anlamıyla dekadın ve banaldı aslında.

Seyrederken utandım.. o kadar estetikten, güzellikten ve seyredilebilir olmaktan uzaktı çünkü. Yakın

zamanlarda mizahsızlık boşluğunu örnek sayılabilecek düzeyde doldurmaya çalışan *Olacak O Kadar*, şimdi ne yazık ki tarihin akışına ters bir çabalama kaptan ben gidemem durumuna düşürmüş kendini.

Son program, yürüyüş bandında ilerlemeye çalışan; anlayışı, algısı ve kavrayışı değişmiş yorgun bir mizah ustasını sergiliyordu.

Sezen Aksu'nun Kürt açılımıyla ilgili yarattığı mini zelzele, bu programda da dezenforme ve depolitize edilmeye çalışıldı.

Ama başarısız bir biçimde.

Komik değil, gülünçtü sadece.

Mizah da, yara aldı böylece.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumsal mağduriyet ve intikam kültüründen yararlanma projesi: 'Ezel'

Telesiyerj 14.10.2009

Ezel'i seyrettim.

İlk üç bölümünü de.

İzlenme raporlarına baktım sonra.. ve bu durumu çok ciddiye aldım. Çünkü hem tümde hem de AB grubunda en fazla izlenen dizi *Ezel*'di pazartesi akşamı.

'Tutkuyla sevdiğim yalnız ve güzel ülkem insanların hangi dürtülerle en çok bu diziyi seyreliyorlar acaba' diye tefekküre daldım.

Dizide intikam bir üst değer olarak ortaya çıkarılıyor ve ince ince işleniyordu.

Bizim seyirci intikam duygusunu mu seviyordu acaba?

Sevebilir.. ama baş karakterin hayatının belirleyeni olan intikam duygusunun kaidesi boştu; o intikama neden olan kaynakta –hem de ilk bakışta göze batan- ciddi bir inandırıcılık problemi vardı. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir insan tipinden, kültüründen, –dizideki gibi- kankalık düzeyinde bir yakın arkadaşlıktan böyle planlı programlı bir habaset çıkmazdı çünkü.

Hikâyenin gerçekliği yok

Yani, çocukluktan beri birbirini tanıyan, çok seven ve kollayan üç arkadaşın ikisi birlik olup; kumarhane soyup, güvenlik görevlisini öldürüp, durumdan habersiz üçüncü yakın arkadaşın üzerine atmaz. En yakın arkadaşları, kendi işledikleri bir suçtan otuz beş yıl hapse mahkûm olurken; çaldıkları paralarla Kıbrıs'ta beş yıldızlı otel satın alıp, üst düzey bir hayat kurup, hapisteki arkadaşın sözlüsüyle de evlenip, keyif çatacak ve onu hiç mi hiç hatırlamayacak kadar zalim bir insan türünün gerçek hayatta bir tekabülü var mıdır?

Böyle şeyler olabilir tabii.. ama hayat yoluna birlikte çıkmış insanlar arasında değil, hele bu coğrafyada hiç değil.. ancak birbirini az tanıyan ya da hiç tanımayan insanlar arasında tezgâhlanabilir bu tür komplolar.

Dolayısıyla *Show TV*'nin yeni dizisi *Ezel*'in hikâyesinin, yani olabilirmiş gibi sunulan **gerçeğin** hiçbir **gerçekliği** yoktur.

O halde neden en çok *Ezel*'i seyrediyoruz son iki haftadır?

İntikam duygusunun –inandırıcı olsa da olmasa da- her türlüsüne delice bir yakınlık mı duyuyoruz?

Toplumca sınıf atlamak için deli divane mi oluyoruz; hangi yolla olursa olsun, yeter ki sınıf atlayalım, markalar giyinip kuşanalım, pahalı otellerimiz olsun, ahırlarımızda irili ufaklı, hem sert hem yumuşak huylu atlarımız olsun mu istiyoruz?

Eh bunlara sahip olurken de artık birkaç kumarhane soyup, bazı güvenlik görevlilerini de aradan çıkarırız haliyle, ne gam mı diyoruz?

Yoksa biz yapamıyoruz, bari yapanları seyredelim rahatlayalım konseptinden mi reyting topluyor *Ezel*?

Arkadaşlar neden *Ezel*'e bu kadar bayıldınız?

Ezel yakışıklı (Kenan İmirzalıoğlu), *Eyşan* güzel (Cansu Dere) diye mi yoksa?

Bu da vardır tabii.. ama bence esas olan; *Ezel* dizisinin, toplumun mağduriyet ve intikam kültüründen yararlanan, bu toplumsal birikimi ve duyguyu kaşıyan bir plan projesidir.

Böyle bayıla bayıla seyrederken, bunları da zihninizin bir köşesinde tutun, bir de bu gözle bakın derim ben.

Zarf tamam, ya mazruf?

Ezel'in bir dizi olarak zanaatına gelince.. düzgün çekilmiş, yer yer sarksa da iyi kurgulanmış, oyuncuların işini doğru yaptığı –özellikle Cengiz rolündeki Yiğit Özşener'in, Ali rolündeki Barış Falay'ın mükemmel bir oyunculuk çıkardığı- bir yapım bu.

Yani zarf iş görür.

Ama mazrufa gelince...

Sanki irili ufaklı çarklardan oluşturulmuş bir makine çalışıyor *Ezel*'de. Hayattan uzak, dolayısıyla duygusu olmayan, seyrettikten sonra insanda manga duygusu bırakan; çünkü bu coğrafyaya ve bize ait hiçbir duygu ve değer taşımayan; mekanik ilişkiler, çözümü mekanik bir dramaturjisi olan, –matematik değil- makineleşmiş ritme sahip bir dizi *Ezel*.

Reyting sonuçlarını görünce o kadar derin tefekküre dalmam da bundan işte.

Paparazzi sorunsalı ve Sibelcanvari magazin yatırımları!

Kurumsallaşmış net bir iş tarifi olmadan "işimiz bu" denilebilir mi?

Bu topraklarda kolayca denilebiliyor!

Medyamızın magazin muhabirleri, yarattıkları tahrik, hatta tacizden sonra sıkıştırıldıklarında hep "işimiz bu" deyip sıyrılıveriyorlar.

Magazin muhabiri olabilmek için nasıl bir ehliyet ve kariyer gerekir onun da net bir tarifi yoktur pek bizde ya o da ayrı.

Ama olmak zorundadır artık!

Aksi halde bu iş bir **lümpen** işi olup çıkar.

Geçtiğimiz günlerde biri hafif, diğeri ise neredeyse bir faciaya yol açabilecek kadar ağır iki paparazzi olayı yaşandı. Birincisi Levent Kırca, ikincisi ise Timuçin Esen ile ilgiliydi.

Günümüzde en önemli kent terörü, **magazin terörü** olmaya başladı artık. Bunun da kaynağı habercilik anlayışıyla ilgili bence; muhabir, haberin kaynağına gitmiyor, haberin kaynağını bizzat kendisi üretiyor çünkü; şu veya bu biçimde taciz edip, olay çıkararak hem de.

Böylesi daha kolay ve garanti tabii.

Ve ne yazık ki birileri hâlâ, "Hepimiz aynı camianın içindeyiz, hepimizin birbirimize ihtiyacı var. Çocuklar da ne yapsın, görev icabı, karda kışta soğukta bekliyorlar, onlar da insan, ben şahsen onlara anlayış gösteriyorum" gibilerinden **Sibelcanvari** magazin medyası yatırımı yaparak, alan kaydırılıyorlar.

'Kamuya açık alan' bahanesi

Aslında Timuçin Esen örneğinde olduğu gibi, magazin muhabirlerinin tacizkâr hali, bütünüyle kendilerinden de kaynaklanmıyor; medyamızın çarpık kurumsallaşmasından kaynaklanıyor. Muhabirler, müdürleri ne isterse onu yapıyorlar çünkü. Biraz da bireysel düzeyde durumdan vazife çıkarıp, kraldan çok kralcı davranıyorlar.

Magazincilerin çalışma yöntemleri, aksiyon filmlerindeki kaçma kovalama sahnelerini aratmıyor; ünlü kaçıyor, magazinci kovalıyor! Bu arada **kamuya açık alan bahanesi** de, çoktan Batı dünyasında kadük olmuş durumda. Örneğin AHİM, izni olmadan fotoğraflarının çekilip, bir dergide yayınlanması sonucunda dava açan Prensess Caroline’i haklı bulmuş ve “Bireylerin kamuoyuna açık bir yerde bile olsa özel hayatını koruma hakkına sahip oldukları”na karar vermişti. Ayrıca California’da eyalet meclisinin bir anti-paparazzi yasası çıkardığını da biliyoruz.

Yani artık bizdeki gibi yürümüyor bu işler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Bu Kalp Seni Unutur mu?’ dikkatle izlenmesi gereken bir dizi

Telesiyej 17.10.2009

Bu coğrafyada yaşanmış darbeleri ve diğer etnik faşizan girişimleri konu alan kültür-sanat çalışmaları ve –az sayıdaki- TV dizileri, bu insanlık dışı vahşetleri betimlerken, **kıyımın özünü** ve bu özü oluşturan parametreleri net bir biçimde seyirciye aktarıyor mu acaba diye düşünürüm hep.

Show TV’nin *Bu Kalp Seni Unutur mu?* adlı yeni dizisi, yakın tarihin resmî olarak unutturulmaya çalışılan; silahlı, işkenceli, idamlı bir dönemini anlatıyor. İlk bakışta, yaşananların o dönemin kuşağının belleklerinde yeniden tazelenmesi, yeni kuşağın da olup bitenlerden haberdar edilmesi ve hatta belleğine kazınması için faydalı bir girişim eseri olarak değerlendirilebilir bu dizi.

Gerçeğin özüne ulaşılmalı

Ancak, 12 Eylül cunta darbesinin uluslararası bağlantısı, yani darbenin planlanmasında ve hazırlanmasında ABD’nin rolü (ABD yönetiminin darbe gecesini, Başkan Jimmy Carter’a “bizim çocuklar Türkiye’de darbe yaptı” demesi filan..) daha ilk bölümde açığa çıkarılmalıydı bence; dizide oldukça başarılı bir biçimde sergilenen **görünürdeki gerçeğin** özüne de ulaşılmış olurdu böylece; yani bu darbe, dizinin daha ilk bölümünde **esasıyla** konumlandırılmış olurdu o zaman. Ve seyirci de, 12 Eylül’ü bütün boyutlarıyla (iç ve dış), daha yolun başındayken kavrama sürecine girmiş olurdu. Bu önemli hususun, dizinin sonraki bölümlerinde işlenmesi ihtimali var tabii; ancak, başlangıçta sağlanacak etkiyi ve kavrayışı yaratması artık çok zor; sadece anlatımdaki doğal akışın her hangi bir halkası gibi olacak bu konuda anlatılanlar.

Bu Kalp Seni Unutur mu? 12 Eylül **militerliğinin** sivil hayata olan zorbalığının ruhunu oldukça başarılı bir biçimde ortaya koyuyor; daha ilk bölümünden –özellikle biçimsel olarak- iyi işlenecek, zanaatı titiz bir dizi olacağı işaretini veriyor.

12 Eylül, aynı zamanda bir insanlık bilançosuydu. Ancak bu bilanço, bir insanlık ayıbıydı; hem sayı itibariyle hem mana itibariyle hem de dünya hegemonyasını elinde tutanların pragmatik faşizmiyle ilgili bir bilançoymuştu.

İşte bu yüzden de, böyle bir dizinin dramaturjik çalışmasında, dramanın güçlü bir başlangıç yapması ve aynı zamanda seyircide vicdani-duygusal bir etki yaratması bakımından, bu bilançonun sayısal dökümünü daha ilk dakikalar içinde vermekte yarar vardı bence.

İşkence sahneleri çok başarılı

Dizinin zanaatına gelince.. işlenmiş olan dönem ambiyansı, dekor-kostüm çalışması, ışık uygulaması, oyuncu yönetimi, belgesel görüntülerin kurgu içinde yer alması, –Kenan Evren’in sesinin monoton (lup) tekrarı dışında- oldukça özenli ve zahmetli bir yapım *Bu Kalp Seni Unutur mu?*.

İşkence ve hücre sahneleri ise, TV dizi tarihine geçecek kadar başarılı bence.

Dizide Cemile’yi canlandıran Melis Birkan ve Sinan rolündeki Bülent İnal çok dikkat çekici bir oyun sergiliyorlar; her iki oyuncu da oynamadan oynuyor adeta. Tabii bu konuda yönetmenin (Aydın Bulut) de payı büyük.

Dizinin danışman kadrosundan Murat Belge, Mümtaz Türköne, Fehmi Kuru, Ertuğrul Kürkçü, Tuğrul Eryılmaz ve Yasin Aktay’ın, dizinin gelişen bölümleri içinde 12 Eylül’ün aktarılmasında siyasi-ideolojik-uluslararası boyutların layıkıyla sunulmasını sağlayacaklarına inanıyorum.

Henüz bunun başarılı olduğunu söyleyemem çünkü.

‘Yaprak Dökümü’nde ütöpik değinmeler!

Evet.. son iki bölümde var böyle bir şey.

Ama Türkiye gerçeğine uymayan ütöpik değinmeler bunlar.

Şevket’in, Cem’le ortak olduğu inşaat şirketinin tam sayfa ilanları yayınlanmaya başlayınca, Ferhunde’nin gazeteleri arayıp, Cem Aydınoglu’nun bir hortumcuyla ortaklık yaptığını duyurması, bunun da önce gazetelerin internet sitelerinde yayınlanması, sonra da gazetelerde yayımlanacağını ima edilmesi filan, Türkiye’nin gerçeğine uymuyor.

Peki bu olmuş mudur hiç?

Merkez medya –en büyük reklam verenlerinden-, ülkenin dev holdinglerinden birinin sahibinin oğlunun ortağıyla ilgili böyle olumsuz bir haberi, herhangi biri telefon edip ihbar edince, o dakika birinci sayfadan manşetten verir mi?

Merkez medya, ne zamandan beri reklam verenlerinin şirketlerine doğrudan zarar verecek olan eski çamaşır

haberlerini ortaya dökme cesareti gösteriyor?

Görmeyeli değişmiş demek bizim merkeziler de.

Sistem, çürük halka kabul etmez –gerçekten çürük halka olsa dahi-.

Gerçek sorunu anlamak

Drama grubunun senaryo oluştururken, sistemle ilgili analizlerinde sistemin güç ve menfaat dengelerini doğru analiz etmesi gerekir her zaman. Çünkü sorun, erdem ya da erdemsizlik sorunu değil, paranın gücünün zedelenmemesi sorunudur.

İyi niyetle akla gelen çözümler, doğru ve iyi eserler veremeyebilirler bazen. *Yaprak Dökümü*'nde karşımıza çıkan ütopyik değinme de böyle bir şeydi işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Masal-doğa-şifa ve cazibe: 'Kış Masalı'nın önü açık

Telesiyej 19.10.2009

Kış Masalı istikrarlı bir gelişme gösteriyor.

Dramanın duygusu gittikçe oturmaya başladı çünkü. Zaten başından beri seyircinin duygusunu sömürmeyen bir diziydi *Kış Masalı*.

İlişkiler gittikçe daha da derinlik kazanmaya başladı son bölümlerde; yüzeysel yakıştırmalar, yapıştırmalar yok öyle. Eforik anlatımdan uzak, sakın ama iç dinamikleri ahenkli ve güçlü bir dizi *Kış Masalı*; işlediği problematiğin dozajı iyi ayarlı, seyircinin yüzüne çarpmıyor yerli yersiz.

Özellikle doğa-insan buluşmasındaki dengeyi çok iyi tutturduğu için izlemekten hoşlanıyorum *Kış Masalı*'nı; ve bu çizgi korunursa, işin doğa ve doğallık tarafına ağırlık verilirse, tiryakilik yaratabileceğini düşünüyorum.

Masal-doğa-şifa (otçuluk).. bunlar Anadolu uygarlıkları içinde dışı kültür unsurları. Ve birbirlerini tamamlayan, adeta birbirlerine kenetlenmiş kadim ana unsurlar. Dizideki doğayla ilgili şifacılık, hem orijinal, hem de doğru bir seçim. Tıbbın ortaya çıkmasında ve gelişmesinde şifacı kadınların tarih içinde özel bir yerleri var. *Kış Masalı*'nın başkarakteri Esmer'in bence bu geleneği daha da dikkat çekici bir biçimde sürdürmesi gerekir. Çünkü *Kış Masalı*'nı diğer dizilerden farklı kılan önemli bir kültür unsurudur bu; böyle yaparsa, özellikle Anadolu kadın seyircisini daha da yakalayabilir gibi geliyor bana.

Kış Masalı'nın önü açık. Böyle diziler yavaş yavaş sevilir ve tiryakilik yaratır. Yeter ki, ikide bir yayın günü ve

saatleriyle oynanmasın.

Geçen hafta perşembe 22.20'ye alındı ve bu değişiklik yeterince duyurulmadı, buna rağmen izlenme oranı – önceki haftalara göre- çok da fazla düşmedi. (Kanal yöneticilerinin yerinde olsam pazar 20.00'ye *Aşk Bir Hayal* yerine, potansiyeli çok daha yüksek olan *Kış Masalı*'nı koyardım; izlenme oranını çok daha fazla yükseltirdi bu değişiklik.)

Bursa'nın çevresindeki köylerde, muhteşem bir doğa içinde çekilen *Kış Masalı*'nın, tam Türkiye'nin ihtiyacı olan çapta ve profilde bir dizi olduğunu daha önce de belirtmiştim. Bizim gibi ülkelerin ihtiyacı, büyük bütçeli şaşalı yalı dizilerinden ziyade, mütevazı ya da orta çapta bütçelerle çekilen, içeriği ve biçimiyle zanaatı titiz, zevkle izlenecek tv dizileridir bana göre. Gül Oğuz'un başarıyla yönettiği *Kış Masalı*, bu kategoride bir dizi. Başrol oyuncularının cazibesine ve başarılı oyunculuklarına da bakınca, bu dizinin ilk bölümden itibaren daha da çok sayıda seyirci tarafından izlenmesi gerektiğini düşünüyor insan.

Bu noktada da iletişim noksanlığı çıkıyor karşımıza; kültürel boyutuyla, kısmi magazin boyutuyla, set dışı çevre ilişkileriyle, lobi yönetimiyle, gündem yaratarak ve devamlılık sağlayarak gerekli olan bir ilişki ve iletişim yönetimidir bu. Minimum gerekli bir iletişim stratejisi kurulmadan yayına sokulan diziler, –bu dizi bolluğunda- kaderleriyle baş başa kalıyorlar; zaman verilirse, kendilerini kendi güçleriyle kabul ettirebiliyorlar seyirciye.

Kış Masalı'nda da bu böyle olacak bence.

Merkez medyanın mütemmim cüz'üdür magazin medyası

Magazin medyası, merkez medyanın mütemmim cüzlerinden biridir.

Merkez medyanın karakteri, ruhu, duruşu velhasıl kimliği ne ise, magazin medyasının da karakteri, ruhu, duruşu, kimliği aynıdır.

Magazin medyası bir **kanat medyadır**; ana medyanın, merkezin bir kanadıdır –diğer kanat da spor medyasıdır-.

Bu durumda magazin medyası, kendi başına buyruk hareket eden, bağımsız davranan, bütünüyle inisiyatif sahibi değildir; mutlaka temel işaretleri merkezden alır. Yani örneğin saldırıyorsa, bu saldırının dozunu bile merkezi erk **işaretler**.

Uğur Yücel'in başına gelen, sadece bir **muhabirin**, bir masa başı yaratıcısının işi değildir.

Uğur Yücel'in başına gelen, sisteme ait bir densizlik ve kötü niyet sonucudur; aynı zamanda magazin medyasının entelektüel sermayesinin ne kadar diplerde yüzdüğünün de bir ispatıdır tabii.

Fatih Akın'ın çektiği, kendisinin de rol aldığı, *New York I love You* filminin galası için New York'a giden ve cuma günü Türkiye'ye dönen Uğur Yücel'in, *97 bin liralık vergi borcu yüzünden Amerika'ya kaçtı* haberlerinin yaratıcısı merkez medyanın **kurumsuzluk** kültürüdür aslında.

Gidişinin ardından medyada çıkan haberleri duyan Uğur Yücel, "Ortada kaçma diye bir şey yok. Onlar ne yazarlarsa yazsınlar. Bizim işimiz, dizilerimiz, hayatımız orada. Cuma günü döneceğim Türkiye'ye" demişti.

Ve döndü de.

Ne olacak şimdi?

O haberleri uydurup uydurup yazanlara ne gibi bir müeyyide uygulanacak?

Ve kim uygulayacak?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ekranlardaki kana kan intikam modasının son ürünü: 'Nefes'

Telesiyej 21.10.2009

Hayat bu kadar mı **serbest atış** algılanır?

Gerçekler bu kadar mı gerçeklikten uzak tartılır?

Dramaturji denilen şey bu kadar hesapsız kitapsız mı kurgulanır ve uygulanır?

Konumuz, atv'nin yeni şaheseri: *Nefes*.

Nefes, intikam hissiyle kaynayıp coşan çellist bir genç kız.

(TV ekranlarında yeni sezonun yükselen trendi **intikam** olacak demek! *Nefes*, tıpkı *Ezel* gibi, ana teması yine **intikam** olan bir dizi. Bu defa intikamcı, *Ezel*'deki gibi bir erkek değil; bir kadının intikamını seyredeceğiz *Nefes*'te.)

Nefes'in gözü göz değil, daha ilk bölümden anladık bunu!

İnandırıcı değil

Cinsi cazibesini kullanarak, zamanında annesini babasından boşatarak evlenen Yahya'yı ayartıp, oğullarından birini de kendine âşık ederek, hem annesinden hem annesinin kocası Yahya'dan intikam alacağa benziyor.

Bu biraz yadırgatıcı tabii; neticede bir sanatçı olarak yetiştirilmiş olan Nefes'in duygu ve düşüncelerinin incelmış olduğunu düşünüyor insan doğal olarak. Zamanında başından ne geçmişse geçmiş –bu ne kadar trajik olursa olsun- bir **çellistin** bu kadar primitif ve sıradan bir yol seçerek –kadınlığını kullanarak- intikam planlaması, **insani gelişim** gerçekliğine pek uymuyor. Üstelik bu intikam arzusunun maddi temeli de pek inandırıcı değil; çünkü önünde sonunda annesi o kişiyle evlenmiş ve mutlu bir yuva kurmuş; bir **aşk** söz konusu yani.

Bu kadar yıl bu intikam duygusu neden beslenip büyütülmüş o zaman diye soracak olursanız:

Nefes çocukken, babasının müvekkili ve aile dostları olan Yahya'yı, annesi Mehveş'le öpüşürken görmüş meğer. Mehveş, bir süre sonra âşık olduğu Yahya için babasını terk edip gitmiş. Nefes, Yahya ile evlenen annesinden nefret ederek büyümüş. (Niye ki? Aç susuz kalmamış, maşallah tuzu kuru, babası tanınmış bir avukatmış, yediği önünde yemediği ardında, koca konakta yaşamış, eh annesi de onu silip atmamış; görmek istemiş ama, Nefes istememiş onu, buradaki problematiği anlamak biraz zor ya, üstünde durmayalım artık.) Aldatıldığı için çok acı çeken babası Şamil, bize aktarılanlara göre defalarca intihara kalkışmış ama başaramamış.

Aradan yıllar geçmiş, Nefes artık başarılı bir çellist olmuştur. Tam bütün acıların dindiğini düşünürken, babası bu defa intihar girişiminde başarılı olur ve ölür.

Ama ne zaman?

Tam da kızının başçellist olduğu ilk konserinden sonra. (Bir erkek, karısı kendisini terk edip başka bir adamla evlendi diye 17 yıl sonra intihar eder mi yavru?)

Hepimize kolay gelsin!

Nefes, bu kaybının ardından, annesi Mehveş ve kocası Yahya ile 17 yıl sonra ilk kez karşılaşır. Mehveş ve kocası, artık yalnız kalan Nefes'e, birlikte yaşamalarını teklif eder. Bu teklif, kendi hayatına yapılanlar için bir intikam fırsatı gibi gelir genç kıza. Annesinin, Yahya ve oğullarıyla birlikte yaşadığı yalıya taşınmayı kabul eder. Bu yazı yazıldığında ikinci bölüm henüz yayınlanmamıştı ama, ilk bölümün finalinden anlaşılan odur ki, Mehveş, kendi hayatından çalınanları, annesinin hayatından çalmayı planlayarak bir intikam alma buhranına kapılmıştır. Son sahnede –Yahya'nın onu izlediğini bilerek- yatak odasının kapısını ardına kadar açıp, dekolte geceliğinin yırtmaçlarından fırlattığı bacaklarının arasına aldığı çellosunu öylesine şehvetle çalması da bundandır işte.

Yani, önümüzdeki bölümlerde başımıza gelecekler belli olmuştur şimdiden.

Hepimize kolay gelsin!

Hadise'nin bacakları çorap reklamına uygun mu

Her ünlü kişi, her ürüne ya da hizmete uygun düşer mi?

Düşmez tabii!

Bir ürün ya da hizmet kendini tanıtırken, kendi özelliklerini ve vaadini sunarken, artık söyleyecek bir sözü kalmamışsa, toplumca bilinen itibarlı bir ünlünün desteğini alabilir tabiatıyla.

Ancak bu ünlü kişinin, ürün ya da hizmetin temel özelliğine uygun olması gerekir.

Son günlerde ekranlarda dönen bir çorap reklamını hayretle izliyorum mesela.

Penti çorap markası, ünlü desteğini bu yıl Hadise'den almış; çoraplarının yeni modellerini onunla tanıtıyor.

Çorap-bacak ilişkisi, amaçlanan seyirci etkisini elde edebilmesi için, bacağın her şeyden önce ince, uzun ve **mevzun** olması gerekir; ünlü bir kişi, bacakları ancak estetik bir görüntüye sahipse, çorabı iyi **taşır** çünkü. Bu da kadın seyircide bir özdeşleşme yaratır haliyle ve tüketici tercihini o markadan yana kullanır.

Fazla sert bir mizansen

Hadise'nin bacakları, hem estetik hem de fizik olarak çorap reklamına hiç uygun değil ne yazık ki.

Penti için pek talihsiz bir seçim olmuş bana göre.

Ayrıca koreografide de, çorap kültürüyle ilgili belirli bir yumuşaklık yakalanması gerekirken, aksine, gereğinden fazla sert ve köşeli bir mizansen uygulanmış; böylece, potansiyel tüketicide bir **kararlılık** efekti yaratılmaya çalışılmış.

Ama hiç olmamış bence!

Penti reklamları şov olarak da pek özgün ve yaratıcı değil zaten; orijinallerini çok seyrettiğimiz eklektik filmler. Marka imajı ve vaadi olarak da, potansiyel tüketicide Hadise'nin kullanılmasından ötürü kalıcı bir **iz** bırakması da çok şüphelidir bence.

Velhasıl, Penti reklamları hiç estetik değil.

Kime yarıyor peki?

Ürüne az, Hadise'ye çok yarıyor bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalan diziler bu coğrafyada neden bu kadar revaçta

Telesiyej 24.10.2009

Her şey yalan bu dizilerde.. çoğu dizide her şey külliye yalan!

Hadi ben iş gereği seyre diyorum, mecburum bir yerde, siz neden yutuyorsunuz bu kuyruklu yalanları hiç anlamıyorum.

Var mı böyle 'upstairs-downstairs' durumları Türkiye'de? Sürü sürü hizmetçiler, kâhyalar, şoförler filan ayrıca? Kişi başına bir adet personel düşüyor yavu *Aşk Memnu*'da!

Sonra, evin içinde kahvaltıya bir karış topuklu ayakkabılarla, en abiye kıyafetlerle tıkr mıkır inen, gün boyu binbir çeşit kıyafet değiştiren kadınların yaşadığı yalılar mı var bizde?

Var mı böyle bir angutluk?

Öyle yüksek burjuvazi var mı diyorsunuz Türkiye'de? Öyle yüksekinden vazgeçtim, burjuvazi var mı? Öyle yalı-malîkâne hayatları var mı peki bu topraklarda, adım başı rastlanacak kadar fazla hem de? Öyle ya.. hemen her dizide var bunlardan zira!

Nedir bu *Aşk Memnu*'ya deli divane olma halleri Allah aşkına?

Hem böyle bir jestüel ve işaret okumama var mıdır yeryüzünde? Yani ufacak bir yalıya tıkmış yedi personelin hizmet ettiği altı kişilik bir aile içinde yasak aşk yaşanacak; o kadar bakışma, tenhada öpüşme, serada sevişme filan.. koca anlamayacak ne olup bittiğini!

Var mı böyle bir angutluk?

Diyelim ki var!

Öyle bir zat, yani böylesine Allahlık biri, koskoca bir holdingi yönetebilir mi peki?

Bir de ilginçtir, bizim dizilere bakıyorum da, çok şükür yüzme havuzu olmayan bir ev kalmamış ülkemizde. Bir zenginlik, bir zenginlik, bolluk bereket almış yürümüş, kapıda domuzumuz eksik bir nevi. (Allah korusun IMF bu dizileri görüp de, 'biz size değil, siz bize destek olun' demesin sakın!)

Hem sonra bu kadar silah, bu kadar cinayet, bu kadar katil ruhlu acımasız insan bolluğu da neyin nesi?

İntikam modeline bak!

Son Bahar dizisinin son bölümündeki intikam bombalarına dolanma fantezisine ne diyorsunuz peki?

Var mı böyle bir bireysel intikam modeli?

Böyle dijital bombalı zincirli düzenekler, örgütsel tuzaklarda olur diye bilirdik. Hangi ağabey kız kardeşinin karşılıksız aşkı yüzünden ölümünün intikamını böyle bombalı cinayetlerle almaya kalkışır?

Yalan, her şey yalan kardeşler! Ne öyle *Ezel*'deki gibi insanın en yakın arkadaşları sevgilisiyle birlik olup, kumarhane soyup, adam öldürüp, suçu üzerine yıkıp, 35 yıl hapse mahkûm olmasını sağlayacak ifadeler verip, sonra da yürüttükleri paralarla Kıbrıs'ta beş yıldızlı otel alıp, bir de üstelik hapiste çürüyen kankanın sözlüsüyle evlenip keyif çatar; ne de *Canım Ailem*'deki gibi yirmi yıl önce kaybettiği aşkını tekrar bulup da, binbir güçlüğü aşip evlenmeye karar verdiği bir sırada, o yirmi yıllık yalnızlık sırasında, müstakbel kocasının –haliyle- bir kadınla ilişkisi olduğunu ve o ilişkiden de bir kızı olduğunu öğrenince, evlenmekten vazgeçmeye kalkar! (Hatırlatırım, Meliha'nın gelgit duyguları tam bir istikrara kavuştu derken, neden bilmem aniden evden fırlayıp, çocuk parkına gidip, Samim'le kızını birarada görünce, buna bir de kızını almaya gelen Şehnaz eklenince, yine bozum olmuş, parmağındaki yüzükle oynamaya başlamıştı –ki, biz biliriz bundan sonra bizi bekleyenleri-.

Aristoteles'den öğrendiğimize göre sanatta ve zanaatta betimleme olayında **mimesis**tir (taklit) önemli olan; bu olmadan seyircinin gerçek bir **katarsis** (arınma) yaşaması mümkün değildir.

Bizim dizilerimizde ise bırakın **mimesisi**; en basit bireysel, toplumsal, tarihsel temel gerçekliğe uyan, bir miktar eli ayağı düzgün dramaturjik çalışma bile yok. (İstisnalar hariç).

Yoksa, **epik** takılıyorlar da biz mi anlamıyoruz dersiniz?

Şüphelenmeli miyim sizce?

Gerçek bir popüler spor kültürüne yer yok mu

Kimin haberi oldu?

Dünya Büyükler Eskrim Şampiyonası'nın, Türkiye'de, Antalya'da 30 eylül - 8 ekim tarihleri arasında gerçekleştirildiğinden kimin haberi oldu?

Dünyanın pek çok yerinde eskrim sporu popüler bir spordur ve ilgi uyandırır.

Türkiye Eskrim Federasyonu, belki Antalya'da yapılan bu şampiyonanın uluslararası tanıtımına ve iletişimine aktif olarak katılmıştır.

Ancak, **ulusal**da hiçbir varlık gösteremediği kesin.

Futbolun aşırı fanatikleştirildiği Türkiye'de galiba diğer sporlara pek yer yok.

Basketbol ve voleybol dışında altmıştan fazla spor federasyonunun olduğu Türkiye'de, eskrim federasyonu kitleyle ilişki kuramamış, göstermelik bir federasyon adeta –aynen diğerleri gibi- .

Tabii medyanın bu dünya şampiyonasını sahiplenmeyişi de ayrı bir şaşırtıcı husus ya, o da ayrı. Oysa yine

Türkiye’de 38 yıl önce yapılan Dünya Şampiyonası zamanın medyası tarafından övgüyle ve ilgiyle karşılanmıştı.

Sistemin popüler kültürü içinde sanayileşmiş ve siyasallaştırılmış futbol dışında gerçek bir popüler spor kültürüne yer yok bu coğrafyada.

Son Dünya Büyükler Eskrim Şampiyonası’ndan bunu anlıyoruz.

Ne yazık ki!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT’nin ‘Bahar Dalları’, dönemin en iyi dizilerinden

Telesiyej 26.10.2009

Bahar Dalları, düzgün bir drama; gerçek ve gerçeklik ilişkisini iyi kurmuş. İnsani ve toplumsal boyutları doğru konumlandırılmış. Özellikle organ bağışlama, can kurtarma gibi, bu topraklarda çok düşük ilgi gören vicdani sorumluluklar, dizide örnek bir davranış olarak sunuluyor; ama bağırıp çağırmadan, mütevazı bir düzeyde dikkatimizi çekerek yapıyor bu.

Biliyorum, *Bahar Dalları*’nı yazmakta geciktim biraz; yarın akşam 21.35’te (TRT) 6. bölüm yayınlanacak artık, *Bahar Dalları* ekibine bir özür borcum var bu yüzden. Ama bu arada sezonun yeni dizileri, eteklerindeki taşları döktüler bir bir, gecikme bu bakımdan işe yaradı, kıyaslama imkânı doğdu çünkü böylece.

Bahar Dalları, sıcak bir dizi; özellikle başroldeki oyuncular (Sumru Yavrucuk ve Altan Erkekli), duygu derinliği dikkatle ayarlanmış dozajıyla, örnek alınacak, hatta incelenecek bir **oyun** kuruyorlar. Sumru Yavrucuk ve Altan Erkekli, bu diziyi ete kemiğe büründürmüşler adeta; ruh katmışlar. Dizide yer alan diğer oyuncular da, beklenenin üzerinde bir performans gösteriyor bence. Özellikle Altan rolündeki Ümit Olcay’ın oyunculuğunu çok beğendim.

Bahar Dalları, aynı zamanda dayanışma kültürünü de sunuyor seyircinin dikkatine; organ bağışından yararlanmış olan insanlar biraraya gelip madden ve manen zor durumda olan kızını kaybetmiş bir anneye bütün güçleriyle destek oluyorlar.

Seyretmeyenler için *Bahar Dalları*’nın şu ana kadar olan hikâyesi özetle şöyle: Güzide (Sumru Yavrucuk), eşi Ekber’in (Altan Erkekli) yıllar önce aniden ortadan kaybolmasından sonra, babadan kalma konağını butik otele dönüştürmüş, kızı Bahar’la birlikte yaşamaktadır. Bahar, uluslararası bir müzik bursunu kazandığını öğrendiği gün, evinin önünde faili meçhul bir cinayete kurban gider. Güzide’nin hayatı bir kâbusa dönüşür. Evden çıkmaz, yemek yemez, kimseyle ilişki kurmaz, oteli de kapanır sonunda. En yakın arkadaşı Bilge’nin (Nurcan Eren) çabaları, eşi Ekber’in geri dönüşü (gerçi henüz onunla görüşmeyi kabul etmemiştir ama..) ve daha önce hiç tanımadığı, ama kızının organlarını bağışladığı dört kişinin onu bulması ile hayata yeniden sarılmaya (öncelikle onların yardımıyla otel açılır) ve kızının katilini bulmaya çalışacaktır. Ama ona yardım eden bu genç

insanların aslında kızının organlarını taşıdığını bilmez henüz.

Bahar Dallar, zanaat olarak da başarılı bir dizi; yönetmen Hakan Gürtop, oyuncu yönetiminden kamera ve ışık yönetimine, yapım sonrası işlemlere kadar uzanan profesyonel bir başarı gösteriyor. Özellikle yakın plan (yüz) kadraj duygusu dikkate değer doğrusu.

TRT'nin genellikle çizgi altı dizilerinin yanında bu dizi çizgi üstü değerlere sahip olarak da dikkat çekiyor ayrıca. Keşke TRT bu kalibrede yapımlar yayınlasa hep.

Matematiği, dramaturjik çalışması doğru bir dizi *Bahar Dallar*.

Bana göre bu sezonun en seyredilmeye değer dizisi.

TRT, keşke bu kalibrede yapımlar yayınlasa hep.

Biz çok şahaneyiz ama, ah işte endüstrimiz yok!

Habere göre (*Sabah Günaydın*) bir oyuncumuz şöyle buyurmuş: *"Oyunculukla, yetenekle ve drama ile ilgili biz de çok şahane şeyler yapıyoruz. Belki onlardan daha iyi oyuncularımız, onlardan daha iyi yönetmenlerimiz var ama, tabii onlar bu işi tamamen endüstri haline getirmişler... Çalışma düzeni konusunda da sektör olmuşlar."*

Onlar denilen kişiler: Amerikalı sinemacılar.

Bu kelamı eden ise, oyuncu Nehir Erdoğan.

Nehir Erdoğan, Aclan Büyüktürkoğlu'nun Amerika'da çektiği *Meleğin Sırları* (Broken Angel) filminde başrol oynamıştı ya geçen yıl; işte bu vesileyle Amerikan sinemasının tomografisini çekiverme fırsatını da bulmuş; çekmekle kalmamış, Türkiye ile kıyaslamış ve kararını vermiş: Biz onlardan daha iyiyiz. Onlar sadece, *"oradaki çalışma şartları ve insani koşullar çok önde"* olduğu için böyle de söylemiş.

Havasından suyundan mı bilinmez, her Amerika'ya giden Amerika dönüşünde bir şeyler söylüyor, bir konuşkanlık bir konuşkanlık: "Niye orada doğurdum?" "Oğlumu, kızımı niye orada okutuyorum?" "Nasıl marka oldum?" ya da Nehir Erdoğan gibi önemli bir tespitte bulunup, **anlamlı** bir karşılaştırma çırpıştırılıyor ayaküstü.

Oyuncularımızın ve yönetmenlerimizin kabiliyet açısından bu kadar ileride olmaları ve uluslararası camiada Amerikalı meslektaşlarına bile nal toplatabilecekleri hususu üzerinde ehemmiyetle durmamız gerekir kanımca.

Aydınlanmamız için tabii.

'Es-Es' neden mafyozo bir dramaya sığındı

Telesiyej 28.10.2009

Yazık oldu.

Es-Es çabucak tıkanıdı.

Mafyozo bir dramaya sığınmak zorunda kaldı.

Diziye bakarsanız mafya, Eskişehir'e yuvalanmış durumda. Tek bir restoran, bar yok ki, Marlon Brando'nun (Coppola'nın *Baba's*ındaki) fevkalade kötü kopyası olan o mafya babası haraç almasın (kendisi kira diyor).

Zorlama dış dinamikler

Oysa dizide Eskişehir'in yeni çehresini gördükçe, bir hafta sonu gidip dolaşmaya heveslenir olmuştum; ama, baktım ki mafya kol geziyor her yerde, vazgeçtim. Neticede nereden belli, bir restoran, kafe ya da barda kira tahsilâtı sırasında çatışma çıkıp çıkmayacağı? Her hangi bir köşede Azmi ile Tercan'ın –ya da onlara muadil başka iki mafya üyesinin- kapışmayacağı? (Yok, ben canımı sokakta bulmadım. En iyi *Kış Masalı*'nın çekildiği o şahane mekânlara, Bursa'ya, Cumalıkızık'a filan gideyim. Hiç değilse mafya kurşununa kurban gitme tehlikesi yok. Olsa olsa dağda bayırda gezerken boynuzlu yılanlarla karşılaşırım. Eh, Esmer oralardaysa bana yardımcı olur, iki ot kaynatır sürer artık, kalkarım ayağa.)

Hayır, benim anlamadığım şu: Diziye hareket sağlamak için illaki güçlü bir dış etken, bir fiziki çatışma (kavga, dövüş, silah, işkence vs.) gerekmez aslında; hareket sağlamak demek, dramaturjik olarak hayatın özünün iç dinamiklerinde yer alan **akışları** netleştirip, bir miktar da altlarını çizip, zaman, mekân, durum çerçevesi içinde hızlandırmak demektir. Yani; **çatışmayı** estetik olarak dramaya dönüştürmektir. Dinamikleri yoğunlaştırıp, biçimlendirmektir aynı zamanda. Yoksa tıkanıldığı yerde zorlama dış dinamikler kullanılarak –ki buna en uygun ve kolay çözüm mafyozo konulardır- **aksiyon yaratmak**, kısa bir süre için etkili ve geçerli olabilir, ancak yine kısa süre içinde seyirciye baygınlık da verebilir tabii.

Ki, öyle oldu.

Son bölümü seyrederken sıkıldım, dizide Uras'ı canlandıran Ahmet Rifat Sungar'ın oyununu muhteşem bulmama rağmen zorlanarak seyrettim.

Kimseye rahat yok bu topraklarda!

Es-Es'in dramaturjisinin bir diğer zafiyeti de –tabii ki tıkanıklık nedeniyle-, laftan anlamaz, arsız zengin çocuğu Gürel'in, Uras'ın bulduğu her işi bozarak onun işten atılmasını sağlaması –ki bu da en kolay çözümdür tabiatıyla-. Gürel, eski kız arkadaşı İrem'in, Uras'a gönlünü kaptırmasını hazmedemez bir türlü, anladık da.. anlamadığımız şudur; kız, kendisini sevmediğini, istemediğini çok açık bir dille ifade etmişti müteaddit defalar

Gürel'e; e o zaman Uras'ın peşinde bu kadar ısrarla dolaşıp, onu durmadan işten attırması, ne kazandıracak ki kendisine? Hem sonra Uras'ın İstanbul'dan, mahalleden eski sevgilisi Menekşe'nin de Eskişehir'e gelmesi, Uras'ın İrem'e yanık olduğunu görünce de, İrem'in eski sevgilisi arsız Gürel'le işbirliği yapması ne kadar akla yakındır arkadaşlar? Yani bir dizi kahramanı da olsa; arsız, sorumsuz bir zengin veledi ya da düşüncesiz bir varoş kızı da olsa, hiç mi sağduyu olmaz insanda?

Hem biz ne zaman bu kadar intikamcı olduk yavu?

Bakın dizilere.. kendisine haksızlık yapıldığını düşünen herkes, ilk dakikadan itibaren intikam planları yapmaya başlıyor. Herkes birbirinin kuyusunu kazıyor; dizilerde görünen o ki, kimseye rahat yok bu topraklarda!

Bizim gerçeğimiz bu mudur peki?

O zaman hepimiz tetikte mi olmalıyız? Bilmeden, farkında olmadan birilerinin tavuğuna kışt demiş olabiliriz çünkü.

Aman ha dikkat!

'Bir Bulut Olsam'ın Düriye Hanım'ı avukatını değiştirmeli!

Dizilerde hukuki bilgiler verilirken çok dikkat etmek gerekiyor, izleyenleri yanlış yönlendirebilir çünkü.

*Bir Bulut Olsam'*ın son bölümünde evini terk eden Düriye Hanım, Aslan Bey'den ayrılmaya karar verir; ama yokluğunda, kocasının Bahar'ı eve getirdiğini öğrenince, oğullarının da etkisiyle boşanmaktan vazgeçer ki, malda mülkteki hakları kaybolmasın, kocası satıp savıp, Bahar'a yedirmesin. Ama Düriye Hanım'ın avukatı buna karşı çıkar. Düriye Hanım'a ayrılmasının kendisi için yararlı olduğunu anlattığı sahnede, 2002 yılında yürürlüğe giren Yeni Türk Medeni Yasası'nda **yasal mal rejimi olarak edinilmiş mallara katılma rejimine** atıfta bulunarak, "Evliliğiniz boyunca kocanızın edindiği servetin yarısı sizin" der. Oysa Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 10. maddesinde şöyle der: "Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş olan eşler arasında bu tarihe kadar tabi oldukları mal rejimi devam eder. Eşler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bir yıl içinde başka bir mal rejimi seçmedikleri takdirde, bu tarihten geçerli olmak üzere yasal mal rejimini seçmiş sayılırlar."

Kanunun da belirttiği gibi o tarihten, yani 2002'den sonra.

Yeni kanuna göre Düriye Hanım, Aslan Bey'den boşanırken, kocasının sadece 2002 yılından sonra edindiği malların yarısını hak eder. Kanunun kabul edildiği tarih olan 2002 yılından önce edinilmiş olan mallar, sahiplerinin üzerinde kalır (Mal Ayrılığı Rejimi'ne göre). Buna göre avukatın, Düriye Hanım'ı yönlendirmesi yanlıştır. Zira Aslan Bey ve Düriye Hanım orta yaşı geçmiş insanlardır ve en azından otuz yıllık evlidirler. Dolayısıyla Aslan Bey, 2002 yılından sonra hiç mal edinmemiş; servetini o zamana kadar yapmış bile olabilir. Hal böyleyse ve Düriye Hanım, Aslan Bey'den boşanırsa eline hiçbir şey geçmez.

Düriye Hanım, avukatını mı değiştirse acaba!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kasaba' dizisi ve sır saklama kültürüne özenmek...

Telesiyej 31.10.2009

Kolektif sır saklama, daha çok Hristiyan kültürünün (hatta katolisizmin) hususiyetlerindendir.

Özellikle **lokali** ilgilendiren bir sır olduğunda, sınırlı sayıda insanla ilişkilendiğinde, yani dışa kapalı bir topluluğa (köy, kasaba..), özellikle de etik alana ait bir sır olduğunda; kilise kurumu, topluluğun **çözülmemesi** adına sırrı saklamada sosyal bir dayanışma kültürü empoze eder ve topluluğuna başarıyla uygulatır bunu.

Herkes bilir.. ama ağızlar fermuarlıdır.

Bir diğer sır saklama da, mafya ya da siyasi-ekonomik çıkar esaslı gizli örgütlerin alt-kültürlerinde yer alır. Bu tür sır saklamalar, aslında Batı işidir ve Ortaçağ kökenlidir. Yani karanlıktır.

Bizim coğrafyada ise, bu durum oldukça aydınlıktır!

Daha doğrusu gevşektir.

Yani sır saklamak kurumsallaşamamıştır bu topraklarda (bkz. Son ayların gündemine), gerek de yoktur zaten.

Ayrıca sırları bir biçimde ifşa etmekten de zevk duyarız biz.

"Benden duymuş olma" deriz bir de. Hem konuşalım isteriz, sır vermenin tadına varalım, kaynatalım, köpürtelim, konuyu mümkün olduğunca dallandırıp, budaklandıralım; hem de **fail meçhul kalsın**, bu gevezelik hiçbir şekilde cezalandırılma ihtimaliyle karşı karşıya gelmesin, beleşçi bir zihniyetle zevkini sürelim, ama bedel ödemeyelim.

Sahici hiçbir şey yok

Kasaba ölçeğinde bir sır dayanışması varken, sırrın gizlenmesinde sır dolu davranışlar sergilemek; sakladığı sırlara lüzumundan fazla dikkat çekmek; bir nevi, bende sır var, bende sır var hal ve tavırlarına girmek, **sır kültürünün** de aksine bir eylem değil midir yavru?

E o halde nedir bu *Kasaba* dizindeki durum, arkadaşlar?

Sanki bütün kasabanın ortak sermayesi **sırmış** gibi bir jestüel içine girmek de neyin nesi?

Sanki bir zamanlar, bütün kasaba ahalisi, kasaba meydanında toplanmış, tartışmış ve gizlenecek her neyse o konuda ortak karar almış.

(Hayır, korkuya dayalı bir ağalık düzeni de görünmüyor ilk bakışta; ki, korku belasına topluca sırra sadık kalıyorlar diyelim.)

atv'nin yeni dizisi *Kasaba*'da, –ırgatlar dışında- sahici hiçbir şey yok anlayacağınız.

Ayrıca dizideki işaretler ve semboller de insanı canından bezdiriyor; boş yere İtalyan sinemasının dönem filmlerine özenmeler.. yıllar önce terk edilmiş konaktaki o salon.. şömine, tepesindeki tozlu ayna, üzeri beyaz örtülerle örtülmüş birkaç mobilya, köşede bir eski sandık, içinden çıkan gıcır gıcır beyaz abiye elbise.. konağın içindeki çekimlerde uygulanan sormayın gitsin bir Viscontivari ışık yapısı.. annesini kaybetmiş küçük kızın bulduğu annesini kaybetmiş yavru kaplumbağa.. kasabanın ermiş havalı yaşlı bakkalına emanet edilmiş koca bir anahtar ve bitişik konakta, Sufi havalarda ney çalan kalbi kırık, sır dolu mühendis –ki o, “*sağduyulu, kasabada sözü geçen, modernliği ve muhafazakarlığı dengeli bir biçimde içselleştirmeyi başarmış dul bir adamdır*” diye tanıtılıyor atv'nin sitesinde-.

Gerçekliğe dayanma zorunluluğu

Tanıtım yazısında, dizinin başkarakteri Yağmur'un bu tuhaf kasabaya düşüşü de şöyle özetleniyor:

“Yağmur varlıklı bir ailenin kızıdır. İtalya'da yaşamaktadır. Anne babası öldükten sonra ablasının kocasının bütün serveti batırması ve kanser olan ablasının ölümüyle, Türkiye'ye döner. Döndüğünde beş parasız kaldıklarını öğrenir. Üstelik eniştesi hapse girmiş ve ablasının küçük kızı Eylül ortada kalmıştır. Aile avukatları bu hengamede gözden kaçan bir arsanın tapusunu Yağmur'a uzatır.”

Gözden kaçan tapu, Hatay civarı bir kasabada koskoca bir taş konak ve uçsuz bucaksız bir tarım arazisine aittir. Dramaturji çalışmaları sırasında sormak kimsenin aklına gelmemiş midir, bu devasa konağın ve uçsuz bucaksız arazinin tapusu nasıl gözden kaçır diye?

Gerçeğin çok anlama çekilebilirliği olgusu, onu ait olduğu gerçeklikten uzaklaştırmaz hiçbir zaman. *Kasaba* dizisinde sunulan gerçek(ler) de –sırlı ya da sırsız; kurgusal ya da somut-, önünde sonunda temel bir sosyokültürel, hatta tarihsel bir gerçekliğe dayanmak zorundadır tabiatıyla.

Talat Bulut ve Murat Ünal'ın...

İlk iki bölümünü izledikten sonra, seyirci *Kasaba*'nın hangi gerçekliğiyle –dolaylı da olsa buluşacak- diye düşünüyor insan.

Bu durum net bir biçimde ortaya çıkmadığından, gerçeğin oldukça başarılı temsilcisi olan mevsimlik işçilerin drama olgusu da havada asılı kalıyor ne yazık ki; yama gibi, eklemsiz duruyor ve sahiciliğini de kaybediyor böylece.

Kasaba dizisinin zanaatına gelince.. henüz iki bölüm izledik, bu konuyu daha sonra konuşuruz, ama Talat Bulut'un ve bilhassa Murat Ünal'ın oyunculuklarının önünde saygıyla eğildiğimi de belirtmek isterim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizi oyuncularını, oyuncululuğa farklı bir yorum getiriyor!

Telesiyerj 02.11.2009

Bir oyuncunun icra ettiğı **oyun**un kaynağında, insanlığın en **saf** hallerinden biri vardır bana göre.

Oyun, kültürden daha eskidir çünkü.

Hollandalı tarihçi Johan Huizinga, insanın en önemli tanımlarından biri olan **homo faber** (üreten insan) kadar önemli bir başka tanımının da **homo ludens** (oyun oynayan insan) olduğunu söyler.

Oyun, toplumsal bir eylemdir zira; oyuna katılanlar (oyuncular), önünde sonunda toplumsal bir fonksiyonu yerine getirirler.

Ama aynı zamanda **ciddi** bir şey de değildir oyun; son derece disiplinli, hangi şartlar içinde olursa olsun **amatör ruhlu**, oynayan ve seyreden, –trajedi bile olsa– nihayetinde **eğlendiren** bir 'eğlence'dir; aslında oyun, kendi meşrebi içinde ciddiyeti içerir ama ciddiyet oyunu dışlar.

Profesyonel hayatta, bir oyuncunun ciddi ciddi oynaması, oyunu (oyununu) kasar. Ve bu kasma, oyuncuyla seyirci arasında bir **üniforma** gibi, yaklaşılamaz bir bariyer inşa etmiş olur.

İçinde var olduğumuz coğrafya, oyunun ve oyuncululuğun **hası**yla ilgili, duygusu ve vicdanıyla ilgili, toplumsallığıyla ilgili, **jestus**la ilgili, önemli bir hazine sunuyor bize.

Bir ucu köy seyirlik oyunlarında, bir ucu tuluat tiyatrosunda; bir ucu perde oyunlarında, bir diğer ucu da dengbejlerde olan, aslında çok geniş bir yelpazeye sahip oyun-gösteri olgusu, günümüz oyuncularının modern oyun kurarken yararlanacakları bir hazinedir. Bu kaynak, yararlanmak isteyen oyunculara, modernite içinde otantik olabilmeyi sağlayacak çok önemli bir potansiyele sahiptir.

Sinemamızın bazı örneklerinde ve televizyon dizilerinin –az sayıda da olsa– bazı başarılı uygulamalarında, ciddiyeti disiplinin yerine koymuş, jestüeli abartmış ve illa ki **manalandırılmış** bir oyun tarzı yerine –ki, hayattan kopuktur bu tarz–, hayatın olup bitenlerini gözlemleyen ve bu gözlemi bilgi birikimiyle buluşturan yeni bir oyun yöntemine rastlıyoruz artık; yeni bir oyuncu kuşağı –sayıları sınırlı da olsa– hayatı yeniden betimlerken, karakteri **içselleştirmeyi** ve bunu sunarken de altını çizmeden, abartmadan, seyirciye geçirmeyi başarıyor bence.

Bu tür oyuncululuğa yol açanlardan biri de *Aliye* dizisiyle popülarlığı artan Nejat İşler'dir bana göre. Nejat İşler,

tv dizisi oyunculuğuna farklı bir **sükûnet** ve derin bir yorum getirmiştir.

Tv dizilerindeki oyunculuklar son dönemde gözle görülür bir farklılık ve iyileşme göstermeye devam ediyor.

Mesela *Es Es* dizisinde Uras'ı canlandıran Ahmet Rifat Sungar, bana göre son dönemde tv'nin öne çıkarttığı en başarılı oyuncularından.

Ayrıca *Hatırla Sevgili*'de parlayan ve *Aşkı Memnu*'da başarısını sürdüren Beren Saat, *Melekler Korusun*'un Özgür'ü Selin Şekerci, *Canım Ailem*'in Ali'si Ozan Güven ve Meliha'yı canlandıran Şebnem Bozoklu, *Kapalıçarşı* dizisinin genç oyuncularını Mert Fırat ve Olgun Şimşek, ayrıca *Kış Masalı*'nin Esmer'i Duygu Yetiş, *Kasaba*'da Haydar'ı oynayan Murat Ünalmış, *Bu Kalp Seni Unutur* mu dizisinin Cemile'si Melis Birkan, *Düğün Şarkıcısı*'nda Bayram'ı canlandıran Umut Kurt, *Hatırla Sevgili*'nin Necdet'i Okan Yalabık başta olmak üzere daha birçok oyuncu, yorumlarıyla, kalıplaşmış bir oyunculuk ezberini bozdular.

Ve böylece seyirciyle de yeni bir oyun-oyuncu-seyirci ilişkisi kuruldu.

Tv dizilerinin en yararlı yönü de bu oldu belki.

Sonuç, oyun özgürlüğüne kavuştu!

Ebru Şallı ve ehliyetsiz konuşmalar...

Şimdi ortalık yatıştı biraz ya.. geçen hafta kıyamet kopmuştu magazin dünyasında, Ebru Şallı "şişmanlar çirkindir" deyince. Bu kızcağız, pek önünü arkasını düşünmeden konuşuyor işte. Hayattaki tek amacı; ince, ama çok ince –bir deri bir kemik demek daha doğru- bir kadın olmak (bu nasıl bir amaç yavru) ve öyle kalabilmek, bunu anladık; durmadan spor yapıyor, sağlıklı beslenme konusunda olur olmaz, kulaktan dolma fikirler veriyor, hatta programlar da yapıyor (yaptıranlar utansın), şimdi de pilates dvd'si çıkarmış, reklamını yapmak için kilolu kadınları küçümsüyor, hatta erkeklerin kilolu kadınları hiç beğenmediğini söylüyor. (Nasıl bir araştırma yapmış, ya da yaptırmış acaba?) Erkekler, "beğenmiyoruz kardeşim biz kilolu kadınları" mı demişler acaba, söylediklerinden hiç kuşku duymadan konuşup durmuş çünkü. Ama kıyamet kopunca da, ben söylemedim demiş önce, sonra video kayıtlar ortaya çıkınca, bu defa ağlayarak sağı solu aramış, özür dilemiş filan.

Her neyse.. bu saçmalıklardan bol miktarda mevcut magazin aleminde.

Ama sağlık-spor-diyet ilişkisi, aslında bilimsel bir ilişkidir ve ancak akademik uzmanlık sonucu kamuya önerilerde bulunulması gereken bir konudur. Yoksa bir **beden** sorunu değildir. Konu, son analizde bir beden ve güzellik durumuna indirgendiğinde, –dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi- sistemin kitleleri oyalaması, hatta apolitize etmesi projelerinden biri haline gelir bu.

Ebru Şallı gibi ehliyetsiz kimselere, sağlık-spor ve diyet konusunda, konuşmalar, tv programları ve dvd'ler yaptırmak da, böyle riskli sonuçlar doğurabilir işte.

Sağlığın, magazinleştirilmesi yerine, magazin sağlıklı bir hale getirilse, bu saçmalıklarla uğraşmaz kimse.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadın televizyon seyircisi TV açılımını başlattı!

Telesiyej 04.11.2009

Bazen kazan kaynamaya başlar ama **kazan**ın sahibi bu kaynamayı fark etmez.

Halkın tabirindeki *artık kazanı kaynadı* ifadesi, tehlike çanlarının çaldığının imasıdır aslında.

Bu tesbit ve halkın bu tesbite uygun davranışı **esastır**. Çünkü buna göre ya satın alır ya da reddeder halk.

Epey bir süreden beri, TV kanallarımızda boy gösteren TV dizilerinin kültürel bir erozyon içinde oldukları, toplumun değerler manzumesine yeni değerler katmadıkları gibi, mevcut değerleri de bozuk para gibi harcadıkları, etik davranışlara titizlik göstermedikleri, ayrıca bazı kadın programlarının da kurmaca olduğunun anlaşılmasıyla itibar kaybettikleri ve yalan yanlış bilgiler verdikleri ve bütün bunların toplamından özellikle kadın seyircinin rahatsız olduğu yazılıp çiziliyordu.

İstanbul Bağcılar Belediyesi'nce birkaç gün önce düzenlenen toplu düğün münasebetiyle ilginç ve aynı zamanda anlamlı, hatta kıssadan hisse çıkarıcı bir durum yaşandı.

Yeni gelinler, topluca şu yemini ettiler: *"Tüm dizileri ve senaryodan ibaret olan kadın programlarını izlemeyeceğime ve televizyon bağımlısı olmayacağıma söz veriyorum."*

Yeni damatların yemini de şöyleydi: *"Şans oyunları ve kahvehane kültüründen uzak duracağıma söz veriyorum."*

Sayısal olarak küçük ama anlamsal olarak çok büyük bir işaretti bu bana göre.

Bu iki yemini, sosyolojik, psikolojik ve özellikle etik olarak araştırıp, büyük dersler çıkarmak gerekir. Bunu da planlayacak olanlar, en başta medya erki ve televizyon kanalları yönetimleridir tabiiyle.

Ayrıca tüm eğitim kurumları, özellikle iletişim fakülteleri, bu vahim durumu ders konusu yapmaları gerekir bence.

İşaret fişeği yakıldı!

Televizyon erkinin şiar edindiği, "ne yaparsam, ne yayınlarsam bu halk, bu seyirci körü körüne kabul eder" dönemi bitti.

Şimdilik sınırlı da olsa televizyon seyircisi açılımı başladı.

Söz konusu belediye için “o partinin, şu partinin” gibi bahanelere sığınılmaması gerekir.

Bu açılım, yavaş ve istikrarlı büyüyebilir. Artık her manada satırlar arasını okumanın zamanı geldi de geçiyor bile.

Bu toplumda yaşanmamış ya da eser miktarda yaşanan hayatları, normal yaşanan hayatlar gibi göstermek, hiçbir zaman yaşanmayacak ilişki modellerini ezelden beri yaşıyormuş gibi sunmak, aşklarla holdingleri, holdinglerle silahları anlamsızlıklar havuzunda buluşturma marifetleriyle, programcılık ve yayıncılık yapmak, elbet bir gün **maymun gözünü açtı durumuyla** karşılaşacaktı zaten.

Anlayana o gün, bugündür işte.

Nikah törenindeki yeminleri, asla lokal ve küçük bir tepki olarak algılamamak gerekir. Zira bu tepki Türkiye bazında büyüyebilir, dalga dalga yayılabilir hatta.

Daha şimdiden reyting hesapları, derinden gelen bir darbeye sarsılmaya başlamış olabilir.

Elektronik medya erkini, kadın seyirci ya batırır ya çıkarır çünkü.

Kadın seyirci, TV açılımını başlattı işte!

Bir hukuki hata da *Küçük Kadınlar*’dan

Bu televizyon dizilerinin hukuk danışmanları yok mudur yavru?

Hukuksal mevzularda, konu neyi icap ettirirse ona uygun biçimde atıp tutuyor senarist kardeşler.

Bakarsanız çoğunun –belki de hepsinin- jeneriğinde bir danışman hukukçu da bulunuyor aslında; ama çekim telaşı içinde senaryoyu onaylatmak, en azından hukuki bilgilerle ilgili bölümleri doğrulatmak için bir zaman yaratılamıyor herhalde.

Geçenlerde *Bir Bulut Olsam*’ın Düriye Hanım’ını, boşanma konusunda verdiği bilgilerle yanlış yönlendirmişti avukatı; en az otuz yıldır evli olan Düriye Hanım’a **boşandığınız takdirde evliliğiniz boyunca edinilmiş malların yarısı sizin olur** demişti ki, bu yanlıştı. *Telesiyej*, daha önce bu hataya değinmiş; “2002 yılında yürürlüğe giren Yeni Türk Medeni Yasası’na göre Düriye Hanım, Aslan Bey’den boşanırken, kocasının sadece 2002 yılından sonra edindiği malların yarısını hak eder. Kanunun kabul edildiği tarih olan 2002 yılından önce edinilmiş olan mallar, sahiplerinin üzerinde kalır” demişti.

Bir hata da *Küçük Kadınlar* dizisinin geçen hafta yayınlanan bölümünde vuku buldu. Stajyer avukat Ali, Armağan’a, on yedi yaşındaki kız kardeşi Yeliz’in –yeni kanuna göre-, yasal temsilcisinden izin almadan evlenebileceğini söyledi ki, bu yanlıştı; evet, evlenme yaşı yeni yasaya göre 17 oldu; (daha önce kızlar için 15’ti) ancak, yasal temsilcinin izni olmak şartıyla.

2002 yılında yürürlüğe giren yeni Medeni Yasa'nın 16. maddesine göre: "Küçük, yasal temsilcisinin izni olmadıkça evlenemez." (*Yasa, 18 yaşın altındakilerden küçük diye bahseder.)

Yani *Küçük Kadınlar*'ın 17 yaşındaki kahramanı Yeliz, yasal temsilcisinin izni olmadan evlenemez.

Ama dizide evlendi.

Hem de 24 saat içinde yıldırım nikâhı ile.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yok mu başka bir problematik elinizde

Telesiyej 07.11.2009

Evleniyoruz, yok evlenmiyoruz, hadi yüzük seçelim, aman ne mutluyuz, yok değiliz, Diloş senin kızın demek, al yüzüğü geri, Samim'in ne suçu var bunda, vermesem mi yoksa yüzüğü geri, aa Şehnaz Samim'in evinde, al o zaman yüzüğü geri, babam ne olacak, eh ona da söyleriz artık, nasıl söyleriz, öyle mi söyleriz, böyle mi söyleriz, oturarak mı söyleriz, olmazsa amuda kalkıp söyleriz, bol bol su içiririz önce, su midesini şişirir, aa midem şişti derken pat diye söyleyiveririz, amuda kalkmaya lüzum yok, baba ben Samim'le evlenmiyorum, babam katotoniye girdi, baba baba, e başka ne bekliyordunuz, baba bir şey söyle, yok söylemiyor, odasına gidiyor, babam nerede, babam kalp krizi geçirmiş, ah Samim ah, babam iyileşmezse sen görürsün bak!

Offff.. of ki of!

Canım Ailem'in canım kardeşleri, yok mudur başka problematik yavu, ki, sürüklesin diziye!

Hep aynı çelişkilerin etrafında dönmek bünyeyi de bozmuyor zahir!

Bu iki ailede, ya da çevresinde başka çelişkiler yaratılamaz mı acaba? Yani bizim ailede bile gün içinde daha fazla çelişki çıkıyor icabında; bazen bir liste çıkarıp dizi yapım ekiplerine postalasam mı diye geçmiyor değil aklımdan. Hem aile içi çelişkileri demistifiye etmiş olurum, hem yaşanırken bazen fevkalade sıkıcı olan çelişkilerden bir ticaretim olur, para neyin kazanırım belki; hem de dizilerdeki problematikler çeşitlenir bu vesileyle, ben de seyrederken daha az oflayıp poflarım. Bir taşla birkaç kuş vurmak da buna denir, tövbe lafın gelişi bu; ben kuş muş vurmam, vuranları da sevmem, ben doğaseverim, hayvanseverim ha, ona göre yani.. yeri gelmişken bunu da belirtiyim de, bir yanlış anlaşılma olmasın.

Suni teneffüsle yaşıyor

Samim'in, Meliha'dan ayrı olduğu o uzun yıllar içinde bir kadının koynuna girmiş olmasında ve o kadıncağızın tam da o gece hamile kalıp, Samim'den habersiz bebeği dünyaya getirip tek başına büyütmesinde, nedense

onca yıl bunu Samim'e söylememesinde, tam Samim eski aşkıyla evleneceği sırada Marmarislerden çıkıp gelip, 'bu çocuk senden' Samim demesinde, zavallı Samim'in ne suçu ve sorumluluğu var ki?

Ayrıca çocukları olan adamlar başka birine sevdalanıp evlenemezler mi?

Dizinin ihtiyacı olan problematikler bir yana, bir problem var bence **Canım Ailem**'de.

Epeydir suni teneffüsle yaşıyor! Doğal ömrünü tamamladı çünkü.

Tek bir sezon içinde başlayıp bitseydi, unutulmaz dizilerden biri olabilirdi *Canım Ailem*.

Ama böyle uzayınca hep aynı teraneyi izlemek zorunda kalıyoruz.

Bakmayın takıldığımıza, başka problematik yok mu diye.

Dizinin yapısı yeni problematlere de izin vermiyor aslında.

Yazar da ne yapsın o zaman?

Güzel bir hikâye bulmuş, yazmış. Ama kanal ve yapımcılar bir dizinin reytingi iyi gidince bitirmeye kıyamıyorlar bir türlü.

O zaman da böyle al yüzük ver yüzük durumları oluyor.. hem de haftalarca süren!

Sheraton Çeşme'nin bayram tatili ilanında takiye!

Takiye her alanda olabiliyor tabii.

Ama ticaret alanında yapıldığında devreye Türk Ticaret Kanunu giriyor.

TTK'nın 56. ve 57/3. maddeleri böyle hallerde duruma el koyuyor.

Sheraton Çeşme'nin, bayram tatili nedeniyle gazetelere verdiği ve internetten yaydığı ilanlar aynen şöyle; "Sheraton Çeşme bayram tatilinizi güzel bir hediyeyle süslüyor. Beş gece konaklayan tüm misafirlere Alitalia ile gidiş dönüş uçak biletleri de dahil Sheraton Roma'da, iki gece üç gün tatil hediye ediyor."

İlanın hemen altında koskocaman 175 TL yazıyor. İyice anlaşılсын diye bir de uçak fotoğrafı koymuşlar hemen yanına. 175 TL'nin tepesinde bir küçük yıldızcık var, 'aşağıdaki dip notu okuyun' kabilinden.

Okuyoruz; "175 TL; iki kişilik doğa manzaralı odalarda kişi başı fiyatı olup bu fiyata açık büfe kahvaltı ve açık büfe akşam yemeği dahildir. Beş gecelik deniz manzaralı ve familya oda rezervasyonları için geçerli olan bu promosyona Sheraton Roma'da iki gece üç gün konaklama, kahvaltı ve Alitalia ile uçak biletleri dahil olup, alan vergileri ve yer hizmetleri misafire aittir. Detaylı bilgi için arayınız."

Bir arkadaşım beğeniyor bu ilanı ve rezervasyon için arıyor. Ama öğreniyor ki, İtalya promosyonlu tatilin geceliği ilandaki gibi 175 TL değil, 195 TL. "Peki" diyor "ilanda neden yanlış rakam yazıyorsunuz?" Otelin rezervasyon bölümü, "ama telefon edenlere söylüyoruz" diyor.

İşte bu durum tam da TTK'nın 56. ve 57/3. maddelerinin kapsamına giriyor.

56. madde şöyle diyor; "Haksız rekabet, aldatıcı hareket veya hüsnüniyet kaidelerine aykırı sair suretlerle iktisadi rekabetin her türlü suistimalidir."

Ve 57/3. madde de şöyle diyor; "Kendi şahsi durumu, emtiası, iş mahsulleri, ticari faaliyeti veya ticari ilişkileri hakkında yanlış veya yanıltıcı malumat vermek veyahut; üçüncü şahıslar hakkında aynı şekilde hareket etmek suretiyle rakiplerine nazaran onları üstün duruma getirmek."

Ve TTK 58 vd. maddelerinde de, öngörülen hükümler dahilinde çeşitli hukuk ve ceza davaları açılabileceği belirtiliyor.

Sheraton Çeşme, bu ilanla muhtemel müşterilerini yanıltıyor ve rakipleri nezdinde haksız rekabet marifetiyle avantaj elde ediyor. (Bu da, kamunun dikkatine.)

Ayrıca, bir ilan hangi konuda olursa olsun, hangi mesajı verirse versin, her şeyden önce etik esaslı, şeffaf karakterli ve net ifadeli olmalıdır.

Sheraton Çeşme'nin kurumsal kimliğine hiç yakışmadı bu ilan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'nin yeni müzik kanalının vaadi ne olacak

Telesiyej 09.11.2009

Vaat yok, kanal mı var yoksa yine sadece!

TRT'nin yeni kanalının, müzik sektörünün ve izleyicisinin beklentilerine yanıt vermek amacıyla kurulduğu söyleniyor.

Pek genel bir gerekçe bu.

Ulusalıyla, bölgeseliyle, yereliyle 260 civarında televizyon kanalımız var bugün.

Türkiye gibi bir toplum için bu rakam –kaldı ki, gelişmiş toplumlar için bile önemlidir-, ne kadar büyük bir kültürel vaat sunuyor değil mi?

Ama bu vaatlerin ne kadarı gerçekleşebiliyor?

16 kasımda nur topu gibi yeni bir televizyon kanalımız daha doğacak: TRT Müzik.

Müzik merakımız, zevkimiz ve kabiliyetimiz, arz talep ilişkisinde, talep tarafında önemli bir varlık gösteriyor demek hâlâ; doldurulması gereken bir boşluk varmış meğer.

Resmî kurumumuz TRT, bu boşluğu yeni bir tv kanalıyla doldurmaya karar vermiş.

Müzik sektörünün ve izleyicisinin beklentilerine yanıt vermek amacıyla kurulduğu belirtilen kanal, diğerlerinden farklı olarak ne yapacak acaba?

Seyircinin müziği tüketmek konusunda yeni beklentileri olduğunu sanmıyorum çünkü. Neredeyse meteoroloji programlarında bile bir şarkıcı çıkarıp şarkı söyletecek duruma geldi zira, tv kanalları. Her kanalda her programda canlı müzik yapıyorlar; sohbet programlarında, yarışma programlarında çalıp, söylüyoruz işte durmadan.

TRT deseniz ona keza!

Hem klasik Türk musikisi, hem senfonik müzik, hem türkü, hem halk müziği, hem Batı müziği programları mevzun miktarda mevcut zaten.

O halde bu yeni müzik kanalının işlevi ve vaadi ne olacak?

Seyircinin müzik zevkini, müzik kültürünü geliştirecek mi?

Ona yeni ufuklar açacak mı?

Müzik konusunda bilinçli, analiz yapabilen, kıyaslama, karşılaştırma yapabilecek, Anadolu'nun müzik kaynaklarına yönelebilecek yeni bir seyirci-dinleyici kitlesi yaratabilecek mi?

Eğlendirerek öğretmeyi başarabilecek mi?

Diğerlerinden umudu kestik ama; TRT, müzik kanalı açtığı zaman insan bunları bekliyor haliyle.

Ezcümle –her zaman TRT konusu açıldığında değindiğim gibi- bu yeni kanalın felsefesi, konsepti, yani vizyonu ve misyonu açık seçik belirlenip, ilan edilmeli bence. Ki, bizler de ona göre bu yeni kanalı daha doğru algılayalım, tartıp biçelim, gerekirse de sonuna kadar destek olalım.

Ama bunları bilerek, böyle bir kimlikle tanışarak yapalım bunu.. aksi halde aynı kurumsal kimliksizlikle karşılaşır, aynı şeyleri yaşarız yine.

Hülya Avşar Soruyor, ama seyirci olmayınca...

Seyirci yoksa, soru sorulmaz!

Seyircin yoksa soru soramazsın!

Zira bir sunucunun soru sorması demek, seyirci adına davranması, yani seyirci adına soru sorması demektir. Bu durumda sunucu, aracıdır aslında. Aksi baş başa özel sohbet olur, ki bu da her yerde yapılabilir.

Televizyon seyircisinin duygu ve düşüncelerinde birikmiş olanları dile getirir sunucu.

Ve onun adına hareket eder.

Seyredilmeyen bir soru programının ne sorusu ne de doğru dürüst cevabı olur. İzlenmeyen bir programdan konuk da etkilenir çünkü.

Soru programına seyircinin gözü ve kulağı yönelmemişse, o program hem kör, hem sağırdır bir yerde.

Hülya Avşar Soruyor, Habertürk'ün umut bağladığı bir programdı. Geçen haftanın izlenme raporlarına bakılırsa, TÜM'de ilk 100'e hiç giremiyor. Pazartesi günü 1,2 reytingle AB'de 53. sırada, salı günü AB'de 1,1 ile 59. sırada. Çarşamba günü yine sadece AB'de 0,9 ile 67. sırada, perşembe ise 1.00 ile AB'de 67. sırada. (Medyatava)

Basındaki **köşeler** nasıl ki, o köşe yazarına ait değilse, yani manevi ve kültürel olarak aslında gazete okuruna aitse, aynı şekilde bir televizyon programı da aslında sunucusuna değil, televizyon seyircisine aittir. Ve televizyon seyircisi, o **yayın süresine** katılmıyorsa şayet, yani programın paydaşı olmuyorsa, o program artık kadük olmuş bir program sayılır.

Aynen *Hülya Avşar Soruyor*'da olduğu gibi

Program ilk başladığı günlerde Telesiyej yazmıştı: Yeterli olmayan bir birikimi, sırf popüler bir kimliği var diye Türkiye'deki siyasi tartışmaların ateşine atmak ve program sunucusu yapmak hatadır. Zira soru sormak, çivisi çıkmış bu dünyayı yeniden yörüngesine ve dengelerine oturtmaktır. Bunun için de sormak, ama doğru soru sormak gerekir.. ve soru sormak en önemli sorumluluklardan biridir, demişti.

Durum ortada.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ingmar Bergman bile düşünemezdi bu kadarını!

Telesiyej 11.11.2009

Sanat da zanaat da aslında bir tür taklittir.

Doğayı, toplumu, bireyi, bireyin hayatını, olup bitenleri, hayalleri, yani var olanı, –hayal dahil- yeniden estetik boyutlarda üretmektir; bütün bunlara yeni manalar katarak **yeniden biçimlendirmektir**.

Aristoteles’in görüşüdür bu. Tabii bu görüşe karşı başka görüşler de ortaya konmuştur; ancak, günümüzde bile –bu kadar bin yıl geçmesine rağmen-, özellikle sistem içi üretimlerde mimesis (taklit) tezi geçerlidir.

Taklidin ana malzemesi ise, daha çok yaygınlık gösteren, kamu tarafından bilinen, kabul ya da reddedilen **durum**lardır.

Yani *Nefes* dizisindeki gibi sadece masada kurgulanmış, hayat içinde örnekleri yaşanmamış –ya da kabul görmemiş- istisnai durumları dramaturjik olarak taklit etmek değildir.

atv, *Nefes* dizisini dördüncü bölümden sonra yayından kaldırdı.

Nefes’in kısa ömürlü olacağı belliydi.

Daha ilk bölümden belliydi hem de.

Telesiyej söylemişti:

“Hayat bu kadar mı **serbest atış** algılanır?

Gerçekler bu kadar mı gerçeklikten uzak tartılır?

Dramaturji denilen şey bu kadar hesapsız kitapsız mı kurgulanır ve uygulanır?” demişti.

Nefes dizisinin aynı adlı kahramanı, cinsi cazibesini kullanarak, zamanında annesini babasından boşatarak evlenen Yahya’yı ayartıp, oğullarından birini de kendine âşık ederek, hem annesinden hem annesinin kocası Yahya’dan intikam almayı planlıyordu.

Yani ömrü vefa etseydi, böyle olacağının işaretleri verilmişti seyirciye. Yahya’nın onu izlediğini bilerek –yatak odasının kapısını ardına kadar açıp, dekolte geceliğinin yırtmaçlarından fışkırttığı bacaklarının arasındaki çelloyu şehvetle çaldığı sahnede anlamıştık zaten.

Ve bunu çok yadırgadığını da belirtmişti *Telesiyej*; “Neticede bir sanatçı olarak yetiştirilmiş olan *Nefes*’in duygu ve düşüncelerinin incelmış olması gerekirdi. Zamanında başından ne geçmişse geçmiş –bu ne kadar trajik olursa olsun- bir çellistin bu kadar primitif ve sıradan bir yol seçerek –kadınlığını kullanarak- intikam planlaması, insani gelişim gerçekliğine pek uymuyor” demişti.

Üstelik bu intikam arzusunun maddi temeli de hiç inandırıcı değildi; çünkü önünde sonunda annesi o kişiyle evlenmiş ve mutlu bir yuva kurmuştu; bir aşk söz konusuydu anlayacağınız.

İntikamın raconu vardır

Ama *Nefes*, ne yazık ki sadece masa başında kurgulanmış, hayattan kopuk, bizim seyircinin kabul etmeyeceği tür bir **entrik davranış** etrafında geliştirilen bir diziydi.

Bu yüzden de benimsenemedi ve yayından kaldırıldı.

Bu da bir yoğun emek ziyarı işte.

Ancak, TV yayıncılığı bu kadar mı ampirik olur?

Bu kadar mı deneme yanılma yoluyla algılanır, bir dizinin tutup tutmayacağı?

Hiç kimse demez mi, bizim seyirci, annesinden intikam almak için annesinin kocasının koynuna girme projesi üreten bir genç kıızı bağına basmaz, onun dizisini seyretmez!

İntikam almanın bile bu toplumda bir raconu vardır çünkü.

İsveç'teki açık toplumda bile düşünemezdi bu kadarını, Ingmar Bergman!

Evet, bir kusur aranacaksa öncelikle TV kanalının erkinde, karar merciinde aranmalıdır bence.

Dizi yazarlarının Meral Okay'dan öğrenecekleri...

Bir Bulut Olsam, bana göre bu dönemin en mükemmel ve incelikli düşünülmüş senaryosuna sahip.

Filmin hikâyesinin geçtiği bölgenin sorunlarına hassas, mayın gibi bir beladan yola çıkarak, dolaylı da olsa sistemi eleştiren; ayrıca, feodal yapının günümüze uygun olarak evrilerek, hâlâ egemenliğini sürdürmesine eleştirel bir bakışla yaklaşan, özü sağlam bir senaryosu var *Bir Bulut Olsam*'ın.

Meral Okay, dikkatli bir yazar, dizinin ihtiyacı olan çelişkileri yaratırken, gerçekliğinin ikna ediciliğine çok dikkat ediyor. Yaratılan problematikler, bölümden bölüme hep ince ince takip ediliyor, yerine göre öne çıkarılıyor, bazen de geride bırakılıyor; ki, ihtiyaca göre yeniden canlandırılınsın, öne çıkarılınsın diye.

Ayrıca, *Bir Bulut Olsam*'ın önemli bir özelliği de, her bölümün tansiyonunun çok dozunda ayarlanması bence; boğmadan, bunaltmadan yükselen bir tansiyonu var dizinin; merak ettiriyor, akıl yorduruyor. Ki, bu da pek rastlanan bir şey değildir TV dizilerinde.

Son bölümde, Aslan Bey'le Düriye Hanım'ın küçük kızları Melek'in, artık Narin'in evinde kalan annesine gitmek için gece yarısı evden kaçması, köpek seslerinden ürkünce, saklanmak için girdiği Süryani kilisesinde uyuya kalması, sabah olunca papaz tarafından bulunup, annesinin kaldığı eve götürülmesi, belli belirsiz – dayanışmacı- bir tebessümle, sessizce teslim edilişi, çok incelikli ve iyi düşünülmüş bir sahneydi mesela.

Dizi yazarlarının, Meral Okay'ın vizyonundan, onun ortamına ve siyasi gelişmelere olan hassasiyetinden,

incelikli alt çizmeleri bir senaryonun içine usulca yerleştirmesinden ve daha birçok özelliğinden, öğrenecekleri çok şey var bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yaprak Dökümü', neden hâlâ bu kadar çok izleniyor

Telesiyej 14.11.2009

Neden *Yaprak Dökümü* hâlâ rekor bir reytingle izlenme raporlarının ilk sırasında?

Toplumsal duygunun buna ihtiyacı olduğu için mi?

Bu toplumda orta ve ortanın altı sınıflarda nicedir zayıflamış olan bir toplumsal figürü sunduğu için olabilir mi peki?

Tüketim toplumunun çeşitli nedenlerle negatif olarak etkilediği **erkek-baba-ev reisi** boşluğunu, Ali Rıza Bey'in temsil ettiği müşfik, korumacı, kollayıcı, anlayışlı, sevgi dolu, sorumlu, düşünceli, çözüm üretmeye çabalayan, onurlu erkek tipi büyük bir başarıyla dolduruyor çünkü.

Ali Rıza Bey'i başımız sıkıştığında müracaat edeceğimiz bir aile büyüğü gibi görüyoruz belki de.

Kaybolduğunu pek düşünmediğimiz ama ihtiyacını hissettiğimiz bu erkek figürü, Halil Ergün tarafından başarıyla canlandırıldığı gibi, ortada durumu pekiştiren ilginç bir olgu daha var: Halil Ergün, oyunculuğu dışında; etik, siyasi, kültürel duruşuyla da, zaten toplum tarafından günümüz Ali Rıza Bey'i olarak kabul görüyor bence. Ve bu özdeşleşmenin bu denli denk düşmesi, seyircide önemli bir duygu doyumu sağlıyor. Yani fiksiyon tuhaf bir biçimde bir **gerçek boşluğu** dolduruyor ve bu yönüyle hakikate dönüşüyor bir bakıma.

Yaprak Dökümü'nde diğer karakterlerin hepsi fiksiyon olarak kalıyor –ki, normal olan budur zaten-. Ama Halil Ergün, Ali Rıza Bey karakteriyle bu fiksiyon oyunu bozuyor; artık Türkiye'de neredeyse her ailenin bir Ali Rıza Bey'i var artık. Güveneceği, kolu kanadı altına gireceği, fikir ve duygularına saygı duyacağı şefkatli bir babası var, bu bir dizi kahramanı da olsa, var.

Değişen bir şey yok

Aslında *Yaprak Dökümü*'ndeki teraneler hep aynı. Bazen çok sıkıcı geliyor, izlemiyorum, bakarsanız herkes sıkıldığını söylüyor; ama hâlâ 21 civarı reytingle ilk sırada. (Yukarıdaki nedenlerden bence.)

Epeydir bakmıyordum ama fazla değişen bir şey yok *Yaprak Dökümü*'nde; Cem ölmüş, Necla acı çekiyor, ama hâlâ Leyla'ya düşman! (Cenazeye gelen kardeşinin yüzüne bile bakmıyor Necla –özetle gördüm-, çarşamba günü yayınlanan bölümde de Leyla, annesini arabasıyla eve bırakan Necla'yı görünce yanına gidip, Cem için

çok üzüldüğünü söyledi ve başsağlığı diledi ama Necla'nın nefreti, kızgınlığı sürüyor.. tek kelime etmeden bastı gaza gitti.)

Bu arada Necla neden Leyla'dan bu kadar nefret ediyor anlamış değilim!

Neden bu derece kızgın kız kardeşine? Bu bitmez kinin makul bir sebebi var mı?

Aslında kızgın olması gereken Leyla değil mi?

Neticede Necla onun kocasıyla kaçmadı mı bir zamanlar?

Kızcağız bu yüzden ruhi dengesini kaybedip, pembe paltosuyla deli deli dolaşmadı mı evin içinde? Akıl hastanesinde tedavi görmedi mi hatta? Sonra tam Nazmi'yle bir yakınlık peyda edecekken, delikanlı geçmişte olanları öğrenince, terk etmemiş miydi Leyla'yı?

Leyla yıkılmamış mıydı? "Benim ne suçum var" diye ağlayıp, kriz geçirmemiş miydi? Eh o kızgınlıkla Necla'ya ileri geri konuşmuştu; ama böyle derin bir kinin sebebi olabilir mi bu?

Anlaşılan o ki, bir mantık kaygısı yok dizinin. Eh bu nefret ilişkisi de her dizinin ihtiyacı olan tali çelişkilerden biri, seyircinin de soru soracak bir durumu olmadığına göre, ne beis var?

Alan memnun, satan 21 civarı bir rekor reytingle haydi haydi memnun.

Allah birbirlerine bağışlasın o zaman!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' daha çok izlenmiyorsa boşaltılmış bellekler sorunudur aslında bu!

Telesiyej 16.11.2009

Türkiye'nin bugüne kadar en fazla izlenmiş dizisinden daha da fazla izlenmesi gerekir bana göre *Bu Kalp Seni Unutur mu?* adlı dizinin.

Birçok dizi kadar izleniyor belki, ama daha da fazla izlenmesi gerekir.

Çok izlenmeli bence çok.

Yaprak Dökümü'nün reytingi 21'lerde.

Bu Kalp Seni Unutur mu? AB'de 8,4, TÜM'de 5,6 reyting aldı son hafta.

Oysa reytingi 20'lerin çok üzerinde olmalı bu dizinin.

Bu Kalp Seni Unutur mu? 12 Eylül'n boşalttığı, âdeta sildiğı toplumsal ve bireysel belleğimize yeniden hayat sağılayan son derece önemli ve manalı bir dizi çünkü.

Aradan neredeyse otuz yıl geçmesine rağımen 12 Eylül travması hâla tam olarak atlatılamadığından –12 Eylül Anayasası hâkimiyeti altında yaşadığımızdan–, kendi meزالimini unutturmaya çalışan bir insanlık trajedisini, *Bu Kalp Seni Unutur mu?* kendi çabası içinde bir cesur yürek olarak belleklerimizde canlandırmaya alışıyor.

12 Eylül' konu alan filmler nasıl ki beklenen kitlevi seyirciye ulaşamıyorsa, benzer bir durum da bu dizi için yaşıyor.

Dizinin gerektiğı kadar izlenmemesi bir **boşaltılmış bellekler** sorunudur aslında; halkın korkuyla onayladığı bir militer anayasanın şuur altında korkusunun hâla sürdüğünün de bir göstergesidir bence.

Bu Kalp Seni Unutur mu? televizyon dizisi olarak ilk defa gerçek bir **ortak akıl, ortak duygu**, hatta **ortak yönetime** sahip bir çalışma olarak –rnek sayılabilecek düzeyde– kendi tarihini oluşturuyor. Seyredenler, bu kadar yakın bir geçmişi nasıl olup da unuttuğunu, yüz binlerce insanın ağıır işkencelerden geçirilmesiyle ilgili nasıl olup da bir **kayıt dışı** durum yaşadığını –neredeyse idamların dahi hatırlanmadığını– duygusal bir tepki içinde farkına varıyor.

Televizyon seyircisinin, değıersiz, hatta önemsiz dizilerin bombardımanı altında ne zamandır **yabancılaştırıldığı** da göz önünde tutulduğunda, seyircinin değıerli bir diziyle karşılaştığında bu değıeri yeteri kadar algılayamamasına neden oluyor; hayatın ve toplumun gerçeklikleriyle karşılaşmaya yabancılaştırıldı çünkü; *Bu Kalp Seni Unutur mu?* bir gerekliğı hatırlatma operasyonu zaten.

12 Eylül'n otuz yıllık ideolojik vesayetine kafa tutan bir dizi.

Bu Kalp Seni Unutur mu? sadece izlenmesi gereken bir TV dizisi değıil, insanın başucu kitabı gibi sürekli hatırlaması, bellek gezintileri yapması, duygu ve düşüncelerinde yeni okumalara yönelmesi gereken ve bu gerekliliğı sağılayan bir yapım aynı zamanda.

Bu Kalp Seni Unutur mu? salı akşamları 20.00'de Show TV'de.

Akıl Defteri, aslında canlı bir ortak akıl defteri

Mehtap TV'de pazartesi akşamları 21.00'de yayınlanan *Akıl Defteri* adlı programın diğıer tartışma ve yorum programlarından farkı, bu programın gerçek sahibinin sunucular değıil, elektronik posta aracılığıyla düşüncelerini, duygularını, sorularını ve yorumlarını gönderen seyircileri olmasında.

Televizyona ait canlı yayın **zgnlğne** son derece uyan bir durum bu aslında; canlı yayın kavramı –naklen

yayın dışında- seyirciyle olan canlı bir buluşmadır çünkü.

Türkiye ve Dünya gündeminin ironik bir dille değerlendirildiği *Akıl Defteri*'nde, Prof. Dr. Mehmet Altan, Prof. Dr. Eser Karakaş ve Dr. Şahin Alpay'ın da yaptıkları bu işte.

Bir başka deyişle seyirci, bu **–canlı–** hareketiyle dördüncü bir kişi olarak o masada oturuyor. Tartışmalara katılıyor. Yorumlar içinde yer alıyor. Velhasıl programı **canlı tutuyor**. Bir anlamda seyirci, sunucuları yönlendirmiş oluyor. Gündem de böylece daha **diri**, altı daha çizili, daha net anlaşılır ve daha derinlikli manalandırılmış oluyor.

Ayrıca, seyircinin duygu ve düşüncesini serbestçe ifade etmesi de, programın kalıplaşma riskini önlüyor.

Akıl Defteri, bir tür **açık halk defteri** gibi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yetenek Sizsiniz Türkiye' Batı ülkeleri için geçerli bir format!

Telesiyej 18.11.2009

Yetenek Sizsiniz Türkiye, başarılı olma şansı çok düşük bir program.

Türkiye'yi yöneten siyasi ve bürokratik erk, toplumun yeteneğini geliştirmek bir yana, zayıflatma politikaları izlemiştir çünkü hep.

Bu durum, toplumları kontrol etmenin yöntemlerinden biridir zaten. Halk da bunu kolayca kabullenir, devlet baba her türlü ihtiyacı karşılayacaktır. Eski köye yeni adet gerekmez. Yeni adet demek, yetenek demektir aslında.

Zaman içinde birbirine benzer yetenek yarışmaları *TRT* ve diğer kanallarda yapıldı. Ancak hiçbir kalıcı bir iz bırakmadı. *Yetenek Sizsiniz Türkiye*, belki seyirci olarak kabul edilebilir bir sayıya ulaşabilir, ancak kalitatif olarak bir iz bırakacağı çok şüpheli; yetenek yarışmacılarının yetenekleri hayli sınırlı zira.

Örneğin daha ilk programda bir yetenek yarışmacısının –herkesin çocukluğundan bildiği- tarağa kâğıt koyarak müzik yapma gösterisi sanki önemli bir beceriymiş gibi sunuldu. Horoz, kuş taklidi yapan –ki, belki yüzlerce programda uygulanmıştır- kişi bir yetenek marifetçisiymiş gibi yarıştırdı.

'Got Talent' versiyonu

Bazı orta yaşlı ve yaşlı adamlar, müzik eşliğinde kollarını bacaklarını salladılar, bir yetenek gösterisi olarak dans gösterisi yaptılar.

Kimileri break dans yaptı, kimileri Barış Manço taklidi.. ama hiçbirinin yetenekle ilgisi yoktu.

Orijinal değillerdi çünkü.

Yetenek, orijinalliktir aynı zamanda.

Mevcut birikimlere katkı sağlamak demektir.

Yetenek Sizsiniz Türkiye, dünyada reyting rekorları kıran *Got Talent* adlı bir yarışma programının yerli versiyonu.

Böyle bir format, özellikle gelişmiş Batı ülkeleri için geçerli olan bir formattır; zira en kestirme bir bakış açısıyla o ülkelerin toplum olarak her yıl sahip oldukları patent sayısı bize göre çok, ama çok yüksektir. Bir toplumda yeteneğin çeşitli biçimlerde –televizyon programları dahil- desteklenmesi ve geliştirilmesinin somut meyveleri, nihayetinde icatlarda, buluşlarda, yeni fikir ve sanat eserlerinin oluşmasında, gösteri dünyasının orijinalliklerle dolmasında gösterir kendini; hem sadece ulusal alanda değil, uluslararasıda da yeni değerler üreterek yapar bunu.

Bizde ise böyle yetenek programları, sonuçta bir müsamere, sıradan sokak gösterisi, arkadaş ve dost grupları içinde yapılan basit marifetler düzeyinde kalıyor doğal olarak.

Örneğin yüz yetenek yarışmacımızdan acaba kaç belleklerimizde bir iz bırakabilir?

Show TV'de cumartesi akşamları saat 20.00'de yayınlanmaya başlayan *Yetenek Sizsiniz Türkiye*'nin formatının yukarıda sıraladığım nedenler yüzünden bizim için çok uygun olmadığını, bu yüzden de bir hayal kırıklığı yaratabileceğini düşünüyorum.

Umarım yanılıyordumdur, umarım yolu açık olur da, bu kadar emek ve çaba zayi olmaz. -

Bereketli değirmenlerin suyu hiç bitmiyor!

Ezel'deki uçsuz bucaksız servetler zihnimi kurcalıyor nicedir.

Ezel'in bizatihi kendisinin serveti de düşündürüyor beni, yani hapishanede tanıdığı dayının *Ezel*'in ayaklarının altına serdiği servet de bir problematik ya.. ama Cengiz, Eşyan ve Ali'nin servetleri tam bir muamma.

Anladık, soygun yaptılar.. anladık da.. küçük bir otel kumarhanesi soygunundan elde edilecek para ile böyle uçsuz bucaksız bir servet nasıl yapılır yahu? Kıbrıs'ta ben diyeyim beş, siz deyin yedi yıldızlı bir lüks otel, çeşitli lüks villalar, İstanbul'da boy boy kumarhaneler filan.. yani yıllar önce Cengiz'in çalıştığı o gösterişsiz otelin (gösterişli olsa ne olacak ki) kasasından ne para çıktı da, oteller satın alındı, böyle devasa bir servet yapıldı. Para parayı çeker de, başlangıç parası ne idi de böyle büyük paraları çekti?

Sonra.. Ezel'in hapishanede tanıdığı şu dayı.. ne gönlü bol bir zattır kendisi; Ezel gidiyor, Cengiz'i etkilemek için bir çırpıda iki milyon dolar kaybediyor mesela hiç gözünü kırpmadan.

Ama ne beis!

Kaynak en tükenmez cinsinden nasıl olsa.

Aynı dizi içindeki bir başka karakteri düşündürecek kadar bol para harcıyor Ezel; kendi serveti de seyircinin zihninde kuşkular yaratan Cengiz, soruyor Ezel'e "değirmenin suyu nereden geliyor?" diye.

Karakterler bile birbirinin servetinden kuşkuluyor anlayacağınız *Ezel*'de.

Ve biz seyirciler de öyle.. bu insanların servetlerinin mantıklı açıklamasını bekliyoruz.

Bir mafya dizisi değil çünkü *Ezel*, bir holdingler savaşı dizisi de değil zira.

E nasıl oluyor peki?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizilerimizde neden hiç 'homo politicus' yok

Telesiyej 21.11.2009

Hayatın esas unsurlarından biri olan **siyasallık**, hayatın betimlenmesinde, temsili olarak herhangi bir ortam ve araçla yeniden üretilmesinde titizlikle korunması gereken bir olgudur.

Son yıllarda Türkiye'de siyasi hayatın yoğunlaştığına, siyasi fırtınaların güçlü bir biçimde estiğine tanık oluyoruz.

Buna karşın televizyon dizilerinde hayat, siyasi tarafına hiç değinilmeden akıtılıyor; adeta bu konuda steril bir **hayat sunumu** tezgâhlaniyor; dramada sadece sosyal ve psikolojik durumların yer almasıyla yetiniliyor.

Böylece insan ve hayat, **kusurlu bir söylem** içinde ele alınmış oluyor. İçinde **homo politicus**un yer almadığı hayatlar da dizilerde kendilerini sürekli olarak tekrarlamış oluyorlar; böylece **çelişki** sadece kişisel boyutlarda, **çatışma** ise sadece sosyal alanın sınırları içinde çözülmeye çalışılıyor.

Bu durum, zaten Cumhuriyet'in resmî ideolojisinin **kültürleştirdiği**, özellikle 12 Eylül'ün yarattığı 'homo apoliticus' figürünün televizyon dizilerine yansması, dramaturjik çalışmaların da buna göre **ayarlanması**dır.

Televizyon seyircisi ise şu veya bu biçimde, özellikle Susurluk'tan bu yana gittikçe yoğunlaşan ve kreşendo bir

süreç izleyen siyasi altüst oluşların içinden geçerek bu alanda olgunlaşan bir seyircidir bence. Ne var ki, hayatın bu siyaseten yeniden doğuşunu ekranlarda bulamıyor seyirci.

Homo politicus'tan arındırılmış dizi karakterleri nerede yaşıyorlar acaba diye düşünüyor insan?

Demokrasi ve hukukun üstünlüğü sorunları mükemmelen hallolmuş bir toplumda yaşıyorlar sanki bizim dizi karakterleri; dinamikler artık çoğunluk olarak insani çelişkiler ve sosyal doğal çatışmalara indirgenmiş bir toplumun üyeleri gibi hepsi de.

En tipik örnek: Es-Es

Örneğin, zanaatı oldukça başarılı Es-Es dizisi bu durumun en tipik örneğidir bence.

Bir üniversite gençliği, hayatın ana dinamiklerinden bu kadar mı kopuk olabilir?

12 Eylül ideolojisi bu kadar mı –hâlâ- dramaya **sinmiş** olabilir?

Gençlik bu kadar mı siyasi ve sosyal sorumluluktan uzak betimlenir?

Üniversite gençliği dünyanın her yerinde hayata siyaseten bakan ve davranışlarını siyaseten belirleyen bir kitledir. Özgürlük kavramına sıkı sıkıya bağlı olması gereken bu gençlik, Es-Es dizisinde sadece bir siyasi bilinçsizlik sergiliyor; bunun doğal sonucu olarak da bu gençlerde hiçbir devlet algısı, siyasi algı hüccresine rastlanmıyor.

Siyasalsızlaştırılmış bir hayat örgüsü sunumunda, bu boşluğu daha çok **homo economicus**'luk, hedonizm, lümpenlik, mafyalık doldurur haliyle; bireyin hayatla tekil mücadelesi isyanı doldurur.. tıpkı Es-Es'teki gibi. Dizinin şarkı sözlerine bir bakın:

*"Salın hepsini üstüme gelsinler
Teker teker karşıma çıksınlar
Güçleri yeterse beni yıksınlar
Başım dik alnım açıkken ben
Bu âlemde kendimi tek geçerim
Bu âlemde kentimi tek geçerim"*

Es-Es, bir rol model aslında. Bir dizi nasıl apolitikleştirilir, dizi karakterleri nasıl **homo politicusluk**'tan soyundurulur, iç dinamikler –özellikle gençlik- nasıl alan kaydırılarak siyasetten uzaklaştırılır ve toplumsal-bireysel bilinç nasıl siyaseten iğdiş edilir; Es-Es, buna iyi bir örnek.

Homo politicus kusurlu dizilerde doğal bir sonuç olarak **tarihsel duygu** eksikliği de oluşuyor. Bu da genel olarak bir kültürsüzleştirmeye yol açıyor.

Tarihsel duygu eksikliği, ince ve ayrıntılı bir husus, bu yüzden bir başka yazının konusu olacak.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vehbi'nin kerrakesi de bir giysidir ama haute couture müdür

Telesiyej 23.11.2009

Değildir elbet! Ama bizim Vehbi Bey'e (o her kimse) saygımız sonsuzdur; bir yazıda olsun, bir sohbette olsun, darda kalırsak hemen durumu toparlar çünkü ve gerçeği ortaya çıkarır şıp diye; bu yüzden de kerrakesinin sıradan bir giysi olmasının hiç mi hiç kıymeti harbiyesi yoktur.

Ama haute couture, Hülya Avşar nedeniyle bugün Telesiyej'e girecek gibi görünüyor madem, bu konuda derinleşelim derim ben.

Haute couture'ün birebir kelime anlamı yüksek terzilik, yüksek dikiştir.

Pratik hayatta ısmarlama ya da kişiye özel dikilen elbise gibi kullanılsa da pek doğru değildir. Neticede çocukluğumuzda eve gelen Madam Sirpuhi de bize özel elbise dikerdi ama onun üretiminin haute couture olduğunu söylemek mümkün değildi tabii; zaten Mahiye Hanım ve kızlarının Suadiye'deki yazlıklarında kendileri için yarattıkları modelleri, sonraki haftalarda sezonluk gardırop hazırlamak için geldiğinde, sanki sırf bizim için düşünmüş gibi bize beğendirip diktiği de, bazı nahoş tesadüflerle ortaya çıkmıştır.

Bu **kıssadan** bir hisse çıkarmak gerekirse; her haute couture'ün kişiye özel olması gerekir ama her kişiye özel de haute couture değildir diğer yandan.

Haute couture, yüksek yaratıcılık ve orijinallik isteyen bir tasarımdır çünkü.

Bir değerdir haute couture; oysa Madam Sirpuhi'nin diktiği elbiseler kişiye özeldir belki ama bir zanaat ürünüdür sadece.

Hülya Avşar yeni albümüne *Kişiye Özel* adını vermiş ama bununla yetinmeyip altına *Haute Couture* yazdırmış.

Yani bir yakıştırma (aslında soyutlama) yapmış.

Yakıştırma yapmak serbesttir tabii.

Ama bu yakıştırmanın yakışıp yakışmadığıdır önemli olan; hem fikir olarak, hem duygu olarak, hem estetik olarak.. yani kültür olarak bu yakıştırma yakışmış mıdır ona bakmak icap eder.

(Tabii bir de had bilme sorunsalı vardır ki, bu topraklarda artık az rastlanıyor ne yazık ki!)

"Sonsuza dek sen benimsin ben de senin.." sen ben ben sen.. ben senin, sen benim.. "Saygı sevgi hayatımızın gerçeği, ayırmasın tanrı bizi.." bla bla bla...

Hülya Avşar'ın haute couture'ü de bu işte.

Bundan daha basse couture olabilir mi diyesi geliyor insanın!

Yıl 2009 yavu, 2010'a ne kaldı şunun şurasında.

Böyle sözler, böyle müzikler kaldı mı hâlâ!

Bir de *Kişiyi Özel*'miş!

Hangi kültür grubundaki kişilere özel bu albüm, bir de onu yazsalar da, maazallah bir kültür kaosu yaşanmasaydı bari!

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine.. kerrake de bir giysidir neticede ama bu kadar ünlü olmasına rağmen bir türlü haute couture'leşememiştir. Ancak, *Kişiyi Özel-Haute Couture* gibi mesnetsiz yakıştırmalarda durumun aslını kurcalayıp, ortaya çıkarmak için kullanılan şahane bir tabirdir bana göre.

Bu olayda durumun aslı ise; ünlü sayılan kişinin, ünü sürdükçe, kendisini bir gün **marka** olarak değerlendirmesinde gizlidir. Yani amiyane tabirle ne yapsam yeridir tarzı bir anlayışın ürünüdür bu haute couture tarzı yakıştırmalar. Nasıllar, nasıl yapsamlar, önemini kaybetmiştir artık. Aynen Hülya Avşar'ın albümünde olduğu gibi.

Ama hayat başka türlü akar.. ve Hülya Avşar'ın ünü, bir ad olarak albümünü taşımak için yeterli olmaz.

Artık zarf değişmiyorsa bile, mazrufun mutlaka değişmesi, yeni gidişata ayak uydurması, toplumun duygusunda ve vicdanında yer eden yeni değerleri gözetmesi gerekir.

Sanıyorum Türkiye'de artık pek çok alanda ve konuda olduğu gibi, popüler müzikte de değeri olmayan üretimlerin –öyle yakıştırmalarla filan makyajlansa da- bir kalıcılığı olmayacaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurban bayramı yaklaşırken tv haberlerine bakmamak...

Telesiyej 25.11.2009

Her yıl olur bu.

Kurban bayramı yaklaşırken televizyon kanallarındaki haber programlarına bakmak gelmez içimden.

Ölüm kokusunu alıp da canını kurtarmak için umutsuzca kaçan danaların, boğaların veya başka kurbanlıkların, caddelerde, arabaların arasında sopalarla vahşice kovalanma görüntülerine rastlarım diye korkarım.

Bu görüntüler fena halde canımı yakar ve Zahrad'ın o ciğer delen şiirini hatırlarım:

"Dört koyundular/ İlkini kestiler önce/ İkincisini haklarlarken tam/ Kaçmayı denedi üçüncüsü/ On metre gitti gitmedi/ Enselediler/ Ben o üçüncüsünün etinden yedim/ Yaşam tadı vardı."

Kurban bayramı –çocukluğumdan beri-, can korkusuyla kaçan hayvanlar, birbirlerinin gözleri önünde korkutularak kesilen kurbanlıkları çağırıştırır hep.

Prof. Dr. Hüseyin Hatemi, kurban kesmenin amacının kan dökmek olmadığını söyler. Kurban kesme nedeninin insandaki sadist hisleri tatmin etmek olmadığının açıkça kavranması gerektiğini belirtir. Hatemi, "Kur'an-ı Kerim'in açıkça belirttiği gibi, kurban kesmek de fitre vermek gibi ancak ve ancak bir toplumsal yardım vesilesidir. Bu anlayış çerçevesinde, kurbanlık hayvanların ancak yaşlı ve erkek hayvanlar olmasına, eziyet çektirmeden taşınmasına, satış ve kesim yerlerinde güneş altında aç-susuz saatlerce bekletilmemesine, birbirlerini kesilirken görmemelerine, kan kokusu duymamalarına, mümkünse bayıltılarak kesilmelerine dikkat etmek gerekir," diyor. (Bu satırlar, Prof. Dr. İsmet Sungurbey'in, *Hayvan Hakları* adlı kitabındaki, Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'nin, "Kevser Süresindeki "...v'enhar' ibaresi, 'kurban kes!' mi demektir?" adlı makalesinden alınmıştır.)

Profesör Hüseyin Hatemi'nin dediği gibi, kurban kesmek de, fitre vermek gibi, sadece bir toplumsal yardım vesilesi ise, neden kasaplardan, –hayvana acı vermeden, daha profesyonel koşullarda kesilmiş hayvanların etleri- satın alınarak ihtiyacı olanlara verilmez merak ederim. Böylece hem daha az hayvan öldürülmüş olur, hem de acı çekmeden, uyuşturularak, korkutulmadan kesilmiş hayvanların etleri tüketilmiş olur.

Dizilerdeki çocuklara oyuncak ayı taşıma özentiliği!

Batı sinemasındaki çocuk figürlerinin mütemmim cüzü olan pofuduk oyuncak ayılar, çok şükür bizim dizilere de sirayet etti.

Şimdi bakıyorum da, Mardin'de geçen bir dizide bile küçükler oyuncak ayılarına sarılıp uyuyor ve evden kaçacakları zaman mutlaka oyuncak ayıcıklarını kulağından, patisinden tutup sürüklüyorlar. (bkz. *Bir Bulut Olsam*)

(*Canım Ailem*'deki Mertcan'ın hiç yanından ayırmadığı Bobo'su da iri cüssesiyle ilk akla gelenlerdendir ayrıca.)

Bir düşünün; kimbilir kaç Batı filminden sahneler belirecektir zihninizde.. plan şöyledir: Çoğunlukla arkasından gördüğünüz bir çocukçuk, oyuncak ayısını bacağından tutmuş yürümektedir, bazen küs adımlarla, bazen daha enerjik belki.. ama ayısını patisinden sürükleyerek giden bir çocuk, mutlaka yürekleri titretmek amacıyla resmedilmiştir, bunu da bilmek, yerine göre tepki vermek gerekir tabii.

Seyircinin böyle sahneleri izlerkenki hissiyatı yönetmeni tatmin eder mi bilinmez ama, dizilerde yer alan bu türlü resimler zihinlere nakşolduğu için oyuncak ayı satışlarını bir miktar arttırabilir düşüncesindeyim.

Lakin, oyuncak ayısız çocuk olmaz kültürünü çocuklara ve ebeveynlere empoze etme buhranı, Türkiye'nin modernite yolculuğuna bir hayat kültürü olarak –özentilikten başka- hiç bir şey katmaz!

Şimdi diyeceksiniz ki, sadece Batı toplumlarındaki çocuklar mı oyuncak ayı ile büyür? Bizim toplumumuzdaki çocuklar **oyuncak ayım olmazsa asla** diyemezler mi?

Diyemezler! Derim ben.

Ama bu görüldüğünden de derin bir konudur. Bugünlük bu kadar bir girişle yetinelim, bir başka –yazı konusu bulma sıkıntısı çekilen günde- ayrıntıda derinleşelim.

Hem bizim çocukluğumuzda oyuncak ayı mı vardı yavru?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yaban Tv'.. avcılık ve doğanın diyalektiğine müdahale...

Telesiyej 28.11.2009

Avla erdem bir arada olabilir mi?

Erdemin hakikatiyle avcılığın hakikati aynı tablo içinde, aynı söylem içinde yer alabilir mi? Bu söylem samimi olup, vicdanlarda yer edinebilir mi?

Avın bir spor, avcılığın bir kültür olduğu **büyük yalanına** ilaveten avcılar tarafından yeni bir gerekçe daha yaratılmış anlaşılan; Yaban Tv Yönetim Kurulu Üyesi Gaya Güldemir, *Vatan* gazetesine verdiği röportajda, av eyleminin aynı zamanda bir **nefis kontrolü** olduğunu söylemiş. Çünkü av sırasında banyo, tuvalet, yeme, içme, giyinme gibi ihtiyaçların belli bir süre kontrol altına alındığını, bu yüzden de bir nevi oruç tutulduğunu ileri sürmüştü.

(Allah bilir, en azından üç dört saat yiyip içmeden, tuvalet ihtiyacını gidermeden av takibinde oluyorlar! Buna can mı dayanır? Dayanmıyor zaten, karacalar, bıldırcınlar, siyah ayılar ve aslanların da canları dayanmıyor; beyinlerinden ve karaciğerlerinden vurulup, kan revan içinde devriliyorlar. Gaya Güldemir'den öğrendiğimize göre böyle durumlarda avcılar sevinçten ağlaşıyor, nasıl da başarılı olduk diye. Bu av denilen şey gerçekten de bir nefis terbiyesi yavru, bilhassa avlanan hayvanlar için! Düşünsenize onlar bir daha hiç yiyip içmeyecekler, hiçbir ihtiyaçlarını karşılamayacaklar, nefes de almayacaklar hatta.. bir avcının doymaz iştahının göstergeleri olarak –özenle doldurulmuş ölü bedenleri- evini, odasını süsleyecekler.)

Modern zamanlarda, özellikle günümüzde avcılık, doğanın diyalektiğine müdahale eden, yaban hayatın kendi

iç dinamiklerini bozan, hatta hayvan türlerinin nesillerini yok edecek kadar yabandan daha yaban, sadece can alma, öldürme tutkusunu tatmin eden bir eylemdir bana göre. Örnek vermek gerekirse; Anadolu'nun sayısız türküsünde yer alan Telliturna kuşundan şu anda sadece on beş kadarı yaşamaktadır; Anadolu'nun ayı popülasyonu da hızla tükenmektedir ayrıca; bu popülasyon tahminen üç bin civarındadır artık. Anadolu Parsı'ndan ise eser yoktur nicedir; daha onlarca, yüzlerce örnek sıralanabilir de, bayram günü i inizi karartmayalım daha fazla.

 kide bir avcıların ileri sürdüğü kontrollü av meselesine gelince.. bunun manası sadece ve sadece kontrollü can alma, kontrollü kan d kmedir bana göre. Oysa doğanın kendi yabanıl kuralları içinde hayvanların hayatlarının sonları da, doğa tarafından belirlenmiştir. Bu konuda doğanın diyalektik yasaları nettir. Genç hayvan popülasyonunun  n n  açmak için, ya lı ve zararlı popülasyonu avlama bahanesi, nasıl olur da hala bir spor olarak sunulur? Ki, spor da aslında bir oyun değil midir nihayetinde? Can almanın, kan dökmenin oyunu olabilir mi?

  Do anın yarattıkları, sanatın yarattıklarından daha iyidir   diyor Cicero.

Bu d   n re göre, doğanın yarattığı hayvanlar, insanın yarattığı sanat eserlerinden çok daha **değerli** ve korunması gereken olağanüstü canlı eserler.

Ama avcılar, doğanın yarattığı sanat eserlerini zevkle yok ediyorlar.

Bunu anlamak zor.

Bu yok edi in bir ilk adımı, bir başlangıcı olduğunu düşünüyorum.

O ilk an... Ben o kendini ikna anını merak ediyorum.

Bir canlıyı sırf zevk için öldürmeye ikna oldukları o ilk anda ne hissettiklerini bilmek istiyorum.

Kendilerini nasıl ikna ettiklerini bulmaya çalışıyorum.

En çok da ne tür bir insan olduklarını anlamaya çalışıyorum, insani duygulara sahip olup olmadıklarını da.

Bugün hayatta olmayan e i Ufuk Güldemir'le birlikte Yaban Tv'yi kurmuş Gaya Güldemir, siyah ayıları, aslanları, antilopları nasıl vurduklarını ve nasıl mutlu olduklarını anlatıyor röportajında. Odasında,  l  bedenleri doldurulmuş hayvanların arasında poz verirken, yakında bir de av müzesi kurmayı d   nd   n  söylüyor, iftiharla aldıkları canları sergileyecekler anlaşılan. Bu yazıyı yazarken, *Yaban Tv*'de Polonya'da Karaca Avı konulu bir program yayınlanıyor: Dünya güzeli genç bir karacayı vuruyorlar, sonra ko uyor avcı,  l  karacanın kafasını kaldırıp, gururla poz veriyor. Bir an önce canlıyken, şimdi  l  karacanın yüzü o kadar masum ve güzel ki, binlerce kilometre uzaktan seyrederken bile can yakıyor.

Avcılar ertesi günü o canım karacayı pi irip yiyorlar ne e içinde.

Do ayla  akaya gelmez oysa.. doğanın diyalekti ine müdahale edenlere hiç kayıtsız kalmaz doğa.

Avcılar bunu hiç d   nmez mi acaba?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv, 'Kış Masalı'nı yayından kaldırmamalıydı!

Telesiyej 30.11.2009

Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkenin tv kanalları arasındaki rekabeti sadece ve esas olarak reyting raporlarına dayandırmak ve buna bağlı olarak pazarlama stratejileri ve taktikleri kurmak yanlıştır.

Sağlıklı segment analizleri de yapılarak, seyirci kitlesinin nabzını ve ruhunu ele geçirmek gerekir önce.

Bazı tv programları reyting marifetiyle rekabet planlarına sahip olabilirler; ama bazılarında da özellikle seyirci segmentlerine saygı duyularak itibari bir hizmet anlayışına girilmesi gerekir bence. Zira marka olma sürecine girmenin, marka duygusu yaratmanın yumuşak karnıdır itibari operasyonlar.

Marka olmanın olmazsa olmaz kriterlerinden biri de zengin bir **ürün yelpazesine** sahip olmaktır çünkü.

Ürün yelpazesi, farklı nitelikteki ürünleri kapsadığı gibi aynı tarz ürünler içinde de farklı varyasyonlara sahip ürünleri içermelidir.

Atv, *Kış Masalı'nı* on birinci bölümde birdenbire yayından kaldırdı. Hazırlıksız, finalsiz ansızın kesti attı.

Bana göre çok yanlış bir karardı bu.

Kış Masalı, bir kanal için iyi bir çeşitleme ve mostra idi.

Atv erki, yukarıda sıraladığım nedenlerden ötürü kanalının **mostrasını** da düşünmek zorundaydı.

Ayrıca, –bizde buna kimse kulak asmaz ama- bir de seyirciye saygı hususu var tabii; on bir hafta gösterilen bir dizinin iyi kötü bir seyirci kitlesi oluşmuştur. İzlenme raporlarına bakınca –ve bu raporlar sağlıklıysa-, *Kış Masalı'nın* 5 civarında reyting aldığı görülüyor. Bu düzey kanal için tatmin edici olmayabilir, ama yine de bu düzeyi oluşturan seyirci kitlesine karşı sorumludur kanal erki.

Atv, zaten bocalayan bir kanal. Özellikle bu yüzden, seyircinin güvenini sarsacak hatalar yapmaması beklenirdi yeni yönetimden.

Dizilerin kaderini izlenme raporları belirliyor ama, ölçümlerin güvenilirliği bu kadar tartışılırken, izlenme raporlarına göre karar vermek ne kadar doğru o da ayrı.

Bu bakımdan, *Kış Masalı'nın* kaldırılması, hele böyle birdenbire –seyirciye son derece saygısız bir biçimde- kaldırılması, kanalın markalaşma sürecine vurulmuş –hem de içeriden vurulmuş- iyi bir darbedir bana göre.

‘Unutulmaz’da bir bölüm olsun karakterler tek dursun!

Olmaz!

Durmazlar!

Her bölümde mutlaka en az bir, bazen iki karakterin yüzü görü yaralı, kolu askıda, kaşı bantlı, kafası sarılı ya da eli kesik!

Ne yaramaz karakterler bunlar yavru!

Anneannemin tabiriyle hiç tek durmuyorlar!

İnsanın içi sıkılıyor böyle yaralı bereli insanları seyretmekten. Melda’yı kaç bölüm daha böyle alını mor, gözleri kırmızı, boğazı sarılı, sesi kısık görmemiz planlandı acaba?

Bir bölüm olsun, hatta bir sahne olsun, Eda’yı ağlamadan görebilecek miyiz?

Yok, yook.. göremeyiz bence.

Çünkü bu berbat diziyi böyle sevdiğimizi düşünüyorlar.

Bakıyorlar ki reytingleri 6’nın üzerinde; durmadan ağlak insanları görmekten, budala yerine konmaktan, hep aynı replikleri duymaktan hoşlandığımızı düşünüyorlar!

Bizim salak olduğumuza inançları tam.

Bunun için de haklı sebepleri var.

Hiç tepki veriyor muyuz biz?

Nasıl olur da Karun gibi zengin ailenin biricik oğlu Harun, varoştan bir kızla sözlenir; sonra da bu koca şehirde nasıl olur da sözlüsünün –henüz tanımadığı- kız kardeşinin üzerine arabasıyla su sıçratır da, sonra özür dilemek için onu arabasına alır ve aşık olur diye soruyor muyuz hiç? Sormuyoruz! Tepki gösterip, bu kadar da olmaz ki deyip, kanal değiştiriyor muyuz peki? Belli ki hayır!

Belki varoşlardaki genç kızlar, yağmurlu bir günde otobüs beklerken, Harun’un son model arabasının çamurlu su birikintisine dalıp, kendilerini baştan aşağı ıslatmasını, sonra da arabasına alıp âşık olmasını hayal ediyorlar, dizideki gibi. Dizideki gibi. Dizideki bağlanmaları bundan belki de.

Bence çok beklerler!

Bu hayalin gerçekle tek bağlantısı, Harun'un ki gibi bir arabanın, yağmurlu bir günde yolun kenarında minibüs bekleyen genç kı zı çamura bulayabilme ihtimalidir sadece; gerisi kü lliyen kurmacadır. O son model araba –ki, genellikle BMW olur- bir an bile tereddüt etmeden basıp gider. Genç kı z da, ısılandığıyla amurlandığıyla kalır öylece!

Boşuna seyretmeyelim arkadaşlar, bu gerçeklerden kopuk, bizi budala yerine koyan dizileri.

Gerçek hayatta başka türlü yürür bu işler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hiç film seyretmemiş, kitap okumamış bir sinemacı!

Telesiyej 02.12.2009

İlk sinema projesi önümüzdeki hafta gösterime girecek olan Ali Taran, "Ben hiç film seyretmem" demiş.

Ali Taran, bir başka röportajında da hiç kitap okumadığını, hayatı boyunca sadece bir ya da iki kitap okuduğunu söylemişti. (*Hürriyet*, 06 Nisan 2006)

İbrahim Tatlıses de bir zamanlar film yönetmenliğine heves ettiğinde –bu işi yapmak için illa ki okur-seyreder olmamak gerektiğini vurgulamak için-, "Yönetmenin kaşı gözü mü var" tarihî sorusunu yuvarlamıştı ortaya, eleştirilerin önünü kesmek için.

Doğrusu Ali Taran'ın ıkıntılık olsun diye böyle konuştuğunu hiç sanmıyorum; jestüelinden –bilhassa o mahut jürideki jestüelinden- okuduğum kadarıyla bu konuda hayli samimi bence o; sahiden de film seyretmeyen ve kitap okumayan biri o.

Ali Taran'ın tavrına bakılırsa, Batı'nın ürettiği **entelektüel sermaye** kavramı bir **hiç**miş meğer!

Zira entelektüel sermaye; okumak, seyretmek, dinlemek, farklı birikimlerdeki kişi ve olgularla sürekli diyalog içinde olmak, derinlemesine bilgilenmek, özellikle felsefi açılımlarla ilgilenmek, sosyo-psikolojik akımları izlemek, tarih duygusunu geliştirmek gibi daha pek çok alanı içeren bir sermayedir.

Bu alanlarda minimum gerekli bilgi sahibi olmadan –özellikle günümüzde-, fikir üretmek imkânsızdır. Üretilbilir üretilmesine de; içi boş, parlak projeler olur bunlar sadece.

Senaryo yazma ve sinema projesi üretme işine gelince.. tabii ki, *Recep İvedik* misali filmler üretilbilir. Yani sadece meta değeri olan, kalitatif değeri ise hiç olmayan filmlerden yapılabilir istenirse.

Ayrıca bir sabah uyanıp, ben sinemacı olucam demek de bu topraklara has bir özellik olsa gerek. Hiç kitap okumamış, sinema sanatıyla seyirci olarak bile bir ilişkisi olmamış bir şahs-ı muhteremin, senaryo yazıp, sinema

projeleri üretmesi de ayrı bir neşe kaynağı tabii.

Film seyretmemişliğiyle, kitap okumamışlığıyla adeta övünen bir sinemacının, gizli bir dehası bile olsa bu konuda –kimselerin henüz bilmediği-, yine de zorlanacaktır bu hususta; ki zaten beslenmeye en fazla ihtiyacı olan da dehadır aslında. Aksi halde deha, sadece buluş üretir, dahi de sıradan bir buluşçu olup çıkar.

Buluşçuluk, reklamcılıkta bir miktar geçerli olabilir tabii; ancak sinema, önünde sonunda yaratıcı bir sanat eylemidir. Ve entelektüel sermayeye, diğer ifade araçlarından ve alanlarından çok daha fazla ihtiyacı vardır. Bu iş aynı zamanda bir ekip işidir çünkü. Ekibi yönetecek kaptanın da diğerlerinden daha fazla sermayedar olması gerekir tabiatıyla.

Reklamcılık, maniyeri, laf yapan ağızları bağrına basabilir; ama sinemada söz bir kelimedir artık.

Capito?

Ezel'i, bu sıkıntıdan kurtarmanın çaresini buldum!

Sadece Ezel mi? Hep beraber feraha çıkarız bu yolla.

Pazartesi akşamı yayınlanan bölümde Dayı, Ezel'e "Senin önünde daha çok uzun bir yol var" dedi ya, bende şafak attı. Televizyon ekranına doğru birden acı içinde bağırışım: (ben de Elif'in yalancısıyım) "Ne kadar uzun Dayı? Daha kaç sezon sürecek bu zulüm?" diye. Önceki tecrübelerimden biliyorum, televizyon dizilerindeki karakterler, ne kadar içten olursa olsun seyircilerin sorularına ve yakarmalarına cevap vermezler. Üstelik ev halkı da böyle çıkışları hoş karşılamaz hiç, bu defa da öyle oldu nitekim. Birden sesli bir suskunluk hâkim oldu ortama; çaresiz tam boynumu bükmüş kaderime razı olmuş, diziyi seyretmeye devam ederken; Eyşan, evlerindeki sinema salonuna girdi ve kocasının gizli kasasını bulup, içinde sakladığı –soygun gecesinin güvenlik kamerası kayıtlarının bulunduğu- kaseti göstericiye takıp, Ali'nin kocasıyla birlikte işlediği cinayeti seyretmeye başladı; işte tam o sırada kapıda biricik oğlu belirdi ve kare dondu.

Benim Ezel için bulduğum, hepimizi kurtaracak çözüm aynen şöyle:

Önümüzdeki hafta yayınlanacak olan bölümde biricik oğul, ekrandaki cinayete babasının karıştığını görür. "Anne anne, benim babam katil mi?" der. Eyşan oğluna döner: "Üzülme oğlum o zaten senin baban değil, senin baban Ömer'di, ama öldü" der. O sırada kapıda Ezel belirir: "Ben aslında Ömer'im, hapishanedeki ayaklanmada kaçtım, estetik ameliyat oldum, intikam için geldim" der. Küçük oğlan Ezel'e doğru, "Baba, baba" diye koşar. Ezel gözyaşları içinde: "Bu benim oğlum mu?" der Eyşan'a. Eyşan da gözyaşları içinde: "Evet Ömer" diye cevap verir. O sırada Ali ile eve gelmiş olan Cengiz, Ezel'in Ömer olduğunu anlayınca ateş eder. Eyşan, "Bu defa olmaz" diye bağırarak kendini Ezel'in önüne atar ve vurularak ölür. Sesleri duyan Bahar, hasta yatağından kalkıp gelir ve ablasının ölümüne tanık olunca, kalbi buna dayanamaz, oracıkta ölür. Ali, çok sevdiği Bahar'ın ölümüne sebep olduğu için Cengiz'i öldürür. O sırada komşuların çağırdığı polisler gelir. Ali, tam silahı Ezel'e (yani Ömer'e) doğrulttuğu sırada, Türk polisi sahneye girer, dizi biter. Son sahnede Ezel, oğlunu elinden tutmuş ana evine doğru yürürken görülür.

Nasıl ama?

Ama bir yıl, ama iki yıl sonra.. zaten bütün bunların olacağını bilmiyor muyuz?

Pazartesi günü bitebilir bence bu dizi, hem biz (yani ben) seyretme zahmetinden kurtuluruz, hem de kanalın parası cebinde kalır.

Ne şahane çözüm değil mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir roman yuvarlaması daha: Samanyolu

Telesiyej 05.12.2009

Kaynağı buldular, Cumhuriyet'in ilk dönem bulvar romanlarından seçip seçip dizi yapıyorlar; isimler büyük ya, reyting de garanti sanıyorlar.

Ama öyle mi acaba?

Daha önce üretilmiş bir eserin yapısını bozmadan bir başka **midyuma** taşımak için uyarlamak, aslında o romanın –arada ciddi bir dönem farkı varsa- dramasına, özüne ve ruhuna dokunmadan yeniden değerlendirmektir. Ki, bu da ayrıntılı bir sosyo-psikolojik, hatta ekonomik ve politik analizler gerektiren uzun bir çalışmadır.

Televizyon söz konusu olduğunda, uyarlamalar daha da titizlikle yapılmalıdır. Çünkü televizyonun, sinemadan farklı olarak, daha çok **gerçeklikle** buluşması gerekir.

Bu gerçeklik, günü birlik toplumsal ya da bireysel gerçeklik değil, yaşananların kalıcı değerleriyle ilgili dramaturjik bir gerçekliktir; özellikle ilişkiler örgüsünün sahiçiliğiyle ve aynı zamanda duygusuyla ilgili bir gerçekliktir.

Bu konuda titizlik gösterilmediğinde, uyarlamalar kolaylıkla **yuvarlama tehdidi**ne dönüşebilir. Yani orijinal eserin ruhundan hızla uzaklaşarak **sunı gerçeklikler âlemine** dalınır ve **'sanki'** bir dünya yaratılır.

Kerime Nadir'in aynı adlı romanından uyarlanan *Samanyolu* dizisi de bu yuvarlama zincirinin yeni bir halkası olarak ATV'de yayınlanmaya başladı.

Samanyolu'nun televizyon dizisi olarak **biçimlenişinde** –kuzen kuzinin imkânsız aşkı etrafında örgülenen hayat-, seyircide oluşturulması gereken gerçeklik duygusu hiç inandırıcı gelmiyor insana.

Çünkü bugünü temsil eden bir drama içinde, teyzesinin kızına duyduğu aşk nedametiyle idealize edilmiş bir

kaçışın, günümüz gerçekliğine uyan hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur.

Samanyolu, bir dönem dizisi olarak seyirciye sunulsaydı şayet, o dönemin gerçekliğine uyan bir kaçış olabilirdi belki bu. (Ki, bence yine oldukça melodramik biçimlenmiş bir kaçış olurdu ya, o da ayrı.)

Kaldı ki, günümüz Türkiye'sinde kırsal ve yarı kırsal kesimlerde milyonlarca insanın yaşadığı toplumsal gerçeklik içinde bu durum zaten çok olağan karşılanmaktadır.

Hatta teşvik edilmektedir!

E o zaman Nejat, neden teyze kızına âşık olduğu için utançtan kıvranıp, Londra'lara kadar –yıllarca dönmek üzere- kaçmıştır?

Ayrıca Nejat'ın üvey annesi Belkıs'ın, bir dizi karakteri olarak, bu kadar köşeli, kalın çizgili, kötü şekspiyen biçimlenişindeki amaç nedir, onu da anlayan beri gelsin!

Bu biçimlenişle hayatta karşılığı var mıdır o karakterin?

Romandaki karakterin dizideki yorumu son derece suni, Hatice Aslan bile –ki çok iyi oyunlarını görmüşüzdür- canlandırdığı kadına nüfuz edemiyor; bu yüzden duygusal geçişlere katılamıyor seyirci; sonuçta, kötülüğü oynamaya çalışan karikatürize bir karakter gibi çıkıyor ortaya Belkıs. (Hatice Aslan gibi çok yönlü ve renkli bir oyuncuya böyle bir yorum yazılması yazık olmuş bence.)

Dizinin cast çalışması hayli başarısız bana göre; Özcan Deniz, Nejat gibi ince ruhlu, kentli bir karaktere tip olarak hiç uymuyor; Vildan Atasever de, Zülal karakterine uyum sağlayamamış. Uğruna ülke değiştirilecek, yıllarca tutkuyla sevilecek, bir türlü unutulamayacak bir karizmaya sahip görünmüyor. Belki fazla kilo kaybettiği için, yüzü iyi resim vermiyor, çökük ve çelimsiz duruyor. Nejat'ın altını çizerek "Çok güzelsin" demesi de bu yüzden biraz tuhaf kaçtı.

Feride'yi canlandıran Hülya Darcan ve Halil rolündeki Rıza Akın'ın sakın oyunlarını sevdim; sıcak ve toplumun gerçekliğiyle buluşan kültürel bir duruşları var.

Ece Yörenç ve Melek Gençoğlu'nun senaryosu bana hayli itinasız geldi; yönetmenin işini kolaylaştıracak cinsten değil. Duygular sarkınca, görüntüler, yönetim, kurgu da sarkıyor haliyle.. bu yüzden yönetmen Andaç Haznedaroğlu'nu eleştirmek gelmiyor içimden; "o da ne yapsın ki" denilebilir ancak.

Samanyolu'nun ilk bölümü bende hayal kırıklığı yarattı.

Umarım yolu açık olur, o kadar emek, o kadar bütçe.. insan üzülüyor...

'Esra Ceyhan'la Hayat', konuk bazında taraf tutuyor!

Telesiyej 07.12.2009

Modern muhafazakâr bir program yapılmaya çalışılmış, tam TRT'nin ağzına layık; ama bence Esra Ceyhan bu konsepte pek uymamış. Çünkü modern muhafazakâr konsept, resmî söyleminde ayrımcı değil, tarafgir değil, eşit mesafeli olarak sunulmuştur topluma –yani vitrin böyledir–.

Oysa *Esra Ceyhan'la Hayat*, özellikle konuk bazında taraf tutan bir program. Benim izlediğim bölümde (3 aralık perşembe) Prof. Muhammed Nur Doğan ile rüya tabircisi ve duru görücü Şükran Karaoğlu konuktu. Esra Ceyhan, Prof. Muhammed Nur Doğan'la sıkı bir koalisyon yaptı diğer konuğa karşı.

Program ve sunucusu, tabii ki önünde sonunda sağduyudan, hatta bilimden yana bir pozisyon alacaktır. Ama hurafeyi, duru görüşü, kafaya göre rüya yorumlarını savunan bir konuğu davet etmişse şayet, ona da saygı duyarak görüşlerini dinlemek ve o sırada orada bulunan bütün konuklarına eşit mesafede durmak zorundadır.

Bir konu çerçevesinde konukları çarpıştırmak, çarpıştırmak de iki konuktan birinin yanında –dolaylı ya da dolaysız– durmak, diğerini ise –tabir caizse–, yanında durduğu konuğuyla birlikte hırpalamak artık pek demode kaçmıyor mu yavru? Bu yaklaşımlar aşıldı, geçildi sanırdım ama Esra Ceyhan'ı ihmal etmişim demek!

Aslında bir programın anonsları çok şey söyler insana; *Esra Ceyhan'la Hayat*'ın anonslarında dış ses durmadan şunu tekrarlıyordu: "Esra Ceyhan ne diyorsa o."

Bir gizli niyet taşımadığına, tamamen idraksizlikten ve caka satmak amaçlı kullanıldığından eminim ama bu spotun, kendi resmi söylemlerine ters düştüğünü fark edecek kimse yok mu TRT'de bunu da merak ederim doğrusu.

Cine5 klasiği 'Başka Yerde Yok'da huzur var

Bu sezon Mehmet Altan ve İpek Tuzcuoğlu sunuyor ünlü Cine5 klasiğini.

Yine ünlü konukları oluyor.

Yine bir orkestra eşliğinde tatlı sesli bir genç kız yumuşak şarkılar söylüyor.

Yine rahatsız etmeyen, şaşaasıyla göz boyamaya çalışmayan yalın bir dekoru var.

Yine her akşam 18.00'da; ana haber öncesi, haberleri izlerken yaşayacağımız muhtemel travmalardan önce bir ön koruma ve terapi gibi; haberleri izlerken darbenin nereden geleceği belli olmuyor çünkü; yorumdan mı, trafik canavarından mı, yangın felaketinden mi, cinayet vahşetinden mi, yoksa Ergenekon dokümanlarından mı?

Hiç belli olmaz!

Allah korusun, hazırlıklı olmak lazım bu yüzden.

Önceden ruhu biraz yumuşatmak ve güçlendirmek lazım aynı zamanda, ki bu felaket ve iç karartıcı haberlere dirençli olalım.

Başka Yerde Yok'un bu sezondaki sunucuları Mehmet Altan ve İpek Tuzcuoğlu, sakin ve eğlenceli bir program yapıyorlar. Konuklarını üzmeden, sıkıştırmadan, huzurlu ve neşeli bir sohbet içinde, onların bilgi, birikim ve deneyimlerini seyirciye geçirmesini sağlıyorlar. Ki, bu da bizim televizyon kültürümüz içinde nadir rastlanır bir özelliktir. Çünkü bizde kendilerini ön plana çıkarma buhranına kapılan dominant sunucular, konukların –bırakın deneyimlerini seyirciye aktarmasına-, konuşmasına bile izin vermezler çoğunlukla.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

VJ Bülent'in başına gelenler, gelmezdi aslında

Telesiyej 09.12.2009

Sendika olsaydı şayet, VJ Bülent'in başına gelenler gelmezdi, gelemezdi, buna izin verilmezdi çünkü.

Ama sendika olmayınca bu işler böyle oluyor.

Emeğini kiralayanın, ücretli olarak çalışanın hakkını kim koruyacak?

İş yasası mı? İş yasasındaki son değişikliklere göre gerekçesiz işten çıkarılmalar zorlaşmıştı güya; ama işveren – VJ Bülent'e yapıldığı gibi- yine de kılıfını hazırlayıp dilediğini kapıya koyuyor, savunma almadan, hatta gerekçe bile göstermeden.

Sendika yoksa kim koruyacak peki VJ Bülent'i?

Hukuk koruyacak, meslektaşları koruyacak; varsa şayet taraftarları koruyacak. Oysa VJ Bülent sendikal haklara sahip olsaydı, bütün bunlara gerek kalmazdı. Sendikası, onun gerekçesiz olarak işten atılmasını engellerdi zaten. Çalıştığı kurum atılmasını gerekçelendirse dahi –Bülent için buna gerek de görmemişler-, bu gerekçe sendika tarafından incelenir ve en azından gerekli itirazlar yapılırdı.

Bülent'in haklarını sadece birkaç meslektaşı koruyor şimdi.

Oray Eğin, Ayşe Özyılmazel ve Yiğit Karaahmet, VJ Bülent'in mağduriyetiyle ilgili, ona sahip çıkan doğru yazılar yazdılar. Ayrıca Oray Eğin ve Okan Bayülgen programlarına da davet ettiler; belki gözümünden kaçan birkaç yazı ya da program daha vardır, ama bir kuruma on dört yıl emeğiyle hizmet etmiş, başarılı olmuş, bu başarısıyla ünlenmiş, kitlelerin dikkatini çekmiş ve sonra ansızın kapıya konmuş biri için –sayısal olarak- ne kadar yeterlidir?

Eski bir söylem gibi görünebilir belki size ama –ki, bizim için fevkalade yenidir hâlâ- böyle mağduriyetlerin yaşanmaması için; emekçilerin haklarının tam anlamıyla savunulabilmesi için, her alanda toplumsal örgütlenme, sendikalaşma şarttır, ancak o zaman böyle keyfi işten çıkarmaların önüne geçilebilir.

1950'ler'de *Hanımın Çiftliği*'nde, *Strangers in the Night*

Doğrusu ben atlamışım ne yalan, ama dikkatli bir okur (adını kullanmama izin vermedi) atlamamış, yakalamış ve bana aşağıdaki maili göndermiş:

"Dizi filmlerdeki hatalara çok değiniyorsunuz. Bir tanesini de ben bildireyim.

Hanımın Çiftliği dizisinin 20 Kasım 2009 Cuma günü yayınlanan bölümünde Büyük Kulüp'te ünlü *Strangers in the Night* şarkısı enstrümantal olarak çalıyordu. Bilindiği gibi bu bölümde olayların geçtiği sene 1950 en fazla 1951 olmalı. Oysa *Strangers in the Night* şarkısı ilk kez 1966 yılında Frank Sinatra tarafından söylenerek dünya çapında meşhur olmuştur. Böyle bir durumda seyirci kendisine saygı gösterildiğini düşünür mü?"

Dikkatli okur, hangi sahnede çalındığını yazmamış; merak ettim, *Hanımın Çiftliği*'nin 20 kasımda yayınlanan bölümüne baktım yeniden; düğün sahnesinde, Muzaffer Bey ile Güllü, ilk dansı *Strangers in the Night* eşliğinde yapmışlar.

Seyirci yakalıyor ve kendisine saygı gösterilmesini bekliyor.

İlgililere duyurulur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanal âlemin paylaşımcılarına sosyal muhabbet: Elif Dağdeviren'in 'Sosyal Âlem' programı başladı

Telesiyej 12.12.2009

Dijital teknoloji ve insan ilişkisinin vardığı son aşamayla; Facebook, Twitter, FriendFeed, YouTube gibi sanal âlemin paylaşım platformlarıyla ilgiliyseniz şayet, Elif Dağdeviren'in TürkMax'te hazırlayıp sunduğu *Sosyal Âlem*'e bayılacaksınız.

Canlı olarak yayınlanan programın konukları, sanal âlemi kullanan ünlülerle, sanal âlemde ünlenenler. Ama programın önemli bir özelliği; görünmeyen, ancak sanal olarak **var olan** canlı konuklara da sahip olması; yani

sunucu ve konuklar, programın akışına, muhabbetine sanal olarak katılan, görüşlerini, duygularını ve tepkilerini aktaran paylaşım platformları komünitesi üyeleriyle de diyalog içindeler aynı zamanda. (Birazaya gelip herhangi bir kültür oluşturmak, bu kültürün içinde ortak olarak var olmak bir komünite yaratmak demektir. Ama bu yaratılan gerçekten kültür mü değil mi, o da ayrı bir yazı konusu olabilir tabii.)

Sosyal Âlem, farklı ve yeni bir program; dekoru konseptine uygun, yalın ve dinlendirici; muhabbeti renkli, sanalla gerçek arasında pinpon topu gibi gidip geliyor. (İlk programın konukları: Cüneyt Özdemir, Rahşan Gülşan ve Serdar Kuzuloğlu'ydu.)

Elif Dağdeviren, özenli, kendisine yontmayan, konuklarını rahatlatan, tedirgin etmeyen, sıkıştırmayan, çelişki çıkarmayan; jestüeli sıcak ve sempatik bir sunucu görünümünde.

Sanal âlemin paylaşım platformlarında neler olup bittiğini öğrenebileceğiniz, en beğenilen tweet'lerin, hatta videoların da yer aldığı *Sosyal Âlem*, başarılı bir program. Ama daha çok iç muhabbetin hâkim olduğu bir program durumunda şu anda; oysa, bu iç muhabbetin yanı sıra, sanal âlemle ilgisi olmayan, uzak duran, çekinen kesimlerin de ilgisini çekebilecek bir tür bilgilendirme, hatta eğitime misyonuna da –nasıl olsa anlayacaklardır tuzağına düşmeden-, sahip olmalıdır bence. Mademki böyle bir program yapılıyor, o zaman bu sanal muhabbet ortamı, konuya yabancı olanlara da net bir biçimde anlatılmalı, teşvik edilmeli derim ben. Program, amacına daha sağlıklı ve kolay ulaşır böylece.

Yolu açık olsun.

(*Sosyal Âlem*, her cumartesi saat 22.30'da *TürkMax*'te.)

Eğlenceli edebiyat programlarına ihtiyacımız yok mu

Var elbet.

Önce ruhumuzu ferahlatmak için var.

Sonra duygumuzu derinleştirmek için var.

Beğenimizi zenginleştirmek için var.

Velhasıl bir televizyon seyircisi olarak **yeni türden** bir eğlenceyle karşılaşmak için var.

2010'da televizyon kanallarında **eğlenceli edebiyat** programları izlemek istiyoruz artık.

Televizyon seyircisinin edebiyatla karşılaşması, onun zihninde, duygularında yeni boyutlar açabilir çünkü; edebiyatın sıkıcı olduğu genel algısını yıkabilir. Televizyon bir bakıma zaten seyircisine eğlence sunan bir midyum olduğundan eğlenceli edebiyat programlarını rahatlıkla ve **farklılıkla** yapabilir; edebiyat bilinenin aksine eğlendirici yönüyle bu **ortak harekâta** katılabilir, böylece kanalın markasına da bir katma değer sağlayabilir. Hatta, marka duygusunu zenginleştirebilir.

Eğlenceli edebiyat programı, bir kavram olarak ele alındığında; edebiyatın, yazarın, okurun, yayıncının, tüm sektörün ve yazı dünyasının çok yönlü ve çok renkli kimliğini ortaya çıkarabilir.

Bekliyoruz!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hayat Sineması' da pek objektivist!

Telesiyej 14.12.2009

Hayat Sineması, nasıl bir program tam da karar veremedim ya.

Hakiki mi, değil mi? (konukları kastetmiyorum tabii)

Hakikiyse hangi hakikati içeriyor?

Yani gerçekten ayrılmaya **KESİN** karar vermiş çiftler mi katılıyor bu programa? Konuklar, mahkemelerdeki boşanma davalarının dosyalarından seçilip programa alınıyorlarsa buna ikna olurum.

Ama konuklar, ilişkilerinde sorunlar yaşayan, ama yine de ayrılmayı düşünmeyen, ya da belki bunu düşünme potansiyeli taşıyan kişilerden seçiliyorsa, programın hakikiliği tartışılabilir o zaman.

Zaten, sahiden ayrılmaya karar vermiş bir kişi neden böyle bir programa katılsın ki? Katılıyorsa da, ayrılmaya kesin kararlı değildir bana kalırsa; en azından ilişkisi hakkında ümidi var demektir.

Aksi halde gitmeye kararlı birini durdurabilecek bir güç var mıdır yeryüzünde? Bu açıdan bakıldığında *Hayat Sineması*, son derece gerçekçi gibi görünen ama gerçekliği hayata dayanamayan, yani hayatla buluşmayan bir program izlenimi veriyor bana. Üst yapılarda aranan mutluluk çabasının (yani bireysel öğütlerin; ananızı, babanızı evliliğinizden çekin, sadece kendinizi düşünün, kendi küçük ve biricik çekirdek ailenizi kollayıp, koruyun gibilerinden, objektif gibi görünen kolay formüller tavsiyelerin) sağlam bir alt yapısı yokmuş gibi duruyor. Bu da anglo-sakson âlemde son dönemlerde yaşanan çeşitli mutluluk felsefelerine ve dünya görüşlerine (!) uygun bir mutluluk programı olduğu izlenimini yaratıyor.

Kanal D'de pazartesi akşamları saat 23.00'te yayınlanan program hakkında, kanalın web sitesindeki tanıtımda şöyle deniyor.

"*Hayat Sineması*'nda; yollarını ayırmak isteyen ama ilişkilerine de son bir şans daha vermek isteyen çiftlerin hikâyeleri ekrana gelecek. Onların evliliklerine ilişkin özel bir film hazırlanacak. Bu filmde; çiftlerin tanışmalarından başlayarak, evliliğe kadar giden ilişkileri, evlenmeleriyle yaşanan mutlu günleri, çocukları varsa onların doğumları, 'bir aile' olduklarında hayatlarının nasıl değiştiği, ilişkilerinde sorunların başladığı dönem,

zaman içinde biriken kırılganlıklar ve ayrılma kararını nasıl verdikleri yer alacak. Tüm bu yaşananlar çiftin kendisi tarafından anlatılacak, kendi hayat filmlerinin başrol oyuncularını olacaklar. Bunun yanında çiftlerin aileleri, yakın akrabaları, dostları da, dıştan gözlemleriyle onların ilişkileri üzerine yorumlar yapacaklar.”

Sistemin çekirdek aile esaslı mutluluk çerçevesi içinde mutluluğu arayan ve öneren bir program *Hayat Sineması*; çiftlerin mutsuzluğunu oluşturan çelişkilerin, **dışlanarak çözüleceği** gibi –şahsen benim meşrebime hiç uymayan- pek pratisyen yaklaşımları var.

Sistemin globalizm öncesi açılımları içinde yer alan yeni objektivizmle ilgili (Örneğin Ayn Rand) mutlu yaşam öğretilerine uygun bir modelleme *Hayat Sineması*.

Bu programın bir faydası olur mu peki?

Olur bence.

Heyecanını kaybetmiş ilişkilere –özellikle genç olanlara- geçici ve suni de olsa bir heyecan katar tabiatıyla.

Ama sonra?

Ya sonra?

Sonrasını gösterirse, görürüz elbet ne olduğunu...

Hayat Sineması’nın yolu açık olsun.

Hanımın Çiftliği, dikkatsizliklere doymuyor mu

1950’lerdeki düğün töreninde güçlü bir öngörüyle 1966’da ünlenecek olan *Strangers in the Night*’ı çalan *Hanımın Çiftliği* dizisi yapımcıları, bu defa da İsmail Hakkı Uzunçarşılı’nın 1972-1978 yılları arasında yazacağı *Osmanlı Tarihi*’nin dört cildini de, 1950’lerde Muzaffer Bey’in kütüphanesine dizmiş. Üstelik bundan beş-altı yıl önce bir gazetenin verdiği baskılarını.

Anlayacağınız bu defa da bir başka dikkatli okurdan mail var:

Çarşamba günü *Telesiyej*’i okuyan S. Aktan, *Hanımın Çiftliği*’ndeki hataların *Strangers in the Night*’la sınırlı olmadığını belirtip, aşağıdaki dikkatsizliğe dikkatimizi çekti.

“Sevgili telesiyej, *Hanımın Çiftliği*’nde Muzaffer Ağa’nın kütüphanesine dikkatle bakarsanız, bundan beş-altı sene evvel, herhalde Sabah Gazetesi’nin verdiği İsmail Hakkı Uzunçarşılı’nın *Osmanlı Tarihi* isimli eserinin ciltlerini görebilirsiniz. Altı-yedi cilt yan yana dizili kitaplığın orta tarafında duruyor.”

Dikkatli okurlar çoğalıyor, bence diziciler de daha dikkatli olmalı artık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizilerimizde 'hay aksi şeytan' sahneleri neden çoğalıyor

Telesiyej 16.12.2009

Bizim dizilerde, çelişkiden yana bir çıkmaza girildi mi ne olur?

Hoop, hemen bir 'hay aksi şeytan' sahnesi yazılır ve çekilir.

Mesela bir dizi kahramanı, olmaması gereken bir yerde, görünmemesi gereken bir pozisyonda görülüp de, tartışma götürmeyecek bir biçimde yanlış anlaşılması icap ettiğinde ne olur?

Senaryo grubu mutlaka bir 'hay aksi şeytan' aksiliği planlar.

Gerçek hayatta olmaz mı böyle aksilikler peki? Yani bir yerde ters bir zamanda bulunup da, kaçarı yok, mutlaka yanlış anlaşıldığınız olmamış mıdır?

Yok, olmamıştır!

Olsa da ağzınız diliniz var neticede.. derdinizi anlatır, durumu aydınlatırsınız.

Ama bizim dizilerde böyle aksilikler vuku bulduğunda kahramanların dili tutulur; ya da aşırı içlenirler yanlış anlaşıldıkları için! Nasıl olup da asla yapmayacakları, ama yaptıkları sanılan o şeyin kendilerinden beklendiğini anlayamazlar ve soylu bünyeleri bu durumu kaldıramaz; ya derin derin susarlar, ya da hıçkırarak olay mahallinden kaçarlar. Böyle olunca da, o yanlış anlaşılan durum her neyse, tamamen doğru anlaşılmış gibi olur ve aksilikler dizini sürer gider, ta ki seyircinin içi bayılıp da 'yandım Allah' feryatlarıyla başka bir kanala kaçıncaya kadar.

Es-Es örneği

Aksilik salgını *Es-Es* dizisine de sirayet etti nicedir. Durumdan çok memnunlar ki –kolay çözümdür zira-, her bölümde envai çeşit aksilik çıkıyor karşımıza.

Pazar akşamı yayınlanan bölümde, töre kurbanı olmak üzereyken kurtardığı Dilşa'yı kendi kaldığı otele yerleştiren Tercan, kızı korumak için adamlarına oda kapısında nöbet bekletir. Ama tahliye olan Uras, Tercan'ın adamlarını hapishane kapısına çağırınca, o gün okula gitmeyecek olan Dilşa'ya Tercan sahip çıkmak zorunda kalır. Elinde çay tepsisiyle Dilşa'nın odasına –hem onu korumak hem de yarenlik etmek için- giderse de, kız, bir erkekle otel odasında yalnız kalmak istemediği için, eline çay fincanını tutuşturup, kapının dışına çıkarır onu.

Tercan kapıda bekler, bekler.. gelen giden olmaz. Derken, tam yeni bir fincan çay almak için odaya girer ki, Dilşa'nın –uygunsuz bir hayat sürdüğü dedikodularının üzerine onu alıp memlekete infaza götürmek için gelen- annesinin ve erkek kardeşinin, otelin kapısında belirmediğini görürüz. Aynı anda Tercan, yukarıda Dilşa'nın odasında kendisine çay koyarken –aksilik bu ya- üzerine döker; banyoya girip gömleğini çıkarır, atletle kalır. Tam o sırada oda kapısı çalınır, Tercan kendi adamlarının geri döndüğünü düşünerek, tedbirsizce açar kapıyı.

Bir de ne görsün?

Dilşa'nın annesi ve erkek kardeşi!

Kızlarını töreye kurban vermek için gelen anne ve erkek kardeş, Tercan'ın yarı çıplak haline bakarlarken hem onlar hem de kare donar.

Ne aksilik değil mi?

Can simidine dönüşmesin

Bir dramanın akışında **aksilik** gibi beklenmedik bir durumun yer alması, dramaya yeni bir anlam kazandıracaksa, zenginleştirici bir unsur olarak görülebilir. Böylece dramanın hayatıyeti de yeni bir renge kavuşmuş olur. Bazen güçlü bir aksilik, dramanın akışına yeni bir yön de verebilir. Yani bu aksilikten sonra pek çok şey neredeyse temelden değişir ve **aksilik** de bir yan tema olarak dramada yerini alabilir.

Aksilikler ise dramayı sulandırır, can simidi haline dönüşür, tıkanılan her noktada kullanılıncı da, hikâyenin ikna ediciliğini zayıflatır; seyirciyi bezdirir; dramayla özdeşleşmesini zora sokar.

Samanyolu dizisinde de hukuk hatası yapılıyor!

Samanyolu dizisindeki şeytan kadın Belkıs, avukat sevgilisine, ölen kocasının mallarını bir an önce oğlu Nejat'tan kaçırarak kendi üzerine yapmasını söyler. Zaten bir sürü malı mülkü kocası hayattayken onun üzerine yapmıştır ya, kalanların da –yurtdışından dönen üvey oğluna kaptırmamak için- kendi üzerine geçirilmesini ister.

İster de.. böyle bir şey olabilir mi hukuken?

Olmaz, olamaz!

Miras hukukuna göre kocanın üzerinde görünen malların dörtte üçü çocuklarına kalır çünkü (eşe kalan dörtte birdir sadece).. bu bir yana, çocuklar babanın sağlığında karısının üzerine geçirdiği mallardan da tenkis davası açarak mahfuz hisselerini alabilirler ayrıca.

Yani Belkıs'ın talepleri tamamen hukuk dışı. Hiç kimse öyle elini kolunu sallayarak tapu dairesine gidip, ölmüş birine ait malları üzerine geçirtemez. Veraset belgesi sorarlar adama, varisleri sorarlar. Varis kendisine kalan

malı istemese bile bunu yapamazlar; ancak varisin bizzat kendisinin tapuya ya da notere gidip hissesini diğerlerine devretmesi gerekir ki, diğer varisler o mülkü kendi üzerine geçirebilsin.

Bu tip senaryo kazaları, aslında dramaturjik çalışmaların, toplumda olup bitenleri ve yaşananları yanlış ve eksik irdelemesinden kaynaklanıyor. Bireysel hayatımızın yanı sıra, kurumsal hayatımızın da ne kadar titizlikle ele alınıp alınmadığının bir göstergesi aynı zamanda.

Dizilerdeki mesajlar hem gerçekliğe hem de söyleme doğru olarak yerleştirilmelidir. Aksi halde seyirci – özellikle ortalama seyirci- mesajın yanlış olup olmadığına bakmaz ve inanır.

Bir hukuk danışmanınız yok mu yavru?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star TV'nin yeni dizisi 'Maskeli Balo'nun niyeti iyi ama...

Telesiyej 19.12.2009

Maskeli Balo'nun mesajı çok net.

Daha ilk bölümden anlaşıldı ki bu dizi; toplumu sömürenlerle, bu sömürüye karşı çıkanların savaşının hikâyesini anlatıyor.

Siyasetçi-sanayici işbirlikçiliği, bu işbirliğini deşifre etmeye çalışan sol kesimden sağduyu sahibi medya ve akademya mensupları ile Yale mezunu idealist bir genç kız var dizide.

Buraya kadar iyi.. yani *Maskeli Balo'nun* niyeti iyi.

Ama iyi niyetlerle iyi eserler verilir mi dersenez?

İyi niyet, iyi eser vermeye yetmeyebilir derim, tabiatıyla.

Nitekim *Maskeli Balo*, buna tipik bir örnek oluşturuyor.

Dizide hayat yok çünkü.

Hayatla işlenmemiş, hayatla yoğrulmamış karakterlerle dolu *Maskeli Balo*. Karakterlerin hepsi birer figür sadece. Birbirleriyle olan ilişkileri mekanik; basit drama çözümlemelerine sahip.

Örneğin iktidar partisi milletvekili Ali Cemal'in, büyük sanayici Engin Demir'le olan ilişkisi cetvelle çizilmiş gibi sanki; kaç kuşaktır bilinen, adeta ezberlenmiş bir menfaat ilişkisinin kalıplaşmış modeli. Ali Cemal'in danışman-metres ilişkisi de çok bilinen bir kalıp tabii. Modern muhafazakâr olduğunu –bize gönderilen muhtelif

işaretlerle- anladığımız bu siyasetçi, bütün zarif ve modern duruşuna karşılık, karısına şiddet uygulayan biri; ki bu da çok bildiğimiz bir modeldir.

Ayrıca, nüfuz ticareti yaparak tezgâhladığı ihalenin haberini yapan gazeteci Mehmet'in hemen ertesi günü işini bitirmek istemesi ve bir kaza planlatması da hiç ikna edici değildi. Kamuoyu salak mı? Bağlantı kurmaz mı bir gün önce çıkan haberle ilgili olarak? Bütün bunlar çok klişe ve şablonik kötü karakter davranış modelleri. Gerçek hayatta bu süreçleri mi izler bu işler?

Perdeyle ekran arasında...

Maskeli Balo, bir nevi kolpa hikâyesi anlatıyor (Ece Erdoğan'a selamlar), ama hayatla bağlantılı kolpa kültürü eksik. Örneğin, oyunu bozan tarafa düzenlenecek bir güçlü gözdağı ya da neredeyse canına kıyılacak bir girişimin incelikli bir tezgâha ihtiyacı vardır kolpa kültüründe.

Kirli siyasetçi Ali Cemal'in, Yale'i bitirip Türkiye'ye dönen –babasının kirli işlerinden bihaber- erdem abidesi kızı Zeynep'in sistemi eleştiren (kültür-sanat-eğitimdeki eksiklikler ve bozukluklar nedeniyle toplum bu halde gibilerinden) pek mühim siyasi tesbitleri de tadından yenmiyordu ayrıca. Bu da bir tür hayattan kopuk, zihinsel ve entelektüel alanda düz mantık yürütme şaheseriydi ve fevkalade şablonikti. (Yale'de siyaset okuyup gelen birine de hiç yakışmadı.)

Yönetmenliğini M. Çağatay Tosun'un yaptığı, senaryosunu Gamze Özer'in yazdığı *Maskeli Balo*'nun başrol oyuncularını Aytaç Arman, Burcu Kara ve Burak Hakkı. Hepsisi de beklenenin altında bir performans sergiliyor.

Burak Hakkı oyunculuğu öğrenemedi hâlâ, fiziğinin avantajını bile kullanamıyor. (Dişlerini acilen yaptırması önerilir.) Birilerinin ona gülümsemeyi öğretmesi gerekiyor, o kadar kasık kasık gülüyor ki, bazen emin olamıyor insan; acı mı çekiyor, gülüyor mu yoksa diye muallâkta kalıyor.

Burcu Kara'nın oyunculuğu düzgün ama daha iyi performanslarını gördük.

Bence Aytaç Arman'a yazık olmuş. Karakter o kadar kötü dizayn edilmiş ki, yönetmen ve oyuncu da ne yapsın?

Çekime gelince.. ortanın üzerinde bence. Biraz sinemayla dizi arasına, yani büyük perdeyle küçük ekran arasına sıkışmış gibi. (Bu arada Galata Kulesi görüntüleri muhteşemdi.)

Daha insani bir örgü örülürse, dramaturjik çalışma daha özenli yapılırsa, yani diziye hayatîyet katılırsa; canlanır ve şansı olabilir diye düşünüyorum.

Yolu açık olsun.

Maskeli Balo, pazar akşamları saat 20.00'de.

Samanyolu dizisi hukuk hatalarını sürdürüyor!

Samanyolu dizisinin bir önceki bölümünde fahiş hukuk hataları yapıldığını yazmıştık.

Son bölümünde daha da büyük –bu işin büyüğü küçüğü olmaz ya- bir hukuk hatası yapıldı.

Nejat’ın üvey annesi şeytan kadın Belkıs, genç ve yakışıklı avukat sevgilisine, Nejat’ın teyzesi ve Zülal’le birlikte oturduğu köşkü –ki bir zamanlar o köşk, babası tarafından, Nejat 18 yaşına gelince onun üzerine geçirilmek üzere teyzesinde bırakılmıştır- kendi üzerine geçirmesini söyler.

Yakışıklı avukat bu talebin yapıldığı günün gecesinde, elinde Belkıs’ın üzerine geçirilmiş köşk tapusuyla çıkagelir. Maşallah bir gün içinde bir başkasına ait olan köşkü Belkıs’ın üzerine geçirivermiştir.

Avukat’ın getirdiği tapu sahteyse, Belkıs’a yaranmak için sahte bir tapu düzenlettiyse –kaldı ki, bu konuda hiçbir işaret yoktu- o ayrı.. aksi halde böyle bir şey muz cumhuriyetlerinde bile gerçekleşemez. Bir başkasının üzerinde görünen bir taşınmazı elinizi kolunuzu sallayarak tapuya gidip nasıl kendi üzerinize geçirebilirsiniz? O mülkün sahibi ölmüş de olsa, veraset belgesi olmadan, bütün vârisler bir araya gelmeden –o zaman da ortak tapu çıkar zaten- nasıl tek bir vâris üzerine tapu çıkar?

Geçen hafta salı günü yayınlanan bölümün son sahnesinde Belkıs elinde tapuyla Nejat’ın köşküne gitti, “evimi boşaltın” diye.

Yok artık daha neler!

Hayır benim anlamadığım, bu hataları yapmamak için hukukçu olmaya da gerek yok ki...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizilerimizde Batı sinemasından ithal sinir krizi sahneleri!

Telesiyej 21.12.2009

Her kültürel aidiyetin, her toplumsal modelin kendi bireysel **tepkisel** davranış biçimleri vardır.

Ve diğer kültürel aidiyetlerden de farklıdır bu.

Örneğin kaynağında tasavvuf kültürü olan bir toplumun bireyinin dışa vurduğu sertlikle, anglo-sakson kültürel aidiyeti olan bir bireyin sertlik tepkisi çok farklıdır; birincisi daha yumuşak ve dengeli, ikincisi daha şiddetli ve köşeli olabilir.

Son zamanlarda dizi karakterlerine şiddete yönelik bir asabiyet hâkim oldu. Sinirlenince, masalar devriliyor,

üzerinde ne var ne yok yere atılıyor, vazolar, resim çerçeveleri, hatta camlar, çerçeveler kırılıyor.

Bir şey daha var; şiddet içeren sinir krizleri bulaşıcı galiba.

Son bir hafta içinde benim izlediğim dizilerin üç tanesinde (belki izlemediklerimde de vardır) bu şiddet içeren asabiyetlerden mevcuttu çünkü.

Aşk Bir Hayal'de, kocası boşanma davası açtı diye Nevin sehparının üzerinde ne var ne yok aşağı indirdi, en nadide parçalara kadar kırdı döktü.

Küçük Kadınlar'da Armağan, Utku, Tezer'le birlikte oldu diye kadının evine gidip, kapıları, duvarları yumrukladı, her şeyi devirdi, kırdı.

Bu Kalp Seni Unutur mu? adlı dizide de Sinan, devlet erkanının katıldığı konserde –Cemile'nin baskısıyla- siyasi bir cinayetin eşiğinden dönüp, protestosunu sadece pankart açarak gösterdikten sonra, evde sinir krizleri geçirip, masa, sandalye, sehpa, gözüne ne iliştiyse devirdi kırdı. Kırıp dökme virüsü hızla yayılıyor anlayacağınız.

Peki, bizim kültürde var mı böyle bir şey yavru?

İnsandan insana yönelik şiddet vardır, biliriz de, objeye yönelik şiddet var mıdır sahiden?

Sinirlenince –hem de evde bir başınayken- biblolarına, vazolarına saldıran kaç kişi tanıyorsunuz?

Dizilerimizde sık sık rastlanan, **gerçekliğe uymayan gerçekleri** sergilemenin tipik örneklerinden biri de bu objelerle savaşlar işte.

Tepkinin görselleştirilmesinde seçilen yabancı yöntem, oyuncuyu da zorluyor ayrıca; zira bizim oyuncular bu tür tepki jestüellerine yabancılar. Oyunları hiç doğal olmuyor böyle sahnelerde. En dramatik sahneler, en gülünç sahneler gibi çıkıyor ortaya.

Vazgeçin artık Amerikan filmlerindeki böyle sahnelere öykünmekten. Onların kültürel aidiyetlerine uyuyor, objelere yönelik şiddet içeren sahneler. Hem tüketim toplumu ne de olsa.. kıracak şey de bol; kırmalar da, zamanı gelince demode oldu diye çöpe atıyorlar zaten. Bizde insanlar bir çay bardağını satın alırken bile kırk kere düşünüyor, kolay mı öyle masaları, sehpaları, vazoları filan kırmak.

Uymuyor bize böyle sahneler.

Uymuyor!

En öngörülü dizi *Hanımın Çiftliği* oldu yine!

Hanımın Çiftliği, en öngörülü dizi olduğunu hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde kanıtladı artık.

Önce, *Strangers in the Night*'in 1966 yılında yazılıp, ünleneceğini yıllar öncesinden kestirdi ve 1950'lerde geçen dizinin düğün sahnesinde henüz yazılmamış olan bu şarkıyı çaldırdı. Sonra İsmail Hakkı Uzunçarşılı'nın 1972 yılında yazmaya başlayacağı *Osmanlı Tarihi*'ni, müthiş bir öngörüyle, yirmi yıl öncesinden basılmış, yazılmış olarak kütüphanesine dizdirdi.

Hanımın Çiftliği dizisindeki en son öngörü de, çiftliğe alınacak traktörlerin motor gücüyle ilgili oldu.

Ama bu da –daha önce *Strangers in the Night* konusunda bizi uyaran- dikkatli okurun gözünden kaçmadı tabii. Buyrun dikkatli okurun bulduğu yeni hataya –pardon öngörüye-.

“Sayın Telesiyej, *Hanımın Çiftliği* dizisinde başka bir dikkatsizliklerini daha yakaladım. İşi gücü bırakıp hata yakalamaya çalışan bir adam durumuna düşmemek için size bunu yazmayacaktım. Ama siz 14 Aralık 2009 tarihli *Taraf*'ta dizide İsmail Hakkı Uzunçarşılı'nın 1972-1978 yılları arasında yazacağı *Osmanlı Tarihi*'nin dört cildinin, üstelik bundan beş-altı yıl önce bir gazetenin verdiği baskılarının gösterilmesi hatasını yazınca ben de gördüğüm yeni hatayı yazma cesareti buldum.

Dizinin 11 Aralık 2009 Cuma günü yayınlanan bölümünde Muzaffer Bey'le görüşmeye gelen traktör firması temsilcisi traktörlerinin motorunun 1600 cc hacminde ve 225 beygir gücünde olduğunu söylüyor. 1600 cc hacminde benzin motoru ile 225 beygir gücü elde etmek bugünün teknolojisi ile bile mümkün değildir. Mesela turbo sistemi ile çalışan son model ve motoru 1600 cc hacmindeki Opel Insignia otomobil 180 beygir gücündedir.

Gene turbo sistemi ile çalışan son model ve motoru 1800 cc hacmindeki Mercedes 200 E otomobil 170 beygir gücündedir.

Otomobillerin az benzin yakması ve çabuk hızlanması istendiğinden otomobil motorları düşük silindir hacmiyle yüksek güç üretecek şekilde yapılırlar. 2009 yılında son model ve en gelişmiş otomobiller bile 1600 cc motor hacmi ile 225 beygir gücü üretecek performansı yakalayamamışken 1950'li yıllarda bu performansı traktörlerin yakalaması bana mümkün görünmüyor.”

Türk Traktör'ün bir bayiini aradım, gerçekten de bunun mümkün olmadığını söylediler. 1950'lerde Amerika'dan, İngiltere'den gelen ve büyük olay olan traktörlerin beygir gücü en fazla 25 ile 40 arasında olurmuş ki, bu da çok büyük bir heyecan yaratmış.

Dikkatli okurları hesaba katın derim artık ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen'in üzerinden prim yapmak mı, yoksa Kürt açılımına köstek olmak mı

Telesiyej 23.12.2009

Magazinel medyanın, her zaman olduğu gibi olup biteni gerçekmiş gibi sunarken, gerçeklikten bihaber olduğu bir kez daha net bir biçimde çıktı ortaya. *Milliyet* gazetesinin *Cadde* ekinde, Mehveş Evin'in, geçen hafta perşembe ve pazar günleri yayımlanan yazılarında, Sezen Aksu'nun on sekiz yıl önce seslendirdiği *Gülümse* adlı şarkısının güftesi için şair Kemal Burkay'dan izin almadığı yazılıp çizildi.

Aslında izin alması gereken kişi Sezen Aksu değildi, bu albümü yayınlayan **Coşkun Plak**'tı. Yani işin ticari ve yasal tarafı sadece şirkete aitti, kaldı ki *Gülümse*'nin bestesi de Sezen'e değil Arto Tunboyacıyan'a aitti. Sezen Aksu'nun bu şarkıya katkısı sadece **yorum**uydu. (Yine de sorumluluk duyup kendisi de takip etmiş anlaşılan.) Ama hep yapıldığı gibi alan kaydırıldı, sorumlu Sezen Aksu gibi gösterildi, yazıya prim yaptıracak olan isim Sezen Aksu'ydu çünkü, gerçeklik kimi niye ilgilendirsin ki?

Burkay ne diyor

Hemen o gün Kemal Burkay'ı arayan *Sabah* gazetesi yazarı Sevilay Yükselir, cuma günkü köşesinde şairin bu konudaki sözlerine yer verdi: **"Sezen Aksu benim için büyük bir değerdir. Ve onun benim bir şiirimi alıp kullanmış olması benim için şereftir! Hiç kimsenin bana sormadan, danışmadan benim avukatlığıma soyunmasına izin vermem! Kimseye Sezen Aksu'yu dvdrtmem! Sen de yazacaksan böyle yaz! Tamam mı?"** diyordu Kemal Burkay. Ayrıca, **"Ömer Polat o tarihlerde aracı olmuş, mer arayıp 'Abi ben seni aramıştım ya... Sezen Aksu *Gülümse* şiirini bestelemek istiyor demiştim. Sen de çok memnun olurum demiştin' diye hatırlatma yaptı, hatırlamıyorum ama mer diyorsa doğrudur"** diyerek kendisinden izin alındığını ama bunu unutmuş olabileceğini de belirtiyor ve **"Kaldı ki izin almış, almamış kime ne bundan? Bu benimle Sezen Aksu arasında bir meseledir. Kimsenin avukatlığına ihtiyaım yok ve kimseye benim üzerimden Sezen'i yıpratma hakkını vermem!"** diyordu.

'Niyetleri bozuk'

Peki, bu kadar yıl sonra neden bu konu gündeme oturdu dersiniz, cevabı şair Kemal Burkay, Sevilay Yükselir'e vermiş zaten: **"Bu haberleri yapanların niyeti bozuk çünkü. Açılıma destek verdi, onurlu bir sanatçı tavrı gösterdi ya! Onun için bu haberleri yapıyorlar şimdi. Ama ben bu hakkı vermem."**

Kemal Burkay, Mehveş Evin'e de bir mail gönderip, onun kendisine yönelttiği soruları cevaplamış. Cevaplar aynı minvalde, ama anlaşılan Mehveş Evin, istediği cevapları alabilmek için soruları fazlasıyla ayrıntılı sormuş, pazar günü *Cadde*'deki köşesinde Kemal Burkay'ın mailini yayınladı.

şairin söyledikleri özde hep aynı, ama *Cadde*'nin yazarının çıkardığı başlıklara bakarsanız, sanki Kemal Burkay'ın bir dediği bir dediğini tutmuyor gibi görünüyor.. ya da aslında gerçek farklı da zarafetle üstünü örtmeye zen gösteriyor gibi. Yazının başlığı iri puntolarla: **"Kemal Bey'in Zarif Cevabı"**. Kemal Bey'in açıklamasının başlığı ise: **"Herhangi bir sözleşme olmadı"**. Mehveş Hanım "Herhangi bir sözleşme yapıldı mı" diye sorduysa Kemal Bey de **"Yapılmadı"** cevabını vermiştir doğal olarak. Zaten neden yapılamadığını da aıkıyor hemen, "Belki zorluklar vardı, hani ben yurt dışında idim ve o dönem malum..." Böyle derken, o dönem sürgünde olduğunu hatırlatıyor. Ama buna rağmen Mehveş Hanım, **"Herhangi bir sözleşme olmadı"** başlığını atabiliyor, ima yoluyla kendini haklı çıkarmak için.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine.. araştırmacı gazetecilik rüzgârlarının estirildiği medyamızın bu ulvi amaç için her şeyden önce **gerçeklikle** buluşması gerekir. Ayrıca bir köşe yazısının net ifadeli olması, karşı tarafın görüşlerinin –bir söyleşi yapıldıysa şayet- cımbızlanmadan kurgulanması ve **imalardan** kaçınılarak belirtilmesi gerekir. Aksi halde hem konu hem de konunun muhatabı gibi gösterilen kişi, köşe yazarı tarafından **kullanılmış** olur, aynen bu vakada olduğu gibi.

Prim yapma arzusu

Bütün bu yazılan çizilenlerin arkasındaki gerçeklik, yukarıda da belirttiğimiz gibi konunun gerçek muhatabının Sezen Aksu değil, aslında albümü çıkaran Coşkun Plak olmasıdır.

Şairin şiirinden çıkarıldığı söylenen mısra ise, besbelli ki şiirin güfte yorumuna ses olarak uymadığı için (ki, bunu Hıncal Uluç çok güzel açıkladı) kullanılmamıştır, her zaman da uygulanan bir yöntemdir bu; ayrıca, Sezen Aksu'nun on sekiz sene önce gösterdiği cesaretin yanında –yani kara listeye alınıp siyaseten aforoz edilmiş ve yurtdışında yaşamak zorunda kalmış bir şairin şiirini seslendirmesi, özellikle o zamanlar yürek isteyen bir işti çünkü- bir mısraın akademik olarak kullanılmamış olmasına, köşe yazarı hangi manayı yüklemek istiyor acaba?

Bir mantığı var mı bu yükleme çabasının?

Toplum vicdanında yer almış bir değerin üzerinden prim yapma arzusunun dayanılmaz çekiciliğine kapılmak mıdır bu?

Yoksa Kemal Burkay'ın da ima ettiği gibi kendi çapında Kürt açılımına köstek olmak mı?

Her ikisi birden mi yoksa?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seyirci sabit, TV kanalları müteharrik hususu!

Telesiyej 26.12.2009

Televizyon kanalı enflasyonunun yaşandığı yerde reyting enflasyonu da yaşanır.

Bu şu demektir: Televizyon kanalları sayısında gereğinden fazla artış olduğunda izlenmeleri de o oranda düşer.

Televizyon seyirci sayısı bellidir çünkü, hızlı bir artış da göstermez. Yani bir nevi seyirci sabit, televizyon kanalları müteharrik durumları...

Ayrıca, televizyonların pay aldığı Türkiye reklam pastası da tedrici olarak büyüyen, ama kimi zaman da hızla küçülen bir gelir kaynağıdır. Kanallar böyle çoğaldıkça, reklam verenin reklam potansiyeli gereğinden fazla

dağılır; reklam frekansları da azalır tabiatıyla.

Türkiye’de yaşanan bir başka olgu da, yerel ve bölgesel televizyonlardaki artıştır; ulusal televizyonların reytinglerinin azalmasında rol oynayan bir faktördür bu da.

İki dizi veda etti

Televizyon kanallarında yayınlanan çok sayıda dizinin büyük bir **oranının** ortalama reytingi düşüktür. Ortalamanın altında reyting alan diziler bir süre sonra yayından kaldırılma riskiyle karşı karşıya kalır. (Son bir hafta içinde iki dizi bu nedenle yayından kaldırıldı. Biri *Kanal D’de* ikinci sezonunu sürdüren *Bir Bulut Olsam*, diğeri de *atv’de* sezon başından beri gösterilen *Es-Es* dizisi. İkisinin de reytingleri çok düşük değildi aslında, ama istenenin altındaydı.)

Bu durum böyle.. zira kanallarımız **televizyonculuk** yerine, **dizicilik, yarışmacılık, futbolculuk** yapıyorlar.

Bunu da yapmak zorundalar; sayıları fazla olduğundan kalitatif değil, kantitatif bir rekabet içindeler çünkü; her ulusal kanal her gün en az iki dizi yayınlamak zorunda. Oysa, TV kanallarının sayısının yarı yarıya azaldığını düşünün.. –yani böyle bir soyutlama yapın..- o zaman rekabet zorunlu olarak –daha çok- televizyonculuk üzerinden olacaktır. Örneğin iki dizi yerine; kalitesi yüksek bir dizi, üç yarışma yerine; kalitesi yüksek bir yarışma yayınlamak zorunda kalınacaktır. Bu da seyirci ilgisini –reyting bazında- yükseltici bir faktördür.

Ama şimdilik ufukta böyle bir köklü değişiklik görünmediğinden –yani **oto-eliminasyon** süreci henüz başlamadığından-, mevcut durumda TV kanallarının çok daha dikkatli, çok daha planlı, kalitatif projeler hedefleyerek televizyonculuk yapmaları gerekiyor bence.

Bu da gerçekten zor bir iş!

Karşılarında enerjilerini gereksiz yere tüketecek, sayısı gereğinden çok rakipleri var çünkü.

Gittikçe daha dinamikleşen Türkiye’de; haberde, yorumda, şovbizde, sporda, kültür ve sanatta **hayatla** buluşabilen; seyircisini periyodik olarak iyi araştıran, analiz eden ve beklentilerini doğru algılayabilen bir televizyonculukla; boşuna yapılmış programlardan, kolaycılığa kaçılarak üretilmiş dizilerden, magazinleştirilmiş haber programlarından, saçma sapan yarışmalardan ve laf ebeliğinden öteye geçmeyen spor programlarından arınarak; yeni yılda seyirci ilgisini daha fazla sağlayacak yeni televizyon politikalarına geçilmesi umuduyla...

Dizi fragmanları neden her şeyi anlatıyor

Dizi fragmanları, seyirciyi meraklandırmak, heveslendirmek, heyecana getirmek, bölümle ilgili köşe durumları hissettirmek, bir bakıma diziyi, dizinin sürekliliğini hatırlatmak için yapılır.

Küçük bir iletişim operasyonudur anlayacağınız; dizinin o bölümünün tanıtımına katkı sağlar.

Fragman zanaatına uygun olarak hazırlanan bir fragmanın kısa süre içinde yoğun işaretler göndermesi gerekir; problematikten ipucu verir vermesine de, içine girmez asla.

Özeti gibi fragman!

Fragmanları hazırlayanların seyircinin dizi izleme psikolojisini, süreçlerini ve ilgi odaklarını iyi bilmeleri gerekir bu yüzden.

Fragman bugün artık bir zanaattır çünkü.

Ya bizde nasıldır?

Bizde dizi bölümünün özeti gibidir fragmanlar.

Bütün anahtarlar uzatılır seyirciye.. ama bu da yetmez –hani seyircinin de cini var, salağı var hesabı- kapılar da aralanır hafiften.. biz de elimizde anahtar, daha dokunma fırsatını bulamadan açılan kapılardan içeri bakar kalırız; aaa “Diyar evleniyor yeni bölümde” deriz, ya da “olacak iş mi canım Behlül, Nihal’e meylediyor” diye haykırırız. Veya “aa tekneyi yakıyorlar, ama bak Eda hayattaymış, başka bir teknedeymiş” diye seviniriz. (İyi de, önceden elimize tutuşturulan bu anahtarlar da neyin nesi o zaman der miyiz bilmem!)

Biraz kalın kafalıyız yani?

Başka türlü anlayamayız!

Neden diziyi takip ederek kurgu yapıyorlar, baştan girip sondan çıkıyorlar çoğunlukla?

Başka türlü anlayamayız diye mi?

Biz salağız he mi?

Olup bitecekleri hafta içinde bin defa fragman seyredip, sonra günü geldiğinde dizide biraz daha ayrıntısıyla seyredince ancak kavrayabiliriz diye düşündüklerinden mi?

Biraz kalın kafalıyız yani?

Şifre okuma, şifreleri çözme yeteneği bizde sıfır he mi?

Yoksa boşuna mı kafa yoruyorum ben?

Fragmanların böyle kafa göz yarmasının tek nedeni dizi yapımcılarının fragman kültüründen bihaber olması mıdır yoksa?

Seyirciye hiç aldırmamalarından, “yap oğlum şuradan bir fragman, en ucuzundan” mavrasının meyveleri de olabilir tabii, insanı salak yerine koyan bu fragmanlar?

Seçin, beğenin, alın işte.. alternatifler ortada!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir TV dizisinin adı bu zamanda neden Makber olur

Telesiyej 28.12.2009

Belki dizinin senaristi –ya da senaristleri- mezarlığa bitişik bir evde büyümüştür, kim bilir?

İnsanın çocukluk ve gençlik yılları, mezar kazan mezarlık görevlilerini izlemekle geçerse; ölüm kavramıyla –bir nevi- iç içe yaşarsa, ölümü ve kabirleri vakitsiz içselleştirebilir belki de.

Bizi tedirgin eden o mahut sözcük, onlar için peynir, ekmek, kibrit, bakkal filan gibi gündelik dilin sıradan sözcüklerinden biri haline dönüşebilir zamanla. Derken günün birinde bir aşk hikâyesini konu alan dizi senaryosu yazmaları icap eder; senaryo gereği başroldeki genç kız kan kanseri olup ölecektir, hani bildiğiniz *Love Story*'deki gibi.

Bu hikâye, yaratıcılarına göre adını cebinde getirmiştir zaten; kız kanserdir ya.. ölecektir önünde sonunda, ölüp mezara girecektir, o halde filmin adı mezar olmalıdır ama mezara mezar demek de iticidir tabiatıyla; Arapça söyleyip “Makber desek fena mı olur” diye düşünmüşlerdir belki, “böylece daha örtülü ve poetik bir ifade kullanmış oluruz ki, bu da beleştten kazanılmış bir fiyaka imkânıdır neticede.”

Makber adı bize ne kadar karanlık ve ölümcül geliyorsa, o kadar havalı görünmüş olabilir yaratıcılarına.

Kim bilir?

Belki senaristler değildir, yapımcı ya da yönetmendir diziye Makber adını veren.

Ben şahsen diziye bu adı veren yaratıcı kişiyi çok merak ediyorum.

İnsan bir televizyon dizisine neden Makber adını verir?

Hem dizinin finalini başından haber vermek değil midir bir tv dizisine Mezar, pardon Makber adını vermek?

Yani dizinin başkarakterlerinden birinin öleceğini daha en baştan duyurmak değil midir?

Yok biz bir sürpriz yapıcaz aslında konseptiyse bu, yani kanser olduğunu öğrendiğimiz genç kız ölmeyip iyileşecekse şayet, o zaman neden diziye Makber adı verilsin ki? Bu kadar şakacı olmanın ne âlemi var şimdi? Hem biz tanımaz etmeyiz bu dizici arkadaşları, neden böyle şakacı hal ve tavır içinde olsunlar ki?

Öyle değildir bence.

E o zaman kız ölecek demektir!

Ayy.. demeyin yaa! İnsanın da içi cız ediyor bir yandan! Gencecik kız neticede, öyle de güzel ve tatlı ki, hayır dizinin adını Makber koymasalar, bir dönüşü olabilirdi belki, –ne bileyim araya bir tanıdık filan koyardık, birkaç kere hastaneye girer çıkar, zıplayıp kalkardı ayağa, olurdu birkaç çelişki filan ama.. hepsi de çözüldü sonuçta, gül gibi geçinip giderlerdi-, ama şimdi mecburlar bir yerde; ölecek cıvı cıvı Güneş’imiz. Böyle de sevip benimsemişiz Güneş’i meğer, daha ilk bölümden(?)

Gelelim Vehbi’nin kerrakesine...

Bu Love Story ayaklarından da bıkmadık mı hâlâ yavu?

Globalist dünyada bu tarz love story’ler mi kaldı ayrıca? Hem var mı böyle bir zenginliği reddedecek babayiğit delikanlı?

Varsa da kaç tane var zaten? Böyle genellemeler yapmaya yetecek kadar mevzun miktarda baba servetini reddeden âşık delikanlılar mı var ortalarda? Dramaturji, toplumsal ortak referanslara dayanır –dayanmalıdır- kardeşler! Zamanımızda aşkı uğruna uçsuz bucaksız servetlere sahip ailesine sırtını dönenlerin ortalaması nedir ki?

Makber, hayatla ilişkisi sıfır, ortalama seyircinin yaşadığı hayattan tamamen kopuk, tamamen şablonik, tamamen ezbere dayanan kurguya sahip dizilerin şampiyonu bence. Malikaneler en havuzlu cinsinden, altın varak iç dekorasyonlar mide bulandırıcı.. bir zenginlik, bir kıyamet ki, sormayın gitsin.

Ayrıca böyle bir zenginliğin içinde, vücudun kabul etmediği yabancı organ gibi duran bir aile.. ne jestüelleri, ne de sınıfsal temsiliyet kültürleri var.

İşin zanaatına gelince.. reji, ışık, kamera, oyunculuk, kurgu her şey vasat.

Star Tv’ye prematüre doğmuş bir bebek daha.. umarım kısa zamanda toparlanıp, ayaklanır da, o kadar emek ve para boşa gitmez.

Es-Es dizisi kendi kendini bitirdi...

Es-Es dizisi kendi kendini tuzağa düşürdü.

Mafya ortamı olmayan bir kente (Eskişehir), İstanbul’dan Mafya ithal etti.

Bununla da yetinmedi; mafyozo ilişkilere dizinin içinde gittikçe daha fazla ağırlık kazandırdı.

Üniversite, kampus, öğrenci ortamı ve ilişkileri –ki, başlangıçta diziye sempatik kılan unsurlardı bunlar- azaltıldı. Buna karşılık töre tehdidi ve hapishane sahneleri çoğaltıldı.

Dizinin ilk bölümlerinde ana tema kültür ağırlıklıydı ve ona bağlı bir hayat sunuluyordu; projeler hazırlanıyordu, restorasyonlar yapılıyordu, bir üniversite hayatı anlatılıyordu, zeki ve parlak bir hırsız hayata kazandırma çabası da dizinin en insani tarafıydı tabii.

Sonra ne olduysa oldu, dizi yoldan saptı, Mafya'ya fena takıldı.

Dramaturjik anlamda intihar etmiş oldu.

Reytingleri 3.7'ye kadar düştü.

Ahmet Rifat Şungar'ın cazibesi ve olağanüstü oyunculuğu, diziyi –tek başına- ancak bu kadar ayakta tutabildi.

Es-Es dizisi cumartesi akşamı, finalsiz bir finalle son buldu; zira konu o kadar dağınıktı ki, tek bir bölümde makul bir final yapabilmeleri zaten mümkün değildi. (Belki başka bir kanalda devam etmeyi de düşünüyor olabilirler..)

Es-Es dizisinin kısa ve talihsiz hayatı, incelenmesi, dersler çıkarılması gereken şanssız bir deneyim oldu.

Ahmet Rifat Şungar'ı en yakın zamanda yeni bir dizide –aslında iyi bir sinema filminde- görmek umuduyla.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nil Karaibrahimgil'in klibi ve yeni çekirdek elitizm!

Telesiyej 30.12.2009

Avant-garde mı, yoksa garde-avant mı?

Konsepti konseptsizlik mi, yoksa konseptsiz konsept mi?

Mananın manasızlaştırılması mı, manasızlığın manası mı yoksa?

Statükoyu kültürle devirmek mi, yeni bir kültürü statükolaştırmak mı?

Zili çalıp kaçma çocuksuluğunun post modern cinsi mi yoksa bu?

Kanatlanıp kanatlanıp bir türlü uçamamak mı ya da? Yoksa uçarken uçarken kanatların birdenbire yanması mı Allah korusun?

"Bir yer var, biliyorum; her şeyi söylemek mümkün; epeyce yaklaşmışım, duyuyorum; anlatamıyorum" halleri mi?

Özgürlüğün modernleştirilmesi olmasın sakın? Tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizin modernitesinin özgürleştirilmesi mi yoksa?

Aşka yeni bir hususiyet kazandırma olabilir mi peki?

Biz bunları bilebilir miyiz acaba?

Yoksa bilemeyiz de, yeni bir çekirdek **elitizmden** mi öğreneceğiz!

Yoksa.. yoksa enerjinin felsefileştirilmesi mi bu?

Aman Allahım yoksa felsefenin enerjileştirilmesi mi? Buharlaştırılıp, telef edilmesi mi?

Hayat bu kadar zor mu? Ya da bu kadar kolay mı yavru?

Biz sıradan vatandaşların kafası mı karışık? Yoksa bir türlü Cin Ali olamayışımızdan mı bu anlamazlığımız?

Bir klip seyrettim kalemim mi değişti ne?

Durduğum yerde durayım mı, yoksa bir türlü gidemediğim yerlere yine gidemeyeyim mi?

Bu nasıl bir *Telesiyej* peki, parçacıklardan oluşuyor sanki.. parçacıklar.. parçacıklar.. sağ olsunlar...

Anlayamadım gitti!

Ben ben miyim, yoksa değil miyim dostlar?

Oysa Mevlânâ, kestirmeden söyleyivermiş, "Aşka uçmazsan kanat neye yarar?" demiş; okuma süresi yedi-sekiz saniye, kelime adedi sadece beş.. ancak güftenin bir mısraı eder. Ama yeter de artar bile.

Kırık.. bir çağrışımlar klibi

Nil Karaibrahimgil'in yeni video klibi *Kırık*'ı seyrettim az önce.

Ve bir tuhaf oldum, gördüğünüz gibi.

Dali olmadan deli olma halleri dokunuyor çünkü bünyeye be kardeşler! (Aysel Gürel'in muhteşem bir vecizesidir bu, her neredeyse saygılarımı sunarım kendisine.)

Yani böyle **biz ne kadar marjinal çocuklarız, her bir hücremizden mini mini kuantumlar fışkırır** halleri kimin bünyesini altüst etmez ki? (*Kırık*, aynı zamanda bir ünlüler galerisi bu arada, görmeyenlerin bilgisine.)

Kırık, bir çağrışımlar klibi olmuş.. gel de Alain Resnais'nin *L'Année Dernière à Marienbad* filmini hatırlama!

Ama hatırlama, hatırlamayın!

Bu fikrin yanından bile geçmeyin derim ben.

Her siyah beyaz çekilmiş donuk duygular, müphem düşünceler klibi, bir Alain Resnais filmi değildir elbet ama, zihnin böyle oyunları oluyor işte bazen, Allah hatırlatmasın! Yoksa Alain Resnais'ninki 'sentezsiz analiz olmaz' düsturunu kanıtlayan örnek bir filmdi; *Kırık*'ımız ise –belki de dünyada tek örnek olarak- bir analizsiz sentez abidesi.

Nil Karaibrahimgil'in klibi, ıslak bir günde nedense misafirleriyle (içlerinde Elif Şafak, Eyüp Can, Nihat Odabaşı filan var) bahçeye çıkıp, anı olsun diye çekilen bir filmmiş, klibin üzerine öyle notlar düşmüşler.

Öyle kalsaydı.. aralarında seyretselelerdi, bize de söz düşmezdi tabii. Ama böyle olunca, yani biz ne yaparsak olur halleri.. oluyor mu yani?

***Nöbetçi Filozof*, televizyonların tek felsefe programı**

Ülke TV'de yayınlanan *Nöbetçi Filozof* adlı program, felsefenin olumlu anlamda popülerleştirilmesinin başarılı bir örneği.

Seyircisine felsefenin **ağır** olmadığını, hatta uygun bir dil bulunduğu neredeyse eğlenceli de olabileceğini gösteriyor.

Nöbetçi Filozof, felsefenin anayurdu olan bu coğrafyada, bunca kanal ve yayın içinde ne yazık ki felsefeyle ilgilenen yegâne program.

Her cumartesi saat 22.00'de yayınlanan *Nöbetçi Filozof*'un sunucuları Mehmet Demirhan, Ahmet Demirhan ve Handan Öztürk.

Program, *Ülke TV*'nin web sitesinde şöyle tanıtılıyor:

"Konularının uzmanı isimler, akademisyenlerle birlikte felsefenin ve onunla sınırlı kalmayan düşüncenin coğrafyasında bir gezintiye çıkarılıyor. **Nöbetçi Filozof** kimseyi aydınlatmak gibi bir çabayı kendine vazife edinmiyor. Söze gelmeyecek olanı söze getirmeye çalışmak gibi bir beyhude çaba içinde de değil. Dünyanın neresinde olursa olsun kendini göçmen bir kuş gibi hisseden, biraz da kirpi gibi hisseden ama Anka'yı kuşla karıştırmayan insanların ilgisini çekmeyi umuyor."

Danışmanlığını Doçent Dr. Zeynep Direk'in yaptığı *Nöbetçi Filozof*'un, felsefeye ilgi duyanlar tarafından mutlaka izlenmesi gereken bir program olduğunu düşünüyorum.

Nejat İşler'siz bir 'Kapalıçarşı' kapanmaz mı

Telesiyej 02.01.2010

Nejat İşler'siz *Kapalıçarşı* kapanır!

O diziyi Nejat İşler ayakta tutuyordu çünkü.

Şahsen ben artık *Kapalıçarşı*'yı seyretmem.

Kimsenin de seyredeceğini sanmam!

Hem bir dizinin başrol oyuncusunun değiştiği nerede görülmüştür yavru?

Hangi nedenle olursa olsun (ölüm hariç) başrol oyuncusu asla değiştirilmez.

Seyircinin izlediği, peşine takıldığı, sadece **dramanın** içinde yer alan karakterler değildir çünkü; özellikle başrol söz konusu olduğunda, karakterden daha önemli olan, bu karakteri oynayan kişidir. Yani seyirci *Kapalıçarşı* dizisinde Nejat İşler'in canlandığı karakterden çok, oyuncu/star Nejat İşler'i **seyreder** *aslında*.

Ayrıca, *Kapalıçarşı* dizisindeki karakterine de çok yakışmıştı Nejat İşler; oyununu iyi kurmasının yanı sıra, fiziğiyle ve duruşuyla da drama bir katma değer sağlamıştı aynı zamanda.

Ekip içinde ya da yönetmenle başrol oyuncusu arasında uzlaşmaz ve onarılamaz bir çelişki yaşıyorsa; başrol oyuncusunu değiştirmek yerine, bir süre daha karşılıklı tavizler verilerek, hatta anlayışı zorlayarak, bu diziyi birkaç bölüm sonra makul bir finalle son verilseydi şayet; bence seyirciye karşı çok daha etik davranılmış olunacaktı.

Sete sürekli sarhoş geldiği için yönetmen Ömür Atay'la arasında sorunlar çıktığı, bu yüzden de dizinin son bölümlerini yardımcı yönetmenlerin çektiği konusundaki haberlerin ardından TMC'nin sahibi yapımcı Erol Avcı, iki üç gün önce bir açıklama yaptı ve "Nejat'a sezon başında rica ettim, o da beni kırmadı 'üç ay oynayabilirim, daha sonra sinema yapmak istiyorum' dedi. Ama on üç bölüm hikâye gereği uzadı. Yeni sezonda Nejat aramızda olmayacak. Kendisiyle disiplin sorunumuz yok," dedi.

Ama bu açıklama pek ikna edici olmadı tabii. Neticede hiçbir yapımcı, kaç sezon süreceği belli olmayan bir dizinin başrol oyuncusuyla sadece üç aylık bir anlaşma yapmaz. Zira böyle bir anlaşmanın, dizinin ölü doğmasına sebep olacağını bilir.

Hep aynı hata...

Kapalıçarşı, son birkaç bölümden beri eski heyecanını yitirmişti zaten.

İlk bölümlerdeki doğal akış, son zamanlarda zorlama bir akışa dönüşmüştü. Senaryonun tıkanmaya başladığı,

seyirciye sunulan kültürün; bir üst zanaat eseri olan **hal**ının yerini sucuğun, çiğ köftenin almasından belliydi zaten.

Bir de şu önemli husus var; bizim dizilerde drama sıkıştı mı, hep aynı hataya düşölür nedense; lümpen mafyadan medet umulur. *Kapalıçarşı* dizisi de öyle yaptı, lümpen mafya, Cemal'in kötü ruhlu kardeşinin hayatında aniden bütün ağırlığıyla belirdi; amaç, heyecan yaratmak, tansiyonu yükseltmek elbet ama, aksine dizinin en sıkıcı yan temalarından biri olarak tansiyonu düşürdü, hikâyenin sarkmasına neden oldu.

Velhasıl dizinin draması tökezlemeye başlayınca da, seyirci heyecanı azaldı ve reytingler düştü.

Şimdi başrol oyuncusu da devre dışı bırakılınca, dizi büsbütün manasını kaybedecektir seyirci için.

Kapalıçarşı'da Nejat İşler'in canlandırdığı Cemal karakterini yeni sezonda, *Bir Bulut Olsam*'ın Doktor Serdar'ı; Engin Altan Düzyatan oynayacak.

Düzyatan'ın işi zor bence, çoook zor!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ah be Hülyacığım.. bu kadar felsefik olmasaydın ya!

Telesiyej 04.01.2010

Kamunun içine doğduğundan beri geleceğini tasarlamaya hiç ara vermemiş, bu konuda kusurlu davranmamış olan Hülya Avşar'ın kendine ait önemli bir kaynağı varmış; aslında yazdığı kitap konusundaki haberler çıktığında bunu öğrenmiştik ya, kendisinin uyarılarıyla bir kez daha hatırladık geçen hafta; meğer hayata, olup bitenlere **felsefik** olarak (felsefik sözcüğü HA'ya aittir, Allah korusun bir yanlış anlaşılma olmasın..) özel bir bakış açısı besleyip büyütüyormuş usul usul.

Vallahi aşk olsun!

Yaşama sanatının deneyimlerini kamunun da yararlanması için sunacak kadar da cömerttir Hülya Avşar; işte bu yüzden bir kitap yazmaya başlamıştı geçen yıl. Ancak, anlaşıldığına göre pre-test okumalarından hayli şikâyetçi. Yakınları anlamıyormuş kitabını: *Habertürk*'teki programında şikâyet etmiş: "Kitap biraz felsefik oldu. Okuyan üç kişiden ikisi anlamıyor," demiş. Biraz fazla derin konulara girdiğini itiraf eden Hülyamız Avşar; kitapta kendisiyle ilgili duygusal tecrübelerini de anlattığını belirterek: "Ben okuduğumda hop gidiyor... Okumayı seven arkadaşlarıma da verdim. Anlayan çok beğeniyor ama biraz dikkat vermek lazım," diye uyarıda bulunmuş okur adaylarına. (Kitabın pek anlaşılamadığını anladık da, kendisi okuduğunda "hop gidiyor" kısmına Fransız kaldık biraz, kavrayamadık.. ama öyle de olsa bozuntuya vermeyelim derim ben.)

Hülya Avşar gibi dostları da entelektüel kişilerdir herhalde. Onlar bile bu **felsefik** eseri anlayamıyorlarsa, biz gariban halk bu felsefik hayat ayarını nasıl tutturabiliriz ki?

Tutturamayız!

Ah be Hülyacığım, bu kadar felsefik olmasaydın keşke!

O zaman biz de nasiplenebilirdik senin felsefik birikiminden!

Cervantes der ki, "Kalem aklın dilidir".

Hülyamızın şikâyetçi ifadesinden de anladığımız gibi kitabında **felsefik bir dil** kullanmış. Aklına sağlık. Kalemine sağlık.

Yalnız, sık sık gündeme getirilen bu kitap nerede acaba?

Neden yayımlanmıyor?

Yayımlandı da haberimiz mi olmadı yoksa?

Urfa'da Oxford var da biz mi gitmiyoruz?

Neden bilmem.. şimdi Marks'ın bir sözünü hatırladım: "İnsanların varlığını belirleyen onların bilinçleri değildir; tersine bilinçlerini belirleyen onların varlıklarıdır."

Bu tuhaf bir yazı oldu bilmez değilim. Ama konu felsefe olunca, Telesiyej kulunuz da bir türlü **felsefik** olamadığından olsa gerek, zihni dağılıyor haliyle.

Hoşgörün artık!

Atv'nin dizi-program kaldırma merakı ve seyirci tepkisi

Geleceğini –hem de en yakın geleceğini- tasarlayamayan bir tv kanalı nasıl anlaşılır?

Tek bir kriter vardır bana göre; o da, yayına giren programların –özellikle dizilerin- **yayın ömürleridir**.

Büyük tantanalarla yayınına başlanan bir program ya da dizi, doğal ömrünü tamamlamadan –çoğu kez hiç final yapılmadan, ya da apar topar bir finalle- yayından kaldırılıyorsa ve bu yayından kaldırmalar da makul bir oranı aşıyorsa, o kanalın yönetimi sınıfta kalmış demektir.

Örneğin Atv, benim bildiğim (gözden kaçırdıklarım da vardır belki) son dört ay içinde: *Yalancısın Sen, Kız Kaçırın, Ey Aşk Nerdesin, Aile Saadeti, Elveda Rumeli, Nefes, Kış Masalı ve Es-Es* olmak üzere sekiz dizisini ve Ece Erken'in sunduğu *Mavi Şeker* adlı sabah programını (2009'un son günü) yayından kaldırdı.

Aslında kanal erki, internetteki dizi blogları arasında küçük bir tur atsa, olmadık zamanda yayından dizi

kaldırmaların ne kadar seyirci kaybına, imaj zedelenmesine ve güven erozyonuna neden olduğunu anlayacaktır; diziler.com'daki Serbest Kürsü sayfasında, choco 123 rumuzunun (29 kasımda) yazdıklarına bir göz atalım: "Atv 3 ay içinde tam 7 diziyi bitirdi (...) Atv, dizi politikası konusunda, kanallar arasında hata yapma şampiyonluğunu yıllardır kimselere kaptırmıyor. Kanalin bir gösterip bir kaldırdığı diziler yüzünden, zaten sayıları iyice eriyen seyircisi gittikçe daha da azalıyor."

Seda 44 rumuzlu bir başka izleyici ise yine aynı sitede şöyle diyor: "Çok uzun zamandır atv'de dizi izlememek gibi bir alışkanlığımız vardı.(...) Bunun yerine cnbc-e'de süper alt yazılı diziler ve filimler var ... *Merlin*, başlamak için süper bir dizi. En azından seyircisine sahip çıkan bir yayın anlayışı var. Bu kanalın dizilerine bir takılın Arkadaşlar."

Anlaşılan o ki, seyirci, bağlandığı dizileri ansızın yayından kaldıran tv kanallarında yeni başlayan dizileri seyretmekten kaçınıyor artık; yarın öbür gün bunları da kaldırırılar diye.

Seyirci odaklı, bilimsel ve yaratıcı bir tv yayıncılığı ihtiyacı her geçen gün daha da fazla artıyor. Ulusal kanalların, **televizyonculuğu**, semi-profesyonel bir televizyon yönetimi anlayışından bir an önce kurtarmaları gerekir bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nihat Doğan'ın açılımcı, kanaat önderi bir kişiliği var ki...

Telesiyej 05.01.2010

Ülkemizde yaşanan kültürel açılımlardan birinin sahibi de Nihat Doğan oldu!

Yeni albümünün çıkış şarkısı *1071*'de, açılıma yönelik duygu ve düşüncelerini –ilk bakışta insana hayli karmaşık da gelse- **nameleştirmiş**, eksik olmasın; böylece yalnız ve güzel ülkemizin açılımına bir **katma değer** sağlamış.

Nereden aklına geldi bilmem ama, Nihat Doğan, bir süredir bir fikir insanı ve kanaat önderi olmayı seçti nedense. (Benim bildiğim insan kendi kendini kanaat önderi ilan etmez, toplum karar verir buna ama, her neyse..) Görüşleri ve analizlerinden halkımız aralıksız olarak yararlanıyor artık, öyle de cömerttir kendisi bu hususta.

Nihat Doğan, bu bilgeliğini yeni albümüne de taşıdı şimdi; günümüzün mana ve ehemmiyetine uygun çok mühim mevzulara değinen değerli bir eser üretti.

Tema biraz şaşırtıcı ya, idare edin artık. Nihat Doğan, 1071 Malazgirt Savaşı'nı anlattığı şarkısının girişinde dokunaklı bir sesle şöyle diyor;

"Yıl 1071, Selçuklu Sultanı Alparslan, Romen Diyojen'e karşı cihat ilan etmiştir. Bu cihat çağrısına kendileri gibi Müslüman olan Kürt devleti Mervani'ler 10.000 atlıyla destek vermişlerdir. Bugün Kürt ve Türklerin kardeşliğini sorgulayanlara duyurulur. Kürt ve Türkler Allah'ın davası için biraraya gelmiş, Kürt ve Türklerin nikâhını Allah kıymıştır. Allah'ın yazdığını Kullar silemez, Allah'ın yazdığını Kullar silemez, Allah'ın yazdığını Kullar silemez ..."

Bir dua gibi başlayan şarkı, sonra birden Kürtçe ve Türkçe rap'e dönüşüyor, en coşkunundan. Kaynayıp kaynayıp coşuyor müzik, Nihat Doğan, üyesi olduğu Ak Parti'ye –ak günlere açılım- diyerek kıyak çekmeyi de ihmal etmiyor; ve derken İngilizce bir sözcükle bitiyor şarkı. 1071'in içeriği ise, *Allah, Muhammed, ümmet, Türk, Kürt, kardeşlik, cihat, haydi hep beraber halaya, halaya, hadi everybody halaya, halaya, halaya* kadar giden; sapla samanı karıştıran en katıksızından bir **kargaşa çorbası**. Böyle bir müziği kim, hangi mood'da, niye dinler, bu hususa hiç girmeyelim, bırakalım dağınık kalsın derim ben.

Nihat Doğan'ın yeni imajı ise ayrı bir neşe kaynağı; Saraysoytarısı adlı blog, Doğan'ın yeni görünümünü Beetlejuice'a benzetmiş; ki, haksız da sayılmaz hani. Gerçekten de *Beetlejuice* filminde Michael Keaton'ın Nihat Doğan tarzı çizgili bir kıyafeti vardı hiç unutmam!

Ben Nihat Doğan'ın bilhassa briyantınlenerek öne öne taranan kâküllerine bittim! Gerçi tarih ve günümüzle ilgili mühim mevzulara kafa yoran, açılımcı bir kanaat önderi şahıs için, hem o siyah beyaz çizgili beetlejuice kıyafet, hem de briyantınli kâküller biraz marjinal kaçıyor ama olsun, vardır bu durum için de Nihat Doğan'ın bir özlü sözü mutlaka!

MFÖ'nün Fuat'ının biraz kafası mı karışmış ne

Bizim magazinciler, gala çıkışlarında, restoran girişlerinde filan yakaladıkları ünlülere, akıllarına gelen olur olmaz soruları sorarlar ya; hani, "Kızılıklar oldu mu?" "Çok pardon selelere doldu mu acaba?" misali.. maksat malzeme çıksın, şeflerine götürecekleri bir yeni habercikleri olsun ceplerinde. İşte yine bu amaçla *Yahşi Batı*'nın galasına sökün eden magazincilerden biri Kenan Doğulu'yu görmüş; ne desin ne desin, Kenan kaçmadan soruyu patlatsın, eyvah gidiyor, tamam buldum hesabı, yuvarlamış soruyu:

"Kenan Bey, Kenan Bey, Türk pop müziğinin kralı kimdir?" demiş sevinçle.

Kenan Bey Doğulu da yapıştırmış cevabı: Sezen Aksu'dur.

Olaya kulak kabarttığı anlaşılan MFÖ'den Fuat Güner, anında **one minute one minute** tadında bir itirazda bulunmuş: "Kimse kral, kraliçe değil. Bizim Batı seviyesine gelmemiz için daha çok ekmek yememiz gerekiyor!" gibi –anlaşılması güç ama aslında bir o kadar da kolay- bir durum analizi yapmış. (Hatırlayan hatırlar; Fuat Güner, birkaç yıl öncesinden 'Şinanay' Onno Tunç'un değil, benimdir, banane banane.. dediği için Sezen Aksu'nun şimşeklerini üzerine çekmiş; ama MESAM'ın, "Eserin sahibi Onno Tunç'tur", demesi üzerine de pek tuhaf bir durumda kalmış; o gün bugündür sesi soluğu çıkmaz olmuştu ya.. içine atmış demek!)

Kral, kraliçe, ya da tanrı, tanrıça ve sultan gibi sembolik tanımlar, aslında kitlenin (tüketicinin) yakıştırdığı ifadelerdir yavru!

Ve her toplum için geçerlidir.

Yani bu işin Batı'sı Doğu'su mu olur? Her kültür, kendine göre bu tip yakıştırmaları yapar; her toplumun kendi kalitatif kriterleri vardır ve buna göre de başarılı olan kişilere böyle hitap eder.

"Batı seviyesi" meselesine gelince.. bu seviyenin hangi zihinsel birikimle **seviyeleştirildiği**dir, durup düşünmemiz gereken; insan da, toplum da kendi seviyesini, kendi özüne ait seviyeleri kendi kültürü içinden çekip çıkarmak durumunda değil midir zaten?

Seviyenin ithali de nerede görülmüştür?

Seviye Batı'dan gelmiyorsa, durum seviyesiz mi kalacak yani?

Aslında seviye meselesi, ne Batı'nın, ne de Doğu'nun meselesidir.

Seviye meselesi, bir üretim, izan, had olarak insani ve evrensel bir meseledir. Batı'nın hangi seviyesinden söz ediyoruz ki? İnsanlık tarihi içinde insanı, toplumları, doğayı sömürerek dünyayı bu hale getiren, seviyesinin peşine düştüğümüz o Batı değil midir?

Capito Fuat Bey?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Pucaramanta' grubu gülmüyor, gülmez de.. çünkü...

Telesiyej 06.01.2010

Saba Tümer, programına katılan Perulu Kızılderili müzik grubunun üyelerini sıkıştırıyor, neden gülmüyorsunuz, neden gülmüyorsunuz, diye.

Kanallar arasında gezinirken, Perulu Kızılderili grup Pucaramanta'nın acılı, kederli, ciğer delen cinsten müziğine rastlayınca durmuştum az önce; CNNTürk'te *Saba Tümer'le Bu Gece* programı: İki erkek bir kadın. Kadın İsviçre'de yaşayan bir Türk; zaten grubu o toparlayıp getirmiş Türkiye'ye.

Saba Tümer'le konuşan da o.

Diğerleri susuyor. Arada Saba Tümer onların da konuşmaları için girişimde bulunuyor ama, konuklar pek konuşkan değiller ne yazık ki.

Gülmek, Saba Tümer'in alâmetifarıkası, artı puanı ya da onu o yapan ya, gülmeyen birileriyle karşılaşınca çok şaşıyor, bu **çantada keklik nimetten** yararlanılmadığı için.

Pucaramanta'nın daha genç olan Kızılderili üyesi dümdüz bir ifadeyle, benim geldiğim yerlerde gülünmez pek gibi bir şeyler mırıldanıyor.

Saba Hanım ısrarcı, gülerek üsteliyor "Neden gülmüyorsunuz, korkuyor musunuz gülmekten?"

Perulu Kızılderili müzisyen aynı ifadesiz ifadeyle, bizim kültürümüzde gülmek yoktur kabilinden bir şeyler söylüyor.

Saba Tümer'in, kahkaha dışında bir malzemesi yok; o yüzden de gülmeyen konuklar karşısında biraz zorda kalıyor haliyle; aslında, konuklarının geldiği kültürü biraz araştırıp tanısa, hem onların neden gülmediklerini bilecek (bu kişisel bir özellik değil çünkü) hem de soru üretebilecek.

Konuklar gülmeyince, kendisi de yerli yersiz patlattığı kahkahalarını durdurmak zorunda kalıyor. (Kahkaha atmanın bir televizyon programı sermayesi olduğu da bizden başka nerede görülmüştür ki?) Kahkaha olmayınca da, sohbet üretilmiyor Saba Tümer; program akıyor, hadi bir şarkı dinleyelim sizden, diyerek kapatıyor programı.

Perulu Kızılderili müzisyenlerden oluşan Pucaramanta gülmüyor.

Gülmeyi yaklaşık 500 sene önce bırakmışlardı çünkü

Avrupalılar, Latin Amerika'nın fethi sırasında, her şeyden önce onları (Batılıların tabiriyle yerlileri) insan değil bir tür hayvan olarak kabul ediyordu; bu da onların altın yağmasını meşrulaştıran bir gerekçeydi. Mesela İspanya'da kahraman olarak ilan edilen işgalci Pizarro, İnkalardan ilk partide 11,8 ton gümüş, 5,5 ton altın yağmalayan bir katliamcı korsandı aslında. (Latin Amerika altın yağması katliamının bilançosuna göre; her bir kilo altın için, İspanyollar tarafından ortalama dört bin yerli öldürülmüştür.) Ayrıca, tarihte kayıtlı binlerce ırza geçme ve bebek katliamları vardır.

Bu durumda Saba Tümer'in programına konuk olan Pucaramanta grubunun Perulu Kızılderili üyeleri neden gülsünler ki?

Onların son 500 yıllık kültürel aidiyetleri içinde gülmek yoktur zira.

Dizilerin son sahnesine reklam almak etik mi

Seyirci gergin.. hissediyor çünkü, o akşamki bölümün sonuna gelindiğini.

Kötü adam, ölüm döşeğindeki kanser hastasının odasına giriyor. İhtimal ki kendisini ihbar eden, kendi hayatının kirli sırlarını ifşa eden mektubu kadının parmakları arasından çekip alıyor. Hasta kadının acısını hafifletmek için damla damla morfin veren makinenin düğmesine uzanıyor sonra, morfinin dozunu arttırıyor, seyirci anlıyor kadın ölecek. Adam, odadan dışarı çıkarken.. pat reklam giriyor yayına.. alt yazı dizinin reklamlardan sonra devam edeceğini söylüyor.. oh.. iyi bari bitmemiş diye ferahlıyor seyirci ve reklamları izlemeye koyuluyor.

Beş altı dakika sonra reklamlar bitiyor.

Dizi başlıyor tekrar, ama biraz geriden. Kötü adam, yine ölüm döşeğindeki hastanın odasına giriyor ve az önce izlediği tüm planları yine izliyor seyirci. Derken, beş-altı dakika önce reklam arası verilen planda kare donuyor, jenerik akmaya başlıyor, bölüm bitiyor.

Ne oluyor peki?

Dizinin yayınlandığı kanal seyirciye hiçbir şey vermeden, almış oluyor; yani seyirciye yeni hiçbir sahne göstermeden, ama göstereceğini vaat ederek (kandırarak) onun reklamları izlemesini sağlıyor ve böylece seyircinin sırtından haksız reklam geliri kazanıyor.

Televizyonculuğumuzun yaratıcı son kurnazlığı da bu işte! Seyirci haklarını düpedüz ihlal etmek pahasına da olsa.

RTÜK uyuyor mu yavu?

Angelina Jolie, Brad Pitt projesi bitti, demeçler değişti!

Ben demiştim demem, diyenleri de sevmem.

Vakıa.. insan büyük konuşmamalı işte; gün geliyor o da lazım oluyor çünkü; ben şöyle şöyle demiştim 15 Ağustos 2008 tarihli Telesiyej’de, demesem şimdi; doğrudan o günkü yazımdan alıntı yapsam, dikkatli okur, “aa bir yerden yürütmüş, ben bunu okumuştum” der bakarsınız, neme lazım.

O yüzden bugünlük, **ben demiştim** perhizimi bozuyorum.

Ben demiştim: Brangelina bir proje, hem de en hasından diye.

Buyurun 15 Ağustos 2008 tarihli Telesiyej’e:

“Aslında Angelina Jolie, en hasından bir proje. Bir ABD projesi. ABD’nin globalist iletişim projesi. Silahla giremediğin yere CIA ile, CIA ile giremediğin yere Hollywood sinemasıyla, Hollywood sinemasıyla giremediğin yere de Birleşmiş Milletler elçiliğiyle girersin. Girilecek olan yerler de zenginleşti ve çoğaldı artık; dünya kamu vicdanı da bunlardan biri”

Bush gitti, Obama geldi, vizyon da değişti haliyle; Brangelina projesi bitti.

Angelina Jolie ve Brad Pitt de rahatladı böylece; demeçleri değişti; son olarak, ilişkilerin yürümesi için sadakatin gerekli olmadığını söyledi Angelina Jolie; “Brad ve ben birlikte yaşamamızın birbirimize zincirlendiğimiz anlamına gelmediğini biliyoruz. Birbirimizi sınırlamıyoruz” dedi. (Bu sözleri Bush döneminde söyler miydi sizce?)

Yeni dönemin ABD imajını çekirdek aile üzerinden yeni bir vizyonla yürütecek olan yönetimin yeni ultra çağdaş ve modern Adem ile Havva'sı melez ya da siyahi olabilir.

Göreceğiz.. bakalım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni dizi 'Aşk ve Ceza'da ne bulursan koy sepete konsepti...

Telesiyej 07.01.2010

Niyetim fevkalade iyiydi.

Bir çanak patlamış diyet mısırmı aldım, televizyonun karşısındaki koltuğuma oturdum.

Artık kimbilir ne şahane bir diziyle karşı karşıyayız gibilerinden de doldurdum kendimi, ironi değil ha, essahtan söylüyorum, bir nevi motivasyon yani.. ki mesleğimi icra ederken, bir yandan da patlamış mısırın keyfini çıkarayım, dizinin orasına burasına takılıp tadım kaçmasın. Diziden emindim, neticede Nurgül Yeşilçay vardı, Murat Yıldırım, Feride Çetin, Tomris İncir vardı.. yönetmeni de Kudret Sabancı'ydı.. kadro sağlamdı yani. Gerçi atv'nin web sitesindeki dizi tanıtımında "Doğru bildiğin yolda yalnız da olsan yürüyebilir misin? Bekâretin bittiği yerde, iffet de biter mi?" tarzı ifadeler kullanılması biraz midemi bulandırmıştı ama, benim niyetim kale gibi sağlamdı. Bu akşam, tam bir dizi sever olacaktım, karşıma çıkan diziyi okşayıp sevecek, icap ederse ona masallar anlatacaktım. Neticede bu benim işimdi değil mi, diziler olmasa ben bir hiçtim yavu, insan nankör olmamalı doğrusu diyordum içimden, ekmek kapısı işte.. dizilere karşı önleyemediğim bir şükran duygusu yükselmeye başlamıştı içimde, korkarım gözlerim de dolmuştu aynı anda.

Derken **Aşk ve Ceza** başladı. Jenerik biraz neşemi kaçırdı doğrusu, Yeşilçam tarzı, grafik kültüründen uzak, pek demode bir jenerikti. Ama olsun, belki aceleye gelmişti, düzelirdi ileride. Dizi akmaya başladı sonra; bir reklam ajansında çalışan Yasemin, otuzlu yaşlarında genç bir kadındı. Evleninceye kadar bakire kalacağına dair söz vermişti babasına (hoppala!). Ama evleneceği adamı başka kadınla yakaladı. Adam, "ama sen de benimle yatmadın, sen suçlusun" dedi, evlilik bozuldu. Yasemin gözyaşları içinde Bodrum'a gitti; ve o zamana kadar itinayla sakladığı bekaretini, barda önüne çıkan ilk adama verdi (2. hoppala!). Beraber olduğu adam, Vanlı bir aşiret reisinin oğluydu, Amerikalarda okumuş Türkiye'ye dönmüştü. Paralel kurguyla dizinin başından beri onun ailesinin hikâyesini de izlemekteydik. Bu genç adamın ağabeyi (ki, büyük işadamı kisvesi altında, babasıyla birlikte uyuşturucu ticaretindeydi), ablasının kocasını öldüren adamın kız kardeşiyle evlenerek kan davasını bitirmek arzusundaydı. Ne yazık ki, evlendikten birkaç gün sonra trafik kazasında öldü, genç gelini dul bıraktı. Aile bu defa da **berdel** sorunsalıyla karşı karşıyaydı. Bodrum'da bir gece beraber olduğu Yasemin'e sınılsıklam âşık olan Savaş, ağabeyinin dul karısıyla evlenmek zorundaydı şimdi.

Olay bu işte arkadaşlar.

Niyetim hâlâ iyi mi diye soracak olursanız, şöyle derim ben; niyetim iyi, iyi olmasına da, **iyi niyetlerle iyi eserler verilmiyor.**

Dramaturjik çalışmalarda **konumlandırma** denilen şey, hikâyenin bütün köşe taşlarını bir seferde ve bir an önce seyircinin gözüne sokmak değildir; ilk bölümde, sürekliliği sağlayacak sadece birkaç ana akış konusu konur ortaya. Diğer yöntem, bir **yığma** tutumudur. (Aslında bu durum rekabetin kalitatif değil, kantitatif olarak yürütüldüğünü gösterir ya.) Bu telaş ise kaliteyi de zorlar tabii. Nitekim, *Aşk ve Ceza*’daki oyun kalitesi fazlasıyla vasattı. Nurgül Yeşilçay, hayal kırıklığına uğrattı, oyun çıkaramadı, bir star karizması yoktu. Kurgu, çok telaşlıydı. Yönetim, Kudret Sabancı’dan beklenmeyecek kadar vasattı. Ama asıl sorun senaryodaydı bana göre. Hayattan kopuk, klişelerle bezenmiş bir akışı var *Aşk ve Ceza*’nın.

Umarım önümüzdeki bölümlerde toparlanır.

Yolu açık olsun diyelim.

Eyşan’la Ezel’in öpüşmesi simülasyon gibiydi...

Bizim halk çok değişmiş!

O kadar ki.. görseniz bizim halk demezsiniz; o derece değişmişiz yani!

Sanırsınız İsveç, Norveç, Danimarka halkı yürüyor İstiklal Caddesinde.

Tümen tümen insan.. hepsi de öyle özgür ruhlu, öyle **herkesin hayatı özeldir terbiyesi** almış ki, onca insanın içinde İstiklal Caddesinde hararetle uzun uzun öpüşen çok güzel bir kadınla (Eyşan), çok yakışıklı bir erkeğe (Ezel) dönüp bakmıyorlar bile. Bakmak şöyle dursun.. birbirlerine sarılmak için koşarken çarptıkları insanlar bile durup da “Ağır ol hanım abla” ya da “Hop dedik ağbi” demiyor, fütursuzca yürümeye devam ediyorlar.

Bir de kalabalık ki cadde, film festivali sırasındaki sinema çıkışları gibi, iğne atsanız, döner omzunuza saplanır da yere düşme fırsatı bulamaz –Allahtan insan cebinde iğne taşıyor, hani bir de taşısa ve bana uysa, o kalabalıkta bir kazaya gelebilir biri maazallah!-, öyle bir izdiham var yani. Ama Eyşan’la Ezel’in tutkulu öpüşmesine hepsi Fransız kalıyor. O sahne gerçek değil gibi sanki.. bir simülasyon gibi.. insanların o derece tarafsız, ilgisiz duruşları; hararetle öpüşen o iki kişiyi görmemeleri, öylece yanlarından geçip gitmeleri çok ürkütücü.

Masraf edilmiş, en az üç yüz, beş yüz figüran çağırılmış, ama besbelli ki, bu öpüşen çifti görmeyin, onları yok farz edin filan demişler figürasyona.

İyi de neden bunu yapmışlar, anlamadım!

Dizinin gerçeği ile toplumun gerçekliği bu sahnede çatışma halinde adeta; inandırıcılık boyutu da bu yüzden

zedelenmiş, hatta ürkütücü bir duruma dönüşmüş. Bu sahne aslında ne toplumun kültürüne uyuyor, ne de bazı değerlerine. Böyle bir sahnenin **hayati** bir sahne olması için, pozitif ya da negatif anlamda; ya da her iki anlamda da, çevredeki insanların tepkilerinin bir şekilde gösterilmesi gerekirdi seyirciye.

Bir de şu var tabii; neden bu öpüşme İstiklal Caddesi'nde oluyor? Drama içinde anlayamadığımız eklemesal bir bağlantısı, ya da manası mı var?

Yoksa, tv ana habere konu olalım, ya da magazin sayfalarına malzeme verelim kabilinden, iletişimle ilgili bir mesnetsiz durum mu sadece?

Bana kalırsa öyle.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Candan Erçetin'in 'Ninni' şarkısının siyasi mesajı nedir

Telesiyej 11.01.2010

İdeolojik, siyasi ya da sosyal mesaj vermek ciddi iştir arkadaşlar.

Sorumluluk isteyen üst düzey bir misyondur aynı zamanda.

Ciddi iştir; çünkü her şeyden önce mesajın **mesaj** olması gerekir.

Yani bu mesajdan, bir şeyleri, birilerini ya da kamudaki bir durumu değiştirici, dönüştürücü, yeniletilici bir etki ve tetikleme yapması beklenir; bu tip mesajlar çoğunlukla da kamuyu ilgilendiren büyük ve önemli bir sorunun çözümüne katkı getirir.

Etkili bir mesaj tam 12'den vurur; tarafların algısında taklalar attırır; toplumda kemikleşmiş ezberleri bozar, algıları değiştirir.

Mesajın havada kalmaması gerekir; yasak savma cinsinden, *eh tren kaçıyor, ben de peşine takılayım* gibi bir izlenim uyandırmaması da elzemdir tabii. Bu tip bir mesajın kapsayıcılığı ve derinliği, sorunun bütününe adeta kökünden koparıcı güçte ve nitelikte olmalıdır.

Ortada kuyu var yandan geç misali mesajlar, kamunun algısını sulandırır, zaten bildik olanın başka bir biçimde tekrarı olur; insanda ve kamuda geçici bir mutluluk sağlar, *ne kadar da doğru söylüyor, aferin ona* dedirtir ama, ne yeniden bir zihnî üretime sokar insanı, ne de yeni hareketlerin oluşmasına somut bir katkı sağlamış olur.

Candan Erçetin'in siyasi mesaj içerikli olduğu söylenen yeni şarkısı **Ninni**, bir mesaj olarak değerlendirmemiz için dayatılırsa; aslında gündelik hayatın değişik muhabbetleri içinde sözlü ya da yazılı olarak kullanılan sıradanlaşmış genel fikirler ve duygular içerdiğini söylemek zorunda kalırız.

Ama her oltaya koşma hevesinde olan medyanın, sanki açılım karşıtı bir mesaj gücü ve niteliği taşıdığını ima ettiği *Ninni*'nin sözleri şöyle: *"Uyusun da büyüsün ninni / Tıpış tıpış yürüsün ninni / Dertlerini sürsün ninni... / Ah ne güzel ninniymiş bu cehalet / Herkes dalıp uyumuş nihayet / Top atsan uyanmazmış ne rehabet... / Güzel köyüm ne zaman uyanırsın / Bu duruma ne kadar dayanırsın / Sanma ki uyurken kazanırsın / Hadi köyüm ne zaman uyanırsın..."*

Candan Erçetin, yeni çıkan albümünün teşekkür yazısında da: *"Tam 5 yıl, 5 ay, 27 gündür susuyorum. Yaşıyorum, görüyorum, hissediyorum, düşünüyorum, yazıyorum ama susuyorum... Sanırım artık bir şeyler söylemenin zamanıdır"* diyor.

Medyadaki bazı tepkilerden anlaşılan o ki; daha çok eski sakızlardan çıkan manileri hatırlatan bu **güfte-mesaj**ın içinde kristalize olmuş entelektüel sermayenin siyasi boyutu, kimilerini, bir köylü popülizminden –artık bilerek ya da bilmeyerek- yana olmaya sürüklemiş. Medya, Candan Erçetin'in *Ninni* şarkısını şöyle duyurdu çünkü: *"Son dönemde yaşanan olayları masalsı bir dille ve kendi politik duruşuyla anlattığı Ninni isimli şarkıda 'Güzel köylüm ne zaman uyanırsın' diyerek topluma güzel bir mesaj iletiyor."*

Uyuyan köylümüz bir uyansa ne olacak acaba?

Candan Erçetin'in, *Abbas Güçlü ile Genç Bakış* (6 ocak) programında dile getirdiği tüm sıkıntıları ortadan kaldıracak herhalde; onun çok yakındığı **dış güçler sorunsalı** çözülecek: *"Türkiye'nin boş bir ninni ile uyutulduğunu düşünüyorum. Ninni isimli şarkımda da bunu anlatmak istedim. Dış güçlerden gelen emirlere göre davranmaya itirazım var."*

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine (bu sefer kısa olacak).

Biz, uyanması gereken sınıfın proletarya olduğunu bilirdik, meğer yanlış öğrenmişiz. Candan Hanım'ın uyarılarıyla, uyanması gereken ve uyandıktan sonra yabancı güçlerin tasfiyesi dahil, içerideki tüm sorunları kaynağından çözecek olan sınıfın köylü sınıfı olduğunu, şu anda ve memnuniyetle idrak etmiş bulunuyoruz.

Bazı sorularım var çocuklar!

Cevabını bulamadığım bazı sorularım var benim de; yardımınıza ihtiyacım var; olur da beklemediğim anda bir okur çıkar karşıma, soruverir filan, boş olmamalı insan.. tedbiri baştan almak, testiýi önden kırmak.. pardon, testiýi kırmadan enseýe patlatmak.. yok yok, kime patlatacaktık? Nasreddin Hoca oğluna patlatıyordu.. örnek pek oturmadı galiba, her neyse tedbiri almak gerek diyordum.. nasıl Nasreddin Hoca, çeşmeye gönderdiği oğluna, testiýi kırmasın diye önceden patlatmış.. dönüp dolaşıp aynı noktaya geldik, Allahallah, patlatmaya takıldım nedense.. birakalım dağınık kalsın artık, ne kıssa kaldı ne de hisse çünkü.. biz ana temaya dönelim şimdi.

Dizilerdeki bazı hususları çok merak ediyorum demiştim.

Mesela Özcan Deniz'in tipoloji özelliklerinin ve jestüelinin, *Samanyolu* dizisinde, konakta yaşayan eski ve köklü

İstanbulu bir ailenin oğlunu canlandırmak için uygun olduğunu kim ve neden düşündü? Özcan Deniz'e partner olarak Vildan Atasever'in yakışacağını kim düşündü peki? Ayrıca, Özcan Deniz'in yüz yapısını bütünüyle bozan ve değiştiren protezini hangi dişçi ne amaçla yaptı?

*Küçük Kadınlar'*ın Yeliz'i, kocasının yardımcısı Ömer'in kendisine âşık olduğunu öğrenip de onu istifaya zorladıktan sonra, intikamcı Ömer, onu takip edip, erkek arkadaşıyla buluşan genç kızın fotoğraflarını çekecek o makineyi nereden peydahladı? Böyle durumlarda kullanılmak üzere cebinde tele objektifli fotoğraf makinesi mi bulunduruyor?

Unutulmaz dizisinin Eda'sı, ablası ve annesi onun eniştesiyle aşk yaşadığını öğrendiği halde, neden haftalardır hâlâ Tolga'yla evliymiş gibi yapıyor, neden karnındaki bebeğin babasının aslında eniştesi olduğunu söylemiyor? Neden defalarca, ama defalarca Eda onu terk ettiğinde ağlayıp, dönmesi için yalvaran, yerlerde sürünen Harun, son bölümde Eda ona dönünce, **ayrılmamız** dedi?

Neden her okuduğu haberde ortalama üç dört hata yapan, olmadı dili sürçen Deniz Arman hâlâ Kanal D'nin hafta sonu anchormen'i?

Neden 24.30 demesi icap eden televizyon muhabirleri söz birliği etmiş gibi on iki buçuk diyor, bu konuda bir kararname filan mı çıkarıldı?

Liste uzar gider de, ben fazla uzatmayayım.

Cevapları bu defa sizden bekliyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'On Kadın' kadın hakları platformuna dönüşmeli!

Telesiyerj 12.01.2010

*On Kadın'*ı bir süredir izliyorum.

İyi bir proje çünkü.

NTV'nin web sitesinde, "Kadın hareketi başlıyor" gibi hayli iddialı bir anonsla tanıtılmıştı program.

İnsan umutlanıyor haliyle; hani ideolojik, siyasi, sosyal ve kültürel bir hareket bekliyor bu kışkırtıcı tanıtımdan.

İlk programı izleyip, yazmak istemedim bu yüzden, biraz beklemek gerek diye düşündüm, **program otursun** muhabbeti. On kadının onu da oturuyor aslında ya.. program oturamadı henüz; yeni bir yaklaşım çıkmadı; görüş ve karşıt fikirler bekledim; ama şu ana kadar ilgimi çekecek sıra dışı bir tartışma ya da konuşma vuku bulmadı. Genellikle konuyu sıradanlaştıran sıradan görüşlerle, beklediğim enerjinin altında sohbetler oldu.

Çiğdem Anat'ın moderatörlüğünü yaptığı, Oya Başar, Gönül Yazar, Güzide Duran, Nazlı Eray, Günseli Kato, Hülya Uğur Tanrıöver, Funda Özkalyoncu ve her hafta farklı alanlarda tanınmış iki kadının (bu haftaki kadın konuklardan biri Mehveş Evin'di ama pek –hatta hiç- bir varlık gösteremedi..) katıldığı programda konu edilen mevzular nerede açılrsa, aşağı yukarı aynı minvalde konuşulur; yani hiçbir parlak fikir, sarsıcı görüş çıkamıyor ortaya; **özde** herkes birbiriyle aynı fikirde gibi zaten, Güzide Duran'ın, ondan beklenen domestik açıklamaları dışında.

Cuma akşamı –konuk Halil Ergün'den önce-, **şişmanlar güzel midir, çirkin midir** sorunsalı tartışıldı. Çok derinlere inemediler gerçi, ama bunun bir dayatma olduğu hususunun çevresinde dolandılar hiç değilse. Güzide Duran'ın, nerede kilolu bir kadın görse özendiğini söylemesi de, sempatik görünmek için biraz fazla kolaycı bir yaklaşımdı doğrusu.

Bir diğer konu da, **erkeksen gel** üst başlığı altında erkeklerden beklenen erkek olma hallerinin nedenleriydi. Erkeklerin böyle yetiştirildiği, onları yetiştirenlerin de kadınlar olduğu filan söylendi ama.. binlerce yıldır erkek egemen bir dönemin yaşandığını, ayrıca yakın dönemin sistemi olan kapitalizmin dayandığı temel öğretinin de zaten gücünün zayıfı yok etmesi olduğunu söyleyen çıkmadı.

Ama Halil Ergün'ün katılımıyla ve söylemiyle, bu konuda olup bitenler, hiç değilse **sisteme** bağlandı, program ilginçleşti, canlandı, renklendi.

On Kadın'ın cuma akşamı tartıştığı konulardan biri de, RTÜK yasa taslağındaki AB'nin "Yayınlar pornografi içermeyecek" hükmünün yerine, var olan yasadaki **müstehcenlik** kavramının korunması, bunun da sansür getireceğiydi.

Halil Ergün, bu konudaki görüşünü de çok kısa ve net bir biçimde özetledi: "Hayata ait hiçbir şey müstehcen değildir.. yasaklanması gereken şiddettir," dedi.

On Kadın, aslında iyi bir konsept, özellikle kadın hakları temelli konuların açılıp tartışılması için şu anda ihtiyaç duyulan bir platform olabilir. Başta töre olmak üzere kadının siyasi ve sosyal temsiliyetiyle (ki, şu anda temsiliyetsizlik içinde), ekonomik bağımsızlığıyla, her çeşit yönetimde pozitif ayrımcılık içinde yer almasıyla ilgili zihin açıcı yeni kavramlar oluşturunca bir program olabilir.

Yeter ki, ele alınan konular, başıyla, ortasıyla, sonuyla gerekli biçimde ve cesurca tartışılsın.

Candan Erçetin'in 'Ninni'sini kim yanlış anlar

Günümüzde Türkiye'yle ilgili bir yakıştırma, benzetme, alegori yapılacaksa, artık kemikleşmiş popülist kültürden değil; hiç olmazsa proletarya kültürü üzerinden; yani, emeğin yaygın olarak kiralanıp sömürüldüğü bir kültür üzerinden yapılması gerekir diye düşünürüm ben. İşaretlerin –ülkenin büyük sorunlarına-, bu kültürden gönderilmesi daha uygun olur bana göre.

Candan Erçetin'in siyasi mesajlı *Ninni* şarkısında, Türkiye'yi köye benzetme hususundaki **yaratıcılığı tartışılır**

alegorisine, kendi üslubumda karşı çıkmıştım çünkü Telesiyej'de; kadük olmuş resmî ideolojinin ve eğitimin nostaljik yaklaşımından başka bir şey değildi çünkü bu alegori.

Türkiye, kırsaldan, kırsal kültürden, kırsal üretim ve ilişkilerden kurtulma peşindeyken, bu edebiyat ne ola ki demeye getirmiş, sokaktaki insanın gözünden şarkının sözlerini yorumlamıştım; zira büyük bir oran birebir algılayacaktı bu sözleri.

Candan Erçetin'in *Ninni* adlı şarkısına ilişkin dün Telesiyej'de yayımlanan yazımla ilgili bir okurdan tam da beklediğim gibi bir mesaj geldi. Adını yazmayan okurdan gelen mesaj şöyle: *"Merhaba, Candan Erçetin' in Ninni şarkısında 'köyüm ne zaman uyanırsın'da söz edilen köylü sınıfı mıdır yoksa köyüm derken Türkiye'den mi söz edilmektedir? Bunu anlayacak zekâda olduğunuzu varsayıyorum, ama anlamak istemiyor olabilirsiniz."*

Sevgili okur, Cumhuriyet kurulduğundan beri devam eden ve ne hikmetse bir türlü değiştiremediğimiz bir köy popülizmi söylemine sahibiz. En yaratıcı alanlarda bile –bu son örnekte olduğu gibi- soyutlamalarımız, yakıştırmalarımız, kavramsal benzetmelerimiz bu kırsal kaynaklı **köyümüzle** ilgili. Oysa Cumhuriyet kurulduğundan beri aradan çok sular aktı, sokaktaki insanın bile bu konudaki söylemi değişti; ne var ki entelijansiyaımız manalı bir açılımda bulunmak istediğinde dile yapışmış olan **köy-memleket-halk** kaotik üçlemesini hâlâ kullanıyor.

Semiyolojik açıdan irdelendiğinde bir şiirden, bir güfteden gönderilen bu tür işaretler, **alıcıda** (okur, dinleyici..) farklı bir netleşme, bir algı oluşturabiliyor; dönemi geçmiş, kadük olmuş bu işaret kültürü, kitlenin soyutlamasında eski mirası koruyucu negatif bir entelektüel yerleşme sağlıyor ister istemez.

Ayrıca, diyelim ki Türkiye'yi köye benzeten yaratıcılık pek yerinde ve manidar; peki nasıl uyanıp kurtulacağız kara kargalardan?

Böyle ninni şarkılarıyla mı uyanıp kurtulacağız yoksa?

Bu şarkılar filan.. biraz fazla kolay bir siyasi **çıkış** değil mi bu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

30 bin öğrenci sıfır çekti, Recep İvedik 3'ün beklentisi yükseldi!

Telesiyej 13.01.2010

Aslında Türkiye'nin hangi kıvamda olduğunu anlamak için, masraf edip öyle uzun uzun bilimsel araştırmalar filan yapmaya gerek yok.

Bu toplumun değişik düzeylerde yaşanan ve kabul gören değerlerinin gelişmişlik düzeylerini, kültürel olarak

vardığı çizgileri öğrenebilmek için sadece iki durum hakkında bilgi sahibi olmak yeterlidir bence. Bunlardan biri, her yıl yapılan ÖSS'nin sonuçlarını elde etmek, diğeri de sinema sektörümüzde son bir yıl içinde en yüksek gişe yapan komedi filminin hangisi olduğunu öğrenmektir.

Bu iki konuda bilgilenmek, Türkiye'nin hangi kıvamda olduğunu anlamak için yeter de artar bile.

Örneğin geçen yıl Türkiye milli eğitiminde bir dünya rekoru kırıldı; ÖSS sonuçları içinde 30 bin öğrencinin sıfır puan çekerek tarihe geçmesi, toplumsal entelektüel sermayemizin ne düzeyde olduğunu gösterdi; hem de hiç özel araştırma yaptırmadan, bir doğal araştırma sonucuydu bu.

Geçen yıl gişede şampiyon olan bir komedi filmi ise yine aynı biçimde bir rekor kırdı: Dört milyon küsur bilet satışıyla *Recep İvedik 2*, toplumumuzun kültürel ve beğeni düzeyini ortaya çıkarmış oldu.

Bu iki parametrik durum aslında turnusol kâğıdı görevini üstleniyor bizde.

30 bin öğrenci ÖSS'de sıfır puan çekiyorsa şayet, sinema gişelerinde de sığlığın çok, ama çok para kazanması şaşırtıcı olmamalıdır aslında. Zira 30 bin öğrenciye hiç puan aldırılmayan bir milli eğitimin verdiği beğeni düzeyi, *Recep İvedik* gibi filmlere yöneltir kitleyi. (Öyle değil mi Ali Saydam Hoca?)

Şahan Gökbakar, şubatta vizyona girecek olan *Recep İvedik 3*'ün gişesine çok güveniyor, her yerde açıklamalar yapıyor: "Çıta'yı ben koyarım, diğerleri onu geçmeye çalışır," diyor. *Recep İvedik 3*'ün, 4,5 milyon seyirciye ulaşmasını bekleyen Şahan Gökbakar, serinin üçüncü filminde, karakterinin üniversite öğrencisi olarak çok ilgi çekeceğini düşünüyor.

Çıta'yı ben koyarım diyor ya Şahan Gökbakar, aslında milli eğitim koysa çıta'yı –ki toplumun beğenisini eğitim belirler, her yerde olduğu gibi-, *Recep İvedik*'in üzerinde konuşacak bir çıtası da olmazdı o zaman.

Beğeni, eğitilebilir bir şeydir çünkü.

Kıraç, Einstein'ın hayal gücünü sorguluyor ama...

Kıraç, Einstein'ın zekâsını ve hayal gücünü küçümsemiş.

Olabilir.. neticede ağzı olan konuşabilir.

Ama konuşmadan düşünmek de yararlı bir eylemdir tabii.

Einstein'ın hayal gücünü küçümsemeden önce hiç laboratuara girmediğini, hiçbir fizik deneyi yapmadığını hatırlamak iyi olur mesela.

"Beynim benim laboratuarımdır" diyen Einstein, evrenin bilimsel sırlarını sadece hayal gücünü kullanarak keşfetti.

Enerjinin formülünü de ($E=mc^2$) yine deney dışı, sadece düşünerek ve hesap âlemine dalarak buldu.

Einstein, belki de gelmiş geçmiş hayal gücü en yüksek insanlardan biriydi; ama Kırac'a göre insana dil çıkaran bu âlimin hayal gücü, o kadar yüksek değil, ona göre hayal gücü fazla olan insanlar, gerçek sanatçılar (bu gerçek sanatçılardan biri de kendisi herhalde). Kırac, *Milliyet Cadde*'ye verdiği röportajda şöyle diyor:

"Gerçek sanatçıların hepsi Einstein'dan daha zekidir! Çok önemlidirler, kafasını (kafalarını olacak herhalde) daha iyi kullanırlar. Hayal güçleri Einstein'dan daha fazladır. Bunu ya müzikle, resimle ya da şiirle ifade ederler."

Hem Müslüman, hem milliyetçi, hem de komünist olduğunu açıklayan (bu çorbada bir tek faşizm eksik) Kırac, "Bu üç konu yıllarca tüm dünyada, bizim gibi ülkelerde insanlar kullanılarak çarpıştırılmıştır. Benim çıkardığım sonuç şu: Milliyetçilik elmayla, komünizm armut zaten. İkisi birbiriyle alakası olan şey değil ki, çarpışsın ya da karışsın."

Bir insan aynı zamanda hem Müslüman, hem milliyetçi, hem de komünist olduğunda, demek ki diyalektiğin yasalarını bilmesi gerekmiyor!

Kırac'tan bunu öğrenmiş oluyoruz.

Oysa, her şeyin değiştiğini, her şeyin birbiriyle ilişkili olduğunu, zıtların birliğinin geçerli olduğunu öğreten yurttaşımız Herakleitos tarafından 2600 yıl kadar önce bu konularda **ayılıldığımızı** sanıyordum.

Kırac'ın bu incileri, entelektüel bir açılım yapma arzusundan mı doğuyor acaba?

Hayal gücünün enginliğinden mi yoksa?

Erol Günaydın haksız mı

Akılla bakıp, muhasebeyle seni seviyorum demenin; duyguyla bakıp, aşkla seni seviyorum demenin yerini aldığını ima ediyor Erol Günaydın.

Hatta ima etmiyor, birçok aktör için bunun böyle olduğunu söylüyor açıkça: "Eski aktörlerin parası değil, duygusu vardı. Şimdi para çok ama duygu yok. Bizim zamanımızda fazla para kazanılmazdı ama duygularla oynanırdı. Geçmişte çekilen Türk filmlerinde duygular vardı, şimdi onlar kaybolmuş."

Erol Günaydın, NTV'de yayınlanan, Mirgün Cabas ile Hakkı Devrim'in sunduğu *Günlerin Getirdiği* adlı programda böyle diyerek, dünyayı saran tüketim olgusunun sonuçlarından biri olan **duygunun körelmesine** değinmiş oluyor aslında; özellikle bu toplumda durum daha da vahim tabii; üretimsiz tüketimleri yaşıyoruz zira biz.

Aslında duygusuz oynayan aktörün işi daha zor; duygusuzluğu gizlemek ayrıca bir efor gerektirir çünkü.

Çoğu zaman da gizlenemez zaten ya.

Gizlenemeyince de, keman virtüözü rolündeki aktör, kemanını balta sapı gibi tutar; başkasından ödünç alınmış bir edayla ben sana âşığım der bir başkası, hiç inandıramadan; ne öfkeleri öfkeye benzer, ne de tutkuları tutkuya.

Haksız olur mu hiç Erol Günaydın, zamane aktörlerinin birçoğu konusunda haklı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Senaryonun kafası mı karışmış, alan mı kaydırılıyor yoksa

Telesiyej 14.01.2010

Reyting savaşları, olanı da olmayanı da, uyanı da uymayanı da kullanıyor.

İcabında alan da kaydırılıyor, pire deve yapılıyor, bu da yetmezse diziyle ilgili suni problematikler yaratılıyor.

Hele bir de dizinin reytingi düşükse.. senaryoda yer alan çelişkili bir durumun manası bile değiştirilerek, medyada iletişimi yapılabilir.

Atv'nin yeni dizisi *Aşk ve Ceza*'nın izlenme raporları (AB ve TÜM'de 7,6) çok parlak çıkmayınca, kanalın bağlı olduğu grubun gazetesinin magazin ekinde –tam da dizinin yayın gününde- bir tartışma açılıp, gündem yaratılarak izlenme oranını arttırma çabaları gösterildi.

Bu anlaşılabilir bir şey aslında, ama akıl ve izan çerçevesinde yapıldıkça.

Aşk ve Ceza'nın başkarakteri bakire Yasemin'in (Nurgül Yeşilçay) intikam uğruna –o yaşına kadar özenle koruduğu- bekâretini, barda ayaküstü tanıdığı birine vermesi, günün en önemli problematiği olarak *Günaydın* ekinde –neredeyse üçte iki sayfa- bir tartışmaya konu oldu. (12 ocak salı)

“Atv'nin yeni dizisi *Aşk ve Ceza*, ünlüler arasında tartışma başlattı” alt başlığıyla yayımlanan (bu tartışmalar da kendi kendine başlıyor sanki, Banu, Asena'ya telefon ediyor, Yeşim, Tuğba'ya filan; *sen intikam uğruna böyle yapar mısın kardeş, ay yok ben katiyen yapmam*.. gibilerinden kendiliğinden geliyor; kulağı delik gazete de ne yapsın, kayıtsız kalamayıp basıyor işte..) soruşturma kapsamında; Banu Zorlu, Asena, Yeşim Salkım, Tuğba Özay, Başak Sayan, Ebru Destan, Tanyeli, Tuğba Özerk, İpek Özkök ve Özlem Yılmaz'a sorulmuş: “İntikam uğruna bekâretini bir yabancıya verir misin?”

Hepsi iyi hoş da dizide böyle bir intikam söz konusu değil ki!

Evet, nişanlısını iş arkadaşıyla kendi evinde basan Yasemin, onu terk etti; soluğu –gözyaşları içinde- Bodrum'da

bir barda aldı.

Evet, barda karşısına çıkan ilk erkeğe –babasına söz verdiği için evleninceye kadar sakladığı ve bu yüzden nişanlısını kaybettiği- bekâretini veriverdi.

Yasemin bir darbe yaptı böylece.

Bir bekâret darbesiydi bu, ama kime karşı?

Babasına mı, kendisine mi, nişanlısına mı?

Senaryo, ortalama seyircinin anlayacağı bir biçimde anlatamamış bunu ne yazık ki.

Ya senaryo grubunun kafası karıştıktı, ya da –buna pek inanasım gelmiyor ya- ilk bölümden sonra medyada bir problematik yaratıp dikkatleri çekmek için, alan kaydırmaya çok müsait bu ayrıntıyı böyle kurguladılar, bilerek ve isteyerek.

Tıpkı Kanal D’nin başarıyla kotardığı *Binbir Gece* dizisinin iletişim modelinde olduğu gibi. Hani Şehrazat’ın lösemili oğlunu kurtarmak için, Onur’un “Benimle yatarsan 150 bin dolar öderim” teklifi üzerine açılan tartışmaların –kanalın bağlı olduğu grubun gazetesinde- *Hürriyet*’te manşet üstünde yer bulması gibi.

Eh, o dizinin yönetmeni de *Aşk ve Ceza*’nın yönetmeni Kudret Sabancı’ydı, yani yönetmen bu iletişim modeline aşına.

Ama bu defa pek tutmadı bence!

Zira Yasemin, bir daha asla görmek istemediği nişanlısından intikam almak için bunu yapıyor gibi görünmedi; zaten öyle tutkulu bir ilişki duygusu da geçmemişti seyirciye.

Muhatabı ortada olmayan ve olmayacak olan bir intikam da, intikam değildir arkadaşlar.

Dolayısıyla *Aşk ve Ceza* dizisi gibi, *Aşk ve Ceza* dizisinin iletişimi de hiç inandırıcı olmadı bence.

Okur ve seyirciden *On Kadın*’a yeni öneriler var

Türkiye, kadın platformları fakiri bir ülke.

Kadın haklarının ve yasa uygulamalarının ne durumda olduğu malum.

Bir yanda töre katliamları, öte yanda resmî ve özel sektördeki yönetimlerde kadınların hâlâ eser miktarda yer almaları, kız çocuklarının önemli bir kısmının eğitimden yoksun kalması gibi toplumu geriye götüren, insani değerleri zayıflatan, hatta hiçe sayan durumlar söz konusuysa *On Kadın* gibi bir televizyon programının Türkiye için bir fırsat olabileceğini söylemiştim salı günkü Telesiyer’de.

Bir okurdan bu konuda destek aldım, ilginç önerileri var bence.

Dr. Oğuz Tanrıdağ'ın mailini onun izniyle yayınlıyorum, *On Kadın*'ın yapımcılarının dikkatine:

"Ben programa katılan ve çağrılan on kadının aralarındaki farkları hesaba katmakla birlikte, birbirine çok benzer bir sosyo-kültürel görüntü verdiğini düşünüyorum. Acaba sizce bu on kadın ülke genelindeki farklı kadın tiplerini temsil edecek biçimde çağrılmalıydı daha doğru olmaz mıydı? Mademki kadın hakları platformundan söz ediyorsunuz, bu tür bir temsil daha gerçek olmaz mıydı? Kadın hakları platformunun içinde, kadın hakları konusuyla yakıcı bir ilişki içinde olan farklı kesimlerden kadınlar olsa daha iyi olmaz mıydı? Bu tür bir programda hepsi de fazla değil sadece 1 kontenjanla temsil edilebilir, o kadar farklı kadınlarımız var ki! Bu programın bir kadın hakları platformuna dönüşmesi isteniyorsa eğer, şimdiki on kadının temsil ettiği profilin yanı sıra o kadınların arasında en azından bir hayat kadını, bir lezbiyen, bir tesettürlü kadın, bir alevi kadın, Türkçe bilmeyen ve tercümanla anlaşılan bir Kürt kadın olması gerekmez mi? Bu olamıyorsa gerisi teferruattır bence. Kolaylıklar diliyorum. Dr. Oğuz Tanrıdağ"

Dr. Oğuz Tanrıdağ'a katılıyorum, bence de hiç değilse her hafta değişen iki kadın konuk, Tanrıdağ'ın işaret ettiği gruplardan seçilebilir.

Onno Tunç'a selam...

Zaman hızla akıyor.

Bugün Onno Tunç'un 14. ölüm yıldönümü.

On dört yıl önce bugün, kullandığı özel uçağın Selimiye köyü yakınlarında düşmesi sonucu arkadaşı Hasan Kanık ile birlikte hayatını kaybetmişti.

İnsani değerleri dışında, bir müzik insanı olarak yeri hâlâ doldurulamamış olan Onno Tunç, sahip olduğu kültür birikimi ve ürettiği değerleriyle toplumumuzun ve birey olarak hepimizin belleğinde yaşamaya devam ediyor.

Onno Tunç'un nota defteri, hepimizin hayat defterini yeniden manalandırmıştır çünkü; onun besteleri **hayatın okunmasında** bir güzellik rehberi, bir estetik doyum sağlamamıza neden oluyor hâlâ.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sinema Benim Aşkım'ın revizyona ihtiyacı var

Telesiyej 18.01.2010

Bir ünlünün, bir starın, hangi nedenle olursa olsun kendi hayatıyla ilgili bir kitap yazması ya da bir televizyon programı yapması, hem Batı, hem de Doğu kültürü için, en azından tuhaf kaçan bir durumdur.

Bir **değer**, kendi üzerinden kelam etmez, etmemelidir.. özellikle de kamu tarafından **değer** haline getirilmişse, çok göz önünde bulunmuşsa; onu başkaları **nostaljikleştirebilir** ancak. Bu ünlü kişi, bu star, uzmanlar tarafından ele alınıp; yapıp ettikleri, ilişkileri, içinde yer aldığı kültür ürünleri, yeni kuşaklara bir araştırmacı anlayışı içinde aktarılabilir.

Ama **starın** kendisinin bunu yapması, hiçbir kültüre ve meşrebe pek uymaz.

Türkan Şoray, *Sinema Benim Aşkım* adlı ilk televizyon programına cumartesi akşamı NTV'de (20.10) başladı.

Ve ilk programında **kendi üzerinden kendisini** anlattı.

Keşke yapmasaydı.

Hangi biçimde olursa olsun, geçmişin yeniden üretimi, içine yeni değerlerin katıldığı ve ortaya yeni bir ürünün çıktığı (kültürel, bilimsel, sanatsal..) bir girişim olmalıdır çünkü.

'Ah ne güzeldi o zamanlar'ı söyleyecek, kamu karşısında dile getirecek olan, Türkan Şoray'ın kendisi değil, yeni bir eser olmalıdır aslında; yeni bir yazı, yeni bir görüntü, yeni bir ses olmalıdır bana göre. Özel sohbetlerde kendi geçmişinden bahsedebilir tabii insan; ama kamu önünde başka bir göz, başka bir algı, başka bir zihniyet yapmalıdır bunu; Türkan Şoray'ın sinemadaki dönemleri, starlığı, Yeşilçam sinemasına katkısı, o dönemlerin özelliklerini, değerlerini ortaya çıkaran bir eserle, mesela bir belgeselle, ya da belgesel dramayla aktarılabilirdi bence.

Sinema Benim Aşkım, zayıf bir program olmuş.

NTV gibi özenli bir tv kanalı, böyle bir programa nasıl onay vermiş anlayamadım.

Ayrıca kendisini anlattığı programı Türkan Şoray kendisi sunuyor ama **sunamıyor** aslında.

Onun işi sunmak değil çünkü, **sunulmak**.

Programı bir başkası sunsaydı, epey şey değişirdi bence. Türkan Hanım'ın hitabetinin, serbest konuşmasının pek kuvvetli olmadığı bilinir zaten; sunucu olarak da kamera karşısında hayli sıkıntılı görünüyordu zaten. Seyirciyi tedirgin eden zorlama, akmayan bir hali vardı programın.

Sinema Benim Aşkım, profesyonel bir televizyon programından ziyade; iletişim fakültesi sinema tv bölümü öğrencilerinin hazırlayabileceği bir mezuniyet tezi çapındaydı sanki.

NTV'nin imajına pek bir katkı sağlamadığı gibi, seyircinin –özellikle cumartesi gecesi- dikkatini çekecek bir düzeyde de değildi ne yazık ki.

Programı sinema emekçilerine ithaf etme hususu var bir de; ki, o da programla ilgili bir başka tereddüt unsuru

ayrıca: “Bu programla sinema emekçilerini kucaklamak, emekçiler adına ekrandan sesimi duyurmak istiyorum,” diyor Türkan Şoray.

Ben programda hiç emekçi görmedim.. programın sinema emekçileriyle hangi manada buluştuğunu ya da buluşacağını anlayamadım pek. Programın geliri sinema emekçilerine mi bırakılıyor yoksa? Türkan Şoray’ın sinema oyunculuğu döneminde emekçiler adına faaliyetlerini de hatırlamıyorum pek ya, o da ayrı. Gerçi şimdiye kadar olmaması, bundan sonra da olmamasını gerektirmez elbet ama, ‘emekçiler adına’ konuşmaksa kastettiği, sinemanın artık dışında –yani patronsuz olduğu bir dönemde- olan biri için söz söylemek en kolaydır diye düşünülebilir.

Kısaca, *Sinema Benim Aşkım* programının formatıyla oynanması gerekiyor bence. Örneğin, keşke programın danışmanı olan Atilla Dorsay sunsaydı programı. Yanında da Türkan Şoray otursaydı. Karşılarında da sinemanın her kesiminden konuklar olsa, onların aracılığıyla sinemanın bugünkü sorunları konuşulsa, zaman zaman geçmişe yolculuklar yapılsa, hazırlanacak iyi bir biyografik belgeselle de Türkan Sultan’ın sinema serüveni aktarılsaydı.

Daha faydalı bir eser olmaz mıydı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okan Bayülgen’in alayları mesnetli midir mesnetsiz midir

Telesiyej 19.01.2010

Bunu hiç bilemedik.

Evet alaycı bir zattır kendisi bunu biliriz, onunla bununla alay eder, küçümser de.. niye yavu?

Niyeti pek açık değildir.

Okan Bayülgen’in oltasına takılan –telefon eden bir seyirci gibi- kolay lokma değilse şayet, biraz sosyal, kültürel ya da hafiften siyasi bir meseleyse (gerçi siyaset en dokunulmaz olandır onun için) ve fakat içindeki aktörler nedeniyle, fırsatını bulmuşken illa ki biraz küçümsemeden geçememe buhranına kapıldıysa, o zaman hiç bilemeyiz alaylarının mesnedi var mıdır, yok mudur? Zira Bayülgen, bu türlü konularda, yani kendi siyasi duruşuyla ilgili ipuçları vermek konusunda her zaman **ortada kuyu var yandan geç** taraftarıdır.

Bizim kültürümüzde açıktan açığa alay etmek yoktur aslında. Her alayın dayandığı ve içinde yer aldığı şey **mizah**tır; ve mizah da sosyo-kültürel tabanlı siyasi bir gizli eleştiridir. Bu yol yordam nedeniyle de boşa konuşmanın, inceden inceye rencide etmenin önüne engeller konulmuştur. Bu gelenek içinde siyasi duruşla alaylı duruş arasında neredeyse birebir ilişki vardır. Modernitenin bozamadığı, dejenere edemediği bir **esastır**

bu. Zorlanıp dejenere edildiğinde ise bıyık altından gülünen bir duruma düşölür. Bu durum bir süre için hayat bulur belki ama –neticede şovdur- iş, **alay**ın ciddileşmesiyle (iğnelemenin dozunun artmasıyla) mesnetsizlik, yani siyasetçisizlik (aslında son derece iyi gizlenmiş bir siyasi duruştur bu da) gün gelir, kitle tarafından anlaşılır olur ve büyü bozulur, olup biten her şey çöker. (Yeşim Salkım, konuk olduğu *Disko Kralı*’nda Serdar Ortaç’la alay eden Okan Bayölgen’i demistifiye ederek bu çöküşü başlatmıştır bence.)

Velhasıl, Batı usulü şov da olsa, bu coğrafyada her eğlencenin, ortaya yuvarlanan her alayın bir yerinde, bir hücresinde mutlaka siyasi bir olgu bulunur. Bunu uzun süre gizleme arzusu **ticaridir** ama uzun sürmez.

Okan Bayölgen, cumartesi akşamı, yine nedeni belirsiz bir alaycı konuşmayla açtı *Disko Kralı*’nı. Konu 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul açılış kutlamalarıydı. Bayölgen, ağzını burnunu eğip bükerek, alaycı bir edayla, *yani nedir bu kültür başkenti kutlamalar da canımı, Tarkan’ın Şıkıdım’ı, Taksim’in avuççuları* tarzı bir şeyler söyledi.. ama kimseye geçmedi bu ironi mi değil mi pek de belli olmayan sözler.

İstanbul’un Avrupa kültür başkenti olmasıyla mı eğleniyordu?

Yoksa açılış törenlerini mi yetersiz ve sığ buluyordu?

Tarkan’a mı takıktı?

Şıkıdım şarkısından mı hoşlanmıyordu?

İktidar partisinin açılış protokolünde yer alması mı sinirine dokunmuştu yoksa, bilemedik.

Gerekçeyi açıklamadan kelam buyurmak, yetişkin bir kişide pek ham kaçıyor doğrusu. Üstelik mesajın yanlış yorumlanmasına da neden olabiliyor bu üstü örtülü alaylar. Mesela Bayölgen’in 2010 kutlamalarıyla ilgili alaylarını, İstanbul, kültür başkenti olmaya layık değil şeklinde algılayan da çıkmış: “..ama o da çok iyi biliyor ki bu ülkenin az gelişmiş olduğunu. Kızının isim kaynağı, unsuru olan şehrin kültür başkenti olamayacağını.” (Bkz. Ekşi Sözlük)

Ki, Okan Bayölgen’in bunu kastettiğini hiç sanmıyorum ben.

Avrupa kültürüne değer katan, Avrupa’ya katkı sağlayan kentlere verilen bu unvan, bizim kendi kendimize yaptığımız bir yakıştırma değil neticede. Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi’nin seçimiyle verilen bu unvanın, İstanbul gibi bütün kültür yollarının buluştuğu ve aynı zamanda tüm kültürle (Batı’sıyla Doğu’suyla) değişik alanlarda kaynaklık etmiş bir şehre verilmesini yadırgayacağını düşünmüyorum.

Ama gerekçeyi açıklamadan kelam buyurunca, bu konulara –belki yeteri kadar- kafa yormamış seyirci tarafından yanlış anlaşılabilir.

Bilgin Gökberk’in futbol programı *Radyocu*’nun farkı

Bilgin Gökberk’in SkyTürk’te salı akşamları 00.15’te yayınlanan *Radyocu* adlı programını birkaç haftadır

izliyorum.

Diğer futbol programlarına acayip fark atıyor bence.

Radyocu, ezber bozuyor, alışkanlıklarımızı altüst ediyor çünkü.

Bilgin Gökberk, neredeyse tüm tv kanallarını sarmış olan futbol muhabbeti programlarının çok dışında bir söylemle, belki de ilk defa olarak televizyonda bir futbol **kültürü** oluşturmaya çabılıyor.

Bütün sporlar gibi **oyun** esaslı olan futbol için, farklı bir bakış açısı, yeni bir analiz düşüncesi ve yorum yöntemi oluşturmak istiyor belli ki.

Bilgin Gökberk futbol programı anlayışı; futbolcu-teknik direktör-hakem üçlüsünün saha içi kritiklerine(!) odaklanmış, yıllardır aynı format ve usul içinde yaşatılan diğer futbol programlarının çok dışında seyrediyor. Bu **oyunu**, 360 derece çevreleyen bir panoramik sorgulama ve doğruları içeriyor; saha içine odaklanmamanın yanı sıra, sıradan, ayağa düşmüş kulüp içi spekülasyonlara da yönelmiyor. Bu da diğeri gibi pek alışılmış bir şey değil ya aslında.

Yani, aradığınız dedikoduysa şayet; *Radyocu*'da dedikodu muhabbeti yok; ama, sonuçsuz tartışma ortamı yaratmak da yok.

Tabii, taraflı olmak da yok.

Radyocu, henüz yeni (kasım ayında) başlayan bir program olmasına rağmen, daha şimdiden objektif duruşuyla, futbol sektörüne bakış açısıyla, bu oyunla ilgili uzmanlık değerlerini, bardağın dolusu ve boşuyla değerlendirmesiyle, bu toplumda futbolun yerinin aslında nasıl olması gerektiğini göstermesiyle çok dikkati çekiyor.

Bilgin Gökberk'in bu yaklaşımını dikkatle değerlendirdiğimizde, onun aslında bir futbol stratejisti olduğunu anlıyoruz; ki, ne yazık ki, bu konuda –herkesin futbol konuştuğu bir ortamda- çok az sayıda stratejist bakış açısına sahip yorumcu var.

Umarım Bilgin Gökberk'in *Radyocu* adlı programındaki sportif yaklaşımı örnek olur, yaygınlaşmaya başlar da, spor programları aynılıktan ve sıkıcılıktan kurtulur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Samanyolu' dizisinin Kerime Nadir'in eseriyle ne ilgisi var

Ne ilgisi olacak canım?

Olmak zorunda mı zaten?

Adı aynı ya işte, yeter de artar bile.

Bir de, Kerime Nadir'in büyük eserinden uyarlama dendi mi, bitti gitti.

Eh, birkaç karakterin adı da tutturuldu mu romandakiyle, başka bir sadakate ihtiyaç yoktur ki bu topraklarda.

Parayı bastıran, romanın dizi haklarını satın alır, dizi haklarını satın alan da, oturup yeniden yazar hikâyeyi.

Gayet meşrudur bu durum ülkemizde.

Her seferinde aynı yutturmacayı izletiyorlar bize ya.. yine de bekledim biraz, ilk bölümden sonra. Birkaç bölüm izleyip iyice emin olmak istedim.

Ama artık söyleyebilirim, atv'de izlediğiniz *Samanyolu* dizisinin Kerime Nadir'in romanıyla ad benzerliğinden öte pek bir ilgisi yoktur arkadaşlar.

Neredeyse sadece romanın ve karakterlerin adları aynıdır.

O da hepsinin değil; zira dizideki birçok karakter romanda yok zaten. Yani romanda Melek'i aramaya başlarsanız mesela; bulamazsınız. Melek diye bir karakter yok romanda, babası da yok; dizide annesi diye bellediğimiz Evsed'in, yani romandaki Evsed kalfanın bir kocası da yok hatta.

Belli ki, Nejat'a olan aşkı yüzünden Zülal'le çatışsın, çelişki çıksın, dizi bir de bu sebepten uzasın da uzasın diye yaratılmış bir karakter Melek. Kerime Nadir'in böyle fazladan bir çelişkiye ihtiyacı olmadığından Melek'i yaratmak aklına gelmemiştir tabiatıyla.

Ayrıca dizide Zülal'i, Feride'nin evlat edindiğini, onun aslında Evsed'in kızı olduğunu sanıyorsunuz değil mi? Senaryonun ana çelişkisi de, Zülal'den gizlenen bu gerçek zaten.

Ama külliye uydurma!

Zülal, Feride Hanım'ın yani Nejat'ın teyzesinin özbeöz kızı romanda. Sonradan dizide olduğu gibi gerçek babasının ortaya çıkma ihtimali de yok bu yüzden.

Ayrıca Nejat'ın babası öyle hanlar hamamlar, ya da bugüne tercüme edecek olursak holding sahibi varlıklı biri değildir romanda. Dolayısıyla da şeytan karısı tarafından miras yüzünden öldürülmez. Adamcağız eceliyle ölür yatağında; karısı da fena bir kadıncağız değildir. Babanın bir emekli maaşı vardır, o da kızlarına ve dul karısına kalır.

Nejat, vakti zamanında, annesi ölüp de babası yeni bir evlilik yaptığında teyzesinin köşküne bırakılmış, ama Zülal'e aşkı yüzünden okuyamamış, liseden terk, işi gücü olmayan cebi delik, kara sevdalı bir delikanlıdır romanda. Şiir filan yazar, kalemi kuvvetlidir, hatta günün birinde meşhur olacaktır.

Evet, diziden de bildiğiniz çapkın Namık, Nejat'ın arkadaşıdır ve Zülal'e meyli vardır, hatta... (Bundan sonrasını söylemeyeyim, bakarsınız bu husus tutar, sürpriz bozulmasın.)

Hadi diyelim ki, Kerime Nadir'in mirasçıları pek titizlenmiyorlar, ya da maddi kaynaklarını kaybetmemek için susuyorlar.

Peki, edebiyatı korumayla yükümlü çevreler (dernekler), otoriteler, akademisyenler filan yok mu, bu duruma karşı çıkacak, sesini duyuracak?

Dizi yapımcılarının, Türk edebiyatından diledikleri romanları seçip, uyarlama aldatmacasıyla –aslında sadece yazarın ve romanın adını kullanma amaçlı- ters yüz etmelerine; hem seyirciye, hem de Türk edebiyatını henüz tanımamış genç kuşaklara bunları bir edebî esermiş gibi sunmalarına karşı çıkacak kimse yok mu?

Bu ticari cambazlığa engel olacak bir merci yok mu yavu bu topraklarda?

Bugün güvercini boyayan...

Doğaya saygısı olmayan bir partinin, insana saygısı olabileceği düşünülebilir mi?

Çevreye duyarsız bir partinin, topluma duyarlı olabileceği hayal edilebilir mi?

Çiçeği burnunda siyasi parti başkanı Sarıgül, güvercinleri barışa doğru uçurmadan önce sarıya boyamış ya.. daha ilk adımda bir grup canlının hayatını hiç düşünmeden tehlikeye atmış; zira tüyleri boyanmış güvercinlerde boya dokuya işleyerek iç organlara zarar verebileceği gibi, zararsız boyalar dahi doğal dokunun üzerinde istenmeyen bir doku oluşmasına sebep olduğu için hayvanlar soluk alamayarak ölebilir. Hepsi bir yana, güvercinler ürkek hayvanlardır, hayati tehlikesi olmayan bir kazaya uğradıklarında dahi, korktukları için kalp krizinden öldüklerini öğrenmiştim bir veterinerden, tüyleri boyanırken neler yaşadılar kim bilir?

Türkiye Değişim Hareketi Partisi'ni kuran Mustafa Sarıgül'ün soyadıyla ahenkli sarı güvercinler, ihtimal ki o gün son uçuşlarını yaptılar bu yüzden.

Mustafa Sarıgül, bu davranışıyla tipik bir **türcü** olduğunu gösterdi aynı zamanda; yani, insan bir yana, doğanın tüm diğer canlıları diğer yana. İnsan için, onları her biçimde kullanmak mubah demek ki, Türkiye Değişim Hareketi Partisi Başkanı için.

Türkiye'yi kurtarma iddiasında olan partinin zihniyetinde yer alan etik anlayışı da göstermesi bakımından güvercini boyamak çok yönlü manalar da taşıyor bence. Doğaya saygısızlık bir yana; **boyama** olayının bizatihi kendisi bile –Sarıgül, Türkiye'yi kurtaracak yeni bir gerçeğin peşine düştüğünü iddia ederken-, gerçekliği farklı gösteren, hatta **olmadığı gibi gösteren** bir mana taşıyor mu?

Bugün güvercini boyayan irade, yarın siyaseten toplumu da boyayabilir diye düşünmez mi bu halk?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakkı Devrim, Gülben Ergen'e aslında neden kızdı

Telesiyej 21.01.2010

Duyarlı birinin karşısına, yarası derin bir sosyal durum çıktığında, onun bu yaranın kapanmasında rol alması, paydaş olması, aslında kendisi için; kendi birikimini bu konuda ortaya koyması için yararlanacağı iyi bir fırsattır.

Ancak, bizim coğrafyada ve geleneklerimiz içinde böyle bir fırsatla buluşmak, ya sessiz sedasız ya da kolektif bir hareketin içinde yer alarak olur.

Her iki şıkta da insan kendini ortalara atmamalı, hele ünlü –medyatik- biriye özellikle geride durmalı ve adını sosyal bir projeye ancak diğerleriyle eşit düzeyde ortaklığa katılarak vermelidir.

Yani esasen olması gereken, beklenen duruş budur. (Bir vakıf ya da dernek kurulacak olsa dahi.)

Bireysel sosyal sorumluluk, esas olarak vicdani bir meseledir çünkü; kişinin kendisiyle baş başa kalıp, birikimleri ve kabiliyeti içinde sorumluluk duygusuyla olaya katılmasıdır sadece. Bundan da ne maddi ne manevi bir çıkar bekler tabiatıyla.

Kâmil bir insan olmak için, **vermek** iyi bir fırsattır zaten. Aksi davranış modelleri, oportünizmi düşündürür; yani ünlü kişi, imajına, markasına katma değer sağlamak amacıyla –medyada gündem yaratacak biçimde- sosyal sorumluluk misyoneri edasıyla –özellikle trajik bir toplumsal vakadan yola çıkarak- kamu vicdanına yöneldiğinde, bir tür duygu sömürüsüne dönüşebilir bu.

Oportünizm tam da bu noktada başlar zaten.

Salı günü bütün gazetelerde ve internet sitelerinde "Hakkı Devrim'den Gülben Ergen'e ağır suçlama" başlıklı haberler yayınlandı.

Gülben Ergen, pazar akşamı katıldığı *Medya Kralı*'nda, Güneydoğu'daki çocuklar için başlattığı yardım kampanyasını anlatırken, Hakkı Devrim'i kızdırdığını söyleyen haberler aynen şu minvaldeydi: "*Gülben Ergen önceki gece 'Medya Kralı' programında Güneydoğu'da yürüttüğü yardım kampanyasını anlattı. Önerilere kulak tıkayan Ergen, Hakkı Devrim'in sabrını taşırdı.*

Hakkı Devrim: Sana yardımcı olmak çok zor, istişare edemezsin sen.

Gülben Ergen: Niye?

HD: Sen yapmışsın, kararını vermişsin. Şahsi tatmin de söz konusu olsun biraz istiyorsun.

GE: Hayır, asla asla!

Bu suçlamanın ardından Ergen şaşkınlık yaşadı. Birkaç dakika sonra ise sevgiyle Hakkı Devrim'in elini tuttu. 'Hakkı Ağabey hadi bu projeyi birlikte yapalım' dedi."

Sanırım Hakkı Bey'i kızdıran, programda yapılan önerilere Gülben Ergen'in kulaklarını tıkamasından ziyade; onun, sırf kendi imajı için bir sosyal sorumluluk projesiyle kamuoyuna sempatik gözükmeye çalıştığını düşünmesindendi.

Bu varsayım doğruysa.. peki neden böyle bir algı yaratıyor diye soracak olursanız.. Gülben Ergen'in –belki strateji hatasından kaynaklanan- bir inandırıcılık sorunu var derim ben.

Belki gerçekten samimi bu defa, ama sunumu aksi bir izlenim yaratıyor.

Gülben Ergen, bir sosyal sorumluluk projesinde yer almak istiyorsa şayet, bana göre –bu noktadan sonra- onun yapabileceği (şu anda yapmadığı) iki şey var: Birincisi ve en önemli olan; düşündüğü sosyal sorumluluk projesine bütünüyle kendi marifeti ve becerisi içinde katkı sağlamasıdır; yani, albümlerinden ve konserlerinden elde ettiği geliri somut olarak bağışlamaktır. Bağış, bir sivil toplum kuruluşuna, yerel yönetimlere, ya da ilgili devlet birimlerine yapılabilir. Ve başkalarına örnek olsun diye bu destek duyurulabilir de; ama maddi olarak somutlaştıktan sonra tabii.

İkinci yol ise, Gülben Ergen'in elini bizzat taşın altına sokarak başlangıç döneminde kimseden (maddi) hiçbir şey beklemeden, sırf kendi gücüyle, adını da verebileceği bir vakıf kurmasıdır. Yani sağdan soldan maddi manevi bağış bekleyerek, kendisi ise **sadece ününü hizmete sunarak** –sözüm meclisten dışarı, kurnazlık gibi algılanabilecek- bir duruştan kaçınıp; göğsünü gere gere kurumsallaşmasıdır; destek havuzları, dayanışmalar filan, vakıf kendini kanıtladıktan sonra kendiliğinden gelecektir zaten.

Lafı ortaya yuvarlayıp, henüz fol ve yumurta ufukta belirmemişken kendinden söz ettirmek, medyayı da oportünistçe kullanmak gibi görünebilir Allah korusun!

Hakkı Devrim'in tepkisi, belki biraz da böyle hissetmesindendi diye düşünüyorum.

'Recep İvedik', artık bir sinema figürü değil!

Halkın öfkeli tepkisini dillendirdiği bir tür hakaret ifadesi olma yolunda görünüyor Recep İvedik karakteri.

Yakında şunları da duyabiliriz sokaklarda:

"Yuh amma da Recep İvedik'sin ha!"

Ya da, "Ne bu lan Recep İvedik, Recep İvedik haller!"

“Hoop, Recep İvedik, kendine gel!”

Veya, “Seni Recep İvedik oğlu Recep İvedik”...

Malatya halkı bu konuda start vermiş bile!

Bir sinema açılışı için Malatya’ya giden Cem Yılmaz, sahnedeki sohbetini kısa kesip, *Yahşi Battı*’yı ara verdirmeden izletip, kendisiyle fotoğraf çekirme isteklerini de reddedince, sinirlenen bir grup seyirci, “Recep İvedik” diye bağırır ona.

Hakaret zenginliğimiz gelişti gördüğünüz gibi; artık öyle hayvan türlerini sıraladığımız küfürler yok, **insana** transfer olduk.

Şahan Gökbakan, halkın **öz popüler kültürüne** önemli bir katma değer sağlamış oldu böylece.

Recep İvedik figürünü halkın böyle negatif anlamlayarak benimsemiş oluşu, bu karakterin sempatik bulunduğunu değil, tam aksine itici, saygısız, mide bulandırıcı olarak algılandığını gösterir.

Bu da bazılarının savunduğu; sokakların Recep İvediklerle dolu olduğu –zaten hiç inandırıcı olmayan- tezini kafadan çürütüyor işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çocuk masumiyetini kullanarak kapitalizmi anlatmak!

Telesiyej 25.01.2010

Garanti Bankası’nın yeni reklam filmi, kapitalizmin ABC’si gibi olmuş.

Çocuğun dilinden, başta çocuklar olmak üzere hepimize –yani biz büyüklere de- sistemin nasıl işlediğini hatırlatıyor sağ olsun.

Çocuksu bir dile ve estetiğe sahip bu film; primitif ama naif bir **çizgi film** aslında; çocuğun boya kaleminden çıkmış çizgilerin, çocuksu bir animasyonla sergilendiği, ama boyundan büyük mesajlar taşıyan bir film.

Garanti’nin 2010 imaj kampanyasının ilk filminde, on derste ya da on soruda kapitalizm nedir gibilerinden bir bilgilendirme amaçlanmış. İnsanın bankayla olan ilişkisinin (yani parayla olan ilişkisinin), kişiye nasıl bir **yarar** sağlayacağı ve bu yararın nasıl mutluluğa dönüşeceği net bir biçimde özetleniyor.

Bir çocuk sesi anlatıyor: *“Benim 2010’dan tek dileğim. Benim 2010’dan en büyük dileğim, ağabeyimin iş bulmasıdır. Bunun için herkes paralarını bankaya yatırsa çok iyi olur. Çünkü fabrika kurmak isteyen bir insan vardır. Fakat parası yoktur. O insan bankaya gider. Herkesin parası bankada durur. O insan bankadan borç alır.*

Fabrikayı kurar. Fabrikada iş olur. Ağabeyim o işe girer. 2010'da ağabeyim iş bulursa ben çok mutlu olurum, ailem de."

Çok şirin değil mi?

Sermaye-emek ilişkisinin (dikkat! çelişkisinin değil) tüm süreçlerinin, taraflarının (aktörlerinin) ve mutlu sonunun idealizasyonu üzerine kurulu bu reklam filmi 45 saniye içinde, Marks'ın yüzlerce binlerce sayfada anlatmaya çalıştığı sistemi bir çırpıda özetleyiveriyor, maşallah!

Bu şirin çizgi filmi izleyen çocuklarımız da, daha küçücük yaşlarından kapitalizmin esasını, işleyişini, insanlığa olan büyük yararını(!) zihinlerine yerleştirmiş oluyorlar böylece.

İşin etiğine gelince.. reklam kampanyalarında çocukların safiyetinden, masumiyetinden yararlanmak, kamu vicdanı açısından, dünyanın her yerinde dikkat edilen, kaçınılan bir şeydir. Çocuk, sistemin söylemiyle ilgili değil; ancak ürünle ya da hizmetle birebir buluştuğunda, ya da mesaja destek bir renk kattığında kullanılır.

İşin kurumsal tarafına gelince.. bir bankanın mesajında, kamuyla olan ilişkisinde çocuğu kullanması, sosyal sorumluluk alanları dışında çok nazik bir konudur. Zira bu bankanın kamu vicdanında yer etmiş olumlu bir imajı varsa –ki, olduğunu düşünüyorum- bu tür bir kullanım sonucunda kolayca zedelenebilir; kamu vicdanı, **biriktiren ve demlendiren** bir vicdan olarak bu kuruluşa yönelik sempatisini zaman içinde soğutabilir.

İlk başta çok sempatik görünen bir girişim, böyle bir durumda kısa sürede deşifre olma riskiyle karşı karşıya kalabilir bana göre.

Capito?

Eleştirilere kapalı olmak en güzeli!

E, açık olacaksın da ne olacak?

Bir sürü dert.. bi kere eleştirilere açık olayım deyince harbiden dinlemek gerek ne diyorlar diye, kim uğraşacak şimdi.. zor iş.

Daha da zoru, dinlediğini anlayacaksın!

Ve doğru olup olmadığını tartacaksın, ki bu daha da zor.

Diyelim ki, dinledin, anladın, tarttın ve doğru buldun.

Al başına belayı!

Doğru bulduğun şey sana yarayacak mı bakalım?

Yaramayabilir.

Seni tv programlarına, kırmızı deri elbisenle gazetelerin magazin sayfalarına filan (neredeyse tam sayfa) taşımayabilir. Hiç yarayışlı olmayabilir yani.

E, o zaman?

O zaman en güzeli eleştirilere kapalı olmaktır.

Bence Gülben Ergen, en güzelini yapmış!

Bu yılki iletişim planının sosyal sorumluluk maddesi çerçevesinde, yardıma muhtaç çocukların yardım meleği olacak kendisi, biliyorsunuz; hani geçen haftaki *Medya Kralı*'na bu projesini anlatmak için katıldıydı da, Hakkı Devrim, onun samimiyetine inançsızlığını ima ettiydi ya.. o da düşünüp bir karar almış işte: "Kampanyaya inandım, eleştirilere kapalıyım, eleştireceklerine yardım etseler keşke," demiş.

Olur!

Hayırseverler yardım etsin, Gülben de, yardım kampanyası nedeniyle sık sık –en artistik fotoğraflarıyla- medyada boy göstersin.

Hayırsever insanlar bu kadar mı hayırseverler yani?

Hem, Gülben Ergen neden hayırsever olmuyor diye sormaz mı kimse? O niye konserlerinin gelirlerini bir yıl boyunca bağışlamıyor mesela demezler mi? Neden Bilge Köyü'ne kırmızı kalem götürdüm diye gazetecileri çağırıp fotoğraflar çektiriyor, 50 bin lira tutarında öteberi götürdüm, 50 bin lira tutarında öteberi götürdüm diyor durmadan, bu ayıp değil midir demezler mi? Bu diyenler var ya, neden çocukları kendi imaj kampanyası için kullanıyor filan bile diyebilirler Allah korusun!

Ben korkarım doğrusu.

Aman ha dikkat!

Eleştirilere kapalı olmak, kamu vicdanını kapatmaz, devre dışı bırakmaz çünkü.

Kamu vicdanı 24 saat çalışır ve o diyenlerin dediklerini de kayda alır ne yazık ki. Kendi içinde bir sağduyu taşıyorsa şayet, hiçbir denilen, yazılan, çizilen kaybolmaz boşlukta. Hepsi bir gün bir şekilde yerine ulaşır.

Acaba eleştirilere kapalı olmak o kadar da iyi bir şey değil mi yavru?

Ne dersiniz?

'Ezel' dizisinde yapılan postmodern bir kurnazlıktır!

Telesiyej 26.01.2010

Ve bir bakıma intihaldir aynı zamanda.

Gönlüne göre seç; al Oscar Wilde'ın şiirini, Shakespeare'in, Ömer Hayyam'ın, Nâzım Hikmet'in, Özdemir Asaf'ın.. döşe dizinin içine, hiç kaynak belirtmeden konuştur yeraltı dünyasının Ramiz Dayı'sını özlü sözlerle.. sonra da iftiharla anlat, *bizim sayemizde insanlar bu yazarların eserlerini satın alıyorlar* diye.

Televizyon seyircisi ne bilecek yavru Ramiz Dayı'nın özlü sözlerinin aslında Oscar Wilde'ın bir şiiri olduğunu da, koşup kitapçılardan alıp okuyacak?

Kaç kişi diziye seyrettikten sonra internete girip, aslında Ramiz Dayı'nın sözleri, hangi şairden alındı diye araştırma yapacak?

Kaynağına atıf yapılmadan kullanılan kültür-sanat-edebiyat öğeleri (alıntıları) artık postmodern bir anlayışla – hatta savunularak- normal kabul edilip, dizilerde seyirciye sunuluyor.

Kimse de çıkıp 'bu düpedüz intihaldir' demiyor. Magazin medyası, merkez medyanın tv köşecikleri filan pek **Fransız** kalır zaten böyle durumlarda.

Dizide bu alıntılar o kadar fazla kullanılıyor ki; dramaturjik çalışmanın gidişatını belirleyen payandalar olduğu söylenebilir bunların. Ayrıca dizide –bunu kendileri de söylüyor- esinlenme babında, Alexandre Dumas (*Monte Kristo Kontu*), Dostoyevski (*Kumarbaz*), Henri Charriere (*Kelebek*) de var ya, o da ayrı.

Ezel dizisinin senaristleri Kerem Deren ve Pınar Bulut iftiharla anlatıyorlar, nasıl ünlü yazarlardan alıntılar yaptıklarını: "Yaptığımız işin içinde Macbeth veya Ömer Hayyam'ın yer alması bizi de onurlandırıyor" diyorlar. (*Sabah Pazar*)

Muhakkak, kimi onurlandırmaz ki?

Ama alıntıların kimden yapıldığı dizi içinde açıklanmadıkça, –seyircinin büyük kısmı bu kaynakları tanımadığından- dizinin orijinal replikleri ya da diyalogları sanabilir bunları.

Bu durum, aslında kılıfına uydurulmuş postmodern bir intihalden başka bir şey değildir.

Pınar Deren: "Bazen öyle oluyor ki, yazar, yıllar yıllar önce bir şiiri *Ezel* için yazmış gibi geliyor bize. Örneğin Nâzım Hikmet'in *Sen* şiiri. 'En güzel günlerimin üç melun adamı var: Biri sensin, biri o, biri ötekisi / Kanlı bıçaklı düşmanımdır ikisi... / Sana gelince... / Artık seninle biz, düşman bile değiliz.' Buraya ne kadar oturuyor bu sözler!" diyor.

Evet çok güzel oturuyor! (Öyle gelir insana. Hikâyesini beleşten derinleştirmek için, ondan bundan ödünç mısralar bulup karakterlerinin ağzına oturtunca bir sevinir ki insan, sonra böyle iştahla anlatır röp'lerde..)

Ama kimden oturtulduğunu seyirci bir bilebilse!

Ayrıca bu intihalli alıntılar, Ramiz Dayı'yı –eklektik- bir bilgelik mertebesine de ulaştırmış oluyor; ve bütün o sözler onun kendi orijinal vecizeleri gibi algılanıyor.

Yeraltı dayısının bunca entelektüel birikimi de ayrı bir neşe kaynağı tabii; adamcağız edebiyatı, felsefeyi, tasavvufu yalamış yutmuş; adeta bir insanlık kılavuzu gibi sunuluyor.

Peki, böyle bir adamın yeraltı dünyasında ne işi var?

Başından beri bakacak olursanız, Ramiz Dayı karakterini belirleyen bütününüyle alıntı şiirler ve özlü sözler olduğunu görürsünüz. Yani bu karakter, fevkalade çakma bir insani söyleme sahip, sentez ve yapay bir karakterdir aslında.

Çıkarın o şiirleri, özlü sözleri Ramiz Dayı'dan, geriye ne kalacak bakalım?

Dünya edebiyatı mirasından beslenmek çok doğaldır.

Ancak bu beslenme, **hortumlamaya** dönüşmezse tabii.

Adapazarı soğan üreticileri uyuyor mu

Knorr'un son reklam filmini görmediler mi?

Biz en iyi soğanın Adapazarı'nda üretildiğini sanırdık! Oysa Knorr'un reklam filminde Türkiye'nin en iyi soğanı Trakya'da deniyor!

Arabayla şehirlerarası yolculuk yaparken, yollarda, filelere doldurulmuş soğanları **Adapazarı bunlar** diye gururla satmaz mı yöre halkı?

Eh ne bileceğiz, demek hikmetli bir soğan Adapazarı'nın diye düşünüp, mahalle manavına bile bu konudaki bilgimizi göstermek için, Adapazarı mı bunlar diye sormaz mıyız?

Hiç bize ters ters bakıp da, hayır efendim bunlar Trakya soğanı diyen çıktı mı?

Çıkmamıştır!

Ama Suluova soğanı diyene de rastlamamıştım doğrusu.

Meğer Türkiye'nin en iyi soğanı ne Knorr reklamında dendiği gibi Trakya soğanı, ne de Adapazarı soğanıymış.

Amasya'nın Suluova ilçesinin soğanı, en iyisiymiş.

Knorr'un reklam filmine çok içerlemiş Suluova soğan üreticileri. Türkiye'nin ihtiyacının yüzde ellisinin Suluova'dan karşılandığını ve en iyi soğanların ilçelerinde yetiştiğini iddia etmişler.

Demek yeteri kadar tanıtamamışlar ürünlerini. (Örneğin Kastamonu, sarımsağına sahip çıkmıştır ve neredeyse markalaştırmıştır. Öyle ki, İtalya'nın en güzel pizzalarında ve yemeklerinde Kastamonu sarımsağı kullanılıyor epeydir.)

Yaşadığımız bilgi ve iletişim çağında uyumaya gelmez; sen ürününü, yerini, özelliklerini markalaştıramıyorsan, başkası alıp hemen sahiplenir ve Trakya soğanı gibi markalaştırma sürecine sokuverir.

Suluova Soğan Üreticileri Birliği Başkanı Haydar Karaca, Çayüstü köyünde bir soğan deposunda, soğan üreticileriyle birlikte yaptığı açıklamada, Knorr reklamında "en iyi soğanlar Trakya'dan gelir" sözünden rahatsızlık duyduklarını, bu nedenle açıklama yapma zorunluluğu hissettiklerini söylemiş. Türkiye'de en iyi soğanın Suluova'da yetiştiğini savunan Karaca, "Türkiye'nin soğan ihtiyacının yüzde 50'sini üreten Suluova'da, bir reklam filminde yüzde 1 üretimi olmayan Trakya'nın adının geçmesi çiftçilerimizde tepkiye neden olmuştur. Kamuoyu söz konusu reklam filminden sonra yanlış bilgilendi, vatandaş raflarda Trakya soğanı arayacak. Halbuki raflarda bulunan soğanın büyük çoğunluğu Suluova soğanı" demiş.

Adapazarı soğan üreticilerinden hâlâ bir ses yok!

Gelelim Knorr'un hatasına.. dünyanın en iyi markalarından biri olarak girdiği bu pazardaki coğrafyanın özelliklerini daha iyi bilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'nin yeni dizisi 'İhanet', dramaturjik kaza ile başladı!

Telesiyej 27.01.2010

İhanet, tam bir klişe dizi...

Türkiye'nin aleyhine çalışan dış güçler ve içerideki işbirlikçileriyle tetikçileri...

Ülkeyi savunan, önüne çıkarılan tehditleri uyanık bir biçimde engelleyen ulusal güçler; siyasi kulübüyle, holdingiyle, emniyet güçleriyle...

Ve teröristlerle çalışan genç bir kızla, okulunu yeni bitirmiş polisin aşkı.

Daha ilk bölümde, Türkiye'nin yakın tarihinde yaşanmış ve hâlâ gerçek nedenleri ortaya çıkmamış olan Sabancı

cinayetiyle pek fazla örtüşen organize bir cinayet olayıyla karşılaşyoruz.

Dizinin ilk bölümünde olup bitenlere bir göz atalım: Emir, Polis Akademisi'nden yeni mezun olur. Ablası Nisa, Hancı Holding'de yönetici sekreteridir. Nisa, Emir'in nişanlısı Hazal'ın holdinge çaycı olarak girmesine aracılık etmiştir.

Bir grup terörist, holdingin büyük patronunu yönetim katında oğullarıyla birlikte öldürür. Saldırıda sekreter Nisa da ölür.

Mesleğe başlamak için gün sayan Emir, ablasının katillerini bulmak üzere bu sır cinayeti aydınlatmaya çalışırken karanlık bir dünyanın içine girer. Kısa sürede katillerin, holding içinden kimden yardım aldığını öğrenecektir.

Cumartesi akşamı Star'da gösterilmeye başlanan *İhanet*, Sabancı suikastıyla benzerlikler taşıyan bir polisiye. Yönetmen Mustafa Şevki Doğan, "Dizinin içeriği farklı" demiş ama; plazada yaşanan bir suikastla başladı dizi; üstelik Sabancı suikastını çağrıştıran birçok unsur da var dizide.

Bundan 16 yıl önce, 9 Ocak 1996'da Türkiye, tıpkı *İhanet* dizisinde olduğu gibi bir suikast haberiyle sarsılmıştı. Ülkenin en güvenli binalarından birinde, Sabancı Center'ın 25. katında düzenlenen suikast sonucu Sabancı Holding Otomotiv Grup Başkanı Özdemir Sabancı, Toyota-SA Genel Müdürü Haluk Görgün ve sekreter Nilgün Hasefe hayatını kaybetmişti. Kısa süre sonra cinayetleri DHKP-C üyesi Mustafa Duyar, İsmail Akkol ve Sabancı Center'da çaycı olarak çalışan Fehriye Erdal'ın işlediği ortaya çıkarılmıştı.

İhanet, biraz hayal kırıklığına uğrattı doğrusu. İnsan, bu dizi furyası içinde kaliteli yeni bir soluk, farklı bir dizi strüktürü bekliyor ister istemez; hayatı bütün yönleriyle kavrayan, derinlemesine deşen, genel akış kadar detaylara da önem veren orijinal bir hikâye bekleniyor.

Ama ne gezer!

İhtimal ki, ana referanslarını toplumun neredeyse ezbere bildiği bir hikâyeye karşı karşıyayız yine. Zaten ilk bölümdeki suikast yöntemi ve sonuçları birebir örtüşüyor Sabancı cinayetiyle. Farklı bir hikâye geliyecekse bile, seyirci algısında hiç silinmeyecek örtüşmeli bir başlangıç bu.

Ki, bu da bir dizi film için **dramaturjik bir kazadır** bence. İlk bölümü izleyen hiç kimse, bu dizinin Sabancı cinayetiyle bir ilgisi olmadığına inanmaz artık. Hikâye nasıl gelişirse gelişsin, seyirci hep Sabancı cinayeti diye izleyecek *İhanet*'i.

Star tv'nin yeni dizisinin zanaatına gelince.. her şeyden önce çok aceleyle getirildiği izlenimini uyandırıyor.

İhanet, ne kıvamında bir oyunculuk, ne kıvamında bir çekim, ne de kıvamında bir kurguya sahip ne yazık ki.

Sadece bir bölüm seyrettik tabii. İleride durum değişirse, onu da yazarız elbet.

Yolu açık olsun.

Gocuklu yavrucuklarla İstinye Park'ta dolaşmak şart!

Magazin figürü olmanın, ya da öyle kalabilmenin önemli koşullarından biri de İstinye Park'ta alışveriş edip, Masa restoranda öğle yemeği yemektir, bunu bilen bilir; bilmeyen de kalmamıştır esasen.

Hele bir de yavrulandıysa.. o yavrucuğa mutlaka gocuk giydirmek, bir elde poşetler, bir elde gocuklu yavrucukla, gözde gözlükler ve spor giysilerle Masa'ya doğru seğırtirken, paparazzilere yakalanmak mecburidir.

Yavrucuklar iki adetse –ki, biri henüz bebektir çoğunlukla-, o zaman alışveriş poşetleri çocuk arabasına takılmalı, bir elde gocuklu yavrucuk, diğer el bebek arabasında mizansenıyla Masa restorana meyledilmelidir. Şayet hafta sonu ise ve genç baba da mizansendeki yerini aldıysa, gocuklu yavrucuğun elinden tutan baba olmalıdır; ki, bu çok daha etkileyici bir resimdir haliyle.

İstinye Park, bunu nasıl yaptı bilmiyorum ama bu durumun bir iletişim fenomeni olduğunu düşünüyorum; gazetelerin magazin sayfalarında artık İstinye Park sütunları var çünkü; belki kendi basın bürosunu kurdu; bünyesine bağlı paparazzileri var belki, İstinye Park'a gireni çıkanı fotoğraflayıp, gazetelere servis yapıyor.

Geçen yıl '**Bebek'te ailece gezerken**' konsepti vardı; ama bu yıl esamisi okunmuyor Bebek'in. Ordulu Mustafa (Altıoklar) Bey, Bebekli olmayanların, oralarda dolaşmasına kızıyordu ya.. yoksa kalbini mi kırdı dersiniz, Bebek turistlerinin?

Ondan mı Bebek'in bu gözden düşmüş hali?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nejat İşler'in görüşleri, önemli bir hareket başlatabilir!

Telesiyej 28.01.2010

Nejat İşler'in yanında durulursa şayet, onun bu isyanı önemli bir hareket başlatabilir bence.

Nejat İşler, tv dizilerindeki gayri insani çalışma şartları konusunda "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gitsek kazanırız" demiş.

Kanal D'de Ömür Gedik'in sunduğu *Cinematica* programında, tv dizilerinin yıllardır konuşulan ama üzerine varılmayan yapım sorunlarından bahseden Nejat İşler, "Birine kötü bir şey olmadan AHİM'e başvurulsa iyi olur tabii. Bir gün bu da olacak çünkü," demiş.

Dizi film üretimi, neredeyse her hafta bir film üretme noktasına getirildi; bugün artık bir dizinin her bölümü 90

dakika civarında yayınlanıyor. Bu da bir sinema filminin normal süresi demektir. Ne var ki sinema filmleri ortalama beş-altı hafta süren çekim ve sonrasında haftalarca süren bir post-production evresine sahipler. Bir dizi filmin 90 dakikayı bir hafta, hatta beş gün gibi kısa bir sürede tamamlayabilmesi için özellikle set çalışmalarının neredeyse 24 saat üzerinden gerçekleşmesi gerekiyor.

Emeğin olağanüstü sömürsüdür bu.

Aynı zamanda olağanüstü bir hayat riski de taşıyor.

Çalışanlar (emekçiler) normal bir yevmiye karşılığında, iki mislinden fazla çalışmak zorunda kalıyorlar. Mesai ücreti hak getire. Bu tempo, yoruculuğunun yanı sıra, çalışanın dikkatini dağıtan risklere de sahip ayrıca.

Türkiye’de film ve dizi üretimi için gerekli olan bir iş kanunu yok. Bu nedenle de çalışanlar işçi statüsünde değiller. Yani minimum gerekli güvenceden, sigortadan ve çağdaş bir sendika örgütlenmesinden yoksunlar. İşveren tarafı ise bu durumdan sonuna kadar yararlanıyor.

Nejat İşler’in içinde var olarak tesbit ettiği ve dile getirdiği bu sömürü düzeni, insan haklarına aykırı olduğundan TBMM’nin bir an önce yasa çıkararak sorunu temelden çözmesi gerekir aslında.

Nejat İşler’in gösterdiği medeni cesaret, bu sektörlerde (tv, sinema) nadir rastlanan bir şeydir; oyuncular genellikle bu konulara hiç girmezler zira; kariyerlerinde yer alacak negatif bir risk faktörü olarak görürler çünkü.

Nejat İşler’in, emeğin ve mevcut üretimin negatif ilişkilerinin üzerinde durması, bu vahim sorunu TBMM’ye taşıyacak bir platformun oluşmasında ilk adım olabilir diye düşünüyorum.

Telesiyej, dizi sürelerinin uzun tutulması konusuna daha önce de birkaç kez değinmiş, dizilerin Türkiye’den başka hiçbir yerde 90 dakika olmadığını vurgulamış, çok reklam arası verebilmek için yapılan bu uygulamanın yanlışlığına dikkat çekerek: “Popüler markette kamunun tüketimine sunulan ürünü oluşturan iradenin entelektüel sermayesi yetersiz olduğunda, bu açığı kapatmak için paraya yüklenilir; bu zafiyet, parayı bolca ve sorumsuzca harcar; paranın gerçek kaynağının nerede olduğunu pek düşünmeden pahalı dizi prodüksiyonları yapar. (...) Türkiye’den başka dünyanın neresinde bir dizinin tek bölümünün 90 dakika sürdüğü görülmüştür? Bir uzun metraj film süresidir aslında bu; ve yarısından fazlası da şişirilmiş süredir tabiatıyla. Bu hilenin kaynağında da dramaturjik özdeki zafiyet vardır,” demişti. (29.10.2008)

Nejat İşler’in değindiği husus ise, bu durumun (90 dakika) üretim, üretim ilişkileri ve emek sömürsü tarafı.

Kapalıçarşı dizisinden, çalışma koşullarının gayri insani olması yüzünden, yönetimle düştüğü anlaşmazlık nedeniyle ayrıldığı söylenen Nejat İşler’in, AHİM’i dile getirerek, bu yarayı gündeme taşıması, kutlanacak bir girişimdir bence.

Bütün dizi emekçileri ve duyarlı olan herkes ona destek verirse şayet, bu girişim bir platforma, ardından da ciddi bir harekete dönüşerek Meclis’e taşınabilir.

Bizim dizi film karakterleri dokuz canlı!

En öldürücü darbeyi de alsalar, aha tam kalplerinin orta yerine de yeseler kurşunu, bizim dizi karakterleri ölmüyor maşallah!

İki yıl önce yayınlanan *Aşk Yakar* adlı dizide Özcan Deniz'in canlandığı karakter, yakın mesafeden tam kalbinin orta yerine bir kurşun yemişti de, birkaç gün hastanede yattıktan sonra turp gibi taburcu olmuştu ya, işte dizi karakterleri o günden sonra büsbütün ölümsüz faniler oldular.

Madem ki *Aşk Yakar*'ın Mustafa'sı ölmedi, bundan böyle kimse ölmeye, herkes kala gibi pek yaygın olmayan bir düsturu benimsediler sanırım.

Sağ olsunlar, sağlıkta olsunlar da.. inandırıcı da olsalar keşke derim ben.

Ezel'deki Kamil'in, yakın mesafeden delik deşik edilip, kan revan içinde kaldıktan sonra iyileşip kalkması ne kadar inandırıcı oldu mesela?

Ya, *Aşk Bir Hayal*'deki Altay'ın yakın mesafeden Miran'ın otomatik silahlı adamları tarafından, arabanın içinde tepeden tırnağa taranıp da canlı kalması inandırıcı mı? Aynı dizide şimdi de kendi düğününde ağabeylerinin açtığı ateş sonucunda vurulan ve komada olan Güle var. Güle de ölmeyip iyileşecek gibi geliyor bana, ölecek olsa düğün sahnesinde öldürdü çünkü.

Bizim dizilerde –genelde- İyi karakter (iyi insan) ölmez.

Hele mağdur karakter, hiç ölmez.

Bizim dizilerde kötüler ölür sadece.

Zaten dizilerimiz iyiler-kötüler ikilemi ve drama karşıtlığı üzerine kuruludur. (Derinlikleri de bu yüzden yoktur ya.) Yapısal olarak şablonik olmalarının sebebi de budur işte.

Kazara iyilerden biri cinayete kurban giderse de, mutlaka onun intikamı alınacaktır.

Anlaşılan o ki, yapımcılarımız için de kamu vicdanını (seyirciyi) kollamanın en etkili, aynı zamanda en iyi ticari yolu budur işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Twitter sistemin payandası mıdır yoksa

Twittercılar yeni bir hayat manası bulduklarını sanıyorlar belki de!

Yaşama sanatını zenginleştirici bir **âleme** daldıklarını düşünüyor olmalılar.

Twitter bir imtiyaz gibi.. kolay elde edilen cinsinden de olsa.. cazibesi de burada zaten. (Elit olmaya gerek yok, elit hissettirir.)

Bir armağan gibi!

Ama neden?

Şundan olabilir mi peki?

Sistem, komüniteleri yeniler illaki.

Sürekli yeni komüniteler yaratır.

Sistem sıkıştığında, potansiyel bir tehdit algısı içine girdiğinde, yeni bir komünite kanalı oluşturur.

Bu komünitelerin oluşmasındaki öncelikli amaç, genelde apolitize bir kitle yaratmaktır tabiatıyla.

Örneğin, bir zamanların başarılı komünite harekâtı olan hippiliğin 'savaşma seviş' sloganı, aslında bir apolitizasyon hareketinin sloganı değil miydi? Ama o dönemde insanlar bunu ilerici hatta devrimci bir eylem olarak benimsemişlerdi. Bu komünitenin aracı ise, nirvana marifetiyle bir tür arınmaktı.

Hippilik, sistemin o dönemki ihtiyacını karşıladı ve bitti.

Bugün ise **araç** değişti; araç ileri teknoloji artık –ve bu teknoloji kutsanma mertebesinde şimdi-. Sistem, kendine yönelik potansiyel yeni tehditler hissedince, bu defa sosyal ağ (sosyal medya) olarak tanımlanan twitter ve benzeri komüniteler oluşturma projesi devreye sokuldu.

Kapitalizm, yaşanan son büyük ekonomik krizlerin gerçek nedenleriyle ilgili olarak sorgulanmaya başlanmıştı çünkü. Hatta hızlı bir biçimde alternatif çözüm yolları arayışı içinde Marks'ın tezlerinin haklı olup olmadığı bile gündeme getirilmişti.

Sistemin her patinajında yeni komünitelerin üretilmesi, kitle algısını, sistemin ana çelişkisinden, yani ana nedenden uzaklaştırıcı bir tedbirdir zaten.

Twitter **muhabbeti** tam da bu işe yarıyor işte; **alan kaydırmanın** politik –hatta ideolojik- yansıması olan yeni bir yaşama sanatı kültürü olarak hızla genişleyen bir **sistem payandası** bu.

Böylece; düşünme eyleminin enerjisi daha çok boşa konuşmak eyleminin enerjisine dönüştürülerek bir tür pasifize edilmiş oluyor işte.. yani üreten düşünce, tüketici bir sosyal olguya dönüşüyor sonuçta.

Twittercılar konuşuyorlar.. internetin sessiz diliyle her yerde, her durumda.. tanıdıklarıyla, tanımadıklarıyla haberleşiyorlar, o sırada eve gelen kocaya gösterilmesi gereken ilgiden tutun da, seyahatlerine.. pişirdikleri

aşurelere, keklere, ya da gördükleri filmler hakkında ayaküstü değerlendirmelere kadar her şeyi her yerde anlatıyorlar, **düşünce eyleminin** enerjisini, **savrukça konuşma** enerjisine dönüştürüyorlar.

Önümüzdeki evrede, konuşkan ve pek sempatik **twitter filozofları** bile çıkabilir ortaya derim ben.

Capito?

Makber dizisi neden kendi kendisinin makberi oldu

Bir dizi projesi hakkında karar alınmadan önce, televizyon kanalı yöneticileri hiç mi analiz, araştırma, demografik ve segmentasyon değerlendirmesi yapmazlar; yani seyircinin o projeyi kabul edip benimsemesinde nasıl bir sınıfsal kültürel davranış göstereceğini, bu projenin toplumun hangi kesimlerinin beğeni düzeylerine hitap edeceğini önceden kestirmek gerekmez mi?

Yapalım da bakalım... duruma göre davranırızların sonuçları böyle oluyor işte. Ama bu rastgele tutumlar dizinin yapımında çalışanların birdenbire işsiz kalmalarıyla sonuçlanıyor.

Kanalın imajının zedelenmesi de ayrı tabii.

Makber dizisi de apar topar bir finalle 6. bölümde bitirildi.

Globalist dünyada nesli tükenmiş bir aşk hikâyesini anlatmaya çalıştı *Makber*, ama olmadı.

İnsan üzülüyor, o kadar insan işini gücünü kaybetti.

Gerçi baştan prematüre doğmuş bir bebek gibiydi *Makber*.

Bir televizyon dizisine neden *Makber* adı verilir ki, diye –dört hafta kadar önce- sormuştu Telesiyej.

Başkarakteri lösemili bir genç kız olan dizinin finalini baştan açıklamak gibiydi bu. Seyirci için daha ilk bölümden hayal kırıklığı, bir elem ve keder hikâyesinin habercisi gibiydi dizinin adı.

28 aralık tarihli Telesiyej: “*Makber*, hayatla ilişkisi sıfır, ortalama seyircinin yaşadığı hayattan tamamen kopuk, tamamen şablonik, tamamen ezbere dayanan kurguya sahip dizilerin şampiyonu bence. Malikaneler en havuzlu cinsinden, altın varak iç dekorasyonlar mide bulandırıcı.. bir zenginlik, bir kıyamet ki, sormayın gitsin. Ayrıca böyle bir zenginliğin içinde, vücudun kabul etmediği yabancı organ gibi duran bir aile.. ne jestüelleri, ne de sınıfsal temsiliyet kültürleri var. İşin zanaatına gelince.. rejî, ışık, kamera, oyunculuk, kurgu her şey vasat. Star Tv’ye prematüre doğmuş bir bebek daha.. umarım kısa zamanda toparlanıp, ayaklanır da, o kadar emek ve para boşa gitmez,” demişti.

Ama *Makber* toparlanamadı ne yazık ki.

Önceden sıkı bir masa üstü çalışması yapılmamış diğer birçok dizi gibi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Teoman Bağdat'taydı, Elif Şafak ise Basra'da!

Telesiyej 02.02.2010

Elif Şafak'ın ağzından bal damlıyordu geçenlerde NTV'nin *Akşam Haberleri*'nde; pırıl pırıl bir gençlik geliyor kıvamında bir şeyler anlatıyordu.

Che bella!

Gençlik bir toplumun umut ve umutsuzluk göstergesidir, turnusol kâğıdıdır çünkü.

Gençlik, bir toplumun gelecekteki toplam entelektüel sermayesinin kaynağıdır ve bu sermayenin kalitesinin, kalibresinin ne olduğunun göstergesidir zira.

Gençlik tamamsa, gelecek de tamamdır yani bir yerde.

Che bella.. umutla rahat bir uyku çekebiliriz artık bu saptamalardan sonra.

Ama şeytan boş durmaz tabii, ÖSS'de 30 bin öğrencinin sıfır çekme sorunsalını hatırlatıverir o dakika.

Bu olgu da umudun tükeniştir bir bakıma.

Aslında 12 Eylül'ün bir sonucu, bir uzantısıdır aynı zamanda.

Ama yazar Elif Şafak'a göre Türkiye gençliği, umudumuzun kaynağı: *"Türk gençleri inanılmaz.. çok kaliteli, çok donanımlılar, soru sorma yeteneği, analiz etme yeteneği müthiş.. hakikaten üniversite gençleri, lise gençleri çok sorguluyorlar çok düşünüyorlar, ben çok dolaştım Anadolu'yu, birçok edebiyat etkinliğine katıldım, bunlar küçük küçük gözlemler ama umutlu görünüyor bana"* dedi, NTV'deki *Akşam Haberleri*'nde.

Rockçı Teoman da konuktu aynı programda; cengâverce atıldı, Elif Şafak'ın bu görüşünün **karşı görüşünü** dillendirdi.

Elif Şafak, Türk gençlerinin diğer gençlere oranla daha fazla sorgulayan, soru soran bir zihniyete sahip olduğunu söyleyince; *"Öyle diyorsun ama,"* dedi Teoman, *"Mart 2006'da Abbas Güçlü'nün Muğla Üniversitesi'nde sunduğu programda Kenan Evren, (12 Eylül darbesi için) bugün olsa yine aynı şeyleri yapardım dediğinde o salaklar alkışladı o herifi, hâlâ aklım almıyor.. sinirlerim bozuldu, siz devam edin."*

Abbas Güçlü'nün 2006 yılında Muğla Üniversitesi'nde yaptığı programa konuk olan 12 Eylül cuntasının lideri Kenan Evren, şöyle demişti:

"12 Eylül darbesinden dolayı hiç pişmanlık duymuyorum. Eğer yeniden Genelkurmay Başkanı olsam ve o şartlar yaşansa yine müdahaleden çekinmezdim. Silahlı Kuvvetler mensupları olarak bu müdahaleyi inanarak yaptık. Bu müdahaleye ben tek başıma karar vermedim. Müdahale öncesinde çok sayıda insan gelip bizden müdahalede bulunmamızı istiyordu. 12 Eylül öncesinde kuvvet komutanları, ordu komutanları ile ayrı ayrı görüştüm."

Banu Güven'in sunduğu akşam haberlerine Elif Şafak'la birlikte konuk olan Teoman, ayrıca, darbelere karşı olduğunu söyleyerek; *"Arkadaşlarımla bile konuşamıyorum... derinlerde o kadar şey birikmiş ki.. Ergenekon meselesi mesela.. Ergenekon'dan bahsedilince herkes taklalar atarak önüme gelip, AKP'nin işine yaramıyor mu Ergenekon diyor. Buna göre mi karar vereceğiz yani?"* dedi.

Öyle görünüyor ki, yazar Elif Şafak'la, rockçı Teoman arasında Türkiye gençliğini kavramada ve algılamada net bir fark var.

Elif Şafak'a göre dünya çapında bir gençliğe sahibiz.

Teoman'a göre ise salak bir gençliğe sahibiz.

Bu konuda Telesiyej'in görüşü ise şöyle: Türkiye gençliği –bugünkü gençlik- tipik bir homo-apoliticus gençliğidir. Bu gençlik, bu hayati eksikliğinden dolayı olup biteni değerlendirmede, kavramada ve yorumlamada **kusurlu** bir söyleme sahiptir aslında; yani, bir **eksiklik** içindedir. Bu da net bir biçimde politizasyon eksikliğidir tabiatıyla.

Perdeli bir bakış açısına sahip gençlik hususunda bir yazarın, kusurlu söylem sahibi bu gençliği en azından bir rockçı kadar analiz edip değerlendirmesi gerekirdi. Söyleminde tasavvufi referanslar da bulunan Elif Şafak, ne yazık ki bu konuda gerçeğin gerçekliğine ulaşamamış gibi göründü.

Teoman ise hayatın içinden çıkarak, yani gerçekliği soluyarak, sahip olduğu entelektüel sermaye ile bu vahim durumun altını kalınca çizmiş oldu; bu gençlik, Kenan Evren'i alkışlıyor hâlâ.

Türk gençliğinin bu apolitizasyon durumu, aslında umutsuzluk durumu değil midir peki?

Ama yine de diyalektik olarak her apolitizasyon durumu içinde bir politizasyon hücresi vardır ve çoğalmanın zamanı ve zeminini beklemektedir derim ben.

Yani Allah'tan ümit kesilmez!

Barış Falay, Kerpeten Ali karakterinde harikalar yaratıyor

Barış Falay'ın oyunu çok farklı.

Bu kadar etkili olarak yüzünü (mimik) ve vücut dilini kullanan çok az aktör var bizde.

Duygu ve düşünceyi harmanlıyor; ortaya kimi zaman duygunun, kimi zaman da düşüncenin baskın olduğu bir mimik zenginliği çıkıyor.

Barış Falay, yüzünün plastik değerlerini ve kabiliyetini çok iyi biliyor; Kerpeten Ali olarak canlandığı karakterin çevresinde 360 derece dolanıyor; bu karakterin ruhu etrafında kendi oyun kozasını örüyor. Hem de tam dozunda kalarak.

Ezel dizisinin üç kötü adamından biri olan Kerpeten Ali, renkli bir karakter; Barış Falay'ın oyunu, bu karakteri inandırıcı kılıyor ve diğer karakterlerin önüne geçiriyor zaman zaman.

Aslında Falay'ın oynadığı karakter, bir oyuncu için son derece riskli yapıya sahip. Bu karakter, yerinde durduğunda bile fırtınalı bir iç harekete sahip; Barış Falay, Kerpeten Ali'nin iç dinamiklerini çok iyi yakalamış gözüküyor. Onun oyun tarzı, Türkiye'de öğretilen ve uygulanan oyunculuk yöntemlerinden farklı bir tarz olarak da dikkat çekiyor; karaktere hem bütünüyle müdahil, hem de oldukça uzak bir oyun tarzına sahip. Oynarken, bir aynadan kendisini sürekli izliyor sanki.

Kısaca Barış Falay, hem farklı bir oyun çıkarıyor, hem de dizinin ruhuna zenginleştirici bir katkı sağlamış oluyor.

Yolu çok açılacağı benzer.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şivan Perwer, bu coğrafyada neyi temsil ediyor aslında

Telesiyej 03.02.2010

Demokrasiyle yönetilen bir ülkenin sürgünde yaşayan sanatçısı olur mu hiç?

Normal bir soru değil bu elbet; ideolojik ve siyasi bir soru.. ve cevaba göre irdelemeye gerek kalmadan, o toplumun demokrasiyle olan gerçek ilişkisini çıkarır ortaya.

Şivan Perwer, 34 yıldır Türkiye dışında yaşıyor.

Batılı otoriteler, sesiyle ve yorumuyla onun dünyanın en büyük on sanatçısından biri olduğunu söylüyor.

1976 yılında hakkında açılan soruşturma nedeniyle Türkiye'den ayrılarak Almanya'ya yerleşen Şivan Perwer'in, geçtiğimiz hafta sonunda Viyana'da Asamble Wien Klang Orkestrası eşliğinde verdiği son konseri Avusturya Cumhurbaşkanı Hein Fischer tarafından açıldı.

Hakkındaki dava düşen ve Türkiye'ye giriş çıkışı artık serbest olan Şivan Perwer, dönmek için demokratik açılımın mesafe kat etmesini bekliyor: *"Ne mutlu eğer hem Türk hem de Kürt kesimine yardımcı olabilsek. Dostluk ve kardeşliğin gerçekleşmesi yönünde elimizden ne gelirse yardımcı olmaya çalışıyoruz. Ben Türkiye'ye*

her zaman gelirim. Türkiye'nin birçok şeyi gerçeklere uygun şekilde değiştirmesi gerekiyor. Bunlar gerçekleşmedikçe benim gelmem fayda etmez ki. Geldiğim zaman faydası olsun istiyorum. şu an gelişmeler bir adım ileri bir adım geri gidiyor. Umut ediyorum hep ileri olur. Bu konserimin demokratik açılıma bir katkısı olur umarım. Biz demokrat insanlarız. Barışı, dostluğu, kardeşliği severiz. şu an Türkiye zor bir kavşaktan geçiyor ve bunu olumlu şekilde atlatmalıdır. En büyük hayalim ölkeme dönmek, halkımla birlikte olmaktır. şu anki Türkiye'nin beni kaldırması mümkün değil," diyen şivan Perwer'in Türkiye dönüşünün önemli siyasi anlamı yanında, kültürel ve sanatsal anlamı da olacaktır.

Teorik olarak, sanatçının vatani bütün dünyadır denir.

Gerçekten de siyasi ulus sınırları, bir sanatçı için hiçbir şey ifade etmez.

Ancak, gerçek bir sanatçıyı ilgilendiren temel değer, onun insani ve sanatsal olarak beslendiği toplumsal ve kültürel **kaynak**tır.

Ayrıca toplumu, şivan Perwer gibi değerli bir sanatçının **auras**ından yararlanır: Bu aura, yeni duygular, daha zengin yeni eserler ve yeni şivanlar doğmasına neden olur.

şivan Perwer'in kendi toprağından uzak kalması, bir bakıma hem kendisine, hem de kendi coğrafyasına zarar verebilir; onun kendi ocağında, kendi toprağında yaşaması, Türkiye kültürleri ve sanatına zenginlik katar.

şivan Perwer'i siyaseten bir yerlere oturtmak, geçici bir olgudur bence. Onun kalıcılığı kültür ve sanattadır.

Bir ozan olarak sanatı temsil eder çünkü o.

İclal Aydın vakası ve hak ihlal eden hukuk!

Yasası olmayan sektör olur mu?

Olursa da böyle olur işte; emeği sonuna kadar sömürür, bazen de hiç karşılığını vermez hatta.

Tıpkı İclal Aydın **vakası**nda olduğu gibi.

İclal Aydın vakası, tam da Nejat İşler'in mesajını birebir ispatlayan bir insanlık dışı uygulama.

Nejat İşler, tv dizilerindeki gayri insani çalışma şartları konusunda "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gitsek kazanırız. Birine kötü bir şey olmadan AİHM'e başvurulsa iyi olur. Bir gün bu da olacak çünkü" demişti.

İclal Aydın'a da AİHM yolu gözüküyor bence.

2000 yılında TGRT'nin on bölümlük bir dizisinde oynayan İclal Aydın; karşılığında tek bir kuruş bile alamamış. Dizi yayınlanmış, üstelik defalarca tekrarı da yapılmış –ki anlaşmaya göre tekrarından da ödeme yapılması gerekiyormuş–, ama İclal Aydın'a hiç ödeme yapılmamış. Peki, hiç ödeme yapılmadıysa on bölüm boyunca

neden oynamaya devam etmiş gibi bir mantıklı soru belirebilir zihninizde. Ama bilen bilir, bu sektörde mantıklı sorular kullanılmaz, zaten dizi başına trink para sayan yapımcı da yoktur, alacaklar birikir, ha bugün, ha yarın ödeyecekler diye beklersiniz, diziyi yarıda bırakıp gidemezsiniz de, hem anlaşmanız vardır, hem de bırakırsanız oynadığınız bölümlerin karşılığını hiç alamayacağınızı bilirsiniz. Sistem özellikle böyle düzenlenir; çalışan hep alacaklı bırakılır. Neticede İclal Aydın da beklemiş işte; kriz dönemi demiş, dava da etmemiş uzun bir süre. Sonra bakmış ki, hak ettiği teliflerini alamayacak, yargıya başvurmuş. Ve davayı kazanmış; yapımcı şirketten emeğinin karşılığı olan parayı tahsil etmiş.

Ve fakat...

Belli ki böyle durumlara hiç de alışık olmayan yapımcı şirkete fena dokunmuş bu durum. (Allah korusun duyulur da, herkes hakkını almaya kalkarsa halleri nice olur diye de endişelenmiş olabilirler.) İtiraz etmişler bu duruma, İclal Aydın'ı dava edip, ona ödenen parayı faiziyle birlikte almaya kalkmışlar. Daha önce İclal Aydın'ın lehine çıkan karar –bunun nasıl olduğunu anlamak zor ama- bozulmuş; ve anında haciz kararı çıkartılmış. (Aslında bunun da bir süresi vardır ya..)

İclal Aydın'ın arabasına ve eşyalarına haciz gelmiş şimdi.

Ona karşı dava açan yapımcı şirketinin sahibi Enver Ören'miş. (İhlas Film Prodüksiyon A.Ş'nin unvan değişikliği ile adı önce İFPAŞ, devir ve birleşme ile REPAŞ ve yine unvan değişikliği ile şimdi de PROMAŞ olan şirketin sahibi.)

İclal Aydın vakası, Türkiye'de **hak** ile **hukukun** adalet şemsiyesi altında bir türlü buluşturulamayan sayısız örneklerinden biri.

Hakkın karşılığını bulamadığı, hukukun hakkı korumadığı en sahipsiz sektörlerden biri de tv dizi yapım sektörü.

Bu sektör, iş güvenliğinden telif haklarına, karşılığı ödenmeyen fazla mesailerden sendikasızlığa kadar uzanan geniş bir **korunmasızlık** içinde.

Bir an önce bu sektörle ilgili iş kanununun TBMM'den çıkması gerekiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cem Yılmaz ve SiYAD gecesindeki iletişim kazası

Telesiyej 04.02.2010

Ünlü ve medyatik biri, özel bir gecede sunuculuk yaparsa, o etkinliği vezir de edebilir, rezil de.

Hele çok ünlü ve çok medyatik biriye; ve bir ödül gecesini sunuyorsa mesela.. o etkinlik mutlaka bir **iletişim kazası**yla karşı karşıya kalır derim ben.

O çok ünlü kişinin markası ve imajı, sunduğu kuruluşun derhal önüne geçer çünkü; medyada da ön planda o çok ünlü kişi, geri planda ise, o çok ünlü kişiden medet uman kuruluş yer alır.

Aynen SİYAD gecesindeki gibi.

42. SİYAD ödül töreni için, sunucu olarak Cem Yılmaz seçilmiş.

Cem Yılmaz da geceye damgası vurmuş.

Hem de ne vuruş!

Sonuçta gece, sanki SİYAD'ın değil, komedyen Cem Yılmaz'ın gecesi olmuş.

Ödül töreniyle ilgili medyada yer alan haberlere bakın bir; görüntüsüyle –omzundaki kürkle-, yaptığı kendince değerli ama SİYAD için yerine oturmayan esprileriyle medyanın çok ilgisini çeken Cem Yılmaz, net bir biçimde gölgede bıraktı SİYAD'ı.

Böylece SİYAD'ın hem imaj değeri zedelendi bana göre; hem de ödüle layık görülen kişiler, filmler ve konular (disiplinler) Cem Yılmaz'ın gölgesinde kalırcasına, sönük bir biçimde yer aldılar medyada. (Bkz. *Günaydın Sabah*, 2 şubat)

Yani herkes, başta SİYAD yönetimi olmak üzere, bir güzel Cem Yılmaz'a çalışmış oldu.

Peki, bundan Cem Yılmaz dışında mutlu olan birileri var mı?

Var tabii!

Hem de çok mutlu olanlar var; SİYAD ödül töreninin konukları!

Birdenbire karşılarında şahane bir stand-up gösterisi bulmuşlar çünkü.

Ve haliyle bir gülmüşler bir gülmüşler...

Bu işler neden böyle oluyor diye soracak olursanız.. günümüzde görüşüyle, kalemiyle kamu karşısına çıkan her kişi ve kuruluş, nasıl ki çarpma-toplama-bölme-çıkarma gibi aritmetik işlemlerini biliyorsa; temel ve genel kültür içinde yer alan iletişim kültürünün temellerine de vakıf olması gerekir artık. Bu olmadığında; kamuya yönelik iletişim, –profesyonellerin de başka nedenlerle desteklemesiyle- sonuçta kusurlu bir iletişim söylemine ve uygulamasına dönüşebilir. Türkiye bazında –şaşırtıcı ama- holding düzeyindeki güçlerin, yönetimlerin bile çok sık düştükleri bir yanıltır bu.

Bu arada SİYAD-Cem Yılmaz örneğinde olduğu gibi, yaşanan bu iletişim kazasını sadece profesyonel bir iletişim ekibine yüklemek de yanlış olur bence. Her şeyden önce **iradenin** bizzat kendisinin minimum gerekli düzeyde iletişimin temel bilgilerine ve kriterlerine vakıf olması gerekir.

Zira; pek çok şeyde olduğu gibi iletişimde de kaza geliyorum demez!

Yayın günü ve saati *Canım Ailem*'e çelme takıyor

Atv'nin kafası mı karıştı ne?

Sezon başından beri hatalara doymuyor adeta.

Olmadık dizilere –doğru dürüst masa çalışması ve araştırma yapılmadan- onay veriyor, çekimler yapılıyor, üç beş hafta gösterip kaldırıyor yayından; onca emek, onca para ziyan oluyor, bir sürü insan işsiz kalıyor.

Tutmuş dizilerinin yayınına durduk yerde –yapım şirketiyle arasında ne türlü sorunlar çıkıyorsa artık- dört beş hafta ara veriyor. Sonra en olmadık bir güne ve saate çekiyor dizinin yayını.

Kendi kendisini sabote ediyor sanki.

Atv'de bu defa da kabak *Canım Ailem*'in başına patladı.

Nedeni bilinmez, bir süre yayınına ara verilen *Canım Ailem*, daha önce salı akşamları 20.00'de yayınlanırken, kanalın yeni dizisi *Aşk ve Ceza* başlayınca; çarşamba akşamları 20.00'de, *Yaprak Dökümü*'nün karşısında gösterilmeye başlandı artık.

Böyle olunca da, *Canım Ailem*'in –ara verilmeden önce- 9'larda dolaşan reytingi, ilk yayınında AB'de 7,2'ye TÜM'de ise 5,0'e kadar düştü. Aynı saatlerde Kanal D'de gösterilen *Yaprak Dökümü*'nün reytingi ise AB'de ve TÜM'de yine 20'lerdeydi geçen hafta.

Dizi tarihinin en kötülerinden olan *Unutulmaz*'ın aynı gece 22.00'deki yayını bile TÜM'de 6,6'yla geçti *Canım Ailem*'i.

Peki ne olmalıydı, *Canım Ailem* hangi gün ve saatte yayınlanmalıydı dersiniz?

Bence *Canım Ailem*, şimdi *Ezel*'in yayınlandığı gün ve saatte; pazartesi 20.00'de yayınlanabilirdi pekala; *Ezel* de –ki atv'nin en ağır topu şu anda- *Yaprak Dökümü*'yle kahramanca savaşılabildi. Neticede *Ezel*, taze bir heyecan, *Yaprak Dökümü* ise son demlerini yaşıyor.

Böyle bir yayın planı yapılsaydı şayet, eşitler arası bir rekabet olurdu; belki biraz riskli olurdu ama, kazandıran da riski göze almak değil midir zaten?

Aslında bütün bu yayın sıkışıklığının temeline inecek olursak da, sorunun; televizyon kanallarımızın, televizyonculuk yerine dizicilik yapmasından kaynaklandığını görürüz; bu yaklaşım, totalde bir dizi enflasyonuna neden olunca da kanallar, diziyi boğuluyor, hangi saatte neyi yayınlayacağını şaşıyorlar tabiatıyla.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanatçıları demokratik açılıma katmanın yolu bu mu

Telesiyej 08.02.2010

Başbakan'ın ünlü sanatçılarla Dolmabahçe'deki ofisinde buluşup demokratik açılımı görüşecek olması iyi niyetli bir girişim tabii, ama bu yolla ortaya iyi bir eser çıkması mümkün mü peki?

Diyelim ki Başbakan'ın karşısına sıralanan sanatçılar, açılıma pek yarayışlı birbirinden mühim fikirler zikrettiler ortaya.. ne olacak peki? Diyelim ki, Haldun Dormen dediği gibi bir koşu gidip Diyarbakır'da Kürtçe oyun sergiledi, ne olacak? Güneydoğu'da yaşayan halkın büyük çoğunluğu açılıma karşı değil ki zaten! (Bu konudaki ana sorun Türk tarafında değil mi?) Diyelim ki Yılmaz Erdoğan açılımı destekleyen, barış ve kardeşlik mesajları içeren bir oyun yazdı ve tüm Türkiye'yi dolaşıp oynadı, eee? 70 milyonluk ülkede kaç bin kişi izleyecek bir tiyatro oyununu; açılıma karşıyken, yanında olup desteklemeye karar verecek birden?

Diyelim ki Ayşe Kulin, açılımı destekleyen bir roman yazdı, elli bin kişi okudu; o elli bin kişinin zihnine yerleşen fikirler milyonlara yayılacak ve açılıma karşı olanları mı etkileyecek? MHP'liler, CHP'liler, asker ve sivil bürokratlar Ayşe Kulin'in romanını okuyup, aa biz meğer yanlış düşünüyormuşuz, Başbakan haklıymış deyip, açılımı desteklemeye mi karar verecekler o dakika?

İbrahim Tatlıses, Ege bölgesinde konserler verip, (o da Güneydoğu'ya gitmeyecek herhalde) ulusalcıların zihniyetini mi değiştirecek?

Biraz ütöpik görünmüyor mu bütün bunlar?

Sanatçıları, yazarları, aydınları demokratik açılıma katmanın yolu yordamı bu mudur yani?

İster Kürt açılımı, ister demokratik açılım diyelim; bu proje, önünde sonunda bir ikna meselesi değil midir? Bu da halkın (kitlelerin) köklü bir biçimde zihinsel değişim ve dönüşümüyle sağlanmaz mı? Her şeyden önce sorunun **özüne** inmek gerekmez mi bunun için?

Önce bu esas üzerinde hem teorik bir konsept, hem de bu konsepte uygun olarak toplumun ve toplulukların bütün özelliklerini dikkate alan –uygulamaya yönelik- yol haritası çalışmaları yapılmalıydı bence.

Bu projenin –özellikle Kürt sorunuyla ilgili- siyasi değil **insani** bir proje olduğu, başarıya ulaşması için de siyasetçiden ve siyasi erkten mutlaka uzak tutulması gerektiği anlaşılmalıydı; açılıma karşı olanlar ancak o zaman ikna olma yolundaki ilk adımı atabilirler bence. Yani Başbakanlığın, hükümetin bu girişimiyle (Vumhurbaşkanlığı çağırıyaydı keşke), böyle doğrudan sanatçıları çağırmasıyla –en azından- ortaya bir **yandaşlık** mevzuu çıkmış olmuyor mu? Ki bu da, safları birleştireceğine daha da uzaklaştırır bence.

Siyasetten arınmış bir demokratik açılım, bir Kürt açılımı konsepti içinde bütün taşlar yerine oturabilir aslında; bir **âkil insanlar** grubunun yapacağı ön çalışma sonunda saptanacak bir yol yordam içinde, kitleleri ikna edecek bir yol haritası çerçevesinde, sanatçı, yazar, kanaat önderi, aydın, medya (özellikle bölgesel-yerel medya) ve ilgili sivil toplum kuruluşları somut olarak var olabilirler. Bu zihinsel operasyon her şeyden önce ulusal bazda değil, **yerel** bazda, farklı kültürlerin değerleri gözetilerek yapılırsa bir sonuç verir bence; özgün, özgür, tarafsız, çağdaş, siyasetten arınmış bir insani açılım operasyonudur çünkü bu.

Ezcümle; halkın (aynı zamanda bireyin) rejimle yeni bir anlaşma (sosyal kontrat) yapmaya ihtiyacı vardır. Bu konuda siyasetten arınmış bir girişim içinde aydınların, sanatçıların ve kanaat önderlerinin âkil kişiler tarafından **nasılı** çok iyi hesaplanmış, kitaplanmış bir yaklaşımla, kendi yaratıcılıklarını da devreye sokarak somut yararları olabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanatçıları demokratik açılıma katmanın yolu bu mu

Telesiyej 08.02.2010

Başbakan'ın ünlü sanatçılarla Dolmabahçe'deki ofisinde buluşup demokratik açılımı görüşecek olması iyi niyetli bir girişim tabii, ama bu yolla ortaya iyi bir eser çıkması mümkün mü peki?

Diyelim ki Başbakan'ın karşısına sıralanan sanatçılar, açılıma pek yarayışlı birbirinden mühim fikirler zikrettiler ortaya.. ne olacak peki? Diyelim ki, Haldun Dormen dediği gibi bir koşu gidip Diyarbakır'da Kürtçe oyun sergiledi, ne olacak? Güneydoğu'da yaşayan halkın büyük çoğunluğu açılıma karşı değil ki zaten! (Bu konudaki ana sorun Türk tarafında değil mi?) Diyelim ki Yılmaz Erdoğan açılımı destekleyen, barış ve kardeşlik mesajları içeren bir oyun yazdı ve tüm Türkiye'yi dolaşıp oynadı, eee? 70 milyonluk ülkede kaç bin kişi izleyecek bir tiyatro oyununu; açılıma karşıyken, yanında olup desteklemeye karar verecek birden?

Diyelim ki Ayşe Kulin, açılımı destekleyen bir roman yazdı, elli bin kişi okudu; o elli bin kişinin zihnine yerleşen fikirler milyonlara yayılacak ve açılıma karşı olanları mı etkileyecek? MHP'liler, CHP'liler, asker ve sivil bürokratlar Ayşe Kulin'in romanını okuyup, aa biz meğer yanlış düşünüyormuşuz, Başbakan haklıymış deyip, açılımı desteklemeye mi karar verecekler o dakika?

İbrahim Tatlıses, Ege bölgesinde konserler verip, (o da Güneydoğu'ya gitmeyecek herhalde) ulusalcıların zihniyetini mi değiştirecek?

Biraz ütöpik görünmüyor mu bütün bunlar?

Sanatçıları, yazarları, aydınları demokratik açılıma katmanın yolu yordamı bu mudur yani?

İster Kürt açılımı, ister demokratik açılım diyelim; bu proje, önünde sonunda bir ikna meselesi değil midir? Bu da halkın (kitlelerin) köklü bir biçimde zihinsel değişim ve dönüşümüyle sağlanmaz mı? Her şeyden önce sorunun **özüne** inmek gerekmez mi bunun için?

Önce bu esas üzerinde hem teorik bir konsept, hem de bu konseptte uygun olarak toplumun ve toplulukların bütün özelliklerini dikkate alan –uygulamaya yönelik- yol haritası çalışmaları yapılmalıydı bence.

Bu projenin –özellikle Kürt sorunuyla ilgili- siyasi değil **insani** bir proje olduğu, başarıya ulaşması için de siyasetçiden ve siyasi erkten mutlaka uzak tutulması gerektiği anlaşılmalıydı; açılıma karşı olanlar ancak o

zaman ikna olma yolundaki ilk adımı atabilirler bence. Yani Başbakanlığın, hükümetin bu girişimiyle (Cumhurbaşkanlığı çağırıydı keşke), böyle doğrudan sanatçıları çağırmasıyla –en azından- ortaya bir **yandaşlık** mevzuu çıkmış olmuyor mu? Ki bu da, safları birleştireceğine daha da uzaklaştırır bence.

Siyasetten arınmış bir demokratik açılım, bir Kürt açılımı konsepti içinde bütün taşlar yerine oturabilir aslında; bir **âkil insanlar** grubunun yapacağı ön çalışma sonunda saptanacak bir yol yordam içinde, kitleleri ikna edecek bir yol haritası çerçevesinde, sanatçı, yazar, kanaat önderi, aydın, medya (özellikle bölgesel-yerel medya) ve ilgili sivil toplum kuruluşları somut olarak var olabilirler. Bu zihinsel operasyon her şeyden önce ulusal bazda değil, **yerel** bazda, farklı kültürlerin değerleri gözetilerek yapılırsa bir sonuç verir bence; özgün, özgür, tarafsız, çağdaş, siyasetten arınmış bir insani açılım operasyonudur çünkü bu.

Ezcümle; halkın (aynı zamanda bireyin) rejimle yeni bir anlaşma (sosyal kontrat) yapmaya ihtiyacı vardır. Bu konuda siyasetten arınmış bir girişim içinde aydınların, sanatçıların ve kanaat önderlerinin âkil kişiler tarafından **nasılı** çok iyi hesaplanmış, kitaplanmış bir yaklaşımla, kendi yaratıcılıklarını da devreye sokarak somut yararları olabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk Oscar'ıyla Batılılaşma ve modernleşme.. öyle mi

Telesiyej 09.02.2010

Batı'nın demokrasisini alamadık ama Oscar'ını aldık çok şükür!

İnşallah yakında Nobel'ini de alır dağıtırız bi güzel!

Radio Televizyon Gazetecileri Derneği'nin düzenlediği "2009 Medya Oscar Ödülleri"nin sahipleri belirlenmiş. Gazetelerde Medya Oscar Ödülleri'nin 16 şubatta sahiplerine verileceği yazılıyor.

Bakıyorum da herkes gayet normal karşılıyor ödülün adını, bütün gazeteler ve internet siteleri tırnak içinde *2009 Medya Oscar Ödülleri* **diyor**.

Oscar, öyle mi?

Che bella!

Türkiye Yazarlar Derneği'nin Nobel Edebiyat Ödülü dağıtmasını bekliyorum şimdi ben.

Neden olmasın?

Olsun bence, bizim de bir Nobel'imiz olsun artık, gönlümüzce bol bol dağıtalım, güzelleşelim. Yalnız burada da değil, bütün Osmanlı coğrafyasına dağıtalım; Kafkaslar, Balkanlar, Ortadoğu, Kuzey Afrika.. yani bir nevi

uluslararası Nobel açılımı yaratalım.

Nasıl **Oscar amca**yı adapte ettik, **Nobel dedeyi** de adapte ederiz evelallah!

Amerika'da 1929 yılında Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi (Academy of Motion Picture Arts and Sciences) tarafından verilmeye başlanan ödüllerin Oscar adını almasının nedeni, akademide bir süre kütüphane görevlisi olarak çalışan Margaret Herrick'in, heykelciğin ilk tasarımını görünce, "aa amcam Oscar'a benziyor" demesine bağlanır. Böylece akademi içinde heykelciğe Oscar adı takılmış, zamanla da benimsenmiştir.

Bizim Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği'nden birinin bir ünsiyeti mi var acaba Margaret'in Oscar Amca'sıyla?

Yoksa elin amcasının adını başka türlü neden verelim yılın medya ödüllerine? (Bu ödüle Oscar adını veren yaratıcı zekânın sahibini de deli gibi merak ediyorum ya, o da ayrı.)

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine.. Oscar adlı ödüle layık görülen radyo ve televizyon gazetecileri seviniyorlar mı acaba biz de bir Oscar aldık diye.. ve evlerinin, ofislerinin bir köşesine koyuyorlar mı adı Oscar olan bu heykelciği, merak ediyorum! Ya da bu ödülü sırf adına Oscar dendiği için almak istemeyen çıkmış mıdır acaba bugüne kadar?

Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği'nin, dağıttığı ödüllere neden Oscar adını verdiğini ben hiç anlayamadım..Türkiye'nin Batılılaşmasında, Batı'nın modernitesini benimseme projesinde bu **özenti** değerın radikal bir önemi olduğu mu düşünülüyor acaba?

Bir de şu var tabii.. Amerika derken Amerika'yı 'c' ile değil de 'k' ile yazıyoruz. Neden Oscar'ı 'k' ile değil de 'c' ile yazıyoruz?

Gecenin bir vakti Dr. Öz, kuruntular ve gece yarısı deneyleri

Saat 02.00 civarında olmalı.

Uyku bekleniyor.. ama bu gece bana karşı biraz tavırlı sanırım.

O kanaldan bu kanala zap ta zap.. uyku uyku gel uyku, gözlerime gir uyku...

Aa Star Tv'de Dr. Öz Show'un tekrarı var.

Uyur uyanık seyrediyorum önce, sonra biraz geriliyorum.. cep telefonunun nasıl beyin kanseri yaptığını anlatıyor.. uzmanlar konuşuyor.. on senedir cep telefonu kullananlarda yüzde otuz daha fazla risk varmış, eyvah! Hafiften bir baş ağrısı hissediyorum, başımın sağ tarafında.. kendime kızıyorum; hep de sağ elimle tutup, sağ kulağıma dayarım bu lanet aleti.. sakın bende de..

Derken bir başka konuya geçiliyor; karın guruldaması neye işaret eder? Çoğunlukla normal diyor Doktor Öz,

ama şiddetli bir guruldama, ishal, iyiye işaret değil diyor. Hımm.. daha da geriliyorum, ara sıra bende de oluyor mu ne?

Derken topuklu ayakkabıların zararları anlatılıyor.. nasıl deforme oluyormuş kemikler, ancak ameliyatla düzeliyormuş ama iyileşme aylar sürermiş.. vayy!

Sivri uçlu, dar kalıplı ayakkabılar da ona keza! Parmaklar sıkışınca, bir çadır gibi yukarı doğru kalkıyor, o zaman da parmağı kesip pim takıyoruz diyor. Ameliyat, narkoz demek, narkoz da.. aman Allah korusun! Ayak parmaklarınız sağlıklı mı değil mi anlamanın en iyi yolu yere birkaç misket atıp ayak parmaklarınızla tutmayı deneyin diyor. İçime bir kurt düşüyor.. başımda hafif bir ağrı, karnımda gurultuyla yerimden kalkıp misket aramaya başlıyorum evin içinde (bugünün işini yarına bırakma). Elif'in odasında misketler olacaktı bir cam kapta.. gecenin bir vakti usul usul merdivenleri çıkmaya çalışıyorum.. gök gürültüsü gibi sesler çıkıyor bizim ahşap merdivenler.. ama başarıyorum, kimseyi uyandırmadan yukarıdayım artık.. tam usulca çanakdan misketleri avuçluyorum ki, haşarı bir misket fırlıyor avucumun içinden.

Tek bir misket, gece yarısı ahşap parkelerin üstüne düştüğünde ne kadar çok zıplıyor ve ne çok ses çıkıyor biliyor musunuz? Ben biliyorum artık.. Elif gözlerini açtığı gibi basıyor çığılı. Evde bir hareket başlıyor, ışıklar yanıyor; üzerimde pijamam, elimde bir avuç misketle enseleniyorum!

Sonraki sahneyi anlatmak istemiyorum tabii.. aklımı oynatmadığıma ev halkını ikna etmek için; Dr. Öz'ün şovunu seyrettiğimi, ayak parmağı sağlığı testi yapmak için misketlere ihtiyacım olduğunu anlatırken, bir yandan da olayı canlandırmak için –nasıl şevkle- misketleri yere atıp, ayak parmaklarımla tutmaya çalıştığımı ve pek de başarılı olamadığımı, bu arada kedilerimizin derin uykularından uyanıp, yerlerde zıplayan misketlerin peşinde sevinçle koşmaya başladığını filan gözünüzde canlandırmanızı istemiyorum çünkü.

Uykum iyice açılıyor tabii.. ama ne Dr. Öz'ü ne de bir başka kanalı izlemek istiyorum artık, televizyonu kapatıp, kuruntularıyla baş başa kalıyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevgisiz bir dünyada Sevgililer Günü kutlamak...

Telesiyej 10.02.2010

Sevgililer Günü buhranına kapılanlardan mısınız bilmem ama eğer öyleyseniz uyarayım, moral bozucu bir yazı var aşağıda.

İster okuyun ve unutun.. isterseniz okuyun ve hem unutun, hem de gidip içi cam elyafı dolu yumuşak kırmızı kalplerin yapıştırıldığı hediye kutularındaki **mini burjuva** estetikli o kırmızı iç çamaşırlarından alıp sevgilinize koşun 14 Şubat'ta.

Bakalım ne değişecek?

Bugün olmayan şey (o neyse artık), 14 Şubat hediyeleşmesi sonunda olacak mı?

Ya da 13 şubatta var olan aşk, 14 Şubat ritüeliyle farklı mı yaşanacak?

Bu yıl 14 Şubat Sevgililer Günü kampanyaları her zamankiden daha saldırgan sanki, bütün gazete ve dergiler 14 Şubat ürünlerinin ilanlarıyla dolu, gazete sayfalarının arasından mücevhercilerin pırlantalı ürünlerinin broşürleri fırlıyor.

Sevgililer Günü, sevgisiz bir dünyada kapitalizm tarafından yeniden kutlanmaya hazırlanıyor.

Aşkın tüketildiği, manasını kaybettiği, modernite şemsiyesi altında günü birlik aşkların yaşandığı Batı'da ve Batı özentisi toplumlarda Sevgililer Günü'nün kutlanması şaka gibi bir şey aslında.

Ayrıca, Sevgililer Günü kutlanmaya başlandığından beri dünya ve insanlık kimbilir kaç savaş yaşadı yavu.. (örneğin 1945'in 14 şubatında İngiliz ve ABD uçakları Dresden'e yangın bombaları atarak binlerce insan ve hayvanı diri diri yaktı) ve kaç milyon insan öldü; bu da bu kutlamanın mizahi tarafı olsa gerek.

Bu kutlamalarla ilgili bir başka paradoks da, Sevgililer Günü'nde satış patlaması yaşayan mücevheratla ilgili; Sevgililer Günü'nde satışı en fazla pompalanan mücevher, pırlanta. Ki bu cevher –sonradan işlenerek pırlanta haline dönüşmeden önce-, doğadan çıkarılması sırasında öyle insanlık dışı koşullar –ölümler- yaşanır ki ona **kanlı elmas** denir bu yüzden.

Bize gelince.. Sevgililer Günü, hiçbir manasıyla bize uymayan bir kutlama; ne kültür açısından, ne bu coğrafyanın gelenek ve görenekleri açısından, ne de buralarda yaşanmış uygarlıkların aşka, sevgiye yükledikleri mana açısından.

Batı'nın uygarlık projesi içinde –genel manada- insanı **bireyleştirerek** izole etme hedefine birebir uyan Sevgililer Günü kutlaması ve diğer bireyden-bireye olan kutlamalar (Anneler Günü, Babalar Günü..), başlangıç aşamalarında masumane ve insani kabul edilseler de, zaman geçtikçe, hem kitleleri **yumuşatmada** (en azından siyasi manada) hem de ticari olarak sömürmede (tüketim modeli yoluyla) bir dünya olgusuna dönüşmüştür. Yani alakalı alakasız, kültürü uyar ya da uymaz, bütün ülkeler ve topluluklar Sevgililer Günü'nü kutlar hale getirilmiştir ne yazık ki.

Böylece aşkın ve sevginin manası da sistem tarafından bir güzel kullanılır hale gelmiştir.

Devletin ahlak mühendisliği yine işbaşında...

Devletin **ahlak mühendisliği** yine hortladı ve son olarak *Aşk-ı Memnu* dizisi için yeni bir uyarı cezası kararı aldı RTÜK.

Bu uyarının pratik bir geçerliliği olabilir mi peki? Yani, tv kanalı ve yapımcı şirket, romanın dramasını değiştirip, bundan sonraki bölümleri RTÜK'e uygun bir biçimde yayınlayabilir mi? Eseri bozarak, yaratımın evrensel

değerlerine müdahale ederek diziyi **devlet hızasına** sokabilir mi?

Sokabilir elbet!

Ama RTÜK'ün gönlüne göre; Türk aile yapısına uygun, toplumun kültür ve değerlerini gözeten bir *Aşk-ı Memnu*'nun her şeyden önce ana teması olan **yasak aşk** değiştirilmeli, **Aşk-ı Yasal**'a kavuşturulmalıdır. Eh böyle olunca da haliyle ortada ne edebiyat kalır, ne de yazarı Halit Ziya Uşaklıgil! Anlamsız bir devlet draması çıkar ortaya.

Ama olsun! Toplumun maneviyatı zedelenmekten kurtulmuş olur, RTÜK de mutlu olur böylece.

Ben şunu merak ediyorum: Televizyon kanalı dirayetli durup diziyi eserin ruhuna uygun yayınlamaya devam ettiğinde; RTÜK, diziyi yayın yasağı mı getirecek, romana sadık kaldığı için.

Halit Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-Memnu* adlı romanı ilk olarak 1899-1900 yılları arasında *Servet-i Fünûn* dergisinde yayımlanmıştı. Ne o zaman, ne daha sonraki yıllarda kitap olarak basıldığında, bugün RTÜK'ün ileri sürdüğü gibi "toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı" bulundu.

Bir süre önce, Bihter ile Behlül **çok ateşli öpüştüler** diye *Aşk-ı Memnu*'ya ceza veren RTÜK, şimdi de ihaneti onayladığı gerekçesiyle uyarı cezası kararı almış. (RTÜK, ateşli öpüşmenin ateşini nasıl ölçüyor acaba, insan bunu da merak etmiyor değil!)

RTÜK, Behlül'ün hem amcasına hem de sevgilisine ihanet etmesini ve Bihter'in eşini aldatmasını, **toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı** bulmuş.

Cezanın gerekçesindeki yorum da ayrı bir şaşkınlık kaynağı ya: "Bihter'in kocasını, Behlül'ün ise hem amcasını hem de sevdiği kadını aldattığı, ancak bu rolleri üstlenen sanatçıların halk tarafından sevildiği ve böylelikle de ihanetin toplum tarafından onaylanır hale geldiği, bu durumun da toplumu zedeleyeceği" öne sürülmüş.

RTÜK'ün ima ettiği özdeşleşmeye gelince.. okur, roman karakterleriyle ne kadar özdeşleşiyor, ya da ne kadar reddediyorsa onları, seyirci de aynı durumdadır bence.

Araya oyuncunun girmesinde ise –yorumda özellikle bir çarpıtma yoksa şayet- durum hiç değişmez aslında.

Oyuncu bu durumda –bir dizi söz konusu olduğu için-, temelde bir taşıyıcı olmaktan öteye geçemez çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bastır Futbol Federasyonu'na iki milyar doları ama dizi emekçilerinin parasını ödeme!

Telesiyej 11.02.2010

Vahşi kapitalizm dedikleri de bu olsa gerek!

Bastır iki milyar doları Futbol Federasyonu'na, al önümüzdeki dört sezonun maç yayın ihalesini, sonra Show Tv'de yayınlanan bir dizinin emekçilerine sekiz hafta boyunca tek kuruş ödeme. (O şirket ayrı, bu şirket ayrı muhabbetini kimse yutmuyor artık bugün, bu şirketlerin hepsi Çukurova Holding'e ait değil mi? Zarar ediyorsa, emekçileri aç bırakmak yerine; ödersin borçlarını, kapatırsın o şirketi ya da kanalı!)

Bedelini ödemedi artı değer elde etmek, çağdaş kapitalizmin anayasasında yoktur; bu sömürü biçimi feodal sistemlerde vardır ancak.

Show Tv'de yayınlanan *Bu Kalp Seni Unutur mu?* dizisinin oyuncularını haftalardır para alamadıkları için çekimleri durdurdular. Show Tv, uzun zamandır Asis Yapım'a ödeme yapmadığından, oyuncu ve set işçilerine para ödenemiyor çünkü. Haftalardan beri para almadan çalışan oyuncular ve set elemanları artık bu şartlarda çalışmaya devam etmek istemediklerini açıklayınca, Asis Yapım çekimleri durdurdu.

Bu Kalp Seni Unutur mu? dizisinin önceki akşam gösterilen bölümünden sonra yayınına –şimdilik- ara verildi. Yaklaşık 10 gün boyunca hiçbir sahne çekilmeyecek; oyuncular, yapımcı şirket ve Show Tv'nin son kararını bekliyor.

Anlaşılan o ki Show Tv, encamını düşünmeden büyük siparişler vererek diğer büyük kanallara rakip olmaya çalışıyor; sonra da ödeme zor gelince, oyuncularını, çekim ekibini ve set elemanlarını haftalarca parasız çalıştırıyor!

Yani Çukurova Holding'in Show Tv'si, bu rekabet oyununda çapsiz kalıyor. Aslında o bunu hep yapıyor ya.. en fazla reyting alan dizisi *Ezel*'i, daha kısa bir süre önce ödeme zorlukları yüzünden kaptırmadı mı atv'ye?

Başrollerini Bülent İnal, Melis Birkan, Okan Yalabık ve Berrak Tüzünataç'ın oynadığı *Bu Kalp Seni Unutur mu?* adlı dizi 1980 darbesinden sonraki Türkiye'yi anlatıyor. Bugüne kadar 17 bölümü yayınlanan dizinin, Murat Belge, Fehmi Kuru, Ertuğrul Kürkçü ve Mümtaz'er Türküne'nin de aralarında bulunduğu güçlü bir danışma kurulu var.

Evet, maliyeti yüksek bir dizi belki *Bu Kalp Seni Unutur mu?*.. ama yakın tarihe ışık tutan bir dizi olma misyonunu taşıdığı için ve işini ciddiye alan bir yapımcı şirketi tarafından çekildiği için bu kaçınılmaz. Ayrıca bu bütçeler sürpriz değil ki kanallar için; işin en başında bütün bütçeler görülüp onaylanıyor ve bir rakam üzerinde antant kalınıyor.

E o zaman?

Çağdaş ve burjuva olduğunu iddia eden sanayi burjuvazimizin üretim biçiminin ne olduğunu net bir biçimde kanıtlıyor bu olay.

Post modernitenin sonucu Paleo modernite dönemi

Meg Ryan'a bir bardak suyumuzu bile içeremedik, neme lazım mikrop neyin kaparım diye korktu bizden biçare, koşa koşa memleketine avdet etti ama boşuna.. böyle ödlele bir şahsa orada hiç rahat yoktur bundan böyle; zira onun yokuğunda vatanında Paleo modernite dönemi başlamıştır.

İhtimal ki haberi yoktur, herhangi bir şeyden haberi olacak gibi durmuyordu çünkü, baksanıza ağzını yüzünü şişirtmiş çizgilerimi kapatıcım diye, kimse uyarmamış demek, dememişler Megicik, tramvaylar kalktı huu, sen hâlâ yüz dolguları ve dudak botokslarıyla mı uğraşıyorsun?

Bir bardak suyumuzu bile içmeden, dakikasına on bin dolar alıp ülkemizden tüydü diye gazez olanlar varsa Megi'ye, müjdem büyüktür, intikamınız alınacaktır en kısa zamanda; ürkek Megicik, yakında kendi ülkesinde sokağa bile çıkamayacaktır, bundan emin olun!

Neden mi?

Dedik ya.. Amerika'da Paleo modernite dönemi başlamıştır nihayet; çiy süt emmiş insanoğlu şimdi de çiy et yiyor hapur hupur; yıllarca pişmiş etli fast foodları mideye indirip ortalama 200 kilo oldular ya.. eti çiy yiyip (etten vazgeçmiyorlar ama, yöntemi değiştiriyorlar), zayıflayacaklarmış şimdi. (Prof. Loren Cordain, Paleo Diet)

Paleo diyeti –yani taş devri diyeti- dedikleri bu beslenme tarzı yaygınlaşırsa da, sokaklar ağzı burnu kan içinde insanlarla dolup taşacak yakında.

“Ayy, Allah korusun Megicik ürker ama..” demeyin, o da az çektirmede bizim medyacı kardeşlerimize, Allah'ın günü Megi'yi yazmak da kolay değil hani; damdan mı kaçtı, camdan mı? Bizi beğenmedi, suyumuzu içmedi, aşımızı tatmadı, parayı hak etmedi vb.. işte şimdi görecele göreceğini Paleo diyetçi ülkesinde!

Batı uygarlığı ileri gittikçe geriliyor yavul

Bilgi çağında yaşarken, paleolitik çağın özlemini çekiyor demek.

Ya gün gelir de çiğ hayvan eti, kesmez olursa Amerikalı diyetçileri? Hani şöyle daha tuzlu ve lezzetli bir et isterse canları Allah korusun?

Bııııııı!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

111 yaşındaki 'Aşk-ı Memnu'ya savaş açanlar neden hep erkek

Telesiyej 15.02.2010

Ortada kuyu var yandan geç tarzı bir yaklaşım bizim meşrebe uymaz pek.

Üç maymun hallerini de yediremeyiz kendimize.

Bu yüzden *Devletin ahlak mühendisliği yine işbaşında* başlıklı yazıma gelen mailleri burada konuşup, benim duruşumu –hâlâ anlamamış olan varsa- netleştirmeliyiz derim ben.

Gerçi lüzumundan fazla uzadı 111 yaşındaki *Aşk-ı Memnu*’nun, bugün ahlakımızı bozma mevzuları, biliyorum.

Daha da konuşacak değilim zaten, bu son.

Kimi okur bana kızmış! *Aşk-ı Memnu* dizisini tehlikeli buluyorlar çünkü; yazımda RTÜK’ün kestiğı cezayla dalga geçtim ya... Eyvah! Bunlar hep bir olup aile kurumunun temelini dinamitleyecekler diye endişelenmişler! Aile kurumunun temeli bu kadar mı zayıf yavu? Öyle üç beş diziyle, birkaç romanla, binlerce yıllık aile yapısı yıkılır mı?

Sağlıklı bir toplum için bunlarla uğraşacağımıza, sistemde neler olup bittiğine kafa yorsak ya.. emeğin karşılığının ödenmemesine, eğitimin kalitesizliğine, sağlık hizmetlerinin yetersizliğine, çağdışı yasaların uygulanmasına, hâlâ törenin geçerli olmasına filan taksak ya kafayı.. yok, edebiyat uyarlamalarıyla, dizilerle uğraşmak en mühimi; yoksa, aile kurumunun temeli dinamitlenecek Allah korusun!

Diziye ceza kesen zihniyet de, karşı çıkan da hep erkek egemen; toplumun ahlak mühendisleri hep aynı cinsiyetten; aslında halk bununla uğraşmıyor bile (reytinglerden de belli bu zaten). Telesiyej’e gönderilen itiraz maillerinin hepsi de erkeklere ait.

Bir Telesiyej okuru, “Toplumda zaten **sizin de çok iyi bildiğiniz** gibi birçok hastalıklı ruh var,” diyor. Yok ben **ok iyi bilmiyorum!** Hastalıklı ruhun tarifinde de uzlaşacağımızı hiç sanmıyorum ayrıca. Behlül ve Bihter bana göre hastalıklı ruhlar değiller mesela; onlar aşka düşmüş iki **roman kahramanı**; gerçek değiller, sadece hayalî onlar.. bildiğimiz kurgu. Evet, romanda (ve dizide) bu aşkın taraflarından biri evli, diğeri de kadının kocasının yeğeni. Ama edebiyat da zaten hayatın içindeki yasaklardan, çelişkilerden, beklenmedik durumlardan beslenmez mi? Ayrıca edebî değeri olan her edebiyat eserinin içinde bir hayat değeri vardır. Edebî değeri olan bir romandan uyarlanarak yapılmış bir tv dizisi de, şayet romanın ruhuna, ana akışına, hayatla ilgili çelişkilere uyuyorsa toplum için zararlı olamaz.

Mailci bir başka okur da, “Bu yazıyı yazan arkadaşımın bir ailesi var mı? Varsa, savunulan dizinin ve savunulan konunun ne kadarını kendi ailesine yakıştırabiliyor” diye soruyor.

Ailem var, ama bir tv dizisini seyredip de yoldan çıkacaklar diye bir **korkum yok**. Daha önce de birçok polisiye film seyretmişlerdir mesela; ama hiç cinayet işlemediler bugüne kadar, keza *Yaprak Dökümü*’nü de izliyorlar ama bizim haneden hiç kimse Şevket’e özenip çalıştığı bankadan zimmetine para geçirmede çok şükür.

Algıda seçicilik de tatile çıktı galiba!

Bu dizi, kimilerinin etik anlayışına uymayabilir, tepki duyabilirler; tepkilerini de diziye seyretmeyerek göstermekte serbestler. Böyle tepki duyanlar da çoğunluktaysa şayet, dizinin reytingleri düşer, reklam alamaz ve yayından kalkar nihayetinde. (*Aşk-ı Memnu*’nun son bölümü, izlenme raporlarına göre –onca negatif

fırtınaya rağmen- TÜM'de 16,2, AB'de 19,6 reyting aldı; gelmiş geçmiş en yüksek reytinglerden biridir bu.)

Halid Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-ı Memnu* romanı bir edebiyat eseridir ve onun değerlerini savunmak, aslında bizim değil; edebiyatla ilgili kuruluşların ve otoritelerin görevidir ya...

İmza Asis Yapım, gönderen Show Tv, peki ya gerçekler

Cuma günü tuhaf bir basın açıklaması geldi Show Tv'nin ait olduğu AKS Televizyon, Reklamcılık ve Tic. AŞ'den. Tuhaflığı, basın açıklamasının Asis Yapım adına Bahadır Atay imzasını taşıması, ama AKS tarafından gönderilmesi.

Açıklama aynen şöyle: *"Dün köşenizde yayınladığınız 'Bastır Futbol Federasyonu'na iki milyar doları ama dizi emekçilerinin parasını ödeme!' başlıklı yazınızı okuduk. Konuyla ilgili aşağıdaki basın açıklamasını paylaşmak isteriz"* diyordu. Açıklamada, *Bu Kalp Seni Unutur mu?* oyuncularının, on bölüm karşılığı paralarını alamadıkları için çekimleri durdurdukları yolundaki haberlerin gerçeği yansıtmadığını söylüyor, çekimlerin durmasının sebebini, yapım şirketiyle Show Tv'nin birlikte aldıkları diziye ara verme kararına bağlıyordu; ama diğer yandan da: *"Bu kararda, televizyon dünyasının içinde bulunduğu ekonomik kriz, rating mücadelesi, Show Tv kanalının bütün iyi niyet ve çabasına karşın Barter anlaşmasını yenileyememesi gibi sebepler etken olurken.."* deniyordu.

Asis Yapım yönetimiyle bağlantı kurmaya çalıştık (sekreter hanım, bunu doğrulayacaktır) ama başarılı olmadık. Bunun üzerine başka kanallardan biraz daha derin bir araştırma yaptım (bir sette o kadar eleman çalışıyor, gerçekleri herkes biliyor; e, o zaman ne anlamı var böyle bir basın açıklamasının? Boşuna yorgunluk.. hem bize hem onlara..) ve bir kere daha emin oldum ki, perşembe günü Telesiyej'de yazılanlar doğru; eksik var, fazlası yok hatta.

Evet.. Show Tv, 17 bölümü çekilen dizinin on bölümünün parasını ödemiş. Ama 10. bölümden sonra kanal hiç ödeme yapmayınca, Asis Yapım yedi bölümü finanse etmek zorunda kalmış; böyle olunca da, oyunculara sadece ilk altı bölümün parasını, teknik ekibe ise ilk yedi bölümün karşılığını ödeyebilmiş. Dolayısıyla altı bölümün ücretini alan oyuncuların 11 bölüm, teknik ekibin de 10 bölüm alacakları varmış hâlâ. Anlaşılan o ki, gerçeklerin çarpıtılarak duyurulduğu açıklamada belirtildiği gibi dizinin devam etmesi aslında bu şartlarda pek mümkün değil; bir yapım şirketi, bir kanalı daha fazla finanse edemez çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Deniz Seki'nin vakitsiz röportajları bir iletişim kazası mı

Telesiyej 16.02.2010

Deniz Seki, vakitsiz döküldü röportajlara.

Daha sırası gelmemiştı bence.

Susuyordu, iyiydi.. yeni albümü çıkıncaya kadar da susmalıydı ve albümle gündeme gelmeliydi, (bu da iletişimin a'sıdır artık; kimse yok mu çevresinde onu yönlendirecek; öyle NLP uzmanıyla filan da olmazki bu işler..) o zaman sohbetleri, üretimine çekmesi daha kolay olurdu; ama böyle erkenden ve üretimsiz olarak çıkınca ortaya, mağduru oynamak zorunda bırakılır işte insan. Hiç anlamaz bile, medya fena halde kullanır adamı.

Nitekim öyle de olmuş.

Aslında röportaj denen eylemin her iki tarafa da yararlı olması gerekir değil mi? Yani röportajı yapan tarafla, röportaj veren taraf, sonuçta kamuya bir yeniliği, merakları giderecek bilgileri sunarlar ortak bir çalışmayla.

Ne yazık ki Deniz Seki'yle yapılan röportajlar, sadece yapana yaramıştı. (Ki bu çok özel durumda, tamamen farklı olmalıydı bence.)

Özellikle röportajı verenin yararına olacak durum nasıl yaratılır peki? Yeni bir fikir, yeni bir ürün, yeni bir hizmet ya da kamuyu ilgilendirecek bir sosyal sorumluluk varsa şayet ortada, bu kendiliğinden olur zaten; bunların üzerine yapılacak bir röportaj her iki tarafı da mutlu eder de, röportajı verenin kimliğinde, ününde ya da markasında bir katma değer sağlayacağı için onu biraz daha mutlu eder; röportajı yapan taraf da, okuruna – veya seyircisine- bu yenilikleri, özellikleri iletmiş olur ki, bu da başarılı bir iştir sonuçta.

Pazar günü *Hürriyet*'te yayımlanan Ayşe Arman'ın yaptığı röportaj da, aynı gün *Kanal D*'de yayınlanan Güneri Cıvaoğlu'nun *Şeffaf Oda* programındaki sohbet de, Deniz Seki için hiç yararlı girişimler olmadı bence.

Öncelikle, her iki röportaj da Sevgililer Günü'nde yayınlandı. Deniz Seki için hiç doğru bir gün değildi! Aksine, hiç hatırlatılmaması gereken; başarısız, toplumun büyük bir kesiminin onaylamadığı (bu kendi ifadesi) bir aşk ilişkisinden çıkmıştı çünkü. Üstelik Ayşe Arman, sohbeti hep Deniz Seki'nin Hüsnü Şenlendirici'yle olan aşk ilişkisine çekmiş –röportajın Sevgililer Günü'nde yayımlanmasının nedeni de, bu hususu alabildiğine sömürmekten başka bir şey değildir zaten-. Deniz Seki'nin Hüsnü Şenlendirici'yle yaşadıklarının konuşulması, okurun zihninde o zamanların uzantısı sayılabilecek mahpusluk günlerini çağırıştırır ki, onun en fazla kaçınması gereken de budur bana göre.

Kamu, bütün o yaşanmış zamanları ve acıları ondan duymayı bekler elbet; bu beklenti de karşılanmalıdır; ama hangi format içinde?

Bir gazete ya da tv röportajı içinde değil tabii. Deniz Seki, yaratıcılığıyla, üretilmesiyle, şarkı yorumlarıyla karşılayabilir bu beklentiyi. Yani olması gereken, okurun ve seyircinin yönlendirilmesi gereken adres budur; iletişimde esas olan da kalıcılıktır ayrıca, gününbirlik tüketim değildir.

Deniz Seki'nin Sevgililer Günü'nde yayınlanan röportajları, esas itibarıyla bir iletişim kazasıydı bana göre.

Çehov okumakla ilgili bir Telesiyej ütopyası...

Çehov'u okumadan, toplum adına, insan adına **imza** atılmamalı bence.

Bütün parlamenterleri, bütün hukukçuları, bütün bürokratları, bütün bilim adamlarını, hatta bütün medya insanlarını, henüz mesleki eğitimleri sırasında Çehov'u okumaya mecbur etmek lazım diye düşünüyorum ben.

Yani hangi disiplinde öğrenim görmüş olurlarsa olsunlar, Çehov'u bitirmeden –fakülte, ya da her neyse- eğitimlerini bitirmiş sayılmamalılar bana göre.

Bizim için bu bir ütopya belki.. ama neden olmasın?

Yeni yayımlanan *Sayfiyede* adlı Çehov hikâyelerini yeniden okurken böyle düşündüm ve sarsıldım; Anton Çehov'u okumadan, insan hakkında ne hüküm verilebilir, ne racon kesilebilir, ne de bihakkın bilim, ilim adına sağlıklı bir biçimde hareket edilebilir gibi hissettim çünkü.

Çehov'un karakterleriyle, kahramanlarıyla tanışmadan, insan insanla doğru dürüst tanışamaz; karşısındakini doğru dürüst analiz edip, onun huyunu suyunu, iç dünyasında esen fırtınaları bilemez ve çoğunlukla yanlış hükümler vererek yürütür ilişkilerini diye düşünüyorum.

Yani insan, Çehov okumadan her şeyden önce **kendini** tanıyamaz bana kalırsa.

Çehov, insana **dokunan** her konuda; hukuk, toplum, psikoloji, sanat, siyaset, ekonomi, zenginlik, yoksulluk, erdem, zaaf vb. alanlarda, insan karakterini, davranış modellerini, adeta hücrelerine ayırmıştır zira.

Bu muazzam edebî operasyondan; örneğin hukuk eğitimi, sonuna kadar yararlı olsa keşke; Çehov'un **insanını tanımadan** insan ne yargılanmalı ne de savunulmalı bence.

Çehov'un insanını tanımadan, insanın psişik âlemi, ruh sağlığının durumu ne tam olarak anlaşılabilir, ne de gerekli müdahaleler yapılabilir.

Anton Çehov'un karakterlerini sosyolojik birer varlık olarak ilgili fakülte eğitimlerinde analiz etmeden, toplumun; örneğin sosyal sınıflarını, katmanlarını tanımak, analiz etmek yeterli değildir bana göre.

RTÜK üyeleri Çehov'u tam olarak idrak etmiş olsalar, ikide bir tuhaf cezalar kesip, ahlaki toplum mühendisliği yapmazlar mesela.

Ve hukuk insanlarımız Çehov'un karakterlerini bihakkın incelemiş olsalardı, belki Türkiye, geçen yıl AİHM'de 341 davada aleyhine karar verilip, AİHM'in mahkûmiyet şampiyonu olmazdı.

Vb.

Has edebiyatın insan tanıklığı, Çehov örneğinde olduğu gibi kuyumcu işi bir tanıklıktır; insan bütün yönleriyle en ince kılcal damarlarına, ruhunun en gizli bölmelerine kadar, her seferinde yeniden ve yeniden keşfedilir.

Hazine gibi.. insanı, hayatı anlamada bir kılavuz hazine.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne film festivallerine katıldık zaten yoktular...

Telesiyej 17.02.2010

Jürinin de böylesini severim ben zaten.

Jüri dediğin olmayan müzikleri duyacak, çekilmemiş filmleri seyredecek ve aslında hiç verilmemiş ödülleri verecek, hatta kendi varlığı bile tartışma konusu olacak.

Yoksa herkesin duyduğu müziği duyan, herkesin görebileceği filmi gören, bizim de onu görebileceğimiz bir jüriden bol ne var ki ortalıkta?

Bir filmin müziği hayalen dinlenemez mi mesela?

Jürinin **hası** olursa pekâla dinlenebilir bence.

Bu hayal ortak bir hayal olabilir mi, yani beş jüri üyesi biraraya gelip, hayallerinde aynı müziği dinleyebilirler mi?

Esaslı bir jüriyse neden olmasın?

Ya da ortak bir hayal sahibi olabilirler mi?

Olur, olur! O da olur bence!

Bir grup insan adeta hipnoz altındaymış gibi ortak sesler duyabilirler; yani bir şekilde efsunlanmış bir **hal** içine girip, aynı müziği hissedip, seyrettikleri görüntüyle eşleştirebilirler!

Aslında biliyor musunuz, işinin ehli bir jüriyse şayet, çekilmiş bir filme de lüzum yok bence, hep bir olup muhtelif filmler hayal edip, onlar için birbirinden etkili müzikler yaratabilirler hayali olarak.

Ve bu oldu da nitekim. Ankara’da –tabir caizse- bir grup sinema gönüllüsünün (kim bunlar yavu?) düzenlediği (ilk gelen haberler Bayındırlık Bakanlığı’nın desteğiyle yapıldığı yolundaydı ama sonradan festivalin isimsiz halkla ilişkiler sorumlusu tarafından yalanlandı) *İlk Yönetmen Uluslararası Film Festivali*’nde, olmayan bir seçici kurul, müziksiz bir filmi, müzikli olarak seyretti –hatta belki de seyretmedi-. Yani kimsenin duymadığı müzikleri duydu ve filme en iyi müzik ödülünü verdi (*İki Dil Bir Bavul*); ama sonra haber medyaya yansıyınca, **pardon teknik hata** deyip geri aldı. (Verilen de, geri alınan da bir plaketti, para ödülü filan değil, yanlış anlaşılmasın.)

Hayalle gerçeğin ideal buluşması da bu olsa gerek.

Anlayacağınız, artık bir festivalde yarışacak filmin müziği için, öyle stüdyoya girip, müzisyenleri toplayıp, partiyonlar yazıp çabalamaya filan gerek yok! Aslında bir film çekmeye de gerek yok bence; hayal kuracaksın arkadaş hayal! Hayal kurmasını bileceksin ve bilmekle kalmayıp jüri üyelerine de geçireceksin bu üstün kabiliyetini. Aslında *İlk Yönetmen Uluslararası Film Festivali* jürisinin davranışına takılmak da gereksiz, öyle bir jüri de yok zaten. İlan edilen öğretim üyelerinin hiçbiri jüri üyesi olduklarını bilmiyorlar bile. Festival

komitesinin duyurduğu jüri üyelerinden bir tek Ozon Uzunoğlu biliyor jüri olduğunu; onun kim olduğunu da biz bilmiyoruz ya.. CNN Türk'ten Reyhan Yıldız öğrenmiş; Uzunoğlu'na dvd'ler postalanmış, neticeyi de telefonda söylemiş, festival komitesine.

Çağımızın en inovatif film festivali budur kuşkusuz. Acaba adı neden *İlk Yönetmen Uluslararası Film Festivali*? Ülkemizin ilk film yönetmenlerinin katılması mı düşünülmüş? Öyleyse pek yarışmacı bulamazlar, neredeyse hepsi müteveffa oldu çünkü. Ayrıca neden uluslararası? Festivale katıldığı söylenen filmlerin hepsi de yerli yapımlar çünkü. Yabancı ülkelerin ilk yönetmenlerinden de yaşayan kimseyi bulamazlar ya bugün o da ayrı. **İlk Yönetmen** derken **İlk Film** mi kastediliyor yoksa? Bu ne biçim ifade yavu? Şu bir grup sinema gönüllüsü, festival düzenlemeden önce Türkçeyi sökselerdi keşke, meramlarını anlatabilirlerdi belki o zaman!

Tutkuyla bağlı olduğum yalnız ve güzel ülkemin öyle ilginç festivalleri var ki, var mı yok mu aslında o da belli değil!

Aşk Bir Hayal'in hayal gücü mü? Adli Tıp böyle mi çalışıyor?

Adli Tıp'ta işler hâlâ *Aşk Bir Hayal* dizisindeki gibi yürüyorsa, işi bu kuruma düşenler yandı demektir.

Dizinin, "Allah Allah böyle de insan mı olur" sorusunu seyirciye sık sık tekrar ettiren şeytan kadını Nevin, karnındaki bebeğin kocasından mı, yoksa Doktor Sümer'den mi olduğunun anlaşılması için mahkeme tarafından istenen DNA analizinde bir dalavere çevirmenin çarelerini aradı pazar akşamı yayınlanan bölümde.

Buldu da.

Pis işlerini yapan dedektif aracılığıyla Adli Tıp laboratuvarından bir görevliyi –asistan mıdır, laborant mıdır anlaşılamayan- satın aldı. Bu olabilir tabii, neticede her kurumda bulunabilir böyle insanlar. Ama bunun hiçbir tedbiri, denetimi yok mudur peki? Analiz için verilen kanların üzerindeki etiketler öyle kolay değiştirildi ki, bir çocuk bile yapabiliirdi bunu; kuş uçmaz kervan geçmez laboratuvarında, Sümer'in kanının üzerine Altay etiketi yapıştırıldı, Altay'ın kanının üzerine de Sümer'in etiketi konuldu, bitti gitti.

Bu kadar kolay mıdır Adli Tıp gibi bir kurumda kanların üzerindeki etiketleri değiştirmek? Yok mudur bir tedbiri bunun? Ne bileyim mühürlenmez mi mesela? Ya da çıkarılamayan sabit etiketler kullanılmaz mı? Bu önemli işlem yapılırken etrafta tanık olabilecek görevliler yok mudur?

Böyle yürüyorsa bu işler, kan analizleri raporlarına göre karar veren mahkemelerden ne hak yere ne cezalar çıkmıştır kimbilir?

Aşk Bir Hayal'in son bölümünde Adli Tıp kurumuyla ilgili bir başka soru işareti de, yanarak öldüğü sanılan Miran Ağa'nın cesedini teşhis etmesi için annesinin Adli Tıp morguna çağırılmasıydı. Annesi, oğlunun tanınmayacak hale gelmiş cesedini parmağındaki yüzükten tanıyabildi ancak. Ölüler böyle mi teşhis ediliyor? Kemikten DNA testi filan yapılamıyor mu mesela?

Mekanizma böyle çalışıyorsa şayet, *Aşk Bir Hayal* dizisinde gördüklerimiz; araştırılıp, öğrenildikten sonra yazılıp

çekildiyse, kuruma işi düşenlerin vay haline.

Yok doğru değilse, dizinin hayal gücünün ürünüyse bütün o gösterilenler, o zaman da Adli Tıp kurumunun bir açıklama yapıp, içimizi rahatlatması gerekir. Hele Münevver Karabulut cinayeti araştırmaları sırasında, kurumda yapılan hatalardan zihnimizde kalan tortuları silmek istiyorsa.

Neden Engin Altan değil de Engin Altan Düzyatan

İnsan yoruluyor.

Üç isim okumak yorar çünkü.

Hani bir de doğru telaffuz etmek istiyor ya insan, şöyle tane tane.. kimden bahsettiği anlaşılсын diye; bir deneyin de görün, birine bu aktörü beğendiğinizi söyleyeceksiniz mesela: "Engin Altan Düzyatan'ı beğeniyorum" deyin kendi kendinize, bir deneyin bakın nasıl yorulacaksınız.

Biraz da komik değil mi?

Engin Altan Düzyatan.

Kendisiyle ilgili bir mesaj veriyor gibi.

Hem üç isimli aktör olur mu yavru?

Engin Altan'ı kullansaydı ya sadece.

İletişimde, popüler alana girecek olan biri için adıyla ilgili ses uyumu önemlidir ama, isim bir mısra gibiyse şayet, kısaltmak gerekir; aksi halde insan ikinci mısraı bekler sonra.

Engin Altan Düzyatan, fazla pozör hallerden kurtulacak olursa ve oyuna asılırsa, fiziğiyle epey gelecek vaat ediyor bence. Ama o ismi yok mu.. ismi kendisinin önüne geçiyor adeta.

İsmin oyuncuya katkısı olması gerekirken, Engin Altan'dan rol alıyor isminin bu hali.

Bence bir an önce buna çözüm bulmalı.

Tv dizilerinin panzehiri: Picasso'nun 'Suite Vollard' sergisi

Telesiyej 18.02.2010

Ben çok değiştim son günlerde, görseniz bana ben demezsiniz.. o derece yani.. bir Hasan Bülent Kahraman sendromu ele geçirdi benliğimi; sanatın edebiyatın her türlüsüne vakıf olma arzumu dizginleyemiyorum bir türlü. İstiyorum ki sadece televizyon, magazin neyin yazmayayım; ben de  stat gibi icabında resimden heykelden bahsedebileyim inceden inceye; yeri geldiğinde edebiyattan, felsefeden dem vurayım birazcık; pek haz etmem ama, ara sıra bir enstalasyondan söz edeyim hafiften mesafeli.. halbuki otur televizyonunu seyret değil mi? İlh, yapamıyorum. Bir kültür buhranına kapılmış gibiyim.  hevov'u bırakıyorum, Perihan Mağden'i alıyorum elime, onu bitiriyorum bir nefeste,  zdemir Asaf'ın yeni çıkan mektuplarına başlıyorum, olmadı atıyorum kendimi sokaklara, Pera Müzesi'ne gidiyorum; yeni açılan Picasso sergisini geziyorum. Doymuyorum sanata edebiyata, doymuyorum.. sanırsınız ki bir televizyon yazarı değilim ben, bir kültür sanat duayeniyim söz temsili.Hangi dizi bana bu kadar dokundu acaba? (**Unutulmaz** olabilir mi?) Ben bu illete ne zaman, hangi dizi yüzünden yakalandım? Elif bütün bunların farkında; teşhisi koydu bile, gıcık gıcık gülerek; fazla tv seyretmekten post travmatik stres bozukluğu dedi.

İnternette araştırdım. Post travmatik stres bozuklukları; trafik kazası, çatışma, tecavüz, yangın gibi insanı korkutan, fizik bütünlüğünü tehdit eden olaylardan sonra gelişen birtakım semptomlarmış. Açık açık aşırı televizyon seyretmek demiyor gerçi ama, tecavüz maddesi bununla ilişkilendirilebilir belki. Kötü diziler insanın ruhuna, zevkine, estetiğine, yargılama gücüne tecavüz etmiyor mu? İşte bu noktada  hevov'a sarıldım ben. Kapattım televizyonu, yeni yayımlanan *Sayfiyede* adlı hikâye kitabını okumaya başladım (sizinle de paylaştım önceki gün) ve böylece yoldan  ıktım. Pera Müzesi'ne de böyle düştüm işte. Picasso'nun gravür koleksiyonunu iyi bir dizi film gibi izleyip size aktarmayı görev edindim (aksi halde hiçbir görevim kalmayacak bu gidişle).

Picasso'nun gravürleri şaheser! Bence siz de televizyonunuzu kapatıp Pera Müzesi'ne gidin ve Picasso'nun *Suite Vollard* adlı koleksiyonunu izleyin.

Bu koleksiyonda bir bütünün akışı var; adeta gerçek bir dizi. İçinde var olması gereken, insani olan her şey var; aşk, şiddet, erotizm, tutku, sarsıcılık, tabu yıkma, mitolojik temalar, samimiyet, cüret, derin duygular... Bütün bunlar çizgide ve kompozisyonda; klasik resim tarzına kafa tutuyor, isyan ediyor. Sergideki gravürler, Picasso'ya göre, yeni devrimci bir plastik kültürün nasıl olması gerektiğiyle ilgili radikal ipuçları veriyor. Zaten bu koleksiyonun hazırlanışından bir süre sonra Picasso'nun *Guernica*'sı ortaya çıkıyor.

Suite Vollard serisi, sanatsal yaratımın dönemi içindeki bütün yeniliklere ve açılımlara nasıl sahip çıkılıp, aynı zamanda bunların açılması gerektiğini de öğreten bir çalışma adeta. Koleksiyonun *Suite Vollard* adını *taşımasının nedeni*; Picasso'nun yakın dostu ve dönemin en ünlü sanat tüccarı olan Ambroise Vollard'ın siparişi üzerine üretilmiş olması. Bu koleksiyonda yer alan gravürlerde **nokta** yok; Picasso için **bitmişlik**, sanatı yok eden bir şeydir. Onun tercihi **bitmemişlik**. Bu koleksiyon aynı zamanda Avrupa'nın felaketlerinin (İspanya İç Savaşı, 2. Dünya Savaşı, Faşizm, Nazizm) bir habercisi niteliğinde; Picasso'nun tasvir ettiği K r Minotor (insan-boğa) kaderiyle, yani k r oluşuyla, Avrupa h manizmasının körlüğüne bir öngörü niteliğinde.

Suite Vollard koleksiyonunda yer alan gravürlerin çoğu, ilk bakışta eğlenceli görünseler de, aslında çok derin bir hüzne sahipler bence.

Dünyada ilk defa eksiksiz olarak sergilenen bu koleksiyonu kaçırmayın derim ben.

Bu Kalp Seni Unutur mu? bitmemeli!

Bu diziyi sevenler, izleyenler bir kampanya açmalı bence, dizilerine sahip çıkmalılar.

12 Eylül post sendromu hâlâ yaşıyor çünkü; insanlar belleklerinden bu acıyı bütünüyle kazıyıp atmak istiyorlar adeta; 12 Eylül mezalimi ruhlarını rahatsız ediyor zira.

Yeni kuşaklar bile hissediyor bu durumu bence.

Bu Kalp Seni Unutur mu? bir tv dizisinin ötesine geçti; yakın tarihimizin acı bir döneminin vicdanımızdan da uzaklaştırılmasını engelleyen bir güç oldu.

Bu Kalp Seni Unutur mu? yayından kaldırılmamalı ve seyirciyi 12 Eylül'le sonuna kadar yüzleştirmelidir bence. Bu aynı zamanda, hâlâ 12 Eylül zihniyetine sahip kişi, kurum ve kuruluşların da net bir biçimde su yüzüne çıkmalarını sağlayacaktır bana göre.

Yüzleşme, insani bir edimdir aslında.

Bu Kalp Seni Unutur mu? dizisinin taşıdığı mesaj, eleştiren, sorgulayan çağdaş insanın, duyarlı seyircinin kabul edeceği ve üzerine varıp hesaplaşacağı bir mesajdır; gelecekteki muhtemel faşizm tehditlerine karşı, sonuna kadar desteklenmesi gereken bir dizidir aynı zamanda.

Ama ne yazık ki, beklenen reytingi alamadığı iddiasıyla yayından kaldırılma tehlikesiyle karşı karşıya şimdi. İzlenme raporlarını oluşturan ölçümler ne kadar sağlıklı ve objektiftir bilmem.. ama benim çevremde bu dizinin tutkunu olan çok sayıda insan var.

Dizinin yayınını sürdürmesini isteyen seyirciler, sosyal medyada örgütlenip, dizilerini geri almak için bir kampanya açmalı ve yayın kuruluşuna (Show Tv) dizinin devamı için baskı yapmalı derim ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önce kendi danışmanları korumuyor Deniz Seki'yi!

Telesiyej 22.02.2010

NLP denilen Anglosakson usulü formasyon koçluğu zirvalığının, bazen bana bir neşe kaynağı teşkil ettiğini itiraf etmeliyim; birkaç haftalık kurs karşılığı olayı kapmış uzmanların röportajlarına filan rastladım mı gazetelerde; hele bir de fiyakalı fotoğrafları varsa ilaveten (fotoğrafları, o pek pozör halleri filan önemli işaretler taşır, benden söylemesi), tadından yenmez. Onların her konuda fikir sahibi olabilme özgürlüklerine bayılırım; konuştukça kendi seslerinin şehvetine mi kapılırlar ne, coştukça coşar, kaynayıp taşarlar.

Konu sıkıntısı çekilen haftalarda, röportajcılar için belli ki bulunmaz nimettir NLP uzmanları. Onların anlattıklarından pek şakırtılı başlıklar çıkar çünkü. Her oltaya müsait duruşları röportajcılar da galeyana getirir bir nevi, sorar dururlar ünlülerin hal ve gidişlerini; onlar da uzman ya, anlatırlar işte.. şu şarkıcı inişte, öbürü çıkışta.. şu köşe yazarının durumunu iyi görmüyorum; bir ameliyat geçirdi, narkoz aldı, asabiyeti ondan.. tarzı atıp tutarlar bol keseden. Hiç kimse bu konuda ehliyet sormuyor ya nasıl olsa.. akıllarına geleni döker saçarlar ortaya. En güzeli, konuşup konuşup nihayetinde, "Benim söylediğim her şey yanlış olabilir. İnanıp, inanmamak size kalmış" deyip, sıyrılıvermeleridir. Buraya kadar zararsız ve –sinirleriniz sağlamsa- eğlencelidir de hatta. Ama insanoğlu gariptir, konuştukça açılır, açıldıkça kendine güveni artar ve bazen iş çığırından çıkıverir.

Ve artık o kadar eğlenceli görünmez anlatılanlar.

NLP uzmanı Cengiz Eren, müşterisi Deniz Seki için; "Onun kendini koruyabilme kabiliyeti yok!" demiş.

Hoppala!

Bu nasıl bir uzman-müşteri ilişkisi yavru?

Tüm profesyonel formasyon eğitimlerinde (ehliyetli, ehliyetsiz) müşterinin (kişi ya da grup) tesbit edilen zaafı (doğru ya da yanlış) kamuya açıklanmaz diye biliriz biz. Bu bir ana etik kuraldır. Bırakın kamuyu, eğitim alan kişinin yakın çevresine bile sızdırılmaz elde edilen veriler.

Gerçek profesyonel bir uzman, müşterisi hakkında röportaj da vermez mesela. Bu konuda mahremiyet vardır zira ve sıkı sıkıya korunur. Yani Deniz Seki olayındaki gibi, müşterinin (doğru mu değil mi bilmediğimiz) zaafı ortalığa dökülüp saçılmaz. Bir süredir Deniz Seki ile çalıştığını, ona danışmanlık yaptığını söyleyen NLP uzmanı Cengiz Eren'in, "Deniz Seki'nin kendini koruyabilme kabiliyeti yok" demesi bana kalırsa bir skandaldır aslında. Ve aynı zamanda Deniz Seki'nin ününden, starlığından rol çalmaktır bir bakıma. Ayrıca Cengiz Eren'in müşterisiyle ilgili bize verdiği olumsuz bilgilere bir göz atalım: *"Deniz Seki, alkollü araba kullandığı için ehliyetine el konulmuş. Kendini koruyabilme kabiliyetinden yoksunmuş. Acı çekmezse beste yapamazmış." Kendisini değersiz görüyormuş. Yanlış sevgi yatırımı yaparsa beste yapamayacaktı.* (Yanlış sevgi yatırımı da ne ola ki?)

NLP uzmanının değerlendirmeleri de ayrı bir âlem; mesela, Deniz Seki'nin yedi yıl yatılı okulda okumasıyla ilgili şöyle diyor: *"Yatılı okula çok küçük yaşlarda başlayan çocuklarda yalnızlık ve terk edilmişlik duygusu farkında olmadan geliyor."* Oysa Batı'yı Batı yapan burjuva değerlerinin içinde, **yatılı öğrenim**, önemli bir eğitim modelidir; çocuğun ve gencin birey olarak ayakta durmasını, hayatın zorluklarına direnmesini, dayanışma ve paylaşma güdülerinin artmasını, bilimsel, pedagojik bir disiplin edinmesini sağlamak için özellikle tercih edilir.

Geçen gün de yazmıştım, Deniz Seki erken ve yanlış bir çıkış yaptı sevgililer günü röportajlarıyla. Ve danışmanının röportajı sayesinde de afişe olmaya devam ediyor.

Ne diyelim.. şansı açık olsun.

Nazlı Ilıcak, sakın bir demokrasi amazonu gibi tartışıyor

Onun enerjisine ve zarafetine hayran olmamak elde değil.

Benim yorgun argın sürünerek yatağa girdiğim gecenin geç saatlerinde, bakıyorum ki Nazlı Ilıcak televizyonda bir alay statükocuya laf anlatmaya çalışıyor yılmadan.

Bazen ona haftada birkaç kez rastlıyorum, geç saatlere kadar süren tartışma programlarında. Konukların birçoğu yorgun ve yarı uykulu görünürken, o hep diri ve eğlenceli; şık ve zarif.. biraz da dalgacı.

Onun katıldığı programları izlemekten hoşlanıyorum, dalgacı hali en sıkıcı tartışmaları bile izlenir kılıyor. Sıkışınca sözü yuvarlayan, konuyu karambole getirmeye çalışan erkek makulesiyle ince bir mizahla dalga geçiyor.

Geçenlerde yine gecenin geç saatindeki bir tartışma programında, demokrasi amazonu gibi –ama **sakın bir amazon-** tartışırken rastladım Nazlı Ilıcak’a.

Onun en önemli özelliklerinden biri de Türkiye’nin siyasi tarihini objektif kriterlere göre değerlendirmesi; bilgiye ve belgeye dayalı konuşuyor hep. Söyleminin ana argümanını olgulara dayandırıyor. Örneğin Ergenekon sürecindeki bulguları (doküman ve silahlar) analiz ederken ve yorumunu yaparken, tartışmaların sağduyulu tarafı oluyor hep.

Nazlı Ilıcak’ın **duruşu**, çağdaş ve modern bir edaya sahip; söze gerektiği yerde giriyor ve meramını anlatır anlatmaz da susuyor; onun sertleştiği tek bir **an** var; o da, erkek konukların endazeyi kaçırıp, bir kadın konuğa gerekli nezaketi göstermediklerinde çıkıyor ortaya; o zaman da gerçek bir amazon gibi davranıyor ve gerekeni yapıyor.

Demokrasi konusunda çok hassas; Türkiye’nin gerçek bir demokrasiye kavuşması için kendi payına mücadele veriyor; gece geç saatlere kadar tv kanallarındaki tartışma programlarına katılıp, çoğunluğu statükodan yana, devletçi, ulusalcı, zor anlayan, sabit fikirli bir sürü erkekle savaştırmak zorunda kalıyor.

Ona bu yüzden hayranlık duyuyorum işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2010 Avrupa Kültür Başkenti tanıtımındaki yasak savma halleri!

Telesiyej 23.02.2010

Yazık!

Türkiye, tarihinin en büyük uluslararası **algı** operasyonunu heba etmek üzere.

İstanbul, evrensel bir tanıtım operasyonu için yeryüzünün en önemli ve zengin kaynaklarına sahip oysa: kültür, inanç, sanat, doğa, ticaret, hedonizm ve estetik bütünlüğü içinde bu kentten daha önemli bir örnek var mı?

İstanbul, doğru dürüst bilimsel ve yaratıcı bir **algı** operasyonuyla, kendisinin yanı sıra Türkiye'yi de, dünya insanına çok farklı bir biçimde algılayabilir ve Anadolu'nun tanınmasında da bir lokomotif olabilir bence.

şu ana kadar olup bitenlere ve olup biteceklere bakınca; bu çapta bir **algı** operasyonu için, İstanbul 2010 AKB Ajansı'nın vizyonu ve misyonu, her şeyden önce entelektüel sermaye olarak müsait mi acaba diye düşünüyor insan.

Bu ekip, **tanıtımdaki algıyı** nasıl algılıyor mesela?

İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti olması hususunda kime ne geçti bugüne kadar, kim ne anladı bundan?

Özel durumlarda hep aynı şeyleri yaparız; Avrupa'da ve Türkiye'de pek manalı gösteriler düzenleriz; bu gösterilerde analizsiz **sentez** durumları sergileriz –rneğin Avrupa Kültür Başkenti tanıtımı kapsamında **Anadolu Ateşi**'nin yapacağı gibi-.

Avrupa Birliği lkelerinin başkentlerinde billboardlarda var oluruz, otobüsleri giydiririz, televizyonlarda bir miktar tanıtım spotları yayınlatırız, birkaç sergi dolaştırırız, paneller düzenleriz, İstanbul'un sağını solunu düzeltiriz, yeni müzeler aarız filan.. yine bu düzeyde ele alınıyorsa bu büyük hedef, kalıcı ve evrensel **algı** fırsatını kaçırmış oluruz demektir. Bu mevcutla ancak bir yasak savma oyunu oynanabilir çünkü.

Algının çıtasını çok daha yukarılara çekmek gerekir bence; Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması, bu büyük **algı** operasyonunun içinde ve nlerde olması gerekirdi. Avrupa kamuoyu, İstanbul'un Ortodoksluğun merkezi olduğunu bu şekilde öğrenebilirdi mesela. Bu bilgi; Avrupa Hıristiyan uygarlığının temellerinin de şimdiki adıyla İstanbul'da atıldığını ğretebilirdi Avrupalılara. Pagan Doğu Roma'dan, semavi Hıristiyan inancına – İznik'teki resmî onaydan sonra- bu kentte geçildiğini **algılayabilirdi** Avrupa. Aynı şekilde bu kentte Hıristiyan Ortodoks Patrikliği'yle İslam Halifeliği'nin birlikte yaşayabildiğini **algılayabilirdi**.

Dünyanın  büyük imparatorluğuna (Doğu Roma, Bizans, Osmanlı) başkentlik etmiş İstanbul'u, Avrupa'ya, Avrupalıya **algılatmak**, **algılayabilmek**, aslında birçok ezberi de bozardı.

İstanbul, önemli evrensel kararların alındığı bir merkezdir aynı zamanda. Örneğin tarihi içinde Yahudiliğin bir bakıma ayakta kalmasını, mutluluğunu sağlayan bir bilge kenttir; Batı'da, Avrupa'da bu yönüyle de algılatılması

gerekmez mi?

Avrupa'yı bir dönem adeta sallayan bir moda vardır ayrıca: Turquerie; Avrupalı zevk sahibi insanlar bu dönem içinde Osmanlı-Türk gibi giyinmeye başlamışlar, onlar gibi ortamlarda, dekorlar içinde oturmuşlar, yaşama sanatlarını İstanbul'un ruhuna uydurmuşlardır.

İstanbul'u bir de bu zenginliğiyle Avrupa'ya tanıtmamız iyi olmaz mı; İstanbul, kendi tarihi içinde bir **sentez estetik** yaratarak evrensel bir inceliğe ulaşmıştır çünkü.

İstanbul'u sadece bir kültür başkenti olarak değil, bir Avrupa başkenti olarak algılatmaktır esas olan; yani kent kavramını aşan bir merkezilik söz konusu edilmelidir İstanbul için; aslında geçmişte de, günümüzde de ışığın yükseldiği bir merkez olarak sunulmalıdır.

İstanbul, 2010 Avrupa Kültür Başkenti olarak, dış dünyaya –aynı zamanda bize de- bu ana kavram çerçevesinde algılatılsa keşke.

Semih Kaplanoğlu'na tebrikler ve...

Hatırlıyorum da.. Semih Kaplanoğlu'nun *Yumurta* filmi 2008'de, sekiz dalda SİYAD ödülleri topladığında, jüri topa tutulmuştu; "Nasıl olur da sadece 34 bin kişinin izlediği *Yumurta* bu kadar ödül alır? SİYAD popüler filmleri dışlıyor, sinema yazarları entelektüel lobiciler" filan gibi pek değerli ve tutarlı görüşler ileri sürülmüştü.

Semih Kaplanoğlu'nun filminin ödül almasına karşı çıkanlar sinema eleştirmenlerinden çok, medyanın her konuda uzman olan köşe yazarlarıydı.

Mesela Hıncal Uluç; *"Bir yağın yeni yetme oturmuş kendi kendilerine mastürbasyon yapıyor. Yeni yetme eleştirmenin ancak uzun yıllarla yenebildiği bir kompleksi vardır: 'Halkın sevgisini alkışlarsam nerede kalır benim eleştirmenliğim. Onların beğenmediğini seçmeliyim ki farkım ortaya çıksın' Bu kafayla verilince oylar bu yılın efsane filmleri 'Mutluluk', 'Kabadayı', 'Beyaz Melek'in yüzüne bakılmaz. Kimsenin görmediği bir film ödülleri alır gider. SİYAD'a saygım bitmiştir"* demişti.

O yıl *Mutluluk* filmiyle SİYAD ödülleri aday olan yönetmen Abdullah Oğuz da: *"Sahnelerinde iki üç dakika süren durağanlık olan bir filmin kurgusuna nasıl ödül verilir? Anlaşılan Semih Kaplanoğlu, SİYAD'dan ödül almanın şifresini çözmüş, SİYAD'a film yapıyor"* demişti. Bir yönetmenin, ödül alan –bir başka yönetmenin- filmi için yaptığı bu nezih açıklama zihnime yer etmiştir, o gün bugün unutmam! (İnternette dolaşırsanız, bu örneklerin uzayıp gittiğini görürsünüz.)

Semih Kaplanoğlu'nun *Yumurta* ile başlayıp *Süt*'le devam ettiği Yusuf üçlemesinin son filmi *Bal*, dünyanın en prestijli festivallerinden Berlin Film Festivali'nde büyük ödül olan Altın Ayı'yı kazandı. Ayrıca Ekümenik Jüri Ödülü de *Bal*'a verildi.

Medya.. medyanın her konudan çıktığını düşünen köşe yazarları fena halde çuvalladı şimdi.

Semih Kaplanoğlu'nun, sinemanın evrensel değerlerine uygun filmler üreten bir yönetmen olduğu, dünyanın en prestijli film festivallerinden birinde kanıtlandı artık.

E, ne olacak şimdi?

Okuru/seyirciyi formatlayan, sinemanın nasıl olması gerektiği üzerine ahkâm kesen, hatta fetva veren bu köşecilerin, sahip oldukları değer kriterleri üzerine oluşturdıkları kültür sanat algılamalarını değiştirmeleri gerekmiyor mu artık?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star'ın yeni dizisi 'Cümbür Cemaat', komedi mi, komiklik mi

Telesiyej 24.02.2010

Yeni bir komedi dizisi başlıyor dediler mi, ben benden gidiyorum, ne yalan!

Bir sıkıntı kaplıyor içimi, check-up sonuçlarımı öğrenmek üzere doktora gitmiş gibi hissediyorum kendimi, elim ayağım buz kesiyor.. bir nevi kader kurbanı olduğumu hissediyor da olabilirim.. ya da annemin, birlikte sofraya oturmamızı istediği misafirleriyle kızcıklar oldu mu, selemelere doldu mu tarzı içten sohbetlerle bir akşam geçirmek zorundaymışım gibi.. ya da hepsi birden! Abartıyor görünebilirim ama bütün bu etkinlikler her bünyede farklı tepki verir neticede; ben kendi bünyemi bilir, onu söylerim yeri geldiğinde. Yeni bir komedi dizisi başlıyor dediler mi, ben benden gider, bir daha da geri gelir mi gelmez mi, gelirse ne sürede gelir bilmem! Bildiğim bir şey varsa o da bizim komedilerin çoğunlukla eğlendirmekten çok, hüznlendirdiğidir beni.

E seyretmesem de olmaz.. neticede burası bir televizyon eleştiri köşesi hesapta! Ben, yeni komedi dizilerini (de) yazmakla mükellefim bu yüzden.

Ama yeni komedi dizileri bende yarattıkları hasarı tedavi etmekle mükellef değiller, o da ayrı!

Her yeni komedi dizisini seyrederken aynı şeyi düşünüyorum; bir komedi dizisi neden yapılır? Komedi dizileri konusunda kimse elimize su dökemez diye düşündüğümüzden mi? Yeni bir *Avrupa Yakası* yakalarız da âbâd oluruz diye hayal kurduğumuzdan mı? Tutarsa, kırıp geçirir ortalığı diye mi?

Hiçbiri değil belki de.. belki diziyi yaptıranların da bir ümidi yok zaten, bir nevi dolgu malzemesi gibi düşünüyor olabilirler.. zaten yeni başlayan vasat bir komedi dizisi neden *Ezel*'in karşısında yayınlanır ki?

Televizyonda komedi işi bize zor geliyor, bu belli artık!

Televizyon kanalları, komedi dizilerinin sosyal, siyasal mizah içermesine sıcak bakmıyorlar çünkü çoğunlukla. Öyle olunca da komedi dizilerinde sadece güldürmek amaçlanıyor; oysa bizim komedi geleneğimizde güldürürken iğnelemek vardır aynı zamanda. Ortaoyununu, tuluat tiyatrosu kültürünü benimsemiş bir toplumun seyircisi boşu boşuna gülmez. Mizah, esastır zira bizde; seyirci, komediyle komikliği birbirinden ayırır nihayetinde.

Star Tv'nin pazartesi akşamları 20.00'de yayınlanan yeni komedi dizisi *Cümbür Cemaat*, bir iki tiplmesi ve yer yer parlak diyalogları dışında hiçbir yeniliğe sahip olmayan; vasat, çoğunlukla zorlama komikliklerle bezenmiş bir dizi ne yazık ki.

Cümbür Cemaat'teki tek iyi şey Rahime rolündeki **Nihal Yalçın**.

Nihal Yalçın mükemmel bir komedi oyuncusu; hiç abartmadan, köşeli oynamadan, komiklik yapmadan **komedileştiriyor** karakteri. Ben senaristlerin yerinde olsam, Nihal Yalçın ve Gülden Avşaroğlu'nu öne çıkarırım. Gülden Avşaroğlu da, hem çok sempatik, hem de iyi yönetilirse, onun iyi bir komedi oyuncusu olabileceğini düşünüyorum.

Tür olarak bir komedi dizisi *Cümbür Cemaat*, ama varlık olarak komedi değil bence.. müsamereden hallice şimdilik.

Yine de yolu açık olsun.

Bu Kalp Seni Unutur mu? Ve bilinçli seyirciden mail!

Show Tv, *Bu Kalp Seni Unutur mu?* dizisine devam etme kararı almış. Pazartesi günü öğle saatlerinde medyaya duyurdu. Haberi Medyatava'da okudum; "Açıklama Show Tv'den geldi" diyordu.

Kanal yönetimi açıklama yapmış: "*Son günlerde izleyici ve basın nezdinde dizinin biteceği yönünde endişeler oluşmuştu. Bu bağlamda; yapımçı firma ile Show TV yönetimi bir durum değerlendirmesi yaparak, yayına girdiği ilk günden beri inançla ve cesaretle sahiplendikleri Bu Kalp Seni Unutur mu? dizisinin Show Tv ekranlarında devam etmesi yönünde karar aldı*" demiş. Ama tabii kanalın, prodüksiyondan yüzde yirmi beş indirim yapılmasını istediğini belirtmemiş basın bülteninde. Aslında açıklamanın medyaya iletildiği saatlerde dizinin devam edip etmeyeceği henüz tam olarak netlik kazanmamıştı. Yapım şirketi, oyuncularla görüşme halindeydi çünkü. Bir kısmı kabul etmişti teklif edilen indirimi. Ama başrol oyuncularıyla görüşmeler devam ediyordu. Bu yazının yazıldığı saatlerde daha belli olmamıştı; umarım anlaşma sağlanır, seyirci dizisine kavuşur. İzlenme raporları ne diyor bilmem ama seyircinin, hiç değilse *Taraf* okurlarının bir kısmının bu dizinin devamını istediğini biliyorum. Telesiyej'de geçen hafta yayımlanan ***Bu Kalp Seni Unutur mu? bitmemeli!*** başlıklı yazı, seyirciden epey destek maili aldı çünkü. Hepsini burada yayımlamam mümkün değil, ama bilinçli seyirci Pınar Şenel'in, dizinin kalkmaması için RTÜK'e başvurmak istediği ilginç mailini yayımlamak istiyorum.

"Sevgili Telesiyej,

Her gün ilgiyle okuduğumuz başarılı yazılarınız kadar, Bu Kalp Seni Unutur mu? için yaptığınız yayınlar da çok

iyi oldu. Ben inanmıyorum Bu Kalp Seni Unutur mu? dizisinin izlenme oranının düşük olduğuna. Yüксеlecek dalgayı önlemek için öyle söylüyorlardır. Malum, hepimize ezber ettirdiler reyting deyince, ötesine yol olmadığını. Ben RTÜK'e yazmanın ilkin ironik, sonra doğrudan işlevsel olabileceğini düşünüyorum. Hep bir şeylerin kaldırılması için ya da sansür için mi başvurulacak RTÜK'e? Bu da pekâlâ bir başvuru konusudur. Bu tür yapımların, öyküsü tamamlanmadan bir anda bitirilmesi izleyiciye saygısızlıktır. Nasıl radyoda "Arkası Yarın"ın sonu gelmeden yayından kaldırılacağına kimse ihtimal vermezse; televizyon yayınlarında da aynı disiplin söz konusu olmalıdır. İzlenme oranı verilerine göre yayın politikası belirlemek, sayısı sınırlı bile olsa bir grup izleyicinin hakkını ihlal etmektir. O programı her yayın gününde bekleyen izleyicinin seyir hakkına saygı, demokrasinin tanımı gibidir: Azınlığın hakkını çoğunluk kadar korumak.

Dizinin yayına devamı sağlanırsa, bu bir tür emsal olursa, diğer dizileri de öyle reyting falan diye bir anda kaldıramaz olur belki kanallar.

Dostlukla. Pınar Şenel"

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğa ve hayvan hakları aktivisti Tarkan örnek alınmalı!

Telesiyej 25.02.2010

Hayvanlar özgürleşmeden, insanların özgürleşemeyeceğine inananlardanım.

İnsan, kendisi için etik üretirken; doğayla ilgili, hayvanla ilgili etik üretmeyi bilinçli olarak bir kenara bırakmıştır, bunu da bilirim.

Oysa etik bir bütündür.

Bu yüzden de, insanın hayvanlar üzerindeki egemenliğini; türçülüğünü, yani insanın diğer bütün canlı türleri üzerinde ayrıcalığa sahip biricik tür olduğunu reddedecek, buna karşı çıkacak bir etiğin savunucularına saygı duyarım.

Bir insanı değerlendirmek için uygulanacak altın ölçü, onun doğaya ve sokak hayvanlarına yaklaşımını izlemektir bence.

Zalimlikten uzak yaşamak, her şeyden önce insan karşısındaki savunmasız hayvanların özgürlüğüne ve eşitliğine saygı duymakla başlar bana göre.

Bu uğurda savaşanları; hayvanları, insanların mezaliminden kurtarmak için çalışanları dikkatle izlerim.

PETA ile uluslararası boyutta bir hayvan hakları kampanyasına başlayan Tarkan'ın doğa ve hayvan hakları aktivistliğine saygı duyuyorum; Tarkan, düşüncüyü ve niyeti eyleme geçirdi çünkü.

Doğaya ve hayvanlara duyarlı olduğunu söyleyen birçok ünlü var; ama birçoğu için magazinел söylemden öteye gitmiyor bu.

Tarkan, Doğa Derneği'nin **Hasankeyf Yok Olmasın** projesine destek verdikten sonra tekrar eyleme geçti; onun, doğaya ve sokak hayvanlarına olan merhameti gerçek çünkü.

Buna tesadüfen tanık oldum, hem de iki defa.

Yıllar önce bir arkadaşım, sokakta sağanak yağmur altında kımıldamadan yatan yaşlı ve hasta bir sokak köpeğine rastlamıştı. Hayvanı arabasına alıp, tedavi ettirmeyi denedi ama, veteriner: "Bu köpek yaşamaz, aldığınız yere bırakın" deyince, ne yapacağını bilemeyip, bir arkadaşı aracılığıyla ulaştığı Tarkan'dan yardım istemişti.

Tarkan, hemen arabasını yollayıp, yaşlı ve bitkin köpeği aldırıp tedavi ettirdi. Sonra da, Polonezköy'deki çiftliğine aldı onu; yaşlı hayvanın, Tarkan'la üç dört yıl daha mutlu ve sağlıklı yaşadığını arkadaşşımdan öğrenmiştim.

Yine aynı hayvansever arkadaşım, iki üç yıl kadar önce Kuruçeşme Parkı'nda kötü durumda bir yavru köpek bulmuş, utana sıkıla yine aynı arkadaşı aracılığıyla Tarkan'a haber iletmişti. Tarkan o yavru köpeği de –hiç tereddütsüz- çiftliğine aldı. Şimdi PETA için verdiği röportajlarda yer alan fotoğraftaki köpeklerden biri o işte; bir zamanlar Kuruçeşme Parkı'nda açlıktan ve soğuktan tir tir titrerken bulunup, Tarkan'ın Carmella adını verdiği yavru köpek.

İnsanla doğa arasında, insanla hayvanlar arasında bir **ortak hak** olduğu –olması gerektiği- konusunda radikal bir algıya kavuşmamız gerekiyor artık.

Aktivist Tarkan'ın bir nebze de olsa bu oluşuma katkı sağladığını düşünüyorum.

Keşke diğer ünlüler de Tarkan kadar cesur olsalar.

Müjde! Hülya Avşar şimdi de kanaat önderi oldu!

E çok normal.

Geçen yıl da felsefe yazarı olmuştu ya.

Aferin bak! Azmetti Hülyamız; önce **kaliteli düşündü**, filozof oldu.

Sonra da, gelsin kanaat önderliği.

Her şey sırayla.. sonra da TBMM muhtemelen!

Siz de olursunuz, olabilirsiniz yani.. yeter ki isteyin, yeter ki siz de onun gibi **kaliteli düşünün!**

Twitter'daki sayfasında: "Bugün itibariyle Habertürk'teki programımda her gün 5 dakika farklı yorumlar yapıcam, sonra konuk alıcam. Bugün Tayyip Erdoğan'ı yorumladım, tepki alacağımı biliyorum ama düşüncelerimi yansıtmak istiyorum," diyor.

Hülya Avşar, pazartesi akşamı yayınlanan programında toplumu sağlığına kavuşturacak mesajlar, yorumlar, fikirler arz etmeye başladı.

Artık her programından önce beş dakika günün olaylarını yorumlayacak.

İlk seansta ana mesaj: "**Sevgili Başbakanımız**" dı.

Ne de olsa Osmanlı'nın torunlarıyız tabii; Osmanlı edebiyatında adetten olan; padişaha, sadrazama **medhiye** düzme geleneğinin mirasçısıyız; eh kimi reddeder bu mirası, kimi de –Hülya gibi- bütün hücreleriyle benimser.

Bir kanaat önderi olarak kamuya verilen mesaj her şeyden önce tarafsızlık gerektirir yavru. Bu tip yorumlar kamu adına yapılan yorumlardır çünkü; objektiflik içermelidir. Ve mesajın ciddiye alınması için de bu işe kalkışanın ciddiye alınması gerekir tabii.

Kamu dinler dinlemesine de.. bıyık altından güler de aynı zamanda.

Felsefe tutmadı, kanaat önderliğine geçelim durumlarını fena halde mimler mesela.

Bu da tutmazsa ne olacak peki?

Bence sıra TBMM'de artık...

Hülya'nın bu kılıktan kılığa girmeleri –ama hepsi de entelektüel kılıklar- Saadettin Bey'in arzusu mudur acaba? Hayır, hepsi de onun döneminde filizlendi de.. hani ne bileyim.. Saadettin Bey, belki sözünün ağırlığı olan, konuştu mu düşündüren, biraz filozof, biraz kanaat önderi bir hanımefendiyi yakıştırıyor ancak kendine?

Ben şahsen, felsefesiz halini Hülya Avşar'a daha çok yakıştırıyordum; sade ve dalgacı halini.. başına boynuzları takıp, kıkırdayarak çıktığı Hülya Avşar Show zamanlarını.. böyle kendini bir **düşünen** olarak kabul ettireyim diye çırpınmaları filan hiç olmuyor.

Ali (Saydam) Hocam, bu konuda size daha önce de (17 ekim) ricacı olmuştum aslında. O zamanlar konu felsefeydi, hatırlasanız.. *Hülyamızın bu tarz önünü ardını düşünmeden konuşmaları, bu ağzım var konuşurum halleri, 45'inden sonra yakışmıyor hiç kimseye Ali Hocam, demiştim. Siz tanırırsınız kendisini, bir konuşsanız da, olur olmaz aklına her geleni döküp saçmasa gündemin ortasına. Yazıktır, o da kolay gelmedi bu yaşlara, bu göl manzaralı evlere, demiştim ama, yeteri kadar dikkatinizi çekememişim demek.*

Medya, Tarkan olayında masumiyet karinesini çiğnedi, doğru olmayan ifade bilgilerini sonuna kadar sömürdü!

Telesiyej 04.03.2010

Medya, okurunu böyle **beslemeye** alıştı çünkü.

Kullanacağı, kullanıp da **ballandıracağı** bir kaynak olmayınca ortada, kendisini o kaynağın yerine geçiriyor medya. Ve **olmayan** o **kaynak**tan beklediği söylemi kendisi üretmeye başlıyor.

İsteddiği gibi yazıyor!

Okurunu ve seyircisini böyle **beslenmeye** alıştırdı nicedir. Aslında insan haklarına karşı işlenmiş bir suçtur bu; yalanın da ötesine geçiliyor çünkü artık.

Medya, narkotiğin yürüttüğü bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan Tarkan'ın polise verdiği ifadede asla yer almayan sözleri söylemiş gibi spekülasyon yaptı.

Bir tür dezenformasyon yaşandı.

Gerçek yerine, gerçek üretildi!

Bunu kim başlattı bilinmiyor! Tarkan'ın bağımlı olduğunu itiraf ettiğine, tedavi olmak istediğine dair bilgileri kim yaydı, bilinmiyor.

Bu yanlış, ama medyanın her zaman çok sevdiği –bilinen-, dilediği gibi sömürebileceği sansasyonel bilgiler habere dönüştürüldü böylece.

Medyanın bu **ahlakçılığı**, kendi mesleki zayıflığını örtmekten başka bir şey değildi aslında. Bu olayla **haber**, evrensel anlamını bir kez daha kaybetti böylece; haber merkezleri, fiction merkezlerine dönüştü. Herkes dilediği gibi yorumladı bu haberleri. Kimileri, psikologları programına konuk etti; Tarkan'ın bağımlı olduğuna dair elinde hiçbir kanıt ya da açıklama olmadığı halde, **Tarkan Nasıl Kurtulur?** diye program yapıp nemalandı, kimi de Tarkan'ın bağımlılığının gençler üzerindeki etkisi hakkında programlar yaptı, ahkam kesti.

Aslında hepsi de Tarkan'ın ününden ve markasından yararlandı, bunu sonuna kadar sömürdü.

Oysa Tarkan'ın avukatının açıklamasına göre; medyada yer alan ifadelerin tamamı yalandı.

Tarkan'ın üzerinde ve evinde kokain bulunmamıştı.

Tarkan, herhangi bir uyuşturucunun bağımlısı değildi. Bu yüzden de pişmanım, tedavi olmak istiyorum dememişti.

Ayrıca, bazı haberlerde ima edildiği gibi torbacılar diye ifade edilen hiç kimseyle de ilişkisi yoktu. Torbacıların

defterinde adı da geçmiyordu zaten. Ses kayıtları da yoktu, dolayısıyla herhangi bir satıcıya “rahatlat beni abi” (Bizim gazetede ki haberin başlığında da olduğu gibi) dediği doğru değildi.

Ve şoförüyle ilgili hiçbir suç duyurusunda da bulunmamıştı.

Önceki akşam NTV’nin Canlı Gaste programında Can Dündar’la konuşan avukat Yunus Egemenoglu, şimdiye kadar soruşturmanın gizliliğine duydukları saygı nedeniyle sessiz kaldıklarını ama Tarkan’ın bağımlılığına dair yayınlar devam ettiği için açıklama yapmak zorunda olduğunu ifade etti: “Bağımlı olduğu haberleri ısrarla devam ediyor. Bağımlılık ve depolanması söz konusu değil. Bu haberlerin devam etmesi insanın canını acıtıyor. Serbest bırakılmasına rağmen böyle olması tek kelime ile linçtir. Çok ciddi anlamda üzüntü ve hayret içindeyiz. Herkes biliyor ki; yasalar nettir ve soruşturma gizlidir. Gizlilik kararı var. Savunma hakkı kutsaldır ve bunu engelleyecek her türlü hareket, bilgi, belge; doğru olsa bile –ki değildir- suçtur. Biz de gerçeklerin öğrenilmesi taraftarıyız. Yargı sonucunun beklenmesi konusunda hassas davranılmasını istiyoruz. Yargıya saygı için sustuk, bekledik ama biz aynısını göremedik” dedi.

Can Dündar’ın, “Basında yer alan bilgiler nereden sızmış olabilir” sorusuna ise avukat Yunus Egemenoglu, “Emniyet’ten bilgi sızdırma yok. Haberlerin hepsi yalan. Biri doğru olsa nereden sızdırıldı diyeceğiz, araştıracağız, ama öyle değil. Medyanın neden böyle davrandığını bilemiyorum ama bildiğim şey; mahkemece hüküm verilene kadar kişiler suçsuzdur. İnsan haklarının en temel öğelerinden biri masumiyettir. Hukuk herkese bir gün lazım olacak” şeklinde konuştu.

Gerçek kutsaldır arkadaşlar, ben bunu bilir bunu söylerim!

Show Tv yine fikir değiştirdi: Bu Kalp Seni Unutur mu? bitti

Show Tv, on gün önce *Bu kalp Seni Unutur mu?* adlı diziye devam etme kararı almıştı ama yine fikir değiştirdi; bugüne kadar yayınladığı en manalı diziye devam etme cesaretini gösteremedi; yakın tarihin resmî olarak unutturulmaya çalışılan; silahlı, işkenceli, idamlı bir dönemini anlatan; yaşananların o dönemin kuşağının belleklerinde yeniden tazelenmesi, yeni kuşağın da olup bitenlerden haberdar edilmesi ve hatta belleğine kazınması için son derece faydalı bir girişim olan *Bu Kalp Seni Unutur mu?* dizisi tamamen bitti böylece.

Çok yazık oldu!

Taraf okurları devam etmesini çok istiyordu, diziyi destekleyen sayısız mail almıştım. *Bu Kalp Seni Unutur mu?* önemli bir diziydi çünkü. 12 Eylül **militerliğinin** sivil hayata olan zorbalığının ruhunu oldukça başarılı bir biçimde ortaya koyuyordu; daha ilk bölümünden itibaren –özellikle biçimsel olarak- iyi işlenen, zanaatı titiz bir dizi olduğunun işaretlerini vermişti.

Dizinin oyuncularını, **yeter ki dizi devam etsin** diye Show Tv’nin indirim talebine de evet demişti oysa.

Show Tv buna rağmen, parayı ödeyemiyoruz, barter anlaşmalarını yenileyemiyoruz diyerek salı gecesi Asis yapımı diziye devam etmeyeceklerini bildirdi.

Daha önce ilan edilmesine rağmen, salı akşamı dizinin yerinde *Recep İvedik 2*'nin yayınlanmasından belliydi aslında yine bir sorun olduğu.

Haberi dün öğleden sonra geldi: *Bu Kalp Seni Unutur mu?* **bu kez kesin olarak bitti** dendi.

Gerek başarılı dramaturjik çalışmasıyla, gerek titizlikle yaratılan dönem ambiyansıya, gerek özenli dekor-kostüm çalışması ve ışık uygulamasıyla, gerekse oyuncu yönetimi ve oyuncuların yüksek performansıyla nadir yapımlardandı *Bu Kalp Seni Unutur mu?*

Her ne kadar kanalın istediği reytinge ulaşamadıysa da, bence tv dizi tarihi içindeki en unutulmaz yapımlardan biri olacaktır.

Emeği geçen herkesi kutlarım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gazeteci Ayse Arman'ın, Dayanılmaz Hadsizliği...

Telesiyej 08.03.2010

Biri, bir baskası için "Yazdiklari çok güzel ama insan olarak bes para etmez" dese digerine.

Digeri de, "siz, insan olarak epey para edeceğinize inaniyorsunuz belki ama, yazdiklarnızın hiçbir değeri yok" dese mesela?

Siz hangisi olmak istersiniz, çok güzel yazan ama diger tarafından değersiz bulunan biri mi?

Yoksa yazdiklarnın hiçbir değeri olmayan ama besbelli ki kendini değerli bulan öbürünün yerinde olmak mi ilginizi çeker?

Sahsen ben, güzel yazan ve diger tarafından insan olarak değersiz bulunanın yerinde olmak isterim. Güzel yazanın gizli bir hazinesi vardır çünkü; her zaman, her şartta güzel yazar ve bu da onu her zaman –bir kişi hariç de olsa-, herkesin nezdinde değerli kılar zaten.

Ama öbürü, kendisinin epey para edeceğine inandığı düşünülen; hem digerinin güzel yazdığını kendi agziyla onaylamış olur, hem de kullandığı o pek avam ifadeyle, güzel yazanla arasında bir kişilik meselesi olduğunu ifsa etmiş olur; güzel yazanlara duyduğu hoş belki iyilesir zamanla; ama her zaman –tüketim değeri dışında- hiçbir değeri olmayan biri olarak hatırlanacaktır digerlerinin gözünde.

Ayrıca çok güzel bir romanın okuru da, okuduguna bakar yalnızca; yazarının, bir köşe yazarının gözünde ne kadar ettigiyle hiç mi hiç ilgilenmez.

Ama tabii kösesi olan, aklına her geleni yazabilir ve hiçbir müeyyidesi de yoktur bu topraklarda! Kösesini kişisel olarak, hemen hemen sadece özeliyle ilgili olarak kullanan bir köşe yazarının, edebiyat ehli bir yazarın kişiliğine pervasızca saldırması olagan ve hatta eglenceli bulunduğu için memnuniyetle karşılanır buralarda. Hukukun üstünlüğünün olmadığı, yasaların –böyle durumlarda- bireyi yeterince koruyamadığı ülkemizde bu boşluktan yararlanan bir köşe yazarı, bir romancının kişiliğine kalemiyle saldırabilir kolayca. Hop dedik diyen de olmaz!

Ayşe Arman'ın, Ali ile Ramazan başlıklı yazısında romanın yazarı Perihan Magden için, "Çok çok güzel yazmış, gerçekten tebrik ediyorum. Ama tabii bu Perihan Magden'in insan olarak bes para etmez biri olduğu gerçeğini ne yazık ki degistirmiyor," demesi tipik bir medya densizliği örneğidir. (P. Magden, köşe yazarlığını sürdürüyor olsa, A. Arman bu saldırıya cesaret edebilir miydi o da ayrı.)

Perihan Magden, kitaplarıyla ulusal ve uluslararası itibarı olan bir yazar.

Ayrıca düzenin statükoculuğuna, siyasi haksizliklarına, derinin suikastlarına karşı örnek bir mücadele veren (bu konularda hâlâ devam eden bir sürü davası olan), neredeyse tek başına (yani arkasız!) Don Kisotvari savasan, toplumuna sorumlu bir yazar.

O zaten sürekli tehdit altında bir bakıma.

Ayşe Arman, bu tehdide bir de etik tehdidi ekledi şimdi; Perihan Magden'in karakteri bozuk demeye getirdi!

Kara çalmanın zirvesi bu!

Bu zirve ne yazık ki medyada yükseldi.

Medya kösesi, aslında kamu kösesidir oysa.

Köşe yazarı da, aslında kamu yazarıdır.

Medyada kösesi olan er ya da dişi kişiye o köşe, kamu hizmeti için verilir. Bu yüzden de yazarın her şeyden önce insana, insanlığa, gerçeğe saygı duyması gerekir. Yani köşe sahibinin –ki aslında o köşenin sahibi okurdur- öncelikle insanın kişilik haklarını savunması gerekir. Gerçeği soruşturarak, araştırarak, asla kişinin özeline, kişisel ve kamusal mahremiyetine girmeden kalem oynatması beklenir. Köşe yazarı, dedikodu veya magazin yazarı bile olsa, insanın özeliyle ilgili hiçbir şeyini –karakteri dahil karalama, kendince ifsa etme, yerme, hatta ima etme hakkı bile yoktur. Medyanın kurumsal kimliğinde bu erdemli davranış yatar sözde.. hatta bası çeker.

Köşe yazarının ne kendi özeli için kösesini kullanmaya, ne de baskalarının kişiliğine saldırı hakkı vardır aslında. Ama ne yazık ki gazetecilik, gazetecilikten uzaklaştıkça –yani kurumsal kültüründen uzaklaştıkça-, gerçeğin ve doğrunun pesinde bir haber ve yorum kaynağı olmaktan çıktıkça; günü geçiştirmek, sansasyonu ön plana çıkarmak, köşe yazarının kendi çok özelini haber kaynağına dönüştürme kültürsüzlüğü egemen oldu sonunda.

Dekadans denilen şey de budur zaten.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hülya Avşar Soruyor'da, Hülya-Gülben durumları haritası!

Telesijej 10.03.2010

Pazartesi akşamı Habertürk 'te Hülya Avşar'ın konuğu Gülben Ergen'di. Bir televizyon programı olarak değerlendirildiğinde –yıllardır rekabet(!) yüzünden aralarında bir sürtüşme var gibi gösterilen Hülya ve Gülben'in ekranda ilk kez karşı karşıya gelmesi dışında-, Hülya Avşar Soruyor, –her zamanki gibiydi. Vasatın

içeriğinde Hülya kaynaklı eğlenceli anlar vardı tabii; ama Hülya'nın dalgacılığı karşısında Gülben'in ciddi, akıllı, misyoner kadın halleri yenilir yutulur gibi değildi. (Hep söylerim bir inandırıcılık sorunu vardır GE'nin, ne yapsa olmuyor sanki.) Vasatın içeriğini şöyle maddeleyebiliriz. (Ballandırarak bir yazı kıvamına getirmeye gerek yok.)

» Programın en eğlenceli bölümü –artık kabak tadı vermesine rağmen- Hülya'nın en güzel benim mavrasını sürdürerek Gülben'i meşkül mevki lerde bırakmasıydı.

» Gülben'in, meşkül mevkiden, birinci mevkie geçmek için pek popülist bir söyleme sığınıp: "Anadolu'da ne kadınlar var senden güzel, Mardin'de sokaktaki kızların hepsi senden güzel, ama tabii onlar bakımsız" diyerek tribünlere oynaması, biraz acıklı kaçtı. Ayrıca Hülya'nın en güzel benim derken, popüler alandaki kadınlar içinde en güzel benim dediğini anlamadığı izlenimini yarattı.

» Hülya, Gülben'in akıllı cevaplar bulmaya çalıştığını görünce dalgacılığının dozunu arttırdı; "Kim daha güzel söyle, isim ver kim benden güzel, kim benden güzel?" diye sıkıştırdı Gülben'i. "Komşu kızı Ayşegül" filan gibi bir şeyler mırıldandı Gülben; akıllı olmaya çalışarak üste çıkmaya çabalıyordu ama, bu küçük raundu Hülya'nın zekâsı kazandı bana göre. Çünkü akıllı olunacak bir mevzu yoktu ortada; akıl peşine takılmak her zamanki gibi kaybettirdi anlayacağınız, zekâ galip geldi.

» Her ikisinin de –daha çok Gülben'in - uzun uzun çocuklarından bahsetmesi çok sıkıcıydı. Nüfus artışında rekora doğru koşan Türkiye'de rol model anne şovu yapmak, öyle çocuklarını sevgi selinde boğma hikâyeleri filan hiç olmadı yani. Tipik bir mutlu çekirdek aile beyaz Türk söylemiydi. (Çalışan nüfusun yüzde 14'ü işsiz şu anda arkadaşlar! Bakılmadığı için sokağa terk edilmiş binlerce çocuk var. Ve akşam eve ekmek götüremeyen babaların, çocuklarıyla –Gülben'in tabiriyle kaliteli iki saat geçirmeleri, çocuklarını uzun uzun koklayıp, öpmeleri, kucaklarında hoplatmaları ve –yine Gülben'in tabiriyle- çocuklarını adeta yemeleri için uygun psikolojileri olduğunu düşünmüyorum.) Programın bu kısmı, nerede yaşadıklarının farkında olmayan iki starın beyaz Türk muhabbetiydi bütünüyle!

» Gülben'in, pazartesi akşamı Hülya Avşar Soruyor 'da ayrıntılarını anlattığı Çocuklar Gülsün Diye kampanyası hakkındaki fikrimde de en küçük bir değişiklik olmadı; daha önce bu konuda ne yazdıysam aynen geçerli. Bu türlü kampanyaların, sivil toplum örgütlerinin kurumsal gücü ve çatısı altında yapılması gerektiğine inanıyorum. Böyle çalışmalar yapan birçok sivil toplum örgütü de var zaten, Gülben, gidip onlarla çalışabilirdi pekala; ama o zaman Gülben değil, sivil toplum örgütü öne çıkardı tabii.. ben de kendisine saygılarımı sunardım. Ayrıca, kimseye duyurmadan kendi cebinden birkaç anaokulu da yaptırabilirdi, o zaman da saygım sonsuz oldurdu kendisine. Ya da –malını mülkünü parasını ortaya koyup- bir vakıf kurabilirdi tabii, o zaman da söylenecek bir söz kalmazdı. Ama maddi öncülük yapmadan, başkalarından yardım toplamak için kendi başına bir kampanya açıp, bununla medyada var olması, her şeyden önce kendi markasına hizmettir. Oysa yıllardır Hülya da, Hülya Avşar Cup 'ta toplanan paralarla okulları tamir ettirip, çocukları okutuyormuş. Bir de okul yaptırmış babasının adına. Bunları kimse bilmiyor mesela (Gülben ne kadar ulvi bir faaliyet içinde olduğunu anlatınca, o da dayanamayıp söyledi de, öyle öğrendik), sessiz sedasız yürütmüş yıllardır; markasını bundan nasiplendirmemiş bugüne kadar. Buna saygı duyulur ancak.

» Pazartesi akşamki Hülya Avşar Soruyor, başarılı bir laf yarışması programıydı sonuçta. Ama meraklısı için eğlenceliydi de.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyon dizilerimizde neden yok listesi çoktur

Telesiyej 11.03.2010

Televizyon dizileri ne yapar? Bize çeşitli hayatlar sunar değil mi?

Şimdi bu çeşit çeşit diziler, bize çeşit çeşit hayatlar mı sunuyor sahiden?

O halde her dizide kendi hayatımızdan iyi kötü bir şeyler buluyor olmamız gerekmez mi?

Buluyor muyuz peki?

Bizim hayatlarımız, dizilerin bize sunduklarıyla mı sınırlı?

Siyaset, hepimizin hayatının

–zarurettten de olsa- önemli bir parçası değil mi mesela? Peki, neden televizyon dramalarında, kıyısından köşesinden de olsa siyasete ve siyasi partilere yer verilmez?

Neden doğa ve doğaya verilen tahribat yoktur dizilerimizde? Cumartesi günü, Muğla'nın Köyceğiz İlçesi'ne bağlı Yuvarlakçay Irmağı'nda Akfen'in kuracağı hidroelektrik santraline (HES) karşı, asırlık ağaçlarına ve sularına sahip çıkan Pınarköylüler'in başlattığı kamp direnişinin 100. günü mesela. Köylüler, kesilen anıt ağaçların başında çoluk çocuk kamp kurdular, nöbet tutuyorlar, inşaatı engellemek için. Doğaya saygı duyuyorlar çünkü, sahip çıkıyorlar.

Hayatımızın bir parçası değil mi şimdi bu?

Gerçek hayat değil mi? Neden böyle bir şeye rastlanmaz bizim dizilerde o halde?

Seyirci olarak bir düşünün.. hayatımızdan geçmekte olan nice gerçeğin bize hayat gerçekleri diye sunulan dizilerde olmadığını göreceksiniz.

Mesela neden gerçek anlamda kadın hikâyeleri yoktur dizilerde?

Neden sivil toplum kuruluşlarına bir şekilde rastlamayız hiç?

Gerçek anlamda çocuk hayatları neden yoktur dizilerimizde?

Bir düşünün; sanatın da zanaatın da bahsi geçmez hiç dizilerimizde; kurumların eleştirisi de yoktur mesela, Avrupa Birliği'nden dem vurana da rastlanmaz haliyle; ya da hukukun üstünlüğünü dile getirene.

Dizilerimizde üretim de yoktur!

Bürokrasi de yoktur!

Ve tabii diplomasi de ona keza! Siyasi tartışma sahnelerine de rastlanmaz ayrıca. Ulus-devletin ise hiç bahsi geçmez.

Borsa ekonomi ve finans da yoktur tabiatıyla. Olsa şaşırtırdı zaten!

Ama spor da yoktur mesela!

Anadolu uygarlıklarından söz eden bir kahramana da rastlanmaz tabiatıyla, ki bilmeyen de aydınlansın, anlasın, nasıl büyük uygarlıkların mirasını taşıdığımızı!

Dizilerimizin büyük bir çoğunluğunda hayat, yansıtılmış değil, üretilmiş durumda; bu üretim, şablonik bir üretim. Belirli hayat formatları soyutlanıp, gerçeğe dönüştürülmeye çalışılıyor. Seyirci de bu hayatlara inanıyor; dizilerden gönderilen işaretler o kadar yoğun ve köşeli ki, başka hayatların tasavvuru bile imkânsızlaşıyor; bu da bir tür afyon oluyor seyirci için.

Bizim dizilerimiz ulus-devlet ideolojisine mükemmel bir şekilde uyan dizilerdir; gerçekliğe hiç girmeden, yukarılarda ısıklık çalarak gezinir dururlar. Sergilenen uyumsuzluklar da, ideal bir toplumun düzeltilmesi gereken hastalıkları gibi sunulur daha çok. Hayat böyledir işte demeye getirir bizim diziler sonuçta. Ama öyle midir gerçekten?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu Kalp Seni Unutur mu? için imzalar çoğalıyor!

Telesiyej 12.03.2010

Telesiyej'in "**Dizimi İstiyorum**" imza kampanyası sürüyor. Telesiyej'e gelen mailler dün öğle saatlerinde www.bukalpseniunuturmubitmemeli.com 'un kampanyasıyla birlikte 3 bin 500 kişiye ulaşmıştı. Telesiyej'in kampanyasına dün eklenen isimleri yayımlıyoruz: "Talin Ataman, Mehmet Soylu, Rojin Kanat, Bejan Kanat, Mehmet Ali Kağın, Gül Kurtoğlu, Çiğdem Boz, Çağan Arı, Neriman Özcan, Ahmet Yasir Şahin, Gül Özdemir, Rodi Barış, Fatih Kuşçu, Tuba Kuşçu, Elif Esra Kuşçu, Gülali Ölmez, Deniz Cenk Demir, Beşire Demir, Altuğ Aslanoğlu, Saner Güzeliş, Alper Güzeliş, Matias Bilge, Emre Can Dağlıoğlu, Ali Bedir, Tuğçe Özkuş, Ebru Demir, Ömer Faruk Demir, Zehra Sena Güner, Bilal Gültekin, Seher İrem Çetin, Şule Karataş, Fatma Nur Bingöl, Mehmet Sait Demir, Ruşer Barış, Nizamettin Barış, Nursel Barış, Ruken Barış, Emre Gerçek, Çağatay Karan, Nazan Acar, Mehmet Diyar Yatkın, Gülce Şeneren, Nurfer Toprak, Osman Yıldırım, İlker Koçaş, Atacan Atakan, Ahmet Borazan, Erkan Sepetçi, Zeynep Munlafalıoğlu, Eren Üstüner, Hayri İnce, Hasan Çolak, Volkan Eke, Sevil Eke, Anıl Eke, Perihan Sezer, Tuğyan Aytaç Dural, Bekir Dural, Hamza Emci, Naciye Emci, Mennan Emci, Serap Emci, Yasemin Emci, Yunus Emci, Arif Emci, Serpil Gamsızoğlu, Beyza Ulukışla, Kaan Özer, Büşra Ulukışla, Betül Ulukışla, Nazmiye Ulukışla, Elif Erdem, Selin Öz, Rümeyza Yıldırım, Beyzanur Okur, Burcu Yıldırım, Hilal Kanpara, Gülsüm Gür, Sümeyye Polat, Nida Çiçekçi, Nesrin Baykut, Furkan Açıkgöz, Ali Fuat Kuas, Reşit Kuas, Gülşen Kuas, Ali Fırat Kuas, İsmail Aydemir, Kamuran Cihan, Sema Kızıl, Aydın Kızıl, Nihat Özbek, Banu Taşan, Harun Kaban, Şebnem Aksoy, M. Mansur Özseven, Mustafa Altındağ, Emine Çiçek, Hatice Kılıçkap, Erhan Kılıçkap, Metin Aslan, Faruk Subaşı, Sedat Aslan, Ali Murat Atmaca, İsmet Onur Köse, Bilal Kotil, Kemal Oray, Damla Oray, Perihan Oray, Sarkis Arık, İlker Cihan Biner, Aysel İbili, Oktay Genç, Evin Aslan, Şebnem Gayretli, Tahsin Cahit Karataşlı, Narin Raman, Baver Aslan, Besi Petekkaya, Hava Balçı, Zuhal Işık, Ayşe Aslan, Leyla Yavuz, Nermin Demirkapı, Şiyar Yüce, Gülistan Kara, Serhat Yüce, Rabia Aslan, Siber Ali, Sabri Akgönül, Gülşen Aslan, Musa Işık, Rıfat Ateş, Saile Yavuz."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Es-Es' hoş geldi de, yine mafya savaşlarıyla geldi!

Telesiyej 15.03.2010

Es-Es kanal değiştirdi. Ama ne değişti? Yine eski hamam, eski tas! Yine mafyozo bir dramaya yaslanıyor, yine pseudo mafya başrolde, mafya demek de caiz değil ya.. üçüncü sınıf mahalle mafyası, pavyon mafyası entrikaları önde yine, üniversite ve çevresi ise geride. Oysa Es-Es 'in ilk bölümlerinde kültür öndeydi (tarihî

mimari eserler, restorasyonlar, akademik restorasyon ekibinin röleve çalışmaları, Frig Vadisi dersleri, Eskişehir Üniversitesi Kampusu, kabiliyeti keşfedilip, eğitime yöneltlen araba hırsızı bir delikanlı).

Değişim öndeydi; bir profesörün hamiliği altında, araba hırsızı delikanlının değişim, gelişim ve kurtuluş vaadi vardı dizide.

Seyircinin beklentisi de bu kültür aurası içinde, değişimin biraz daha geliştirilmesi, her bölümde dozajın artırılması; bu değişimle kendisinin de özdeşleşerek manevi bir haz duymasıydı.

Bu arada hayatın gerçekliği içinde, eski araba hırsızı Uras'ın yetiştği ortamın mafyozo uzantıları da makul bir dozajda ve aralıkta devreye girip çıkabilirdi.

Başlangıçta öyleydi de. Yani Uras'ın eski hayatı, yeni hayatından rol çalmıyordu.

Ne zaman ki rol çalmaya başladı, yani Uras'ın eski mafyozo ilişkilerinin rolü arttı; dizideki kültürden ve değişimden çalmaya başladı; vaat zayıfladı, yavaş yavaş seyircinin diziye olan güveni (yani manevi haz duyması) azalmaya başladı.

Dizinin dramaturji çalışması için stratejik bir hataydı bence bu.

Es-Es 'in türü değişti neredeyse; vurdulu kırdılı, kanlı, cinayetli bir dizi görüntüsü sergilemeye başladı; izlenme oranları 3,7'ye kadar düştü ve dizi yayından kaldırıldı.

Yapımcılar bir başka kanalla anlaştı ve İki buçuk ay sonra Es-Es geçen hafta yeniden, bu defa Show Tv'de yayınlanmaya başladı.

Es-Es 'in başlangıç dönemindeki –dramayla ilgili- kültür ve değerlere tekrar dönülerek bir tür yapılması, yani dramanın tarafları arasındaki in tekrar değişime ve kültüre ayarlanması beklenirdi.

Uras'ın eski hayatından yeni hayatını engelleyici sahneler işlenecekti yine tabii; bu sahneler kendi içinde belli bir ölçüde şiddet de içerebilirdi.

Ama öyle olmadı.

Show Tv'de yayınlanan ilk bölümde mafya, Es-Es 'in Atv döneminden daha da fazla öne çıktı.

Üstelik mafya da kendi sunumunun sınırları içinde daha büyümüş ve serpilmişti.

Dizideki tek otoriter pozitif insani figür olan Işık Hoca da ilk bölümde öldürülmüştü.

Düşünüyorum da.. mafyanın ana vatanı olan İtalya'da bile bu kadar mafya hikâyeli tv dizisi yoktur yavru!

Bizim diziler sırtını mafyozo bir dramaya yasladı mı kendini güvende hissediyor zahir.

Eh dramaturjisi de kolay tabii, neticede bol bol denenmiş şablonlar, riski yok; birkaç yumruk, birkaç yaralama, bol kan, bir iki de cinayet, araba hırsızlığı filan, alın size üçüncü sınıf pseudo mahalle mafyası, gazino mafyası – çetesi desek daha doğru ya..- dizisi.

Diziciler alıştırdı bizi, biz de sevdik, benimsedik demek bu derme çatma –aslında çoğu zaman gülünç kaçan- mafya durumlarını izlemeyi.

Es-Es 'in ilk bölüm beni hayal kırıklığına uğrattı, ama henüz yeni yayın döneminin başında; bir de seyirci gözüyle dönüp bakabilirse kendine, çok olumlu gelişmeler olabilir bence; yeter ki, bu konuda bir algı

değişikliği gerçekleştin.

Ben yine de Es-Es 'in yeniden yayınlanmaya başlamasına memnunum.

İki sebepten:

Birincisi, gençlik ve üniversite şehri olan Eskişehir'i izlemek hoşuma gidiyor, ilk fırsatta bir hafta sonu geçirmek ve Frig Vadisini ziyaret etme isteği uyandırıyor bende. (Gördükten sonra fikrim değişir mi bilmem!)

İkincisi: Uras'ı canlandıran Ahmet Rifat Sungar'ın sıra dışı oyunculuğunu özlemişiz, Elif'le birlikte izleyip, bir kere daha hayranlık duyduk ona.

Es-Es 'e yeni yayın döneminde başarılar diliyorum.

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' için imza kampanyası sürüyor

Dizimi istiyorum kampanyası sürüyor. Telesiyej'in açtığı imza kampanyasına katılanlar www.bukalpseniunuturmubitmeme.com adresindekilerle birlikte beş bini geçti.

Kampanya'ya dün eklenen isimler şöyle:

"Sinan Şahin, Sedat Palut, Rodi Barış, Musa Selçuk, SultanTunç, Ayşe Tunç, Kıymet Baştan, Sverdl Ovusta, Kadriye Baş, Kenan Baş, Sinan Karabacak, Firdevs Emel Micari, Gönül Kızılkaya, Elçin Yıldıral, Ferda Dalkıran, İrem Dalkıran, Ceren Dalkıran, Hüseyin Dalkıran, Orhan Albayrak, Esra Buğdaylı, Ziya Dinçsoy, Fikret Talu, Mahmut Günay, Veysi Unutur, Atamer Bekçi, Vedat Ataş, Ayfer Sungurbey, İhsan Nuri Ataş, Engin Elüstün, Birgül Karapınar, Burcu Karapınar, Yusuf Karapınar, Elif Nurçin, Hasankeyf Çakır, Yüksel Çakır, Zelal Çakır, Ayser Kutlu, Seher Kutlu, Çağatay Kutlu, Erdinç Kutlu, Zehra Patırdı, Ülkü Safkaf."

» Dizinin devam etmesini isteyen ve Telesiyej'e mail gönderen seyircilerin adlarını yayınlamaya devam edeceğiz.

Roman Başkan, Roman açılımını neden popülist buldu

Bana ilginç gelmişti. İzmir Roman Dernekleri Başkanı Abdullah Cıstır, dün İstanbul'da yapılan Roman açılımı etkinliğine katılmayacağını açıklamıştı ya.. bu açılım başkana göre popülist bir yaklaşımdı çünkü. Abdullah Cıstır, daha somut adımlar atılmalı diye düşünüyordu.

Roman başkanın, iktidarın Roman açılımını popülist olarak tanımlaması ilginçti gerçekten. Bu tanımın altında; iktidarın politikası doğrultusunda, iktidarın kendi imajı ve itibarı için bir etnik grubun (Romanların) kullanıldığının kanaati yatıyordu. Problemleri radikal bir biçimde çözümlemek yerine, daha çok medyatik bir harekete kalkışıldığı ve kamuda bakın ne mühim işler yapıyoruz algısı yaratılmaya çalışıldığı ima ediliyordu.

Bu popülist tanımı, daha önceki açılım toplantılarına davet edilenler tarafından hiç dile getirilmemişti; örneğin, sanatçılarla buluşulan son demokratik açılım toplantısında hiç konu edilmemişti.

Anlaşılan Romanlar, hepimizden daha gerçekçi.

Türkiye'nin ve kendilerinin durumunu bizden daha iyi biliyorlar.

Ve söylemden ziyade eylem bekliyorlar.

Hak bekliyorlar.

Etnik varoluşlarının yüzlerce yıldır ikinci sınıf vatandaş olarak kabul edilmesine bir son vermek istiyorlar artık!

Bence bu durum yasalardan önce; Roman olmayan bizlerin, Romanlarla ilgili somut bilgilere sahip olmamız, Romanlar konusunda eğitilmemiz, binlerce yıllık onları küçümseyici belleğimizi temizlememiz ve Romanlara karşı empati duymamızla ilgilidir aslında.

Romanlar için, Roman açılımından ziyade, Roman olmayanların açılımı daha önemli bence!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amerikan yemeğine Türk sosu: Show'un yeni sitcom'u 'Türk Malı'

Telesiyej 17.03.2010

Aslında nadir rastlanan tuhaf bir durum bu.

Yeni sitcom *Türk Malı*'nda seyirci aynı anda iki ayrı şeyi birden izliyor; hem diziyi, hem de Binnur Kaya'yı, ikisini de ayrı ayrı seyrediyor.

Binnur Kaya, olağanüstü performansıya o kadar öne çıkıyor ki, diziden kopuyor, ayrılıyor adeta; bu yüzden de insan gerektiği kadar özdeşleşemiyor diziyle; daha çok bu oyuncunun üstün performansına odaklanarak, onunla özdeşleşiyor çünkü. Sitcom, bütün çabasına rağmen bu **komedyenin** yanında sıradanlaşıyor ister istemez.

Show Tv'nin yeni dizisi *Türk Malı*, her ne kadar yabancı formatları taklit etse de, tam Türk malı bir sitcom.

Sitcom'un başoyuncularından Binnur Kaya, türü gereği light bir komedi dizisinde güçlü bir komedi karakterini canlandırıyor.

Oyunculuğunun enerjisi ve yoğunluğu çok fazla Binnur Kaya'nın, bu yüzden de bir durum komedisinin hafifliğiyle örtüşemiyor zaman zaman; uyum bozuluyor sanki; sitcom'un tüketici **durumlarına** hiç uymayan kalıcı bir oyunculuk çıkarıyor zira.

Türk Malı'nın dramasına gelince.. Batı formatına yerli toluat karıştırılmaya çalışılmış bence.

Ama bir türlü oldurulamamış!

Doku tutmamış çünkü.

Tuluatın abartılı ama hoş tekrarları ve **durumların** altını sürekli çizmesine karşın; sitcom'un hızlı ve tekrarsız akışı, bir bütünlük içinde dengeyi sağlayamıyor, sonuçta ikisi de birbirini dışlıyor sürekli; yani bir taraftan gaza basılıp vites çoğaltılırken, diğer taraftan aynı anda frene basılmış oluyor. Bu da bir zorlanmışlık duygusu uyandırıyor izleyende.

Tayfun Güneyer'in yazıp yönettiği, Binnur Kaya'dan başka, Şafak Sezer, Bekir Aksoy, Devin Çınar, Hazal Şenel, Barış Çelikkol ve Sinan Çalışkanoğlu gibi oyuncuların rol aldığı *Türk Malı*'nın hikâyesi şöyle: Erman ve Abiye Kuzu, yirmi yıllık evlidir, iki çocukları ve Abiye'nin erkek kardeşiyle birlikte babadan kalma üç katlı eski bir evde yaşamaktadırlar. Biraz sıradışı bir çekirdek ailedir Kuzular. Abiye sabahtan akşama kadar televizyon seyrederek ve telefonla canlı yayınlara katılmak için çabalar durur. Erman ise, sokak sokak dolaşıp mektup dağıtan bir postacıdır. Birbirinden sıkılmış bir çifttir Kuzular, ekonomik sıkıntılar da cabası. Bu arada yandaki eve yirmi günlük evli, birbirine âşık ve haddinden fazla mutlu bir çift taşınır. Bu yeni evli çift, Kuzu ailesine bir nevi rol model olacaktır belli ki.. ama Kuzu ailesinin hayatlarına girmesiyle mutlu çiftin geleceği biraz karanlık gibi görünür ilk bölümde.

Show Tv'nin, pazartesi akşamları, Atv'ye geçen *Ezel*'in karşısında yayınladığı *Türk Malı*'nın ilk bölümünde her şey biraz karışık gibi görünüyor; gösterinin devreleri karışmış sanki.

Türk Malı, pek parlak bir sitcom örneği değil. Ayrıca yan karakterlerdeki oyuncular da hayli yetersiz görünüyor. Bana göre, *Türk Malı*'nda olumsuz görünen her şey dramaturjik çalışmadaki yaklaşım ve kurgunun hatası.

Asıl sorun iki ayrı kültürün; sitcom'la tuluatın mezc edilmeye çalışılmasında bence.

Doku tutmayınca, işin lezzeti, menevişi kaçıyor; yemek Amerikan, sosu Türk zira.

Umarım önümüzdeki haftalarda her şey daha fazla yerli yerine oturur.

Yolu açık olsun.

Engelliler için konser ve albüm yapmak bir algı oluşturur mu

On üç milyon civarında engellinin yaşadığı Türkiye'de (yaklaşık nüfusun yüzde on sekizi) üzeri daima örtülmüş olan bir **ayıp** yaşıyoruz.

Başta devlet olmak üzere, özel sektör, akademya, medya ve STK'lar, engelli konusuyla bugüne kadar gerektiği kadar ilgilenmediler ve ilgilenmemeye devam ediyorlar.

Engellilerin insani ve toplumsal hakları verilmiyor bir türlü; kazanılmış bazı haklar da uygulanmıyor hâlâ. (Örneğin şu anda sadece devlet kurum ve kuruluşlarının istihdam etmesi gereken 14 bine yaklaşan boş engelli kadrosu var.)

Ayrıca –belki de en önemlisi- engelli ailelerinin engelli saklaması sorunu var bir de; çünkü engelli olmak ve engelli sahibi olmak ayıp sayılıyor toplumda.

Engelliler için yapılacak en büyük hizmet, her şeyden önce bu algıyı değiştirmektir.

Engellinin, engelsizler gibi yaşam hakkı, çalışma hakkı, güvenlik hakkı, saygı görme hakkı konularında toplumda yeni bir algı oluşturulmalıdır, hem de ivedilikle.

Bugüne kadar engelliler için geceler, toplantılar düzenlenip, hayır hasene anlayışı içinde seçkinlerimizden destek alındı hep.

Ama öz itibarıyla toplumsal bilinçlenme açısından hiçbir şey değişmedi. Özel bir gece düzenleyip, bir müzik albümü üretip, birkaç kitap yayımlamakla yetinildiğinde, kalıcı bir algı operasyonu yapılmış olmuyor tabii.

Önemli olan stratejik, sürekliliği olan, frekansı yoğun, toplumun bütün kesimlerinin aynı konsept içinde hareket edeceği bir algı dönüşüm kampanyası oluşturulmasıdır.

Yine de Galatasaray Spor Kulübü Derneği ve MİKADER (Minik Kalpler Derneği) himayesinde pazartesi akşamı Maslak TİM'de gerçekleştirilen, engelli çocuklara yardım için hazırlanan *Esirgemedem* adlı albümün galasını iyi niyetli bir girişim olarak kutlamak gerekir.

Ancak, bu büyük sorunun çözümü için, radikal ve somut değişim ve dönüşümleri hedefleyen bir **engelliler açılımı** gerekmiyor mu artık?

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' için yedi bin imza

Telesiyer'in açtığı **Dizimi İstiyorum** imza kampanyasını destekleyenler,

www.bukalpseniunuturmubitmemeli.com ve facebook'ta açılan kampanyaya katılanlarla birlikte dün öğle saatlerinde yedi bine ulaştı.

Dün *Telesiyer*'e mail göndererek kampanyayı destekleyenlerin adları şöyle:

“Ahmet Şeref Türkmenoğlu, Sedef Türkmenoğlu, Selim Türkmenoğlu, Müge İskender, Doğançan Aslan, Beyza Köseahmetoğlu, Devrim Bilgen, Mustafa Müftüoğlu, Yakup Emre Tokan, Semra Elüstün, Yıldız Elüstün, Elif Elüstün, Sabahat Yüceses, Mehmet Yüceses, İsmail Yüceses, Ahmet Kaya, Bilal Aydın, Deniz Elüstün, Seçil Elüstün, Serpil Elüstün, Yavuz Elüstün, Erdi Elüstün, Gültekin Er, Hüsnü Er, Söhöyla Morova, Kadir Morova, Gül Ocaklı, Serhat Akay, Mehmet Güzel, Oral Ustoğlu, Mahmut Sarıboğa, Şefik Kılıç, Nesim Kılıç, Ramazan Yorgun, Azad Arslan, Karolin Mamigonyan, Teymur Zagros, Cumali Yanar, Serpil Yanar, Deniz Yanar, Nurhayat Yanar, M.Ali Yanar, Yosma Yanar, Müjgan Buldu, Ali Buldu, Ali Yanar, Filiz Yanar, Cemal Tiril, Cemile Tiril, Gülseren Tiril, Gözde Tiril, Abdullah Algun, İrfan Açıkgöz, Semra Açıkgöz, Ezgi Açıkgöz, Barış Açıkgöz, Fethi Sancar, Gökhan Can Koçak, Ertuğrul Aslan, Aysel Aslan, Mehmet Şimşek, Hakan Yavrucu, Çiğdem Yavrucu, Çetin Çelebi, Ece Özsera, Zümrüt Talu, Handan Talu, Alpaslan Taylan, Burhan Amal.”

(Dizisinin devam etmesini isteyen ve Telesiyej’e mail gönderen seyircilerin adlarını yayımlamaya devam edeceğiz.)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Kasaba’, Alevi kültürü işlendiği için mi yayından kalkıyor

Telesiyej 18.03.2010

Türkiye’deki televizyon dizileri çeşitli nedenlerle toplumsal bir olgu durumuna geldiler.

Ortalama dört-beş saat televizyon izleyen bir toplumdan da bu beklenir zaten.

İnsanlar, diziler üzerinden duygularını düşüncelerini belirtmeye, psikolojik ve toplumsal durumlarını, davranışlarını ayarlamaya, hatta siyasi tepkilerini ortaya koymaya başladılar artık.

Diziyle beslenir olduk nice dir.

Diziyle yatıp, diziyle kalkıyoruz.

Ve son zamanlarda diziler için imza kampanyaları oluşturup, sokaklarda gösteri yapmaya başladık.

Gözardı edilebilecek bir durum değil bu elbet. Başta elektronik medyanın yayın kuruluşları olmak üzere, basılı medyanın, STK’ların, hatta akademisyenlerin de bu olguyu inceleyerek değerlendirmeleri gerekir bence.

Dizi olgusu ,küçümsenmeden toplumun diğer aydınlarını da ilgilendirmelidir ayrıca. Örneğin öğretmenler, kültürel olarak biçimlendirdikleri öğrencilerini, bu olguyu da gözönünde tutarak eğitmeliler bence; bu olgunun pozitif hanesiyle negatif hanesini iyi kavratmalılar bir de.

Ve siyasiler.. özellikle demokrat olanlar, toplumla bu derece kaynaşmış bu olguyla yakından ilgilenmeliler bana göre.

Televizyon erki de, dizilere sadece bir para olgusu olarak değil, bir dizi olgusu olarak bakmalı artık; yani dizileri hem ticari, hem sosyo-kültürel bir tüketim ürünü olarak enine boyuna değerlendirip karar vermeliler, reytingi düşen bir diziyi hemen yayından kaldırmaya heves etmemeliler; görüldüğü gibi, seyirci dizisine sahip çıkıyor çünkü artık.

Binlerce imzayı bulan bu sahip çıkma, seyircinin beğendiğine, benimsediğine sahip çıkması anlamında değerlendirilmeli.

Bir tv kanalının sık sık dizi yayın iptali, kanalın kendi markasına ve imajına da zarar verecektir bundan böyle; o kanal, seyircisini yarı yolda bırakmış olarak bilinecektir zira.

Geçtiğimiz günlerde maddi gerekçelerle yayından kaldırılan popüler dizi Bu Kalp Seni Unutur mu? için açılan kampanyalar, bence anlamlı bir işaret oluşturuyor bu sahiplenme konusunda.

Kasaba dizisinin yayınına ise, –söylentilere göre– Alevi kültürüne yer verdiği için –çeşitli baskılar yüzünden– son veriliyormuş. Alevi açılımının yaşandığı bugünlerde böyle bir baskının ve diziyi yayından kaldırmanın anlamı daha çok toplumsal, kültürel ve siyasi olarak değerlendiriliyor. Gönül, Alevi sorununun çözümünden yana olan bütün siyasilerin devreye girip, dizinin yayınının devam etmesini sağlamaları yönünde etkili olmalarını istiyor; ayrıca demokrat kimlikli bütün sivil toplum kuruluşlarının devreye girip, bir baskı unsuru oluşturmaları; sağduyu sahibi medyanın da, konuya bilinçli ve taraflı yer vermesi beklenir.

Sistemin ulus-devlet modelinin sınırları ve çerçevesi içinde kalmayıp, bunun dışına çıkan kültürel (tüketim kültürüyle de ilgili olabilir bu) ürünlerin, statükoya karşı çıktıkları için budanmaları, hatta yok edilmeleri karşısında; seyircinin bu hassasiyetini ve tepkisini değerlendirip harekete geçecek kanaat önderlerine, kurum ve kuruluşlara, güçlü gençlik organizasyonlarına ihtiyacımız olduğu gözüküyor.

Ayşe Özyılmazel'in 'İki Sakin' klibi hoş bir sürpriz

Tamamen tesadüfen. İki Sakin şarkısının klibine internette dolaşırken rastladım.

Neden tıkladım bilmiyorum, zira o sırada tamamen başka bir bilginin peşinde dolaşıyordum. "İşte Ayşe Özyılmazel'in bunalıma girdiği klip" filan gibi bir anons çıktı karşıma.. dokunmuşum, belki de farkında olmadan.

Ve sürpriz!

Ancienne ecole dönemini hatırlatan buğulu, sakin bir ses tatlı bir hüznü yaymaya başladı çalışma odama: "On sekiz gündür temizim / Onunla başlayan tüm cümlelerden uzak / Dört başı mamur deliyim (...) İki sakini olmalıydı bu evin / İki de sevdaları / Bir sarıldılar mı / Bütün eşyaları ayaklanmalı" diyordu.

Ayşe Özyılmazel'in bir albüm çıkardığını duymuştum; asıl işi yazarlık olduğu için belki, bir hobi gibi görünmüş demek bana ki, pek ilgilenmemişim.

Ama öyle değilmiş.

Çok hoşlandım.

Siyah beyaz sade bir klip, ama özenli. Ne zaman çekildi bilmiyorum, (bu mevzulara biraz Fransız kalıyorum vakitsizlikten) ama yeni olmalı, mutlaka duyardım aksi halde, kayıtsız kalınacak bir iş değil çünkü.

Artık bezdiğimiz, özenti ve estetikten yoksun, birkaç saat içinde çekilmiş izlenimi veren klip furyası içinde Ayşe Özyılmazel'in İki Sakin adlı klibi mücevher gibi ışıltar, bundan eminim.

O sadeliği içinde, duygu yoğunluğu oldukça yüksek bir görselliğe sahip. Sesin edasına ve yorumun yumuşaklığına uyan siyah beyaz ve gri tonların armonisi, müziğin ritmine göre değişimlere uğruyor. Ayşe Özyılmazel'in sesindeki sükûnet, şarkıyı yorumlayışına bir huzur yerleştirmiş; bu huzur, görüntü akışında da hissediliyor zaten.

İddiası gizli bir şarkı İki Sakin, klibinde de iddiası gizli bir mekân ve ışıktandırma sadeliği var. Söz ve müziği Yalın'a ait. Klibi Kemal Doğulu çekmiş.

Hoş bir şarkı, çok güzel bir yorum, buğulu bir ses, kurgusal hiçbir çıkıntıya ve zorlamaya rastlanmayan sade hoş bir klip.

Çalışırken karşıma çıkan beklenmedik bir sürpriz.

Hem seyretmesi zevkli, hem de dinlemesi.

Tavsiye ederim, ruha küşayış veriyor.

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' için Yüksel Aksu'dan imza

Dondurmam Gaymak filminin yönetmeni Yüksel Aksu ve Doğa Derneği Başkanı Güven Eken de Telesiyej 'in açtığı Dizimi İstiyorum imza kampanyasına katıldı. Bu Kalp Seni Unutur mu? için başlattığımız kampanyaya katılanlar, www.bukalpseniunuturmubitme meli.com ve facebook'taki kampanyayı destekleyenlerle birlikte yedi bin beş yüze yaklaştı. Dün Telesiyej 'e mail göndererek kampanyayı destekleyenlerin adları şöyle: "Yüksel Aksu, Güven Eken, Cemal Altınsoy, Diren Yurtsever, Ufuk Tuğut, Huriye Tuğut, Gökhan Tuğut, Fatoş Tuğut, Güliz Keskin, Gül Evrin, Hasan Aksoy, Kaan Kıbıcı, Beyza Karaoğlan, Baran Seyhan, Aylin Erdem, Miray Keskin, Yüksel Aksu, Ali Pınar, Yücel Sönmez, Üstün Barışta, Suna Yılmaz, Naciye Deveci."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevilen diziler, izlenmiyor gerekçesiyle bitiriliyor

Telesiyej 22.03.2010

Türkiye'de **reyting açılımı** yapmanın zamanı geldi bence.

Özellikle son haftalarda, **Kasaba** ve **Bu Kalp Seni Unutur mu?** dizileri, yeteri kadar izlenmedikleri gerekçesiyle yayından kaldırıldıktan sonra, AGB ölçümlerinin sağlıklı olup olmadığı tartışılmaya başlandı.

Kaldırılan diziler için yürüyüşler yapıp imza kampanyaları açılıyor çünkü.

Bu Kalp Seni Unutur mu? için 10 bine yakın imza toplandı; AGB ise izlenme raporlarını 2500 denek aileyi izleyerek hazırlıyor oysa.

İlk bakışta bir ütopya gibi görünüyorsa da, reyting açılımı zaruri bence; durumu anlamak için de öncelikle **reyting dosyasını** açıp incelemek gerekiyor.

Dikkati çeken ilk problem, 72 milyon nüfuslu bir ülkenin seyirci nabzını tutmak için komik sayıda denek aile

seçilmesi; 2500 denek aile ile demografik yapının ve dağılımının bu kadar uçurumlar gösterdiği bir toplumda bilimsel ve hassas sonuçlar elde etmek mümkün değildir bana göre.

Ayrıca, segmentasyon açısından bakıldığında Türkiye'nin beğeni farklılığı haritası bilimsel açıdan ele alınmalıdır. Dinamiklerin hızla geliştiği, neredeyse her an yeni segmentlerin oluştuğu bu toplumda izlenme raporlarında bir rakam verebilmek; ölçümleme erkinin de –rekabet içinde- sosyal ve psikolojik değişimlere kendi araştırma yöntemleriyle ayak uydurmasıyla olur ancak.

Ama öyle mi oluyor acaba?

Demografik ve psikografik değerlendirmelerin yanı sıra Türkiye için çok özel bir durum daha söz konusudur. Bilindiği gibi Türkiye, homojen değil, heterojen bir kültürel yapıya sahiptir. Bu yapı çok zengindir, yani yelpaze geniştir.

Mevcut seyirci izlenme ölçümlerinde toplumun demografik yapılanması esas alınmaktadır; psikografik araştırma yaklaşımı ise belki eser miktarda itibar görmektedir. Köklü kültürel yapılanmalara göre seyirci araştırmaları ise gündemde bile yoktur; oysa Türkiye'nin genel **kültürel kanaat haritası**, aslında –içinde yaşadığımız hızlı ve değişken dinamikler açısından- bazı diziler için diğer araştırma yaklaşımlarından çok daha önemlidir.

Örneğin **Kasaba** dizisinin reytingiyle ilgili ortaya konulan rakamlar, izlenme gerçeğinin tam ifadesi değildir bana göre; 2500 aileyi izleyen ölçümleme cihazları yukarıda belirtilen son araştırma kategorisine göre uygun analizler ve seçimler yapılarak yerleştirilmemiştir çünkü. **Kasaba** dizisinin bir özelliği de Alevi kültürüne yer vermesiydi. Türkiye'deki Alevi kitlesinin nüfusunun milyonları bulduğu düşünülürse, reyting sonuçlarının çok daha yüksek çıkması gerekmez miydi?

Her şeyden önemlisi, sağlıklı seyirci izlenme raporları elde edebilmek için, birçok reyting araştırma kuruluşuna –yaklaşık aynı güçte minimum üç- sahip olmamız gerekir; konu araştırma dahi olsa, bu araştırmanın içinde bilimsel iddialar da bulunsa, özel sektörün yapacağı araştırmada **rekabet** ön planda olmalıdır.

Oysa reklam veren ve bütün tv kanalları tek bir şirketin (AGB) raporlarını referans alıyor bugün.

Ve bu konuda kimbilir ne haksızlıklar yapılmış oluyor.

'Kasaba' dizisiyle ilgili açıklama geldi!

(Perşembe günü Telesiyej, "Kasaba, Alevi kültürü işlendiği için mi yayından kalkıyor" diye sormuştu ya.. Atv'den ve Asis Yapım'dan bir açıklama geldi. Yok meğer ondan değilmiş! Buyurun okuyun.)

"Kasaba dizisi, içeriğindeki özene rağmen izlenme oranlarındaki düşüş gerekçesiyle kanal ve yapımcı firma arasındaki görüşme sonucu final bölümüyle sonlandırılmasına karar verilmiştir. Asis Yapım"

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsyankâr ruh Jean Ferrat da gitti.. ve bir dönem kapandı

Telesiyej 23.03.2010

Üreten, direnen, eleştiren, savaştan, yasaklanan şarkıcı Jean Ferrat (80) geçen hafta öldü.

Fransa'nın Nazizm'e karşı direniş döneminin, chanson ekolünün son isyancı temsilcisi de gitti işte.. bir bakıma klasik chanson da bitti böylece.

Jean Ferrat, komünistti.

Ömrü boyunca da öyle kaldı.

Ama kültürel siyasi mücadelesinde Sovyetler'e, özellikle de Stalinizm'e karşı çıktı, o da ayrı.

Her zaman sosyal mücadeleden, feminist mücadeleden yanaydı, hem de bütün gücüyle.

Gerçek adı Jean Tenenbaum olan Jean Ferrat'nın babasını –o daha 12 yaşındayken- Naziler öldürmüştü. Annesini, kardeşlerini ve onu Fransız direnişçileri himaye etti. Ailesini geçindirmek için henüz 16 yaşındayken eğitimini bıraktı. Annesi bir fabrika işçisiydi, genç Jean'ın aileye destek olması gerekiyordu ama en büyük hayali müzik ve tiyatroydu. 1956'da Louis Aragon'un ünlü şiiri *Elsa'nın Gözleri* için yaptığı beste, popüler şarkıcı Andre Claveau tarafından yorumlanınca Fransa'da tanınmaya başladı. 1958'de yayınladığı 45'liği pek ilgi çekmedi, 1960 yılında çıkardığı plak daha fazla dinlendi; ama asıl ününü 1961'de çıkan *Ma Môme* şarkısıyla yaptı.

200 civarında şarkısıyla işçi sınıfının şarkıcısıydı Jean Ferrat.

Kariyeri boyunca şarkılarına hep bir mesaj yükledi; daha çok militan mesajlardı bunlar. Popüler dilden hiç uzaklaşmadı o. Radyolarda ve televizyonlarda zaman zaman sansüre uğradı bu yüzden, ama yılmadı devam etti; Jean Ferrat, sorumlu bir entelektüeldi; bu duruşu şarkılarında her zaman fark edildi.

Onu keşfettiğimde çoktan sahneleri bırakmış, orta yaşlı bir adamdı artık; ama albüm yapmaya devam ediyordu; zira kendisinin de belirttiği gibi **zaman geçirmek için şarkı söylemiyordu** o; bir meselesi vardır. Bu yüzden de şarkı yazmaya, Aragon'un şiirlerini bestelemeye devam etti. Aragon'un şiirlerinden yaptığı son albümü **Ferrat 95** için 1994'te son defa stüdyoya girdi.

Jean Ferrat'ı bir arkadaşım dinletmişti ilk defa.. 20'li yaşlarımızdaydık, o da babasının müzik kütüphanesinden almıştı kaseti. Kasetin kapağında jean gömlekli, uzun saçlı pos bııklı yakışıklı bir adamın fotoğrafı vardı. O yıllarda bizim kuşak –Fransızca eğitim görmüyorsa şayet, ya da özel ilgi alanında değilse- bırakın Jean Ferrat'ı

dinlemeyi, adını bile bilmezdi hatta. Ben şanslıydım, Ferrat'ın şarkılarını belki gittikçe daha az, ama hep dinledim.

Metinsel şarkılar yaratıcısı, angaje yorumcu Jean Ferrat da öldü işte.. İzzet Yaşar'ın o muhteşem *Ölüler Şiiri*'ne yeni bir anarşist daha eklendi böylece. Belki biraz moral bozucu gelebilir ama.. *Ölüler Şiiri*'nden bir bölüm okumanın tam sırası sanki:

"(...) gel ölülerden söz edelim: estetik / kurallarını hiçe sayan lucretius bir ölü / ondan geriye hiçbir şey kalmadı / akılcı bach, onun ustası corelli / ve çıplak ayakla çimenlerde koşmanın sevincini / flütlerle yeniden ve yeniden-üreten besteci / hepimizin çok sevdiği mozart / peygamber değil, ama diyalektikçi bruegel –ki kış manzaralarını bile tarihselleştirmeyi sever- / swift, voltaire, tüm "asfalt edebiyatı" / gerçekliği yağmalayan ve yoksullara dağıtan korsan brecht / sonra, bizden, nazım hikmet / hepsi birer ölü / onlardan geriye hiçbir şey kalmadı / yalnız onlar mı /

ya anarşist campanella / cehennemlik bruno / koskoca işgününü ikiye bölen marx / bir sonbahar günü atmosfere karışan / çalışma arkadaşı Engels / ve çok tuhaf bir toplum düzeni kuran / ulyanof'ların en ikonoklastı o lenin denen şâyân-ı hayret filozof / ayrıca ashâb-ı mihver / yani çok az talihsiz çocuğun belleğinde / sevimli bir imgesi olan / duce, caudillo ve führer / onlar da birer ölü değil mi / onlardan geriye hiçbir şey kaldı mı / öldü onlar, onlardan / hiçbir şey kalmadı geriye / kefenlerine büründüler ve / gömüldüler(...)"

Fransa, isyankâr ruhlu şarkıcısı Jean Ferrat'ı çok sevdi. Öldüğü köyün meydanında beş bin kişi onu uğurlarken, dört milyondan fazla televizyon seyircisi de naklen yayında cenaze törenini ve onun hakkındaki onurlandırıcı konuşmaları izliyordu.

12 Eylül'den sonraki en önemli özgürlük girişimi 94.9 Açık Radyo'ya dinleyici desteği bekleniyor!

Ses (radyo), bir insan ürünü olarak dünyayı en hızlı biçimde dolaşan ilk şeydi.

Radyo, dünyanın ilk önemli kitlevi iletişim aracıydı.

Türkiye'de sesin kültürünü üreten, yayınlayan ilk özgür ve bağımsız radyo 94.9 Açık Radyo; hiçbir çıkar ve sermaye grubuna dayanmadan on beş yıldan beri yayın yapan ilk kuruluş.

Açık Radyo son altı yıldır, bağımsızlığını dinleyicilerinin desteğiyle teminat altına almak için Dinleyici Destek Projesi Radyo Şenliği düzenliyor.

Cumartesi günü başlayan ve birçok ünlü ismin program yaptığı şenlik için, Açık Radyo her zamanki yayın akışını değiştirdi; dinleyici, seçtiği programları bütçesi elverdiği ölçüde destekliyor. Açık Radyo'nun bu bireysel sponsorluk projesine destek veren her dinleyicinin adı, seçtiği programın başında ve sonunda anons ediliyor.

Şenlikte, Halil Ergün, Haluk Bilginer, Leman Sam, Memet Ali Alabora, Okan Bayülgen, Sabahat Akkiraz, Zeynep Casalini, Engin Günaydın, Burak Güven, Buzuki Orhan Osman gibi birçok ünlü sanatçı program yapıyor.

Açık Radyo'nun önemi, her şeyden önce tüketici bir radyo yayıncılığı anlayışına karşı çıkmasında.

Açık Radyo'nun yayın misyonunda; demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel haklar, rock, caz, klasik ve elektronik müzik, bilimkurgu, edebiyat, atçılık, mimarlık, hip-hop, opera, rebetiko, Flamenko, küresel iklim krizi, iklim adaleti, hakkaniyet ve barış var.

Açık Radyo'nun **ses kültüründe** 'seslenme' var; dinleyicisiyle iletişimindeki en önemli insani unsur bu, bence. Ayrıca, 12 Eylül'den sonra gerçekleşen en önemli özgürlük girişimlerinden biridir bana göre Açık Radyo. Sonuna kadar desteklenmesi gerekir bu yüzden.

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' için imzalar 10 bine yaklaştı

Oyuncu ve aktivist Lale Mansur da mail göndererek, *Telesiyej*'in açtığı **Dizimi İstiyorum** imza kampanyasına katıldı.

Bu Kalp Seni Unutur mu? için başlattığımız kampanyaya katılanlar, –www.bukalpseniunuturmubitmeme.com ve facebook'taki kampanyayı destekleyenlerle birlikte- 10 bine yaklaştı.

Telesiyej'e mail göndererek dizisini isteyen son isimler şöyle:

"Lale Mansur, Muhammet Ünal, Yasemin Ünal, Furkan Ünal, Güven Mutlu, Banu Sungur, Ali Eren Karaağaç, Gülsün Coşkun, Nesij Mahir Demir, Gülsüm Demir, Hasan Demir, Rabia Zeynep Khetsiypha, Mazhar Aktaş, Hülya Aktaş, Zınar Aktaş, Nudem Aktaş, Ahmet Refik Emen, Songül Miftakhov, Hülya Yılmaz, Erdoğan Yılmaz, Hatice Seçkin Akuğur, Zeynep Betal Çalkan, Memed Dnaç Bamerd, Ufuk Üstek, Fasih Üstek, Mine Üstek, Çetin Orcan, Suphiye Yüceer, Çiğdem Şenyuva, Seval Ulaş, Emre Ulaş, Eran Yoldaş, Kadri Salaz, Hüseyin Okan, Makbule Öztürk, Selçuk Öztürk, Özlem Topçu Eralp, Tamer Karaağaç, Adil Kaya, Abdülkerim Şığva, Sezgin Aşan, Diyar Kayaalp, Yavuz Değirmenci."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mehmet Ali Erbil ve Tuğba Erbil olayına bir de biz girelim!

Telesiyej 24.03.2010

Bu mühim mevzudan ziyadesiyle gıcık kaptı *Telesiyej*; nazik de bir mevzu tabii, konuşsak bir türlü (**kadın hakçılığı**ımıza hanel gelebilir Allah korusun) sussak gönül razı gelmiyor (kaynayıp, kaynayıp coşuyor bir yandan) hayır, kadınlarla ilgili pozitif ayrımcılığı şiddetle destekler her zaman *Telesiyej*, ama doymaz iştahlar karşısında da tedirgin olur haliyle; adalet duygusunun istismarından yana değildir çünkü. Gazetelerde neredeyse her gün Mehmet Ali Erbil ve Tuğba Erbil'in boşanma pazarlıklarını görmeyi de insanın meşrebi kaldırmıyor bir yerde. Bilhassa Tuğba Erbil'in pazartesi günü *Hürriyet*'te yayımlanan kısa röportajında, kadın tribünlerine seslenirkenki üslubu hepten bozdu ayarımızı, tribün hedefinin nedenini de pek kavrayamadık ya.. hayır, diyelim ki kadın derneklerini filan arkasına aldı Tuğba Erbil, ne olacak? Binlerce dolarlık çantalarını koluna takıp, kadınlarla birlikte Meclis'e filan mı yürüyecek?

Tuğba Erbil'in, Ayşe Arman'a verdiği röportajdaki: "Ya giden gençliğim, emeğim ne olacak?" "Bunlar kadın haklarıyla ilgili" filan gibi parmak ısırtıcı analizleri, aslında en **kadın hakçıları**nı bile olaydan soğutur ya, o da ayrı.

Şimdi ben bu emek meselesine de biraz takıldım şahsen; tamam dört beş sene birlikte –muazzam bir evde-, hizmetlilerin servisleri eşliğinde yaşamışlar. (İhtimal ki, ellerini sıcak sudan soğuk suya sokmuşluğu da yoktur

hani Tuğba Hanım'ın.) Ayşe Özyılmazel'in yazısından öğrendiğime göre hayatında hiç çalışmamış, üretmemiş, emeğin yanından bile geçmemiş hatta; evliliği sırasında evde çamaşır yıkayıp, ütü filan yapmasına da gerek olmadığına göre, emekten kastettiği nedir acaba? Giden gençlik meselesi de bir başka neşe kaynağı tabii; ne eli çabuk bir gençliği varmış yavru, beş yılda nasıl yok olur, nereye gider bu gençlik?

Tuğba Erbil'in, hem mağdur eş, hem de anne olarak bazı taleplerde bulunmaya hakkı vardır tabiatıyla.

Ama adalet anlayışı her şeyden önce insanın kültüründe, duygusunda, zihninde oluşmalıdır değil mi?

Doymaz bir iştahla talep listeleri yapılırsa, hukukun eşitlik ilkesi istismar edilmiş olmaz mı? Pozitif ayrımcılık yaklaşımı da zedelenmez mi? Tuğba Erbil, beş yıllık bir beraberliği bitirirken, 40 bin lira nafaka, üç milyon TL maddi ve manevi tazminat, ayrıca mal rejiminin tasfiyesini istemiş. Mehmet Ali Erbil'in son beş yıl içinde aldığı on üç evin yarısı da talepler arasında. Kısa süreli evliliğinden hayli yüklü bir servetle ayrılmak istiyor Tuğba Erbil. Ama Mehmet Ali Erbil'in iki kızı daha var tabii. Üretmeyen, ailenin ekonomisine hiçbir katkısı olmayan bir eşin, sadece beş yıllık bir beraberlik yaşadığı için, kocanın diğer çocuklarının haklarının yarısını, hatta –üç milyon TL'lik tazminat ve 40 bin TL'lik nafaka da düşünülecek olursa- çok daha fazlasını alması ne kadar vicdanidir, düşünmek gerek.

Kadın haklarından yana olmasıyla bilinen Prof. İsmet Sungurbey'in **Medeni Hukukun Temel Sorunları** adlı kitabında dile getirdiği, **Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi** hakkında ciddi endişeleri ve eleştirileri vardır: "(...) Çalışan kişi erkek ise ve kadın, evlilik birliği süresince, gelir getiren bir işte çalışmadığı gibi, erkeğin kazancını da müsrif bir şekilde lüks ve gereksiz şeylere (mesela pahalı kozmetik ürünlere) harcamakta (...) Evlilik sona erdiğinde, erkeğin yapabildiği birikimlerle edindiği malların yarısı üzerinde de pay sahibi olması, yine hakkaniyete uygun değildir."

Kısaca, zihniyet uygun olmadığında, kadın ya da erkek iki üç evlilik yapıp, sadece birkaç sene evli kaldıktan sonra boşanıp, yasanın adillliğini kullanıp, ömür boyu çalışmadan ferah bir şekilde yaşayabilirler. Evlilikler de iyi bir kazanç kapısına dönüşebilir böylece.

'Melekler Korusun' paniğe mi kapıldı nedir

Aslında paniğe kapılması için bir neden de yoktu ya; neticede, yeni dizi *Gönülçelen* 22.25'te başladığı için sadece son beş dakikası karşılaşıyor onunla.

Hanımın Çiftliği'nin karşısında yine de iyi idare ediyordu *Melekler Korusun*, birkaç hafta öncesine kadar.

Ama ne olduysa oldu birden.. her şey oluverdi dizide.

Salih Bey öldü. (Tekrar hatırlatayım, o sahnede Hümeysra'nın oyunu hayranlık uyandırıcıydı, herkese internetten bulup izlemelerini öneririm.)

Sonra Salih Bey'in bir gayrı meşru kızı olduğu çıktı ortaya. Artık nefret dolu genç bir kadındı o; ve Salih Bey'in bütün mirasını alıp, Melek Hanım'ı da sokağa atmak istiyordu. (Bütün mirasını nasıl alır yavru? Dizi avukatları uyuyor mu? Salih Bey'in karısı ve bir oğlu vardı. Gerçekten bir gayrı meşru kızı bile olsa, ancak mirasın dörtte üçünü kardeşiyle birlikte paylaşabilir; dolayısıyla kendisine düşecek pay dörtte üçün yarısı, yani dörtte bir buçuk kadar bir hissedir; ki, bu da Melek Hanım'ı evden atmaya yeterli olmaz.)

Bu arada Mert'le Esin evlendi.

Yine bu arada Erkan aniden Esin'e çok âşık olduğunu anladı ve ona olan aşkından bir meczuba dönüverdi, içip içip parklarda sızdı.

Sonra, Mert'in babası oğlunu karısından soğutmak için –mutlaka bir hata yapacaktır düşüncesiyle- Esin'in peşine 24 saat bir adam taktı. Olmadı, Erkan'ın karısına şantaj yapıp, bu konuda onun da desteğini aldı.

Erkan, kızlarını Esin'den alabilmek için dava açtı.

Esin, Masal bebeği kaybedeceğini düşündükçe kendini kaybetti.

Ve tam Mert'le –artık vakittir deyip- halvet olacağı bir sırada, Masal bebeğin marketten alınan bezlerinin Erkan'ın arabasında kaldığını fark edip, ona "çabuk arabaya gel" mesajını çekti; ki, o sırada Erkan'ın karısı Eylül de, en seksi geceliğini giymiş, yatağına uzanmış kocasını bekliyordu.

Esin, arabanın arka koltuğundaki yumuşacık bebek bezi paketini nedense çekip çıkartamadı bir türlü, eski sevgilisinden yardım istedi. Erkan da onu kıracak değil ya; bindi arabaya.. iki genç ve güçlü kuvvetli insan çekiştirip çekiştirip bir türlü çıkaramazken iki koltuk arasına sıkışmış çocuk bezi paketini, bunca yakınlık onları baştan çıkarıverdi haliyle, öpüşmeye başladılar.

Veee.. 24 saat böyle bir fotoğraf yakalamak için kapıda nöbet tutan Mert'in hain babasının adamı o anı ölümsüzleştiriverdi.

Yok artık daha neler!

Var, var aslında dahası da ama.. benim bünyem yoruldu, freni çektim!

Hayatın gerçeklerinden yola çıkarak hayat hikâyeleri sunarken, hayatın bir aynası olduğunu iddia eden dizilerde kurgu olarak hayatın akışı hızlandırılabilir, yoğunlaştırılabilir, bölümlere ayrılabilir, zamanla oynanabilir; bunların hepsi rasyonel bir drama anlayışıyla gerçekleştirilir ve seyirci de bu hikâyenin olabilir her türlü halini kabul eder. Ama kurguya mekanik çözümler getirilirse, gerçeklik zorlanırsa dizi sırtır. Gerçekliğini kaybeder. Yoksa iyi gidiyordu *Melekler Korusun*, hayatla bağlantısı mantıklıydı, kendi temposunda huzurlu akıyordu, zorlamalar yaşanmıyordu, bir casalinga durumları vardı ki, iyi geliyordu insana.

Öyle kalsaydı keşke.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yeşilçam Ödülleri', üretim kültürüne değil elitist kültüre dayalı bir zihniyetle veriliyor!

Telesiyej 25.03.2010

Yeşilçam Ödülleri neyi temsil ediyor?

Bir kentin ya da ilçenin adını taşımadığına göre, ülke sınırları içindeki sinema eyleminin ve film üretiminin toplamını, yani Türkiye'deki **sinema sektörünü** temsil ediyor olmalı.

Ve bu toplamı oluşturan parçaları da, teşvik anlamında ödüllendiriyor; aynen ABD'deki sinema sektörünü temsil eden Oscar Ödülleri gibi.

İyi de, o zaman neden kurgu, ses kurgu, miksaj, özel efekt, makyaj, stüdyo, dekor, kostüm, animasyon, kısa film, belgesel film gibi dallarda ödüller verilmiyor?

Onlar sinemayı oluşturan değerler olarak kabul edilmiyor mu?

Önceki akşam üçüncüsü gerçekleştirilen *Yeşilçam Ödülleri* töreninde, üretici olarak sadece yönetmen, oyuncu, görüntü yönetmeni, kompozitör ve senarist, ürün olarak da **film** ödüllendirildi; ödüller 11 dalda dağıtıldı.

Bu haliyle *Yeşilçam Ödülleri*, sinema sektörünü layıkıyla temsil edemedi ne yazık ki.

Ödüller, üretim kültürüne değil, **elitist** kültüre dayanan bir zihniyet sonucu dağıtılmıştı çünkü.

Sektörü oluşturan diğer unsurlar ve bir film üretiminde yer alan diğer zanaat erbabıyla ilgili değerlendirmeler yapılmadı ve ödül verilmedi, yani onların hepsi yok sayıldı.

Ayrıca bütün bu fiyakalı törenler, ödüller filan iyi hoş da, Türk sinemasının gelişimine, uluslararası alanda var olabilmesi hususuna katkısı nedir acaba?

Türk sinemasının dünya sineması içinde bir varlık gösterebilmesi, uluslararası anlamda ve alanda bir sektör olabilmesi için, sinemayı maddi açıdan da değerlendirmek gerekir.

Dünyada biz de varız diyebilmek için, Türk sinemasının milyarlarca dolarlık bir **rekabet hacmine** ulaşması gerekir.

Bunun için de öncelikle **özel sektörün** ve **belirli bir dönem için** –ama şimdikinden çok daha fazla- devlet desteğine ihtiyaç vardır. Yani özel sektör, sinemayı bir yatırım alanı olarak görmedikçe, Türk sinemasının güdüklüğü devam eder, başarılar da sadece bireysel çabalarla kazanılır.

Bu çabalar da, Türk sinemasını sektörleştiremez.

Özel sektörün yaklaşımıyla ilgili karşımıza çıkan işaretler de hayli anlamlı; örneğin Turkcell’in, **Yeşilçam Ödülleri’nde en iyi ilk filme** vermeyi uygun gördüğü rakam 30 bin TL!

Şaka gibi değil mi? (Hem bu minüskül parayı vereceksin, hem de sahnede boy göstereceksin, pek **âlâ** bir durum.)

En iyi filme verilen 150 bin TL de ayrı bir neşe kaynağı tabii. (Onu kim veriyor bilmiyorum)

Maddi teşvik kültürüyle ilgili anlayışımızı değiştirmemiz gerekir artık. Uluslararası rekabet ortamında yaşayabilmek için, bir filmin yapım bütçesinin yeni sınırlara ihtiyacı var çünkü.

Bu arada NTV’nin canlı yayın sırasında ekranın sol alt köşesine Türkiye’nin Oscar’ları yazması da ilginçti.

Yabancı referans göstermeden bir iş yapmayı ne zaman başaracağız acaba?

Hande Yener’in ‘Sopa’sının tek şaşırtıcı yanı adı!

Bir çiğnenmiş sakız daha.

Kulaklarımız doldu taşı artık.

Dinlerken her saniye şapkasını çıkarıp tanıdıkları selamlamak durumunda kalıyor insan; önünden geçen notaları, güfteleri, şarkıları, şarkıcıları.. iddia yeni; ama şarkıyı dinlerken bir aşinalık hali...

Kolaj desem değil, orijinal desem değil, buluş desem değil, yeni desem hiç değil, inovasyon desem hiç mi hiç değil, kültürel arayış desem, ne gezer?

O zaman ne bu yavu?

Güfte dersiniz, hiç demeyin derim.. şiirsellikten eser yok, ama duygunun sıradanlığı pek gani.

"Her günahın bedeli var / Bunu zaten ödedim / Her delinin bir sebebi var / Bunu zaten söyledim // İçindeki yanışın zinciri / Kopa kopa durur / Ama aşk böyledir önce sevdire / Sonra sopa vurur / Günaydın, geç uyandın ama bitti / Aslında geç bile kaldım / Zor uyandım ama geçti / İlacın etkisi yok"

Senin baban zurna çalar mıydı, çalmazdı, benimki de çalmazdı tadında, çiziktirilmiş sözler işte.. bu ülkede bir Sezen Aksu var, Nazan Öncel, Şehrazat var.. Aysel Gürel vardı.. ayrıca bunca iyi şairimiz var, hiç mi okunmaz bunlar? Şarkı sözü işindeki insanlar hiç mi nasiplenmezler bunlardan?

Böyle de çalakalem yazılmaz ki yani!

Popüler kültür ihtiyaçtır, iyidir, reddetmek yanlıştır filan da.. bazen de beziyor insan.

"Ama aşk böyledir önce sevdire / Sonra sopa vurur" diyor şarkı.

Ne poetik değil mi?

Yerlerde süründürür filan dese tamam da.. (biraz daha makul olmaya çalışabilir o zaman insan) sopa biraz fazla sopa gibi kaçmamış mı? Aşk, ruhani kimliğinden çıkıp ziyadesiyle cismanileşmiş, elinde sopa ona buna saldırıp bir temiz dövüyor! Biliriz, aşk pek hayırlı bir şey değildir de, dayakçı yaklaşımı yeni bilgi.

"Olağanüstü bir albüm yaptım" demiş Hande Yener.

Olağanüstü, artık çok olağan oldu bizim için!

Çıkarılan her albüm olağanüstü olmak zorunda sanki. Hani biri de çıkıp kendime göre iyi bir iş yaptım desin, canımızı yesin! Ne gezer, çıkan albümlerin hepsi birbirinden olağanüstü, hiç boş yok. Kendi kendine "olağanüstü bir albüm yaptım" demenin hiçbir müeyyidesi yoktur çünkü bu topraklarda. Kimse çıkıp da, kendi yaptığın işi neden bu kadar övüyorsun demez zira!

Olağanüstü bir albüm de nedir ayrıca?

Tarifte bir anlaşılsak önce!

Bu yaz diskolarda bu albüm çalınacakmış.

E, çalınır! Diskolara gidenlerin müzik konusundaki birikimleriyle ilgili yüksek bir beklentimiz mi var zaten?

Onlara ritm verin yeter ki, tempoyla coşturun, iş biter!

'Bu Kalp Seni Unutur mu?' için yeni imzalar

Bu Kalp Seni Unutur mu? için başlattığımız kampanyaya katılanlar –www.bukalpseniunuturmubitmemeli.com ve facebook'taki kampanyayı destekleyenlerle birlikte- 10 bine ulaştı. Hâlâ **dizimi istiyorum** diyenler var, söz

verdiğimiz gibi imzaları yayınlıyoruz.

“Doğancan Aslan, Umutcan Aslan, Esin Aslan, Şaban Aslan, Mehmetcan Nazlıcan, Deniz Nazlıcan, Öznur Nazlıcan, Nihat Nazlıcan, Fatma Yalman, Ergin Yalman, Ozancan Yalman, Süleyman Yalman, Mevlüde Yalman, Başak Şer, Eylül Şer, Özlem Şer, Rifat Şer, Ekınsu Dağdeviren, Bengisu Dağdeviren, Devrim Dağdeviren, Cengiz Dağdeviren, Doğancan Aslan, Mehtap Ünal, Mustafa Zorlu, Dilan Yüksel, Yasemin Yüksel, Kutbi Yüksel, Emre Yüksel, Neslihan Başak.”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçse de seçilse de erkek tektir ideolojisi ve Star Tv’nin yeni programı: ‘Çal Kalbimi’

Telesiyej 29.03.2010

İllaki çok kız olacak.. ekranda dizi dizi sıralanacak ve karşılarında da tek bir erkek olacak.

Tersini düşünmek anlamsız; yani, çok erkek olması, ekranda dizi dizi sıralanması ve bu erkeklerin karşısında da tek bir kız olması, hayal bile edilemez.

Çünkü seçimi erkek yapar!

Çünkü kızlar tarafından seçilse bile erkek **tektir**.

Aslında en sonunda seçen de odur zaten.

Star Tv’nin *Çal Kalbimi* adlı yeni programında, erkek adayı beğenmeyen kızlar, ışıklarını söndürerek kendilerini saf dışı bıraksalar da, aslında erkeği değil, kendilerini elemiş oluyorlar; bu da, erkeğin lehine bir eliminasyon çalışması zaten; nihayetinde erkeğin sunduğu özelliklere ve onun tabiatına uymayanların kendi kendilerini bir çırpıda elemeleri, erkeğin seçimini daha da kolaylaştırıyor ve onu zahmetten kurtarıyor.

Bu noktada da erkek kazançlı çıkıyor anlayacağınız; neticede daha az emek harcayarak ve en önemlisi daha az kafa yorarak sonuca ulaşmış oluyor.

Mehmet Ali Erbil’in geçen yıl sunuculuğunu yaptığı *50 Sarışın* adlı programda da **tek** bir erkek 50 sarışın kız karşısında yarışıyordu.

Yani sistemin alışkanlığı bu doğrultuda!

Cazip ve esas olan; seçse de seçilse de erkeğin tek erkek oluşu.

Erkek egemen düzen bunu gerektiriyor zira.

Şunu hayal bile edemeyiz mesela; **erkek istemeye gelen kız tarafı!**

Star Tv’de cumartesi akşamları yayınlanan *Çal Kalbimi*, kanalın web sitesinde şöyle tanıtılıyor: “*Kendine güvenen birbirinden güzel 30 bekâr kadını, hayallerinin erkeği ile buluşturan Çal Kalbimi, Bay J’nin sunumuyla... Kadınların beğendikleri adayları (Telesiyejin notu: adaylar değil; aday. Çünkü her defasında tek bir erkek aday var, işin ideolojik püf noktası da bu zaten.) seçtikleri, adayların (adayın olacak) da kendilerini tanıtır, tüm hünerlerini sergiledikleri Çal Kalbimi, ikinci bölümü ile ekranlara geliyor. Beğendikleri adayları (adayı) daha yakından tanıma fırsatı bulan kadınlar, beğenmedikleri adayları (adayı) ise masalarındaki ışıkları söndürerek*

eliyor. Erkekler (**erkek**) de ışıklar sönmesin diye bütün yeteneklerini sergilemeye devam ediyor. *Çal Kalbimi Bay J'nin esprileriyle seçme ve seçilme heyecanını Star TV ekranlarına taşıyor.*"

Aslında *Çal Kalbimi* adlı programdaki durum şu: **Seçme-seçilme-seçme**; nihai kararı yine erkek veriyor zira.

Ve beğendiği kızı koluna takıp götürüyor.

Şov açısından bakıldığında ise, dışı kişi yine bir şov objesi olarak ortaya çıkıyor; 30 genç kız –gözü doyurma amaçlı- bir tür cinsel obje gibi kullanılıyor.

Programın akışı içinde **erkek seyirci** de kendi payına kızlardan bazılarını seçip, kafasında (hayalinde) haremını kurmuş oluyor bir güzel.

İyi şeyler değil bunlar anlayacağınız.. hiç değil hem de!

'Canım Ailem', sezonun en sıcak, en bize ait dizisi şimdi

Esas mesele **şefkatle vicdanın** buluşması işte.

Bir başka tabirle, bunların birbirlerini beslemeleri, kollamaları.

İnsanilik bizim coğrafyada, bunca uygarlığın üst üste istiflendiği bu kültürde, iki değerden kaynaklanır; vicdan ve şefkat denen şey aslında hem bireyin hem de topluluğun, daha doğrusu mahalle duygusunun (bir tür komünite duygusunun) tezahürüdür.

Bize ait bu insanilik vardı *Canım Ailem*'in son bölümünde. Bu nedenle de çok sıcak, duygusu yüksek ve sahici bir bölüm izledik çarşamba akşamı. (Telesiyej, cuma-pazartesi arası kapalı olduğundan, yazmak bugün kısmet oldu.)

Modernitenin biçimlendirdiği bireye karşı, kadim dayanışma duygusunun biçimlendirdiği bireyle karşılaştık dizinin son bölümünde.

Başından beri, özenti yabancı dizi formatından uzak nadir dizilerden biri oldu *Canım Ailem*. Tv kanallarında yayınlanan onlarca dizide, insanla toplum daha çok karşı karşıya getiriliyor, konumlandırılıyor ve illaki dış modele uygun bir çatışma oluşturularak sunuluyor.

Canım Ailem'deki çatışmalar ise daha çok insani boyutta oluyor.

Son bölümde ise, çatışmanın yerini çözüm arayışı aldı.

Hayatın zorluğunu, insanların sıkışmışlığını **ortak duyguda** çözme girişimi örnek teşkil edecek düzeydeydi bence.

Canım Ailem'in son bölümlerinde hep çatışmalara kaynak olan –Samim'in rakibi zengin aşık- Aziz'in kötü niyetli tezgahı, önce gençlerin gösterdiği dayanışmayla, sonra da büyüklerin ortak havuzda para toplamalarıyla (imece usulü) bozuldu.

Seyhan'ın –bir bebek beklediği için- önce ayrı bir eve geçme ısrarı bile –bölümün sonunda- bu önemli dayanışma duygusu içinde adeta eriyerek yok oldu ve Samim'in liderliğindeki minik topluluk, birlikteliği bozulmadan hayata devam etme kararı aldı.

Tam tabiriyle yedisinden yetmişine kadar gösterilen bir insani dayanışmaydı bu; Mertcan'ın hissettikleriyle Cabbar Ağa'nın hissettikleri birebir aynıydı mesela; Mertcan kumbarasını, Cabbar Ağa ise köstekli saatini koydu ortaya. (Bu dayanışma modeli, Batı'nın büyük bir çoğunluğunun artık unuttuğu modeldir.)

Bir Tv dizisinin oluşumunda yer alan yapımcıların ve kanal yöneticilerinin, karar alırken; dizinin konusu, içeriği, oyuncular, mekân, dekor ve kostümü ile müziğinden önce, **dizinin duygusunun** bize, bu coğrafyaya ait olup olmadığını; kültürünün bu topluma ait değerlerle örtüşüp örtüşmediğini iyice tartıp biçmeleri gerekir bence.

Örnekse.. örnek işte!

Selin Tunç'un senaryosu, bütün fazlalıklarından sıyrıldı, bu coğrafyanın has bir hikâyesi oldu artık. (Meliha ile Samim'in duygusal sahnelerinde Zeki Müren çalınması da şahane bir fikir ayrıca.)

Canım Ailem, bu sezonun en sıcak ve en bize ait dizisi bana göre.

Ve böyle giderse, bu yapı korunursa, birkaç sezon daha devam edebilecek bir güce sahip olabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuğba Erbil'den Victoria Beckham yaratma arzusu boşunadır!

Telesiyej 30.03.2010

Bize ne Tuğba Erbil'in 25 adet Louis Vuitton gözlüğünden? (Bu arada Louis Vuitton, 25 ayrı model güneş gözlüğü mü üretiyor yavru?)

Pazar günü *Sabah Günaydın*, bu konuda mühim bir araştırmacı gazetecilik ifa etmiş; sıkı bir arşiv çalışması yapmış, Tuğba'nın çeşit çeşit gözlüklü resimlerini dizi dizi yayımlamış. Hayır, yer olsa 25'ini de yayımlayacakmış ama, bir gazete sayfasında ancak dokuzuna yer bulabilmişler.

Durmasını bilmiyoruz hiç değil mi?

Mal mülk paylaşımı yapıldı, Mehmet Ali Erbil ve Tuğba Erbil anlaştılar, bir celsede boşanacaklar.

Yani bu konuda medyaya mama yok artık.

O halde sayılsın Tuğba'nın gözlükleri.. olmadı kol saatleri.. çantalarını biliyoruz zaten –aynı model, değişik renklerde Hermes takılıyor- olmazsa marka çoraplarına dalarız, gerçi çoraptır neticede, o da pek bir şey tutmaz ya.. ama Mehmet Ali'nin anlaşma çerçevesinde Tuğba'ya ve oğluna alacağı villa da oyalar bizi bir süre.

Tuğba Erbil'den bir Victoria Beckham yaratmayı hedeflemiş görünüyor bizim magazinciler.

İyi de niye?

Neden bir **magazincan** haline getirmek için bu kadar uğraşılıyor Tuğba Erbil'le?

Neden magazin medyasının bu derece ilgisini çekiyor, Mehmet Ali Erbil'in ayrılmak üzere olduğu karısı?

Bu genç hanımın var mıdır popüler kültürle ilgili bir emek harcaması filan?

David Beckham'ın karısı, İngiliz sosyoeliti Victoria Beckham, pek bir matah olmamakla birlikte, evlenmeden önce ünlü Spice Girls müzik grubunun üyesiydi hiç değilse ve bütün dünyada tanınırdı zaten. Bir jean defilesi ve parfüm tasarımıyla moda alanına girmişti, hâlâ da çalışıyor görünüyor Amerika'da, yapıyor işte bir şeyler...

Tuğba'dan Victoria Beckham çıkmaz yani, boşuna bu çaba!

Hem bu kadar da ayıp olmuyor mu artık?

Magazin medyasının gazeteciliği böyle saçma sapan bir haber üretiyorsa ve üretmekle de kalmayıp bunu bir araştırmacılık gibi sunuyor ve taçlandırıyorsa; profesyonellik, bilmediğimiz yeni bir anlama kavuşmuş demektir.

Ve o **anlamı** da, bilmek anlamak istemiyorum hiç.

'Hanımın Çiftliği' ve 'babaya el kalkmaz' sorunsalı

Bazı Tv köşecilerinin ortalama yaklaşımları yok mu.. hani o *açıktı yakaladım okura yaranayım* halleri, o maço ve ahlakçı duruştan ödün vermeme hususundaki dirençleri.. –ki, maçolar fevkalade ahlakçı olur zaten- hiç mi hiç kaldırmıyor bünye.

Of ki off!

Ortalama bir okurun yazabileceği ortalama yazıları yazmaktan hiç mi muazzep olmaz yavu insan?

Hanımın Çiftliği'nde Güllü'nün intikam sahnesini çok ayıplamış bazıları.

Güllü, Muzaffer Bey'le evlenip çiftliğe hanım olmadan önce Allah'ın günü kendisini de döven, yüzünü gözünü paramparça eden, para karşılığı onu satmaya kalkışan babasının, şimdi de annesini dövdüğünü, kadıncağızı kan revan içinde bıraktığını öğrenince, çiftliğin ortasında hem babasını hem abisini kırbaçladı ya.. işte bunu hiç hoş karşılamamışlar. Hatta ortalama bir analiz de patlatıvermiş kimileri, aile içi şiddetin hiç eksilmeden bugüne kadar sürmesinin sebebi, şiddete şiddetle karşılık vermektir gibilerinden külyutmaz hükümlerde bulunmuşlar!

Okur da pek tedirginmiş ayrıca.. babaya el kalkar mıymış? İnsan ne kadar eziyet görürse görsün, kanuni yollar dururken şiddete başvurmak ne kadar doğruymuş?

Şiddete başvurmayı hiç kimse onaylamaz elbet, bu yüzden de bu konunun altını çizmek bile gereksiz.

Ama ben şu hususu çok merak ediyorum doğrusu; bu toplumda **baba**, karısını, kızını dövüyor, yaralıyor, sömürüyor, kızını satıyor (para karşılığı evlendiriyor), kız evlenmek istemezse dövüyor, paramparça ediyor.. bu arada adalet neden hiç aklına gelmiyor acaba; ne onun ne de bu durumları bilen diğer erkeklerin?

Ve günün birinde zengin bir adamla evlenip, babasının zulmünden kurtulan kız, kocasının ona sağladığı nüfuzu kullanarak, biyolojik babasından intikam almaya kalkınca da, akıllara kanunlar ve adalet geliveriyor birdenbire.

Ama sadece o zaman...

Dayak atarken adalet aklına gelmiyor hiç kimsenin.. ne dayak atanın, ne de dayak atışı izleyenlerin; sadece dayak yerken akıllarına geliyor!

Bu durumda bir istismar aracı olmuyor mu peki adalet; aman, *erkek egemeni sorgulamayalım adalete gidelim!*

Olur!

Erkek dayak atarken, kafamızı başka yere çeviririz, olur biter!

Bir düşünün zaten, şu sözleri kim çıkarıp yaymıştır toplumda; *kızını dövmeyen dizini döver.. dayak cennetten çıkmadır.. kadının sırtından sopayı, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin* vb.

Çok ayıp! Babaya el kalkar mı hiç?

Yok kalkmaz da, hangi babaya?

Baba sadece biyolojik baba olarak kalmışsa şayet; yani, kültür-değer, maddi-manevi hiçbir şey vermemişse, o artık baba değil, herhangi bir kimsedir; Orhan Kemal'in yakaladığı modelde de bu var işte; kızına maddi manevi bir şey katmamış, sadece onu sömürmüş, karşı çıkınca da dövmüş bir baba.

Tramvaylar kalktı, aile içi şiddetin, a'sından z'sine, bütünüyle erkek kaynaklı olduğu algısına varılmadı hâlâ!

Medyanın görevi, okurdan gelen tepkileri hiç düşünmeden onaylamak değil; aksine, bu tip trajik durumlarda, gerçeğin arkasına geçip, onu oluşturan –belki de okurun göremediği- **gerçeklikleri** okura sunmaktır aslında.

Capito?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

“Her kalp, hakikati hisseder...”

Telesiyej 31.03.2010

“Benim için esas olan, değer üretimidir. Buna ikna olursam, ne hissettiysem söylemekte mahzur görmem.”

Pazar günü İsveç'in eski ve önemli gazetelerinden *Svenska Dagbladet*'te, “*Tavr koymaya cesaret eden star*” başlıklı tam sayfa bir röportaj yayımlandı.

“Kız çocuklarının okula gitme hakkı için mücadele eden, Sulukule'nin yıkımına karşı yapılan protestolara destek veren, Kürtlerle ilgili demokratik açılıma destek vermek için ülkesinin başbakanı Tayyip Erdoğan'ı arayan, tavr koymaya cesaret eden star,” diye sunulan: Sezen Aksu'ydu.

Türkiye'de yıllardan beri medyaya röportaj vermeyen Sezen Aksu, konser vermek için gittiği Stockholm'de, *Svenska Dagbladet* gazetesine konuşmuştu.

Birçok konuda Sezen'in ne düşündüğünü, nasıl düşündüğünü merak edenler için, bu ilginç röportajın bazı bölümlerini yayımlamak istedim.

Stockholm'den sonra, Köln, Slovenya ve ABD'de konserler verecek olan Sezen Aksu, *Svenska Dagbladet* gazetesinin “**Medya ile olan ilişkilerinizi çok ölçülü sürdürüyorsunuz. Aynı zamanda bazı özel konularda kamuoyunu etkileyen çıkışlarda bulunuyorsunuz. Şu an Türkiye'de sizin için hangi konular ön planda**” sorusunu şöyle cevaplamış: “Medya ile ilişkilerimi ölçülü götürme gerekçem çok basit. Özellikle popüler alanda

her türlü iletişim ilişkisi nazarımda düello gibi bir şey. İki tarafın da yüzde yüz gerçek olması mümkün değil. Haber yapmak isteyen tarafın önceliği haberin cazibesi; haber olmak isteyen tarafın önceliği herhangi bir zarara uğramadan değerini biraz daha yükseltmek. Dolayısıyla iki taraf da gardını alarak, doğru kartları oynamak için beynini patlata patlata muazzam bir enerji harcamak zorunda. İşe de yarayabilir açıkçası. Ama ben içten bir şarkının, duygunun gücünün mukayese edilmeyecek ölçüde etkili olduğuna inanırım. Bu yüzden kendi adıma – istisnai durumlar hariç- o enerjiyi böyle harcamaktan kaçınırım. Kendinizi istediğiniz kadar cılalayın, her kalp hakikati hisseder. Ya da bir haberi istediğiniz kadar parlatın, her vicdanda süzgeçten geçerken yaldızı dökülür.

Sorunuza gelince, benim için esas olan, değer üretimidir. Buna ikna olursam, ne hissettiysem söylemekte mahzur görmem.

Sadece Türkiye’de değil, bütün dünyada kişisel ilişkilerden ülkelerarası ilişkilere kadar bir fikri savunurken ya da karşı çıkarken, herkes aynı şahane kelimeler, kavramlar ve değerler üzerinden beyanda bulunuyor. Ama uygulamada dünyanın haline bir bakacak olursak, yangın yeri. Yani, ‘aranızda günahsız olan (ona) ilk taşı atsin’ da, görelim diyesi geliyor insanın, Hz. İsa’nın dediği gibi.”

Sezen Aksu, bunca heyecan verici ve düşündürücü sözleri nasıl yazdığını, nasıl bir yöntem kullandığını soran Svenska Dagbladet gazetesinin röportaj yazarına “Söylediğim gibi çok sıkışmadıkça sistemli yöntemlere itibar etmiyorum. Ama ham yetenekle bir yere kadar gidilebileceğini erken öğrendiğim için, biraz da kendi kişisel öğrenme arzum ve merakımdan, bana emanet edildiğine inandığım yeteneği geliştirme şansım oldu.

Yine de profesyonel hayat içinde, ille de şarkı yapmamı gerektiren zorunlu durumlarda, bildiklerime ve deneyimlerime dayanarak, daha teknik ve şarkı formu denilen kalıplar içindeki ‘olmazsa olmazlar’ı kullandığım olmuştur. Bazıları çok tutmuş olsa da, ben hiçbirine çok bayılmadım,” demiş.

Sezen, “Hayat düne akmaz!” diyor

“Geçen yıllar sanatınızı nasıl etkiliyor” sorusunu ise, “Pop müzik sanat değildir bence,” diye cevaplayan Sezen Aksu, şöyle devam etmiş: “Günlük yaşamın dinamikleriyle beslenir. En fazla, popüler sanat dalları içinde değerlendirebiliriz. Yaşanmışlık herkesin işine ne kadar katkıda bulunuyorsa, benimkine de –biraz az biraz fazla- aynı şekilde katkıda bulunmuştur herhalde.”

Sezen Aksu, pek çok tanınmış sanatçıyı desteklemesiyle ilgili bir soruyu da: “Hayat böyle gelişen ve ilerleyen bir şey, anlamakla ilgili... Bunun için de doğayı taklit etmeye çalışmak yeterli bence... Bütünün içinde uyumla durabildiğiniz kadar anlamlıdır. Buradan bir ayrıcalık, üstünlük beklentiniz varsa, doğanın dengesi ile oynamak gibi bir şeydir bu. Hayat düne akmaz. Bunu gerçekten anladığınızda, yarına katma değer sağlayanlardan biri olabilmenin eşsiz tadına varabilirsiniz. Bu tatla hiçbir rekabet duygusu mücadele edemez,” şeklinde cevaplamış.

Sezen Aksu, Türkiye ve Avrupa arasındaki ilişkilerin artarak geliştiği bir dönemde Türkiyeli sanatçılara nasıl bir sorumluluk düşüyor sorusuna karşılık da: “İzninizle bunu da, ‘sorumluluk hisseden insanlara ne görev düşüyor’ şeklinde yorumlamak istiyorum. Çünkü hangi meslek grubunda olursa olsun, o sorumluluğu gerçekten karnının içinde hissedenler bu sorunun cevabını arayabilirler.

Galiba en temel mesele kendini diğzerinin yerine koyabilmekle başlıyor: Anlamaya çalışmak, hakkını teslim edebilmek... Hak'tan kastettiğim engelli, engelsiz, küçük, büyük, kadın, erkek her insanın, hayvanın, taşın, toprağın, ağacın, suyun, yani doğanın; her duygunun, fikrin, düşüncenin yani herkesin ve her şeyin varolma hakkı.

Bunun çok zor olduğunu biliyorum. Hakikat ile yüzleşmek anlamına geliyor. Bu sorumluluğu hissedenenlerin ihtiyacı olan en önemli şey cesaret bence," demiş.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kültür üretmeyen özel sektörün etik mühendisliği

Telesiyej 01.04.2010

Pepsi Türkiye, Tarkan'la olan anlaşmasını neden bozdu?

Türkiye'de kültür-sanatı ve popüler kültürün değişik branşlarını desteklemek, özellikle sanayi burjuvazimiz tarafından yanlış anlaşılıyor bence.

Özel sektörün bu alanlarda yer alışı, **eserin** daha çok tüketimi üzerinden oluyor çünkü.

Oysa özel sektörün özelliklerinden biri, hatta görevi, toplumsal açıdan **eser üretmektir**; yüksek sanatta ve popüler sanatta yetenekli ve hazırlıklı kişilere **üretim** imkânlarını sağlayarak toplumun aydınlanmasına ve kültürel-sanatsal yelpazenin zenginleşmesine hizmet etmektir.

Dünyadaki özel sektörün misyonudur bu.

Özel sektör, sosyal sorumluluk söylemini bunun üzerinden, yani **üretim** üzerinden inşa eder aslında.

Sosyal sorumluluk söylemi bizde büyük bir oranda **üretilmiş olanın** üzerinden ilan ediliyor oysa; anlayacağınız bu toplumda özel sektör, kişinin ya da bir grubun bin bir zahmetle ürettiği **esere** –hazırlop- konarak, kendi markasını (logosunu) ve sloganını, eserin –bir biçimde- yanına koyarak, hatta kimi zaman önüne çıkararak kamunun tüketimine sunuyor.

Bu durum, özel sektörün, sanatçıları kullanması hususunda da geçerli tabii. Sanatın, ülkedeki varoluşuna büyük çapta üretim katkısı getirmeyen özel sektör, bunun markalaşmış yaratıcısını da kendi markasının yanında tutarak ürününün satışında ve imajında kullanıyor.

Ama çoğunlukla ne eserin yaratımına yatırım yapıyor, ne de yaratıcısına.

Her iki durumda da, uyanık özel sektör hazırda konmuş oluyor.

Bizim özel sektörün (yabancı kaynaklı da olsa) bir huyu daha var: toplum adına etik mühendislik yapmak!

Pepsi Cola Türkiye'nin, Tarkan'la yaptığı sponsorluk anlaşmasını –ünlü sanatçı bir uyuşturucu soruşturmasına karıştığı için- iptal etmesi buna iyi bir örnek.

Pepsi Cola Türkiye, aslında savcılık tarafından mahkemeye dahi sevk edilmeden serbest bırakılan, dosyası görevsizlik kararı ile İstanbul Adliyesi'ne gönderilen Tarkan'la anlaşmasını bozarak neyi korumuş oldu peki?

Hayalinde ürettiği halkın ahlaki değerlerini mi, hiçbir zaman yatırım yapmadığı sanat **üretimini** mi, yoksa aslında bu alanda kusurlu olan, yani **sanata yatırım yapmayan imajını** mı korumuş oldu?

Bence böyle yaparak sadece medyanın Tarkan'a uyguladığı yargısız infaz eylemine katılmış oldu.

Medya zaten her fırsatta etik mühendislik yapma zaafı içinde; buna bir de özel sektörün etik mühendisliği eklenince, ortaya aslında kültür yerine bir tür **kültürsüzlük** inşa edilmiş oluyor; bir tür duyarsızlık hâkimiyeti oluşuyor.

Halka gelince.. böyle bir durum halkın hiç umurunda değil aslında. Hatta tam aksine Tarkan'ı seven milyonlarca genç –ki, onlar cola tüketicisidir- megastarın mağdur olduğuna inanıyorlar.

Vehbi'nin kerrakesi hususu ise.. bu vakada hüznün veriyor insana: Gerçek bir **mesen** gibi **ürettirmeyenin** –ne kişi ne de sektör olarak- sanatçı üzerinden etik ahkâm kesmeye hakkı yoktur. Böyle bir işe kalkıştığında da, beklediği itibarı göremez bu toplumda.

Coca Cola'nın yerinde olsam, bu yaz için bomba gibi bir albüm hazırlığında olduğu söylenen Tarkan'la bir anlaşma yapar, hem gerçek rekabetin, hem de büyük düşünmenin ne olduğunu gösterir; onu seven genç kitleyi de yanıma alırdım.

'Bildiğin Gibi Değil' için geç kalmış bir yazı...

Bu kadar da olmaz yani.. Ali Hocam bir program yapsın, aradan da bunca zaman geçsin, Telesiyej'e girmesin.

Yuh yani Telesiyej, ben ne diyeyim sana?

Ne yapıyorsun sen cuma akşamları 20.15-22.00 arası?

Olmaz o, olmaz! Anladık senin tatil günün ama, yine de her cuma akşamı televizyon kapatılıp sokaklara akılmaz ki yavu? Nerede kaldı çok övündüğün asosyalliğin?

Açık konuş canımı ye, ayrıca! Korktum, çekindim filan de.. bugün yarın.. derken zaman geçivermiş de.. Ali Hocam anlar, zaten umurunda mı sen yazmışsın, yazmamışsın? Kimsin ki sen? Bir kuru Telesiyej işte!

Baktın herkes çok beğeniyor şimdi, Hakkı Devrim bile pazar akşamı Medya Kralı'nda anlata anlata bitiremedi *Bildiğin Gibi Değil* programını, mahcup oldun değil mi, (Allahtan geçen cuma akşamı kaydetmiştin) oturdun seyrettin programı.

O zaman konuş bakalım!

Ali Saydam ve Özlem Gürses'in Sky Türk'te sunduğu *Bildiğin Gibi Değil*, sıcak bir **yakın temas** sohbet programı.

Bildiğin Gibi Değil'i, daha önce de Habertürk Tv'de yapan Ali Saydam (**her şeyi bilen adam**) ve Özlem Gürses (**her şeyi soran kadın**), 5,5 yıl sonra yeniden biraraya gelip, bu defa Sky Türk'te sunmaya başladılar aynı programı.

Program, başarı öyküsünün kaynağını seyirci ile yüz yüze getiriyor. Bir biçimde toplumun kültür ve değerlerine katma değer sağlamış kişiler davet ediliyor programa; sanatta, kültürde, bilimde, siyasette öne çıkanlarla sohbet ediliyor.

Bildiğin Gibi Değil programının sunucuları Ali Saydam ve Özlem Gürses'in aralarındaki tatlı didişme ve mini polemikler (ki, Hakkı Devrim en çok bunu beğeniyor), bir tür ekran cilveleşmesi; –konukla konuşulan konu çok teknik de olsa- sohbete sıcaklık katıyor.

Ali Hocam diye söylemiyorum, gayet dervişane bir program yapıyor kendisi, Özlem Hanım'ın üst perdeden kahkahaları uyumu biraz bozuyorsa da, *Bildiğin Gibi Değil*, bizim kültürümüze uygun sıcak bir program.

(Sky Türk, cuma, 20.15)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Seray Sever ve Erkekler'de: talk mebzul, şov namevcut!

Telesiyej 05.04.2010

Bazen yapmamak daha doğru olur.

Bazıları, bazı şeyleri yapmasa daha iyidir diye düşünülür bazen.

Bir de şu var tabii.. yapılan şey ne olursa olsun, her şeyden önce kamuya ya da insana rahatsızlık vermemeli.

Özellikle ekranda!

Seyirci bir televizyon programını sıkılmadan, bunalmadan, hatta **yorulmadan** seyretmeli.

Bu program bir şov programı olduğunda, seyircide bunalım yaratacak her şeyden kaçınılmalı, değil mi?

Tv8'de ilk bölümü cumartesi akşamı yayınlanan *Seray Sever ve Erkekler*, seyirciyi oksijensiz bırakan cinsten bir programdı –aslında konuğunu da-.

Görev icabı işte.. hani ilk programdır, seyredelim de yazayım diye geçtim ekranın karşısına –neticede bu köşenin adı *Telesiyej*, ilk iki hece bir görev tanımını işaret ediyor- ama çok kısa bir süre sonra, yavru bu program ne kadar sürecektir acaba endişesiyle bir kontrol edesim geldi ki, vayy iki saat 15 dakika!

Cumartesi akşamı zaman biraz ağır aktı anlayacağınız.. başladığım işi yarım bırakmak da meşrebime uymaz pek.. öylece baktım işte ekrana, aval aval.. gazeteye olan taahhüdümü sık sık hatırlayarak.. **iş iştir** veya **işleyen demir işildar** gibi veciz sözlerle kendimi motive ederek; ama bazen atmosferi yırtıp çıkmak, çıkıp kurtulmak isteyecek kadar daralarak, bir ara dondurma yiyip, ruhumu küşayış vermeye çalışarak, bazen de bir şekilde sabrımın sınıdığını düşünüp boyun eğerek, *Seray Sever ve Erkekler* programının sonunu getirdim. (Övünmek gibi olmasın ama, böyle de müdrik bir kişiyim sorumluluğunu!)

Bu yeni programda yenilik adına ne vardı peki?

Vaadi neydi? diyecek olursanız (niye diyesiniz ama,.. bu tip sorular havalı oluyor, mevzua önem katıyor..) epeyce düşünmek gerekir; herhalde yeniliği de, vaadi de iyice gizlenmiş bir programdı, ben pek farkına varamadım çünkü.

Şu da var tabii, bu ilk programa Okan Bayülgen çağrılmasaydı şayet, *Telesiyej*'e konu bile olmazdı.. zira program yoktu programda; Okan Bayülgen vardı. Haliyle bu biraz absürd.. bir televizyon programından bahsediyoruz neticede; program yok ama konuğu var! Konuk, Okan Bayülgen olmasa, ne bileyim Nihat Odabaşı olsa mesela, kim seyrederdi ki?

Seray Sever bir program sunucusu, bir talk şovcu değil çünkü.

Bir talk şovcu ne sergiler?

Zekâ, bilgi, birikim, mizah, düzgün bir dil, akıcı bir diyalog, yüksek espri kabiliyeti, ortalamanın çok üstünde bir kültür, programın akışının ritmini yönetme, gerekli eslerle programı rahatlatma, stüdyo seyircisinin şova ölçülü bir biçimde katılımını sağlama ve yaratıcı bir beden dili.

Bu yüzden de talk şovcu bütün dünyada az sayıda çıkar.

Seray Sever'den –bu işin insanı olmadığı için- yukarıdaki özelliklerin tamamı beklenemez elbet.. ama –madem ki, program bir talk şov programı gibi sunuluyor- minimum gerekli düzeyde birkaçını beklemek seyircinin hakkıdır tabiatıyla.

Okan Bayülgen, gerçek anlamda bir talk şovcudur –başka da var mı diye sorarsanız biraz düşünmem gerekebilir-, bu yüzden de Seray Sever'in ilk programında onun yerini aldı bir bakıma, programı kurtardı, can simidi oldu.

Seray Sever ve Erkekler, iyi kurgulanmamış bir program; başlar başlamaz, daha iki laf etmeden, topu taca atar gibi, ankete sığınmak çok sıkıcıydı. (Bir talk şovda anketin ne işi var ayrıca?)

Seray Sever'in ses tonu da çok rahatsız edici, ana dilini detone konuşuyor, hal ve tavrında çok yorucu bir over doz durumu var. Bazen ne dediği anlaşılmıyor, talk'unun bile fikri takibi zayıfken, şov nasıl çıkabilir ki ortaya?

Kısaca *Seray Sever ve Erkekler*, çekici değil, itici bir program benim için.

Ama olup bitenin **doğrudan** Seray Sever'le de ilgisi yok.

Televizyon sektörünün, tv kanalının entelektüel sermayesiyle ilgili bir şey bu. Kanalın yönetim iradesinin, bir programın nasıl olup olmayacağıyla ilgili mesleki çalışmasını, araştırmasını, yeni bir ürün çıkarırken zafiyet içinde yapmasıyla ilgili bence. Seray Sever'e tek başına bir talk şov programı yaptırmak ve bu programın başarılı olup olamayacağını kestirmek bu kadar zor mudur yani?

Sonuçları bir türlü kestiremeyen tv yöneticileri...

Türkiye'de tv kanalı yöneticileri için özel bir bilgisayar programı hazırlanmalı bence.

Bu programa, yeni bir televizyon dizisi ya da projesiyle ilgili bütün bilgiler, doneler, seyircinin demografik ve psikografik bilgileri yüklenmeli.

Yeni programın özü, içeriği ve biçimiyle ilgili kayıtlar düşülmeli; sonra da klavyede bir tuşa basarak sonuç alınmalı; yani bir proje ya da dizi, yeni bir tv programı olarak üretilip, seyirciye sunulduğunda nasıl bir sonuç alınacağı; tutup tutmayacağı, benimsenip benimsenmeyeceği filan anlaşılmalı.

Böyle yapılmalı derim ben, sayısı hayli artan tv kanalları bu konuda yıllardır pek başarısız çünkü. Yöneticiler, çoğunlukla –bir profesyonel olarak- sonuçları kestiremiyorlar.

Bu yüzden de seyirci, kendini yarı yolda terk edilmiş hissediyor.

Tıpkı, *Es-Es* dizisinde olduğu gibi.

Atv'de yayını sonlandırıldıktan birkaç ay sonra Show Tv'ye geçen *Es-Es*, bu kanalda da üç bölüm yayınlandıktan sonra bitirildi.

Yani bunca zaman sonra sadece üç bölüm için başlatılmış oldu *Es-Es*.

Çarşamba akşamları *Yaprak Dökümü*'nün son bir saati ve *Unutulmaz*'la çakışan *Es-Es*, –ara verildiği için kaybettiği seyircisini- eski köklü dizilerin karşısında tekrar kazanamadı.

Bu bir sürpriz miydi yani? Çok mu zordu bir kanal yönetimi için bunu kestirebilmek? Neden, başka bir –boş- akşama konulmadı *Es-Es*?

Bunların cevaplarını bilmiyorum.

Ama esas olan seyircidir her zaman.

Ve seyirci her defasında, birden bire kaldırılan diziler yüzünden büyük bir hayal kırıklığına uğruyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bürokrasinin de kültür sanat açılımına ihtiyacı var!

Telesiyej 06.04.2010

Ferzan Özpetek, Türkiye'de film yapmaktan neden çekiniyor

Zamanında Leyla Gencer'e bile Türkiye'de kültürel-sanatsal hayat hakkı tanımayarak, ülkesini terk etmek zorunda bırakan devletin bürokratik zihniyeti, şimdi de Ferzan Özpetek'i kaygılandırıyor.

Bu zihniyet, gelişmeyi ve dönüşmeyi durdurucu bir zihniyet aslında.

Dünyaca ünlü yönetmen Ferzan Özpetek, Türkiye'de çekmek istediği filmle ilgili şunları söylüyor: "İtalya'da herkesin bana sorduğu bu, Türkiye'de bir film yapsanız! Türkiye'de film yapmayı ben de çok istiyorum. *Hamam* filminden sonra büyük övgüler oldu, dünyada Türkiye'ye sempati sağladı. Ardından *Harem Suare*'yi yaparken çok zorlandım. Sarayları defilelere veren, avizeleri kırdıran o dönemin bürokratları, bana 'hayır' dedi. Yüzüme kapılar kapandı. Şimdi bürokrasi dışında tek kaygım var; ilk filmimi yapmak gibi olacak. Kötü giderse çok bozulurum." (*Hürriyet*, Pazar eki)

Yönetmen Ferzan Özpetek'in, bu kaygısını ciddiye almak gerek bence. Ki bu kaygı, bu toprakların kültür ve sanatını hem ulusal alanda, hem de uluslararası alanda neredeyse yerinde saydırmış, kimi zaman da geriletmiştir hatta; bu zihniyete sahip bürokrasi, zamanında halkın müziğini tek sesli müzik diye yasaklamıştır örneğin.

Nâzım Hikmet en önemli olgunluk şiirlerini, kaçmak zorunda kaldığı yurtdışında yazmıştır .. ve daha onlarca örnek vardır, düşünülürse.

Yakın zamanlara geldiğimizde.. bürokrasimiz bu konuda gerçek bir **zihniyet açılımını** başaramadığından; Orhan Pamuk gibi Nobel Ödülü almış bir yazara, Ferzan Özpetek gibi, Fatih Akın gibi, Kutluğ Ataman gibi dünya çapında sinemacılara, Şivan Perwer gibi müzik insanlarına ve daha birçok sanatçıya, yaratıcı insanlara gösterilmesi gereken olağanüstü dayanışmayı esirgemıştır.

Artık şunu anlamalıyız; ne siyaset, ne ekonomi, hatta ne de bilim, Türkiye'yi Orhan Pamuk kadar, Ferzan Özpetek kadar, Fatih Akın kadar, Şivan Perwer kadar, hatta ne de Rıfat Özbek kadar dünyaya taşıyabilir, çıkarabilir.

Türkiye'nin bürokrasisi, her şeyden önce kültür ve sanat alanlarında yaratıcı olmak **zorundadır**.

Bu bürokrasi erki, adları ve yaratıcı alanları –içeride ve dışarıda- aslında yukarıda söz ettiklerimizden çok daha fazla olan; bu coğrafyadan beslenmiş kültür ve sanat erbabına, ülkenin maddi ve manevi kaynaklarını tereddütsüzce harekete geçirerek, dünyada Türkiye imajının (hatta markasının) yaratılmasından birinci derecede sorumlu olmalıdır bana göre.

Ferzan Özpetek, Türkiye'de bir film yapmak istiyorsa şayet, bütün kapıların açılması, ilgili bütün bakanlıkların adeta seferber olması gerekir.

Capito?

Özel sektör, halkın duygusunu okuyamıyor!

Tarkan, MediaCat'in araştırmasına göre güvenilirliğini arttırdı!

Telesiyej, ben demiştim demeyi hiç sevmez.. ama bazen öyle bir **gel de deme durumu** oluyor ki, naçar kalınıyor işte.

Pepsi Cola Türkiye, Tarkan, bir uyuşturucu soruşturmasına karıştığı için, onunla olan anlaşmasını iptal edince – çok değil daha beş gün önce-, bu köşede özel sektörün kültür üretmeden etik mühendisliği yaptığını söylemişti *Telesiyej* ve: "Halka gelince.. böyle bir durum halkın hiç umurunda değil aslında. Hatta tam aksine Tarkan'ı seven milyonlarca genç –ki, onlar cola tüketicisidir- megastarın mağdur olduğuna inanıyorlar," diye de uyarmaya çalışmıştı.

MediaCat'in Ipsos KMG işbirliğiyle üç yıla yakın bir süredir yayınladığı Celebrity Güven Endeksi, birkaç gün önce açıklandı; *MediaCat OnLine*'da "**Tarkan'a güven azalmadı, arttı**" başlığıyla verilen haber şöyle: "Dört günlük bir gözaltı süreci yaşayan Tarkan, listede iki sıra gerilemiş olsa da güvenilirlik yüzdesini beşten altıya çıkartmış bulunuyor."

MediaCat Online'daki haberin altındaki Tarkan hayranlarından gelen yorumlarda: "Pepsi'nin yeni yüzü olamadı ama, gönüllerin sultanı, Tarkan" ya da "Zaten ben bu olayın Tarkan için bir ters etki yaratmasını bekliyorum.. yani popülaritesi daha da artacak" gibi ifadeler yer alıyor.

Bu örnekten de anlaşılacağı gibi özel sektör, halkın duygusunu tanımıyor ne yazık ki.

Aslında bu, **geleceği öngörme refleksi** konusudur bence. Pepsi Cola Türkiye'nin refleks çıtası, yükseleceğine düşmüş gözüküyor, bu konuda.

Böyle bir durumda, hayranlarının Tarkan'a fazlasıyla sahip çıkacağını, onu destekleyeceğini kestiremedi demek ki!

Oysa büyük kuruluşların, büyük düşünceleri gerekmez mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kuantumlanma ve enerjilenme arzusu kişide ne zaman belirir

Telesiyej 07.04.2010

Bugünlerde her an olabilir bu!

Telesiyej'de oldum olası vardır böyle bir sıkıntı aslında ya.. ara sıra dile getirir; ama kuantumculardan, NLP'cilerden filan, duruma öyle Fransız mailler alır ki, bezer.. bırakır dağınık kalsın! Ama psikiyatri uzmanı Cem Mumcu, *Milliyet Cadde*'deki yazısında aynı hususa aynı duygularla değinince; *Telesiyej* de, bir dejavu olayına girdi ister istemez.

Yine sardı korkular.. yine ayaküstü değerlendirmeciler fobisi, ayaküstü çözümçüler anksiyetesi.. koskoca psikiyatri uzmanı bile ne hale gelmiş, ben kim oluyorum?

Cem Mumcu, *Milliyet Cadde*'deki, "Bana enerji gönderin, kuantumlayın beni" başlıklı yazısında: "Delirmiş olmalıyız, aklımızdan çıkmış olmalıyız. Medet ya okur, aklıma mukayyet olun, bana enerji gönderin, kuantumlayın beni. Sevgi yumağınıza sarın beni, Kızkulesi kaçtı bir yerlerime Sunay Akın şiirine salın beni, marrrttılarr gibi öpün beni, Volkan Konaklama Tesisleri'nde bir çay içimi oturtun beni güzel insanlar. Kalkamazsam Haydar Dümen'e götürün. Duygudan gebericem şimdi, beni Karacehennem'e teslim edin, Ahmet Selçuk İlkan şiiri okuyun başucumda."

Telesiyej'e enerji verdi Cem Mumcu'nun yazısı. Evrende yalnız olmadığını hissetti diğer yandan.. belki başkaları da vardır diye düşündü ve bir bilgi paylaşımı dostluğu kurmaya karar verdi.

Kardeşler.. Sovyetler Birliği'nin ortadan kalkmasıyla, dünyada ideolojik rekabetin son bulmasıyla, **homo-politicus**un gücü gittikçe azaldı ya.. yerine **homo-kuantum**, **homo-NLP**, **homo-secret** gibi insan modelleri türetilmeye başlandı işte. Zira bu ideolojik boşluğun, sistem tarafından bir biçimde doldurulması gerekiyordu.

Globalizmin bir kültür edinmeye ihtiyacı vardı hem; bu kültür de –sanki bir laboratuarda üretilip–, toplumların entelektüel kimlik peşinde olan kesimlerine aşılatıldı bir nevi.

Sevgiye, inanca, üretimin yönetilmesine, imana, kültür ve sanata acilen yeni manalar yüklenmesi gerekiyordu – acilen.. çünkü ne olur ne olmaz ortaya rakip yeni bir ideoloji çıkabilirdi maazallah!-. Ve bu konuda sistem, insanın **içine doğru bir dalış** yaptı! Artık içe ve dışa değil, sadece **içe** dönülecek, mananın her çeşidi **içlerde** aranacaktı.

Tanrı için yeni sevgi anlamları üretilmesi gerekiyordu. İnsan için kendini **yeniden tanımalar** gerekiyordu. Ve Tanrı'yla insan arasında yeni –aynı zamanda bilimselce olan- yeni gönül köprüleri kurulması gerekiyordu.

Bu arada sistemin üretimden daha çok verim sağlaması için yeni yönetici modelleri ve **sevgi dolu yönetim modelleri** üretmesi gerekiyordu tabii.

Ne de olsa, bilgi çağına da girmiştik ya.. artık kuantum muantum, beynin nasıl programlanacağı filan neredeyse bir klavye tuşuyla ulaşılabilirlerdi aslında. Yeter ki bu bilgiler, bilgi çağıının yeni **mistikleri** tarafından kolayca özüksensin, üç beş oturumda ve seansta yeni huşular içinde bir güzel kavransın, sonra da sistemin bu yeni misyonerleri tarafından sağa sola yayılsın.

Ortalık entelektüel olarak **boş** olduğunda, yeni ideolojik, siyasi ve sosyal fikrî üretimler yapılmadığında, modern ve insani kisveli, duyguları gıcıklayıcı, çağdaş ulvilik sağlayıcı alt kültürler; yarı bilimsel, yarı hümanist, yarı doğasal olarak yeni bir söylemle ortaya çıkarlar.

Aslında, sistemin ana hedefi içinde yer alan **başarı** için yaratılan yeni bir öğretiler bu. Sermayenin serbest dolaşımı, bilginin serbest dolaşımı yanı sıra, artık **sevginin serbest dolaşımı** da gündemde; bu sevgi ki, enerjisini işçisine kadar yöneltir, emeği sevginin enerjisiyle kucaklar! Bu yeni **sevgi konseptinin** içinde, *'yaratılanı sevdim yaratandan ötürü'*yle ilgili post-modern ötesi, inovatif bir yorum da var tabii.

Yani fıstık gibi bir tezgâh kurulmuş durumda kardeşler!

Capito?

Ölçümlerin RTÜK'e bağlanması ve izleyici aslında neyi satın alır

Televizyonu, radyoyu ve diğer elektronik yayın araçlarını izleyenler neyi satın alır?

Bir programı satın alır, ama para vermez.

Yani vermeden alır.. gibi görünse de; o kanalı, o yayını, o programı açmakla ve seçmekle bir **tercih satın alması** yapmış olur.

O kanalın, o yayının ve o programın itibarının, becerisinin ve başarısının, seyirci ya da dinleyiciye bir nevi satılması demektir bu. Hangi televizyon seyircisinin, hangi kanaldan hangi programı tercihiyle **kabul ettiğini** bilebilmenin tek yolu da **ölçümlemedir**; yani bu konuda geliştirilmiş bir teknoloji kullanmaktır.

Bu teknolojik sistem, bir toplumda ya tekelci bir anlayışla ya da liberal anlayışla uygulanır; ki, esas ve makbul olan liberal bir sistem içinde rekabete dayalı farklı kuruluşların aynı ölçümlemeyi yapmalarıdır.

Ortaya değişik sonuçlar çıkabilir çünkü.

Ortaya çıkan bu değişik sonuçlara göre de olan biten yorumlanabilir. Haksız rekabeti önleyecek tek yol da budur zaten. Rekabet, kendi oto-denetimini kurmuş olur böylece.

Yayıncılık sektörünün akıl güçlerinden beklenen sağlıklı bir oto-denetim kurulmasıydı.

Ama bugüne kadar Türkiye’de böyle olmadı. Ölçümler hep tek bir kuruluştan alındı. Bu bir nevi özelin tekeliydi aslında.

Televizyon ölçümlerindeki **özel tekellilik**in zapturapt altına alınabilmesi için, hükümetin yeni hazırladığı – radyo ve televizyonların kuruluş ve yayın hizmetleriyle ilgili- yasa tasarısı taslağına göre, ölçümler artık RTÜK tarafından denetlenecek.

Sonuçta reyting sistemi Türkiye’de RTÜK denetimine girmiş olacak.

Oysa **özel sektör** olarak **yayıncılık sektörü**, kendi içinde çeşitli mekanizmalar yaratarak ölçümleme sorununu sağlıklı ve adilane bir biçimde çözebilirdi.

Yapamayınca bu iş ne yazık ki iktidar marifetiyle devlete geçiyor şimdi.

Daha mı iyi olacak peki?

Göreceğiz!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Hanedan’ yetmez! ‘Dallas’ın yerli versiyonu da yapılmalı!

Telesiyej 08.04.2010

Televizyon kanalları seyirciye yaklaşacağına uzaklaşıyor!

Urfa’da pekâlâ bir **Southfork Ranch** kurulabilir bence.

Hazır çimlerden de döşenir etrafa güzelce.. bir yüzme havuzu filan.. sığırlar biraz uzakta olacak elbet (yoksa sinek yapar Allah korusun), ama bir formül bulunur ona da.

Cüneyt Arkın, Jack Ewing olabilir, Bayan Ellie’yi Hülya Korel canlandırabilir, J.R’ı Talat Bulut, Sue Ellen’ı Şehnaz Çakıralp oynayabilir, Pam karakterine Seray Sever yakışabilir, Bob Ewing için Serhat Tutumluer uygundur bence, Lucy için ise –boyu biraz uzun ama-, Aysun Kayacı biçilmiş kaftandır derim ben.

Eh, Güneydoğu’da petrol de çıkmaya başladı orada burada, hayvancılık için de uygun.. neden olmasın?

Sadece **cowboy hat** sorunsalını çözemedim, olmalı mı olmamalı mı? Neticede Dallas, Urfa’ya uzak kaçıyor biraz, hani kültürü de öyle tabiatıyla.. neyse canım, bizim versiyondaki karakterler kasket kullanır, olur biter.

Sonrasında, olur da dizi tutarsa, Dallas’la Urfa kardeş şehir olur! Belediye başkanları birlikte etkinlikler filan düzenlerler. (Belki bizimkiler Dallas Belediye Başkanı’na bir kasket hediye ederler, onlar da bir cowboy hat takdim ederler bizim başkana.)

Demem o ki, madem ki *Hanedan*’ın yerli versiyonu çekiliyormuş, yapımcılar *Dallas*’ı da düşünsün bence!

Boynumuzu bükük bırakmasınlar.

Yabancı ülkelerde, yabancı kültürlerde olup bitmiş ne varsa, uysa da uymasa da transfer etmezsek eksik kalırız biz çünkü. Yenilerin haklarını almak da masraflıdır haliyle, bu yüzden 30 yıl önceki, bugün artık tedavülden tamamen kalkmış dizileri uyarlayabiliriz.

Yerli *Hanedan*'da, Alexis Carrington Colby karakterini Hande Ataizi oynayacakmış. Blake Carrington için Erkan Petekkaya düşünülmüş, Crystal Carrington ise henüz kesinleşmemiş ama Bergüzer Korel olabilirmiş. 80'li yıllarda Amerika'da Dallas'tan sonra en fazla izlenen dizi olan *Hanedan*'ın Türkçe versiyonunun hangi kanalda yayınlanacağı şu an için belli değilmiş.

Bizim yapımcılar ve tv kanalları, seyirciye yakınlaşacaklarına uzaklaşıyorlar gittikçe.

Televizyon kanalları, seyirci yelpazesinin ortalamasını bir türlü tam olarak tutturamıyorlar. Bu ortalamaya, özentili hayatlar sunmakla seyirci bir yere kadar durumu kabullenir.

Ama sonra?

Sonra sıkılır seyirci.

Sunulan, toplumun ortalama **gerçekliğine** uymuyordur çünkü!

Orijinal olmak da, işte bu gerçekliğin içinden çıkar zaten.

Hanedan tanımının anlamı ve kavramı bile başkadır bu topraklarda. ABD'nin paraya dayalı güçlü **hanedanı**yla, Avrupa'nın ve bizim **soya** dayalı **hanedanımız**, hem kültürel hem toplumsal hem de tarihsel olarak çok farklıdır zira.

Bizde daha burjuvazi bile oluşmamışken, Amerikanvari hanedan hikâyeleriyle ne işimiz olabilir ki?

'Aşk ve Ceza'nın Yasemin'inin kafası karışmış, annesi de şuursuz!

Hı hı, kafası karışmış!

Ve hı hı, annesi de şuursuz!

Yasemin'in bir çocuğu var ama yine de bekâretini korumak istiyor!

Bu şaşırtıcı evet.. ama daha şaşırtıcı olan bir şey daha var; Savaş, hafta sonunu birlikte geçirmek için Sapanca'ya davet etti ya Yasemin'i.. Yasemin de, çocuğunun babasının bu teklifini kabul etti, güle oynaya gittiler.. birbirlerine de âşıklar, Allah bozmasın.. otelde de tek bir oda aldılar, Yasemin'in bir itirazı olmadı anlaşılan.. ama sonra?

Sonrası yok!

Yasemin, nayır nalamaz, yapamam, yapamam, hazır değilim gibi bir şeyler mırıldandı. Sabır taşı Savaş, buna da peki dedi ve yemeğe indi. Ama, fakat, tam da o sırada annesi telefon edip, Bodrum'daki evinin merdivenlerinden düştüğünü söyleyince, Yasemin, yemekte onu bekleyen sabır taşı sevgilisine bir haber bile vermeden, iki satırlık not bırakıp ver elini Bodrum yaptı.

Bundan da şaşırtıcı olan, ertesi sabah Bodrum'daki evin balkonunda kahvaltı ederlerken, Savaş'la beraber olmadığını söyleyen Yasemin'e annesinin, "aman ha.. sakın kızım, evlenmeden asla" demesiydi.

Kafası karışan sadece Yasemin değil demek, annesinin de kafası karışmış.. kucağında torununu pışpışlarken, kızına, torununun babasıyla evlenmeden önce birlikte olmamasını öğütleyecek kadar şuursuz hatta!

Aslında, böyle sıralayınca olayları, benim de kafam karıştı şimdi!

Anladık, zamanında babası Yasemin'e, evlenmeden önce kimseyle beraber olma diye tembihlemiş. Yasemin de, evlenmeden birkaç gün önce, bir arkadaşıyla kendisini aldattığını öğrendiği nişanlısıyla beraber olmamış hiç, bu yüzden. Ama nişanlısını yakın arkadaşıyla yakalayınca, çekip Bodrum'a gitmiş ve bir barda tanıdığı Savaş'la birlikte olmuş.

Babaya verdiği yemini bozmuş yani.

Bir de oğlu olmuş...

Eee?

Sonra tekrar karşılaşmış tek gecelik ilişkiden doğan oğlunun babasıyla, âşık olmuşlar birbirlerine.

Che bella!

İyi de.. bu, evlenmeden önce asla masalı da ne yavu?

Hem Yasemin, Savaş'la beraber olmayacaktı madem, neden hafta sonu için bir otele gitti onunla?

Muhallebiciye filan gitseydi ya...

Ayrıca, gayet modern bir reklamcı kız ve İtalya'da okumuş işadama sevgilisinin halvet meselesi üzerinden –hem de bu zamanda- gerilim yaratmak absürt kaçmıyor mu yani?

Aşk ve Ceza bu konuya fazla sarmasa artık derim ben.

Zira inandırıcılık SIFIR!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sosyal ortam insan davranışını, TRT dizi estetiksizliğini belirler!

Telesiyej 12.04.2010

Artık ikna oldum.

Türkiye'nin en başarılı dizi yapım ekipleri bile, TRT'ye bir dizi çekseler, o dizi mutlaka **TRT kokar**.

Hani, Marks'ın dediği gibi sosyal ortam insanın davranışını belirler hesabı, diziye bir Ankara bürokrasisi kültürü, bir TRT **birikimi** (!) bir devlet estetiği sınıyor mutlaka.

Hayatın en uç noktalarına değinse de; senaryoda bir **derli topluluk**, dizinin ışığında en azından bir jenerasyon öncesi ışık anlayışının hâkimiyeti, kameranın gözüyle (kamera açısı) insan gözünün birebir özdeşleşmesi, yani insan nasıl görüyorsa kameranın da öyle görmesi, kurgudaki nizami hal, oyuncuların çerçevelenmesinde sinema perdesiyle televizyon ekranı arasında kalmış bir kararsızlık ve buna bağlı olarak oyuncuların rahat bir

oyun sergileyememeleri, yönetmenin **resmî formatlı** yönetimi sonucu ortaya çıkan tatsız tuzsuz bir **duygu aktarımı** ve eşittir TRT dizileri diye de özetleyebiliriz.

Bu arada –çeşitli yönlerden eleştirilse de- seyirci aldı başını gidiyor; o, artık *Yaprak Dökümlerini* ve *Aşkı Memnuları* izlerken bile daha ötesini daha ilerisini bekliyor.

TRT’de yayınlanan dizilerin nedense hep **menevişi** eksik oluyor.

Genel bir solgunluk hâkim bu dizilere.

TRT’de perşembe akşamı ilk bölümü yayınlanan *Hanımeli Sokağı* da yine o bildik TRT ürünlerinden.

Ağır akan, erkenden yorulmuş bir dizi *Hanımeli Sokağı*.

Hikâye şöyle: Yusuf tam evlenmek üzereyken ve tam da sevdiceğinin gelinlik provasına giderken, yanlış zamanda yanlış yerde bulunduğu için, işlemediği bir cinayetten –tam da nişanlısının kapısında- yakalanarak, tutuklanır. Bu arada yakalanan delikanlının öyle boynu büküktür ki, öyle kuzu kuzu gider ki polislerle, biz onu sahiden de katil sanırsız önce.

Meğer, masumdur.

Ama hem mahkeme, hem mahalleli, hem de nişanlısı Feriha, onu katil zanneder. Feriha, üzüntüsünden hastalanır, iki ay hastanede yatar, nekahet döneminde, acısını unutsun diye Almanya’daki dayısının yanına gönderilir, orada evlenir ve bir çocuğu olur ama kocasını bir buçuk yıl sonra bir kazada kaybedince, tekrar Türkiye’ye döner.

Bu arada Yusuf, Feriha kendisini ziyarete gelmediği için hayata ve bütün yakınlarına küser, hiç kimsenin ziyaretini kabul etmez, 17 yıl süren mahkûmluğu boyunca hiç kimseyi görmez.

Nihayetinde özgürlüğüne kavuşur ama hiçbir şey bıraktığı gibi değildir; ne adı Cemil Bey Sokağı olarak değiştirilen eski Hanımeli Sokağı, ne yerine bir apartman dikilen eski evleri, ne de 16 yaşındaki oğluyla birlikte yaşayan genç dul Feriha aynıdır artık.

TRT dizilerini izlerken “yok artık daha neler” durumlarıyla sıkça karşılaşır seyirci. Ama *Hanımeli Sokağı* daha ilk beş dakikasında bunu başarmasıyla bir nevi rekor kırdı.

17 yıl önce Yusuf, sevdiceğinin kapısında yakalanıp götürüldüğünde, çelimsiz, iri burunlu, hafiften patlak gözlü, kumral bir delikanlıydı. Ama 17 yıl sonra karşımıza Yusuf olarak karayağız, dev gibi bir adam olan Sermiyan Midyat çıktı.

Yusuf’a hapislik yaramış zahir, ama sevdiceğine de hasret yaramış olmalı ki, 35-38 arası bir yaşta olması gereken kadıncağız, 25’inde bir genç kız gibi kalmış, öyle ki oğlunun ablası gibi duruyor.

Hanımeli Sokağı dizisinin yönetmeni izinli gibi bir izlenim alıyor insan. Oyuncular bezgin, isteksiz; *Sıla*’daki karizmatik oyunuyla dikkatimizi çeken Sermiyan Midyat, *Hanımeli Sokağı*’nı hiç sevmemiş belli ki, vücut dili sifra yakın, minimum gerekli mimiklerle işini yapıyor; bir büst gibi duruyor işte.

Dizideki tek iyi şey, mekân seçimi bence. Hangi mahalledir bilmem ama bugüne kadar kullanılmamış, özgün ve çok tatlı bir dizi mekânı.

Kısaca, *Hanımeli Sokağı* yapılmasaymış da olurmuş sözüne uygun örneklerden.

Pek ihtimal vermiyorum ama, umarım yolu açık olur.

'Canım Ailem'de bir devamlılık yazmanı yok mudur

Yoksa da bir adet edinin artık derim ben!

Üzülüyoruz çünkü sonra.

Şimdi bazı tv hafiyelerinin eli kulağındadır, **bizden kaçmaz**lara başlarlar yine; *Halim, arabasını Polonezköy'de, Samim Abi'sine verip, onun kullandığı (aslında Meliha'nın olan) bozulmuş arabayı tamir ettirip İstanbul'a döndürmek üzere almamış mıydı? E nasıl oldu da Feride'yi Polonezköy dönüşünde eve kendi kırmızı arabasıyla bıraktı?* Derler yani, benden söylemesi (belki de demişlerdir bile, ben görmemişimdir).

Zaten geçen haftalarda Halim'le Feride'nin ilk buluşma sahnesinde de bir devamlılık sorunu çıkmıştı filan diye hatırlatırlar yine. Yok Halim'in sakalları birden uzamış, yok arabası arıza yapmamış mıymış, nasıl olmuş da araba tamir edivermiş kendi kendini, akıllı araba Kit miymiş onunki, sudan çıkmış balık gibi ıslanmışmış da Halim sonra nasıl kuruyuvermiş, Feride'ye verdiği çiçekler nasıl yok olmuş, falan da filan.

Alın bir devamlılık yazmanı (script girl), bitsin gitsin yavu; varsa da.. bir sorun soruşturun; sıkıntısı neyin varsa çözüverin, düzelsin çocuk, dikkatini takınsın, kim ne giymiş, çıkarmış, hangi arabayı nerede bırakmış, ıslak mıymış bir önceki sahnede, kuru muymuş yoksa, not etsin bir kenara, rica edicez yani, laf vermeyelim tv yazarlarına, yazacak mevzu arıyorlar zaten!

Yoksa benim için bir mahzuru yok, böyle de seviyorum ben sizi.. son zamanlarda hep söylüyorum, şu sıra ekranın en sıcak en manalı, en sevilesi dizisi *Canım Ailem* diyorum.

Ama işte âlemin eli durmuyor, yazıyor da yazıyor!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadir İnanır yeni yönetmenlerin çoğunu beğenmiyormuş, iyi de...

Telesiyej 13.04.2010

Eskilerin çoğunu beğeniyordu demek!

Var böyle bir yatkınlık son zamanlarda, var bir *Those Were The Days* durumları; Yeşilçam'a methiyeler düzmek, en kimlik kazandırıcı hobiler arasında siyah-beyaz eski Türk filmlerini seyretme hazzının başı çekmesi filan.

Ortada öyle **nostalji** duyulmaya müsait, dünyada ses getirmiş bir Yeşilçam sineması vardı da, bizim haberimiz mi olmadı yavu?

Yeşilçam sineması ve dirsek temasında olduğu süslü ve methiyeci Babiâli magazinciliği değil miydi Türk sinemasının gelişimini önleyen?

Şimdi **kadim bir değer** olarak benimsetilmek istenen, adına ödüller konulan Yeşilçam sineması, bir kültür sanat değeri idiyse şayet, neden dünya sinemasında kabul görmedi o zamanlar?

Yeşilçam çok ileri bir sinema yapıyordu da dünya mı anlamadı, nedir? Tarih unutturmuş zaten Yeşilçam sinemasını, neden değişip duruluyor ki şimdi?

Sektörüne yatırım yapmayan, emekçisinin örgütlenmediği, sendikalaşmanın önünün kesildiği, teknolojik gelişmeden bihaber, dükkândan bozma sinema salonları işleten, mesleki eğitimi aklına bile getirmeyen, bunun yanı sıra, kültür sanat diye –üç beş film dışında- ideolojik siyasi toplumsal eleştiriye hiç yer vermeyen, ama bol bol fakir kız-zengin çocuk ya da zengin kız-fakir çocuk, beyaz atlı prens, Bizanslı prensesin âşık olduğu Malkoçoğlu palavraları ve bol miktarda Batı sinemasından araklanmış hikâyeler ve sahnelerle seyircide bir tür yabancılaşma ve kültürel uyumsuzluk yaratmış Yeşilçam sinemasının tamamen maziye gömülmesi, ancak –büyük bir oranda- yapılmaması gereken sinema örneği olarak incelenmesi gerekir bana göre.

Bugün Yeşilçam sinemasından miras olarak alabileceğimiz minimum değerler varken ve yeni Türk sineması oluşurken, sinemamız ilk defa gerçek ulusal ve evrensel değerlere yönelmişken, Yeşilçam'ı **ideolojik nostalji** konumuna getirmek de neyin nesi?

“Şimdi genç yönetmenler Yeşilçam'ı tanımak istemiyorlar. Beğenmiyorlar. Ama onlar olmasaydı sen en iyiyi bulabilir miydin?” demiş Kadir İnanır, *Milliyet Sanat Dergisi*'ndeki röportajında.

Yeni bir Türk sinemasından söz ediliyorsa şayet, bu sinema bir **reddiye** sinemasıdır bence; **kültürümsü** değerlerin yerine gerçek manada, gerçekliğe dayanan, insani, toplumsal, kültürel ve sanatsal değerler inşa ediliyor şimdi. Unutulmuş olan homo-politicus hatırlanıyor ve canlandırılıyor. 12 Eylül'ün ideolojik tezgâhı ve mezalimi konu edinilmeye başlandı. İdealizasyon dışında bir Doğu ve Güneydoğu'yu tanıyacağımızın işaretleri oluyor yavaş yavaş. Türkiyeli son kuşak yönetmenler (Nuri Bilge Ceylan, Semih Kaplanoğlu, Derviş Zaim, Reha Erdem, Zeki Demirkubuz, Çağan Irmak, Yüksel Aksu gibi) dünyada ilk defa Türk sineması temsiliyetini oluşturuyorlar.

Ama Kadir İnanır röportajında bu yönetmenlerin seyircileri olmadığını söylüyor.

Yeşilçam ki, yarım asırdan fazla seyircinin beynini yıkamış, çitilemişken, **gerçek sinema**, kolayından seyirci bulabilir mi kendine bu topraklarda?

“Yeni çekilen birçok filmin yönetmeni, yönetmen değil. Heves ediyor sadece.. para için, ticari film yapmak için, şöhretini sinemada kullanmak için, ama adam yönetmeni olamıyor filmin. Kameramana teslim adam. Aslında kameraman daha ağırlıklı o filmde, tekniği bilen o çünkü” demiş ayrıca Kadir İnanır. Yeni kuşak yönetmenlerin içinde kendi filminin kameramanlığını yapan bile var oysa.

Bu konuşmalar –satır aralarında- yeni Türk sinemasına **karşı** bir pozisyon almadır aslında, bilerek ya da bilmeyerek!

Ama niye yavru?

İstanbul 'lüfer'ini arıyor, Telesiyej daha neler neleri arıyor!

Doğayı koruma söylemi aslında bir **kültür söylemi**dir.

Çevrecilikten farkı tam da buradadır işte.

Zira doğanın somut olarak korunması, sadece iyi niyete dayanan bir hevesle olacak iş değildir. Bunun için de bir kültüre ve bilince sahip olmak gerekir.

Örneğin balıklardan çinakop ve sarıkanat çok lezzetlidir ama yenmemesi gerekir. Ayrı tür balıklar değildir çünkü, tek bir tür balığın yavrularıdır; ve bunların annesi de babası da lüferdir aslında.

Lüfer için hazırlanan "Aranıyor!" başlıklı afişte şöyle deniyor: "Lüferin yavrusuna çinakop denir, sarıkanat denir. Avlarsan lüferi yavrulayamadan, yakında tüm ailenin soyu tükenir."

İstanbul'u İstanbul yapan özelliklerden biri olan padişah balığı lüferi kurtarmak için aşçı ve besin aktivisti Defne Koryürek'in girişimiyle oluşturulan kampanyaya bilim adamları, gurme ve aşçılar, işletme sahipleri ve İstanbul'un tüm lüfer severleri katılıyor. Ayrıca, Greenpeace İstanbul Su Ürünleri Kooperatifler Birliği, İstanbul İl Tarım Müdürlüğü gibi kurumlar da bu platformda yer almışlar.

Dün, Beyoğlu'ndaki Cezayir Restoran'da biraraya gelen platform üyeleri kampanyayı başlattılar.

Fikir Sahibi Damaklar Grubunun kurucusu Defne Koryürek, *Sabah* gazetesine verdiği demeçte: "Lüfer'in üremesine müsaade etmiyoruz. Yumurtasını bırakmamış, küçük lüferler avlanıyor ve bunları yiyoruz. Biz, balık lokantaları 24 santimetrenin altında lüfer satmasın, 24 santimetrelik lüferlere yönelsin istiyoruz. Gelecek nesillere lüfer bırakmak istiyoruz" diyor.

Telesiyej, bu kampanyaya gönülden katılıyor, aynı zamanda İstanbul'un diğer değerlerini de arıyor.

Örneğin, suyunu arıyor; mahalle çeşmeleri yeniden açılsın ve tıpkı çocukluğundaki gibi içilecek tatlı sular aksın istiyor.

Ayrıca, Boğaz kıyısından denize girmek istiyor, tıpkı çocukluğundaki gibi; Boğaziçi'nin temiz ve serin az tuzlu suyunu özlüyor.

Telesiyej, kuş seslerini de arıyor, değişik türden kuş seslerini; ve bilhassa bir zamanlar bu şehirde yaşayan İstanbul Bülbülü'nü arıyor.

Telesiyej, İstanbul'un mis kokulu Osmanlı çileğini de arıyor ve özlüyor.

Ama en fazla da Boğaziçi'nin ve Kadıköy'ün bahçeli evlerini; çay saatinde, fırından yeni çıkmış, üzeri beyaz kolalı keten bir peçeteyle örtülmüş bir tabak tereyağlı un kurabiyesini, bir bahçeden diğerine uzatan annelerin yüzündeki nezaketi arıyor. Biliyor, bu konuda yapacak fazla bir şey yok ama, özlüyor işte.

Ama her şeyin başında, bir zamanlar sahip olunan doğa kültürünün yeniden bilgisine ermeyi arıyor!

Aslında liste uzayıp gidiyor ya.. GYY (genel yayın yönetmeni) uzun yazıyor diye bozuk çalışıyor!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

FOX Tv'nin yeni dizisi 'Sensiz Yaşayamam', direktten dönmüş!

Şaşırtıcı gerçekten.

Dramaturjik çalışması derli toplu, derinlik sunan, özenli çekimiyle merkezdeki kanalların reyting rekortmeni dizileriyle neredeyse baş edebilecek bir dizi olabilecekken **direkten dönmüş**, *Sensiz Yaşayamam*.

Bir stili var dizinin.. yok diyemem!

Gerilimiyle, gerilimin dengeli dağılımıyla ve gerilimin yüksek olduğu sahnelerin –bilhassa ormandaki takip sahnesinin- başarılı çekimiyle, titizlikle seçilmiş mekânlarıyla, ışığıyla, kamera hareketleriyle, oyuncuların performansıya, kısaca; armonik bütünlüğüyle stil sahibi bir dizi aslında *Sensiz Yaşayamam*.

Dizideki hiçbir oyuncunun oyunu sarkmıyor. Hepsi başarılı, bilhassa Cihan Canova mükemmel. Ayrıca başta Mustafa Alabora olmak üzere, Özgür Çevik, Burcu Binici, Suna Selen ve Gülçin Santırcıoğlu'nun, **oyunu aramadan oynayan** performansları da hayranlık uyandırıcı bence.

Lakin bu topraklarda üretilen dizilere musallat olan **tesadüf perisi** bu diziye de olanca ağırlığını koymuş yine.

Ve dizi yönetiminin, daha ilk bölümden seyirciyi avucunun içine alma arzusuyla bütün olayları ve tesadüfleri aynı bölümde toplaması, dizinin inandırıcılığını zayıflatmış ne yazık ki.

Televizyon seyircisinin tek bir bölümde –özellikle o bölüm ilk bölümse- bu kadar fazla “yok artık daha neler” dememesi gerekir çünkü. Sinemada olabilir bu; bir sinema filmi tek bir bölümdür nihayetinde, filmin hepi topu tek atımlık barutu vardır, seyirci de buna hazırlıklı gider; dramanın başını, gelişimini ve sonucunu görmeye hazırlıklıdır zaten.

Oysa dizi seyircisi için durum farklıdır; bir sinema salonunda değildir zira; evinde yayılmış, huzursuz olmadan, fazla kafa yormadan, yavaş yavaş, tadını çıkararak, kendisine sunulan diziyi seyretmek ister.

FOX Tv'nin yeni dizisi *Sensiz Yaşayamam*'ın (ilk bölümü izlemeyen seyirciler için) hikâyesi şöyle: Sencer ailesi – her dizide olduğu gibi- İstanbul'un en zengin ailelerindendir. Baba Mehmet Şevki (Mustafa Alabora) yıllarca herkesten gizlediği bir günahın üstüne kurmuştur imparatorluğunu; Babasının gayri meşru oğlunu, imparatorluğa ortak olmaması için –ki kendisi evlat edinildiği için aslında gerçek varis üvey kardeşidir- öldürmüştür. Büyük oğlu Doğan (Emre Kınay) babasından daha hırslıdır ve hedefine ulaşmak için –öz kardeşi dahil- herkesi karşısına alabilecek karakterdedir. Ayrıca Doğan, karısı Şahika'yı da (Gülçin Santırcıoğlu) sahte bir mutluluğa mahkûm etmiştir. Ailenin en genç üyesi Serdar (Özgür Çevik) ise Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun olan Nehir (Burcu Binici) ile tanıştığında hayatının aşkını bulduğuna inanır. İki sevgili hiç kimseyi umursamadan evlenecekler ve Nehir'in bu eve girmesi ile maskeler birer birer düşecektir; geçmişin gizledikleri görünür olmaya başlayacaktır. Nehir, kocasının ailesinin büyük bir sırrı olduğunu öğrenecektir. Bu öyle bir sırdır ki, Nehir'in babasının ölümüne sebep olmuştur. Böylece, masum bir aşk, bir anda şüphelerin, intikam duygularının ve aile sırlarının esiri olacaktır. Serdar, tüm bu sorulara cevap bulmaya çalışırken, ailesini de bu büyük şüphenin gölgesinden kurtarmaya çalışacak, âşıklar için en büyük sınav başlayacaktır. Acaba bundan sonra geçmişin karanlık gölgesi mi, aşkın gücü mü galip gelecektir? Masum bir aşk, elli yıllık bir günahı temize çekebilecek midir?

Sensiz Yaşayamam'ın aşk hikâyesi ve içindeki sınıf farkı, sosyal çatışma sömürülmeden işlenebilmiş; bu iyi tabii. Ama Nehir'in küçük bir çocukken tanık olduğu cinayeti hatırlamaması, babasının ona –korunması için- kendisinininkinden farklı bir soyadı vermesini sorgulamaması filan, inandırıcı değil hiç. Ayrıca holding patronu Mehmet Şevki Bey'in gözünü kırpmadan üvey kardeşinin ölüm emrini vermesi –hem de iki kere- biraz tuhaf ve mekanik değil mi yavru? İnsan kardeşi için yirmi yıl arayla iki kere tetikçi gönderir mi? Hadi şeytana uydu yaptı bir kere, yirmi yıl içinde insan hiç mi pişmanlık duymaz, vicdanıyla hesaplaşmaz?

Hem bu holding patronları neden bizim dizilerde böyle kolayından cinayet işleyen tipler oluyor?

Para artı güç, eşittir: **otomatikman cinayet** gibi bir düz mantık algılama mı var bizim dizicilerin zihinlerine taht kuran?

Sensiz Yaşayamam, yine de bu dizi dekadansı içinde yeni bir soluk olabilir, dizinin bizzat kendisi de durup bir soluklanabilirse şayet.

Yani benim ümidim var bu diziden, yeter ki drama biraz daha işlensin.

Sensiz Yaşayamam'ın ikinci bölümü cuma akşamı saat 20.00'de FOX Tv'de.

Yolu açık olsun.

Notos Öykü'nün yaptığıı bütün dergiler yapmalı

Türkiye, hayvan hakları konusunda sınıfta kalmış bir ülke.

Her yıl yüzlerce çeşit hayvan yok olduğu gibi, hayvanların hayat alanları da hızla tükeniyor. Örneğin son zamanlarda Marmara Denizi büyüklüğünde bir sulak alan kaybı var Türkiye'nin.

Ayrıca, yerleşim yerlerindeki hayvanlar –başta sokak hayvanları olmak üzere-, eziyete, kötü muameleye maruz kalıyorlar sürekli. Arada bir de toplu katliamlar yapılıyor hâlâ.

Hayvanları koruma adına yapılanlara gelince.. hayvanlarını en kötü şartlarda koruyan ülke Türkiye'dir herhalde. Hayvan barınakları, eziyet barınaklarına dönüştü çünkü. Hatta kimi barınaklarda terk edilmiş hayvanların birbirlerini yemeye başladıkları bile oldu.

Türcülüğün ferishtahının yaşandığı bu toplumda, hukuk da doğal olarak sadece insan için var. Zaten hayvanlar için özel bir hukuk üretilmeden (Hayvan Hakları Yasası çıkarıldı çıkarılmasına da, ne kadar uygulanıyor, biliyoruz) hayvan haklarından söz etmek iyi niyetle iyi eser verme çabasına benziyor.

Aslında bütün bunları kapsayacak bir **doğa kültürü** üretilmesi gerekiyor.

Notos Öykü, bu konuda bir adım atmış ve yeni sayısını hayvanlara ayırmış. Notos Öykü'nün genel yayın yönetmeni Semih Gümüş, "Doğa, insanlara hayvanlarla eşit biçimde paylaşması için verildi. Ama insan, toplumsallaşmaya başladıkça doğayı kendi egemenliği altına almaya, dolayısıyla onu hoyratça kullanmaya ve kendi çıkarları için hayvanları yok etmeye başladı. Buna 'dur' demek, sıradan bir insanlık ödevidir" diyor.

Doğaya, hayvanlara duyarlı olan herkes Notos Öykü'nün izinden gitmeli.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nejat İşler ve arkadaşları BİROY'u kurarak hak konusunda değerli bir adım atmış oldular

Telesiyej 15.04.2010

Türkiye, telif hakları konusunda özürli bir ülke.

Yaratıcı emeğin hakkı, telif hakkı olmadan korunamaz oysa. Günümüzde, çağdaş dünyada, telif hakkı, insanlık hakkı kapsamında ele alınıyor artık.

Aslında bir oyuncunun tek güvencesi telif hakkıdır; işsizliğinin ve yaşlılığının bir tür garantisidir çünkü.

Röportajlarında, her zaman sınıfının yanında olacağını ilan eden Nejat İşler, sektörün önemli bir sömürsüne (yarasına) birkaç arkadaşıyla birlikte el atarak, **hak** konusunda değerli bir adım atmış oldu.

Ve böylece, Birleşik Oyuncular Meslek Birliği kuruldu nihayet.

Bu örgütlenmenin amacı, oyuncuların telif haklarına kavuşmaları.

Nejat İşler, "Artık haber bültenlerinde fakir sanatçı otelde öldü haberleri olmayacak," diyor.

BİROY'un kurucularından Nurgül Yeşilçay, "İlerisini bilmiyoruz ve artık önümüzü görebilmek istiyoruz. Elimizle, yüzümüzle, bedenimizle para kazanan insanlarız. Yarın ne olacağımız belli değil. Bu telif hakları denen şey, bizim güvencemizi sağlayan tek şey" demiş, Birleşik Oyuncular Meslek Birliği'nin ilk basın toplantısında.

Bu duyarlı ve haklı girişimin kaderi **siyasilerin** elinde aslında. Zira TBMM'den konuyla ilgili bir kanun çıkması gerekiyor. Şayet böyle bir kanun geçerse, Birleşik Oyuncular Meslek Birliği Geçici Yönetim Kurulu Başkanı Atilla Engin'in ifadesiyle, Türkiye bu konuda üçüncü dünya ülkesi olmaktan kurtulmuş olacak.

Telif hakkı, grev hakkı, insani çalışma koşulları hakkı olmayan oyuncuyla (sanatçıyla) Türkiye, Avrupa Birliği'ne nasıl girebilir ki?

87 yıllık Cumhuriyet'in siyasilerinin bir ayıbıdır aslında bu; Cumhuriyet kurulur kurulmaz **ticaret** yasal güvence altına alınırken, sanatçı hakları akla bile gelmemiş mesela; ve bu durum bugüne dek sürüp gitmiş işte.

Kültür-sanat üreten, bir zanaat ya da sanat eserinin üretiminde payı olan oyuncuların telif haklarına kavuşmaları, her şeyden önce toplumun ve yönetimlerin onlara saygı göstermeleri demektir.

Bence seyircinin de –aralarında bir tür duygusal bağ olduğundan-, bu emekçilerin telif haklarına kavuşmaları için, BİROY'un oluşturduğu platformu ellerinden geldiği ölçüde desteklemesi gerekir.

İki farklı kanalda aynı 'ana tema'ya sahip iki yeni dizi!

Tesadüfler, öyle çok tesadüf ediyor ki bize son zamanlarda; bu tesadüfler tesadüfen mi oluyor diye düşünüyor insan.

Dizilerdeki tesadüfler yetmiyor, bir de farklı dizilerde aynı temayı işleme tesadüfleri var şimdi.. bu da yeni trend!

Telesiyer'in dün yazdığı, FOX Tv'nin yeni dizisi *Sensiz Yaşayamam* ve Star Tv'de 18 nisanda başlayacak olan *Ateşe Yürümek* adlı dizilerin ana teması aynı çelişkiye sahip.

FOX Tv'nin *Sensiz Yaşayamam* adlı dizisinde, –yine her zamanki gibi- varlıklı bir aile, çocuklarının âşık olduğu ve evlenmek istediği genç kızın babasını –müstakbel gelinlerinin babası olduğunu bilmeden- öldürmüştü. Genç kız, babasını öldürenlerin, sevgilisinin ailesi olduğunu bilmeden evlenmeye kalkışiyordu delikanlıyla. Daha ilk bölümden anlaşıldı ki; bu sır ortaya çıkınca gençlerin aşkı, bu ağır yükün altından kalkabilecek midir, aşk bu zorlu sınavı geçebilecek midir filan gibilerinden çelişkilerin etrafında dönecek dizi.

Star Tv'nin anonslarına başladığı *Ateşe Yürümek* adlı dizide ise –sebepleri farklı olsa da- ana çelişki aynı aslında.

Dizi, kanalın resmî sitesinde şöyle tanıtılıyor:

“Kahramanlarının aşkı ve nefreti birbirinden ayıran ince bir çizginin üzerinde yürüdükleri *Ateşe Yürümek*, Fikret ve Derya'nın ölüm acısıyla gölgelenen aşkını ekranlara taşıyor.

Aşk nefrete ne kadar yakın? Peki ya nefret, aşkı yenebilir mi? *Ateşe Yürümek*, Fikret ve Derya'nın ölüm acısı ve tutkulu bir aşk arasında sıkışıp kalan hayatlarını konu alıyor.

Fikret Kudretli ve kardeşi Fırat Kudretli'nin, Fırıncı Halil ve ailesinin küçük ama mutlu dünyalarını nasıl yıktıklarını ve hiç hesapta olmayan güçlü bir aşkın bu enkazın altından çıkışını anlatıyor dizi. Derya'nın kardeşi Poyraz, Kudretli kardeşlerle çıkan bir tartışma sonucu öldürülüyor ve Fikret Kudretli'nin duyduğu vicdan azabı, zamanla Derya'ya karşı beslediği büyük bir aşka dönüşüyor. Hayatında ilk kez gerçek aşkı tadan Derya ise, kardeşinin ölümüyle ilgili olduğundan habersiz Fikret ile mutlu yuva kurma planları yapıyor.”

Sensiz Yaşayamam dizisinde –bilmeden- babasını öldüren aileye gelin gidiyordu, âşık genç kız.

Ateşe Yürümek dizisinde de –bilmeden- erkek kardeşini öldüren aileye gelin gidiyor.

E, bu ne yavru?

Yok mudur başka bir çelişki? Ayrıca hep mi katil olur varlıklı işadamları? Ve hep mi öldürdükleri insanların ya kızlarına ya da kardeşlerine âşık olurlar?

Sorun orijinal olup olmamakta yatıyor zaten. Orijinal olunamayınca hazır bir kalıbın varyasyonları ortaya çıkıyor. O zaman da, tesadüfler zinciri ve benzerlikler birbirini izliyor tabii.

Aslında karşımızda iki ya da daha fazla dizi yok, sadece bir dizi var.

Ve bu her zaman böyle.

Ayıp oluyor mu artık arkadaşlar!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yetkin Dikinciler'in sunduğu 'Yakartop', kötü bir telekopi gibi!

Telesiyej 19.04.2010

Bu topraklarda bir yarışma programı bence asla negatif yüklemli bir duyguyla yola çıkmamalı.

Aksi halde hayatla buluşamaz.

Seyircinin genel eğilimi, ekranda –aslında hangi program olursa olsun- **hayattan** pozitif yüklü **sahneler** görmektir çünkü.

Aksi halde yarışmanın gerilimi kolayca çirkinleşir; çirkinleşmiş yüz ifadeleri ve kontrolsüz sözler yarışmaya hâkim olabilir. Böyle bir durum karşısında da sunucu **bloke** olur.

İntikamı yönetmek, insan doğasına aykırıdır çünkü.

Yakartop'u sunan Yetkin Dikinciler de bloke oluyor yarışmacıların karşısında. (Kibar, efendi ve disiplinli oyunculuk sahibi birinin, yeri geldiğinde çok hızlı müdahaleler yapması, adeta sert tedbirler alarak yarışmayı zapturapt altına alması neredeyse imkânsızdır zaten! Ayrıca, sistemin popüler kültürü bu kadar kibarlığı da kaldırmıyor, o da ayrı.) Ve sunucunun kimliğiyle yarışmanın kimliği arasında bir uyumsuzluk, tuhaf bir çelişki doğuyor.

Yakartop'un cevval, müdahil esas sunucusu sanki hastalanmış da, yerine geçici olarak –bir rica sonucu- konuk sunucu pozisyonunda Yetkin Dikinciler gelmiş, durumu idare etmeye çalışıyor gibi.

Yakartop, kötü bir fotokopi aslında.

Daha doğrusu telekopi.

Yapı ve senaryo olarak '*Var mısın Yok musun?*'u taklit ediyor.

'*Var mısın Yok musun?*'un başarısı, yarışmacıların aralarında oluşturdukları **dayanışma** üzerine kuruluydu oysa.

Yakartop'un muhtemel başarısızlığı ise yarışmacılar arasındaki **intikam** duygusu olacaktır bence.

Birincisi (*Var mısın Yok musun?*) insani sıcaklık, ikincisi ise (*Yakartop*) soğukluk yaratıyor.

Yetkin Dikinciler, Star Tv'de her pazar ve pazartesi 22.30'da yayınlanan yeni yarışma programının sunuculuğunu neden kabul ettiğini; "Bu yarışmanın hayat gibi oluşu, bu programı kabul etmeme neden oldu. Bu yarışmada da tıpkı hayat gibi kıran kırana bir mücadele var, yarışmacılar, sonuna kadar isteklerini yerine getirmek için mücadele verecek, birileri yanacak," gibi sözlerle açıklıyor.

Yetkin Dikinciler, sunduğu program hakkında çok iyi niyetli sözler söylemiş. Oysa –kendisi de iyi bilir ki- hayatın ana belirleyenleri içinde intikam duygusu yoktur; 'doğa'nın içinde yer alan insan doğası da özünde –tüm sistemlerin bozma çabasına rağmen- iyilik barındırır.

İşte bu yüzden *Yakartop*, intikam duygusuyla yola çıktığı için hayatın dışına düşüyor bana göre.

Yakartop, Star Tv'nin web sitesinde şöyle tanıtılıyor: "Çocukluk günlerinin unutulmaz oyunu Yakartop, dünya televizyonlarında ilk kez Star TV ekranlarında hayat buldu ve yepyeni bir yarışma heyecanı başlattı. Karışan toplardan numarası çıkan yarışmacının istediği kişiyi yakma fırsatı yakalayacağı Yakartop'ta dostluk ve düşmanlık iç içe geçiyor, yanma korkusu intikam duygusuyla karışıyor.

Haftada iki gün arka arkaya yayınlanacak olan programda her şey yarışmacıların ucunda numaralar olan anahtarlar arasından seçim yapmasıyla başlıyor. Buna göre kazanma mücadelesi verecek 14 yarışmacı, kendilerine çıkan anahtarın numarasına göre kutusunu belirliyor ve yerine geçiyor. Kasaların içinde ise, 2 ev ve 1000 TL, 2 bin TL, 3 bin TL, 4 bin TL, 5 bin TL, 10 bin TL, 12 bin TL, 14 bin TL, 16 bin TL, 18 bin TL, 20 bin TL, 25 bin TL, 30 bin TL, 40 bin TL, 50 bin TL'lik para ödülleri yer alıyor."

Umarım yolu açık olur.

Yakartop, bu akşam saat: 22.30'da Star Tv'de.

Bir oyuncu aynı anda iki farklı dizide oynarsa ne olur!

Hiç inandırıcı olmaz tabiatıyla.

Televizyon seyircisi, sinema seyircisinden çok daha fazla özdeşleşir çünkü oyuncuyla.

Seyircinin, oyuncunun kimliğine büründüğü karakterle de özdeşleşmesi demektir bu aynı zamanda; yani, dizi bitinceye kadar hem oyuncu hem karakter, seyircinin dostu olur bir bakıma. Hatta kimi zaman dizi bittikten sonra da sürer gider bu dostluk.

Seyirci bu dostunu aynı zaman içinde bir başka dizide gördüğünde, sevgisine ihanet edilmiş gibi hissedebilir kendini.

Ve **bütünleşme** ışıık hızıyla yok olabilir.

Seyirci, bu dostluğu reddeder.

Zaten tuhaf değil midir, bir zappingle birkaç saniye içinde, söz gelimi müşfik anne rolünü oynayan X'in, seyircinin karşısına birdenbire, kocasını öldürmüş katil bir kadın olarak çıkması?

Seyircinin hem kafası, hem duygusu karışmaz mı bu durumda? Zira, seyirci aynı seyirci ama oyuncu ikiye bölünmüş bir oyuncudur artık! Bu durumda dizi izleyicisi, **takipte** de zorlanır haliyle.

Son zamanlarda aynı oyuncunun aynı anda farklı dizilerde görünmesine çok sık rastlıyoruz. Mesela geçen hafta TRT'de gösterilmeye başlanan *Hanımeli Sokağı*'nda Yusuf'un (Sermiyan Midyat) annesi rolündeki Şerif Sezer, Star TV'nin anonsları başlayan yeni dizisi *Ateşe Yürümek*'te de var.

Üstelik Şerif Sezer hem tanınmışlığıyla, hem fiziğiyle, hem de mimiğiyle, oyunculuğu derhal fark edilecek bir yoruma sahip. Oyunculuğunun çok karakteristik ve kolay kolay değişmeyen hatları var çünkü.

Böyle bir oyuncunun, aynı anda iki farklı dizide, farklı karakterlere bürünmesi ne kadar inandırıcı olabilir ki?

Seyircinin duygusuna olan kayıtsızlık ve saygı hususuna da hiç girmiyorum; o da ayrı ve *Telesiyej*'in sürekli değindiği bir sorun zira bizim televizyonculuk anlayışımızda.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni post modern kitsch yarışmamız: 'Survivor Kızlar-Erkekler'

Telesiyej 20.04.2010

Doğadan koparılmış olan insan, şimdi de doğa içinde hayatta kalmak amacıyla yarışıyor!

Uluslararası show biz'in son (on yıl) numaralarından biri bu.

Doğa ile insan, ticareten buluşturuluyor; hem televizyon kanalı kazanıyor, hem de hayatta kalmayı başarabilen.

Televizyon seyircisi de bu hayatta kalma yarışının oyuncularıyla bir güzel özdeşleşiyor!

Che bella!

Aslında bu post modern kitsch yarışmanın dayandığı (dayandırıldığı) kültürel bir altyapı da vardır tabii: Edebiyatta *Robinson Crusoe* (Aslında –toprağı bol olsun- Daniel Defoe, 1106 yılında doğan Arap yazar İbn-i Tufeyl'in *Hayy bin Yakzan* adlı hikâyesinden fena halde esinlenerek yazmıştır İngiltere'nin ilk romanı *Robinson Crusoe*'yi ya, Batı uygarlığı bu hususun üstünde durmayı sevmez hiç), sinemada; ıssız adada mahsur kalmış kadın-erkek hikâyeleri, popüler kültürlerdeki ıssız ada ve insan imgeleri, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Okyanusya'nın ıssız adalarında terk edilmiş, kaybolmuş, onlarca yıl hayatta kalmayı başarabilmiş Japon askerleri, ıssız adaya düşme fıkraları, erotikleştirilmiş ıssız ada karikatürleri, ıssız ada reklam filmleri, vb. gibi.

Acun Ilıcalı'nın yapımcılığını ve sunuculuğunu üstlendiği *Survivor-Kızlar-Erkekler*'in ilk bölümü cumartesi akşamı 20.00'de Show TV'de yayınlandı.

Vahşi doğada hayatta kalmak için mücadele veren yarışmacıların ne yatacak yerleri ne de yiyecek yemekleri var. Tek amaçları hayatta kalmak. Yarışmacılar, zorlu geçecek 45 günün sonunda, 500 bin TL'lik ödülün sahibi olmak için birbirleriyle kıyasıya rekabete girecekler.

Survivor'ın son yerli versiyonunda, kızlar ve erkekler olarak iki ayrı grup yarışıyor. Bu gruplar, *Var mısın Yok musun?* yarışmasından tanıdığımız yarışmacılardan oluşuyor. (Ki bu yarışmacılar, Acun Ilıcalı'nın sıradışı marifetiyle ünlü konumuna sokulmuş yarışmacılardır; hepsi de birer ticari değere sahiptir artık.)

Bu tanıdık yarışmacılar sayesinde de seyircinin özdeşleşme katsayısı artmış oluyor tabiiyle; artık ıssız adada, mesleklerini, aşklarını, ailelerini iyi bildiğimiz, duygularını, düşüncelerini, davranışlarını, tepkilerini çok iyi tanıdığımız **bizden** birileri var; Türkiye'den kalkıp, dünyanın bir ucuna, Panama'nın iki ıssız adasına gitmişler.

Ne için?

Bizler için!

Daha ilk bölümden; anneleri, babaları, kardeşleri, kocaları, karıları ve çocukları olarak onları özölüyoruz, yaşadıkları zorluklara üölüyoruz; bir an önce ölkelerine, ailelerine dönmelerini arzuluyoruz.

Acun, bu konularda çok becerikli! Seyirciyi katarsise sokmayı iyi biliyor, gerçi bizim seyirci katarsise girmeye dünden razı ya, o da ayrı; hele sevdikleri uzaklardaysa bir de!

Yalnız ben bir şeyi anlamakta zorlandım; kaybeden grup kendi içinde bir yarışmacıyı elemek zorunda, bu tamam da; yarışma dışı bırakılacak olanın, –hiçbir duygusal nedene dayanmadan- en güçsüz ve en az işe yarayan olması gerekmez miydi?

Oysa son mücadeleyi kaybeden kızlar, yarışma dışı bırakılacak olanı, tamamen duygusal nedenlerle seçtiler; Hicran, en eli çabuk, en güçlü kuvvetli yarışmacıydı. Ama dedikodu yapıp, ortalığı karıştırdığı için bir kısım yarışmacı onu sevmiyordu hiç, bu yüzden de elendi. Ama kızlar grubu en becerikli ve hızlı elemanını kaybetmiş oldu böylece ve rakip erkekler gurubunun elini güçlendirmiş oldu aynı zamanda.

Acun Ilıcalı'nın *Survivor* programı inandırıcılığı olmayan bir aile programı gibi; erkekler grubu da, kızlar grubu da –birkaçı dışında- doğayla mücadele edemeyecek, aralarında hakkıyla yarışamayacak güçsüz insanlar; biz onların ne yapabileceğini daha baştan kestiriyoruz zaten; o adalarda o şartlarda survive edebilecek güçte olmadıklarını biliyoruz –nitekim Nilgün'ün daha ilk bölümde beli kaydı, hastanelik oldu-. Ama diğer yandan onlar tanıdık, bizim daha önce tv'den tanıdığımız figürler. Bu da programı 'aile'ye ait kılıyor.

Yani tam bir postmodern kitsch; bir al gülüm ver gülüm programı *Survivor*.

Umarım kazasız belasız biter!

Türkiye'nin önünü kadınlar açacak!

Tarihte kadın haklarının ilk elde edildiği, başarılı ilk kadın yöneticilerin yaşadığı, kadının yurdu Anadolu'da (Türkiye'de) insan kaynakları Oscarlarını, bu yıl çoğunluk olarak kadınlar almış.

2010'un en beğenilen insan kaynakları yöneticilerinin onundan yedisi kadın.

İşlerinde başarılı olan kadın yöneticilerin sayısı, son yıllarda hızla çoğalıyor Türkiye'de. Bu durum aslında iş dünyasında, kapitalizmde sözde değil, özde bir rekabetin oluşmaya ve yerleşmeye başladığı son dönemlerde oldu.

Cumhuriyette kadının aile dışındaki yeri idealizasyon esaslıyken –ki, bu idealizasyon içinde branşlaştırılmış bir kutsama da mevcuttur; öğretmen **kadın** ve **hemşire** bu idealizasyonun ana figürleridir ve neredeyse başka bir figür de yoktur-, ürün ve hizmet üretiminin profesyonel yöneticilere teslim edilmesiyle birlikte, bu topraklarda kadının geçmiş kadim zamanlarda olduğu gibi yöneticilik kabiliyeti ve yaratıcı çözümler üretme potansiyeli de keşfedilmiş oldu.

2010'un en beğenilen İK yöneticileri seçimi de bunun bir kanıtı zaten.

Bu durum bence siyasetin ve her türlü resmi **erkin** tam zıttı aslında; siyasi erk, kadına hâlâ sembolik bir figür olarak bakıyor çünkü. Aynı şekilde, devletin resmî kadrolarında da kadın yönetici oranı son derece düşük. Yerel yönetimlerde de, kadın için üst düzey yönetici kadroları henüz yeterince açılmış değil.

İş dünyası, 2010 sonuçlarını objektif bir değerlendirmeye ele almış; şirketlerde katma değer yaratan uygulamalar, Türkiye'nin önde gelen 'head hunter'ları tarafından araştırılarak İK Oscarları'na yedi kadın yönetici layık görülmüş.

Türkiye'nin önünü kadınlar açabilir bence; onlar, binlerce yıllık bir yöneticilik ve yaratıcılık mirasına sahipler çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nisan Akman'ın Hülya Avşar'la ilgili söyledikleri hayal ürünü!

Telesiyej 21.04.2010

Bir yaşıma daha girdim –ki bunu hiç istemezdim-.

Parmaklıklar Ardında adlı dizinin yönetmeni Nisan Akman'ın, Hülya Avşar'ın güzellik kraliçesi seçilmesiyle ilgili külliyen hayal mahsulü hikâyesini okuyunca –tesadüf eseri olayı yakından bildiğim için- ağzım bir karış açık kaldı –ki, bu satırları aynı fiziki durumu koruyarak yazmaktayım-.

İnsan bunu niye yapar ki?

Önce bu mühim ve düşüneni derviş mertebesine hazırlayan soruyla ele almak gerek bu trajikomik durumu.

İyi kötü bir dizi film çekmekte olan bir yönetmen –işsiz değil yani-, durduk yerde böyle hayal mahsulü bir hikâyeyi neden fırlatsın ortalara, harcasın kendini? O anlattığı olayın tanıkları yok mudur? Hepsı de ölüp gitmiştir, beni yalanlayacak kimse yoktur dese.. diyemez! En azından Hülya Avşar maşallah turp gibi ortadadır. “Böyle bir şey yoktur, beni Nisan Akman keşfetmedi, şampuan reklamını da o çekmemiştir zaten” demez mi? Ayrıca Hülya Avşar’ın ilk reklam filmi olan Blendax’ı çektiren Cen Ajans’ın sahibi Nail Keçili de Allah uzun ömürler versin hayattadır. Ve Nisan Akman’ın kendisinin çektiğini iddia ettiği ve Hülya Avşar’ın başrolünde oynadığı reklam filminin yönetmeni Üstün Barışta da ona keza.

Nisan Akman’ın bu tuhaf övünmesinin –nasıl bir övünmeyseniz bu, anlayan beri gelsin-, Hülya’nın torpille güzellik kraliçesi seçilmesi kısmıyla ilgili değilim ben. (O yarışmada Hülya’dan daha güzel bir kız yokmuş zaten.)

Beni ilgilendiren Nisan Akman’ın bu olayda aslında hiç olmayan rolü!

O tarihlerde Nisan Akman’ın bir casting ajansı varmış sadece. Reklam filmlerine figürasyon, oyuncu filan gönderen –Cen Ajans’ın 100 metre kadar ötesinde- mini minnacık bir dükkan anlayacağınız. Ne Hülya Avşar’ı Nisan Akman keşfetmiş, ne de o şampuan reklamını çekmiş.

Hülya Avşar’ı keşfeden, tamamen bir tesadüf eseri olarak Cen Ajans.

Ve ilk reklam filminde oynatan da Cen Ajans.

Reklam filmini çeken yönetmen ise Üstün Barışta.

Nisan Akman’ın bu olayda ne dahli var peki diyeceksiniz?

Hiçbir dahli yok. Ama Nisan Akman, o zamanlar reklam yönetmeni Üstün Barışta’nın asistanlığını yapan Murat Ateş’le evliymiş. Belki kocasından duydu olup bitenleri ve bu hikâyeye kendisini yerleştirdi, kimbilir?

Arzu etmiş yani. Keşke o zamanlar reklam filmi yönetmeni olsaydım, keşke Hülya’yı ben keşfetseydim filan diye gece gündüz düşünmüş zahir ve derken gerçek olduğuna inanası gelmiş. Ama bir röportajda anlatacak kadar ileri gitmesi, patolojik bir durum mu acaba?

Hülya’nın güzellik yarışmasına katılma hikâyesine gelince.. işin aslı şudur: O sırada Cen Ajans, *Bulvar* ve *Tercüman* gazetelerinin reklam ajansıdır. *Bulvar* gazetesinin güzellik yarışmasına katılması için güzel kızlar aranmaktadır. Gazetenin yöneticisi Nazlı Ilıcak da, doğal olarak ajansına bu konuyu açar, reklam filmlerinde oynattıkları güzel kızların yarışma için teşvik edilmesinin iyi olacağını söyler. Ajans çalışanlarının aklına da o sırada müşterileri olan Blendax’ın reklam filminde oynayan, kusursuz bir yüze sahip olduğunu düşündükleri Hülya Avşar gelir. Ve bu genç hanıma yarışmaya girmek isteyip istemediğini sorarlar. O da kabul eder. Son dakikada Erol Atar’ın fotoğraf stüdyosuna giderek fotoğraflarını çektirir, ama birkaç gün sonra vazgeçer, sonra yine ikna olur. Yarışmadan sonra anlaşılır ki, o zamanlar henüz 18 yaşında olan Hülya Avşar, başından evlilik geçmiş olanların kabul edilmeyeceğini bilmediği için katılır önce yarışmaya; sonra bunu bir şekilde öğrenir ve çekilmek ister gibi olursa da, yarışmanın vaatleri cazip geldiği için yoluna devam eder. Yani sadece genç bir kızın masum zaafıdır Hülya’nınki.

İşte hepsi bu!

Peki, Akman’ın durumu nedir?

Yaşını başını almış bir dizi yönetmeni, böyle hayal ürünü bir hikâyeye niye ihtiyaç duyar?

Gerçeklik duygusunu bu kadar yitirmiş olabilir mi insan?

Olup biteni yaşayanlar var sonra.. eee.. nasıl insan içine çıkacak şimdi?

Araştırmalar neyi, ne amaçla ve nasıl araştırıyor

Biraz kafam karıştı benim.

Medya Takip Merkezi'ne göre geçen ay şov dünyasının en fazla konuşulan, medyada en fazla haberi çıkan ünlüleri, sırasıyla: Hülya Avşar, Tarkan, Cem Yılmaz, Mehmet Ali Erbil ve Sezen Aksu.

Ama bir başka araştırma şirketi olan Metropoll Stratejik ve Sosyal Araştırmalar'a göre en çok takip edilen kadın sanatçılar, sırasıyla: Gülben Ergen, Ajda Pekkan, Işın Karaca, Demet Akalın ve Hande Yener.

Metropoll'ün en çok takip edilen listesindeki ünlü kadınların hiçbiri, Medya Takip Merkezi'nin en çok haberi çıkan ünlüler listesinde (9. sıradaki Ajda Pekkan dışında) yer almıyor.

Metropoll'ün listesinde 1 numara olan Gülben Ergen, Medya Takip Merkezi'nin ilk on sanatçısının listesinde yok bile!

Gülben Ergen ve Metropoll'ün listesindeki diğer ünlüler, medyada yeterince konuşulmuyor, haberleri çıkmıyorsa, nasıl oluyor da en çok takip edilenler listesinde yer alıyorlar?

Hayranları bu ünlü şahısları evlerinin penceresinden kafalarını içeriye uzatıp mı takip ediyor?

Haberi çıkmayan bir ünlü nasıl takip edilir yav?

Medya Takip Merkezi her ay çıkan haberleri sayıp, rakam vererek bir sıralama yapıyor; yani her şey çok açık. Mesela diyor ki, Hülya Avşar'la ilgili şubat ayında 1555 adet haber çıkmışken, mart ayında çıkan haberlerin sayısı 1645 olmuş, artış yüzdesi de şu kadar.

O zaman akla Metropoll'ün, Gülben Ergen'i açık ara birinci çıkaran anketinin –özellikle- belirli sayıda sanatçı arasında yapıldığı ihtimali geliyor. Araştırma şirketinin web sitesine baktım, bu anketin hangi sanatçılar arasında, hangi sorular yöneltilerek yapıldığı belirtilmiyor. Mesela bu ankette sorulan sanatçılar arasında Hülya Avşar ve Sezen Aksu'nun adı olsa, böyle bir sonuç çıkmasına imkân var mı?

Ayrıca araştırmalarda figüransız isim listesi yapılmasına da dikkat edilmesi gerekmez mi? Popülarite kalibresi aynı, ya da çok yakın olanlar biraraya getirilerek bir liste yapılır ki anket inandırıcı olsun! Yani Işın Karaca o listeye neden konur ki mesela?

Kamuya açıklanan anket sonuçları hakkında –özellikle kantitatif araştırmalarda- objektiflik esaslı bir güven duygusu oluşturulmalıdır; bunun için de hiçbir tereddüde mahal vermeyen bir açıklık gerekir. Aksi halde; özellikle ticari kimliğe sahip popüler sanatçılarla ilgili anket sonuçları, bu sanatçıların ticari kariyerlerinde riskli alan kaydırmalarına neden olabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'nin yeni dizisi 'Ateşe Yürümek', vaadi olmayan bir dizi!

Telesiyej 22.04.2010

Pardon yani, çok pardon!

Bazen ileri geri konuşuyor ya Telesiyej, Yeşilçam hakkında filan.. bunca zaman sonra Yeşilçam'ı aratan bir diziyle karşılaşınca da tv'de, mahcup oluyor haliyle. Kadir kıymet bilmeyen bir şahıs gibi hissediyor kendini ki, bu kadarı da fazla oluyor doğrusu.

Bunu Telesiyej'e yapmayın lütfen!

Yeşilçam'ı aratmayacak diziler yaptığınız zaman, hiç değilse dizinin anonslarında duyurun: "Biz, Yeşilçam filmlerini aratmayacak bir dizi yaptık, hazır olun!" deyin. Gazetelere koyduğunuz tam sayfa ilanlarda, başrol oyuncularınızın boynuna birer minik plaket asın, üstlerinde: "Biz Yeşilçam'ı aratmayacak kalitede bir dizide oynuyoruz.." yazsın.

Biz de bilelim, aşk olsun çocuklara diyelim, ne yaptılarsa yazmışlar aynen. Hazırlıklı olalım. Her türlü tesadüfe, olmayacak işlere, dökülen dekor ve kostümlere, oyunculuklara, her şeye.. gönlümüzce bir katarsis yaşayalım, bol gözyaşı filan dökelim.

Çünkü bunun aksi, istem dışı da olsa bir nevi yabancılaştırma efekti yaratıyor! Artık tedavülden kalktığını düşündüğümüz bir yaklaşımla karşılaşınca, yabancılaşıyoruz düpedüz. Diziye kapılamıyoruz, benden söylemesi. Biz diziye kapılamayınca da reklam veren diziye yabancılaşıyor, birkaç bölüm sonra kalktığı için üzüldüğümüz diziler listesinde yerini alıyor sonra o dizi, Allah esirgesin!

Star Tv'nin yeni dizisi Ateşe Yürümek'te her zamanki gibi kudretliler, kudretsizleri kırıp geçiriyor, icap ediyor; öldürüyor hatta.

Yavuz Bingöl ve Ahu Türkpençe'nin başrollerini oynadığı dizinin hikâyesi şöyle: Pek kudretli bir şirket olan Kudretli Yapı'nın yönetim kurulu başkanı Fikret Kudretli ve kardeşi Fırat Kudretli'nin geleceğe dönük büyük planları vardır. Bu planları gerçekleştirmek için Anadolu Kavağı'nda pek çok arazi ve mülkü satın almışlardır. Ancak projelerini uygulamaya geçirebilmek için hâlâ alınması gereken yerler vardır. Ve fırıncı Halil'in evine göz dikerler; iki çocuğu ve karısıyla mutlu bir hayatı olan Halil, Fırat Kudretli ve adamları tarafından kendisine yapılan teklifleri sürekli olarak reddeder. Bir gün, Fırat'ın has adamıyla, Halil arasında çıkan tartışma sırasında Halil'in oğlu Poyraz vurularak ölür. Olaya tanık olan Fikret, aradan geçen bir yıl içinde yaşadığı vicdan azabından kurtulamaz bir türlü. Derya'ya bu zor günlerinde destek olmaya çalışır; derken ve tabiatıyla birbirlerine âşık olurlar. Avukatlık yapan Derya, sevdiği adamın, sevgili kardeşinin ölümünden sorumlu olduğunu bilmez. Fikret ve Derya, bir bebeklerinin olacağını öğrendiklerinde evlilik kararı alırlar. Ama, içten içe Derya'ya âşık Sinan'ın, dün gecesinde Derya'ya getireceği bir kaset, her şeyi değiştirecektir.

Ateşe Yürümek, yok artık daha nelerle dolu bir dizi. Avukat bir kadın, öldürülen kardeşinin yakalanan katilinin arkasında kim olduğunu, kimlerin tetikçisi olduğunu öğrenemez mi? Sorup soruşturamaz mı? Ayrıca kardeşi vurulduğunda birden ortaya çıkıp onu arabasıyla hastaneye götüren ve sonra âşık olduğu adama, "sen Allahın dağında o dakika ne arıyordun yavru" diye sormaz mı?

Ateşe Yürümek, Star televizyon kanalının bir dolgu malzemesi sanki. Tıpkı TRT'nin dizileri gibi, seyredilse de olur, seyredilme de olur gibi bir duygu uyandırıyor. Hem masa başı çalışması, hem set uygulaması, hem de

yapım sonrası çalışmaların zanaatı, düşük kalibrede.

Ateşe Yürümek, seyirciye hiçbir vaat sunamayan bir dizi bence.

Yine de yolu açık olsun derim ben, bizim gelenekte böyle yapılır çünkü.

‘Kurtlar Vadisi’ müdavimi Fatih Şekeroğlu’nun şikâyeti var!

Dizi özetlerinin dizi kadar uzun olmasından müşteki olmayan yok. Ama biliyoruz ki kanallar bunu daha fazla reklam alabilmek, dizi maliyetlerini çıkarabilmek için yapıyor. Henüz yasalaşmamış olmakla beraber, yeni RTÜK Yasa Taslağı’na göre; dizi, film ve haber bültenlerinde ilk reklam 30 dakikanın ardından ve ancak her 30 dakikada bir yayınlanabilecek, ayrıca 1 saatlik yayında reklam süresi 12 dakikayı aşamayacak.

Son zamanlarda özetlerin gittikçe uzaması biraz da yeni çıkacak yasaya hazırlık belki de. Ama sevdiği diziyi seyretmek için televizyon başında saatlerce bekleyen seyirci buna tepkili haliyle.

Şanlıurfa’dan bir lise öğrencisi okurun mailine göre Kurtlar Vadisi Pusu, 1 saat 45 dakikalık özetle bu konuda şampiyon olmuş. Ben söz konusu diziyi seyretmiyorum, bünyem kaldırmıyor çünkü, bu yüzden ne uzunlukta özet verdiğini bilmiyorum. Ama genç okur müdavimiymiş, durumdan da çok şikâyetçi.. mailinde şöyle diyor: “Ben Şanlıurfa’da okuyan bir lise 2. sınıf öğrencisiyim. Yazılarınızı uzun zamandır takip etmekteyim. Gerek yerli eleştirileriniz, gerekse haklı ‘ben demiştim’lerinizden cesaret alarak –sadece sizin değinebileceğinizi düşündüğüm- bir konuyu dile getirmek istiyorum. Ben de çoğu Türk genci gibi yayınlandığı günden beri takipçisi olduğum Kurtlar Vadisi PUSU hakkında bir problemi bildirmek istiyorum. Her perşembe yayınlanan dizide yaklaşık 10-15 dakika sürmesi gereken dizi özeti, tam olarak 1 saat 45 dakika sürüyor. Bu, neredeyse dizinin tamamının yayınlandığı süreye eşdeğer. Zaten dizinin yeni bölümü 2 saat civarı sürerken dizinin özetinin –başlı başına bir dizi gibi- yayınlanması elbette her Kurtlar Vadisi PUSU hayranı gibi canımı sıkıyor. En başta değindiğim gibi sadece sizin bu konuda gerekli eleştiriği yapacağınızı düşündüğümünden, bu konuyu açma cüretini gösterdim. Eğer sizin gibi birinin yanında, bizim gibi birinin isteği kabul olursa bende meydana gelecek olan sevinç duygusunu belirtmekten de geri kalmayacağım. Fatih Şekeroğlu”

Okur maili yayımlamak –kampanyalar dışında- Telesiyej’in âdeti değildir pek. Ama öyle samimi ve masum bir mesajdı ki, herkes okusun istedi bu defa.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumun ekonomisine uygun bir sitcom: ‘Cuma’ya Kalsa’

Telesiyej 26.04.2010

Cuma’ya Kalsa’yı kutlamak gerekir bence.

Bir kere, önce 45 dakika olduğu için.

Seyirci için makul bir süre çünkü bu; yorulmadan, bayılmadan, artık bitse demeden yaşanan bir **seyirlik** işte.

Kendisi 90 dakika, özeti 60 dakika olan dizi sürelerinden bezmiştik çünkü artık.

Cuma'ya Kalsa, sırf bu nedenle bile *Telesiyej*'in gözüne girerdi ya, Haluk Bilginer fenomeni var bir de.

Haluk Bilginer, tuluata kaçmadan –ki bizde yaygın olan budur-, sitcom kültürüne uygun bir oyun çıkarıyor.

Komikliğe düşmeden, komedi oynuyor.

Haluk Bilginer, *Kanal D*'nin yeni **durum komedisinde** mükemmel bence.

Cuma'ya Kalsa, dört yetişkin ve üç çocuk oyuncuyla uyum içinde çalışan bir **oyun ekibi** oluşturmayı başarmış; her oyuncu, dozajında bir oyun sergiliyor. Haluk Bilginer dışındaki oyuncular da; İnci Türkay, Aysun Kayacı ve Ümit Erdim de son derece başarılılar. (Bilhassa Aysun Kayacı rolüne çok uymuş ve ısınmış görünüyor.)

Amerikan ABC kanalında yayınlanan *According to Jim* adlı sitcom'un uyarlaması olan dizide, Jim, Cuma olmuş; orta sınıf bir aile babası olarak bizim topluma hiç de ters düşmüyor doğrusu. Bu da, Erol Hızar tarafından yapılan uyarlamanın başarılı olduğunu gösteriyor tabii.

İlk bölümü 19 nisan pazartesi akşamı 23.00'te gösterilen *Cuma'ya Kalsa*, sempatik bir sitcom.

Türkiye uyarlamalarında genellikle abartıya kaçan **sitcomlar** gibi değil. Komik durumlar yaratmada ipin ucu kaçmıyor mesela hiç. Fazlalıkları yontulmuş, hayatla buluşan bir durum komedisi *Cuma'ya Kalsa*.

Kanal D'nin web sitesinde şöyle tanıtılıyor: "*Cuma, karısını ve çocuklarını çok seven, sevimli bir adamdır. Eşi Şebnem, çocukları Çağla, Melis ve Berk'le birlikte mutlu bir aile yaşamı sürerler. Üst katta oturan baldızı Çiğdem ve kayınbiraderi Kerem de evin gediklisidir. Cuma ve Kerem beraber çalışmaktadır. Üniversite mezunu olan Şebnem ev kadınıdır. Çiğdem reklâm sektöründe çalışmaktadır. Çağla ve Melis, ilkokula, Berk anaokuluna gitmektedir. Cuma ve Şebnem birbirine hâlâ âşık bir çifttir. Sık sık iddialaşmak, aralarında bir aşk oyunu gibidir. Bu iddialaşmalar her seferinde, geri adım atmak istemeyen karı kocayı saçma sapan davranışlara sürükler, tartışmalar gittikçe daha gülünç hale gelir. Cuma sonunda karısının haklı olduğunu anlar, kendini affettirir. Ama bunun için önce durup dururken kalkıştığı işten pişman olması gerekir.*"

2001 yılında ABC kanalında yayınlanmaya başlayan ve hâlâ aynı kanalda en çok izlenen 2. komedi dizisi olarak devam eden *According to Jim*'den uyarlama *Cuma'ya Kalsa*'nın en çok ekonomik bir modele sahip olmasını, küçük bir kadroyla ve –belli ki- küçük bir bütçeyle, düzgün, profesyonel ve eğlendirici bir iş çıkarmasını beğendim.

Büyük maliyetli, gösterişli, fiyakalı, ekonomik olarak gelişmiş ülkeleri model alan, bu toplumun sosyo-ekonomik çapına uymayan, lüks kaçan, özentî dizilerin karşısında, adeta ideal bir model oluşturabilecek bir yapım bence *Cuma'ya Kalsa*. Yolu açık olsun.

(*Cuma'ya Kalsa*, bu akşam 23.00'te *Kanal D*'de.)

İnsanın, özgürleşebilmek için hayvanın özgürleşmesini savunması!

Her şey insan içindir, hiç de masum bir söz değildir aslında.

Bu söz, insanın **türçülüğünü** gizlemek için ürettiği bir sözdür bana göre.

Her şey insan içindir, bir 'laissez-faire laissez-passer'dir aynı zamanda; yani, doğayla ilgili, daha çok da hayvanlarla ilgili olarak; ey insanoğlu, istediğini istediğin gibi istediğin kadar yapabilirsin demektir, bir bakıma; 'bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler'... Bu sözde böyle bir gizli tembih de vardır.

Doğaya hiçbir şekilde hesap vermemektir hem de.

Her şey insan içindir, ayrıca sistemin kârına da çok uygun bir sözdür. Doğa, canlılar ve cansızlar üzerinden vahşice kâr etmenin gizli fetvasıdır aynı zamanda.

Türkiye'de sokak hayvanları başta olmak üzere hayvan popülasyonu çok uzun zamandır işkence görüyor, katliama uğruyor. Ayrıca türler yok oluyor. Örneğin dünyada sadece Hasankeyf'de yaşayan Rafetus kaplumbağa türü, Ilısu Barajı'yla birlikte yok olacak.

Yasalara gelince.. şu anda Türkiye'de göstermelik düzeyde bir Hayvanları Koruma Yasası var. O da, Avrupa Birliği nedeniyle yarım ağız kabul edilmiş, yaptırımları garantiye alınmamış bir yasa.

Sık sık hayvan hakları konusunda yazan Ömür Gedik de, geçen salı günkü yazısında, Hayvanları Koruma Yasası'nın değişmesi için HAYTAP'la birlikte giriştikleri mücadeleyi anlatıyor ve: *"AB'ye girmek hakkımız diye bas bas bağırılan Türkiye'de, hayvanlara yapılan işkence hâlâ ceza kapsamında değil.*

Kapalı yerde sigara içmekle bir ata tecavüz etmek, bir kedinin gözünde sigara söndürmek, bir köpeğe asit dökmek ne yazık ki aynı şekilde ve sadece üç kuruş parayla cezalandırılıyor. İstedikimiz ve olması gereken şey ise bunları yapanların mahkemeye çıkması, gerekirse hapis cezası alması... Biz hayvanseverler arasında 'Aferin Oğlum Yasası' olarak adlandırılan, hayvanlara işkenceyi teşvik edecek kadar gevşek olduğunu düşündüğüm 5199 sayılı Hayvanları Korumaya! yasasının bir an önce değişmesi gerekiyor" diyordu.

İnsanlar birbirlerine her fırsatta adaletten, hukukun üstünlüğünden, özgürlükten, etikten, eşitlikten söz eder dururlar. Ancak, bu ideallerini sadece kendilerine yontarlar. Hayvanlara gelince de zınk diye dururlar. Onlarla ilgili bambaşka bir etik anlayış geliştirirler; **her şey insan içindir!**

İşin püf noktası nerededir peki?

Hangi kavramdadır?

Özgürlük kavramındadır bence.

İnsanın gerçek anlamda insan olabilmesi için (yani özgürleşmesi için) hayvan özgürleşmesini de (yasal haklarıyla garantiye alınmış olarak) sonuna kadar savunması gerekir bana göre.

Telesiyaj de, HAYTAP'ın Hayvanları Koruma Yasası'nın değişmesi için yaptığı mücadeleyi destekliyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsmail Cem'in savunduğu ideolojinin özüyle, Mardan Palace'ın altın varaklı ideolojisinin özü!

Telesiyej 27.04.2010

Oldu mu yani?

Olmadı ama.. herkes de pek memnundu hayatından.

Okan Bayülgen bile yeni **ultra uzlaşmacı mülayim bey** kimliğiyle (Marx ne kadar haklıymış meğer! Sosyal ortam, davranışları da, söylemi de belirleyivermiş işte..) Antalya Belediye Başkanı'nı, yarışmanın sorumlularını filan ağırlıyordu gerine gerine.

Kimsenin aklına gelmiyordu zahir.. kimse demiyordu; yavu, İsmail Cem'in kültürüyle, Mardan Palace'ın altın varaklı kitsch kültürü uydu mu birbirine diye? Herkes altın varaklı kültürde yiyip içip ödülleri paylaşmıştı işte.. fazla sorgulayıcı olmak huzur kaçırdı neticede!

Peki, İsmail Cem ideolojisinin özüyle, Mardan Palace'ın altın varaklı ideolojisinin özü buluşturulabilir mi?

İsmail Cem, bugün hayatta olsaydı, değil buluşmak, Mardan Palace'dan içeri adımını bile atmazdı bence.

Ama Antalya'nın halkçı olduğunu iddia eden Büyükşehir Belediye Başkanlığı, sosyal demokrat İsmail Cem'i, altın varak kaplamalı, halka nanik yapan (en ucuz odası: yemek içmek hariç 300 avro) bir otelden içeri itekleyiverdi. (Tabii ailesinin de izniyle.)

Özler, zoraki çakıştırıldı anlayacağınız!

İsmail Cem'in imajıyla Mardan Palace'ın imajı öpüştürüldü!

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın, İsmail Cem Televizyon Ödülleri töreninin açılış konuşmasında; "Yeni bir kültür serüveni başlatıyoruz," demiş.

Mardan Palace'dan başlayan bu yeni kültür yolculuğu serüveni, İsmail Cem'in sahip olduğu kültürle taban tabana zıttır bence.

Sosyal demokrat İsmail Cem, insanların zihninde; her fırsatta halkın içinde olan, elinde simit, açık mavi gömleğinin kolları sıvanmış, doğanın, yaşananların, halktan insanların fotoğraflarını çeken bir siyaset ve kültür insanı olarak yer etmiştir. Yani, şu anda hapsedildiği **Mardan Palace kültürüne** zıt bir hayat kültürüne sahipti İsmail Cem.

İdeoloji de budur zaten; insan, düşündüğü ve inandığı gibi yaşar!

Gıyabında onu bu hayat görüşü dışında yaşatmak, anmak, konumlamak; o kişiye yapılan –ideolojisini adeta yok eden- en büyük saygısızlıktır bana göre.

Zarfla mazruf, birbirinden ayrılmaz zira!

Türkiye, **özlerin** üzerlerinin örtüldüğü, hatta yok edildiği; bunun yerine içeriklerin ve biçimlerin **özleştirilmeye** çalışıldığı bir ülke işte; bu konuda her gün yeni **alan kaydırmaları** yaşanıyor.

İdeolojisizleştirilmiş işaretler tezgâhlaniyor birbiri ardına.

İsmail Cem'in adı ve imajı, son tahlilde bir yarışmanın honorer adı olmaktan çıkıp, sistemin kitsch harikası Mardan Palace'ın adı ve imajıyla buluştuğunda, sömürülmüş oluyor ne yazık ki!

Türkiye solunun da, sağının da saygı duyduğu bir siyaset ve kültür **misyoneri** olarak, kendi ideolojik vizyonundan **biçim**de bile sapmamış, özellikle bu konuda titiz davranmış bir siyasi figürdü İsmail Cem. Bu yüzden de, onun maniyerist, süslemeci, gösterici ve dekadan bir kültürle buluşturulması kaderin dalgacı yanının bir oyunu gibi.

Ayrıca Türkiye gibi bir ülkede, halkın (seyircinin) duygusu ve dinamikleriyle buluşma iddiasında olan televizyon programlarının popüler ürünlerinin ödül töreni, nasıl olur da sistemin en şaşalı **mabet**lerinden birinde gerçekleştirilir? Bu da, *Telesiyej* tarafından ayrı bir konu olarak ele alınacaktır önümüzdeki günlerde.

İsmail Cem Tv Ödülleri'nin dağılımına gelince...

Halkçı ve sosyal demokrat olduğunu iddia eden ve halkın oylarıyla iktidara gelmiş bir yönetim, halkın beğenisine ve değerlendirmesine sadece yüzde yirmi oranında mı yer verir?

Antalya'da öyle oldu!

İsmail Cem Televizyon Ödülleri içinde halkın payını tanımlarsak, bunun bir **yasak savma payı** olduğunu anlarız.

Yarışma yönetmeliğine göre; *halk jürisinin yarışmanın sitesini kullanarak gönderdiği elektronik puanlar, jürinin yaptığı değerlendirmeleri yüzde 20 düzeyinde etkileyecek şekilde sonuca dahil edildi.*

Bu arada, Özgü Namal'ın çığırkan ve fazlasıyla sıkıcı oyunculuğu en iyi aktrist ödülünü alırken, Sumru Yavrucuk'un muhteşem performansının hiç ödüllendirilmemesi, Hümeysra'nın usta oyunculuğunun ise, gençlik dizisi aktristi gibi üfürükten tayyare bir ödülle geçirilmesi; Kenan İmirzalıoğlu'nun baygın ve maniyerist oyunculuğu en iyi aktör ödülünü alırken, Selçuk Yöntem'in en iyi yardımcı aktör ödülüne layık görülmesi; en iyi senaryo ödülünün, *Bahar Dallar* ve *Canım Ailem* gibi insani ve toplumsal değeri yüksek senaryolar dururken, oradan buradan apartma dizelerle bezenmiş, fevkalade şablonik formatlı *Ezel*'e verilmesi hususlarına hiç değinmeyeceğim.

Ayrıca, en unutulmaz sahne ödülünün, *Bu Kalp Seni Unutur mu?* dizisinin Diyarbakır hapishanesindeki (lağım) işkence sahnesi dikkate alınmayarak (ki, bugüne kadar hiçbir sinema filminde ve tv dizisinde bu derece etkili bir sahne çekilmemiştir bana göre) *Ezel*'e verilmesi, bir entelektüel sermaye yetersizliğinden mi kaynaklanıyordu, başka sebepleri mi vardı yoksa?

İsmail Cem Televizyon Ödülleri, aslında doğru bir fikir.. sektördeki rekabeti geliştirecek iyi niyetli bir proje; ama, uygulaması iyi düşünülmemiş, aceleyle getirilmiş, pek tartılmamış bir proje bence.

İşte hepsi bu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya, neden Sezen Aksu'nun '50 Great Voices' arasına seçilme haberine pek itibar etmedi

Telesiyej 28.04.2010

Sezen'le ilgili "sesini kaybetti" haberlerini özene bezene işlemeyi pek seven magazin medyası, onun, Amerika'da TRT benzeri bir kamu radyosu olan *NPR* tarafından dünyanın ilk büyük 50 sesi arasına seçilmesi haberine pek itibar etmedi.

Müzik otoritelerinin aylarca süren çalışmalar sonucunda belirleyerek önerdiği sesler arasından dinleyici oylarıyla seçilen dünyanın ilk büyük 50 sesinden birinin Sezen Aksu olduğunu üç hafta önce radyonun web sitesinden öğrenmiştik aslında. Ama ufak tefek bir iki haber dışında –ki, bazıları da çok gecikmişti- medyada pek önemsenmedi bu haber.

Bu topraklarda, ülkenin önemli bir sanatçısının ABD'nin ünlü bir radyosu tarafından dünyanın 50 büyük sesinden biri seçilmesinin pek bir kıymeti harbiyesi yok anlaşılan. Bizim magazin ve kültür medyası Türkiye'nin değerlerinin yurtdışı başarılarını umursamıyor demek!

Sezen Aksu, içlerinde, Maria Callas, Nat King Cole, Amalia Rodrigues, Youssou N'Dour, Uum Kalthourn, Lauryn Hill, Ella Fitzgerald, George Jones, Chavela Vargas, Janis Joplin gibi büyük sanatçıların bulunduğu **50 Great Voices** arasına seçildikten sonra Washington'da Amerika'nın en prestijli radyolarından olan *NPR*'ın haftalık olarak yayınladığı programa davet edildi.

NPR'ın <http://www.npr.org/templates/archives/archive.php?thingId=122287224> adresli web sitesinde, Sezen Aksu röportajının ve şarkılarının yanı sıra, Amerikalı dinleyicilerin ilginç yorumları da var. Hepsinin de ortak kanaati ve duygusu, Sezen'in şarkılarını hissedebilmek için Türkçe bilmeye gerek yok. Anlamı, sesinin içinde taşıyor çünkü. Örneğin Lilya Lopokha adlı bir Amerikalı dinleyici, radyonun web sitesine gönderdiği mailde: "Çok garip. Burada Boston'da, dünkü *NPR* programından beri Sezen dinliyorum yaşlı gözlerle! Ve ağlamam için hiçbir sebebim de yok. *Gidiyorum* beni en çok ağlatan şarkı" diyor. (Mailler çok fazla ve ilginç, *NPR*'ın sitesindeki dinleyici yorumlarını okumanızı öneririm.)

İçinde sansasyon barındırmayan uluslararası bir kültür-sanat haberine duyarlı olmayan medyamız, okurunun ve seyircisinin ufkunu genişletmediği gibi, kendi sektörel ufkunu da daraltıyor. Böylece medyanın mesleki entelektüel sermayesi bir türlü gelişmiyor.

Yurtdışında itibar gören, bireysel çabalarıyla kültür-sanat elçisi konumuna gelmiş olan yaratıcılarımızın karşılaştıkları **yalnızlık**, sadece kendileriyle ilgili değil bence, bu yalnızlık aynı zamanda ülkenin de dünya ailesi içinde yaşadığı yalnızlıktır bir bakıma.

Bilindiği gibi (galiba bizde bilinmediği gibi) toplumların önünü (tanıtımını) esas ve kalıcı olarak sanatçılar ve kültür insanları açar.

Ve bütün tarih boyunca da bu böyle olmuştur.

Ünlü fizikçi Stephen Hawking'e bir kaç çift sözüm var!

Biraz ağır konuşabilirim hatta.

Kendisi, dünyaya gelebilecek uzaylılarla iletişime geçilmesinin tüm dünya ve insanlık için çok kötü sonuçlar doğurabileceğini buyurmuş çünkü: "Uzaylıların dünyaya gelmesi Kristof Kolomb'un Amerika'ya gitmesi gibi, yerliler için büyük bir felaket yaratabilir" demiş.

Uzayın ve evrenin sırrını keşfetmeye kalkışan biri için, Amerika'daki yerliler benzetmesi biraz basit kaçmış ya.. hadi bunu idare edelim de; uzaylıların dünyamıza vereceği zarar, insanların verdiği ve vermekte olduğu zarardan fazla mı olacak yavru?

Bu bilim adamlarının, felsefeyle, diyalektik düşünceyle filan pek ilişkileri olmadığı için bazen önünü arkasını düşünmeden konuştukları oluyor işte.

Thomas Hobbes, boşuna mı **insan insanın kurdudur** (Homo Homini Lupus) demiş. Ayrıca buna ilaveten, şimdi biz dünyalılar, tam da **insan doğanın kurdudur** dönemini yaşarken, oldu mu bu benzetme Stephen amca?

Hawking'in bilimsel olmayan bu tezine karşı, benim de bir tez ileri süresim geldi; ben de diyebilirim ki, dünyanın ve insanlığın felaketine neden olacak **insanlar** yüzünden, türümüzün akli başında olanları, yani âkil ve duyarlı insanlar, dünyayı terk edip, uzaylılara sığınabilirler belki de bir gün, ne malum? Huzuru ve güvenceyi onların yaşadığı ortamlarda bulabilirler! Neticede uzaylılar her halde kendi yaşadıkları dünyaları, biz insanlar gibi nükleer benzeri tehditlerle yok etmeye çalışmıyorlardır! Kendi doğalarına uygun su kaynaklarını kreşendo bir biçimde kurutmuyorlardır. Kendi yaşam alanlarını bombalamıyorlardır mesela. Ya da kendi türlerine katliam uygulamıyorlardır. Kendi ozon deliklerini delip büyütüyorlardır. İhtimal ki, türçülük de yapmıyorlardır. Yani kendileri dışındaki canlıları yok etmiyorlardır. Uzaydaşlarını açlığa mahkûm etmiyorlardır ayrıca. Tecavüz bebekleri de doğurtmuyorlardır.

Uzaylılar, bence dünyalıların kendi kendilerini yok etme çabalarından daha büyük bir zarar veremez dünyamıza! Zaten vereceklerine dair hiçbir bulgu da yok.

Ama evrenin gizemlerini ele alan ve üç yıldır yapım aşamasında olan bir belgesel için konuşan Hawking, uzaylıların büyük kısmının mikrop ya da basit hayvan olacağını, buna karşılık bazı akıllı yaşam formlarının da var olabileceğini belirterek, akıllı yaşam formlarının tehdit unsuru olabileceğini, uzaylıların dünyanın kaynaklarını sömürerek dünyayı yok edebileceğini söylemiş.

Dünyanın bir numaralı uzay bilimcisinin bu hezeyanı, Evangelist ya da benzeri temelli kültürlerin kaygılarından mı kaynaklanıyor nedir bilemem ama Hawking, bir bilim adamından çok bir din adamı gibi fetva vermiş sanki.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizde neden filmlemek yerine dizilemek makbuldür

Telesiyej 29.04.2010

Bizim TV kanalları neden televizyon filmleri yaptırmaz hiç?

Hani 90 dakikada başlayıp biten diziler –tarif ediyorum, çünkü dizilerle işgal altındaki zihnimiz anlamakta zorlanabilir belki-, bir dizi zincirinin halkası olmayan, konusu bağımsız, zanaatla sanat arasına yerleşmiş, sinema filmi tadında işlenmiş ama televizyon kültürüne de uyan filmlerden bahsediyorum.

Senaryosu, yönetimi, oyunculuğu, ışığı, kurgusu, müziği, dekoru ve kostümü bir sinema filmi atmosferine, TV dizisinden daha derinlemesine bir insani **ele alışa** sahip; draması ciddi dramaturjik bir elekten geçmiş, bir sinema salonundaki seyri aratmayan, televizyon için üretilmiş spesifik filmlere acilen ihtiyaç var bence.

Başka türlü bu dizi erozyonundan ve gittikçe artan kalitesizliğinden kurtulmak mümkün değil çünkü.

Televizyon filmleri gerçek bir rekabet alanı da oluşturur ayrıca. Yani diziler bir bakıma hizaya gelebilirler diye dūřunuyorum, kalitatif bir üretime de zorlanabilirler belki böylece. Ama bu iř iddialı bir iştir tabii. Ancak, hem seyirciye, hem dizilere, hem sinemaya, hem de kanalın imajına fayda sağlar. Reklam veren için de yeni bir ürün yelpazesi yaratılmış olur böylece.

Her hafta 90 dakikalık bir iř çıkarmanın stresiyle oluřan kalite dūřuklę sorunuyla boęuřmadan; on beř günde bir ya da ayda bir programlanacak TV filmleri, yaz ayları için de biçilmiř kaftan olur bence.

Markasını güçlendirmek isteyen, markasına duygu yüklemek isteyen, ya da markalaşma sürecine yeni girmiş olan bir TV kanalının bu konuda bir **ilk** olmasıyla sağlayacağı avantajlar çok yönlüdür bence.

TV seyircisinin her zaman yeniliklere ihtiyaı vardır zira.

Yanlış hesap Bağdat'tan, Ezel ve Pepsi buluşması genç tüketiciden döner!

Oldu mu şimdi?

Ezel'e yakıştı mı yani bu teyze dostu TIR şoförü haller?

Bir de ağır ve donuk ki şoförümüz, yaz aylarında bırakın hararet vermesini, ağırlık bastırır seyredenin zerine.

İnandık mı peki?

Cevap veriyorum; olmadı, yakışmadı, inanmadık!

nl bir oyuncunun reklam filminde oynaması, onun reklam filmi oyuncusu olmasına ve bir reklam kampanyasını omuzlayıp götürmesine yetmez çünkü.

Reklam filmi oyunculuğunda her şeyden önce bir karizma söz konusudur ve bu karizmaya da her oyuncu sahip değildir elbet! Reklam filmi için gereken karizma özeldir ve reklam kültürüne uygun olması gerekir. Ortalama 20-30 saniyede; başı, ortası, yükselişi ve finali olan bir eğri içinde, seyirciyle (potansiyel tketicikle) zel ve çok etkili bir ilişki kurup, itici olmayacak bir biçimde, en sempatik haliyle, o ticari mesajı vermesi gerekir oyuncunun.

Çoğu zaman bir reklam filminde oynamak, bir sinema ya da dizi filmde oynamaktan çok daha zordur. Çünkü normalde –bir sahnede, ekranda ya da perdede- dakikalar sürebilecek bir **ifade** ve durum; yoğunlaştırılmış bir oyunla ve hiçbir suniliğe kaçmayan bir **inandırıcılıkla** ortaya konması gerekir reklam filminde. Ama her şeyden önce karizmatik bir bakış ve mimiktir aranan.

Pepsi'nin son reklam filminde olduğu gibi, donuk, saliseler içinde bir halden bir başka hale geçemeyen, hareketi ağır ve yüzünde bir maske ifadesi taşıyan oyunculuk, markanın ruhunu da donduruverir.

Kenan İmirzalıoğlu, Ezel dizisinde çok etkili **bakabiliyordur** belki; ama Pepsi'nin reklam filminde, bakışında bir sunilik, inandırıcı olmayan bir **samimiyet zorlaması** grlyor.

Adeta yüzünde bir maskeyle oynuyor Kenan İmirzalıoğlu.

Cola gibi dinamik imaja sahip bir ürünle hiç çakışmayan bir statik oyunculuk onunki.

Kenan İmirzalıoğlu'nun bir kusuru değil tabii bu.

O yanlış bir seçim sadece.

Ama bu seçim, Pepsi'nin özellikle gençliğe sunduğu canlılık ve hareketli hayat genel vaadini zedeleyen bir hava yaratıyor.

Benim de Pepsi içesim gelmiyor.

Özcan Deniz, 'Samanyolu'nda Belkıs'a Belkız diyor!

Bir müddet bekledim, olur da düzeltir diye.

Ama Özcan Deniz istikrarlı, atlamıyor, her seferinde Belkız Hanım diyor, Belkıs Hanım'a.

Hayır, *Samanyolu* dizisinin neresi doğru ki diyeceksiniz, Belkıs da Belkız olsun ne çıkar? Zaten romanla da pek bir ilişkisi kalmadı artık dizinin, kendi çalıp kendi söylüyor işte!

Yani bırakalım dağınık mı kalsın diyorsunuz?

Yok yav, ikide bir Belkız Belkız demesi sinirini bozuyor insanın.

Özcan Bey, sizden rica ediyorum, mümkünse Belkıs Hanım deyin Belkıs Hanım'a, e mi? Çok zor değil bence, hepi topu iki hecelik bir isim, ilk hecede bir sorun yok, ama o ikinci heceyi biraz çalışmak gerekiyor; KİS.. hani kıs kıs gülmek gibi.. Biraz diksiyon dersi fena olmaz sanki ne dersiniz?

Aslında dizi oyuncularının tiyatro kökenli olmayanlarında böyle bir sorun var. Bu sadece yapımcıları değil, kanalları da ilgilendiren bir durum. TV kanallarının da yapımcılara dayatması gerekir bence, oyuncuların diksiyon dersi almaları hususunda. Yönetmenin alanına girmiyor çünkü bu durum; çekim sırasında –dizi sesli çekiliyorsa şayet-, yönetmenin o esnada düzeltebileceği bir şey değildir diksiyon bozukluğu. Yok dublaja giriliyorsa ayrıca, dublaj yönetmenin de, akış sırasında düzeltebileceği bir şey olmadığı gibi, onun sorunu da değildir zaten.

Diksiyon şart arkadaşlar!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülben Ergen-'Gülümse' yorumu-bina yapmak, bina yapmak!

Telesiyej 03.05.2010

Besbelli ki Gülben Ergen, Sezen Aksu olmak istiyor.. ister elbet, kim istemez ki? Daha neler neler ister insan, candır çeker nihayetinde.. bu da anlaşılabilir bir şey.

Önce...

Tıpkı Sezen'in bir dönem **paydaşı** olduğu **Kardelen** projesi gibi, o da bir sosyal sorumluluk olayına girmek istedi; ama model uymadı pek. Projenin **sosyal** kısmı halkın desteğiyle tuttu; ama sorumluluk kısmı muallâkta. Güçlü bir sivil toplum kuruluşu, projenin içinde değilse şayet, **sorumluluk** kısmı çıkmaz çünkü ortaya. Sosyal sorumluluk projelerinde; biri **devlet ya da yerel yönetim**, diğeri **sivil toplum kuruluşu**, bir diğeri ise **özel sektör** olan bir **sacayağı** söz konusudur zira.

Sosyal sorumluluk projelerinde önce bu üç gücün biraraya gelmesi şarttır. Sonra da bu üçlünün oluşturacağı ortak enerjiyi harekete geçirecek, kamuoyu nezdinde dikkati çekecek bir kanaat önderi ünlü kişi gerekir. Aksi halde, yani tek bir kişinin yürüttüğü projeler, büyük bir oranda o kişinin markasına ve imajına yarar. İşte bu nedenle Gülben Ergen'in giriştiği proje, gerçek anlamıyla bir sosyal sorumluluk projesi değildir.

Sonra...

Cuma akşamı katıldığı Beyaz Show'da gördük ki, Sezen'in, sosyal sorumluluk konserlerinde hep yaptığı gibi *Gülümse* şarkısını, Gülben de, *Çocuklar Gülsün Diye* adını verdiği projesinin repertuarına almış. (Ama bence hiç iyi etmemiş! *Gülümse* şarkısının yorumu ağılattı zira. Felaket bir yorumdu. Gülben'in şarkıyı söylerkenki mimiklerinden ise hiç söz etmeyelim bu alerji mevsiminde.) Artık neredeyse kültürel mirasımıza girmiş ve Sezen Aksu'nun unutulmaz yorumuyla zihinlerimize nakşolmuş *Gülümse* şarkısını söylemek için cesarettten de öte pervasızlık ister bana göre!

Ama fakat...

Şunu da söylemek isterim ki; Sezen'in bir dönem paydaşı olduğu **Kardelen** projesi tamamıyla farklı bir işti. Kardelen kavramı yaratılarak toplumsal vicdanda ve toplumsal kültürde kalıcı bir yeni duyarlılık oluşturulmuştu. Birleşmiş Milletler'in kadınlara fırsat eşitliği sağlayan örnek projeleri arasına seçilen **Kardelen**, Türkiye'nin en uzun soluklu projelerinden biri oldu ayrıca. Kız çocuklarına eğitimde fırsat eşitliği sağlayan bu proje kapsamında on binlerce çocuk okutuldu ve okutulmakta hâlâ.

Toplumsal sorumluluk da böyle bir iştir zaten. Yoksa bir başına halktan para toplayıp bina yaptırmak değil! Gülben Ergen ve Uğur Dündar'la birlikte cuma akşamı Beyaz Show'a konuk olan köşe yazarı Yılmaz Özdil'in de söylediği gibi, bina yap yap ne olacak? Herkes babasının anasının hayrına bina yapıyor.. e sonra? Yap dört duvarı koy içine renkli plastik oyuncakları, olsun **anaokulu**. Ya sonra? Çocuğun zihnine bilgiyi kim koyacak, eğitimi kim verecek, duygusunu kim zenginleştirecek? Ya daha sonra ne olacak, o çocuklar eğitimlerine devam edebilecekler mi peki?

Bina yapmak bir yasak savma hikâyesidir.

Vesile olana da marka sağlar tabii.. ama kalıcı olmayan bir markadır o da.

Gülben, sosyal sorumluluk diye televizyon kanallarını bir bir dolaşıp şarkılar söylüyor. Madem bu kadar örnek alıyor Sezen Aksu'yu, bir düşünsün bakalım; Sezen Aksu katıldığı dönemde Kardelenler için tek bir röportaj bile vermiş mi magazin programlarına?

Gülben Ergen, yürüttüğü projeyle ilgili eleştirilere kulaklarını tıkadığını, yazılıp çizilenlere hiç aldırmadığını söyledi Beyaz Show'da. Aferin, böyle de devam etsin, bence uygundur!

Ama şu da var ki, biz de zaten eleştirilerimizi Gülben Ergen okusun da aydınlansın diye yapmıyoruz; bizim derdimiz kamunun meseleyi doğru anlayıp kavramasıdır. Bu hususta küçücük de olsa bir yardımımız dokunursa, işimizi yapmış sayılırız.

İşte hepsi bu.

Habertürk, 'Hülya Avşar Soruyor'u geç bile bitirdi!

Hiçbir program için kolayından söylenemez böyle bir şey, ama *Hülya Avşar Soruyor* için geç bile bitirildi denebilir.

Bir kere adıyla müsemma bir program değildi *Hülya Avşar Soruyor*.

Soramıyordu çünkü.

Ekşi Sözlük'ten bir arkadaş (eesrae), "sorsa da olmuyor" diyordu ki, iyi bir tesbit bence bu.

Soramıyordu.. sorsa da olmuyordu ve zaten ne soracağını da çokluk unutuyordu; öyle aklına geldiği gibi takılıyordu, kendini öve öve bitiremiyor –Allah bilir 40'ı geçmiştir bu övmeler de, ister misiniz inanmış olalım, farkında bile olmadan?-, konuklarıyla ilgili hiçbir hazırlık yapmıyor –mesela Barış Falay'a *Ezel*'in senaryosunu kim yazıyor diye sorabiliyor-, konuğu kim olursa olsun, dağınık bir ruh hali içinde dereden tepeden konuşuyordu işte.

Hülya Avşar zekidir aslında.

Ama –işlenmemiş, bilgiyle donatılmamış- ham zekâ, insanı kamu karşısında zor duruma sokar. Zira diyalog denen şey, diyalektik bir süreç izlemezse şayet, muhabbet de boş bir muhabbet olur çıkar.

Ben sana hayran, sen bana hayran, ben kendime hayran diye çaresizce sürüp gider bu muhabbetler.

Programın maliyetler nedeniyle bitirildiği, Hülya Avşar'ın maliyetinin kanala artık fazla gelmeye başladığı iddia ediliyor.

Oysa programın bir sponsoru da vardı. Söylendiğine göre Hülya Avşar, Habertürk TV'den haftalık 20 bin TL alıyormuş. Aslında Hülya Avşar markası için fazla bir para değil bu. Ama *Hülya Avşar Soruyor* programı için fazla gelmiş olabilir tabii!

İnsan sadece ününe güvenip, o ünü sağlayan iş alanlarının dışına çıkıp, başka alanlara girdiğinde başarılı olabilmesi için toplum ortalamasının çok üzerinde bir entelektüel donanımına sahip olması gerekir.

Aksi halde durumun vaziyeti hüsrandır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Feminizmle ilgili en evrensel ve net saptama Haluk Bilginer'den

Telesiyej 04.05.2010

Haluk Bilginer, muhteşem bir durum tesbiti ve eleştiri yapmış: "Feminizm, erkeklerin hıyarlığından çıkmıştır! Kadınlara hak vermek sizin ne haddinize?" demiş.

Az ve öz sözle, on ikiden vurmuş.

Haluk Bilginer'e katılmamak mümkün mü?

Kadınların özgürlüğü (hakları), dünyanın erkek **parlamentoları** tarafından sağlanabilir mi mesela?

Erkeğin özgürlük türküsü, sadece kendisine değil midir?

Dünyanın modern toplumlarının (Türkiye dahil) içinde gelişmekte olan entelektüel **erkek feminist akımlar**, kadın haklarında öncü olabilirler mi?

Daha on üçüncü yüz yılda **kadını** cadı diye yakmış olan erkek egemen, bugün de aynı egemenliği sürdürüyor; ama bu defa **kadının yanında** durarak! Ve bunun gösterişini yaparak!

Hem de feminist olarak!

Erkek egemenliğin **yumuşatılmış** bu hali, aslında bir **vitrin** ya...

Erkeğin savaşçı değerlerden insani değerlere bu gösterişli geçişine inanalım mı yani?

Haluk Bilginer'e göre hayır!

Telesiyer'e göre de öyle.

Sen **binlerce** yıl kadını insan bile sayma, şimdi de ortaya çıkıp, elitist bir entelektüellik içinde kadın hakları savunucusu ol!

Haluk Bilginer, "Feminizmi gereksiz buluyorum ve kadınları aşağıladığını düşünüyorum. Feminizm, erkeklerin hıyarlığından çıkmıştır! 'Kadına haklarını veriyoruz' diyorlar. Kadınlara hak vermek sizin ne haddinize?" diyor.

Haluk Bilginer'den gelen bu eleştiriye olumsuz, radikal bir eleştiri olarak bakılmamalı bence; aslında ünlü aktör, meselenin özüne değiniyor. Endişe şurada; erkek bu konuya da bulaşırsa şayet, –egemenlik refleksiyle– feminist hareketin sonuçlarını önünde sonunda yine kendi düzeninin ve huzurunun çıkarına yönlendirebilir. Zira erkeğin kadına vereceği bir hak yoktur, tam aksine kadının **erkeğe karşı** vereceği bir mücadeleyle söke söke alacağı **haklar** vardır.

Unutmayalım ki, devlet erkektir!

Siyasetiyle, ordusuyla, bürokrasiyle, yargısıyla.. erkek, devlettir!

Şimdi bir ütopya gibi görünebilir ama.. bu **maskülen** devlet modelinin yerini, önünde sonunda feminen (erkeğin de temsil edileceği), konsepti yepyeni bir toplumsal örgütlenme alacaktır derim ben; bütün kodlar değişecektir, yani **kadın duyarlılığı yolunu** yine kadınlar açacaktır; ama kadınlar daha bu günden, bu yeni kodlar üzerine tasarım ve modeller geliştirmelidirler, o da ayrı.

Ancak ondan sonra erkeklerin desteği istenebilir çünkü bana göre.

Haluk Bilginer de, sözünün satırları arasında bu tür bir **kadın özgürlüğü açılımını** işaret etmiş bence.

Sanat dünyasına mensup bir erkekten, bu netlikte ve sarsıcılıkta, evrensel değeri olan bir saptama duymak insanı umutlandırıyor doğrusu.

Bizim 'Avare'miz 'Unutulmaz' dizisidir, bu kesin artık!

Ama yiğidi öldürelim, hakkını yemeyelim zinhar!

*Avare'*den daha *Avere'*dir yani bizim *Unutulmaz'*ımız.

Bir kere 1951 yapımı *Awara* filminde nerede *Unutulmaz'*daki o imajinasyon zenginliği? Nerede o gliserin bolluğu? Ki, sürülsün, akıtılsın gözlerden bol bulamaç? Nerede o cömertlik ve kontrolsüzlük ve seyirciye zulüm etmede sınır tanımazlık? Nerede o ağdalı tema tekrarları, nerede seyirciyi budala yerine koyma şampiyonluğu?

Avare (Awara) filminin toplum üzerindeki etkilerini annemden dinlemişliğim çoktur, diğer bütün Hint filmlerinin de tabii. O zamanlar kâğıt mendil teknolojisi olsa, paraya para demezmiş hani, öyle bir gözyaşı zayıyatı vuku bulurmuş film seyrederken.

Ama şimdi!

Şimdi *Unutulmaz* sayesinde kâğıt mendil sektöründe bir canlanma olmuştur.

Ve tabii gliserin üretimindeki patlamayı da unutmamak gerekir! (*Unutulmaz'*ın ekonomimize katkıları nedeniyle teşekkürü de bir borç biliriz burada.)

Akıt gliserini, sarıl kâğıt mendillere.. alt kültürler için yeni slogan olabilir.

Unutulmaz, adıyla müsemma bir dizidir, doğruya doğru!

Bir kere unutmamıza izin verilmeyecektir, bu belli artık. Bu dizi hayat kadar uzun olacaktır. Harun, Eda ve Melda da yaşlanacaktır, Yağmur büyüyecektir, sonra o da farklı sınıftan birine âşık olacaktır, belki o sırada, bir otobüs durağında beklerken, âşık olduğu delikanlının –henüz tanımadığı– kardeşiyle karşılaşp, bir ilişkiye girecektir, tıpkı annesi ve babası gibi.. bu böyle uzayıp gidecektir işte.

Unutulmaz, unutulmayacaktır, çünkü bunun için fırsatımız olmayacaktır.

Bu da benim son zamanlardaki en kâbusumdur işte.

-

Cafer Panahi için açılan kampanyaya herkes katılmalı!

İran'da 1 marttan beri nedensiz olarak tutuklu bulunan yönetmen Cafer Panahi'nin serbest bırakılması için açılan kampanyaya, Türkiye aydınları, sanatçıları, bilim insanları, medya yazarları, sivil toplum kuruluşları ve duyarlı herkes katılmalı.

Tahran Başsavcısı, ünlü yönetmenin gözaltına alınmasının siyasi bir nedeni olmadığını söylemesine rağmen, Panahi'nin, Montreal Film Festivali'nde jüri üyeliği yaparken, muhalif partinin simgesi olan yeşil atkıyı kullanmasının buna neden olduğu düşünülüyor.

Steven Spielberg, Martin Scorsese, Robert de Niro, Francis Ford Coppola, Joel ve Ethan Coen, Michael Moore, Oliver Stone gibi sinemacılar, ünlü yönetmen Panahi'nin serbest bırakılması için imza kampanyası başlattı.

Kampanya, yeni dalga İran sinemasının önemli isimlerinden biri olan Panahi'nin serbest bırakılması için İran makamlarına çağrıda bulunuyor.

*Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan, Berlin Film Festivali'nde Gümüş Ayı ödülleri*ne layık görülen ünlü yönetmen için yapılan bu çağrışı Türkiye'nin –özellikle- sanatçıları desteklemeli.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sabahın Seda'sı, çiğnenmiş sakızların yeni ambalajla sunulması!

Telesiyej 05.05.2010

Eski hamam eski tas da diyebiliriz tabii, Seda Sayan'ın Show Tv'de yeni başlayan programı için.

Al Mehmet Ali Erbil'i konuk. Çocuğunu mocuğunu da karıştır içine, sömür bi güzel anası babası ayrılmış çocukcağızı.. burada da durma, durdurama kendini; koy annesinin fotoğrafını da ekrana bol bol.. alt yazıyı da çek; "severek ayrıldılar" filan, üstüne patlat şarkıyı, dolsun gözler.. kendini sürekli en güvenilir sanatçı seçtiren Seda Sayan'dan *Sabahın Seda'sı*na buyurun.

Sizi bilmem, ama benim bir daha buyurmam kabil değil, görev icabı birini izlemek yetti bana, malum alerji mevsimi, bünyeyi zorlamamak gerek.

Sabahın Sedası, bildiğimiz teraneleri okuyor yine.. ama benim tahammülüm mü azaldı, yoksa Seda Sayan kontenjanım mı doldu bilmem.. İbrahim Tatlıses'in gönderdiği dünyanın en abartılmış çiçek sepeti üzerine uzun uzun konuşmalar, oğlunu sahneye çıkarmalar, övmelere doyamamalar, Orhan Gencebay'ın sevgi şelaleleri çağılattığı telefon bağlantısı filan yeteri kadar dayanılmazken ve Mehmet Ali Erbil'le neden küstük barıştık gibi fevkalade kişisel mevzularla zaman doldurulması insanı canından bezdirirken zaten, bir de ilkbahar kuzucukları gibi hoplayıp zıplayan Ajda Pekkan sürprizi fazla geldi bana biraz.

Tamam yaş değildir önemli olan.. ama tarihin ve toplumun çağları olduğu gibi, insanın da çağları vardır tabiatıyla. Ve sanki daha önceki çağlarındaymış gibi hoplayıp zıplayıp, seke seke ben geldim şirinlik jestleri çıkarırsa şimdiki çağındaki bir kadın, yadırgatıcı oluyor diye düşünüyorum; kendisi ne kadar estetik görünürse görünsün, **hayat estetiğiyle** buluşmuyor zira. Ajda Pekkan çok hoş bir kadın.. ama yaş aldıkça –aslında ona çok yakışan- o eski cool duruşundan sıyrılıp, sıcak ve samimi görünme buhranlarına kapıldı ya.. bunu yadırgıyorum işte.

Bir de o sohbetler yok mu.. –ki, Ajda'nın duruşundaki reforma doğrudan bağlıdır ya bu da- *hayatta her şey bitiyor dostluk kalıyor.. iyi elektrik iyi enerji.. bu koltuk daha ergonomik.. Emine Erdoğan Hanım'ın Avrupa'ya Türk kadınına tanıtma girişimi ne reformist bir hareket.. Avrupa'ya Türk kadınına tanıttık.. hanımefendiye hayran oldular. Ne kadar hayat dolu, Türkiye'siyle, dünyayla ne kadar entegre.. Emine Hanım'ın güzel insanlığını, kalbini gördüm..*

Gündüz kuşağı programlarını hiç beceremiyoruz nedense.

Türkiye'nin dinamiklerine yukarıdan şöyle bir kuşbakışı bakıldığında pek çok alanda; siyasetten sosyale, etnik kültürlere, diplomasiye kadar uzanan bireysel, kurumsal ve sektörel yeni yapılanmalar, açılımlar gözlemleniyor.

Ve bunlara yenileri de katılacağa benziyor. Ancak böyle giderse Türkiye'nin kendini yenileyemeyen en kalıplaşmış alanı, elektronik medyanın gündüz kuşağı programları olacak bence. Yıllardır bir gram yenilik, farklılık, inovatif çaba gösterilmedi ne yazık ki. Gösterilmemeye de devam ediliyor. Oysa kadın seyirci kitlesi, örneğin erkek seyirci kitlesine göre çok daha yenilikçidir ve yaratıcı, farklı sunumlara açıktır bence.

Ama kim dikkate alıyor ki?

Atv'nin yeni yarışması 'Kelimenin Gücü', basit ama zor!

Ben eğlendim doğrusu.

Pazartesi akşamı ilki yayınlanan programda, Şebnem Bozok ve Ezgi Mola konuk yarışmacıydı.

Ezgi Mola çok tatlıydı, ama şansы yaver gitmedi.

Şebnem Bozok'un çağrışımlara açık hızlı zekâsı ise hayranlık uyandırıcıydı. Leb demeden leblebiyi anlayan öyle bir partnerle büyük paralar kazanılabileceğini düşündüm ama iki yarışmacıdan sadece biri, o da 25 bin TL kazanabildi.

Gerilim ağırlıklı bir yarışma *Kelimenin Gücü*, seyircinin de birebir katıldığı faydalı ve zevkli bir yarışma.

Atv'nin yeni yarışma programında hız faktörü çok önemli. Algılamanın saniyeler içinde gerçekleşmesi gerekiyor. Uygun cevabın verilmesi de yine saniyelerle sınırlı. İnsanları hızlı algılamaya yönelten, adeta bu konuda pratik yaptıran bir program aynı zamanda. İnsan izlerken, tıpkı yarışmacılar gibi yarışmanın içinde, yarışırken buluyor kendini, bir nevi zihin jimnastiği.. bu bakımdan özellikle gençler için yararlı bir program bence.

Kelimenin Gücü, 49 yıllık yayın hayatıyla –Avrupa ve Amerika'da- televizyon tarihinin en uzun soluklu game show klasiği olan *Password*'un yerli versiyonu aslında. Sunuculuğunu Kenan Işık'ın üstlendiği yarışmada her hafta iki ünlü konuk, iki yarışmacıyla takım oluşturarak 500 bin TL'lik büyük ödüle ulaşmaya çalışacak.

Kenan Işık yarışmaya yakışmış, *Kelimenin Gücü*'nü çok iyi yönetti bence.

Batı'da büyük ödüle ulaşabilen var mıdır, varsa da bu ne sıklıkta olur bilmem. Ama bizde 500 bin TL'lik büyük ödül pek inandırıcı görünmüyor; ki, bu da yarışmanın tek handikabı. Zira sorular 5000'den sonra bizim birikimimiz ve algı gücümüz için birden çok komplike bir hale geliyor.

Kısaca, farklı bir düzen kurulabilirdi belki, ödül 250 binle sınırlanabilirdi mesela. O zaman kelimeler de, zengin çağrışımlara daha açık, daha hızlı algılanabilecek kelimeler olabilirdi belki. Böylece büyük ödüle ulaşılabilirlik daha makul görünebilirdi.

İçerik gücü yüksek ama gösterişli olmayan, mütevazı bir yapım *Kelimenin Gücü*.

Türkiye'nin böyle yapımlara ihtiyacı var bence.

Yolu açık olsun.

(Pazartesi 23.00'te atv'de)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Umut verici bir gündüz programı: 'DEFNE Her Şey Bambaşka'

Telesiyej 06.05.2010

Aaa nihayet **insani** bir gündüz programı!

İnsanı kullanmayan, sömürmeyen, tüyü çiçeği, arkasında sunucunun dev posterleri, arabesk dekorları ve bol şişinmesi olmayan; aksine insana saygı duyan, diyalog kuran, sohbeti hoş, dekoru gözü yormayan, bilgi veren, medeni bir program, *DEFNE Her Şey Bambaşka*. (Yalnız programın adını pek anlamlandıramadım ben, Defne neden büyük harfle yazılıyor mesela? Hem neden *Defne'yle Her Şey Bambaşka* değil de, *DEFNE Her Şey Bambaşka*? Söylemesi de güç ayrıca.. bir tv programının adı, insanın dudaklarından bir çırpıda dökülürmeli oysa. İnsan birine, *DEFNE Her Şey Bambaşka'yı* seyrettin mi diye soracak olsa, karşısındaki benim adım DEFNE değil diye cevap verebilir, Allah korusun! Söylenmesi, dalgalı bir denizde yüzer gibi zahmetli bir ad seçmişler nedense.)

Biliyorum biliyorum.. daha dünkü yazıda yakınıp duruyordum, biz gündüz programlarını beceremiyoruz diye. Ama dünkü *Telesiyej*, salı sabahı yazılıp gönderildikten sonra, saatler 12.50'yi gösterirken açıldı ATV, bakalım Defne Samyeli neler yapmış diye.

Ve bir de ne görelim.. basbayağı bir gündüz kuşağı talk show programı gibi *Her Şey Bambaşka*.

Defne Samyeli, kızının sağlığı için Ağrı valiliğini bırakan Mehmet Çetin'e soruyor: Ağrı halkı arkanızdan ağıtlar yakıyor diyor, sizi neden bu kadar çok seviyorlar demeye getiriyor; "İnsani duyarlılıkla, insan odaklı kamu yönetimi yaptık" diyor, Mehmet Çetin, "Ağrıdan ayrılırken böyle bir duygusal ortam oluşmuşsa bundandır".

Sıcak bir sohbet kuruyor Defne Samyeli, konuğunu hoş tutarak, hiç tedirgin etmeden, ama fikri takiple ve özenle yapıyor bunu.

Arada *Yorumsuz* adı altında fotoğraflar geçiyor siyah beyaz.. yoksulluğun siyah beyaz fotoğrafları.. yoksul, çamur içinde çocuklar bakıyor ekrandan, endirekt ajit- prop yapılıyor.. sonra yeni bir konuk geliyor: Kardiyoloji uzmanı Dr. Özlem Batukan Esen, insanların karakterlerine göre kalp krizi risk testini anlatıyor.

Defne Samyeli, çeşit çeşit karakter var diyor, nasıl değerlendiriyorsunuz farklılıkları? Dr. Özlem Batukan, stüdyodan çağrılan bir konukla konuşarak test yapıyor. (Konuşulnlardan anlıyorum ki, benim durumum biraz karanlık.. bir an önce yavaşlamam gerekiyor.. kayıtsız, vurdumduymaz biri olmalı, hani dünya yansa hasırı yanmayan tiplerden.. eyvah yazı yetişmedi, geç kaldım telaşı yok bundan böyle –yayın yönetmenime duyurulur–, gönlüm müsait olursa yazarım, olmazsa da, olduğu zaman yazarız artık, diyeceğiz de.. sakın patron da, gönlü müsait olursa maaşları ödeyip, olmazsa ödememeye kalkmasın o zaman? Kalp krizinden göçmek ya da işsiz kalma tehlikesi! Özlem Hanım, risk hangisinde daha fazla?)

Defne Samyeli'nin üçüncü konuğu, kafes dövüşçüsü, melek yüzlü Lord Pitbull Murat Kazgan'dı.

Son konuk Yeşim Salkım şarkı söyleyerek geldi. Her zamanki gibi bardağın yarısı dolu, yarısı boştu Yeşim'in sohbetinde. Bir bakıyorsunuz gayet isabetli, doğru mantıklar yürütüyor, hani bilgili de sanki.. hoşunuza gidiyor. Sonra bir bakıyorsunuz, zurna zırt deyiveriyor; Yeşim'in cümlelerinin ve fikirlerinin her biri başka bir adrese doğru uçuşuyor, anlamları zayıflıyor, "ne diyor yavru?" noktasına geliyor *Telesiyej*.

Her Şey Bambaşka son derece düzgün bir gündüz programı,

Daha çok haberci kimliği ile tanınan Defne Samyeli, yeni programında; yaşayan gündemin sohbetini yaparken, unutulmayan ve unutulmayacak olan görüntüleri de ekranlara getireceğini söylüyor; katılımcı, interaktif seyircisiyle, programa getireceği yeniliklerle kısa zamanda kendi gündemini oluşturacağını belirtiyor.

Yolu açık olsun.

Angus sığırları konuşabilse, Uğur Dünder'in merakı zail olacaktı!

Angus tipi sığırlar konuşabilse, röportaj yapacaktı Star Haber muhabiri, bundan en ufak bir şüphem yok.

Uğur Dünder evvelki akşam, Manisa'da iki bin adet Angus tipi sığır yetiştiren çiftliğe göndermiş çünkü muhabir arkadaşı. Arkadaş da görevini icra edecek haliyle.

Ama sığır işte bunlar.. birazdan boğazlanacaklarından habersiz, geviş getirip duruyorlar mutlu mutlu. Pek de şirinler hani, koca koca gözleri, simsiyah parlak postları var. Star Haber muhabirinin de kanı kaynadı aslında, "Sevmek istiyorum ama çok fazla yanlarına yaklaştırmıyorlar" diyor.

Biz insanlar böyleyiz işte. Önce sever sonra boğazlarız bi güzel, ama yetmez! Bir de mideye indirir, lezzetini tartışırız sonra.

Uğur Dünder salı akşamı Star Haber'de, "İthali en uygun cins olan Angus sığırının eti nasıl? Türk damak zevkine uygun mu? Türkiye'nin artık etini tüketeyeceği Angus sığırı hakkında bize bilgiler verir misin lütfen?" deyince muhabirine, bu tip etleri satan bir restorana, ya da yemek uzmanına filan bağlanacak sandım önce.

Ama o da ne? Star Haber muhabiri İskoç kökenli, koca kafalı Angus sığırlarının yetiştirildiği çiftlikte canlı sığırların arasında geziniyor, Angus tipi sığır etinin artık sofralarımızı süsleyeceğini, bu yüzden de onları bize tanıtmak istediğini söylüyor.

Hayvancıklar konuşabilse, muhabir soracak yani: "Uğur Bey soruyor Angus kardeş, etiniz lezzetli mi acaba? Türk damak zevkine uygun mu?"

Angus kardeş ne bilecek yavru Türk damak zevkini? Önden araştırıp; yok ağbi, şimdi ne yalan; benim etim, sizden çok Macarların damak zevkine uyar, o halde gideyim de orada kessinler beni diyecek değil ya!

Araştırmacı gazetecilik iyidir hoştur da.. ben derim ki, inşallah bu noktada durur. Aksi halde o şirin sığırıcıkları kesimhanede kesilmeden önce Star Haber muhabirinin sorularıyla bunalırken de görebiliriz maazallah!

"Angus kardeş, son arzun nedir? Eşini, çoluğunu çocuğunu göstersek daha mutlu olur musun? Etin daha lezzetli, daha ağzımıza layık olur mu?"

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

NTV muhteşem 'Hayat' belgeseliyle doğa misyonunu sürdürüyor

Telesiyej 10.05.2010

Hayat kime aittir?

Bu soru tuhaf gelmiyor mu size?

Başka türlü de sorulamaz aslında bu soru.

Çünkü '**kim**', bir soru zamiridir ve dilin yaygın kullanımında '**kişi**' ile ilgilidir.

Kişi de birebir **insanı** işaret eder. Bu durumda **hayat kime aittir** sorusu insanla ilgili, insan çıkışlı bir sorudur.

Bu soruya bu şekilde yaklaşıldığında karşımıza **türcülük** denen şey çıkar işte.

Sanki hayat, doğanın efendisi olarak her şeyden önce insana aittir.

İnsan türünün egemenliğine işaret eden bir sorudur bu; hayatı, bir insan **aidiyeti** durumuna sokmaktır.

Bu dünyada hayat, canlı cansız, mikro makro bütün varlıkların tümüne ait değil midir aslında?

Ve bu hayatın ne patronu, ne efendisi, ne yöneticisi, ne de zengini vardır tabiatıyla.

Hayatın (doğanın) kendi diyalektik işleyişi vardır sadece. O kadar ki, insanın **tasarımından** çok daha yaratıcı, hassas bir tasarıma sahiptir doğa.

"İnsan zekâsı, hiçbir zaman doğadan daha güzel, daha yalın ve daha dolaysız bir buluş gerçekleştirmeyecektir; Çünkü doğanın buluşlarında hiçbir eksiklik olmadığı gibi, hiçbir fazlalık da yoktur," diyor Leonardo da Vinci.

İspanyol filozof ve yazar Baltasar Gracian da şöyle diyor: "Doğa'nın yeterli olduğu yerde **Sanat** gerekli değildir."

NTV'nin cuma akşamı yayınlamaya başladığı BBC'nin **Hayat** (Life) adlı belgesel dizisi, hayatın egemenliğinin sadece doğaya ait olduğunu, bu egemenliğin de aslında insanın havsalasının çok ötesine geçen muhteşem bir **zenginlik** olduğunu öğretiyor bize.

Bu zenginliğin içinde doğanın (hayat) zekâsı, vicdanı, üretimi, aşkı ve hayatta kalma mücadelesi var.

Doğanın bilinci var kısaca!

Doğa, yaban değildir!

İnsan, kendi türünü egemen kılabilmek için doğadaki hayatı (özellikle hayvan hayatını) **yaban** olarak tanımlar.

Aslında doğanın hayatı kendi kültürünü üreten **uygar** bir hayattır.

O kadar ki, kendi türünü bile yok etmeyi göze almış insanın ürettiği uygarlıktan daha da ileri bir uygarlıktır bu.

İnsan, kendi kültürünün üzerine o kadar kapanmıştır ki, doğanın kültürünün farkında bile değildir hâlâ; bu kültürü keşfetse kendi kültürü de kurtulacaktır oysa.

Daha önce NTV’de yayınlanan Planet Earth yeryüzü belgeselinin yapımcıları tarafından hazırlanan **Hayat** (Life), Tuncel Kurtiz tarafından seslendirilmiş.

Tuncel Kurtiz, olağanüstü etkileyici seslendirmesiyle, bu tip belgesellerde alıştığımız **dış sesi, iç sese** dönüştürmüştü; **Hayat’a** boyut katmış.

Ellişer dakikalık on bölümden oluşan yapımda, “**doğal dünyanın sınırlarından yüz otuz hikâye anlatılıyor**”.

Muhteşem bir yapım olan **Hayat** belgeselini izlerken, insanlar alet kullanmayı hayvanlardan mı öğrendi acaba diye düşünüyor insan.

Ezcümle.. dizilerden başınızı kaldırıabiliyorsanız şayet, cuma akşamları 21.00’de NTV’nin olağanüstü bir doğa şöleni olan **Hayat** belgeselini izleyin derim ben.

Hayatı anlayışınız değişecektir.

-

‘Ateşe Yürümek’, bir nevi ateşe yürüyordu zaten!

Ana teması neredeyse aynı olan iki dizi başlamıştı birkaç hafta önce.

Her ikisinde de kudretliler, kudretsizleri kırıp geçiriyor, yeri geliyor; öldürüyordu hatta.

Her ikisinde de aileler, –bilmeden- çocuklarının âşık olacakları genç kızların ailelerinden birini öldürmüştü.

Her iki dizide de âşık erkeklerin aileleri çok ama çok zengindi, âşık olunan genç hanımlar ise dar gelirli ailelerin çocuklarıydı.

Ve her iki dizide de erkek tarafının varlıklı üyeleri, kendi çıkarları için kolayca adam öldürebiliyorlardı.

Ve nihayetinde her iki dizi –hem *Ateşe Yürümek*, hem de *Sensiz Yaşayamam*- için yayından kaldırılma kararı alındı.

Yeteri kadar izlenmediler çünkü.

Sensiz Yaşayamam, her şeye rağmen daha düzgün, daha fazla şansı olabilecek bir diziydi. Aşk hikâyesi ve içindeki sınıf farkı, sosyal çatışma sömürülmeden işlenebilecek gibiydi sanki; aslında bu diziyile ilgili umutlarım *Ateşe Yürümek* dizisine göre daha fazlaydı ama.. daha önce de söylediğim gibi **tesadüflere** fazla yaslanmak, dizinin inandırıcılığını zayıflattı. Drama biraz daha işlenseydi, bu hususun üzerinde durulabilseydi şayet, seyirciyi daha fazla içine alabilirdi belki. Lakin bizim dizilere musallat olan **tesadüf perisi**, bu diziyeye de olanca ağırlığını koymuştu işte. Dizi yönetiminin, daha ilk bölümden seyirciyi avucunun içine alma arzusuyla bütün olayları ve tesadüfleri aynı bölümde toplaması, dizinin inandırıcılığını zayıflattı.. ve sonuç ortada işte.

Birkaç bölüm gösterildikten sonra kaldırılan diğer dizi *Ateşe Yürümek* ise, **yok artık daha nelerle** dolu, Yeşilçam sinemasını aratmayacak –hatta belki de aratacak- bir diziydi. Star tv’nin bir dolgu malzemesiydi sanki bu dizi. Tıpkı TRT’nin dizileri gibi, seyredilse de olur, seyredilmese de olur gibi bir duygu uyandırıyor. Hem masa başı çalışması, hem set uygulaması, hem de yapım sonrası çalışmaların zanaatı, düşük kalibredeydi.

Ateşe Yürümek seyirciye hiçbir vaat sunamayan bir diziydi, bu haliyle bizzat kendisi de ateşe doğru yürüyordu

zaten.

Seyirci de, kendisine hiçbir vaat sunamayan bir diziye seyretmek istemedi.

O kadar emek boşa gitti böylece.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gökdelenler ideolojisi, adrenalinden medet umuyor artık!

Telesiyej 12.05.2010

>

Yerde olmayan şey, havada mı olacak yani?

Bir ofisin toplantı salonu yerine, yerden 50 metre yüksekte, bir vince asılı çelik masada toplantı yaparken, daha yaratıcı, daha verimli, daha katma değerli, sisteme daha entegre bir beyin patlaması mı vuku bulacak?

Ya da, eşiniz dostunuzla yerden 50 metre yüksekte yiyeceğiniz bir akşam yemeğinde daha içten bir sohbet kurup, birbirinize daha muti mi olacaksınız?

Veya eşiniz ya da sevgilinizle aranızda bir şeyler değişecek, yerde olmayan şey, gökyüzünde mi olacak?

Yerde yemek yemekle gökyüzünde yemek yemek arasındaki tek fark, (korkudan ve heyecandan yüreğinizin ağzına gelmesi, midenizin bulanması ve sıkıştığınız halde tualete gidememeniz haricinde) sizi özel bir vince asılı çelik masa ve iskemlelere bağlayarak, 50 metre yükseklikte yemek yemenizi örgütleyen şirkete ödeyeceğiniz 10 bin avrodan başka bir şey değildir. (Artık sık sık Türkiye’de görüleceği belli olan Uçan Masa, geçen hafta sonu yine İstanbul’daydı. Kapadokya’ya ve Mardin’e gidecek, oralarda da insanlara 50 metre yükseklikte yemek yedirecekmiş.)

Tek amaç heyecan mı peki?

Evet olabilir!

Ama bu heyecan, ünik bir heyecan durumudur. Burada bir **biriciklik** söz konusudur yani. Bu tip adrenal patlaması –10 bin avrosu olanlar hariç- herkese nasip olmaz tabii.

Sistem, adrenalinden medet umuyor artık!

Gökdelenler ideolojisi, buluşçuluktan medet umuyor yine!

Batı’nın kültür odakları, sistemi dönüştürücü, yenileyici kültürler üretmede ciddi bir zayıflık sürecine girdiler çünkü; ya dünyanın başka yörelerinin kültürlerinden beslenme peşindeler, ya da ekstremlere başvurarak, ekstrem sporları gibi, ekstremlerde yaşamak gibi yeni bir **fantezi** alanı seçiyorlar kendilerine. Açıkçası; bir uygarlık, artık özü olan bir kültür üretemeyince –o uygarlığın kültür merkezleri, evrensel değerlere sahip kültür üretemeyince artık- dekadan kültür üretmeye başlıyor.

Gökdelenler ideolojisi, artık **dekadan** bir fantezi yaşıyor!

Bu da önemli bir işaret tabii; uygarlık geçerliliğini kaybediyor, dekadandan kültüre geçince de fantezi denen şey sıradanlaşıyor ve buluşçuluk başlıyor; **heyecan için heyecan!**

Buluşçulukta, fantezinin dekadansı içinde, orijinallik adına uçlarda seyreden icatlar başlıyor böylece. İdeoloji öz gücünü kaybediyor, fantezinin dekadansı yaşanmaya başlanıyor.

Üstün insanla üstün paranın diyalektik ilişkisi sonucu gökdelenler ideolojisi, insanı böyle altı boş doruklarda yaşıyor işte!

Beşiktaş Belediyesi'ne fevkalade açık ve seçik bir mektup!

Anneler gününde her eve karanfil bırakmanız ince bir düşünce.

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günümüzü kutlamanız da öyle.

Ara vermeden kültürel etkinlikler, belgesel gösterimleri, ya da yaşlanmanın sorunları konulu alzheimer seminerleri filan düzenlemeniz, ya da Dünya Tiyatro Günü'nde Shakespeare'li kutlama gecesine Beşiktaş halkını davet etmeniz, hafta boyu birçok vesile yaratarak telefonlarımızı mesajlayıp, kendinizi hatırlatmanız takdire şayan.

Ancak bütün bunlar, kusursuz bir belediye hizmeti verdiğinizi göstermez!

Bunlar olsa olsa, kültür-sanat, sosyal etkinlik bölümlerinizin ve iletişim biriminizin ne kadar iyi çalıştığının bir göstergesidir.

Oysa belediyenin öncelikleri arasında, hem karada hem denizde çevre sağlığı ve düzenlemesinin yer alması gerekmez mi?

Beşiktaş Belediyesi, Boğaziçi sahil şeridinin büyük bir kısmından sorumlu.

Belediye Başkanımız, Kuruçeşme-Arnavutköy sahilinde hiç yürüyüş yapıyor mu acaba?

Yapmıyorsa, ilk fırsatta yapmasını öneririm.

Dünyanın en güzel sahillerinden birinin bir numaralı sorumlusu olarak; hiç ara vermeden kıyıya park eden dev tekneleri ve onların yarattığı aşırı deniz kirliliğini görünce ne hissedeceğini merak ediyorum doğrusu!

Kuruçeşme-Arnavutköy sahili artık bir bataklık görünümünde zira.

Yan yana park eden tekneler manzarayı tamamen perdeliyor ayrıca. Ancak iki teknenin arasından görünen bir parça deniz de mide bulandırıcı bir görüntü arz ediyor.

Kuruçeşme-Arnavutköy sahilinde yaşayan birçok kimse, kıyı şeridinde park eden teknelerin kaldırılmasını, bilhassa Kuruçeşme Parkı'nın sahiline demir atmış irili ufaklı yatların ve onların yarattığı aşırı deniz kirliliği sorunun çözülmesini ve insanların yürüyüş yaptıkları kaldırımlarda, olta ile balık tutanların yarattığı terörün son bulmasını bekliyor.

Bunu biliyorum, ben de onlardan biriyim çünkü.

"Buraya Park Yapılmaz" yazan tabelanın altına park eden teknelerin uzaklaştırılmasını, dünyanın en güzel sahillerinden birinin bataklık görüntüsü arz etmesine kayıtsız kalınmamasını yıllardır bekleyip durduk boş yere.

Kıyılar (deniziyle karasıyla) kimindir peki?

Bir belediye başkanının hemşehrilerinden daha fazla bilmesi ve idrak etmesi gerekir ki, kıyılar halkındır.

Beşiktaş Belediye Başkanı, halka ait olan bu kıyıyı ve kıyının oluşturduğu **kültürü**, hemşehrileri adına kollamak ve korumak zorundadır.

Teknelerin park yeri marinalardır. (Motorlu araçların park yerinin otoparklar olması gibi.)

Bir kentin kıyıları her şeyden önce, insanların nefes aldığı gezinti yerleridir. Güzel zaman geçirmek, doğanın güzellikleriyle buluşmak, –önünde hiçbir engel olmadan- denizi seyretmek o kentin insanlarının hakkıdır.

Oysa bu kıyıda insan doğaya yakın olmak yerine, ıslak bir çöplüğe yakın oluyor!

Karanfil eksik kalsa da olur! Ben şahsen bağlı olduğumuz belediyenin başkanından BİLHASSA bu konuda algıda seçicilik bekliyorum!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Ezel'de intikam entrikaya dönüştü, reytingler!

Telesiyej 13.05.2010

Bizim dizilerde yapısal bir sorun var!

Bu yapısal sorun, aslında senaryo zafiyeti olarak çıkıyor ortaya. Dizinin dramaturjik çalışması, dizinin ömrünün sonuna doğru tıkanıyor ve dramanın sahip olduğu doğal **çatışma** örgüsünden uzaklaşıyor; çatışmanın yerini **entrika** alıyor.

Böylece dramanın yapısının istikrarı bozulmuş oluyor. Ve ortaya zorlanmış (hatta zorlama) bir **duygu akışı** seyri çıkıyor. Yani duygusal eklemlenmeler adeta **matematikleşiyor**.

Bu durum da, oyuncular için **oyun vermeyi** zorlaştırıyor.

Sonuçta oyun **'puzzle'**laşıyor.

Bütün bu durumlar, dizinin seyrini donuklaştıran, iç dinamizminin gücünü azaltan, buna karşılık dış dinamizmini –bir hesap kitap sonucu- kurgulaştıran bir yapıya sürüklüyor diziyi.

Ezel'in sorunu da –dizilerin pek çoğunda olduğu gibi- aynen bu.

Reytinglerinin son haftalarda düşmesinin nedeni de başka bir şey değil zaten.

Seyirci **terazi** gibidir zira.

Çatışmanın katılaştığını ya da sulandırıldığını hemen anlar.

Seyirci, aslında hayatın dizide yansımada bir drama istikrarı bekler. Sürprizler ve duygunun iniş çıkışları bu istikrar içinde kalmalıdır.

Ezel'in, pazartesi akşamı izlediğim son bölümünde bir yorgunluk vardı. Bu yorgunluğu gidermek için de hızlı bir matematik trafik yerleştirilmişti dramanın içine. Çatışma, bir hayli **entrik**leşmiş ve böylece ortaya pseudo mafyozo bir yapı çıkmış. Oysa **Ezel**'in dramatik yapısı oldukça –abartılı edebî hevesli söylemleri dışında- insaniydi. Bu da seyirci tarafından fark edilip, reytinglerle taltiflendirilmişti.

Ama son haftalarda bunun tam aksi oldu. Seyirci **Ezel**'den bu kredisini geri çekti.

Ezel, 8 mart izlenme raporlarında AB'de 15.5 reyting almışken, 10 mayıs izlenme raporlarında reytingi AB'de 11.6'a, TÜM'de ise 9.4'e kadar geriledi.

Mesele, hayatı zorlamamaktır aslında; **Ezel**'de hayat zorlanıyor artık.

Ve kıvam kaçıyor!

Dramatik örgü hayatın gerçeklik örgüsünden dörtlüye uzaklaşıyor. (Başından beri de ne kadar yakın durduğu tartışılır ya!)

Böylece dizinin duygusunun doğallığı da yok oluyor.

Bir dizinin yükselme eğrisi düşmeye başladığında yapılacak tek şey ona bir **yunus takla** attırmaktır. Yani çok hızlı ve profesyonel bakış açılı bir durum muhakemesi yaptıktan sonra enerjisi yüksek (duygu düşünce ve durumlar) ve hayatın gerçekliğiyle birebir örtüşen bir **dramaturjik darbe** gerçekleştirmekten bahsediyorum.

Kısaca, **Ezel** hasta.. bunu görmek gerek; hastalığı gittikçe ağırlaşıyor hatta. Bir an önce tedavi edilmezse, sonuç hüsrana olabilir. Belki dışarıdan bir hekim desteği almak gerekiyor artık, belli ki eldeki çareler kifayet etmiyor çünkü.

Emel Başdoğan'ın programı 'Tam Tadında', lezzet ve bilgi yüklü

Isaac Asimov, "Diyet yapmanın birinci yasası şu olsa gerek" diyor; "tadı iyiyse, sizin için kötü demektir!"

Yani diyet yaparsanız şayet; yiyecekleriniz tatsız tuzsuz, yemesi hiç de keyif vermeyen şeyler olacaktır, haberiniz olsun, demeye getiriyor.

Asimov'un söyledikleri genel bir doğruya işaret ediyor ama.. yeniden yemek programı yapmaya başlayarak beni çok memnun eden Emel Başdoğan, Kanal D'deki *Tam Tadında* adlı yeni programında farklı işaretler veriyor.

Sağlıklı ve düşük kalorili yemekler de lezzetli olabiliyormuş. Emel Hanım'ın yaptığı yemeklerin görünüşleri iştah açıcıydı, anlatılanlardan sağlıklı olduklarını da anladık.

E, daha ne isteriz ki?

Emel Başdoğan'ın, zayıflamak için yememek değil de, yemek üzerine konuşması da hayli moral vericiydi ayrıca.

Tam Tadında, hem düşük kalorili hem de lezzetli yemek yapılmasının mümkün olabileceğini gösterdi ilk

programda; ama sakın ola ki diyet yemek programı filan sanmayın; Emel Başdoğan, en hasından bir yemek programı yapmış; sağlıklı ve lezzetli yemeklerin nasıl yapıldığını gösteriyor ekranda.. yağ ve kalori fıskıran yemekler değil, en azından kilo kontrolüne yardımcı olabilecek tarifler veriyor o.

Bana göre en iyi yemek programlarını her zaman Emel Başdoğan yapar.

1997 ve 2000 yılları arasında yaptığı *Sen Her Şeyi Düşünürsün* ve 2000 yılında yaptığı *Yoksa Siz Hâlâ* adlı programlarının çoğunu bayılarak izlemişimdir.

Emel Başdoğan'ın bir gustosu vardır çünkü.

Bu işin uzmanı olduğu, profesyonel jestüelinden de bellidir zaten; gerçek bir gastronomdur bence o, diğer yemek programları yapanlardan farkı da budur işte.

Emel Başdoğan'ın, pazartesi günü 12.00'de yayınlanan ilk programında konuk, biyolog Pervin Bulgak'tı. Bitki uzmanı Pervin Bulgak, bitkilerden, meyve ve sebzelerden nasıl yararlanılacağını anlattı ve biraz da şaşırtıcı bilgiler verdi; göz kenarı kırışıklarının zeytinyağı mucizesi ile nasıl önleneceğini, vücuttaki ödemin yeşil elma çayıyla nasıl atılabileceğini, mısır unu ve şekerle cilde peeling uygulaması yapılabileceğini anlattı. Bulgak, yemeklerden artan malzemelerle ucuza ve sağlıklı nasıl güzelleşeceğini sırrını verdi.

Böyle sohbetler pek ikna edici gelmez bana, ama Pervin Bulgak'ın gerekçeleriyle verdiği formüller ikna ediciydi.

Bu arada, Emel Başdoğan'ın ilk programında tarifini verdiği *Nazik Veli* et yemeği ve *Çilekli Çabuk Dondurma*'nın adeta bir sanat eseri gibi görüldüğünü de söylemeliyim. Her ikisi de hem çabucak yapılan, hem sağlıklı, hem de lezzetli yemeklerdi; bir kültür sunuyorlardı.

Ne diyordu filozof Ludwig Feuerbach: "İnsan ne yiyorsa odur."

Tam Tadında, hafta içi her gün 12.00'de Kanal D'de.

Yolu açık olsun.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aşk Bir Hayal' üzerine medyamızın muhtelif hayallemeleri...

Telesiyej 17.05.2010

Aşk Bir Hayal, neden sezonun en iyi dizi oluyor yavru?

Aşk Bir Hayal'in reytingleri düştükçe, dizinin yayınlandığı kanalın ait olduğu grubun medyası ve köşecileri gaz veriyor. Yok, "Sezonun en başarılı dizisi *Aşk Bir Hayal*". Yok, "Ben hayatımda promosyonu bu kadar az, reyting başarısı bu denli yüksek dizi görmedim," demeler.. yok, Miran Ağa karakteri ne muhteşem bir karaktermiş filan diye öve öve bitirememeler...

Ama durumun gerçeğine bir bakacak olursak; *Aşk Bir Hayal* gittikçe daha az izleniyor aslında. 2 Mayıs raporlarına göre dizinin reytingleri AB'de 5.0, TÜM'de ise 9.2 olarak görünürken; 9 mayısta AB'de 4.1, TÜM'de

ise 7.6'ya gerilemiş. (Dün akşamki sonuçları henüz bilmiyoruz.)

TÜM'de 7.6 da fena bir reyting değil belki ama, pazar akşamları kendi kulvarında başka dizi, başka hiçbir rakibi yok ki *Aşk Bir Hayal*'in. Bir rekabet içinde olmadığından her pazar akşamı tek başına yarışıyor; başka dizi olmadığından da dizikolikler *Aşk Bir Hayal*'e mecbur kalıyor. Ve buna rağmen reytingler 4.1 ve 7.6 civarında seyrediyorsa da, bu bir başarı değildir tabiatıyla.

Ayrıca *Aşk Bir Hayal*, neye göre sezonun en iyi dizisi oluyor? Hangi kriterlere göre?

Aşk Bir Hayal, dramaturjik olarak hayatın gerçekliğine hiç mi hiç uymayan; buna karşılık hayatın gerçeğini abartarak kendine yapay bir gerçeklik alanı yaratan bir çalışmadır bana göre.

Gerçek üzerine gerçekliğin bina edilmesi, çalışmayı –ister istemez dramayı totaliter, üzerine odaklanılan ana karakteri de (Miran Ağa) faşizan bir davranış kültürüne-, uçlarda gezinen bir duygu kültürüne yöneltmiş.

Anasının önünde diz çöküp ağlama raddesine gelen bir erkek, sözde aşkı uğruna insanları takır takır öldürmeyi göze alıyor.

Hangi kültür ve değerler içinde bulabiliriz böyle bir karakteri?

Olsa olsa faşizan bir hayat kültürü içinde rastlanabilir böyle bir karaktere. Ki, bu kültürün içinde bile (Nazi Almanyası ve faşist İtalya) bu denli gözü dönmüş bir karakteri bulmak çok zordur.

Aşk Bir Hayal, feodal töre kültürünü işleyen ve eleştiren bir dizi değildir. *Aşk Bir Hayal*'in Miran Ağa'sı, sanıldığı gibi törenin bir temsilcisi de değildir. (Dizi de töre ile ilgili bir dizi değildir zaten.)

Ayrıca sanıldığı gibi ulvileştirilecek, hatta örnek gösterilebilecek ne aşk ne de bir aşk ilişkisi vardır ortada.

Totaliter odaklı, sıradan bir aşk tutturukluğu vardır olsa olsa!

Miran Ağa karakterinin bir varlık problemi vardır çünkü; bu karakterin insani varoluşla bir çatışması vardır aslında. Varoluşun, hayat zikzakları ve uçları dışında kalan, ideolojik olarak bir insani **kusurlu** sunumudur bence bu karakter. (Dizi projesinin amacı içinde, sonunda bir ders çıkarmak, bir eleştiri olsa da, bu kültürel öz değişmez asla.)

Fazla derinlemesine düşünülmeyen yazılmış bir karakterdir bana göre Miran Ağa.

Ya da gereğinden fazla düşünülerek yazılmış formatlı(!) bir karakterdir ki, bundan korkarım işte!

Bir diziyi ya da bir karakteri överken, çalakalem kulüpçülük yapmamak, daha itinalı olmak, önünü arkasını düşünmek gerekmiyor mu artık?

Her insanın attığı her adım, aynı zamanda ideolojik bir adımdır zira. Hayatın içinde, hayatın her hücresinde bu eylem vardır!

Bunu unutmamak gerekir.

-

Leyla Gencer'in, 'Leyla Gencer Evi'nden kastettiği bu muydu

Eşyanın ruhu yoktur.

Ama bir mekânın, bir çevrenin yaşanmışlığının duygusu, gözle görülemeyen, elle tutulamayan kültürel ruhu vardır.

İnsanın yaşadığı çevreyle, ilişkilerle, soluduğu kültür ortamıyla evine sinen bir duygu, bir ruhtur bu.

Transfer edilemez!

Kullanılmış olan eşyalar transfer edildiğinde, o kişinin yaşamadığı bir ortama yerleştirildiğinde, mekanik, donuk bir işlem yapılmış olur sadece.

Eşyalar da birer **dekor unsuru** olmaktan öteye geçemezler bu yüzden.

Yaşanmışlık transfer edilemez çünkü!

2008 yılında kaybettiğimiz Leyla Gencer'in tek bir vasiyeti varmış; ölümünden sonra adını taşıyan bir **Leyla Gencer Evi** açılması.

Son günlerde gazetelerde okuyoruz. İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) Leyla Gencer'in bu vasiyetini gerçekleştirmiş.

İKSV'nin yeni binası Deniz Palas'ın ikinci katında 85 metrekairelik bir alana yerleştirilen **Leyla Gencer Evi**, ünlü sopranonun Milano'da yaşadığı evin eşyalarıyla döşenmiş.

Leyla Gencer'in İtalya'daki evinin küçük bir kopyası olan müze-ev haftada dört gün rezervasyonla rehber eşliğinde gezdirilecektir.

Bu tip vasiyetler çok dikkatli yorumlanıp, vasiyet sahibinin **kimliğinin** süzgecinden geçirilerek bir sonuca varılmalıdır bence.

Leyla Gencer gibi bir divanın, üst düzey bir kültür-sanat insanının, ölümünden sonra oluşturulmasına işaret ettiği "**ev**", aslında Leyla Gencer'in üretimiyle ilgili bir kültür-sanat ortamıdır bana göre.

Yoksa böyle bir divanın; insanlara **yatağımı, koltuklarımı, elbiselerimi, nişanlarımı gösterin** demesi beklenemez herhalde değil mi? Onun kastettiği, özellikle gençlerin bu sanatta gelişmelerini sağlayacak bir atölye, bir **aura** olsa gerektir.

Leyla Gencer'in, **Leyla Gencer Evi** derken ima ettiği, bir müzeden ziyade; bir üretim, eğitim ortamıdır bana kalırsa.

Bir görgülenme, bir üst düzey bilgilenme ve yaratım ortamıdır, aslolan. Ancak böyle bir oluşumla onun anısı ayakta tutulabilir.

Örneğin bir **şan atölyesi**dir belki de; Leyla Gencer'in sanatıyla ilgili düşüncelerinin ve önerilerinin adım adım hayata geçirildiği bir eğitim gurubudur.

Ben **Leyla Gencer Evi**'nden bunu anlıyorum işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pasif bir mizansen içinde dinamizm arayışı: Yeni 'Passaparola'

Telesiyej 18.05.2010

Passaparola'nın dönüşü pek muhteşem olamadı.

Yarışma için çok önemli bir trük, her nedense gereksiz görülüp, kaldırılmış çünkü.

Seyirci gözünde *Passaparola*'yı farklı kılan, sevdiren bir trüktü oysa, ilk harfine göre kelimeyi bulma çarkı; bence oyunun esası, hatta alâmetifarikasıydı. Oyunun konseptine –yarışmanın konseptinde seyirciyi yarıştırmak da var- birebir uyuyordu zira; seyirci, bu trük sayesinde yarışmaya daha fazla nüfuz ediyor, yakınlaşıyor ve yarışmacıyla özdeşleşiyordu adeta. Yarışmacının kelimeyi bulma çabası da, –yüzündeki ifadeden- yakın planda her harfin karşılığı olan kelimenin saniyeler içinde işaretlenmesiyle birlikte izlenebiliyordu böylece.

Yenilenmiş formatıyla (aslında Fransız versiyonu) cuma akşamı Star Tv'de prömiyerini yapan *Passaparola*'yı bu trükten yoksun bırakmak, önemli bir eksiklik yaratmış ve yarışmanın albenisini zayıflatmış bana göre.

Aslında seyirci için yararlı bir yarışma *Passaparola*; insana –özellikle gençlere- yönelik bir **dil zenginliğinin** kapılarını açıyor; yeni kelimeler öğretiyor ya da unutulmuş kelimeleri hatırlatıyor.

Ve bunları yaparken de eğlendiriyor.

Kısaca eğlendirerek öğretiyor.

Ayrıca, insanı **hızlı** bir biçimde düşünmeye, hatırlamaya alıştırıyor. (Hız artık yeni bir sermaye biçimi değil mi zaten?)

Passaparola'nın bu son halinde, yarışma çok büyük bir oranda masalarda sürüyor, bu yüzden de hayli hareketsiz görünüyor; hareketi Metin Uca ve kelimeleri bulmak için tanınan sürelerin kısalığı sağlıyor sadece.

Pasif bir mizansen içinde, dinamizm yaratılmaya çalışılıyor anlayacağınız.

Yarışmanın büyük yükü de Metin Uca'nın sunuculuğuna kalmış durumda; programını ayakta tutabilmek için eforik bir biçimde yönetmek zorunda kalıyor; o kadar hızlı konuşuyor ki, zaman zaman kurduğu cümlelerin son kelimelerini hem yarışmacılar, hem de seyirci duyamıyor net bir biçimde. Yine de *Passaparola*, Metin Uca'nın **dinamizminin** desteğiyle koruyor seyredilebilir özelliğini.

(Bu arada, ilk bölüm için seçilen konuk yarışmacıların kelime birikimleri açısından hayli zayıf olduğunu da söylemeliyim.)

Passaparola, bu haliyle reyting ve popülerite arasında sıkışmış durumda.

Daha çok reyting alayım diye popüler yapısından taviz vermemeli, tutmuş mevcudun üzerine yeni popüler motifler ekleyerek daha da zenginleşmelidir bence.

Yeni *Passaparola*, cuma, cumartesi, pazar: 22.20'de Star Tv'de.

Yolu açık olsun.

-

Zerrin Özer, kahkahasını da inceltmeli, revize etmeli artık!

Bu evrende böyle bir ses yok!

Canlı varlık kahkahası gibi değil, programlanmış gibi, makine üretimi gibi.. duygu yok.. gittikçe daha fazla mekanik bir hırıltıya benziyor.

Bu kahkahayı kendisine bir alâmetifarika yaptı Zerrin Özer.

Neden ama?

Pop Star Yarışması'nda duymuştuk galiba ilk defa.. kim beğendi, ne dediyse, bunun kendisi için iyi bir iletişim enstrümanı olacağını düşünmüş olmalı Zerrin Özer.

Ama değil yavru!

Değil!

İşi güzel ses çıkarmak olan bir şarkıcı, nasıl bu kadar **itici bir sesi** (bu tuhaf kahkahayı) iletişim enstrümanı olarak kullanır. ('Bu gülüş doğuştandır' argümanını da kabul etmem ayrıca. Buna inanmak çok zor.. ama doğuştan bile olsa mutlaka ehlileştirilmesi, eğitilmesi gereken bir kahkaha bu.)

İnsan böyle hatırlanmak ister mi?

Acı çekiyor gibi, derinden yaralanmış gibi başlayan uzun bir iç çekme önce, sonra bir hıçkırık silsilesi.

Cumartesi akşamı Disco Kralı'nda Zerrin Özer vardı. Dişimi sıktım, dayanmaya çalıştım. Birkaç kahkaha seansını kahramanca atlattım ve kendi çelik irademe kendim de şaştım doğrusu.

Zerrin Özer, kahkahasını da bedeni gibi inceltmeli, revize etmeli artık, derim ben!

Hayır, bir oyun metni gereği, ortaya bir karakter çıkarmak için, sahnedeki oyuncu özel bir çalışma sonucu böyle bir kahkahayı yorumlayabilir belki. Ama doğal hayatta, doğal olarak duyulamayacak bir ses bu! Bu yüzden de insanın sinir sistemi, kodlarında olmayan, program dışı bu sese tepki veriyor tabiatıyla. Bende de öyle oluyor işte! Kumandayı yakaladığım gibi başka bir kanala zıplıyorum. (Oysa belki bir şarkı söyler diye beklemek istiyordum.)

Zerrin Özer, –eskiye göre– incelmış bedenini sunuş biçimi üzerinde de yeniden düşünmeli bana göre. Dişiliğinin yüksek cazibesine ultra inançlı o fazlasıyla genç, deli fişek kıyafetler, o fışkırtılmış göğüs dekolteleri filan hiç olmuyor bence.

Zerrin Özer, güçlü sesi olan bir yorumcu. Ondan beklenen; olgunluğunun tevazusu içinde; mümkünse **yorumunda** yenilikler, farklılıklar, hatta şaşırtıcılıklar ortaya koymasıdır. Kendini sunumunda, kılığında kıyafetinde değil; o konumda bir yorumcudan beklenen de bu değildir bana göre.

İşte hepsi bu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

16. Kral Müzik Ödülleri ve ödül törenlerinin makûs talih

Telesiyej 19.05.2010

Biz nedense ödül törenlerini beceremeyiz pek.

Nedeni belli ya aslında.. tamamen sınıfsaldır çünkü bu iş bana göre. Bakın Batı'daki ödül törenlerine, sonra bizdekileri hatırlayın. Neredeyse hepsi televizyonda yayınlanıyor, rastlamışsınızdır bir iki tanesine.. farkı görün.

Ödül törenleri bize göre değildir. Organizasyon organize olamaz bir türlü! Konuklarla kırmızı halı röp'leri bir felakettir her zaman. Konuklar da şaşkındır sanki biraz, kolayından adapte olamazlar kırmızı halı üzerinde akıl yürütmeye. Sunucular da konukların işlerini kolaylaştırmak şöyle dursun, daha çetrefil hale getirirler. Ne diyeceklerini, ne soracaklarını bilemezler zira; bazen tuhaf bir sessizlik olur aralarında, karşılıklı bakışlar öylece.. o zaman Bay sunucu, salonun diğer ucundaki Bayan sunucuya aktarır yayını; salon da öyle ucu bucağı olmayan Oscar salonlarından değildir elbet, çiftler çiftler röp'çü sunucuya da ihtiyaç yoktur aslında ya, idare edin işte.

Derken, "törenin yapılacağı salona geçiyoruz" mavrası başlar.. ama heyhat! Konukların, ödül töreninin yapılacağı salona yerleşme süreleri kestirilemediğinden, yayını kesmek zorunda kalırlar.. araya muhtelif vtr'ler girer.

Ve nihayet gece başlar.

Biz, ödül töreni organizasyonlarının altından kalkamayız layıkıyla. Çünkü ödül töreni şovu **ehliyetine** sahip değiliz.

Sistemin popüler kültürünün ödül törenleri, aslında ödülleri dağıtacak olan kuruluşun bir kurumsal şovudur; markasına katma değer sağlayacak bir eğlence organizasyonudur.

Ve bu şov mutlaka başarılı olmalıdır.

Heyecanlı, dozajında gerilimli, albenisi yüksek, sıcak, yüksek teknolojiyi kıvamında kullanan, sunumu ve sunucuları dikkat çeken ve moderniteye yenilikler getiren bir **ödül töreni şovu** olmalıdır.

Ama ne yazık ki, hiçbir zaman öyle olmaz.

Zira, dedik ya.. bu iş tamamen sınıfsaldır; yani burjuvazinin kültürüne aittir.

Bir bakıma ne kadar burjuvazi, o kadar ödül töreni de diyebiliriz.

Hatta konuyu biraz daha açmak gerekiyorsa; burjuvan kadar ödül törenin olur ya da burjuvan ne kadarsa, ödül törenin de o kadardır filan diye uzatabiliriz mevzuu.

Kitle gösteri sanatları alanına giren ödül törenleri, her şeyden önce orijinal bir **dizayna** sahip olmalıdır bence. Kültürel bir farklılık vaat eden bir konsepti olmalıdır. Bir görüntü-ışık dizaynına, bir ses dizaynına sahip olmalıdır. Törenin akışının senaryosu da tıkr tıkr işleyen bir saat gibi olmalıdır ayrıca.

Velhasıl, bir ödül töreni şovu, seyircisinde kalıcı izler bırakan bir **zanaat eseridir**.

16. Kral Müzik Ödülleri önceki gece dağıtıldı.

İyi niyetli bir organizasyondur ama sonuçta iyi bir eser ortaya çıktığını söylemek zor.

Fazla ayrıntıya girmeye de gerek yok, yukarıda sıraladığım bütün sıkıntılar Kral Müzik Ödülleri töreni için geçerlidir; ama bir şeyi özellikle sormak isterim; bir mega star böyle mi sunulur? Yalın ama görkemli bir mizansen (ışık, açılış, kapanış vb.) hazırlanması gerekmez miydi? Şu anda –birkaç hafta sonra çıkacak- yeni albümünden tek bir şarkıyla ortalığı sallayan bir mega star için daha özenli bir sunum olması gerekmez miydi?

Tarkan, bunca zaman sonra yeni bir şarkıyla kamu karşısına ilk çıkışında, öylece geliverdi sahneye.. ve şarkı bitince de, öylece gidiverdi. (Alkışların finalini bile beklemeden, kesildi görüntü.)

Bir de şu var.. bizim tören şovlarında 3D animasyon (üç boyutlu) teknolojisinden medet ummak çok yaygındır. Kral Müzik Ödülleri töreninde de seyirciyi usandıracak derecede –konuya da uymayan bir grafik- kullanıldı 3D animasyon.

Ben derim ki; madem bu işi layıkıyla beceremiyoruz; neden bir dönem için Batı'dan know-how edinmiyoruz? Aynen, sporda olduğu gibi, dışarıdan bu konuda ustalaşmış gösteri dizayn ve uygulama şirketleriyle, uzmanlarıyla çalışılmaz mıyız mesela, biz de bu işi tam anlamıyla öğrenene, kavrayana kadar!

Sezen, Ceceli'nin albümünün prodüktörü mü, vesilesi mi

Sen tut, ekibine al.

Sahnene çıkar.

Öğret.

Konserlerinde seyircilerine sun. O zamana kadar hiç bilinmeyen bir genç adamın yolunu aç. Kitlene, fanlarına onun için bir albüm projesi planladığını açıkla.

Bu albümün konsepti, şarkıları, sözleri ve müzikleri için aylarca kafa patlat.

Albümün üretilmesi için stüdyonu aç ve bizzat çalışmaların başına geç. O kişiyi yüreklendir aynı zamanda, moral çitasını hep yüksek tut. Bu arada kamuya ve medyaya sürekli mesajlar ver.

Albümün sekiz şarkısını (yedisinin hem müziğini hem sözünü, birinin sadece sözlerini) üret.

Sonuçta hem yorumcunun, hem albümün maddi ve manevi yola çıkarıcısı ol ve arkalarında dur.

Sonuçta yoktan bir solist ve bir albüm var et.

Ve bu sıfır kilometre solist, Kral Müzik Ödülleri'nde en iyi albüm ödülünü alınca yaptığı konuşmada bir alay insana içten teşekkürlerini sunduktan sonra, senin de bu albümün yapılmasında vesile olduğunu söylesin sadece.

Vesile olmak da ne demek yavru? Sezen Aksu o albümün proje sahibi (adını koymasa da herkes biliyor ki prodüktörü) ve 14 şarkıdan sekizinin sahibi.

Mustafa Ceceli'nin ciddi bir vefa sorunu var bence!

Bu coğrafyanın en önde gelen birkaç değerinden biri **vefadır**, biri de **haktır**.

Hak ta sadece maddi bir değer değildir ayrıca. Daha çok manevidir.

Mustafa Ceceli, gerçek bir yorumcu olmak istiyorsa, yedi sanatın müzik dalında başarılı olmak istiyorsa; notadan önce, gırtlığını kullanmadan önce, **vefayı ve hakkı bilmesi** gerekir. Zira duygu denen şey sadece bir şarkıyla başlayıp, o şarkıyla bitmez; yetişmenin, üretimin ve üretim sonrası yaşanan olgunun her safhası için geçerlidir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan'ın başarısı ve Pepsi Türkiye'nin iletişim başarısızlığı!

Telesiyej 20.05.2010

Ben demiştim dememek isterim, denilmesinden de, diyenlerden de haz etmem hiç. Ama bu topraklarda insanın sık sık 'ben demiştim' diyesi gelir, onu da bilirim. Hadi birini ikisini yut nezaket icabı, ses çıkarma. Ama an gelir, birike birike bir hazımsızlık peydâ olur bünyede. O zaman çözülür insan, hatta içine attığı bütün 'ben demiştim'leri çıkarmak ister.

Bu an da öyle bir an sanırım; **Pepsi Cola Türkiye** Tarkan'la olan anlaşmasını iptal edince, bunun ileriye görememek, hatta geleceği yönetememek sendromu olduğunu belirtmiştim bir zaman önce; Tarkan yakında ortalığı sarsacak bir albüm yapabilir ve bütün parametreler hızla değişebilir demeye getirmiştim. Özel sektörün kültür üretmeden, etik mühendisliği yaptığını, halkın Tarkan'ı yargılamadığını söylemiştim. Nitekim kısa bir süre sonra *MediaCat*'in Ipsos KMG işbirliğiyle hazırladığı Celebrity Güven Endeksi sonuçları yayınlanmış; *MediaCat OnLine*'de "**Tarkan'a güven azalmadı, arttı**" başlığıyla verilen haberde, Tarkan'ın, güvenilirlik yüzdesini beşten altıya çıkarttığı açıklanmıştı.

Derken geçen hafta, Tarkan'ın yakında çıkacak olan albümünün habercisi olarak tek bir şarkı yayınlanmaya başladı radyolarda. Bir anda karıştı ortalık, radyolar son hafta içinde en fazla Tarkan'ın yeni şarkısını çaldılar. Herkesin diline dolandı, köşe yazarları **Sevdanın Son Vuruşu** adlı bu şarkı için methiyeler düzdüler. Öyle algılandı ama aslında çıkış şarkısı da değildi **Sevdanın Son Vuruşu**; bu da, albümün daha da güçlü ve etkili şarkılarla dolu olduğunun habercisiydi zaten.

Ertuğrul Özkök pazar güncü yazısında; "**Özlediğimiz Tarkan döndü**" diyordu: "Üç gündür Tarkan'ın 'Sevdanın Son Vuruşu' şarkısını dinliyorum. 1990'ların romantik çocuğu müthiş bir şarkı ile dönüyor."

Oray Eğin, "Tarkan'ın yazı" başlıklı yazısında; "Ne Demet Akalın, ne Hande Yener... Ne de Işın Karaca'nın arabesk şarkıları... Bu yazın galibi açık ara Tarkan olacak gibi görünüyor" diyordu.

Cengiz Semercioğlu, "**Tarkan'ın şarkısını sevdim**" dedi: "Sevdanın Son Vuruşu'nu beğendim. Defalarca dinledikten sonra da Tarkan'ın yeni albümünden iyice umutlandım. Ayrıca çıkacak albümün habercisi olan bir şarkı bu... Bana gelen haberlere göre de asıl çıkış şarkısı bu değilmiş ve daha iddialı, herkesi memnun edecek, oynatacak şarkılar da varmış albümde."

Ayşe Özyılmazel, "**Tarkan'ın son vuruşu**" başlıklı yazısında: "Geliyoo geliyooo Tarkan Tarkan geliyooo... İki gündür internet ve müzik dünyası çalkalanıyor. Tarkan nihayet yeni albümünden bir şarkı koklattı bizlere. Herkes onu konuşuyor, bütün internet siteleri 'tıklayın Tarkan'ın yeni şarkısını dinleyin' haberi yapıyor. E biz de

duramıyoruz, tıklıyoruz tabii. (...) Çok özlemişim ondan yeni şarkılar dinlemeyi. İyi ki geliyor sahalara geri. O bambaşka, kimseler benzeyemez ona. Hadi albümü bekliyoruz, Tarkan'ımızı istiyoruz geri."

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine...

Pepsi Cola Türkiye, Türkiye halkına açılmadı.

Amerikan Pepsi Cola'sı, kendi pazarında bu hatayı yapmazdı bence; İtalyan ve Fransız yönetimlerinin de bu hatayı yapacağını sanmam, örneği de yok zaten; **Pepsi Cola Türkiye**'nin gereksiz ürkekliği, en başta bu ülkenin gençliği olmak üzere, kendi tüketicisini sadece **müşteri** olarak görmesinden kaynaklandı bence. Oysa, bu toplumda bir **Pepsiciler** kitlesi varsa, bu kitlenin kendini özdeşleştirdiği, takipçisi ve sonuna kadar savunucusu olduğu bazı **fanatik değerleri** var; Tarkan da, bunlardan biri işte.

Pepsi Cola Türkiye, etik mühendisliği yapmak uğruna, çok acele karar verdi; bütün bunları kestiremedi, Tarkan'ın yeni albümüyle bu yazın fenomeni olacağını anlayamadı; markasına hiçbir katkı sağlamayacak bir dizi oyuncusuyla, Kenan İmirzalıoğlu ile anlaştı. **Geleceği öngörme refleksinin** zayıf olduğunu gösterdi. Hayranlarının Tarkan'a fazlasıyla sahip çıkacağını, onu destekleyeceğini öngöremedi.

Bizim ülkemizde oluyor böyle şeyler.

Muhabbet Kralı'nda, kadın zekâsı erkek zekâsı tartışması!

Tartıştılar da.. neyi, nasıl tartıştılar?

Erkek zekâsı mı üstündür, kadın zekâsı mı?

Satranç oyununda kazananlar büyük çoğunlukla erkeklermiş filan.. acaba, kadınlar hoşlanmıyorlar mı satranç oyununun gizli felsefesinden gibi iyi niyetli, derinliksiz yaklaşımlar...

Erkek, binlerce yıldır kadının zekâsını çalmıştır ve çalmaktadır yavru! Bundan ne haber? Gerisi boşa muhabbet konusudur. Öyle midir de böyle midir halleri!

Kadını sadece üretim ve hizmet organı telakki eden bir erkek egemen düzen binlerce yıldır sürmüyor mu?

Kadının sadece zekâsı çalınmamış, duygusu ve ruhu da çalınmıştır zaten.

Ortaçağda cadı diye erkekleri **yakmadılar!**

Helenistik dönemde zamanın haremine erkekleri **kapatmadılar!**

Türkiye'nin pek çok yerinde hâlâ tarlada, ormanda kadın çalışıyor. Erkek, hayatın zekâ oyunlarını kendine yontarken, kadının zekâsını kullanabilecek mecali bile kalmıyor!

Muhabbetin de bir rasyoneli olmalıdır.

Capito?

'Bodrum'a da gittik beraber, İstanbul'da da yaşadık!'

E daha daha neler yaptınız diyesi geliyor insanın...

Radyoda bir tuhaf şarkı.. ultra eklektik sözler.. yayvan bir ses, bir yandan sakız çiğniyor gibi, kelimeleri eze eze uzata uzata şarkı söylüyor, hiç umursamıyor.. banane banane der gibi: *Bodrum'a da gittik beraber, İstanbul'da da yaşadık, sorun şehirlerde değildi biz tam yalandık* diyor. Döne döne tekrar ediyor, bir yandan sakız çiğner gibi.. sıfır duygu, hatta sıfırdan da eksik!

Bu sözleri kim yazıyor kim söylüyor diye söylenirken, programın sunucusu şıp diye devreye girip aydınlattı durumu.

Hande Yener söylüyormuş, Sinan Akçıl da söz ve müziğini yapmış.

Aferin, yapmasa ne yapardık bilmem!

Bir bakın şu sözlerle; bir mantığı, bir yaratıcı rasyoneli, bir duygu sentezi, hepsinden geçtim basit bir duygusu var mı? *"Keşkelerin olmadığı bir yerde yaşamak isterdim / Yalanların aktığı bir yerde susamak isterdim* (Niye yavu niye? Yalana mı susadın nedir?) */ Senin olmadığın ülkelerde yaşanmak isterdim* (Buna diyecek söz bile bulunamaz.) */ Zamanının olmadığı bir günde buluşmak isterdim* (Bu da trişkadan abstre söylem olsa gerek.) */ Bana bu yere vize verecek kişi çok çok çok çok / Seni bana hep rezil edecek kişi çok çok çok çok"*

Eklektizmin pop müziğimizdeki son şaheseri bu olsa gerek! Kafa karışıklığı mı desek yoksa?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arabesk geri dönmez dönmesine de, biz arabeske döner miyiz

Telesiyej 24.05.2010

Hayat, hiçbir zaman hiçbir yerde ne arabesk ne barok, ne burlesk, ne alaturka, ne fado, ne yalelli, ne rock, ne de vals olmuştur!

Bunların hepsi (ve diğerleri) hayatın zenginliği içinde, zaman ve zemine uygun olarak yer almış güzelliklerdir. Toplumlar o sırada ya kendiliğinden (doğal birikimlerle) ya da sınıfsal, katmansal, bilinçli, ideolojik ve kültürel tasarımlar sonucu bu zenginliği doğururlar. Ve bunların da bir ömürleri, bir parlak dönemleri olur.

Yaşanır ve biter anlayacağınız.

Medyada son zamanlarda, 'Türkiye'de arabesk öldü mü ölmedi mi, geri dönüyor mu dönmüyor mu, tamam işte döndü' gibi spekülatif gündem maddeleri oluşturuluyor.

Tartışma ilk olarak Ertuğrul Özkök'ün 10 mart tarihli "Arabesk geri dönüyor" başlıklı yazısında: "Duyduk duymadık demeyin. Bakın şuraya, altını kapkara kalemle çizerek yazıyorum. 'Arabesk müzik geri dönüyor.'(..) Hem de tam ihtiyacımız olduğu bir dönemde. Yine duyduk duymadık demeyin; 'Arabeskin dönüşü, bu ülkede muhalefetin dönüşü demektir...' Öyle ana muhalefet partisinin, yavru muhalefet partisinin değil, için için kabaran, sessiz halk muhalefetinin dönüşü demek bu," demesiyle başladı.

Hasan Bülent Kahraman da, 16 mayısta yayımlanan yazısında "Bugünün arabeski Türk popudur," dedi.

Derken *Sabah Günaydın*, 19 mayısta bir anket yapıp, müzik yapımcılarına, yazarlarına ve şarkıcılarına; arabesk öldü mü ölmedi mi diye sordu. Görüşler muhtelif; kimi hiçbir zaman ölmedi ki geri dönsün dedi, kimi, Türk halkının kendisi zaten arabesktir dedi, kimi böyle bir tür var mı dedi. Kimi de, kulaktaki yorgunluğun nefes almasıdır dedi.

Naim Dilmener ise: "Eski usul arabeskin, olduğu/bilindiği gibi gelmesi için bir sebep yok. 'Geliyor!' diyenler, ya memleketin son 20 yıldır nasıl bir yol aldığını bilmiyorlar ya da biliyorlar da, 'Yazma/tartışma konusu olsun' diyorlar. Arabesk (kötü anlamıyla) 80 ortalarından beri popun içindeydi zaten" dedi.

Zamanında topluma mal olmuş bir konunun ilgili kişileri bile bu kadar farklı düşünceler içindeyseler, her şeyden önce konunun kendisi net bir biçimde tanımlanmamış demektir. Ayrıca tanımı net (bilimsel) olmayan bir konuda bugün fikir yürütülmesi ne kadar sağlıklıdır, o da ayrı. Arabeskin duayeni Orhan Gencebay, "Arabeski sorun, tarif etsinler; nasıl tarif edeceklerini gördükten sonra konuşalım daha iyi" diyor.

Aslında öldü mü ölmedi mi, dönüyor mu dönmüyor mu meselesi absürd bir zemine oturtulmuş durumda. Aynı nehirde iki kere yıkanılmaz misali, arabesk de (şayet böyle bir müzik türü gerçek anlamda var idiyse..), aradan geçen 30 yıl sonra **hayat deresinde** yeniden akar mı acaba? Toplumun diyalektik yasalarına göre mümkün değildir aslında bu; sadece bazı **izler** bırakmış olabilir bugün için.

Ama halkı, halkın sessiz muhalefetini arabeskle buluşturmanın, hatta özdeşleştirmenin dayanılmaz anlamsızlığını da bünye kaldırmıyor tabii. Halkın sessiz muhalefeti artık arabeskleştirilmiş bir ülkü ve siyaset peşinde değil çünkü; tam aksine, bence kendi soyutlaması içinde yer alan bir modernite yelpazesine sahip.

Yeniden hortlatılan arabesk tartışması, ustalıkla bir **alan kaydırma**dır bana göre; siyasi-toplumsal gündemi ve bu gündemin dinamiklerini başka bir yöne çekmek, en azından hafifletmektir.

Bu tartışmalara bakacak olursak.. arabesk geri dönmüyor da, biz mi arabeske geri dönüyoruz yoksa diye düşünesi geliyor insanın?

-

Tarkan, Pepsi ve medyadaki başı sonu açık provokatif dürtüler!

Sabah Günaydın'dan bir kardeş, perşembe günü yazımı çok ayıplamış, *Tarkan'ın başarısı ve Pepsi'nin iletişim başarısızlığı* başlıklı yazımda neden Tarkan'ın uyuşturucu operasyonunda gözaltına alınmasına hiç değinmediğime içerlemiş. Tarkan'ı, okurun bilinçaltına bir masumiyet sembolü olarak sunduğuma inanmış. Okuru aldatıyor olmamdan muazzep olmuş; zekice kurgulanmış bir yazı döktürdüğüm için, okurun da bunu ilk bakışta anlamayacağından endişe duymuş.

Kardeş, okuru pek tanımıyor anlaşılan!

Okur kitlesinin ortak bir zekâsı ve ortak bir duygusu vardır; külü istediği zaman yutar.. ama çoğunlukla yutmaz, yeter ki gerçeklerin bilgisi sunulsun.

Tarkan'ın yeni şarkısının yarattığı rüzgârdan ve Pepsi'nin bunu öngöremediğinden bahsederken, uyuşturucu mevzuuna özellikle girmedim; yeni bir şarkı ve başarıyla gündeme gelen bir stardan bahsederken her defasında '*uyuşturucudan gözaltına alınan*' ibaresini kullanmanın mesleki terbiyeye uymadığını düşünürüm çünkü. O zaman, geçmişte aynı sebepten sorgulanan, gözaltına alınan, ya da başından –kamunun bilgisinde olan- nahoş olaylar geçmiş diğer ünlü isimlerden de her seferinde aynı vurguyla mı bahsedeceğiz? Kaldı ki

Telesiyej'de yayımlanan iki yazıda da Pepsi'nin Tarkan'la olan anlaşmasını bu yüzden bozduğu ifade edilmişti zaten.

Bu kardeş, benim hiç gazete okumadığıma da kanaat getirmiş. Çünkü okusam Tarkan'ın gözüne alındığı uyuşturucu operasyonunda önemli gelişmeler yaşandığını, davanın örgüt faaliyeti çerçevesinde değerlendirileceğini bilirmişim.

Kardeş, kendi gazetesini bile okumuyor anlaşılın!

Sabah gazetesi iki hafta önce bunun tam aksini yazdı zira.

"Ünlü sanatçı örgütlü suç işleyenler arasında yok. Tarkan'ın dosyası özel mahkemeye" başlıklı haber 6 mayısta *Sabah* gazetesinde yayımlandı. Haberde, Tarkan'ın, sadece kullanmak amacıyla 12 gram hintkeneviri bulundurmaktan yargılanacağı belirtiliyordu.

Telesiyej, yine de Tarkan'ın hukuk bürosuna bir mail gönderip bu konuda bilgi sağlaması yaptı.

Hukuk bürosunun açıklaması şöyle: "Dava hangi mahkemede açılırsa açılsın, Tarkan, TCK 191. Madde kapsamında (uyuşturucu madde kullanmak) yargılanacaktır. Bu yargılama sonucunda Tarkan için en kötü ihtimalle denetimli serbestlik tedbirine hükmedilecektir. Yani ilgili madde gereğince doğrudan doğruya verilecek bir hapis cezası da bulunmamaktadır."

Günaydını kardeş, bir de 2008 Pekin Olimpiyatları'nda madalyalı Michael Phelps'in de –uyuşturucu kullanırken görüntülediği için- reklam anlaşmalarının iptal edildiğini söylüyor. İyi de hiçbir Olimpiyat sporcusunun fanları yoktur. Tarkan'ın milyonlarca fanı vardır oysa. Bu fanlar da bütün olup bitenlerden sonra, "Kenetlenmişiz asil benliğine, altın harflerle yazılsın gönlümüze" pankartlarıyla Tarkan'ı desteklemektedir ve bu fanlar cola tüketicisidir. Benim yazım da zaten Tarkan'la değil, iletişim refleksiyle ilgiliydi; kardeş, yanlış okumuş.

Bu arada: "Bir de şöyle hayal edin; ekranda Tarkan'lı Pepsi reklamları döndüğü dönemde ünlü şarkıcı hapis cezası alıyor! İlahi *Telesiyej*, nasıl böyle bir yazı kaleme alırsın!" demiş.

Kardeş.. Tarkan'ın yargılandığı maddede doğrudan hapis cezası bulunmadığı halde böyle bir şeyi okura nasıl **hayal ettirebilirsin?**

Basının kültürünün üzerinde durduğu kaide, gerçeklerin kaidesidir, hayallerin değil! Basın okurunu hayal ettirmez, gerçekle buluşturur. Aksi halde, okurun vicdanını hayaller terazisine yöneltmek, başlangıcı ve sonu açık bir **provokatif dürtü** olacaktır.

Capito?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

63. Cannes Film Festivali'nde sadeliğin estetiği

Telesiyej 25.05.2010

Zaman içinde dönem dönem sinema sanatına önemli katkılar sağlayan Cannes Film Festivali'nin misyonerliği, son yıllarda zayıfladı biraz; festivale bazı ticari kaygılar karıştı çünkü. Ama yine de Cannes Film Festivali, dünya sinemasındaki yerini koruyor hâlâ.

Pazar akşamı NTV'de 63. Cannes Film Festivali'nin kapanış törenini (naklen) izledim. Ve bir kere daha etkilendim **sadeliğin estetiğinden**; spektaküler ticari bir şov yerine, mütevazı, ama kendi içinde iddialı bir kültürel şovdu izlediğim.

63. Cannes Film Festivali, Avrupa kültürünün birikiminin ağırlığını taşıyordu yine.

Festival Komitesi, gösteriş yerine yedinci sanatın kurumsal hamiliğinin saygınlığını ortaya koymuştu bence. Festivale katılan ünlüler ve starlar da –özellikle kadınlar-, festivalin bu kültürel duygusunu taşıyan ve yansıtan sadelik içindeydiler. Gerek kıyafetleri, gerek makyajları ve saçları özenli ama doğaldı. Jestüellerinde de hiçbir abartı yoktu; bir sinema tapınağına girer gibiydiler adeta.

Bilhassa Juliette Binoche'un sadeliği çok etkileyiciydi; neredeyse hiç makyajsız yüzü, düz beyaz uzun elbisesi, –jürideki koltuğu boş tutulan- ülkesinde tutuklu ve açlık grevinde olan İranlı yönetmen Cafer Panahi'nin adını kameralara göstererek söylediği destekleyici sözler hep hatırlanacak bence.

Julie Bertucelli ve Charlotte Gainsbourg'un doğallıkları da (belki biraz fazla mıydı acaba?) şaşırtıcıydı ayrıca.

Bana göre Cannes Film Festivali'nin en önemli özelliği ve farklılığı da kapanış seremonisinde; ödül adaylarının kendilerinin ve filmlerinin ekranda gösterilmemesi; yani sinema insanların birer yarış atı gibi sunulmamaları.

Türkiye'de gerçekleştirilen sinema festivallerinin kapanış ve ödül törenlerinin, Cannes'ın kurumsal ve kültürel estetiğinden çıkaracakları çok ders var bence.

Cannes, çok köklü ve sanatın bağımsızlığını savunmak için kurulmuş bir festival.

1930'lu yılların sonunda İtalyan faşist hükümetinin ve Alman Nazi iktidarının, Venedik Uluslararası Film Festivali'ne film seçilirken müdahale etmeleri ve çok yanlı davranmaları nedeniyle, festival çalışanlarından bir grup İtalyan'ın Fransa'ya geçerek, yeni bir festival oluşturma konusunda yürüttükleri ilişkiler sonucu, Fransa'nın güzel sanatlar ve eğitim bakanı Jean Zay'ın öncülüğünde yaratılır. İlk festival 1939 yılında gerçekleşir. İlk başkan; Louis Lumiere olur. Ancak, Fransa'nın ve İngiltere'nin Almanya'ya savaş ilan etmesiyle bu festival sekteye uğrar. Gerçek manada Cannes Film Festivali ise 1946 yılında, yani savaştan sonra başlar. Ama, 1968 Mayıs olayları sırasında bir kez daha kapanır festival. Çünkü 68 olaylarında öğrencilere destek olunması için, François Truffaut, Claude Berri, Jean-Gabriel Albicocco, Claude Lelouch, Roman Polanski ve Jean-Luc Godard gibi ünlü sinema adamları, festival sarayını basmıştı. Festival, açılış gününün sonunda o yıl için kapanır böylece.

Bir sinema festivalinin başarısı –Türkiye'de çok sık dile getirildiği gibi- bir organizasyon başarısı değildir.

Bir sinema festivalinin başarısı, bana göre her şeyden önce kültürel ve estetik başarıdır.

-

Serpil Örumcer'in durumu sosyal ve sektörel bir ayıp!

Türkiye'nin sosyal ve sektörel ayıplarından biri de, eğlence/şov dünyasının çalışanlarına, popüler figürlerine (sanatçılara) **sosyal güvence** sağlamamasıdır. Ki, bu sektörün çalışanları, kitlelerin hoş vakit geçirme ihtiyacını pek çok riski göze alarak –çoğu zaman da karın tokluğuna- karşılamışlardır.

Bu kişiler, özellikle sahnede ve vitrinde olanlar, doğanın kanunları gereği albenilerini, güzelliklerini ya da yakışıklılıklarını kaybettiklerinde, kelimenin tam anlamıyla dımdızlak ortada kalırlar.

Bir zamanların ünlü şov yıldızlarından Serpil Örumcer de bunlardan biri işte.

Serpil Örumcer, şu anda bir temizlik işçisi. Hâlâ hiçbir sosyal güvencesi yok. Kızı ve torunlarıyla birlikte hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Aslında onun mücadelesi aç kalmama mücadelesinden başka bir şey değil. Durumu bu kadar trajik çünkü bugün.

Haftada bir gün bir kilisenin temizlik işlerini yapıyor.

Üç evlilik yapmış, mutluluğu hemen hemen hiç yaşamamış, işkence görmüş, cilt kanserine yakalanıp, bütün birikimini hastalığına harcamış olan Serpil Örumcer, bir kadın olarak Türkiye’de yaşanan toplumsal vefasızlığın net bir örneği.

Ona yalnızca Bakırköy Belediyesi yardım elini uzatmış; ama onun da pek bir faydasını görememiş; bir şeyler satabilmesi için semt pazarında –ücretsiz– bir tezgâh verilmiş ona; ama o tezgâhta satmak için mal alacak parayı bulamadığından bu imkândan da yararlanamamış Serpil Örumcer.

Bugün Serpil Örumcer’in –devletin ona sağlayamadığı sosyal güvence nedeniyle–, duyarlı insanların, ama her şeyden önce eğlence sektörünün önemli isimlerinin (hatta starlarının) **yardıma** ihtiyacı var. Ve beklentisi de şimdilik yalnızca kendisi için organize edilecek bir **yardım konseri**.

Serpil Örumcer, “Bugün tepedeki kimse, ‘bunlar benim başıma gelmez’ diye düşünmesin. Hayat sürprizlerle dolu. Kimin başına ne geleceği belli değil. Ben de böyle olmak istemezdim,” diyor.

Toplumsal bir ayıp herkesin, hepimizin ayıbıdır.

Son birkaç yıldır Serpil Örumcer’in çığlıklarını duyuyoruz medyadan.

Yok mudur elini taşın altına sokacak bir ünlü kişi; ki, yol açılsın destek için!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tahterevallinin bir ucunda Okan, bir ucunda Acun varken...

Telesiyej 26.05.2010

Türkiye’de ne BBC gibi bir televizyon kanalı ne de Batı’da olduğu gibi **merkezi** oldukça kalitatif bir düzeyde temsil eden popüler televizyon kanalları var.

Türkiye’de ne BBC’yi izleyecek kültür ve merak birikimine sahip milyonlarla sayılabilecek bir seyirci kitlesi, ne de –bir miktar da olsa– kalite peşinde koşan milyonlarca televizyon seyircisi var.

Türkiye’de sistemin üretimi olan popüler kültür, genel manada (ve aslında) **lumpenleştirilmiş** bir popüler kültürdür; kitleler özlerinden, uygarlıklar mirasından uzaklaştırılmıştır. Halklara, katmanlara ve gruplara öz değerlerini unutturmaya çalışan bir popülerlik operasyonunun başlıca aktörlerinden biri de mas medyadır.

Batı'da çoğu televizyon kanallarının mediokr yayınlar yaptığından yakınılır. Türkiye'deki televizyon kanalları içinse, daha çok lümpenlik ayarı yüksek bir mediokriteden söz edebiliriz. Dejenere edilmiş popüler kültürün bu yansımalarını, televizyonlarımızda magazinden habere, spordan yarışmaya, gündüz programlarından gece eğlence programlarına kadar (pek çok dizi de buna dâhildir) egemen bir yayın anlayışı içinde yaşamaktayız.

Yani, tematik olmayan hemen hemen bütün programlar **Türkiye usulü** bir **lümpenlik** sıfatına uygun düşer.

Cengiz Semercioğlu'nun da dünkü yazısında belirttiği gibi, bu bakımdan bakıldığında *ne Acun'un Survivor adlı programının Medya Kralı'ndan, ne de Medya Kralı'nın, Şafak'ın programlarından bir farkı vardır!*

Acun'la Okan Bayülgen, Okan Bayülgen'le Esra Erol ve diğerlerinin pek çoğu aynı kabın içindedirler aslında. Seyircileri arasında demografik (ekonomik alım gücüne endeksli) ve psikografik (kültür ve beğeni düzeyine endeksli) bazı sınıfsal ve katmansal farklılıklar bulunsa da, totalde televizyon seyirci kitlemizin temel **duygusu** lümpenleştirilmiş bir duygudur.

İşte bu yüzden de Okan Bayülgen'in, Acun Ilıcalı'yı, "lümpen bir adam" diye tanımlaması son derece **komiktir!**

Çünkü aynı tahterevallinin bir ucunda Acun Ilıcalı varsa, diğer ucunda da Okan Bayülgen oturur aslında.

Okan Bayülgen, pazar akşamı yayınlanan Meyda Kralı'nda: "Lümpen bir adam, kendisi gibi lümpen adamları toplamış. Sanki bunlar kendi memleket meselelerinden, olaylardan, nasıl evlenilir, nasıl boşanılır, nasıl sofraya oturulur filan gibi durumlardan haberdarmış gibi... Bunları götürüyor adaya, bir de 'ada usulünce seni ifade eden o meşalenin alevini söndürerek seni bu programdan diskalifiye ediyorum' falan diyor. Çocuk ne yapsın; meşalesi sönmüş! Lümpenin lümpenlere reyting olsun diye yaptığı program..." dedi.

Okan Bayülgen'in bu açıklamasındaki ifadesi ve imalı üslubunun bizatihi kendisi bile **lümpen!**

Terbiye sınırlarını aşan bir **gariban mizahçılık!**

Bir tuhaf hezeyan halleri.

Rakibine kara çalıp, kendini krallaştırma halleri.

Toplum vicdanını **gıdıklayıp**, kültür ve değerlere sahip çıkma adına bir tür kendinden menkul kanaat önderliğine soyunma halleri!

Gençliğin safiyetini ve dinamizmini **kullanma** halleri. (Bkz. Seyirciler)

Ve en lümpen davranış modellerinden biri olan dişine göre bulduğu insanlara saldırma halleri.

Cengiz Semercioğlu'nun çok doğru tesbitiyle: "*Magazini aşığılayıp, magazinden beslenme*" dir bu ezcümle.

Okan Bayülgen'in, şovundaki jestüeliyle, eleştiri kisvesi altında bu dili alaylaştırarak vülgarize etmesi, mizahın vülgarize edilmesidir aslında.

Bayülgen, kendisine muhatap seçtiği kişide bir adet eleştiri haklılığı (karşısındaki kişinin açık vermesi) yakaladıktan sonra artık karşı tarafın her durumuna, her lafına bu **haklılığını** yayarak kullanıyor ve bu şekilde karşı tarafın sözüm ona zafiyetini sömürmüş oluyor.

Okan Bayülgen bir **boşluk figürüdür** bence! Hem lümpen televizyonculuğun içinde kendisini lümpen olmayan bir varlık gibi göstermesiyle, hem de karşı tarafın boşluklarından yararlanmasıyla.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Türkiye'nin bir lümpen cenneti olduğu fenomenine karşı çıkanlara bu durumun aslında daha köklü bir başka şeyin sonucu olduğunu hatırlatmak gerekir hemen: Üniversiteye giriş sınavlarında 30 bin civarında sıfır çeken bir öğrenci kitlemiz var!

Başka söze gerek var mı?

Seyirci yakalar! 'Arka Sokaklar' işkenceyi doğallaştırıyor!

Arka Sokaklar'ın her bölümünü izlemiyorum. Bu yüzden de ben tanık olmadım; ama Devin Bahçeci adlı duyarlı okur izlemiş, çok ciddiye alınması gereken eleştirileri var.

Devin Bahçeci'nin mailini yayımlıyorum:

"Şu anda zaping yaparken Kanal D'de karşılaştığım *Arka Sokaklar* dizisine denk geldim ve izlerken gözlerime inanmadım. Bu şaşkınlığımı sizinle paylaşmak istedim.

Dizideki polis ekibinin başındaki komiser (Zafer Ergin) büyük ihtimalle yüz kızartıcı bir suç işleyen bir vatandaş kemerini çıkarıp yan odaya götürdü ve pata küte girişti. Diğer polis memurları da ne kadar hak ettiğine dair konuşmalar yaptılar.

Sonraki sahnede polisler de işkenceyi 'ameliyata' benzetip komiserin işkencesinin uzun sürmesini, "ee suçlu tam da ameliyatlıktı" deyip, haklı çıkarmaya çalışırken, devamında da Özgür Ozan'ın oynadığı karakter "Rıza Baba da uzun süredir ameliyata girmemişti iyi oldu" diyerek işkenceyi resmen övdü.

İleriki sahnelerde ise komiserimiz karısı ile "ee, arada sırada pas atmak da iyi oluyor" diyerek işkenceyi övmeye ve doğallaştırmaya devam ediyor.

Bu dizinin yapımcıları, senaristleri, yönetmeni ve oyuncularını işkencenin bir insanlık suçu olduğunu bilmiyorlar mı? Yoksa görmezden mi geliyorlar?

Yoksa işkencenin polis hayatının bir parçası olduğunu mu ima etmeye çalışıyorlar?

Bu işkenceyi doğallaştırmak ve haklı çıkarmak değil mi? bir dizi alenen işkenceyi bu kadar rahat nasıl över?"

Devin Bahçeci'nin söylediklerini dikkate almak gerek bence.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazincilerin de bir sınırı olmalı artık, değil mi abiler!

Telesiyej 27.05.2010

Mütemadiyen yakalıyorsunuz ya.. ünlüleri kana kana su içerken, vitrinlere bakarken, çocuğunun başını severken, dondurma alırken.. ya da herhangi bir sıradan etkinlikte bulunurken yakalıyorsunuz ya...

Artık yakalamayın abiler!

Bezdik çünkü, aslında yakalamadıklarınızı yakalamanızdan.

Öpüşen karı kocaları, yemeğe çıkmış ünlüleri, epilasyon zamanı gelmiş mankenleri, yolda yürüyen insanları yakalamalarınızdan usandık.

Artık yakalamayın abiler.. bırakın karı kocalar öpüşsün, epilasyon zamanı geçmiş mankenler mini etekleriyle dolaşsın, isteyenler, istedikleriyle yemeğe çıksın, dondurma filan alsın!

Ortalıkta olan ünlüler, fotoğraflanmayı göze almıştır zaten. Bunun nesi yakalama ki?

Yapın siz de işinizi, fotoğraflarını çekin efendice.

Ama bununla yetinmeyi bilin.

Epilasyon zamanı gelmiş ünlü mankenin bacaklarına zoom yapmayın mesela.

Yeni evlenen Vildan Atasever ile İsmail Hacıoğlu'nu öpüşürken fotoğraflayıp, flaş flaş yakaladık diye anons etmeyin! Suç işleyenler ve kaçanlar yakalanır sadece, öpüşen karı kocalar yakalanmaz.

Siz de kimseyi yakalamıyorsunuz zaten.

Bunu da hem siz hem de biz biliyoruz.

Fotoğraflarının çekilmesini isteyen ünlülerin fotoğraflarını çekiyorsunuz sadece.

Magazine daha fazla kara çalmayın abiler!

Ayıptır söylemesi vakitsiz Üsküdarlıyız abiler demiştir ya Ece Ayhan, icabında okur ve seyirci de külliye vakitsiz Üsküdarlı olabilir yani abiler, benden söylemesi.

Makyajsız alışverişe çıkan Hande Ataizi, fotoğrafının çekilmesini istemiyorsa, saygı duyun, çekmeyin mesela, en parlak, en ışıklı halini görmeye alıştığımız bir ünlünün soluk benizli bir fotoğrafının kime ne yararı olur ki zaten?

Yakalaya yakalaya, sonunda magazini de kaybettiniz ağabeyler!

Benden söylemesi...

'Kapalıçarşı'nın sezon finali, sezon finaline benziyor muydu

Cevap veriyorum: benzemiyordu.

Kapalıçarşı sezon finalini oynayamadı bence.

Çünkü salı günü yayınlanan son bölüm bir final gibi değildi!

Sezon finali dahi olsa, dizinin torbası bağlanır zira; ki, yeni sezonda bu torba daha zenginleşmiş olarak yeniden açılsın.

Kapalıçarşı'nın sezon finalinde bir kriminal gerilim yaşatıldı; Zeze, küçük çocukları çalıştıran eski patronundan kurtulmaya çalışırken, demirlere asılı kaldı, her an boşluğa düşüp ölebilir bir pozisyondaydı; onu kurtarmaya

gelen Mert bıçaklandı ve yaralandı bu arada; küçük kızın dokuyup bitirdiği halı da bir ateşin içine düştü ve bir ucundan yanmaya başladı, müdahale edilemezse bütünüyle yanıp kül olacaktı. Derken kare dondu.

İşte size final!

Üç ay bekleyin şimdi!

Zeze'nin kurtarılıp kurtarılamayacağını, Mert'in hayatta kalıp kalamayacağını ve Zeze'nin dokuduğu halının da tümüyle yanıp yanmayacağını öğrenirsiniz!

Kapalıçarşı'nın sezon finali bu haliyle olsa olsa ancak bir bölüm sonu olabilirdi bence.

Kare donar.. ve bir sonraki bölümde de kare çözülür ve sahne olduğu yerden devam eder.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arkeologun cinfikirlisi, tarihî eseri dört yaşında yakalar!

Telesiyej 31.05.2010

Doğruya doğru.. dört yaşında bir tarihî eser bulmak her babayiğit arkeologun harcı değildir.

Bir köy evinin bahçesindeki heykeli (ihtimal ki çöplükte bulunup, süs olsun diye evin bahçesine dikilen) enseleyip, üç bin 200 yıllık heykel buldum diye raporlayıp, arkeoloji müzesine koydurmak, yaman bir gözlem işi, ne yalan!

Eh biraz da imajinasyon zenginliği diyelim hadi.

Peki, böyle bir durumda kim müzelik sizce?

Dört yaşındaki heykel mi müzelik?

Yoksa bilim adına yapılan, ama eşi benzeri olmayan bu cinfikirlilik mi müzelik?

Van Arkeoloji Müzesi yetkilileri ve uzmanları (arkeologlar), çağları birbirine karıştırarak; son dört yılı, son üç bin 200 yıla değiştirmişler!

Dört yaşında bir tarihî eser bulmuşlar!

Ben en çok Van'daki arkeologların bu heykel hakkında yazdıkları raporda heykele biçtikleri üç bin 200 yıllık tarihin 200 yılına takıldım.

Neden üç bin yıllık, ya da üç bin 400 yıllık değil de, üç bin 200 yıllık? Dört yılı bile tesbit edemezken, 200'ü nasıl anlayabilmişler, bu da ayrı bir merak konusu benim için?

Haberi birkaç gün önce gazetelerde okumuşsunuzdur: Savcılık, Van Erciş'e bağlı Ünseli Beldesi'nde bir bahçedeki heykele, tarihî eser diyerek el koymuş. Van Müze Müdürü Fütihat Özkaynak ve müzede görevli Arkeolog Ümit Yarıcı "Heykel, Erken Demir Çağı'na ait üç bin 200 yıllık orijinal bir tarihî eserdir," diye rapor tutmuş. Sonra, heykel Van Müzesi'nin bahçesinde sergilenmeye başlamış. Ta ki, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Heykel Bölüm Başkanı Yard. Doç. Dr. Sezer Cihanel Keser, bu bilimsel skandalı ortaya çıkarana kadar; Keser,

araştırarak, heykelin 2006 yılında Erciş Belediyesi tarafından Heykeltıraş Malik Bulut'a ısmarlanarak yaptırıldığını öğrenmiş.

"Heykeli 40 bin tarihî eserin arasında müzede görünce şoke oldum," diyor, Sezer Cihanel Keser: "Dört yıllık heykelin 'tarihî eser' diye sergilenmesi tarihe geçecek bir skandal."

Müze Müdürü Fütuhat Özkaynak ise: "Bu durumu bilmiyordum," demiş sadece.

Durum bu kadar basitmiş meğerse. Bilse koymayacaklar müzeye.. ama bilmiyormuş.. işte hepsi bu.

Haberde yer alan sözkonusu heykelin fotoğrafına dikkatlice bakıldığında, neredeyse yapım tozları bile görülecek durumda! O derece yeni, o derece **geçmişsiz** duruyor yani. Ayrıca, heykelin altında imza ve tarih de olduğu söyleniyor.

E, o zaman?

Nasıl olur da üzerinde yapım tarihi ve sanatçısının imzası olan bir heykel, binlerce yıllık tarihî eserlerin içinde yer alır?

Bizde çok kolay olur aslında.. kimse de şaşırmaz üstelik!

Ve gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

İster resmî yüksek eğitim kurumlarında olsun, ister vakıf üniversitelerinde; verilen ve alınan eğitim, uluslararası bilim-ilim normlarına uymadıkça, bu topraklardan daha çokook benzeri bilimsel(!) raporlar çıkar diye düşünüyorum. (Bilim yuvalarımızın, üniversitelerimizin neden dünyanın ilk 100 değil, ilk 500 üniversitesi içinde bile –ODTÜ dışında- yer almamasının net bir göstergesidir ya, aslında bu tuhaf olay.)

Hâlâ tam olarak bir türlü sahip olamadığımız **tarih duygusu**, bilimsel araştırma ve tesbitte bile ne kadar zayıf olduğumuzu bu **vaka** ile bir kez daha gösterdi bize.

İnsan gülsün mü, kederlensin mi bilemiyor aslında!

-

Tam yerine rast gelince beste yapmak!

Oportünizm, sanatın da zanaatın da baş belasıdır ha!

İnsan bu yola girdi mi endazesini koruması zordur.

Bir de kolay değildir hani, her ânı, her durumu kollayıp, her fırsatı değerlendirmek!

Bir kere gözün açık olacak, iyi koku alacaksın, kulağın delik olacak üstüne üstlük.

Kamu vicdanına yerleşmiş bir sosyal felakete balıklama dalacaksın mesela!

Oportünizmin duygusu yoktur hiç, zor olmaz bu yüzden oraya buraya zıplamak!

Oportünizm, sadece ve sadece çıkarı kollar çünkü.

İmajına bir taş daha eklersin, cebine de para.

İşte hepsi bu.

Tabii, tutarsa.

Medya her zaman açtır böyle haberlere, yer yutar bir nefeste, rüzgârını estirirsin dilediğin gibi.

Oportünizmin **sıgılıkla** arası da bilhassa iyidir; **uzun lafın kısası Nuh'un Ankara Makarnası** düzeyinde bir yaratıcılık yeter de artar bile.

Sıgılığı yalınlık diye pazarlar o yaratıcı kişi!

Aynen şu manzumenin mısralarında olduğu gibi:

"Ben buradayım,

Burası kapkaranlık

Dışarıdasın biliyorum

Ama bekleme anacığım

Bekleme babacığım

Gelemiyorum, gelemeyeceğim

Sizi tekrar öpemeyeceğim

Kalbim kömürden de kara

Ölsem de kapanmaz bu yara"

Bu manzume, (aslında manzume bile denemeyecek bir manzumedir ya..) birkaç gün önce Türkiye’de yaşanan bir facianın acısını dile getiren bir güfteymiş!

Sinan Akçıl, Zonguldak’taki maden faciasından o kadar hislenmiş ki, hemen kaleme sarılıp yukarıdaki incileri yuvarlamış!

Ve medyaya da haber etmiş.

Hürriyet gazetesinin magazin eki *Kelebek*, bu habere –geçen hafta- *"Kömür Acısını Notaya Döktü"* diye bir de başlık parlatmıştı.

Bu acıyı, bir ilkokul öğrencisi bile yukarıdaki manzumeden çok daha hisli, çok daha ruhunda hissederek, çok daha anlamlı kelimeler ve cümleler kurarak ortaya çıkarabilir.

Sinan Akçıl, kömür acısını sadece karalayivermiş işte.

Tam yerine rast gelmiş manzara koymuş anlayacağınız!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eurovision artık iyiden iyiye Englishvision’a dönüştü...

Telesiyej 02.06.2010

Zira.. Avrupa kültürünü oluşturan halkların kendi öz kültürleri İngilizce olarak dillendiriliyor artık Eurovision'da.

İngilizce, 55.'si gerçekleştirilen son Eurovision yarışmasında finale kalan ülkelerin (halkların) neredeyse ortak anadiliydi.

Finale kalan 25 ülkenin sadece sekizi kendi özgün anadilinde şarkı söyledi. 17 ülke kendi anadilleri dışında bir dille; İngilizce söylediler şarkılarını.

Bu durumda Eurovision, ciddi bir **kültürel/dilsel asimilasyon** aracı durumuna gelmiş oldu anlayacağınız.

Bir **anglo asimilasyonu** hâkim olmuş Eurovision'a.

Oysa, dillerin çokluğu Avrupa kültürünün çimentosudur bana göre.

Örneğin Rusçanın, Moldovcanın, Ermenicenin hatta Türkçe ve Kürtçenin ve bunlara bağlı müzikal seslerin Avrupa uygarlığı içinde etkin rolleri bulunuyor.

Zamanında, Avrupa popüler kültürünü müzik alanında geliştirmek, zenginleştirmek için oluşturulan Eurovision, bir kültürler mozaïği projesidir aslında.

Genel manada Avrupa uygarlığının kaynaklarını temsil eden ve bu kaynaklara sahip olan değişik halkların müzikal duyarlılıklarını şarkı formatında **anadilleriyle** sergiledikleri bir Avrupa Müzik yarışması olarak düşünülmüştür Eurovision.

Anadil, özün ifadesidir çünkü.

Ne kadar çok anadil, o kadar zenginliktir neticede.

Avrupa'da, İngilizce ve Fransızca dışında çok az ortak anadil vardır.

Eurovision'un **çoklu dil** zenginliği, duyguların zenginliğine ve yorum yelpazesindeki renklerin çokluğuna bir kaynak oluştuyordu. Aynı zamanda halkların anadil üzerinden birbirlerini daha iyi tanımaları için bir vesile oluyordu tabiatıyla.

Sistem, popüler kültürü sistemleştirmekte; dil olarak da üniformlaştırmakta.

Zamanında kültürel emperyalizmden bahsederdik. Bugün bunu fiilen yaşıyoruz artık.

Anadil, sadece biçimsel bir ifade biçimi değildir. Anadil, duygunun özle buluştuğu bir dildir; bir kültür aracı ve ifadesidir; insanın vücut diline kadar yansır âdetâ. Farklı kültürlerin tek dilde ifadelendirilmesi aynı zamanda duyguların standartlaştırılmasından başka bir şey değildir bence.

Eurovision'un anglo asimilasyonunda durum bu.

Yarışmanın sonucuna gelince.

Manga'nın performansı kusursuzdu bence.

Birincilik ikincilikten daha iyidir tabii ama.. ikincilik de bütün diğer derecelerden daha iyidir.

Manga'ya tebrikler.

Ecevit'in kabrindeki doğum günü törenini nasıl yorumlayalım

Siyasetin akli hepten mi durdu nedir?

Doğumla ölüm ritüellerini birbirine karıştırıyorlar artık!

Bir parti ki, iddiasında Türkiye'ye **nizam** ve **ayar** verecek.. ama daha hayat değerlerinin; kültürel örf ve âdetlerin öz manalarında şaşıyor!

Partisi, Bülent Ecevit'i doğum gününde mezarı başında anıyor!!

Böyle bir kendinden menkul ritüeli nasıl okumak gerekir ki?

Halk olarak nasıl manalandırmalıyız şimdi bunu?

İnsanı bu konuda yola çıkarıcı bir **dayanak** olsa, hadi çabalayalım.. anlayalım; ancak benim bildiğim –sosyal demokrasinin–, elle tutulur, gözle görülür böyle bir ritüel geleneği de yok.

Mezarlıklar ölüm kültürüyle ilgilidir yavru, doğum kültürüyle değil!

Parti yöneticileri, Ecevit'in doğum gününde bir tören düzenlemiş, mezarı başında toplaşıp dua okuyup, karanfil bırakmışlar; sonra da parti başkanı, bu vesileyle kabristana topladıkları gazetecilere siyasi demeç vermiş.

Bu toplumun dini inançlarına göre, doğumun mezarlıkta kutlanması, müteveffanın doğum gününde mezarlıkta anılması diye bir dinî vecibe vardır da biz mi bilmiyoruz?

Bir partinin kurucu liderinin öldükten sonra şimdiki lideri tarafından –yanında bir heyet olduğu halde– doğum günü amaçlı ziyaret edilerek anılması, aslında ölmüş lider üzerinden siyaset yapmaktan başka bir şey midir?

Değildir elbet!

Toplumun kabul ettiği saygın kimseler, doğum günlerinde de, ölüm günlerinde de belirli etik ve saygı kuralları içinde anılabilir tabii ki.. ve anılmalıdır da zaten. Kimi zaman sessiz sedasız, kimi zaman da halka yönelik mütevazı bir duyuruyla gerçekleştirilebilir bu. Ama ölmüş liderin doğum gününü bahane ederek, televizyon kameralarının takibinde mezarlığa yürüyüşten başlayarak, mezar başında dua etmeler, poz ve demeç vermeler de neyin nesi? Böyle şeyler, siyasete hiçbir zaman alet edilmeden, insani boyutta davranılarak yapılır diye bilirdik.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Genelde bütün siyasetçiler için.. özelde sosyal demokrat siyasetçiler için geçerli olan odur ki, halk bu tip yapay ve spekülatif hareketleri, hele hele dünya değiştirmiş birinin üzerinden siyasi etkinlikler yapılmasını yemiyor, hatta **mimliyor** artık!

Sosyal demokrasi aynı zamanda sosyal kültürler demokrasisidir değil mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pardon.. Dünya Çevre Günü mü dediniz [Çevreci kültür, doğa kültürüne karşıdır!]

Telesiyej 03.06.2010

Dünyanın önemli bilim adamları artık doğanın ne zaman bütünüyle öleceğini bilmek için araştırma ve değerlendirme yapıyorlar.

Durum bu merkezde anlayacağınız!

Doğanın sonu –genel söylemde alışkanlıkla belirtildiği gibi-, insan eliyle değil, sistem eliyle olacak.

Ozon tabakasının delinmesini hiç kimse istemiyordu değil mi?

Sistemin aktörleri ve paydaşları hariç tabii!

Derken, bir gün ortaya **çevrecilik** atıldı.. ve sistem bir kez daha başarılı bir biçimde **alanı kaydirdi**.

Amazon Ormanları'nda milyonlarca ağaç tıraşlanacak, Hasankeyf (Dicle Havzası) uygarlık birikimleriyle birlikte yok edilecek, ama bir çevreci olarak ağacı seveceğiz.. ve bir çevreci olarak uygarlıkları da, antik uygarlıkları da koruyacağız, öyle mi?

Che bella!

Türkiye'de, Marmara Denizi büyüklüğünde bir sulak alan, sistem tarafından kurutulmuştur.. ama dişimizi fırçalarken, çevreciliğimize uygun olarak musluğu açık bırakmayız hiç...

HES'ler (hidro elektrik santralleri), termik santraller, nükleer enerji santralleri; karada, havada ve denizde suyu, börtü böceği, ormanı, endemik florayı ve diğer canlıları.. hatta insanları (Çernobil faciasını unutmayalım) adım adım yok ederken, çevreciliğin ana mesajları içinde yer alan **"doğayı sev"** retoriğine hangi anlam, hangi mana verilebilir ki?

Doğayı nasıl sevip koruyacağız peki?

Suyu tencerenin kapağını kapatıp kaynatarak, lastiklerin havasını sık sık kontrol ettirerek, televizyonu kumandadan değil de, düğmesinden kapatarak, ve bu gibi küçük eylemlerin nasıl büyük farklar yaratacağı mavrasına inanarak mı?

Arkadaşlar, geçen yıl Muş'ta (belki de bütün Türkiye'de) sadece on iki adet Telli Turna kalmıştı.

Bu yıl belki de daha az sayıdalar... Tencerenin kapağını kapatmakla, Telli Turna sayısının artacağı mı sanılıyor yoksa?

Çevreci safdillik, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde –paradoksal da olsa- terk edilmelidir bence.

Yerine, **Dünya Doğa Günü** ikame edilmelidir derim ben. Yani gerçeğin tesbitinden (çevreciliğin yaptığı gibi) **gerçekliğin tesbitine** geçilmelidir.

Doğanın yok oluşuna neden olan **hakikatin** peşine düşecek bir algıyla, sistemin bu konudaki kamuflajını delemek sembolik bir gün olacaktır **Dünya Doğa Günü**.

Çevreci algılamayla, **doğacı** algılama arasındaki uçurum farkının ortaya çıkması için bir vesile olacaktır bu değişiklik.

Çevreci kültür, doğa kültürüne karşıdır çünkü!

5 Haziran Dünya Çevre Günü, bir sistem tuzağıdır; bir nevi **maymuna baak, maymuna baak** diye dikkat dağıtmadır, anlayacağınız. Bu arada da Türkiye'nin doğası –ki, dünyanın en önemli doğa zenginliği alanlarından biridir-, uygarlıklarıyla birlikte **Alliano**'de olduğu gibi, **İkizdere**'de olduğu gibi, **Kazdağları**'nda olduğu gibi sistemin yasa ve kültür tanımayan güçleri tarafından yağmalanıp, yok edilmektedir.

Bu bir mega rant operasyonudur!

Bütün bu nedenlerden de, 5 Haziran Dünya Çevre Günü, gönül rahatlığıyla, heyecanla, sevgiyle kutlanacak bir gün değildir ne yazık ki.

Latin dünyasının en büyük düşünürlerinden Cicero'nun bir sözü vardır: **Doğa insana hakikati görme arzusu esinledi!** (Natura cupiditatem ingenuit homini veri videndi)

Ama görebilen ve gördürebilen için tabii!

Capito?

'Aşk Bir Hayal'de Nevin, Miran'la mı evlenmeli yoksa

Başka bir çelişki kalmadı çünkü, dizinin devam edebilmesi için. Yeni bir kanal açmak lazım ki, bebeğini arayan bağıran anne hikâyesinden kurtulalım.

Senarist kardeşler.. hadi bi gayret, kurtarın bizi bu bebek arama hikâyesinden artık. Bakın bebek büyüdü, yakında ayaklanacak, okul çağı, derken askerlik filan gelip dayanacak kapıya.

Geçen gece diziye bakarken, dalıp gitmişim öyle.. bir nevi erken akşam kâbusu.. hepimiz iyice yaşlanmışız.. Asmin, bembeyaz saçlarıyla bastonuna dayana dayana Mardin sokaklarında sürüklüyor kendini; gelene geçene bebeğinin fotoğraflarını gösteriyor.. civar köylerden gelen biri tanır gibi oluyor, bizim büyük ağanın torunu bu diyor.. Asmin karakola gidiyor, durumu anlatıyor; komiser, hâlâ aynı komiser (o da yaşlanmış iyice, emekliliği için gün sayıyor), "Tabii tabii hemen bakarız" deyip, şefkatle sırtını sıvazlıyor Asmin'in. Ardından kederle bakarken, genç polisler kıkırdıyor.. bu teyze haftada bir iki gelip bir hikâye anlatıyor olmalı onlara.. bu arada Miran Ağa'yı görüyoruz çevre köylerden birinde.. muazzam bir konakta nargilesini fokurdlatıyor; çevresinde torunlar koşuşturuyor.. Asmin'den yıllar önce kaçırdığı Altay bebeğin oğlu da aralarında.. Altay büyüüp evlenmiş, çoluk çocuğa karışmış nihayetinde.. Miran'a baba diyor, Fatma'ya da ana.. köylünün Asmin'e verdiği haber doğruymuş meğer, fotoğraftaki bebeği Miran Ağa'nın torununa, yani Altay'ın oğluna benzetmiş adamcağız.

Hayat kadar uzun bir dizi mi olacak dersiniz *Aşk Bir Hayal*?

Aynı sıkıcılıkta ve aynı monotonlukta?

Baktım olmuyor, bu zulümden kurtulabilmek için biraz mesai harcadım ve buldum; Nevin'le Miran evlenmeli derim ben. Yeni bir gerilimler ve çelişkiler silsilesi oluşturabilmek için başka yol yok! Bu bebek arama işi nereye kadar idare edebilir ki yoksa?

Nevin, Altay ve Asmin'den intikam alabilmek, onları daha yakından izleyebilmek ve ilişkilerini bozabilmek için Miran'la evlenip Mardin'e yerleşmeli. Belki bir gece Miran kafayı çekip, anlaşmayı bozup Nevin'i beraber olmaya da zorlayabilir, belki bir kızları olur; adını –Miran'ın baskısıyla- Asmin koyarlar. Belki iki bebek büyüyünce birbirlerine âşık olup, yeni bir Asmin ve Altay hikâyesi yaratırlar.. zihinlerimiz büsbütün allak bullak

olur –istenen de bu değil mi zaten–, tarih tekerrür eder, bizim çocuklarımız da onları seyrederek ve bıkıp usanırlar, onların yapışkan aşklarından.

En iyisi pazar akşamları televizyon açmamak galiba.. çoluk çocuğa da tembih etmeli ileride onlar da açmasın.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kerpeten Ali-Barış Falay fenomeni, 'Ezel' dizisinin önüne geçti!

Telesiyej 07.06.2010

Bir dizinin bütünlüğü içinde bazen neredeyse bağımsız adacıklar oluşur.

Bu adacıklar kendi bütünlüklerine sahiptirler.

Kimi zaman seyircinin büyük ilgi gösterdiği bir karakter olur bu; kimi zaman bir oyuncu, kimi zaman da hem karakter hem oyuncudur.

Bu adacıklar, dizinin bile önüne geçebilirler bazen; dizinin rolünü de çalmış olurlar tabii böylece.

Ezel dizisinin Kerpeten Ali karakteri, böyle bir karakterdir işte.

Ezel'deki Kerpeten Ali karakterini oynayan Barış Falay da, böyle bir fenomendir bana göre.

Kerpeten Ali karakteri, Barış Falay için yazılmış sanki, ya da tam tersi; Barış Falay –oyuncu olarak- sanki Kerpeten Ali için yaratılmış!

Seyirciye gelince.. burada da benzer bir durum söz konusu aslında; genelde *Ezel*'in seyirci bütünlüğü içinde de özel ve kendi bütünlüğü olan seyirci adacıklarının varlığına tanık oluyoruz; bunlardan biri de Kerpeten Ali-Barış Falay seyircisi.

Bu seyirci, bu **karakter-oyuncu**ya o kadar bağlı ki (fanatik ki), Kerpeten Ali, şu veya bu nedenle diziden yok olduğunda, *Ezel*'i izleyip izlememeyi ciddi olarak düşüneceğinin sinyallerini gönderiyor şimdiden; tercihini Kerpeten Ali'den yana kullanabileceğini ima ediyor.

Nitekim, Kerpeten Ali'nin yaralanması sonucu ölme ihtimaline karşı (bu karakterin diziden silinmesi ihtimaline karşı) seyirci bütün bir hafta boyunca, internet sitelerinde, facebook'ta oluşturduğu gruplarla isyan etti.

Evet, *Ezel*'in neredeyse fanatik düzeyde bir seyircisi var; ama bu büyük seyirci kitlesi içinde bir de Kerpeten Ali-Barış Falay'ın özel seyirci kitlesi var.

"Ölürse bir daha izlemem diziyi", "İnşallah ölmez", "Hayır ölemez, ölmemeli", "O öldü diye dizi kötüleşir, izlenmez", "Kerpeten'e bir şey olursa benim için bu dizi biter. Bundan sonra izlemem", "Yapımcılara sesleniyorum; Kerpeten Ali ölürse dizi çok büyük izleyici kitlesi kaybeder" gibi seyirci tepkisini dile getiren bu ifadeler facebook'ta oluşturulan *Kerpeten Ali Ölmesi* gruplarından.

Barış Falay, Kerpeten Ali karakterinin ön görünümündeki *kötü tip* ile bu karakterin içinde gizlenmiş olan iyi insan vasfını, o muhteşem oyunuyla **aynı anda** ete kemiğe büründürüyor; bu zıtlık, aktörün oyuncu maskesi içinde dramının olağanüstü bir çatışması olarak beliriyor. Bunu başarmak çok zor bir iştir; duygu önce parçalara ayrılır; sonra neredeyse ışık hızıyla değişik yönlerde savrulmuş olan bu parçalar bütünleştirilir.

Barış Falay işte bunu yapıyor. Bu drama kavrayışıyla ve yöntemiyle, dram ya da komedi her karakteri, her tipi, aynı başarı düzeyiyle oynayabilir bence o.

Koskoca bir *Ezel* dizisinin karşısında (hem de içinde) olağanüstü sahiplendiği karakteriyle tek bir oyuncu fenomen haline geliyor böylece!

Kerpeten Ali'nin ölüp ölmediği bu akşamki bölümde ortaya çıkacak, bence ölmemiştir ya.. yapımcılar, böyle bir karakteri ve oyuncuyu gözden çıkaramazlar çünkü kolayından.

-

Merkez medyanın dilinden bıkanlar için: 'Tersi ve Yüzü'

Siyasi ya da sosyal bir olgunun kitleler tarafından doğru dürüst anlaşılabilmesi için, medyanın entelektüel sermayesinin uygun kıvam ve kalitede olması gerekir. Ancak o zaman **gerçeğin** kaynaklandığı **gerçeklik**, çok boyutlu çok parametrelili ve objektif bir biçimde ele alınabilir çünkü.

Mehtap Tv'de cuma akşamları 21:00'de yayınlanan **Tersi ve Yüzü** adlı program, böyle bir **yaklaşımın** ürünü işte; Doç. Dr. Ferhat Kentel ile Prof. Dr. Yasin Aktay, **hakikatin** izini sürüyorlar **Tersi ve Yüzü**'nde. Alışlagelmiş medya dilinden –özellikle merkez medya dilinden- çok farklı bir dil kullanıyorlar.

Tersi ve Yüzü, mütevazı bir televizyon yapımı olarak seyircisini gerçek anlamda **ayıltan** bir program aynı zamanda; mesela cuma akşamı, programın konuğu Nabi Yağcı ile birlikte, İsrail'in, Gazze'ye insani yardım taşıyan gemilerdeki pasifist aktivistleri öldürmesi ve yardımları önlemesi konusu tartışılırken, kavramsal olarak vicdandan, masumiyetten söz edildi ki, bu tip programlarda pek rastlanmayan yaklaşımlardır aslında bunlar.

Ferhat Kentel ve Yasin Aktay'ın programında konular diyalektik olarak geliştiriliyor; cuma akşamki programda konuk Nabi Yağcı'nın analizleri hem geçmişe, hem günümüze, hem de geleceğe yönelik önemli saptamalar ve işaretler taşıyordu: "Yeni bir dil, bir üslup bulmak lazım" dedi, Nabi Yağcı; "İçişleri ve dışişleri birbirine girdi artık!" Yani, *biz başkalarını iç işlerimize karıştırmayız* zihniyetinin dönemi bitti demeye getirdi.

Yasin Aktay ise, 'one minute'le başlayan süreç için; "Türkiye, Osmanlı döneminde bile yakalayamadığı sempatiyi bugün yakalamıştır," derken, dinler arası diyalog konusunda ise, çoğu medya mensubunun anladığının ve aktardığının tersine, bu diyalogun aslında dinler üzerinden değil, erdemler üzerinden bir ittifak yapmak olduğunu belirtti.

Ferhat Kentel ise, egemen medya söyleminin dışına çıkarak; İsrail'in saldırısının gerçekliğinde **korkunun** yattığının altını çizdi, ve İsrail Yahudiliğinin aslında Yahudilik üzerine oynadığını açıkladı.

Tersi ve Yüzü, farklı açılardan farklı aydınlanmalar sağlıyor; seyirciyi ulusal ve uluslararası aktörler üzerine, önemli dünya olayları üzerine farklı biçimde düşünmeye sürükleyen bir diyalektik düşünce programı çünkü.

Merkez medya yaklaşımından ve dilinden bıkan herkese mutlaka seyredin derim ben.

(**Tersi ve Yüzü**: Cuma 21:00'de *Mehtap Tv*'de)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

17. Adana Altın Koza Film Festivali'nde sinema darbesi!

Telesiyej 08.06.2010

Türkiye'nin pek çok yerel yönetimi, kültür ve sanat konusunda ehliyesiz bence.

Kültür ve sanatı algılamaları kusurlu.

Bir sanat festivalini; karpuz, kiraz, sarımsak festivali gibi eğlence amaçlı bir etkinlik sanıyorlar herhalde.

Aynı zamanda kendi bölgelerinin bir aktivitesi olarak görüyorlar; karar mekanizmalarını da buna göre işletiyorlar.

Oysa bir sanat festivali, sadece o ilin değil tüm toplumun festivalidir; o ilin yönetimi, Türkiye'nin bütününe temsilen o sanat festivalini gerçekleştirir, hepsi bu.

17. Adana Altın Koza Film Festivali yönetimi, (İsrail'in, Gazze'ye yardım götüren gemilere saldırısı ve İskenderun'daki terör olayını gerekçe gösterip) insanlar kan ağlarken, biz eğlenemeyiz diyerek festivalin iptaline karar verdiğinde, aslında yerel bir karar değil, zımnen ulusal bir karar almış oldu.

Ve Türk sinema sektörüne önemli bir darbe vurdu böylece.

17. Adana Altın Koza Film Festivali onur konuğu, dünyaca ünlü yönetmen Theo Angelopoulos: "İptal mi edildi?.. Çok yazık. Sinemaya karşı bu darbe çok yazık... Trajik bir olayla karşı karşıya olduğumuz çok doğru ama bunu sanat aracılığıyla ifade edebiliriz biz. Danslı falan bir eğlenceden söz etmiyoruz, bir sinema festivali bu..." demiş. (*Taraf*, Burcu Fikretoğlu röportajı)

Darbenin bu türüsü de var işte!

Bir sanat festivali ancak forsmajör durumlar nedeniyle iptal edilebilir oysa; deprem, büyük ekonomik kriz, savaş gibi... Yerel yönetimin bir sanat festivalini iptal etme değil, **sürdürme yükümlülüğü** vardır; hem de her ne pahasına olursa olsun; sanatın (burada söz konusu sinema) bayrağını hep dik tutmak zorundadır çünkü.

Bir sinema festivali, Adana'da olduğu gibi, günlük politikalara, siyasetçilerin ve siyasi grupların egemenlik savaşlarına, rantçılık oyunlarına feda edilemez.

Bir sinema festivali, aynı zamanda bir eğitim, görgülenme ve bilgilenme ortamıdır; festival seyircisiyle, o sanatın daha sıcak bir şekilde buluşmasına ortam yaratıldığı gibi, sanatın üreticilerinin biraraya gelmesiyle sektörün vizyonunda da yeni açılımlar gerçekleşir. Ayrıca medyanın özel ilgisi nedeniyle ulusal ve uluslararası alanlarda o sanatla ilgili yeni kanaatler ve tanıtımlar da gerçekleştirilmiş olur; ve bütün bunların toplamı, sanatın gelişmesini neredeyse birebir etkiler.

7. Sanat, yapısı gereği festivallere açık ve festivallerden beslenen bir sanattır. Türkiye'de ciddi sinema festivallerinin değil iptal edilmeleri, tam tersine korunup yaygınlaştırılması gerekir.

Capito?

Sakıp Sabancı patentli iletişim mirası tükeniyor mu

<**Güler Sabancı, Canım Ailem'de neden görünmedi**>

Sakıp Sabancı; kendinden sonra imparatorluğunu yöneteceklere üç sermaye bıraktı: **Para, bilgi ve ilişki.**

O, paranın yönetiminde, uluslararası bilginin kendi şirketlerine adaptasyonunun yönetiminde ve toplumuyla kurduğu ilişki/iletişim yönetiminde başarılıydı.

Sakıp Sabancı, hatırladığım kadarıyla hiçbir zaman popülist olmadı ama hep popüler kaldı.

Kahvede oturup çay da içti, sade vatandaşla sohbet de etti, halk düğününe katılıp geline takı da taktı, güzellerle oturup poz da verdi, dansöze para da yapıştırdı icabında.

Hiçbir zaman kaynağını, yani aslında sıradan bir vatandaş olduğunu unutmadı.

Türkiye’de halkla ilişki kuran; medyayı, kişisel ve kurumsal iletişimi için doğru dürüst kullanan, popülaritesi yüksek tek işadamıydı bana göre.

Sakıp Sabancı’nın ölümünden sonra yerine geçen yönetim bu üç sermayeden ilk ikisini, yani **parayı** ve **bilgiyi** oldukça başarılı biçimde kullandı ve zenginleştirdi. Ancak, mirasın içinde yer alan üçüncü sermaye olan iletişimde aynı başarıyı gösterdiği söylenemez bence.

Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Güler Sabancı, amcasının ilişki ve iletişim yönetimlerine pek itibar etmiyor zira; *Canım Ailem* dizisinin finalinde kız isteme sahnesinde görünmesi için kendisine götürülen teklife önce sıcak bakmış, söylenenlere göre kabul de etmiş; (geçen haftaki bölümde, İkbâl Hanım’ı istemeye gittiklerinde, İkbâl Hanım’ın gelini Fitnat, Samim’e “Adana’dan kimleri tanıyorsunuz” diye sormuş, Samim de “Sabancılar akrabamız olur” diye övünmüştü ya..) Samim’in (Uğur Yücel) Sabancı Kuleleri önündeki bağlantılı çekimleri bile yapılmış hatta. Ancak Güler Sabancı, kendi çekimlerine iki gün kala dizide görünmekten vazgeçtiğini açıklamış. Hayalkırıklığına uğrayan dizi ekibi, yeni bir sahne yazmış alelacele.

Sabancı Holding yönetiminin entelektüel sermayesi içinde önemli bir yeri olan **Sakıp Sabancı patentli iletişim mirası**, tükenmek üzere gibi görünüyor. Aynı zamanda lider iletişimde (hem bireysel hem kurumsal) bir **zafiyet** demektir bence bu ya...

Bir zamanlar Sakıp Sabancı dendiğinde ya da görüldüğünde; dolaysız olarak akla hemen Sabancı Holding gelir ya da Sabancı Holding dendiğinde; derhal insanlarda Sakıp Sabancı’nın o güler yüzü, yaydığı pozitif enerji hatırlanırdı.

Güler Hanım, amcasının iletişim anlayışını, halkla buluşma heyecanını taşıyaydı ve *Canım Ailem* dizisinin finalindeki o mütevazı rolü üstlenseydi, Sabancı Holding’in –bana göre- donuklaşma sürecine girmiş imajını tersine çevirme fırsatını bir nebze olsun değerlendirmiş olurdu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülben Ergen’in şah damarına dövme yaptırma arzusunun meali!

Telesiyej 10.06.2010

Sıra şah damarına da gelir bir gün diye bir endişe taşıımıyordum doğrusu.

Ani yakalandım bu defa, ne yalan!

Gülbenimiz Ergen, üç çocuğunun mitolojik kadim adlarını, şah damarı üzerine dövmeletecekmiş. (*Hürriyet Kelebek*, 8 haziran)

Ossun varsın.. dövmeletsin de.. neden şah damarına?

Neden kalbinin üzerine yazdırmıyor, ya da el bileğine bir bilezik gibi kondurmuyor da, şah damarına dövmeletiyor dersiniz? İnsanın bedeninde onca görünür ve icabında bir anlam da yüklenebilecek olan onca nokta varken, neden şah damarı seçilmiş?

Öylesine mi?

Şah damarı hayat damarı olduğu için mi?

Yoksa?

Şah damarı, İslami (Kur'anî) mesaj ve yorum içinde yer alan o özel anlamı nedeniyle mi seçildi?

“Biz ona şah damarından daha yakınız.”

Zira...

Kur'an-ı Kerim Kâf Suresi 16'da der ki:

“Gerçek şu ki, insanı yaratan Biziz ve onun iç-benliğinin ona ne fısıldadığını Biz biliriz: çünkü Biz ona şah damarından daha yakınız.” Muhammed Esed'in mealine göre, *“Kur'ana atıf ile başlayıp biten sure, bütün olarak ölüm ve yeniden dirilme ikiz problemine tahsis edilmiştir.”*

Gülben Ergen, marka iletişimde gittikçe daha zengin **incelikler** yakalıyor maşallah!

Toplumsal en hassas kesimlerine kadar gönderilebilecek inanç kültürüyle ilgili dolaylı mesajlar da buna dâhil ediliyor galiba artık!

Dövme yaptırmak için şah damarı stratejik bölgesinin (belki de Kâf suresindeki anlamı gözönünde bulundurularak) son iki seçimin sonuçlarına göre seçilip, yeni iletişim stratejisi sathı maili olarak tesbit edilmiş olması, pek de akla uzak görünmüyor değil mi?

Neticede Gülbenimiz Ergen, 2008'de AK Parti Kadın Kolları tarafından düzenlenen “İşte Kadın” kongresine katılarak bir konuşma yapmamış mıydı?

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Özellikle simge kullanımı (istismarı) sözkonusu olduğunda; bu ülke, kullanıma o kadar açık ve zengindir ki; iletişim malzemesi yapılabilir olacak o kadar kültürel, toplumsal, siyasi ve inançla ilgili katmanlar, birikimler, hatta **safiyet** (bireysel/toplumsal) vardır ki; kamu vicdanında yer almak için böyle küçük **manevralar** bile işe yarar.. ama göze de batar tabii diğer yandan.

Gülben'den daha da yaratıcı olmasını beklerim şahsen ben. Mesela, öyle şah damarı riskine filan gireceğine; NASA ile anlaşsa, yavrucuklarının kadim adlarının ay haritasında yer alan kraterlere verilmesini sağlasa, kendi marka iletişimi de ona göre olurdu; bir Atlas krateri, bir Ares krateri, bir Güney krateri olsa mesela ay haritasında, fena mı olur?

Aslında toplumun (kitlenin) ortak zekâsı, bireyin bireysel zekâsından daha üstündür bence.

İletişimin sırrı da, toplumun ortak zekâsının egemenliğini kabul etmek ve her daim gözönünde tutarak iletişim marifetini buna göre belirlemek ve uygulamaktır.

Gülben Ergen, tam da bu hususta hep Fransız kalıyor işte!

Capito?

-

Telesiyej hep söylüyor: Dikkat! Seyirci yakalar!

Yakalar ve eleştirir.

Tv yapımcıları şunu anlayamadılar bir türlü. Her şeyin parodisi olmaz, olmamalıdır da.

Bazı şeyler şakaya gelmez çünkü.

Dayak da onlardan biridir işte.

Seyirci, dayağın parodisinden bile rahatsız oluyor işte.

Pazar günü gösterilen *Haneler*'le ilgili bir okurdan mail aldım. Mahmut Yalay şöyle diyor:

"Bugün, -6 Haziran 2010, Pazar günü- Star Tv'de gösterilen *Haneler* dizisinde rastladığım ve bana çok ters gelen bir bölümü aktarmak istiyorum... Tatlıhöyük Köyü'ne varan ormancı, orada yerleşmek ister ve süngercilik yapmaya karar verir.. köyde kahvehane işleten kişi ormancıyı çok fazla sünger topladığı için Greenpeace'e şikâyet eder.. bir süre sonra gördüğümüz manzara şu olur.. kahveci, ayaklarından darağacı düzeneğine asılmıştır ve çok korkmaktadır.. bir süre sonra da, az önce şahin olan Greenpeace eylemcisinin de, o düzeneğe ellerinden bağlanmış olduğunu görürüz; ikisi de çok korkmaktadır.. bu arada ormancının eşi de sürekli tokat yemektedir.. (derken, tokatların dozu Yaban'ın isteği üzerine azaltılır.) Zaten ilkokuldan askerlik sonuna kadar dayak yiyen bu toplumda dayağı güya espri bulduk diye meşrulaştıran, ama ondan da kötüsü; işkenceyi ve vatan için her şey teferruattır zihniyetiyle Yaban'ı -aklı 70-80'lerden download edilmiş eski model bir android gibi- bir dizi karakteri olarak canlandıran bu ekibi kınıyorum. Çünkü her ne kadar 'biz işkenceye nkarşıyızdır nama' gibi tam hatırlayamadığım bir pasaj olsa da, pazar günü tv seyreden çoğunluk, bilinçaltı mesajını çoktan almış olur. Korku toplumuyla dalga geçmek olabilir niyetleri, ama bu hiç o değil bence.. saygılar... Mahmut Yalay"

Zulmün envai çeşidini yaşamış, yüzlerce yıldır bu acıyı biriktirmiş bir coğrafyanın, bir toplumun, neredeyse lügatinden silmek yerine; dayak, işkence, eziyet, töre cinayeti.. gibi kelimeleri daha da çok duymaya, okumaya ve en önemlisi görmeye (televizyonlarda) başladık.

Bu okurun tepkisi, aslında toplumun, seyirci kitlesinin tepkisidir bana göre.

Ben böyle yorumluyorum.

Dizici kardeşler, biraz daha kulak kabartmanız gerekmiyor mu artık seyircinin duygularına?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müjdeler olsun! Hayvan cesetleri müzemiz de olacak artık!

Telesiyej 14.06.2010

Kurucuları, **Yaban Hayatı Müzesi** diyor ya, aldanmayın siz.. müzede dünyanın çeşitli bölgelerinde öldürölüp içi doldurulmuş ve ilaçlanmış hayvan cesetleri sergilenecek.

Ufuk Güldemir anısına, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde temeli atılan Yaban Hayatı Müzesi'nin ilk koleksiyonları gazeteci ve avcı Ufuk Güldemir'in varisleri ve İTÜ İnşaat Faköltesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Antonio L.Trupia tarafından bağışlanmış.

Peki, neye yarayacak bu müze?

Başta Anadolu olmak üzere Asya, Afrika, Avrupa ve Amerika kıtalarına ait ve birçok insanın yaşamı boyunca göremediğı çok sayıda tür (tabii öldürölmuş ve içleri doldurulmuş olarak), kendi doğal ortamlarının canlandırılması ile sergilenecekmiş.

Eee?

Çocuklarımızı ellerinden tutup bu müzeye götürüp; *"Senin çok sevdiğin Winnie The Pooh adlı kitaptaki Ayı Winnie var ya hani.. bak bu kafasında delikle donuk donuk bakan ayı kardeş onun ta kendisi işte.. amcalar, teyzeler öldürüp doldurmuşlar.. inşallah sen de büyüyünce avcı olursun, sana hiçbir zararı olmayan hayvancıkları zimbalar, bol bol kan döker, rahatlırsın"* filan mı diyeceğiz?

Bu nasıl bir çocuk terbiyesi yavru?

Öldürölmuş hayvanlarla çocuk ruhunu zenginleştirme girişimi mi olurmuş?

Hayvan öldürme ile insan öldürme arasında fark var mı ki?

İkisi de can alma değil mi neticede?

Bir çocuk için, canlıların öldürölülebilirliğinin bir şovu, bir kanıtı olmayacak mı şimdi bu müze?

O içi doldurulmuş hayvancıkların da bir zamanlar tıpkı bizimki gibi bir hayatları vardı; aileleri, çocukları, eşleri vardı.. mutlu oldukları ve acı çektikleri anlar vardı, tıpkı bizimki gibi.. tabiat onların eviydi, tabii biz insanlar izin verdiğimiz sürece.

"Öldürdüğümüz Hayvan Dostlarımız, Biz İnsanları Bağışlayın" der Prof. İsmet Sungurbey, *Hayvan Hakları Bir İnsanlık Kitabı*'nın alt başlığında.

Neden bağışlasınlar ki?

Ortada bir **Doğa Hukuku** olmadığından, yani bir ceza hukuku, bir medeni hukuk düzeyinde başlı başına bir hukuk branşı ve disiplini olmadığından, doğanın canını alma konusu da, **biz yabanların** böyle önemli bir boşluk karşısında rahatlıkla at koşturabildiğimiz bir alan oluyor tabii.

İnsan hayatı, yaban hayatı gibi ayrımlar, insanın kendine biçtiğı bir efendilik, bir yücelik, bir **üstün türçölük** değil midir zaten?

Kartezyen bir yaklaşımla, hayvanın aklının olmadığı, hatta ruhunun bile olmadığı görüş ve inançları üzerine bina edilmiş olan bu **türçölük**, can alma konusunda kendini bu gerekçelere inandırmakta, rahat hissetmekte ve böylece vicdanı da kayıtsız kalmaktadır.

Hayvan cesedi teşhiri, 17. ve 18. yüzyılda, özellikle İskandinav ölkelerinde ve Almanya'da hobiye dayalı popüler bir girişimdi. İlk hayvan müzeleri o zamanlar kurulmaya başlandı. Taksonomi ise (Canlıların sınıflandırılması ve

bu sınıflandırmada kullanılan kural ve prensipler) bu hobi girişiminin doğal bir sonucudur. Artık bilim devreye girmiş ve türler ayrımı; alt türler, üst türler ve zirve tür gibi kategoriler ortaya çıkmıştır zira. Efendi tür de, zirvede oturan insan türüdür tabiatıyla.

O zamanlar hayvan müzelerinin çoğalabilmesi, hayvan türü çeşitliliğinin zenginleşmesi için müzelere yeni ürünler (yeni cesetler) gerekiyordu; Oryantalizm de bunu sağlayan başlıca girişimlerden biri oldu. Batı tarafından egzotik sayılan Doğu'nun zengin hayvan çeşitliliği avlanıp Batı'ya taşındı.

Ama Doğa Derneği Başkanı Güven Eken'e göre, Batı artık böyle şeylerden utanıyor; zamanında vurulmuş, içi doldurulmuş hayvanları sergilemek için yeni müze girişimlerinde bulunulmuyor artık; pek ayıp addediliyor çünkü. Bunun yerini gözlemcilik, fotoğrafçılık ve video çekimler aldı.

Batı, birçok üniversitesinin bünyesinde zamanında açılmış olan bu tür müzelerden belki de artık nasıl kurtulabileceğini planlarken, biz ilk büyük Yaban Hayatı Müzesi için kolları sıvamış bulunuyoruz.

Anlayacağınız **biz gideriz tersine** durumları işte yine!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya Avşar her alana sahip çıkıyor, çıksın da.. mesnetsiz sözleri neden manşete çıkarılıyor peki

Telesiyej 15.06.2010

Medyamızın entelektüel sermayesi de tam Hülya Avşar'a göre demek! Medyayı bir nevi parmağında oynatıyor zira Hülyamız, onlar da pek gönülsüz değil zahir oynamaya.. işbirliği on numara.

Konuşuyor.. röportaj veriyor, iyi güzel versin.. neticede medyatik bir şahsiyettir kendisi.. eh aklına geleni de söylüyor; bir mesnedi var mıdır yok mudur, dert etmiyor.. öyle pek araştırmacı bir kişiliği yoktur kendisinin, biliriz.. konuşuyor işte.. ağzı olan durmaz konuşur zaten bu topraklarda, bu hususun da yabancı değiliz.. ama *Cumhuriyet* gazetesinin, pazar günü yayımlanan Hülya Avşar röportajından, onun ortaya karışık yuvarladığı onca inciden; **"Entelektüel zevksizlerden değilim"** şaheserini çıkarması da medyamızın durumunun vahameti konusunda ayrı bir ipucudur kanımca.

Bu kelam, Hülya Avşar'a değil de; önemli bir aydın ve entelektüel birine ait olsaydı –mesela toprağı bol olsun Edward Said'e-, kendi içinde bulunduğu ortamın ve sahip olduğu kimliğin bir iç eleştirisi, bir reddiye olarak söylenseydi o sözler şayet; evet başlığa çıkarılabilecek ve bambaşka manalar taşıyan ilginç bir mesaj olarak değerlendirilebilirdi o zaman.

Pazar günü *Cumhuriyet* gazetesinin ekinde konuşmuş yine Hülya Avşar: "–Evet entelektüel olmak çok sıkıcı. Zaten sahnedekiler de cahil onlara göre. Ben konuşunca cevap veren çok oluyor. Okuyan ve aydın kesimden çok okuduğumu düşünüyorum. Ben, yetiştirdiğim çocuğa, yaşadığım hayata bakarım. Alkolüm, sigaram yok. Okul yaptırıyorum. İyi ve doğru şeyler yaptığının farkındayım. Evet, magazini seviyorum. Entelektüel zevksizlerden değilim. Aydın dediğinde akıl vermekten fazlası olmalı. Ha, eğer kışkırtmaksa en aydın ve entelektüel benim!" diyor.

"Okuyan ve aydın kesimden çok okuduğumu düşünüyorum," açıklamasını duyar duymaz; Türkiye'nin aydınlarını ve entelektüellerini temsil ettiğini savunan **Cumhuriyet iradesi**, bu açıklama üzerine şu soruyu sormalı değil miydi?

“Bu kanaatinizi kanıtlayabilir misiniz? Nasıl vardınız böyle bir kanaate?”

Ama öyle olmamış işte, başka alanlara geçilmiş gidilmiş. Yani bir bakıma bu tuhaf açıklama sorgusuz sualsiz kabul görmüş; Cumhuriyet ideolojisi tarafından entelektüellerimizin zevksizliği onaylanmış demek ki. Meydanı boş görünce H.A. da devam etmiş birbirinden merdane incilerini yuvarlamaya.

Bu röportaj bir magazin gazetesinde yayımlanmış olsa –konu da buralara gelmezdi ya zaten- magazinciler aynı cümleyi manşete çıkarmazlardı, biz de fazla üzerinde durmaz, en fazla dalgamızı geçer, eğlenirdik. Ama entelektüel medyada manşet olması –hem de makaraya sarmadan, öyle ciddi ciddi, en tumturaklı olarak-, **sılgılından**iskası halleri değil mi?

Telesiyej’in magazin figürleriyle ilgilenmesinin bir nedeni de, bu figürlerin kendi alanlarının dışına çıkıp –magazinel alandan çok farklı yeni alanlar edinme hevesi- toplumun sosyal, siyasi, kültürel durumlarıyla ilgili birikimlerini bir kanaat önderi gibi ulu orta serdetmeleridir.

Gerçi son zamanlarda böyle gayretkeş çıkışları, kamunun da bünyesi kaldırmıyor pek, biz yazsak da yazmasak da, bir bıyık altından gülümseme hali var gibi sanki, ne dersiniz? Gülben, Hülya ve kendi imajını, markasını, konumunu güçlendirmek adına, alan değiştirme gayretleri içinde olup da, inandırıcılığı zayıf olan başka bazı figürler hakkında okurdan gelen maillerden hissediyorum artık çünkü bunu.

Bu medyatik ünlüler, aslında bir entelektüel boşluğu kullanıyorlar; medyanın zafiyetinden yararlanıyorlar.

Ama söyleyen değil söyleten ve kabul eden önemlidir bu vakada.

-

Bilim sohbeti böyle mi yapılır abiler

Tarih, 12 haziran gecesı *Tarihin Arka Odası*’nda dünyanın en büyük yazarlarından biri için şu tesbiti yaptı:

“Virginia Woolf’u okumak zaman kaybıdır.”

Tarihin bu tesbitine vesile olan bu mühim saptamayı tarihçi addedilen Murat Bardakçı yaptı.

Tarih, bir tesbit daha yaptı aynı gece: Virginia Woolf, bir intihar beceriksiziymiş. Çünkü hayatında birkaç kez teşebbüste bulunmuş, –sonuncusu hariç- başarılı olmamış.

Bu da, Murat Bardakçı’nın bir açıklamasıydı yine.

Pelin Batu’nun, Virginia Woolf’un bir feminist olduğunu söylemesi üzerine gelişen sohbette –aslında tartışmada ve susturmacada-, Bardakçı; “İntihar etmeyi bile beceremiyorlar” diyerek feministlere de bir gönderme yaptı aynı zamanda.

Tarihin Arka Odası’nda, programın demirbaşlarından akademisyen tarihçi Erhan Afyoncu, feminizm konusunda hızını alamayıp; “Ben de eşit olmak istiyorum” diye insanın nereye oturtacağını bilemeyeceği kendinden menkul mühim bir laf etti. Ustası Murat Bardakçı da, “Evet, erkekler eşit olmak istiyoruz,” diye Afyoncu’yu onayladı.

Murat Bardakçı, ayrıca o gece müteaddit defalar feminist kadınların çirkin, hatta olağanüstü çirkin olduklarını ima ederek, tarihe bir mühim kayıt daha düştü.

Bu kültür yuvası programdaki nadide sohbetlerin mini minnacık bir bölümü böyle akıp gitti işte.

Murat Bardakçı, öyle bir tonlamayla “Virginia Woolf’u okumadım gerçi” dedi ki; okumuş da mı –ama yeteri kadar değil- fikrini söylüyor; yoksa okumadan, sırf Virginia Woolf bir kadın yazar ve feminist olduğu için mi, “okumaya değmez” diyor muallakta.. zaten o da öyle bir izlenim yaratmak istiyor. Biri çıksa okumamışsın ne konuşuyorsun dese; hemen aksini söyleyebilecek durumda olabilmek için...

Bu ne yavu?

Bunlar ne gıllığışlı işler?

Tarih programında Virginia Woolf’u ne konuşursunuz? Konuşacaksanız, neden doğru dürüst edebiyatını eleştirecek, üzerine akıl yürütecek kadar okumazsınız.. yok okumak istemiyorsanız, bilmediğiniz hususlarda ne fikir yürütürsünüz?

Tarihin Arka Odası, bir tv programı; ne bir özel muhabbet, ne akademik bir muhabbet, ne de bir kulüp muhabbeti bu; karşınızda büyük bir televizyon seyirci kitlesi var. Ağzınızdan çıkan her sözcük dikkate alınıyor, her ifadenin tartışmasız kabul edilebilirliği var. Seyirci, karşısında bir uzman ve akademisyen olduğunu düşünüyor.

Bilim sohbeti böyle mi yapılır abiler?

Odanın içinde de olsa, arkasında da olsa, sohbetli de olsa, ispatlı da olsa, olgusal da olsa, dedikodusal da olsa!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif Şafak ve Mercan Dede konserinin bünyemdeki tahribatı!

Telesiyej 16.06.2010

Ben de istemez miyim mülayim bir kişiliğim, buna bağlı olarak mutedil bir hayatım olsun.

Yüzümde mesnedi belirsiz bir gülümsemeyle her okuduğumu, her seyrettiğimi beğeneyim, duyduğum her icraatı takdirle karşılayayım.

Sık sık, **pes doğrusu, aferin keratalara** ifadesiyle baş sallayayım.

İstemez miyim herkese mültefit, herkes de bana mültefit olsun.

Bir nevi yedi sağırılar birbirini ağırlar konsepti içinde yuvarlanıp gidelim.

Herkesi ama herkesi canımdan çok seveyim, herkes de beni öyle sevsin.

Bir ballı börek haller.. bir sevgi selleri çağıldasın her yanımdan.

Mesela siz sevgili okurlarım, beni çok ama çok sevin.. hep sevgi sözcükleriyle bezenmiş mailler gönderin, kenarında çiçek resimleri, gülümseyen yüzler ya da ortadan ayrılmış kalpler olsun; bir yanında *Telesiyej* yazsın, diğer yanında sizin adınız... İç bayıltıcı bir sarmal olayına girelim birlikte.

Çelişkisiz ve sağır bir hayatımız olsun. Hülya’nın entelektüeller hakkında ileri geri konuşması üzerine derin derin düşünüp, söylediklerine içli anlamlar yükleyelim hep birlikte.. Gülben’in bir başına yardım meleği

kesilmesinin altındaki anlamları, inandırıcılığını kurcalamayalım hiç.. aksine kendisini fazlasıyla takdir edelim, herkesi ama herkesi takdir edelim, hiç durmadan ve mütemadiyen.. bir takdir etme buhranına kapılalım âdeta.

Ben de istemez miyim böylesine bir sevgi yumağı içinde boğulmayı?

İsterdim elbet.. isterdim ama, hayatın dalgacı yanı, mülayim olma arzularımı –hem de tam yaklaşımsken- alt üst ediveriyor işte.

Pazar sabahı uyanmışım.. kedilerimi sevip, kahvemi yudumlayıp, gazetelere bakıyorum.. derken, sabah olmuştu –zaten- erken.. Elif Şafak ile Mercan Dede'nin, *Avrupa'da birlikte sahneye çıkıp aşkı anlatacağız* haberleri çıkıyor karşıma mesela!

Kanatlı semazen aplikler önünde, Elif Şafak'ın uhrevi gülümsemesi, Mercan Dede'nin mermer, derin ifadesi.. aha koskocaman bir fotoğraf pazar sabahımı mahvediyor.

Ev herhalde Elif Şafak'ın evi.. kanatlı semazen apliklerin altında onun fotoğrafı duruyor zira.. Yavu semazene niye kanat takarsın.. semazenin kendisi zaten bir **pervane**.. insan gülsün mü ağlasın mı bilememe sorunsalıyla yüzleşiyor bir anda! Anladık o aplikleri yapan takmış kanatları da, sen niye alıp takarsın duvarına.. hadi diyelim ki gafil avlandın, taktın.. neden, "*Birlikte sahneye çıkıp aşkı anlatacağız*" derken kanatlı semazen apliklerinin altında poz verirsin? Her durumda, her fotoğrafta bir gönderme olmak zorunda mı? (Ayrıca burada adres de pek doğru görünmüyor ya.. hem bence özel ismarlanmıştır o aplikler.. hiçbir usta böyle bir saçmalığı akıl edemez çünkü.)

Müziyen Mercan Dede ve Elif Şafak, 19 haziranda Almanya'da, 25 haziranda da Belçika'da, *Kültür Köprüleri* programı çerçevesinde Goethe Enstitüsü'nün Avrupa Edebiyatı Türkiye'de, Türkiye Edebiyatı Avrupa'da adlı projesi kapsamında (bu projeleri de nereden bulurlar, bu da ayrı bir merak konusu) birlikte sahneye çıkıp konser vereceklermiş. Mercan Dede neyi ve orkestrasıyla müzik yaparken, Elif Şafak da *Aşk* adlı romanından bölümler okuyacakmış. Semazenler de unutulmamış tabii.. onlar da arkada bir yerde dönüp duracaklar herhalde.

Bir aşkı anlatma projesi (bu da ne demek yavu?) olan bu girişim, hem mana itibariyle, hem bir takım fırsatları değerlendirme itibariyle, Mevlâna'yı **oportünistçe** kullanma projesinden başka bir şeye benziyor mu sizce? Ben bir **kurgu** kokusu alıyorum doğrusu; doğallıktan, kültürel safiyetten uzak bir **randevulaşma** sanki bu. Bende bu var, sende bu var.. konjonktürde fırsat da var (Avrupa Birliği-Türkiye ilişkileri filan).. hemen pişiriverelim! Semazenleri de döndürüverelim.. ışığı **dareostal**ayalım.. Avrupalı bayılsın!

Yazarlar, aslında kendilerini gizleyen kişilerdir diye biliriz biz. Nadiren ve mecburen ortaya çıkarlar; ve hemen kaybolurlar sonra.. Elif Şafak insanı şaşırtıyor hep.

Bu kadar da *homo-populicus* olunur mu yavu?

İnsan bu haberleri görünce, mülayim olma yolundan sapıyor haliyle.

Yoksa ben de istemez miyim mülayim bir kişiliğim, buna bağlı olarak mutedil bir hayatım olsun.

İzmir'deki cesur hâkimin kim olduğunu merak ediyorum!

Her zaman bir ilk adım vardır.

Hayatın kurgusu buna göre düzenlenmiştir zaten.

Halkımız ne demiş: İyilik yap denize at.. bu ilk adım –ki genelde bütün ilk adımlar aslında **iyilik adımlarıdır**– gerçekleştikten sonra, ikinci, üçüncü ve diğer adımların atılmalarının arası açılabilir; ancak, toplumun belleğine bir kere kayıt düşülmüştür artık.

Geçen hafta *Posta* gazetesinde, “**Sevgiliye mirasa hâkimden onay**” başlıklı bir haber vardı.

İzmir’de 23 yıldır nikâhsız birlikte yaşadığı Zuhal Şenyiğit’e bir villa ile üç ev miras bırakan lunapark kralı Erdoğan Coşkun’un çocukları, villa ve evleri geri almak için dava açmış. Mahkeme, Erdoğan Coşkun’un 23 yıldır beraber yaşadığı Zuhal Hanım’ın mirastan pay almasına karar vermiş.

Türkiye’nin hukuk ilklerinden biri olan bu karar, sadece hukuki açıdan değil, toplumsal ve duygusal açılardan da önemli bence. Ama daha da önemlisi; birey olmanın, bireyin hakkını teslim etmenin bir kararıdır bu.

Kadın, sadece zamanını değil, **hayatını** vermektedir çünkü erkeğine. Ayrıca ona baktığı için **emeğini** de vermektedir. Yasal olarak evli olsun olmasın, duygusuyla emeğiyle, fedakârlığıyla bağlı olduğu –ve bu olayda 23 yıl yaşadığı– ilişki, kurumsal bir ilişkidir. Bu kurumsal ilişkinin yasal olarak tescil edilip edilmemesi insani bir konu değildir.

İnsani olan, hayatı birleştirmektir sadece.

Türkiye’de bir hâkimin aldığı bu karar, hem medeni cesaret, hem de mesleki cesaret örneğidir bence.

Ve gerçek bir ilk adımdır aynı zamanda.

Kutlanacak ve örnek alınacak bir yaklaşımdır bana göre.

Bu ülkede, insan hiç ummadığı bir zamanda öyle bir şeyle karşılaşılıyor ki, umutları yeniden yeşeriyor işte böyle.

Bu kararı alan hâkimle tanışmak isterdim doğrusu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizi yapımcıları hukuk danışmanlığına sıcak bakmayınca... [Melekler Korusun’da resmî nikâhtan önce dini nikâh kıyıldı!]

Telesiyej 17.06.2010

Çok vahim hatalar olabiliyor.

Mesela bir dizide, resmî nikâh kıyılmadan önce dinî nikâh kıyılabilir.

Senaristler hukuki konulardaki incelikleri bilmek zorunda değiller çünkü. Böyle hususlarda, her bölümün senaryosunu okuyan hukuk danışmanları uyarır yazarları.

Ama bir dizinin hukuk danışmanı yoksa şayet, senaristlerin genel hukuk bilgisi çerçevesinde yazılan bölümler, denetimsiz olarak çekilir ve ortaya kamuyu etkileyebilecek hukuki hatalar çıkar.

Tıpkı *Melekler Korusun* dizisinin son bölümünde olduğu gibi. İpek’le Barış’ın nikâhından önce sütnine Kehribar Hanım’ın emrivaki yapıp eve dinî nikâh kıyılması için imam getirmesi, aslında Medeni Kanun’un 143.

maddesine aykırıdır.

Zira bu kanun maddesinde; "Evlenme töreni biter bitmez evlendirme memuru eşlere bir aile cüzdanı verir. Aile cüzdanı gösterilmeden evlenmenin dinî töreni yapılamaz. Evlenmenin geçerli olması dinî törenin yapılmasına bağlı değildir" der.

Ayrıca Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün *Yeni Medenî Kanuna Uyarlanmış Aile Hukuku* kitabının yenilenmiş yedinci basımında: "Aile cüzdanının verilmesinin asıl önemi, dinî tören yapılmasında kendisini gösterir. Gerçekten, Medenî Kanunumuz 'medenî evlenme' esasını kabul etmiş olmakla beraber, evlenme töreninden sonra eşlerin 'dinî tören' yapmalarına da izin vermektedir. Ancak, dinî törenin yapılabilmesi için aile cüzdanının gösterilmesi şarttır. Aile cüzdanı gösterilmedikçe dinî tören yapılamaz. Aksine davranış Türk Ceza Kanunu'nda öngörülen cezayla cezalandırılma sonucunu doğurur. Kaldı ki, evlendirme memurunun önünde yapılmış olan evlenmenin geçerliliği, hiçbir zaman dinî törenin yapılmasına bağlı da değildir" der.

Bir yanda medenî yasalar, bir yanda töre, diğer yanda da örf ve âdetler; bu kadar farklılığın içinde ortak bir ana değere uygun yaşayabilmek için, resmî yasanın yaygın kitle iletişim araçlarıyla, dolaylı ya da dolaysız öğretilmesi; ya da en azından yanlışlığın ortadan kaldırılmasında televizyon dizilerinin önemli bir misyonu vardır –bütün dünyada olduğu gibi-.

Bu durum, televizyonun sadece bir ticaret, bir eğlence aracı olarak kabul edilmesinin, toplumsal gerçeklerden ne kadar uzak olduğunu da gösterir.

Televizyon aynı zamanda bir eğitim ortamıdır çünkü.

Toplumun algısında vahim sonuçlar doğuracak önemli hukukî hataları önlemek için tv kanallarının yapımcılarla yaptıkları sözleşmelerde hukuk danışmanlığı müessesesini şart koymaları bu sorunu çözer bence.

Aksi halde, yani yapımcının iradesine bırakıldığında, böyle sonuçlar çıkabilir ortaya.

Bir senaryonun son parafı, her zaman bir hukuk danışmanı tarafından atılmalıdır bence.

-

İnsanın ruhunda, vicdanında yer eden sesler: 'PETAG Dersim Ermeni Halk Şarkıları' albümü

Şaşıyorum.

Ne yakıcı bir hüznün, ne ciğer delen sözler, ne sarmalayıcı tonlar.. Kalan Müzik'ten çıkan *PETAG Dersim Ermeni Halk Şarkıları*'nı dinliyorum; hepsi de Anadolu kokuyor.

Anadolu, sesin yurdudur zaten.

Binlerce yıla yayılmış belli başlı 30-35 uygarlığın müziklerini, sözlerini, duygularını birbirine ekleyerek zenginleştirmiş çünkü bu insanlar.. ve inanılmaz genişlikte bir müzikal envanter çıkmış ortaya.

Saymaya kalsak sayamayız!

PETAG Dersim Ermeni Halk Şarkıları albümü, Mikail Aslan'ın önemli ve değerli bir çalışması. Dört yıl süren olağanüstü bir çaba sonucunda ortaya çıkmış.

"Kâinatta yankılanmış hiçbir ses kaybolmaz."

PETAG adlı albümde önemli bir uygarlığın, olağanüstü bir kültürün sesleri var.

İnsanın ruhunda, hatta vicdanında yer edinecek sesler bunlar.

PETAG'da yer alan şarkıların en neşelisinde bile derin bir hüznün var. Hayatın pek çok şeyini terennüm eden bir hüznün bu.

Rastgele bir şarkı seçelim...

"Gel gurbetçi, gurbetçi, göçebe, avare,/ Ah, bir yılın yedi oldu,/ Yedi yıldır hasret çekiyorum, gel gayrı./ Kalbim dop dolu nehire dönmüş/ Kıyıda kıyıya vurur, dışarı taşar,/ Bahar çiçekleri yar çağırır,/ Yankısı akıl götürür, gel artık. // Gel, garip, evsiz-barksız, biçare,/ Ah, hasretimin adı yok, kanadı da yok ki uçup yetişsin, gel ne olur./ Bağımın hasadında üzüm yok,/ Bağımı yel götürsün,/ Turna benden küsmüş sanki, bir haber iletmiyor."

(Bağınların Kapısı)

Mikail Aslan, belli ki zoru başarmış; adeta yoktan var etmiş bu albümü.

Diyor ki: "Elinizdeki albüm yaklaşık olarak dört yıl boyunca ton tona eklenerek oluştu, bu kadar uzun bir zamana yayılmasındaki asıl sebep imkânlarımızın kısıtlı olmasından kaynaklanıyor; gene de vicdan yoluna gidenlere Xizir (Surp Sarkis) kılavuzluk eder; engeller çoğalır, zaman uzar ama yerine ulaşır elçi."

Şimdi, Dersim'de o insanlar yok; Dersim Ermenisiz.. ama o insanların sesi, müziği orada bulunuyor: "Bazen, yıkık kilise duvarlarından kalma taşlar; sıvanmamış, eski yapı evlerimizin duvarlarında tek tük göze çarpardı. Bu taşların dili yok muydu, kimse yok mu onların dilinden anlayan, hangi taşa işlenmişti yankılar?" diye üzülen Mikail Aslan.

Şimdi o taşlardan yükselen sesler duyarlı insanların ruhundan, duygularından, ellerinden süzülerek *PETAG*'da yerlerini almışlar.

Kalan Müzik'e her zamanki gibi bir selam buradan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hanımın Çiftliği'ne ceza kesen RTÜK'ün terazisi neyi tartmış

Telesiyej 21.06.2010

Perşembe akşamı geç saatlerde bir haber düştü internet sitelerine: RTÜK, *Hanımın Çiftliği*'ne, "Toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı" sahneler bulunduğu gerekçesiyle ceza vermişti.

Habere göre gerekçe, dizinin 23 martta yayınlanan 19. bölümünde Güllü'nün babası ve ağabeyi tarafından küfür yoluyla aşağılanmasıydı.

RTÜK daha önce, Kasım 2009'da da aynı dizideki bir bölümü tartışmış ve Özgü Namal'ın canlandırdığı Güllü'nün, babası tarafından dövüldüğü sahneler bazı üyelerce kadına şiddet olarak değerlendirilmesine rağmen, cezaya gerek görülmemişti. Yasanın, "Kadınlara, güçsüzlere, özürlülere ve çocuklara karşı şiddetin ve ayrımcılığın teşvik edilmemesi" maddesinden ceza verilmesi istemi reddedilmişti.

Aslında 19. bölümde Güllü, babasına –annesini dövdüğü için- çiftlikte uluorta meydan dayacağı uygulamış, ağabeyini de, annesini korumadığı için dövmüştü. İhtimal ki, RTÜK'ün, "toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı" bulunduğu sahne buydu ve haberin metninde bir hata vardı. Güllü'nün, daha önce

babası tarafından dövülmesinin, "toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı" bulunmaması bu topraklarda çok normaldi zaten. Ama bu ceza, Güllü babasını dövdüğü için verildiyse şayet, bu da tam bir çifte standart örneğiydi.

Şayet haberin metninde bir hata yoksa ve dizinin 19. bölümünün bir sahnesinde benim şu anda hatırlamadığım, Güllü'ye gıyabında bir küfür durumu varsa ve RTÜK de, Güllü'nün babasından dayak yemesini değil de, babasının arkasından küfür etmesini "toplumun milli ve manevi değerlerine ve Türk aile yapısına aykırı" buluyorsa, ne diyelim: CHE BELLA! (Bu arada internet sitelerine düşen haberin metninde bir hata var mı yok mu hususundaki araştırmalarım da ayrı bir neşe kaynağı oldu doğrusu. Önce Kanal D, böyle bir şeyden haberimiz yok dedi. Sonra yapım şirketini aradım, konuyla ilgili olarak bağlanan kişiler –sanki RTÜK cezasının gerekçesi bir devlet sırrıymış gibi davrandılar-, biz bu konuda bilgi veremeyiz, patronumuz Faruk Turgut'u arayın dediler. Faruk Turgut ise toplantıdaydı tabii ki. Dolayısıyla, her şıkkı değerlendiren, zaten her şıkkın da çok tuhaf olduğu bu yazıyı kalemlemek zorunda kaldım!)

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Bu vakada RTÜK'ün terazisi neyi tartmış?

Birinci tartmada –ki, önemlisi budur- RTÜK, erkeğin kadını dövmesini cezalandırmayarak zımnen kabul etmiş. Yani, Güllü'nün babasından –yüzü gözü patlayacak kadar- çok şiddetli dayak yemesi, ne insan hakları açısından, ne de RTÜK mevzuatında bulunan "Kadınlara, güçsüzlere, özürlülere ve çocuklara karşı şiddetin ve ayrımcılığın teşvik edilmemesi" maddesi açısından yanlış!

durumda Güllü'nün, babasından dayak yemesi fevkalade sıradan ve normal.

Baba döver zira!

İkinci tartma hususuyla ilgili olarak da –diyelim ki, haber doğru ve sırf babası Güllü'ye küfür ettiği için RTÜK diziye ceza kesti- bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu demek zorundayız tabiatıyla. Ama esas olan, buradaki ilginç alan kaydırmadır bence; toplumun ahlakı, zinhar küfürle bozulmasın, ama erkeğin kadını dövmesi de normal sayılarak dikkatler başka tarafa odaklandırılсын!

RTÜK Üst Kurulu sekiz erkek bir kadın üyeden oluşuyor!

Ne sonuç çıkabilir ki başka?

Tv dizisi mi bunlar, anneannemin Tükenmez Şerbeti mi yoksa

Bir ev şerbeti vardır, anneannem yapardı; adı Tükenmez.

Muşmula zamanı, birçok mevsim meyvesi –ağırlıklı olarak muşmula-, musluklu bir toprak küpe; bir kat meyve, bir kat şeker olmak üzere döşenirdi. Üzerini kapatacak kadar su konduktan sonra, bir mermer parçasıyla bütün malzeme bastırılır ve küpün kapağı kapatılırdı. Sonra beklemeye geçilir; meyveler birkaç hafta içinde fermante olur ve şerbet –çok düşük alkolü de vardır- içmeye hazır hale gelirdi. Adının Tükenmez olmasının nedeni; musluğu açılarak tüketildikçe, şerbete aynı miktarda su ilave edilmesinden kaynaklanırdı. Ve aylarca içilir, su ilave edilir, yine içilir, bir türlü tükenmezdi.

Bizim tv dizileri de, Tükenmez Şerbeti gibi şimdi; tüketildikçe, yeni eklemeler yapılıyor, sezon sonunda yapılan sezon finalleri.. eyvah daha bitmiyor halleri.. sürüp gidiyor diziler..

Uzuyor, uzuyor.. uzadıkça uzuyor...

Bu durum, seyircinin ihtiyacı olan, beklentisi olan yeni soluklar, yeni renkler, yeni sesler, yeni aşklar, yeni acılar, yeni hayatlar görmesine engel oluyor.

Tutmuş diziler kolayından gözden çıkarılamıyor, hikâye bitse de dizi bitmiyor çünkü; yeni bir proje tasarlayıp riske girmektense, eski tutmuş diziler üzerinden ticaret yapmak, yapımcıların da işine geliyor.

Böylece sektör de kendini yenileyememiş oluyor ve sıradanlaşıyor gitgide.

Tv kanallarına gelince.. reyting tuzağına düştüklerinden televizyon sezonuna yeniliklerle donanmış olarak giremiyorlar haliyle.

Her şey eski hamam eski tas devam edip gidiyor işte.

Ama şunu unutmayalım ki, garanticilik her zaman garantileri yok eder!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acun'un açtığı dava, 'kalemim var yazarım'cılara ayar verecek! [Böyle durumlarda yanan her zaman kadın oluyor ya.. ben de ona yanıyorum]

Telesiyej 22.06.2010

Bravo Acun'a!

Bu da bir sosyal ve insani sorumluluk çünkü!

Aynı zamanda bir medeni sorumluluk.

Kalem asla iftiraya alet edilmemeli!

Kalemi tutan el, beynin uzantısı olduğuna göre, iftira/hakaret kaynağı olan o beyin, yasalarla hizaya getirilmeli.

Acun, açtığı yüksek meblağlı (5 milyon TL) tazminat davasıyla bunu yapıyor işte.

Ve olağanüstü bir örnek oluşturuyor bence.

Basılı medyanın bir bölümü, bu konuda dur durak bilmeden, başına buyruk, çalakalem at koşturuyordu zira. (Bu konudaki liste hayli uzundur ya aslında.)

Özgür kalem, özgür düşünce kılıfı altında özgürce hakaret ediliyor, iftira atılıyor.

Aynen Aykut Işıklar'ın, Beyazıt Öztürk'ün –evlenme hazırlıkları içinde olduğu söylenen- kız arkadaşı Tanem Sivar için yazdığı yazıda olduğu gibi.

Dedikodu yazarlığını aşan bir şey bu. Acun Ilıcalı, bu örnek davayı neden açtığını şöyle anlatıyor: "Ailemin bir parçası olarak gördüğüm, ailesinin bize emanet ettiği bir genç kızın, yine çok sevdiğim bir dostumla kurduğu güzel bir birlikteliği bozmak üzerine kurulmuş bu iftiranın telafisi hiçbir tazminatla ölçülemez. Ben ünlü olmanın bedeli olarak, hakkımda söylenebilecek her türlü iddia ve iftiraya hazırlıklıyım. Ancak bu çirkin iftiraya

hazırlıklı olmayan Tanem'in mağdur olmasına izin vermeyeceğim. Ayrıca evlilik çağında kızı olan, aynı iftiralara uğramış anne babalar için de bu davayı emsal olarak görüyorum. Bu davayı sonuna kadar takip edeceğim. Türk basın tarihinin en büyük iftirasına, şimdiye kadar hiç görülmemiş bir tazminat davası açıyorum. Tazminatı da tek kuruşuna bile dokunmadan engelli vatandaşlarımıza destek için kullanacağım."

İmalı ya da imasız, köşe yazısında iftira atmak, kara çalmak, bir hak ihlalidir.

Hem de insan haklarına giren bir ihlaldir bu!

Ayrıca, bu coğrafyada en kolay iftira atılan özne 'kadın' olduğundan, durum çok daha hassas ve vahimdir.

Acun Ilıcalı bu davranışıyla, aynı zamanda kadın haklarını korumuş oluyor bence.

Bu davaya, aynı ya da benzer iftiraya maruz kalmış bütün kadınların **müdahil** olmaları gerekir bana göre; Acun'un yanında saf tutmaları icap eder!

Ayrıca, bütün kadın derneklerinin de davaya aynı şekilde müdahil olmaları beklenir.

Yıllardır, **medya etiği** diye bir anlayıştan, bir sektörel ilkeden söz edilip durulur. Bu etiğin hayata geçmesi için her şeyden önce medya sektörünün kendi entelektüel sermayesinin yükseltilmesi, özeleştirme mekanizmasının devreye girmesi ve daha da önemlisi, meslekî olarak zihinsel devrim geçirmesi gerekir; ne var ki, kalem sahibi bazı beyinlerde bu **olumlu altüst oluş** bir türlü gerçekleşmiyor.

Acun Ilıcalı'nın bu girişimi belki de bir şeyleri tetikler ve yepyeni bir yol açar.

Ve –bu tür yazılar için- kalemi tutan elin beyni belki hizaya gelir.. kimbilir!

Böyle durumlarda özne her zaman kadın oluyor, yanan da her zaman kadın oluyor ya.. ben de ona yanıyorum işte.

-

Bir gün Ahmet Bey olmak, bir başka gün Orhan Bey!

Tuhaf bir durum bu.. hissediyorum ama çözemiyorum.

Doluya koyuyorum almıyor, boşa koyuyorum dolmuyor; hiçbir şey yapmayıp, kayıtsız dursam.. o da meşrebime uymuyor.

Bir iki hafta öncesine kadar bir dizide Ahmet Bey olarak tanıyıp sevdiğimiz bir oyuncunun, akabinde bir başka dizide Orhan Bey olma sorunsalını çözemiyorum. İç sesim yeni bir kimlikle karşıma çıkan oyuncuya 'iyi ama bu bizim Ahmet Bey'di yavru' diye tepki veriyor.

Bünyem bu durumu bir nevi şizofrenik olgu olarak değerlendirip, şaşalıyor; Müfettiş Ahmet Bey olarak tanıyıp kabul ettiği bir suretin, ertesi hafta Orhan Bey olmasını kabul edemiyor. Ahmet Bey'in bir kişilik bölünmesi yaşadığını, kendini Orhan Bey sanıp, komşu diziye misafirliğe gittiğini düşünmeye başlıyor; bir yandan bünye de biliyor, bu olur iş değil ama.. diğer yandan da, aha.. işte *Parmaklıklar Ardında* dizisinin Müfettiş Ahmet Bey'ini canlandıran Fikret Kuşkan, *Hanımın Çiftliği*'nde karşısında duruyor, hem de Orhan Bey olarak. Bünye benim bünyem ama söz geçmiyor, Müfettiş Ahmet Bey'in şizofreni illetine tutulduğunu sanıyor, yani sanıyorum!

Hayır, bilmeye de biliyorum hani, gidip sorsam Fikret Kuşkan'a, neden böyle yaptınız, az biraz ara verip, unutmamızı sağlasaydınız bari Müfettiş Ahmet Bey'i desem; diyemem.. neticede hayatını aktörlük yaparak kazanan birine, ayda yılda bir çalış, otur evinde, artık ne yer içersin, ona da biz karışacak değiliz ya.. bizim zihnimiz karışmasın yeter ki, diyemem.

Adamın işi bu, bir karakterden diğer karaktere geçmek, bir gün Ahmet Bey olmak, bir başka gün icap ettiğinde Orhan Bey!

(Şu aktörlük işine de pek kafam basmaz ya zaten bu sebepten. Aynı anda iki farklı oyunda sahneye çıkan bir oyuncuyu düşünün –ki bu olur bazen-. Adam bir gece Mr. Richardson oluyor mesela, diğer akşam bambaşka bir karakterde Mr. White!)

Yine de oyuncu açısından bakıldığında özellikle tv dizilerinde, ara vermek gerekir; her şeyden önce yüzü dinlendirmek için. Aksi halde tv seyircisi o yüzü ezberine alır ve eskitir.

Tv kanalı açısından da diziye katılan bu yüz yeni bir yüz değildir artık, başka bir kanaldan, başka bir diziden, başka bir karakterden bilinen bir yüzdür; seyirci belleğinde hâlâ canlandırdığı karakterin izini taşır o.

Fikret Kuşkan, ister istemez *Parmaklıklar Ardında* dizisinde canlandırdığı karakteri, *Hanımın Çiftliği* dizisine taşıyacaktır izlenim olarak.

Önemli olan **çağrışımlı** zayıflatmak, hatta unutturmaktır. Görür görmez değil, ancak düşünerek, akıl yorarak, o kişinin daha önce nerede oynadığı bulunmaya çalışılmalıdır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Opera Şehre İniyor' da.. nereden, neden ve nasıl iniyor

Telesiyej 23.06.2010

Opera Şehre İniyor ilanlarını görünce bir endişe sardı benliğimi.. ister misin dedim kendi kendime, bizim eve de insan, terasta huzur içinde uyuklarken tepeden süpürgesiyle Etiyopyalı Prenses Aida düşsün.

Ve indi de...

Terastaki salıncakta pinekliyorum.. elimde Ahmet Büke'nin yeni çıkan hikâye kitabı.. ikinci vakti.. bir hışırtı duydum sanki.. bizim evin kadrosuna yeni iltihak eden küçük kara kedi Şeftali sandım, (kara kediyi Şeftali adı verilir mi hiç demeyin, durumun tuhaflığının farkındayım, bu konuya girmek istemiyorum, şu kadarını söyleyeyim benimle ilgisi yok, Elif'in yaratıcılığı bu; ama itiraf etmeliyim ki, zaman içinde ikna oldum, bu kedide bir şeftali hali var) ama değildi. Şeftali'nin çıkardığı sesler daha çok bir saksının devrilip, parçalarına ayrılması, sehpa da unutulmuş bir su bardağının yere yuvarlanıp tuzla buz olması, damda ya da cam masanın üzerinde patinaj yapma, tuvaletindeki kristal kumları terasın her köşesine yayma sesleri türünden sesler oluyor. Bu duyduğum daha sinsi bir sestir, uzun tafta bir etek hışırtısı gibi.

Derken salıncağın üzerinde bir gölge dalgalandı, sonra bir çalı süpürgesinin ucunu gördüm.. sırtımın ürperdiğini hissettim, sonra elinde uzun saplı süpürgesiyle Etiyopyalı Prenses Aida kırmızı elbisesiyle süzülerek indi bizim terasa.

Ve başladı ağır ağır taşları süpürmeye. Biraz Ophelia'nın keçileri kaçırdıktan sonraki halini hatırlattı bana ya.. sen akli başında bir kölesin neticede, kaşın gözün endamın yerinde, Hamlet'in Ophelia'sına özenme, metin ol

filan dedim galiba. Ben bunları dememişim gibi birden çılgık çılgığa arya söylemeye başlamaz mı, soprano soprano. Sus diyorum, olmuyor, otur diyorum olmuyor, bir avazı yerde, bir avazı gökte olduğu halde, elinde çalı süpürgesiyle bizim terasın taşlarını kanırta kanırta süpürüyor. Ben yılmıyorum ama, bak polis çağırıcım diyorum, hiç orali olmuyor; seni Verdi'ye şikâyet ederim diyorum; tık yok.. kardeş ben operadan hiç haz etmem diyorum, başka kapıya diye kalbini kırmaya çalışıyorum.. olmuyor, olmuyor. Hep aynı yeri süpürüyorsun, biraz da masanın altından al bari diyorum, yok o bildiğini okuyor. Bitişik komşunun kızı hasta, çok ayıp olacak diyorum, ağzı açılıp kapanırken, gözleri boş boş bakıyor. Bir an beni yutacak sanıyorum, salıncaktaki köşemde daha da çok büzülmeye, görünmemeye çalışıyorum ama beni tanıyanlar bilirler, bu neredeyse imkânsız bir girişim! Kalkıp kaçayım bari diye düşünerek sert bir hamle yapıyorum yerimden ki, can acısıyla bağırırken uyanıyorum; yerdeyim, kolumun üzerine düşmüşüm. Salıncağa gözüm iliştiriyor, bir gazete sayfası; üzerinde OPERA ŞEHRE İNİYOR başlıklı bir ilan var; ilanda Azra Akın var; uzun kırmızı elbisesi ve çalı süpürgesiyle şehri süpürüyor. İçim geçmeden önce ilana bakıp, **opera şehre nereden iniyor acaba?** diye düşündüğümü hatırlıyorum.

Sahi nereden iniyor? İneceğine göre yüksek bir yerde ikamet ediyor olmalı. Aşkolsun bak, lütfedecek seviyemize incek demek.

Che bella!

Anlaşılan o ki, aristokrasi-burjuvazi ürünü olan opera, Türkiye'de devlet desteğiyle yaşatılan bir sanat türü olarak halka benimsetilmek isteniyor şimdi. Olabilir tabii, gönül bu, neler ister de.. bu iyi niyet girişimi iyi bir eser verir mi, şüpheli bence; zira, bizim ne Batı'nın ki gibi bir aristokrasimiz oldu, ne de burjuvazimiz var! Yani operanın ne sınıfsal ne de kültürel bir aidiyeti söz konusu; Türkiye'de batılılaşmanın ve modernitenin bir tür gardirop sanatı olmuştur opera; Şimdi ise halka indirip, popülerleştirmek istiyorlar.

Yıldız Sarayı, Topkapı Sarayı, Rumelihisarı ve Açıkhava Tiyatrosu'nda üç haftada sekiz eserle on sekiz temsil verilecekmiş. Genel Sanat Yönetmeni Yekta Kara'ya göre 36 bin seyirciye ulaşması hedeflenen *Opera Şehre İniyor* projesi, bana göre tipik bir **popülizm projesi** aslında. Yani, halkın içinden çıkmayan, halkın talebi olmayan ve halkın kültüründe bulunmayan bir sanatı, tepeden inmece bir iradeyle tabana yayma çabası işte.

Batı dünyasında, ömrü tükenmek üzere olduğu addedilen operayı kurtarmak adına oluşturulan **Three Tenors** projesinde, Luciano Pavarotti- **Placido Domingo**, Jose Carreras bile halka temsiller değil, opera şarkıları söylemişti **meydanlarda**. Bu bir inovasyon projesiydi o zaman için; ciddi bir popüler girişimdi ve tutto.

Opera Şehre İniyor projesinin inovasyonu nerede belli değil; olsa olsa bir buluşçuluk bence bu.

-

Arzulanan bir tekneye sahip olma arzusu mudur bu

Yoksa?

Yoksa ne?

Şu olabilir mi peki?

Bu coğrafyada modernitenin kamburları arasında yer alan **özentinin** değişik tipleri, türleri, uygulamaları, övünçleri, vitrinleri vardır ya.. yeni de değildir hani bu meraklar.. neredeyse Tanzimat'a kadar uzanır!

Yeni zamanlarda ise özüksenmemiş **Batı költürcülüğü** içinde yer alan vitrin unsurlarından biri de, yabancı ad koymanın dayanılmaz cazibesidir ki, bu da başlı başına bir neşe kaynağıdır şahsım için.

Toplumumuzun kültürünü zenginleştiren (!) fevkalade yaratıcı son örneklerden biri de Arzu'nun, Desirée olmasıdır mesela.

Arzunun Fransızcası desire.

Desirée olarak yazıldığında ise **arzu**ya daha güçlü ve derinlikli bir yüklem, bir mana eklenmiş olur: **Arzulanan**.

Aynen, Sabancı Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Sabancı'nın yatına verdiği ad gibi.

Bir Türk yatına, bir Batı dilinden ad koymanın kültürel anlamının ve gerekçesinin kavranmasını bir yana bırakalım hadi.. ama insan denilen canlı, kurcalayıp durur işte; acaba bir liaison(!), bir bağlantı var mıdır diye; sonra Ömer Bey'in eşinin adının Arzu olduğunu hatırlayıverir hemencecik, ve o dakika çözer durumu.

Arzu'dan Desire'e, Desire'den Desirée'ye poetik bir geçiş işte anlayacağınız.

Annemarie Selinko'nun romanından bir kültürel çağrışım da yaratabilir aynı zamanda.

Resmî tarihe ve edebiyata geçmiş en büyük aşklardan biri olan Napolyon-Désirée aşkı da ayrıca bir ilham kaynağı olmaya müsaittir tabii bu duruma.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Asıl olan topraktır.. ve bu toprağın sahip olduğu **özdür**. Ve bu özün sahip olduğu özelliklerdir; bu özellikler ve zenginlikler yelpazesi içinde dünyanın bütün diğer zenginlikleri de vardır zaten.

Ancak özden kopuş sonucu ortaya çıkan –Arzu'yu Fransızcaya çevirmek ve tekneye ad yapmak gibi- sözde güzellikler ve sözde zenginlikler (yerli de olsa), özentî sınıfına giren bir kültüre aittir; kitsch bile değildir hatta!

Toplumun dikkatle izlediği hayat tarzları ve davranışları a'sından z'sine, virgölünden ünlemine ister istemez **örnek** oluştururlar.

Eşinin adını Fransızcaya çevirerek 12 milyon dolarlık yata ad yapmak da buna dâhildir tabii!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Mükemmel Çift', bizim buralar için mükemmel bir dizi mi

Telesiyej 24.06.2010

Prodüksiyon mükemmel. Arjantin'in ünlü dizisi *The Successful Mr.&Mrs. Pells*'in dekorları aynen uygulanmış, fazlası var eksiği yok.

Çekim ise, orijinalin sahne sahne, hatta plan plan kopyası.. ama iyi bir kopya.. yani bu açıdan da gayet başarılı.

Oyunculuk kusursuz.. bilhassa Songül Öden çok iyi.. bence orijinalindeki Mrs Pells'den çok daha başarılı hatta.

Peki sonuç?

Mükemmel Çift, mükemmel bir dizi mi bizim için?

Yayınlandığı ülkelerde reyting rekorları kıran *Mükemmel Çift*, bu toplumun hasletine, sosyo-kültürel gerçekliklerine ne derece uyuyor?

Mükemmel Çift'in orijinali bir altyazıyla ya da dublajlı olarak yayınlansaydı şayet, bu sorular çok yersiz kaçardı. Yapımın ait olduğu ülkenin coğrafyasının özelliklerini, kültürünü, jestusunu kabul ederek izlerdik; dizinin buralara değil, oralara ait olduğunu bilirdik çünkü.

Ama *Mükemmel Çift*, ülkemizde bir uyarlama olarak çekildiği için, bir **aidiyet sorunu** çıkıyor ortaya; insan bu coğrafyanın gerçekliğine ne derecede uyuyor, ya da hiç uymuyor sorunsalıyla karşı karşıya kalıyor haliyle.

Mükemmel Çift'in hikâyesi şöyle:

Dışarıdan bakıldığında herkesin imrendiği bir hayata sahip olan Ayça ve Bora Başaran çifti, ülkenin en çok ilgi gösterilen ve reyting alan haber bülteninin sunucularıdır. Ancak gerçek farklıdır, evlilikleri bir iş ortaklığından ibarettir! Bora, aslında eşcinseldir ve çalıştığı kanalın patronunun oğluyla bir ilişki yaşamaktadır. Tüm ilgi ve reytinglerin tek sebebinin kendisi olduğuna inanan Bora, çalıştığı Kanal 4'ün en büyük rakibi olan Kanal 10'a transfer olmak ister. Kanal 4'ün reyting delisi sahibi Haluk Karaman, Bora'nın rakip kanala (ki, eski eşinin kanalıdır o) gitmesine karşı çıkar. Aralarında çıkan tartışma ve itiş kakış sırasında, Bora dengesini kaybeder, cam duvardan geçer, cam kırılır, düşer, başını taşa çarpar ve komaya girer.

İçinde bulunduğu durumdan kurtulmak için Haluk'un ihtiyacı olan mucize çok geçmeden gerçekleşir; caddede karşıdan karşıya geçmekte olan Taner Sönmez'i fark etmez ve ona arabasıyla çarpar. Taner'in, Bora Başaran'a ikizi kadar benzediğini görünce de, ayağına gelen fırsatı tepmez ve onu, Bora'nın yerine geçirmeye karar verir. Bora'nın yerine geçen Taner, sunduğu ilk haber bülteninde Ayça'ya âşık olur, fakat yaptığı anlaşma gereği ona asla gerçeği söyleyemez. Duygularına hâkim olmak zorunda olan Taner için işler gittikçe daha da karışacak gibi görünmektedir.

Hristiyan-kapitalist kaynaklı bir kültürün popüler örneği *The Successful Mr.&Mrs. Pells*'deki drama çatışması, bu çatışmaya uygun düşen sosyal jestus ve hikâye, o coğrafya için doğal ve normal olurken, bu tarafta köşeli ve gösterişli –hatta abartılı– bir jestusa dönüşüyor; konu itibarıyla de bu reyting evliliği ve anchorman'ın kanal patronunun oğluyla olan ilişkisi –babanın da bu ilişkiyi bilmesi–, tam anlamıyla yabancı, suni ve zorlama kaçıyor; yani, bir gerçekmiş gibi sunulan bu **olabilirliğin** aslında ne toplumsal, ne kültürel, ne etik bir gerçekliğe dayandığı daha ilk bölümden anlaşılıyor.

Tv kanallarımızın yabancı format tutkusu bazen bu toplumda yerini bulmuyor işte böyle; bıyık altından güldürebilecek bir seyirlik oluyor sadece.

Yolu açık olsun derim ben yine de.

-

Van Kedisi'yle Ankara Kedisi'ni karıştırmak kolay değildir hani!

Değildir, değildir de.. böyle şeyler oluyor işte.

Bu köşede sık sık bir entelektüel sermaye meselesi dile getirilir.

Entelektüel sermaye; bir kültürel birikim, bir mesleki birikim, bir araştırma ve algılama refleksi, bir toplumsal ve çevresel titizlik, bir doğayı ve bireyi değerlendirme ve uygun, özenli davranışlar toplamıdır bana göre.

Entelektüel sermayenin içinde duygu, düşünce ve davranış tutarlılığı vardır tabiatıyla.

Entelektüel sermaye, bir yaratıcı, bir inovatif (yenilikçi) sermayedir de aynı zamanda.

Bu coğrafyanın çeşitli kesimlerinde entelektüel sermaye yetersizliği türlü vesilelerle çıkar karşımıza. Mevcut sermaye; evrensel, ulusal ve yerel dinamiklerin gelişimine ayak uyduramaz çoğu zaman.

Bu duruma, yerel yönetim mekanizmalarında da rastlarız bazen.

Son örnekte olduğu gibi.

Başkentimizin Büyükşehir Belediyesi'nin entelektüel sermayesi, Van Kedisi'yle Ankara Kedisi'ni birbirine karıştırıp, yerlerini değiştirmiş mesela en son!

Bunu yapmak da kolay bir iş değildir hani...

Van Kedisi'ni bilmek, tanımak, belki de dünyanın en kolay şeylerinden biridir; bu hayvancağızın bir gözü mavi ise, diğer gözü yeşildir çünkü.

Bunu da herkes bilir!

Salı günkü gazetelerde **"Yeni logoya tepki: Onlar Ankara değil Van Kedisi"** başlıklı bir haber vardı. Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Zahir Kandaşoğlu, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nce kabul edilen "Gülen Ankara Kedisi" logosuna tepki göstermiş. Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ndeki Van Kedisi Araştırma Merkezi Müdürlüğü Kedi'nde gazetecilere açıklamalarda bulunan Kandaşoğlu; "Basının önüne çıkarılan kediler Van Kedisi'dir. O kediler Ankara'da doğmuş olsalar dahi babaları kesinlikle Van Kedisi'dir. Sayın Gökçek'in açıklamalarından sonra Van hakkında ciddi bir rahatsızlık oldu. Eğer bizim bir kedimizi de hazmedemiyorlarsa, onu da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının takdirine bırakıyorum. Bu kararı kınıyoruz, geri alınmasını istiyoruz," demiş.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'ndeki abiler, ablalar.. içinizden biri bile mi, tanımı ve şekli bu kadar net bir hayvanı çıkaramadı! Ya da bu coğrafyayı bu kadar az mı tanıyorsunuz. Dünya, Van Kedisi'nin peşine düşüp, onu bu kadar iyi tanırken, toplumunu çok iyi tanıdığını iddia eden siz partililer Van Kedisi'nden nasıl özür dileyeceksiniz? Doğadan nasıl özür dileyeceksiniz hatta?

Bu, tipik bir entelektüel sermaye kifayetsizliği ve kusurluluğudur bence ya.. insan bu rahatlıktan **ürküyor**, o da ayrı!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çeşme Marina ve 'Monk by Babylon' harika, Alaçatı ise tam bir kâbus! ['Çeşme Yarımadası'ndan bir iyi bir kötü haber!']

Telesiyej 05.07.2010

İnanmayın Alaçatı'nın bozulmadığına, özgünlüğünü koruduğuna filan, onlar promosyon yazıları.. hani bazı yazarlar davet edilir, ağırlanır önce, ağırlananlar da dönüşlerinde davet edenleri ağırlarlar ya, o hesap.. yoksa

Alaçatı bir kâbus artık!

Her şeyden önce bir görüntü kirliliği var! Bana göre muhteşem bir **kitsch** olma yolunda hızla ilerliyor.

Tabela, ilan, rastgele mal teşhiri, butiklerin dışında sallanan çantalar, kapı tokmakları, sabunlar, oburca yol işgali; daracık sokakta masalar, sandalyeler... o güzelim taş evlerin altları oyulup oyulup bar, restoran, kafe.. o da değilse takı, ayakkabı, butik olmuş. (Ayrıca tek bir kişinin bile başını kaldırıp da, taş evlerin mimarisini izlediğini görmedim ben; çoğunluk, nerede yürüdüğünü fark edemeden yürüyor çünkü.)

Kemalpaşa Caddesi, Bodrum'un Barlar Sokağı'na dönmüş. Çeşme ve Alaçatı sahilinin o meşhur rüzgârlarını hissetmek ne mümkün daracık piyasa caddesinde.. kesif bir insan kokusu hâkim, terle karışık parfüm buharları.. atmosferi yırtıp çıkmak istiyorum!

Alaçatı'nın o özgün Ege köyü havası hak ile yeksan olmuş; orası sadece bir tüketim mahallesi artık, eh bir de boy gösterme caddesi tabii.

Başlangıçta Alaçatı'yla ilgili niyetler iyiydi muhakkak.

Ama iyi niyetlerle iyi eserler verilemiyor işte her zaman!

Bakınca herkes de memnun görünüyor halinden ya.. o da bir ayrı şaşırtıcı husus. Kahveler tıklım tıklım.. o kadar dar ve kalabalık bir sokakta oturup yemek yemenin, kahve içmenin nesi zevkli ben çıkaramadım.. gerçi pek insan canlısı olduğum söylenemez ama.. bu kadarı da, benim diyen insan arsızı için bile fazla bence.

Alaçatı, Ege'nin İyonya bölgesinde kurulmuş eski bir Rum köyü aslında. Orijinal adının Agrilia olduğu söyleniyor. Ne var ki bugün o eski kültüründen –taş evler hariç- doğru dürüst bir şey kalmamış pek. İnsanın eski kültürleri hatırlatan neredeyse hiçbir objeyle (imitasyon, reproduksiyon..) karşılaşmaması, Agrilia hatırası olarak hediyelik eşyaya bile rastlamaması, bu kültürün tarafımızdan nasıl unutturulduğunu da gösteriyor.

Belediye'nin –hiç olmazsa- Alaçatı girişine, Alaçatı tarihiyle ilgili bilgi veren –kolaylıkla görülebilecek bir yere- **tarihçe** tabelası koyması gerekmez mi? Alaçatı'yı ziyaret eden yerli ya da yabancı turistin bilgi sahibi olarak Alaçatı hakkında fikir üretmesi ve böylece bu çok özel köy ve çevresiyle ilgili sadece tüketici değil, üretici bir nosyon sahibi olması iyi olmaz mıydı?

İnsan, Alaçatı'nın o güzel evlerinin taşlarına sinmiş eski müzikleri duymak istiyor. Bir Alaçatı müzesinde dolaşıp, tarihî güzellikleriyle karşılaşmak istiyor mesela. Ama ortada ne eski müzikler var, ne de bir müze!

Alaçatı'da olması gereken kültür turizmi yerine, şu anda sadece hedonizm turizmi var, o da oldukça –şişirilmiş- arabesk rakamlara ve sığ bir kaliteye sahip.

Monk by Babylon ve Della Miles konseri...

Önce kötü haberi verdim Çeşme Yarımadası'ndan.

İyi haber ise yeni açılan **Çeşme Marina**.

Ve Marina'da açılan **Monk by Babylon**.

Ve **Monk by Babylon**'da sahneye çıkan **Della Miles**.

Babylon Alaçatı'yı dört yıl işlettikten sonra, yerlerini kaybeden Babyloncuların, bu sezon **Babylon Aya Yorgi** ile beraber açtıkları ikinci mekân **Monk**'ta, sabah erken saatlerden 02:00'ye kadar servis veriliyor. **Monk by Babylon**'da, yaz boyunca ünlü müzisyenlerin canlı performansları izlenecekmiş. Ben, **Della Miles**'ı dinledim. Klasik soul ve caz karışımı repertuarıyla unutulmayacak bir küçük konser verdi. **Monk by Babylon**, sade şıklığı, protokole prim tanımayan tavrı, makul fiyatları, lezzetli yemekleri ve içecekleriyle **kaliteli popüler bir müzik kulübü**. Aynı zamanda Marina'nın en güzel, en rüzgârlı, en serin ve manzaraya en hâkim noktasında.

Çeşme Marina'ya gelince.. Çeşme'de marinacılık yeni bir kültür kazanmış. Maren kültürüyle, bölgesel kara kültürü mezc olmuş. Genellikle marinalarda rastlanan tek düzelik, mekaniklik, donuk ve soğuk modernite görüntüsü; yerini **su** ile **taşın**, tekne ile kıyıdaki dondurmacının, basit ama zevkli masası sandalyesiyle bulunduğu bir **uyuma** dönüşmüş. Çeşme'ye özgü mimariden ve yapı malzemesinden esinlenerek oluşturulmuş butikler, kafeler, gezinti yolları ve küçük meydanıyla **Çeşme Marina**, başarılı bir **couleur locale** imitasyonu özelliğinde; yeni ve modern bir proje olmasına rağmen de kültür vaat eden, bütünüyle tüketici olmayan bir **açık proje**; Doğu Akdeniz'in, Ege'nin, marinacılıkta örnek alınacak bir işletmesi olacaktır bana göre.

Magazin medyasına hiç yakışmadı bu haber!

Merkez medyamızın magazincileri, mesleki, etik, kültürel ve geleneksel saygı terbiyemizle ilgili değerleri kale almamayı kusursuzca sürdürüyor maşallah!

Özellikle konu kadın olduğunda, erkek magazinciler kantarın topuzunu kaçırmakta hiç beis görmüyorlar.

Şu habere bakın bir:

"Kıvanç'a İdil yakışmadı!"

"Koluna Beren'i taksan keşke!"

"Aşk-ı Memnu'niyetsizlik"...

Bu ifadeler aslında bir kadına yönelik; Kıvanç Tatlıtuğ'un sevgilisi İdil Fırat için söyleniyor. (İdil Fırat çok iyi eğitilmiş, çok iyi yetişmiş, çok güzel bir kız, o ayrı.. bu hususa girmek, onu savunmak bana düşmez, bu genç hanımın duruşu kendini savunuyor zaten.)

Sabah Günaydın'da Yüksel Yavuz imzasıyla yayımlanan haber böyle. Bu habere dayanak olarak da, internetteki forum sitelerinde, Kıvanç Tatlıtuğ'un fanlarının, İdil Fırat'ı beğenmemeleri işaret ediliyor.

Bu ne kadar doğrudur bilmem.. ama böyle bile olsa.. internet sitelerindeki bireysel görüşler, medya marifetiyle kamuya haber olarak duyurulurken; genç bir kızın onuru rencide ediliyorsa şayet, ne gazetecilik ne de magazinciliktir, yapılan.

Böyle bir şey, erkek egemen bir dille yapılan bir medya densizliğidir sadece. Okurun da yargılaması gereken bir magazin anlayışıdır aynı zamanda.

Batı'da olsa, İdil Fırat yüklü tazminatlar alabilirdi bu yayıncılıktan.

Ayrıca böyle bir haber karşısında; ilkeli genç bir erkek olarak Kıvanç Tatlıtuğ da tepkisini gösterebilir ister tabii gönül.

Bakalım...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yaz gelince öter turnam leylim' durumları ve yazlık televizyonlar!

Telesiyej 06.07.2010

Yaz gelince neden şarkı türkü yarışmaları, gençlik dizileri ve en düşük maliyetlisinden sit-com veya komedi dizileri yayınlanmaya başlar tv kanallarında?

Havalar ısınınca, türkü çağırasımız ya da gülesimiz geldiğinden mi? Ya da yaz gelip de okullar kapanınca, ne kadar genç varsa evlere doluşup, dizi film seyretmek için televizyonların karşısına sıralandıklarından mı?

Ondan mıdır gençlik dizilerinin, aile dizilerinin, komedi dizilerinin ve türkü şarkı yarışmalarının programa alınması?

Tv kanalları, seyircinin bu eğilimlerini araştırıp, anketler yapıp, sonuçlarını değerlendirip, bu kararları aldıklarından mı rağbet ederler bu programlara; yoksa yaz mevsiminde düşen reklam gelirlerinden doğacak açıkları en düşük maliyetlerle kapatmak için mi?

Cevap veriyorum: Tv kanallarının program bazında demografik ve psikografik araştırmalar yaptırmakla, öyle anketler, raporlar filan okumakla hiç işleri olmaz. Lüzum da yoktur zaten, onlar bilirler her şeyi. Yaz gelip de turnalar leyley ötmeye başlayınca, önce bir türkü yarışması yapılır; neticede "türkü duygudur, türkü sevdadır, türkü hayattır" derler.

Türkü kurtarıcıdır aslında; ama ince düşünülüp titizlenildiği zaman!

Ancak hiçbir konuda uzun boylu düşünmek tercih edilmez pek; yarışmanın adı konusunda da tabii; daha önce yapılan (adı Sezen Aksu'nun şarkısından ödünç alınmış –malum, orijinal olmak için harcanan zaman en kayıp zamandır bu topraklarda-) *Şarkı Söylemek Lazım* programının adından esinlenip *Türkünü Söyle* deyiverirsin, olur biter.

Eh Oktay Kaynarca'nın *Adanalı'sı* da sezon finali yaptı nasılsa.. çağır, gelsin sunsun programı, istediği gibi sempatik olmaya çalışsın; her cümle içinde en az üç defa keyif deyip keyifleri kaçırsın, gerçekte gerçekliği karıştırsın, kendi Türkçesinde ve kavramlar dünyasında dilediği gibi at koştursun! Nihayetinde vasat bir program da iş görür pazar akşamları.

Ayrıca herkes birbirini övsün programda, alkışlasın, "biz ne kadar iyi geçineceğiz, bakın görün.. diğer yarışmalardaki jüriler gibi atışıp, birbirimize girmeyeceğiz, önemli olan dostluk kardeşlik.. bir mozağin üzerinde yaşıyoruz, ama parça parça satmak isteyenler var" filan gibi –tam yerine rast geldi nasıl da manzara koydum ifadesiyle- en hamasi beylik konuşmalarla tribünlere oynansın.

Ayrıca...

Anadolu uygarlıklarının kültürel özsuyu olan türkünün, *Türkünü Söyle* yarışmasında ne derecede temsil edildiği, Anadolu insanının, halklarının âdeta ruhunun bir sesi olan türkünün, seçilen yarışmacılar tarafından otantikliğine uygun olarak söylenip söylenmediği de tartışma konusudur bence. Zira, türkünün gücünün ve otantisitesinin, usta çırak geleneksel eğitimiyle mi korunduğu, yoksa devletin akademik eğitimi marifetiyle

disiplin altına alınıp formatlanarak mı geliştirildiği tartışması devam ederken; bu yarışmaya ağırlıklı olarak konservatuar eğitiminden geçen yarışmacıların seçilmesi de ayrı bir değerlendirme konusudur bana göre.

Ama her şeyden önce Anadolu'nun çeşitli renklerinden ve dillerinden kaynaklanan **türkün** özgürlüğüdür önemli olan.

İşte hepsi bu!

-

Bir yanda çocuk gelinler, diğer yanda cinsiyet eşitliği eğitimi!

Uçlarda yaşıyoruz ve uçların araları gittikçe açılıyor. Bir taraftan insanın (kadının) doğasını tahrip ederken, diğer taraftan kadın hakları için (çok çok gecikmiş de olsa), bu konudaki zihinsel dönüşüm için, gerekli olan pek çok adımdan birini atıyoruz.

Tuhaf bir ülke burası vesselam!

Bir üzücü, bir de iyi haber vardı pazar günkü gazetelerde.

Önce insanlık dışı olandan söz edelim: Türkiye'de **çocuk gelinler** yaşı 12'ye düşmüş.

TBMM'nin Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'na sunulan bir raporda (Prof. Dr. Ayşe Akın) Türkiye'de 18 yaş altı nüfusun yüzde 30-35'inin çocuk gelinler olduğu belirtilmiş.

12 yaşında bir kız çocuğu –çoğunlukla-, buluş çağına bile girmemiştir henüz; ilkokulu yeni bitirmiştir (eski sisteme göre tabii..) ancak **zorla** evlendirilebilir.

2010 yılında TBMM'ye sunulan bu rapor, Cumhuriyet'in 87. yılına tekabül ediyor!

Cumhuriyet için, hem çocuk hakları, hem de kadın hakları ayıbıdır yavru bu. Ayrıca **yönetimin** ve **sistemin** entelektüel sermayesinin de iflasıdır tabiatıyla.

Cumhuriyet'in modernitesiyle övünmesinin de kara mizahıdır aynı zamanda.

Gelenek, görenek; **kültür ve değerler vaazlarının** ne kadar mesnetsiz, içi boş olduğunun da net bir göstergesidir, o da ayrı.

Düşünün! Bir kız çocuğu daha oyunağından bile uzaklaşmadan gerdeğe giriyor ve bir erkeğin karısı oluyor.

Erkek egemen yapı denen şey de budur işte.

İyi haber ise; Cumhuriyet'in 87. yılında, kadın erkek cinsiyet eşitliğini öğrencilerine öğretmek durumunda olan öğretmenlerimize, Sabancı Üniversitesi'nin MEB'le birlikte yürüttüğü program çerçevesinde, kadına yönelik ayrımcılık eğitimi vermeleri hakkındaydı.

Mor Sertifika programı adı altında 1553 öğretmene cinsiyet eşitliği eğitimi verilmiş.

Mor Sertifika sahibi öğretmenler de, okullarında kendi öğrencilerine ve aynı zamanda öğrenci velilerine cinsiyet eşitliğini öğreteceklermiş.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Bir yandan 12 yaşında çocuk gelinler yaratıyoruz, diğer yandan da, öğretmenlere cinsiyet eşitliği eğitimi veriyoruz.

Uçlarda yaşıyoruz ve uçların araları gittikçe açılıyor dedik ya.. sosyolojik olarak şizofrenik bir durum belki bu.. ama o çok kullandığımız söze göre; **zararın neresinden dönülse kârdır** misali, bu anlamlı işbirliğinin yanında da duruyoruz diğer yandan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'de başlayan 'Çarkıfelek', yazın en şov programı olacak!

Telesiyej 07.07.2010

Televizyon şov dünyasını Mehmet Ali Erbil kurtarıyor yine.

Hem eğlendirme, hem de gizli eleştiri uzmanı bence o.

Çarkıfelek gibi, miadı seyirci açısından kaç kere dolmuş olması gereken bir şovu, her seferinde yeniden diriltiyor.

Altı aylık bir aradan sonra Çarkıfelek, pazartesi akşamı Star Tv'de başladı.

Ve iyi başladı.

Bu yaz, izlenme raporlarında en üst sırada yer alacağı şimdiden kesin bence.

Aslında rutin gelişen Çarkıfelek'i bir sahne gösterisine ve modern esintileri olan bir tuluata dönüştürüyor çünkü Mehmet Ali Erbil.

Yarışmacılarına, stüdyodaki seyircilerine, naklen yayında oyuna katılanlara ve televizyon seyircisine çok hâkim.

Ve tümünün anlık psikolojilerini yönetebiliyor.

Hem yönetebiliyor hem belirliyor aynı zamanda.

Çarkıfelek, ilk yayın gecesinde yaklaşık üç saat sürmesine rağmen –ki hayli uzun bir süredir bu- hiç sarkmadı ve sıkmadı. Hatta sürekli bir kreşendo gelişim izlediği de söylenebilir.

Mehmet Ali Erbil'in, ilk programdaki konukları: Okan Bayülgen, Seda Sayan ve Gülben Ergen'di.

Okan Bayülgen, stüdyoya girerken muhteşem bir antre yaptı. Ama bu antre gereğinden fazla antreydi bence.. düşünölmüş planlanmış, dinamizmi taşıyan bir antre!

Gölben Ergen'in ise kontrol edemediğı bazı jestleri –mesela çarkıfeleğı ihtirasla çevirmesi-, Mehmet Ali Erbil'in dikkatinden kaçmadı; onun ihtirasını taklit edişı –komikti ama- taklitten çok bir gizli eleştiriydi sanki.

Seda Sayan, bence gecenin en maniyersiz konuğuydu (kendi programlarında olduğundan daha sıcak ve doğaldı nedense). Bu arada kimbilir ne zaman, annesi adına Tokat'ta bir lise yaptırdığını, bir izleyici telefonuyla öğrendik. Hayır işinin, geleneklerimize ve değerlerimize göre aslında gizli yapıldığının, marka ve imaj için kullanılmaması gerektiğinin iyi bir örneğiydi bu.

Hafta içi her gün haber sonrasında yayınlanacak olan Çarkıfelek'te, Mehmet Ali Erbil'in stüdyodaki hostesi Gamze Topuz. Hande Sarioğlu ise, her gün farklı bir şehirden canlı bağlantıyla izleyicilerin evlerine konuk olup, hediyeler dağıtıyor (ilk günden motosiklet ve arabanın kura sonucu aynı kişiye çıkmasına bir anlam veremedim gerçi).

Ezcümle, *Çarkıfelek*, iyi bir yaz şovu olacağı ve reyting rekorlarını elinde tutacağı benziyor. Şu anda onunla yarışabilecek başka bir program görünmüyor çünkü tv kanallarında.

-

'Her Şey İçin Berna Laçın' demişsiniz, ne iyi etmişsiniz!

Buluşçuluk fena bir iletir.

Gördüğünüz gibi bulaşıcıdır da.. insan *Her Şey İçin Berna Laçın* gibi bir program adıyla karşılaşınca, elinde olmadan kafiyele bir başlık parlatıyor! Tamamen kontrol dışı, kendiliğinden ortaya çıkan bir kafiye iletir!

Dedim size.. buluşçuluk fena iletir.

Maazallah insan kapılmaya görsün, mütemadiyen buluş yapmak ister sonra.. bir tane daha, bir daha, bir daha.. âdeta bir buluş buhranına kapılır, artık neyin buluş olduğunu neyin olmadığını da pek kestiremez ya.. bu yüzden de ona pek şahane gelen buluşlarının insanlarda hiçbir etki yaratmadığını görünce, kahrolur, yıkılır sanacaksınız.. ne gezer, daha da asap bozucu buluşlar yapmaya koyulur, yenik buluşçu, zinhar buluşa doymaz zira. Bu sözümü mimleyin bakın, karşınıza bir buluşçu çıktığında çok faydasını görürsünüz.

Berna Laçın'in, bulunduğu anda yüzlerde beliren 'işte budur' memnuniyet ifadesini fena halde yansıtan yeni programının adı "*Her Şey İçin Berna Laçın*" insanı fena halde koşulluyor.

Daha seyretmeden, programın adından akan aşırı memnuniyet ifadesi bünyeyi geriyor hafiften.

Programın adı düpedüz sırtıyor insana: "Nasıl ama, adım nasıl ama?" diyor arsız arsız!

O adı bulan her kimse, onun kendinden memnun tebessümüne gıcık oluyorsunuz. Bir yandan da tanımadığınız birine bu derece sinir olabilmene de sinir oluyorsunuz ya, o da ayrı.

Şimdi ben bu program hakkında ne yazayım, adı hakkında bu kadar konuşmuşken!

Berna Laçın tatlı bir kadın, gerçi şekeri biraz fazla kaçmış gibi, zaman zaman tatlılığı insanın içini baymıyor değil.. hani o sabah kahvaltıda reçeli fazla kaçırmış gibi oluyorsunuz.

Program Bodrum'da Gardens of Babylon'da çekiliyor. Ender Saraç da en şahane sağlık ve zayıflık ve en ultra in formülleriyle programın daimi konuğu, zira otelin de daimisi anlaşılan; otelin içinde kendi adına bir güzellik merkezi var.

Programın içeriğinden de bahsetmek icap ediyor şimdi değil mi?

Programın içeriği, teyeli tutmamış bir patchwork buluşçuluğu.. o da var, şu da var.. her şey var.. ama ortada bir konsept yok bütün bunların sonucunda.

Hep aynı terane işte.

Hem eğlendiririm, hem bilgilendiririm gibi, artık cıcığı çıkmış bir yaklaşıma sahip.

Ortada kültürel yapısı olan ikna edici bir konsept olmadığı zaman derlemeden ziyade, toplama bir program ortaya çıkıyor ne yazık ki.

Her Şey İçin Berna Laçın, yaz boyunca her sabah saat 10:30'da atv'de.

Yolu açık olsun.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Şen Yuva' dizisi ilk bölümünde neden hak ettiği ilgiyi göremedi

Telesiyej 08.07.2010

Atv'nin yeni dizisi *Şen Yuva*, pazartesi akşamı yayınlanan ilk bölümünde hak ettiği reytingi alamadı (TÜM'de 2.1, AB'de 2.8).

Ama bunun sebebi dizi değildi elbet.

Stratejik iletişim eksikliğinin, dizinin düşük reyting almasında ne kadar rolü varsa, Türkiye'de yaşanan televizyon kanalı **enflasyonunun** da bu sonuçta o kadar –hatta daha da çok- rolü var bence.

Bir yıl içinde ortalama 150 civarında dizinin (dram, komedi, sitcom vb.) üretilip yayınlandığı **tv midyumunda** ilk bakışta velut bir rekabet ortamı sağlandığı ve bu rekabetin kaliteye dönüştüğü düşünülse de, aslında rekabette de bir **enflasyon** yaşanıyor.

Rekabetin enerjisi gerektiğinden fazla bölününce kendi kendini tüketiyor çünkü.

Sonuçta her türlü dizinin büyük bir bölümü, küçük ve zayıf reyting oranlarına sahip olarak (pastanın büyük bir bölümü çok ince dilimlere ayrılarak) âdeta bir **kader** mahkûmu oluyor. Özellikle orta ve ortanın üstü çapta yapımlar için –ki içlerinde böyle bir enflasyon ortamı yaşanmasa, seyircinin çok tutacağı başarılı diziler de var- bu kader, kedere dönüşüyor önünde sonunda.

Gerçek rekabet bir had ortamı içinde pazarın kantitatif ve kalitatif dengesi/uyumuyla gerçekleşir; bu enflasyonist olmayan bir arz-talep dengesidir zaten.

Düşünün.. gelişmekte olan bir ülkede aynı saatte, seyirciye dramından komedisine, yarışmasından sitcom'a yirmiden fazla dizi sunuluyor.

Seyircinin seçim iradesi zayıflamaz mı bu durumda?

Ve dağılmaz mı?

Seyirci bu durumda kendi beğenisi ve tercihi düzeyinde **kalitatif** hangi seçimi yapabilir ki zaten?

İşte *Şen Yuva* dizisinin başına gelen de budur bana göre.

Şen Yuva, aslında ortanın üzerinde, derli toplu kotarılmış bir sitcom.

Sürükleyici bir konusu, oldukça iyi çalışılmış bir içeriği ve yönetimi var.

Şayanı hayrettir ki, bir sitcom'da nadir rastlanan bir değere de sahip ayrıca: istisnasız bütün oyuncular başarılı, hatta çok başarılı!

Özellikle Altan Erkekli'nin yarattığı **Kalender Bey**, unutulmaz bir karakter olacağı benziyor; Altan Erkekli bu karakteri oluştururken, içine '**tip**'i de yerleştirmiş çünkü. Bir başka anlatımla, yarattığı '**tip**'i karakterleştirmiş (ki, bu da çok nadir bir durumdur). Altan Erkekli, dramatik ve epik **oyunu** belli bir uyum içinde birlikte yaşıyor.

Emrah Sinanoğlu'nun senaryosunu yazdığı, Hakan Algül'ün yönettiği *Şen Yuva* dizisinde dikkat çeken tek uyumsuzluk, aksiyonun (hızlı kurgunun) yer yer içinin boş kalması ya da bazı anlık komedi unsurlarının yerine oturmaması ve manasız kaçmasıydı.

Bir de Ayşegül Atik'in oyununun bir miktar overdoz kaçması hususu var, insanı biraz yoran. Ama ileriki bölümlerde onun oyunu da ayarını bulacaktır bence.

Şen Yuva'nın –ilk bölümünü seyretmeyenler için- hikâyesi şöyle başlıyor: İnci ile Münir, mutlu evliliklerinin 10. yılında kavga ederler.

Kavga önce apartmanın dedikodu ajansı Mualla'ya, oradan kayınpedere ve hemen arkasından da **İzmir**'deki kayınvalideye ulaşır. Birlikte çalıştıkları psikiyatri merkezinde aralarında hiç sorun yokmuş gibi çalışmaya devam ederlerken, biricik damadı Münir'i çok seven kayınvalide Gülümser, İstanbul'a gelir.

İnci ile Münir bir yandan aile terapisi yaptıkları çiftin kayınvalide problemini çözmeye çalışırken, bir yandan da kendi kayınvalide problemlerini çözmeye çalışırlar.

Münir'in **babası** devlet sanatçısı Kalender Şenyuva'nın, Münir'in çapkın kardeşi Nurettin'in, okulda çıkacağı temsildeki arı rolünü beceremediği için sürekli ağlayan çocukları Ataberk'in de katkılarıyla işler içinden çıkılmaz bir hale gelir.

Şen Yuva, ilk bölümünde gerekli ilgiyi göremedi.

İzlemenizi ve böylece diziye hak ettiği desteği vermenizi, onca saçma sapan dizi arasından sıyrılmasına yardımcı olmanızı öneririm.

Kadın haklarında yeni ve önemli bir adım atıldı ama...

Topluma yeteri kadar duyurulabilecek mi acaba?

Kadına yönelik tecavüz konusunda çağdaş, ileri bir adalet hükmü uygulandı.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi, bir davayla ilgili olarak 'ırza geçme eylemi'nde –eyleme katılmasa bile- bu eyleme yardımcı olan kişi ya da kişileri de aynı suçtan –nitelikli cinsel saldırı- yargılanmalarına karar verdi.

Bu karara kadar, kadına tecavüz olaylarında dolaylı ya da dolaysız yardımcı olanlar ya hiç cezalandırılmıyor, ya da daha hafif cezalara çarptırılıyordu. Yardım edenin, göz yumanın, ortamı sağlayanın da aynı suçtan yargılanması, tecavüz niyetinden ve eyleminden caydırıcı bir gücü ve etkisi olması nedeniyle kadını koruyucu bir hüküm olarak da yorumlanabilir. Yeter ki topluma iyice duyurulsun; bu karar üzerine medyada çeşitli yazılar yazılsın, röportajlar yapılsın. Ayrıca, kadın haklarını savunan dernekler, çeşitli etkinliklerinde bu kararın emsal olması gerektiğiyle ilgili görüşlerini bildirsinler.

Avrupa Konseyi üyesi olan Türkiye, kadına yönelik tecavüz eylemlerinde açık ara şampiyondu bugüne kadar.

Umarım Yargıtay'ın bu kararı, tecavüz vakalarını hızla azaltır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kanıt'ın dramaturjik yapısı muallâkta kalmış; kimliği şüpheli! [Kanal D'nin yeni kriminal dizisi başladı]

Telesiyej 12.07.2010

Kriminoloji ince iştir.

Kriminolojinin drama olarak sunulması ise çok daha ince bir iştir.

Ekranda ya da perdede iyi kotarılamadığında, neredeyse sıradan polisiye bir vaka ya da bir nevi reality show gibi çıkar ortaya.

Kanal D'nin yeni kriminal dizisi *Kanıt*'ın ilk bölümü –eski tabirle- tam anlamıyla **kavaf işi** bir yapım izlenimi uyandırdı.

Türkiye'de böyle bir dizi yapmaya neden heves edilir ki?

Kriminoloji konusunda uzmanlaşmış senaristlerimiz mi var?

Ya da kriminoloji kültürü konusunda uzmanlaşmış yönetmenlerimiz mi var? Işığı, ambiyansı bile farklıdır bu türün zira.

En önemlisi: Ayrıntılı, zekice işlenmiş, çözümü imkânsız görünen, suç biliminin yakın ve yenilikçi yardımına muhtaç suç dosyaları mı var Adli Tıp'ta?

Ayrıca dramaturjik açıdan kendi iç dinamikleri vardır kriminal dizilerin; kurgusuyla, diyaloglarıyla, oyun tarzıyla, müziğiyle, ses efektiyle, sahnelerinin gelişimiyle, seyircide özel **takip ilgisi** yaratır; bildik polisiye diziden farklı bir gerilim sunar. Kriminolojinin her gün hızla gelişen teknolojisini ve vaka çözüm yöntemlerini seyircinin gözüne sokar âdeta. Bu anlamda bu tür diziler **postmodern** bir anlatıma sahiptir. Zira seyirciye gösterilen ultra teknoloji, bilindik, modern teknolojiyi aşmış, bilimin önde giden gelişmiş teknolojileridir.

Halbuki, örneğin bir DNA analizi –ki *Kanıt*’ta belli başlı tek çözüm yöntemiymi-, artık herkesin bilgisi içinde olan ve ilk akla gelen çözümlerden biridir. Âdeta olmazsa olmazdır bir incelemenin; en rütbesiz polisin bile ilk aklına gelecek sıradan bir enstrümandır. Seyirci için de durum aynıdır aslında. Oysa bu dizilerde seyirci açısından önemli olan, yeniliktir; bilgisinde olmayan, ilk defa karşılaşacağı, cinayeti çözecek, görseli atraktif sahnelerin bir demo-part olarak yer almasıdır, onu etkileyecek olan.

Bu haliyle *Kanıt* dizisi, kimliği şüpheli bir yapım; yani oldukça eklektik bir başarı!

Dokümanter deseniz değil, drama deseniz değil, dökü-drama deseniz o da değil. Tam olarak bir reality show da değil, velhasıl dramaturjik yapısı hayli muallâkta kalmış, bilimi kullanmaya çabalayan (nedense otoritenin söylemine yer veren) estetiği karmaşık, üçüncü sınıf polisiye Yeşilçam filmleri havasındaydı *Kanıt*’ın *Kanımdasın Sen* adlı ilk bölümü.

Kanal D’nin web sitesindeki tanıtıma bir göz atalım: “(..) Yaşanmış gerçek suç hikâyelerinden yola çıkarak oluşturulan Kanıt; zekice yapıldığına inanılan cinayetlerin, hırsızlıkların, adam kaçırmaların yani birçok suç olayının nasıl çözüldüğünü ve hangi noktada kimlerin ne kadar etkisi olduğunu ortaya serecek. (..) Sonunda tüm izleyiciler adli tıp ve emniyetle ilgili bilinmeyenleri heyecanla takip edecek. (..) Suçluların bıraktıkları delillerin nasıl tespit edildiği, uzmanlar tarafından titizlikle nasıl ortaya çıkarıldığı incelenecek.”

Ama, *Kanıt*’ın ilk bölümünde sunulan cinayet vakasına benzer cinayetler Türkiye’de sık sık işlenir; eski üçüncü sayfa haberlerinin artık kanıksadığımız en önemli malzemesidir. İçinde toplumun ortalama zekâsının yer aldığı, yaratıcılığı zayıf; polisin –mesleki birikimiyle-, geride kalanın, ya da kalanların yüzündeki ifadeden bile şıp diye çözebileceği vakalardandı.

Türkiye’deki suç hikâyeleri, zaten bu tip dizi vaatlerine malzeme olamaz pek. Polisiye roman türünün bir türlü oturmayışı da bundandır zaten.

Hani nasıl smokini de pek layıkıyla taşıyamıyorsa, bir üstten kaçma, bir üste oturmama durumları hâsıl oluyorsa; kriminal esaslı dizi de pek oturmuyor üstümüze işte.

Yine de.. *Kanıt*’ın yolu açık olsun derim ben.

-

‘Melekler Korusun’da neden iki haftadır Hümeysra yok!

Hümeysra’ya, yani Melek Hanım’a ne oldu?

Birdenbire Ayvalık’a gitti ve hikâye onsuz akmaya başladı.

Melekler Korusun dizisinin bel kemiği, kültürü, oksijeni ve ruhuydu Melek Hanım.

Bir dizinin başkarakteri iki hafta boyunca dizinin dışında bırakılır mı; seyirciye ikna edici hiçbir açıklama yapmadan hem de. (Ayvalık'a gitti lokanta açtı, çok işi var gelemiyor hikâyesini seyirci yutmuyor. Bana gelen maillerin sahiplerinin yutmadığını biliyorum en azından.)

Seyirci bir dizide daima başkaraktere odaklanır; değil birkaç hafta onu görememek, bir bölüm içinde uzun aralıklarla görüldüğünde bile durumu yadırgar. Başkarakterin ortadan yok olması o dizinin canlılığını yok eder, sıcaklığını azaltır, hatta diğer karakterlerin inandırıcılığını da zayıflatır.

Olay örgüsü de öksüz kalır.

Salı akşamı gösterilen bölümde Selin Şekerci'nin (Özgür) babasıyla ilgili kâbus gördüğü ve kâbustan uyandığı sahnedeki oyunu muhteşemdi, bunu da söylemek isterim ayrıca.

Melek Hanım bir an önce dönmelidir diziye derim ben, başka da bir şey demem!

Bu arada *Melekler Korusun* bundan böyle salı değil, cuma akşamları yayınlanacak.

Gününü değiştirmeleri, dizinin yaz boyu devam edeceğinin bir habercisi mi acaba? Öyle olduğunu umarım, şu anda seyre değer tek dizi o görünüyor çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kibariye'nin ideolojisi oturmamış yeni fotoğrafları hakkında!

Telesiyej 13.07.2010

Kibariye'nin, albümü için çekilen yeni fotoğrafları çok dokundu bana. *Pazar Milliyet*'teki röportajında yayınlanan, Vakko modernizmi omuzları kat kat fırfırlı korkunç kırmızı elbiseli ve kırmızı saten ayakkabılı fotoşoplu fotoğrafları bünyemi altüst etti.

Bir Kibariye fotoğrafı değildi çünkü!

Fotoğraftaki kişi Kibariye değildi!

İdeolojisi ve kültürüyle bir Batı-modernist özentili fotoğrafıydı bu.

Bu fotoğrafta Çingene kültürü ve duygusundan –özentili bir kırmızılık dışında- hiçbir iz yoktu.

Kibariye bu fotoğrafta bir **konu mankeni** gibiydi. Üstelik, konu mankeni Kibariye pek de fotoşopluydu!

Öyle bir fotoğraftı ki.. Türkiye'nin en özgün sanatçısını, en özentili kültürlere taşımaya kalkışmışlar! (Röportajında övünüyor Kibariye: "Bu fotoğrafları Mehmet Turgut çekti" diyor. "Kıyafetlerim küpelerime kadar Vakko'dan alındı, Mehmet Bey'in ekibinden modayla ilgilenen birileri seçmiş" diyor.)

Bu fotoğrafta **doğallık** hak getire yavu!

Bu fotoğrafta Kibariye'nin '**ben**'i yok; modernizmin ona kimlik yakıştırdığı bir '**ben**' var sadece!

Üstelik bu fotoğraf **özde** değil, **sözde** Batılılaşma fotoğrafı.

Bu fotoğraf eklektik bir fotoğraf ve Kibariye bütün gayretine rağmen **bakamıyor!**

Bu fotoğraftaki **kırmızı**, kendinden –renginden- utanıyor âdeta!

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine: Kültür ve estetik üretmek, cazip bir görüntü hali oluşturmak, ancak özle ilgili, öze sadakatle ilgili, içeriği iyi tesbit edilmiş, biçimsel bir operasyondur. Fotoğrafta görünen odur ki; Çingene kültürüyle Batı modernist kültürler birbirlerine **eklemlenememişler**, aksine, birbirlerini de iterek, birbirlerinden fersah fersah uzaklaşmışlar.

İki kültür birbirine bağlanmayı düşünmüş ama, ortaya eklektik ve itici bir estetik çıkmış ne yazık ki.

Bu fotoğrafta Kibariye **nereye** bakıyor?

Kibariye, **kime** bakıyor?

Ve Kibariye **nasıl** bakıyor?

Ayrıca Kibariye, bu fotoğrafta neden ya da niye bir kayalık üzerine tünemiş? (Vakko modernizmli o kırmızı abıye elbise ve kırmızı topuklu ayakkabılarla hem de!)

Bu fotoğrafın ideolojisi oturmamış.. içinde bir dizi özentiyi barındıran dekadan-modernist işaretler taşıyan anti çağdaş **yutturmaca** bir ideoloji bu.

Sonuç 1: Bu fotoğrafın kültürü, ibret alınacak bir kültürsüzlüktür bana göre.

Türkiye'nin en özgün sanatçısını en özentî kültürlerle taşımaya kalkıp, kılıktan çıkarmışlar.

Tekrarı, bir daha kimseye nasip olmaz inşallah!

Sonuç 2: Türkiye'nin bütün üniversite ve akademilerinin kültür ve sanatla ilgili birimlerinde (özellikle semiyolojiyle ilgilenen birimlerde) bu fotoğraf incelenmeli bir dizi tez konusu yapılmalı ve aslında bu coğrafyada ne **yapılmamalı** ve nasıl **yapılmamalı**nın cevabı aranmalıdır.

Pazar Milliyet'teki o fotoğrafa bakın, Türkiye'nin son durumunu okuyun.

-

Pitbull'lara terörist muamelesi yapılıyor!

Hiçbir şeyi doğru yapamayacak mıyız?

Yerel yönetimler, Pitbull'lara terörist muamelesi yapıyor!

Polis marifetiyle evlerini basıp, ele geçiriyorlar onları.

Oysa Çevre Bakanı Veysel Eroğlu, daha önce kamuya duyurulan özensiz ve bilimsel olmayan (Pitbull'lar canavardır türünden) mesajları hayvanseverlerin baskısı sonucu değiştirerek, Pitbull toplatma uygulamasıyla ilgili, "Kimsenin evine girip Pitbull'larını toplayacağımız yok. Sadece tasmasız gezdirilen ve tehlike yaratan köpekleri toplayacağız" demişti.

Pazar günkü gazeteler, Alanya’da iki eve düzenlenen baskınla Pitbull ve Dogo Argentino cinsi dört köpeğin ele geçirildiğini, köpek sahiplerine, köpek başına 3 bin 434 TL ceza kesildiğini, sonuçta köpeklerden ikisinin uyutularak öldürüldüğünü, diğer iki köpeğin ise gece bekçisi olmayan barınakta sırta kadem (!) bastığını yazıyordu.

Durumun,  evre Bakanı Veysel Eroğlu’nun açıklamasının tersine gelişmesi  zerine, Pitbull sahipleri, köpeklerini kendi elleriyle belediyelere teslim etmeye devam ediyorlar.

Gelelim işin özüne: Türkiye’de yönetimin (devlet, yerel yönetimler) genel olarak doğayla ilişkisi, özel olarak da –konumuzla ilgili- evcil ve sokak hayvanlarıyla olan ilişkisi her şeyden önce **insani** değil; günümüz ve gelecekle ilgili kültürel bir gelişme vaat etmiyor. Tam tersine kültür-sevgi ilişkisi içinde gençlere ve çocuklara dolaylı ya da dolaysız hayvan düşmanlığı aşılanıyor.

Doğasever, hayvansever bir tutum; bu hayvanlara nasıl davranılacağını, tehlikeli addedilen hayvanların nasıl eğitileceğini insanlara öğretmekten, onları eğitmekten geçer her şeyden önce.

 tlaf en kolay yoldur tabii.

 ddiaya inandığımızda, Pitbull ve benzeri köpekler insanlar için ciddi bir tehdit oluşturuyorlar.

Resmî erkin ilgisizliği ise, sonuçta bu hayvanlar için ciddi bir tehdit oluşturuyor; sonları öldürülmekle biten!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukuk bir gün herkese lazım olabilir kardeş!

Telesiyej 14.07.2010

Sabah Günaydın’da bi kardeş var, anlaşılan o ki, okur sıkıntısı çekiyor.. e ne yapsın? Tarkan’a sarıyor ikide bir, iyi satar ya.. Tarkan’la ilgili yazılarından ötürü Telesiyej’e de.. sağ olsun reklamımızı yapıyor, teşekkür borcumuzdur.

Ama farkında değil, yargı safhasında olan bir dava hakkında sürekli yorum yaparak suç işliyor aslında; gazetesi de bu suça ortak oluyor!

Henüz yargıda olan bir davanın sanıkları hakkında, **henüz** su lanmadıkları bir dönemde, mahkemede su lulukları **henüz** kesinleşmeden yazıp çizmek; şu kadar yıl ceza yiyebilir diye yorum yapmak, bir hukuk devletinde suçtur aslında. “*Hukuk bir gün herkese lazım olur*” der Roma Hukuku. Bol keseden atıp tutarken, bunu unutmamak lazım kardeş!

Hukuk konuşmadan önce, susmak ve beklemek gerekir.

Hakkında iki mahkeme birden görevsizlik kararı verince, mahkemeler arasında doğan görev uyuşmazlığının giderilmesi için Tarkan’ın dava dosyası, Yargıtay 5. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderildi ya.. bu kardeş, 5. Ağır Ceza’dan çıkacak karara göre bu dava örgütlü su ların görüldüğü bir mahkemeye de sevk edilebilir belki diye düşünmüş.. ve yorum yapmış: “Tarkan, hâlâ 5 yıldan 23 yıla kadar değişen hapis cezalarına çarptırılma tehlikesiyle karşı karşıya,” diye. Sonra da bu ihtimale dayanarak *Telesiyej*’i mat edebilme ihtimalini düşünüp sevinmiş, yani bir ihtimaller silsilesi üzerine kurmuş bütün yazısını: “Ee Telesiyej gibi yazını tek bir haber kaynağına dayandırırın olacağı budur,” demiş.

Olan ne yavu? Ne değişti o günden bugüne?

Ayrıca *Telesiyej*, tek bir haber kaynağına dayandırmamıştı ki yazısını; bu kardeş ısrarla Tarkan'ın örgütlü suç işlemekten yargılanacağı konusunda kehanette bulunup dururken, *Telesiyej*, 24 mayıs tarihli yazısında, bu kardeşin kendi gazetesinde yayımlanan –ama belli ki okumadığı- “Ünlü sanatçı örgütlü suç işleyenler arasında yok. Tarkan'ın dosyası özel mahkemeye” başlıklı 6 mayıs tarihli haberi kaynak göstermiş; bununla da yetinmeyip Tarkan'ın hukuk bürosundan görüş almıştı.

Önce şu hususu bir aydınlatalım: **Kardeş sanıyor ki, iddianameleri mahkemeler hazırlar**, dolayısıyla Tarkan'ın davası yeni bir mahkemeye gönderilirse, yeni bir iddianame hazırlanır.

İddianameleri savcılar hazırlar kardeş!

Mahkemeler yargılar.

Kısaca: Savcılık suçlar, mahkeme yargılar!

Capito?

Savcılık, en başında Tarkan'ın ve diğeri sanıkların ifadelerini alıp, iddianameyi hazırlamıştı zaten. Tarkan'ın TCK 191. Madde kapsamında yargılanacağına karar vermişti. Dolayısıyla Tarkan'ın hukuk bürosundan daha önce yapılan: “Dava hangi mahkemede açılırsa açılsın, Tarkan TCK 191. Madde kapsamında (uyuşturucu madde kullanmak) yargılanacaktır. Bu yargılama sonucunda Tarkan için en kötü ihtimalle denetimli serbestlik tedbirine hükmedilecektir,” açıklaması bugün de aynen geçerli. (Ancak yeni bir tanığın, bir iddiayla ortaya çıktığı ve iddiasını kanıtladığı durumlarda, hazırlanmış iddianameye ilaveten ek iddianame hazırlanabilir ağır ceza davalarında, ama bu davada şu anda öyle bir durum da söz konusu değıl.)

Tüh tüh, cahil *Telesiyej*, inanmış! Tarkan'ın hukuk bürosundan başka nasıl bir açıklama beklerdiniz ki? Tabii ki, kendi adamlarını kollayacaklar tarzı cin fikirli saptamalar sınıfta kaldı böylece.. ayrıca hangi hukuk adamı, müvekkilinin asıl yargılanacağı ceza kanunu maddesi konusunda medyaya yalan söyleyebilir ki? Bir telefonla doğrusu öğrenilebilecek bir bilginin saklanabileceğini nasıl bir zihniyet düşünebilir?

Bu kardeş düşünmüş işte!

İnsan, gerçeğı kendine göre yorumlayabilir; tabii her şeyden önce bilgiye dayalı bir fikri ve donanımı varsa.

Peki yoksa şayet, ne olur?

Kalemini kullanarak hakaret edebilir sadece.

Eeee?

-

'Melekler Korusun' beř hafta sonra bitiyor, finalde Hümeýra da var!

Pazartesi günkü *Telesiyej*, Hümeýra, iki haftadır *Melekler Korusun*'da neden yok diye sormuştu. Birdenbire Ayvalık'a gitti ve hikâye onsuz akmaya başladı: “*Melekler Korusun* dizisinin bel kemiğı, kültürü, oksijeni ve ruhuydu Melek Hanım. Bir dizinin başkarakteri iki hafta boyunca dizinin dışında bırakılır mı; seyirciye ikna edici

hiçbir açıklama yapmadan hem de. (Ayvalık'a gitti lokanta açtı, çok işi var gelemiyor hikâyesini seyirci yutmuyor. Bana gelen maillerin sahiplerinin yutmadığını biliyorum en azından.)" demişti.

Telesiyej'e, Hümeyra cephesinden bilgi geldi.

Aslında *Melekler Korusun* dizisiyle 52 haftalık bir anlaşması olan Hümeyra, dizi uzatılınca birkaç ay daha devam etmiş ama yaz mevsimi için başka bağlantıları olduğundan finalden birkaç hafta önce diziyi bırakmak zorunda kalmış.

Ama son bölümde, Hümeyra'nın canlandığı Melek Hanım, Ayvalık'tan İstanbul'a gelip, finali renklendirecekti.

Zaten dizi de beş bölüm sonra bitecekti.

Melekler Korusun, samimi, sıcak bir diziydi. Hümeyra sadece mükemmel bir oyun çıkartmıyordu, aynı zamanda *Melekler Korusun*'un gerçek aile dizisi olmasında bir kültür ve değer üreticisiydi bence. (Salih Bey'in öldüğü sahnedeki oyunu da unutulmazlar arasındaki yerini almıştır çoktan.)

Yeni dizilerde görüşmek üzere.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sansür tarihimiz, bu kez de Diyanet eliyle zenginleşiyor!

Telesiyej 15.07.2010

Sansür tarihimizi zenginleştirmek için her kurum elinden geleni yapar çok şükür bu topraklarda, doğruya doğru.

Kervana son katılan da Diyanet oldu önceki gün.

Bir devlet kurumu olan Diyanet İşleri Başkanlığı, özgür bir ortam olan interneti, isterse kapattırabilecek bundan böyle.

İnternet sitelerinde Diyanet'in resmî ideolojisine karşı bir yayın yapıldığında, İslami herhangi bir durum, kültür, gelenek vb. eleştirildiğinde ya da farklı yorumlandığında Diyanet İşleri Başkanlığı, mahkeme marifetiyle sitenin yayınına son verebilecek artık.

Salı günü Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yapılan yeni düzenleme böyle söylüyor.

Bu hikmetli girişimin püf noktası ise; Diyanet, bir internet yayınından rahatsız olup da mahkemeye başvurduğunda; gerekirse hâkim, bilirkişi görüşü isteyecek tabiatıyla.

Peki, bilirkişiyi kim tayin edecek?

Tabii ki Diyanet!

Çünkü Türkiye’de Diyanet İşleri Başkanlığı’nın üstünde bir dinî kurum yok.

Diyanet de kendi başvurusuna, yani itiraz ettiği konuya karşı durarak, kapanmasını istediği site lehine bir görüş bildirebilir mi hiç?

Bildirirse saçma olur zaten, dava düşer!

Sansür kültürü, inanç kurumuna da yerleştiyse şayet, inanç özgürlüğü ve inanca yönelik yorum özgürlüğü (fikir özgürlüğü kapsamında) lafta kalmaktan öteye gidemez artık.

Oysa İslam’ın engin hoşgörüsü içinde İslam kültürü ve İslami inanç için ne kadar çok yorum yapılsa, ne kadar çok değişik fikirler ortaya atılsa, bu kültür o kadar zenginleşir ve derinleşir. Ki, bu da, İslam’ın özünün daha net ve anlaşılır biçimde ortaya çıkmasını sağlar.

Ama her şeyden önce İslam’ın felsefesi, bilindiği gibi fikrî kapalılığa karşıdır aslında; özgür araştırmadan yanadır. Bu nedenle de, İslam, resmî bir biçimde sansürcü olamaz, onun fıtratına aykırıdır çünkü bu.

Sansür kültürü yok edilmeye çalışılırken –ki, uzun bir zamandır bu mücadele sürüyor ve önemli adımlar atılmıştır- bir inanç kurumu marifetiyle bu yolun engellenmesi ve tekrar sansür üzerine konuşuyor olmak, demokratik olmayan, bir düşünce özgürlüğü ihlalidir her şeyden önce.

İnternet, Türkiye’de zaten vur abalıya bir durum yaşıyor ve sansür kol geziyor her yanda; erişimler engelleniyor, devlet kurumları interneti karşısına almışlar, **düşünce açılımlarını** engelliyorlar. Bir Diyanet kurumu kalmıştı galiba, onun da sansürcülüğüyle devre tamamlandı diyebiliriz.

Sansürün hiçbir türlüünden hayır gelmeyeceğini ne zaman idrak edeceğiz?

-

Cem Boyner Afrika’da avladığı buffaloları neden doldurtuyor?

Can alan spor olur mu?

Hedefi, **öldürmek** olan bir spor türü olabilir mi?

Sporuna avcılık yapan insanları nasıl tanıyıp, değerlendirebiliriz?

Bir de doğa yok ediliyor diyorlar.. doğa yok edilmiyor, katlediliyor düpedüz!

Av sporları da bunun bir parçası!

Somut hiçbir ihtiyacı olmadığı halde, sırf zevk için, heyecan için hayvan canı almanın hangi manası vardır?

Sportif kültür içinde nasıl bir yeri olabilir öldürmenin?

Salı günü *Hürriyet*’te çıkan bir haber (doğruysa şayet) büyük bir hayalkırıklığı yarattı bende. YDH sırasında bir daha avlanmayacağını söyleyen Cem Boyner, Afrika’da üç Afrika buffalosunu öldürmüş, iki tanesini Türkiye’ye getirerek, içlerini doldurması için Anadolu Kavağı’ndaki bir ustaya vermiş.

Avcılar, öldürdükleri hayvanları neden doldurtup saklarlar merak ederim.

Hayvanların kurşun delikli bedenlerini evlerinin bir köşesine koyup, baktıkça öldürme ânını hatırlamak için mi?

Ufuk Güldemir'in bir beyaz ayı öldürdüğü âni anlattığı yazısı vardır –aradan yıllar geçtiği halde hâlâ anlayamadığım- yüreğimi dağlayan: “*Karla kan birbirine acıyla karışıyor. Kar ve kan bu kadar mı yakışmış birbirine? Kızıl kar yağar mı hiç? Ayı ölünce kızıl kar yağıyor ey sevgili okur... Aleg’le beraber ayıyı yüzerken balık kokan bu muhteşem hayvanı okşuyorum. Ellerimi etlerine sürüyorum. Yağını kokluyorum. Kokusunu içime çekiyorum. Ya bir gören olsa ayıyı kokladığımı? Avcı niye avlar bu kadar muhteşem bir hayvanı? İyi soru... Ama iyi bir cevap da var: Bir tek çirkinleri mi avlayacağız?*”

Ne cevap ama!

Hayvanın sıkıştırıldığını hissettiği anki ölüm korkusu ve dehşeti, kaçarken attığı her adımda titreyen postu, ölümlerinde çektiği acılar, hiç canını yakmaz mı avcılarının?

Cem Boyner’e inanmıştım ben, artık avlanmayacağını söylediğinde. Ama biraz araştırınca gördüm ki, Ekim 2009’da da Beypazarı’ndaki geyik avına katılmış. (*Beypazarı Gündem*, 14 Ekim 2009)

Hem çevreci olduğunu iddia etmek, hem doğayı sevmek hem de doğadan can almak.. nasıl bir psikoloji bu?

Avcılık çağı binlerce yıl geride kalmadı mı?

Bilgi çağındayız, ama avlıyoruz hâlâ.. zevkine, sporuna da olsa. Tanımını çok beğendiğimiz ve her fırsatta savunduğumuz **bilgi çağı**nın içeriği, doğa felsefesine, doğa kültürüne yönelik yeni bilgilerle donatılmadıkça; sportif avcılık denen saçmalık, bilgi çağı içinde tarihe gömülmedikçe, bilgi çağı ruhsuz bir çağdır.

Bilgisayarın başından kalkıp, tüfeğe sarılıp can almak, bu çağın ruhuna uyuyor mu?

Artık öldürmemeyi abiler!

İzinli de olsa, ruhsatlı da olsa.. can almak can almaktır çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Küçük Sırlar’ ve fevkaladenin fevkinde abartmalar...

Telesiyerj 19.07.2010

Böyle bir okul dünyanın neresinde vardır yavru?

Kız öğrencilerin okula giderken kan kırmızı rujlar sürmesine, ağır makyajlar yapmasına ve ultra mini etekli formalar giymesine, dolaplarında viski şişeleri saklamalarına, okul koridorlarında sevgilileriyle alenen öpüşmelerine ses etmeyen bir kolej, bir eğitim modeli var mıdır bu gezegende?

Varsa bu ne koleji ola ki?

Bir de ne kolejiyse bu, ortalıkta hiç öğretmen görünmüyor nedense!

Bir kendin pişir kendin ye koleji hali var...

Kanal D’nin yaz sezonu bombası olarak lanse ettiği gençlik dizisi *Küçük Sırlar*’dan söz ediyorum, hani şu CNBC-e’de yayınlanan *Gossip Girl*’ün çakmasından...

Gayrisafi milli hâsılanın (GSMH) kişi başına 50 bin dolarlarda gezindiği bir toplumda bile tüketim kültürü, gençlerde –dizide sunulduğu gibi- böylesi bir sosyolojik sonuca yol açamaz. Kaldı ki, gayrisafi milli hâsılanın

kişi başına 9.600 dolar olarak açıkladığı bu toplumda böyle bir sosyo kültürel segment, doğası gereği oluşamaz zaten. Dizinin tanıtım yazısında, **İstanbul'un en zengin ailelerinin çocukları** olarak belirtilen gençlik, tüketim alışkanlıklarıyla oluşmuş bu denli ve bu biçimli bir **sorumsuz-şımarık-entrik** gençlik segmenti, gerçekliğe uymuyor hiç.

Böyle bir segment yok çünkü bu topraklarda!

Olsa olsa, kamuya sunulmayacak derecede küçük, yani ancak eser miktarda ve kopya düzeyde bir gençlik dilimi vardır.

Zaten, küçük burjuva kökenli bir sanayi burjuvazisinin gençliği içinde –gelir düzeyi ne kadar yüksek olursa olsun- böyle bir gençlik segmentinin varlığı, **kaynak kültür** açısından da mümkün değildir; bu segment, Batı burjuva toplumları için geçerlidir sadece.

Bütün bunlar hasebiyle *Küçük Sırlar*, Gossip Girl dizisini ticareten sömüren –bu doğal tabii- ama aynı zamanda seyirciyi de kültürel olarak –sanki böyle bir gençlik varmış gibi yaparak- aldatan, sömüren başarısız bir akmadır bana göre.

Televizyon **erki**, bu coğrafyanın (toplumun) sahip olduğu modernitenin düzeyini ve niteliğini tam anlamıyla algılayamıyor anlaşılan.

Ezcümle; olmayanın varlığı sunuluyor seyirciye sürekli olarak!

“Küçük Sırlar'ın kahramanlarının hemen hemen hepsi vitrinde yaşıyor. Gözümüz, kahramanların hepsini magazin eklerinin ikinci sayfa haberlerinden ısırtıyor. Bu nedenle çok uzak gibi görünseler de, çok yakınlar. Onlar daha büyük arenalarda ve daha güçlü düşmanlarla savaşsa da; yaraları, duyguları, aşkları, sevgi ve nefretleri hepimizinki gibi,” deniyor, Kanal D'nin sitesindeki tanıtım yazısında.

Bu bir zoraki zdeşleştirmedir bence.

Zira, Batı modeline uygun bir gençlik segmenti olsa bile, biz Batı burjuva modeline uyan fertler olmadığımızdan, ne onlar bize yakındır, ne de biz onlara.

Bu yüzden zoraki ortaklıklar aramak gülünç oluyor. Hele hele Türkiye'nin yüzde 30-40'larda gezinen kırsalı da hesaba katılırsa!

Biraz ciddi olalım derim ben.

3400 yıllık bir yazılı tablet, 5200 yılıktan daha eski olabilir mi <[B>İlk ivi yazılı tablet Sümerlere ait değil miydi]

Anadolu Ajansı, kendi entelektüel sermayesinin süzgecinden geçirmeden mi servis etmiş bu haberi, bilmem.

Geçen hafta gazetelerde “Kudüs'te en eski yazılı belge bulundu” başlıklı bir haber vardı: “Arkeologlar, 2'ye 2,8 santimetre ölçülerinde bu kırık tablet kil parçasının 3 bin 400 yaşında olduğunu ve dönemin diplomatik lisanı Akata ile çivi yazısı (küneiform-şekilsel hiyeroglif) olarak yazıldığını belirttiler,” diye başlayan haberde şöyle deniliyordu: “Keşfin kutsal kentin bronz çağında önemini ortaya koyduğunu belirten İsraili arkeologlar, kırık tablet parçasının kentin 1967 savaşından beri İsrail işgali altında bulunan doğu kesimindeki Haremşerif'in güneyinde yer alan Ophel bölgesinde bulunduğunu kaydettiler.”

Ayrıca haberde, İsraili arkeologların, tabletin Kenani Krallığı ile Firavun Ahenaten (*Telesiyej'*in notu:Akhenaton olacak) arasındaki bir yazışmaya ait olduğunu düşündükleri belirtiliyordu.

İlk çivi yazılı tablet, MÖ 3200 yıllarına, yani bugünden 5 bin 200 yıl öncesine ve Sümerlere ait değil miydi? (Bazı kaynaklara göre –Ana Britannica- 6 bin yıla yakın.) Ve Sümerler de, (bugünkü) Güney Irak toprakları içinde yaşayan bir uygarlık değil miydi?

Arada 1800 yıllık bir tarihî yanlış var. En eski yazılı belge (İsraili arkeologlara göre) 3 bin 400 yıllıksa (ki, Akhenaton o tarihlerde yaşamıştır), Sümerlerin 5 bin 200 yıllık ilk çivi yazılı tabletleri nedir peki?

Bir süre bekledim –gözümünden kaçmadıysa- bu yazı yazılana kadar konuya değinen olmadı.

Uzmanlara ve medyaya iki sorum var:

1- Bu haber, bu haliyle nasıl yorumlanabilir?

2- Şu anda Türkiye’de milyonlarca insan bu haberin doğru olduğuna inanmak durumunda. Peki, yanlış bir bilgi medyada nasıl düzeltilebilir?

Bence medya, disiplin olarak konuyla ilgili akademisyenlerin, bilirkişilerin görüşünü alarak yapabilir bunu.

Ben bekliyorum şahsen.

Ayrıca *Telesiyej*, bu konuda gelecek bilimsel açıklamaları yayımlamaktan zevk duyacaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kültür ve değerler savcıları harekete geçti: magazin son kurbanı Berrak Tüzünataç!

Telesiyej 20.07.2010

 Kültür ve değerler savcıları harekete geçti: magazin son kurbanı Berrak Tüzünataç! Âyinesi iştir kişinin hayatına bakılmaz!

Derken...

İşini **değerli kılar**, hayatını da nasıl kılırsa kılar!

Demek isterler...

Peki, âyinesi iştir kişinin de, hayatına hiç mi bakılmaz?

Bakılır elbet, ama ne zaman bakılır?

Sadece ve sadece, toplum nezdinde yüz kızartıcı suç işlediği zaman bakılır.

Bunların dışında, kamuya –özellikle- kültür-sanat işi yapan, örneğin oyunculukta başarılı, geleceği parlak görünen birinin hayatının inişleri çıkışları kimseyi ilgilendirmez, magazin medyası da buna dâhildir bana göre.

Geçen hafta Berrak Tüzünataç’ın evinin terasında Şahan Gökbakar’la çekilen görüntüleri ve buna ilişkin haberler, erkek egemen magazin medyasının doymayan iştahı için muhteşem bir besin kaynağı oldu.

Medyanın kültür ve değerler savcıları hemen harekete geçti.

Berrak Tüzünataç'a şıpınışı bir yargısız infaz yapıldı.

Bu infaza göre Berrak suçluydu, bizi kandırmıştı çünkü.

Nasıl kandırmıştı?

Bazı yazarlara göre Berrak Tüzünataç, kimliğiyle ilgili **alan kaydırmıştı**; popüler kültüre mesafeli, magazinden hiç hoşlanmayan, entelektüel birikimi yüksek düzeyde bir oyuncu gibi sunmuştu kendini bize.

Peki, şimdi neden öyle olmadığını düşünüyoruz?

Neden Berrak'ın aslında popüler kültüre hiç de mesafeli olmadığını, magazinden hoşlandığını ve entelektüel birikimi yetersiz biri olduğunu, ama bütün bunların tersini ima ettiğini ve bizi aldattığını düşünüyoruz şimdi?

Esas olarak ne oldu ki? Ne değişti ki?

Fazlaca alkollüyken, evinde –yani kendi domeninde- Şahan Gökbakar ona sarılmaya, öpmeye kalkıştığı için mi? (Ayrıca videoyu izledim, Berrak –ki epeyce alkollü olmasına rağmen, görüntülerden anlaşılıyordu bu- Şahan'ın salvolarına karşı koymaya çalışıyor. Onun böyle bir şeye talebi olmadığı da çok açık.)

Bundan mı anladık Berrak Tüzünataç'ın bugüne kadar gerçek özünü gizlediğini? Kendini farklı bir kimlikte ve kültürde sunduğunu?

Bir tek bundan mı?

Bundan mı, Zeki Demirkubuz'un da aldatıldığını, bu yüzden de *Kıskanmak* filminde Berrak'a sağlam bir rol verdiğini düşünmek?

Zeki Demirkubuz, Berrak Tüzünataç'ı, bir gün Şahan Gökbakar'la öpüşme ihtimali olamayacağı için mi oynattı filminde, yoksa onun oyunculuk becerisini mi kriter aldı? Ben ikinci ihtimale inanıyorum nedense!

Berrak'ın başına gelenlere illa bir açıklama aranmak isteniyorsa.. neden hayat içindeki yol kazalarından biri olabileceği düşünülmüyor –özellikle gençlikte, hayat acemiliğinde-, herkesin başına gelebilecek türden!

Kısaca, genç ve geleceği parlak bir oyuncu için bu türlü bir karar vermek gerekiyorsa şayet, biraz daha sabırlı olup, daha çok gözlem yapmak gerekir derim ben.

Bir haftadır bu konuda çıkan yazıları ve haberleri okuyorum. Berrak'ın, Recep İvedik'le yakalandığı yazılıyor hep.

Recep İvedik, bir film karakteri yavu.

Bir faninin, bir film karakteriyle yakalanması mümkün müdür?

Görüntülerde, Berrak'ın yanındaki Şahan Gökbakar. Bir oyuncu ve yapımcı o. (Evet, Türk sinemasının kalite açısından en çok eleştirilecek filmlerinden birkaçını yapan; kültürü ve sanatı ticareten etik sınırları da zorlayarak sömüren Recep İvedik'lerin sebebi ve sahibidir.)

Berrak Tüzünataç, yolu açık bir oyuncu bana göre. Ama sanırım ilk günden beri, medyaya fazla mesafeli durarak bir iletişim hatası yaptı; bence başına gelenler –yani bu yargısız infazlar filan- biraz da bundan. Bu genç oyuncu, oyunculunun kültür-sanat medyasıyla ilişkisi olduğu kadar, magazin medyasıyla da ilişkisi olduğunu kavramalı ve ona göre davranmalı. Çünkü magazin medyası aslında halkla (okur ve seyirciyle) en yakın ilişkide olan medya kesimidir. Ve bu medya ile daha sıcak ve düzgün bir diyalog kurmak, dirsek teması

içinde bulunmak gerekir. Bu alanda snobizm, bir korunma yolu değildir asla; aksine biraz tevazu sahibi olmak gerekir.

Ama tabii eleştiri de adil olmalıdır.

Berrak Tüzünataç'a geçmiş olsun.. ve geçecektir de. Yeni, başarılı işlerdir çünkü esas olan.

-

Hep kitaptan uyarlama yapılacak değil ya, 'Buffy' çizgi romanda!

Bu yeni bir durum işte.

Bir dizi film, yepyeni maceralarıyla çizgi roman oldu.

Üstelik de çok eğlenceli.

Gösterildiği ülkelerde bir fenomene dönüşen *Buffy Vampir Avcısı*'nın yeni maceraları artık televizyondan değil, çizgi romandan izlenecek, hem de Türkçe olarak.

Ülkemizde de CNBC-e'de gösterilen *Buffy*'nin yedinci sezondan sonraki ilk macerası NTV Yayınları Çizgi Roman Tv Serisi'nin ilk kitabı olarak yayımlandı.

Joss Whedon'un yarattığı, yazdığı ve yönettiği *Buffy Vampir Avcısı*, ABD'de yedi sezon gösterildikten sonra tv dizisi olarak bitirilmişti.

Ama yaratıcısı Joss Whedon, *Buffy*'nin yeni maceralarını yazmaya devam etti. Yeni heyecanlı maceralar da çizgi romana dönüştü.

Evden Uzakta ve *Zincir* adlı iki maceranın yer aldığı çizgi romandaki ilk hikâyeyi Georges Jeanty, ikincisini Paul Lee resimlemiş.

Çetin Soy'un çevirdiği kitapta, çizgi kültürü mükemmel bir gelişmişlik düzeyinde; görüntü âdeta sinematografik bir çizgi lezzetinde sunuluyor okura.

İnsan neredeyse televizyon izler gibi bir **hareket izlenimi** duygusu ediniyor: Kadrajlar, açılar, kurgu, ışık, renk, kostüm, dekor, dizi filmi de aşan bir sinema lezzetinde; özellikle *Zincir* adlı ikinci maceranın görüntü kültürü sınırları zorluyor bence.

Buffy hayranlarındansanız, dizinin çizgi romandaki devamını kaçırmayın derim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Komiklik yaparak komedi yapılacağına mı inanıyoruz hâlâ

Telesiyej 21.07.2010

Ben mi soğuk nevalenin biriyim, yoksa bizim komedi dizileri mi buz kestiriyor, çözemiyorum bir türlü; hayır, niyetimde bir ayarsızlık, bir peşin yargılı yaklaşım emaresi de yok hani; ne zaman yeni bir komedi dizisi başlayacak olsa, geçmişten ders almamış yenik pehlivan olarak, bir heves geçiyorum televizyonun karşısına, – hadi bakalım biraz da gülelim hesabı-.. derken yeni komedi dizimiz –ki en umut bağladığımız- paldır küldür dalıyor odamıza.. az sonra sabırsız ruhum aksilenmeye başlayacak, hissediyorum, bu mudur yavu diye vızıldayacak, eli kulağında.. sabrediyorum, dayan ruhum diyorum.. ha geçti ha geçecek, dayan.. bir yandan da biliyorum, iğne olmak gibi bir şey değil ki bu, geçmez kolayından, Allah bilir 90 dakika filan sürer şimdi.. mülayim ol biraz, vardır bu diziye de bir gülen elbet, onların bakış açısını yakalamaya çalış diye telkinde bulunuyorum kendime.. hiç değilse oyuncular gülüyor bak, eğleniyorlar işte, sen de katıl onlara, açılırsın nihayetinde.

Ama ne gezer!

Baktıkça kapanıyorum.

Ruhum daralıyor büsbütün, bende bir bozukluk mu var yoksa, hiç gülesim gelmiyor yavu benim!

Bir koşuşturmadır gidiyor zaten ekranda.. bir yorgunluk.. Peker Açıklalın (dizideki ultra yaratıcılıkla adı Peker Pekmez), bir koltuktan diğerine zıplıyor, dört dönüyor bir küçük burjuva salon salomanjesinde, bir gürültü, bir kıyamet, abart da abart ki, abarttığına değsin durumları.. size hiç oldu mu bilmem, atmosferi yırtıp çıkma arzusu belirdi mi hiç içinizde? Hah işte tam öyle bir his musallat oluyor ruhuma; Bauhaus'un klimaları çalışmayan serasında –termometreler 55 dereceyi gösterirken- bahçe masası arayışı içindeyken de olmuştu bu bana; aşına bir his yani.. ama dayanılır mı?

Yok, dayanılmaz! Ama ben dayandım. Atv'nin yeni komedi şaheseri *Yahşi Cazibe*'yi delice merak ettiğinizi bildiğim için katlandım.

Fikrimi söylemeden önce –seyretmeyeniniz vardır diye- *Yahşi Cazibe*'nin Atv'nin web sitesindeki tanıtım yazısından bir demet alıntı sunmak isterim size –bu da epey fikir verecektir zaten-. Dizinin hikâyesi şöyle: "Azeri asıllı olan Cazibe Abbasova, Türkiye'de çalışma izni almak için kâğıt üzerinde bir Türk vatandaşı ile evlenmeye karar verir. Bu **tarz** işlere el altından aracılık eden Gül Hanım vasıtası ile bir süredir ekonomik sıkıntı yaşayan Kemal'e ulaşır. (..) İthalat **şirketinde** çalışan, zor günler yaşayan ve yüklü bir para alacağı için bu nikâhı kabul eden Kemal, **Cazibe**'yi ilk kez nikâh salonunda görür. Ama kişilikleri farklı olduğu için daha ilk dakikada kavgaya başlamaya başlarlar. Kemal 'Ben bununla evlenmem' deyip çekip gidecekken bu işe aracı olan kişi, Kemal'i kolundan tutup ikna eder. Cazibe nikâh kıyıldıktan sonra oturma iznini alır almaz Kemal'den boşanacak, sonra herkes kendi hayatına dönecektir."

Bu arada karşı komşunun, Türkiye'deki yabancıların evliliklerinin düzmece olup olmadığını sorgulayan, kişiliği arızalı bir memur olduğuna, sonraki bölümlerde dizinin devamını sağlayacak çelişkileri onun çıkaracağının daha ilk dakikadan anlaşıldığı hususuna filan hiç girmeyeyim.

Yahşi Cazibe, komiklik yapmakla komedi olacağına inanan dizilerden. Ve bizde çok yaygındır bu inaniş. Birkaç hoplama zıplama, ağız burun yamultma, kıvrılma bükülme, eh birkaç da espri çakma.. ezcümle komiklik yapmak.. komedi bu mudur peki?

Komedi, hayatın gerçekliğinin tersine çevrilerek, beklenmedik, tuhaf ve sürprizli durumların ortaya konması ve karakterlerin de buna inanarak durumu ve kendi konumlarını savunmalarıdır.

Bu dizideki ana çatışma, buna bağlı olan tali çatışmalar ve yeni bölümlerin nasıl gelişeceği daha şimdiden belli. Seyirci, yeni bölümlerin senaryosunu ana hatlarıyla yazabilir neredeyse.

Bana göre *Yahşi Cazibe*'de sıradan bir komiklik sergileniyor sadece; derinliksiz, eleştirisiz, tartımsız, oldukça müsameremsi. Modernize edilmeye çalışılmış ama becerilememiş bir Kavuklu-Pişekâr durumu da var ayrıca *Yahşi Cazibe*'de; pantolon uymazsa gömlek alırsınız misali.

Dizinin hikâyesinin inandırıcılığı sorunsalına –yani Kemal gibi birinin para yüzünden bir Azeri bakıcıyla sahte evlilik yapması hususuna filan- hiç girmeyelim derim ben, içinden çıkamayız çünkü.

Kısaca, *Yahşi Cazibe* de, pek yahşi bir sonuç alamayacak gibi görünen dizilerden.

Yine de yolu açık olsun demek düşer bize.

(Her cuma 20.45'de Atv'de.)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

20 yıl caz festivali yapmanın üretim sonuçlarını merak ederim!

Telesiyej 22.07.2010

 20 yıl caz festivali yapmanın üretim sonuçlarını merak ederim! Meraklı bir dönemimdeyim demek, bugünkü yazılar merak üzerine konuşlanacak gibi görünüyor. İnsan meraklı oldu mu, merak ettiği konular birbiriyle irtibatlı olmayabiliyor, bunu da önceden bildireyim. Tuhaf bir merak duygusu sarıyor insanın benliğini, her şeyi her durumu merak edebiliyor. Hem –referandum sonuçları gibi- sıradan mevzuları merak edebiliyor mesela; hem Sevda Demirel'in sahibi bilinmeyen bir sperm aracılığıyla doğacak yavrucağının hukuki durumunu merak edebiliyor; hem cehennem sıcaklığında Bauhaus'da klimaların neden çalışmadığını, hem de Sezen Aksu'nun, bu yaz konser vermeyeceğini söylediği halde, hayır hasene konserlerini neden reddedemediğini, madem konser verecekti, ticari konserleri neden kestiğini, böylece neden hem kendi kazancını hem de hayran kitlesinin onu dinlemesini engellediğini merak ediyor işte.

Merak işte, merak bu.. son günlerde bu yıl 20. yılını kutlayan Akbank Caz Festivali hasebiyle, ülkede 20 yıldan beri caz festivali yapılmasının somut üretim sonuçlarını da merak ediyor insan!

Bu kadar **ek.. ek..** biraz da **biçmek** gerekmiyor mu zira?

Dünyanın cazcısı geldi onlarca yıldan beri Türkiye'ye. Neredeyse iki jenerasyondur böyle bu. En kaliteli cazı, en baba cazcılar dinledik, getirenler sağ olsun.

Ama gelişmekte olan bir ülke için festivaller aynı zamanda **ekim** ortamları değil midir?

Yani hem tüketim faaliyetidir; hem de üretim faaliyetine yol açar festivaller. Kendi konularında kültür, deneyim, yenilik aşılarlar çünkü topluma. Böylece de genç sanatçıların yetişmesine, ortaya çıkmasına vesile olurlar. Uluslararası bir renk zenginliği, bir ses zenginliği, bir görgü zenginliği ortaya koyarlar.

Kültür tarlasına **ekim** yapılamadığında –yani festival erki, kendi topraklarında, dünyada ses getirecek sanatçılar yetişmesine vesile olamadığında- uluslararası festivaller, belli sayıda meraklı izleyicinin **elitist** bir tüketim eğlencesi olmaktan öteye gidememiş oluyor tabiatıyla.

Caz festivallerinin güçlü sahiplerinin, artık sadece caz festivalleriyle yetinmeyip, Türkiye'nin özel durumunu değerlendirerek, caz konusunda eğitim-üretim imkânlarını ve ortamlarını da yaratmaları gerekmiyor mu? Tabii, konuyla ilgili diğer kişi ve kuruluşları da yanlarına alarak.

-

Devlet, Türk soyunu koruma yönetmeliğiyle amacına ulaştı!

Sevda Demirel dünkü gazetelerde, "yalan söyledim" diyerek Türk halkından özür diledi: Aslında sperm bankasından hamile kalmadığını, sevgilisinden hamile kaldığını ama sevgilisi bebeği aldirmaya zorlayınca da yalan söylediğini açıkladı.

Bir başka deyişle, hakkında soruşturma açılacağını duyunca, hapis cezasına çarptırılmaktan korktu.

Zira, Türk soyunu koruma amacıyla çıkarılan yeni yönetmelik şöyle diyor: "Yurtdışındaki sperm bankasından alınan sperm veya yumurta ile hamile kalanlar hakkında, savcılığa suç duyurusunda bulunulacak ve bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile dava açılacak. Yeni düzenleme, bu yönetme başvuran anne adaylarının yanı sıra, aracılık yapan kişiler ile sperm veya yumurta veren donörü sorumlu tutuyor." (Bu donör yargılama hususunu da pek kavrayamadım, donörler gizli tutuluyor zira, o kadar ki, donör kendisi de bilmiyor yavrucukları nerede ve kim!)

Sevda Demirel, işte bu yönetmelikten habersiz olduğu için geçen hafta medyada konuşup durmuştu ve sonuç: **"Soruşturmaya buyurun"** olmuştu.

Bir iki gün dayandı Demirel, sonra –haklı olarak- korktu herhalde ve ifadesini değiştirdi.

Aslında Türk soyunu koruma amaçlı çıkarılan yönetmeliğe göre Sevda Demirel hakkında açılacak soruşturmadan ne sonuç çıkacağı ve bunun Türk soyunu ne kadar koruyacağı da merak konusuydu. Neticede bebek, önünde sonunda doğacaktı çünkü, anne hapishanede de olsa.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine: Bu trajikomik duruma mantıksal açıdan bakarsak; bizim bildiğimiz –bilimsel yaklaşımla- bir Aristo mantığı, bir de diyalektik mantık vardır. Aslında bize dayatılan bir üçüncüsü de vardır ya; ara sıra unutturuz, unutmak isteriz çünkü.. sonra hatırlatılır pat diye: Devlet mantığı! Bu mantığa göre **devlet baba**, aslında sadece soyu belli olmayanı değil, babası da belli olmayan –annenin bile bilmediği- insanı, kendi aidiyetinden saymıyor, saymak istemiyor! Komik olan ise, bu bebeğin daha doğar doğmaz –kaçınılmaz olarak- TC vatandaşı olacağıdır! Yani bunu önlemek mümkün değilken, bütün bu soruşturmaların, ceza tehditlerinin bir mantığı var mı? Varsa da, bu bana biraz absürt mantık gibi görünüyor ama...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fermuarlı ağızlar, sanatçıyı toplumundan koparır!

Telesiyej 26.07.2010

Yalnız ve güzel ülkemizin muteber sanatçılarının bir kısmı –ki bunların içinde kanaat önderliği mertebesine yükselmiş olanlar da var- 12 eylülde halk oylamasına sunulacak Anayasa referandumuyla ilgili görüşlerini **görüşsüzleştirerek** beyan etmişler.

İçlerinden sadece Sezen Aksu, görüşünü ve oyunu, kamuya cengâverce belirtmiş yine:

"(...) Eksikliklerine rağmen tabii ki evet diyeceğim. Dört dörtlük, gerçek bir toplumsal uzlaşmayla hazırlanacak çok daha kapsamlı ve özgürlükçü nihai şeklini alana kadar da **evet** demeye devam edeceğim." (21 temmuz, *Sabah* gazetesi, Sevilay Yükselir'in yazısından.)

Sezen Aksu demeye getirmiş ki; demokrasiye ulaşmak, sahip olmak bir **demokrasi yol haritası**yla mümkündür. Yani böyle toplumsal ve bireysel bir mutluluğa ulaşmanın mücadele süreci vardır. 12 eylüldeki referandum bu sürecin ilk adımıdır. İkinci ve üçüncü adımları da yeni anayasa taslaklarıyla gerçekleşecektir. Sonunda evrensel bir demokratik anayasamız ancak böyle oluşacaktır. Ben de bu sürecin içinde olup, her durakta **evet** diyeceğim, bu böyle bilene!

Sevilay Yükselir merak etmiş, Sezen Aksu dışındaki ünlülerin; Mahsun Kırmızıgül'ün, Yılmaz Erdoğan'ın, Hülya Avşar'ın, Ajda Pekkan'ın görüşlerini ve referandumda hangi oyu kullanacaklarını öğrenmek istemiş. Ve sonunda büyük bir hayalkırıklığı içinde elindeki kalemi kâğıdı fırlatmış. Çünkü bu sanatçılarımız **ortada kuyu var yandan geç** hâl ve tavırları içinde, pek mesafeli durmuşlar mevzua!

Mahsun Kırmızıgül'ün basın danışmanı: "Kendisi politik konularda hiçbir şekilde yorum yapmak istemiyor. Kusura bakmayın," cevabını vermiş. Ajda Pekkan kendisi konuşmuş: "Sevilaycığım... konu çok hassas. Kullanacağım oyumun gizli kalmasını tercih ediyorum. Beni anlayışla karşıla lütfen," demiş. Yılmaz Erdoğan'ın sözcüsü: "Üzgünüm, kendisi bu konuda görüş bildirmeyi doğru bulmuyor," buyurmuş. Hülya Avşar'ın asistanı ise, Hülya Hanım'ın selamlarını ilettikten sonra, "Bu tip konularda görüş bildirmek istemiyor Hülya Hanım" demiş.

Sanatçı kardeşlerim.. demokrasi mücadelesi, aslında külliye verilecek açık bir mücadele değil midir?

Demokrasiden yana olmak da, saydamlık gerektirmez mi tabiatıyla?

Anayasa referandumu oylaması, bir seçim oylaması değildir ayrıca.

Sanatçılarımızın ve kanaat önderlerimizin, yani topluma hem örnek olacak, hem yönlendirecek kişilerin **evet**leriyle ve **hayırları**yla ilgili net görüşlerini toplumun öğrenme hakkı vardır. Kitleler, bu insanların bir biçimde peşinde koştuklarına göre, sevdiklerini saymalıdırlar da; bu da, bu kişilerin görüşlerini kitlelerle paylaşmalarıyla mümkündür ancak.

Denge uzmanlığıyla olmaz bu!

Toplumun (kitlelerin) **cesur** sanatçılara ihtiyacı vardır. Bu sanatçıları aslında kitleler yetiştirir çünkü; ve bulundukları konuma getirir.

Demokrasi mücadelesinde fermuarlı ağızlar sanatçıyı toplumundan koparır.

Türkiye, ciddi bir dönemeçten geçmek üzere şimdi. Bu dönemeçte bu ülkeyi kim sırtlayacak ki? Tabii ki, en başta sanat ve kültür ehli yapacak bunu. Kitleler de onların duygu ve düşüncelerinin –ve cesaretlerinin– takipçisi olacak. Aksi halde meydan sadece siyaset erbabına ve atanmışlara kalır!

Duyarlı sivil toplum kuruluşları da aynı biçimde bu sanatçıların görüşlerinden ve açık duruşlarından etkileneceklerdir.

12 eylülde sonra referandum sonucuna göre **pozisyon almak**, inandırıcı olmayacak hiç, benden söylemesi!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heykelin anayurdunda hortlatılan sanat düşmanlığı!

Telesiyej 27.07.2010

Heykel yıkmakla, kitapları, filmleri yakmak, müziğin çalınmasını ve dinlenmesini yasaklamak, resim tablolarını parçalayıp imha etmek aynı şeydir.

Heykel, yedi sanattan biri olduğu için böyledir bu.

Siyasilerin ve bürokratların halkı koruma bahanesiyle, sanat düşmanlığı yapmaya hâlâ devam etmeleri, bu coğrafyanın geleceğini karartıyor.

Mehmet Aksoy'un son anıtsal heykel projesi, daha tamamlanmadan risk altında bugün.

Pazar Hürriyet'te Faruk Bildirici'nin Mehmet Aksoy'la yaptığı bir röportaj vardı, insanın umutlarını kıran.

Heykeltıraş Mehmet Aksoy, üç yıldan beri Kars'ta 30 metrelik **İnsanlık Abidesi** adını verdiği, Türkiye'nin en büyük anıt heykelini yaratma peşinde. Ne var ki, Ak Parti'li Belediye Başkanı ve MHP'liler bu heykeli yıktırmak istiyorlar şimdi. Erzurum Koruma Kurulu, **İnsanlık Abidesi**'nin tamamlanmasını durdurmuş, sonra da yıkım kararı almış.

Siyasilerin, **İnsanlık Abidesi**'ne karşı çıkmalarının görünürdeki nedeni ise, bu anıtın Ermenilere el uzatmasıymış. Mehmet Aksoy, "Orada insanlığa uzanan bir el var" diyor. "Ortadan ikiye bölünmüş bir insanın, tekrar bir insan olmak isteği, en altta da vicdan ve gözden akan gözyaşı var. Gözyaşı, savaşların acısını sembolize ediyor. Sarıkamış Savaşı anımsatılıyor. Partiler üstüdür sanat, sanatın partisi olmaz. (...) Kıramazlar, taşıyamazlar."

Heykelin anayurdunda yaşıyoruz biz.

Yaklaşık dokuz bin yaşındaki ana tanrıça heykelciklerini müzelerimizde görebiliriz bugün.

Dünyanın en önemli heykel okullarından biri olan **Aphrodisias** Heykel Okulu, bu sanata, 2 bin 200 yıl kadar önce katmış gerçekçiliği.

Dünyanın en büyük açık hava heykel atölyesi Yesemek'te (Gaziantep) ve yaklaşık dört bin yaşında.

Yakın bir tarih içinde dünyanın 8. harikası ilan edilmesi kuvvetle muhtemel, o muhteşem Nemrut heykelleri ise 2 bin 50 yıl kadar önce dikildiler.

Bu örnekleri kolaylıkla çoğaltmak mümkün.

Ayrıca, Anadolu anıt kayalar, taşlar ve yapılar yurdudur.

Anadolu'da kurulmuş olan hemen hemen bütün uygarlıklar, taşı yontup işlemişlerdir; duygularını taşta kazımışlar; böylece onları ölümsüzleştirmişlerdir âdeta.

Günümüzde ise Mehmet Aksoy, bu binlerce yıllık geleneği sürdüren modern bir heykeltıraşımız.

Taşı anıtsallaştıran bir heykeltıraş o.

Anadolu'nun mermerle özdeşleşmiş olan duygusunu bugün de yaşıyor.

Ama şimdi onun üç yıllık emeği yok olmak üzere.

Buna şiddetle karşı durmak gerekir. *Telesiyej*, Mehmet Aksoy'un **İnsanlık Abidesi** anıt heykelinin yok olmaması için açılacak olan bir dayanışma kampanyasında yer almaya gönüllüdür.

'Küçük Sırlar'da formalı genç kadınlar ve genç adamlar sorunsalı!

Küçük Sırlar'daki –artık- bir meslek sahibi olup da eli ekmek tutacak, hatta çoluk çocuğa karışacak yaşa gelmiş genç kadınların ve genç adamların, formalar giydirilip, lise öğrencisi olarak yutturulmaya çalışılması hiç rahatsız etmiyor mu kimseyi?

Hayır, gerçekten merak ediyorum, bir ben miyim yavru, bu kazık kadar genç hanımların ve genç adamların lise formalarıyla sözde okula gidiyor gibi yapmalarına gıcık olan?

Lise çocuğu olarak yutturulan bu yaratıkların, okuldan çıkıp, şampanya kovalı otel odalarında delice sevişmeleri olsun, birbirlerini öldürmeye kalkışmaları olsun, tamamen sıradan şeyler demek bizim toplum için; bildiğiniz vaka-i adiyе. (Medyatava'da okudum; Kadir Doğulu ile Merve Boluğur'un canlandırdığı karakterlerin sevişme sahneleri internette en çok tıklanan görüntüler arasına girmiş.)

Bu arada *Telesiyej*, daha önce de sormuştu, neden bir tek öğretmen bile yok bu koca okul binasında rastladığımız, diye? 2. Bölüm de geldi geçti, kimseleri göremedik hâlâ. Hadi ders yaparken sınıflarda görmüyoruz zaten öğrencileri, dolayısıyla öğretmenleri de.. diyelim, iyi de.. öğrenciler koridorlarda filan birbirleriyle öpüşüp koklaşıırken ya da birbirleri hakkında canavarca planlar yaparken, bir Allahın kulu öğretmen geçmez mi arka plandan? Mesela derse girerken, ne bileyim öğretmenler odasına ya da lavaboya giderken rastlanmaz mı bir öğretmene?

Orta öğretim ve lise binalarının olmazsa olmazı hademeler de yok hiç ortalıkta. Hademelik müessesesi kaldırıldı da bizim haberimiz mi yok!

Kanal D'nin yeni dizisi *Küçük Sırlar*'ın bir inandırıcılık gayreti yok belli ki, aldırıyor.. önemli olan vitrin demek bu dizi için; zengin kızlar, zengin oğlanlar.. bir zenginlik, bir zenginlik (en dökülen cinsinden) bu yeter izlenmeye diyor. Yalan da değil, izlenmiş (raporlara bakılırsa).. bu yaz kesatlığında ne gösterilse izlenecek gibi zaten.

Ama bu mudur yani bizim zengin çocuklarının hayat biçimi? 25 yaşlarında, hâlâ lise koridorlarında itişip kakışmakla, birbirlerinin kuyusunu kazmakla mı meşgul olurlar?

Televizyon bir kamu yayın organıdır kardeşler!

Özel kanallar bir ticari kuruluş olsalar da, **kamu hizmeti** görürler. Kamuya sunulan her programın kalite açısından, etik açıdan, toplumsal gerçekliğe uyma açısından bir söylemi, bir inandırıcılığı olmalıdır. Türkiye'nin bir numaralı (belki de tek) eğlence aracı olan televizyonun izlenme oranı çok yüksektir; hane halkının elinde çok fazla bir seçenek yoktur çünkü. Bir anlamda ne verilirse seyretmek zorundadır bu yüzden.

Ama bu mecburiyet; kolaycılığa, sansasyona kaçıp, garanticiliğe yaslanıp, istismar edilmemelidir derim ben.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ve huzurlarınızda: Adımı Kalbine Yaz Favorim: Sen Çoktan Gitmişsin!

Telesiyej 29.07.2010

Yazarken, Tarkan'ın albümünü dinliyorum bir yandan.

(Yaz başından beri beklenen albüm bugün satışa çıkıyor nihayet.)

Daha ilk dinleyişte favorim belli oldu: "*Sen Çoktan Gitmişsin*". Sessizce haykıran, durgunlaştıkça hareketlenen, sakinleştikçe coşan bir şarkı. *Unutmamalı* gibi klasikleşecek bence. Pop müziği aşan bir şarkı sanki, *Sen Çoktan Gitmişsin*.

Tarkan, Sezen Aksu ve Ozan Çolakoğlu'nun yaratıcılığından çıkan az rastlanır güzellikte bir şarkı.

Sezen Aksu sözlerini yazmış, Ozan Çolakoğlu bestelemiş, Tarkan unutulmayacak bir yorumla seslendirmiş. Bir de Sezen Aksu'nun vokali var ki, naif ama çok güçlü bir tuşe.

Defa defa dinliyorum şarkıyı: "Meğer hiç tanımamışım / Ne kendimi ne seni / Görünenle yetinmişim / Durup hiç dinlememişim / Kalbimin nefesini / Sevilmişim sevmişim / Göz göre göre kaybetmişim / Umutlanmışım, bulutlanmışım / Yağdı yağacak kirpiklerimden / İnanmamışım, inanmışım / Kayıp gidiyorsun ellerimden / Bir daha çalar mı bilmem / Postacı kapımı? Sanmam / Biliyorum dönmezsin / Sen çoktan gitmişsin."

Tarkan'ın derinleştikçe yoğunlaşan, yoğunlaştıkça derinleşen bir yorumu var. Sesin sözle, sözün sesle buluşmasının neredeyse ideal bir örneği bana göre bu şarkı; duygu, damıtılıyor adeta. Ozan Çolakoğlu'nun müziği ise, kendini güçlü bir biçimde gizliyor; ama bir yandan da, duygunun içinde fırtınalar estiriyor sakın sakın.

Adımı Kalbine Yaz, yılın albümü olacak, bu belli. Albümün ilk şarkısı *Sevdanın Son Vuruşu*'nu, zaten albüm çıkmadan önce -Tarkan'ın, onu bekleyen hayranlarına sunduğu cömertliği sayesinde- radyolardan ve internetten indirip dinlemiştik. Aysel Gürel'in sözleri ve Tarkan'ın müziğiyle, sıra dışı ve fazlasıyla kabul görmüş bir şarkıydı.

Albümün ikinci şarkısı *Acımayacak*'ın söz ve müziği Mithat Can Özer'e ait. *Acımayacak*, daha şimdiden en fazla indirilen şarkılardan; belli ki bu yaz en çok dinlenen şarkı olacak.

Albüme adını veren *Adımı Kalbine Yaz*'ın söz ve müziği Tarkan'a ait. Sözleri çok sıcak ve samimi, çok hoş. Tatlı bir sitemle yazılmış bir mektup gibi: "Ayda yılda bir olsa da muhakkak ara / Azıcık zamanından ayır da / 'Öldün mü kaldın mı?' diye sor ara sıra / Adımı kalbine yaz beni unutma / Bugün o yüzüne gülen dost sandıkların / Yarın da yanında olacak mı? / İyi günde ne âlâ, kötü günde firarda / İçin sızlamayacak mı?". Tarkan'ın bu şarkıdaki yorumunun kıvamında tatlı bir hüznün var, doğal, maniyersiz bir yorum, çok sevdim. Bence en fazla sevicecek şarkılardan biri olacak *Adımı Kalbine Yaz*.

Albümün kapağındaki ve içindeki fotoğrafları Giuliano Bekor çekmiş. Ben çok beğendim; sakinliğin zenginliği var fotoğraflarda.

Tarkan'ın sesine ve yorumuna gelince... Bu albümde de görüldüğü gibi, Tarkan hangi şarkıyı söylerse söylesin, hangi söz ve besteyle buluşursa buluşsun, o şarkı **farklılaşıyor, başkalaşıyor** mutlaka; onda bir büyü var sanki, star karizmasından daha farklı bir şey bu. Sözle yazıyla pek tanımlanamaz gibi.

O yüzden de yıllardır Tarkan, Tarkan işte.

.....

Senin baban keman çalar mıydı? Çalmazdı durumları!

Bazen magazin sayfalarında öyle haberler oluyor ki, aslında haber olmayan; hani adam sormuş diğerine "senin baban keman çalar mıydı" diye, "yok, çalmazdı" demiş diğeri. Soruyu soran, "benimki de çalmazdı" demiş ya... biraz o hesap işte. Yani aslında manşete bakarsanız bir haber var gibi görünüyor; ama haberi okursanız, haberin, haber olacakken, olmadığı bilgisini alıyorsunuz. Biliyorum biraz karmaşık bir ifade bu ama... bazı durumlar karmaşıktır, karmaşık anlatılır, idare edin!

Salı günü Sabah Günaydın'da bir haber vardı: *Megastar'ı Ağlatan 'Kayıp'*. Alt başlıkta ise şöyle deniyordu: "Tarkan, yeni albümündeki 'Kayıp' adlı bestesinde yer alan şiiri okurken 'Beni anlatıyor' diye ağladı".

Sonra haberi okuyorsunuz; sözleri Günay Çoban'a ait olan şarkının sonunda iki dakikalık bir şiir okuyan şarkıcı, 'sözleri tümüyle benim hislerimi anlatıyor' diyerek gözyaşlarına boğulmuş.

Gerçekten böyle bir şey oldu mu bilmem!

Ama olduysa bile... haberin devamını okuyunca, haber, bir anda haber olmaktan çıkıyor. Çünkü haber şöyle devam ediyor: "Tarkan'ın ağlayarak okuduğu kayıt, önümüzdeki hafta (*Telesiyej'in notu: Aslında önümüzdeki hafta değil, bugün çıkıyor albüm, o da ayrı.*) piyasaya çıkması beklenen albümde kullanılmadı."

Hoppala!

E o zaman neden manşetten veriyorsunuz bu haberi yavru? Anladık dikkat çeksin okunsun diye veriyorsunuz ama haber boşlukta asılı kalıyor. Siz de söylüyorsunuz zaten, o şiir albümde yok! Olsa, bu haberi okuyup da Tarkan'ın albümünü alanlar, o şarkının sonundaki şiiri dinleyince bir empati yapacaklar, onlar da duygulanacak belki, haber de işlevini yerine getirmiş olacak.

Ama öyle bir şiir yok ki albümde!

Vazgeçilmiş çıkarılmış.

Olmayanın haberi olur mu?

Hele hele manşetten!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Garanti Bankası doğayı tahrip edecek derken,

Telesiyej 02.08.2010

Yazılarımı bitirmişim. Akşamüzeri. Bahçede, incir ağacının altındaki şezlonga uzanmışım tam da.. üzerimde rüzgardan bir pike dalgalanmakta.. usulen kitap da var elimde.. ama, okuyan kim? Sardunyaların kuruyan çiçeklerini saplarının dibinden tek tek koparmak gerek ki, yeni tomurcuklar açsın gibilerinden mühim mevzulara dalmışım zihnimde, gerisi fasa fiso.

Derken.. cep telefonum bipliyor.. bahçe rehavetimi hançerlediği için biraz isteksiz uzanıyorum telefona, ama yine de uzanıyorum.. önemli bir şey olabilir çünkü.. bir mesaj.. öyle bir mesaj ki, yüreğim ağzıma geliyor, adrenalin saldırıya geçiyor damarlarımda; kan basıncım yükseliyor, kalp atışımın hızı artıyor, göz bebeklerim büyüyor, kan şekeri yükseliyor; en küçük bir kalp problemi olana, o dakika dünya değiştirecek cinsten bir mesajla karşılaşıyorum zira: "Sn. Müşterimiz, Garanti Bankası A.Ş.'ye ödenmeyen kredi borcunuz bulunmaktadır. Bugün, Polis, Çilingir ve icra memuru ile haciz işlemi yapılacaktır. Şu şu isimler haciz yetkilinizdir, onları şu numaradan arayınız."

Hiç kimseye bir kuruş borcu olmadığını bilse de, bu mesajı alıp da, hayatına serinkanlı bir biçimde devam edebilecek birini tanıyor musunuz? İçine hiç kuşku düşmeden, yanlış mesajdır diyerek gülüp geçecek biri var mıdır?

Varsa da ben değilim o.

Bugüne kadar Garanti Bankası'nda hiç hesap açtırmadım, kredi de almadım. Bir zamanlar bir Garanti Bankası kredi kartım vardı; ama Hasankeyf'e vereceği zararlar yüzünden, bireysel tavrımı koydum; boşalttım kartı ve nicedir kullanmıyorum, kapatma işlemleri içimi sıktığı için kasaya kilitledim, kaldı öyle. Eyvah! Kredi kartımın numarası birinin eline mi geçti acaba? Ya da ben kartı temizledikten sonra küçük de olsa bir hesap çıktı belki, ödenmeyince de –mesela 11 lira 07 kuruş gibi bir para için- çilingir ve polisi kaptıkları gibi akşam akşam bizim evde zuhur mu edecekler? Saat de 18.00, o sıra. Bu saatte haciz olur mu yav? Hem hiç hukuki görünmüyor; önden bir ödeme emri filan gönderilmez mi? Birine kefil oldum da unuttum mu yoksa? Yooo, hem böyle bir şeyi unutmak için hafıza kaybı gerekir! Hafızamı kaybettim de, hafızamı kaybettiğim için hafızamı kaybettiğimi mi unuttum yoksa? En iyisi mesajda yazılı numaraya telefon etmek.. kalbim ağzımda, yüzüm ateşler içinde, nefesim kesik, telefon ediyorum. Telefonda dünya yansa hasırı yanmaz cinsinden bir ses, benim bağırp çağırmama sırtkan bir sesle cevap veriyor, adınız ne diyor bana? Aaa adımı bilmiyor ama evime hacze gelmeye kalkıyor! Kuzu kuzu adımı veriyorum, sonra uyanıyorum hafiften; adımı bilmiyorsunuz, adresimi de bilmiyorsunuz o zaman, nasıl mesaj gönderiyorsunuz böyle haciz maciz diye diyorum. E sizin değildir ki bu borç, biri sizin cep numaranızı vermiştir diyor bu sefer! Ama herkes herkesin cep numarasını verebilir diyorum, tabii diyor, sallamıştır, sizinki denk gelmiştir! Yaa diyorum, siz de bu mesajı sallayıverdiniz demek, ne olur ne olmaz diye! Garanti Bankası müşteri temsilcilerini arıyorum sonra, her biri bir başka bölüme yönlendiriyor, hepsine derdimi anlatıyorum; sizin bankaya borcunuz yok diyorlar. Peki benim kimyama altüst eden bu mesaj ne o zaman diyorum, bankanın avukatı olduğunu söyleyen, mesajı gönderen kişilerin adını ve telefon numaralarını veriyorum; araştırıp size geri döneriz diyorlar.

Ama Garanti Bankası'ndan kimse beni aramıyor. Sadece bana mesajı gönderen, Garanti Bankası'nın çalıştığı hukuk bürosundan –bu da ne kadar doğrudur bilmem- arıyorlar: genel müdürlükten aradılar, son iki numara yanlış tuşlandığı için mesaj size gelmiş, özür dileriz, adresinizi verin size bir özür çiçeği yollamak istiyoruz diyorlar. Asla diyorum, asla size adresimi vermem, çiçeğinizi de istemem! Tabii onlar gerçekten bankanın hukukçuları mı, yoksa benim başıma gelen bir dolandırıcılık teşebbüsünün finali miydi bu konuşma, bilmiyorum, hiçbir zaman da bilemeyeceğim, zira bankadan –kendi tabirleriyle- hiçbir geri dönüş olmadı!

Dicle Vadisi'nin ekolojik sistemini neredeyse tümüyle yok edecek -ve aynı zamanda insanları büyük bir oranda göç etmeye zorlayacak olan Ilısu Barajı projesinin kreditörü olan Garanti Bankası -o mesajı gönderen gerçekten de onların hukukçularıysa-, doğayı tahrip edecek diye endişelenirken, benim doğamı tahrip edeceği hiç aklıma gelmemiştii doğrusu! Bana bu mesajı göndererek sağlığını bozan, Garanti Bankası'na çalışan bir hukuk bürosu ise şayet, bence böyle vahim bir yanlış ve üsluptan sorumlu olan, bu avukatlarla çalışan bankadır.

Aklınızda olsun diye yazdım bütün bunları, size de böyle bir mesaj gelebilir çünkü bir gün.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burjuva olmanın manifestosuna bakmak da gerekir icabında!

Telesiyej 03.08.2010

Zengin olmakla burjuva olmak arasında çok fark vardır tabiatıyla.

Burjuva olmanın nihai kriteri nedir peki?

Burjuvazi, sanata kültüre (kazanç amaçlı) yatırım yapmayan, sanata kültüre mesenlik yapan bir sınıftır aslında.

Gerçek bir burjuvanın değeri, sahip olduğu değerli sanat koleksiyonuyla ölçülür bence; aynı durum, burjuvaya hizmet eden en yakın halka için de söz konusudur.

Burjuvazi, dünya finans ve yatırım hareketlerini yakından izlediği gibi, evrensel değerlere sahip uluslararası sanat hareketlerini ve sanat eserlerini de rasadı altında tutar.

Ressam Burhan Doğançay, Şirin Sever'e (Pazar, Sabah) verdiği röportajda diyor ki: "1964'te, bir resmim Guggenheim Müzesi'ne girdi. Bir kapı resmi. Üçüncü sınıf bir galeriden alınıyor resmim ve müzeye gidiyor. Tam bir sürpriz. Fakat Türkiye'de hiç kimsenin haberi bile yok bundan... New York'ta oturan Türkler yerini dahi bilmiyorlardı. Hoş, hâlâ da bilmiyorlar!"

Anlaşılan o ki, Guggenheim Müzesi'ni hâlâ keşfedememiş bir burjuvazimiz var! Ama bana kalırsa Burhan Doğançay, bu hususta esastan yanılıyor; müzelerle, sanatla ilgilenmesi gerektiğini düşündüğü o kimseleri – büyük bir iyi niyet göstererek- burjuva gibi değerlendiriyor; onların, aslında büyük bir oranda küçük burjuva kültürüne sahip sanayi burjuvazisi üyeleri olduğunu düşünmüyor sanırım.

Burhan Doğançay ayrıca, "Türkiye'de bir takım zenginler, statta loca kiralamaktan sanat eseri almaya doğru evrildi diyebilir miyiz yani?" sorusuna da şöyle cevap veriyor: "O yine devam ediyor. Sanata meraklı olanları yüzdeye vurduğunuz zaman gülünç bir rakam çıkar ortaya. Yüzde 1 bile değildir! Geçenlerde bir gazetede vardı; Türkiye'deki CEO'ların yüzde 20'sinin yatırı varmış, yakında yüzde 100'ünün yatırı olacak ama, kimsede kıymetli resim olduğunu sanmam."

Bugüne kadar karşılaştığı ve yaşadığı zorluklardan pek yakınmayan, 80 yaşına varmış Burhan Doğançay, artık bazı şeylerin altını çiziyor: "Ayrıca Türklerin sanatla hiç ilgisi yok! Belki 50 kez dünyanın en iyi galerilerinde sergi açtım. Türklere hiçbir galeriden 48 senede bir tek baskı dahi satamadım. Çünkü galerideki fiyat daima pahalıdır. Sonra geliyorlar atölyeye, pazarlık yapıyorlar. Asla isim vermem ama dünyadaki 26 milyonerin arasına giren isimlerden biri bile telefon açmıştı, 'Burhan Bey herkesten resim aldık, sizden de almak istiyoruz ama çok pahalı sizin resimleriniz,' diye. E almayın o zaman!

Bir dolar bile inmem, pazarlamacı mıyım ben?"

Burhan Doğançay, değeri sanatlaştıran, sanatı değerlileştiren bir ressam. Uluslararası bir kimliğe sahip. Evrensel değerlerde eserler üretiyor. Onun, bütün dünyada 68 müzede sergileniyor eserleri. Son olarak Doğançay'ın iki

eseri, İngiltere'nin en ünlü müzelerinden Victoria & Albert müzesinin daimi koleksiyonuna alındı.

Hakkında sanatıyla ilgili araştırmalar yapılan, üzerine altı kitap yazılan ve dünyanın en değerli ilk 250 sanatçısı arasında olduğu ilan edilen bu ressamımızla ilgili Türkiye'de katalog dışında hiçbir şey yayınlanmamış bugüne kadar. Bu olgu da, burjuva olduğunu iddia eden sınıfımızın sanatla olan gerçek ilgisinin bir göstergesi değil mi zaten?

Burhan Doğançay'ın insanı düşündüren –aynı zamanda üzen- şu ifadesi de zaten bu olguyu doğruluyor ya: "Ben bütün hayatım boyunca resim verdim dostlarıma. Hepsinin üzerine isimlerini yazarak hediye ettim. Ama ne oldu biliyor musun? Bunları hepsini götürüp müzayedede sattılar! Bunların yüzde 90'ı da maddi durumu çok iyi kişiler. Bazısının üstünde, 'Ali'ye 'Veli'ye neyse işte, yazdığım notlar da duruyor. Bu utanç verici!"

Durum bu.

Biz gelelim Vehbi'nin kerrakesine: Demokrasinin bayrağını burjuvazi taşıyor demiş üstatlar -nihai olarak kendi erki için bile olsa-. (Bizdekilere bakınca hep düşünürüm, Marx ve Engels, biraz mübalağa etmiş olabilirler mi acaba?) Peki bu misyona kaynaklık eden bir ana vizyonu var mıdır bizdeki burjuvazinin? Sanatın kolları korunması, zenginleştirilmesi, sanatın ihya edilmesi, bu vizyonun dayandığı temellerdir çünkü.

Sanatla demokrasi, demokrasiyle sanat birebir ilişki içindedir günümüzde; birbirleriyle bakışlar, birbirlerini beslerler ve neredeyse birbirlerinin varlık nedenidirler bana göre!

Toplumsal Burhan Doğançay'lardan beslenmesi gerekir; bunun için de mesenlerimizin (burjuva kökenli!) bir köprü görevi üstlenmeleri şarttır bence.

Benim naçizane görüşlerim de böyledir işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demokrasi fırınından ekmek yemek, her babayiğidin harcı değil

Telesiyej 04.08.2010

Sansürün, sanılanın aksine en zayıf hali yazılı olanıdır; açıktır çünkü, bilinir ve ona göre karşı durulur, gerekirse savaş açılır.

Sansürün, sanılanın aksine en güçlü hali ise, zihinlerde yazılı olan halidir bence. Kapalıdır çünkü, kolay kolay bilinemez ve bu nedenle de nasıl bir karşı duruş sergilenmesi gerektiği kararı kolay kolay alınamaz.

Yani sansür, egemenin (sistemin) kılcal damarlarına nüfuz ettiğinde, hem nerede baş göstereceği, hem de hangi şiddette engelleyici olacağı kolay kolay kestirilemez.

Sansürle ilgili yasa değişse, hatta toptan iptal edilse ya da resmîyetten kaldırılrsa dahi, hayatına kurum ve kuruluşların (devlet- özel sektör) ve bazı kurtarıcı misyoner kişilerin(!) zihinlerinde devam eder; ve bu zihin, değişik davranışlarla hayata geçer mutlaka.

Aynen Rojin'in, Kanal D'de yayınlanan Disco Kralı programıyla ilgili olarak -bir kez daha- (Bkz. Rojin'in TRT ŞEŞ'ten ayrılışı) başına geldiği gibi.

Okan Bayülgen'in Disko Kralı'na davet edilen Rojin'e, programdan bir gün önce Bayülgen'in asistanı tarafından Facebook'tan, "İptal oldu" mesajı gönderilmiş.

Akşam Gazetesi'nin web sitesindeki habere göre, Rojin'in menajeri Tülay Özçelik, yaptığı açıklamada, "Rojin yurtdışındaydı, defalarca arandım ve ısrarla konuk etmek istediklerini söylediler. Programın yapılacağı tarihten bir gece önce ise Facebook'tan gönderilen bir mesajla Kürtçe şarkı söyleyen bir sanatçıyı programlarına konuk etmekten çekindikleri için davetin iptal edildiğini öğrendim" demiş. Facebook'ta Okan Bayülgen'in asistanıyla olan konuşmalarını medyayla paylaşan Özçelik, şunları söylemiş: "Türkiye'de Kürtçe şarkı söyleniyor. En radikal milliyetçi partiler bile Kürt demekten çekinmiyor. Görünen o ki; Okan Bayülgen, bu davranışı ile Türkiye'nin demokrasi ortalamasının epeyce altında kalmıştır."

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine... demokrasi fırınından ekmek yemek –Okan Bayülgen örneğinde olduğu gibi- her babayığit görünenin harcı değildir tabiatıyla. İnsanın kendisini demokrat ve aydın olarak görüntülemesiyle, demokrat olmanın sorumluluğunu ve riskini baskılar karşısında davranışlarıyla göstermesi (bir tür kanıtlaması) çok başka şeydir aslında.

Türkiye'nin içinden geçtiği bu süreçte, demokrat-aydın olmak oldukça risklidir ve bedellidir; risk almadan, bedel ödenmeden, ortada kuyu var, yandan geç, yapılamaz bu konuda, yapılsa da kimse yemez! Bu durum medya için de geçerlidir elbet –ki, medya halkın yanında dördüncü kuvvet olarak tanımlanmaktadır-.

Merkez medyanın –burada konumuz Kanal D-, Kürt meselesine gelince... zihinsel sansürün, oto sansür olarak tezahür ettiği en büyük bir-iki erkten biridir hâlâ merkez medya; Rojin'in başına gelen olay –ki, bana göre bir skandaldır aynı zamanda- bunu kanıtlıyor zaten.

Zihinsel sansürün kurumsallaşması karşısında, gerçek demokratların her an teyakkuz halinde olmaları gerekmez mi?

.....

Ayşe Arman'ın kelamı, fena halde Saldıray Abi'yi çağırıştırıyor

Bir Demet Tiyatro'da sevişme obsesifi bir Saldıray Abi karakteri vardı hani, yeri olsun olmasın, 'sevişmek' ve 'ikiz yatak' sözcüklerinin geçmediği tek bir cümle kuramazdı. Arkadaşları onunla karşılaşınca, "Ee nasılsın Saldıray? Bu aralar doğru dürüst sevişebiliyor musun?" diye hatırlarını sorarlardı.

Aslında Züleyha'ya hastaydı, Saldıray Abi. Elinde bavulu Züleyha'nın evine dayanmıştı bir keresinde: "Moralim sıfır Züleyha," demişti: "Öyle bir depresifim ki... büroda oturuyorum, o arıyor, gel para ver, bu arıyor Saldıray sevişelim, öbürü telefon ediyor; solaryumda topless vaziyetteyim gel... ama olmaz ki canım, bir insanın üstüne bu kadar gelinmez ki... ben de topladım valizimi sana geldim, aldım mayomu havlumu neyin, senin küveti dolduracak filan olursak, içine girerken giyerim diye; ama sen dersin ki ne küveti, direkman ikiz yatak olayına geçelim, senin o düşüncelerine saygı duyarım tabii; misal, benim için küvet cazip, ama sen dersin ki benim için ikiz yatak daha kullanışlı, olur a... herkesin kendine göre bir hayat felsefesi var mı di mi?"

Saldıray Abi'nin ismiyle müsemma olduğu söylenemezdi pek; ama mütemadiyen sevişmekten ve ikiz yataktan bahsederdi işte... biri diğerinin mütemmim cüzüydü onun için, aslında tek tek ya da birlikte, her ikisi de ve diğer her şey aynı şeyi çağırıştırıyordu ona: Sevişmeyi.

Ayşe Arman'ın yazıları ve röportajları son zamanlarda Saldıray Abi karakterini çağırştırmaya başladı bana. Pazar günü Medyatava'da okuduğum, Mehmet Yaşın'e verdiği (Hürriyet Gazetesi'nden alınmış) "İyi bir sofraya bazen

seks kadar güzel" sözlerinin manşet olduğu röportajı, fena halde Saldıray Abi'yi hatırlattı yine. Ayşe Arman, içinde -dolaylı ya da dolaysız kendisiyle ilgili- seks sözcüğünün geçmediği bir yazı olsun, röportaj olsun kaleme alamıyor ve aldırtmıyor gibi görünüyor çünkü.

Mesela Mehmet Yaşın'ın, "Yemek için mi, yaşamak için mi yersiniz?" sorusuna şöyle cevap vermiş: "Ben 35'ten sonra bir sürü keyfi, zevki dibine kadar yaşar oldum. Seks de onlardan biri, yemek de. Eskiden çabucak geçiştirdiğim bu yemek eylemi, yavaş yavaş seksle başa baş gider oldu" diyor, ama bununla yetinmiyor, aynı paragrafta, aynı soruya verdiği cevap şöyle devam ediyor: "Yalıkavak pazarında tesadüfen denk geldiğim bir reçel, şahane bir çizik zeytin, Ege otları, öldürücü bir Ezine ya da bir keçi peyniri, iyi bir sofraya, bazen seks kadar güzel."

Daha sonra Mehmet Yaşın'ın, "Röportaj yapmak mı, yemek yapmak mı daha keyifli?" sorusunu da şöyle cevaplıyor: "Sıralama şöyle: "İyi seks, iyi röportaj, iyi yemek..."

Soru ne olursa olsun, cevap sekste gizli AA için.

Röportajın sonuna doğru da, kabuklu deniz mahsullerinin bilhassa şarapla birlikte kesinlikle afrodizyak etkisi yarattığını, ya da öyle olduğuna inandığını söylüyor. Hani bir nevi Çokomilk sendromu: "Hiç aklımdan çıkmıyor ki!" derdi ya Çokomilk reklamındaki gençler!

Ayşe Arman, bir arkadaşımın dediği gibi "sermayeyi kediye yüklemiş; kedinin adı da seks".

Aslında bu mevzunun fikir ve zikir ikilisine hiç girmemek gerek derim ben; fikir kurumsal, zikir kişisel çünkü bence. Anlaşılan o ki, seks satar demiş zamanında abileri; hani uysa da uymasa da kullan gibilerinden.. kamuyu etkilemenin en birinci yolu da tekrardır.. 'tekrar'la kamuyu etkilersin, tekrarla devamlı... o da tekrarlıyor işte, "Röportaj yapmak mı, yemek yapmak mı daha keyifli" sorusuna bile, "İyi seks, iyi röportaj, iyi yemek" diye cevap veriş de bundan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanatçıların vakfı POPSAY da, sanatçıları halka şikâyet ederse

Telesiyej 09.08.2010

Hakan Peker'in taşkın muhafazakâr, hem de ulusalcı hallerine tv kanallarında rastladıkça tedirgin olurum. Bir pop müzikçi olarak, bir zamanlar ilkokul öğrencileri arasında sükse yapmış "Hey Corc versene borç"tan başka ne yapmıştır bilmem, aklımda kalan bir şey yok. Onu da bizim küçük Ayşe'den bilirim, o zamanlar ilkokula gidiyordu, bu şarkıyı her duyduğunda katıla katıla gülerdi, zihnimde yer etmiş işte. Ayşe büyüdü heykeltıraş oldu, Berlin'de sanatını geliştiriyor şimdi, burada olsa sorardım, var mıydı Hakan Peker'in başka bir şarkısı filan diye. Ama Hakan Peker, çok şükür başka hiçbir mühim şarkısına bizi maruz bırakmadığı halde, kendisini hâlâ bir pop star olarak konuşturmakta ve POPSAY'ın başkanlığını yürütmektedir.

Yürütsün, bir itirazımız yok, gemisini yürüten kaptan, başkanlığı kapan başkan neticede.

Kanaltürk'te Petek Dinçöz'ün Arım Balım Peteğim programına katılmıştı geçenlerde, baktım da, yaş kemale ermesine rağmen, o taşkın muhazakar halleri her dem taze. Maşallah pür enerji konuşuyor yine, onu bunu

afişe ediyor. Zira yardıma muhtaç pop sanatçıları için bir konser düzenlemiş, geliriyle –ve belediyenin de desteğiyle- huzurevi mi açacakmış, site mi yapacakmış ne, (bunlar bir konserle mi olacak yavu?) sanatçıların kimi, mazaret beyan etmiş katılmamış, yok onlar hayvanlar için konserler verirlermiş de kendi meslektaşlarına duyarsız kalırlarmış, o da açıklamak durumundaymış şunlar şunlar katılmıyor diye, Gülşen telefona bile çıkmamış, yanlış numara dedirtmiş, falan da filan. Bu arada basına verdiği beyanatlar, “Hayvanlara oldukları kadar insanlara da duyarlı olsunlar” kabilinden sözler, iri puntolarla fonda izleniyor. İleride başka konserler de düzenleyecekse bir nevi aba altından sopa gösteriyor anlayacağınız. Bakın diyor, ola ki katılmamaya kalkarsınız, bilin ki; bunlar kendi yoksul meslektaşlarına duyarsız diye afişlerim sizi halka, demeye getiriyor. Apaçık gizli tehdit yani! Bir de makineli tüfek gibi konuşmalar, taşı gediğine koymalar filan, dayanılır gibi değil. Peter Dinçöz arada sormaya çalışıyor, peki ama diyor, katılmayan sanatçıları neden açıkladınız, sizde saklı kalsa daha iyi değil miydi diyecek oluyor, ama Petekcik daha lafını bitiremeden, bir şahin gibi atılıyor Peker, hayır efendim, halk sorar, basından arkadaşlar sorar; sonra, ben onları davet etmedim gibi algılanır diyor.

Bu arada Gülşen’in açıklaması geliyor, Petek okuyor, Gülşen’in söylediklerinden anlıyoruz ki, Hakan Peker, onu aramamış, menajerini aramış sadece; bu yüzden de, Peker’in kendisi hakkındaki beyanatlarını, gazetelerden hayretle okumuş. Menajerinin Hakan Peker’le konuştuğunu, konser programı yoğun olduğu için katılamayacağını ilettiğini iddia ediyor. Ama buna rağmen Hakan Peker’in tamamen hayal ürünü ifadelerle neden itibarıyla oynamak istediğini anlamadığını belirtiyor, vs.vs.

Gelelim Vehbi’nin kerrakesine:

Sanatçılar şehri, sitesi kurmak gibi çok büyük bir sosyal sorumluluk projesinin paydaşları şunlardır: Devlet-yerel yönetim, özel sektör ve birden fazla kendini ispat etmiş ilgili sivil toplum kuruluşları. Ancak bu güçler bir araya geldiğinde, bu çapta bir sosyal sorumluluk projesi gerçekleşebilir. Bunun gerçekleşmesi için de, gerçekçi ve inandırıcı bir plan-proje dosyası, yol haritası ortaya çıkarılmalıdır. Ve bunların tümü de kamuya tanıtılmalıdır. Örneğin önce, içinde devlet temsilcisi, yerel yönetim temsilcisi, özel sektör temsilcisi ve STK’ların temsilcilerinin bulunduğu bir basın toplantısıyla bu ulvi projeye start verilmelidir. Plan ve proje dosyası şeffaf olarak açıklanmalıdır.

Aksi halde, bir kişiye ya da birkaç kişiye ait bir girişim olarak –inandırıcılık kipi düşük bir girişim- kalır.

Hele bir de sanatçıları halka şikayet ediyorsa!

.....

Büyük markaların büyüklüğü nereden anlaşılır?

Bu konuda bir daha yazmayı düşünmüyordum aslında. Ama Tarkan’ın albümü ve ilk konserleri beklenenin çok üstünde bir patlama yaratınca.. ve daha önce de bu konuda (Pepsi’nin Tarkan’la anlaşmasını fes etmesi hususunda)Türkiye kapitalizminin geleceği öngörme refleksinin zayıf olduğundan dem vurmuşluğum olduğu için.. tam yerine rast geldi anlayacağınız, manzara koymasam olmazdı!

Tarkan-Pepsi Cola ilişkisi (aslında ilişkisizliği), Türkiye kapitalizminin ne mertebede geleceği gören bir reflekse sahip olduğunun bugün itibarıyla net bir göstergesi sayılabilir artık.

Artık bilmeyen yok; Pepsi Cola Türkiye, Tarkan’la olan anlaşmasını bozmuştu ya birkaç ay önce; işte ben de şimdi Pepsi Cola erkinin ne düşündüğünü merak ediyorum; yani Tarkan’ın yeni albümü ve konserleriyle ortalığı böyle kasıp kavurduğunu görünce; albümün ilk 48 saat içinde 150 bin adet sattığını, dördüncü gün satışın 250

bine çıktığını ve bugün için bunun bir rekor olduğunu öğrenince; Tarkan'ın yeni şarkılarının bugüne kadar internette 1 milyona yakın tıklanıldığını haber alınca ve bu tıklar içinde 100 binlerce Pepsi Cola'cının bulunduğunu da bilerek ne hissediyor acaba?

Cola tüketicisi gençlik içinde, Pepsi Cola'cılarının da geniş bir kitle oluşturduğuna hiç şüphe yok. Bu Pepsi Cola'cı gençlik kitlesi içinde büyük bir sayıda da Tarkan'cı vardır mutlaka değil mi?

Yeni albümünün çıkışından sonra Tarkan'ın Harbiye Açık hava'da verdiği iki konserde ise, mekanın istiap haddini taşıran binlerce genç içinde Pepsi Cola gençliği de vardı doğal olarak.

Bir ticari marka için (yerli ya da yabancı) bundan daha güçlü bir marka yüzü fırsatı olabilir mi Türkiye'de? Ki, Tarkan'ın milyonlara ulaşan fanları, gittikçe artan popülaritesi nedeniyle daha da genişleyecektir şüphesiz.

Büyük markaların (Pepsi Cola Türkiye gibi) gerçek anlamda ne kadar büyük oldukları, satış hacimleri dışında, tüketicisinin nabzını, ruhunu, beğenisini, hatta fanatikliğini de, yerinde, zamanında ve gelecekle ilgili hızlı bir biçimde kestirebilmesine bağlıdır; ve bu da girişimciliğin olmazsa olmazlarından biridir bana göre.

Capito?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Dağ fare doğurdu; seyirci, fare yavrucuklarını pek sevdi!"

Telesiyej 10.08.2010

Çocuklar Duymasın'ın yeniden hayatımızda zuhur edeceği fikri pek sıkıcı görünmüştü bana ilk duyduğumda.

Eskinin yenilenebileceğine inanmanın boşuna medet ummak olduğunu bilirim çünkü.

Hayat, böyle öğretir bize.

Ara verilmiş geçmişin devamı olmaz hiç!

Herakleitos, boşuna mı, aynı nehre iki kere girilmez demiş.

Geçmiş, ancak bazı radikal değişikliklerle, şimdiki zamanın gidişatına ayak uydurabilir.

Çocuklar Duymasın'ın sıcak yaz günlerinde boşluk dolduracağı düşünülmüş olabilir.

Ama boşluk doldurmak geçici bir durumdur, başarısına fazla kulak asmamak gerekir.

Yedi yıl sonra yeniden çekilen Çocuklar Duymasın'da ne çocuk kalmış, ne de çocuk anası babası.

Çocuklar kocamış, evlenecek yaşa gelmişler, ebeveynlerinin onlardan değil, onların ebeveynlerinden saklamak isteyecekleri birçok şeyleri olacak yaştaalar şimdi.

Bu kadar zaman sonra yeniden çekilen ve yayınlanan ilk bölümün antresi nedense karakter oyuncularla başladı. İlk sahnelerde insanı canından bezdirecek kadar uzun sürdü karakter oyuncuların incir çekirdeğini doldurmayan muhabbetleri ve çekişmeleri.

Bekledik durduk dizinin starları ne zaman antre yapacak diye. Bir dizi film; seyircisinin aklını çecek, ilgisini uyandıracak bir oyunla, bir durumla atar ilk adımını, ki izlenmeye devam edilsin.

Ama öyle olmadı işte.

Nihayetinde starlar (Pınar Altuğ ve Tamer Karadağ) girdi sahneye, yıllanmış evlilikler sakızının en çiğnenmiş hallerini döküp saçarak.. yok "bir gün olsun, bir demet çiçek alıp gelmezsün eve", yok "koltuklarıma otururken yastıklarımı bozma" kabilinden, güya yıllanmış evliliklerin eşlerine –hem kadın, hem de erkek kısmına- en bayatından mesajlar göndererek, seyirciyi pervasızca budala yerine koyarak!

Ayıp yavu, kaldı mı artık böyle diyalog yazmalar!

Safi zaman doldurma amaçlı!

Hayat kadar uzun sahneler.. tartışmalar, eş zamanlı dizi tadında, uzat babam uzat!

Peki nerede ana dramatik çelişki?

Yok!

Attaa gitmiiiş!

Geri dönmeye de niyeti yok. Bütün bir bölüm, uyduruk bir tatil temasıyla sürüklenip durdu. Küçük burjuvanın ucuza tatile gitme kurnazlığına aman ne şahane bir eleştirel yaklaşımdı!

Anlayacağınız aylardır reklamları yapılan Çocuklar Duymasın, benim açımdan dağın fare doğurması olayıdır sadece.

Ama izlenme raporlarına bakılırsa, bu fare yavrularına pek düşkün bizim seyircinin bir kısmı.

Yaz akşamları eve kapanmış oturan seyirci de ne yapsın aslında? Ne seyretsin? Karşısına ne getirilirse onu izliyor işte! Kanalın bağlı olduğu grubun gazeteleri, tv köşeleri filan da –gönüllü- goygoyculuğunu üstlenince (kendi gruplarının kanalında yayınlanan dizileri övmelere doyamamaları da ayrı bir neşe kaynağı tabii..) 9.81 izlenme oranını yakalayabilmiş. Ama yeni sezonda, tatildeki diziler yeni bölümleriyle arz-ı endam edince, Çocuklar Duymasın'ın reytingleri ne olacak dersiniz?

Ben olsam, Çocuklar Duymasın yerine, aynı saatte Fox Tv'de yayınlanan ve kaliteli bir yapım olan Keskin Bıçak'ı seyrederim.

Nitekim, öyle yapıcım artık!

Çevirmen ve seslendirme sanatçıların telif hakları gasp ediliyor

Aslında okur maili yayınlamaya da, köşesinde yayınlayanlara da sıcak bakmam pek! Neticede Serbest Kürsü köşesi değil Telesiyej. Gazetelerin okur düşüncelerine yer veren sütunları var zaten, oralarda uzun makaleler bile yer buluyor. Ama bazen öyle can alıcı konulara dikkat çeken mailler geliyor ki, üzerinde durmak, konuyu açmak için yayınlamak gerekiyor.

Osman Yener'den gelen öyle bir maildi işte; hayli uzundu, yer darlığından bazı bölümlerini yayınlatabiliyorum sadece:

“Beyhude bir çaba da olsa, içimi acıtan bir konuya dikkatinizi çekmek için biraz vaktinizi alacağım. Bir süredir TNT öğle kuşağında Mavi Ay dizisi gösteriliyor. Nostaljik bir duyguyla, bir zamanlar ülkemizde oldukça popüler olan bu diziden birkaç sekans izledim ve aniden irkildim; Bruce Willis'i, Dallas karakterlerinden birine de sesini vermiş olan rahmetli Alev Sezer konuşuyordu! İzlemeye devam ettim; özellikle sekreter Bayan Topesto'nun kafiyeli konuşmalarındaki çeviri ustalığını görünce, o zamanlar TRT'de gösterilen dizinin Türkçe seslendirmesinin olduğu gibi alındığından emin oldum. Bu diziyi şimdi ABD'de yaşayan sevgili dostum Zeynep Giritli (Külünk) bundan 20-25 yıl önce büyük bir şevkle çevirmişti. Doğal olarak dizinin yeniden gösterildiğinden haberi yok. Kısacası bu dizinin Türkçe seslendirmesinde çevirmenin ve seslendirme sanatçılarının hakları gasp edilmiştir. (..) Oynadıkları filmler defalarca televizyonlarda gösterilen ve eski yasaya göre hak sahibi yapımcı olduğu için beş kuruş alamayan film ve dizi oyuncularının yanında, seslendirme sanatçılarının hakları devele kulak misali sayılabilir. Ülkemizde 2001 yılında kabul edilen fikir ve sanat eserleri yasasına göre bu gibi durumlarda eser sahibinin (bu özelde çevirmen ve seslendirme sanatçıları) televizyon kanalıyla bir araya gelerek anlaşmaları, anlaşmazlık halinde Kültür Bakanlığı'nın hakem olması gerekmektedir. Ne var ki, SES-BİR'in bütün çabalarına, konuyu meclis başkanına götürmelerine rağmen bu yasa hiçbir zaman uygulamaya geçirilmemiştir. (..) Yasanın işletilmesinin memleketin kültür hayatına yapacağı katkı hakkında uzun uzun yazmak istemiyorum, Dediğim gibi SES-BİR konuyu çeşitli platformlarda dile getirdi, deyim yerindeyse dilimizde tüy bitti ama bir yenilgi duygusu hepimizin içini sarmıştır; bu satırları da bir dostun içini dökmesi olarak kabul ediniz. Osman Yener”

Telif hakları, aslında insan hakları çerçevesinde ele alınması gereken bir yaratıcılık konusudur.

Hâlâ birçok alanda telif sorunu çözülemedi ülkemizde.

Kaç yıl daha konuşup duracağız telif haklarının gaspı sorununu?

Yasaları çıkarmaya çıkarıyoruz da, işletilemiyor bir türlü nedense. İşletilemeyen yasa da bir yasak savmadır sadece!

İşte hepsi bu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni dizi Keskin Bıçak daha fazla seyredilmeyi hak ediyor

Telesiyej 11.08.2010

Kısır yaz sezonunun en ilginç dizisi Keskin Bıçak bence.

Düzgün yönetimi, dikkatli seçilmiş kasti, mekân seçimindeki titizliği, oyuncularının (çok da tecrübeli olmamalarına rağmen) başarıyla –kamera ve kadrajı çok iyi hissetmişler- ve dikkatli yapımla, sezonun diğer dizilerine fark atan bir çalışma.

Keskin Bıçak'ın profesyonelliği dikkat çekici. Dizinin yönetmeni Yasin Uslu, dinamik kamerası ve kurgusuyla birinci bölümün hiçbir anında dizinin ritmini bozmamış; herhangi bir sarkma yok –ki bu nadir bir olaydır, dikkatli çekilmiş birçok dizide sıkça rastlanabilir-.

Keskin Bıçak, aşk-polisiye ve mafya temalarının üzerine kurulu bir aksiyon dizisi. İntikam, dizinin taşıyıcı unsuru.

Hikâye, mutlu bir gecede başlar; 15 gün sonra Eren’le (Keremcem) evlenecek olan Aslı’nın (Hande Doğandemir) doğum günü, Eren’in yakın arkadaşı olan Mithat’ın (İbrahim Çelikkol) –ki, o da için için âşıktır Aslı’ya- restoranında verilen bir partiyle kutlanır. Geç vakit Aslı’yı evine bırakan Eren, daha sonra Mithat ve Yakın arkadaşı Çetin’le buluşur. Üçü de yetimhanede büyümüştür; Eren, üniversiteyi bitirip, düzgün bir hayat kurmuştur kendine, Mithat ise 20 yıldır mafya’ya çalışmaktadır, ama Eren’in de baskısıyla artık işi bırakmak ve düzgün bir hayat sürmek istemektedir. Çetin ise Mithat’ın açtığı –ve belli ki, kirli işleri bıraktığı zamanlar için düşündüğü- mekânları işletir. Mithat’ın çalıştığı mafya babası Karacabey, son bir iş ister ondan, sonra gitmesine izin verecektir. Ama aslında başka bir planı vardır –gerçi bu plan çok net anlaşılamaz-. Mithat, doğum günü kutlamasının ardından Eren ve Çetin’le buluştuktan sonra, patronunun baskısıyla son görevini yapmak için marinaya gider. Ama onun yine karanlık bir işe karıştığını düşünen Eren, Mithat’ı takip eder ve önce orada bekleyen tetikçinin, sonra da, bir ihbar alıp marinaya giden gizli polislerin açtıkları ateş sonucunda –ki, öldürücü kurşunlar, Eren’in cep telefonunu silah sanan gizli kadın polisin silahından çıkar- öldürülür. Bu arada, marinaya giden gizli polis Kemal (Pamir Pekin), aslında yıllardır Karacabey’in ve onun asla yakalanamayan yardımcısı Mithat’ın peşindedir. Bu yüzden ihbarı alınca, sevgilisi ve meslektaşı ile birlikte, üstlerine haber vermeden marinaya gitmiştir. Eren’in acısıyla yanıp tutuşan Aslı ve Çetin artık tek bir şeye odaklanmıştır, bu cinayeti çözmeye ve intikama. Eren’i kim, neden vurmuştur?

Bana kalırsa, bunu seyirci de pek çözemedi ilk bölümde; Mithat’ın, Eren’in baskısıyla işi bırakmak istediğini bilen Karacabey mi düzenledi bu cinayeti, yoksa kim vurduya mı gitti Eren, bu husus pek netleşemedi seyircinin gözünde, belki de dizi erki öyle istedi.. bilemem.

Keskin Bıçak’ın diğer birimlerinin gösterdiği başarıyı, senaryo ekibi pek gösterememiş gibiydi sanki ilk bölümde. Ama tabii daha ilk bölüm bu; dizinin draması konusunda konuşmak için henüz erken. Arkadaşının aşkına aşık olma hikâyesi ise, Yeşilçam’dan miras, biraz gelenekselleşmiş, bayıltıcı bir hikâye kalıbıdır bence; bir de aynı kadına üç erkeğin birden –belli ki gizli polis de bu hususta yoldadır, akşama sabaha Aslı’ya tutulacaktır- aşık olma semptomu –aşık olanlardan biri dünya değiştirdi gerçi ya..- var tabii.

Bu ufak tefek ve kolaylıkla yoluna girebilecek noktalar dışında, Keskin Bıçak, öz biçim ve içerikte başarılı bir dizi. Ama bu üçlüyü hayata geçirecek dördüncü faktör (fenomen) olan yayın gücünün imajında sorun var biraz; çünkü, Fox’un imajı –kalite konusunda- ne yazık ki belini doğrultamadı bir türlü.

Kısaca, Most Productions, Keskin Bıçak’la başarılı bir iş çıkarmış. Şayet Fox’ta değil de, Atv, Kanal D, Show Tv, ya da Star’da yayınlansaydı örneğin, reytingler çok farklı çıkardı derim ben.

Keskin Bıçak, her Perşembe saat 20.00’de FOX TV’de.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhuriyet ayarcısı Fazıl Say’a geçmiş olsun diyelim mi?

Telesiyej 12.08.2010

Topluma kültürel, sosyal, siyasal alanlarda ayar vermek konusunda kendini sorumlu –Cumhuriyet’in bir gizli bakanı gibi- addeden piyanist Fazıl Say, haddinin **ayarını** kaçırınca, kendi açtığı savaştan geri çekilmek zorunda kaldı, mesajlarını döküp saçtığı twitter’den ayrıldı!

Bu da düpedüz bir mizah örneği oldu ya.. biraz da arabesk bir mizah sanki, bunu da hayatın bir paradoksu sayın işte!

Bu durum cumhuriyetimizin aydın-sanatçı siyasi ayarcılarımızın başına sık sık gelir.

Yoz olarak addettikleri halka **ayar** vermeye kalkışırılar hep!

Ve sonra hep de geri çekilirler nihayetinde.

Çünkü, toplumun **dinamikleri**, onların **dinamiksizliğinin** önüne geçer daima. Yani aslında toplumun ipinin ucunu kaçırlılar sürekli; ters köşe yuvarlanıverirler.

Aynı Fazıl Say örneğinde olduğu gibi.

Topluma **ayar** veremeyeceklerini anladıklarında da bireyi hedef alırlar.

Yine, aynen Fazıl Say örneğinde olduğu gibi.

Önce halka hakaret edip arabesk dinleyenleri yavşak olarak tanımlayan Fazıl Say, bu girişimi ters tepince, pantolon uymadı gömleğe takılalım misali, bu defa bireye yöneltti ideolojik oklarını. (Yayı asıl tutanları ve gerenleri de merak etmiyor değil insan!) Özcan Deniz'den geçerek Sezen Aksu'ya kadar tırmandırdı **ayar** tespitlerini: *"Sezen Aksu, iki yıl önce beni çağırmıştı ve çıkacak albümünü dinletmişti. Bu tür bir buluşma benim hayatımda ilkti. 'Çok nota var, az ruh var' demiştim. Gecenin kalanında ise o hep neşeliydi, bense hüzünlüydüm dediğimden... Heyhat; bazı müzikler müzik için, bazısı satış. O da bilir,"* diye bir twitt attı cihana!

Oysa 2008'de Metin Altıok ödül töreninde birlikte sahneye çıkmışlardı, tam da *Deniz Yıldızı* albümü çıktığı sırada. Fazıl Say piyano çalmıştı, Sezen Aksu da şarkı söylemişti. Tesadüf bu ya, Maçka Teknik Üniversitesi'ndeki o konserde ben de vardım. Fazıl Say'ın, Sezen'i öve öve bitiremediğine, onore etmek için neler yapacağını şaşırdığına bizzat tanığım. 'Az ruhu olan' şarkılar yapan biri için fazlaca çırpınmıştı o resitalde Fazıl Say!

Ayrıca Sezen'den o derece etkilenmişti ki, Metin Altıok gecesinin hemen akabinde, birlikte Avrupa'da bir dizi konser vermek için proje geliştirmişlerdi. Fazıl Say piyano çalacak, Sezen Aksu şarkı söyleyecekti. Ama sonra bazı teknik nedenlerden dolayı bu proje gerçekleşmedi.

Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu demenin tam da sırası şimdi!

Bize özgü modern **sanatçı-aydın-entelektüel** davranış modeline uygun olarak, keskin bir virajla –çok değil iki yıl önce birlikte dizi konser vermek isteyecek kadar hayranlık duyduğu- Sezen Aksu'nun *Deniz Yıldızı* albümündeki şarkılarının duygusuz olduğunu ilan ediverdi şimdi Fazıl Say.

Sezen'in epey kabahati olmuştu tabii bu arada! Yani Kürt açılımı konusunda destek vermeler olsun, referanduma evet diyeceğim demeler olsun, fazla sesi çıkmış olmalı Sezen Aksu'nun ki, -emir büyük yerden mi geldi yoksa- ona da bir ayar çekiverdi sırası gelmişken Fazıl Say.

Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz özlü sözü, bu örtülü ideolojik vakalarda geçerli değildir kardeşler; yani, ayinesi iştir kişinin lafa da pekâla bakılır!

Bakılmalıdır!

Çünkü Fazıl Say, kendi iştigal alanının dışına taşarak, bilimsel olmayan tesbitlerde bulunarak, lafını dolandırıp yuvarlayarak, topluma ve sanatçılara ithamla karışık, bir kanaat önderi gibi ayar vermeye kalkışmıştır.

Ve bu kalkışmada da kalakalmıştır bana kalırsa!

Bu coğrafyada yaşayan kitleler için Sezen Aksu, baştan aşağı duygu demektir çünkü; müziğiyle, şarkılarının sözleriyle, özellikle yorumuyla **duygu** demektir.

Sezen Aksu, toplumu oluşturan –neredeyse- bütün kesimlerin duygusuyla, kendi duygusunu mezcetmiştir adeta; bir **duygu bir'liği** çıkmıştır sonunda ortaya. 30 yıldan beri bu duygu birliği ayaktadır. Bu yüzden de Sezen Aksu, bunca yıldır toplumun **vazgeçmediği** bir sanatçısıdır.

Nota çokluğu hususuna gelince.. Batı notasyonu ile bize özgü makam esaslı notasyon çok farklıdır. Ve Fazıl Say'ın bu ikinci notasyon hususunda fazla bilgi sahibi olmaması da normaldir. Ancak, saldırısı anormaldir bence. Bu konuda ayar vermesi ise tamamen absürd bir çıkıştır.

Velhasıl ayar sahibi, ayarını fena halde kaçırmıştır.

Belki niyet iyidir ama –kendi ideolojisi içinde-.. ortaya kötü eser çıkmıştır sonuçta!

Fazıl Say, halkın gözünde; onlarla alay eden, onları küçümseyen, hakaret eden, sevdikleri sanatçılara kara çalan biri olmuştur nihayetinde.

Geçmiş olsun Fazıl Say.

.....

Kariyerinin doruğundaki bir aktör, karizmayı nasıl çizdirir?

Çok kolay olabiliyor bu.

Paraya tamah, yanlış seçim, yeter de artar bile.

Gizemli, mesafeli, planlı projeli, sabırlı, hak yemez, duygulu ve duyarlı ve oldukça ağır ağbi Ezel rolüyle zirveye oturmuş Kenan İmirzalıoğlu'nun Pepsi Cola kampanyasında Ramazan davulu çalan **bizim Kenan ağbi halleri**, buna muhteşem bir örnektir bence.

Büyü bozulmuş, Ezel'in karizma fena halde çizilmiştir bana göre.

Başarılı ve toplumun kabul ettiği oyuncular, şarkıcılar ve diğer ünlüler için reklamda oynamak her zaman risklidir; kalıp bozulur, kimi zaman sudan çıkmış balığa dönerler hatta. Oyunları üzerlerine yapıştır, bakışları şaşırır, hangi bakışı kullanacaklarını bilemezler, gülümsemeleri bir yama gibi durur yüzlerinde; aslında bütün bunların toplamının, etkilerini zayıflatacağını hissettiklerinden; bir 'nereden düştüm buraya' ifadesi yerleşir yüzlerine.

Biliyor musunuz, aslında bizim ünlülerin büyük bir çoğunluğu bu duruma düşüyor reklam kampanyalarında. Bir düşünün, onca ünlü star, reklam kampanyalarında oynadı. Kaçı inandırıcı ve etkileyiciydi?

Bence çok azı!

Türkiye'deki ünlüler bir reklam kampanyasında rol alacaksa şayet, ürün ya da hizmetle ilgili dolaylı olarak mesaj vermeliler; kampanyanın oyuncusu ve ürünün dolaysız kullanıcısı olarak görünmemeliler bana göre. (Ayrıca bizdeki fanlar, Batı'dakilerden çok daha duygusaldır, kendilerini ihanete uğramış hissedebilirler.)

Böyle olursa, karizmayı kurtarabilirler belki.

Yoksa Kenan İmirzalıoğlu gibi, kariyerinin en doruğundayken, umulmadık bir zamanda, **bizim Kenan ağbi**, ya da çocukların **Kenan amcası** filan oluverirler Allah korusun!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yer Gök Aşk'ta sosyo kültürel gerçekliğe itibar edilmemiş

Telesiyej 13.08.2010

Aaa.. dizi başından değil de, ortasından başladı sanki.

Birden bir hikâyenin ortasına düştük!

Hayır, o sırada ne olup bittiği anlaşılıyor anlaşılmasına da.. neden olup bittiği anlaşılmıyor!

Bir kadın ölüyor, çocuğu doğuyor ve yaşıyor.

Başka bir kadın ölmüyor, ama çocuğu ölüyor!

Doğan çocuğun babası gerçekten babası mı şüpheleri var, eh anne de öldüğüne göre öğrenmek için DNA testinden gayrisi boş!

Ölen bebeğin babası ise hiç yok ortalıkta.. yani var da yok!

Ölen kadın, bir nevi hayat kadını –o da pek net değil ya-, nasıl olduysa Kapadokya'nın en Bey'inden, hatta beyler Beyi'nden çocuk peydahlamış –iddiası öyle-.. amacı beyin nikahına girmek olduğundan, tam doğuracağı sırada, ebeden önce nikah memuru diye diretip, diretip; Bey, nikah memurunu çağırmaya yanaşmayınca da ruhunu teslim etti garip.

Beri tarafta genç mi genç, güzel mi güzel bir taze, havale geçiren bebeğini toprağa verdi gözyaşları içinde. Çünkü kocası, metresinin koynundan çıkamadığı için karısının çığlıklarına kulak asmadı; eve varıp da hastaneye yetiştiremedi çocuğunu; el kadar bebe ateşler içinde teslim etti ruhunu.

Dert bir değil ki, fıstık üzümle besleyelim.

Bu arada, annesiz ve memesiz kalan bebek, açlıktan avaz avaz ağladı; öyle ki, koca konakta büyük hanım ve hizmetliler birbirlerine girdiler, çareler arandı aç bebeği susturmak için.

Ve çare bulundu sonunda!

Bebeğini toprağa veren güzel tazede bol süt, anasız kalan yavrucakta da süte ve ana şefkatine açlık vardı! O ikisini buluşturmak şarttı artık.

Ve buluşturuldular.. bebeğini kaybeden yoksul genç anne, önce direndiyse de, sonra hasta annesinin ilaç paralarını karşılamak için, kız kardeşini de alıp konağa, annesini kaybeden bebeğe para karşılığı sütannelik yapmaya gitti.

Fakat konakta yakışıklı ve yalnız bir bey vardı aynı zamanda –ki, annesi ölen bebeğin babası mıydı gerçekten, henüz bilinmiyordu ama öyle farz edebilirdik şimdilik-, acılı taze de güzel mi güzeldi, beraberindeki kız kardeşi de hem güzel hem de hırslıydı. (Bu arada evli barklı genç, güzel bir kadının, Kapadokya gibi bir yerde,

kocasından izin almadan bekâr bir adamın da yaşadığı konağa, sütannelik yapmaya gitmesi hususuna hiç girmiyorum!)

Olacaklar belliydi artık. "Bir sevda için bölünmüş iki kız kardeşin yüreği. Biri hüznü dolu, diğeri hırçın ve gururlu.. ne vazgeçebilir yürek, ne de dur diyebilir sevdaya. Bir yüreğe iki yangın düşerse yer gök aşk olur." diyor, FOX TV, web sitesinde yeni dizisinin tanıtım yazısında. Ve biz seyircilerin bu diziye ilişkin kaderi de, bu ağdalı edebiyat özentili tanıtım cümlelerinden belli oluyor böylece.

Bir dizi önünde sonunda bir sahneleme olayıdır. Bunun için de, önce dizinin hikâyesi üzerinde -minimum düzeyde bile olsa- dramaturjik bir çalışma yapmak gerekir. Bu çalışmada ortaya bir drama çıkar; ve buna uygun olarak da senaryo çalışması yapılır. Anlaşılan o ki, Yer Gök Aşk dizisinde, yeterli masa çalışması yapılmadan doğrudan senaryo işine girilmiş. Nedense FOX'un dizilerinde hep bir dramaturjik kusurla karşılaşılıyor; böyle olunca da çok fazla mantık hatası oluyor; bu da yaratıcılığı etkiliyor doğal olarak. Yapının iskeleti kusurlu olduğunda ortaya yaratıcı bir senaryo da çıkamıyor çünkü. Olaylar, durumlar, ilişkiler, çelişkiler, duyguların akışı yakıştırmaca ve yapıştırmaca oluyor haliyle.

FOX TV'nin yeni dizisi Yer Gök Aşk'ta sosyo-kültürel gerçeklik sıfır bu yüzden! O iki genç kadının öyle babaları olur mu mesela? Ya da öyle bir baba, böyle iki kız yetiştirebilir mi? Ayrıca Kapadokya'nın bir Bey'i, diyelim ki dışarıda bir kaçamak yaptı, hiç sevmediği ve evlenmeyeceği bir kadını –hayat kadını mı, pavyon artisti mi belli değil- konağına getirip, oda açtırıp yerleştirir mi? Bir hanım ağa (Bey'in annesi), oğlunun olup olmadığı bile belli olmayan bir bebeği torunum diye bağrına basar mı alenen?

Velhasıl Yer Gök Aşk, klasik Foxi yapımlarından biri olmuş işte. Umarım -yine de- yolu açık olur, onca kişinin emeği var çünkü. O emekleri mantıki ve daha yaratıcı kullanabilseler keşke.

Yer Gök Aşk, bu akşam (ikinci bölümüyle) 20.00'te FOX TV'de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yer Gök Aşk'ta sosyo kültürel gerçekliğe itibar edilmemiş

Telesiyej 16.08.2010

Aaa.. dizi başından değil de, ortasından başladı sanki.

Birden bir hikâyenin ortasına düştük!

Hayır, o sırada ne olup bittiği anlaşılıyor anlaşılmasına da.. neden olup bittiği anlaşılmıyor!

Bir kadın ölüyor, çocuğu doğuyor ve yaşıyor.

Başka bir kadın ölmüyor, ama çocuğu ölüyor!

Doğan çocuğun babası gerçekten babası mı şüpheleri var, eh anne de öldüğüne göre öğrenmek için DNA testinden gayrisi boş!

Ölen bebeğin babası ise hiç yok ortalıkta.. yani var da yok!

Ölen kadın, bir nevi hayat kadını –o da pek net değil ya-, nasıl olduysa Kapadokya’nın en **Bey**’inden, hatta **beyler Beyi**’nden çocuk peydahlamış –iddiası öyle-. amacı beyin nikahına girmek olduğundan, tam doğuracağı sırada, ebeden önce nikah memuru diye diretip, diretip; Bey, nikah memurunu çağırmaya yanaşmayınca da ruhunu teslim etti garip.

Beri tarafta genç mi genç, güzel mi güzel bir taze, havale geçiren bebeğini toprağa verdi gözyaşları içinde. Çünkü kocası, metresinin koynundan çıkamadığı için karısının çığlıklarına kulak asmadı; eve varıp da hastaneye yetiştiremedi çocuğunu; el kadar bebe ateşler içinde teslim etti ruhunu.

Dert bir değil ki, fıstık üzümle besleyelim.

Bu arada, annesiz ve memesiz kalan bebek, açlıktan avaz avaz ağladı; öyle ki, koca konakta büyük hanım ve hizmetliler birbirlerine girdiler, çareler arandı aç bebeği susturmak için.

Ve çare bulundu sonunda!

Bebeğini toprağa veren güzel tazedede bol süt, anasız kalan yavrucakta da süte ve ana şefkatine açlık vardı! O ikisini buluşturmak şarttı artık.

Ve buluşturuldular.. bebeğini kaybeden yoksul genç anne, önce direndiyse de, sonra hasta annesinin ilaç paralarını karşılamak için, kız kardeşini de alıp konağa, annesini kaybeden bebeğe para karşılığı sütannelik yapmaya gitti.

Fakat konakta yakışıklı ve yalnız bir bey vardı aynı zamanda –ki, annesi ölen bebeğin babası mıydı gerçekten, henüz bilinmiyordu ama öyle farz edebilirdik şimdilik-, acılı taze de güzel mi güzeldi, beraberindeki kız kardeşi de hem güzel hem de hırslıydı. (Bu arada evli barklı genç, güzel bir kadının, Kapadokya gibi bir yerde, kocasından izin almadan bekâr bir adamın da yaşadığı konağa, sütannelik yapmaya gitmesi hususuna hiç girmiyorum!)

Olaçklar belliydi artık. “Bir sevda için bölünmüş iki kız kardeşin yüreği. Biri hüzün dolu, diğeri hırçın ve gururlu.. ne vazgeçebilir yürek, ne de dur diyebilir sevdaya. Bir yüreğe iki yangın düşerse yer gök aşk olur.” diyor, FOX TV, web sitesinde yeni dizisinin tanıtım yazısında. Ve biz seyircilerin bu diziye ilişkin kaderi de, bu ağdalı edebiyat özentili tanıtım cümlelerinden belli oluyor böylece.

Bir dizi önünde sonunda bir sahneleme olayıdır. Bunun için de, önce dizinin hikâyesi üzerinde -minimum düzeyde bile olsa- dramaturjik bir çalışma yapmak gerekir. Bu çalışmada ortaya bir drama çıkar; ve buna uygun olarak da senaryo çalışması yapılır. Anlaşılan o ki, *Yer Gök Aşk* dizisinde, yeterli masa çalışması yapılmadan doğrudan senaryo işine girilmiş. Nedense FOX’un dizilerinde hep bir dramaturjik kusurla karşılaşıyor; böyle olunca da çok fazla mantık hatası oluyor; bu da yaratıcılığı etkiliyor doğal olarak. Yapının iskeleti kusurlu olduğunda ortaya yaratıcı bir senaryo da çıkamıyor çünkü. Olaylar, durumlar, ilişkiler, çelişkiler, duyguların akışı **yakıştırmaca** ve **yapıştırmaca** oluyor haliyle.

FOX TV’nin yeni dizisi *Yer Gök Aşk*’ta sosyo kültürel gerçeklik sıfır bu yüzden! O iki genç kadının öyle babaları olur mu mesela? Ya da öyle bir baba, böyle iki kız yetiştirebilir mi? Ayrıca Kapadokya’nın bir Bey’i, diyelim ki dışarıda bir kaçamak yaptı, hiç sevmediği ve evlenmeyeceği bir kadını –hayat kadını mı, pavyon artisti mi belli değil- konağına getirip, oda açtırıp yerleştirir mi? Bir hanım ağa (Bey’in annesi), oğlunun olup olmadığı bile belli olmayan bir bebeği torunum diye bağırna basar mı alenen?

Velhasıl *Yer Gök Aşk*, klasik Foxi yapımlarından biri olmuş işte. Umarım -yine de- yolu açık olur, onca kişinin emeği var çünkü. O emekleri mantıklı ve daha yaratıcı kullanabilseler keşke.

Yer Gök Aşk, bu akşam (ikinci bölümüyle) 20.00'te FOX TV'de.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hiçbir entelektüel sermaye türü, av hobisini kıskırtmaz!

Telesiyej 17.08.2010

İnsanlığın en büyük yalanlarından birini, tuzu kuru avcılar yayıyor etrafa. (Avcılık pahalı hobidir, tuzu kuru demem ondan!)

Avcılık doğayı korumaktır! diyorlar.

Yok yavv!

Kan dökerek, can alarak, doğayı, hayvan popülasyonunu koruduklarına inandırmak istiyorlar bizi!

Yaşlı erkek hayvanların canını alarak, daha sağlıklı hayvanların üremesini sağlıyorlarmış! Avcılar böyle söylüyor.

İyi o zaman.. madem canlı popülasyonunu koruma altına almak için, böyle sağlıklı bir yöntem var; doğanın bir parçası olan insan popülasyonunu korumak için de aynı yöntemi uygulayacak mıyız?

Doğanın iyiliği için **dürbünlü tüfekle**; ormanların, dağların, ovaların sakinlerini, hayvanları öldürüyorlar.

"İleri yaştaki erkekleri vurduğunuz zaman daha sağlıklı hayvanların üremesini sağlıyorsunuz," diyor kadın avcı Sanem Sezal (Hürriyet cumartesi). İlk avını, müstesna avcı, gazeteci Ufuk Güldemir'in gözetiminde yapmış ve bir domuz öldürmüştü.

Çağdaş ve modern avcılar için av, bir **hobi**ymiş. Sanem Sezal devam ediyor, "Avcılık aile hobimiz. Büyük amcalarım avcılık yaparmış. Ama benim bu hobiyle esas tanışmam, turizm sektöründe çalışan profesyonel avcı eşim sayesinde. Aslında hayvanlara aşık bir insanım."

Hayvanlara fayda sağladığını beyan ederek, aşık olduğu hayvanların canını alan Sanem Sezal, bir reklamcı.. ama aslında bir oyuncu. Bilkent ve Boston'da oyunculuk eğitimi aldıktan sonra bir süre şehir tiyatrolarında çalışmış; yani hümanist kültür almış bir insan Sezal, anlaşılan o ki **avı** da hümanistleştirmeye çalışıyor zihninde; doğaya saygı duyuyor, çok seviyor, hayvanlara aşık.. ama ne var ki, bir de dürbünlü tüfeği var işte.. çok sevdiği hayvanları onlarla öldürüyor.

Ava ve avcılığa giydirilen doğa sevgisi, doğa koruması, hayvana aşık olmak gibi mesajlar, aslında av ve avcılık sektörünün ticareten tezgâhladığı üzeri örtülü kampanyaların bir sonucudur. Avcılık bir spordur, avcılık pahalı bir hobidir gibi tanımlamalar ve söylemler, modernite yakıştırmalı bir kâr mekanizmasının sonucudur.

Peki bu av/avcılık sektörü, insanın hangi hasletlerini, hangi özentilerini kıskırtarak harekete geçiriyor?

Aristokratik özentiler başta olmak üzere, toplumsal statü, elitist aidiyet incelikleri, ayrıcalıklı tatmin etkinliği ve seansı yaşamak gibi oldukça kapalı bir yapay kültür oluşturuluyor.

Yoksa, hangi entelektüel sermaye türü ya da tipi bu av hobisini kıskırtabilir ki! "Doğanın kılına zarar gelse, çaresi zor bulunur" demiş Latin düşünür Publilius Syrus.

Doğanın has sahiplerinden olan yaban hayvanlarının canını alarak **kanla** karşılaşmak, kurşunun hayvana isabet edip, içinde patlaması sonucu kanın dışarı fışkırdığı o anda **büyük haz duymak**; bu çağda, kendini bu çağın ileri insanı sayan biri için neyin kanıtıdır?

Kan bol bol akıyor zaten bu dünyada.

Doğanın dengesini ayarlamak, doğayı koruma altına almak, hayvanları çok seven avcılar olmak, avın sportif bir eylem olduğunu fütursuzca ilan etmek, birazdan can verecek olan hayvanla o müthiş göz göze gelmeleri ballandırmalar, av marifetiyle doğaya saygı duyma iddiaları, avlanan hayvanların erkek ve yaşlı olmasına gösterilen dikkatler.. ve bir de bunların poetik anlatımları filan, Allah korusun yakında bir av ve avcılık felsefesiyle karşı karşıya kalacağımız endişesini uyandırıyor bende.

Kurşunlu, dürbünlü tüfekli macera olur mu yavu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hümeysra'dan Benim Şarkılarım, müziğin kaotik çölünde bir vaha

Telesiyej 18.08.2010

Hümeysra **şarkı söylüyor**.

Ben dinliyorum iki gündür, gece gündüz.

Şarkılarıyla hayatın incelikli, derin seslerini terennüm ediyor.

Hümeysra'nın sesi ve yorumu hayatımızı **sarmalıyor**!

Yeni çıkan, -eski şarkılarından oluşan- *Benim Şarkılarım* adlı albümünü dinlerken; şarkının, şarkı söylemenin, şarkı dinlemenin ve gerçek şarkıları dinlemenin ne olduğunu bir kez daha anlıyorum.

Bazı şeyleri unutmuşum meğer onu hissediyorum.

Hümeysra, *Benim Şarkılarım*'da yorumunu (duygusunu) yavaşça **hızlandırıyor**.

Şarkılarında yer verdiği şiirleri, bu şarkılarla adeta **yeniden şiirleştiriyor**.

Benim Şarkılarım'ın müziklerine gelince.. bu müzikler; okumayı, yorumu, güfteyi sadece destekleyen müzikler.. sözlerden rol çalmayan, öne çıkmayan, şarkıcının duygusuna birebir katılan uyumlu müzikler.. yani tam kıvamında bir alt yapı.

Nazım Hikmet, Aşık Veysel, Refik Durbaş, Aziz Nesin, Karacaoğlu, Müştak Erenus gibi şairlerin şiirleri, Hümeysra'nın yorumunda gizlenmiş poetizmle mükemmel bir biçimde buluşuyor.

Hümeysra'nın poetizmi için, bir müzik türünü kolaylıkla seçmek olanaksız aslında; her şeyden önce o bir pop müzik yorumcusu değil bana göre.

Müziğini ve yorumunu kategorileştirmek çok zor, hatta imkânsız; kendi tarzını, kendi türünü bulmuş bir yorumcu o.

Hümeýra'nın sesi, içimizi ısıtıyor, dünyamızı yumuşatıyor; serinlikler estiriyor ruhumuzda.

Bir şarkıya nasıl girilir, duyguya nasıl start verilir, bir şarkı nasıl **bitmeden bitirilir**.. genç şarkıcıların ondan öğrenecekleri çok şey var bence.

Bu şarkılarda masalların, ninnilerin gizli sesleri var gibi.

Fısıltının coşkusu var Hümeýra'nın yorumunda. Hayatın özsuyunu şarkının damarlarında akıtıyor sanki.

Aşık Veysel'le sesleniyor: Hem bu coğrafyanın toprağının derinliklerinden yola çıkarak, hem de kıvamlı bir Batı **sound**undan geçerek günümüze ulaşıyor: *"Derdimi dökersem derin dereye / Doldurur dereyi düz olur gider / Rakipler geldi girdi araya / Korkarım yar benden yoz olur gider // Ilgıt ılgıt yeller eser seherde / Dost beni düşürdü onulmaz derde / Yar ile buluşsak bir tenha yerde / Duyar rakipler söz olur gider // Pervane ateşten sakınmaz canı / Uğruna koymuşum başı bedeni / Doldur tüfeğini hedef et beni / Yaram doksan dokuz yüz olur gider"*.

Benim Şarkılarım, müzik dünyamızın büyük bir bölümünde yaşanan kaotik çölde bir **vaha** gibi.

Hümeýra'nın *Benim Şarkılarım* albümünden edinin mutlaka.

Bana hak vereceksiniz.

.....

Survivor, ideal bir ideolojik biçimlendirici aslında

Sistemin, (kapitalizmin) insanı kendi doğrultusu içinde biçimlendirmesinde nihai vuruşu medya yapar.

Özellikle de televizyon görevlidir bu hususta.

Sistemin ideolojik hedefi, insanı hayatın doğal gerçekliğinden koparıp; onu, kendi örgütlediği gerçeklik içine çekmektir.

Medya da, bu örgütlenmiş gerçekliğe inandırıcılık kazandıracak enstrümandır işte.

Çünkü medya, bir **alan kaydırma** şampiyonudur zaten; bir tür 'maymuna baak!' "maymuna baak!" oynamaya bayılır; o arada insan hem hayatın genel gerçekliğinden, hem de kendi özel gerçekliğinden, **kandırılarak** uzaklaştırılmış olur.

Heyecan, macera, gerilim, kazanmak, bu misyonun araçlarıdır; seyirci kitleleri bunlara odaklandırılır.

Sonuçta, akliselim durur, tabiatıyla.

Televizyonun ideolojik misyonu da yerine gelmiş olur böylece.

Survivor formatı, duygu sömürsünden, vicdani yeni biçimlendirmelere kadar uzanan, yüksek miktardaki para ödülü nedeniyle seyircinin bile aklını çelen, dünyada yaşanan sayısız acı dolu gerçekliklerden uzaklaştıran ideal bir **ideolojik biçimlendirici** olarak bizde de hükmünü sürdürüyor nicedir.

Survivor'da artık dört yarışmacı var. Seyirci finale hazırlandı ve fena halde özdeşleştirildi finalcilerle.

Birkaç hafta sonra şampiyon belli olduğunda ve 500 bini cebine attığında, seyircinin yaşayacağı **katarsis**, tam da sistemin beklediği ve hedeflediği bir büyük **tatmin** olacak.

İnsanlar (seyirciler), bir süre için adeta **arınmış** bir durumda sağda solda dolanarak yaşayacaklar; ödülü (parayı) sanki kendileri hak etmiş, o belalı, gayri insani yaşamdan ve yad ellerden kendileri kurtulmuş gibi olacaklar; evlerine, ailelerine, sevgililerine kavuşmanın mutluluğunu ve huzurunu yaşayacaklar!

Sistemin istediği de budur zaten!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nota basmak, topa basmak gibi bir şey midir Fazıl Bey

Telesiyej 19.08.2010

Mevzu mühim zira.. mühim olmasa, Fazıl Bey neden bu derece karizmayı çizdirmeyi, antipatik görünmeyi göze alsın ki? İnternet yıkılıyor çünkü: "Artık bu millet Fazıl Say'ın gündemde kalmak için kendini yırtma çabalarından bıktı. Sezen Aksu'nun müziği detone ve kirliydi de bu millet otuz beş yıl boyunca buna nasıl tahammül etti? -Uludağ Sözlük, Rumuz:Gramer-"den tutun da, "Bizim ruhumuz kirliymiş demek ki, yıllardır ruhumuza hitap ediyor o güzel insan. Ben anlamam do'dan si'den minör den, ben şarkının bana hissettirdiğine bakarım -Uludağ Sözlük, Rumuz: Hayallerimden İbaretim-" diyenlere, hatta galiz sözlere kadar, bin bir çeşit – ama büyük çoğunluğu Fazıl Bey'in imajını demistifiye eden- görüşler uçuşuyor internet semalarında.

E insan durduk yerde de o kadar üzerine titrediği karizmasını neden öteye beriye saçsın ki?

Çok hayati bir husus olmasa?

Demek ki bu nota basma olayı, bir nevi vatan millet olayı! İcabında her şey göze alınabilir, yeter ki notalar temiz basılsın, neticede patlıcan pişirmiyoruz biz!

Bir müddet düşündüm.. ama bu doğru nota basma olayına kafam basmadı pek. Bilirim ki, bu coğrafyada bir ses hiçbir zaman kendini birebir tekrarlamaz çünkü.

Küçük nüanslarla da olsa tekrarlanmaz müzikal sesler.

Bu coğrafyanın notasyonu duyguya bağlı notasyondur zira.

Batı'da ise tam tersidir; duygu notaya bağımlıdır. (Bizim Fazıl Bey'in 'kirli nota, yanlış nota' ezberleri de bundan kaynaklanır sanırsam.)

Bizde bir halk ozanı, bir saz aşığı, bir dengbej, türküsünü hiçbir zaman birebir aynı biçimde ve aynı duyguyla ne çalabilir ne de söyleyebilir.

Binlerce yıldır olduğu gibi.

Bir masalcı –Anadolu'da tek tük rastlanıyor hâlâ- yüzlerce kez anlattığı masalını, efsanesini hiçbir zaman aynı anlatmaz, hatta bazen yapısında bile değişiklikler yapar.

Oysa çok durgun gözükmesine rağmen, bu coğrafyada hayat hâlâ doğanın, toplumun ve bireyin son derece değişken dinamiklerine bağlıdır. Doğal olarak da, bu coğrafyanın insanının feryadı da hiçbir zaman kendini tekrarlamaz.

Mesela bir cüra, sadece iki tellidir, sapı perdesizdir ama ustasının elinde senfonik sesler çıkarabilir. Nota, cüra karşısında hayretlere düşer herhalde.

Notasyonu mutlaklaştıran ve tapınılası bir duruma getiren Batı müziği, esas olarak kilise (kanonik) kaynaklıdır. Bu coğrafyada insan sesinin terbiyesi de, Batı'nın notasyona bağlı insan sesinin terbiyesinden farklıdır bu yüzden. Makam esaslı bir müzik, deyiş esaslı bir müzik, nağme esaslı bir zenginlik söz konusudur.

Bizde notaya doğru basma, duyguya doğru basmanın bir garantisi değildir.

Çünkü durum tam tersinedir aslında.

Ortaya doğru duygu çıktığında, nota da doğru basılmış olur bize göre.

Ama belli ki Fazıl Bey, bu gerçekliğin bu şekilde soyutlanmasından oldukça uzak!

Bizimkilerin bir yolunu bulup –burs murs hikâyeleri filan- körlemesine ve bodoslamasına Batı'yı öğrenmesi korkunç bir şey. Sadece matematiğini ve tekniğini öğreniyorlar zira; ama -anlaşılan o ki- sadece onu öğrendikleri için, onu da tam öğrenemiyorlar; çünkü bu külliye bir şeydir! Diyalektik ilişkiler manzumesi içinde yer alır matematik ve teknik.

Aksi halde nota basmak topa basmak gibi olur işte.

Bir de şu var, notacı Fazıl Say, duyuların toplamının duygu olduğunu sanıyor. "Duygu dediğimiz şey tüm duyuların birleşimidir. Kulak da en önemli duyudur. Müzik yapıyoruz. Patlıcan yemeği değil..." diyor. Burada da bir tür teknik ve matematik konuşuyor yine.

Oysa bakıyorsunuz adam kör, ama müthiş şarkılar söylüyor, bakıyorsunuz adam sağır, ama dünyayı titreten kompozisyonlar yazıyor.. eee? Duygu denen şey, içte esen fırtınalardır yavru!

Fazıl Say Sezen Aksu'nun yanlış nota basmasından müşteki. Ama bu yıl, Amerikan NPR radyosu, içlerinde Maria Callas, Nat King Cole, Amalia Rodrigues, Youssou N'Dour, Uum Kalthourn, Lauryn Hill, Ella Fitzgerald, George Jones, Chavela Vargas, Janis Joplin gibi büyük seslerin bulunduğu "50 Büyük Ses" (50 Great Voices) listesine seçti Sezen Aksu'yu. (Merak edenler tıklayabilir: <http://www.npr.org/templates/archives/archive.php?thingId=122287224&date=08-17-2010&p=16>)

Bu arada Fazıl Bey konuşuyor, medya yazıyor, biri çıkıp da şu mahut konserin kaydını yayınlayayım kanalında demiyor! Bir tv kanalı yayınlasın bakalım, Sezen Aksu mu detone, yoksa Fazıl Say gayet başarısız bir performans mı sergiliyor, onca nota bilgisine rağmen?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Necip Mahfuz haklı, seyahat pek fena bir şey

Telesiyej 15.09.2010

Nihayetinde dönüp dolaşıp geliyor işte insan.. onca yorgunluk, onca zaman, onca masarif boşuna.. bitti gitti işte diye bir pişmanlık da sarmıyor değil insanı. Neticede bilirim, burada olmayan şey, dışarılarda da olmaz, ya da burada ne, ne kadarsa, oralarda da odur içlerindeki . Bu yüzden yerimden kıpırdamaktan pek hoşlanmam

ben, Necip Mahfuz gibi oturduğum ülkeden, şehirden, hatta mahalleden çıkmasam daha da makbulümdür ya, olmuyor işte. Bu defa "yıllık iznimin bir bölümü" olayında Türkiye dışına sürüklendim.

Köşe yazarları ara sıra yurtdışına gidip döndüklerinde; gidemeyen, göremeyen, bilemeyen halk için (L'si ince okunacak), kalem oynatmayı pek severler; aslında biraz da köşecikleri dolsun diye yaparlar ya bunu - neticede seyahatten dönen yazarın memleket meselelerine intibakı zahmetli olur-. Artık pek bir ballandırırılar, gittikleri memleketleri, yedikleri içtikleri restoranları, barları, cafeleri.. kimilerinin şarap kültürlerinin ne derece engin olduğunu ima etmek için -ne iması yavru, bir nevi kafamıza kakmak için- nerede ne şarap içileceğini, hangi şarabın hangi peynir veya etle yenileceğini anlatmaları, bilhassa hangi yılın rekoltesi daha kalitatif bir sonuç vermiştir olaylarına girmeleri (ayran, gazoz ve limonata içerek büyüyen bir milletin çocukları olarak -ki, üzümlerinden dünyanın en lezzetli şaraplarının üretildiği bağları keserek yok etmişken- şarap tadicılığında inceliklerin peşine düşmek, sanki damağımız bu işe uygun gelişmiş gibi..) hepten ayrı bir neşe kaynağı olur okur için ya, o da ayrı. Bazen yazdıkça yazası gelir kimilerinin, kendi anlattıklarının şehvetine o derece kapılırlar ki, kendi kanat seslerini duyamaz olurlar, yükselirler de yükselirler kendi semalarında. Eşsiz mekânlarda, eşsiz tatlara vâkıf olmaları, okurun gözündeki onları daha bir görmüş geçirmiş, Batılı, bilgin kişi yapar mı bilmem, ama kimi okuru biraz eğlendirir gibi gelir bana.

Eh biz de tatilden yeni döndük, vardır bizde de bir intibak sorunu elbet, ayağımızın tozuyla Ezel'in karşısına geçmişizdir o ayrı, böyle de vazifesinas bir kişiliktir Telesiyej. Ama Ezel'in artık zıvanadan çıkmış senaryosuna daha sonra değinelim derim ben, tatil yorgunu zihinler için ağır bir travma olur çünkü bu.

Bu defa Necip Mahfuz'un o çok bayıldığım felsefesine Avusturya ve İtalya gezisiyle ihanet ettim. (İtalya'yı yazma sırası sonra gelecek, o daha oyuncaklı çünkü. Avusturya pek sıkıcı.. ve bizim yazarların pek sık yazdığı bir ülke, bu yüzden öncelik onda.)

Avusturya küçük, Viyana büyük!

Viyana tarihiyle (kültür-sanat-bilim) büyük.

Ama öte yandan Viyana'da zaman durmuş. Viyana, şimdi sırtını moderniteye dayayarak durmuş zamanını çözmeye çalışıyor bence. Ancak, şu anda ortada pek görünmeyen, zarafetiyle ünlü Viyanalılar, yeni nesiller içinde kendini yeniden üretebilecek mi? Zira onlardan hiç mi hiç eser yok şimdi! Viyanalıların hem davranış biçimleri hem de kılık kıyafetleri son derece küçük burjuvalaşmış. O eski ve şık pastaneleri mini mini burjuvalar sarmış.

Viyana iyice sıkıcı bir şehir olmuş!

Geçen kış bir Viyana merakı vardı bizim köşe yazarlarında. Aman da aman.. Viyana'nın cafeleri, pastaneleri.. hele bir de 1786'da Anna Demel tarafından kurulan Demel Pastanesi var ki.. bilhassa İmparatoriçe Sisi'nin kendisi için özel olarak üretilen pasta ve çikolatalara bayıldığı yazılıp çizilir ikide bir, iyi de bu nasıl bir referanstır yavru? Neticede Sisi, o pastaları bir buçuk asır önce yemiş, o zamandan bu zamana pastacılıkta da damak zevkinde de ne evrimler, ne devrimler oldu!

Uzun lafın kısısı, hafta sonu Demel Pastanesi'ne gittim. Demel (kapalı kısmı) eski klasik hoş bir pastane, önündeki kaldırımda itiş kakış sıralanmış, demir-plastik karışık fevkalade rahatsız sandalyeler ve küçük masalar var. Mutlaka oturmak için sıra bekleyen birkaç kişilik kuyruk da olmazsa olmazı.

Pastalara gelince.. Demel'in ünlü Sachertorte'si olsun, Fachertorte'si olsun, ya da diğer görünüşü pek fiyakalı meyveli pastaları olsun, Divan'ın Piramit Pasta'sının, Pelit'in Ganaş'ının, ya da Osman Pastanesi'nin Çikolatalı Rulo'sunun, hele hele Bebek Badem Ezmesi'nin eline su dökemez. Demel'in yemek menüsü ise tam bir felaket;

Gulaş çorbası tatsız tuzsuz, görüntüsü ise fazla kirli, bulaşık suyu gibi. Patates salataları Avusturya'da hep tatlıdır. Ama Demel'in patates salatası o kadar suluydu ki, adeta bir patates kompostosunu andırıyordu. Demel'in bana göre tek farklı üretimi menekşeli şekerleridir, o da 80 gramlık minnacık bir kutusu 16 Euro gibi son derece görgüsüz bir markalama fiyatıyla satılıyor.

Yani Viyana'ya gidip, Demel'de şöyle bir oturup Anna Demel kahvesi içip (pek şahane diye anlatılan Anna Demel kahvesi de, içine portakal likörü boca edilmiş sütlü kahvedir hepi topu), Sachertorte yememeniz bir kayıp değil; Demel'in sunduğu sıradan lezzetlere göre pek kabarık sayılabilecek faturasını ödemek zorunda kalmadığınız için kazanç bile sayılabilir hatta.

Ayrıca bizim yazarlar tarafından pek beğenilen asırlık Figlmüller'de şinitzel de yedim.. bildiğiniz şinitzel işte.. fritözde kızartılmış gibi (ihtimal ki öyle) fazlaca yağlı, tabak boyunda olması dışında bir özelliği yok (rahmetli annem daha lezzetli yapardı), patates salatası ise, vasatın altında bir lezzete sahip.

Anlaşılan o ki, bizim yazarlar daha çok markaların büyümesine kapılıyorlar, lezzetlerin değil; delis ve ünik diye sunulan gastronomik ürünler konusunda gereğinden fazla -diğer bütün konularda olduğu gibi- bir Batı hayranlığı mı var nedir!

İtalya konusunda da önümüzdeki günlerde söyleyecekleri vardır tabii Telesiyej'in.. ama nihayetinde Necip Mahfuz gibi düşünmekten vazgeçmeyecektir hiç, o da ayrı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk-İslam sentezinin yeni tipik örneği huzurunuzda: Kılıç Ali

Telesiyej 23.09.2010

 Türk-İslam sentezinin yeni tipik örneği huzurunuzda: Kılıç Ali Yıllardır sistemli bir biçimde yapılıyor bu.

İşte yine seyirciye ideolojisini çok ustalıkla, çaktırmadan (bu tartışılır ya..) geçiren bir dizi daha huzurlarınızda: Kılıç Günü.

(İlk bölümünü iş icabı izledim -ki benim için ancak o sebeple izlenebilecek bir dizidir-, ezilmişlik ve intikam duygusu üzerine kurulu bu kışkırtıcı dizinin hiçbir bölümünü ne izlerim ne de yazarım bir daha, bünyem ancak bu kadarına tahammül gösterebildi çünkü.)

Atv'nin yeni dizisi Kılıç Günü, fazlasıyla ataerkil bir dizi aynı zamanda.

Kılıç Günü, ezcümle -yer yer zımnen de olsa- şunu demeye getiriyor:

Bu toplumun erkeği Türk'tür (Buna göre dizide bir mitolojik aidiyet kuruluyor hemen.)

Bu toplumun erkeği milliyetçidir. (Esas olan kendi etnisitesidir ve diğer tüm etnik-kültürel güçleri dışlayarak, ülkenin bekasından sorumlu tutar kendini; şer odaklarına karşı tek başına savaşı. -Ne hikmettir ki, bu şer odakları içinde savaştığı yabancı emperyal güçler yoktur!-)

Bu toplumun erkeği müslümandır aynı zamanda. (Ahlaki söylem, İslami inanç ve değerlerle paylaşılır; demir işliği yle cami, dizide aynı ve yoldaş bir kutsallık içinde sunuluyor).

Bu erkek tipinin -ve ona yüklenmiş olan bu ideolojik modelin- çimentosu ise erkekliktir; bu tipin, Müslüman ve milliyetçi olarak kendine biçtiği özel bir payandadır erkeklik; bir çeşit Türk şövalyeliğidir (bir çeşit adsız'lık).

Velhasıl -dizinin gönderdiği işaretlere bakılırsa- bu toplumun erkeği bir Türk milliyetçisi ve İslamcısıdır!

Ayrıca bu toplumun erkeği delikanlıdır -hatta bitirimdir- ve yeri geldiğinde; yozlaşmış, satılmış ve temel değerlerini kaybetmiş diğer sözüm ona burjuvalaşmış ırkdaşlarına karşı da canını ortaya koyarak savaşı.

Kılıç Günü dizisindeki bilge demirci, Ergenekon ve benzeri bazı destanlardaki demir-demirci kaynak motifinin günümüze taşınmış, hayatı manalandıran ve şifrelerini sunan bir tür laytmotiftir bu arada. Yani, Ergenekon Destanı'nın bilge ve öğütücü demircisi, aynı zamanda İslam'ın bir hocası, bir vaazcısıdır. İdeolojik hayal, bir tasarım olarak böyle kurulmuştur. Bunu somut gerçekliğe dönüştüren ise -ki, bu bir doğal sonuçtur-milliyetçilik; bu toplumun bu ulvi kimliklere sahip erkekliği de, ülkesini kötülerden korumak hatta onları temizlemek gibi bir misyona sahiptir.

Kılıç Günü adlı dizi, Türkiye'de uzun bir süredir Türk-İslam sentezi diye tanımlanan -ve bir tür kavram ideolojisi ne dönüştürülmüş olan- bir akımın çeşitli ifade biçimlerinde şekillenişinin tipik bir örneği bana göre. Tipik ve hayli sıkıcı bir örneği!

Önemli olan bileğin beyinde, beynin de bilekte olması mı?

Diziden çıkarmamız istenen kıssadan hisse; önemli olan, bileğin beyinde, beynin de bilekte olması ve her ikisinin de ulvi ve haklı hisler yatağında akıp gitmesidir. Bu yaklaşıma göre ancak bu şekilde, bu ülkeyi her manada tehdit eden şer odaklarına karşı gerçek bir mücadele verilebilir.

Kılıç Günü'nde, paranın soysuz egemenliğine karşı, emeğin ve inancın gücüyle kurulan bir hayat tarzı konuyor. Örgütlenmiş bir yalan dünyaya karşı da, hakikatin değerlerine sahip, koruyucu ve kollayıcı bir dünya görüşü sunuluyor. Aşkın ve sevginin yerini alan cinsel ahlaksızlık ve sömürünün yerine de, içinde ulvi değerlerin bulunduğu bir aşk getiriliyor. Dizi, bizi bu sulara çekiyor işte.. ve hiçbir seyirci de bu sergilemeye, temel değerlerin bu biçimde savunulmasına bigane kalamaz tabiatıyla. Kılıç Günü'nün ideolojisi de bu damardan işliyor zaten; derinliksiz bir ilk bakışla, dizide toplumsal etik bir haklılık ve bir meşruiyet görünüyor zira.

Kılıç Günü'nün dramaturjik çalışmasının ve uygulamadaki senografik işaretlerin alt okumalarında ise, bu erkekliğin(mertliğin), bu düzen içinde adaleti kendi bileğiyle sağladığını görüyoruz; adalet uğruna gerektiğinde işkence de yapabiliyor hatta (baldızının namusunu kirleten ve genç kızın intiharına yol açanı bulabilmek için, Kılıç Ali'nin, aracıya yaptığı tornavida işkencesi gibi).

Annesinin, yanlarında çalıştığı varlıklı ailenin reisi tarafından cinsel istismara uğratıldığına daha çocukken tanık olan Kılıç Ali'nin kaderinde; büyüdüğünde bu aileyle karşılaşmak -ki bu aile daha da zenginleşerek olağanüstü bir güç kazanmıştır artık- ve bu ailenin son jenerasyonundan bir erkeği cezalandırmak vardır. Şer odaklarından biri haline gelmiş olan ailenin bu ferdi, Kılıç Ali'nin baldızını iğfal ederek ölüme sürükleyen kişidir çünkü.

Ne var ki, kansere yakalanan Kılıç Ali'nin 3 aylık ömrü kalmıştır. Bunu öğrendiği gün, karısı doğum yapar, aynı gün baldızı cinsel istismara uğradığı için intihar eder ve aynı gece sorumluyu bulur Ali. Atv'nin web sitesindeki tanıtım yazısında, bu durum şöyle anlatılıyor: "Türkiye'nin en büyük iktidar odaklarından biri, bütün kötülüğü, bütün sınır tanımazlığıyla, yeniden Ali'nin karşısındaydı artık. Şimdi, dünyanın en eşitsiz, en adaletsiz savaşı başlamak üzere: Musa'nın karşısında Firavun, Davut'un karşısında Golyat! Ali'nin, elinde büyüdüğü Hafız'ın basireti ve kılavuzluğu, ve can pahasına yanından ayrılmayan bir avuç dostu dışında hiç bir şeyi yok. (...) Elinde

sadece o çılgın cesareti ve ‘kılıç günü’ geldiğinde kabzasından kavramayı beklediğı o kılıç var: bütün hesapları kapatacağı, bütün acıları giderecek ve adaletin şaşmaz keskinliğıyle kesecek o kılıç!”

Kısa süre sonra öleceğini ğrenen Kılıç Ali’de bu g nasıl olurur peki? Ki, aynı gün öleceğini öğrendiğinde bütün gücünü yitirmişti bu bitirim delikanlı. Ama tam bu sırada karşısına bir çeşit Türk-İslam sentezi çıkmıştır işte! Dizide hem bilge demirci, hem de hafız olarak sunulan babalığı, Kılıç Ali’ye öğretisini geçirmişti şnk; onu yeniden hayata ve kadere motive etmiştir: “Dik dur oğlum, kılıç parçalanır ama eğilmez” kabilinden sözlerle onu mücadeleye yöneltmiştir.

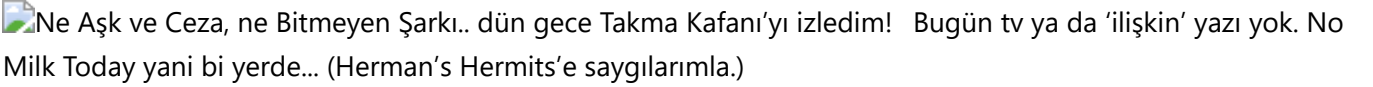
Mesaj nettir aslında; simgesel de olsa ne Türklüğün değeri, ne buna bağı milliyetliğn değeri, ne de İslami değeri, ölüm karşısında bile zayıflatılıp yok edilemezler. Yeter ki bu değeri yok etmeye çalışanlara karşı (baronlara karşı) korkusuzca bir mücadele verilsin.

Dizimiz bundan ibarettir arkadaşlar.. benden söylemesi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağıntısı)

Ne Aşk ve Ceza, ne Bitmeyen Şarkı.. dün gece Takma Kafanı’yı izledim!

Telesiyej 30.09.2010

Ne Aşk ve Ceza, ne Bitmeyen Şarkı.. dün gece Takma Kafanı’yı izledim! Bugün tv ya da ‘ilişkin’ yazı yok. No Milk Today yani bi yerde... (Herman’s Hermits’e saygılarımla.)

Zira dn bir karikatür kitabı geldi bana, yeni çıkmış; bütün gece televizyon izlemek yerine onu izleyip durdum. Sonra zaman kuş misali uçup geçip de, yazı yazma vakti gelip çattığında, bir de ne göreyim? Gökten dşe dşe tek bir elma düşmüş meğeri, o da Erdil Yaşaroğlu’nun yeni karikatür kitabı Takma Kafanı değil miymiş -elma versiyonu herhalde-? (Kötü espriydi, iyi karikatürlere bakmak, iyi espri yapmayı sağılamıyor mu yoksa?)

Ne Aşk ve Ceza, ne Bitmeyen Şarkı.. Komikaze serisinin 14. Kitabı Takma Kafanı ’yı izledim bütün gece, çok eğlenceliydi çook.

İyi karikatürlere bakmayı severim. Hayatın akışını humoristik bir biçimde tersine akıtarak betimleyen çizgilerin başında gelir çünkü karikatür; hem çizgisi/resmiyle, hem de sözü/balonuyla.

Komik iğnelerin batırıldığı alandır bence karikatür.

Kendisi çok eski olmamakla birlikte kültürel kaynakları bu coğrafyada eskilere dayanır; Ezop, milattan önce yaşamış bir masalcıdır (La Fontaine’den onlarca yüzyıl önce), Nasreddin Hoca da bir başka hiciv ustası masalcıdır. Karikatürün son dönemlerde Türkiye’de büyük bir patlama yaşamasının nedenleri arasındadır bu ustalar.

Karikatür, insana hayata nasıl bakması gerektiğini de naızane öğretir bir bakıma.

Karikatürist Erdil Yaşaroğlu’nun Takma Kafana adlı karikatür kitabına bakıyorum; içinde zorlanmadan çizilip, yazılıp, ortaya karışık olarak konmuş karikatürlere var. Zorlanmamışlar, zira bana göre karikatür çok kolay zorlanabilecek bir alandır, üstelik çizeri farkında bile olmayabilir.

Erdil Yaşaroğlu, espriyi kendi içinde patlatarak dışa vuran bir karikatürist. Bazı insanlar, dürbünün tersinden dünyaya bakarak da, gerçekliği sivri ucu üzerine oturtulmuş, ama sallanmakta olan bir piramidi, humoristik bir biçimde daha da sallayarak tabanına oturtmayı becerirler.

Takma Kafanı İle Kafanı Takma arasında, ilk bakışta sanki hiçbir anlam farkı yokmuş gibi gelebilir insana. Oysa karikatürist Erdil Yaşaroğlu, bu arada var oluyor bence; insanı kimi zaman gülümseten, kimi zaman katıla katıla gülmesine neden olan, kimi zaman da düşüncesinde derinlere dalmasına neden olan karikatürler, bu alanda doğmuşlar bence.

Erdil Yaşaroğlu, insanın ezberini bozuyor; ezberle dalga geçen ince konuları çizgileriyle, balonlarıyla deşiyor. Bir karikatür, kendi çerçevesi içinde bütünlüğü olan mesajını başlatıp sonlandıran, demek istediğini söyleyerek noktayı koyan bir tamamlanmışlıktır. Ne var ki, Erdil Yaşaroğlu'nun onlarca karikatürü bir kitap içinde yan yana gelip dizildiğinde, tek başlarına birer şey olan bu karikatürler, biraraya gelince sanki birbirlerini doğurmuşlar ve yeni bir olmuşlar; bir'den çoğalarak bir başka 'e dönüşmüşler yani. Takma Kafana'da -incelendiğinde- bir dizi eleştiriyle karşılaşıyoruz: Modernitenin eleştirisi, bilimin eleştirisi, sistemin eleştirisi, fakirliğin eleştirisi, geçmişin eleştirisi, teknolojinin eleştirisi gibi, bir karikatürün de alt okumaları (seyredilmeleri) olabileceğini işaretleyen eleştiriler bunlar.

Yalın çizgilere ve renklere sahip Yaşaroğlu'nun karikatürleri. Ve bazılarının düşündürücü gücü de yoğun ayrıca. Örneğin bir taş üzerine şekiller kazıyan genç bir tip: "Yazıyı keşfettim," diyor. Arkasında duran ermiş yaşlı bir kişi de: "Vee insanlık tarihi yazının keşfiyle başladı..." diye açıklamada bulunuyor. Yazıyı yeni keşfeden genç tip ise, yaşlı tipin bu açıklamasına karşın: "Tarih yazmıycam. Şiir yazıcam," diyor.

Erdil Yaşaroğlu'nun Kamikaze serisinin Takma Kafanı adlı 14. kitabını mutlaka edinin derim ben, ruhunuz şenlensin!

Saf kan aramanın gülünçlüğü üzerine...

İnsanın genetik havuzunda saf kan aramanın gülünçlüğü (aslında saçmalığı) artık her geçen gün biraz daha artıyor.

Ari ırk maceraları trajediden komediye dönüşüyor çünkü.

Bu konudaki son örneklerden biri çok anlamlı çok da komik; insanın kadere bak kadere diyesi geliyor.

Neonazilik misyonuna sahip koyu Yahudi düşmanı, koyu milliyetçi iki Polonyalı genç evlenmişler. Bir süre sonra nasıl olduysa Yahudi olduklarını öğrenmişler!

Öğrenince ne olmuş?

Aşırı milliyetçilikleri balon gibi sönmüştü.

Derken her ikisi de (Olga ile Pavel) Yahudi olup, Yahudi gibi yaşamaya karar vermişler.

Radikal'in haberine göre bugün bu çift, ultra-Ortodoks Yahudi hayatı sürüyormuş. Neredeyse hayatlarının tümünü sinagogta geçiren çiftten, daha önce dazlaklar grubu üyesiyken çok sayıda Yahudi döven milliyetçi Pavel; "Pişmanlıklarım yok diyemem, ama bu yüzden etrafta günah çıkarmıyorum, kendimi kırbaçlamıyorum. Dövdüğüm kişiler için üzülüyorum ama bu yüzden kendimden nefret etmiyorum. Acı çektirdiğim insanlarsa bana kin besleyebilir," demiş.

Aşırı milliyetçiyken, aşırı Yahudi olmanın, aşırı ırkçiyken, aşırı dinci olmanın gülünç ötesi bir örneği bu; önce İsa, sonra Musa!

İnsan, böyle bir şey işte

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Antalya Film Festivali'nin Ionesco ve Becket çağrışimli töreni!

Telesiyej 18.10.2010

 Antalya Film Festivali'nin Ionesco ve Becket çağrışimli töreni! Gerçek değildi sanki! Biraz Becket, biraz Ionesco, biraz da Orta Oyunu karışımı bir durumla karşı karşıya olduğumuz, daha ilk dakikalardan anlaşıldı aslında. Yanlış anlaşılmasın, absürd tiyatroyu severim, tuluatı da öyle.. ama böyle bir karmayı, üstelik bir film festivalinin kapanış töreninde yadırgıyor insan ne de olsa.

Antalya Film Festivali'nin ödül törenini NTV'nin canlı yayınında izledim. (Bu arada canlı yayın sırasında altyazıyla haber geçmeye devam etmek kötü bir fikirdi. Haberler, ödül töreninin alt yazılarını kapattığı için ödül alanların adları okunamadı.)

Atilla Dorsay ağızından kaçırdı

Geceyle ilgili ilk işaretler, yağmur altındaki kırmızı halı güzellemlerinden geldi; jüri üyesi Atilla Dorsay'ın "Ben zaten bu yıl gençlerin yılı olacak demiştim, nitekim de öyle oldu" diyerek, daha tören başlamadan sonuçları ağızından kaçırmayı beklenmedik bir neşe kaynağı oldu.. ama daha da eğlenceli - aslında ürkütücü- olan, bunları söylerken Atilla Dorsay'ın yüzündeki muzaffer eda ve sevinçti; izleyen - neredeyse- herkesin Altın Portakal'a en yakın aday olarak gördüğü ve bir başyapıt olduğu düşünülen Gölge ve Suretler (Derviş Zaim) filminin Altın Portakal alamadığını üstü örtülü bir biçimde söylediğini sandığı için çok zevk alıyor gibiydi. (Zira bilinir ki, kendileri vakti zamanında Derviş Zaim'in ilk filmi Tabutta Rövaşata'ya biraz Fransız kalmış; Antalya Film Festivali'nde en iyi film ödülünü alınca, "Bu ne biçim film, Derviş Zaim'in yönetmen olması için kırk fırın ekmek yemesi gerekir" kabilinden bir şeyler söylemiş, hatta bir şehir efsanesine göre filmi yarıda terk etmiştir. Tabutta Rövaşata, Antalya'dan sonra İstanbul Film Festivali'nde de jüri özel ödülü ve yabancı eleştirmenler ödülünü aldıktan sonra da Atilla Dorsay, "Sonuçlar yine tartışmalı" demiş; ille velakin film ve Derviş Zaim, yurt dışında da ödüller almaya başlayınca, yavru bu film bu kadar ödül aldığına göre, oturup bir daha seyretmeliyim gibilerinden bir şeyler çiziktirmiş; film daha sonra Selanik Film Festivali'nde de jüri özel ödülü ve en iyi erkek oyuncu ödülünü alınca, filmi bir daha seyrederek özür dilemiş ve bu filmi anlamak için Selanik'e gitmek lazımmış tarzında ifadeler kullanmıştır.

'Tabutta Rövaşata' bozgunu

Kırmızı halı röportajını izlerken, üstadın Tabutta Rövaşata bozgunu geldi hemen aklıma; demek kendisini bu duruma düşüren bir filmin yönetmenini aradan bunca yıl geçmesine rağmen affedememiş hâlâ, fırsatını bulunca golünü patlatıyor diye düşündüm önce.. sonrası az sonra..) Derken tören başladı.

Sahnede bir takım kızlar oğlanlar stilize folklorik kılık kıyafetler içinde patada patada zıplayıp sinirli sinirli bir şeyler yapmaya başladılar, bir müddet de öyle devam ettiler. Ben biraz ürkötüm doğrusu, ama ev halkı katıla katıla gülmeye başladı, hoşlarına gitti zahir dedim, ben de yarım yamalak onlara iştirak etmeye çalıştım ya, dansçıların hal ve tavırlarından tırsımışım bir kere, gülmek gelmiyor içimden, "niye gülüyorsunuz yavru, ne var bunda gülecek" dedim sonunda, kendimi biraz mevzunun dışında kalmış gibi hissederek -üstadın, Tabutta Rövaşata karşısındaki durumu gibi bir nevi-, bana hiç aldırmayıp gülmeye devam ettiler. Neyse, gösteri kısa sürdü, çekildiler sahneden (bazen hayat kadar uzun sürer çünkü Anadolu Ateşi'nin tepinmeleri. Bu mekanik estetik, bu uyduruk stilize folklorik haller, sanat mı oluyor yani şimdi sorusu bir başka yazının konusu).

"Thank you very much efendim"

Sonra Ebru Akel göründü sahnede. Festival afişindeki gibi duruyor.. durmuyor donakalıyor, pardon donakalmış duruyor! Akdeniz sularından çıkmış mitolojik bir figür hesabı kollarını kaldırmış, altın portakalı başının üzerinde hiç kıpırdamadan tutamama mizansenıyla yüreğimizi hoplatıyor.. ay dengesini kaybediyor düştü düşecek derken gecenin rengi de iyiden iyiye belli oluyor ya.. anlamayana davul zurna az! Allah için davul zurna da hiç az değildi hani, Anadolu Ateşi sayesinde.. benim anlayışım kıtlaşmıştı sanırsam o mahut gecede; bir yanda keh keh diye yarışma sonucunu ima eden jüri üyesi üstad-ı eleştirmen, diğer yanda kollarını semaya uzatmış altın portakal taşıırken kalakalmış Ebru Akel.. ödül kazanan filmlerin yönetmenlerinin çoğunun adlarının söylenmemesinden, en iyi kadın oyuncu seçilen Claudia Cardinale'yi sahnede cep telefonundan aramaya kalkma komedisinden filan da bahsetmiyorum daha. (Bu arada Ebru Akel'in şaşkınlıktan -ki haklıdır şaşırmakta- Claudia Cardinale'ye "Thank you very much efendim" demesi de tarihe geçmiştir kanımca.

Yeşilçam'ın son nefesi

Ödül töreni bu minvalde düşe kalka devam etti.. sonuçta gerçekten de Atilla Dorsay'ın törene girerken açıkça belirttiği gibi, ödüller gençler arasında dağıtıldı. Jüri dışında, seyreden herkesin çok etkilendiği Gölgele ve Suretler, (SİYAD'ın özel ödülü ve kurgu dışında) ödüllendirilmedi. Sonradan jüriden sızan dedikodulara göre, jüri toplantısında sıra Derviş Zaim'in filmine gelince herkes Atilla Dorsay'ın yüzüne bakmış -o malum talihsiz hikâye nedeniyle olmalı-, üstat da, "Bu ne biçim film yavru (yıllar, üstadın şablonunu eskitememiş), tartışma dışı bırakalım" deyince diğerleri de kuzu kuzu kuzulayıp, geçivermişler Gölgele ve Suretler'i.

Tarihin tasfiye ettiği Yeşilçam'ın son nefesi Derviş Zaim'e çarpmış demek!

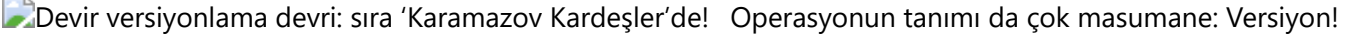
Derviş Zaim'in sineması, Nuri Bilge Ceylan'ın sineması, Yeşilçam sinemasından çok farklı bir düzeyde, kültürde, sanat anlayışında, dünya görüşünde ve estetikte sistem dışı filmler üretti ve üretmeye devam ediyor. Onlar ve benzeri yönetmenler, Türkiye'nin bağımsız sinema hareketinin temsilcileri olmaya devam edecekler.

Oysa Antalya Film Festivali jürisi, anlayış ve ideoloji olarak sistemin (Yeşilçam sinemasının) bakış açısına göre hareket etmiş görünüyor. Yeşilçam'ın bu son nefesi, bağımsız sinemanın öncülerıyla, yeni sinemacılar arasına girip bir kopuş sağlayıp, yenileri yönlendirmeyi, böylece Yeşilçam sinemasını diriltmeyi mi hayal ediyor acaba diye de düşünüyor insan.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devir versiyonlama devri: sıra 'Karamazov Kardeşler'de!

Telesiyej 19.10.2010

Devir versiyonlama devri: sıra 'Karamazov Kardeşler'de! Operasyonun tanımı da çok masumane: Versiyon!

Seç beğen al.. dilediğini versiyonla.. Karamazov'u Karadağ yap.. dönemini, tarihini, mekânını, ülkesini her şeyini değiştir, kes biç dizi yap.

Diziciler için bir hazine var yavu dünya edebiyatında.

Nasıl da düşünemediler bugüne kadar, diye şaşardım zaman zaman.

Düşünürlermiş meğer!

Türk edebiyatında hallaç pamuğu gibi attıkları romanları versiyonlaya versiyonlaya tükettiler demek, şimdi sıra dünyaya açılmakta.

Antreyi Karamazov Kardeşler'le yapıyoruz işte.

Roman 19. yüzyılda geçiyor ama diziciler 1930'lara terfi ettirmişler, ne beis, zaten baba Karamazov da Baba (Halim) Karadağ olmuş, dizi de Kaz Dağları'nın yamacındaki Adatepe Köyü'nde çekiliyor.

Ossun!

Versiyon bu, versiyon!

"Birebir çekmiyoruz, versiyon bu" diyorlar ya.. böyle deyince akan sular donakalıyor; Karamazov Kardeşler de her türlü yağmalamaya açık hale geliyor.

Dostoyevski, iki yıl boyunca Staraya Russa'ya kapanıp, kimbilir ne eza ve cefa ile yazmış, hayatının zirve romanı olarak nitelenen Karamazov Kardeşler'i. Bizim TV kanalları ve dizicilerimiz ise onca entelektüel ve edebî enerjiyi, hiç tereddüt etmeden, dakkada hortumlayıveriyorlar.

Versiyon da, halıfleks gibi oldu ha.. ister yuvarla, ister uyarla, ister cımbızla, ister yamala, ister domala, ortak tanım: Versiyon!

Karamazov Kardeşler'in tek versiyonu, bir süre sonra kesmeyebilir bizi; Trakya versiyonu, Adana versiyonu, Sultanahmet versiyonu, hatta Pera versiyonu gibi zengin bir versiyon yelpazesi de kurgulanabilir, darda kalırsa.. Sultanahmet ve Pera.. İstanbul'daki iki farklı kültür odağının ayrı ayrı versiyonları ilginç olabilir.

Nasılsa karışan yok görüşen yok. Entelijansiyamızın umurunda değil böyle şeyler, ilgili STK'larımızın gündeminde de değil! Medyamız da ballandıra ballandıra haberliyor!

Akademiyamızın ise sınırları dışında cereyan ediyor zaten olup biten.

Bu toplumda - bizimki de dâhiltüm dünya kültür mirası sahihsiz; entelektüel sermayesi yerlerde sürünen bir ticarî zihniyet, bir yayıncılık özensizliği, değerleri tüketmekte yarış halinde.

MED Yapım'ın yapımcılığını üstlendiği, Oğuzhan Tercan'ın yönetiminde çekilen; baş rollerinde Erdal Özyağcılar, İbrahim Çelikkol, Hatice Şendil ve Aliona Bozbey'in oynadığı Karadağlar dizisi, yakında Show TV'de gösterilmeye başlanacak.

Medyamız, Karamazov Kardeşler'in versiyonlanmasından çok memnun besbelli ki; gidip röportajlamışlar dizi setini; Erdal Özyağcılar'la da konuşmuşlar. Magazincilere dizi hakkında açıklamalar yapmış Özyağcılar: "Dünya Klasikleri'nden Dostoyevski'nin Karamazov Kardeşler kitabının Türk versiyonunu çekiyoruz. Burada taş evler olduğu için mekân olarak burayı seçtik. İyi ki de seçmişiz. insanları çok cana yakın ve doğası harika" demiş.

Ayrıca, magazinci kardeşler, Küçükkuuyu Belediye Başkanı Cengiz Balkan'la da konuşmuşlar; o da, dizinin çekimi için Küçükkuuyu'nun seçilmesinden duydukları memnuniyeti dile getirerek, "Sizin gibi usta oyuncuların rol aldığı bir dizinin Küçükkuuyu ve çevresinde çekiliyor olması buranın tanıtımında da çok büyük rol oynayacak. Sizlere destek olmaktan mutluluk duyacağız" demiş. Küçükkuuyu'daki çekimlerin üç ay sürmesi bekleniyormuş, dizinin tutması halinde bu süre altı aya kadar çıkabilirmiş.

Gördüğünüz gibi Dostoyevski'nin etinden sütünden herkes yararlanıyor, herkes memnun bu durumdan. Ben en çok köyün muhtarının ne düşündüğünü merak ediyordum ya, akıllarına gelip de konuşturmamışlar demek, bir dahaki sefere inşallah!

Edebiyat herkese lazım elbet! Ama bu şekilde mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayvan mı insan mı diye bir soru neden sorulmamalıdır?

Telesiyej 25.10.2010

Sorulursa türçülük (speciesism) olur çünkü.

Cengiz Semercioğlu, "Hayvan mı insan mı?" başlıklı yazısında (Hürriyet Kelebek) "her canlı değerlidir, hayvan da insan da.." diyor ve şöyle devam ediyor: "İnsan hayatı ise bütün değerlerin üzerindedir." Cengiz Semercioğlu'nun bir hayvansever olduğundan hiç kuşum yok. Ama buna rağmen "insan hayatı bütün değerlerin üzerindedir" söylemini tekrarlıyorsa, burada bir problem var demektir. Ki bu problem, bence hepimizin -bütün hayvanseverlerin- ortak problemidir aynı zamanda. Belli bir entelektüel sermaye sahibi olan herkesin türçülük üzerine kafa yorması ve türçülüğün ideolojik kaynaklarına, özellikle de kartezyen kaynaklarına yönelmesi gerekir. Bir türün diğerine (diğerlerine) şu veya bu nedenle üstünlüğünü savunan türçülük, son birkaç bin yıldan beri insanın, hayvan ve doğa üzerindeki hâkimiyetini tescilleyen bir insan buluşudur çünkü; bu yıkıcı hâkimiyeti haklı çıkaran, aklın sadece insanda olduğuna inanan bir ideolojik-felsefi bahanedir aslında.

İlk olarak, 1973 yılında İngiliz psikolog Richard D. Ryder'ın ırkçılık kavramıyla benzeştirerek ortaya attığı türçülüğü, Avustralyalı filozof Peter Singer da, ünlü Hayvan Özgürleşmesi adlı kitabında ele almıştır.

İnsan sıkıştığında "önce insan", "insan her şeyden üstündür", "her şey insan içindir" gibi incili vecizelere sığınır. Bu aslında bir vicdan muhasebesinin sonucudur; vicdanı, akıl yoluyla susturmaktır bir nevi. Türçülüğe tuhaf bir legalite giydirilmesidir aynı zamanda.

Peter Singer, Hayvan Özgürleşmesi adlı başeserinin 2005 yılında Türkiye'de yayınlanması nedeniyle kaleme aldığı önsözde: "Artık AB mevzuatında hayvanlardan 'hissetme yetisine sahip varlıklar' olarak bahsediliyor," diyor.

İnsanların büyük bir bölümünün türcü olduğunu söyleyen ünlü filozof ve bilim adamı Peter Singer, bu cesaretin kaynağında kartezyen düşüncenin var olduğunu da kanıtlıyor.

Türcülük, tıpkı ırkçılık gibi, en nihayetinde vahşet ve cinayetlere yol açma ihtimali barındırır içinde, aynen İzmir’de yaşanan örnekte olduğu gibi. Ancak, bu vahşet olayını değerlendirirken, ilk olarak aklımıza sadece hukuki tedbirler getirmek yerine; işin kaynağı ve bahanesiyle, yani türcülükle ilgili olarak toplumun entelektüel sermayesindeki eksiklikleri, dolayısıyla etik değerlerdeki -doğaya, hayvana hatta insana karşı- aşırı yozlaşmanın üzerine gitmemiz gerek.

İzmir’deki kedi katili konusuna gelince.. bu konuda hukuken gelişmiş ülkelerdeki örnekleri de bilmemiz gerekir.

Mesela Amerika’da bir köpek yavrusunu öldüren adam için Amerikan adaleti 8.5 yıl hapis cezası vermiştir. Köpek katilinin “Marihuana içmiştim” demesi hiçbir işe yaramamıştır. (Prof.Dr.İsmet Sungurbey’in Hayvan Hakları -Bir İnsanlık Kitabı, s.1055)

İzmir olayı, türcülüğün cesaret verdiği bir olaydır bana göre.

O yüzden de, “insan hayatı bütün değerlerin üzerindedir” derken, iki kere düşünmek gerekir derim ben.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, biraz daha kanaatkâr olabilir!

Bizde adettendir.. iyi bir dizi mi yaptık mesela, çok mu beğeniliyor; sıcaklığı, dürüstlüğü, özeniyle iyi bir yakın dönem çalışması mı deniliyor, herkes bizi mi seyrediyor.. oh ala! Ama yetmez, daha da ilgi görelim, on yüz bin reytingler bizim olsun isteriz; senaryoyu coşturdukça coşturalım, biraz daha avam olursa, bir gıdım daha adileşirse hatta, tempoyu biraz daha yükseltip biraz daha kavga dövüş filan –yerli de olsa yersiz de olsa kaldırır nasılsa, neticede herkes bizi seyrediyor ya-, koyarsak daha da lehimize olur sonuç, ama doyar mıyız bilmeyiz elbet!

Lakin deneriz işte, her şeyi deneriz. İlgi gördükçe coşarız, kaynayıp kaynayıp taşarız!

Frene basamayız, basmamız gerektiğini hissetsek de basmak gelmez içimizden, bir damla daha adrenalin, bir damla daha reyting vs.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki dizisinin son bölümünde işte böyle bir hal vardı. Kavga dövüş, bağırıtı, kafa göz yarmalar, duvarlara çarpa çarpa mandolin kırmalar filan insanı canından bezdirdi. Hem nedir o Cemile’nin hapisanede başına gelenler? Koğuşun kabadayısı mıdır, belalı mıdır neyse, o kafası çatmalı kadın ne ister de devamlı kafasını gözünü yarar gariban Cemile’nin?

Toplumu masa başında kurgulayan beyaz Türklerin değişmez hapisane modelidir aslında bu. Her koğuşta mutlaka sebepsiz can yakan ve kendisine biat isteyen bir koğuş ağası, bir zalim kişi vardır ki, darda kalındı mı aksiyon sağlansın.

Ayrıca 1967 yılında, yani 43 yıl önce İstanbul’un kenar semtlerinde yaşayan ailelerin 15-20 yaşlarındaki çocukları, babalarına -ki, babaları ne kadar soysuz olursa olsun- tekme tokat girişip, küfür edebilirler miydi dizideki gibi?

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, çevre düzenine, kostümlere gösterdiği özeni -son bölümlerdediyaloglara göstermiyor sanki. Mesela, 1967’lerde 15-16 yaşlarındaki gençler kız ya da erkek arkadaşlarından ‘konuştuğum kız’ ya da ‘konuştuğum çocuk’ diye söz ederlerdi. O tarihlerde ‘çıktığım çocuk’, ‘çıktığım kız’ gibi ifadeler

kullanılmazdı. Oysa, Öyle Bir Geçer Zaman Ki'nin genç karakterlerinden Aylin'e, yeğeni ve sınıf arkadaşı olan genç kız, beğendiği çocuğun ona çıkma teklif edip etmediğini sordu son bölümde. Bir de dizideki gençler sık 'yersen' diyorlar; ki, o tarihlerde henüz argo sözlüğündeki nadide yerini almamıştır 'yersen'.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, bana göre şu anda yayınlanan en iyi dizi, bu yüzden daha sakın, daha kanaatkâr olabilir düşüncesindeyim.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bakan söyleyince, insan kendinden de kuşkulanmaya başlıyor!

Telesijej 26.10.2010

Ben yoksa vatan haini miyim yavu?

HES'lere **karşıyım** çünkü.

Ee, Hasankeyf'in, İkizdere'nin, Alliano'i'nin, daha binlerce doğa ve uygarlık hazinelerinin yok edilerek, enerji sağlayan kısa ömürlü barajlara dönüştürülmesine **fena halde karşıyım**.

Hem evrensel hem ulusal hazinelerimizin can damarlarının boğulmasına **en sonuna kadar karşıyım**.

Bunun için de her türlü mücadeleyi veririm.

Ben yoksa bir vatan haini miyim?

Vatan hainliğinin yeni tarifi bu mudur yani?

Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun, Rize'nin İkizdere Vadisi'ni doğal SİT alanı ilan etmesi üzerine, yapılması planlanan 22 HES (Hidroelektrik santrali) projesi suya düşünce, karara yargı yoluyla itiraz edileceğini söylemiş ve: "Ülkesini seven, enerjide dışa bağımlılığın azalmasını isteyen, vatansever çevreciler de var" diyerek, HES'e karşı çıkanlar için vatan haini imasında bulunmuş. (*Posta Gazetesi*, 25 ekim)

Doğayı ve uygarlıkları savunan akliselim sahibi bilgili ve duyarlı bilim insanları, aydınlar, köylüler, üniversiteli gençler, doğayla ilgili derneklerin çalışanları, konuya duyarlı medya mensupları, Türkiye'de topyekûn bir mücadele içindeler ve bu alanda her geçen gün biraz daha örgütleniyorlar. İkizdere mücadelesini de bu insanlar yürüttüler ve belirli bir örgütlenme bilinci sonucunda, vadinin SİT alanı olarak ilan edilmesini sağladılar. Ama tüm bu insanlar zaman içinde bölücü olarak ilan edildiler, hem Başbakan, hem de Çevre ve Orman Bakanı tarafından.

Şimdi de vatan hainliği imasıyla karşı karşıyalar.

Bu nasıl bir dildir yavu?

Bir iktidar, kendi projesine karşı çıkılıyor diye, halkıyla bu şekilde mi diyalog kurmalıdır?

Bunlar fazla kolay ifadeler değil mi?

Bir doğa savaşçısına kolayca terörist yaftası yapıştırmak, zorda kalındığında vatan haini imasında bulunmak; diyalektik olarak antitezi en vulgar bir dille yok saymak değil midir?

Ayrıca, yürütme erkinin entelektüel sermayesinin, halkla olan diyalogunda daha yüksek bir düzeyde olması beklenmez mi?

HES'lere karşı İkizdere'de verilen mücadelenin Türkiye'nin benzer bütün alanlarında örnek bir mücadele olarak algılanması gerekir bence.

Sabah programı 'Doktorum', farkındalık yaratıyor

Doktorum adlı sağlık programı, seyirciyi sıkmadan, aksine eğlendirerek, tatlılıkla uyarıyor.

Televizyonun varlık nedeni budur zaten, farkındalık yaratmak.

İster haberde, ister eğlence modelinde, ister kültürde, sağlıkta ya da sporda(kitleye) sunulan konuyla ilgili seyirciyi bilinçlendirmek de farkındalık yaratmakla mümkün olabilir ancak.

Kanal D'de her sabah saat 09:00'da yayınlanan, sunuculuğunu Zahide Yetiş ve Op. Dr. Aytuğ Kolankaya'nın yaptığı *Doktorum*, iyi bir sosyal program modeli.

Sekizinci haftasına giren *Doktorum*'un dünkü bölümünde, şişmanlığın yol açtığı hastalıklar ve 35 yaş üstü beslenme önerileri ele alındı.

İstanbul Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kerim Güler ve İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Ayça Kaya, programın stüdyo konuklarıydı. Diyabetten, kolesterole, tansiyondan eklem ağrılarına kadar birçok sağlık sorununun nedeni olan şişmanlık ve altında yatan hastalıklar, diyetin önemi, sağlıklı kilo verme önerileri tartışıldı.

Bu tür konuların ele alındığı birçok program izledim şimdiye kadar. Ama *Doktorum* gibi; akademik dil kullanmayan, teorisinin yanına pratiği de ekleyen, seyircinin ilgisini hep canlı tutan, zevkle izlenen bir sağlık programına rastlamadım.

Zahide Yetiş, kendini fazla ön plana çıkarmayan, programı yönetmekten çok, yönlendirmeyi seçmiş, bu yüzden de programa farklı kimlik kazandırmış iyi bir sunucu.

Doktorum, bir nevi toplum hizmeti görüyor. En temel sağlık bilgilerinden bile yoksun olan, sağlık bilinci yeterince gelişmemiş bu toplum için çok yararlı ve iyi bir program.

Hayvan hakları savunucularına hayvansever deniyor da, insan hakları savunucularına neden insansever denmiyor?

Hayvan hakları savunucuları, hayvansever olarak tanıtılırlar topluma. Hayvan hakları savunucularını karşısına almak istemeyen, ama çok da onlardan biri gibi görünmek istemeyen **ortada kuyu var yandan geç** ideolojisini şiar edinmiş olanlar, "Ah bu hayvanseverler ne tatlı manyaklardır" filan diyerek demistifiye etmeye çalışırlar durumun vahametini.

İnsan hakları savunucularına neden insansever demezler de, hayvan hakları savunucularına hayvansever derler sizce? Ya da neden insan hakları savunucuları için "ah bu insanseverler de ne tatlı manyaklardır" kabilinden bir küçümsemeye, demistifikasyona başvurulmaz?

Kolaysa, yapsınlar!

Okan Bayülgen, Ferhat Göçer'i konuk ettiği, pazar akşamı yayınlanan *Kral Çıplak* adlı programında "hayvanseverler tatlı manyaklardır" dedi, kolayca.. bir çırpıda sıradan bir ezber.. üzerinde hiç kafa yorulmamış, rastgele ortaya yuvarlanmış bir **aymazlık** topu işte.

Ekran, bıçak sırtı bir olgudur kardeşler!

Seyirci kitleleri her sözü her kelimeyi sünger gibi emer!

Hele hele otorite pozunda bir kelim edilmişse, onu fazla kurcalamadan, gözü kapalı kabul eder.

Bu yüzden de televizyon karakterlerinin, ağızlarından çıkana çok dikkat etmeleri gerekir. Ayrıca, ağızdan çıkan sözler, beynin ve birikimin uzantısıdır o da ayrı. Yani söz ne kadarsa, birikim ve IQ o kadardır bir yerde.

Başta canları olmak üzere, hayvanları korumak için oluşturulması gereken **hayvan hakları** kavramının insan haklarından hiçbir farkı olmadan algılanması gerekir. Örneğin insan haklarında yer alan ceza hukuku, hayvan hakları için de geçerli olmalıdır aynen.

Ne yazık ki, insan özgürlüğünden söz edildiğinde dikkat kesilen zihin, hayvan özgürlüğünden söz edildiğinde kapalı bir zihne dönüşüyor. Bunun esas nedeni (dünkü Telesiyej'de de yazdığım gibi) günümüzde türçülük (speciesism) olarak tanımlanan bir egemenlik hastalığıdır.

Hayvan haklarını ve hayvan özgürleşmesini savunan insanları, kamu karşısında tatlı manyaklar olarak tanımlamak, bir kültürel üstünlük, bir analiz ustalığı havası verebilir insana.

Ancak, türçülük de böyle bir şeydir zaten!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan'ın 'National Geographic' fotoğraflarının gizli manası

Tarkan, doğanın sessiz çığlığını fotoğraflamış!

Bu sessiz çığlığın içinde, kara hayvanlarının, bitkilerin, çiçeklerin, ağaçların hatta kuşların hayat alanlarının kreşendo bir biçimde insan marifetiyle kuşatılarak, daraltılarak; bu canlıların artık eko sistemden koparılarak yaşayamaz hale gelişlerinin isyanı var bence.

Dünyanın her yerinde kentleşme ve sanayileşme furyası kırsalı yok ediyor. Tarkan'ın National Geographic dergisinin kasım sayısında yayımlanan fotoğraflarının mesajını öyle algıladım ben.

Onun Afrika'da çektiği fotoğrafların kadraj dışı –güçlü bir biçimde hissedilen- **okunmalarından** bir kez daha duydum bu ığlığı.

Tarkan, hayvan ve doğa fotoğraflarını çekerken, fotoğraf karesinin içinde yaptığı **tesbit** kadar, o **saliselik** an içinde doğanın geleceğinin yok olmasıyla ilgili duyduğu bilinçli acıyı da –karenin dışında- yerleştirmiş bu fotoğraf eylemine. Bu duyarlıkta çekilen fotoğrafların, kadraj dışında da, semiyolojik tesbitleri vardır çünkü her zaman.

National Geographic dergisinde 10 fotoğrafı yayımlanan Tarkan, dergiye verdiği röportajda, doğayla olan ilişkisini ve doğanın nasıl bir tehdit altında olduğuyla ilgili görüşlerini şöyle açıklıyor: "Ben doğaya ve hayvanlara âşışım. Kendimi de bir çevreciden çok, doğa aktivisti olarak tanımlıyorum. Ülkesini seven biri olarak tarihî ve kültürel alanlarımızın koruma altına alınması için de gayret içerisindeyim. Doğa Derneği'yle birlikte mücadele ediyoruz. Baraj ve benzeri enerji projeleri, doğanın büyük düşmanları ve bu konuda dünyada ipin ucu kaçmış gibi görünüyor. Ben de bu dünyada bu ülkede yaşayan biri olarak doğamızın korunması gerektiğiyle ilgili fikrimi söyleme özgürlüğüne sahip olduğumu düşünüyorum. İnandıklarımın arkasında durmaya devam edeceğim."

Tarkan ayrıca: "Ülkelerin ekonomik rant uğruna doğa ve hayvanlara geri dönüşü olmayan zararlar veriyor olmasını aklım almıyor" diyor.

Tarkan'ın fotoğraflarını gördüğümde etkilendim ve Cicero'nun şu sözünü daha iyi anladım: "Doğa, insana hakikati görme arzusu esinledi."

Bu hakikat, her şeyden önce insanın doğa karşısındaki **sorumluluğunu görebilme** hakikatidir. Tarkan, bir doğa aktivisti pop star olarak –belki de dünyanın ilk ve tek doğa aktivisti pop starı olarak- bu sorumluluğu her fırsatta yerine getiriyor.

Tarkan çok iyi fotoğraflar çekmiş; ama onun fotoğraflarının iyi ve güzel fotoğraflar olmaktan öte bir derdi, bir **sorumluluk manası** olduğu hissediliyor.

Tarkan'ın fotoğrafları; doğanın dilini çözmemizde, doğanın feryatlarına kulak kesilmemizde ve bizlerin oluşturmaları gerektiğini düşündüğüm **Dünya Doğa Birliği** projesi gibi bir ütopyayı gerçeğe dönüştürmede bir katre de olsa fayda sağlar belki diye düşünüyorum.

İlk kez Tarkan Tevetoğlu imzasıyla *National Geographic*'te yayımladığı fotoğraflarla Tarkan bu alanda da uluslararası bir yolculuğun ilk adımını atmış oluyor. O artık yalnızca bir müzik insanı değil, aynı zamanda profesyonel bir fotoğrafçı.. zaten kendisi de müzikten sonra ikinci aşkının fotoğraf olduğunu söylüyor röportajında.

'Canlı Para', bilgi esaslı bir rulet oyunu gibi

Biraz tepki aldı program.

Kumar bu dediler.

Hangisi değil ki?

Diğerlerinde ortada para görünmediği için mi kumar gibi gelmiyor?

Var mısın Yok musun kumar değil mi mesela?

Bence *Canlı Para*, *Var mısın Yok musun*'a göre daha az kumar; bilgiye dayanıyor çünkü.

Eğlenceli de bir yarışma.

Engin Altan Düzyatan da –soyadıyla müsemma- gayet düzgün yönetiyor doğrusu. (Neden bu arkadaş ısrarla Düzyatan soyadını kullanır anlamam, her duyduğunda insanda bir tebessüm uyandırıyor bu soyadı.. 'Engin Altan' daha poetik değil mi bir medyatik kişi için?)

Engin Altan, enerjik, duraksamadan, teklemekten götürüyor yarışmayı, akıcı, akıllı, mesafeli ama sıcak bir sunucu. (Kıyafeti biraz fazla ev hali gibiydi ya.)

Yarışma, masanın üzerinde duran 1 milyon TL canlı parayla başlıyor. Doğru cevaptan eminse yarışmacı, mesele yok. Bütün parasını doğruluğundan emin olduğu cevaba yatırarak ve sekiz soruda da bunu sürdürerek parayı koruyabilir. Ama sekiz sorunun doğru cevabından emin olan bir yarışmacı bulunabilir mi o ayrı! Yanlış cevap üzerine yatırılan paralar yaniyor elbet, geriye kalanla devam ediliyor; yarışmacının bilgisi kifayetliyse, para azala azala da olsa sekizinci soruya kadar gelebilir ve koruyabildiği parayı alıp gidebilir. Bazen daha erken, çok daha erken parasını tüketip ayrılanlar olacaktır tabii.

Canlı Para, işte bu yüzden bilgi esaslı bir rulet oyunu gibi; bir nevi bilgi ruleti de diyebiliriz.

Çark yerine bilgi dönüyor beyinde ve çark durduğunda da bir ya da birkaç cevap şıkkına sürülüyor masadaki para.

Canlı Para, hafta içi her gün Show Tv'de.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kişisel gündem projesinden sosyal sorumluluk projesi çıkmaz!

Telesiyej 03.11.2010

Ben demiştim demek istemem hiç, diyenlerden de haz etmem pek, ama hayat bazen dedirtiyor işte insana.

Geçen hafta önce *Medyatava*'da, sonra gazetelerde yayınlanan; Mardin'de yaptırdığı anaokulunu dört ay sonra ziyaret eden Gülben Ergen hayal kırıklığına uğradı tarzı haberleri okudukça, bu konuda beş ay kadar önce yazdıklarımı hatırladım ister istemez.

Gülben Ergen, *Çocuklar Gülsün Diye* projesi için ilk kolları sıvadığında böyle sosyal sorumluluk projesi olmaz

demiştim: “Yap dört duvarı koy içine renkli plastik oyuncakları, olsun **anaokulu**. Ya sonra? Çocuğın zihnine bilgiyi kim koyacak, eğitimi kim verecek, duygusunu kim zenginleştirecek? Ya daha sonra ne olacak, o çocuklar eğitimlerine devam edebilecekler mi peki?”(03.05.2010, Telesiyej)

Gülben Ergen’inki, benim gözümde **kişisel gündem projesi**ydi çünkü sadece.. ve “yürümeyeceğı açıktır” demeye getirmiştim. Çünkü sosyal sorumluluk projelerinde; biri **devlet ya da yerel yönetim**, diğeri **sivil toplum** kuruluşu (ki, en önemlisidir bu), bir diğeri ise **özel sektör** olan bir **sacayağı** olması gereklidir. Sosyal sorumluluk projelerinde önce bu üç gücün biraraya gelmesi şarttır. Sonra da bu üçlünün oluşturacağı ortak enerjiyi harekete geçirecek, kamuoyu nezdinde dikkati çekecek bir kanaat önderi ünlü kişinin olması gerektiğini söyleyip durmuştum. (Bkz. Sezen Aksu’nun bir dönem paydaşı olduğı Kardelen Projesi.)

Bu görünen köydü aslında –dünyaca kanıtlanmış-, kılavuza ihtiyaç yoktu ya.. yine de söylemiştim. Halkın hassasiyetini kişisel nedenlerle kullanmaya yönelik bir sosyal sorumluluk projesi, toplumun gerçekliğıyle buluşamaz asla; önünde sonunda bir yerinden ciddi biçimde aksar. Projenin özünde ve duygusunda, **sahicilikle** ilgili **kusur** vardır çünkü. Hayat, bu **kusuru** affetmez ve kamunun önüne çıkarıverir.

Nitekim ilk işaretler gelmeye başladı *Çocuklar Gülsün Diye* projesinden. *Medyatava*’da yayınlanan, “Gülben Ergen, aylar önce açtığı anaokuluna ziyarete gidince neden şok yaşadı?” başlıklı haber, *Çocuklar Gülsün Diye* projesi kapsamında Mardin’de haziran ayında açılan anaokulunun bugünkü durumunun hiç de parlak olmadığıyla ilgili Gülben Ergen’in Twitter’den yayınladığı şu mesajlarına yer veriyordu. “– Okulumuz müdürümüz, öğretmenimiz buruk, üzgün, her türlü donanımları var ama, biz döndükten sonra kimseler dinlememiş onları çok üzgünüm... – Tek sınıf açık, tek sınıf kilitlenmiş, internet bağlanmamış. – Yangın söndürme cihazları takılmamış, ecza dolapları boş, beynimden vuruldum!!”

Bu doğıal ve normal bir sonuçtur aslında. Zira güçlü bir sivil toplum kuruluşu, böyle bir projenin içinde değılseyet, kısa zamanda çatlaklar belirir, bireysel amaçlı sosyal sorumluluk projelerinde. Projenin **sosyal** kısmı – tıpkı Gülben’in projesinde olduğı gibi- halkın desteğıyle tutar belki; ama sorumluluk kısmı çıkmaz ortaya, muallâkta kalır.

Çocuklar Gülsün Diye projesi, **biçim ağırlıklı** bir proje olarak göründü bana hep. Bu projede içerik olarak algılanan şuydu: En ücra köşelere anaokulu yaptırmak ve içlerine bir anaokulunda olması gereken oyuncaklar, sıralar, bilgisayarlar koymak. Bunlar aslında –biçimle ilgili- minimum gerekli, olmazsa olmazlardır. İçerik ise her şeyden önce özle bağlantılı olarak insan malzemesidir. Yetkin eğitimci, pedagog, yönetim, sürekli ve garantili bir bütçe, metodoloji, yöreye uygun ilişki yönetimi –özellikle ebeveynler için- ve denetimdir esas olan. Yoksa dört duvar yap, içine sıralar, oyuncaklar filan koy, iki sene içinde harabeye döner, toplanan paralar, yapılan işler –Gülben Ergen hariç- kimseye yaramaz.

Bir **kişisel gündem projesi** olan *Çocuklar Gülsün Diye*’den çıkarılacak çok dersler var derim ben.

Aynı nehre iki kere girilmez, aynı ekiple yeni dizi çekilmez!

Çekilirse ne olur?

İletişim açısından şu olur:

Seyircinin daha önceki diziyle ilgili mevcut kayıtları ister istemez harekete geçer; yani referansı, dosdoğru bir önceki dizi olur.

Bu yüzden de yeni, sıfırdan bir yola çıkış söz konusu olamaz seyirci için. Daha da kötüsü; yeni diziyi seyrederken –yeni dizi, eskiye göre çok daha iyi olsa bile-, eski diziyle kıyaslamaya başlar ânında, hem ekibi hem de birey olarak –tek tek- oyuncularını.

Seyircinin belleği tutucudur çünkü.

Gazeteler yazıyor.. *Canım Ailem* dizisinin ekibi, yeni bir dizi için biraraya gelmiş. Uğur Yücel, Ozan Güven, Şebnem Bozoklu, İlker Aksum, Arif Erkin, Ayça Damgacı, Onur Ünsal'ın yer aldığı ekibe bu kez Demet Evgar da katılmış.

Haberin başlığından itibaren neredeyse her satır eski diziyi referans olarak kullanıyor: "Geçtiğimiz sezon ekrana veda eden 'Canım Ailem' ekibi, yeni bir dizi için bir araya geliyor." (*Hürriyet* gazetesi, 01.11.2010)

Herakleitos, iki bin beş yüz yıl kadar önce uyarmış insanları –üstelik bu coğrafyada-, "**Aynı nehre iki kere girilmez**" demiş.

Neden demiş acaba?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkmax'ın 'Heberler'i, habere 'heber' taklası attırıyor!

Telesiyej 05.11.2010

 Türkmax'ın 'Heberler'i, habere 'heber' taklası attırıyor!

Haber sunmak bir meşrep işidir.

Çeşitli biçimleri, haber malzemesinin tartımları, haberin özüyle ilgili sunumdaki gizli yorumlar, habere manipülatif yaklaşımlar, haberi sunan anchorman'ın mimikleri ve vücut jestüeli.. bütün bunlar haberin objektifliğini süzgeçleyen, kurumsal, grupsal, bireysel/kişisel **sübjektiflik**lerdir aslında.

Günümüzde televizyon haberciliği, iddia edildiği gibi objektif değil, tam aksine objektiflikten yoksun bir sistem haberciliğidir ağırlıklı olarak. Onlarca, yüzlerce haberin içinden şu ya da bu haberin cımbızlanıp seçilmesiyle başlayan –dolaylı ya da dolaysız- **yanlılıktır**. (Örneğin Türkiye televizyonlarında Zapatistalarla ilgili kaç haber çıkmıştır son bir yıl içinde? Ya da Türkiye'deki akıl hastanelerinde yaşananlarla ilgili haberler neden ana haber bültenlerinde gündeme getirilmez hiç?)

Acısıyla tatlısıyla, ciddiyetiyle komikliğiyle haber, aslında hayatın akışının kimi zaman kısa devre yapmış, kimi zaman da yayılmış duraklarıdır. Ve çok yönlü, kıssadan hisselerle açık, insanlık ve doğa ile ilgili pek beklenmedik malzemelerdir. Ancak haber malzemesi ortaya çıktıktan sonra, haberciden geçerken eğilip bükülerek çeşitli biçimlere ve duygulara sahip olur.

Türkmax'de yayınlanan **Heberler**, bana göre hem renkli hem de çağdaş, modern bir tuluat estiren **ciddi bir**

meşrebin tezahürleri. Türkmax'de hafta içi her gün 19:45'te yayınlanan Heberler bültenini Levent Kazak, Memet Ali Alabora, Serhat Mustafa Kılıç ve Mahir İpek **oynuyorlar**.

Evet, haberler de **oynanabilir**! (Hatta gerçekliğe uygun olarak –bir fantezi olarak- haber de üretilebilir.)

Ve oynarken.. usta ellerde haber yeniden canlanır, yeni anlamlar kazanır ve seyircisiyle komikleştirilmiş de olsa, sağlıklı bir biçimde buluşur.

Haber sunumuna yakıştırılmış olan ciddiyet kıyafetiyle dalga geçen **Heberler**, bence çok ciddi bir iş yapıyor.

Elif Dağdeviren'in yapımcılığını üstlendiği, Memet Ali Alabora'nın anchorman'liğini yaptığı, fikir babası Levent Kazak olan, Serhat Mustafa Kılıç'la, Mahir İpek'in spor spikeri ve muhabir olarak rol aldıkları bu lezzetli oyunun yazar kadrosunda, Hakan Köksal, Utku Gürtunca, Ümit Alan, Melikşah Altuntaş, Atilla Özel, İstiklal Akarsu ve Ömür Özdemir var.

Heberler'i yayına hazırlayan ve sunan grup çok başarılı.

Haberlere **Heber** taklası attırıyorlar.

Mutlaka seyredin, tiryakisi olacaksınız.

Tv8'in yeni yayın dönemi tanıtım kampanyası ve sistem içi aykırılık oyunlarının gülünçlüğü Bu coğrafyada duvar yazısı, isyan yazısıdır, tepki yazısıdır kardeşler!

Böyle bir kültür oluşmuş, buna paralel olarak da kamuda böyle bir algı gelişmiştir.

Yani, **duvar** ve **yazı** kelime olarak bir araya getirildiğinde sokaktaki insanda otomatikman bir sentez oluşur: Siyasi mesaj.

Neredeyse üççeyrek asırdır bu ülkede durum böyledir.

Bu kültür böyle oluşmuştur.

Duvar, siyasi-sosyal mesaj **taşıyıcısıdır**!

Algımızda, ticari mesaj taşıyıcısı olarak duvarın –korsan tipi- hiçbir anlamı, ağırlığı ve yüklemi yoktur.

Bu nedenle de ticari mesaja, fanteziye, uçuk kaçık reklam oyunlarına açık değildir hiç.

Yapılırsa ne olur?

Sadece sırttır.. durum zorlanmış olur, ticari mesaj da, bir türlü yerini bulmayan, hedefini vuramayan, mesnetsiz bir parlak buluştan öteye geçemez.

Yani reklam mesajı, vaadi toplumsal gerçeklikle buluşamadığından, potansiyel tüketici kitlesini de oluşturamaz. Buluş, buluşçuluğa dönüşür!

Ürünün ya da hizmetin markası da ucuzlaşır böylece. Yerini (gerçeklikle buluşamadığından) bulamamıştır çünkü.

Tv8'in Ayazağa'daki yeni binasında yeni yayın dönemine başlaması nedeniyle yayınlanmaya başlanan sokak ve grafiti temalı tanıtım filmlerini Okan Bayülgen ve Şirin Ediger hazırlamış. (Gece karanlığında siyasi illegal eyleme çıkmış havasında bir takım militanların –illegal duvar yazıcıları öyledir çünkü- duvarlara bir şeyler çiziktirdiğini görüyoruz.. o yazılardan halka provokatif bir mesaj verileceğini düşünürken, çıka çıka bir tv8 logosu çıkıyor ortaya, bunca gizemin içinden.)

Hiç şaşırmadım.. vardır Okan Bayülgen'inöyle sivri, aykırı görünsün istediği işler yapma merakı.. ama benim naçizane gözlemim; sonuçta hep, "bir yer var biliyorum, her şeyi söylemek mümkün ama anlatamıyorum" durumlarıyla karşı karşıya kalıyor.

Zira, gerçekten aykırı işler yapmak için hem **sistemin dışında durmak**, hem de kifayetli bir entelektüel sermaye sahibi olmak gereklidir.

Sistem içi aykırılık oyunlarına, böyle marjinal kılıflar giydirmek de gülünç kaçmıyor mu artık biraz? Hadi çocuklar özenmiş.. tv8'in entelektüel sermayesi nasıl kabul ediyor böyle bir özentiyi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haluk Bilginer, siyaset yapılır, konuşulmaz diyor ama...

Telesiyej 08.11.2010

 Haluk Bilginer, siyaset yapılır, konuşulmaz diyor ama... Siyasetin esası **söylemdir**.

Kitleyle sözlü ve yazılı olarak **diyalog** içinde olmaktır.

Siyaset, farklı fikirlerin, ortaya dökülüp birbirleriyle çarpıştırılması demektir.

Bir toplumda siyaset ne kadar çok konuşulursa, o toplumun geleceği o kadar zenginleşir ayrıca.

Diyalektiğin yasalarından biri olan **kantite kaliteye dönüşür**, siyaset için de geçerlidir; siyasi söylemlerin çokluğuyla, belirli bir aşama ve kıvamdan sonra yepyeni fikirler, vizyonlar çıkabilir ortaya

Haluk Bilginer, "Türkiye'de siyaset konuşuluyor. Ama siyaset yapılır, konuşulmaz. Gelişmiş ülkelerde bu tip, sabah akşam siyaset programları görmezsiniz. Bazen utanılacak yorumları televizyonda görüş olarak yayınlıyorlar. Bu da gelişmemişlik göstergesi bence. Çok siyaset yapılıyorsa, mutlaka birilerinin hakları yeniliyor demektir" buyurmuş.

Haluk Bilginer'in, Alain de Botton'un, *Proust Yaşamınızı Nasıl Değiştirebilir?* adlı kitabından ödünç aldığı ("Aşk hakkında ne düşünüyorsunuz" diye sorarlar ya, cemiyetin ünlü madamına –adı Leroy'du galiba-. O da cevap verir: "Aşk yapılır, konuşulmaz.") ve *Hürriyet Cumartesi*'deki röportajına uyarladığı "Siyaset yapılır, konuşulmaz" sözü, bir dikkat dağınıklığının sonucu mudur bilmem; ama insanlarda yanlış bir algı oluşturabilir.

Siyaset **konusarak** yapılır; siyaset yapmak, diyalog içinde olmaktır zaten; toplumun beklentileriyle örtüşen söylemlerde bulunmaktır. Örgütlü ya da örgütsüz siyasi mesajlar vermek, analizler yapmak, geleceğe yönelik projeksiyonları gündeme getirmektir.

Siyaset, pozitif anlamda nutuk atmaktır neticede.

Siyaset zanaatının işi budur.

Antik Yunan'da siyaset, güzel ve etkili konuşmakla bir tutuluyordu. Ve siyasetçiler, güzel konuşma dersleri alıyorlardı. Doğru düşünmek, toplum için doğru ve gerçekçi bir gelecek tasavvuru önermek için bir konuşma ustalığının gerektiğine inanıyorlardı.

Siyaset, aynı zamanda diyalojik bir zanaattır çünkü.

Türkiye, özellikle son on yıl içinde **konusuyor**.

Henüz yeterli düzeyde değil belki ama, konuşuyor.

'Homo politicus'luğu neredeyse unutturulmuş bir toplumun insanları siyaseten konuşuyorlar artık.

Söylemin yöntemi ve adabı henüz tam olarak yerine oturmuş değil belki.

Ancak, siyasi bir enerji patlamasıyla konuşuluyor şimdi. Ve her geçen gün peş peşe **ezberler bozuluyor**.

Siyasi pederşahilik hızla gücünü yitiriyor ve yerini gittikçe gelişen özgür bir siyasi söyleme bırakıyor.

Haluk Bilginer gibi toplumda itibarı olan, sevilen sanatçıların; sözlü ve yazılı siyasi söylemlerin daha çok artmasını desteklemeleri gerekir aslında.

Keşke daha çok siyaset konuşulsa.. konuşan bir toplum daha yaratıcı olur zira. Siyasetçisiyle, akademisyeniyle, aydınıyla, sanatçısıyla, öğrencisiyle, STK'larıyla, çok çok.. daha çok siyaset tartışılması gerekmez mi?

Ne zaman ki diyalog, konuşma kesilir; o zaman siyaset totaliterleşir, otoriterleşir çünkü.

Yetiştği tarlanın koordinatları açıklanan bir kahve içebilirsiniz!

Ben tesadüfen keşfettim, eve giderken caddedeki tabela ilgimi çekti: **Ipanema Espresso Kahve Akademisi**.

Kahve zevktir benim için.

Hassas bir mevzudur aynı zamanda.

Hiç duraklamadan, Kuruçeşme Makro'nun karşısındaki tabelanın işaret ettiği küçük aralıktan girdim bu yüzden, Ipanema Espresso Kahve Akademisi'ni çok yönlü olarak keşfettim.

Hem gerçek bir espresso içtim –ki, bir daha başka yerde espresso içebilir miyim artık bilmem- hem de içtiğim espressonun, Brezilya'nın hangi bölgesinden, hangi tarlasından, hatta hangi ağaçtan geldiğini öğrendim ve dalından kopmamış halinin fotoğraflarını görüp, şeceresini inceledim.

Kuruçeşme'de yeni açılan Ipanema'da, dünyanın ilk koordinatlı (enlemi boylamı belirtilmiş), başka tarlaların ürünleriyle karıştırılmamış has kahveleri yapıyor. Brezilya'nın Minas Gerais yöresinin Alfenas şehrindeki Ipanema tarlasında yetişen ve tek bir tarlanın ürünü olan kahve, 2009'da dünyanın en iyi 10 kahvesinden biri seçilirken, üreticisine de **dünyanın en prestijli üreticisi** unvanını kazandırmış.

Ipanema Espresso Kahve Akademisi, kahve kültürümüzü geliştirmeyi, bilinçli bir şekilde –aynen şarap kültüründe olduğu gibi- seçmeyi, hazırlamayı ve tüketmeyi öğretmek için 'workshop'lar da düzenliyormuş. Sofistike bir kahve kültürü oluşturmak için, kahveden gerçek anlamda tat alabilmek için bu tarz **özel kahve noktalarının** yaygınlaşması elzemdir bence.

Böyle incelikli yaklaşımlarla karşılaşınca insan heyecanlanıyor. Siz de bilin istedim işte.. belki yolunuz Boğaz'a düşer, bir espresso çeker, öyle devam ederseniz yola.

'Yok Böyle Dans'ta çeviri zulmü!

Acun Ilıcalı'nın Show Tv'deki yeni programı *Yok Böyle Dans*'ta ünlüler yarışıyor, sağlanan gelirle, 0-6 yaş arasındaki duyma engelli çocuklar için okul yapılacak.

İyi bir niyetle yola çıkan, seyirlik, eğlenceli bir program *Yok Böyle Dans*.

Sait Sökmen, Tan Sağtürk ve İngiltere'nin ünlü dans hocalarından Lilia Bennett'in jüri üyeliği yaptığı yarışmanın en önemli sorunlarından biri İngiliz jüri üyesinin yorumlarının Türkçeye çevrilmesi.

Bu işi Acun yapıyor programda. Ama simültane çeviri profesyonellik ister; Acun da çoğu zaman eksik ve hatalı çeviriyor, arada duraklıyor, söylenenleri kaçırıyor; programın akışı yavaşlıyor ve bu da sıkıntı yaratıyor.

Merak ediyorum, neden simültane çeviri yapılmıyor alt yazıyla. Böyle bir teknoloji yok mu kanalda? Ya da, profesyonel bir simültane çevirmen anında hızlı bir çeviriyle bu sorunu ortadan kaldıramaz mı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aydın-sanatçı sorumluluğu ve sivil itaatsizliğin önemi

Telesiyej 09.11.2010

Bir kültür insanının (aydın, sanatçı) bir numaralı sorumluluğu kültürü korumaktır. Hem de ne pahasına olursa olsun.

Bu kültür içinde hem insan üretimi eserler, hem de doğa üretimi eserler vardır.

Bir müzeyle, bir Alliano'i'nin, bir Hasankeyf'in hiçbir farkı yoktur aslında. Bir müzeyi yok etmekle, bunları yok etmek, aynı derecede kültür düşmanlığıdır bence, bir tür **vandalizmdir** hatta.

Almanya'nın Lübeck kentinde düzenlenen Kuzey Ülkeleri Film Ödülleri gecesinde, **Soul Kitchen** filmiyle 10 bin avroluk "En İyi Sinema Filmi Ödülü"nü kazanan Fatih Akın, konuşma yapmak üzere sahneye çıkan Hamburg Eyaleti Kültür Senatörü Reinhard Stuth'u, Altona Müzesini ve halk kütüphanelerini kapatmak istediği için yuhalayarak protesto etmiş.

"Yuhalama imkânı bulduğum için sevinçliyim, onun kapatmak istediği kütüphaneler olmasaydı ben bugün bulunduğum yerde olamazdım" diyen Fatih Akın'ın –kendi ifadesiyle- yuhalamaktan sesi kısılmış.

Jürinin "Özel Emek Ödülünü"nü Jan Fedder ve Axel Milberg isimli oyunculara vermek için sahneye çıkan Hamburg Kültür Senatörü Reinhard Stuth, aralarında Fatih Akın ve oyuncusu Phelina Roggan'ın da bulunduğu kalabalık bir sanatçı grubu tarafından yuhalanmış. Kültürün değerini bilmediği ve Hamburg'da ağır bir kısıtlama politikasına gittiği için aylardır sanatçıların tepkisini çeken Stuth, yuhalanma karşısında sahnede renkten renge girmiş.

Dünya, ne öküzün boynuzları üzerinde, ne de siyasetçilerin, bürokratların iktidarları ve iradeleri üzerinde duruyor. Dünya, kültürü ve doğayı savunan sanatçıların, aydınların ve isimsiz, sıradan dünya vatandaşlarının sorumluluk taşıyan iradeleri ve direnişleri üzerinde duruyor bana göre.

Aynen Fatih Akın'ın bu sivil medeni cesaretinden çıkardığımız **örnek davranış** jesti gibi.

Türkiye'de benzer bir direniş; imzalarını koyarak, mesajlarını yayınlayarak, görüntülerini sunarak, ülkenin en önemli gönüllü kampanyalarından birine katılan, Sezen Aksu, Tarkan, Orhan Gencebay, Orhan Pamuk, Şivan Perwer, Yıldız Kenter, Kibariye gibi sanatçılarımız gösterdi.

Bir sivil direniş ve mücadele örneğidir bu da.

Bu kampanyanın dünyada pek çok yer için model bir kampanya olacağını düşünüyorum. **"Hasankeyf Yok Olmasın"** imza kampanyası, oluşturulmuş en büyük imza kampanyalarından biridir çünkü.

Kitap yakan zihniyetle; müze ve halk kütüphanelerini kapatan, uygarlık ören yerlerini yok eden, doğanın ekosisteminin bir çırpıda altüst olmasıyla ilgili kararlar alabilen zihniyet aynı zihniyettir aslında; tüm dünya ve insanlık tarihi içinde bu rolü üstlenmiş bir zihniyettir.

Buna karşılık evrensel, kültürel ve doğasal değerleri koruyan zihniyet ise, **ekonomizm**lerin tuzağına düşmeden; kitabı, heykeli, resmi, tarihi ören yerlerini, doğanın canlı cansız tüm varlığını ve döngüsünü koruyan gerçek sorumlu zihniyettir.

Ve zamanımızın gerçek kahramanları bu zihniyete baş koymuş olanlardır bence.

Yavru karacayı vuran bir avcı ne hisseder acaba

Av sanayii, Türkiye'de destursuz ilerliyor maşallah!

Av silahı satın alan kişi, otomatikman avcı oluyor.

Avcı belgesi olmadan –ki, bu belgenin resmisiyle ilgili tartışmalar doğaya duyarlı insanlar tarafından sürdürülmektedir- silah satın almanın yol açtığı kontrol dışı yaban hayvanı katliamları, cüzi cezalarla sözüm ona engellenmeye çalışılıyor. Aslında artık av ve avcılık sporunu (!) bu çağda, bu zamanda, tüm canlılara saygı

temelinde radikal bir biçimde sorgulamalı ve bu konuda da insanları –avcılar dâhil- aydınlatıcı bir açılım yapılmalı derim ben.

Eline silah alan ve ben avcıyım diyen binlerce insan, Anadolu’nun ormanlarında, yaylalarında, ovalarında dolaşıp duruyor her gün.

Bunların içinde çok azının gerçekten av etine ihtiyacı var. Gerisi karmaşık bir tatmin durumu; daha çok da erkeklik tatminiyle ilgili olsa gerek!

Fotoğrafçı Cemal Gülas’ın, Karadeniz’in Kaçkar Dağları’nın eteğinde yaralanmış halde bulup tedavi ederek hayatını kurtardığı bir karaca yavrusunun, üç kurşunla vurulup öldürüldüğü haberi, birkaç gün önce çıktı gazetelerde. Haberin yanında da Cemal Gülas’ın, köpeklerinin ve Bambi adını verdiği karaca yavrusunun kucak kucağa çekilmiş –şimdi o yavru karacanın narin bedeninin üç kurşunla parçalandığını düşününce-, yürek yakan bir fotoğraf vardı. Vurulmuş yavru karacayı, köpekleri bulup haber vermiş Cemal Gülas’a. Yörenin bütün veterinerleri uğraşmışlar ama kurtaramamışlar o küçük canı.

“Köpeklerin hepsi bir köşede ağlıyor,” diyor Cemal Gülas.

Hayvan öldürmek, bir zevk olabilir mi? Ya da bir can almak, bir yavru karacanın canını almak spor olabilir mi?

Yaban kimdir aslında?

Doğada ormanda yaşayan hayvan mı, yoksa onu öldüren insan mı?

Bence gerçek yaban, hayvan öldüren adrenalin bağımlısı insandır, yani kimliği avcı olan insandır.

Bir yavru karacayı üç kurşunla vurup, onun küçük bedenini parçalayan bir avcı ne hisseder acaba, merak ediyorum!

O gece başını yastığa koyduğunda huzur içinde uyuyabilir mi mesela?

Yoksa hiçbir korunması olmayan karaca yavrusunun kanlar içindeki bedeninin son çırpınışları gelir mi gözlerinin önüne?

Bir de şunu merak ediyorum.. öldürmeden önce kurbanıyla, o yavru karacayla göz göze gelmiş midir acaba?

Geldiyse.. peki nasıl?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘İnce Memed’ ne kadar ‘İnce İvan’ olabilirse, ‘Karamazovlar’ da o kadar ‘Karadağlar’ olmuş!

Telesiyej 10.11.2010

 ‘İnce Memed’ ne kadar ‘İnce İvan’ olabilirse, ‘Karamazovlar’ da o kadar ‘Karadağlar’ olmuş! Ruslar, *İnce Memed*’i alsa uyarlasa TV dizisi yapsa, adına da *İnce İvan* dese mesela, ne kadar olursa, *Karamazov Kardeşler*’deki ana çelişki de o kadar uymuş Anadolu feodal yapısına.

Moral bozmak gibi olmasın ama, bu işin oluru yoktur zaten hiç.

Yani ne Dostoyevski **Anadolululaştırılabilir**, ne *Karamazov Kardeşler* **yerelleştirilebilir**, ne Slavlık, yahut kuzeyin Hristiyan Ortodoksluğu **Türkleştirilip** İslami referanslara uygulanabilir, ne de *Karamazov Kardeşler*'in ana çelişki (dramın ana nüvesi) sosyolojik ve ekonomik olarak zorlanmadan Anadolu'nun bir bölümünün feodal yapısına uydurulabilir.

Kısaca birbirine taban tabana zıt iki gerçeklik ve bu gerçekliklere bağlı olarak zıt bir duyarlılık ve duyarsızlık örgüsü ile Rusya'nın **toprak-insan-din** referanslı draması karşısında, Anadolu'nun çok farklı üretim, insan ve inanç referanslı dramasının, hiçbir biçimde (uyarlama, esinlenme..) buluşamayacağının net bir kanıtıdır bence *Karadağlar* dizisi.

Pazartesi akşamı 22:30'da *Show TV*'de ilk bölümü yayınlanan *Karadağlar* dizisinin jeneriğinde "Dostoyevski'nin *Karamazov Kardeşler*"inden gibi muğlak bir not vardı. Uyarlama mı, esinlenme mi olduğu net olarak belli olmayan yuvarlak bir ifade.. ama kanalın resmî web sitesinde, "Ünlü Rus yazar Dostoyevski'nin 'Bin Yılın Romanı' olarak adlandırılan *Karamazov Kardeşler*'den uyarlanan yeni dizi *Karadağlar*.." deniyor.

Çok temel ve hassas sosyo-ekonomik ve kültürel farklılıklar nedeniyle hiçbir zaman inandırıcı olarak uyarlanamayacak bir romandır bizim için *Karamazov Kardeşler*; zorlandığı zaman da ortaya *Karadağlar* çıkar işte; strüktürel olarak, jestüelinden olay örgüsüne, duygu aktarımlarından dramanın meseline kadar, patchwork tarzı kurgulanmış bir dizi *Karadağlar*.

Karadağlar dizisinin uygulama zanaatına gelince; her şeyden önce çok başarılı bir **fotografiye** sahip. Görüntü yönetmeni Ertunç Şenkay, doğayı, mekanları, dramanın ruhuna uygun olarak çok iyi yorumlamış; ve ortaya tablo-sahneler çıkarmış.

Dizinin genç oyuncu kadrosu da çok başarılı bence.

Ahmet Rifat Şungar, Cemal rolünde (ki, Dostoyevski'nin *Karamazov Kardeşleri*'nin başından sonuna gizli kahramanı olan Pavel Smerdyakov karakteridir o.) harikalar yaratıyor. Ezik ama biriktiren bir karakteri çok dozunda dinamikleştiriyor. Çok zor bir iş bu, hem geride duran bir karakter çünkü oynadığı, hem de üzerine yüklenen –ileride dramanın kaderini belirleyeceği hissettirilen- bir karakter; keskin hatlara sahip bir karakter değil, ama buna karşın psikolojik derinliği var. (Hep söylüyorum, bu genç oyuncuda çok iş var.)

İbrahim Çelikkol, Gülali'de, Korel Cezayirli, Kadir rolünde çok iyiler. Gülhayat'ı canlandıran Hatice Şendil de dozunda, maniyersiz bir oyun çıkarıyor. (Bilhassa Halit Karadağ'ı uyurken öldürmek istediği sahnede çok başarılıydı; oynadığı karakterin kendisiyle iç hesaplaşmasının dışı vurumunu ustalıkla yansıttı seyirciye, hem de saniyeler içinde.)

Erdal Özyağcılar ise.. Halit Karadağ rolüne, bu apartma karaktere ısınamamış bence; oldukça zorlanıyor ve yapabileceğinin en iyisini yapıyor belli ki. Oysa Erdal Özyağcılar'ın oyunculuğunun birikimi ustalık düzeyindedir. Yabancıdan uyarlama bir karakterin özülle bulaşamamış tabiatıyla. (Yukarıda anlattığım yapısal nedenlerden dolayı.)

Seste ise bir miksaj kusuru hissediliyor. Özellikle müzik ve diyalog kanallarının birleşmesinde bir uyumsuzluk var. Bazı konuşmalar hiç anlaşılmadı bu yüzden, bazen de birden patlıyordu konuşmalar.

Karadağlar dizisinin senaryosunu Alican Yaraş yazmış; ve ne yapabiliyorsa yapmış bence.. ama sorun, bu romanı bu coğrafyada, bu kültürde dizi yapmakta bence, senarist ne yapsın?

Yönetmen Oğuzhan Tercan da üzerine düşeni yapmış; eline verilen senaryoyu başarıyla yönetmiş, aynı yönetim başarısını, oyuncu yönetiminde de göstermiş. Kurguda da aksaklıklar yok bana göre. Yönetmenin tek hatası – pek çok dizide yaşandığı gibi- dizi senografisinin sinemaya kaymasında bence.

Bütün bunların sonucunda ortaya çıkan iş, zorlama bir sıcaklığa sahip, mekanik akışlı bir dram görünümünde.. üstelik yer yer de sıkıcı. Bu bir **öz** meselesi çünkü, biçimde ne kadar becerilirse becerilsin; öz yabancı olduğunda, ortaya iyi niyetle kötü eser çıkıyor sadece.

Karadağlar

'ın da durumu budur işte.

Bir avcı adına doğa vakfı kurmanın dayanılmaz ironisi!

Bir avcı adına doğa vakfı kurulabilir mi?

Kurulabilir elbet, yasalar nezdinde hiçbir mahzuru yoktur çünkü.

Egemen kültür nezdinde de mahzuru yoktur ayrıca.

Ancak, had ve izan değerlerine göre mahzuru vardır bence; yakışıklı durmaz zira.

Av ve avcılığı bir **insan realitesi** olarak ilan etmiş büyük avcı Ufuk Güldemir'in anısına 'Ufuk Güldemir Gazetecilik Eğitim Kültür ve Doğa Vakfı' kurulmuş.

Bu vakfın adının son iki kelimesi üzerinde durmak gerek.

Medyatava'nın haberine göre, mal varlığı 400 bin TL nakit olarak belirlenen vakıf, Ufuk Güldemir'in gazetecilik ve yaban hayatı konusundaki çalışmalarını ve faaliyetlerini devam ettirmek amacını taşıyormuş. Vakfın kuruluş gerekçesindeki: Gazetecilik mesleğinin, saygınlığının, özgürlüğünün ve bağımsızlığının geliştirilmesi ile gazetecilik ahlak ve ilkelerine uygun gazetecilerin yetiştirilmesine çalışmak, bu konuda eserler meydana getirmek, bu hususlarda yüksek öğretim ve eğitim kurumları kurmak, kısmına bir diyeceğim olmaz; bana tuhaf gelen, Yaban TV'nin de kurucusu olan ve öldürdüğü hayvanlarla çektiği fotoğraflar, hafızamızda bugün hâlâ tazeliğini korurken, Ufuk Güldemir adına kurulan vakfın adında doğa sözcüğünün geçmesidir!

Dom dom kurşunu ve doğa!

Bu kelimeler nasıl biraraya getirilebilir ki?

Doğanın korunması felsefesi ve misyonu içinde kurşunun esamisinin bile okunmaması gerekmez mi?

Doğa, kendi döngüsü içinde ve oto seleksiyonuna uygun olarak her şeyini halletmiyor mu?

Yeter ki insan.. gözünü, elini, kurşununu çeksin!

Doğanın bir parçası olarak hissetsin kendini; ve uyumlu yaşasın onunla.

Doğayı, avcılarının ve av sevenlerin korumaya kalkışması, **ironik kader** gibi sanki.

Bir yandan av sanayiinin uzantısı olmak (tüketicisi olmak), diğer yandan da yaban hayatını koruma misyonerliğini üstlenmek.. doğaya gerçekten duyarlı insanların ve kamunun vicdanında yer edinmeyi hayal

etmenin **realitesi** ne ola ki?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rant kavgası yüzünden endaze şaştı, dizi süreleri sinema filmlerini geçti! [Dizi sektörü çalışanları artık bu zulme dayanamıyor!]

Telesiyej 11.11.2010

 Rant kavgası yüzünden endaze şaştı, dizi süreleri sinema filmlerini geçti! [Dizi sektörü çalışanları artık bu zulme dayanamıyor!]

Yeri geliyor eleştiriyoruz, itinasız buluyoruz filan.. ama onlarınki de çekilecek çile değil hani.

Dizi senaristleri, tv kanallarının doymaz iştahları yüzünden, her bölümü bir sinema filmi uzunluğunda olan dizi sürelerine isyan ettiler birkaç gün önce. Gittikçe uzayan dizi sürelerini protesto etmek için, Galatasaray Lisesi'nin önünde toplanan Senaryo Yazarları Derneği üyeleri, şikâyetlerinde çok haklılar. Dünyanın hiçbir yerinde 90 dakika –bazen 120 dakika- süren dizi yoktur çünkü.

Televizyon yayıncılığı bir kamu yararı yayıncılığıdır zira.

Kamunun bilgilenme ihtiyacını, eğlence ihtiyacını tatmin eder esas olarak.

Televizyon yayıncılığı, kamunun üzerinden spekülâtif ticaret yaparak para kazanma yayıncılığı da değildir.

Dizi filmler, son yıllarda izlenme (reyting) raporlarının en üst sıralarında yer alıyor artık ülkemizde. Ve bu diziler, dünyanın en uzun dizileri. Bir sinema filminden –ki, bir sinema filmi ortalama 90 dakikadır- çoğunlukla daha uzun bizim diziler. Kanallar ve yapımcılar dizilerin uzamasının sorumluluğunu, 20 dakikadan daha kısa aralıklarla reklam arası verilmesini yasaklayan RTÜK'e yüklüyorlar. Dizilerin maliyetini çıkarıp, kâra geçebilmek için bölüm sürelerini uzatıyorlar ki, çok reklam arası verilip, daha fazla reklam geliri sağlansın diye.

Oysa bütün bunların ana nedeni, tv kanallarının reklam politikalarındaki anlaşılmas fiyatlandırma yöntemleridir bana göre. Kalitatif bir rekabet yerine, kantitatif bir rekabet yolu seçilmiş durumda çünkü. Yani ne kadar çok reklam süresi satılırsa, o kadar çok gelir elde edilir anlayışı, reklam saniyesinin satış fiyatının yerlerde sürünmesine neden oluyor çoğunlukla. Kanalın kazancı da sürümden oluyor böylece; çok ucuza saniye satmak ve ne kadar çok saniye reklam yayınlanırsa o kadar kazanç sağlamak politikası, dizi sektörünü çok hırpalıyor sonuçta.

Türk usulü bir rekabet politikası işte.

Tv kanalları ne kadar kaliteli yayın yaparsa, satacakları reklam kuşakları da o kadar değerli olur aslında, kaliteli yayın yaparlarsa daha pahalı satarlar reklam saniyelerini; daha az yer satsalar da gelir aynı, hatta daha fazla olur, dizi sektöründe çalışanlar da her hafta en az 90 dakikalık bölüm çekme zulmünden kurtulurlar.

Ama bu zulüm devam ettiği sürece, sonuçta bir domino efekti çıkıyor ortaya; bir ucunda senaristin mecburen işi şişirmesi, diğer ucunda ise seyircinin sabrının zorlanması...

Yayıncı kuruluş para kazanıyor sonuçta ama, bu durumdan fena halde zarar görenler, hatta sağlığını kaybedenler de oluyor. Dizinin bölümlerini şişirmek, daha senaryo aşamasında başlıyor. 90-120 dakikalık bir

dram ya da komedi senaryosu yazmak, hem de her hafta yazmak, aslında senaristlerin yaratıcılıklarını olağanüstü zorlayan bir durum. Yazarlar, hem sahneleri uzatıyorlar, hem de gereksiz sahneler ekliyorlar mecburen; bu da kaliteyi bozuyor tabii.

Çekime gelince.. her hafta 90-120 dakikalık bir bölüm çekmek, neredeyse ölümcül bir efor gerektiriyor. Sekiz saatlik bir mesai, iki katına kadar çıkabiliyor bazen. Ve bu durum, her gün devam ediyor.

Böyle bir çalışmadan kalite beklenmesi de saçmalık oluyor haliyle.

Seyirciye gelince.. bu yayıncılık formatı her şeyden önce ona saygısızlıktır. Seyircinin tek eğlencesi olan dizileri, böyle hayat kadar uzun bölümlerle dayatmak, seyretmenin tahammül sınırlarını zorlasa da, kabul görüyor çaresiz. Kamuya çektirilen bir tür eziyet bu; ses kirliliği gibi dizi kirliliği yaşıyor artık! Ayrıca.. yukarıdaki şartlarda çekilen dizilerin önemli bir bölümü de, kalitesizlik yüzünden kaldırılıyor yayından. Bu da tv kanalı için boşa harcanmış bir yatırım oluyor nihayetinde.

Pazartesi günü Galatasaray Lisesi önünde toplanan Senaryo Yazarları Derneği (SENDER) üyesi bir grup, dizi sürelerinin uzun olmasını protesto ederek, sürenin 60 dakikaya indirilmesini istediler. Grup adına açıklama yapan SENDER Başkanı Nilgün Öneş, "Televizyon kanallarındaki rant kavgası, dizi sürelerini dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş noktaya getirdi. Bu dizileri üretmek için her hafta 90 dakikadan 120 dakikaya kadar uzayan bölümleri ağır koşullarda yazmak ve çekmek zorunda bırakıyoruz. Televizyon sektörü tamamen kölelik düzenine dönüşmüş durumda. Biz bu düzeni artık sürdürmek istemiyoruz. Televizyon dizilerinin süresi 12 dakikası reklam olmak üzere en fazla 60 dakikadır. Ve kamu yararını gözetken şekilde yayın yapılması esas alınmaktadır" dedi.

Seyirci de bir tüketicidir neticede!

Ve bu tüketici, korunmasızdır.

Onun haklarını koruyacak hiçbir sivil toplum kuruluşu yoktur.

Durumun vahameti bu merkezdedir işte.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşkolsun Türkiye burjuvazisini temsil eden zümreye!

Telesiyej 15.11.2010

Türkiye burjuvazisi kalem koleksiyoneri olmuş!

Kralların kalemi olarak bilinen İtalyan Visconti markası, Türkiye için özel bir seri üretmiş: 1923!

Yani sadece 1923 adetlik bir seri. (Manalı bir rakam.)

Siyasiler, işadamları, bürokratlar 1923 serisinin kalemlerini koleksiyonlarına eklemişler.

İşadamı Tuncay Özilhan, serinin son kalemini ele geçirebilmek için açık çek vermeyi bile önermiş.

Aşkolsun yani.. bilhassa ve yürekten aşkolsun!

Kalemin temsil ettiği değerlere, eserlere bu derece sahipler demek!

Batı burjuvazisi (ki, burjuvazinin orijinali oradadır) kendi sınıfını üretmiş olan ve kendisinin de üretmeyi sürdürdüğü belli başlı değerlerin, eserlerin ve sembollerin koleksiyonunu yapar. Kendinden önceki dönemlerden, sınıflardan ve kültürlerden gelen birikimleri miras olarak kabul eder.

Yazı da bunlardan biridir.

Romaniyla, hikâyesiyle, şiiriyle, tiyatrosuyla, orijinal bilimsel metinleriyle, kendi sınıfsal birikimini sembolize eden **kalem**in eski ve yeni koleksiyonunu yapar burjuva koleksiyoneri; yaparken de sınıfsal kültürel bir haz ve oto-güven duyar.

Bizde ise kalem koleksiyoneri olmak, biraz mizahi bir durum arz ediyor bana göre. Daha çok bir obje olarak, orijinal ve değerli bir **parça** olarak algılandığını düşünüyorum çünkü. Bir kültür üretim aracı olarak değil; yazılı eserler birikimimizin(!), beynimizin, duygumuzun ve elimizin uzantısı değerinde entelektüel bir üretim aracı olarak değil; sadece lüks, moda, gösteriş, prestij, statü ve resmiyet değerleri atfedilerek peşine düşülen bir koleksiyon parçası durumunda bizde bu değerli kalemler.

Başka türlü de beklenemez zaten. Burjuvazimiz, sanayi burjuvazisi olma evresini, hâlâ eser ürettiremeden, mesen olamadan sürdürüyor çünkü.

Şimdi bu kalem koleksiyonerliği de ne ola ki?

LÖSEV'in ince ayar bağış ilanı!

LÖSEV'in Kurban Bayramı bağış ilanı ince ayar bir ilan.

Sözünü açıkça söyleyemiyor. Bu da bir tür muhtemel baskılara karşı tedbir alma hali olmalı.

"Kurban kesemiyoruz ama hayat kurtarmaya devam ediyoruz" deniyor LÖSEV ilanlarının başlığında.

LÖSEV'in mesajı şu olmalıydı aslında: Kurban kesmek yerine, parasını LÖSEV'e verin, LÖSEV de hayat kurtarmaya devam etsin".

LÖSEV ilanı, bu haliyle böyle bir niyetin anlaşılmasını zorlaştıran bir ilan: "Kurban kesemiyoruz ama hayat kurtarmaya devam ediyoruz" başlığındaki "kesemiyoruz" kelimesinin ikinci e harfi ilginç bir durum arz ediyor; soldurulmuş, ürkek, aslında ben burada yokum ama mecburen buradayım, çekiniyorum, hatta korkuyorum demeye getiren bir eğreti pozisyonda; beyaz harflerin arasında tek grileştirilmiş harf. Uzaktan bakılsa kurban "kesmiyoruz" ama hayat kurtarmaya devam ediyoruz gibi de okunabilir bu yüzden.

Bir sivil toplum kuruluşu cesur olmalıdır derim ben, mesajını açıkça, sonuna kadar savunarak söylemelidir. Kendini oto sansürlemeden, pozisyonunu egemen politikalara ayarlamadan, kamuyla açık ve net mesajlaşarak, haklı, hatta ulvi talepleri doğrultusunda destek istemeye devam etmelidir bence.

Ayrıca bir de şu var; Medeni Hukuk Profesörü Hüseyin Hatemi, "Kevser Süresindeki '..v'enhar' ibaresi, 'kurban kes!' mi demektir?" adlı makalesinde, kurban kesmenin amacının kan dökmek olmadığını söyler. "Kurban kesme nedeninin insandaki sadist hisleri tatmin etmek olmadığının açıkça kavranması gerektiğini" belirtir Prof. Dr. Hüseyin Hatemi: "Kur'an-ı Kerim'in açıkça belirttiği gibi, kurban kesmek de fitre vermek gibi ancak ve ancak bir toplumsal yardım vesilesidir." der. (Bkz. Prof. Dr. İsmet Sungurbey'in, *Hayvan Hakları* kitabı.)

Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'nin bu görüşü, LÖSEV'in üstü örtülü olarak vermek istediği mesajı dolaysız bir biçimde destekliyor aslında. Kurban kesmek bir toplumsal yardım vesilesiyse şayet; o zaman lösemili ve kanserli çocuklara yardım edip, onların hayatlarını kurtarmak, hayır yapmanın esası olmuyor mu?

Ekrandaki saniyeler aslında kime aittir?

Ana haberin değerli zamanı kime aittir?

Kamuya aittir ve kişisel değildir tabiatıyla.

Hatta kurumsal bile değildir; yani ana haberi yayınlayan televizyon kurumuna bile ait değildir ana haberin değerli zamanı.

Ana haber, halk adına, seyirci adına, kamu hizmeti felsefesi ve vizyonu içinde yapılan bir yayındır. O kadar ki, medyanın halk adına dördüncü kuvvet olmasını sağlayan dayanaklardan biridir.

Bir anchorman de, bulunduğu yayın kurumunun sözcüsü değildir; olsa olsa yüzüdür ve halk için yorum yapar sadece.

Daha önce *TRT*'nin Mehmet Ali Ağca röportajını eleştirmiş olan anchorman Mehmet Ali Birand, *TRT*'nin kendisi hakkında yaptığı eleştirel yayın için, cuma akşamı *Kanal D* ana haber bülteninde , "Hiç bunlarla uğraşacak halim yok. Onlar aynen bildiği yoldan devam etsinler! *TRT*'de uzun uzun benim dedikodumu yaptılar dün gece, sağ olsunlar. Benim Mehmet Ali Ağca röportajımı eleştirmişler. Gördüm ki *TRT* beni anlamamış, o yüzden onlara cevap verecek değilim. Onlar yine birilerini ekrana çıkarsınlar, onun arzusuna göre soru sorsunlar, pohpohlasınlar, eleştirenlere ateş etsinler. Hiç bunlarla uğraşacak halim yok. Onlar aynen bildiği yoldan devam etsinler!" dedi.

Dedi de...

Kişisel ve özel bir sorununu ana haber bültenine taşımış oldu böylece!

Oysa rahatsız olduğu bu konuda basın toplantısı yapabilirdi, basın bülteni gönderebilirdi mail yoluyla. Ya da sosyal medyadan –kendi sitesinde veya twitter aracılığıyla- cevap verebilirdi. Sadece doğru olan değil, yakışan da budur bana göre.

Anchorman de olsa, kişisel bir mesele haber olarak sunulmaz, yayıncılık etiği bunu gerektirir zira diye bilirdik biz ya...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Gerçek Orada Bir Yerde', 'bilgi'yi sevdiren bir program

Telesiyerj 16.11.2010

Ülkemizde nadir rastlanır, sentezli cinsinden analize.

Rastladı mı da şaşırıyor insan, etkileniyor haliyle, bir umut sarıyor naçiz bedenini. *Her şey başka türlü olabilir*lere inanası geliyor birden.

Gerçek Orada Bir Yerde, muhteşem bir program; son zamanlarda televizyon kanallarında yayınlanan **nadir** yayıncılık örneklerinden; bilginin duyguyla buluştuğu, **hakikatseverliğin** bir kültür ruhu oluşturduğu –daha ilk bölümüyle- olgun bir program.

Zaten bir kültür programı, **“Geçmiş geleceğin parçası olmalıdır”** ifadesiyle bitirildiyse şayet, bence o program, o dakika iz bırakan bir program olmuştur bile.

Oğuz Haksever’in yönettiği, Prof. Dr. Şerif Mardin, Prof. Dr. Murat Belge, yazar psikolog Gündüz Vassaf’ın; insan, tarih, sosyoloji ve popüler kültür konularını canlı yayında tartıştıkları **Gerçek Orada Bir Yerde** adlı programın ilk bölümünün kapanış mesajı böyleydi **“Geçmiş geleceğin parçası olmalıdır.”** (Şerif Mardin)

Seyircisinin, akademik ve pek ağır gibi görünen konuları kolaylıkla anlayabildiği bir programdan söz ediyorum; bilgi uzmanı kişilerin (Şerif Mardin, Murat Belge, Gündüz Vassaf), mükemmel bir popüler dil kullanarak nadir rastlanan bir ilişki yöntemi oluşturup, seyirciyle bir ruh birliği kurabildikleri bir program bu.

Gerçek Orada Bir Yerde, kalitatif yoğunlukta; tesbit, teşhis, vurgu, hayatın zenginlikleriyle bağlantı ve doğru örnekleme içeriyor. Konuşmacıların mizahi yaklaşımları da programa lezzet katıyor ayrıca. Bu yönleriyle değerlendirildiğinde, konsepti doğru saptanmış, çerçevesi doğru çizilmiş, katılımcıları doğru seçilmiş, içeriği popüler bir zeminde örülmüş ilginç bir program **Gerçek Orada Bir Yerde**.

Hem coğrafyasıyla, tarihiyle, uygarlık birikim ve dönüşümleriyle siyaseten, sosyolojik ve kültürel olarak Türkiye harmanlanıyor; hem de dünyanın diğer yerlerindeki birikimler, durumlar, kaynak değerlendirmeleri; geçmiş, günümüz ve gelecekle ilgili projeksiyona tabi tutuluyor.

İlk programın bilgi ve değerlendirme sohbetinin aksı ‘çok kültürlülük’ konusuydu.Almanya Başbakanı Merkel’in ortaya attığı ve entelektüel dünyada tartışmalara neden olan çok kültürlülüğün Türkiye’deki ve dünyadaki durumu enine boyuna irdelendi. Osmanlı’dan Amerika Birleşik Devletleri’nin kuruluşuna kadar uzanan bir dünya yelpazesi içinde bu konu derinlemesine incelendi; çok kültürlülüğün sonuçları, hayatla bağlantılı olarak örneklendirildi.

Programın katılımcıları: Şerif Mardin, Murat Belge ve Gündüz Vassaf, **‘sentezsiz analiz olmaz’** düsturunu kanıtlarcasına popüler bir bilim **muhabbeti** geliştirdiler canlı yayında.

Bu çapta ve kalitede bir programın daha geniş bir seyirci kitlesine ulaşması için prime time’da yayınlanması gerekir bana göre. Pazar günü, insanların daha çok dışarılarda olduğu bir saatte yayınlanması yazık, aynı gece 23:10’da tekrarı olsa da.

Gerçek Orada Bir Yerde mutlaka izlenmesi gereken önemli bir program.

Akil bir değerlendirmeye karşılınsınca insan nasıl etkileniyor, göreceksiniz.

NTV’yi kutlarım.

(**Gerçek Orada Bir Yerde**, her pazar14:10’da *NTV*’de)

Bir kelebek huzurevi var da biz mi bilmiyoruz

Enselenip enselenip, ölü bedenleriyle rengârenk tabloları süsleyen kelebekler, meğer doğal yollarla ölüyorlarmış!

Atatürk Havalimanı'ndaki TAV Galeri'de Dr. Oktay Onaran'ın "Kozanın Dönüşümü" adlı kelebek sergisini gezen doğa aktivisti Tarkan, "Kelebekler çok güzel ama yakalanıp öldürülmelerine üzüldüm. Bu hayvanları canlı yakalayıp mı sergiliyorlar ki, herhalde öyledir. Çünkü canlı yakalanmazsa herhalde renkleri solar. 'Sergilenen kelebeklerin yaşam sürelerini doldurdıkları yazıyor,' öyle değilse eğer, gerçekten çok üzülürüm. Tarkan, kelebeklerin güzelliğine hayran kaldı ama cansız kelebekler onu üzdü diye yazın" deyince, sergi sahibi "Sergideki kelebekler doğal yollarla ömürlerini tamamladılar" demiş. (İbrahim Yıldız, *DHA*)

Yavu, bir **Kelebek Huzurevi** var da, tabloları oluşturan onlarca, belki de yüzlerce yaşlı kelebek kendi kanatlarıyla tıptış tıptış gelip kapısından içeri mi giriyorlar son saatlerini geçirmek için?

Sonra da hak vaki olunca, bir bir yataklarından nezaketle alınarak ebedi istirahatgâhlarına, yani bir tablonun tuvaline mi yapıştırılıyorlar dip dibe, bir kompozisyon oluşturmak için?

Kelebek koleksiyonculuğunun artık sanat alanında estetik olarak biçimlendirilmesinin bir sonucu olan kelebek tablolar, doğanın insan eliyle bu alanda da sömürülmesinin, yok edilmesinin, **canlılığın tehdit edilmesinin** ne yazık ki **kreşendo** bir örneği.

Tarkan'ın bu sergiyle ilgili duyarlılığı doğayı derinden hissetmesinin bir sonucu bence. Ona katılmamak mümkün değil.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP Milletvekili yanlış kişileri suçluyor: O dizilerin hikâyeleri senaristlere ait değil!

Telesiyej 17.11.2010

 AKP Milletvekili yanlış kişileri suçluyor: O dizilerin hikâyeleri senaristlere ait değil! AKP Milletvekili Halide İncekara, *Yaprak Dökümü* ve *Fatmagül'ün Suçu Ne* dizilerinin, insanlardaki sapık yanları ortaya çıkardığını, sapıklıkları teşvik ettiğini, bu dizilerin senaristlerinin ruh hastası olduğunu, kendi şuurlarındaki rahatsızlıkları dizilere yansıttıklarını iddia ederken, bu eserlerin aslında dizi senaristlerine ait olmadığını; biri 1889-1956 yılları arasında yaşayan, diğeri bugün 91 yaşında olan iki ünlü yazara ait olduğunu, bu dizilerin sadece birer uyarlama olduğunu bilmeyebilir.

Bu topraklarda normal karşılanır böyle şeyler!

Benim anlamadığım.. neden senarist Ece Yörenç ve Melek Gençoğlu, kendilerine ruh hastası diyen milletvekiline, "yavu bu hikâyeler bize ait değil ki, biz sadece uyarlamadan sorumluyuz, mesela Fatmagül'e tecavüz sahnesini biz yazmadık, zamanında Vedat Türkali yazmış, *Yaprak Dökümü*'nde olan biten de ona keza, ne kadar tahrif etsek de, temeli Reşat Nuri Güntekin'e aittir, dizilere yansıttığımızı ileri sürdüğünüz şuurları rahatsızlık bize ait değil," demiyorlar?

Dememeleri bir yana.. kabullenip, kendilerini savunuyorlar, "biz ruh hastası değiliz" diye.

Şimdi gelin de çıkın işin içinden!

Ayrıca bir milletvekili, temsil ettiği vatandaşına ruh hastası diyebilir mi? Elinde o kişiler hakkında verilmiş bilimsel bir rapor yoksa diyemez elbet. Ama zaten pek içerlediği ve sapıkça bulduğu o senaryolarda olup bitenlerden sorumlu olduğunu sandığı kişiler de, aslında konunun öznesi değiller, o da ayrı bir husus. (Bir filmde tecavüz sahnesi var diye insanlar etkilenip, birilerine tecavüze mi koşacaklar hususuna hiç girmiyorum, bu akıldışı konuda birçok tartışma yapıldı zaten!)

Şimdi anlayacağınız.. suçlayan, yanlış kişileri suçluyor.. iyi de suçlananlar da kendilerinin muhatap olduğuna inanmışlar nedense: "Bu hakaret karşısında, ne yapmamız gerektiğini. Kanunların bizi 'bir milletvekiline' karşı nasıl koruyacağı konusunu araştıracağız tabii ki. Bu hakarete sessiz kalmayacağız," diyorlar.

Senarist arkadaşlar, yıllardır romanla uğraşa uğraşa *Yaprak Dökümü*'nün kendileri tarafından kaleme alındığını sanmaya başlamışlar sanırsam.. ama *Fatmagül'ün Suçu ne?* henüz pek taze değil mi böyle bir özdeşleşme buhranı için.

Durum, görüldüğü gibi biraz Ionescovari!

Taraflar, olmayan bir şey üzerinde, olmayan bir gerçeği gerçekmiş gibi, yaşanmamış bir şeyi yaşanmış gibi kabullenip, mesnedi olmayan bir taarruzun soyut savunmasını yaparken, adalet **beklentisi** içindeler.

Bir yerlerden bir adalet gelecek!

En entelektüel dizimiz tartışmasız 'Lale Devri'dir!

Zira bu gözde dizimizin bir kahramanı vardır.. -adı Lale'dir, dizinin adı da bu hanım kızın adından mülhemdir hatta- ve kendisi bir entelektüel, bir entelektüeldir ki, sormayın gitsin! Sorun aslında, neden sormayacaksınız ki.. sorun, sormalısınız yani.. neden, ne sebeple bir entelektüel kahramana ihtiyaç olsun bu saçma sapan dizide diye sorun mesela! Entelektüel kadın modeli bu mudur diye sorun bir de.. ayrıca bu Lale denen sıkıcı karakter, haftalardır yanı başında olup bitenlerden habersiz, yalının yaz köşesinden kış köşesine mıymıntı mıymıntı salınıp dururken, neden birdenbire entelektüel oldu da, uyumadan önce, hani şöyle bir gevşeyip de uykuya kolayca geçivermek için, Jean-Paul Sartre'ın *Varoluşçuluk* adlı kitabını okur oldu diye sorun ayrıca!

Bari pembe dizi nevinden bir roman olsaydı Lale'nin elinde deyin; ya da ne bileyim Kuantum serisinden bir kitap olsaydı (ki o da aynı hesaptır bi yerde) diye ısrarcı olun.. *Ayşegül Kuantum'da*, ya da *Ayşegül Kuantum'la Alışverişte* filan gibi bir şeyler yok mudur? Yoksa da yakındır, gelir düşer bu topraklara, verirsiniz eline Laleciğin, kocasına küslük yapmak isteyince dayar suratına okurmuş gibi yapar, deyiverin işte.

Ne bileyim bir şeyler söyleyin yavru, hep ben mi konuşayım sizin yerinize.

Yeşim'in, neden bir çırpıda eniştesine âşık olduğunu sorun, neden güya çok sevdiği ablasının kocasını ayartmak için çeşit çeşit oyunlar düzenlediğini, neden seri katil sesiyle konuştuğunu, gerçek hayatta böyle konuşan kimseye rastladınız mı hiç diye de sorun bence. Ve neden bileklerini kesip intihar ettiği hususuna da değinin tabii.

Ayrıca, neden bu kadar gerçeklerden kopuk, seyirciyi bu kadar budala yerine koyan bir hikâyenin anlatıldığını da sorgulayın. Oyuncuların neden bu kadar başarısız olduğunu, bu kadar haftadır Lale'yi canlandıran Emına

Sandal'ın neden hâlâ oyunculuğu beceremediğini, onun beceriksizliğinin bütün oyunculara sirayet ettiğini, artık bu özensizlikten bezdiğinizi filan anlatın işte.

İsterseniz hiçbir şey söylemeyin.

Her şey aynı kalsın!

Ne ekerseniz onu seyredersiniz neticede.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumsal duyarlılık sınırları alınmış 'star modeli'nin bugün tedavülden kalkması gerekmiyor mu artık

Telesiyej 18.11.2010

 Toplumsal duyarlılık sınırları alınmış 'star modeli'nin bugün tedavülden kalkması gerekmiyor mu artık (Bu yazı birçok kişinin sinirine dokunacak, biliyorum. Telesiyej'in esbabı mucibesi de bu zaten. Zaman zaman, sinirinize dokunmayı göze almak.)

Ajda Pekkan gibi bir popüler müzik idolünün, bu kadar yıl sonra hâlâ, toplumun dinamiklerine uygun gelişimlere ve dönüşümlere katma değer getirecek bir *kelamcı* da yoksa şayet, sayfa sayfa analitik demeçler içeren röportajlar vermemelidir belki de. (Özel hayatıyla, işiyle ilgili röportajlara kimsenin bir diyeceği olmaz tabii.)

Toplum, bu popüler kültür temsilcilerinin her dediklerini neredeyse hiç tartmadan –madem **Ö** söylüyor, öyledir diyerek- kabul edip benimser çünkü.

Onur Baştürk'ün, *Hürriyet Kelebek*'te Ajda Pekkan'la yaptığı röportaj, başarılı bir işti; lakin süperstar, bir duayenden, bir efsaneden beklenmeyecek düzeyde sıradan, kayıtsız ve yasak savma kabilinden görüşler bildiriyor yine, ortada kuyu var yandan geç cevapları veriyor Onur Baştürk'ün sorularına, bol bol fikirsiz fikir.. bir şeyler söylüyor gibi yapıp, hiçbir şey söylememek, bir alan kaydırma uzmanlığı –ama bunu farkında mı, ondan da pek emin değilim-.

Mesela Onur Baştürk'ün –ihtimal ki, nasıl bir cevap alacağını bilerek- “Nasıl görüyorsunuz memleketin büyük resmini” sorusuna şöyle cevap veriyor Ajda Pekkan: “Büyük resim yerine şöyle düşünelim. (Alan kaydırma başladı) İnsanların kendi resimleri vardır ve esas resim insanların kendilerinden oluşur. (Bunu çözemedim pek.. esas olan bireyin iradesi, düşünce gücüdür mü demek istiyor? toplum iradesi, kitle duygusu filan yok mudur yani?) Hepimizin kendi çifte standartları bu hale getirdi toplumu. (Hoppala paşam, Malkara Keşan!) İlk şöhret olduğum yıllardan bugüne dek bakarsak; o zaman kolajında(?), o zaman yelpazesinde, tüm iktidarları ve o süreçleri tahlil edince şu sonuca varmak mümkün: Türkiye her türlü süreçten geçmesi gereken bir ülke. (Her türlü süreç derken? Faşizm, Nazizm gibi süreçler de gerekli midir mesela? Ya da zaten geçtiğimiz faili meçhul yargısız infaz süreçleri, idam süreçleri, işkence süreçleri de gerekli miydi acaba?) Doğruyu bulabilmesi ve ileriye görmesi için... Herkesin kendi kafasında bir takım teorileri ve farklılıkları olması normal. (Pozisyon almama uzmanlığının tipik bir söylemidir bu da) Sonunda Türkiye kendi gerçeğine bu şekilde kavuşacak. Bir de o kadar basit değil bu ülkenin her anda geriye gitmesi. (Bu 'geriye gitme' hususunu da kavrayamadım pek ya.. bir bildiği mi var da ima ediyor, üstü örtülü?)” (Bu arada parantez içindeki italikle yazılmış notlar Telesiyej'e aittir, maazallah yanlış anlaşılır filan!)

Popüler kültür temsilcisi ve yılların birikimine sahip pop müzik idolü Ajda Pekkan'ın, kendi öz alanı olan müzikten dışarı çıktığında –özellikle Türkiye'nin dinamiklerinin çok hızla değiştiği son on yıl içinde-, verdiği demeçlerde ve röportajlarda toplumu zenginleştirecek hiçbir fikir, toplumsal duruş ve siyasi pozisyon sunmadığını görürüz.

Çok güzel, çok zarif, çok şık ve çok seviliyor.. ama toplumsal duyarlılık sınırları alınmış gibi sanki Ajda Pekkan'ın.

Her kültürün kendine ait **değer kriterleri** vardır oysa. Farklı farklı kültürlerin kendine özgü değişik aidiyetler içeren bazı değerleri, bazı kriterleri ve beklentileri vardır.

Ama beklentilerin içinde bir tanesi vardır ki, bütün o farklı kültürlerin tümü için geçerlidir. O da; artık olgunluk aşamasına varmış, duayen konumuna gelmiş; yani kamu tarafından seçilmiş, beğenilmiş, dokunulmazlık mertebesine yükseltilmiş bazı temsilcilerin **sorumluluklarının**, kamuya ilişkileri açısından **çok özel** olmasıdır.

Sistemin popüler kültürü söz konusuysa, bu durum daha da naziktir aslında; sanatçının muhatabı **kitlelerdir** çünkü.

Hele popüler kültürün bir müzik figürü, süperstar ya da megastar gibi konumlara ulaşmışsa şayet –ki, bunda halkın önemli bir payı vardır-, kendi öz üretimi dışında, kamuya yönelik söylemde bulunuyorsa eğer, bu söylemin içinde fikrî bir sermaye de bulunması şarttır.

Otuz-kırk yıllık bir sanatçıdan beklenecek doğal bir durumdur artık bu.

Efsaneleşme ne olursa olsun –hangi kanallardan geçerek oluşursa oluşsun- efsanenin sahibi konuşuyorsa, gerçek anlamda fikrî ve zikrî mesajlar verme durumundadır bana göre. Özellikle **homo politicusluğu** unutturulmuş bir toplumun sanatçılarının siyasi duyarlılıklarla ilgili sorumlulukları daha da önemli, hatta hayatidir.

Halk, sanatçısından toplumsal bir temsiliyet, üst düzey bir **sorumlu duruş** bekler çünkü.

Bu yazı neden yazıldı peki?

Her şey değişiyor madem, bu **sanatçı modelinin** de değişmesi gerek; medya daha çok pompalayıp, ısrar etmesin artık!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gâvur sözcüğü kültürümüze nasıl ve neden girmiş peki

Telesiyej 29.11.2010

Gâvur sözcüğü kültürümüze nasıl ve neden girmiş peki Bir dizi karakteri, bir başka dizi karakterine gâvur diyorsa, 'gâvur' sözcüğünün aşağılayıcı kültürel bir kavram olarak kültürümüzde yeri var demektir. Fakat, 'önce bunun nedenlerini düşünmek lâzım' antipatikliğine girmiycem bugün; Hatice'ye değil de neticeye bakacak olursak.. evet, akli başında hiçbir uygarlığın kabul etmeyeceği o mahut sözcük, yeri geldiğinde kullanılıp –beyin yıkama operasyonlarının bir sonucu olarak- kabul de görebiliyor hatta.. hele hele, dizide bu sözcüğü kullanan karakter yaşlı başlı bir babaanne ise, yüklemi daha da güçleniyor kuvvetleniyor ne yazık ki.

Geçen hafta, (Telesiyej sayfasına olan **ilan izdihamından** ötürü, yazılarımız yaz tahtaya kalsın haftaya olmadan önce) *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinde, babaanne Hasefe Hanım'ın, yuva yıkan kadın Carolin'e ikide bir

'gâvur' deyip durmasını tam yazasım gelmişti ki, Başbakanlığa bağlı İnsan Hakları Başkanlığı'nın girişimini okudum gazetelerde; tv dizilerinde yer alan onur kırıcı, küçültücü, düşmanca duygular oluşturan, negatif anlamda ötekileştirici, farklı inançların mensuplarını aşağılayıcı ifadelerin ve davranış biçimlerinin temizlenmesi için, İnsan Hakları Başkanlığı Başkanı, Türkiye'nin insan hakları karnesini olumlu yöne çekmek amacıyla dizi yapımcıları ile görüşmeler başlatmış; yapımcılardan, senaryolarda insan hakları konusuna, açık olmasa da dolaylı olarak değinilmesini, senaryonun içeriğinde, yeri geldiğinde bu hususta anlamlı vurgular yapılmasını istemiş ve *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinde 'gâvur' sözcüğünün kullanılmasını eleştirmiş.

Mükemmel bir girişim bence bu.

Zira, günümüzde kitleleri, insanları etkileyen bir numaralı araç televizyondur.

Bu midyum ne gösterirse, ne söylerse doğrudur gibi algılanır!

Diziler bir **tembih** aracıdır aynı zamanda. Dolaylı bir biçimde zihinde yer edinirler. Oysa ötekileştirmenin yoğun yaşandığı, başka dinden olanlara karşı aşırı tepkisel ve hoşgörüsüzlükle davranma kıvamına getirilen bu toplum için, tv dizilerinin güçlü insani değerler taşıması, etik olarak her türlü ayrımcılığa karşı çıkması ve her fırsatta bunun altını çizmesi, toplumu insan hakları kavramına adım adım yaklaştırır. Ve örnek davranış modeli olarak da insanın-seyircinin kendi hayatı içinde dikkatli davranmasını sağlar diye düşünüyorum.

Özellikle dizi senaristlerinin bu konuda daha duyarlı, hatta –olumlu manada- daha fırsatçı olmaları gerekiyor bence.

Parası olan özel dershaneye, parası olmayan ZTV'ye!

Bence şahane bir kanal ZTV. (Yeni fırsatım oldu bakmaya, bu da benim ayıbım tabii.)

Nedenine gelince...

Televizyonu, aynı zamanda bir sosyo-kültürel midyum olarak son derece önemli bir fonksiyona kavuşturdu çünkü.

Türkiye'de bir türlü çözilemeyen, devletin sunduğu resmi eğitim zafiyeti nedeniyle ortaya çıkan **paralı kurs eğitimi sektörü**, eğitimde **fırsat eşitsizliğinin** net bir göstergesidir; parası olan bilgi sahibi olur çünkü, parası olmayan ise yarışta zorlanır, çoğunlukla kaybeder hatta; toplumsal bir yaradır bu. Ailenin sosyo-ekonomik farklılığı gözetilmeksizin, bilgiyi çocuklara ve gençlere eşit olarak sunmak gerekir oysa; bir toplum için gerçek eşitlik budur; sosyal adaletin de temelidir tabiatıyla. Eğitimi eşit düzeyde yaymanın modern araçlarından biri de elektronik yayıncılıktır.. ama yakın zamana kadar etkin ve başarılı bir biçimde kullanılamamıştı ne yazık ki.

Bunu ilk olarak **ZTV** başardı bence.

Bu yüzden de ZTV'nin şahane bir kanal olduğunu düşünüyorum.

Eğitimde Fırsat Eşitliği sloganıyla yayında olan ZTV'nin izleyicileri internette bir milyonu geçmiş bir yıl içinde (tv izleyicilerinin sayısı ölçülemiyor). Kanalin kurucusu Demet Sabancı Çetindoğan, geçenlerde *Cumhuriyet* gazetesinde (Figen Atalay) yayımlanan röportajında, "Ülkemizdeki eğitim sistemine baktığımızda, gençlerimizin iki önemli sınav için hazırlandıklarını görüyoruz. İşte bu noktada, bu sınavlara hazırlanan öğrencilerin tamamı

aynı koşullara sahip değil. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak fikri ile 'Gençlerimize nasıl yardımcı olabiliriz?' diye düşündüğümde, eğitim kanalı ile bu hedef kitleye ulaşmanın en doğru ve en kolay çözüm olduğunu gördüm. Böylece 'Eğitimde fırsat eşitliği' sloganıyla ZTV doğdu," diyor.

İyi ki de doğmuş ZTV.

Parası olan kursa gidiyor ama, parası olmayan da ZTV'den kursları izleyebiliyor artık.

Sınavlara tek başına hazırlanan öğrenciler, engelliler, mahkûmlar, yurtdışında yaşayan ailelerin çocukları, hatta kurslara devam eden öğrenciler, ZTV'nin sunduğu çok geniş bir yelpazeye sahip eğitimden ve kültürden yararlanıyorlar. anne-babalar için özel olarak hazırlanmış içerik de dahil buna.

Öğrenmek isteyen gençler için satranç öğrenim programları bile var.

İngilizce, Almanca, Fransızca olmak üzere üç dilde lisan eğitimi de veren ZTV, D-Smart Kanal 81'den veya www.ztv.com.tr'den izlenebiliyor.

Örnek bir girişim modeli ZTV. Keşke çeşitlemeleri olsa, mesela birileri çıksa gerçek bir doğa eğitimi kanalı kursa.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Estet kanaat önderi Okan Bayülgen, konuşmalarındaki estetiği es geçiyor!

Telesiyej 01.12.2010

 Estet kanaat önderi Okan Bayülgen, konuşmalarındaki estetiği es geçiyor! Maşallah konuşuğu kuvvetli bir kardeşimiz Okan Bayülgen.

Seviyor konuşmayı.. konuştukça kendi sesinin şehvetine kapılıp, daha da bir konuşası geliyor sağolsun, diyor karşısına konukları –bazen çoklu, bazen tekli-, format icabı soru da soruyor tabii kimi zaman usulen; ama bazı konuğun, olur da belagati zayıf çıkarsa şayet, onu şefkatle tolere ederken, birbiri ardına sıralıyor cümlelerini nefes almadan; ne gelirse aklına, yuvarlıyor ortaya, saldım çayıra Mevla'm kayıra kabilinden.. o kadar konuşmaya da ne fikir dayanıyor ne de kontrol haliyle.. konuştukça, fikrini, zikrini, birikimini, dünya duruşunu, görüşünü iyiden iyiye döküp saçıyor. Mesela kilolu kadınlar için (Levent Yüksel'li *Kral Çıplak*'ta), "İnek gibi vücutlarıyla dolaşıyorlar ortalarda, o kadar diyetisyen var gitseler ya" gibilerinden ultra maço ve ultra kaba bir söz kaçırıyor ağzından. Ve o dakika çakıyor köfteyi.. bu ifadenin yanlışlıkla ağızdan kaçmadığı, bilerek isteyerek ve düşünerek –bir estet kanaat önderi olarak- yarattığı bir teşbih olduğu düşünölsün diye '**inek gibi vücutlar**'ı bir daha tekrarlıyor hatta. Böyle de cesur yürek ve baş kaldırııcı, tabu yıkıcı bir kardeşdir kendisi.

Tabu yıkmayı seviyor, ama sadece başkalarınınkini!

Kendisini de aynı mercekten incelemeye yanaşmıyor hiç.

İncelese hâlbuki, bizim gördüklerimizi görse...

Kırmızı ruj buhranı da yetmedi diziye kurtarmaya!

Küçük Sırlar, gerçeklerden o kadar kopuk bir diziydi ki, nihayetinde karakterlerinden birinin (kötü kız Ayşegül) kullandığı kırmızı ruj kadar bile ilgi göremedi, reytingi Kanal D'nin asla tahammül edemediği düzeylere (5'lere) düşünce de, Star Tv'ye uğurlandı. (Efendi olucam, ben bunu demiştım demiycem.. "Böyle bir okul dünyanın neresinde vardır yavru? Kız öğrencilerin okula giderken kan kırmızı rujlar sürmesine, ağır makyajlar yapmasına ve ultra mini etekli formalar giymesine, dolaplarında viski şişeleri saklamalarına, okul koridorlarında sevgilileriyle alenen öpüşmelerine ses etmeyen bir kolej, bir eğitim modeli var mıdır bu gezegende? Zaten, küçük burjuva kökenli bir sanayi burjuvazisinin gençliği içinde –gelir düzeyi ne kadar yüksek olursa olsun- böyle bir gençlik segmentinin varlığı, **kaynak kültür** açısından da mümkün değildir; bu segment, Batı burjuva toplumları için geçerlidir sadece," diye yazmıştım aylar önce, bu işin yürümeyeceğini ifade etmiştim demek, yok yere – aslında var yere- böbürlenmek olur, bize yakışmaz neticede.)

Küçük Sırlar da, *Küçük Kadınlar*'la aynı kaderi paylaştı işte.. pazartesi akşamı Star Tv'de gösterilmeye başlandı.

Ama dizide Ayşegül karakterini canlandıran Merve Boluğur'un kullandığı kan kırmızı rujun reytingi pek şahane.. sokaklarda birçok genç kız, adam yemiş de silmeye vakti olamamış gibi, kan kırmızı taşkın dudaklarla dolaşiyor.

Söylendiğine göre kırmızı ruj satışlarında patlama olmuş. Bu arada herkes Merve Boluğur'a nedense kırmızı ruj gönderiyormuş. Biraz imajınasyon eksikliği gibi göründü bana bu ya.. o da ayrı.

Yazık oldu Tansel Öngel'in kepçe kulak operasyonuna!

Kılıç Günü dizisi yayından kaldırıldı ya.. gazetelerdeki haberlere bakılırsa başrol oyuncusu Tansel Öngel, sırf bu rol için kepçe kulak ameliyatı olduğundan, çok hayal kırıklığına uğramış.

Hayır, benim anlamadığım Türk milliyetçisi, İslamcısı, delikanlısı ve dolayısıyla bitirimi olmak için ille kepçe kulak mı olmak gerekir?

Niye kestirip biçirmiş ki bu genç oyuncu kulaklarını?

Bu toplumun erkeği delikanlıdır –hatta bitirimdir- ve yeri geldiğinde; yozlaşmış, satılmış ve temel değerlerini kaybetmiş diğer sözüm ona burjuvallaşmış ırkdaşlarına karşı da canını ortaya koyarak savaşı, mesajını –yani verilmek istenen mesaj buydu değil mi?- kolayından alabilmemiz için başoyuncunun kepçe kulaklı mı olması gerekir?

Yazık olmuş genç delikanlının kulaklarına bence, şimdi bir daha ameliyat gerekecek belki de kulaklarının eski hale geri dönmesi için. (Biraz beklese, Osman Sınav nasıl olsa yeni bir **Türk-İslam sentezi** adalet dizisi döktürür derim ben, kepçe kulaklara ihtiyaç duyulabilir yine.)

Trabzon Devlet Tiyatrosu oyuncusu olan Tansel Öngel, aksi halde sadece bitirim Türk milliyetçisi ve İslamcısı rolünü oynamak zorunda kalır, dizilerde.

Kılıç Günü, Türkiye'de uzun bir süredir Türk-İslam sentezi diye tanımlanan –ve bir tür kavram ideolojisine dönüştürülmüş olan- bir akımın çeşitli ifade biçimlerinde ortaya dökülüştüğünün –örneğin bireysel adalet uygulama eylemleri- tipik ve hayli sıkıcı bir örneğiydi. Bir bakıma kaderi de daha ilk bölümden belli olmuştu bana sorarsanız. Ama insan yine de üzülüyor tabii, dizide çalışan onca insan işinden oldu diye.

Tarkan bir filmde oynayacak haberi yalan da.. atmasyonda sınır tanımayan zihniyet kimin

Telesiyej 02.12.2010

Merak ediyorum bu fevkalade mühim haberin kickoff'u kime ait?

Yani ilk adımı kim atıyor bu tip atmasyon haberler oluşturulurken?

Biri laf olsun diye uydurup, arkadaşı magazin muhabiri **Biri**'ne söylüyor da, oncağız da anlayıp dinlemeden bir koşu gidip gazeteciine mi yazıyor bu tür haberleri, yoksa yalan haberin kahramanlarından birinin –bu haberi örnek alacak olursak-, diyelim ki yönetmenin bu türden bir hayali var da, hani böyle bir haber yayılırsa, belki Tarkan da etkilenir, koşa koşa gelir: "Madem ki yazmışlar, yayımlamışlar, yalancı çıkarmayalım kardeşlerimizi, onca okur inanmıştır, bekler sonra.. haydi bre aslanlar motoor" der diye mi?

Allah sizi inandırсын, boşta kaldıkça düşünürüm ben bu atmasyonda sınır tanımayan zihniyetin inceliklerini. Tam olarak kavramak isterim işleyişini.

Habertürk'teki, "*Tarkan filmde oynayacak, ünlü şarkıcı hangi yönetmene 'evet' dedi?*" başlıklı haberi okuduğum dakika anladım atmasyon olduğunu; zira, doğa aktivisti Tarkan'ın, Erdal Murat Aktaş'ın, *Gelincik Sesleri-Çanakkale* adlı Çanakkale Savaşları sırasında yaşanmış gerçek bir olayı anlatan filminde, Bekir Çavuş adlı bir keskin nişancıyı (dikkatinizi çekerim bir nişancıyı) canlandıracağına inanmadım hiç.

Ama yine de araştırmacı gazeteci kimliğimin kaçınılmaz bir sonucu olarak büyük güçlüklerle Tarkan'a ulaştım ve –nedense- nüktedan bir ses tonuyla: "Merhaba Bekir Çavuş, gazan mübarek olsun" dedim.

Telefonun öbür ucunda bir tuhaf sessizlik oldu.. sonra Megastar, biraz da gergin bir sesle "Yanlış numara!" dedi.

Ben de ânında taşı gediğine koydum: "Numara doğru Tarkan Bey, haber yanlış demek!" dedim. Ve döktüm eteğimdeki taşları usul usul, Megastar'ı ürkütmeden.

Tarkan, "Hiç böyle bir şeyden haberim yok" dedi.

"Eh, gereği de yok zaten size haber vermeye, rahatsız etmeye" dedim, "teknoloji çok ilerledi ne de olsa.. filminiz bitince izlersiniz artık!"

Ama çok takdir ettim doğrusu.. soğuk şakaları kaldıracak bir esnekliği var Megastar'ın.. çok güldü. Sonra da tekrarladı, "Haber doğru değil" dedi, "haberim bile yok böyle bir film projesinden".

O zaman.. "*Telesiyej* aydınlatsın bari halkımızı" dedim.

"İyi olur" dedi.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine...

Bir star üzerinden yapılan yalan haber, aslında bir **imaj hırsızlığı**dır.

Ve diğer hırsızlıklardan hiçbir farkı yoktur.

Ne yazık ki bu türlü bir hırsızlık anlaşıldığı anda, **yasa** –diğer hırsızlıklarda olduğu gibi- otomatikman harekete geçmiyor.

Öyle olunca da, yalan haber bir domino etkisiyle yayılıyor. (Aynı haberin cuma günü *Cine 5*'in magazin programında işleneceğinin ön bilgisi geldi biraz önce *Telesiyej*'e.)

Habertürk'ten *Cine 5*'e uzanan, *Bekir Çavuş-Aktivist Tarkan* yalan haber yolu, medyamızın kalitatif sermayesinin hangi birikimde olduğunun bir göstergesi değil de ne şimdi?

İz Tv'deki 'Gezi Rehberi' ve Işıl Bayraktar çok başarılı

Tesadüfen denk geldim *Gezi Rehberi*'ne.

Genç, çok sempatik bir genç kız Antep sokaklarında yürüyor; çarşığı pazarı, tarihî yerleri dolaşırken bir yandan da anlatıyor. Öyle tatlı ve sıcak ki, öyle güzel anlatıyor, tanıtıyor ki, takıldım kaldım.

Adı Işıl Bayraktar'mış bu genç gezginin.

Gezi programları, iç turizme yönelik gözükse de, aslında bu coğrafyaya özgü bir uygarlık ve kültür ruhu keşfetme programlarıdır.

Bu yüzden de, zor programlardır.

Mesele, çarşı pazar, panoramik güzel görüntüler sunmak değildir çünkü; binlerce yıllık yaşanmışlıkların biriktirdiklerini ve bu kadim değerlerin günümüz değerleriyle nasıl harmanlandıklarını göstermek, seyircide bunları bizzat yaşama arzusu uyandırmak ve onu bir keşif yolculuğuna çıkarmaktır aynı zamanda.

Anadolu, uzmanların yanı sıra hâlâ herkesin **keşfedeceği** değerler, güzellikler ve hazinelerle dolu.. doğasıyla, mekânıyla, zanaatıyla ve insanıyla.

Işıl Bayraktar, *Gezi Rehberi*'ndeki Gaziantep tanıtımında, eleştirel bir tavır da sergiledi; ve haklıydı da bunda. Antep'in savunmasında gösterilen kahramanlığın, kurşun delikli heykellerle Antep Kalesi'nde –aşırı abartılarak- betimlenmesinin çocukları olumsuz etkileyebileceğini söyledi. Heykelleri görüp de buna katılmamak mümkün değildi.

İz Tv'de Işıl Bayraktar'ın sunduğu *Gezi Rehberi* çok başarılı bir program bence.

İzleyin, çok zevk alacaksınız.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arsenik Çağı mı başlıyor. 'Arsenik Kurbanları' vaktiyle bir şeyler mi ima etmek istemişti bize

 Arsenik Çağı mı başlıyor. 'Arsenik Kurbanları' vaktiyle bir şeyler mi ima etmek istemişti bize *Arsenik Kurbanları*'nı yeni bir bakış açısıyla mı değerlendirmek gerekecek şimdi?

Toprağı bol olsun, o ünlü oyunun yazarı Joseph Kesselring'in bir bildiği vardı da bizi uyarmaya mı çalıştı 70 yıl öncesinden, *Arsenik Kurbanları*'nı (Arsenic and Old Lace) yazarak. Pek tatlı ve zarif iki **cani** kız kardeşin; Abby ve Martha Brewster'in, yaşlı ve kimsesiz erkekleri arsenikli ahududu likörüyle zehirleyerek öldürüp, Brooklyn'deki evlerinin bodrumuna gömmelerinin, daha önce çakamadığımız başka bir manası olabilir mi?

Yaşlı ve kimsesiz erkekleri, bu dünyanın acılarından kurtarmak için değil de, bilmediğimiz yeni bir boyutta yeni bir hayata geçirmek için mi zehirlediler arsenikli ahududu likörleriyle; Abby ve Martha canlılığın yedinci elementini arayan ve o tarihte başarısız olmuş gizli NASA ajanları mıydı yoksa?

Agatha Christie de pek severdi romanlarında katil kahramanlarına arsenik kullandırmayı. Sahi, polisiye edebiyat epay zarar görecektir bence bu yeni elementin bulunmasından. Artık hiçbir polisiye yazarı öldürme aracı olarak arseniği kullanamaz kolay kolay.

Zira, NASA'nın açıklamalarından anladık ki arsenik, masummuş meğer!

Öldüren değil, yaşatanmış hatta.. tabii canlısına göre!

Doğadaki hiçbir şey zararlı değil zaten. Doğanın doğasında iyilik kötülük gibi bir ayrım yok ki; doğanın düzeni, dengesi, döngüsü *iyiliğe* ayarlı çünkü; kendini sürekli yenileyen, kendi oto seleksiyonuna uyan bir sistemi var. Doğanın her unsurunun, kendi diyalektiği içinde yeri, yurdu, fonksiyonu net bir biçimde belli değil mi?

NASA astrobiyoloğu Felisa Wolfe-Simon'un keşfiyle arseniğin canlılık sağlayan bir element olduğunu öğrendik, perşembe akşamı.

Tabii bu keşif, arseniğin –yerine göre- zehirli bir doğal madde oluşunu yok etmiyor. Ama artık insan, onu – bizim için yeni olan- bu canlılık sağlayıcı kimliğiyle de tanımlayacak ve değerlendirecek. (İnsan zaten doğadan uzaklaştıkça, ondan cımbızladığı bazı maddeleri kendi **kötülüğü için** kullanıyor binlerce yıldır. Bu da insanın doğadan uzaklaştıkça, kendi doğasının ne kadar **bozulduğunu** gösteriyor.)

Yeni canlılık elementi bulundu şimdi.. insanlık artık UFO'larla uğraşmayacak; yeni ideolojik oyuncak, yeni ideolojik korku: Arsenik. Arsenikte yaşayan bakteriler, insanlığı, bedenlerimizi mutasyona uğratacak mı, uğratmayacak mı? Canavarlara dönüşecek miyiz dönüşmeyecek miyiz? Zihinlerimiz, bütün bunların kaynağı – arsenikte yaşayan bu esrarengiz bakteriyi onlar bıraktıysa şayet- uzaylıların bize duyduğu düşmanlık(!) mı sorularıyla ürkütülerek, başka dünyalardaki varlık olasılıklarına kayıtsızlaşacak belki de.

Kısaca.. Arsenik Çağı'na hoş geldik!

Kendi köşende kendi reklamını yapabilir misin

Yaparsın yapmaya da, ne kadar etik olur bu?

İletişim herkesin hakkı, ama bedelini başkalarına ödetmemek koşuluyla tabii.

Bir program sunucusu kendi programında, bir köşe yazarı kendi köşesinde kendi reklamını yapabilir mi?

Tv programının saniyeleri, gazete köşesinin sütun santimi aslında kimin malıdır? Ne program sunucusunun, ne köşe yazarının, hatta ne de yayın organının sahibinin malıdır! Aslında tv seyircisinin ve gazete okurunun malıdır.. Çünkü bunlar ticari alanlar değil, kamu alanlarıdır; seyirciye, okura bilgi veren, yorum yapan, kültür sunan hizmet alanlarıdır sadece.

Bu yüzden de ne bir tv programının sunucusu, ne de bir gazete köşesinin yazarı, kendine emanet edilen alanlarda, kendi kişisel reklamını ve iletişimini yapmalıdır.. en azından etik değildir bu.

Yukarıdaki soruları sorduran mevzuları yazmaktan da bezdim artık aslında.. ama burası da İsveç, Norveç, Danimarka değil tabiatıyla, meydan boş.. yani ne seyirci haklarını, ne okur haklarını savunan STK'lar var ortada, ne de medyanın bizzat kendi içinde doğru dürüst sektörel bir otokontrol kültürü var! E bunlar olmayınca da köşeci kardeşler ve hatta programcı abiler, diledikleri gibi kullanıyorlar kendilerine emanet edileni.

Hatta bu bir adet haline geldi artık.

Son örnek *Hürriyet Kelebek* yazarı Tuna Kiremitçi'den.

Cumartesi günü köşesine şöyle bir ilan koymuş:

"Bugün (cumartesi) 16:00'da, Bursa'daki Anatolium AVM'de 'gitarlı sohbet' yapıyorum. Beklerim."

Hürriyet gazetesinin *Kelebek* ekinin kamu alanına yerleşmiş, yani okura ait alanı işgal etmiş **kişisel** reklam mesajından başka bir şey değil bu.

Oysa aynı ekin hemen hemen her sayfasında ticari alanlar yer alıyor! Parayı bastırıp gitarlı sohbet mi neyse, duyurabilir isteyen.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sigara içilen planları buzlandırmak yetmez! Fast food, alkol ve aşk tüketimi de buzlanmalı!

Telesiyej 07.12.2010

Bunu anlamak harbiden zor!

Tv kanallarında gösterilen filmlerdeki sigara içilen sahnelerde görüntü buzlandırılınca, kimse anlamıyor mu, altında ne olup bittiğini?

Biz salağız he mi?

Yoksa sigara içesi gelenler, buzlanma efektini görünce sigaradan soğuyor mu?

Ya da yeni yetmeler sigara nedir hiç görmemişler de, filmin bir sahnesinde görüp, özenip, tüttürmek arzusuna mı kapılıyorlar?

E, daha çok merak etmezler mi böyle?

Zira görüntünün tek bir yerindeki buzlanma daha çok dikkati çekiyor. Seyircinin gözü takılıyor, ne bu yavu derken, anlıyor sigara içildiğini; oysa görüntü buzlandırılmasa, filmin akışı içinde belki de hiç farkına

varmayacak sigaranın.

Buzlandırma efekti, sigara içmenin daha fazla altını çizdiği gibi, film seyretmenin zevkini de kaçırıyor.

Geçenlerde bir okur yazıyordu, televizyonda gösterilen filmlerin sigara içilen planlarında uygulanan buzlandırma efektiyle, filmin tadını kaçırmaya ne hakları var diye soruyordu: "Parasını ödeyerek izlediğim filmlere, görüntüyü buzlandırarak, bozarak müdahale etmeye kimin ne hakkı olabilir" diyordu.

Okur haklı, bu dayatmanın hiçbir mantığı yok.

Sigara sağlığa zararlı diye buzlandırılıyorsa, alkol sağlığa zararlı değil mi yani? Fazla içki ve alkolizm de ölüme neden olmuyor mu? Neden içki içilen görüntüler buzlandırılmıyor o halde?

Fast food da zararlı mesela, tüketilirken göstermeyelim, özendirici olur.

Ya fazla aşk? O en zararlısı, Allah korusun nelere sebep oluyor! Hiç göstermemek gerek derim ben!

Bu liste uzayıp gidebilir ve hiçbir planı, sahneyi ve filmi izleyemez oluruz televizyonda.

Silahlar peki? Asıl silahlar zararlı değil mi sağlığa? Yeni yetmeler görseler, heves etmezler mi? Asıl silahlı sahneleri buzlandırılim, göstermeyelim bence!

Tv kanallarındaki bütün sinema filmlerini ve tv dizilerini bir sis perdesinin ardından izlemeye çalışalım.

Gözleriniz sağlamsa ne âlâ, arada olup bitenleri seçebilirsiniz belki.. ama değilse, şansınıza ya da **RTÜK**'e küsersiniz o zaman!

'Yalanını Sevsinler' daha da eğlenceli olabilecek bir program

Banaliteye düşmeden eğlence programı yapmak, onca dizinin ve –büyük paraların vaat edildiği- yarışma programlarının arasında seyircinin ilgisini çekmek kolay iş değil.

Mediokriteye hitap eden bir midyumda, düzeyinden taviz vermeden seyirci kitlelerini eğlendirmek, hem zekâ, hem birikim, hem de kıvraklık isteyen zor bir zanaat.

TV8'in *Yalanını Sevsinler* adlı yeni programına tesadüfen rastladım cuma akşamı, takıldım kaldım sonra.

Eğlenceli bir kumpanya kurmuşlar çünkü, format da akıllıca oluşturulmuş –ara sıra vuku bulan küçük takılma kazalarını saymazsak, ki saymak için henüz çok erken- akıp gitti program.

Kumpanyanın yıldızı Nihal Yalçın –en son *Disko Kralı*'nda Nahide Ekengil karakterinde görmüştük onu- parlak bir komedyen; onun, içinde bulunduğu işlerden hoşlanıyorum hep, yolunun çok açık olduğunu düşünüyorum. Kumpanyanın diğer üyesi –yine Okan Bayülgen'in programlarından tanıdığımız- Özgür Çakıt da öyle.. şimdiden çok hayranı var. Reklamcı Kıvanç Talu'yla birlikte –ki, onu da *Disko Kralı*'ndan tanıyoruz- (zaten program da, Makina Medya Yapımevi prodüksiyonu olsa gerek) yeni, biraz da tuhaf bir üçlü oluşturmuşlar.

Nihal Yalçın, Özgür Çakıt ve Kıvanç Talu, *Yalanını Sevsinler* adlı programda, üç profesyonel yalancı olarak çıkıyorlar seyircinin karşısına.

Ünlü konukları da ağırlayan programın üç yalancısı, hem konuklarını hem de seyirciyi kandırmaya çalışıyorlar. (Yalan üretme teması, bir programı ne kadar götürür olayına girip de moral bozmayalım şimdi.)

Yalanını Sevsinler, bence eğlenceli olabilecek bir program. Zaman geçtikçe kumpanya üyelerinin daha da rahatlayacağını ve programın daha da oyalayıcı olacağını düşünüyorum. Sadece bir talk show olarak değil; aynı zamanda oyunculuk, dikkat, genel kültür, ve keskin zekânın da sergilendiği bir oyun olarak düşünülmüş *Yalanını Sevsinler*.

Bana sorarsanız, öyle de olacak.. biraz daha zamana ihtiyacı var belki.

Umarım yolu açık olur.

(*Yalanını Sevsinler*, cuma akşamları saat:23:15'te TV8'de)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Neşeli Pazarlar' programı ve hoş geldin dekadans!

Telesiyej 08.12.2010

 'Neşeli Pazarlar' programı ve hoş geldin dekadans! Tramvaylar kalktı, hâlâ bu formattan kurtulamadık!

TRT döneminden beri hep aynı format!

Evrilmeyen, devrilen bir format. İnsanın üzerine üzerine, ruhuna ruhuna devrilen cinsinden.. hele yağmurlu bir pazar gününün karanlık akşamüzerinde.

Konumuz TV8'in yeni programı *Neşeli Pazarlar*.. Nükhet Duru ve Atilla Saral sunuyor.

Bu topraklarda neşeden anlaşılan, yerli yersiz fıkırdamak, kahkahalamak mıdır? Neşe vadeden bir programın sonucu bu olmalıdır belki ama.. seyirciler için tabii; sunucular kendileri sunup, kendileri gülünce, bir fenomen olarak çıkmıyor bu sonuç haliyle.

Peki, ne sebeple neşeleneceğiz şimdi diyor insan! Bu karanlık ve yağmurlu pazar gününü, neşeli pazara ne çevirecek?

Dekor, sahne, şarkılar, klişe aşk mesajları, aşk yoksa meşk olsun mesajları, kılık kıyafet.. her şey 30 yıl öncesine ait.. ultra bunaltıcı bir program. Sonuna kadar nasıl dayanılır? Bileklerimi kessem, sonra da sıkı sıkı sarsam mı ne yapsam? Pazar günü yağmur da yağsa evde kalmamak gerekiyor, ben anladım; hadi kaldın diyelim.. işgüzarlık yapıp *Telesiyej*'e yazarım diye yeni başlayan programları araştırmayacaksın, hele hele tv'yi hiç açmayacaksın! Açarsan.. Allah korusun, *Neşeli Pazarlar*'ın ilk yayını çıkabilir karşına; hayır, televizyon değil de, sinema ya da kitap tanıtma yazıları yazıyor filan olsan, ne gam, açarsın bir kanalı, baktın sarmadı seni program, içini ezdi filan.. geçersin başka kanala olur biter; ama öyle mi?

Değil işte.

Nükhet Duru, daha önceki yıllarda da programlar yapmıştı TV8'de. Ama o programlarda yemekler, boncuklar, kolyeler filan yapılyordu hiç olmazsa bir yandan, *Deryalı Günler* misali. Meraklısı için oyalayıcıydı.

Neşeli Pazarlar ise neşe vermeyen, eğlendiremeyen bir eğlence programı olmuş bana göre.

Bu arada kanalların web sitelerinin, kendi programları için döktürdükleri tanıtım yazılarına da bayılıyorum. Bu kadar mı gerçeklerden kopuk ve ne ürettiğini tanımlayamaz insan.

TV8'in web sitesinde program için şöyle deniyor: "Nükhet Duru, yeni sezonda hem **çok farklı**, hem **çok eğlenceli**, izlemeye doyamayacağınız yepyeni bir programla karşınıza çıkıyor. (..) Müzikle, sürpriz yarışmalarla, muhteşem konuklarla ve stüdyo seyircisiyle pazar öğleden sonralarınız daha renkli ve eğlenceli hale dönüşüyor... Nükhet Duru ve Atilla Saral, *Neşeli Pazarlar* ile sizi ekranlarınıza kilitleyecek."

Bu sadece bir niyet ifadesi olmalı..

Şunu da merak etmiyor değilim; tanıtım yazısında programın içeriğini sıralarken, bir an için dahi olsa durup düşünmüyorlar mı acaba; yavu böyle yazıyoruz ama, bu içeriğin nesi **yeni** ve **farklı** diye. Neticede bu tanıtım cümlelerini hangi kanalın eğlence programına koysak uyar, o derece farksız ve eski bir format çünkü, demiyorlar mı?

Aslında bir kanal bunu diyebilse.. bırakın kanal erkini, sadece tanıtım yazısını kaleme alanlar dahi fark etse bunu ve karşı çıksa bu kalıpları kullanmaya, belki seyrettiklerimiz de daha farklı programlar olarak çıkabilirdi karşımıza.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Putin'in, dumanı tüten geyik kalbi ikramını Berlusconi'nin âşık kalbi neden kaldıramadı

Telesiyej 09.12.2010

 Putin'in, dumanı tüten geyik kalbi ikramını Berlusconi'nin âşık kalbi neden kaldıramadı Bir İtalyan için kalbin fiziki bir anlamı neredeyse yoktur.

Kalbin tek ve değişmez anlamı **aşktır** İtalyanlar için.

İtalyan halkı, aşkın simgesi olan kalbi, şiiriyle, resmiyle, heykeliyle, müziğiyle, dansıyla, hatta mimarisiyle romantik bir **koruma** altına almıştır; aynı zamanda sürekli beslenmektedir onunla. Ve herhalde ellerini kalbinin üzerinde en çok buluşturan ve birleştiren bu halktır; duygusal bir şey dinlerken, politik derinliği olan bir şeyi anlatırken, hatta güzel sözler söylüyorsanız sizi dinlerken bile böyle yaptıklarına rastlayabilirsiniz.

Bir İtalyan, vahşice yerinden çıkarılmış bir kalbi gördüğünde bayılabilir!

Nitekim, öyle de olmuş.

Rusya'nın avcı Başbakanı Vladimir Putin, bir av partisinde öldürdüğü geyiğin kalbini, kemerinden çıkardığı bir bıçakla, gözünü kırpmadan, profesyonelce söküp, İtalya'nın aşk adamı (bu kendi ifadesidir) Başbakan Silvio Berlusconi'ye dostluluklarının kan bağı olarak sunmuş.

Berlusconi de, vahşice çıkarılmış –bir iki dakika öncesine kadar atan ve canlı olan- kanlar içindeki **fiziki kalbi** görünce, bayılmış.

Bence hem gördüğü şeyden, hem de Putin'in kendisine bir dostluk nişanesi olarak kalp uzatmasından, yani **kankasının** duygusallığını nesnelleştirmek için dumanı tüten geyik kalbi seçmesinden, onun bu sert ve tuhaf yaratıcılığından etkilenmiş Berlusconi.

Aşk adamı Berlusconi'nin bünyesi bunu reddetmiş tabiatıyla.

Putin, çok yanlış bir ikramda bulunmuş bence!

Geçen kış vuku bulan mahut hadise, İtalyan *La Stampa* gazetesinin açıklamasıyla yansıdı dünkü gazetelere.

Ülkesinde demokrat nutuklar atan eski komünist Sovyet polisi (KGB) yeni kapitalist Putin, ne kadar demokrat ve hümanist görünse de, geldiği yerin kültürünü, meزالimini, korku imparatorluğunun izlerini üzerinden atamıyor belli ki.

Karakter değişmez çünkü.

Dostuna, dostluk nişanesi olarak kanlı kalp uzattırır işte böyle.

Herakleitos'un dediği gibi karakter insanın kaderidir zira.

Emina mı setten enerji alamadı, set mi Emina'dan

Dizi filmlere cansiperane hizmet veren magazin medyasının bugünlerde tartıştığı en mühim sorunsal bu!

Bir enerji alınıp verilme meselesi var da.. konuya pek vakıf olamadığımdan bugüne kadar fransız kaldım biraz.

Ama baktım ki olmayacak.. zira bu can alıcı mevzuun kahramanı Emina Sandal'ın kocası Mustafa Sandal da dâhil olmuş tartışmaya, Telesiyey de, bir tutam tuz katmalı dedim bu tatsız çorbaya.

Televizyonların en eşsiz, en seyretmelere doyamadığımız, bu yüzden de seyretmelere kıyamadığımız, zaten bu yüzden de *Show Tv*'deki yayınına son verilen, bundan böyle belki de *Fox Tv*'de yayınlanacak olan dizilerinden *Lale Devri*'nin başoyuncusu Emina Sandal, diziden ayrıldı ya geçenlerde; Mustafa Sandal, "karım *Lale Devri* dizisinin setinden, enerji alamadığı için ayrıldı" demiş.

Emina, filmin setinden enerji alamamış da (aslında bu enerji alma ifadesini de yasaklamak gerek ya..) *Lale Devri* dizisinin seti ondan enerji alabilmiş mi peki?

Bir dizi film setinin enerjisi, **ortak bir enerjidir** yav. Bu ortak enerjinin başını da yönetmen ve başrol oyuncularını çeker. Ortak enerji, aslında sette çalışan ve üreten herkesin işini **bilerek** yapmasıyla mümkündür. Setçi setçiliğini, ışıkçı ışıkçılığını, yönetmen yönetmenliğini, oyuncu da oyunculuğunu bilerek ve belirli bir kabiliyet içinde uyguladığında, setin enerjisi kendiliğinden oluşur zaten. Herkes de bu enerjiden nasiplenir. Yani, ne verirsen, onu alırsın bir yerde. Oyuncu olmayan biri, doğal olarak enerjisini sete yansıtamaz. Bir film seti, **profesyonel bir ortamdır** çünkü.

Bir ünlünün eşi, sırf kocası ünlü diye bir dizi film setinde bulunuyorsa, üstelik de oyunculuk gibi zor; bilgi, deneyim ve kabiliyet isteyen bir işi yapmaya kalkışıyorsa, –daha işin başında– kendisi sete enerjisini yansıtamadığı gibi, diğer çalışanların emeklerinden de nasiplenemez bence.

Daha da vahimi, onların enerjilerini de yok eder.

Sırf ünlü oldukları, ya da bir ünlü yakını oldukları için, dizi ve sinema filmlerinde oyunculığa kalkışanların sayısı gittikçe artıyor. Bu da ayrıca oyunculuk sektörüne ve disiplinine ciddi zarar veriyor bence.

Mustafa Sandal, Emina, setten enerji alamadı filan diyerek topu dışarı atacağına, önce eşinin oyuncu olup olmadığını değerlendirse hâlbuki!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Kirli Beyaz’, kendi gerçekliğini uydurmuş tatlı hayat dizilerinden

Telesiyej 13.12.2010

 ‘Kirli Beyaz’, kendi gerçekliğini uydurmuş tatlı hayat dizilerinden Bir zenginlik bir zenginlik!

Evlerimizin her biri ayrı bir malikane.. bahçemizde havuzlar, çocuklarımızda spor arabalar, hepimizin bir holdingi var maşallah.. lükse, ihtişama batmışız da bana mısın demiyoruz!

Kadınlarımızın her biri ayrı güzel, öyle ki, bakmaya kıyılmaz!

Delikanlılarımız da ultra karizmatik, son model spor arabalarıyla, konu komşunun malikanelerinin arasında vın vın vınıyorlar. Arada bir zevkine uçak filan da kullanıyorlar tabii.. özgürlük duygusunu dibine kadar yaşama babında!

Bir nevi bolluk bereket kudurtmuş bizi! Ne edeceğimizi, ne tüketeceğimizi bilemez haldeyiz. Genç kızlarımız beğendikleri delikanlıların evlerini basıyor; istenmezlerse, tepinip bağırıyorlar, isterem de isterem, seni isterem diyerekten!

Gam kasavet sıfır. Pompei’nin son günleri hali...

Neresi burası yavu diye düşünüyor insan seyrederken, bir zamanların ünlü İngiliz dizisi *The Prisoner*’daki içinden çıkılamaz, kaçılmaz, görünüşü pek sevimli o mahpushane köyü hatırlıyor insan; biraz içi daralıyor o zaman ya...

Bu kadar da zenginlik olmaz ki canım!

Fox Tv’nin yeni dizisi *Kirli Beyaz* da, Türkiye televizyonlarındaki tv dizilerine musallat olan zenginlik illetinden kurtaramamış yakasını. Tıpkı *Küçük Sırlar* gibi, tıpkı *Lale Devri* gibi, tıpkı *Aşk ve Ceza* gibi, tıpkı *Kanal D*’de yeni başlayacak olan *Şüphe* gibi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Öyle Bir Geçer Zaman Ki’, zincirden boşanmış gibi maşallah!

Telesiyej 14.12.2010

 ‘Öyle Bir Geçer Zaman Ki’, zincirden boşanmış gibi maşallah! Yok artık daha neler! diyoruz bir kere daha.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, bu coğrafyanın toplumsal ve kültürel gerçekliğini çok zorluyor!

Aslında başından beri zorluyordu zaten; ama –tanıtımlarından gördük ki- bu gece seyredeceğimiz bölümde bu durum daha da güçlü bir tırmanışa geçecek. Ali Kaptan, boşandığı karısını, dört çocuğunu ve annesini, tapusu kendisine ait olan evden kovacak.. evi boşaltmaları için yollanan tebligata uymadıklarından polislerle evin kapısına dayanacak; sevgilisi Caroline de, Kaptan'ın yanında durup, olanı biteni, yüzünde pis bir muzaffer ifadeyle izleyecek.

İnsanın sahip olduğu temel duygulardan biri de **gerçeklik duygusudur** kardeşler!

Televizyon seyircisi kendisine sunulan pek çok şeyi sorgusuz sualsiz kabul ediyor görünse de; içinde, derinlerinde barındırdığı bu gerçeklik duygusundan uzaklaşsa ya da uzaklaştırılsa da, önünde sonunda bu duygu ona bir **muhasebe** yaptırır; ve nihayetinde, bu iş **oldu** ya da **olmadı** diye bir yargıya varır içinden. Seyirci, televizyonda kendisine sunulanla kolayca özdeşleşir; ama gerçeklik bazında, zurnanın zırt dediği yer ortaya çıkarsa şayet, bu özdeşleşme birdenbire kopuverir; seyretmeye devam eder belki bir süre daha –başka seçeneği mi var zaten?- ama diziyle olan bağları eskisi gibi olmaz bir daha, dizinin elçisi değildir artık; kendisini içinde hissedebileceği, gerçekliğe (toplumsal psikoloji, kültürel gerçekliğe) daha uygun başka bir dizi çıkarsa aynı saatte karşısına, ona kayıverir. Dizinin fanatiği değildir çünkü artık.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, seyircinin vicdanında benzer bir durumla karşı karşıya kalacak muhtemelen. Dizideki Ali Kaptan karakteri, başka kadına âşık koca-baba karakterinden, pat diye **kötü adam** karakterine dönüştü çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modernite anlayışımızın yabancı ünlülere demirbaş sorusu!

Telesiyej 15.12.2010

Türk erkeklerini nasıl buldunuz?

Türk kadınlarını nasıl buldunuz?

Ülkemizi ziyaret eden ünlülere, medyamızın yönelttiği en yaratıcı geleneksel sorudur bu!

Bence sosyologların ve hatta psikologların, cevabı zaten belli olan bu soruyu sorduran medya kültürünü derinlemesine araştırmaları gerekir.

Hayır, bu soruya muhatap olan zavallı ünlü ne cevap verecek ki? "*Türk kadınları pek şekilsiz, erkekleri de ona keza*" filan gibi bir cevabı olsa da, bunu seslendirebilir mi bu topraklarda? Soruyu soran muhabirin milliyetçi cengâver yüreği bu cevaba bir kafa atmaz mı sonra?

Bir daha bu ülkeye gelebilir mi o ünlü? Oyuncuysa eğer, filmleri izlenir mi? Şarkıcıysa, konserlerine giden olur mu, albümleri tüketilir mi?

E o zaman?

Ne diye papağan gibi hep aynı soruyu sorup duruyoruz?

Birkaç gün önce, *Pazar Postası*'nda bir röportaj (Figen Onur Ertan) vardı; ünlü dövüş oyuncularını Mark Dacascos ve Emanuel Bettencourt'la.

Röportajı yapan soruyor: "Emanuel, sen Türkiye'de daha uzun süre kaldın. Tam yedi hafta. Şu klasik soruyu sormadan duramayacağım. Türk kadınlarını nasıl buldun?"

Arkadaşı Mark, Emanuel'den önce atılıyor: " Emanuel mi? Yedi haftada yedi kız arkadaş diyelim!"

Şaka şaka oluyor sonra ortalık.. çünkü Emanuel'in eşi İstanbul'a geliyormuş ertesi gün. Sonra iki arkadaş da, Türk kadınlarından çok etkilendiklerini, onları çok güzel ve nazik bulduklarını filan söylüyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrendaşılarımız varsa, bizim biricikliğimiz ne olacak peki

Telesiyej 16.12.2010

 Evrendaşılarımız varsa, bizim biricikliğimiz ne olacak peki Bilim tıkanı mı yani şimdi?

İnsanı insan inceler diye bilirdik biz.

Başka kim inceleyecek ki diye düşünmezdik bile!

Felsefe, psikoloji, sosyoloji, antropoloji gibi disiplinler, insanı tanımak için, insan tarafından oluşturulmuş bilimlerdir zira; ve doğal olarak da **insan odaklıdır**.

Modern denen zamanlarda her şey insan içindir zaten. (Örneğin Descartes, hayvanların bir tür robot olduklarını ilan etmişti!)

İnsanın insanı incelemesinde bir ön kabul, bir **mutlak** vardır; o da insanın **sadece** ve **sadece** insan tarafından inceleneceğidir; zira bu evrende insandan başka bir canlı varlık olmadığı inancına sahiptir insan.

Semavi inanç sistemleri de bunu destekler.

Bu ezber, Türkiye'de de bozulacak mı şimdi?

ABD'den sonra Türkiye'de de UFO operasyonları yapılacak çünkü; ve dünya dışı varlıklar tarafından bazıımıza yerleştirilmiş olan çipler, Amerikalı bir profesör tarafından mart ayında bir operasyonla çıkarılacak.

ABD'de daha önce yapılan operasyonlarda çıkarılan çiplerin, laboratuvar incelemelerinde; dünya doğasında bulunmayan metal elementlerden yapıldığı ortaya çıkmıştı.

İnsanın, insan dışında bir varlık tarafından incelendiğini, gözlem altında tutulduğunu ve vücuduna bir bilgi ve haberleşme çipi yerleştirildiğini kabul etmek; bu evrende yalnız olup olmadığımızı, insanın gerçekten tek akıllı canlı mı olduğunu sorgulatacaktır.

Demek ki biz insanların dışında da akıllı, duygulu, yaratıcı, iradeli, anlayışlı varlıklar varmış diye düşüneceğiz belki de.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir muazzam hormonlu habitat örneği daha: 'Kızım Nerede'

Telesiyej 20.12.2010

 Bir muazzam hormonlu habitat örneği daha: 'Kızım Nerede' Metro-Goldwyn-Mayer'in kükreyen aslanı eksikti bir, dizinin anonslarında.. o derece bir şaheserle karşılaşacağız izlenimi yaratıldı.. anons da anons.. başladı, başlıyor.. geldi, geliyor.. pek yakında, yakında!

Her şeyden önce bir diziyi bu kadar uzun süre anons etmek, beklentiyi gereksiz yere yükseltir yavu, –belirli bir bıkkınlık sonrası- ilgiyi de azaltabilir ayrıca, en azından gevşetir.

Sonuç, her halükârda hayal kırıklığı olur.

Bir de dizi elle tutulur, gözle görülür bir değer koyamıyorsa ortaya, kendi iletişimi altında ezilip gider nihayetinde.

Cuma akşamı *Atv*'de ilk bölümü gösterilen *Kızım Nerede*, böyle hallere tipik bir örnek işte.

Yakında, pek yakında anonslarıyla bu kadar kafa ütülenmeseydi şayet, orta halli bir dizi olarak kaynar giderdi belki de onca dizi arasında.

Hikâye de pek ilginç.. hiç rastlamadığımız cinsten bir şey!

Ne Batı sinemasında, ne Doğu.. hele dizilerde hiç mi hiiiç rastlanmayacak öyle eşsiz bir tema, anlayacağınız!

Seyretmeyenlerle paylaşmak isterim doğrusu ki, eksikli kalmasınlar; şimdi efendim.. ülkenin tanınmış işadamlarından Zafer Demiray (Hüseyin Avni Danyal), eşi Suna (Ece Uslu), üç kızı Zeynep (Özge Gürel), Cansu ve Eylül (isimlere de dikkatinizi çekerim, sahte burjuvazimizin trendy adları.. kızlarına Cansu ve Eylül adlarını koy moderniteye en babasından bir kafa at!) mutlu bir aileye sahiptirler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Edebiyatçı, marka olmanın, kurumsallaşmanın peşine düşer mi

Telesiyej 21.12.2010

 Edebiyatçı, marka olmanın, kurumsallaşmanın peşine düşer mi Düşmez, düşmemelidir diye biliriz biz.

Marka denen şey, aslında kapitalizmin ticari bir değer mertebesidir çünkü; bizatihi kendisi sermayedir ve bir edebiyatçı da, marka dendi mi, öcü görmüş gibi kaçmalıdır bana göre.

Mesela Orhan Veli yaşıyaydı bugün, veya Sait Faik veya Sabahattin Ali.. ve 11. Marka Konferansı yönetimi de kalkıp 2010 yılının Marka Ödülü'nü verseydi bu yazarlardan birine.. diyelim ki Orhan Veli'ye; koştura koştura gidip, ödülünü alıp, üstelik de sevinç içinde günün mana ve ehemmiyetiyle ilgili bir konuşmacık da yapar mıydı sizce?

Veya Sait Faik veya Sabahattin Ali, kendilerine sunulan marka ödülünü iftiharla kucaklayıp poz verirler miydi kameralara? Ve fırsat bu fırsat, bir de röp patlatırlar mıydı tam sayfa; bahaneyle fırın köşelerinde filan henüz kaleme almaya başladıkları yeni romanlarını ballandırmak amaçlı? Hani bir altyapı oluşturmak, okurun kulağına kar suyu kaçırmak için.. **zamane iletişimi** ağını ilmek ilmek dokumak babından!

Yok yavuu!

Bence Sait Faik, kendisine marka ödülü verildiğini söyleyecek bahtsız kişiyle bir güzel kavga çıkarır; ödülü verenleri doğduğuna pişman ederdi. Zira, ünlü yazarın yakın arkadaşı ve doktoru Fikret Ürgüp'ün belirttiğine göre, bırakın böyle mesnetsiz ödülleri almayı; hakkında söylenen övgülere de şiddetle karşı çıkarmış o.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mevlâna'ya paranın estetiğiyle değil, yokluğun estetiğiyle dokunulabilir!

Telesiyej 22.12.2010

 Mevlâna'ya paranın estetiğiyle değil, yokluğun estetiğiyle dokunulabilir! Bu bir virüs olsa gerek!

Önce edebiyat âlemini sardı.

Şimdi de sinemacılara musallat oldu!

Herkes Mevlâna filmi yapmak istiyor şimdi.

İyi de.. bu toplumda, bu coğrafyada Mevlâna ile ilgili film yapacak –edebiyat için de geçerli ya- yeterli **entelektüel sermaye** birikimi var mı acaba?

Burada sözkonusu olan **toplam** bir entelektüel sermayedir; toplumun bütün katmanlarından, birikimlerinden ve yaratımlarından süzülüp gelen bir entelektüel sermaye türünden söz ediyorum. (Sadece yapan için değil, izleyen için de gereklidir bu.)

Elitist olmayan, snop olmayan, ikon yaratmayan, Batı entelektüel sermayesinin kodları içinde davranmayan bir entelektüel sermaye kimliğidir bu.

Ayrıca ister yazı olsun, ister resim, ister dans ya da sinema; **Mevlâna'ya dokunmak**, onu anlamamanın ötesinde, dokunanın bizzat onun gibi bir **yaşama sanatı** sahibi olmasını gerektirir; her şeyden önce parayı ve unvanı reddeden –üstelik bunu nicedir yapan-, aşkı farklı şekilde yaşayan, **gölge insanların entelektüel birliği** gerekir. Başta filmin sanatından sorumlu yönetmen olmak üzere, bütün yaratıcı ekip için geçerlidir bu.

Mevlâna filmi, **spektaküler** olmayan, hatta film olmayan bir film olmalıdır bence.

Batı dramaturjisine ise hiç mi hiç yüz vermemelidir.

Mevlâna'nın eserlerinin içinde kristalize olmuş –zaten- mevcut dramaturjiyi, film biçimine –bize ait bir sinema diline uygun olarak- geçirmektir esas olan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu konuklar dizinin oyuncularını mı, karakterleri mi yoksa

Telesiyej 27.12.2010

 Bu konuklar dizinin oyuncularını mı, karakterleri mi yoksa *Yaprak Dökümü*, televizyon dizileri içinde dramatik yapısıyla seyircinin en çok **özdeşleştiği** yapımlardan biri oldu.

O kadar ki, dizi bittikten sonra da seyircisinin belleğinde ve duygularında ilginç bir fenomen olarak uzun süre yaşayacak gibi; seyircinin özdeşleşmesi –artık diziyle karşılaşmamasına rağmen-, zihninde kalan **iz**de uzun süre devam edecek bence.

Beyaz Show'a cuma gecesi *Yaprak Dökümü*'nün oyuncularını konuk oldu; tuhaf bir durumdu doğrusu. Bu dizi, hayatımızın o derece parçası olmuş ki, sahnedeki konuklar dizinin oyuncularını mı, karakterleri mi yoksa, pek net değildi sanki. Bazen her ikisi gibi göründü bana; oyuncular fiziken oradaydılar ama, kimlik olarak her biri birer dizi karakteriydi.

Bu çok nadir bir fenomendir aslında.

Orijinal eserin (Reşat Nuri Güntekin) ruhunda olan bir toplumsal referans gerçekliğine oturan duygu âlemi, eser diziye uyarlanınca –başına negatif anlamda ne gelirse gelsin- yeni gerçeklik içinde gücünü sürdürdü ve –romanın okuru gibi- dizinin seyircisi de neredeyse aynı özdeşleşme içine girerek, aynı katarsis durumunu yaşadı bence.

Beyaz Show'un cuma gecesi **oyuncu-karakter** misafirlerini, şovun seyircileri de, şova telefonla bağlanan kişiler de, televizyon izleyicileri de, ortak bir hüznle karşıladılar. Bu hüznün, dizinin **bitmesi**yle ilgiliydi. İnsanlar, çok bağlandıkları *Yaprak Dökümü*'nün en azından bir tur daha devam etmesini arzuluyorlardı. Ancak, beş yıl aynı dizide oynamış oyuncuların artık yeni projelerde yer alma isteklerine de hoşgörü gösteriyorlardı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akşam rehavetinde kalp krizli reklam filmi izlemek!

Telesiyej 28.12.2010

 Akşam rehavetinde kalp krizli reklam filmi izlemek! İnsana hiç iyi gelmiyor doğrusu!

Yemek bitmiş, tv koltuğuma uzanmışım. Kahvemi yudumlayıp, televizyona bakarken, ev halkının akşam rahatında dereden tepeden konuşmalarına kulak kabartıyorum bir yandan. Tembelliğin tatlı huzurunu bütün hücrelerimde hissederken tam, televizyonda bir yazışleri toplantısında Gani Müjde'yi görüyorum. Ekranın altında da, izlediğimiz reklam filminin gerçek bir olayı yansıttığını belirten not beliriyor.

Gani Müjde, toplantıyı bitirirken yüzünü buruşturuyor birden, göğsünü tutuyor.. anlıyoruz ki, kalp krizi geliyor. Hemen doktorunu arıyor. Doktoru Osman Müftüoğlu, yerin kaç kat altında bir otoparkta o sıra.. ama telefonu çekiyor yine de, yanında zıplayan Selocan'dan anlıyoruz ki, kullandığı operatör Turkcell. Doktor, Gani Müjde'yi yatıştırıyor ama hastaneye de yönlendiriyor aynı zamanda. Sonra, tedavi görmüş, iyileşmiş, hastanedeki odasında dinlenirken görüyoruz Gani Müjde'yi.. her şey yolunda. Doktorun telefonu Turkcell olmasaydı ya? Ve yerin kaç kat altında çekmeseydi ne olurdu kimbilir babında bir final yapılıyor reklama. *(Sonradan öğreniyorum ki, Gani Müjde, Sedat Ergin'i canlandırmış filmde. Sedat Ergin, Şubat 2005'te Hürriyet Ankara temsilciliği sırasında kalp krizi geçirmiş ve Prof. Dr. Osman Müftüoğlu'nu cep telefonuyla arayarak yardım istemiş. Hemen müdahale edilmiş Sedat Ergin'e, anjiyo yapılmış ve stent takılmış bir damarına, iyileşmiş. Turkcell'in yeni reklam filminde oynama teklifi de önce ona yapılmış tabii, ama kabul etmeyince Gani Müjde canlandırmış Sedat Ergin'i.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2010'un en iyileri listelemesinin dayanılmaz cazibesi!

Telesiyej 29.12.2010

Sıraya girmesini sevmeyiz pek, ama sıralama yapmaya bayılıyoruz!

Sıralama yapmak bir üstünlük göstergesi çünkü; bir otorite, bir iktidar işareti aynı zamanda.

Sıralama yapıyorsan, en iyileri ve en kötülerini sıralıyorsan, sen de bir değersin, hatta değer üstüsün!

Neredeyse her magazin yazarının mutlaka kendine göre bir sıralaması oluyor yıl sonlarında; en iyi ve en kötü dizi film, en iyi ve en kötü dizi oyuncusu, en iyi ve en kötü müzisyen, en iyi ve en kötü sinema filmi, en medyatik ünlü, vs.. liste uzayıp gidiyor işte.

Bazen gazeteler kendi bünyelerindeki yazarlara soruyor.. bazen kendi bünyelerinde olmasa da, otorite saydıklarına.. kimse sormazsa kendi kendine otorite payesi verip, kişisel sıralamasını yapanlar da var elbet. Kimlerin nasıl yaptığı önemli değil.. nihayetinde kimi –belki de sütun doldurmak için- kendi kendine sıralıyor; kimi de sorulunca cevap veriyor işte.. bunu bana neden soruyorsun kardeş, ben en'lerin en'ini nereden bileyim, otorite olsam da bilemem, kaldı ki değilim, diyen olmuyor.

Mesela edebiyat eleştirmeni olmayan birine –ki, eleştirmen olsa da böyle bir soruyu kabul etmek için bile iki kere düşünmek gerekir- yılın edebiyatçısını sorabiliyorlar; o da, kardeş neden bana soruyorsun? Kaç kitap okuyorum ki yılda, ben nereden bileyim bu sorunun cevabını filan demeye yeltenmiyor hiç, kuzu kuzu dökülüp saçılıyor listeleme piyasasına.

Tüketici/halk adına yapılan bu listeler, aslında sistemin (kapitalizmin) tüketim kültürüyle ilgilidir; ama görünürde tüketici kitleleri koruyan bir mesaja sahiptir; yani, bu ekonomik yapı, bu sistem, rekabete dayalıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elveda Allianoï, elveda İzmir'in vicdanı!

Telesiyej 30.12.2010

 Elveda Allianoï, elveda İzmir'in vicdanı! Su, insana sağlık ve hayat sağlarken, Allianoï de ölüyor!

Türkiye'nin yürütme erki (devleti de yanına alarak) suyun sağlık/can sağlayan **hayat kaynağını**, **rant kaynağını** feda etti.

Elveda Allianoï!

1800 yaşındaki bir su uygarlığını yok ediyoruz!

Roma uygarlığının yarattığı dünyanın en önemli doğal su sağlık merkezlerinden biri olan (ki, ikizi İngiltere Bath Sağlık Merkezi'dir ve insanlara şifa vermeye devam ediyor hâlâ) Allianoï'nin, bizim uygarlığımız tarafından tarihten silinmesi artık an meselesi.

Onlarca hastalığı tedavi eden **şifalı suyun** kaynakları kapatıldı, yerini tarla suyu alacak şimdi!

Bu sağlık katliamının yanı sıra, hukuk katliamları da yaşanıyor Allianoï'de.

Siyasi **erkimiz**, mahkeme kararlarına uymayarak fiili bir durum yarattı ve Allianoï'yi önce Horasan çimentosuna, ardından kuma gömerek bir ekolojik altüst oluş felaketi gerçekleştirdi.

Allianoï, Batı Anadolu'nun gözbebeği idi ve tarih boyunca burada yaşayan insanlar tarafından sevildi, değerlendirildi, bakıldı ve faydalanıldı.

Allianoï'nin ölümünden bence başta İzmirli olmak üzere bu bölgenin tüm insanları da sorumludur aynı zamanda; İzmir'in entelektüel sermayesi ve duygusal sermayesi de Allianoï ile birlikte tarihe gömülmüştür artık bana göre.

Gönül isterdi ki, en başta İzmir'in duyarlı insanlarının; sanatçıların, aydınlarının, yazarlarının, bilim insanlarının, kanaat önderlerinin, medya emekçilerinin, sendikaların ve diğer sivil toplum kuruluşlarının, bu katliam karşısında, değil o bölgeyi, değil Türkiye'yi, dünyayı ayağa kaldırmaları beklenirdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eğlence denince.. akla ne gelir bu topraklarda

Telesiyej 03.01.2011

 Eğlence denince.. akla ne gelir bu topraklarda Eğlence denince akla?

Tamam, şimdi buldum!

Dansöz, dansöz, dansöz..

Şarkıcı, şarkıcı, şarkıcı gelir!

Birçok şey değişti 40 yıl içinde. (Az değil ha, Cumhuriyet'in yarısı kadar!)

Ama eğlence kültürü aynı kalmış meğer!

Kaya gibi sağlamış maşallah eğlence anlayışımız.. top tüfek işlememiş, kımıldatabilene aşkolsun! Hayranlık uyandırıcı bir istikrar!

TRT'nin, yılbaşı gecesi; bir nostalji rüzgârında savrulalım, biraz burulalım belki.. ama eğlenelim, coşalım amaçlı yayınladığı; 1970'li, 1980'li, 1990'lı (sonrası var mıydı bilmem, ben 90'ların sonunda uyudum çünkü) yılların yılbaşı programları, yılbaşı eğlence anlayışımızın şahane bir retrospektifi oldu!

Yani pek faydalı bir yayındı bence.

Kimi seyirci –benim gibi- biraz farklı yollara sapsa da, TRT'nin arzu ettiği adrese ulaştı nihayetinde; gerçekten de biraz burulduk önce, boynumuz da büküldü hatta; "vay canına dedik, her şey ne kadar aynı.. yılbaşı sahneleri 40 yıl önce biraz daha Yeşilçam kokuyor belki ama, diğer kanallardaki eğlence programlarına geçince, görüyoruz ki, aynı gazino programları yine revaçta.. yine allı pullu tuvaletli şarkıcılar.. yine aynı samimiyetsiz yılbaşı mesajları ve yine aynı eğlence anlayışı yavu deyip, eğlendik mi bilmem ama, oyalandık epeyce.. bir manada düşündürerek eğlendirmiş oldu TRT bizi. (Ki, devlet kanalımızın nadiren yaşadığı bir fenomendir bu, kıymetini bilelim!)

Baktık ve anladık ki, hiçbir şeyde istikrarlı olamamışız biz, yılbaşı eğlencesinde olduğumuz kadar!

Neredeyse herşey aynı.. her dönemin kendine özgü bir sahne dekoru var desem.. pek de diyemem aslında.. sahneden geçen şarkıcıların, türkücülerin kostümleri bile genel hatlarıyla aynı dönemin kültürünün eserleri sanki, bir makyajlar ve saçlar değişmiş.. eski yılların yılbaşı programlarına nostaljik tadı veren de bu zaten, bir de artık eskimiş olan şarkılar!

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Eğlence, kültürün ete kemiğe bürünmüş nihai halidir aslında.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'ndan Türk'ün Türk'e propaganda kampanyası!

Telesiyej 04.01.2011

 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'ndan Türk'ün Türk'e propaganda kampanyası! Anlatıp duruyorlar.. İstanbul, Avrupa Kültür Başkenti olduktan sonra, bir yıl içinde ne şahane işler yapıldığını ballandırıyorlar reklamlarda.

Günlerdir, haftalardır reklam filmleri dönüyor, 1 ocaktan itibaren de tam sayfa ilanları başladı gazetelerde, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın.

Bir bakıma haklılar böyle kampanyalar yapmakta!

Yapmasalar, neler yapıldığını anlatmasalar, kimse bilmeyecek çünkü.

Yüz milyonlar harcandı oysa bu uğurda!

Geçen yıl, televizyonlarda canlı olarak yayınlanan açılış etkinliklerinden sonra ne olup bittiğini kaç kişi biliyor ki?

Mesela ben tamamen fransızım bu konuda!

Ya siz?

Haberiniz var mı?

Varsa da ne kadarından var?

Avrupa Kültür Başkenti Ajansı, **neler neler yaptık biz** kampanyasında diyor ki:

“İstanbul yıl boyunca birçok yönüyle yeniden keşfedildi. Yetişkinler, gençler, çocuklar İstanbul’u daha yakından tanıdı. Kültür ve sanatın günlük yaşamla buluşması ve zenginleşmesi için kalıcı mekânlar oluşturuldu. Yüzlerce tarihî yapıda koruma ve restorasyon başlatıldı. Kültür ve sanat daha fazla İstanbullu için erişilebilir oldu. Türkiye’den ve Avrupa’dan binlerce sanatçı; müzik, tiyatro, gösteri, performans, sinema, fotoğraf ve edebiyat gibi sanatın her alanında yepyeni eserler üretti. Başka Avrupa olmak üzere dünyanın birçok önemli merkezinde, İstanbul’un zengin kültür ve sanat değerlerinin tanıtımı yapıldı.”

Ve bla bla bla...

Avrupa entelijansiyasının, getirip ayağımızın önüne bıraktığı **Avrupalılık** etiketini biz nasıl kullandık?

Hatta nasıl algıladık?

Ve tanıtımda, bu kimlik etiketinin hedef kitlesi kimlerden oluşuyordu?

Bir yıllık ajans faaliyetinin sonuçlarına bakıldığında her şeyden önce konuyla ilgili bir **algılama** ve **algıyı yönetme** sorunu yaşandığını anlıyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eurovision’a rock grubu ile katılmak tereciye tere satmaktır!

Telesiyej 05.01.2011

 Eurovision’a rock grubu ile katılmak tereciye tere satmaktır! Ne tuhaf!

Kaynağı ve doğuşu, sisteme karşı bir misyona sahip olan rock müzik ekolünün Türkiye temsilcilerinden bir grup, şimdi fevkalade sisteme entegre bir müzik yarışmasında yarışacak!

Üstelik sistemin en tüketici, en şovcu kurumlarından birinde: Eurovision’da.

Yani merkezde!

Oysa rock, periferik yeraltı müziğidir diye bilirdik; kafa tutan, itiraz eden, sistemle asla uzlaşmayan, hep muhalefette kalan provokatif bir müzik değil miydi rock?

Rockçı, hangi mahalli renklerle haşır neşir olursa olsun, **merkezin** cazibesine kapılmaz asla.

Yüksek Sadakat'in Eurovision'da bu yıl Türkiye'yi temsil edeceğini öğrendik birkaç gün önce.

Adıyla pek müsemma bir katılım değil bu bence ya.. çünkü Yüksek Sadakat adının manası içinde merkeze değil, merkezin dışında, hatta çok uzağında yer alan duyarlılığa sadakat vardır bana göre.

Her daim muhalif kalmaya sadakattir bu.

Sendikaların ve sendika gücünün varla yok arası olduğu bir ülkede rock müzikçiliği de bu kadar oluyor demek

TRT'nin, bu yıl Almanya'da yapılacak olan Eurovision Şarkı Yarışması için bir rock grubu olan Yüksek Sadakat'i seçmesine gelince..

Bu da bir nevi tereciye tere satmaktır; ya da bir başka deyişle rock müziğin içinden doğduğu uygarlığa, başka bir uygarlığın insanı olarak rock müzik satmaya kalkışmaktır!

Modern, Batı anlamında çağdaş ama bu coğrafyaya ait bir müzik örneğiyle katılmak yerine; TRT erki, bir devlet kurumu olarak 'rock'ı seçmiş; Türkiye'nin modern yüzü olarak Avrupa'da Türkiye'yi bu müzik türü temsil edecek şimdi!

Yani bu coğrafyanın binlerce yıllık birikiminin süzgeçlenmesi sonucu, ortaya bu coğrafyayla hiç ilgisi olmayan bir **türü**, sanki Türkiye'nin büyük bir çoğunluğunu temsil edermiş gibi sunacaklar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nejat İşler dopingi 'Behzat Ç'de işe yaradı.. ama ya sonra

Telesiyej 06.01.2011

 Nejat İşler dopingi 'Behzat Ç'de işe yaradı.. ama ya sonra Behzat Ç'de sükûnet eksikti.

Paradoksal ama, bu sükûneti bir psikopat katil karakteri sağladı diziye.

Delifışek baş komiser Behzat Ç'nin karşısında soğukkanlı, kendinden son derece emin, zekâsına mağrur, hatta kendine has mizahı olan bir figür olarak çıkan psikopat katil Ercüment, saygısızlığı asla kabul etmeyen bir bünyeye sahip.

Öldürüyor hemen!

Hem de en sakın haliyle.

Cinayetini işledikten sonra ipucu da bırakmıyor ardında (tabii şimdilik).

Türk televizyonlarının en natüralist dizisi *Behzat Ç*'nin yeni karakteri, psikopat katili Nejat İşler oynuyor. Nejat İşler hangi rolü, hangi kimlikte oynarsa oynasın çok başarılı oluyor; seri katil karakterini oynamak zordur aslında, sıradan bir katilden farklı olarak, böyle bir karakterin içinde sürekli fırtınalar eser çünkü. Nejat İşler, bu fırtınaları hem gösteriyor, hem gizliyor oyunuyla. Bunu da küçük mimikleri ve küçük jestleriyle başarıyor. Tam isabetli oyunculuk vuruşları bunlar.

Nevi şahsına münhasır, içe **dönük ve atak** *Behzat Ç*. rolündeki Erdal Beşikçioğlu ise, –baktı ki sevildi **sert polis** yorumu- dozu gittikçe artırıyor. Bir bağırış çağırış.. seyirci yoruluyor bazen. Yine de hem teknik olarak, hem de canlandırdığı karakterin gözlemlediği mesleki özelliklerini çok iyi yansıttığı için rolün hakkını veriyor.

Sokağın, halkın duygusunu yansıtabiliyor *Behzat Ç*. dizisi. Diğer oyuncuların seçimi de çok isabetli; her biri halkın içinden kopup gelmiş sanki. Oyuncu gibi olmayan başarılı oyuncular hepsi de.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Muhteşem Yüzyıl' adının vaatleri büyük.. ama...

Telesiyej 08.01.2011

 'Muhteşem Yüzyıl' adının vaatleri büyük.. ama... Türkiye'de tarihî dizi yapmak risklidir.

Özel hayatların ayrıntılarına girmeye niyetleniliyorsa, bilhassa risklidir.

Osmanlı İmparatorluğu'yla, hele Kanuni gibi bir padişahın hayatıyla ve yaşadığı dönemle ilgili bir dizi film yapmak –padişahın ve yakınlarının özel hayatlarının ayrıntılarının bilgisine yeteri kadar sahip olmadığımız için- daha da risklidir bana göre.

Risklidir; insanın geçmişiyle ilgili aidiyet içeren bir diziye olan dikkati fazladır çünkü; bu coğrafyada neredeyse her seyirci kümesinin, her seyirci grubunun, hatta birey olarak her seyircinin kafasında geçmişine yakıştırdığı, hayalini kurduğu ve sonunda mutlak olarak kabul ettiği değerler vardır. Mesela, giyimiyle, kuşamıyla, yürüyüşüyle, annesiyle, kadınıyla, çocuklarıyla, gözdeleleriyle ilişkisiyle, konuşma tarzı ve vücut diliyle, seyircinin zihninde yer etmiş, imparatorluğun yükseliş dönemine ait bir padişah modeli vardır; bu modele, yani **seyircinin algısındaki gerçekliğe** ters düşecek bir yorum getirmek inandırıcı olmaz hiç.

İşin zor tarafı, yeteri kadar bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olma durumudur ne yazık ki. Bu zorunluluk da, yaratım aşamasında şu veya bu biçimde ortaya çıkar zaten.

Ayrıca, tarihî dizilerin bir riski de, resmî tarihin ideolojikleştirilmiş yapısından gelir.

Bize öğretilenler ne kadar doğrudur bakalım?

Show Tv'de geçen çarşamba akşamı ilk bölümü yayınlanan *Muhteşem Yüzyıl* dizisi, bu risklerin bütün sıkıntılarını yaşayacak gibi görünüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin yeni dizisi 'Şüphe' ve zenginliğin gerçekaltı tanımı!

Telesiyej 10.01.2011

 Kanal D'nin yeni dizisi 'Şüphe' ve zenginliğin gerçekaltı tanımı!

İyi ki zengin değilim!

Nasıl seviniyorum zengin olmadığımı bilemezsiniz!

Allah korusun ya zengin olsaydım?

Öyle ucu bucağı olmayan holdinglerim, malikânelerim filan olsaydı, sorarım size nasıl kontrol edecektim kendimi? Nasıl cinayet işlemeyi duracaktım bir kere? Nasıl kirli işlere karışıp servetime servet katmadan, ona buna sataşmadan, tecavüz etmeden ya da gayri meşru çocuk peydahlamadan yaşayabilecektim?

Bizim dizilerden anladığım o ki, bu imkânsızmış meğer.

Zengin olmaya hiç özenmeyin arkadaşlar!

Zenginlik pek fena bir şey yavru!

İnsanı yoldan çıkarıyor durduk yerde.

"Ah ah, gözün kör olsun para" demezler mi zaten? Neden peki, neden böyle derler? Gözü kör olan para kime gideceğini bilemesin de onlara ulaşmasın diye.. bir nevi benden uzak cehenneme direk durumları anlayacağınız! Bizatihi kötü bir şey çünkü para, çok kötü, çok!

Ne dedi Kanal D'nin yeni dizisi Şüphe'de, zengin ünlü bir ailenin oğlu olan Tarık Kutlu: "Hangi zenginlikte, servette kirli işler, kirli para yok ki" demedi mi? Ondan iyi bilecek değiliz ya.. neticede adam koskoca Kutlu Holding'in varislerinden!

Yok yok, zengin olmadığım için çok memnunum şahsen.. bütün sevdiklerim için de dileğim, günün birinde bir talihsizliğe uğrayıp zengin olmamalarıdır! Yeni yıl kutlamaları için de şöyle inovatif bir dilek kullanıyorum zaten; **mutlu, sağlıklı ve kazançsız bir yıl** diliyorum herkese. Tabii –her inovasyonda olduğu gibi- biraz yadırganıyor bu dileğim, ama zamanla benimseyeceklerine ve bana daha yumuşak tepkiler vereceklerine inancım tam. Diziler de yardımcı olacaktır ayrıca.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mehmet Aksoy'un İnsanlık Abidesi kimin malı aslında

Telesiyej 11.01.2011

 Mehmet Aksoy'un İnsanlık Abidesi kimin malı aslında

Sanat, toplumun ve insanlığın parçalanmış ortak belleğinin yeniden **ayağa kalkmasına** yardımcı olur.

Heykel sanatı, bu insani restorasyonu çok anlamlı bir biçimde yerine getirir.

Aynen Mehmet Aksoy'un İnsanlık Abidesi projesinde olduğu gibi.

Heykeltıraş Mehmet Aksoy, üç yıldan beri Kars'ta, **İnsanlık Abidesi** adını verdiği, 30 metre boyundaki Türkiye'nin en büyük anıt heykelini yapıyordu. Ne var ki, siyasiler ve devlet erki Aksoy'un heykelinden hiç hoşlanmadı. Erzurum Koruma Kurulu, **İnsanlık Abidesi**'nin tamamlanmasını durdurdu önce; sonra da yıkım kararı aldı.

Mehmet Aksoy'un İnsanlık Abidesi'ne yönelik tehditler, son günlerde iyiden iyiye somutlaştı. Başbakan ve Dışişleri Bakanı tarafından yıkılıp yok edilmesi **âdeta** emredildi. Üstelik Başbakan bir değerlendirme de yaptı bu sanat eseri hakkında: "*Ucube*" dedi. Ve "*belediye başkanının görevini süratle yerine getireceğini*" (yani heykeli yıktıracağını) ve "*bunu süratle beklediklerini*" ifade etti.

İnsanlık Abidesi, ikiye ayrılarak parçalanmış tek bir insanı, **bir bütün insanın** durumunu temsil ediyor.

Mehmet Aksoy, altı ay kadar önce –ilk resmî tepkiler başladığında–, Faruk Bildirici'ye (*Hürriyet* gazetesi) verdiği röportajda, "*Orada insanlığa uzanan bir el var*" demişti: "*Ortadan ikiye bölünmüş bir insanın, tekrar bir insan olmak isteği, en altta da vicdan ve gözden akan gözyaşı var. Gözyaşı, savaşların acısını sembolize ediyor. Sarıkamış Savaşı anımsatılıyor. Partiler üstüdür sanat, sanatın partisi olmaz. (...) Kıramazlar, taşıyamazlar.*"

Ortadan ikiye bölünmüş bir insanın belleği de ortadan ikiye bölünmüş demektir. Sanatçının gözünde bu insan aslında tekil bir insan değil, bir bütünü temsil eden, toplumu temsil eden insandır. Mehmet Aksoy, bu heykeliyle parçalanmış belleği bütünleştirmeye çalışıyor mana olarak.

Siyasiler ve devlet erki ise, hayır bütünleştirme öyle kalsın bu bellek diyor! Ve tamamlanmamış bu anıtın yıkılmasını istiyorlar şimdi!

Telesiyej, 27 temmuz'da da bu konuya değinmiş ve: "Heykel yıkmakla, kitapları, filmleri yakmak, müziğin çalınmasını ve dinlenmesini yasaklamak, resim tablolarını parçalayıp imha etmek aynı şeydir. Heykel, yedi sanattan biri olduğu için böyledir bu. Siyasilerin ve bürokratların halkı koruma bahanesiyle, sanat düşmanlığı yapmaya hâlâ devam etmeleri, bu coğrafyanın geleceğini karartıyor," diye yazmıştı.

Heykelin anayurdunda yaşıyoruz biz. Ayrıca Anadolu, anıt kayalar, taşlar ve yapılar yurdudur. Anadolu'da kurulmuş olan hemen hemen bütün uygarlıklar, taşı yontup işlemişlerdir; duygularını taşa kazımış; böylece onları ölümsüzleştirmişlerdir âdeta.

Anadolu bir zamanlar neredeyse heykel tarlasıydı.

Kısaca bu topraklarda heykel yıkmak bir yana, hep heykeller dikilmiştir.

Anadolu'nun toplam duygusal birikimi ve uygarlık anlayışı yaratıcılıktan, yapıcılıktan yana olmuştur hep, yıkıcılıktan değil!

Bir de şu var; her sanat eseri, insanlığın, toplumun malıdır aslında, kimin üzerine kayıtlı olursa olsun.

Gülben'le Mustafa'nın boşanacakken, boşanmama sorunsalı!

Doğru mu yanlış mı bilmiyorum –beni de ilgilendirmiyor ayrıca-, ama doğru da olsa bu ülkeyi ilgilendirecek çok mühim bir mevzu mudur ki, Gülben Ergen’in, Mustafa Erdoğan’dan boşanacakken, kayınbiraderiyle (Hürriyet’e göre kayınçosuyla.. bırrrr) uzun bir konuşma yaptıktan sonra vazgeçmesi.

Hürriyet gazetesinin dünkü ana sayfasındaki “Kayınçosu vazgeçirdi” başlıklı –okuyunca sadece dedikodulara ve ihtimallere dayandığını anladığımız- haber, muhtaç olduğumuz, susadığımız, öğrenmezsek eksik kalacağımız, vakıf olduğumuzda ise abat olacağımız bir haber midir ki, ana sayfanın sol köşesinde Hürriyet logosunun altından veriliyor! (Bu haberin altında da –daha küçük bir haber olarak- İran’da düşen yolcu uçağının ve kazada ölen 71 kişinin haberi var-.)

Gülben Ergen, BlackBerry’sinden bir tweet atmış âleme: “Yılmaz’la (kaynım) uzun bir sohbet ettik... Dedi ki, ‘Kadın âşık olacağı adamı doğurur.’ Sen ben bi etkilen, bi fenalaş bi dövün, bi debelen.” (Yılmaz Erdoğan’ı da tebrik etmek lazım bu arada. Kadın kısmını her durumda kafalayacak bir söz üretmiş ayaküstü; erkek egemen kültürün ultra örneği!)

Hürriyet gazetesinin –demek ki sabahtan akşama ünlülerin tweetlerini takip edip, nereden ne çıkarırım diye kıvranan acar muhabirleri –artık her kimseler onlar- hemen yakalamışlar tabii. Aaa mademki, kayınbiraderiyle sohbet etmiş, o halde mutlaka boşanıyorlardır, Gülben’i ikna konuşmasıdır bu, hiç kuşku yok diyerek yorumlarını patlatmışlar!

Yazışleri de belli ki pek sevmiş bu atlatma haberi, konduruvermiş birinci sayfaya, kayınçosu mayınçosu gibi sözüm ona popüler bir dille.

Basılı medyanın Türkiye’yi ve dünyayı elektronik medyaya göre **nispeten** –ama sadece nispeten- daha iyi taradığına ve okuru bilgilendirdiğine inanıyorum. Ama diğer yandan da merkez medyanın magazine olan zaafı gittikçe artıyor, magazin ekleri yeterli olmuyor artık bu tür haberler için, ana sayfalar devreye giriyor. Haberciliğimiz gittikçe pseudo bir haberciliğe dönüşüyor ve **light habercilik** önem kazanmaya başlıyor. Ve bu da, kendini gururla sunan merkez medyada cereyan ediyor daha çok.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye’de medyanın makası gittikçe açılıyor!

Telesiyej 12.01.2011

 Türkiye’de medyanın makası gittikçe açılıyor! İnsan ana haberleri niye izler?

Hem ülkesinden hem dünyadan derinlemesine haberdar olmak için değil mi?

Ama bizim topraklarda pek mümkün değildir bu.

Zira tv ana haber programları derinlere dalmayı sevmiyor pek, daha çok dalgaların üzerinde sörf yapmayı tercih ediyor!

Basılı medyayla, elektronik medya (tv medyası) arasında dünyayı **tarama, aktarma** konusunda televizyon medyası aleyhine ciddi bir **durum** yaşıyor Türkiye’de; gazete okuru, tv izleyicisine göre dünyadan –nispeten- daha çok haberdar oluyor çünkü.

Televizyon haberciliği ise, dünyayı ve Türkiye'yi üç boyutlu aktarmak yerine, oldukça **dar açılı** ve sansasyon ağırlıklı haberlere yöneliyor.

Tv kanallarımızın büyük bir çoğunluğu (tematik olanlar hariç) ana haber programlarında gereğinden fazla –ve olağanüstü abartılı bir biçimde- felaket ve facia kültürüne yer veriyor. Başta cinayet, yaralama, kaza, yangın, tecavüz olmak üzere, hem Türkiye'den, hem de dünyadan, son derece önemli(!) ve gündem oluşturuca(!) bir **habercilik gösterisi** yapıyor.

Kısaca, televizyon medyamız bize dünyayı derinlemesine **aktaramadığı** gibi, Türkiye'yi de eksik ve boyutsuz **güncelliyor**.

Hiç değilse, basılı medyada merkez medyanın gelenekselleşmiş, kurumsallaşmış; dünyayı ve Türkiye'yi – nispeten- izleme kültürü var. Ama daha da önemlisi; dünyayı ve Türkiye'yi kendi imkânları içinde aktaran – ayrıca kendine göre doğru yorumlamaya çaba gösteren- marjinal sayılabilecek bir **gazetecilik** var basılı medyada.

Ancak, bu tür gazeteciliğe paralel sayılabilecek **tek bir** televizyon kanalı bile yok elektronik medyada.

Türkiye'nin medyasında, basılı medyayla elektronik medya arasında her geçen gün derinleşen bir uçurum var; özellikle habercilik açısından moderniteyi ve ileri teknolojiyi temsil ettiğini ima eden televizyon medyası, geleneksel teknolojiye sahip gazete medyasının yanında geri kalıyor ve habercilik yarışında –işin özünde- gerçek bir rakip olamıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Her Şey Tadında', en zevkli ve akıllı sabah programı

Telesiyej 13.01.2011

 'Her Şey Tadında', en zevkli ve akıllı sabah programı Keşfetmekte gecikmişim, ama ille de (nedense o?) bir sabah programı seyredeceksem başka program seyretmem artık.

Aslında sabah programı deyince, Allah korusun, Seda Sayan ve türevlerinin programları geliyor akla ya.. sakın, sakın karıştırmayın! Gerçek bir magazin-hayat programı *Her Şey Tadında*.

Jess Molho ve Sena Keçeli sunuyor.

Magazin yazarı Esin Övet, magazin dünyasında olup bitenleri değerlendiriyor.

TürkMax yapım ekibinden program editörü Turhan Alyakut ve halkın görüşlerini aktarmak üzere *TürkMax* ulaştırmasında görevli Mazlum Dumlupınar, nam-ı diğer 'Mazlum Abi'nin de (bu yolla seyircinin sağduyusunu ve zevkini katmak süper fikir) katıldığı programda, gastronom Eyüp Kemal Sevinç muhteşem yemekler pişiriyor. Şunu da özellikle belirtmeliyim ki, Eyüp Kemal Sevinç'in yemek tarifleri ve sağlık iksirleri çok pratik ve uygulanabilir cinsten.

Ayrıca Jess Molho ve Sena Keçeli, ünlüleri, konularında uzman konukları ağırlayıp, sıcak, zihin açıcı sohbetler yapıyorlar.

Boyasız, dansözsüz, led ekransız, ışık oyunlarının filan olmadığı, arabesk mobilyasız, yaldızsız, yerli yersiz şarkıcısız, sahne makyajsız, sakin ve edepli bir program *Her Şey Tadında*.

Dinamizmi biçiminde değil, içeriğinde ve özünde.

Çeşitli açılardan hayatı yorumluyor bu program. Magazinden sağlığa, gastronomiden el işine, pratik bilgilerden, konuklarının bilinmeyen yönlerine, özelliklerine kadar, her ayrıntının üzerinde titizlikle duruyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin fevkalade başarısız Aslantepe açılış yayını!

Telesiyej 17.01.2011

 Kanal D'nin fevkalade başarısız Aslantepe açılış yayını! Türkiye'nin en iddialı televizyon kanalı, Türkiye'nin en iddialı futbol stadının açılış seremonisinde sınıfta kaldı bence.

Gerçi seremoni de pek seremoniye benzemiyordu ya.. (ıslıklı protestoları kastetmiyorum tabii) ünlü Kanadalı sanat ve multimedya yönetmeni Érick Villeneuve'e milyon milyon avrolar verilmiş, 560 kişi çalışmış, Aslantepe'nin şanına uygun bir seremoni yaratılıversin diye ama nafi! Yani bu Erick ağbi bir şeyler yapmıştır mutlaka kendine göre ama biz görebildik mi?

Ne gezer!

Ekran çoğunlukla siyahtı çünkü.

Zevkli bir açılış seremonisi izlemek üzere tam saatinde geçtim tv'nin karşısına, açtım *Kanal D*'yi.. aa Aslantepe'de elektrikler kesilmiş! O derece karanlık bir stadyum var yani karşımda. Teknik arıza oldu zahir dedim, sabırla beklemeye başladım. Bekle bekle durum değişmiyor, derken sahanın ortasında hayal meyal; bir silindir çadır mı desem, çarşaflar gerilmiş, içinde birtakım gölgeler hopluyor zıplıyor mu desem, bir anlaşılmaz mizansen çorbası belirdi önce. Müzik de aşına bir yerden.. aa (bir yazıda iki kere aa olmaz demeyin, dedirtene bakın) çadırın içinden Kenan Doğulu çakkıdılamaya başlamaz mı? Kenan Doğulu iyidir hoştur da, beklentilerin böyle fazlasıyla yükseltildiği bir açılış seremonisi için ne kadar uygundur bilmem! Ama şunu bilirim ki, koskoca stadyumun ortasında, Kenan Doğulu'yu çarşafların üzerinde zıplar söylerken görmek, hevesle ve heyecanla beklenen seremoninin kick-off'unu zayıflatır.

Sonra dansçıların gösterileri, çeşitli ses ve efekt şovu, havai fişekler filan.. ama hepsinin toplamından Galatasaray'a yakışan bir etki, bir **açılış kültürü** oluşamadı bana göre; hem *Kanal D*'nin naklen yayın kalitesinin zayıflığından hem de gösterilerin biraz ikinci sınıf kaçmasından.

Ali Sami Yen Stadı'nda **tarihselleşmiş** Galatasaray ruhu, açılış seremonisi fiyaskosu nedeniyle Aslantepe'ye taşınamadı bence –ki, açılış seremonisinin konsepti bu ruhun yeni stadyuma taşınması üzerine kurulmuştu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Feriha' dizisi, seyirciye ne kadar feriha vesilesi olabildi

Telesiyej 18.01.2011

 'Feriha' dizisi, seyirciye ne kadar feriha vesilesi olabildi Hiç olamadı ne yazık ki!

Olabilmesi de zor görünüyor ayrıca.

Televizyon, Türkiye'de kendi dizi kültürünü bir türlü oluşturmamakla, afortta bekleyen Yeşilçam kültürü hemen harekete geçiveriyor.

Show Tv'nin yeni dizisi *Adını Feriha Koydum*, bu durumun en şahane örneklerinden biri –kanıtı hatta-.

Yeşilçam'ın, sinema seyircisini onlarca yıl oyalayan fakir kız-zengin erkek yaratıcılığı bu dizide bir kere daha çıktı karşımıza.

Ama bu defa fakir kızın hayattan beklentileri değişmiş, o eski tevazuu, sınıfsal ezikliği kalmamış, gözü epey yükseklerde artık.

Adını Feriha Koydum, tam Yeşilçam usulü bir sınıf bilinci(!) sunuyor seyirciye. (Tramvaylar kalktı, bu modellemeler de bitmedi gitti!)

Feriha, bir kapıcı ailesinin zeki, çalışkan ve bir içim su kızıdır. Daha çok zengin çocuklarının okuduğu seçkin bir üniversiteyi burslu olarak kazanır; hiç kursa gitmeden, kendi kendine çalışarak birinci olur. Buna karşılık, aynı apartmanın üst katlarında oturan varlıklı ailenin, özel öğretmenler ve kurslarla üniversiteye hazırlanan kızları – ki, çocukluğundan beri arkadaşdır Feriha ile- hiçbir yeri kazanamaz. (Dikkatinizi çekerim, bu noktada 'fakiri hor görme' tarzı bir mesaj içermektedir dizi; para gücüyle değil, inanarak ve çalışarak olur herşeyler, "yürü kim tutar seni" gibisinden bir mesaj işte!)

Ferihacık, üniversiteye adımını attığı gün, ne tesadüf ki, aynı üniversitede okuyan sosyetenin EN yakışıklı, EN zengin delikanlısıyla Yeşilçam usulü karşılaşır. (Delikanlı, son model spor arabasıyla okulun dar yollarında fiyakayla viraj alayım derken, bir ceylan gibi seke seke –ancak seçkin üniversitenin trendy Arnavut kaldırımlarına pek de aşına olmadığından- aslında biraz da yalpalayarak yürüyen Feriha'ya kaçınılmaz olarak çarpar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya'nın kitabını anlayacak entelektüel sermayemiz mi var

Telesiyej 19.01.2011

 Hülya'nın kitabını anlayacak entelektüel sermayemiz mi var Yok!

Nereden olsun ki?

Öyle mi yetiştirildik biz?

Yazıklar olsun bu eğitim sistemine yavu.

Felsefemiz zayıf bizim felsefemiz!

Çoğumuz anlamını bile bilmeyiz hatta bu sözcüğün.

Nitekim 'Benim hayat felsefem' diye söze başlayanlarımız vardır mesela –derin mevzulara dalınacak, bilgelik arayışlarından konuşulacak filan sanırken siz- 'erken yatıp erken kalkmak' diye bitirirler özdeyişlerini, hevesiniz kursağınızda kalakalır öylece. Malum.. düşüncenin kendisi de pek sevilmez ki bizde.. bilimi neden olsun? Halkımız ne demiş: "Düşün düşün baktır işin!" E, düşünceye bir ihtimam gösterilmiş olsa "Düşün düşün yoktur başka mühim işin" gibilerinden bir teşvik mesajı taşırdı o zaman bu halk deyişi!

Hayır tam seviniyorduk; felsefemiz kuvvetlenecek nihayetinde, Hülya Avşar bizim için bir felsefe kitabı kaleme aldı diye.. Pazar günü *Habertürk*'teki o muhteşem Helin Avşar röportajından öğrendik ki, kitabını yayımlamaktan vazgeçmiş.

Peki, sebep ne?

Kitabının tarafımızdan anlaşılabilirliğini düşünmüyormuş! Bu yüzden de canı istemiyormuş, "Belki ileride" diyor. (Felsefenin temeli de kuşku duymaktır ama.. nasıl bu kadar emin olabildi kimsenin anlamayacağından? Belki 72 milyonun içinden bir kişi, tek bir kişi çıkıp anlardı!)

Haksız mı? Değil bence değil.. bir **yazar**, anlaşılmayacağını bu kadar kesin olarak bile bile de kitabını yayımlar mı hiç? Yayımlamaz elbet! Kendine saklar, açar açar kendi okur öğrenir kendi felsefesini, en güzeli!

Hülya Avşar da öyle mi yapıyor acaba?

Pek de öyle görünmüyor ya. Kız kardeşinin kendisiyle yaptığı röportajdaki soru cevap danışıklı dövüşünden böyle bir sonuç çıkarmak gücü doğrusu. Hatta bazen endaze o kadar kaçıyordu ki, insan bir filozofun röportajını okuduğunu unutuyor; bir yandan kasıklarını tuta tuta gülerken, böğründen, "Yuh artık! Yok artık! Daha neler!" gibilerinden –belki de o güne kadar hiç duymadığı, sadece boğulmadan önceki son saniyelerde çıkarılabilecek- tuhaf uğultular çıkarmak zaruretiyle karşı karşıya kalıyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT1'in yeni sabah programı 'Gülben' umut vaat ediyor!

Telesiyej 20.01.2011

 TRT1'in yeni sabah programı 'Gülben' umut vaat ediyor! Sabah ve gündüz kuşağında yayınlanan abur cubur programlar bünyenize dokunuyorsa –ki hazmı zordur gerçekten-, Gülben Ergen'in *TRT-1*'e yaptığı *Gülben*'i izleyebilirsiniz.

Ben ilk yayın gününde izledim; sükûnetini, ferah ama sıcak dekorunu ve programın –sunucusunun tavrı ve kılık

kıyafeti de dâhil- sadeliğini sevdim.

Belki çok parlak, albenili bir program değil henüz ama; iyi niyetli, seyirciyi sömürmeyen, ünlü sunucusunu öne çıkarmayan, onun reklamını yapmaktan kaçınan, eğlendirici ve yararlı olma gayretinde, efendi bir program.

Bir şarkıcı-star, televizyona program yapıyorsa, hiç kaçmaz hemen bu kimliği öne çıkarılır oysa; şarkılarla, türkülerle doldurulur, hemen en adisinden bir şova dönüşür program. Bir televizyon programından ziyade gazino sahnesine döner ekran.

Sabah sabah, ya da öğlen öğlen tahammül edilmez gürültüler taşar televizyondan.

Gündüz kuşağı deyince bizim özel kanalların anlayışı budur çoğunlukla. Ev kadınlarına sadece ve en fazla bu şarkılı türkölü –aralara yasak savmak için küçük sosyal röp'lerin yerleştirildiği- medyatik konukların katıldığı, eklektisizmin tavana vurduğu, kimliksiz, hatta karakteri olmayan, hasosundan –pseudo- küçük burjuva eğlence programlarını reva görürler çünkü.

TRT-1'de hafta içi her gün 09:30 - 11:30 arası yayınlanmaya başlanan *Gölben* adlı program bu açıdan çok farklı; Gölben Ergen'in şarkıcı-star kimliği üzerine kurulmuş bir program değil çünkü.

Tek başına bu bile umut veriyor.

Gölben Ergen, programı çok iyi yönetiyor, programın akışından, konuklarından rol çalmıyor; geride duruyor, tam profesyonel bir televizyon sunucusunun olması gerektiği gibi.. nazik, ilgili, meraklı, esprili ama dikkatleri hep konuğuna ve konuya çekerek.. bu duruşu sevdim, alışılmışın dışında bir sunum bu; dikkatleri üzerinde toplamak için kendini yerden yere atan sunuculara alışkınız daha çok biz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordulu Mustafa Bey'in asabiyet krizleri de hiç bitmiyor ki!

Telesiyej 24.01.2011

Ordulu Mustafa Bey'in asabiyet krizleri de hiç bitmiyor ki! Sanırım kendisi biraz asabi!

Mesela Bebek'li olmayanların hafta sonu Bebek semtine promenada çıkmalarının yasaklanmasını istemişti bir zamanlar. (Kendisi de aslen Orduludur ama.) Bebek'teki kalabalık sinirine dokunmuştu çünkü; istemiyordu kardeşim, Bebekli olmayanların Bebek sınırlarından girmesini!

Mustafa Bey, geçen hafta da hayli asabiydi yine. Başkanı olduğu Film Yönetmenleri Derneği'nden öyle bir istifa etti ki; **geleneksel ve feodal erkek egemenliğinin simgesine** (penis olayı) sığınarak gösterdiği öfkesi, medyanın –haliyle- çok ilgisini çekti yine.

Ama bu defa öfkesi, diğeri gibi eğlenceli değildi pek, özellikle sinema sektörüne hiç de yarayışlı bir üslup seçmemişti ayrıca.

Zaten bu toplumda sinema, bir sanat dalı olarak gereken öneme ve lütfâ mazhar olamamıştır ne yazık ki. Bunda, bir türlü kültür üretemeyen pseudo sinema sektörümüzün, yani Yeşilçam'ın; bırakın sinemayı herşeyden önce bir sanat üretimi olarak ele almasını, zanaat olarak bile gerekeni sunamayışının büyük rolü vardır tabii. Sinemanın lümpenleştirilmesi onlarca yıl sürmüştür bu topraklarda. Bunun bir sonucu olarak da halkın diline bazı ifadeler yerleşmiştir: – Artiz misin lan.. bana film çevirme.. rejisörün yatağından geçmeden.. artist makulesi.. gibi.

Sonuçta sinemanın yanı sıra sinemacının da **itibarsızlaşması** yerleşmiştir topluma. Sinemacı, aslında ne idüğü belirsiz bir meslek sahibi, başka ciddi hiçbir işte tutunamamış bir maceracı olarak toplumsal bellekteki yerini almış ve korumuştur uzun yıllar.

Tam da son yıllarda sinemaya ve sinemacıya gerekli itibarın sağlanması için bazı çabalar gösterilmeye başlandı.. bu konuda halkla bir iletişim sağlandı derken; sinema sanatını en üst düzeyde temsil eden yönetmenlerin biraraya gelip oluşturdukları Film Yönetmenleri Derneği'nin başkanı Mustafa Altıoklar, istifa ederken seçtiği üslupla bu iletişimi zora soktu biraz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okan Bayülgen'in Banu Alkan'ı ağırlama hobisi de ne ola ki

Telesiyej 25.01.2011

 Okan Bayülgen'in Banu Alkan'ı ağırlama hobisi de ne ola ki Birçokları için fobi olabilecek bir hobidir aslında bu.

Yine de hiç kimse yazmaz bu hususta.

Ara sıra Banu Alkan'ı konuk alır Okan Bayülgen; seyirciyle dalga geçer gibi yüceltir de yüceltir, asaletinden dem vurur, küçük burjuva olmayışından ve büyük burjuva da(?) olmayışından.. sınıflar üstü olduğundan filan. Ve bitip tükenmeyen güzelliğinden, her daim Afrodite oluşundan... Bir olmayana ergi şovuna dönüşür program.. uzar da uzar.. sıkıcı mı sıkıcıdır bu danışıklı dövüş! (Banu Alkan, hep aynı Banu Alkan'dır çünkü; övünmeler, şişirmeler de öyle.. Okan'ın onu tolere edişleri de aynıdır hep. Aynı film, defa defa seyrettirilir, seyredene.)

Cumartesi geceleri yayınlanan *Disko Kralı*'nda, başka konuklarla birarada olduğu zamanlar için diyelim ki bir mavradır bu.. diğer konukların ve Banu Alkan'ın ortak sahneledikleri bir cumartesi eğlencesidir yani.

Ama bu defa, pazar akşamı yayınlanan *Kral Çıplak* adlı programa konuk oldu Banu Alkan. (Bu arada programın adı neden *Kral Çıplak*? Kim çıplak kalıyor o koltukta? Hiç çıplak kalan olmuş mudur bu güne kadar, bu da ayrı bir alan kaydırmadır ya...)

Peki, Okan Bayülgen'in Banu Alkan'ı programına konuk olarak seyirciye sunduğu vaat ve o vaadi oluşturan arka plan nedir?

Banu Alkan, bir popüler kültür ikonudur mu demek istiyor Okan Bayülgen?

Ya da, bu haliyle o bir markadır mı diyor?

Yoksa Banu Alkan'ı popüler kültür ikonu yapan halktır mı diyor?

Banu Alkan, hakkı yenmiş bir popüler kültür ikonudur gibi bir değerlendirme mi yapıyor?

Öyleyse şayet, neden hakkı yenmiştir Banu Alkan'ın?

Bütün bu imaların altında, Türkiye'nin –özellikle- popüler kültürle ilgilenen aydın makulesinin, entelektüellerin Banu Alkan'ı ve benzerlerini küçümsemesinden doğan bir küçümseme var sanki.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TNT'nin yeni dönem yayıncılığının farklı bir vaadi var mı

Telesiyej 26.01.2011

 TNT'nin yeni dönem yayıncılığının farklı bir vaadi var mı Türkiye'de gereğinden fazla televizyon kanalı var.

Henüz sanayi toplumu olma dönemini tamamlamamış, dünya standartlarında bilgi üretemediği için bilgi çağına geçememiş bir ülkeye çok fazla!

Ayrıca bir anlamı da yok.. kanalların –bilhassa genel izleyiciye yönelik olanların- seyirciye sundukları ürünler arasında pek bir farklılık da yok çünkü.

Zaten olsa da, farklı farklı ürünleri satın alacak (seyredecek) bir kültür, beğeni çeşitliliği mi var Türkiye'de?

Dolayısıyla, birbirine benzer yeni kanalların yayına başlaması ya da TNT gibi atağa kalkıp, diğer eğlence kanallarıyla benzer programları yayınlamasının nedenini anlamak zor.

Hem toplumun talebi mi var ki yeni kanallar açılıyor Türkiye'de?

Yetmiyor bize bu kanallar, yeni kanallar açılın mı diyor toplum?

Yani bir arz-talep durumunun sonucu mu bu?

Hiç sanmıyorum!

Bence bu konuda talep yok.. ama arz –her nedense- ziyadesiyle kuvvetli!

Bir de şu var.. bu kadar televizyon kanalını besleyecek insan malzemesi, ekranda arzı endam edecek sunucu, showman nerede?

Hafta başında atağa kalkan –aslında 2008'de yayına başlayan- TNT'nin, Show Tv'den, Fox ya da Star'dan, Atv'den filan ne kadar farkı var **özde**?

Aynı program formatları, aynı yüzler, aynı ifadeler, aynı ünlüler, aynı dekorlar ve aynı yaklaşımlar.

Ekranın üst köşesindeki logo değişse (örneğin Show Tv'nin, Star'ın ya da bir başka kanalın logosu gelse yerine) seyirci hiçbir şey fark etmez!

TNT'nin, diğerk kanallardan –somut- bir farklı vaadi var mı?

Var gibi görünmüyor.

Fotokopi programlar, diğerk kanallarda adamakıllı yıpranmış yüzler.. aynı yayın anlayışı ve akışı, aynı söylemler. Bir farkı –o da, bütünü etkileyecek bir farksa- gündüz kuşağında Yeşilçam sinemasından örnekler yayınlaması ve yerli dizi yerine –eski sezon- yabancı dizileri kullanması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Öyle Bir Geçer Zaman Ki', duygu istismarı şampiyonu!

Telesiyej 27.01.2011

 'Öyle Bir Geçer Zaman Ki', duygu istismarı şampiyonu! Bizde böyle!

Ne kadar duygu istismarı, o kadar reyting.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, seyircinin duygularını –kreşendo bir biçimde- sömürdükçe, reytingleri artırıyor.

Ve bunu beş yaşında bir çocuk üzerinden yapıyor daha çok.

Yani masumiyetin, safiyetin üzerinden bir duygu istismarına meylediyor sürekli olarak.

Çocuk üzerinden yapılan duygu istismarları gayrı insanidir. *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinde, Osman'ın bir türlü boğulamadığı boğulma sahnesi de öyleydi bence.

Bizim seyirci çok tepkisiz.. bunu biliyoruz artık. Ama *Öyle Bir Geçer Zaman Ki*'nin son iki bölümüne –Osman'ın boğuldu, boğuluyor sahnesinin ziyadesiyle uzatılarak duygu sömürüsü yapılmasına- seyircinin fevkalade tepkisiz kalması, tepki gösterenlerin de durumu tamamen içselleştirerek internet ortamında "Aman Osman yaşasın" diye yalvar yakar olmaları, bu derece bir katarsis buhranına kapılmaları insanın kalbini kırıyor doğrusu.

Osman'ın o kadar uzun bir süre su altında kalıp, sonra burnu bile kanamadan zıplayıp kalkmasını sevinçle karşılayan, bu da bize yapılır mı demeyen katarsis kurbanlarına sesleniyorum, o sahneleri bir daha gözden geçirin bence: Babası deniz kenarında oturup kendi kendine konuşurken, Osman kalktı ve koşmaya başladı.. babası hâlâ konuşmaktaydı. Osman'ın ayağı halata dolanıp, denize düştü.. Ali Kaptan konuşmaya devam etti. Osman dibi boyladı.. ayakkabısı ayağından çıktı.. salına salına denizin dibine inmekte olan ayakkabının dokunaklı görüntüsüyle sarsıldık.. o arada Ali Kaptan farkına vardı ki, Osman yok! Oraya buraya yürümeye başladı.. uzun uzun gitti gitti geldi kıyıda.. yüzme bilmediği için dibe batan Osman hâlâ boğulmadı.. Ali Kaptan oraya buraya koşmaya ve bağırmaya devam etti.. Osman, neredeyse denizin dibinde, ama turp gibi, kafa sesini duyuyoruz.. bu arada balıkçı teknesindeki Bay Balıkçı, çocuğu fark etti.. teknedeki arkadaşına haber verdi.. Osman, artık kesin boğuldu.. ama hayır! Osman hayatta.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dandini dandini dastana danalar girmiş bostana hali ve '+18'

Telesiyej 31.01.2011

 Dandini dandini dastana danalar girmiş bostana hali ve '+18' Dünyanın en çok gülen ve eğlenen gençliği her halde Amerika'da yaşıyor. Ben bunu Amerikan televizyonlarında yayınlanan gençlik dizilerinin –sitcom-formatından anlıyorum.

Bu format sayesinde dünyanın diğer gençleri de eğleniyor işte; kendi ülkelerindeki tv kanallarında biraz uyarlama, çok miktar yuvarlama sayesinde bu formatın ithaliyle orijinali **yerlileştirilmiş** oluyor. Sağolasın Amerika!

Bu formatın oluşumuna yol açan ticari nedenler dışında bir başka önemli neden ararsak da; Amerikan erkinin, Amerikan gençliğinin enerjisini –kısaca söylemek gerekirse- **siyasallaşmasını** önleme ideolojisinin yattığını görürüz.

Anlayacağınız, *gülelim eğlenelim havadan sudan hususlara.. hoşça vakit geçirelim.. ama fazla düşünmeyelim, mümkünse 'siyasa'ya hiç girmeyelim hatta, mevzularıdır bunlar!*

Yani bir nevi, *dandini dandini dastana, danalar girmiş bostana* durumları.

Bizim yerli danacıklar da **+18'**de arzı endam etti cuma gecesi.

Ünlü Amerikan dizisi *Friends*'in yerli versiyonu olarak!

+18 için: "İstanbul Cihangir'de bir apartman, bu apartmanda yaşayan üç kız ve dört erkeğin romantizm ve komedi dolu hikâyeleri" diyor kanalın resmi web sitesi.

Üst sınıfa mensup bir aileden olan Selin, düğün gecesi, nikâhtan beş dakika önce, evleneceği delikanlıyı, en yakın arkadaşıyla yakalar ve –ayakkabısını damat adayının başına fırlattığı için- çıplak ayakla düğün mekânını terk eder. Bir taksiye biner, çantasında bulduğu 10 liranın götürebildiği yere kadar gider. Sonrasında, üzerinde gelinlikle sokaklarda yürürken bir cafe'ye rastlar, içeri girer ki ne görsün? Liseden sınıf arkadaşı olan, ama alt sınıfa mensup olduğu için mezun olduktan sonra ilişkisini kesip görüşmediği Aslı çıkar karşısına. Üniversiteyi bitirdikten sonra tek başına yaşamak isteyen Aslı, ailesinin karşı gelmesine rağmen bir ev kiralamıştır; evin masraflarını –Selin'in girdiği cafe'de- garsonluk yaparak tek başına karşılamaya çalışmış, güçlük çekince de Hayal'i ev arkadaşı olarak yanına almıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meral Okay 'çok yalnız bırakıldım' diyor, Senaryo Yazarları Derneği aksini söylüyor!

Telesiyej 01.02.2011

 Meral Okay 'çok yalnız bırakıldım' diyor, Senaryo Yazarları Derneği aksini söylüyor! Tutkuyla bağlı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizde öyle şeyler oluyor ki bazen, insan olup biteni manalandıramadığı için, kendisinden beklenen herhangi bir dirayetli ifadeyi de yansıtamıyor o sırada; kaşları hafifçe kalkıyor, gözleri beleriyor, –aynı anda yanakları şişenlere de rastlamışlığım vardır hatta- en cin fikirli olanımızın bile yüzünde salakça bir ifade beliriyor, bir nevi –kısa süreli- post-travmatik stres bozukluğu sendromu görüntüsü hâkim oluyor çehrelere.

Ve bu sahneye neden olan durumlarla öyle sık karşılaşırız ki gündelik hayat içinde; ansızın gelen bir telefon, bir SMS, okuduğumuz bir gazete haberi ya da röportajı, bin bir soru işareti uyandırabiliyor zihinlerimizde, birini çözsük, diğeri dikiliyor karşımıza.. kolay değil yani bu ülkede insanın serinkanlı ve akıl sağlığını koruyarak yaşayabilmesi, hiç kolay değil!

Üzerinize afiyet benzer bir sendrom, *Muhteşem Yüzyıl*'ın senaryo yazarı Meral Okay'ın, cumartesi günü *Radikal*'in *Hayat* ekinde yayımlanan röportajını okurken musallat oldu bana. Meral Okay, Senaryo Yazarları Derneği'nin kendisini yalnız bıraktığına kırıldığını ima ediyor, kurucusu olduğu derneğin *Muhteşem Yüzyıl*'la ilgili oluşturulan baskı ve kampanyalara karşı kendisini desteklemediğini ifade ediyor ve: "Valla kadın derneklerinin neredeyse tamamı aradı, 'Meral Hanım yanınızdayız' dedi. Üye olduğum MESAM ve MSG eve mektuplar, çiçekler gönderdi. Ama asıl bu mesleğin erbabı olanlardan, kurucularından da olduğum Senaryo Yazarları Derneği'nden çıt yok. Çıkıp da bir basın açıklaması, 'Dernek olarak meslektaşımıza yapılanı protesto ediyoruz' sözü yok. Ben loncanın, mesleğin onuruna inanırım, o yüzden bu süreçte beni en çok yaralayan meslektaşlarımın sessizliği" diyordu.

Oysa Senaryo Yazarları Derneği 14 ocakta bir açıklama yapmış ve, "Biz Senaryo Yazarları Derneği olarak *Muhteşem Yüzyıl* dizisiyle ilgili yapılan engellemelere ve sansüre karşı olduğumuzu bildiriyor, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yaratıcıların önünü açmak için özgür bir çalışma ortamı diliyoruz" demişlerdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esinlenmenin dayanılmaz cazibesine kim dayanabilir ki

Telesiyej 02.02.2011

 Esinlenmenin dayanılmaz cazibesine kim dayanabilir ki Esinlenmek ne hoş bir sözcüktür.

Hafif rüzgârlı, insanı havaya sokan bir örtülü romantizmi vardır sanki.

İTÜ sözlüğe göre esinlenme, "araklamak fiilinin biraz daha kibar hali"dir bu topraklarda.

Araklamak ise pek kaba bir sözcüktür, hiç melodik değildir bir kere. Araklamak, taraklamak, tabaklamak, kabaklamak –hadi biraz daha iyimser olalım- ayıklamak filan gibi kakofonik bir sözcüktür.

Esinlenmek varken, araklamak çok salakça bir durumdur ayrıca!

Esinlenmek her bakımdan zarif bir ifade biçimini destekler çünkü.

Dolayısıyla biz de esinlenmeyi çok severiz.

“Esinlendim” demek, –ismi lazım değil- diğerine göre çok daha kolay bir itiraf biçimidir aynı zamanda.

Türkiye’de herkes herkesten, her proje, her projeden –yerli yabancı fark etmez- esinlenip durur.

Karışanı görüşeni yoktur çok şükür.. böyle de bir esinlenme özgürlüğü vardır ülkemizde.

Önü böylesine açık olunca, esinlenme yeteneğimiz alıp yürümüş, ünü dünyayı tutmuştur haliyle.

İşte bu yüzden de popüler kültürümüz, hatta sanat hayatımız, esinlenme konusunda marifetlerini çeşitlendirmiş, esin kaynağı bulmakta çok mahir olmuştur.

(Örneğin, Yeşilçam’ın esinlendiği kaynaklar arasında Meksika sineması(!) bile vardır mesela. Bir zamanlar, bazı yönetmenlerimizin, Meksika filmlerinin fotoğraflarına bakarak sette mizansen hazırlattığı bilinir. Pop müziğimizin de –başlangıç döneminde- Yunan popundan neredeyse birebir esinlendiğine(!) şahit olmuştuk.)

Dünyayı en iyi izleyen, başarılı projeleri, yenilikleri günü gününe takip eden **esincilerimiz** vardır ki, onlarla kimse yarışamaz –sağ olsun devletimiz bile dünyayı onlar kadar an be an izleyememektedir-.

Esinlenmenin bizim tarafımızdan yaratılmış çeşitleri ve varyasyonları da vardır bu arada.

Esinlenme inovasyonu çeşitliliğinde gitgide uzmanlaştık zira!

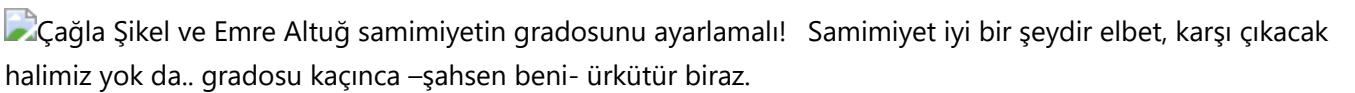
Hatta ustalaştık; özü muhafaza edip, içerikte farklılaşma; içeriği muhafaza edip, öze yeni manalar yükleme; hem özü hem içeriği muhafaza edip, biçime yepyeni rüzgârlar estirme; biçimi aynen koruyup, öze ve içeriğe taklalar attırma gibi çeşitlemelerimiz mevcuttur artık bugün.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çağla Şikel ve Emre Altuğ samimiyetin gradosunu ayarlamalı!

Telesiyej 03.02.2011

Çağla Şikel ve Emre Altuğ samimiyetin gradosunu ayarlamalı! Samimiyet iyi bir şeydir elbet, karşı çıkacak halimiz yok da.. gradosu kaçınca –şahsen beni- ürkütür biraz.

Hiç tanımadığım birinden aniden bir senli benli yaklaşıma, reçel gibi iç bayıltıcı bir tatlılığa maruz kalınca, tabanları yağlayıp kaçasım gelir o dakika. Şöyle söyleyeyim; buz gibi mesafeli bir duruş, yukarıdan yukarıdan düşmanca konuşmalar bile o derece korunmasız hissettirmez bana kendimi.

Aşırı samimiyet tezahürü –nelere gebe olduğu bilinmeyen- bir nevi kara deliktir çünkü benim için!

TRT'nin gündüz kuşağında yayınlanan yeni yarışma programı *Aile Boyu*'nu sunan Çağla Şikel ve Emre Altuğ çok tatlılar.. program da –bir gündüz kuşağı için- sıcak eğlendirici bir yarışma programı.

Ama sanırım çocuklar, kendilerini biraz fazla evlerinde gibi hissediyorlar. Bu iyi, rahatlarına baksınlar da.. şimdi biz televizyonda bir yarışma programı izlediğimizi sanıyoruz ya.. Çağla ile Emre'nin salonlarında misafir değiliz neticede, bir emmi oğlu, emmi kızı ünsiyetimiz de yok kendileriyle.. onları sunucu bellemişiz nihayetinde.. işte bu noktada duygularımız ve algılarımız karışıyor biraz. Yani demem o ki, algıda bir arıza beliriyor, ben kimim, neredeyim, onlar kim, şu bankoların arkasındaki aileler kim, var mı aramızda bir hısım akrabalık filan?

Mesela Çağla, yarışmacı ailenin reisine “akıllı olun” derken ben irkiliyorum, aman Allah korusun aptallığım belli mi oldu diye! Zira insan seyrettiği programla şiddetli bir katarsis haline giriyor.. girsin de isteniyor zaten. Ama çeşit çeşit karakter var tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mona Lisa bir resim mi, yoksa bir ideolojik iletişim jokeri

Telesiyej 07.02.2011

 Mona Lisa bir resim mi, yoksa bir ideolojik iletişim jokeri Bence Mona Lisa tablosu bir resim değil sadece **günümüzde!**

Mona Lisa, sistemin ideolojik erkinin **iletişim iradesinin** seçtiği belli başlı iletişim **joker**lerinden biri bana göre.

Yani yeri ve zamanı geldiğinde öne sürülen global bir kart!

Mona Lisa resmi, ideal bir ideolojik alan kaydırma jokeri gibi; olağanüstü bir **gizeme** sahip çünkü. Bu gizem, resmin güzelliğinin nelerden, nasıl kaynaklandığıyla ilgili tabii; uzmanlar asırlardır bu güzellik gizeminin peşine düşerek bu kaynaklar hakkında değişik ve farklı tezler ileri sürdüler. Kimileri işin özüyle, kimileri içeriğiyle kimileri resimde gizlenmiş işaretlerle, kimileri de ressamla modeli arasındaki duygusal ilişkiyle ilgili tezler ortaya attılar.

Son tez, Mona Lisa'nın bir erkek olduğuyla ilgili.

Birkaç gün önce dünya medyasında yer alan bu teze göre, Mona Lisa tablosunun modeli, daha önceki genel kanının aksine bir kadın –Floransalı bir tüccarın eşi olan Lisa Gherardini- değil de, Leonardo da Vinci'nin asistanı Salai.

Bu tezi ortaya atan sanat tarihçisi Silvano Vinceti, ressamla modelinin sevgili olduklarını iddia ediyor.

Bunca asır sonra kimi ilgilendirir demeyin!

İlgilendirtirler!

Ne zaman ki sistem sıkışır, kendini tehdit altında görür, ya da potansiyel bir tehdit sözkonusudur; dünyada sistemin merkezlerine yönelik ciddi bir eksen kayması gerçekleşiyordur.. işte bu özel ve nazik durumlarda

jokerler kullanılmaya başlanır.

“Mona Lisa erkekti” haberi, dünya medyasında (ve bizde) 3 ve 4 şubat tarihlerinde yer aldı.

Bu tarihlerde bir yandan da, Mısır halkının isyanıyla ilgili olarak ABD’nin Ortadoğu’da gücünü ve kontrolünü kaybedeceği, hatta kaybettiği haberleri dünya medyasının bir kesiminde yer almaya başlamıştı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Sinema Benim Aşkım’ programıyla NTV’nin dokusu tutmuyor!

Telesiyej 08.02.2011

 ‘Sinema Benim Aşkım’ programıyla NTV’nin dokusu tutmuyor! Rakipsiz bir kanal olduğunu düşündüğüm NTV’nin, popüler kültürle buluşmasında bir problem var sanki!

Bu problem, kanalın misyonuna ve vizyonuna ait kültürle, toplumun popüler kültürü arasındaki çelişkiden kaynaklanıyor bence.

NTV’nin kendine özgü tematik televizyonculuk kodlarıyla, sinema (Türk sineması) ve magazin gibi toplumsal popüler kültürün kodları birbirleriyle örtüşemiyor bir türlü.

Bu da doğaldır zaten.

NTV ne zaman bir heves ve iyi niyetle yayıncılığına başka bir alan katmak istese, ana bünye bu durumu reddediyor sanki; yabancı görüyor.

Son örnek, geçen sezondan beri ara verilmiş olan Türkan Şoray’ın sunduğu sinema programı.

Bu sezon ilk defa cumartesi akşamı 20:00’de yayınlanan *Sinema Benim Aşkım* adlı programın yayın akışı – geçen sezondan beri- bir türlü **dinamikleşemediği** gibi, gelecek haftalar için de bir umut vaat etmedi doğrusu.

Başarılı bir tematik kanala yakışmayacak türde bir dolgu maddesi gibi tezahür etti *Sinema Benim Aşkım*.

Türkan Şoray, zaten belagati kuvvetli bir sunucu değil. Öyle olmak zorunda da değil ayrıca, o bir sinema oyuncusu çünkü. Ama o zaman da bir sunucu olarak çıkmamalı seyircinin karşısına. Zira program yer yer donuyor, hem seyirci zorlanıyor, hem kendisi.

Peki NTV, Türkan Şoray’a bir tv programı yaptırmamalı mıydı?

Bu türüsünü yaptırmamalıydı bana göre, ama farklı bir tasarımla yaptırabilir elbet.. yine kanalın kendi tematik kültürüne uygun ama farklı bir tasarım içine gömerek mükemmel yararlanılabilir Türkan Şoray’dan; bu belki bir sosyal sorumluluk projesi olabilir mesela, ya da tamamen farklı bir konsept.

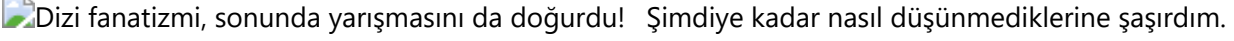
Sinema Benim Aşkım, ne yazık ki benzer TRT programlarını aratacak düzeyde bir program bu haliyle.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizi fanatizmi, sonunda yarışmasını da doğurdu!

Telesiyej 09.02.2011

Dizi fanatizmi, sonunda yarışmasını da doğurdu! Şimdiye kadar nasıl düşünmediklerine şaşırdım.

Gayet parlak bir fikir çünkü, al **dizim** ver **dizim** buhranından bir yarışma çıkarmak!

Türkiye’de son iki kuşaktır sıkı bir tv dizisi izleyici kitlesi var. Televizyon karşısında en çok vakit geçiren (beş altı saat) toplumlardanız biz.

Araştırmalara göre bizim seyirci de en fazla dizi izliyor.

Artık yılların birikimiyle bir **dizi belleği de(!)** oluştu seyircide haliyle.

Star Tv’nin yeni yarışma programı *Hayatım Dizi*, bu olguya dayanarak düşünülmüş bir yarışma.

İlginç bir proje *Hayatım Dizi*.

Yarışmacılarla seyirci, sonuçta aynı kişi çünkü; her iki taraf da aynı fanatizm kulvarında bulunuyor. Aynı biçimde özdeşleşiyor sorularla. *Yarışmada sorulan sorular aynı heyecanı doğuruyor seyircide.*

Mutlaka bilmek lazım! Aksi halde sevdiğimiz diziye ayıp olur! gibilerinden bir durum yaşanıyor!

Hayatım Dizi, kadın yarışmacı ağırlıklı. Türkiye’de sadık dizi izleyicisi kadınlar zaten.

Geçen yıl biten bir dizinin ünlü karakterinin son repliğinden tutun da, bir dizinin müziklerini hazırlayanın adına kadar çok çeşitli sorular soruluyor yarışmada. Bazı sorular yeni dizilerden.. ama bazıları çok eskilerden çıkıyor.

Diziler ve dizi yıldızlarıyla ilgili sorulacak 10 soruya doğru cevap verenlerin –önlerindeki kutu da yardımcı olursa-, 500 bin TL kazanmaları mümkün. Üçer kişilik ailelerin yarıştığı *Hayatım Dizi*’de cevaplanamayan sorular –grubun karar vereceği- bir kişinin elenmesine neden oluyor. Elenen kişinin tv kutusundaki para miktarı da, toplam ödülünden düşülüyor. Bu rakam, yarışmada kazanılabilecek en büyük para ödülü olan 500 bin TL ise, yarışma o aile için bitmiş oluyor tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Şüphe’nin tutmayacağı görünen köydü, Kanal D niye göremedi

Telesiyej 10.02.2011

 Şüphe'nin tutmayacağı görünen köydü, Kanal D niye göremedi Bazen gerçekten şaşıyorum.

Koca koca kanalların, büyük umutlar bağladıkları ve tanıtımı için onca para döktükleri dizilerin tutma ihtimalinin sıfır olduğunu ben daha ilk bölümden görüyorum da, işin göbeğinde olan kanal erki nasıl göremiyor!

Mesela *Kanal D*'de ocak ayında gösterilmeye başlanan *Şüphe* dizisinin üç beş bölümde yayından kalkacağı belliydi. İlk bölümü seyredince, "Hiç ihtimal vermiyorum ama.. umarım yolu açık olur" diye yazmıştım.

Ama yolu açık olamadı *Şüphe*'nin.

Bu akşam, –ki, henüz altıncı bölümdeydi- final yapmak zorunda kaldı.

Bu gerçekten görünen köy durumuydu, hem de ta başından beri.

Bu yüzden de 10 ocaktaki *Telesiyej*'de: "*Şüphe*'nin inandırıcılığı zayıf bir hikâyesi var. Buna bağlı olarak mekânlar, reji, 3D animasyon, oyunculuklar da zayıf ve mekanik. Kötü Amerikan dizilerine özenilmiş gibi bir **sahneleme** var *Şüphe*'de. Dizinin tasarımı ve drama örgüsü bir insan eseri değil de, bilgisayar programının ürettiği bir proje sanki. O derece mekanik ve duygusuz; bilgisayara bazı doneler verilmiş, sonuçlar da böyle çıkmış gibi. Kutlu ailesinin ne annesi anneye benziyor, ne kardeşleri kardeşe, ne de torunu toruna! Hepsi de sanal figürler.. karakterize olamamış karakterler ordusu.. böyle bir aile, dünyanın neresinde görülmüştür yavru? Muz cumhuriyetinde bile yoktur herhalde! Mafyada hiç yoktur hele! Bir de o büyük gürültüler koparan tanıtım kampanyası yok mu? Bence –özellikle yayın günü yapılan- görgüsüzlük sınırlarını bile aşan o kampanya, büyük bir iletişim kazasıydı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Leyla ile Mecnun' dizisi, komedisini abartmadan sunuyor!

Telesiyej 14.02.2011

 'Leyla ile Mecnun' dizisi, komedisini abartmadan sunuyor! TRT yapıyor bazen böyle şeyler.

Belki çok sık değil ama oluyor işte. (*Bahar Dalları* dizisinden sonra, TRT'deki herhangi bir şeye şaşırmış mıydım ben?)

TRT-1'de çarşamba akşamı başlayan yeni dizi *Leyla ile Mecnun*'dan –fragmanlarına bakarak- hiç ümitli değildim doğrusu.. biraz isteksiz –iş gereği- oturdum televizyonun karşısına.

Ama bazen önseziler de kazık atabiliyor insana!

Leyla ile Mecnun, bugüne kadar TRT ekranlarında yayınlanan –az sayıdaki- iyi komedi dizilerinden biri olabilir bence.

Senaristi Burak Aksak çok başarılı.. internetteki bilgilere göre henüz üniversite öğrencisi. Bence geleceği çok parlak bir senaryo yazarı Burak Aksak; hayatın içinden, hayatla dalga geçiyor.

Leyla ile Mecnun, absürd (saçma) bir dizi; ancak, Fransız tiyatrosunda uygulandığı gibi entelektüel kaygılarla üretilmiş bir **absürdlük** değil bu; daha çok hayatın içinden yakalanmış, halkın zekâsının da ürünü olan **cimbızlama** bir **absürdlük**.

İnsan bu diziyi seyrederken önce yadırgıyor, sonra hafifçe gülümsüyor, daha sonra da kendini diziyi kaptırıp, kahkahalar atmaya başlıyor.

Leyla ile Mecnun'un senaryosu zekice kotarılmış.. sokakta yaşananlara daha çok ağırlık veren, hayatın manasını manasızlıkta arayan, ama bunu da belirli bir rasyonele oturtan bir komedi.

Gerçek, rüya, menkıbe, masal, mizah.. bunların hepsi espritüel bir potada güzelce eritilmiş, hâlhamur olmuş, sonra da hepsi başarılı olan oyuncuların elinde biçimlenmiş. Yönetmen ve ekibi de kendi zanaatları içinde bu absürditeye zenginlik katmışlar.

Leyla ile Mecnun, küçük bütçeli yapımların da başarılı olabileceğinin bir kanıtı aynı zamanda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Felsefenin anayurdunda Alain de Botton'la irşad olmaya kalkışmak!

Telesiyej 15.02.2011

Felsefenin anayurdunda Alain de Botton'la irşad olmaya kalkışmak! Bir şeylere sahip olan, okuryazarlığı zayıf, –hadi biraz daha iyimser bakalım- pek derinleşememiş küçük burjuva takımı –özellikle yönetici konumundakiler, ya da alanında biraz palazlanmış olanlar- pek sevdi Alain de Botton'u, kolayından kabul etti. Hiç sorgulamadan, görünenin arkasına geçmeden, gerçekliğine dokunmadan, “nedir bu yavru?” demeden sevdi ve beğendi.

Kolaydı çünkü Alain'i okumak.

Bir nevi fast-philosophy işte.. okumak ve düşünmekle arası pek olmayan, ama –kestirmeden- **okuyan** ve düşünen görünmek isteyecek kadar da yontulmuş olan birçok kişinin “felsefe”ye vâkıf olduğunu sanıp sevinmesine yol açtı Alain de Botton. Bir filozof olarak kolay lokma olduğundan bizim büyük gazete röportajlarının bile iştahını kabarttı, gidip boy boy, manası muğlâk röportajlar yaptılar.

Baktılar ki Türkiye’de alıcısı fazla Alain de Botton’un, yaşasın ticaret dediler ve ünlü gündelik yaşam filozofu için “paralı” bir konuşma organize ettiler. Bu akşam 20:00’de İKSV’de yapacağı konuşmanın oturmalı biletleri çoktan tükenmiş, ayakta biletler ise 80 TL’den satılıyor; yani böyle de bir rağbet var kendisine.

Alain de Botton, otuz ülkede yayınlanmış kitaplarında, gündelik hayatta keşfedilmiş ve keşfedilmesi gereken çeşitli kavramları, felsefi(!) popüler bir dil kurarak birbiriyle ilişkilendiriyor, okur için –tabir caizse- bir **marka-konfeksiyon** kolaylığı sağlıyor; onun piyasa **sırrı** da burada yatıyor zaten.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İtalyan kadınları Pembe Devrim'e mi yürüyor

Telesiyej 16.02.2011

 İtalyan kadınları Pembe Devrim'e mi yürüyor Mübarek devrildi, sıra Berlusconi'de mi yoksa?

İtalya Pembe Devrim'e mi yürüyor dersiniz?

Berlusconi'nin her an deşifre olan paralı aşk hayatı, İtalyan kadınlarının canına tak ettirdi.

Nihayetinde, onlar da sokaklara döküldü.. Pazar günü İtalya'nın 200 farklı merkezinde on binlerce kadın, Başbakan Silvio Berlusconi'nin istifa etmesi için ellerinde pembe bayraklar ve pembe balonlarla yürüdüler.

"İtalya genelev değil" sloganları ile sadece İtalya'da değil, Brüksel, Madrid, Lizbon, Paris, Lyon, Toulouse ve Tokyo'da da binlerce kadın Berlusconi'ye karşı büyük yürüyüşler düzenledi.

Sayırsız seks skandalına imza atan Başbakan Berlusconi'nin kadınlara büyük hakaret ettiğini dile getiren eylemciler, Berlusconi'nin yaptıklarından artık bıktıklarını ve istifasını istediklerini haykırdılar.

Berlusconi en son, bir gece kulübünde çalışan 17 yaşında Faslı bir kadınla para karşılığı beraber olmak ve hapse giren kadının hukuksuz bir şekilde serbest kalmasını sağlamakla suçlanıyordu. On binlerce İtalyan kadının biraraya geldiği eylemlerin ana sloganı "Şimdi değilse ne zaman?"

Berlusconi iktidarını kimse yıkamadı; bu iktidar, bugüne kadar çeşitli skandallar yaşadı ve ona karşı birçok devirme kampanyaları ve yasal girişimler başlatılmasına rağmen Berlusconi, olağanüstü bir medya erki yaratarak bunların hepsini savuşturdu.

Sıra, **kadın gücüne** geldi.

Berlusconi iktidarı, İtalyan kadınları (ve Avrupalı kadın destekçileri) karşısında pazar günkü eylemlerden sonra ciddi bir biçimde sarsılmaya başladı bence. İtalyan kadın iradesinin geri adım atacağını da hiç sanmıyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fox'un tefrika modeli yeni dizisi 'Derin Sular' çok sığ!

Telesiyej 17.02.2011

 Fox'un tefrika modeli yeni dizisi 'Derin Sular' çok sığ! Fox Tv, doğduğundan beri hem Türkiye'ye **adapte** olamadı, hem de seyirciyi kendine **adapte** edemedi.

Yani bu ülkede iki arada bir derede kaldı hep.

Sonuçta, Türkiye’de seyircinin kabul edebileceği bir kimlik inşası gerçekleştiremedi bir türlü.

Fox’un bu makus talihi, son zamanlarda az sayıda da olsa, doğru girişimle umut verici bir viraj almaya başladı sanki.

Yer Gök Aşk, son izlenme raporlarında –aynı akşam, aynı saatte yayınlanan- *Ezel*’le çekişiyor gibi. (Tabii, *Yer Gök Aşk*’ın yükselmesinden çok, *Ezel*’in reytinglerinin düşmesi yardımcı oluyor bu rekabete.)

Ayrıca Fox’un yeni dizisi *Canan* da, iyi bir başlangıç yaptı geçen hafta.

Arada böyle düzeyli yapımlar çıksa da, *Fox Tv*, kalitatif rüştünü ispat etmedi henüz.

Etmek de istiyor mu bilmem!

Zira öyle bir niyeti olsa, neden pazartesi-perşembe arası her akşam 23:00’te tefrika modeli *Derin Sular* gibi bir diziyi yayınlasın?

Derin Sular’ın pazartesi akşamı yayınlanan ilk bölümü son derece sık ve sıkıcıydı.

Zengin, dolayısıyla da kötü kalpli işadamından hamile kalan, ama herşeye rağmen çocuğunu doğurmak isteyen bir genç kız.. kötü kalpli işadamı sevgilinin onu kürtaja zorlaması.. kaçmasın diye kapısına kötü suratlı mafyozo tipler dikmesi.. kötü sevgilinin işadamı mıdır, çete reisi midir belli değil halleri, kızın balkondan atlayıp kaçması, tren garına gidip trene binip, son anda kötü adamlar tarafından enselenmesi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT-1’in yeni dizisi ‘Mazi Kalbimde Yaradır’ şaşırttı!

Telesiyej 21.02.2011

 TRT-1’in yeni dizisi ‘Mazi Kalbimde Yaradır’ şaşırttı! Son zamanlarda TRT beni şaşırtıyor.

Perşembe akşamı ilk bölümü yayınlanan *Mazi Kalbimde Yaradır* adlı dizi, klasik TRT standartlarının çok üstündeydi.

Hoş bir sürprizdi doğrusu!

14 şubatta yayınlanan *Telesiyej*’de, TRT’nin yeni komedi dizisi *Leyla ile Mecnun* için, “TRT yapıyor bazen böyle şeyler. Belki çok sık değil ama oluyor işte. *Leyla ile Mecnun*, bugüne kadar TRT ekranlarında yayınlanan –az sayıdaki- iyi komedi dizilerinden biri olabilir bence” demişim.

Bu defa çok değil, bir hafta sonra TRT-1, *Mazi Kalbimde Yaradır* dizisiyle yine şaşırttı beni; iyi çalışılmış düzgün bir senaryo (Sevgi Yılmaz), kalıplara, klişelere itibar etmemiş, sıcak bir diyalog akışı, abartılmadan düzenlenmiş bir yakın dönem görüntü kültürü, itinalı bir yönetim, dramaya çok uyan kadrajlama ve kamera hareketleri ile çok güzel yüz yakın planları, *Mazi Kalbimde Yaradır* dizisini seyirlik kılıyor. Ayrıca, kurgusu ve art çalışmalarıyla

(kostüm, dekor, mekân), görüntü yönetimi özeniyle ve yapımdaki profesyonel dikkatiyle kutlanacak bir çalışma bence *Mazi Kalbimde Yaradır*.

Oyunculara gelince.. başta Selçuk Yöntem olmak üzere bütün oyuncular çok başarılı. Sadece anne rolündeki oyuncunun (ne yazık ki adını bulamadım, ne TRT'nin web sitesinde var, ne de diziyle ilgili diğer sitelerde, çok ayıp!) oyunu fazla büyük kaçıyor ve uyum bozuluyor. Bu oyuncunun, senaryo gereği ortaya çıkarmak zorunda olduğu tepkileri daha sakın ve temsil ettiği sınıfa daha uygun bir jestüel içinde çıkarması gerekiyor bence. Zaten senaryonun tek zayıf noktası da bu karakter; öyle bir aile için fazla zalim ve kaba. Evin babası, yıllar önce ölen yakın arkadaşının yetim kalan küçük kızını eve getirmiş, onu özenle büyütüp, okutmuş, çocuklarından ayırmamış. Ama anlaşılan o ki evin zalim ve kaba hanımı, onca yıl bu durumu hazmedememiş ve nedense nefret etmiş küçük Müjgân'dan. Böyle bir şey olabilir mi? 15-20 yıl böyle yaşanır mı? O kadar zarif, iyi kalpli, görgülü ve anlayışlı baba, böyle bir şeye izin verir mi? Çoktan boşanmışlardı öyle olsaydı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin 'Nuri'si, bulvar komedisinin sitcom versiyonu!

Telesiyej 22.02.2011

 Kanal D'nin 'Nuri'si, bulvar komedisinin sitcom versiyonu! Seyredilirse oyuncularını için seyredilir.

Özellikle de Meltem Cumbul için. Tam dozajında bir oyun çıkarıyor çünkü, komedinin içinden dramı, dramın içinden komediye geçiriyor, her ikisini de tam kıvamında oynuyor.

Sonra Vural Çelik var.. oyunuyla bir karakter yaratıyor.. bence senaryodaki karaktere, oyunuyla bir katma değer sağlıyor, çok eğlenceli.

Oktay Kaynarca'nın oyununu –her zamanki gibi- biraz zorlama buldum, yüzünü gözünü o kadar çalıştırmasa, daha sakın oynasa, daha rahat bıraksa seyirciyi, biz de seyirciliğimizi bilsek derim ben.

Asuman Dabak biraz eforikti belki.. ama ona yakışıyor sanki, elti rolünde iyiydi.

Pazar akşamı 20:00'de *Kanal D*'de gösterilmeye başlanan *Nuri*'nin hikâyesine gelince.. şimdiye kadar bin kere işlenmiş standart kalıbı olan bir hikâye işte: Leyla ile Nuri, İzmir Alaçatı'da büyümüş, daha çocukken birbirlerine âşık olup, büyüyünce de evlenip, biri kız, biri erkek iki çocuk sahibi olmuş; mutlu mu mutsuz mu belirsiz bir çift iken.. Nuri'nin genç bir kıza âşık olmasıyla iki düşmana dönüşürler. Önce boşanırlar, sonra Nuri 21 yaşındaki sörfçüyle evlenir. Leyla, Nuri'yi bir daha görmemek için doğup büyüdüğü Alataçatı'dan ayrılarak İstanbul'a yerleşir. Nuri, Alaçatı'daki otelini işletmeye devam eder. Leyla, iki yıl sonra kızı Kumru'nun söz töreni için bir günlüğüne Alaçatı'ya dönmek zorunda kalır. Yakınları gergindir, Leyla'nın Nuri'ye nasıl davranacağını merak ederler. Söz töreninde bazı sorunlar çıkar elbet ama, asıl sürpriz, Leyla İstanbul'a dönmekten vazgeçip, Nuri'nin işlettiği Nuri Palas'ın karşısındaki evini bir kafeye çevirmeye karar verince ortaya çıkacaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sen de Gitme', hayat acısını kaderde yoğunlaşmadan işliyor

Telesiyej 23.02.2011

 'Sen de Gitme', hayat acısını kaderde yoğunlaşmadan işliyor Son günlerde hep TRT yazar oldum, çünkü art arda yeni ve hiç de fena olmayan diziler yayınlıyor TRT-1. Pazartesi akşamı başlayan, Türkan Derya'nın yönettiği *Sen de Gitme*, ilgiyle izlenebilecek, insani, duyarlı bir dizi bence.

Ama TRT rekabet güreşinde hep altta kalıyor.

Günümüzde rekabet, tanıtım ve iletişim savaşlarıyla kazanılacak bir şey zira. Ürünün kaliteli olup olmamasından ziyade, kapitalist kurallara uygun bir **pazarlama iletişimi** yapılıp yapılmamasıyla; rakibin tanıtım ve iletişim pozisyonunu yakından ve ânında takip edip edememekle ilgili hassas bir mücadeledir rekabet.

Pazarlama iletişiminin ne kadar cevval, kıvrak, zeki ve yaratıcı olup olmamasıyla da ilgilidir.

TRT dizileri son zamanlarda kalite düzeyi ortanın üstünde, hatta yüksek bir seyir arz ediyor.

Bu iyi.

Ama rekabet pazarında hâlâ yok TRT.

Yeni dizi *Sen de Gitme*, hayatın içinden bir dizi. Acı, hüznün ve aşk odaklı bir dramaya sahip.

Senaryosunu Özgür Evren Heptürk'ün yazdığı dizide, Sinan Albayrak, Sezin Akbaşoğulları, Alican Yücesoy, Bulut Aras ve Serdar Orçin oynuyor.

Sen de Gitme, gösterişsiz, abartısız çekilmiş. Seyircide sıcak, samimi bir duygu yaratıyor bence.

Yüzeyden çok **derinlik** işlenmiş. Zamanımızda (modern zamanlarda) pek rastlanmayan, pek işlenmeyen, acının derinliklerde yoğunlaştığı bir aşkı betimliyor.

Sıradan (herkesin başına gelebilecek) bir hayat acısını **kaderde yoğunlaşmadan** işliyor. Böyle bir tema naziktir aslında, kuyumcu terazisinde tartılması gerekir, ayarı kıl payı kaçabilir. Ama herşeyden zor olanı ise bu dramı hakkıyla oynayabilmektir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayvanlardan çanta yapan Louis Vuitton'dan barınak yardımı!

Telesiyej 24.02.2011

 Hayvanlardan çanta yapan Louis Vuitton'dan barınak yardımı! Kapitalizm bukalemun gibidir vallahi, her duruma, her renge, her kılığa bürünebilir kuyruğu sıkıştığında.

Bu akıl, paranın hayrına doğanın **şerrine** çalışır.

Hayvandı, ağaçtı, suydı, topraktı, insandı dinlemez.. icap ediyorsa keser biletini.

Kılıfı da çoktan hazırdır üstelik!

Onun tek kutsalı; **artı değer** ürettermektir.

Bunun da adı **kârdır**.

Kârın elde edilme süreci içinde bir de –hiçbir şeye aymamış- **sazanlar** vardır! Canla başla çalışırlar.

Bu **sazanlar** –farkında olmadan-, kârın daha çok dolaylı iletişim tarafında (malın pazarlama iletişiminin bir mecrasında) –canlı canlı- gönülden yer alırlar. Çoğu da ünlüdür, medyatiktir, üst sınıfa ait olduklarını düşünen kendinden memnun bir zümrenin bireyleridir. İçlerinde gazeteciler, akademisyenler, iş insanları, yazarlar, sanatçılar filan da bulunur. Ürünün ve markasının yarattığı iştaha göre çeşit çeşit gönüllüler çıkar artık.

Kapitalizm, toplumun hassasiyetlerine de uyar ve inanılmaz bir çeviklikle biçim değiştirir ayrıca. Toplum, örneğin hayvan telefata ve haklarına hassasiyet gösteriyorsa, o marka, hayvan korumacılığında toplumdan çok daha hassas olur(!).

Mesela kürkçü, zinhar yaban hayvanlarını tek tek avlayıp postundan yararlanmaz; vizon çiftlikleri kurar, –sanki bir farkı varmış gibi- hayvanları orada boğazlatır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Küçük Hanımefendi’ dizisi hem romana sadık, hem daha realistik!

Telesiyej 28.02.2011

 ‘Küçük Hanımefendi’ dizisi hem romana sadık, hem daha realistik! Televizyon dizisi zanaattır.

Sanat değildir.

Televizyondaki roman uyarlamalarında esere sadık kalınmasını tercih ederim bu yüzden.

Sinema için durum farklıdır.

Sinema sanattır.

Ama sinema diliyle, edebiyatın dili arasında hiçbir benzerlik yoktur; sinemacı bir romanı sinemaya uyarlarken özgürdür; ana duyguyu bozmadıkça kendi dilini istediği gibi kurabilir.

Kısaca, bir romanın televizyon hali ile aynı romanın sinema hali arasındaki fark, zanaatla sanat arasındaki fark kadardır aslında.

Büyük çoğunlukla bir romanın televizyona uyarlanması, o romanın özü ve ruhu itibarıyla risklidir; gerçek bir romanın edebî değeri, zanaat işlemi ve üretimi esnasında kolaylıkla zedelenir çünkü.

Bu yüzden de özünden, hatta içeriğinden çok uzaklaşmış, ruhuna son derece yabancılaşmış, ama adı ve bir miktar da ana teması aynı olan roman uyarlamalarıyla sık sık karşılaşıyoruz televizyonda. Ve çoğu zaman da uyarlama kisvesi altında –seyirciye bir tür alicengiz oyunu oynanarak- çeşit çeşit **yuvarlamalar** sunuluyor. Yani romanın adı ve yazarın kamu vicdanında oluşmuş itibarı, ticareten kullanılmış oluyor böylece.

Bu durum büyük oranda özel sektör televizyon kanalları için geçerli tabii.

TRT ise, edebiyat uyarlamalarında her zaman esere sadık kalınmasına özen gösteriyor.

Cuma akşamı TRT-1’de ilk bölümü gösterilen Muazzez Tahsin Berkand’ın aynı adlı romanından uyarlanan *Küçük Hanımefendi* dizisi de –ilk bölüme bakarak söylüyorum, sonra ne olur bilmem- esere sadakate özen göstermiş.

Küçük Hanımefendi dizisinde hem romana sadık kalınmış, hem de romandakinden daha realistik bir yol izlenmiş bence, hem senaryoda hem de çekimde.

Sonuçta derli toplu bir yapım olmuş *Küçük Hanımefendi*.

Oyuncu seçimi, hikâyenin karakterlerine çok iyi uymuş ayrıca; ve oyuncuların hepsi de, ekonomik bir oyun sergileyerek karakterleri başarıyla canlandırıyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oscar törenlerinin KIRMIZI HALısının demode ideolojisi!

Telesiyej 01.03.2011

 Oscar törenlerinin KIRMIZI HALısının demode ideolojisi! Bize ne kırmızı halı sendromundan?

Bize ne yavu, Oscar törenine katılanların hangi tasarımcının hazırladığı kostümü giyecek olmasından?

Amerikalı sunucuların **fikirsiz** zevzekliklerinden bize ne?

İki saat süren –bana göre- dünyanın en sıkıcı şovunu izlemek için afyonlanmış gibi sabaha kadar uykusuz kalanlara şaşarım hep.

Bu sendroma kapılıp gitmek bir tür **yabancılaşmanın** ferishtahıdır arkadaşlar!

Oscar’ın **kırmızı halısı** bir markadır artık zira.

Bazı markalar da sadece ticari değil, aynı zamanda sistemin payandası olan **ideolojik markalardır**.

Amerikan sineması (klasik ve modern Hollywood sineması) Amerika’nın dünya egemenliğinin yapıtaşlarından biridir.

Kırmızı halı da, Amerikan film endüstrisinin bu egemenliğini dünyanın tüm insanların adeta gözüne sokan bir **cilasıdır**.

Bu cila artık markalaşmıştır.

OTRC (On The Red Carpet) bir marka logosu olarak da insanların beyinlerine çoktan ışınıldı çünkü. Bu da, kırmızı halı ideolojisinin bir aşamasıdır zaten; kırmızı halı, daha önce çok güçlü bir kavram olarak beyinlerimize aşılmişti; şimdi de OTRC olarak logolaştırıldı ve süreç tamamlandı böylece.

Kırmızı halı, günümüzün ideolojik **uçan halısı** bir bakıma!

Başta tv olmak üzere, diğer medya araçlarıyla da uçarak kuşatıyor dünyayı!

Senede bir kez dünyanın tüm insanları (sistemin amaçladığı da budur) bu halıyla karşılaşılıyor, bu halıdan yürüyerek Oscar töreninin yapıldığı salona geçiyor ve bu arada da üst düzey bir moda şovunun içinde oluyor ya da olduğunu sanıyor!

İdeolojik olarak hissettirilmek ve yaşatılmak istenen de budur işte.

İnsanların bir ideolojik marka projesinin etkisi altına girmeleri için fiziki olarak o markayla, o markanın fiziki ortamıyla buluşmaları, içinde var olmaları gerekmez çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘İzmir Çetesi’, Cemal Hood ve yeni bir halk kahramanı ütopyası!

Telesiyej 02.03.2011

 ‘İzmir Çetesi’, Cemal Hood ve yeni bir halk kahramanı ütopyası! İlk adım bütün bir yolculuğu belirler!

İlk izlenim, sonradan edinilecek izlenimlerin tetikçisidir bir bakıma.

Bir televizyon dizisinin ilk bölümünün ilk yarısı hatta ilk dakikaları dizinin hayatında –seyirci açısından bakarsak- bir **kalıcılık** arz eder. Sonradan ne yapılsa yapılsın, bu kalıcı izlenim seyircinin belleğinden silinip atılamaz.

İzmir Çetesi’nin Cemal Amca’sının, kızına bir daire satın almak için bütün birikimini –kendini evsahibiyim diye tanıtan- tanımadığı birine –tapuya gitmeden önce- elden, hiçbir belge imzalatmadan naylon torba içinde teslim etmesi, ne saflığa, ne acemiliğe, ne de görmüş geçirmiş bir hayatın birikimine sığar. Böyle bir davranışa insanlık tarihinde bile nadiren rastlanır hatta!

Dizinin hikâyesi şöyledir: *Selami* (Mustafa Üstündağ) ve *Ateş* (Kenan Ece) *adlarındaki iki dolandırıcı, bir kavga sonucu nezarethanede tanışırlar. O günden sonra beraber çalışmaya başlarlar. Onları birarada tutan ve her geçen gün dostluklarının pekişmesine sebep olan şey, meslek edindikleri dolandırıcılığa bakış açılarıdır. Zaman içinde muhteşem bir ikili olurlar. Kendilerine ‘İzmir Çetesi’ adını koyarlar. Ve ufak ufak işleri büyötmeye başlarlar. Cemal* (Kadir İnanır) *ise, son derece sakin, huzurlu bir hayatı olan, yirmi yıldır aynı mahallede esnaflık yapan biridir. İzmir’in eski mahallelerinden birinde üniversite çağındaki genç kızı Duru ile birlikte yaşar. En büyük hayali, yirmi yıldır biriktirdiği parayla kızına bir ev alabilmektir. Cemal’in ev alabilme isteği, yolunun İzmir Çetesi ile kesişmesine neden olur. Önce çetenin tuzağına düşer, beğendiği evin parasını kendini emlakçi ve ev sahibi diye tanıtan çeteye kolayından kaptırır.*

Sonra da...

İzmir Çetesi dizisinin kick-off'u böyle olunca, doğal olarak dizinin ana eksenini de, dramaturjik olarak zor kabul edilir bir çatışma üzerine kurulum; Ahi ahlakına sahip bir esnaf olan çilingir Cemal, dolandırıcılardan parasını kurtarmak için çeteye katılır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sırat' dizisi, 'Karadağlar' dizisinin sönük versiyonu gibi!

Telesiyej 03.03.2011

 'Sırat' dizisi, 'Karadağlar' dizisinin sönük versiyonu gibi! Anlamadığım şu: *Karadağlar* dizisi reyting rekorlarını kırıyor da, onun yeni bir versiyonu yapılıp, aynı akşam yayına giriyor?

Karadağlar, *Karamazov Kardeşler*'den yuvarlamaydı, *Sırat* da –*Karamazov Kardeşler*'den demiyorum– *Karadağlar*'dan yuvarlama! (*Karadağlar*'ın zanaatı *Sırat*'a göre çok daha derli toplu çünkü.)

Neden aynı sezonda aynı hikâyeli iki dizi film yayına girer, bu muammayı çözen beri gelsin!

Sırat'ın baş karakteri Galip Sancaktar da tıpkı Halit Karadağ gibi tefecilik yapıyor. Tıpkı onun gibi borcunu ödemeyenleri tehdit ediyor, hatta daha da ileri gittiği ima ediliyor.

Galip Sancaktar'ın da tıpkı Halit Karadağ gibi resmî olarak üç oğlu var. Biri işsiz güçsüz asi, biri savcı, diğeri de doktor.. tıpkı Halit Karadağ'ın Cemal'i gibi, Galip Sancaktar'ın da bir Salih'i var. Salih'in de anası babası belirsiz, birkaç bölüm sonra onun da Galip'in, evin hizmetlisinden olma çocuğu olduğunu anlayacağız ihtimal ki!

Halit Karadağ gibi Galip Sancaktar da genç bir kadına tutuluyor ve asi oğlu da aynı kadına abayı yakacak gibi görünüyor daha ilk bölümden.

Ve bu aynılıklar uzayıp gidiyor böylece.

Star Tv'nin web sitesindeki özete göz atarsanız durumun vahametini anlarsınız zaten: "*Sancaktar ailesi, Ahmet'in yedi yaşındaki oğlu Burak'ın sünnet düğününe hazırlanmaktadır. Hipodromdaki bir yarış sırasında Kenan ve Galip, neredeyse aynı anda, esrarengiz bir kadınla tanışır: Firuze Çetinel'le. İkisi de Firuze'nin cazibesine kapılmaktan kendilerini alamazlar. Firuze, aynı akşam, aile işletmesi olan Sarıkapı Lokantası'nı almak için talip olunca işler iyice karışacaktır.*

Ahmet'e, babasının kirli işleriyle ilgili bir suç duyurusu dosyası gelir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tv kanalı ve dizi enflasyonu varken, ölçümleme ne ifade eder

Telesiyej 07.03.2011

 Tv kanalı ve dizi enflasyonu varken, ölçümleme ne ifade eder Kapitalizm arz talep esaslıydı hani?

Yani ne kadar talep varsa o kadar da arz olmalıydı ya...

Kazanç (kâr) buna göre kurgulanırdı hani sistem tarafından?

Peki, neden bu kadar çok tv kanalı var o zaman Türkiye’de?

Bu kadar talep mi var tv kanalı açılın diye?

Gelişmiş Avrupa ülkelerinde parmakla sayılacak kadar azdır ulusal kanallar. Talep ne kadarsa, arz da sadece o kadardır anlayacağınız; taleple uyumlu tv kanalları da seyirciyi doyururlar pekâlâ, ve reklam pastasından da iyi bir pay alırlar.

Böyle olunca da bu kanalların yayın kalitesi gerçek bir rekabet düzeyinde gelişir; kalite tutturamayan, yarışı kaybeder çünkü. Tv programları –diziler dâhil-, ortalama kalitenin çok üstünde olmak zorundadır.

Öyle de olur zaten.. kanal sayısı yeterlidir, programlar da bu yeterliliğe uygun sayıdadır, rekabet nedeniyle tv yayınları kaliteli olmak zorunda olduğu için de seyirci memnuniyeti o kanalla ya da o programla ilgili yüksek çıkar; bunun sonucunda da reklam geliri tatmin edici olur haliyle.

Kısaca, talebe uygun sayıda kanal, hem kaliteli yayın yapar, seyircisini memnun eder, hem de para kazanır.

Lakin.. bizde işler böyle yürümez!

Bizdeki kanal enflasyonunun nedeni talep midir sahiden?

Halkımızın birikimi, İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan halklarından daha mı ilerde ki, bu kadar çeşit (kanal) talep ediyor?

Ayrıca halkımızın tüketici olarak alım gücü onlardan misli misli fazla mı ki, bu kadar tv kanalını reklam marifetiyle besleyebilsin?

Kapitalizmin ölçülerine göre hem demografik olarak hem de psikografik olarak o toplumların gerisinde duran Türkiye seyircisinin böyle bir talebi olmadığı da açıktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünya Kadınlar Günü Türkiye’de mezarlıklarda kutlanmalı!

Telesiyej 08.03.2011

 Dünya Kadınlar Günü Türkiye'de mezarlıklarda kutlanmalı! Dünya Kadınlar Günü, hangi kadının umurunda bu topraklarda?

Böyle günleri ideolojiler yaratır, yerleştirir ve kutlar!

Bizim toplum için bugün kutlanacak değil, yas tutulacak bir gündür aslında!

Günde ortalama üç kadının öldürüldüğü bir toplumda Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamak absürd kaçmıyor mu biraz?

Yılbaşından beri 30'a yakın kadın, cinayete kurban gitti.

2002-2010 arasında Türkiye'de toplam 4280 kadın öldürülmüş.

(2002: 66 cinayet, 2003: 83 cinayet, 2004: 164 cinayet, 2005: 317 cinayet, 2006: 663 cinayet, 2007: 1011 cinayet, 2008: 806 cinayet, 2009: 953 cinayet, 2010'da, –henüz resmîleşmemekle birlikte *Bianet*'e göre en az 217 kadın öldürülmüş.)

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, Türkiye'de kutlanacaksa eğer, mezarlıklarda kutlanmalı bence bu durumda!

Cinayete kurban gitmiş bu kadınlara ait 4280 mezar taşını da siyaha boyamalı!

Son dokuz yılda öldürülen kadınların tabutlarını bir ip gibi arka arkaya dizensiz 8,5 kilometreden fazla tutar.

Bugün, kutlanacak değil, insanlık sorumluluğu içinde utanılacak bir gün aslında bizim için!

Kadın öldürmek doğanın bir parçasını öldürmektir.

Bu toplum utanmalı artık!

Bu coğrafya bir zamanlar dünyanın en ileri **kadın coğrafyası**ydı üstelik.

Kadınlar, bu coğrafyada 10 bin yıl kadar önce emekleriyle tarımı başlattılar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derviş Zaim'in 'Gölgeler ve Suretler'i bir başeser niteliğinde

Telesiyej 09.03.2011

 Derviş Zaim'in 'Gölgeler ve Suretler'i bir başeser niteliğinde Derviş Zaim'in son filmi *Gölgeler ve Suretler*, bu coğrafyanın, bu toplumun sinemasının oluşturulmasında önemli bir adım bence; Zaim'in diğer filmlerinde olduğu gibi bu film de bir tür **açılım**, bir yeniden üretim bana göre.

Otantik olanı **yeniden kültürleştirmek**, duyguyu özgürleştirmek, dili de bağımsızlığına kavuşturmak, Derviş Zaim'in filmografisinin kaidesel durakları zaten.

Gölgeler ve Suretler, insana saygılı bir film!

Dışarıdan kurgulanmış absürd bir savaşın taraflarına adeta eşit mesafeden bakıyor.

Aslında hızlı ama çok anlamlı bir bakış atma bu. Bir yönetmenin, gölgenin gerçekliğine doğru bir yolculuğun **ayarıyla** ilgili bakış atışı...

Bu filmin ekseninde yer alan Karagöz perdesi, bir sinematografik fantezi değil, Derviş Zaim sinemasının ontolojik gereğidir adeta; aynen diğer filmlerinde **kullandığı** ebru, minyatür ve hat gibi bir üst dil aracı ya da üretken motiftir.

Hayatın kendisiyle –gerçekliğiyle- değil de, gölgesiyle yaşamaya **yabancılaşmış** –böyle bir gerçekliğe kurgulanmış hayat-, ideolojik olarak bunu yaşamaya adeta zorunlu kılınmış insanın –çok zor da olsa- ne yapıp edip perdenin arkasına geçerek; orada bilfiil yaşanan gerçeklerle buluşmak zorunda oluşunun mesajını taşıyor bu film. (Platon’un Mağara’sındaki gölgeleri ve bu gölgeleri seyredenleri hatırlayalım bir an için.)

Ya gölgedesin ya da omuzlarında taşıyacaksın gerçeği!

Yani Karagöz oynatıcısı gibi arada derede olamazsın aslında!

Karagöz bir temsildir sadece.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu devirde adaletin sarayı mı olur

Telesiyej 10.03.2011

 Bu zamanda adaletin sarayı mı olur yavru?

Avrupa’nın aristokrat döneminden kalma tanımlar, Cumhuriyet kurulurken kopyalandı ama artık gerçek bir halk iktidarı yaşadığımız iddia ediliyorsa, bu ‘**saray**’ meselesine de bir mim koymak lazım derim ben.

Adalet aslında mütevazıdır, orta hallidir, yoksulluğa yakındır ve cebi boştur!

Adalet Hanım’ı sarayın kraliçesi yapmak da neyin nesi?

Adalet Hanım’ın elinde terazî, gözleri bağlı olarak saraydaki tahtında oturduğunu düşünebiliyor musunuz?

Tuhaf değil mi?

Adalet kavramıyla saray kavramı bu coğrafyada nasıl yan yana getirilebiliyor?

Bu topraklarda tüm kadim değerler –adalet dâhil- vicdan üzerinden değerlendirilmiyor muydu? Hak, bu coğrafyanın tüm kültürlerinin en önemli değeri değil miydi?

Hak, hukuk, adaletin yeri yurdu vicdanken nasıl olur da **vicdanı** saraya postalarız, hatta hapsederiz? Bütün bu değerler aslında sarayın dışıyla ilgili değerler değil midir?

Ne olacak canım, bir alışkanlık işte.. ne zamandır böyle söyleniyor.. böyle kabul ediliyor.. adalet sarayı demenin ne mahzuru var ki diyeceksiniz.

Demeyin, demeyin!

Geleceğin nesillerinin algı birikiminde çok mahzuru olabilir bence.

Hani Cumhuriyet'imizin erdemleri içinde Osmanlı artığı unvanları, aristokratik tanımları, emperyal yakıştırmaları lağvetmek vardı? Hani bu tanımlar **halkçılığımıza** ters düşüyordu?

Adalet saray yakıştırmak, aslında imparatorluk artığı bürokratik bir zihniyetin hâlâ devam ettiğini gösteriyor bence.

Bir de şu var tabii.. saray sözcüğünün de hiçbir ağırlığı, parlaklığı da kalmadı ki artık; simit sarayları, alışveriş sarayları, düğün sarayları, avize sarayları.. gözlük sarayları.. her yer saray anlayacağınız.. yani adalet sarayı derken; adaleti yüceltmek, ulaşılmaz bir konumda olduğunu hissettirmek filan istendiyse, simitlerin de sarayının olduğu bir ülkede pek isabetli bir karar olmamış bu!

Aslında adaletin kapısı her daim açık değil midir?

Sarayın kapısı da her daim kapalı değil midir?

Bu bakımdan da uymuyor ya... yine siz bilirsiniz!

Elektronik medyanın sömürü mekanizmasının faili meğer.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her Şeye Rağmen'de biçimcilik, hikâyenin önüne geçmiş!

Telesiyej 17.03.2011

Her Şeye Rağmen'de biçimcilik, hikâyenin önüne geçmiş! Cumhuriyet idealizasyonunun ütöpik hayalciliği hâlâ sürüyor anlaşılan.

Atv'nin yeni dizisi *Her Şeye Rağmen*'in fevkalade özenli dekorlarını, pek Avrupai kostümlerini ve hayat tarzını izlerken, bu geçti aklımdan.

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde taşrada ne Avrupai kılık kıyafetler ve yaşam biçimleri egemenmiş yavu diye düşünüyor insan!

Oysa modernleşmenin kültürel ithalatı içinde yer alan **Avrupalı biçim**, adeta bir **merkezin** dayatmasıyla, hatta emriyle -toplumun bütünü ele alındığında-, neredeyse eser miktarda –o da üç dört büyük kentte- varlık göstermişti aslında.

Ancak.. cumhuriyet ideolojisinin idealizasyonu, kendi ütopyasını, ülkenin tümüne şamil bir hayalî gerçekliğe dayandırarak –toplumsal gerçeklikten hayli uzağa düşerek-, hayat tarzını **cumhuriyetleştirmiş** ve ülkenin neredeyse her noktasında Avrupai, modern, çağdaş bir **yaşama sanatı** olarak zihinlere yerleştirmişti.

Bu düpedüz **elitist** olanın, genele (cumhura) yakıştırdığı bir proje fotoğrafıydı aslında.

Bu fotoğraf çeşitli biçimlerde ve araçlarda, cumhuriyet tarihi içinde, **ülkü düzeyinde** yer almıştı.

Her Şeye Rağmen dizisine bakarsak hâlâ da sürüyor bu durum.

Aslında cumhuriyetin taşrasında, özellikle o tarihlerde (1946) –Ege Bölgesi de olsa- *Her Şeye Rağmen* dizisinde sunulduğu gibi bir hayat tarzı ve özenle **biçimlendirildiği** gibi bir modernite –bu kadarıyla- yaşandı mı acaba?

Hikâye, ekalliyetin Batı kültürel birikiminin taşına toprağına sindiği Ayvalık gibi bir küçük kentte de geçse; son derece sınırlı bir taşra erkinin hayat tarzını yaygınlaştırarak sunmak, seyircide garip bir etki yaratıyor; olağanüstü özenilmiş olan **Biçim**in (Batı özentisi) taşranın bazı gerçeklikleriyle buluşamamasının etkisi bence bu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dehen Altiner'in Sevgili Üniversite'si ve Livaneli'nin Serenad'ı!

Telesiyej 22.03.2011

Dehen Altiner'in Sevgili Üniversite'si ve Livaneli'nin Serenad'ı! İnsan insana benziyor da.. (benziyor mu sahiden) roman romana benzeyince hafıza mekanizmam kısa devre yapıyor! O aşinalık duygusu, bir nevi dejavu etkisi mi yapıyor nedir, hafiften bir anksiyete başlıyor.. bir başka hayatımdan mı aşına bu okuduklarım, benim mi başıma geldi yoksa? Benim mi Allahım bu çizgili yüz? Ya gözler altındaki mor halkalar? Ben kimim yavu? Sakın Nazilerden kaçan bir Alman bilim adamı olmayayım? Belki de karısıym Alman bilim adamının, Max ya da Nadia olabilir miyim önceki hayatımda? Hermann ya da Hanna mıydım yoksa?

Ben kimim yavu?

Derler ki, anksiyete başladı mı, derin nefes alıp vermek endorfin salgılanmasına neden olduğu için rahatlatır insanı. Derin derin nefes alıp veriyorum.. ve hafıza denen mekanizmanın kendini onarmasına imkan tanıyorum.. roman okumak da bu kadar zahmetli olmamalıydı ya.. *ne yapayım, ben böyleyim! İster vur ister okşa/ İster tut ister yolla/ İster sev ister zorla/ Ben böyleyim!* (Ayten Alpman'a sevgiler.)

Zülfü Livaneli'nin yeni yayınlanan romanı *Serenad'ı* okurken, eski tanıdıklara şapka çıkarıp duruyorum nedense.. *Serenad'ın* Max ve Nadia'sı, Dehen Altiner'in 2007'de yayınlanan *Sevgili Üniversite* romanındaki Hermann ve Hanna'yı hatırlatıyor çünkü.

Geçenlerde Radikal'de, *Einstein'dan Atatürk'e dramatik mektup* başlıklı bir yazı vardı. Hitler'den kaçarak Türkiye'ye gelen Alman profesörler konusu öne çıkarılarak Livaneli'nin *Serenad* romanından bahsediliyordu.

Oysa bu olay dünyada ilk kez, -kendisi de bir bilim insanı olan- Prof.Dr. Dehen Altiner'in *Sevgili Üniversite*'sinde roman konusu oldu. Dehen Altiner, 2009 ve 2010 yıllarında, üst üste iki defa Almanya'ya, Ruhr Kitap Fuarı'na davet edildi bu nedenle. Kendisinden Essen Üniversitesi'nde ve Duisbourg Şehir Kütüphanesi'nde kitabını tanıtır konferanslar vermesi istendi. Başta Murat Belge olmak üzere birçok yazarın, *Sevgili Üniversite* romanı hakkında yazıları yayınlandı ayrıca.

Benim gibi sıradan bir okur bile bunları bilirken, Zülfü Livaneli'nin Dehen Altiner'in romanından habersiz olmasına ve kendi romanının kahramanlarına birçok defa bu olayı kimsenin bilmediğini, hiç böyle bir şey duyulmadığını tekrarlatmasına şaşırdım doğrusu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanayi devrimi, aslında doğanın ölüm devrimidir!

Telesiyej 23.03.2011

 Sanayi devrimi, aslında doğanın ölüm devrimidir! Doğanın özü kurcalanırsa.. bu öz, önünde sonunda intikamını alıyor işte!

Hiroşima ve Nagasaki nükleer felaketlerinden sonra Japonlar bu kez kendi elleriyle bu kötü kaderi yaratmış oldular; şimdi kimbilir kaç milyon insan, başta troid kanseri olmak üzere diğer kanser türlerinden ölüme mahkûm olacak!

Bu felaketlerden hiç akli ve duygusal dersler çıkaramıyoruz. Bizi yakından ilgilendiren Çernobil felaketinden de ders çıkarmadık ki, Türkiye'de -şimdilik- iki nükleer santral kurma peşine düştük. Ne var ki, devletin ve özel sektörün bu şahane heyecanı, teknolojinin ve nükleer bilimin en ileri sayıldığı Japonya'da deprem ve tsunami sonrası iki nükleer santralde patlamalar meydana gelince bir miktar sarsıntıya uğradı.

Ama yine de Başbakan, "Riski olmayan yatırım yoktur. O zaman evinize tüp de koymamak gerekir, doğalgaz hattı da çekmemek gerekir." Diyor.

Egemen hayat görüşü, nimet ve külfet üzerine kurulu artık; her nimetin bir külfeti var diyordu geçenlerde bir televizyon programında konuşan profesörümüz.

İnsan ne zaman ki doğadan uzaklaştı hatta koptu, özü de eskisi gibi doğadan beslenmeyi ve doğayla olan uyumu kesmiş oldu; bu da insanın özünü ilgili mutasyonun başlangıcı oldu.

İnsanın mutasyona uğramış 'öz'üyle, doğanın 'öz'ü karşı karşıya kaldı! İnsanın mutasyona uğramış özü, doğanın özünü de bir tür mutasyona uğratma peşine düştü.

Sanayi devrimi, insanın doğadan tam anlamıyla uzaklaşmasına mührünü vurmuştu zaten.

Öz, artık o eski öz değil!

Teknolojinin, teknolojik gelişmelerin **aşırı kutsanmasının** da ideolojik olarak yolunu açan bir devrimdi bu.

Sanayi devrimi aslında doğanın **ölüm devrimidir!**

Zira insan artık doğayı her manada tüketmeye, sömürmeye başlamıştır.

Doğanın döngüsü, bozulma, kırılma yolundadır artık.

Dünyada ilk nükleer santral kurulduğunda (1942’de Chicago’da bilimsel amaçlı, 1957’de, Pennsylvania’da ticari amaçlı) bu yolda doğanın tarihinde hiç yaşanmamış bir menzile de varılmış oldu; somut olarak doğanın insan eliyle yok edilmesinin –geri dönüşü olmayan biçimde- mührü de vuruldu böylece.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv’nin yeni dizisi Tövbeler Tövbesi’nde hayat var!

Telesiyej 29.03.2011

 Atv’nin yeni dizisi Tövbeler Tövbesi’nde hayat var! Toplumsal gerçekliği ve toplum hayatını sahici bir düzlemde yansıtan; günlük akışın iniş çıkışlarını, bilhassa emeği ve aşkı eksenine alan bir dizi -tanıtımı iyi yapılırsa- bu coğrafyada her zaman seyircinin ilgisine mazhar olur.

Yeter ki hakikate yaslansın, vicdana yer versin.

Atv’nin yeni dizisi Tövbeler Tövbesi ’nde, bu yönde bir arayış hissediliyor.

Örneğin, ailesiyle Garipler Mahallesi’nde zor şartlarda yaşayan, sevdiği kızla evlenebilmek için para biriktirmeye çabalayan garson Mahir, onuruyla oynayan densiz ve şımarık bir müşterinin kafasında şişe kırdığı için çalıştığı gece kulübündeki işinden kovulur. Ama bu durum Tövbeler Tövbesi ’nde -diğer birçok dizinin bayıla bayıla yaptığı gibisömürülmez. Garson Mahir, ailesine ve nişanlısına gerçeği anlatır -ki, nişanlısı için yüzüğü attıracak kadar ağır bir travmadır, Mahir’in işini kaybetmesi-. (Aslında alışlagelmiş olan; Mahir’in tam evlenme hazırlıkları sırasında işini kaybetmesini nişanlısından gizlemesi, ailesine söylememesi; önünde sonunda ortaya çıkacak olan bu gerçeği saklayarak, seyirciyi budala yerine koyması ve diziyi birkaç hafta oyalayarak, zaman kazanmasıdır oysa.)

Yönetmen Aydın Bulut, bence çok başarılı. Anlatımıyla, hikâyenin içine çekebiliyor insanı; hem de dramatik olarak özdeşleştirmeden yapıyor bunu; o mahallede, o evlerde, o sokaklarda, kahvede ve iş yerlerinde; adeta o mekânların sakinleriyle buluşuyor seyirci.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sertab Erener ve Gülben Ergen konuyu nasıl algılamışlar?

Telesiyej 30.03.2011

 Sertab Erener ve Gülben Ergen konuyu nasıl algılamışlar? Bu ne yavu?

Yok artık daha neler!

Okuyunca gözlerime inanamadım önce.

Ben mi yanıyorum, bir algı bozukluğu filan mı başladı diye bir anksiyete hali sardı bünyemi.

Sertab Erener ve Gülben Ergen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) ortaklığında İstanbul'da yapılan Uluslararası Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Buluşması'nda konuşmuşlar; ikisi de kendisinden bahsetmiş maşallah.. ve demişler ki:

"Kendi ekonomik özgürlüğümü kazanmak için çok çalışmak zorunda kaldım. Her kadının da kendi ekonomik özgürlüğünü eline alması, erkeğe muhtaç olmaması gerektiğine inanıyorum."(Sertab Erener)

Ekonomik özgürlüğünü eline almak, bu coğrafyada, Anadolu'da kadının elinde mi yavu? Masanın üzerine bırakılmış da, bizim kadınlar dalgacılığından özgürlüğünü eline almıyor, erkeğine muhtaç yaşıyor sanki!

Gülben Ergen de kişisel almış sorunu: "Bir kadın sanatçı olarak sesimi duyurabilmek, 'Ben de varım' diyebilmek ve kendimi doğru ifade edebilmek için çok çaba sarf ettim. Kendimi kabullendirmem kolay olmadı, uzun zamanımı aldı. Kadının sanatta ve medyada, her mecrada yerinin olduğuna inanıyorum."

Bu mudur yani?

Aslında kadın hakları üst başlığına sahip olan böyle bir uluslararası buluşmada, kişisel başarı örnekleri, ya da başarıya giden yolda çekilen sıkıntılar mıdır anlatılması gereken? Daha doğdukları andan itibaren –İstanbul'da- bir bakıma cinsiyet eşitliğine sahip –bিরer beyaz Türk olan- Ergen ve Erener, bu toplantıya davet edildiklerinde kendilerinden ne beklendiğini sandılar acaba?

Türkiye'de okuma yazma bilmeyen 1 milyon kadının varlığı, sadece ve sadece zürriyet kaynağı olarak milyonlarca kadının adeta birer obje olarak kullanıldığı, her gün ortalama 3 kadının cinsiyet kaynaklı (namus) öldürüldüğü, her gün yüzlerce kızın, kadının tecavüze uğradığı bir toplumun bu gerçekliğine uygun bir cinsiyet eşitliği söylemi geliştirmeleri gerekmez miydi? Bu kadınlar, uluslararası nitelikte olan bu toplantıda Türkiye'yi temsil ediyordu çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TNT'nin Hülya Avşar Show'u olmasa da olurmuş ya...

Telesiyej 31.03.2011

 TNT'nin Hülya Avşar Show'u olmasa da olurmuş ya... Tipik bir çabalama kaptan ben gidemem programı Hülya'nınki.

Ne tam duruyor, ne de tam yol alıyor anlayacağınız.

Hatta olduğu yerde dönüp duruyor.

Uzun lafı kısası, yönünü bulamamış bir eğlence programı gibi göründü bana *Hülya Avşar Show*.

Talk-show desek.. olamamış; show'u var da –ki o da biraz müsamereyi andırıyor- talk'u yok.. daha doğrusu talk var da boşa.. bir muhabbet çıkmıyor ortaya, ne sorular soru, -sorular soru olmayınca- cevaplar da cevap olmuyor elbet.

Bir bağırs, çağırış hali var Hülya Avşar'da. Bir şımarıklık halini seyrettirmece, aklına geleni söylemece ve tabiatıyla bir sonuç alamamaca.

TNT'nin Hülya Avşar Show'u anti örnek bir program olmuş velhasıl!

Yenilik yok!

Vaat hiç yok!

Fikir deseniz o da yok!

Bütün bunların sonucunda eğlence de yok tabii!

Programın bütün yeniliği, stüdyoda ön sırada oturan 10 magazin muhabiri. Magazinciler, aralarında kararlaştırıp, diledikleri konuğa soru sorabiliyorlar.. ama tek bir soru.

Programın konseptini açıklarken; isteyen çıkabilir, isteyen su alabilir, ben de istersem bir kahve söyleyebilirim mesela dedi Hülya Avşar; ezcümle, rahat bir program bizimki, demeye getirdi ve bunu bir yenilik gibi sundu.

Yenilik de olabilirdi tabii bu; ama programın sıkı bir içeriği olsaydı.

Hülya Avşar Show'un içeriği boş oysa.

Bu yüzden de pek eğlendiremiyor.

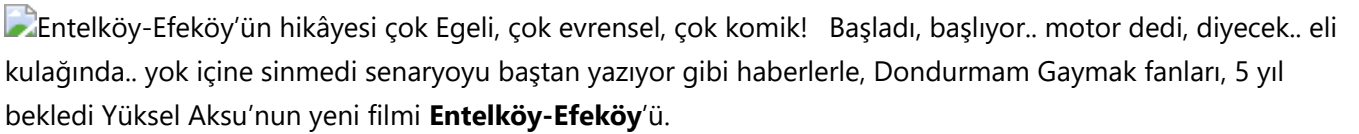
Bizim televizyon kanalları da, program yapan starlar da, *'star olunca, nasıl olsa programı kurtarır'* kanaatinden kurtulamadılar bir türlü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Entelköy-Efeköy'ün hikâyesi çok Egeli, çok evrensel, çok komik!

Telesiyej 04.04.2011

Entelköy-Efeköy'ün hikâyesi çok Egeli, çok evrensel, çok komik! Başladı, başlıyor.. motor dedi, diyecek.. eli kulağında.. yok içine sinmedi senaryoyu baştan yazıyor gibi haberlerle, Dondurmam Gaymak fanları, 5 yıl bekledi Yüksel Aksu'nun yeni filmi **Entelköy-Efeköy**'ü.

Aksu, hep ileri bir tarihe erteledi filmini, üzerinde daha fazla çalışmak ve kusursuz hale getirmek için.

Sanırım epeyce -hatta epeyceden de fazla- müşkülpesent bir sinema adamı Yüksel Aksu. Defalarca yazmış **Entelköy-Efeköy**'ün senaryosunu, bir yıl kadar mekân araştırması yapmış, oyuncu seçimi için titizlenmiş.. ve nihayetinde hem senaryodan, hem bütün hazırlıklardan adamakıllı tatmin olunca, artık çekebiliriz demiş.

Entelköy-Efeköy için 1 Mayıs'ta -bu defa gerçekten- motor diyor Yüksel Aksu.

Filmin sıra dışı hikâyesini -kulaktan dolma- biliyordum, bu yüzden senaryoyu merak ediyordum.

Entelköy-Efeköy film ekibi çekim hazırlıkları içindeyken, bin bir dümenle ele geçirdim senaryoyu ve bir solukta okudum.

Acayip bir hikâye.. hem çok Egeli, hem de evrensel.. çok özgün ve olağanüstü komik bir senaryo.

Kitap olup yayınlansa, epey ilgi görür bence.

Ayrıca çok derinlikli, kıssadan hisse esaslı bir hikâyesi var Entelköy-Efeköy'ün.

Gelişmiş gökdelen uygarlığı ile gelişmemiş –bir an önce tarihe gömülmesi beklenen- köy uygarlığı arasındaki çatışma, filmin ana mesajını oluşturuyor.

Bir tarafta **asfalt insanları**, diğer tarafta toprak insanları...

Gökdelenleriyle gururlanan uygarlığın bazı üyeleri –ayılmış olanları- doğaya sığınmak istiyorlar, toprağı keşfediyorlar ve metropolü terk ederek, kendilerine kırsalda bir hayat kurma peşine düşüyorlar.

Bu ütopyaı da Ege'de gerçekleştirmek istiyorlar.

Ütopyalarına göre; hayat değişecek, toprak keşfedilecek, börtü böceklerle tanışılacak, komün kurulacak, ekolojik tarım yapılacak, doğayla ve Ege uygarlıklarıyla bütünleşmiş bir sanat üretimi içine girilerek, mutlu mesut yaşanacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TÜSİAD önce burjuva anayasasını mı oluşturmali yoksa!

Telesiyej 05.04.2011

 TÜSİAD önce burjuva anayasasını mı oluşturmali yoksa! Bence TÜSİAD, **anayasa-babayasa** meselelerinden vazgeçmeli; her şeyden önce kendi çıkarlarına uygun, demokrasiyi de gözeterek **sınıf olmaya** bakmalı derim ben!

Aksi halde, son yaşanan örnekte olduğu gibi madara olur.

Pazar günkü Radikal İki'de Baskın Oran'ın yazdığı gibi "Fıymak: Nereye Kadar?" diye sorarlar adama sonra!

Aslında anlamadığım bir şey var benim!

TÜSİAD'ın yeni anayasa taslağı diye kamuoyuna açıklanan metin, beş gün sonra TÜSİAD'ın açıkladığı gibi, kendi görüş raporu değilse şayet, bu taslağı hazırlayıp, kamuoyuna duyuran koca koca hukukçular, onlardan habersiz iş mi çevirdiler yani?

TÜSİAD yönetimi "Yeni Anayasa Sürecinin 5 Temel Boyutu" adlı çalışmayı hiç okumadı mı yayınlanmadan önce?

Cem Boyner'in, TÜSİAD'ın kuruluşunun 40.Yıldönümündeki konuşmasını bir hatırlayalım: "Eğer insan hakları, insan onuru, Türkiye'nin bölünmesinden, devletten daha önemlidir diyebiliyorsanız doğru yoldayız. Bunu yapamazsanız Sayın Başkan, bunu kısa yoldan kesin, bu işin altından kalkamazsınız," demişti.

Acaba şimdi ne düşünüyor ve hangi tavrı alıyor Cem Boyner?

Kısaca.. Vehbi'nin kerrakesine gelecek olursak:

Bir türlü sınıflaşmamış Türkiye burjuvazisi, demokrasiden tırsıyor gibi görünüyor.

Zaten, kültür sanat üretmeyen, ürettirmeyen, gerçek anlamda mesen olamayan, felsefe oluşturmayan, resim-heykel koleksiyonlarıyla da dünya çapında marka olamayan, doğayı korumayan bir burjuvazi, olsa olsa sanayi burjuvazisinden az kabacadır.

Böyle bir burjuvazinin de, genel laflar dışında demokrasisi de, demokrasi savunuculuğu da, hasbelkader giriştiği demokratik misyonculuğu da bir atımlık barut olarak kalır işte.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MasterChef Türkiye ve Batuhan Piatti, piatto, piano...

Telesiyej 06.04.2011

 MasterChef Türkiye ve Batuhan Piatti, piatto, piano... Yok artık daha neler demekte geciktim, biliyorum.. zira Show Tv'nin yemek programları meşrebime uymuyor pek!

Bugün bakarım, yarın bakarım derken bugüne gelmişiz işte; canımı sıkacak programlar konusunda önsezilerim güçlendi, sağ olasin Telesiyej!

Nihayetinde MasterChef Türkiye karşımda.

Ve yırtınan bir jüri üyesi.. Batuhan Piatti Zeytinoğlu. (Piatti annesinin, Zeytinoğlu babasının soyadıymış. Anne soyadı kullanmak teamüle uymaz pek ya.. belli ki, İtalyan kanıyla bir üstünlükler vehmetmiş kendine, bizim de dikkatimizi çekmek istiyor!)

Bağırıp çağırıyor yarışmacılara. Herhalde ilgi çekmek, jüri içinde öne çıkmak için -bütün işaretler, vakitsiz ve kifayetsiz bir şöhret peşinde olduğunun göstergesi gibi zaten-. Yarışmacılar da, elleri ayaklarına dolanmış bir halde umutsuzca çırpınıyorlar yaptıklarını beğendirmek için.

"Sizin iğrenç yemeklerinizi yemekten fenalık geldi." "Kendinizi emin hissetmiyorsanız defolun gidin buradan." "Köpeğime mama versem daha güzel sunum yapardım." "Bu ne dağınıklık?" "Berbat oldu bu!" onun salvolarından bazıları.

Bu kardeş şef'miş. Nasıl bir şeftir bilemem, hiç yemeğini yemedim.. - çalıştığı restaurant Cipriani hakkında yemek eleştirmeni Vedat Milor'un çok sert, olumsuz eleştirileri bir yana- yarışma jürisi olarak hâl ve tavırlarına bakınca, öyle kaba saba ve nezâketsiz bir şef'in yemeklerini tatmak da istemem zaten!

Patronu olduğu mutfakta, çalışanlarına sert davranabilir Batuhan kardeş -ki, bu sertlik de insanî ve nezâket kuralları içinde olmalıdır yine de-. Ama patronu olmadığı, emri altında olmayan yarışmacılara bir tiran gibi davranmasının anlamını çıkaramadım pek?

İlginç mi şimdi bu? (Bir konseptse şayet.)

Seyirci çok mu eğleniyor, bir jüri üyesinin yarışmacıları itip kakmasından?

Öyleyse eğer, bu ne biçim bir zevk yavu?

Batuhan Piatti, Milliyet'e verdiği röportajda; "Bu tip programlarda reyting almak için hep bir iyi polis bir de kötü polis olur. Siz kötü polisi mi oynuyorsunuz?" sorusunu: "Hiçbirimiz aktör değiliz. İçimizden geldiği gibi konuşuyor ve hareket ediyoruz" diye cevaplamış. İçinden gelenle pek övünmemeli bana kalırsa.

Ayrıca, her önüne gelenin içinden geldiği gibi davranabileceği bir midyum değildir televizyon, o da ayrı!

Tv'de herhangi bir yarışmada jüri üyesi olmak, her şeyden önce yarışmacıların yanında durmak, streslerini azaltmalarına yardımcı olmak, psikolojilerini yarışmanın konusuna ve özüne yöneltmeye çabalamak demektir.

Jüri üyesi bunları yaparken, anlayışlı ama disiplinli, tarafsız ve otoriter, yardımcı ve şefkâtlı, ayrıca fevkalâde hakkaniyetli olmak durumundadır.

Gerçek bir jüri üyesi söylemini kişiselleştirmez asla; yarışmacıyı da kişileştirmez tabii.

Yarışmacının özeliyle ilgili hiçbir eleştiride, nezaketsizlikte bulunmaz. Aksi halde etik bir davranış olmaz bu; ve üyeliğiyle ilgili bir yanlış seçim algısı oluşturur.

Bir yarışmanın jüri üyesi, yarışmacılar için örnek kişidir vesselam.

Batuhan Piatti'nin kafası karışmış sanırım.. yarışmacılara "öteki" kişiler gibi davranıyor; oysa kendisiyle yarışmacılar arasında, insanî değerler açısından hiçbir fark olmayacağı gibi, meslekî bilgi ve birikim dışında hiçbir üstünlüğü de yoktur onlara.

Kısaca, MasterChef'in jüri üyelerinden Signore Piatti yarışmacılara kibar, nâzik ve şefkâtlı davranmakla yükümlüdür derim ben.

Daha da bi şey demem!

Aksi halde Batuhan Piatti, piano piano iner seyircinin gönlünden (önceden çıkmış bulunduyorsa tabii) sonra.

Capito?

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizi gününü değiştirmek güven esaslı sadakate ihanettir!

Telesijej 07.04.2011

 Dizi gününü değiştirmek güven esaslı sadakate ihanettir! Dizi ile seyircisi arasında, seyirci ile dizi arasında bir sadakat bağı oluşur çünkü.

Bu bağın içinde **zaman**la ilgili bir **güven** duygusu da vardır!

Sadık seyirci, dizisini her hafta aynı günde, aynı saatte, hatta aynı dakikada bekler televizyon karşısında.

Seyirci-dizi ilişkisinde olmazsa olmaz bir ön kabuldür bu. Sadık seyirci, hayatının bir dilimini takipçisi olduğu dizinin yayın zamanına göre ayarlar; ona göre işini bitirir ya da ara verir, trafikteki zamanını ona göre belirler, hayat ritmini ona göre düzenler.

Tv kanalının, bu sadakat ilişkisinde tek başına **durumu değiştirici** bir karar alması, bu sadakat ilişkisine ihanet etmek olur.

İki sevgiliden birinin, buluşma saatlerini diğerinin haberi olmadan değiştirmesi gibi bir şeydir bu!

Hele hele sadık dizi izleyicisi bir de o dizinin **elçisi** olma konumuna gelmişse (yani bu seyirci, kendiliğinden çevresine dizinin propagandasını yapıyorsa ve potansiyel seyircilere tavsiye ediyorsa) durum daha da naziktir.

Bizim televizyon kanalları, hiçbir araştırma yapmadan, seyirci anketi yapmadan (seyircinin de onayına başvurmadan) dizilerin yayın günlerini ve saatlerini istedikleri gibi değiştiriyorlar.

Geçen hafta içinde atv'de 4 dizinin yayın günü ve saati değiştirildi; *Aşk ve Ceza*, *Her Şeye Rağmen*, *Gönülçelen*, *Bitmeyen Şarkı*.

Aşk ve Ceza, artık Pazartesi akşamları 20.00'de.

Her Şeye Rağmen, artık Cuma akşamları 22.15'de.

Gönülçelen, artık Pazar akşamları 22.30'da.

Bitmeyen Şarkı, Salı akşamları 20.00'de.

Reytingler düştükçe, bu değişikliklerden medet umuyor tv kanalları.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öyle Bir Geçer Zaman Ki', seyircinin katarsis ihtiyacına ilaç mı

Telesiyej 11.04.2011

 Öyle Bir Geçer Zaman Ki', seyircinin katarsis ihtiyacına ilaç mı Bence öyle.

Zira reytinglere bakacak olursak salı akşamları bütün ülke bu diziye kitleniyor.

Öyle Bir Geçer Zaman Ki dizisi=şiddet demek, uzun bir süredir.

Anlaşılan o ki, bizim seyirci şiddet sahneleriyle müthiş bir katarsis (arınma) yaşıyor. Bu reyting patlaması ve – neredeyse şiddetten ibaret- bu dizinin bu derece rağbet görmesi, –bir kısım- seyirciye kendisini dışarıdan gösterdiği; şiddet arzusundan –dizi üzerinden- arınmasını sağladığı için midir acaba diye düşünüyor insan!

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, kendi şiddetinin şehvetine öylesine kapıldı ki, izlerken ürküyorum bazen; Ali Kaptan inşaat demirini kaptığı gibi televizyon ekranını da parçalayıp dalar mı bizim salona diye!

Dalar mı dalar? Neticede bu işin tadını aldı bir kere, eh dizide de sataşmadığı, saldırmadığı kimse kalmadı pek, sıra seyircilerde. Aslında kime saldırırsa saldırısın, seyirciye saldırmış oluyor nihayetinde ya...

Biz buhrana kapılır gibi kapılıyoruz katarsise çünkü!

Yeryüzünde, bir dizi ya da film izlerken bizim gibi katarsis yaşayan bir halk daha yoktur herhalde.

Ben de bu vatanın bir evladı olarak, zaman zaman; mesela Ali Kaptan, elinde demir inşaat borusuyla Balıkçı'nın arabasına dakikalarca ve dakikalarca, doymayan bir iştahla vurup, vurup da, camları ve arabayı paramparça ettikçe, geriliyorum tabiatıyla, ev halkına göre, belli belirsiz dikiliyormuşum koltuğumda böyle anlarda; besbelli gardımı alıyorum kendime göre, neme lazım yolunu şaşırır filan, Balıkçı'dan hırsını alamayıp bize de bulaşır bakarsınız.. koltuğun arkasına bir odun parçası mı saklasam acaba hini hacette kullanılmak üzere!

Öyle Bir Geçer Zaman Ki dizisinin reyting karnesinde çok az diziye nasip olan ilginç bir durum da var; AB denen üst gelir ve eğitim grubunun diziyi izleme oranıyla, TOTAL denen bütün grupların toplamının diziyi izleme ortalaması aynı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mustafa Koç.. Batuhan Piatti ve beklenmedik karizma kayıpları!

Telesiyej 12.04.2011

Mustafa Koç.. Batuhan Piatti ve beklenmedik karizma kayıpları! Bilge ne demiş, "Karakter insanın kaderidir".

Yurttaşımız Herakleitos söylemiş bunu.

Bugün hâlâ geçerli olan bu ontolojik tanımı, 2600 yıl kadar önce yapmış hem de.

Herakleitos'un affına sığınarak ben de şöyle bir ontolojik tanım girişiminde bulunuyorum naçizane: "Dil, aynı zamanda karakterin uzantısıdır."

İnsanın başına ne gelirse dilinden gelmez mi?

Halkımız bunu ezelden anlamış zaten: "**Bülbülün çilesi dili belası**" demiş, işi bitirmiş.

Yani söz ağızdan rastgele çıkmıyor!

Bilgi birikiminin, düşünce birikiminin, huyun suyun, duygu yapısının, dünya görüşünün, **insanı** nasıl ve ne kadar tanıdığının, **doğaya** nasıl ne kadar değer verdiğinin, toplumun kültür ve değerlerini özde ne kadar sindirdiğinin, sanata olan ilgisindeki samimiyetinin, yaşama sanatıyla ilgili derinliğinin, mesleki ve yöneticilikteki sorumluluklarının toplamından oluşan **karakterin** sahip olduğu gelecek tasarımının ve vizyonunun düzeyi sonucunda çıkıyor sözler ağızdan.

Çıkınca da yakıyor bazen sahiplerini!

Örneğin bu coğrafyada geçen hafta, dili yüzünden karizmayı çizdiren iki **şef** oldu medyayı meşgul eden. Biri iş dünyasının **şef**lerinden Mustafa Koç, diğeri de gastronomi dünyasının **şef**lerinden Batuhan Piatti.

MasterChef'in ayarı kaçmış sivri dilli jüri üyesi Batuhan Piatti'nin, şef olarak çalıştığı Cipriani'yle –hem aşçıbaşılığı beğenilmediği için, hem de jüri üyesi olduğu yarışmadaki kaba saba agresif halleri yüzünden- ilişkisinin kesildiği yazılıp çizildi bütün hafta. (E şimdi *MasterChef*'in mazlum ve mağdur yarışmacıları, *Kardeşlerin de bizden kalır yerin yokmuş meğer*, filan demezler mi?)

Batuhan Piatti, agresif tavırlarıyla ve yarışmacıları itip kakmasıyla medyatik olmayı ve aslında pek de hak etmediği bir üne kavuşmayı planlamıştı ama projesi elinde patladı.

Üstelik işini de kaybetti.

Jüri üyesi olduğu yarışma içinde ise sıradanlaştı haliyle, karizmayı fena çizdirdi anlayacağınız. Şimdi onun eleştirilerini, yemek pişirme konusundaki görüşlerini kim ciddiye alır ki; aşçılıkta başarısız olduğu, yaptığı yemeklerin yemek eleştirmeni gurmelerin sert eleştirilerine maruz kaldığı ortaya çıktıktan sonra, yani gastronomiden sınıfta kaldığı herkesçe bilinmişken... (Bkz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul sosyetesİ İstanbullu olmadığından mıdır dizilerdeki sosyete figürlerini yadırgamamamız?

Telesiyej 13.04.2011

İstanbul sosyetesİ İstanbullu olmadığından mıdır dizilerdeki sosyete figürlerini yadırgamamamız? İstanbul, dünyanın -ve tarihin- en önemli kültürel birikim noktalarından biri. Boru mu?

Doğu Roma, Bizans ve Osmanlı olmak üzere üç imparatorluğa başkentlik yapmış; Cumhuriyet döneminde ise kültürün, sanatın, ticaret ve sanayinin merkezi olmuş bir metropol bu şehir.

İnternet Haber'de gördüm; İstanbul sosyetesinden 41 ailenin şeceresini çıkartmışlar, sadece 3'ü İstanbullu görünüyor. Onların ikisi de Musevi aileler.

Anlayacağınız, İstanbul sosyetesinde İstanbullu yok!

Var olmasına var da.. yok denecek kadar az, hani bir nevi eser miktarda.

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelip, İstanbul'a yerleşip, ticarette ve sanayide başarılı olmuş varlıklı kimseler oluşturuyor bugün İstanbul sosyetesini.

Bir ya da iki jenerasyonluk bir geçmişle de İstanbullu olunamaz tabiatıyla. Ayrıca, bu kentin sahip olduğu kadim kültürleri hücrelerinde taşımadan; aynı zamanda bir sınıf kültürüne ve bu kültüre uygun bir hayat tarzına sahip olmadan da sosyete olunamaz.

Bence sosyete yerine, varlıklı zümre demek daha doğru olur belki bizimkine.

Bir de Şu var tabii; İstanbul sosyetesini İstanbullu değilse, ya sosyete değildir, ya da İstanbul sosyetesini değildir. E o zaman da, İstanbullu olmayanlardan mütetekkil bu varlıklı zümre, neden kendisini İstanbul sosyetesini olarak sunar diyeceksiniz!

Ki, mutlaka demelisiniz bence!

İstanbul sosyetesini oluşturmamak için, önce İstanbullu olmak gerekir çünkü.

Mesela bugün Parisli, Romalı ya da Londralı dendiğinde; o kişinin, her Şeyden önce sırtında, geğmişinde oraya ait birkaç asırlık çok derin bir kùltür mirası vardır mutlaka. Ki, bu miras artık o kişinin hücrelerine geğmiş durumdadır; metropole ait bir sosyetedenden de ancak bu durumda söz edilebilir zaten.

Bizim sosyetemiz, İstanbullu olmadığı gibi, hâlâ tam anlamıyla burjuva da olamamıştır; sınıfsal kimliği bir türlü yerine oturmamış bir pseudo burjuvazinin -aslında sanayi burjuvazisinin- içinden çıkan pseudo sosyete gibidir. Ve zaten -Batı modeline uygun olarak- metropolleşmiştir bir türlü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu zamanda Evita müzikali seyredecekseniz Şayet...

Telesiyej 14.04.2011

 Bu zamanda Evita müzikali seyredecekseniz Şayet... Evita müzikali mi kaldı artık yavu? Tramvaylar kalktı, ama Evita daim bizde! Hâlâ –bu zamanda- Evita müzikali mi seyredicez 60-150 TL'ye?

Hem bize ne Evita'dan?

Arjantin'in eski devlet başkanlarından diktatör Juan Peron'un –iyilik meleği olarak projelendirileneşi Eva Peron'un hayatını anlatan Evita müzikali, ülkemizde de –ne alakaysa- döne döne sahnelenmişti zaten birkaç defa. Gazetelerde tam sayfa ilanları var şimdi: “Dünyaca ünlü (dünyaca ünlü lafına da biterim) Evita Müzikali 12-24 nisan arası İstanbul'da” diye. İlanda kimlerin oynadığı, hangi kumpanyanın prodüksiyonu olduğu belirtilmiyor ama; ikinci, üçüncü sınıf yabancı gazetelerin bir iki kelamı var ilanlarda, ne şahane bir eser olduğuna dair.

Bizim İstanbullu olmayan İstanbul sosyetesini, doldurur şimdi ön sıraları.

Ama sorsanız –ikide bir gittikleri Londra'da-, Türkiye'den götürölen Halikarnas Mozolesi, British Museum'un hangi salonunda diye.. çoğu bilmez. Louvre Müzesi'ndeki –zamanında Türkiye'den kaçırılan- Artemis Tapınağı'nın eşsiz frizlerini de ihtimal ki görmemişlerdir. Berlin'de sergilenen ve tümüyle bu topraklardan çalınmış olan muhteşem Bergama Sunağı'nı da kaç görmüştür ki?

Ama bir diktatörün karısının hayatını temsil eden bir gösteriye –ki, bu hayatın kamusal tarafını, yani, Eva'nın halkla olan ilişkisi gerçek midir, yoksa bir proje midir aslında diye hiç sorgulamadan- bizimle ne alakası var yavu demeden koşa koşa giderler.

Zamanında dünya medyası tarafından uzun zaman gündemde tutulmuş bir iyilik meleği figürü olan Eva Peron'un –İtalyan faşizmine hayran olan kocasının diktatörlüğü döneminde-, kadın hakları için çalışması, 1947 yılında kadınların oy verme hakkını elde etmesini sağlaması, fakir halka yiyecek, para ve ilaç yardımında

bulunması, Juan Peron'un iktidarının perçinlenmesinde ve uzamasında vicdani ulusal bir etken olmuştur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, boşandığı karısını 'namus objesi' görme zihniyetini pompalıyor!

Telesiyej 18.04.2011

 Öyle Bir Geçer Zaman Ki, boşandığı karısını 'namus objesi' görme zihniyetini pompalıyor! Bir tv dizisi kötü örnek olabilir mi? Bu coğrafyada televizyondan yayınlanan her şey, iyi ya da kötü örnek olabilir.

Televizyon seyircisi ekranda hayatın bir suretiyle, gerçeğiyle karşılaştığına inanır çünkü. (Beyaz perdenin aksine.)

Televizyonun böyle bir etki gücü vardır. Yani gerçeklik temsiliyeti (televizyonun böyle bir iddiası yoktur, ama seyirci tarafından böyle kabul edilir) fiksiyon temsiliyetinden çok daha fazladır. Birkaç gün önce bir haber vardı Milliyet Gazetesi'nde. Bir tv dizisinden etkilendiğini söyleyen Arap Ç. boşandığı karısını, başka erkeklerle beraber olduğunu düşündüğü için 7 yerinden bıçaklamıştı. 3 Çocuk annesi Behice Ç. ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmıştı.

Arap Ç. hangi dizi filminden etkilendiğini söylememiş, ya da gazetede ki haberde bu konunun üzerinde durulması istenmemişti belki. (Bahsi geçen dizi, o gazetenin ait olduğu grubun tv kanalında yayınlanıyor da olabilir tabii.) Ama eski koca, emniyetteki ifadesinde, "Beni aldatan ölsün, yaşamasın" demiş. Eski karısının başka biriyle olma ihtimali onu çileden çıkarmış.. tıpkı Öyle Bir Geçer Zaman Ki dizisinin Ali Kaptanı gibi.

Eski karıların, başka bir erkeğe aşık olma, kendine yeni bir hayat kurma hakkı yoktur bu zihniyete göre.

Ali Kaptan da, son yayınlanan bölümde, "Sen benim malımsın" diyordu, yeniden evleneceğini öğrendiği eski karısına, "Evlenemezsin, kimseyle beraber olamazsın, ölünceye kadar seni takip edicem.". Kandırılarak getirildiği tekneden kaçmak isteyen eski karısına bağırıp çağırıyor, itip kakarak, zor kullanarak oturtuyordu. Derken iyiden iyiye çıldırdı.. boşandığı karısının evleneceğini sandığı -gerçi Cemile çoktan vazgeçmişti evlenmekten- Balıkçı'nın o sırada içinde uyumakta olduğu deniz kıyısındaki kulübesinin üstüne sürdü devasa teknesini ve kulübeyi biçti geçti.

Zürriyet aracı kadın, boşandıktan sonra eski kocası için namus objesine dönüşüyor!

Karısından boşanan erkek -kendisi bir başka kadınla evlenmiş olsa da- eski karısının başka bir erkekle olmasına, hatta evlenmesine bile tahammül edemiyor çoğu zaman.. tıpkı Ali Kaptan gibi.

Bu da bir ataerkil uygulama bizde!

Elbette ki erkeği cinayete, boşandığı karısını bıçaklamaya, öldürmeye götüren yolun başında aşk yok!

Feodalizm kaynaklı ataerkil sistemin o korkunç kodlarına uyuyor aslında, eski koca.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

CEO'lar ne yer ne içer ne giyer biliriz de, ne okur bilmeyiz!

Telesiyej 19.04.2011

 CEO'lar ne yer ne içer ne giyer biliriz de, ne okur bilmeyiz! CEO'larımızın ne yiyip içtiklerini, hangi şarap markalarını tercih ettiklerini, hangi semtlerde oturduklarını, hangi sporu yaptıklarını, hangi markaları tercih ettiklerini; sık sık yapılan röplerden, medyamızın sistematik CEO pompalama faaliyetlerinden filan bilirdik zaten.

CEO denen seçkin şahıslar Bebek'te, Kandilli'de, Vaniköy'de, Kanlıca'da, Zekeriyaköy'de ya da Kemerburgaz'da otururlar; golf ya da tenis oynarlar, at binerler ve stil sahibi olurlar. Ama bu stillerin birbirinden pek farkı da yoktur.. biraz dikkatli bakarsanız –niye bakasınız, o da ayrı ya-, aşağı yukarı hepsinin aynı markaları giyip çıkardığını, aynı puro veya şarap markalarını tercih ettiklerini, aynı restoranlara gittiklerini görürsünüz.

CEO'ların hayatı, toplumun yükselişte olan varlıklı katmanları ve İstanbul dışında yükseliş gösteren Anadolu sanayi ve ticaretinin üst düzey yöneticileri tarafından model alınsın, bir **CEO kültürü** oluşturulsun istendiğinden midir nedir, ikide bir çarşafların gazetelerde, dergilerde.

Hatta bir CEO dergisi bile yayımlanmaya başlandı şimdi.

CEO Life dergisi sayesinde, ülkemiz CEO'larının ne kadar televizyon seyrettiklerini, hangi dizileri izlediklerini, hangi oyunculara bayıldıklarını da öğrendik bu arada.

Hepi topu 60 civarında yöneticinin hayatını merak ettiriyorlar bize!

Heidrick&Struggles şirketinin yönetici ortağı olan –*Pazar Sabah*'taki röportajda, Türkiye'nin en büyük beyin avcısı olduğu belirtilen- Ayşegül Aydın, ülkemizdeki CEO'ların artık ABD'deki akranları kadar maaş almaya başladıklarını, yılda 1 milyon dolar kazandıklarını söylüyor. Ve bu CEO'ların (gerçek CEO'ların) en fazla 57 tane olduğunu belirtiyor Ayşegül Aydın.

Onlar hakkında her şeyi biliyoruz artık; bir bilmediğimiz, CEO'larımızın –eğitim ve mesleki kitaplar dışında- ne kadar ve ne okudukları!

Muhteşem Yüzyıl, *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* ve *Aşk ve Ceza* dizilerini bayılarak seyrettiklerini; Halit Ergenç, Özgü Namal ve Kenan İmirzalıoğlu'nu beğendiklerini öğrendik.

Ama **öz**de ne okuduklarını; örneğin Dostoyevski'den, Tolstoy'dan, Shakespeare'den, Proust'tan, Oğuz Atay'dan, Sait Faik'ten, Necib Mahfuz'dan, hatta Fuzulî'den ne okuduklarını, şimdi ne okumakta olduklarını bilen yoktur!

Mesela, felsefenin anayurdunda doğup büyüdüklerinden ve çalıştıklarından haberdar olup olmadıklarını da merak ederim ben.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Alakasız olmayan davranışlar ve söylemler ideolojisinden yükselen yarışma: Survivor

Telesiyej 20.04.2011

 Alakasız olmayan davranışlar ve söylemler ideolojisinden yükselen yarışma: Survivor Survivor yarışmasında ikiye ayrılan ünlüler grubunun hangisi haklı, hangisi haksız diye soruyor ya seyredenler.. ben bununla ilgili değilim hiç, yargıçlığa hevesli olanlara bırakıyorum haklı-haksız kararını; ayrıca, **eşitler arasındaki eşitsizlik** var oldukça –ki bu yarışmanın formatı, eşit gibi görünenlerin eşitsizliğidir aslında- haklı-haksız kriteri kullanılamaz asla.

Zira eşit gibi görünen bu insanların aralarındaki zihinsel, bedensel, eğitimsel, sınıfsal, duygusal, kültürel eşitsizlik bilhassa istenmiş, gözetilmiştir –yarışmacılar seçilirken-. Kim haklı, kim haksız araştırması, absürd ve ölçülemeyecek bir durumdur bu yüzden.

Survivor yarışmalarının puzzle'ı bu şekilde kurulur çünkü!

Ünlüler arasında geçen –yarışma kılıklı- ticari amaçlı bir oyundur bu sadece. Bu defa Survivor'ın ünsüzleri –ki, onlara gönüllüler deniyor-, bir nevi payandası ünlülerin. Herkesin dikkati ünlülerin üzerine çekiliyor; reytinglerin besin kaynağı, onların birbirleriyle didişmeleri şimdi.

Bu kurgusal ticari yarışmanın püf noktası ise; ünlülerin onlara ünlü olmayı sağlayan karakterleri, toplum içindeki pozisyonları, imajları, hırsları, birinin –insafsızca- diğerinin önüne geçme çabası, birbirlerine kara çalmaları, yani aslında bireysel zafiyetleri.

Böyle bir formattan hiç kimse bir centilmenlik, sportmenlik filan beklemesin tabiatıyla!

Bu ticari format içinde, yarışma süresince ne kadar çok bireysel çelişki, çatışma, hatta itip kakma ve hakaret olursa, o kadar çok reyting sağlanacak demektir!

Yarışma, bu yaklaşımla kurgulanmış çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

HAYTAP Erzurum'un dinî mesajlı billboardların sokak hayvanları için yapılan en etkili kampanya!

Telesiyej 21.04.2011

 HAYTAP Erzurum'un dinî mesajlı billboardların sokak hayvanları için yapılan en etkili kampanya! Bence muhteşem bir fikir!

HAYTAP Erzurum Şubesi ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin sokak hayvanları için hazırladıkları ortaklaşa proje, bugüne kadar düşünülenlerin en etkili bence.

Sokak hayvanlarının haklarını dinî açıdan ele alan billboardlar, Erzurum’da kent merkezinin çeşitli yerlerine asılmış.

Billboardlarda yer alan mesajlardan bazıları şöyle:

“Siz yerdekilere merhamet edin ki, göklerdeki de size merhamet etsin.”

“Yaradılanı severim, Yaradan’dan ötürü.”

“İslam dini, hiçbir canlıya eziyet ve işkence edilmesine izin vermez.”

Muazzam bir buluşma bence bu.

Doğanın tehdit altındaki **bir değerini**, inancın değeri kurtarabilir böylece!

Bir sivil toplum kuruluşu ile bir yerel yönetim, sokak hayvanlarının kurtuluşuyla ilgili, **tema itibariyle** ilk defa böyle bir projenin içinde bulunuyor.

Sokak hayatının bin bir türlü eziyetine mahkûm ettiğimiz hayvan dostlarımız için sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler birlikte hareket ettiklerinde olağanüstü sonuçlar alınabiliyor.

“Hayvan sevgisini aşılayabilmek için iyi mesajlar seçtik” (*Hürriyet*, 20 Nisan) diyen HAYTAP Erzurum İl Temsilcisi Yasemin Kızılkaya, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı AK Parti’li Ahmet Küçükler’in desteğiyle inovatif ve mutlaka sonuç alınacak bir kampanya hazırlamış bence.

Vicdana dokunan bir kampanya çünkü bu; hayatın korunması ve kollarlanmasıyla ilgili İslami değerleri referans alıyor.

Bu da, toplumun üst değerleriyle buluşuyor; inanç temelli bu bireysel ve toplumsal **hassasiyet**, sokak hayvanlarının kurtuluşunda bir **asal** faktör olacaktır bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dehen Altiner: “Livaneli’nin açıklaması gerçek dışı” diyor!

Telesiyej 25.04.2011

 Dehen Altiner: “Livaneli’nin açıklaması gerçek dışı” diyor! Fikri takibe pek meraklı biri değilim, fikri takibin fazlası fikri buhran yaratabilir diye tırsarım hafiften, takıntıya açık bir bünyem olduğu düşünülür zira.

Ama bazen de şartlar zorluyor insanı.

Bir roman okuyorsunuz mesela, hayatınız değişmiyor ama.. bir başka romanı hatırlıyorsunuz birden.. öyle Proustvari bir hatırlama gibi de değil, açık ve seçik bir **canlandırma** yapıyor size zihniniz.. bir nevi dejavu gibi.

22 Mart tarihli Telesiyej’de; “Zülfü Livaneli’nin yeni yayımlanan romanı **Serenad**’ı okurken, eski tanıdıklara şapka çıkarıp duruyorum nedense.. **Serenad**’ın Max ve Nadia’sı, Dehen Altiner’in 2007’de yayımlanan ve Türkiye’ye iltica etmiş Alman bilim adamlarını konu alan **Sevgili Üniversite** romanındaki Hermann ve Hanna’yı

hatırlatıyor çünkü,” demiştim. Üstelik Livaneli, roman kahramanlarına, bu konunun kimse tarafından bilinmediğini, hiç böyle bir şey duyulmadığını tekrarlatıp duruyordu ikide bir:”Ne hakkında yazdığımı soruyor. İkinci Dünya Savaşı’nda Türkiye’ye iltica etmiş Alman profesörler hakkında olduğunu söylüyorum. Şaşıyor, hiç böyle bir şey duymadım diyor. Anlayışla gülümsüyorum, merak etmeyin, kimse bilmiyor, diyorum.” (Sayfa 174)

İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye’ye iltica etmiş Alman bilim adamlarıyla ilgili ilk romanı, -kendisi de bir bilim insanı olan- Prof. Dr. Dehen Altınır’in yazdığını da söylemiştim o yazıda; ve iki roman arasındaki benzerlikleri sayfa numaralarını da vererek anlatmıştım.

Balçışek İlter, 4 Nisan’da Habertürk’teki köşesinde, Telesiyej’in yazısından bahsedip, Zülfü Livaneli’nin kayıtsız kalmamasını, mutlaka bir cevap vermesi gerektiğini söyledi. Zülfü Livaneli, iki gün sonra cevap verdi; hem Balçışek İlter’e bir mektup gönderdi (6 Nisan, Habertürk Gazetesi), hem de kendi köşesinde, Türkiye’ye iltica etmiş Alman bilim adamları konusunu ilk kendisinin yazdığına dair bir açıklama yaptı. (10 Nisan, Vatan Gazetesi)

Livaneli’nin, bu konuyu ilk ben yazmıştım, hem de 2003’de tarzı açıklamalarını okuyunca; biraz karmaşık bir hal alan bu hususu, Prof.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizim sanatçılarının tam anlamıyla ‘parrhesiastes’ olamama halleri...

Telesiyej 27.04.2011

 Bizim sanatçılarının tam anlamıyla ‘parrhesiastes’ olamama halleri... Filozof Michel Foucault’un çok üzerinde durduğu **parrhesia sözcüğü**, eski Yunan felsefesinde yer alan önemli bir hayat **ölçüsü**dür.

İnsanın, gerçeğe ve gerçeklikle olan ilişkisini sorgular çünkü.

İnsanın bildiği, düşündüğü, savunduğu şeyi söylerken, bu söylemiyle **davranışının** bir ve aynı olması gerektiğinin üzerinde durur Foucault: *“Hayatının tehlikeye atıldığı bir parrhesia oyununu kabul ettiğın zaman, kendi kendinle özgül bir ilişkiye girmiş olursun: Hakikatin söylenmemiş halde kaldığı bir hayatın güvencesi altında kalmaktansa, hakikati söylemek uğruna ölümü göze almış olursun. Tabii ki ölüm tehdidi Öteki’nden gelir; dolayısıyla da Öteki ile belli bir ilişkinin kurulmuş olması gerekir. Ancak, parrhesiastes öncelikle kendisiyle özgül bir ilişki kurmayı seçmiştir: Kendisine karşı sahtekârlık yapan bir canlı varlık değil, bir hakikat anlatıcısı olmayı kendisi için daha uygun görmüştür.”* (Doğruyu Söylemek, Michel Foucault)

Gerçeğin peşine düşmüş, gerçekliği yorumlama misyonu edinmiş bir kişi, şarkıcıysa örneğın; acıyı, kederi, haksızlığı yorumluyorsa şayet, bunların kaynağında da –**orada da**-, bizzat o ortamın içinde var olarak şarkılarını söyler.. tabii bir parrhesiastes ise şayet.

Kısaca, insanın söylemiyle davranışının, sözüyle özünün bir ve aynı olması durumudur **parrhesia**.

28 nisanda İstanbul’da konser verecek olan Sefarad müziğinin önemli yorumcularından İsrail vatandaşı Yasmin Levy, şarkılarında verdiği –açık ya da kapalı- acı ve hüznün içeren mesajlarını, davranışıyla da desteklemek istediğini belirtiyor: “Filistinliler eğer beni konser için çağırırsa, hamile olmama rağmen koşu koşu giderim”

diyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Göçerlere senfonik konser, bir tür müzikal saldırı gibi!

Telesiyej 28.04.2011

 Göçerlere senfonik konser, bir tür müzikal saldırı gibi! Bu yazıyı yazasım var da.. bazı şeyler nettir adını koyar insan, ne bileyim popülist bir hadise bu der, uymazsa; popüler der, bir vicdan rahatlatma durumu der, ya da tam aksine; iyi niyetli bir girişim der, oturur yazar sonra da.. ama bunları diyemiyorsa, bir tanı koyamıyorsa insan olana bitene, tıpkı benim gibi yazası olur da.. nasıl başlayacağını bilemez –yani hastalığın kokusunu alır, bir sıkıntı olduğunu anlar da, tedavi yöntemini bulamaz, tam tanıyı koyamadığından-. (Bu benzetme de oldu mu olmadı mı pek bilemedim ya!)

Türkiye'nin en son göçer (Yörük) grubu Sarıkeçililer'e Mersin'in tepelerinde bir klasik müzik konseri vermiş Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası.

"Sarıkeçililer, Mozart'la tanıştı" veya "Toroslar'ın kalbinde Mozart konseri" gibi başlıklarla verildi, bende sismik sarsıntılar yaratan bu haberler.

Bu adamlar yürüyor yavu.. (Sarı Keçililer, kışı Toros dağlarındaki çadırlarda geçirirler; baharla birlikte keçilerini, develerini, çoluk çocuklarını alıp Konya'ya doğru yürüyüşe çıkarlar, yazı geçirmek için.. yaz biterken de aynı yolculuğu tersinden yaparlar.) Yörük, yürümek kelimesinden türetilmiştir ve Yörükler de adlarıyla müsemma yürürler.. yürümek onların yaşam biçimidir. Yürürken de sazlarını çalarlar mola yerlerinde; zamanında Osmanlı devletinin zorunlu iskân politikaları yüzünden yerlerinden yurtlarından edilince, Dadaloğlu ve Karacaoğlu şiiirlerinde, ağıtlarında dile getirdikleri isyan ezgilerini tıngırladırlar: *Kalktı Göç Eyledi Avşar Elleri, Ferman Padişahınsa Dağlar* bizimdir gibi ağıtları okurlar kendi aralarında.

Kültür farklılıklarının temeline indiğimizde, ayrıca çok net bir durum var bu konuyla ilgili; göçerlerde hem mülkiyet yoktur, hem de gelişmiş bir mülkiyet duygusu yoktur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünyalının, aidiyetinde olmayan soylulukla özdeşleşme ihtiyacı!

Telesiyej 02.05.2011

 Dünyalının, aidiyetinde olmayan soylulukla özdeşleşme ihtiyacı! Hanedan her zaman afyondur! Özellikle günümüzde. İki milyar dünyalı, bir hanedanın düğününde hazır bulundu Cuma günü ve -ihtimal ki, sebebini hiç düşünmeden ve bilemeden- pek bahtiyar oldu!

Aslında bu tuhaf saadetin sebebini şıp diye söyleyebilmek kolay değil.

Bize ne, size ne hanedanın düğününden denip geçilebilecek bir husus da değil bu; iki milyar kişi izlemiş çünkü bu düğünü (dünya nüfusunun üçte birine yakın) ve başka başka boyutları var hanedan düğünü mevzusunun.

Kral-kraliçe-prens-prenses.. bu dörtlü, asırlar boyunca (hatta binlerce yıldır) insanların (dünyanın her yerinde) duygularına, düşüncelerine, zihinlerine, sistemli bir biçimde ideolojik olarak kazınmıştır. Ve ulus devlet süreci içinde de (ne hikmetse) hayran olunan, dinden sonra en güçlü özdeşleşmenin yaşandığı bir kültür ve kültürel miras olarak halen devam etmektedir.

Birleşik Krallığın üç gün önce bir büyük dünya şovu (ve dünya şovu ihracatı) olarak gerçekleştirdiği Prens William ve Kate Middleton'ın düğünü, dünya medyası gündem fenomeni olarak markalaştırıldı.

Batı burjuvazisi, kavramsal ve kültürel olarak bir 'kral'a ve bir 'kraliçe'ye, bir 'prens'e ve bir 'prenses'e, ideolojik-psikolojik payanda olarak ihtiyaç duyar hep.

Zira burjuvazi kendi egemenliği için halkın, fakirlerin ruhlarına bir umut, bir kurtuluş, ütöpik de olsa bir aidiyet duygusu aşılayabilmek -üfleyebilmek için böyle bir tezgaha muhtaçtır. Kaldı ki bu aidiyet aynı zamanda kendisi için de geçerlidir; hem geçmişte kendi hanedanına yaptığı değişik kıyımlarla ilgili vicdanını rahatlatmak için; hem oluşturduğu sınıfsal kültürün bazı boşluklarını doldurmak için, hem de yöneteceği halk nezdinde bir yüce babalık, bir yüce dünyevi korumacılık duygusu oluşturmak için -kendi sınıfsal ideolojisine ters düşse de-, bir üst değer olarak korumuştur bu hanedan kültürünü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Antalya Televizyon Ödülleri, kırmızı halı ideolojisi ve drama derken, dram mı demek istendi sorunsalı!

Telesiyej 03.05.2011

Antalya Televizyon Ödülleri, kırmızı halı ideolojisi ve drama derken, dram mı demek istendi sorunsalı! Ben bu hususu pek aydınlatamadım doğrusu!

Drama derken, '**komedi olmayan dizi**'leri mi kastettiler, 2. Antalya Televizyon Ödülleri töreninde, yoksa dram türündeki dizileri mi?

Komedi dizileri dalını ayırdıklarına göre, drama dalında en iyi dizi film derken, dram türündeki dizileri işaret etmiş olsalar gerek.

Zira drama derken, **dramayı** kastediyorlarsa gerçekten, o zaman komedi dizilerini ayrı bir dal olarak ayırmayıp, drama dalında ödüllendirmeleri gerekirdi. Drama bir öğretme ve öğrenme manzumesidir çünkü; bir sanat formu, bir yöntemdir aynı zamanda. Komedi de çıkabilir bu formdan ve yöntemden, dram da.

Dram ve drama sözcükleri aynı kökten gelseler de farklı anlamlar taşırlar. Tiyatro Terimleri sözlüklerine bakacak olursanız, dramanın karşılığında, "Sadece Batı tiyatrosunun yüzyıllardır ürettiği; tiyatro yazınında kendini kabul ettirmiş yapıtların ortak özelliği değil, her çeşit tiyatro ürününün ortak özelliğini gösteren bir terim olarak ele alınmalıdır," der.

İnsanın vücut ve ses dillerini kullanarak, bir fikri, bir duyguyu bir olayı, hareketli bir biçimde ortaya çıkaran drama çalışması, günümüzde komedi ve dram üzerinde yoğunlaşıyor daha çok. Yani, bir drama çalışması, bir komedi eseri olarak da çıkabilir ortaya, dram eseri de.

Cuma akşamı *TNT*'de yayınlanan, Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV) tarafından düzenlenen **2. Antalya Televizyon Ödülleri**'nde En İyi Drama Dizi ödülleri yerine En İyi Dram Dizi ödülleri denilmeliydi bu yüzden.

Komedi dalı ayrı tutulduğu için, dram ve dramanın karıştırıldığını; dramanın, komedi türünün karşıtı olarak – dram yerine- kullanıldığını düşünüyor insan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sisteme dokunursan 'Behzat Ç.' dizisi gibi saf dışı edilirsin!

Telesiyej 04.05.2011

 Sisteme dokunursan 'Behzat Ç.' dizisi gibi saf dışı edilirsin! **Behzat Ç'**ye çok ayıp edildi 2. Antalya Televizyon Ödülleri'nde.

Üfürükten tayyare bir özel ödül oluşturmuşlar, geçiştirme babından; lakin, verilen özel ödülün gerekçesi okunurken, kendiliğinden ortaya dökülüverdi her şey; gerekçeyi yazanlar farkında olmayabilir belki ama, **Behzat Ç'**nin inovatif yanı ve izleyenleri etkileyen dinamikleri yazdırmıştı bir bakıma gerekçeyi.. dinleyenler de o dakika anladılar zaten; bu dizinin aslında ne kadar farklı olduğunu ve en baba dallardaki bir çok ödülü hak ettiğini, ama ne çare ki, –polisye dalındaki diğer adaylardan- bir Erler Film-Türker İnanoğlu yapımı olan **Arka Sokaklar'**ı okkalamanın da jüri üyeleri tarafından kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu.. şıp diye sezdiler.

Şu anda **EN** polisye, hatta en **DİZİ** açık arayla **Behzat Ç'**dir çünkü.

Behzat Ç. –bu topraklarda da- hem özüyle, hem biçimiyle, hem de içeriğiyle bu toplumun gerçeklerine uygun bir dizi yapılabileceğinin en somut örneğidir bence.

Ayrıca hem genel seyircinin ilgisini çekebilmiş, hem de kendi özel seyircisini oluşturmuş nadir dizilerdendir; ki, bir dizi kolay kolay kendi özel seyircisini oluşturamaz. **Behzat Ç'**nin var ettiği bu özel seyirci, bu dizinin doğal fan'ları, hatta **elçileri** durumundadır bana göre. Bu da, **Behzat Ç'**nin **fenomen** bir dizi haline geldiğini gösterir.

Behzat Ç'nin bu kadar sevilmesinin müsebbibi –öncelikle- dizinin –Emrah Serbes ve Ercan Mehmet Erdem'e ait olan- tasarımı ve senaryosudur elbet.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adalet duygusunu ıskalayan sudan bir gençlik dizisi daha!

Telesiyej 05.05.2011

Gençlik dizileri önemlidir, hafife alınamaz. Genç beyinler her şeyi sünger gibi emer çünkü; bu yüzden de gençlik dizilerinin her mesajı özenle seçilmeli, toplumsal gerçeklikten kopuk olmamalıdır.

Özellikle de dizinin ana mekânı (atmosferi) bir eğitim kurumu ise; yani, olup bitenler çerçevelenmiş, sınırları büyük bir çoğunlukla belli bir alan içinde geçiyorsa, genç seyirciye sunulan hikâyedeki ilişkiler ve davranışların **ayarı** iyi yapılmalıdır.

Bir televizyon dizisi, sınırları belli bir drama alanında, toplumsal kurumsal gerçekliğin ayrıntılarına özel bir dikkat göstermelidir; bu ayrıntılar, ilişkilerdeki, kurumsal biçimlerdeki, tarafların duruşlarındaki, **yapılarla** ilgilidir.

Çünkü **kurgulanan oyunun alanı** kamusaldır daha çok.

Yani birey odaklı bir kamusal alan değil, kamusal odaklı birey alanıdır söz konusu olan.

Tv dizisi nasıl bir konu işliyorsa işlesin, nasıl bir mesaj vermek istiyorsa istesin, **alan odaklanmalarına** dikkat etmek durumundadır.

Üç hafta önce *TNT*'de yayınlanmaya başlanan **Kolej Günlüğü** dizisi, daha çok birey odaklı bir dizi olarak sunuluyor. Dramaturjik özgürlük, bütünüyle öğrenci davranışlarıyla çerçevelenmiş durumda.

Yönetmenliğini Feride Kaytan'ın, senaryosunu Sevgi Yılmaz, Nilüfer Özçelik ve Volkan Yazıcı'nın kaleme aldığı dizide, hayatları bir kolejde kesişen gençlerin hikâyesi anlatılıyor. Özge Çelik, Furkan Andıç, Burak Deniz gibi genç oyuncuların yanı sıra, Şenay Gürler, Arif Pişkin, Türkan Kılıç, Bora Kozanoğlu'nun da rol aldığı **Kolej Günlüğü**'nün üç genç karakterinden Elif, bir kolejlin burs sınavına girmiştir; ama kazanması gerekirken –yerine usulsüz bir şekilde başka bir öğrenci geçirildiği için- kaybeder.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin yeni dizisi 'Üsküdar'a Giderken' amorf bir komedi!

Telesiyej 09.05.2011

 Kanal D'nin yeni dizisi 'Üsküdar'a Giderken' amorf bir komedi! Bir dizi filmi, ya da tv programını seyretmeye başladığınızda, ilk 15-20 dakika içinde ne ile karşılaşmakta olduğunuzu anlarsınız çoğunlukla; devamında başınıza neler geleceğini kestirir, ona göre davranırsınız; bir tehlike yok gibi görünüyorsa devam edersiniz, yok dayanılır gibi değilse başka kanala geçersiniz; ama mazoşist eğilimler taşıyorsanız –ki bizim seyirciyle ilgili vardır bazı şüphelerim- inatla seyretmeye devam edersiniz.

Ama bir de sevip sevmediğinizi tam olarak anlayamadığınız programlar vardır; hani medyanın gaziyle çok şahane bir dizi olduğunu düşünüp, bazen içiniz sıkılsa da –eksik kalmamak için- kendi kendinizi seyretmeye mecbur kıldığınız diziler ve programlar.. (mesela *Muhteşem Yüzyıl* gibi) her hafta düzenli olarak bakarsınız ekrana.. ama ne kadarını görürsünüz –gördüğünüz de ne işe yarar zaten- bilinmez.

Fakat.. **Üsküdar’a Giderken**, bunların hiçbiri değil! (Bir de ‘hiçbiri değil’ şıkkı var anlayacağınız!)

Tam bir amorf komedi çünkü.

İyi niyetle iyi eser verilemeyeceğinin de pek tipik bir örneği aynı zamanda.

Ekolü ve modeli belirsiz bir dizi bu.. ille de belirlensin isterseniz; Batı kaynaklı bir model ve kalıptan yola çıkılmış –ki, bizdeki komedilerin çoğu öyledir nedense, bize hiç uymayan bir kaynaktan beslenme temayülüdür bu ve çok da yanlıştır bana göre-.

Oysa bu coğrafyanın insanının genlerinde mizah vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Şanslı Masa’ programı, norm içi ilişkiler için turnusol kâğıdı!

Telesiyej 10.05.2011

 ‘Şanslı Masa’ programı, norm içi ilişkiler için turnusol kâğıdı! Düzenin normlarına uyan ikili ilişkilerde, taraflar birbirlerinin ‘**normal**’ine uyarak bir denge kurarlar, kurmaya çalışırlar.

Yani dişi tarafı erkeğe, erkek tarafı da dişiye uyar –uymak da zorundadır zaten-.

Yoksa ilişki yürümez!

İlişkideki **normallik**, bir ilişkinin sürebilmesi için gerekli olandır.

Normali biraz deşersek, içinde ilişkinin **güvenliği**, ilişkinin **huzuru**, ilişkinin anlayışlılığı vardır.

Büyük sürprizlere, beklenmedik davranışlara yer yoktur norm içi ilişkilerde.

Şanslı Masa adlı program, normal normal yürüyen bir ilişkide, şok edici, sarsıcı bir etki yaratıyor. Taraflardan biri (dişi ya da erkek) karşı tarafın karşısına; karakteri, kültürü, huyu suyu aniden değişmiş olarak çıkıyor.. çıkartılıyor; her iki taraf da bir süreliğine dayanabilirse buna, 5 bin TL’yi kazanıyorlar.

Yarışmanın formatı bu; çiftlerden birini çıldırmış gibi göstermek; anormal davranışlarda ve söylemde bulundurmak! Olan bitenden habersiz olanın da sabrını sınamak. Burada ince bir nokta da var tabii; aynı zamanda **ilişki** de sınanmış oluyor bir bakıma. Birbirine âşık –ya da âşık olduğunu sanan-, ya da birbirinden hoşlanan bir çift, günün birinde bir mekâna yemeğe gidiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Sadun ve Oda Boro heykelinin zihniyetine dair kılcal saptamalar!

Telesiyej 11.05.2011

Sadun ve Oda Boro heykelinin zihniyetine dair kılcal saptamalar! Artık bilmiyorum bile isteye mi, yoksa o mahut erkek egemen zihniyetin yönlendirmesidir nedir –ki, binlerce yıldır hücrelerimize nüfuz etmiştir bu tembihler-, Oda Boro’nun heykelinin, Amatör Denizciler Anıtı’nda, Sadun Boro’nun heykelinin bir adım gerisine dikilme sebebi.

Düşünün.. el ele, gönül gönüle cesur bir yolculuğa çıkıyorsunuz.

Sadece iki kişisiniz.

Bu yolculuk çok riskli.. başarıya ulaşmasını engelleyecek bir hayli risk faktörü var işin içinde.

Hatta hayat riski bile var.

Dünyanın iki büyük okyanusu geçilerek, çıkılan noktaya dönülecek. Yani, denizden Dünya Turu atılacak.

Küçük bir tekne, iki insan ve bir kedi.. hepi topu bütün mürettebat bundan ibaret.

Bu maceranın mutlu sona ulaşmasındaki en önemli başarı **faktörü**, ortak emek, ortak akıl, ortak duygu ve ortak yönetimden geçer tabiatıyla.

İki kişiden biri bazı konularda diğerinden daha bilgili ve becerili olabilir. Ama bu mücadele, önünde sonunda ortak bir mücadeledir. Her iki tarafın bilgi, beceri ve hayat direnci ortak bir havuzda toplanır sonuçta.

Biri dümen tutarken, diğeri yelken basar.

Biri balık tutar, temizler, diğeri pişirir.

Biri uyurken, diğeri nöbettedir.

Fırtınalar, boralar ortak bir mücadeleyle atlatılır.

Biri hastalanırsa, diğeri tüm işleri yerine getirir.

Velhasıl, bir kıyıdan birlikte yola çıkılır ve aynı kıyıya; her şey birlikte göze alınarak, her şey birlikte gerçekleştirilerek, bütün risklere birlikte girilerek dönülür.

Bu muazzam proje, iki kişinin **ortak bir eseri** olur sonuçta.

Ve hep böyle anılır.

Durum yukarıda anlatıldığı gibi olunca da.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Halit Ergenç ve çiçek satan çocuklara altın değerinde öğütler!

Telesiyej 12.05.2011

 Halit Ergenç ve çiçek satan çocuklara altın değerinde öğütler! **Tuzukurular** öğüt vermeye bayılırlar.

Öğüt, cüzdana zarar vermez çünkü, çeneye idman yaptırır biraz, hepsi bu.

Öğüt alan çoktur, işine yarayan pek yoktur, demiş Publilius Syrus.

İşe yaramasını isteyen kim ki zaten? Yasak savma, durumu atlatma, duruma takla attırma, önemli bir kelam yuvarlama, babalık taslama, paraları uçlanmadan yakayı sıyırma gibi çeşitli ve karmaşık hallerin bir sendromudur öğüt verme; aslında en babasından ultra **ahlakçılıktır!** Hem de –sözde- vatani, milleti de gözeten bir ahlakçılık!

Birkaç katlı ekmek kadayıfı bir nevi!

Hem cepten para çıkmıyor, hem ele güne karşı bir öğüt önderi, ağırbaşlı, babayani, kapsayıcı bir hâl tavrı pazarlaması, hayranlık uyandırıcı bir tereyağından kıl çekme uzmanlığı...

Öğüt verenlerin yüzlerini hatırlayın bir; insanlık görevini yapmış olmaktan kaynaklanan nasıl deruni bir ifade, sahtemsi bir ciddiyet ve rahatlama görünür.. zekâsının ürettiği o âni ve kendine yarayışlı çözümden de bilhassa mağrurdur!

Kanuni Sultan Sülüman, pardon Halit Ergenç –ki, hâl ve davranışına bakılırsa ziyadesiyle rolünün tesirinde kalmış- eşi Bergüzar Korel’le geçen akşam Nişantaşı’nda bir akşam yemeği olayına girmişler. Mekândan çıkarken de, Nişantaşı’nın küçük çiçekçi çocuklar etraflarını almış, “Ablaya gül al abi”, “Ablaya gül al abi” diyerekten.

Halit Ergenç de, göstermiş Sultan Sülüman’lığını, patlatmış öğüdünü küçük çiçekçi çocuklara, en ağır ve vakur edasıyla:

“Şimdi para veririm, alışkanlık yaparsınız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Behzat Ç’ye pek başarısız bir kontratak: ‘Karakol’

Telesiyej 18.05.2011

 Behzat Ç’ye pek başarısız bir kontratak: ‘Karakol’ Show Tv ‘nin yeni dizisi Karakol, bir özenti başeseri gibi.

Neresinden başlasam ki?

Biçimde ikinci sınıf Amerikan polisilerine özenilmiş.. biraz becermişler de. Yönetmen, zanaatını gayet başarılı icra etmiş. Motosikletle takip sahneleri, ışık, oyuncu yönetimi, hızlı kurgusu filan (kurgunun hızı bazen endazeyi kaçırıyor ya, idare edin..) Amerikan aksiyon dizilerinin kopyası! (Lakin ses miksajı fevkalade kötüydü, konuşulanların çoğu anlaşılamadı. Özellikle Komiser Reşat rolündeki Ertan Saban'ın -bir diksiyon sorunu da var bu delikanlının- söylediklerini anlamak için özel bir gayret gerekiyordu.)

İnsan önce bu fiyakalı vitrine aldanıp, önemli, ilginç bir şeyler ve pek manalı eleştirel bir yaklaşım bekleyebilir diziden. Ne var ki bu iyimser hâl çok uzun sürmüyor; Karakol 'un senaryosu da -yani dizinin içeriği de- fevkalade özentili çünkü.

Besbelli ki Karakol, ne yapıp edip Behzat Ç'yi zorlamak istemiş; komiser Reşat, aykırılıkta, norm dışı polislikte Behzat Ç'ye özenmiş.. özenmiş de, iyi niyetlerle iyi eserler verilemiyor her zaman. Aslında komiser Reşat, karakter özellikleri bakımından Behzat Ç'nin tam tersi. Kötü ama başarılı bir şerif gibi; sıradışı, gayri insani yöntemler kullanan bir komiser. İşin aslı; komiser Reşat, bu toplumun ve Emniyet teşkilatının gerçekliğine hiç uymayan bir karakter.

Oysa söyleminde -Amerika'da eğitim görmüş bir meslektaşına-, "Burası Türkiye, Amerika değil" diyerek milliyetçilik dalgasını da gıdıklıyor bir yandan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Babam Sağolsun'u ne usta oyuncular ne de börek kurtarabilir!

Telesiyej 19.05.2011

 Babam Sağolsun'u ne usta oyuncular ne de börek kurtarabilir! Bu komedi işleri de hiç uymuyor bize.. bilim kurgu ya da korku türü neyse bizim yapımcılar için, komedi de o bence. Batı formatlı komedi dizilerini gördükçe arkama bakmadan kaçasım geliyor ekranlı odalardan.

Kalabalık bir aileyle karşı kaşıyayız yine.. ne kadar kalabalık, o kadar iyidir senaryocular için, tek tek her bir sıkıcı karakteri şapşallaştırarak sayısız kanal açmak mümkündür çünkü.. benim için de ne kadar kalabalık o kadar felakettir; zira dert bir iken, üç, beş, yedi, sekiz oluverir birden..

Babam Sağolsun, ATV'nin yeni komedi dizisi.

Bir anne, baba ve çocuklar durumu yine.. boy boy dertler, çelişkiler, durumlar ve onlardan çıkarılacak mizahi bir mesel!

Başrollerini Settar Tanrıöğen (Ali Usta) ve Melek Baykal'ın (Hayriye Hanım) paylaştıkları Babam Sağolsun, söylenen o ki - kanalın web sitesi tarafından-, geleneksel aile yapımıza hoş bir pencereden baksın istenmiş! Dizide herkes, herşey taban tabana zıt.. bu zıtlıklar da mizah üretir diye düşünülmüş tabiatıyla.

Üretiyor mu peki?

Keçi boynuzu misali.. bir damla bal için bir alay odun yemeye katlanmak gibi bir şey (örnek pek uymadı galiba) bir damla mizah için bir alay sıkıntıya katlanırsanız, evet üretiyor!

Börekçi dükkanı olan Ali Usta'nın, bütün babalar gibi, çocukları için kurduğu hayaller ve kendi kendine besleyip büyüttüğü idealleri var. Ne var ki, onun idealleri çocuklarınınkini tutmuyor. Dişçi olmasını beklediği kızı müzisyen olmanın peşine düşmüş; börekçi olmasını ve kendi mesleğini devretmek istediği oğlu ise, farklı yaşamlar düşünüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Freni boşalmış Hülya'nın, erdemden uzak banalite çeşitlemeleri!

Telesiyej 24.05.2011

 Freni boşalmış Hülya'nın, erdemden uzak banalite çeşitlemeleri! Hülya'nın otokontrolünün freni patlamış!

Ara sıra arıza çıkarırdı ya.. uygun aralıklarla bakımı yapılmazsa umulmadık zamanda patlar bu meret!

E Hülya'da da otokontrol bakımı yapacak moral mi kaldı; sevgiliyi kaçırdı, tv programları tutmuyor, şarkı filan da söylediydi bir aralar ama; bir focus grup araştırması yapsak şuracıkta, kimse tek bir şarkısını bile hatırlayamaz, aa pardon pardon, dizlerinin üzerinde –yere domalmış-, poposunu salladığı bir klip şarkısı vardı, o ESERİ hiç unutmam, kimse de unutamamıştır!

Hülya kızmış Tarkan'a, boyu kısa diye içerlemiş zahir, ben öyle anladım önce; zira ikide bir "1 metrelik boyuyla.." filan gibi bi şeyler söylüyordu; Hülyamız servi gibidir maşallah, sevmiyor demek kısa boylu erkekleri diye düşünecek oldum ama, arkası geldi sonra; "okul yaptırsa neyse" gibilerinden bi şeyler söylüyordu.. haa dedim o zaman, Hülya babasının adına okul yaptırıp, vergiden düştü ya, öyle olunca boyu uzuyor demek insanın, Tarkan da yaptırmamış ya, kısa kaldı diye kızıyor demek! E ne var bunda kızacak, okul dediğin nedir ki, dört duvar işte.. o da yaptırır bir okul, biter gider; Anadolu dolup taşıyor zaten böyle dört duvar, içi boş okullarla.

Derken Hülya, gittikçe kendi sesinin şehvetine daha fazla kaptırdı kendini, konuştukça konuştu, yüzü kızardı, kılıktan kılığa girdi, boğulur gibiydi öfkeden, küfürler havada uçuşmaya başladı (eşek herif, dangalak vb.), sarf ettiği sözlerin her biri ayrı bir ceza davası konusu olabilirdi.

Ama nihayetinde; "Tarkan kim ya?" deyince beni bir endişe aldı; Hülyamız hafızasını kaybetmiş olabilir mi? Ya da erken bir Alzheimer başlangıcı olmasın Allah korusun! Böyle durumlarda üstüne gitmemek gerekiyormuş; bir arkadaşımın annesinin başına gelmişti de, oradan biliyorum; "tabii tabii" deyip, onaylayacaksın söylediklerini, nitekim tv muhabiri de öyle yaptı bir bakıma, "Tarkan Türkiye'nin mega starı, dünyada da tanınıyor" filan demeye yeltendiyse de, çabuk toparlandı çocuk! Zaten pek bir mantık işlemiyordu Hülya'ya; "Öfke ve hoşgörüsüzlük, doğru anlamanın ikiz düşmanıdır" demiş ya Gandhi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tasarım Alaturka Sergisi, gerçek bir inovasyon!

Telesiyej 25.05.2011

Tasarım Alaturka Sergisi, gerçek bir inovasyon! Bu sergi şahane bence.

Gezerken çok eğlendim.

Ticaretin içinden değil, emeğin içinden çıkan bir tür popüler kültür sergisi.

Rafineri'nin genç reklamcılarının **Tasarım Alaturka Sergisi**, tasarımı popülerleştiriyor bence; fikri, emeği, yaratıcılığı ve popüler ikonları bir havuzda harmanlayıp bir tür kültürel üretim-tüketim fırsatı sunuyor; tasarım kavramını altüst ederek, herkesin ulaşabileceği bir değere kavuşturuyor. Ürünlerin bazılarını –çok yüksek bedel ödmeden- satın alıp günlük hayatınızda kullanabilirsiniz; hepsi çok eğlenceli, çok zekice.. tasarımların adları bile hayata bakış açısında yeni bir eleştirel derinlik açıyor:

Tasarım Alaturka Sergisi'ndeki ürünlerin bazılarının adlarına ve muhtevalarına bir göz atıldığında serginin ruhu da kendini gösteriyor zaten:

* **Acıların Stencil'i**: Bu tasarım Emrah'ın yüzünün şablonu. Mesela bir yoğurtlu mantı tabağının üzerine bu şablonu koyup, boşluklarını kırmızıbiberle doldurup, şablonu kaldırırsanız; yoğurtlu mantı tabağınızın üzerinde acı biberle yapılmış bir Emrah sureti çıkacaktır. En hasından pro-aktif bir yaratım bu. Bayıldım.. bence herkes de bayılacak buna.

* Hakiki pro-aktif ve eleştirel bir tasarım da **Salla Gitsin** adlı Türkçe pop şarkısı üretme şablonu. Dokuz tane ahşap zar üzerine lazerle muhtelif sözcükler yazılmış; sallayıp atıyorsunuz, şıpın işi Türkçe pop şarkı sözü yazmış oluyorsunuz böylece.

Zarların üzerindeki sözcükler şöyle: Yar, Ah, Bak, Off, Hey, Deliyim, Bu beden, Yatağım, Yüreğim, Bu yaz, Dört yanım, Rüyalar, Buz kesti, Alev alev, Toz duman, Kavruldu, Delik deşik, Bittim, Gittin, Sensiz, Şimdi, Yalnız, Sonunda, Oldum, Gönül, Canım, Dünyam, Ruhum, Aklım vb.

Zarlardan birinde de nakarat kısmının sözcükleri var; Benden çal, Sürgüne sal, Yollara vur, Dağıt, Savur, Ateşe at, Ruhuna kat.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Entelköy-Efeköy'ün herkese 'açık film seti'ne bir ziyaret!

Telesiyej 30.05.2011

Entelköy-Efeköy'ün herkese 'açık film seti'ne bir ziyaret! Dünyanın hemen hemen her yerinde film çekimlerinde setler kapalıdır; üretimin dışındaki insanlar, film setine ancak yönetmenin ya da yapımcının özel izniyle, o da sınırlı bir süre için kabul edilirler.

Film setlerinin konukları çoğunlukla basılı ve elektronik medyanın muhabirleri, magazincileri, sinema yazarları gibi başka alanların profesyonelleridir. Türkiye'deki film çekimlerinde de hâkim model budur aslında; ve öyle yönetmenler biliriz ki, setlerine yabancı sinek bile sokmazlar.

Yüksel Aksu'nun çektiği Entelköy-Efeköy filminin seti açık!

İnsanlara, eşeklere, köpeklere, horozlara, film çekim deneyimi yaşamak isteyen bilumum canlılara açık!

Bunu duymuştum.. geçen hafta sonu yolumuz Ege'ye düşünce bizzat yaşadım.

Entelköy-Efeköy, Bafa Gölü civarındaki köylerde çekiliyor.

Biz (ailecek) Pınarcık Köyü'ndeki çekimleri izledik.

Köy meydanında yer alan -artık kapanmışdükkânlar yeniden açılmış, hafif restore edilmiş, boyanmış. Ben en çok açık hava berber dükkânına bayıldım. Bir de 300 yıllık çeşmesi var köy meydanının. Entelköy-Efeköy'ün yapım şirketi olan Galata Film'in ortaklardan yapımcı Muharrem Gülmez'den öğrendiğime göre, çekimler bittikten sonra, Ege Üniversitesi restoratörleri ve filmde rol alan mimar Nejat Yavaşoğulları (Bulutsuzluk Özlemi) ile birlikte tarihî çeşmeyi restore edeceklermiş. Entelköy-Efeköy filminin projelendirdiği birkaç sosyal sorumluluk projesinden biriymiş bu.

Pınarcık Köyü'ne girdiğimizde, köy meydanında, entellerle köylülerin termik santral kavgası çekiliyordu. Enteller, termik santralin yapımına karşı açtıkları davayı kazanmışlar, sevinçle köy meydanına toplanmışlar; kendilerine bir iş imkânı yaratacağı için santraldan yana olan köylülerle başlattıkları tartışma, ateşli bir kavgaya dönüşüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tv dizilerinde batılı beyaz Türk'ün, Kürt'e oryantalist bakışı!

Telesiyej 31.05.2011

 Tv dizilerinde batılı beyaz Türk'ün, Kürt'e oryantalist bakışı! Temsil durumlarında Türk'ün, Kürt'le olan ilişkisi daha çok oryantalist bir bakış açısına dayanıyor.

Artık batılı beyaz Türk de, yeri gelince güle oynaya oryantalist olabiliyor!

Bu durum, komedi dizilerinde zirve yapıyor; Kürt karakterler, örneğin bir tv dizisine eklemlendiklerinde –bu karakterlerin dizilere katılımı hikâye sıkıştığında, eklemlenme halinde vuku buluyor zira- çoğunlukla karikatürize ediliyorlar.

Bu karikatürize edilme **hâli**ni kurcalayacak olursak; medeniyetten nasibini alamamış, çağdaşlaşmamış, olgunlaşmamış, fiziğiyle ve konuşmasıyla ilkelik arz eden bir tiplleme çıkıyor ortaya; bu tip de, Türk'ün zihnindeki –özellikle kentin beyaz Türk'ünün zihniyetindeki- Kürt'ü temsil ediyor.

Bu zihinsel ezberden hareketle dizilere eklemlenen (aslında yapııştırılan) Kürt erkek karakterlerin tipi; çok kalın kara kaşlı, kaşları bitişik, olağanüstü kalın kara bıyıklı, kömür karası yoğun ve kabarık saçlı, bakışları biraz zekâ yoksunu ama kurnaz; vücut dili ise her fırsatta köşeli ve tepkili oluyor; hepsi de suni olarak yaratılmış bir Kürt ağzılı Türk lehçe kullanıyor. (Ki, bu lehçenin de hiçbir gerçekliği yoktur, o da ayrı.)

Dizilerimizdeki Kürt kadın karakterlerin ortalama tipi ise genellikle şöyle oluyor; elbette ki karakaşlı, delice fırlak bakışlı, hep bir şeyler elde etme peşinde, beyaz Türk kadın karakterleri küçük hamleleriyle korkutan, bulunduğu ortamda fevkalade aykırı, uyumsuz, hatta saldırgan duran, düzgün cümle kuramayan, kesik kesik konuşturulan, az önce kafesten kaçmış garip yaratıklar gibi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz gelince öten turnalarla sararıp solan tv ekranları!

Telesiyej 01.06.2011

Televizyon kanalları, yaz aylarını deniz kenarlarında, muhtelif sayfiye şehirlerinde, yatlarda ve her gece barlarda, diskolarda filan geçirmeyenleri nedense ciddiye almazlar hiç.

Yaz gelince öten turnalarla tv kanallarının sararıp solmasının sebep-i hikmeti budur!

Oysa asıl televizyon seyircisi, yaz gecelerini evinde geçiren, olsa olsa birkaç gün memlekete veya deniz kenarına tatile gitme imkânı bulan, ya da bulmayanlardır; ama onlara da en ucuz prodüksiyonlarla kotarılmış kötü kötü diziler –daha çok gençlik dizileri- ve eski dizilerin tekrarları reva görülür çoğunlukla.

Aslında izlenme raporları da ortadadır, AB'nin gücü, TÜM'ün gücü de ortadadır.

Kaldı ki, toplam tv seyirci sayısı yaz aylarında düşüyor olsa bile; televizyon kanalları, yeterince reklam alamadıkları için giderleri kısıyor olsalar da; bu durum epeyce tersine çevrilebilir bence.

Yeter ki bir **yaz yayıncılığı konsepti** geliştirilsin!

Mesela –*Telesiyej* hep söyler bunu- neden tv kanalları yaz aylarında cuma, cumartesi ve pazar akşamları için, üç gecede bitecek mini diziler yapmıyorlar? Ki diğer akşamlarda da bu dizilerin tekrarları yayınlanabilir geç saatlerde.

Hafiften pembe, light diziler de olabilir bunlar; dar oyuncu kadrolu, düşük bütçeli; ama ışığıyla, oyunculuğuyla, kamerasıyla, kurgusuyla, seslendirmesiyle, mekânıyla mücevher gibi işlenmiş, ciddiye alınmış kaliteli mini dizilerden bahsediyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Canım Babam'ın, bu coğrafyanın mizahına ihtiyacı var!

Telesiyej 02.06.2011

 'Canım Babam'ın, bu coğrafyanın mizahına ihtiyacı var! Aslında sitcom olayları bizim bünyeye uymaz pek.

Bu coğrafyanın insanları açık havada yaşamaya meyillidir çünkü, iklim de –büyük oranda- bunu destekler zaten. Ege'de, Akdeniz'de ve Güneydoğu'da insanlar taşlıklarında, bahçelerinde, en azından kapı önlerine

attıkları iskemlelerde oturmayı severler.

Bu da insanların doğayla, sokakla, mahalleye, velhasıl açık havayla hâlâ doğal bir ilişkisi var demektir.

Metropollerin varoşlarında bile böyle yaşanır bizde.

Beton ve çelikle kuşatılmış Batı hayatlarında olduğu gibi, düzenli olarak parklara gidilmez buralarda, buna ihtiyaç da duyulmaz zaten (hafta sonları piknik ve mangal amaçlı gitmeler hariç), zira hâlâ bir mahalle olgusu vardır bu coğrafyada, hâlâ bakkal amca vardır; hâlâ ekonomilerinin bir kısmını bahçeden ya da köylerinden getirterek temin ederler şehirde yaşayan Anadolu insanları. Batı gibi bir tüketim toplumu değiliz henüz – büyük şehirlerdeki büyük şehirliğin bir kısmı hariç-.

Batı hayat modelinin –beton-çelik ve gökdelen ideolojisinin-, yani **kapalı hayatın** sonucu bir ifade tarzıdır sitcom. Bu yüzden oralarda yadırganmaz, hatta yıllarca sürer tv kanallarında. Batılının ilişkide olduğu insan sayısı sınırlıdır çünkü; ailesi, çok yakın üç beş dostu-arkadaşı, sağındaki, solundaki komşusudur en fazla.

Akdeniz coğrafyasında yer alan Türkiye’de ise, insanlar oksijeni açık havadan, yer değiştirmelerden ve ilişkilerin çokluğundan elde ederler.

Biz bu yüzden açık alanlı durum komedisine yatkınız daha çok. (Ortaoyunları, açık alanlarda, meydanlarda oynanırdı.) Kapalı alanlarda geçen sitcom’ları çok zor kabul ederiz.

Batı modeli sitcom’ların oksijeni yetmez bize her zaman!

İlk örneklerle itibar etmiştik (*Dadı*, *Tatlı Hayat* gibi), yeniliklere açık dururuz zira; ama gittikçe zorlaştı sonra.. bir sürü deneme daha başlangıcında kaldırıldı yayından. (*Avrupa Yakası*’nı ayrı tutarım, onun başarısı yerli oluşundandı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Muhteşem Yüzyıl’ dizisinin sosyal sorumluluktan anladığı!

Telesiyerj 06.06.2011

 ‘Muhteşem Yüzyıl’ dizisinin sosyal sorumluluktan anladığı! Her genç kızın rüyası Zetina dikiş makinesi, her markanın, her yerel yönetimin, her medyatik kişi ya da dizi, çizgi ve benzerlerinin rüyası da bir sosyal sorumluluk projesi artık, yalnız ve güzel ülkemizde.

Kaptın mı bir sosyal sorumluluk projesi, beraberinde birçok şeyi de kapmış olursun zira, bir inanışa göre.

Oysa insanlık tarihinin en önemli **dayanışma kültürüne** sahip bir coğrafyada yaşıyoruz. **İmece**, Anadolu’nun neredeyse tüm uygarlıklarının ortak duygusu ve ortak çimentosudur.

Yani öyleydi.. yakın zamanlara kadar.

Ne idüğü belirsiz bir Batılılaşma ve kapitalizm sayesinde bu **ortak zenginlik kültürü** de yok edildi ve yanlış bir **bireycilik** pompalanması sonucunda; toplum, dayanışma kültürü mirasından –özellikle son kuşaklar- bihaber

duruma getirildi.

Bu yüzden de yeni bir erozyon yaşıyor artık bu topraklarda: **Sosyal sorumluluk** erozyonu...

Her marka, her yerel yönetim kendi itibarını arttırmak için sarılıyor **sosyal sorumluluk tanımına**; ama çoğu kez alan kaydırılıyor, anlamının içi boşaltılıyor, ticarileşiliyor, markaya doğrudan bir katma değer sağlıyor, kişi adları öne çıkıyor.

Oysa biz de, her gelişmekte olan kapitalist ülke gibi sosyal sorumluluk fikrini, kültürünü Batı'dan aldık.

Batı birikimi içinde 'sosyal sorumluluk' çok önemsenen, uygulamasında çok titizlik gösterilen, başarı çıtasını olabildiğince yüksekte tutan bir girişimdir.

Bu nedenle de, sosyal sorumluluk projeleri Batı'da bir **güçler birliği** olarak tasarlanır ve gerçekleştirilir.

Bu birlik üç ayaklıdır: a-STK, b-devlet ya da yerel yönetim, c-özel sektör.

Ancak bu üç güç biraraya geldiğinde başarı elde ediliyor. Ve ortaya, ne kişilerin, ne de paydaşların sömürebileceği (maddi, itibari) bir başarı çıkıyor.

Sosyal sorumluluk, ağır bir sorumluluktur zira! Ve bu ulvi konuda, bizdeki son durumlara bakacak olursak fena halde sınıfta kalıyoruz bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batmanlılar, dizilerdeki Güneydoğu yaklaşımına tepkili!

Telesiyej 07.06.2011

 Batmanlılar, dizilerdeki Güneydoğu yaklaşımına tepkili! Uygarlık nasıl bir şeydir diye sorulduğunda, hep birbirinden çok farklı cevaplar gelir.

Bana göre uygarlık, **özgür insan** doğuran bir **şey**dir!

Ve özgür insanın da tek bir misyonu vardır: **Özgürleştirmek.**

İnsanları özgürleştirmek.

Toplumu özgürleştirmek.

Doğayı özgürleştirmek.

Çağdaş uygarlık, **öteki**'ni (ötekileştirilmiş olanı) özgürleştirmek demektir.

Çünkü özgür bir zihin için 'öteki olmak' (insan, toplum, doğa) kabul edilemez bir esarettir adeta; bir insanlık ayıbıdır.

Gerçek bir uygarlık **'öteki'**ni özgürleştirir; gerçek bir uygarsızlık ise **'özgür'**ü ötekileştirir!

Bana göre tarih, tüm zamanlarıyla **özgürlük** ve **ötekilik** ekseninde yaşanmış (ve yaşanacak olan) **çatışmadır!**

Daha yalın ama öz bir tabirle uygarlık, aslında 'karşısındakinin kalbini kazanmak'tır.

Her kaybedilen öteki ile, ben de, sen de yok oluruz çünkü!

Bir okurdan "Tüm Batmanlılar Adına" imzasıyla bir mail aldım birkaç gün önce. Ve bu mail bana uygarlıkların manası üzerine yeniden düşünmem için bir yol açtı.

Okur mailini aynen yayımlıyorum:

"Show TV 'de yayınlanan *Karakol* dizisini izliyorduk ve biz Batmanlıları son derece üzen bir replik duyduk: 'Murat'ımı itin öldüğü yere sürmüşler.' (Yani Batman'a.) Bu bizi çok ama çok üzdü ve sizin geçen gün yayımlanan yazınız aklıma geldi ve bu konuyu size taşımaya karar verdim. Neden Güneydoğu'daki iller, bu kadar çok aşağılanmaya çalışılıyor? Eğer bu mesajı ciddiye alıp yayımlarsanız, sadece beni değil, tüm Güneydoğu'yu mutlu edersiniz. İnsanların buraları görmeden böyle kanılara varmaları sizce son derece yanlış değil mi? İnsanları buralardan soğutmaya mı çalışıyorlar acaba? Sizden bu konuyla ilgili ne gerekiyorsa yapmanızı rica ediyorum, zira bundan önceki yayınlarda öyle yaptınız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülben ve Mustafa'nın düeti üzerine pek dağınık düşünceler...

Telesiyej 09.06.2011

 Gülben ve Mustafa'nın düeti üzerine pek dağınık düşünceler... Bizim magazin yazarlarının bir kısmında yaratıcılık sorunu vardır; (politik davranmak için bir kısmı diyorum, korkuyorum çünkü; şimdi kızarlar, cahil *Telesiyej* filan derler –en yaralayıcı sandıkları aşağılayıcı sözcük bu çünkü-, çekiniyorum deşifre olmaktan. Allah korusun gören okuyan olur *Telesiyej* okurlarından, ne yaparım sonra?) mesela Gülben Ergen'in yeni single'ında Mustafa Sandal'la düet yaptığı şarkının adı *Şıkır Şıkır* ya, eli kulağındadır; "Gülben Ergen ve Mustafa Sandal'ın düeti şıkır şıkır" kabilinden başlıklarla karşılaşmaya başlarız yakında.

Biri böyle bir başlık atar, hadi ilktir, bulmuş sevinmiş çocuk deriz; sineye çekeriz.. ama durmaz bir başkası da atar.. bir başkası daha.. derken konuyla ilgili her yazıda bu pek yaratıcı başlığın türevlerine rastlamaya başlarız, hatta Gülben'le Mustafa'nın şarkısıyla ilgili haberlere başka bir başlık atılamaz olur. Ve sırf bu sebepten şarkıyla aramızda bir verfremdungseffekt bile oluşabilir maazallah!

Ve durduk yerde sinir olmaya başlarız şarkıya; sırf adı, başlık atarken magazincilere kendilerini çok yaratıcı hissettirmiştir düşüncesi yüzünden!

Bu yüzden, bence şarkıcıların en dikkat etmesi gereken hususlardan biri de seçtikleri şarkı adlarının böyle yaratıcı(!) esprilere mahal vermeyecek cinsten olmasıdır derim ben.

Sözlerini Mustafa Sandal'ın yazdığı, müziği Mısır asıllı Amr Mostafa Mohammed'e ait *Şıkır Şıkır* adlı şarkıyı sevdim ben, ne yalan!

Gülben Ergen'in de, Mustafa Sandal'ın da –nasıl denir- seslendirmeleri (Yorumları mı demeliydim acaba? Yok yavu, arya söylemiyorlar ya.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En fazla sorumluluk duyan fanlar, Özcan Deniz'in fanları!

Telesiyej 13.06.2011

 En fazla sorumluluk duyan fanlar, Özcan Deniz'in fanları! Fanatik hayranlık, bir toplumsal kültür duygusu da taşıyabilirmiş meğer.

Özcan Deniz'in fanları, sıradışı bir fanatiklik girişiminde bulunarak hayırlı bir işe imzalarını atmışlar; Ağrı'nın Patnos İlçesi'ndeki ilköğretim okuluna bir kütüphane kazandırmışlar.

Doğal Su İlköğretim Okulu'nun iki bin kitabı var artık.

Özcan Deniz Fan Club'a aferin!

Hayranı oldukları sanatçı adına iki bin kitap toplayıp, onun adına bir kütüphane oluşturup, Patnos'daki ilköğretim okuluna hediye etmeleri muhteşem bir sosyal sorumluluk duygusu taşıdıklarını gösteriyor.

Örnek alınacak bir **fan davranışı** bence bu.

Oysa alışlagelmiş olan fan davranışı genellikle şöyledir: Bir fan, hayranı olduğu kişinin –şarkıcı, sporcu, oyuncu vb.- enerjisini alır, bu enerjiye kendi enerjisini de katıp, hayranı olduğu kişiye misli misli yöneltir tekrar. Bu alışveriş, çeşitli biçimlerde tezahür eder, dozajı da oldukça yüksektir.

Bu işin **ana akımı** böyledir!

Özcan Deniz'in fanları, sıradışı bir girişimde bulunarak ana akımın dışına çıkmışlar ve genç yaşlarına rağmen çok ileri sayılabilecek bir **sorumluluk** duygusuna sahip olarak toplumsal eğitime diğer fan gruplarının da örnek alabilecekleri bir katkı sağlamışlar.

Yani, enerjilerinin bir kısmını topluma yöneltmişler.

Aslında kendi çapında bir kültür hareketidir bu; ve fanlar yoluyla yaygınlaşırsa şayet, bu coğrafyadan, ileri bir **'fan kültürü'** doğabilir bence.

Bu kültürün gelişmiş bir sonraki adımı da –ki, bu gençler de bir gün daha bilgili, daha deneyimli ve daha sorumlu olacaklardır-, sosyal sorumluluk alanıdır; daha örgütlü, başka enerjileri de içine alan –devlet ya da yerel yönetim, STK, özel sektör- bir çağdaş uygarlık davranışıdır.

Gerek Özcan Deniz Fan Club üyelerinin bu manalı girişimi olsun, gerekse sosyal sorumluluk aktiviteleri olsun; bu her iki ulvi eylemin de **duygusu** aynıdır: Sorumluluk duygusu.

Bu ortak duygunun fanlar tarafından ekilip yeşertilmesi ise, daha bir mana katıyor işin içine; gözardı edilemeyecek, hafife alınamayacak düzeyde bir yeniliktir bana göre bu. Zaten sosyal sorumluluk her şeyden önce bir duygu işidir, böyle bir sorumluluk duygusuyla başlar, gelişir ve sosyal sorumluluğa dönüşür.

Aslında bu duygu, toplumun her kesiminde, her grubunda, hatta her ferdinde yeşermesi gereken soylu bir duygudur; aydınlar, sanatçılar, din görevlileri, eğitimciler, sporcular, doğa ve çevre gönüllüleri, duyarlı siyasetçiler ve yerel yöneticiler bu duygunun gelişmesi için önemli önderler ve kaynaklardır.

Bu coğrafya, bu konuda çok önemli bir mirasa da sahiptir ayrıca; **imece**, –ne yazık ki unutturuldu ama- bu toplumun çimentosuydu binlerce yıldır. Hâlâ da derinlerimizde bir yerde var olduğuna inanıyorum; yeter ki, üzerindeki örtüyü bir ucundan kaldırmaya başlayalım.

Özcan Deniz'in Fan Club üyeleri bu örtüyü bir ucundan kaldırmışlar işte.

Türkiye'de yepyeni bir **fan kültürünün** oluşması dileğiyle...

Yaz için light programlar düşünenlerin dayanılmaz light'lığı!

Yaz gelince insanın ruhuna bir küşayış gelir gelmesine de.. bu küşayış, insanın aklını, bilincini, kültürünü ne değiştirir, ne de **light**'laştırır!

Yaz gelince, insanda bir **hafifleme** olur belki ama, zevkinde bir eksilme bir hafifleme olmaz.. insanın beğenileri kışın neyse, yazın da odur; mevsimsel olarak değişmez.

Beğeni kriterleri dört mevsimde de aynı kalır.

Hiç mi değişmez?

Değişir elbet!

Sosyal çevresinin değişen dinamiklerine göre, aldığı ve almakta olduğu kültüre göre, zaman içinde ağır seyreden bir değişime uğrayabilir, o ayrı.. ama kış geldi daha derin ve düşündürücü programlara dalayım; yaz geldi, münasibi hiç derinlere dalmamaktır.. düşüncelerim ve beğenilerim dalgaların üzerinde sörf yapsın sadece filan demez kimse.

Velhasıl, yaz gelince insanın ne özü ne de karakteri değişir.

Daha çok gezmek, daha çok eğlenmek, daha çok boş vakit geçirmek isteyebilir belki; bir tembellik, bir sürekli tatil mood'una girebilir, beynimi şöyle bir boşaltayım da diyebilir. Ama televizyonu açtığında kendisini **light'a alan** bir light programla karşılaştığında; light'laşmamış özü ve karakteri diklenebilir; o televizyon kanalı, light program yapıcım diye, onu (seyirciyi) hafife almıştır çünkü algısında; televizyon kanalı erkinin zihninde **yaz seyircisi** gibi tuhaf bir seyirci modeli vardır zira: sanki ikinci bir kişiliği vardır seyircinin ve bu ikinci kişiliğin özü de bütünüyle değişiktir, birincisinden.

Yaz programları aslında kalitatif olarak hafife alınmaması gereken –hatta bana kalırsa daha da dikkatli olunması gereken- programlardır. Ancak, yaz aylarının gelirinin daha düşük olacağı öngörüleceği için, yapım ve bütçe açısından hafifletilebilir. Ama bir yapımın bütçesini hafifletmek, programın özünü, içeriğini ve biçimini hafifletmek değildir.

Yarışma, sohbet, müzik ve magazin programları hazırlanırken bunu dikkate almak gerek. (Ki, şu âna kadar başlayanların içinde bunu başarana rastlamadım henüz.)

Aksi halde ortaya çıkan acemi bir '**müşamere program**' oluyor sadece.

Aslında bu bir entelektüel sermaye meselesidir ya...

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçim ekranlarından en fazla akılda kalan neydi

Telesije 15.06.2011

Seçim ekranlarından en fazla akılda kalan neydi Bence portakal sandığıydı!

Ve çok şey anlatıyordu!

Bir portakal sandığının –ya da benzeri bir yükseltinin- bile yeri ve zamanı gelince ne derece hayati bir öneme sahip olabileceğini anladık böylece.

Olay şöyle cereyan etti:

Seçim sonuçları iyiden iyiye belli olduktan sonra, Kılıçdaroğlu'ndan, CHP parti merkezinin önünde seçim sonuçlarını değerlendirmesi bekleniyordu.

Kemal Kılıçdaroğlu konuşma yapacak dedi spiker, dikkat kesildik; bekle bekle gelen giden yok.. ekranda bir kürsü ve bir takım mikrofonlar vardı ama başkan yoktu ortalarda.. derken mikrofonların arasından bir kafa göründü.. daha da dikkat kesildik ama kim olduğu seçilmiyordu. Mikrofon kalabalığının arkasındaki zat, besbelli ki hafifçe yükseldi ayaklarının üzerinde; Kemal Bey'i göz hizasında seçebildik o zaman. Ufak tefek lider, mikrofonların arasında bir görünüp bir kayboluyordu. Anlaşılan o ki, kürsüye bir yükselti koymayı unutmuşlardı; koca koca mikrofonlar en önde yer alınca da, arkasında kim var kim yok seçilemiyordu. Başkan, konuşmasına başlayacak oldu ama.. sanırım durumun tuhaflığını kendisi de farkına vardı, o da kameraları bir görüp bir kaybediyor olmalıydı çünkü bu şartlarda.

Ekran karşısında çırpınıp duruyordum, "bir yükselti getirin" diye.. derken arkasını döndü Başkan, yamacında duranlara bir şeyler söylemiş olmalı ki –onlar da pek seçilmiyordu ya-, bir portakal sandığı –ya da başka bir narenciye sandığı da olabilir-, bir yükselti yetiştirildi acilen.

Ve herkes rahat bir nefes aldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Perihan Mağden'in yazılarını özleyenler için 'Yaz Kitabı'

Telesije 20.06.2011

Perihan Mağden'in yazılarını özleyenler için 'Yaz Kitabı' Perihan Mağden'in köşe yazıları eşsizdir bence.

Cesurdur.

Dürüştür.

Ezber bozar.

Lafı dolandırmaz hiç.

En siyasi olmayan yazıları da siyasidir aslında; hangi konuyu ele alırsa alsın -bir magazin figürü hakkında da yazsa hatta- siyasi eleştirel bakışı hep devrededir.

12 Eylülcülerin -sipariş üzerineçok özel olarak tasarımıladıkları haute couture 'homo a-politicus'u bünyesi kaldırmaz hiç; yazılarıyla, bu toplumsal ve bireysel 'giydirme' projenin 'a'sını, yayılım ateşine tutarak delik deşik eden bir -kendi tabiriyle- 'köşeci'dir o.

Perihan Mağden'in yeni çıkan ve çıkar çıkmaz ikinci baskısı yapılan Yaz Kitabı, "yazın hafifliğiyle günlük hayata" bakan köşe yazılarının bir kısmını içeriyor. "Kışın içerikli dünyasıyla politik gündeme" bakan yazılar ise daha sonra Kış Kitabı olarak yayımlanacak.

Yaz Kitabı'ndaki yazıların bir kısmı -her ne kadar önsözde, "yazın hafifliğiyle günlük hayata baksın istedik" (Sırma Köksal) dense de-, yine inceden inceye iğneleyici, kül yutmayan, gizli faşizm eleştirileri bana göre; yazar, soluğu hiç tükenmeyen kalemiyle saldırıyor, 12 Eylül'ün bugün hâlâ gündelik hayatta bile karşımıza çıkan sonuçlarına.

Hayatın içine nüfuz ettirilmiş, hayatın her alanına, her dilimine sindirilmiş ve sinsice gizlenmiş bir ideolojiye (faşizme) karşı adalet bayrağını açmış yazılar bunlar.

Perihan Mağden'in köşeci olarak bir huyu da, neyi gördüyse, neyi okuduysa, neyi yaşadıysa, bunların içinden mana cımbızlarıyla terso sayılabilecek bir şeycikleri çekip çıkarması ve bunları sonsuz bir enerjiyle sorgulamasıdır!

Ve toplumsal vicdana giydirilmek istenenlerdir bunlar: "Kensington Sarayı'nın İstanbul ölçülerindeki benzeri Barış Manço'nun Moda'daki eviydi. Evin önündeki demir parmaklıklar, halkımıza aynen orada olduğu gibi mum yakıp seyrine bakma olanağı tanımaktaydı. Asılan yazılar, bırakılan çiçekler, özellikle un kurabiyeleri, herşey, herşey 'OLAY NEREDE CEREYAN EDİYOR' sorusunu aklımıza getirmekteydi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mutluysanız, mutlusunuz.. fişeklemeyin artık bizi kardeşler!

Telesiyej 22.06.2011

Mutluysanız, mutlusunuz.. fişeklemeyin artık bizi kardeşler! Havai de olsa, fişeklenmek istemiyoruz artık!

Bu görgüsüzlük, gösteriş buhranlarının bu doymaz iştahı bastırılamayacak mı hiçbir şekilde?

Bir eli yağda bir eli balda olma hallerinin umursamazlığıyla, etrafa zarar veriyor muyuz acaba diye bir an olsun düşünmeden, mutluluklarını, olabildiğince uzak noktalara kadar, hatta mümkünse tüm kâinata duyurma arsızlığıyla, dakikalarca bizi havaifışekleşmelerin kulakları sağır edici gürültüsüne maruz bırakanlara 'one minute' diyecek bir erk yok mudur bu topraklarda?

Şehir ortasında bu kıyamet gürültülerini çıkarmaya kimin, nasıl hakkı olabilir?

Kuruçeşme-Arnavutköy arasında yaşayan insan ve hayvan popülasyonu canından bezdi bu havaifışek bombardımanından!

Düğün sahiplerinin her biri, bir öncekiyle yarışır gibi daha da çok para döküyor havaifışeklere.. fişeklemeler gittikçe uzuyor.. uzuyor.

Kuruçeşme Divan, Suada ve Les Ottomans'daki düğün ve kutlamalarda –artık dakikalarca süren– havaifışek gösterişleri, yaşlı insanları kalp krizinin eşiğine getiriyor, hayvanlar korku içinde kaçışıyor, Kuruçeşme Parkı'ndaki kazların ve ördeklerin ödleri patlıyor, böyle gecelerin sabahlarında ölü ördeklere ve kazlara rastlandığı konuşuluyor, bebekler ağlayarak uykularından uyanıyorlar, camlar çerçeveler zangırdıyor, sokaklarda park etmiş arabaların alarmları çalmaya başlıyor gürültüden ve titreşimden, gece yarıları korku içinde fırlıyoruz yataklarımızdan! (Cumartesi akşamı Suada'daki fişekleme dakikalarca sürdü, bizim bahçede doğan ve orada büyümeye çalışan yavru kediler o gecedan beri ortada yoklar. Korku içinde kaçıp bir yere girdiler de çıkamıyorlar mı, yoksa minik kalpleri korkudan durdu mu kaçtıkları köşede, bilmiyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sistemin son numarası planking, aktif bir enerjiyi pasif bir eylem kültürüyle dizginlemektir sadece!

Telesiyej 23.06.2011

 Sistemin son numarası planking, aktif bir enerjiyi pasif bir eylem kültürüyle dizginlemektir sadece! Dünya Greenpeace'den çok şey öğrendi.

Greenpeace eylemleri, planlı projeli, bilinçli, **aktif** mücadeleye dayanan bir tür savaşı eylemlerdi.

Örneğin balinaları kurtarmak için, o küçük gemileri ve botlarıyla –devasa büyüklükteki– balina avlayan gemilere, hatta onları koruyan donanma gemilerine saldırdılar.

Yaralandılar, dayak yediler, hatta öldüler.

Dünya, doğayı kurtarma yolunun sözde değil, özde; yani, yerinde ve zamanında iz bırakacak, aktif, gereğinde çok sert, sisteme, kapitalizme başkaldıran eylemlerden geçtiğini anlamaya başlamıştı.

Dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan milyonlarca insanda yeni bir bilinç; 'doğa bilinci' ve 'sistem bilinci', ancak bu yolla oluşabilirdi.

Nitekim öyle de oldu.

Doğa aktivistleri, –Türkiye dâhil– dünyanın çeşitli yerlerinde hızla çoğalmaya başladı. (Bkz. Tarkan; bkz. Büyük Anadolu Yürüyüşü, bkz; Bono, Sean Penn...)

Ne var ki sistem herşeyi kendi lehine ve çıkarına **pasifize** ettiği gibi, bu büyük **dünya doğa hareketine** de sızarak, bu önemli enerjiyi söndürme girişiminde bulundu, (çok akıllı davranıp, tümüyle karşısında durmadan) uzun zamandır tezgâhladığı çevreciliğin içine bir de **planking** adını verdiği yeni bir modalaştırmayı gömdü.

Böylece aktif enerjiyi, pasif bir eylem kültürüyle dizginlemeye çalıştı.

Aktif bir başkaldırı yerine, yaratıcılık şemsiyesi altında tezgâhlanan pasif bir başkaldırıdan başka bir şey değildir çünkü planking.

Türkiye’de doğa aktivistleri, ciddi riskli bir doğa mücadelesi veriyor; kendilerini HES şantiyelerinde, hayat riskini bile göze alarak iş makinelerinin önlerine atıyorlar, kepçelerine zincirliyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv’nin yeni dizisi ‘Kalbim Seni Seçti’ tam bir kaos şaheseri!

Telesiyej 04.07.2011

 Atv’nin yeni dizisi ‘Kalbim Seni Seçti’ tam bir kaos şaheseri! Tatil bitti, yaz ekranları zulmü başladı. Daha bir gece önce Çeşme’nin muhteşem marinasında, Monk by Babylon’da Della Miles’ı dinlemiyor muydum ben? (Yolunuz Çeşme’ye düşerse, mutlaka Marina’yı gezin ve mümkünse Monk by Babylon’a uğrayın derim ben; manzara, müzik, yemekler.. bildiğiniz ‘tatildeyim’ duygusu!)

Monk’tan, Kalbim Seni Seçti dizisine nasıl geçiş yapabilir bir insan evladı? (Böyle dedim ama.. ruhumda bir yanlış anlaşılma endişesi baş gösterdi ânında. Caz’a çok da bayılmam zira, ama Çeşme Monk’ta iseniz, ne olsa dinlenir.. o derece bir hafiflik ve huzur veriyor bu mekan.)

Atv ‘nin yeni dizisi Kalbim Seni Seçti, ‘senelik iznimin bir bölümü’ rehavetindeyken yayınlanmaya başladı.

Bu yüzden ilk bölümünü kayıttan izledim.

Tatilin verdiği bir sabır ve tevekkülle.

İkincisine geçecek gücüm kuvvetim kalmadı. Bu yazı ilk bölümden bende kalan izlenimleri yansıtıyor bu yüzden.

Biliriz, yapımcılar seyirciyi usulen ciddiye alır; zekâlarını ise hiç ciddiye almazlar!

Ama bu kadarı da fazla bence.

Beylik, çok çiğnenmiş bir ana teması var Atv ‘nin yeni dizisinin. Versiyonlarına Yeşilçam sinemasında mebzul miktarda rastlanmıştır. Anlayacağınız yine tesadüfler üzerine kurulu bir hikâyeyle karşı karşıyayız.

Kalbim Seni Seçti, bir masabaşı hayat kurgusu; gerçekliği zorlanmış.. hayat zincirinin halkalarında eksiklikler var; ama kopuk parçalar birbirleriyle buluşturulduğunda da ortaya mesnetsiz hayat durumları çıkıyor. Mesela,

kardeş olduklarını bilmeden yıllar sonra karşılaşan iki gencin, annelerini de - drama icabı- karşılaştırmak gerekmiş besbelli; ki, çelişki başlasın.. ama bunu çözememiş senaryo. Dizinin bir sahnesinde, iki delikanlı kız yüzünden kavga ediyorlar, derken yorulup oturuyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ebru Yaşar'ın, Türkçe, Kürtçe, Arapça söylediği yeni albümü 'Delidir', tam bir Doğu-Batı sentezi

Telesiyej 05.07.2011

İlk defa bir Ebru Yaşar albümü dinliyorum.. hem de tekrar tekrar.

Delidir adlı albüm bence mükemmel olmuş; bu coğrafyaya ait bir Doğu-Batı sentezi. Zaten Ebru Yaşar'ın hem albümdeki dövmeli fotoğraflarından, hem de her kültürden takılı ve dövmeli birçok el görüntüsünün yer aldığı fotoğraftan, yapılmak istenenin ve yayılmak istenen mesajın bu olduğu anlaşılıyor.

Albümün içindeki kartonette şarkı sözlerinin altına döşenmiş fon görüntüleri de bilinçli seçilmiş belli ki; Binbirdirek Sarnıcı, Boğaziçi Köprüsü, Nemrut Dağı'nın ünlü kartal başı heykeli, mavi nazar boncukları, Peri Bacaları ve Didim'deki Medusa fotoğrafları da, Ebru Yaşar'ın albümünün bilinçli bir proje olduğunu ve ciddi bir vizyona sahip olduğunu gösteriyor.

Adı da üç dilde yazılmış albümün kapağına. Ebru Yaşar, *Sabah Günaydın*'daki röportajında (Başak Çokan) albümünün konseptindeki çokkültürlülükle ilgili şöyle diyor: "Bu proje aslında tamamen yaşadığımız coğrafyayla ve yaşadığımız kültürlerle alakalı... Ben bir memur çocuğuyum. Babamın işinden dolayı Türkiye'nin birçok şehrinde bulundum, birçok kültürle karşılaştım. Benim Arapça ve Kürtçe okumak istemem tamamen bizim kültürel zenginliğimizden kaynaklanıyor. İlerleyen zamanlarda belki Boşnakça da okurum."

Bütün bunlar bir yana, albümdeki şarkıları, türkülerini çok sevdim ben; bilhassa da, Ebru Yaşar'ın üç dilde yorumladığı Sezen Aksu bestesi *Delidir*'i.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ajda Pekkan'ı, sözcüklerin anlamı değil, uyumu mu ilgilendiriyor

Telesiyej 06.07.2011

 Ajda Pekkan'ı, sözcüklerin anlamı değil, uyumu mu ilgilendiriyor Öyle galiba.

Bu sorunsal üzerinde (yani Ajda Pekkan'ın, konuşmalarının arasına -içerdiği anlamlara hiç aldırmadan- yerli yersiz yabancı sözcükleri cömertçe serpiştirmesi hakkında) yıllardır düşünürdüm.

Nihayetinde faydasını gördüm bu uzun süren mesainin.

Düşündüm ve buldum!

Ajda Pekkan'ın yabancı ya da yabancı kökenli sözcükleri –çoğunlukla, taşıdığı anlamlardan arî, yepyeni ve Ajdaca anlamlar yükleyerek– kullanmasının nedenini anladım ben.

Prozodi seviyor çünkü o!

Röportajlarında da içinden geldiği gibi konuşurken, bu arzusu –haliyle– galebe çalıyor; sözcüklerin anlamları uysa da uymasa da, onları birbirleriyle prozodileyiveriyor!

Alışmış ya işi gereği şarkılarda prozodi yapmaya, konuşurken sözcükler de birbirleriyle prozodik bir uyum içinde olsun istiyor! Sözcüklerin anlamlarından çok, ses uyumları ilgilendiriyor onu.

Prozodik konuşuyor, bu yüzden. Sözcükleri, cümleleri kendi iç müziğine uyduruyor.

Dinleyenlerin biraz kafası karışıyor ama, olsun!

Mesela espritüel mi dedi, hemen ardından kendini tutamayıp spiritüel demesi geliyor.. yanlış anlamayın, prozodi gereği!

Prozodi alışkanlığından olsa gerek kafiye de seviyor olmalı.

Kafiye son hecelerin tutmasıdır genellikle ama, Ajda Pekkan bazen ilk heceleri de kafiyelemeyi seviyor; popüler mi dedi, ardından popülist deyiveriyor!

Cuma akşamı *CNN TÜRK*'te Saba Tümer'in konuğuydu.

Pek de hoş görünüyordu doğrusu.

Tarkan'ın ona verdiği ve daha albüm çıkmadan bütün plajlarda çalınmaya başlanan *Yakar Geçerim* adlı şarkıyı söyledi.

Derken Saba Tümer, Tarkan'ın nasıl biri olduğunu sordu Ajda Pekkan'a.

Tarkan'ı çok seviyordu Ajda Hanım, onun için çok iyi şeyler söylemek istiyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayşe Özyılmazel ile Ali Taran'ın evliliği ve medyanın bol keseden etik mühendisliği...

Telesiyej 07.07.2011

 Ayşe Özyılmazel ile Ali Taran'ın evliliği ve medyanın bol keseden etik mühendisliği... İki insan birbirlerine karar vermişler.

Evlenmişler.

Bu evliliğin içinde, merkezinde ve periferisinde olup bitenler.. geride kalanlar.. geride kalanların hissettikleri.. geride kalanlara hissettirdikleri yüzünden bu evliliğin kahramanlarının hissettikleri.. vb. haller, sadece bu iki kişiyi ilgilendirir tabiatıyla.

Bu yüzden de biraz hayretle izledim Ayşe Özyılmazel ile Ali Taran'ın evliliği üzerine yazılıp çizilenleri.

Böyle didiklemeler Batı'da genellikle celebrity üzerinde yapılır –o da izin verildiği kadarıyla ve belirli bir kültür ortamı içinde–. Celebrity ve halk arasında karşılıklı bir alışveriş vardır çünkü; ikisi de birbirinden bir şekilde yararlanır –biri biraz daha fazla belki–.

Ve medyanın da; '*celebrity*'yi halk yaratır, onların hayatları üzerinde halkın hakkı vardır' kabilinden bir uyduruk gerekçesi bulunur, yazıp çizdiklerini haklı çıkarmak için.

Ama Ayşe Özyılmazel bir köşe yazarı.

Ne olduysa, kendi eseridir.

Topluluklar yaratmadı onu anlayacağınız; eli kalem tutmasa, ne kadar şanslı olursa olsun, şu anki işini yapamazdı değil mi?

Ali Taran ise reklamcı.

Halkın, onun hayatı, şöhreti ya da standardı üzerinde bir hakkı olduğu söylenemez –her şey birbiriyle ilişkilidir gibi diyalektik analizlere girmezsek tabii, ama girmeyelim şimdi, burası yeri değil çünkü–.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Twit insanlarının büyük 'twitter' yalnızlığı ve teşhircilik sendromu!

Telesiyej 11.07.2011

 Twit insanlarının büyük 'twitter' yalnızlığı ve teşhircilik sendromu! *Twitter* mühim mevzu.

Benim meşrebime uymaz pek, o ayrı.

Ama üzerine kafa yorarım, o da ayrı.

Cesare Pavese'nin, "İnsan bu dünyada hiçbir zaman tümüyle yalnız değildir. En azından bir çocuk, bir genç, daha sonraları da bir yetişkin vardır yanında.. hani şu kendisi olan.." sözünü hatırlayınca; **ona buna, onu bunu twitlemek**, bir yalnızlık korkusu, bir kendi kendine yetememek sendromu olarak görünür bana.

Twitter, yeni bir hayat manası bulduğunu ya da yaşama sanatını zenginleştirici bir âleme daldığını sandırıyordur belki de twitçilere; bir imtiyaz ya da armağan gibi.

Perihan Mağden'in *Milliyet Sanat*'ın temmuz sayısındaki o muhteşem röportajında, Fırat Demir'e söylediği gibi **teşhirciliktir** belki de sadece.

Twit atıp, **ÂLEMİ** düşündüklerinden, yediklerinden içtiklerinden ve yaptıklarından haberdar etmeden birkaç saat bile geçiremeyen *twitter* bağımlısı kardeşlerin, kendi tesbitlerine göre hangi dertlerine dermandır bu etkinlik, bir de bu kadar vakti nasıl bulurlar merak ederim doğrusu. Ayrıca.. var mıdır onların da kendi durumlarıyla ilgili bir tesbitleri, analizleri bilmem.. ama bence **insanın** kendisini ve yaşadıklarını teşhir etme nedenlerinin kaynağına inildiğinde devasa bir yalnızlık ve güvensizlik duygusu çıkar karşımıza.

Sistem önce **yalnızlaştırmıştır** çünkü insanı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülcan Altan'ın 'Gunef' adlı Çerkesçe albümünde derin bir yorumculuk ve kadim kültürlerin izleri var

Telesiyej 12.07.2011

Gülcan Altan'ın 'Gunef' adlı Çerkesçe albümünde derin bir yorumculuk ve kadim kültürlerin izleri var İnsan bazen (aslında çoğunlukla) geç kalıyor.

Geç kalmanın telafisi yoktur ya.. insanoğlu kendine göre gerekçeler bulur bazı durumlarda, rahatlatır içini.. hayata dayanmanın yoludur bu işte. Ama bazen hiçbir gerekçe, geç kalmanın yarattığı hasarı kapatamaz o da ayrı. (Lakin konumuz bu değil! Yaz gribinin bir semptomu olarak değerlendirin *Telesiyej*'in bu kırık dökük mü desem, derin mi desem hallerini. Hafif ateş daha bi manalı yapıyor sanki insanı, gözler dalıp dalıp gidiyor öyle.. üzerinize afiyet bir içli hâl musallat oluyor insana.) Yoksa benimkisi telafisi kısmen mümkün bir gecikme. Üç ay önce çıkmış bir albümden söz ediyorum; geç bulduğum ama bu yaz dinlemekten vazgeçmeyeceğim albümlerden biri olacak Gülcan Altan'ın Çerkesçe şarkılarından oluşan **Gunef**'i.

Geçen hafta *Telesiyej*'de yayımlanan Ebru Yaşar'ın –içinde Kürtçe ve Arapça yorumların da yer aldığı– yeni albümü hakkındaki yazıdan sonra, **Sosyal Âlem** adlı programın (**Radyo Turkuvaz**) yapımcısı Fuat Uğur'dan bir mail aldım. Uğur, mail'inde, Ebru Yaşar albümü ile ilgili yazıdan sonra bu albümü almaya karar verdiğini; benim de Çerkes şarkıcı Gülcan Altan'ın **Gunef** (Kalbin Işığı) adını taşıyan albümünü değerlendirmemi beklediğini söylüyordu. **Gunef**'ten bir iki şarkı da göndermiş dinlemem için. Ama bana yetmedi tabii, albümü edindim hemen ve bütün şarkıları dinledim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kurşun Bilal' dizisi sadece Arda Kural için izlenebilirdi, ama...

Telesiyej 13.07.2011

 'Kurşun Bilal' dizisi sadece Arda Kural için izlenebilirdi, ama... Ne yazık ki ilk bölümün sonunda diziden azledilmiş Arda Kural. Kendi başına buyruk davrandığı için, rolü kendi istediği gibi yorumlamak istediği için.

Aslında keşke bıraksalardı da, dilediği gibi oynasaydı.. fenomen olabilecek bir karakterin önü kesilmiş oldu böylece. Kurşun Bilal, Arda Kural'ın oyunculuğuyla unutulmaz bir karakter olabilirdi bence.

Atv'nin yeni dizisi *Kurşun Bilal* mütevazı, samimi bir dizi. İlk bölümün hikâyesi de iyiydi, aile içi şiddet ve kadın üzerinde yaratılan terörü doğru bir biçimde işliyordu. Bir polisiye dizi olarak *Behzat Ç.* gibi biçimin şiddetinin tuzağına da düşmemiş görünüyordu. Bütün bunlar iyi şeyler.. ama, başrol oyuncusunun yüksek karizmasını bir kenara koyarsanız; öyle her hafta yolu gözlenecek kadar parlak bir iş değil *Kurşun Bilal*.

Hâl böyleyken, bu parlıtsız dizinin tek cazibe unsuru olan başrol oyuncusunu ikinci bölümde değiştirmek, pek vahim bir hata bana göre. Bilal karakterini canlandıran Arda Kural daha ilk bölümden, seyirciyi diziye bağımlı hale getirebilecek bir karakter yaratmış çünkü. Daha ilk bölümden dizinin **belirleyeni** olmuş –ki, bu hiç kolay bir iş değildir ve nadir rastlanır–.

Genç Marlon Brando ile James Dean karışımı bir oyun çıkarmış Arda Kural, *Kurşun Bilal* dizisinin ilk bölümünde. Müthiş etkileyici bir oyun.. inandırıcı, insani; hafiften bir actors studio rüzgârları da estirmiyor değil hani.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan'ın Diyarbakır konseri.. starcıklar konuşur, star işini yapar!

Telesiyej 14.07.2011

Tarkan'ın Diyarbakır konseri.. starcıklar konuşur, star işini yapar! Yüksek sesle konuşmanın (Hülya Avşar'ın hep yaptığı gibi) önlenemez hafifliği karşısında; 40 bin kişiyi bir meydanda toplayabilen MEGASTAR'ın **sessiz ve önlenemez** ağırlığı, bu camianın (ve showbiz'in) iki ayrı yüzü gibi.

Biri (HA), elle tutulur hiçbir şey üretememişlik duygusunu adeta nefrete dönüştürerek yüksek perdeden söylemde bulunuyor.

Diğeri ise (T) duyguların toplamı, hatta duyguların birliğiyle buluşuyor.

Çeşitli kıssadan hisselerle sahip bir durum bu!

Hülya Avşar, *KRAL TV*'nin ödül töreninde, sahneye sadece en sonuncu ödülü almak üzere bir defa çıktığı için (bu arada Tarkan'ın sekiz dalda ödül aldığını hatırlatırım) Tarkan'a sövüp saymıştı; "O kim ki?" diye, hatırlatırım (hatırlamayan varsa tabii). "Kim oluyor da benim elimden ödül almak için sahneye gelmiyor?" Falan da filan diye demeçler vermişti kameralara.

Hülya Avşar'ın "Kim o? Ne yapmış ki bugüne kadar?" gibilerinden, kendini gülünç durumlardan gülünç durumlara sokup çıkaramama buhranlarının meyvesi olan **frensiz** sorularına, Tarkan'ın Diyarbakır konserinin fotoğrafları iyi bir cevap oldu bence (neticede ayinesi iştir kişinin). Özellikle de önceki gün *Radikal Hayat*'ta yayımlanan, toplu iğne başı gibi görünen on binlerce insanın Diyarbakır'da konser meydanındaki fotoğrafı en üst perdeden ve açık bir cevaptı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cennet mi, cehennem mi, Araf mı, yoksa 'Bugün Ne Giysem' mi?

Telesiyej 18.07.2011

 Cennet mi, cehennem mi, Araf mı, yoksa 'Bugün Ne Giysem' mi? Yoksa öldüm mü ben yavu? Durduruldum mu nihayetinde? Öldüm de cennette miyim desem, cennet buysa cehennem ne ola ki? Cehennem desem, zebaniler yok ortada, gerçi bir adam oturuyor şurada ama pek ufak tefek.. zebaniye benzemez, ama ben hiç zebani gördüm mü? Görmedim, o da ayrı.. ama zaman değişti, ne bileyim belki artık zebaniler çelimsizlerden seçiliyordur. Araf olmalı burası, Araf! Beklerken Bugün Ne Giysem programıyla sınanıyorum herhalde. Bu dekadans karşısındaki ahvalime bakarak, başıma geleceklere bilet kesilecek zahir! Kendime mukayyet olmalıyım ama o da ne, şu takma kirpikli, kuzguni kabarık saçlı, tombul yanaklı, boynuna kat kat be kat incik boncuk dolamış kadın da kim? Modacı mı? Nerenin modacısı yavu, böyle modacı olur mu? Ya yanında oturan, Türkçeyi yarım yarım konuşan sarışın kadın kim; hiçbir şeyleri beğenmiyor, kaşlarını kaldırıp kaldırıp oturtuyor yüzüne, bir beyaz ceket var üstünde, -bir ara ayağa kalktı, çok aradım eteğini, ama bulamadım, evde mi unutmuş?- belli ki uzman o da, ne uzmanı? Giyim kuşam uzmanı mı? Kendini giydirmeyi unutan giyim kuşam uzmanı.. Gidiyor, raftan bir ayakkabı alıp, podyumda tir tir titreyen yarışmacıya uzatıyor, seçtiği ne korkunç bir ayakkabı, rüyama girse, haykırarak uyanırım.. bunu giy diyor, bu daha güzel olacak.. yani galiba öyle diyor, ne dediği de pek anlaşılmıyor çünkü. Allahım bu ne ağır bir sınav! Bir de ufak tefek genç adam var, her şeye gülüyor, onun görevini pek anlamadım. Takma kirpikli korku modacısı ise, cüssesine yakışmayan bir naz ve işveyle tatilini anlatıyor bir yandan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif Şafak'ın yeni romanı 'İskender'in kapağı, bir proje kazası mı

Telesiyej 19.07.2011

 Elif Şafak'ın yeni romanı 'İskender'in kapağı, bir proje kazası mı Bana öyle göründü doğrusu!

Bir yazarın kendi yarattığı bir kahramanla özdeşleşmesi, bu yönde herhangi bir **biçim sunması** (görüntü vermesi), okurun o kahramanla özdeşleşmesinin yolunu keser çünkü.

Metnin hükmü kalmaz adeta, okurla yazarın o görüntüsü kalır başbaşa! Zira yazarın görüntüsü, metin dışı bir karakter olarak çıkar ortaya; okurun hayaline yerleşir, yapışır kalır!

Oysa tam aksine –Aristo'nun dramatik yöntemine göre, ki sözkonusu yazar tam da bu yöntemi uygular– okurla kahramanın özdeşleşmesi, yazarın da uzaktan onları izlemesi gerekir.

Elif Şafak, yeni yayımlanacak olan romanı *İskender*'in kapağı için erkek kılığına girerek poz vermiş. Kitabın kapağında erkek kılığında (romanın kahramanı İskender kılığında) Elif Şafak'ı görecekmiş okur.

Bu fikir –kiminse şayet– pek orijinal görünmüş olmalı yazara. Ama algıda, imajda ne faydası olacak ki romana? Buluşçuluğa dayanan, kısa ömürlü, bayat bir reklam zihniyetini (*bu kadar da birebir bakılmaz ki*) işaret ediyor bana. Sağda solda konuşulacağı ve hakkında birkaç satır daha fazla yazılacağı için yazara bir faydası olur belki bu fantezinin; ama hepsi bu.

Bu bir sansasyon yaratma projesidir çünkü sadece.

Edebiyatla sansasyon ise asla biraraya gelmez.

Ve ilk bakışta parlak gibi görünen bu türlü fikirler, ürünü, dolayısıyla da okuru edebiyattan ve özden uzaklaştırır.

Uzun lafın kisası, edebiyat böyle yüzeysel **reklam yaklaşımlarına** itibar etmez hiç!

Bir husus daha var ki, ilgimi çekti; *Hürriyet* gazetesindeki röportajında, romanını şöyle özetliyor Elif Şafak: "Ama esas olarak sevdiklerimizi kırmak üzerine bir roman. En çok sevdiklerimiz, en çok incittiklerimiz aslında," diyor. Belli ki yeni romanını özetleyen slogan bu olacak. Ama Oscar Wilde'ın o ünlü şiirindeki –Ezel dizisi sayesinde her zamankinden daha fazla biliniyor şimdi– "Çünkü her insan öldürür sevdiğini/ Gene de ölmez insan" dizelerini hatırlatmıyor mu size?

Elif Şafak'ın son romanının tanıtım/iletişim projesi biraz aceleye mi geldi acaba? Bir yazardan çok, bir film yıldızı gibi profesyonel makyajlar, cömert göğüs dekolteleri, dantelli dantelsiz çeşit çeşit tuvaletler, profesyonel fotoğraf çekimleri, hülyalı artistik pozlar filan derken, işin esası güme mi gitti dersiniz?

Ayrıca edebiyatın böyle dantelli tuvaletlere, mizansenli fotoğraflara neden ihtiyacı olsun ki, has edebiyat ise tabii.. hadi diyelim ki her kitabın bir miktar tanıtıma ihtiyacı vardır zamanımızda; ama yazar, '**kendini gizleyen insan**'dır diye bilmez miydik yavru biz?

Hem zaten yazar ortalara dökülse saçılrsa ne olacak ki, bir yazarın kitabının değeri neyse odur ve öyle kalır.

Dantelli, dantelsiz fark etmez yani...

Brangelina projesinin EN son ve EN numarası!

Madem evleneceklerdi, niye onca yıl evlenmeden durdular?

Kafa mı buluyorlar biz garibanlarla?

Ne güzel oyalanıyor, inanıyorduk onların hayatlarının erdemine.. çekirdek aileye karşı çıktılar, evlenmediler.. ama çeşitli ülkelerin ve durumların mağdur çocuklarını evlat edindiler; çekik gözlüsü de vardı, esmer tenlisi de; ikisinin karışımı da. (Kamboçya, Etiyopya, Vietnam) İyi düşünülmüş (ABD imajını pekiştirici) bir aranjmandı. Üç adet de kendileri ürettiler, daha iyisi Şam'da kayısı!

Bir tür özgürlük ikonuydular.

Özgürce birbirlerine âşıktılar, 'evliliğe ne gerek var'ın başrol oyuncusuydular.

Önemli olan duyguydu kurum değil... Biz böyle anladık ve algıladık onları.

Onlar modernitenin modern iktidarına karşı görünüyorlardı.

Biz de onlara bayılıyorduk!

Hayalimizi besleyen **gelecek vaatçileriydiler** çünkü!

Düzene başkaldırmış gibiydiler.

Oyalanıp gidiyorduk işte.

Bu arada Angelina, Birleşmiş Milletler elçiliği de yapıyordu. (Sistemin patronu bir yandan bombalarını atıyor, milyonlarca insanı katlediyor, mayınlar döşüyor.. ama bu arada artistini de BM elçisi yapıp, mülteci çocukların yaralarını sardırıyordu. Bu da bir ultra hipokrizi numunesiydi ya, o da ayrı.)

Velhasıl, Brangelina, kuyumcu işi bir dünya projesiydi.

Ama bu defa kendi kurdukları oyunu kendileri bozmaya başladılar bence!

Son evlilik haberiyle, bu proje artık kadük oldu gibi geliyor bana.

Belki zincire yeni bir halka takmak istediler; siyaset halkası! Belki ikiliden biri politikaya atılacak, senatör olacak, bilemem.. bildiğim bir şey varsa, bu evlilik fena halde sahtekârlık kokuyor!

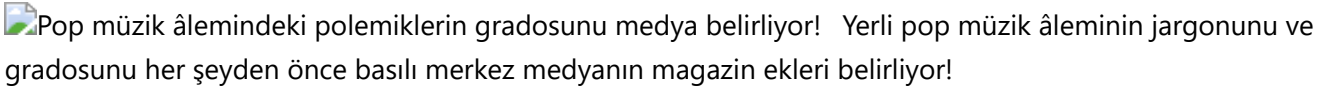
Ve bana göre Brangelina'nın son perdesidir bu.

Bundan sonra bir devam sahnesi olursa çok zorlama olur çünkü.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pop müzik âlemindeki polemiklerin gradosunu medya belirliyor!

Telesiyej 20.07.2011

Pop müzik âlemindeki polemiklerin gradosunu medya belirliyor! Yerli pop müzik âleminin jargonunu ve gradosunu her şeyden önce basılı merkez medyanın magazin ekleri belirliyor!

Basılı merkez medyanın magazin kültürü ne ise, (hatta ne kadarsa) pop müzik insanlarının **taban kültürü** de o kadar işte.

Bir zamanlar pop müzik vardı, hoş ve önemli pop müzik parçaları dinlerdik, denir ara sıra; evet ama o zamanlar magazin medyası bu kadar düzeysiz ve dekadan değildi.

Sonuçta pop müziğe, merkez medyanın (gazeteler, tv kanalları) tiraj kavgasında önemli bir rol verilerek, neredeyse tümüyle magazin el alana çekildi ve kurban edildi bence.

Bugün pop müzik piyasasına egemen olan rekabet kaliteyle ilgili değil; daha çok kadın şarkıcıların bacak ya da vücut şovları, veya birbirleriyle olan kavgalarıyla ilgili! Popçular daha çok bu sayede gündemdelere magazin

eklerinde. Gazetelerin ana sayfalarında da –‘haber’in devamı ekte’ konseptiyle– bu yüzden boy gösteriyorlar sık sık.

Bu iki unsur dışında, kadın sanatçıların magazin medyasında varolmaları çok zor.

Magazinel karpışmalar ise, dili de belirliyor haliyle; bu insanların kendilerini ifade biçimlerinin kalitesi, – medyanın da yardımıyla– gittikçe daha fazla dibe vuruyor.

Bu magazin el tezgâhın (aslında dili de belirleyen bir tezgâhtır bu) son örneklerinden biri Demet Akalın ve Ziyet Sali arasında yaşıyor son günlerde.

Demet Akalın’ın, Akşehir’de sahnedeiken, Belediye Başkanı’nın kulaklarını kapattığı haberlerini okumuştuk daha önce medyadan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Allianoi direniş i için kendini zincirleyen Doğa Derneğ i Başkanı Eken, yargılanıyor!

Telesiyej 21.07.2011

Allianoi direniş i için kendini zincirleyen Doğa Derneğ i Başkanı Eken, yargılanıyor! Doğa Derneğ i, Allianoi’yi kurtarma çalışmalarına birkaç yıl önce başlamış tı.

Yakından izledim, biliyorum çok uğraştılar, davalar aç tılar, Tarkan’la Allianoi’ye gittiler, ünlü sanatçı çektiğ i fotoğrafları sitesinde yayınlayarak hayranlarının dikkatini Allianoi’ye çekmeye çalış tı. Hatta *Uyan* adlı doğ a şarkısını Allianoi’den ilham alarak yaptığını söyledi. Doğa Derneğ i hem sitesinde, hem yayınladığı dergide bu konuyu iş ledi, durdu: Allianoi Sular Altında Kalmasın kampanyasını başlattılar. Doğa Derneğ i Başkanı röportajlar verdi, iki bin yıllık bir antik kentin, ömrü belli bir baraj için heba edilmemesi gerektiğ ini anlattı durdu.

Son olarak 21 Eylül 2010’da, iki bin yıllık antik kent ve sağık merkezi Allianoi’nin, Yortanlı Barajı’nın suları altında kalmaması için, Doğa Derneğ i Başkanı Güven Eken, beş arkadaşıyla birlikte antik kentin üzerini kapatma çalışmaları için getirilen vince zincirlemiş ti kendini.

O gün bir açıklama yapan Başkan, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun antik kentin üzerinin kumla kapatılması yönünde karar aldığını belirterek: “Antik kentin üzeri, kurul kararının dışında çimentoyla kapatılıyor. İş lenen bu suç u belgelemek için bu eylemi yaptık” demiş ti. Antik kentin üzerinin kumla kapatılmasına karşı olmalarına rağmen ş u an antik kentte yapılan çalışmanın zeminin çimentoyla kaplanması olduğunu belirten Güven Eken, “Antik kentin zemini kiremit tozu katılmış çimentoyla kaplanıyor. Fiili olarak bir ören yerine bunu yapamazsınız. Bu kurul kararına da aykırı. Karara göre çalış malar sırasında dört bilim adamının gözetmen olarak bulunması lazım ama böyle bir uygulama yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Makyaj + Photoshop = Kapitalizm...

Telesiyej 01.08.2011

Makyaj + Photoshop = Kapitalizm... Yani: Kozmetik malzemesi + digital effect = Kâr!

Ama bu kâr, bir yalan kâr aslında.

Kandırmaca üzerine kurulmuş haksız bir kâr çünkü.

Gerçeğin, gerçekliğinden koparılması, hayalî bir gerçekliğin estetize edilerek sunulması bu...

Olmayan bir gerçeğin cazibesi!

Hayatın, sözüm ona yeniden

sunumunda bir alicengiz oyunu...

Güzelliğin duygusal illüzyonunun yaratılması ve sömürülmesidir aynı zamanda.

Sahici olmayan bir sahiciliğin ticareten dayatılmasıdır neticede!

Televizyondaki mascara (rimel) reklamlarında gördüğümüz bütün o uzun ve fırça gibi sık kirpikler aslında takma kirpiktir mesela. O derece aynı boyda, o derece kalın, uzun ve kıvrık kirpikler ancak kul yapısı olabilir zira. Zaten yakın plan çekimlerde -ki ürün kirpikle ilgili olunca mecburlar yakın çalışmayakirpikler fevkalade plastik durur.

Şampuan reklamlarındaki bütün o gür, parlak ve ahenkle dans eden saçlar da digital rötuş işlemlerinin eseridir tabiatıyla.

Hiç bir saç ahenkle dans etmez çünkü.

Uzun saçlarınız varsa, kafanızı bir sağa bir sola hızla sallarsanız, saçlarınız sallanır ve ihtimal ki o esnada birbirine girer, elektriklenir ve tüy tüy olur hatta, hele hava sıcak ve nemliyse.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kötürüm Şehrin Kapıları' Kemal Burckay'a aralanınca...

Telesiyej 03.08.2011

'Kötürüm Şehrin Kapıları' Kemal Burckay'a aralanınca... Şehir akıllanmaya başladı.

Sesine yeniden kavuşur oldu.

Ve **kötürüm şehir** kapılarını araladı.

Aslında şehir kendine **geliyor!**

Nicedir **kaçıyordu** kendinden.

İnsanlarından, dönüşümlerden, yenilenmelerden, **'hak'**tan tümüyle **uzaklaştırılmıştı**.

Ama gün geldi.. kapıyı kapatan iradenin akılsızlığına el koydu hayat; hakkın şiirinin yolu açıldı.

Umut, bu yönde büyüyor şimdi.

Aslında kaçan şehirdi; şehir kaçmıştı, **kaçırılmıştı** umuttan!

Umut, şehrin göbeğinde ve her yerindeydi yoksa.

Umut ne göç eder, ne de kaçır aslında ya...

Devrimin duygusu, bir yerden bir yere transfer olmaz çünkü.

Yeşerdiği, oluştuğu, hayat bulduğu yerde, topraklardadır o hep.

Bu duygunun karşısında olan o **alacakaranlık (faşizm)** ise, hayatın dinamik ve insani özünden o kadar uzaklara savrulmuştu ki, şehrin bu duygusunu ancak dışarıdan kuşatabilir ve kontrol edebilirdi; tedirgindi, kaçaktı; hayatın uzağından, hayatın içine –dönemi artık kadük olmasına rağmen– çaresizliğinin son zorbalık bağlarıyla tutunmaya çalışıyordu.

Derken umut, kapıyı içerden araladı...

Ve şairin cismi içeriye girdi o aralıktan.

Kemal Burkey'in ne şiiri ne umudu; dışarıya (yurtdışına) ne kaçmıştı, ne de göç etmişti çünkü bana göre.

Onun sadece cismi dışarıdaydı; ve alacakaranlığın hâlâ etkisinde olan –kolay değil, onca zamanlık yoğun bir etkidir bu– umudun üzerindeki örtünün kaldırılıp, kapının aralanmasını bekliyordu içeri girmek için.

Şair Kemal Burkey'in bu şiiri bize çok şeyler anlatmıştı zamanında:

"Sevda gibi taşıdım içimde

Bir tomurcuğun gerilimini

Kavgam

Güzel günler içindi

Kimi zaman

Bir törpü gibi iner sevdama

Şimşeg'in dalına, şiirin kanadına

Nice dev uykulardan

Bataklıklardan geçip geldim de

Takılıp kaldım işte

Kötürüm şehrin kapılarına

Evrensel bir türküydüm

Bir çiçek köpüğüydüm

Mutluluğun ve hüznün ayrımında

Bir elma tadında ve ansızın Merihte

Öylesine yansırđ hızım

Dağ eteklerine, sulara

Evren denizlerini aşır geldim de

Takılır kaldım işte

Kötürüm şehrin kaplarına

Bu "Sesini Kaybeden Şehir"

Gözlerini ve umutlarını

Bu mavisiz

Şiirsiz

Yüreksiz şehir

Aslında bilirim aptallığın toplamını

Bilirim

Taşa dönüşen insanı

Her taş biraz çimendir ve bahar yeli

Her karanlık biraz ışıktır, biraz ışığın anlamı

Ve ey kötürüm şehrin kapıları!

Yine de bir sevda gibi taşıyacağım

İçimdeki tomurcuğun gerilimini

Kavgamı

Güzel günlere adıyacağım" (Kötürüm Şehrin Kapıları)

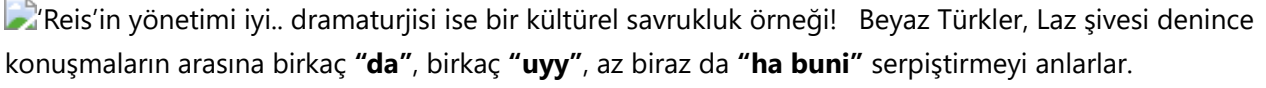
Şair, yazar ve siyasetçi Kemal Burkay'ın cismi şehre girdi ve alacakaranlığın şehirle olan son bağlarından birkaçı daha koptu böylece; artık daha çok şehir dışında kalacak, kaçak olarak!

Kemal Burkay hep sorumluydu; **doğan günden, ırmaklardan, kar türkülerinden, trahoma adayı bebeklerden, gözlerinde kan gülleri olan mahpuslardan, saçları taranmamış Elif'ten ve sevgiden.**

[**Yazının devamını okumak için tıklayın.**](#)

'Reis'in yönetimi iyi.. dramaturjisi ise bir kültürel savruluk örneği!

Telesiyej 04.08.2011

Reis'in yönetimi iyi.. dramaturjisi ise bir kültürel savruluk örneği! Beyaz Türkler, Laz şivesi denince konuşmaların arasına birkaç "da", birkaç "uyy", az biraz da "ha buni" serpiştirmeyi anlarlar.

Yeşilçam böyle tembihlemiştir çünkü.

Karikatürize ve vulgarize ederek, Laz kültürüne ait insanları –aynen Kürt kültürüne ait olanlara yapıldığı gibi– eğlencelerinin **renkli** bir **motifi** haline getirmeyi severler.

Oysa Doğu Karadenizli insanlar Türkçeyi, beyaz perdeden, ekranlardan duyduğumuzdan ve öğrendiğimizden çok farklı, çok zengin ve çok daha renkli, olağanüstü hızlı bir diyalektle konuşurlar.

Ayrıca, konuşmalarında olduğu gibi hareketlerinde, vücut dillerinde de çok hızlı ve renklidirler.

Türkiye'de sinemanın, televizyonun, radyonun **ticari temsilinde** egemenlik, daha çok Batı kültürü almış kesimde (beyaz Türkler!) olduğu için ve bu kesimin insanları da kendi öz kültürlerine, bu coğrafyanın kültürel ve uygarlıklarla ilgili zenginliğine **yabancılaşmış olduklarından**, bu tip temsil işlerinde pek başarılı olamıyorlar ne yazık ki.

Sonuçta ortaya tamamen hayali bir gerçeklik çıkıyor tabiatıyla.

Reis dizisinde olduğu gibi.

Atv'nin yeni dizisi *Reis*, bir kültürel, dramaturjik savruluk örneği bence; Kültürü Doğu Karadeniz ağırlıklı bir drama; ama şu husus hemen dikkatini çekiyor insanın; başrol oyuncusunun (Murat) ora insanıyla ne tip olarak, ne vücut dili olarak bir ilgisi var; daha çok Doğu ya da Güneydoğu Anadolu'nun tipik karakteristik özelliklerini taşıyor Mehmet Akif Alakurt.

Murat'ın beğendiği komşu kızı Nazlı (Şükran Ovalı) da ona keza. O da tipik bir Doğu ya da Güneydoğu Anadolu kızının karakteristik özelliklerini taşıyor fiziğinde. (Nazlı'nın annesi de tamamen başka tipolojik özelliklere sahip, o da ayrı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv'nin yeni dizisi 'İstanbul'un Altınları' mükemmel bir sitcom

Telesiyej 08.08.2011

 Atv'nin yeni dizisi 'İstanbul'un Altınları' mükemmel bir sitcom İstanbullu küçük burjuvazinin İstanbul'u ve İstanbulluluğu fanatik düzeyde korumasının ve kollamasının nasıl bir **gerçeksizliğe** oturduğunun (oturtulduğunun) çok net ve manalı bir sitcom ürünü bence **İstanbul'un Altınları**.

Kendini gerçek İstanbullu sanan, İstanbul duygusunun bekçisi gören; ama aslında bir kent küçük burjuvasının kültür ve karakterine sahip olan bu fevkalade tutucu İstanbul tipi için İstanbul; nostaljik değerlerle yoğrulmuş, hiçbir gerçeklikle buluşmayan **hayali değerler** mahsulü bir kenttir.

Batı modernitesiyle cilalanmış bir hayat tarzı içinde İstanbul kültür yelpazesinden kendine uygun bazı dilimleri –örneğin Klasik Türk Musikisi olarak adlandırdığı alaturka müziğe olan düşkünlüğü.. – seçerek, sözüm ona bir Doğu-Batı sentezi yaratır kafasında.

Ve buna da inanır bu **küçük İstanbullu**.

Aslında bir erkek egemendir (bu tip İstanbullu küçük burjuvaların pek çoğu erkektir zira) ve İstanbul'un dişiliğine, dişi karakterine ihanet etmektedir!

Bu **kişi**, İstanbul'un geleneksel (hatta kadim) değerlerini savunur, hem de içinde var olduğu bu kentin o muhteşem kaotik zenginliğinden hiçbir tat almadan! Aslında bu renk ve duygu hazinesinin farkında bile değildir. Uygar, ince ve derin olan sadece ve sadece kendisidir çünkü; dışarıdakiler (dışarıdan gelenler) ise barbardır!

İstanbul'un mutena semtleri sayılan (modern Türk İstanbul) Nişantaşı, Şişli, Gümüssuyu'nda yetişmiş, pseudo bir çağdaş kültür edinmiş; formel, özentili bir küçük burjuva figürdür aslında; çok ciddi görünümlü bir **karikatür**; gizli bir faşist bozuntusudur özetle.

Atv'nin yeni dizisi **İstanbul'un Altınları**, bu anlattığım karakteri mükemmel bir biçimde işliyor bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Perihan Mağden'in, Midillili Rita'yı kurtarışının hikâyesidir!

Telesiyej 10.08.2011

 Perihan Mağden'in, Midillili Rita'yı kurtarışının hikâyesidir! Ve herkese örnek olmalıdır bence.

Perihan Mağden, geçen hafta birkaç gün için Midilli'ye gitmiş.

Kaldığı otelin civarında arka ayakları tutmayan, ön ayaklarıyla kendini sürükleyerek yürümeye çalışan, kir pas içinde **terrier kaniş karışımı küçük bir köpek**le karşılaşmış. Oteldekiler birkaç haftadır köpeğin civarda dolaştığını, ihtimal ki, sokağa atılmış bir ev köpeği olduğunu, sokaklardaki hayata, arabalara, trafiğe yabancı olduğu için de kendini koruyamayıp bir arabanın altında kalmış olabileceğini söylemişler.

Kehribar rengi gözleri varmış bu küçük köpeğin, insana derin derin bakıyormuş.

Kafka, “Bütün soruların cevapları bir köpeğin gözlerinde gizlidir” demez mi zaten!

Perihan Mağden, köpeği odasına çıkarmış, yara bere içinde olan bacaklarını temizlemiş, mama vermiş, daha da önemlisi sevmiş onu. Köpecik, sokaklardaki tedirgin hayatında kimbilir ne zamandır güven duygusu içinde derin bir uyku çekememiş olmalı ki, saatlerce uyumuş, uyumuş.. uyanmış mama yemiş, tuvalete çıkmış, yine uyumuş.

Derken dönüş günü yaklaşmış.

Perihan Mağden’in yüreği elvermemiş, iki ayağını kullanamayan köpeciği tekrar sokaklara bırakmaya.

Onu Türkiye’ye getirmeye karar vermiş.

Ama sadece karar vermek yetmez tabii bir köpeğe ülke değiştirtmeye. Ona önce bir ad vermiş, **Rita** demiş. Sonra resmî makamlara başvurulmuş; bir gün içinde bütün aşıları yapılmış ve gerekli izinler alınıp, kâğıtları hazırlanmış Rita’nın.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Warner Bros, yeni dizi ‘Seni Bana Yazmışlar’ı seyretecek mi

Telesiyej 11.08.2011

 Warner Bros, yeni dizi ‘Seni Bana Yazmışlar’ı seyretecek mi Seyretmese de birileri haber verir herhalde, “Pardon bayım, şu dizinin hikâyesi aynen sizin *Addicted to Love* filminizi andırıyor!” demezler mi? Türkiye’de bir temsilciliği var neticede.

Ortada andırmaktan da öte bir durum var aslında ya...

Bunu nasıl yapıyorlar bilmiyorum, uyarladıkları hikâye için telif hakkı ödüyorlar mı, ödüyorlarsa nasıl ödüyorlar? Bir Warner Bros/Miramax Films’in –14 yıllık da olsa– çok popüler olmuş bir filminin hikâyesini alıp dizi filme dönüştürmek için yüksek bir telif ücreti ödemek gerekir zira. Hiçbir izin alınmadan, hiçbir telif ücreti ödenmeden, **Addicted to Love** (Aşk Tutkunu) adlı filmin hikâyesini neredeyse birebir alıp dizi filme uyarladıklarına da inanmak istemiyorum! Dünyanın her yerinde böyle bir intihalin ağır yasal yaptırımları vardır çünkü.

Hikâye için, ünlü filmin senaristi Robert Gordon’a mı telif ücreti ödediler, yoksa yapımcı Warner Bros’a mı, bilmem. Ödedilerse de, yani bu yasal bir uyarlamaysa da, bunu neden belirtmiyorlar? Bunu belirtmemek, hikâyeyi kendine mal etmek, seyirciyi de kandırmak değil midir?

Birkaç gündür bazı bloglarda ve sitelerde Atv’nin, *Seni Bana Yazmışlar* adlı yeni dizisinin hikâyesinin; Meg Ryan, Matthew Broderick, Kelly Preston ve Tcheky Karyo’nun başrollerini paylaştığı 1997 yapımı ünlü *Addicted to Love*’la aynı olduğunu okumuştum. Pazar akşamı diziyi izleyince gördüm ki, yazılanlar doğru. Barış Yöş’ün

yönettiği, Sinetel'in yapımcılığını üstlendiği dizinin herkese aşına gelen senaryosunu Banu Kiremitçi Bozkurt yazıyormuş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aynı dönemde başlayan iki dizinin de ana dramatik çelişkisi aynı!

Telesiyej 15.08.2011

 Aynı dönemde başlayan iki dizinin de ana dramatik çelişkisi aynı! Tamam.. dizi yapımcılarımız pek inovatif değildir, yaratıcı hiç değildir.. hatta yeni bir şey yaratmak yerine, konu komşu tv kanalları yakın geçmişte ne yapmış bakıp, oralardan bir şeyler çıkarmaya çalışırlar. Bunları biliriz, alıştık artık.. -zorla güzellik olmaz ama çirkinlik olur-, sesimiz çıkmaz hiç.

Lakin aynı yayın döneminde gösterilen bir dizinin ana dramatik çelişkisini birebir alıp dizi yapmak da, seyirciyi biraz fazla hafife almak olmuyor mu?

Biz salağız he mi?

Bir kaç hafta önce atv'de gösterilmeye başlanan Kalbim Seni Seçti dizisinin ana dramatik çelişkisiyle; yani, kardeş olduğunu bilmeyen iki delikanlının aynı genç kıza yakınlık duydukları için birbirlerinin can düşmanı haline gelmelerinin hikâyesiyle; geçen pazartesi akşamı ilk bölümü yayınlanan Ay Tutulması dizisinin, kardeş olduklarını bilmeyen iki genç kızın aynı genç adama âşık olmaları yüzünden birbirlerine düşman olmalarının hikâyesinin aslında aynı hikâye olduğunu hiç anlamayacağız!

Tek farkın, erkeğin yerini dişinin alması olduğunu hiç fark etmeyeceğiz öyle mi?

Seyirci bir eblehler ordusu, he mi?

Yapımcılığını D Yapım'ın üstlendiği yönetmenliğini Feride Kaytan'nın yaptığı, senaryosunu Sema Tensi ile S. Aytül Tensi'nin yazdığı; başrollerini Naz Elmas, Kenan Ece, Nur Erkul, Laçın Ceylan, Mesut Akusta, Tülay Günel, Mehmet Esen, Tuğçe Ersoy, İskender Bağcılar, Ogün Kaptanoğlu, Dicle Alkan, Serdar Özer, Güneş Hayat, Gamze Süner Atay, Gaye Çankaya, Cihan Bıkmaz, Nilay Cennetkuşu ve Tülin Oral'ın paylaştığı, Ay Tutulması'nın pek nadide hikâyesi özetle şöyle:

Başına ne geldiğini henüz bilmediğimiz Leyla, evlilik dışı ikiz kızlarını bir hastanede dünyaya getirir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fox Tv'nin yeni dizisi 'Zehirli Sarmaşık' için ne demeli

Telesiyej 16.08.2011

Bilmiyorum ki ne demeli?

Aslında hiçbir şey dememeli ama, o da olmaz tabii.. bakmayın konu seçmekte sınır tanımayışımıza; Telesiyej'in asli görevi bu birbirinden merdane dizileri gözünü kırpmadan izleyip, kuzu kuzu yazmaktır bu köşede.

Zehirli Sarmaşık'ı seyretmek, diğer birçok diziyi seyretmek gibi vakit kaybı, yorgunluk verici, hiçbir şey kazandırmayıcı.

Yeni tek bir şey yok!

Bir şablon erozyonu var çünkü bizim dizi senaryolarında.

Bütün diziler birbirine benzemeye başladı.

Üç beş tema var.. çevir çevir yaz, sonra çek.. ve sal çayıra, mevlam kayıra!

Seyirciye de ayıp oluyor yavu diyen yok!

Evlenmeden hamile kalmış fakir genç kızın bebeğinin varlıklı bir aileye verildiği, annenin de yıllar boyu kaybettiği bebeği için acı çektiği hikâyelerden iyice bezdik, bünye kaldırmıyor artık!

Bir hafta içinde iki ayrı dizide aynı terane!

Terane de terane olsa bari!

Bu ülkede genç kızlar sürekli olarak evlilik dışı bebek doğurup, bakamayacakları için ona buna bırakıyorlar da, sonra ömür boyu acı mı çekiyorlar? Böyle yaygın bir sorunsal mı var memleketimizde ki, ikide bir aynı temayla karşılaşıyoruz?

Daha geçen hafta pazartesi akşamı Star'da başlayan *Ay Tutulması* dizisinde izlemedik mi; bakacak gücü olmadığı için evlilik dışı bebeğini bir aileye bırakan genç kadının, yıllar sonra kızının peşine düşmesinin hikâyesini?

Fox Tv'nin yeni dizisi *Zehirli Sarmaşık*, bir havanda su dövme.. bir boşuna para harcama.. bir boşuna beklentiye kapılma dizisi bana göre.

Bu projelere nasıl onay veriyorlar?

En küçük bir mantık kırıntısının, yaratıcılığın, farklı estetiğin olmadığı, inandırıcılıktan uzak, genel toplumsal gerçekliğe, insan psikolojisine uymayan bu projelere ne düşünerek onay veriyorlar?

Dizinin hikâyesine bir göz atalım:

Yakut ve Sinem aynı üniversiteye giden iki yakın arkadaşdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aşağı Yukarı Yemişliler'in 'kolektif' mizah anlayışı şahane!

Telesiyej 17.08.2011

 Aşağı Yukarı Yemişliler'in 'kolektif' mizah anlayışı şahane! Mizah, hayatın anlamıyla, anlamsızlığının bulunduğu o muhteşem **ân**ın içinde yer alan tuhaflığın zekice yorumlanmasından doğar. O an ne kadar iyi gözlemlenirse, mizahın gradusu da o kadar yükselir. Bir de hikâyeye göre **mahallileşirse** yorum, yani hayatın en canlı en sahici katmanlarından yola çıkarsa, tadından yenmez o zaman.

BKM Mutfakçılarının atv'de yeni başlayan dizisi **Aşağı Yukarı Yemişliler**'e çok güldüm.

Yılmaz Erdoğan'ın öğrencilerinin kendilerinin yazıp oynadığı ve hem de çektiği tv dizisi çok başarılı.

Şahin Irmak, Büşra Pekin, Bülent Emrah Parlak, Murat Eken, Gülhan Tekin ve Burcu Gönder'in rol aldığı *Aşağı Yukarı Yemişliler*, İstanbul'da yaşamının, hayat kurmanın, hele ki daire sahibi olmanın hiç de kolay olmadığını hikâyesi diye tanıtılıyor atv'nin kendi sitesinde.

İstanbul'a hayallerinin peşinden gelip, o hayallerini bir inşaatta inşa etmeye çalışanların hikâyesi bu dizi.. ama bundan da fazlası var bence.

Mikail, Sülo, Ali, Serhat, Recep, Emine ve Menekşe'nin hayat mücadelesinin **düğünlerini** dinamik ve ince ayar bir mizahla çözmeyi başarıyor BKM Mutfak ekibi.

Aşağı Yukarı Yemişliler, **genç, enerjik ve yaratıcı** bir mizahi bakışa sahip.

Yılmaz Erdoğan, öğrencilerini iyi yetiştirmiş, ama öğrenciler de çok parlak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Anneler ve Kızları'ndaki düğün ve ölüm sahnesi muhteşemdi ama...

Telesiyej 22.08.2011

 'Anneler ve Kızları'ndaki düğün ve ölüm sahnesi muhteşemdi ama... İlk bölümündeki tek bir sahnenin hatırına; Ferman'ın, kız kardeşinin düğününde oynarken kör kurşunla vurulduğu sahnenin hatırına Anneler ve Kızları'nın -perşembe akşamı gösterilen ikinci bölümünü de seyretmek istedim. Star Tv'nin yeni dizisinin ilk bölümündeki o düğün ve ölüm sahnesi, dizi tarihine geçecek kadar etkileyiciydi çünkü.

Yönetmen Hakan Arslan'ı o sahne için özellikle kutlamak isterim. Abartmadan, trajikleştirmeden, duygusal sömürüye itibar etmeden çekilmiş bir 'ölüm' sahnesiydi çünkü; yönetmenin kadrajı, kamera hareketleri, mekân duygusu, dramaya uyguladığı ritim ve makul düzeydeki kreşendo gelişim, dizi içinde özel ve farklı bir yer oluşturmuştu; estetiği akıldan çıkmayacak bir **durum-sahneydi** bana göre **düğünde ölüm sahnesi**.

Bu sahnede yer alan tüm oyuncular ve figüranlar da, böyle zor ve nazik bir canlandırmada çok başarılıydılar ayrıca; özellikle Gülizar'ın kör kurşunla ölen kocası Ferman rolündeki Burç Kümbetlioğlu, çok küçük ama son derece anlamlı mimiklerle bir **duygu gelişimini**, an be an nefesimizi tutarak seyrettirmişti bize.

Burç Kümbetlioğlu'nun olağanüstü etkileyici oyunculuğuyla -sinema dâhilseyrettiğim en başarılı ölüm sahnelerinden biriydi Anneler ve Kızları'ndaki.

Genellikle pek çok dizide karşılaştığımız kırsal ve yerel kültür kökenli düğün sahnelerinin gerçeklikten uzak, abartılmış, **folklorlaştırılmış** ve yozlaştırılmış temsili yanında, Anneler ve Kızları'nda yer alan düğün sahnesi bana çölde bir vaha gibi görünmüştü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güzel Atlar Ülkesi'nde atlara yapılan mezalim!

Telesiyej 23.08.2011

Güzel Atlar Ülkesi'nde atlara yapılan mezalim! **Güzel Atlar Ülkesi'**nde yaşıyoruz ama ne fayda, dizi setlerinde atlara zulüm yapıyoruz! En ağır şartlarda, aç susuz çalıştırıp, işe yaramaz hale gelince de, yara bere içinde güneşin altında ölüme terk ediyoruz.

Anadolu'nun en önemli uygarlıklarından bir kaçına sahip olan Kapadokya, Pers dilinde **Güzel Atlar Ülkesi** demektir.

Anadolu insanı, tarih boyunca hangi ırk, dil ve inanç aidiyetine sahip olursa olsun, atlara her zaman özel bir önem vermiş, onlara çok iyi bakmış, hatta saygı duymuştur.

Anadolu uygarlıkları içinde atına mezar yaptırmış yöneticiler bile vardır.

Ezcümle, atlara verilen önem, kültürümüzde ziyadesiyle mevcuttur.

Mevcuttur da, bugüne ne kalmıştır bu kültürden?

Gelen haberlere bakılırsa, pek bir şey kalmamış gibi görünüyor.

Sesonline.net'in haberine göre; Timur Savcı'nın yapımcısı olduğu, Yağmur Taylan ve Durul Taylan'ın yönettiği *Muhteşem Yüzyıl* (Show Tv) dizisinin Edirne Karaağaç İlçesi köylerinde başlayan yeni dönem çekimlerinde ağır ve ilkel koşullarda çalıştırılan atlardan üçü, koşullara dayanamayarak ölmüş.

Atların ölümü, set çalışanları ve oyuncuların da tepkisine neden olmuş.

Olayı duyan İstanbul Barosu Hayvan Hakları Komisyonu, Dünya Yalnız Bizim Değil Platformu (DYBD) ve Yaşam Hakkına Saygı Derneği, dizi filmin çekiminde hiç bir masraftan kaçınılmazken, atların ağır koşullarda, aç susuz çalıştırılmasına yönelik tepki göstererek, Hayvanları Koruma Yasası nezdinde yasal girişimde bulunacaklarını ifade etmişler. Sesonline.net ve hayvan haklarını savunan bazı siteler, *Muhteşem Yüzyıl*'ın set çalışanları ve oyuncularının, filmde çalıştırılan atların, maliyeti düşük olsun diye Uşak'taki ciritçilerden temin edildiğini söylediklerini de belirtiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin yeni dizisi 'Bizim Yenge' su gibi akıyor...

Telesiyej 24.08.2011

 Kanal D'nin yeni dizisi 'Bizim Yenge' su gibi akıyor... Nihayet!

Nihayet oflayıp puflamadan, ikide bir kahve koymak için kalkmadan, ekran karşısından kaçmak için çeşit çeşit bahaneler bulmadan bir diziyi sonuna kadar izledim.

Hem de gözümü kırpmadan!

Ben de memnunum, hane halkı da benim huzur bulmamdan memnun!

Bizim Yenge şahane!

Mutlaka seyredin!

Kanal D'nin yeni dizisi Bizim Yenge 'biz'i temsil ediyor çünkü.

Ben bayıldım. Hatta şu anda en favori dizim o, başka da olur mu bilmem.. o derece yani!

Uzaklaştığımız **bizi** hatırlatıyor bize.

Hem de İstanbul kokuyor.

Mahallesiyle, Köprüaltı'yla, Haliç'iyle, selatin camileriyle, kapalı çarşısıyla, kedileriyle.. buram buram bir İstanbul duygusu bu, hem de tüm renkleriyle.

Bizim Yenge –ilk bölümünde– Antakya tütüyordu aynı zamanda; kadim bir uygarlığın duygusuna saygı gösteren çekimler, planlar vardı.. yönetmen Aydın Bulut'u kutlamak gerek.

Ama her şeyden önce, Kuledibi Senaryo Grubu üyelerine şükranlarımı sunuyorum; işimi, sıkıntılar içine gark olmadan yapmamı sağladıkları için. Mükemmel bir iş çıkarmışlar; duyguyu (özellikle aşkı) nakış gibi işlemişler. Ve sanki bir kuyumcu terazisinde tartarak, dozunu seyirlik, kusursuz bir kıvama getirmişler.

Hikâye çok insancıl, kültürel –ağaçtan, tahtadan izin alan marangoz ağabey– ve yaratıcı değerlere sahip.

Bizim Yenge'nin hikâyesi şöyle; Filiz bir arkadaşını ziyaret etmek için hayatında ilk kez İstanbul'a gelir ve arkadaşıyla mahalledeki bir mevlide gider. Bu arada mevlit okunan evin hanımı Mehpere Hanım, oğlu Bahri için komşulardan birinin kızını beğenmiştir; oğlunu mevlit okunan odanın dışına çağırıp, az sonra şerbet dağıtacak olan genç kıza dikkat etmesini tembihler ve mutfakta hazırladığı şerbet tepsisini, gözüne kestirdiği Mukadder'in eline verip misafir odasına gönderir. Ama gelin adayı seçildiğini bilmeyen Mukadder, elinde şerbet tepsiyle odaya gireceği sırada mutfaktan çağrılınca, elindeki tepsiyi Antakyalı misafir Filiz'in eline tutuşturur, böylece Bahri de –görür görmez vurulduğu genç kıza– annesinin seçtiği gelin adayı sanır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yer Gök Aşk'ta kantarın topuzu seyahate çıkmış!

Telesiyej 25.08.2011

 'Yer Gök Aşk'ta kantarın topuzu seyahate çıkmış! En baba mafya çeteleri bile altından kalkamaz bu işin!

Hastaneden hasta çalmak, sonra ailesine o hastanın öldüğünü söylemek, yerine bir garibanın cesedini koymak ve onun cenaze törenini düzenleyip, defin işlemlerini tamamlamak!

Üstelik herkesin her şeyi ânında duyduğu, bildiği küçücük bir şehirde!

Ambulans şoförü, şoförün yardımcısı, ambulans sedyecisi, morg görevlisi, hemşireler, hastane hademeleri, koca bir sağlık ekibi, en önemlisi de hastanenin başhekimisi, sırf eşraftan birinin karısı istedi ve kesenin ağzını açtı diye, paraya tamah ederek, böyle olmayacak bir kriminal olayın parçası olacaklar! (Bu doktorların da dizicilerden çektikleri bitmedi, bitmeyecek; kimi doktora, hastanesinde ikiz doğuran yoksul kadının bebeğini çaldırıp, aynı gün aynı hastanede bebeği ölü doğan zengin yakın arkadaşına verdirip; yoksul anneye ikizlerden birinin öldüğünü söyleyip onu acılar içinde bıraktırıyor –bkz. *Ay Tutulması*. Kimi doktora da genç bir kızı hastanesinden kaçırıp, ailesine öldü dedirtip, daha da ötesi ölüm raporunu imzalatıyor.)

Bütün bunlar kolayından, hem de tereyağından kıl çeker gibi kolayından olup bitiveriyor üstelik.

Ne bu yavu?

Bütün Hipokrat yeminini unutmuş doktorlar aynı dönemde art arda hayatımıza karışmaya başladı diziler sayesinde.

Pazartesi akşamı yeni yayın döneminin ikinci bölümü izlenen *Yer Gök Aşk*'ın sezon finalinde; Havva, Yusuf'un Bade'yle evlendiğini öğrenince ve bunu gözleriyle de görünce arabasıyla duvara çarpıp intihar girişiminde bulunmuştu ya; yeni dönemin ilk bölümünde Havva'nın öldüğünü, suni teneffüsle hayata döndürüldüğünü, hastanede ameliyata alındığını, sağlık durumunun ağırlaştığını öğrendik.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

–

Telesiyej 29.08.2011

Yazarımız seyahatte olduğundan yazıları bu hafta gazetede yayımlanmayacaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Homo-turisticus, homo-politicus'a karşı!

Telesiyej 07.09.2011

 Homo-turisticus, homo-politicus'a karşı! İstanbul gibisi yok!

İstanbul bir delifişek çünkü!

Bir delifişek kaos!

Her yurtdışı yolculuğundan dönerken aynı şeyi hissederim. (Hissetmeyen de yoktur ya...)

İstanbul'un bir türlü yok edilemeyen, dipdiri ayakta duran çok özel bir duygusu, tuhaf bir enerjisi var.. olağanüstü zengin bir kaosa sahip çünkü. (Gediz Akdeniz'e saygılarımla.)

Çok özel bir kültür istiflenmesi var İstanbul'da. (Üç imparatorluğa başkentlik etmiş.)

İstanbul'daki gibi bir mutfak başka nerede var mesela?

Ne kadar uğraşsak da bozamadığımız bir silueti, bir estetiği var İstanbul'un.

Bir de şu var galiba; İstanbul'un ne kadar renkli, ne kadar eşsiz bir 'kozmo-kaos city' olduğunu ve ona ne kadar büyük bir tutkuyla bağlı olduğunu insan ancak Batı'ya çıkınca, Batı'nın düzenli duyarlılığıyla, yani düzenli ve düzgün(!) duygusuyla karşılaşıncaya anlayabiliyor.

Düzenli duyarlılık.. düzenli ve düzgün duygu.. delifişek İstanbul çocuklarının bünyesine dokunuyor haliyle.

Her seferinde, ama her seferinde Batı'ya çıktığında "ben neden buralardayım?" demeyene mesafeliyim galiba. Bu defa bunu iyice anladım.

Benimkisi biraz da mecburiyetti.. insanın kendi kendisini mecbur bıraktığı mecburiyetlerden... Münih'te başlayıp, Salzburg, Verona, Milano, Dijon, Paris, Metz (ki o bir Fransız ortaçağ şehri), Augsburg ve Münih'te biten bir uzun tatile insan kendini neden mecbur bırakır demeyin.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Öyle Bir Geçer Zaman Ki', kendi gerçekliğine ihanet etti!

Telesiyej 08.09.2011

Beni reytingler ilgilendirmez hiç.

Reytingler, kanalları ve yapımcıları, bir de magazin eklerindeki tv yazarlarını ilgilendirir.. onlar biraz da reytinglere göre karar verirler çünkü, bir dizinin iyi olup olmadığına, dolayısıyla ne yazacaklarına. (Tabii reytingler de manipülatif değilse.. bundan da pek emin değiliz ya!)

Öyle Bir Geçer Zaman Ki, salı akşamı gösterilen yeni sezonun ilk bölümünde kendi gerçekliğine ihanet etti bana göre. Dizinin kültürü değişmiş adeta, bir yarım yamalak sınıf atlama durumları, yoksulluğun usulca köşeyi dönmesi filan pek sıkıcıydı.

Oysa geçen sezon iyi bir başlangıç yapmıştı. (Tabii ehvenişer olarak bakıldığında.. kötüler içinde en iyisi durumları...) Sonra elde ettiği reyting sonuçlarıyla gaza geldi, önce küçük dozlarda uyguladığı şiddeti gittikçe arttırdı, reytingi de buna bağlı olarak yükseldikçe yükseldi.

Ali Kaptan, başlangıçta nispeten gerçekliği olan bir karakterdi; ama şiddet arttıkça hızla lümpenleşti, defolu bir karakter haline dönüştü, gerçekliğini kaybetti, nihayetinde –geçen sezonun son bölümünde– katil oldu.

Ali Kaptan sıradan bir tekne kaptanı değildi; eğitilmiş, uluslararası sularda büyük şileplerde kaptanlık yapan, en kritik anlarda doğru kararları veren, itidalli, olgun biri olmalıydı –bu görevi sürdürebildiğine göre-. Ama dizide reyting amacıyla kullanılan ultra şiddet, bir karakterin karakterini değiştirdi.

Oysa gerçekliğin, kendi rasyonalitesi içinde bir devamlılığı vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kuzey Güney', kusursuz ve seyirciye saygılı bir dizi

Telesiyej 12.09.2011

 'Kuzey Güney', kusursuz ve seyirciye saygılı bir dizi Türk Televizyon tarihinde dört beş tane değerli dizi yapılmışsa bugüne kadar, **Kuzey Güney** onların arasında başı çekmeye aday gibi görünüyor.

Kanal D'de çarşamba akşamı ilk bölümü yayınlanan *Kuzey Güney*, gerçek anlamda seyirciye saygılı bir dizi.

Öncelikle, seyirciyi hiçbir biçimde manipüle etmeyen bir senaryoya sahip. (**Ece Yörenç** ve **Melek Gençoğlu**)

Dizide, hayatla tam anlamıyla buluşmuş bir dramaturji çalışması gerçekleştirilmiş.

İnsan, mahalle, sokak, kendi gerçekliği içinde dramatik olarak yeniden üretilmiş ve yorumlanmış; ortaya, hayatı tüm derinliği içinde çok boyutlu ele alan bir *drama* çalışması çıkmış.

Duygusal ve fiziksel davranışlar, mükemmel bir biçimde dengelenmiş ve sosyal gerçeklikle dengeli bir biçimde hâl hamur edilmiş.

Zaman olgusu ve duygusu göze batmayan bir süreklilik içinde farklılaştırılmış; geçmiş, geçmiş olmaktan ziyade bugün yaşanıyor gibi –yani tarih haline dönüştürülmeden– bir dramaturjik yorumla ve son derece zekice çözümleyici efektlerle aktarılıyor.

Aslında dramaturjinin göndermeleri ve efektler bir yana; tek bir şey yetmiş bugünü geçmişten ayırmaya; Kuzey'in hapse düşmeden önceki ergen ifadeli yüzü ve dört yıl hapisten sonraki ergin ifadeli, hapiste yıllar geçirmiş, sertleşerek büyümüş yüzü, yetmiş de artmış bugünle dünü ayırmaya. **Kıvanç Tatlıtuğ**'un şaşırtıcı ustalığındaki oyunculuğu, üzerinde titizlikle çalışıldığı belli yüz ifadeleri, gerçekten Kuzey'in ergen halini seyircinin karşısına çıkarmaktaki gayret ve maharet, seyirciye saygının ta kendisidir benim için.

Kıvanç Tatlıtuğ'un oyunculuğu zaman zaman dizideki diğer oyuncuların önüne geçiyor belki ama **Buğra Gülsoy** da her zamanki gibi kusursuz bir oyunculuk çıkarıyor bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yalancı Bahar'da yalan dolan, gerçekliği sıfır karakterler...

Telesiyej 13.09.2011

 'Yalancı Bahar'da yalan dolan, gerçekliği sıfır karakterler... Yine bana hüsrân.. bana yine hasret var... Yine masa başı üretilmiş suni karakterler, bana yine ultra sıkıntılar var.. yine yalan dolan karakterler, yine *Yalancı Bahar*'lar var... Ne bu yavru? Böyle karakter(ler) mi olur? Ne gerçekliğe, ne gerçeğe, ne de fanteziye uyuyor! Hayal kurayım diyorsun, hayale de uymuyor, kültüre uymuyor, mantığa hiç uymuyor!

Öğrencilik yıllarında sevdiği kızla birlikte Bodrum restoranlarında, otellerinde çalışan ve yüksek harcamaları nedeniyle para sıkıntısı çeken, bu yüzden de güzel sevgilisini, tatile gelen zengin erkekleri dolandırmak için kullanan bir delikanlı, sevdiği kız artık bu işleri yapmak istemediği için onu ihbar edip hapse düşürdü diye, ince ince plan yapıp, katil olur mu? Üstelik onu savunan ve az ceza almasını sağlayan iyi kalpli avukatını, sırf onun yerine geçmek için öldürür mü? Kendini ona benzetip, bütün parasını çekip, teknesinde yaşayıp, artık zengin bir adamın karısı olan eski sevgilisinin hayatına yaklaşmak ve ondan intikam almak için böyle soğukkanlı bir cinayet işleyebilir mi?

Diyelim ki işledi, bu kadar kolay mıdır bir başkasının yerine geçmek? Banka memuru onca yüklü parası olan Avukat Aziz'i tanımaz mı mesela? Sırf saç modelini benzetip, onun gözlüklerini taktı diye, bir yabancıyı hatırlı müşterisi zannedip, olanca parasını ödeyip, hesabını kapatır mı kolayından?

Başkasının yerine geçip, parasına puluna konmak bu kadar kolay mıdır? Saçını başını benzetip, kimliğini de ele geçirince gidip varlıklı birinin hesabını boşaltmak mümkün müdür böyle? Bırakın imzasını, bakışlarını, tavrını, hatırlı müşterisini ses tonundan bile ayırır bir banka görevlisi.

Ayrıca avukat Aziz, bütün yakınlarını Yalova depreminde kaybetmiş olsa da.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin yeni dizisi 'Bir Çocuk Sevdim', biraz kararsız!

Telesiyej 14.09.2011

Niyet iyi.. ama yetmemiş.

Olmayan ne dersenez.. doğrusu çıkaramıyorum.

Bir şeylerin olmadığını görüyorum da, neden olmadığını tam anlayamıyorum. Tam parlayacakken donuklaşıyor sanki dizi.

Bakarsanız, hikâye yeni değil (Yeşilçam'da örnekleri boldur) ama diğer birçok diziye göre daha sıcak, daha duyarlı, insan ilişkileri daha gerçekçi. Bu defa holding yerine otomobil galerisi ve servis sahibi varlıklı işadamı ön planda mesela. Şirketinde servis şefi olarak çalışan emektar ustanın evine yemeğe gidecek kadar da özünden kopmamış, mütevazı bir patron. **Bir Çocuk Sevdim**, önyargıların ve mahalle baskısının koşulladığı hayatlarda çekilen acıları aktarmasıyla da hayat gerçekliğine –halkın bir kesiminin– gerçeğine uyuyor.

Ama yine de seyirciyi tam olarak ele geçiremiyor nedense.

Dramatik dozaj mı fazla?

Yoksa diyaloglar mı biraz şablonik?

Akip gitmiyor bir türlü dizi, iç frenleri var sanki. Tam, gaz verirken zınk diye duruyor gibi.

Bir de şu ilk aşk meselesi var tabii.. bu zamanda bu kadar sınıfsal farklılık varken, inandırıcı oluyor mu yani? O derece varlıklı bir ailenin biricik oğlu, Kadirga'dan (mütevazı, yoksulca bir semttir çünkü) bir genç kıza neden tutulsun bu kadar?

Bu liseli genç kız, zengin ama çok zengin ailenin Amerika'ya master yapmaya giden oğlunun üstü açık ultra pahalı arabasında ne kadar da rahat oturuyordu ayrıca, sanki doğduğundan beri öyle arabalarda dolaşmış gibi.

Galiba beni inandırması için bu genç kızın, âşık olduğu delikanlının sınıfıyla, kendi sınıfı arasındaki farklılığın çatışmasını kendi içinde (neredeyse refleksif olarak) yaşaması, bunu da jestüel olarak dışarı yansıtması; ürkmesi, korkması gerekiyordu hatta.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizi erkindeki garanticilik, dizinin garantilerini yok eder!

Telesiyej 15.09.2011

Dizi erkindeki garanticilik, dizinin garantilerini yok eder! Dizilerde bir türlü itiraf edilemeyen gerçeklerden, sırlardan, aslında şöyleymiş de, kendini böyle **gösteriyormuş**lardan, o benim kızım ama **söyleyemem**lerden, konuşmam gerekiyor ama konuşmaktan **korkuyorum**lardan, bıktık usandık artık.

Kim, nasıl bir insan açıklaması gereken çok hayati bir hususu açıklamak için 40-50 hafta bekler?

Bu ne sabır?

Söyle de kurtul değil mi?

Ne gezer? Ne Canan, Elif'e aslında onun kendi kızı olduğunu söyleyebilecek, ne de Feriha, Emir'e kim olduğunu açıklayabilecek!

Korkarım açıklanamayanlar, bu sezon da açıklanamayacak.

Açıklanırsa, problematik ortadan kalkarsa, dizinin sebebi hikmeti de ortadan kalkar sanıyorlar çünkü.

Yeni sezonun ilk bölümünü izleyince ümidimi kestim ben; Feriha, bu sezon da konuşmayacak; Emir'e aslında otel sahibi zengin bir ailenin değil de, Etiler Çamlık'taki bir apartmanın kapıcısının kızı olduğunu söyleyemeyecek.

Haksız da değil hani. Emir'in fiyakalı arabasıyla dolaşmaya, okulda fiyaka yapmaya, güzel güzel gezip eğlenmeye de alıştı bir yandan. Konuşup da konforunu riske atar mı hiç?

Hem söylerse, dizideki bu problematik çözülürse –ki başka problematik de yok zaten– dizi nasıl ayakta kalır diye düşünüyor olmalılar?

Feriha bilmiyor olabilir, ne de olsa çok genç.. ama dizi erkinin biliyor olması gerekir; Feriha, babasının aslında kapıcı olduğunu, giydiği çıkardığı elbiselerin apartmandaki bir modacı tarafından kendisine hediye edildiğini filan istediği kadar gizlesin.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sensiz Olmaz'ın problematiği biraz zorlamatik gibi!

Telesiyej 19.09.2011

 'Sensiz Olmaz'ın problematiği biraz zorlamatik gibi! Türkiye'de iki tane hapisane var benim için; biri devletin hapisanesi, diğeri de televizyon hapisanesi.

Kimi dizileri iş gereği seyrederken kendimi F tipi hücrelere düşmüş gibi hissediyorum bazen.. oksijensiz kalıyorum, bir boğulma hissi, atmosferi yırtıp çıkma arzuları.. "Richard Branson'un ticari uzay gemilerine mi atlayıp kaçsam?" halleri sarıyor ruhumu. Sıkıntıyı zapt edemiyorum bir türlü.. o derece sıkışmış, o derece bahtsız hissediyorum kendimi.

Bu akşam Show Tv'de ikinci bölümü yayınlanacak olan *Sensiz Olmaz*'ın ilk bölümünün yayın günü, Tarkan'ın son Açık hava konseriyle çakişınca kaydetmiştim; hafta sonu seyrettim.. *yanlış zaman, yanlış insan, tutunmak imkânsız, bıktım yamalı sevdalardan*.. bir hafta sonu nasıl katledilir diye soracak olursanız bana, niye sorasınız o da ayrı ya.. cevap veriyorum; Show Tv'nin yeni dizisi *Sensiz Olmaz* seyredilerek katledilir!

Bundan daha şablonik, daha felaket bir –beyaz mı desem, pembe mi desem– dizi olamaz çünkü.

Eski koca, yeni koca.. yeni kocayı istemeyen, kıskanan eski maço kocanın, –kendi her ne kadar yeniden evlenmiş olsa da–, eski karısını konserve yapıp, gün gelir aç açık kalır da muhtaç olursa, çıkarıp yararlanmak adına saklamak istediği eski karısı.. arada kalmış hasta çocuk.. ne ilginç ve hiç duyulmadık bir hikâye değil mi?

Hiç mi acımaz bu diziciler bize?

Hadi onlar acımadı, sen de mi acımadın bize Nurgül?

Seni severdik, iyi, özü sözü doğru mert bir kardeşimizdin.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ATV'nin yeni dizisi 'Al Yazmalım' uyarlama mı yuvarlama mı

Telesiyej 21.09.2011

 ATV'nin yeni dizisi 'Al Yazmalım' uyarlama mı yuvarlama mı Bir dizi sıkıcıysa –ki Al Yazmalım öyle–, çok somut bir nedeni vardır. Ve bu neden daha çok yapısalıdır. Dizinin çatısı kurulurken ya malzemede ya hesap kitapta ya da işçilikte bir şeyler aksamış demektir; daha yola çıkışta dizi patinaj yapmaya başlamıştır.

Bazı edebî eserler vardır ki, güncelleştirilerek televizyona aktarıldığında bir türlü sonuç alınamaz. Çünkü orijinal eserin göndermeleri, işaretleri, tarihselliği, sosyal ortamının çok farklı oluşu ve insan ilişkileriyle taşıdığı jestus çok farklı bir ruha sahiptir.

Kısaca, bambaşka bir gerçekliğin ruhunu taşımaktadır; ideolojik ve siyasi bir auranın ruhudur bu. Bu kadar net bir dramaturjik konumlandırma güncelleştirildiğinde de, yeni gerçekliğiyle doku ve ruh uyumsuzluğu sendromu yaşanır haliyle.

Hangi yol seçilirse seçilsin bu kadar spesifik ve artık tarihselleşmiş bir dramın günümüz hayatıyla ilgili sıcak bir dokuya, yeni bir ruha transferi, ortaya kusurlu bir tv dizisi çıkarır.

Niyet iyi de olsa, iyi bir eser çıkamaz ortaya.

Aynen Cengiz Aytmatov'un 1970 yılında (Sovyetler döneminde) Kırgızistan'da yayımladığı Kırmızı Eşarp romanından uyarlanan Al Yazmalım dizisinde olduğu gibi.

Zorlama bir uyarlama (esinlenme değil) ile karşı karşıyayız yine.

Aslında bu güncelleştirmeyi bir 'yakıştırma' olarak da tanımlayabiliriz; mekanik-kurgusal bir işlemi kastediyorum; Cengiz Aytmatov'un ünlü romanının kahramanı İlyas, bir kamyon şoförüdür, kamyonuna römork bağlayarak Tiyen-Şan'lardan geçebileceğini kanıtlamak ister ama bunu başaramaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'nin yeni dizisi 'İffet', yanlış bir transfer kurbanı!

Telesiyej 22.09.2011

 Star Tv'nin yeni dizisi 'İffet', yanlış bir transfer kurbanı! Tam tahlil edemiyorum.. genel bir tanımla söylemek gerekirse, bir sıkıntı çöküyor içime her yazı günü.. bir eziklik mi desem, tedirginlik mi, suçluluk duygusu mu çıkaramadım. Ama Allahın günü de birbirinden sası dizileri seyredip, eleştirmek böyle bir duygu kaosa sürüklüyor insanı.

Ben de diğer tv yazarları gibi beğenmek, olumlu bir şeyler söylemek istemez miyim yoksa? **Toplumca çok yol kat ettik, dizicilikte çok ilerledik, vallahi aşkolsun, ne güzel televizyon eserleri veriyoruz, seyircilerimiz de ne güzel yararlanıyorlar; bu dizilerin her biri ayrı bir inci danesi** filan deyip, işi bitirmek istemez miyim?

Hatta bazı tv köşecilerinin yaptığı gibi söz konusu diziyi daha seyretmeden, **“Bu sezon favori dizim şu olacak, bu olacak”** gibilerinden şişirmek; ya da bazılarının yaptığı gibi, **“Şu dizide bu oluyor, bu dizide şu oluyor, benden bu kadar”** diyerek, seyirciyi, **“Şimdi bu tv köşecisi, bu dizi hakkında ne düşünüyor yavu”** gibilerinden derin düşüncelere sevk ettirecek üç beş satırlık yazılar yazıp kaçmak istemez miyim?

Ama ne gezer! Her şeyi büyüten tabiatım geçit vermiyor ki! Seyrettiğim her dizi bölümünü, sanki geleceğimi belirleyecek bir projenin (yalan da değil hani) ön hazırlığı gibi dikkatle izleyip, neden ısrarla aynı hataların yapıldığını anlamaya çalışıyorum. Bazen o kadar abartıyorum ki, dizi karakterleri rüyalarımın girip benimle kavga ediyor, ismi lazım değil bir tanesi geçenlerde, **“Bu kadarı da fazla”** diye çıkıştı bana, **“Kim kendini bu kadar tanımak ister ki?”** Doğruydum aslında, biri bunları benim için yapsa, ben de hoşlanmazdım.. ama kendimi daha inandırıcı kılmaya çalışırdım, o da ayrı.

Bu defa daha yumuşak başlı, daha müsamahakâr, daha oluruna bırakan biri olma arzusuyla geçtim ekranın karşısına.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif Şafak'ın 'mana'lı daveti.. ve 'mana'nın başına gelenler...

Telesiyej 26.09.2011

 Elif Şafak'ın 'mana'lı daveti.. ve 'mana'nın başına gelenler... Yok canım, öyle olmamıştır herhalde!

Bu ilk tepkiydi, Barbaros Altuğ'un *Taraf*'taki yazısında anlattıklarını okuyunca.

Tramvaylar kalktı.. böyle 'mana' seansları kaldı demek hâlâ!

Bir yandan da çok şaşırmadım sanki.

Zira dantelli tuvaletleri, her parmağına geçirdiği abur cubur yüzükleri, hülyalı bakışları, post-modern pozör, 'mana' buhranına kapılmış hâl ve tavırlarıyla nicedir bir neşe kaynağı haline gelmişti Elif Şafak.. ama yine de, beyaz kostümlerini (o gece için özel olarak) giymiş genç garsonların etrafta uçuştığı, Kemerburgaz'daki villasının sadece mumlarla aydınlatılmış salonunda, arkadaşlarına son romanının İngilizcesinden pasajlar okuması, benim en cüretkar 'banalite hayallerimi' bile aştı.

Şeytan da tek durmuyor elbet, acaba arkadaşlarını nasıl çağırdı diye düşündürüyor mesela: “Bu akşam bize gelin, mum ışığında romanımın İngilizcesinden pasajlar okur vakit geçiririz” filan mı dedi acaba?

Arkadaşlar da arkadaşmış hani; Allah korusun ben roman neyin yazacak olsam ve arkadaşlarımı arayıp, size mum ışığında romanımın İngilizcesinden pasajlar okuycam desem, işi gücü bırakıp, katıla katıla gülerler bana.

Benimkiler de arkadaş mı yani?

Arkadaş dediğin, icabında sabrını mum ışığında besleyip büyütecek, yerine göre ayağa kalkıp alkışlayacak hatta! Ne demiş Elif Şafak'ın kankası Nil Karaibrahimgil, “Böyle olmaz, hepimiz ayağa kalkacağız beğendiğimizi göstermek için.. konserlerde böyle yapılır!” diye açıklamış, elindeki kadehi bırakıp, ihtimal ki heyecanla ayağa

fırlayaraktan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Âlemin Kırallı', sitkomvari ama sıcak bir komedi dizisi

Telesiyej 29.09.2011

Komediden pek hoşlanmıyorum.. daha doğrusu müşkülpesent bir komedi seyircisiyim.

Kolayından gülmem, gülemem, o ayrı da.. hoşlanarak, içim sıkılmadan sonuna kadar seyrettiğim komedi dizisi de azdır. Bu yüzden de televizyonda yeni bir komedi başladığı zaman biraz neşesiz otururum tv'nin karşısına, bu topraklarda pek revaçta olan Batı'dan aktarma komediler genellikle can sıkıcıdır çünkü benim için.

Batı orta ve alt sınıflarının bayılarak seyrettiği sitkomlar, bizim bünyeye uymaz pek. Kurguyla akan mizah suni gelir –gelmelidir– bize; mizah gelişine göre, **paslaşarak**, spontan akan bir yapıdadır çünkü bizde; hayatın akışına uyar anlayacağınız.

Batı'daki sitkomlar bir **oyun mühendisliği** eseridir oysa.

Bizdeki mizah, kurgunun, aklın daha az devreye girdiği bir mizahtır; akla değil, zekâyâ, duyguya ve doğruya yaslanır daha çok.

Batı komedisi karakter, kahraman ağırlıklıdır mesela.

Bizdeki komedi ise –halkın içinden doğduğu için– daha çok **tip** ağırlıklıdır. (Karagöz-Hacivat, Ortaoyunu..) Bize samimi gelen oyun da budur zaten.

Sitkom ve sitkomvari komedilerin bana biraz **akıl zorlaması** gibi gelmesi bundandır işte.

Atv'nin yeni komedi dizisi *Âlemin Kırallı*, bu yüzden beni biraz şaşırttı doğrusu. Sitkomvari bir dizi gibi görünse de, yer yer farklı, bize ait duygu sıcaklıkları taşıyor çünkü.

Mesela, ailenin –sözüm ona– reisi pozisyonundaki Aslan Kırallı'nın evden kovulduğu, dükkânında kaldığı gece, aksanlı konuşan papağanıyla fıstık yiyerek dertleşme sahnesi farklıydı. Batı sitkomunda iç dünyalara yer verilmez kolay kolay.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir Zamanlar Anadolu'da' mı? 'Gölgeler ve Suretler' mi

Telesiyej 30.09.2011

 'Bir Zamanlar Anadolu'da' mı? 'Gölgeler ve Suretler' mi Türkiye'den Oscar'a hangi film gidecek?

Yedi uzun metrajlı film başvurdu. Ama şu anda iki filmin üzerinde durulduğu biliniyor: Nuri Bilge Ceylan'ın *Bir Zamanlar Anadolu'da* ve Derviş Zaim'in *Gölgeler ve Suretler*'i. Anladığımıza göre *Bir Zamanlar Anadolu'da* ağır basıyor. Nedeni belli; rüzgâr Batı'dan esiyor. Nuri Bilge'nin filmi, Cannes Film Festivali'nde jüri özel ödülünü, Belçikalı Jean- Pierre ve Luc Dardenne'le birlikte paylaşmıştı; Cannes'ın onayladığı bir filme eleştirel bir bakışla yaklaşmak bizde kimin haddine?

Peki, Türkiye'yi Oscar'da nasıl bir film temsil etmeli?

Bir Zamanlar Anadolu'da filminin mi, yoksa *Gölgeler ve Suretler*'in mi sinematografisi, sanatı, özü, içeriği, biçimi, toplam bir kalite sunuyor, **siyasi/insani** bir duruş sergiliyor?

Bana göre, Oscar'da en iyi yabancı film dalında Türkiye'yi temsil edecek adayın sanatsal gücünü oluşturan unsurlar arasında '**homo politicus**'luğun da bulunması gerekir. Hatta bu unsur ön planlarda **belirleyici** bir yapısal rol almalıdır bence.

Zira bu coğrafyada olup bitenleri, yaşananları temsil edecek bir sinema eserinin, **sosyo-kültürel-politik arenadan** beslenmesi ve seyircisine (dünya seyircisi dâhil) –belki de– diğer coğrafyalardan çok farklı bir bilinç algılatması söz konusudur; çünkü bu coğrafya, bugün de olduğu gibi neredeyse tüm tarihi boyunca insanı, toplumu, tarihî ilişkileri siyasi bir kavrayışla hem değerlendirmiş, hem de çeşitli ifade biçimleriyle eleştirerek dışa vurmuştur. Bu durum, neredeyse bu coğrafyanın vazgeçilmez gerçekliğidir, tözüdür.

İnsanı insan yapan belli başlı hasletlerden biri olan 'homo politicus'luk, yaratıcı entelektüel sermayenin kendi iç dinamiklerinden biri olarak bizi bir değer-sermayedir zaten, özellikle bu topraklarda.

Türkiye'yi Oscar'da temsil etmek üzere bu yıl başvuran adaylar arasında en fazla üzerinde durulan film olan *Bir Zamanlar Anadolu'da*, aslında bu bakış açısıyla değerlendirildiğinde bir ayağı eksik bir durum arz ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'nin yeni dizisi 'Avrupa Avrupa' için ne demeli, nasıl söylemeli

Telesiyej 03.10.2011

 TRT'nin yeni dizisi 'Avrupa Avrupa' için ne demeli, nasıl söylemeli Sebebsiz değil herhalde adının *Avrupa Avrupa* olması, tanıtımında Avrupa Birliği bayrağının kullanılması filan...

Bu dizi besbelli ki Avrupa Birliği'ni popüler kılmak için düşünülmüş. Ama ciddi bir stratejik iletişim ve konumlandırma hatası var bana göre.

Çünkü yeni bir toplumsal ve kültürel üst değeri halka benimsetmek için, daha işin başında **komedî** yolunu seçmek, AB-Türkiye gerçeğini, yeni oluşacak gerçeklikten uzaklaştırabilir, **sulandırabilir** diye düşünüyorum.

Özellikle de bu komedi, ürün olarak tam ayarında; dozajında dramaturjik olarak bilimsel ve yaratıcı değilse, seyircide boş gülmeler dışında Türkiye'nin bu yeni vizyonu ile ilgili kalıcı ve olumlu izler bırakmıyorsa, durum halkta pozitif algı oluşturmak açısından çok risklidir.

TRT-1’de yeni yayınlanmaya başlanan komedi dizisi *Avrupa Avrupa*, bu riski taşıyan bir yapım bence.

TRT-1 kendi web sitesinde dizinin hikâyesini şöyle özetliyor: “Avrupa Birliği’nde komedi faslını açıyoruz! Uzun uğraşlar sonucu Avrupa Birliği’ne kabul edilen Türkiye, yılbaşı gecesı 12:00’den itibaren resmen Avrupa Birliği üyesi olacaktır. Avrupa Birliği’nden Sorumlu Devlet Bakanı Egemen Bağış bu müjdeli haberi Koparan Ailesi’nin mütevazı evine konuk olup, bu evden yapılacak canlı yayımla tüm Türkiye’ye duyuracaktır. Gülbahar Koparan, Sayın Egemen Bağış için evi ve yemekleri hazır etmeye çalışmaktadır. Ama bu iş hiç de kolay değildir. Çünkü Gülbahar, bir yandan Avrupa’da simit zincirleri kurup köşeyi dönme telaşındaki kardeşi Tekin’in, tek derdi yılbaşı partisine katılmak olan kızı Gül’ün, zihinsel olarak Avrupa Birliği’ne Türkiye’den önce girmiş bulunan yeni komşusu Nermin Hanım’ın ve her çocuk için 700 avro yardım yapılacağını duyunca Avrupa Birliği’ne gireceğimiz gece çocuk yapma sevdasına düşen kapıcı Mali’nin yol açtığı kargaşayı aşmak zorundadır. Saat geceyarısını vurduğunda Koparan Ailesi ve Avrupa Apartmanı sakinlerini eğlenceli bir kaos beklemektedir. Türkiye, Avrupa Birliği’ne girmiştir girmesine ama Avrupa Apartmanı sakinleri el birliğiyle AB’nin dışında kalmayı başarmışlardır.”

Tarık Ünlüoğlu, İpek Tuzcuoğlu, Selen Seyven, Durukan Çelikkaya, Emre Koparan, Durul Bazan, Zuhal Topal, Şehsuvar Aktaş, Burak Serdar Şanal, Kadir Çöpdemir, Simge Selçuk, Barış Refikoğlu, Zehra Evliya ve Safiye Tomris Çetinel’in başlıca rollerini paylaştığı dizinin yapımcılığını Banu Akdeniz üstlenmiş. Diziyi Şafak Bal yönetiyor.

Avrupa Avrupa dizisi, pozitif anlamda bir algıda seçicilik yolu açmıyor; güldüreyim derken, sitcom türünün **biçimciliğine** saplanıyor daha çok; öz ve içerik pek ortalıkta görünmediğinden olsa gerek, dizi eforik bir hareketliliğe sahip durumda. Ortalama seyircinin takip etmekte zorlanacağı kadar yorucu bir akışı var. Ayrıca Türkiye’nin, Avrupa Birliği’ne girmesiyle muhtarlığın lağvedileceği teması da, binlerce muhtarımızda Avrupa Birliği ile ilgili negatif bir algı oluşturur gibi geldi bana ya, o da ayrı.

Dizinin dramaturjik eğrisinde de vahim hatalar var. Mesela İpek Tuzcuoğlu’nun ultra eforik oyunu hiç dinlendirilmiyor, böyle olunca da izlenebilmesi zahmetli, gürültülü bir seyirlik çıkıyor ortaya.

Mesajlar da pek net değil bu arada. Mesela kumar borcu yüzünden kapıcı olmuş Kıbrıslı temasından hiçbir şey anlamadım ben. Etik bir şeyler mi ima edilmek isteniyor, hani kumar kötüdür, adamı mahveder filan gibi... Meramını pek anlatamayan, daha çok geveleyen, kimliksiz bir dizi olmuş *Avrupa Avrupa*.

Dizinin tek vaadi ve cazibesi, gerçek bir bakanın, Avrupa Birliği’nden Sorumlu Devlet Bakanı Egemen Bağış’ın dizide yer alacağı beklentisiydi. Oyuncular ve seyirciler dizi boyunca Bakan’ı beklediyse de; senaryonun yegâne problematiği bu tema üzerinde yükseldiyse de; Egemen Bağış, finalde sadece bir tv konuşmasıyla yer aldı dizide.

Kısaca.. *Avrupa Avrupa*, biraz aceleye gelmiş izlenimini uyandırıyor.

Ne diyelim, yolu açık olsun.. kalabalık bir kadrosu var.. onca insan, onca emek...

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadını ötekileştirmenin post-modern yolu: ‘Umutsuz Ev Kadınları’

Telesiyej 04.10.2011

Dizinin orijinali, Batı'nın erkek egemenliğinin çok ince ayar bir çıkartmasıdır.

Kadını ötekileştirmenin bir nevi post-modern yoludur aslında.

Dizi, bir ev kadınının esrarlı intiharıyla başlar. Nedeni bir türlü anlaşılamayan bu intihar, dizinin eksenini oluştururken, intihar eden umutsuz ev kadınının hayatındaki sırrı araştıran arkadaşlarının kirli çamaşırları da bir bir dökülür saçılır ortalığa.

Umutsuz Ev Kadınları dizisinin yerli versiyonu pazar akşamı Kanal D'de yayınlanmaya başladı.

Batı hayatıyla birebir örtüşen, bizim hayatımızla ise kısmen örtüşen mükemmel bir zanaat eseri olmuş *Umutsuz Ev Kadınları*'nın yerli versiyonu. Oyunculuk çok başarılı, yer yer insanı şaşırtacak kadar başarılı hatta.. ara jestler, mimikler, davranışlar, davranışlardaki detaylar mükemmel. Yönetmen Merve Girgin işini çok iyi yapmış; iç dünyaların, asıl niyetlerin hem gizlenmesindeki, hem de kaçak olarak ortaya çıkmasındaki ayar çok profesyonelce kurgulanmış.

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine...

Bizim orta sınıfın ve üst katmanlarının bir mahalle çerçevesi içinde bu şekilde temsil edilmesi; özellikle dizinin kadın kahramanlarından Emel ve Yasemin'in, mahalleye yeni taşınan Selim'i kapma yarışına –açıkça– girişmeleri filan gerçekliğe uymuyor tabii hiç.

Umutsuz Ev Kadınları dizisinin orijinali (*Desperate Housewives*) üst sınıfların yaşadığı banliyöde (aslında kurgusal bir kasaba olan Fairview'teki) Wisteria Lane'da geçer.

Batı'nın üst sınıfına ait bir gerçekliğin (umutsuzluk içinde yüzen zengin evli ve dul kadınların) Türkiye'nin orta sınıfına transfer edilmesi; bu tip bir umutsuzluğun, sanki buraya ait bir gerçeklik içinden çıktığı izlenimini uyandırma çabası hayli zorlama olmuş bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TNT'nin yeni dizisi 'Dedektif Memoli' ölü doğdu!

Telesiyej 05.10.2011

 TNT'nin yeni dizisi 'Dedektif Memoli' ölü doğdu! Böylece, 1999-2002 yılları arasında yayınlanan ve bir kült dizi haline gelen *Yılan Hikâyesi*'nin yeni versiyonu olarak duyurulan *Dedektif Memoli* dizisi, Memoli efsanesini de bitirmiş oldu.

Bir zamanlar Memet Ali Alabora'nın başarıyla canlandığı Dedektif Memoli rolü için Emre Kızıllırmak'ı kim, nasıl düşündü merak ediyorum. Daha önce *Aşk Bir Hayal*'de izlediğimiz (ki, Kızıllırmak'ın oyunculuk sınırları o dizide belliydi, yani ne yapabileceği ne yapamayacağı açıkça görülüyordu) bu genç oyuncu bir body fenomeni gibi dolaşmaktan başka bir şey yapmadı ilk bölümde; oyun yok, mimik yok, ifade yok, karakteri inşa edemiyor, sıradanlaştırmış.. hatta bence öldürmüş Memoli'yi.

Polisiye dizi senaristi ve oyuncusu Zeynep rolündeki Burcu Esmer soy dışındaki oyuncuların hiçbirini oynayamıyor bana kalırsa. Yanlış bir casting çalışması böyle sonuçlar veriyor işte.. aslında oyuncuların kariyerleri için de iyi olmuyor böyle üstünkörü yapılan casting tasarımları. Tabii oyuncuların da her gelen teklifi kabul etmemeleri gerekir denebilir ama ben demem; başrol oyuncuları dışındakiler için bir kariyer meselesi değil çünkü bu, daha çok bir iş. Ayrıca hiç de yönetilememişler ki.. bu apaçık görünüyor, oysa özenli bir yönetimle daha iyi oyunlar çıkarabilirdi bu kadro da.

Burcu Esmer soy'a gelince.. amatör olmasına rağmen profesyonel bir oyun çıkarıyor; dinamik, hareketli, oyunu yakalayan, karakteri oluşturan ve onu eğlenceli hale getiren bir oyuncu Burcu Esmer soy; dizideki tek sıcaklık o.

Dedektif Memoli'de, töre yüzünden köyünden kaçan köylü güzelini canlandıran Özlem Yılmaz'ın ise ilk bölümde rolü azdı, ne yapabileceği sonraki bölümlerde belli olacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihi ideolojikleştirmenin son örneği: Arkeolojik Hacı Nine

Telesiyej 06.10.2011

Anadolu'yu kültüründen koparmanın, **yamama** kültürlerle buluşturmanın en net örneklerinden biri son olarak Kayseri'de yaşandı.

2000 yaşındaki bir iskelet asimile edildi ve ona **Hacı Nine** adı verildi.

Gazetelerde okumuşsunuzdur belki; 2007 yılında Kayseri'de Kültepe-Kanış kazılarında bir mezarda bulunan – hiç bozulmadan kalmış– 2000 yaşında bir kadın iskeletinin kafatasının tomografisi çekilerek Avustralya'ya gönderilmiş; balmumuyla etlendirilerek üç boyutlu olarak canlandırılan ve Romalı olduğu tahmin edilen bu kadın şimdi tekrar yaşadığı topraklarda; o zamanlar adı neydi bilinmez ama şimdi ona Hacı Nine adı verilmiş.

Aslında pagan olan (O tarihlerde Roma İmparatorluğu pagandır çünkü) 2000 yıl önce yaşamış bu kadını bizim arkeologlar Müslüman yapmışlar, hem de hacca göndererek.

Tarihi ideolojikleştirerek bir tür altüst etmenin Türkçesidir bu!

Besbelli çok da hoşlarına gitmiş bu dinî asimilasyon, başını örttükleri Romalı kadının yanında gülümseyerek poz vermiş kazı ekibi başkanı Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu. (*Sabah*, 4 ekim)

Anlayacağınız Hacı Nine bir dinî asimilasyon kurbanı olmuş.

Bırakın Anadolu'nun İslami dönemini, 2000 yıl önce Anadolu Hristiyan bile değildi!

Oysa 1980 yılındaki kazılarda Bodrum'da bir mezar odasında bulunan, halen Bodrum Sualtı Müzesi'nde sergilenmekte olan; M.Ö. 360-325 yılları arasında yaşayan Hekatomnos sülalesinden asil bir kadına ait olduğu düşünülen iskelet de tıpkı Kayseri'de bulunan Romalı kadın gibi canlandırılmış ve ona **Karyalı Prenses Ada** adı verilmişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir Günah Gibi'de kostüm, mekân ve atmosfer mükemmel ama...

Telesiyej 10.10.2011

 'Bir Günah Gibi'de kostüm, mekân ve atmosfer mükemmel ama... Diziler dizi dizi sıralanınca, oyuncu bulmak da zora giriyor olmalı ki, 30'luk genç hanımları üniversite öğrencisi genç kız, 25'likleri de 15'lik lise öğrencisi rolünde izledik Atv'nin **Bir Günah Gibi** adlı yeni dizisinde.

Aslında dizide lise öğrencisi Figen rolündeki Hande Soral –yaşı itibarıyla– üniversite öğrencisi Benan rolünde olmalıydı; Benan'ı canlandıran Özge Borak ise, üniversite öğrencisinden çok, üniversitede asistan filan olabilir yaşı –ve görüldüğü yaş– gözönüne alınırsa. Bu yüzden de Benan'ın, üniversitelerarası atletizm yarışmasında, üniversite öğrencilerinin arasında hoplaya zıplaya koşmaya çalışması filan hiç ikna edici olmadı, hatta (kibarca –yani Fransızca– söyleyeyim, kalpler kırılmasın) **ridicule'dü biraz**.

Bir Günah Gibi'nin tek sorunu başroldeki genç hanımların yaş durumu değil elbet –sorun bir adet olsa, fıstık üzümle besleriz zaten, bilen bilir–. Bırakınız rol yapmayı, hâlâ şöyle rahat rahat gülümsemeyi bile öğrenememiş olan dizi oyuncusu Hakkı Bulut, bir kere daha, yakışıklı olmanın aktör olmak için hiç ama hiii yeterli olmadığını hatırlattı bize. İnandırıcılığı sıfır bir oyunculuk, karakterin kimliğini de ortaya çıkaramıyor tabiatıyla. Bu yüzden de dizide canlandırdığı Enver karakterinin ne menem bir zat olduğunu tam çıkaramadık. Evet, biraz katakullici.. hatta hem katakullici hem de zampara gibi.. **ama neden?** Zira Enver, hem yakışıklı, hem –gösterildiği kadarıyla– iyi bir ailenin çocuğu.. ayrıca mesleği de var; maden mühendisi. Böyle biri neden ihale bağlamak için filan bakan karısıyla düşüp kalksın, karanlık işler çevirsin? (Belli ki, 2. Dünya Savaşı sırasında Almanlara –silah yapımıyla ilgili– krom ihracatı yasaklandıktan sonra, yasal olmayan yollardan Almanya'ya krom temin etme işinin önemli bir parçası olarak da o çıkacak karşımıza ilerleyen bölümlerde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Stanno Tutti Bene'den aldığı ilhamla 'Gün Akşam Oldu!'

Telesiyej 11.10.2011

 'Stanno Tutti Bene'den aldığı ilhamla 'Gün Akşam Oldu!' Yine Halil Ergün'ün üzerinde yükselen bir dizi film.

Halil Ergün oynarken kendini seyrediyor sanki...

Bir karakteri canlandırırken, o sahneyi de canlandırmış oluyor; sahneye girince, yeknesak, durgun akan bir iç bölümde, birdenbire bir mana pompalanması yaşanıyor.

Gerekli olan **drama kanı**, Halil Ergün'ün kendine ve kendi oyununa son derece mesafeli duruşu, ama aynı zamanda son derece **içten** kaynaklanan yorumuyla sağlanıyor; bu durum da, dizinin hem yapısı için, hem de diğer oyuncuların oyunlarını toparlamaları için yaratıcı bir enerji sağlıyor.

Gün Akşam Oldu için Halil Ergün olağanüstü doğru bir seçim. Ortalama seyirci kitlesinin yabancı kalacağı bir drama örgüsüne sahip çünkü bu dizi. Ve Halil Ergün büyük ölçüde bizden kılıyor diziyi. Oysa hikâyenin örgüsü de, duygusu da ortalama seyirciye yabancı; Batı sinemasını takip edenler için ise çok aşına.

Gün akşam Oldu'nun teması, Batı sinemasında özellikle orta sınıf üzerinden çok çiğnenmiş bir sakız. (Gerçi *Gün Akşam Oldu*, taşranın varlıklı üst sınıfının hikâyesi gibi sunuluyor bize ya, o da ayrı.) Dizinin tamamının özetini okuyunca ilk aklıma gelen Giuseppe Tornatore'nin 1990 yapımı **Stanno Tutti Bene** (*Herkesin Keyfi Yerinde*) filmi oldu mesela.

İki yapımın özetine de bir göz atalım.

Show Tv, kendi web sitesinde şöyle tanıtıyor *Gün Akşam Oldu* dizisini: "Eşref Bey karısı Serap Hanım'la birlikte Ege'de bir kasabada yaşamakta, kendi zeytinlikleri ve zeytinyağı fabrikasıyla geçimini sağlamaktadır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir büyük vicdan hareketi ve Bolluca kahramanları

Telesiyej 12.10.2011

 Bir büyük vicdan hareketi ve Bolluca kahramanları Modern zamanlarda hayvanlara yapılan işkencelerden Descartes'ın sorumlu olduğunu düşünenlerdenim.

Türcülüğün babası Descartes, hayvanların insanlar gibi acı çekmediğini savunacak kadar işi ileri götürmüştür çünkü; böylece her türlü deneyde vicdan rahatlığıyla –o zamanlar anestezi olmadığı için– canlı canlı kullanılmıştır hayvanlar.

Anatomi bilgisini geliştirmek için canlı canlı hayvanların içini açan Descartes, hayvanların acı çekmediğini, onların Allah'ın yarattığı makineler olduğunu ileri sürerek; hayvanlar üzerinde her türlü deneyin yapılabilmesi için hem kendi vicdanını, hem de dönemin deneycilerinin vicdanlarını özgürleştirerek, deney adı altında hayvanlara yapılan işkencelere zemin hazırlamıştır.

Descartes'ın bu düşünceleri yaymasından sonra, Avrupa'da canlı hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin arttığı tesbit edilmiştir. (*Hayvan Özgürleşmesi*, Peter Singer)

Modern zamanlarda her şey, **"Düşünüyorum demek ki varım"** öğretisi ile başladı aslında.

Batı düşüncesini benimseyen dünyanın her yerinde Descartes'ın bu felsefi veciz buluşuyla –öğrenim yıllarında– çocukların zihinleri belirli ve çok net bir yönde koşullanmaya başladı.

Kartezyen düşünceye göre; varolmaya hakkı olan düşünen canlıdır (yani insandır) sadece.

Düşünemeyenin (hayvanın) ise bu felsefeye göre varolmaya (insan gibi) hakkı yoktur. Sadece **varolmaya hakkı olanın** iradesi içinde yaşayabilir o; insanın hayvan üzerinde her türlü tasarruf hakkına sahip olması gerektiğini

savunur bu düşünce.

İnsanlığın en büyük defolarından biri olarak değerlendirilmesi gereken bu kartezyen akıl, hayvan özgürleşmesindeki en önemli engel olarak önümüzde duruyor hâlâ; aldığımız eğitimler tarafından zihinlerimize neredeyse genetik olarak işletilmiştir çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen Aksu 20 ekimde Royal Albert Hall'da konser veriyor

Telesiyej 13.10.2011

Fazla tevazu pek makbul bir şey değildir bu topraklarda.

Yaptıklarını ayyuka çıkarmazsan, davul, dümbelek çaldırmazsan, övünmezsen; hatta yeri gelmedikçe sözünü etmezsen şayet, kimse oralı olmaz, önemli bir başarıya mazhar olsan da, üzerinde durmaz, yok sayarlar.

Bunda da bir kötü niyet filan yoktur ha.. incir çekirdeğini doldurmayan hususlarda koparılan gürültülü modellere alıştıkları için öyle davranırlar; yani kibar durursan, ortada altı çizilecek bir başarı yok gibi davranırsan, onlar da buna samimiyetle inanırlar; başarının sahibi öyle davrandığına, geri durduğuna göre zahir fazla önemsenecek bir hadise değil bu diye düşünürler.

Bu hayatta hiçbir şey öğrenmediysem de şunu iyice belledim artık; fazla tevazuu sahi filan saymıyorlar buralarda, üzerinde bile durmuyor, düşünmüyorlar. ÖZ'le ilgilenmedikleri gibi İÇERİK'le de ilgilenmiyorlar çünkü. Sadece ve sadece biçimin peşinden koşuyorlar!

Sezen Aksu, 20 ekimde Londra'da Royal Albert Hall'da tek başına bağımsız (sponsorsuz) bir konser verecek.

Royal Albert Hall'da konser vermek önemlidir.

Bazı mekânlar vardır ki (özellikle kültür-sanat mekânları, bunlar da dünyada az sayıdadır), **marka mekân**lardır. Örneğin **Scala** (Milano), **Olympia** (Paris) **Carnegie Hall** (New York).. bu mekânlar, müziğin tapınaklarıdır aslında ve buralarda konser verebilmek, gösteri yapabilmek her sanatçıya, her topluluğa nasip olmaz. Zira bu mekânların marka gücüyle, marka duygusunun; sanatçının marka gücü ve duygusuyla buluşması, hatta birebir örtüşmesi gerekir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okan Bayülgen, yeni programında konuşmalara doyamıyor yine!

Telesiyej 17.10.2011

 Okan Bayülgen, yeni programında konuşmalara doyamıyor yine! Artık iyiden iyiye mizahi bir durum arz etmeye başladı Okan'ın tematik programları.

Ama beni güldürmüyor, aksine şaşırtıyor biraz, hüzünlendiriyor aslında ya.. insan kendini bu kadar mı görmez yavu? Bu kadar mı kapılır kendi sesinin şehvetine; bilgisinin derinliğine, yüksek karizmasına ve her konuya ultra hâkim olduğu **inancına**?

Ve her türlü bilgiyle, bilgili kişiyle; atem tutem ben seni, şekere katem ben seni kabilinden pinpon topu gibi oynayabileceğine bu kadar mı yürekten inanır insan?

Bu kadar mı **post-modern bir defo** olur insanın bizatihi kendisi?

Ve bu kadar mı sever konuşmayı?

Neden ama? Neden bu kadar çok, bu kadar durmadan konuşuyor Okan Bayülgen?

Hayır, bir kanaat önderi olduğuna inancı TAMdır madem; bulsun bir tv kanalı, inandırсын yönetimi; bir zamanlar Attila İlhan'ın yaptığı gibi otursun bir masaya, dosdoğru dıksın gözlerini kameraya, konuşsun ondan sonra Allah ne verdiyse; isteyen izler, istemeyen izlemez! Kimsenin de bir diyeceği olamaz, formatı bellidir çünkü bu monolog programın!

Ama Okan Bayülgen, Tv8'deki yeni programlarında, birilerini çağırıp çağırıp oturtuyor karşısına. Kendi konularında uzmanlaşmış, başarılı olmuş birileri çağrıldığına göre.. eh, yaptığı program da tematik (mesela *Kral Çıplak*) bir program olduğuna göre; konuşun, kendi iştigal alanında bizi bilgilendirmesi beklenir değil mi?

Aksi halde neden otursun Okan Bayülgen'in karşısında o uzman kişi? Bir film yıldızı, ya da popstar değil neticede.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hülya Avşar konuşuyor da, konuştuklarını düşünüyor mu hiç

Telesiyej 18.10.2011

Artık biraz düşünse iyi olur bence.

İnandırıcılığını sorgulasa filan kendi kendine.

Yaş kemale erdi çünkü!

“Konuşuyorum ama, okuyanlar inanıyor mu bana” dese mesela (ve aman Mediacat'ın anketlerini ileri sürmese ve daha önce de aynı anketlerde Seda Sayan'ın yıllar, yıllar boyu en güvenilir sanatçı çıktığını hatırlasa).

Aslında Hülya Avşar'ın röportajları çoğunlukla eğlendirirdi beni, aklına geleni söylemesi, aklına gelenlerin ise hiçbir kıymetiharbiyesinin olmaması; buna rağmen ağzından çıkan her sözcüğün bir inci tanesi olduğuna kendisinin yürekten inanması, birbirinden merdane görüşleri ortalığa döküp saçması filan.. ama artık onun kendine olan aşırı güveni üzücü geliyor bana; özellikle de, Acun Ilıcalı'nın kiloyla satın alınmış sözde eğlence programlarında daimi jüri kadrosunda yer alırken. Keşke konuşmasa diyor insan ama o zaman da fotoşoplu fotoğrafları hangi sebeple yayımlanacak sorunsal işgal ediyor zihinleri, o da ayrı.

Nitekim konuşmuş yine.. pazar günkü *Hürriyet*'te A.A'ya: "Spor yapmayan, vücudundaki teri atmayan, bedenine bakmayan bir erkeği.. yatağa almayı bırak, suratına bile bakmam. Bakamıyorum. Basbayağı midem bulanıyor" demiş. (*'Vücudundaki teri atmayan' kısmını pek çözemedim ben, 'toksini atmayan' demek istiyor herhalde; spor yapan insan bilhassa terler çünkü.. ama Hülya konuşurken düşünmeyi sevmez pek, eh konuşmazken de spor yapıyor zaten!*)

Ve devam etmiş H.A: "Hayır, bana pis geliyorlar! Düşünsene bir gün önce belki içki içti, ne yedi ne yaptı, ne etti, vücudunda onlar, hâlâ duruyor. Göbekli erkeklere de tahammül edemiyorum. Erkeğin spor yapmaması demek, benim için ilkokul mezunu bile olmaması gibi bir şey. Spor yapmayan insanları bir şekilde iğneliyorum. Spor yapmayan insanları, bir şekilde aşağılamak ihtiyacı hissediyorum."

('Bir gün önce ne yedi ne yaptı, ne etti vücudunda onlar' .. spor bir nevi müshil etkisi yapıyor demek, bu sözlerden bunu mu çıkarmalıyız? Ya da Hülya Avşar, kabız erkeklerden hoşlanmıyor.. yani, akıl ancak bu çıkarımları yapabiliyor bu saçma sapan tesbitlerden.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neden 'Huzurum Kalmadı' gibi diziler yapılıyor hâlâ

Telesiyej 19.10.2011

 Neden 'Huzurum Kalmadı' gibi diziler yapılıyor hâlâ Bu dizi hakkında yazmak zor!

En azından benim için.

Bu kadarını da yazamam.. yazmamalıyım artık!

Tutunabilecek tek bir nokta olsa dizide, ona tutunup bir eleştiri yazısı yazılabilir belki.

Ama yok!

İyi tek bir şey yok dizide.

Ne hikâye, ne senaryo, ne rejî, ne ışık (ışık bilhassa kötü), ne oyunculuk.. hakkında iyi bir şeyler yazılabilecek tek bir husus yok!

Kim neden izlesin ki böyle bir diziyi?

Asıl soru; böyle bir dizi yapmak kimin ve neden aklına gelir?

Anlamak mümkün değil!

Hiç komik olmayan bir komediyi neden yapar insan?

Ucuz bir prodüksiyon olduğu için mi?

Seyirci toplayamadıktan sonra neye yarar ucuz prodüksiyon?

Reytinglerine baktım, TÜM’de 0.5 reytingle 98. sırada, AB’de ise 0.5 reytingle 83.sırada.

TNT, kendi sitesinde *Huzurum Kalmadı* adlı yeni dizisini şöyle tanıtıyor: “Babadan yadigâr huzurevini ayakta tutmaya çalışan Yemlihan (Ali Sunal), beklemediği bir haberle büyük bir darbe alır. ‘Bahtiyar Huzurevi’ artık yolun sonuna gelmiştir. Eski kabadayı Dünder (Zafer Diper), Türkiye’nin en kadife sesli assolisti Nigar (Sermin Hürmeriç) ve kader arkadaşları; Hanım Ağa Dilber (Ayşen Gruda), sarraf İshak (Ayberk Atilla) ve mümin Rahim’in (Ali Erkazan) evi artık sokaklar ve kaldırımlar olacaktır. Fakat evin kızı İpek’e (İlkem Ulugün) âşık olan enerjik öğrenci Mercan (Şakir Güler), olanı biteni bilmeden bir çözüm yolu bulmuştur. Bahtiyar Huzurevi artık aynı odalarda, yetmişlik delikanlılarla, yirmilik dişli rakiplerinin yaşadığı bir yerdir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Mor Menekşeler’, TRT’nin dizi standardını aşan bir yapım

Telesiyej 20.10.2011

Zanaatı iyi bir dizi *Mor Menekşeler*.

Var bir albenisi.. rejisi iyi, mekân değerlendirmesi iyi, atmosfer, oyuncu yönetimi, jeneriği, mekân ışıklandırması çok iyi.. kısaca düzgün bir iş çıkarmış Tarkan Karlıdağ’ın yapım ekibi.

Genel yönetmenliğini Serdar Akar’ın yaptığı *Mor Menekşeler*’de karakterler de iyi işlenmiş ayrıca.

Ama senaryonun biraz muğlâk bir yapısı var sanki. İzlemede zorluk yaratıyor. Belki epizotlu bir yapı kurmak istenmiş.. öyleyse şayet, solukları buna yetmemiş gibi görünüyor.

Doğrusu biraz da obur buldum *Mor Menekşeler*’i; her şey birden olsun istenmiş hikâyede; hem komedi olsun, hem dram olsun, hem Demokrat Parti döneminin eleştirisi olsun, hem Halk Partisi’nin eleştirisi bulunsun; statüko da eleştirilsin.. biraz aşk olsun ayrıca, kahramanlık olsun, mahalle delikanlılığı da eksik kalmasın, fakirlik olsun, sınıf atlama arzusu olsun, mafya-siyaset ilişkisi olsun.. olsun da olsun!

Olsun olmaya da.. bütün bunlar inandırıcı da olsun ister seyirci.. mekanikliği hoş karşılamaz pek, temaların birbirleriyle diyalektik ilişki içinde olmalarını, kurgulanmış olan hikâyenin yalın ve akıcı olmasını, en önemlisi de kolayca izlenmesini ister.

Nedense dizilerin ilk bölümlerinde böyle ‘her telden çalma’ hâli oluyor çoğunlukla. Belki herkesin zevkine göre bir şeyler bulunması için; bir tema beğenilmezse, bir başkasına yakınlık duyulabilmesine imkân yaratma

kaygısından.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Entelektüel sağduyu, kültürel hırsızlık karşısında turistik davranırsa!

Telesiyej 24.10.2011

Entelektüel sağduyu, kültürel hırsızlık karşısında turistik davranırsa! Entelektüel sağduyu, külyutmayan bir sağduyudur!

Yani öyle olması beklenir tabiatıyla.

Özellikle kültürel alicengiz oyunlarını deşifre etmeli, ortaya çıkarmalıdır.

Entelektüel sağduyu sahiplerinin, özellikle bu coğrafyada daha da **uyanık** olmaları gerekir.

Osmanlı'nın son döneminde Anadolu talan edilmiştir çünkü.

Anadolu uygarlıklarının eserleri, bir punduna getirilip Avrupa uygarlıklarının müzelerine taşınıp durmuştur yıllar boyu; kültürel maddi mirasımız, parça parça Avrupa'ya –bazıları da Amerika'ya– kaçırılmıştır.

Kültürel manevi mirasın kaçırılması ise çok daha eskilere dayanır; örneğin Aya Nikola'nın (Noel Baba'nın) kemiklerinin Demre'deki kilisesinde bulunan lahdinden Rambo usulü bir baskınla ele geçirilip, ticaret amacıyla İtalya'ya Bari'ye kaçırılması gibi.

Dünyanın Yedi Harikası'ndan biri sayılan Halikarnas Mozolesi de, İngilizler tarafından kitabına uydurularak British Museum'a taşınmıştır.

Dünyanın Yedi Harikası'ndan bir diğeri olan Efes Artemis Tapınağı'nın İngilizler tarafından yapılan kazılarda bulunan bazı önemli parçaları da İngiltere'ye kaçırılarak British Museum'a konulmuştur.

Perge Magnesia Artemis Tapınağı'nın muhteşem frizleri ise, yine aynı yollardan Paris'teki Louvres Müzesi'ne götürülmüş...

Bu liste böyle uzar gider.

Ama en can yakıcı olanlarından biri, dünyanın en görkemli tapınaklarından olan Bergama Zeus Tapınağı'nın, Almanlar tarafından çalınarak (koskoca tapınağın taşları birer birer itina ile sökülerek) Berlin'de özel olarak kurulan **Pergamon Museum**'a yerleştirilmesidir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yıllar Sonra', Yeşilçam'ı aratmayan bir bezdiricilikte...

Telesiyej 25.10.2011

 'Yıllar Sonra', Yeşilçam'ı aratmayan bir bezdiricilikte... <[/B>**Kültürümsü'ye dünyada bizden başka kim nostalji duyar ki]**

Yeşilçam'ın **karakterizasyon** tutkusu, *Yıllar Sonra* dizisinde, kanserli miras hücreleri olarak yer almış yine.

Bir de medyada, "aşk ve entrikalarla örülü sürükleyici hikâyesinin yanı sıra, Türk filmleri tadındaki örgüsüyle" gibi sözlere de rastlamıyor muyum bu dizi –ya da benzeri başka diziler– hakkında.. dengem bozuluyor.

Lümpen bir kültürün icrasıyla oluşmuş bulunan Yeşilçam sineması, hangi değerli sinema dilini ve estetiğini üretmiş ki, ondan nasiplenelim, işimizi zenginleştirelim yıllar yıllar sonra, *Yıllar Sonra* dizisinde?

Bu Yeşilçam nostaljisini de hiç anlamam ya!

'**Kültürümsü'**ye dünyada bizden başka kim nostalji duyar ki?

Kanal D'nin yeni dizisi *Yıllar Sonra*'nın, bir ayağı yamalı bir feodalizmde, diğer ayağı ise özentili bir biçimde uyduruk Amerikan filmleri aksiyonunda. (Helikopterden tekne tarama sahneleri filan.)

Diziyi izlerken içimden sık sık "bu ne yavu" geleneksel Telesiyej sorusunu sorup durdum.

Aslında "bu ne yavu?" daha jenerikte başladı zihnimin içinde dönmeye; tam Yeşilçam özentisi, lümpen estetiğiyle bezenmiş animasyonun kullanıldığı bir jenerikle başlıyor çünkü dizi.

Alakart mönü bir senaryo; beş altı kalem var içinde, öyle çok da zengin değil hani!

Kavaf işi bir uygulama.. estetik kaygısı olmayan, yaratıcılıktan uzak, özensiz bir reji.

Oyuncuları da pek sarmamış sanki bu iş, biraz yasak savar gibi oynuyorlar –özellikle Aydan Şener–.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sen Hak Ediyorsun'.. ve iyi insan olmak soyut bir şey değildir!

Telesiyej 26.10.2011

 'Sen Hak Ediyorsun'.. ve iyi insan olmak soyut bir şey değildir! Türkiye'nin son derece özentili modernleşmesinin negatif sonuçlarından biri de çarpık kentleşme.

Bu çarpık kentleşme, özellikle **mahalle**'yi yok etti çünkü.

Bir kültürü tasfiye etti yani; bu coğrafyaya özgü, binlerce yılın birikimi olan o muhteşem **dayanışma kültürünü** unutturdu.

Sonuçta; dayanışma kültürünün yerini küçük burjuva karakterde bir **bencillik kültürü** aldı.

Aslında bir **kültürsüzlük** olan bu kültür, karakterini şu ünlü sözle kristalize etmiştir: "SANA BELEDİYE BAKSIN!"

Bu dehşet verici öneri, özellikle metropol hayatında yer alan adaletsiz gelir dağılımı sonucu ihtiyaç sahibi muhtaç insanı net bir biçimde **ötekileştirme** yolunu açmıştır; oysa **mahallede** ötekileştirme yaşanmazdı asla.

Öteki, artık muhtaçlık kaderiyle başbaşa; çoluk çocuk, hasta, işsiz, sokağa düşecektir önünde sonunda...

Atv'nin yeni yarışma programı *Sen Hak Ediyorsun*, seyircinin insani dayanışma duygusunu tetikleyen bir program.. bağrında bir tür sosyal sorumluluk taşıyor.

Bize o eski mahalle dayanışmasını hatırlatıyor; komşuyu, arkadaşı, kollayıp, korumamızı öneriyor.

Formatı mükemmel bir program *Sen Hak Ediyorsun*.

Misyonu da öyle.

Yiğit Özşener sunuculuk işinde yeni olmasına rağmen, bence başarılı, birkaç hafta sonra daha da iyi olur.

Geçen hafta tesadüfen rastladım, seyretmeye hiç niyetim yoktu, yarışma programlarını bünyem kaldırmıyor çünkü pek. Serpil Örumcer için yarışıldığını görünce, biraz bakmak istedim.. sonra takılıp kaldım.

Bu hafta da aynı şey oldu. Çok genç yaşta kansere yakalanan karısını, uzun süren tedavisi sırasında hiç yalnız bırakmak istemediği için işini ve kariyerini kaybeden; daha sonra –iyileşen eşiyle birlikte– açtığı anaokulunda, kriz nedeniyle ödeme yapamayan ailelerin çocuklarına parasız bakmaya devam eden, bu yüzden de iflas eden, eşinin dostunun 'o bir melek' diye anlattığı genç bir adam için –ondan habersiz– en yakın arkadaşı yarıştı ve 72 bin lira kazandı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Depremi ardından anladıklarımız ve anlamadıklarımız...

Telesiyej 27.10.2011

Anadolu duygusu özel bir duygudur ve bütünleştiricidir.

Van'daki depremin ardından bunu bir kere daha anladık.

Tarihi içinde yüzlerce halkın ve kültürün birlikte yaşadığı bir coğrafyadan da bu beklenirdi zaten.

Son depremin ardından yaşananlar; ayrımcılığın, milliyetçiliğin, ırkçılığın aslında hiçbir gerçekliğinin olmadığı, bütün bunların sadece bir **proje** olduğunun açık bir ispatı gibi.

Türkiye'de yaşayan yirmiden fazla halkın, Van'daki depremzedeler için **bütünleştirici** bir duyguyla, enerjiyle ve dayanışmayla adeta seferber olması, başta siyasiler olmak üzere pek çok kişi ve kuruluşu derin düşüncelere sevk etmeli bence.

Halkın (halkların) vicdanına yerleştirilmek istenen hiçbir projenin tutmadığı görüldü çünkü!

Deprem faşizmi de tutmayacaktır.

Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun *Bir Tane Daha* adlı o ünlü şiirindeki gibidir çünkü Anadolu: "bu Anadolu var ya bu Anadolu/ bu misli menendi görülmemiş cömert ana/ bu her yanı meme, bu her yanı dudak, bu her yanı gül/ bu zırnık almadan veren habire veren yediveren gül/ bu Anadolu var ya bu Anadolu/ bu üç yosma denizde üç defa ıslanan/ gürbüz ırmaklar ortasında susuzluktan çatlayan/ bu Anadolu var ya bu Anadolu/ bu sapsarı sıtma, bu masmavi gurur/ ne tosunlar doğurmuş ne tosunlar/ bak daha neler doğurur"

Anadolu duygusu, doğurgan ve şefkatlidir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Pis Yedili' dizisi, küçük burjuvanın hümanist idealizasyonu!

Telesiyej 31.10.2011

 'Pis Yedili' dizisi, küçük burjuvanın hümanist idealizasyonu! Üfürükten tayyare bir sınıf mücadelesi dizisi *Pis Yedili*!

Bir tarafta zengin yüksek sınıf(!), diğer tarafta varoş insanları!

Sınıf gibi sunulan bu iki tarafın gençleri bir okulun sınıfında biraraya geliyorlar.

Peşinen söylemek gerekirse, seyirciye sunulan bu dizi, popülist bile olamayacak bir dizi.

Show Tv'nin *Pis Yedili*'sinden söz ediyorum.

Mecburen!

Mecburiyetten!

İşimiz bu neticede...

Pis Yedili'nin öyle bir hikâyesi var ki maazallah; akıllara, gözlere, duygulara zarar!

İnsan böyle bir hikâyeyi, böyle bir senaryoyu nasıl düşünür, anlamak mümkün değil!

Hiçbir gerçekliğe dayanmıyor çünkü.

Ne devletin, ne zengin sınıf olarak gösterilen zümrenin liseli gençlerinin, ne de varoş liseli gençlerin dizide sunulduğu gibi bir gerçekliği var!

Devlet, Milli Eğitim Bakanlığı devlet lisesinde okuyan –okulları yanmış– bir grup genci, hangi nedenle olursa olsun –yüz kızartıcı suç işlemedikçe– sokakta bırakır mı?

Devletin lisesi yandıktan sonra öğrenciler çevre liselere yerleştirilirken, bir grup varoş kökenli öğrenci (dört erkek, üç kız) için okul bulunamaması ve bu çocukların kendilerini sokakta bulmaları Milli Eğitim Bakanlığı'nın hangi mevzuatına uyar ki? Ayrıca bu grup içinde, yangın sırasında canı pahasına bir kız öğrenciyi alevlerin arasından çekip kurtaran bir genç de var. Böyle bir öğrenci neden açıkta bırakılsın?

Pis Yedili, hayatı masa başında kurmanın şablonik bir örneği bence.

Mesela zengin diye sunulan sınıfın lisede okuyan gençleri, sınıf farklılığına dayanarak aşağı sınıfın gençlerini beğenmeyip, düelloya davet ediyorlar; ama karşı oldukları aşağı sınıfın gençlerinin karşısına dövüşmek için söz verdikleri gibi kendileri çıkacaklarına, fabrikatör babalarının korumalarını çıkarıyorlar.

Anlayacağınız, ezberden türemiş bir klişeye sahip yorumla *zengin sınıf tabansızdır* demek isteniyor!

Ayrıca, aşağı sınıf olarak sunulan varoş lise öğrencisi delikanlının, belinde tabancayla dolaşması, okula tabancayla girip çıkması rastlanır bir şey midir? Sonradan düzeltilecek de olsa; bu dizinin hedef kitlesi olan genç seyircilerin karşısına ateşli silahlı bir yoksul öğrenci örneği çıkarmak son derece vahim bir hatadır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Homo-politicus kalmadı, homo-çikolatus verelim!

Telesiyej 01.11.2011

Homo-politicus kalmadı, homo-çikolatus verelim! Çikolatadan yapılmış işçi heykelini görünce gazetelerde, yazının başlığı kendiliğinden çıkıverdi ortaya.

Yok artık daha neler, yok artık daha neler, yok artık daha neler sesleri de cabası...

Her gerçek eserin, dolaylı ya da dolaysız olarak dayandığı bir gerçeklik vardır yavuu!

Her gerçeklik oluşumunun da dolaylı ya da dolaysız olarak dayandığı bir ideoloji vardır ayrıca.

Her ideolojinin inşasında ise homo-politicus'la ilgili dolaylı ya da dolaysız bir bilinç kaynağı bulunur tabiatıyla. (Sinirinizin bozulmaya başladığını hissediyorum ama Tophane'deki ünlü İşçi heykelinin çikolatadan replikasını görünce, benim de sinirlerim bozuldu. Bu yüzden gerekçelendirme mavrasına devam ediyorum.)

Her gerçek eserin yaratıcısı, tasarladığı eserin yolculuğunu bu noktadan (yani **homo-politicus** olma noktasından) başlatır aslında; bu başlangıç, hesaplı kitaplı değildir elbet; benimsenmiş, özümsemiş bir birikimin otomatik olarak devreye girmesiyle, adeta refleksif bir bilinç durumu arz eder.

Yani tüm yaratım sürecini ve duraklarını asal olarak belirleyen yaratıcı kişinin sahip olduğu '**homo-politicus**'luktur aslında; ve bu '**homo-politicus**'lukla ilgili kalitatif bilinçliliktir aynı zamanda.

Uzun lafın kısıası; süreç, çoğu zaman sanıldığı gibi ideolojik olanla başlamaz!

Zaten sistem, insanın ideolojik olanla buluşmasını tümünden engellemeye çalışmaz belki ama; insanı, insan yapan hasletlerin en önemlilerinden biri olan **homo-politicus**'luğunu tıraşlamaya odaklıdır bütün gücüyle.

Bir zamanlar pek çok şeyi anlatan '**ne sağcıyım ne solcu, futbolcuyum futbolcu**' derin gözleminin, günümüzde daha da güçlenerek ve yaygınlaşarak geçerliliğini koruduğunu sık sık hatırlıyoruz ne yazık ki!

İyi niyetle yola çıkılıp da, sonunda bu iyi niyetin –niyetlenildiği gibi–, bir eserde ete kemiğe bürünememesinin tek nedeni –tabii yetenekli bir sanatçı söz konusu olduğunda– işte bu **homo-politicus**'luk **zafiyeti**, ya da

tümüyle **yoksunluğudur** bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Entelköy Efeköy'e Karşı' filminin Anadolu eşeği devlete dilekçe vermeye Ankara'ya yürüyor!

Telesiyej 02.11.2011

 'Entelköy Efeköy'e Karşı' filminin Anadolu eşeği devlete dilekçe vermeye Ankara'ya yürüyor! Bence şahane bir fikir!

Hem de dünyada **ilk** olacak!

Sinema filmi kahramanı bir Anadolu eşeği, zulüm gören soyunun haklarını savunmak için devlete dilekçe verecek!

Aralık ayında vizyona girecek olan **Entelköy Efeköy'e Karşı** filminin bilge ve aktivist '**Anadolu Eşeği**', 4 kasımda Muğla'dan yola çıkarak, bakanlığa dilekçe vermek üzere Ankara'ya gidecek.

Projeyi biliyorum.. **Entelköy Efeköy'e Karşı** filminin iletişim grubu uzun zamandır bu tuhaf sosyal sorumluluk projesinin üzerinde çalışıyordu.

Sosyal sorumluluk projeleri insanlar içindi bugüne kadar! İnsan, sosyalliğin insanlara mahsus olduğunu düşünür çünkü. **Hayvanı** 'sosyal' bulmayan –türcülüğün tuzaklarına düşmüş– bir zihin, onun için sosyal sorumluluk projesi üretecek değil ya.. hele hele, zaten hor gördüğü eşeği, kendi türünün imtiyazlı sosyalliğiyle buluşturacak değil ya!

Bu yüzden de hayvan için hazırlanan –bu türlü– ilk sosyal sorumluluk projesidir bence bu.

Film kahramanı bir eşeğin Ankara'ya bakanlığa giderek maruzatını bildirmesi de bir ilk tabii.

Anadolu eşeğinin durumu içler acısıdır, biliriz. Anadolu eşekleri yaşlanınca ya kesilip sucuk yapılır, ya da üzerine yük vurulamayacak hâle gelince; hastalanınca, yaralanınca, dağlara tepelere bırakılır, kendi kendine ölsün diye.. evcil eşekler, doğada tek başlarına yaşayamazlar çünkü, kısa zamanda açlık, susuzluk ve hastalıkla baş edemeyip ölürlər.

Yüksel Aksu'nun, bir organik komedi olan ve çevre duyarlılıklarına sahip çıkan **Entelköy Efeköy'e Karşı** adlı yeni filminde yer alan eşekler, kaybolan ve yok edilen değerleri temsil ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstisnalar çoğalır, kaideler bozular, bozulmuşluklar normalleşir...

Telesiyej 03.11.2011

 İstisnalar çoğalır, kaideler bozulur, bozulmuşluklar normalleşir... İstisnalar kaideyi bozar pekâlâ!

İstisnalar çoğaldıkça kaide bozulur çünkü!

Bu iş böyle sürerken, bozulan kaidenin bozulmuşluğu da **normalleşmiş** olur.

Yani yadırganmaz, kanıksanmaz, kabul edilir bir hale gelir artık.

Böyle bir durumun yaratılması, sanki toplumsal bir operasyondur; ilkeler ve etik değerler, yerlerini ilkesizlik ve etik dışı '**normalleşmelere**' bırakmış olur sonunda.

Devreye sanki çok farklı çalışan, anlaşılması zor bir **zihin** girmiştir.

Televizyon dizilerinde böyle zihinlere çok sık rastlanıyor artık.

Aslında biraz ürkütücü bu, hatta birazdan da fazla.

Ürkütücü.. çünkü bir televizyon dizisinin inandırıcılığının, hayatın gerçekliğiyle buluşması gerekirken; olmayan, sadece hayalde kurgulanmış bir gerçekliğe –sanki toplumda böyle bir gerçeklik varmış gibi– **dayandırılma durumu** sunuluyor seyirciye, hem de ısrarla! Hiçbir manada varolmayan bir normallikle...

Örneğin, Kanal D'nin **Öyle Bir Geçer Zaman Ki** dizisinde; kimsenin tek kuruşuna tamah etmeyen, en naçar zamanında bile annesinin teklif ettiği emekli maaşını almayı reddeden, içe dönük ve atak Ali Kaptan, öldürdüğü ve bu yüzden hapis yattığı adamın sahibi olduğu şirkete çalışmak üzere girmeyi kabul etti, hem de üst düzey danışman olarak! O şirketin en büyük hissedarı ve yönetim kurulu başkanı, terk ettiği ve muhtelif zulümlere tabii tuttuğu eski karısıyken hem de.. ve düğün gecesi öldürdüğü adam da eski karısının sadece birkaç dakikalık kocası olduğu halde.. Ali Kaptan, şirketin diğer ortağının kocasının hain emellerine nasıl oldu da alet oluverdi, sadece bir iki gün nazlandıktan sonra, şıp diye?

Nasıl bir zihin, hiçbir toplumsal gerçekliğe uymayan aykırı bir durumu, seyircinin önüne koyarak normalleştirir? Ali Kaptan'ın etik değerleri bir günde nasıl yerle bir olur? Anlayan, bize de açıklasın!

Böyle bir duruma ancak bir **zihin mühendisliği** sonucunda ulaşılabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İroni, ironi olalı böylesine bir dekadans yaşamadı!

Telesiyej 07.11.2011

 İroni, ironi olalı böylesine bir dekadans yaşamadı! Hiçbir şeye saygı duymamışlar.

Ne yaşanan trajediye, ne kamuya, ne birey olarak okura, ne vicdana, ne gazeteciliğe, ne de –bir ifade aracı olarak– **fotoğrafa!**

Onca tepki almaları da bundan zaten.. bu kayıtsızlıktan, fütursuzluktan.

Mecmua dergisinin kasım sayısının kapağındaki fotoğraftan söz ediyorum; Ayşe Arman, Fatih Altaylı'yı sırtından bıçaklamış, elleri kan revan içinde.

Bir süre önce *Habertürk*'ün sürmanşetinde, sırtından bıçaklanmış kadının fotoğrafını yayımlayarak tepki alan Fatih Altaylı'nın, Ayşe Arman'a röportaj verdiği *Mecmua* dergisinin kapağı için ilk bakışta nüktedan davranılmak istenmiş ama yaratıcılık yoksunluğundan çıka çıka bu çıkmış ortaya diye düşünülebilir –ki, pek iyimser bir görüş olur bu–.

Bu fotoğraf, merkez medyanın egemen kesiminin fantezi kalitesinin ne kadar kalitesiz olduğunu kanıtlayan bir 'kitsch'leme teşebbüsü gibi aslında.

Çünkü **birebirliğin** fantezisi yapılmak istenmiş!

(Tek bir fotoğrafla bile medyanın hâl-i pür melali kolayca anlaşılabilir bu topraklarda; yani medyamız o derece saydam, o derece kolaylık sağlıyor okuruna bi yerde, bakanına ve görenine!)

Bu fotoğrafın özüne, içeriğine, biçimine şöyle bir göz attığımızda, karşımıza **kitsch** bir fenomen çıkıyor.. aslında fotoğraf kitsch bile değil ya, o da ayrı.

Bu fotoğrafın **özünde** tuhaf bir **aklama** durumu var, herkesin tepkisi de buna bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adalet mühendisliği yerine adalet vicdanı...

Telesiyej 08.11.2011

Adalet dağıtıcısının en önemli meziyeti şüphe duymaktır.

Bir yargıcın en büyük gücü, okuduğu, duyduğu, gördüğü her şey karşısında şüpheci olmaktır.

Çünkü okuduğu, gördüğü ya da duyduğu, yüzde yüz doğru ve gerçek olmayabilir; yüzde 0,1 yanılma payı bile ihtimal dâhilindedir.

O meşhur '**insan hata yapar**' palavra ezberine sığınıldığında, toplumda artık '**düzeltemecilik**' hat safhaya ulaşmış demektir.

Oysa benim bildiğim adalet asla hata yapmaz. Bu yüzdendir ki, adaletin sembolü olan gözleri bağlı kadın figürünün bir elinde hassas terazi, diğer elinde keskin kılıç vardır.

Hiçbir etki altında kalmadan, şüpheyi adeta içselleştirerek hükmünü verir adalet.

Yanlış hükümler (**düzeltilmeye mahkûm**) çoğaldıkça da, özellikle bu yanlış hükümler adalet mekanizmasının en üst kurumu olan Yargıtay'da yaşanırsa, toplumun adalete olan güveni daha birinci elden sarsılmış olmaz mı?

Bilginin, belgenin, tanıkların yanı sıra (kimi zaman bunlardan çok daha önemli ve manalı olan) vicdan, yargıcın hükmüne hükmeder.

Ne zaman ki kamunun vicdanıyla yargıcın vicdanı; üzerinde hiçbir biçimde tartışamayacak düzeyde net bir açıklığa ve paralelliğe sahiptir, işte o zaman hüküm (tabii yasaların süzgecinden de geçerek) **adilane bir biçimde kesilmiştir** diyebiliriz.

Bu vicdani buluşma gerçekleşmediğinde, verilen hüküm inandırıcılığını yitirdiği gibi, kamu vicdanında da bir yara açılmış olur.

Mahkemenin, 13 yaşındaki N.Ç'nin ergin erkeklerle kendi rızasıyla cinsel ilişkiye girdiği kararını onayan Yargıtay kararı tartışılırken; bu karara imza atan yargıçlardan Nadir Özsoy'un *adalet.org* sitesine yazdığı "Ben de N.Ö'yüm" başlıklı yazısı üzerine, içlerinde hâkim ve savcıların bulunduğu bir grup meslektaş "Biz de N.Ö'yüz, hepimiz N.Ö'yüz" diyerek, kamunun bu vahim konudaki protestosunu protesto etmişler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mazhar Alanson'un, maneviyatı olmayana acıma sorunsalı

Telesiyej 09.11.2011

 Mazhar Alanson'un, maneviyatı olmayana acıma sorunsalı Şu 'maneviyat' meselesi kafamı kurcalar hep.

Bizim ünlülerin –bilhassa üstün donanımlarıyla fark yaratmak arzusunda olanların– son on yıl içinde dillerine pelesenk ettikleri 'maneviyat' sözcüğüyle neyi kastettiklerini anlamak, ben de o derinliğe vakıf olmak isterim.

Ama ne gezer!

Denemeye denerim de, başaramam ne yalan!

Maneviyat derken, aslında ne demek isteyip, ne **demek istemediklerini** çözmem çünkü!

Ünlülerin dilinde 'maneviyat' sözcüğü saydam olmayan bir top gibi.. içinde ne gizlediği, ne zenginlikler olduğu ya da olmadığı meçhul, bol bol yuvarlanır ortaya...

Ne kastedildiği net değildir; ama "maneviyat çok önemli!" demek çok önemlidir!

Kişiliğe, karaktere göre anlamı değişen bir **sözcük sorunsalı**yla karşı karşıyayız!

Mesela Gülben Ergen, "önemli olan maneviyattır" derken, kendi algısına göre –anaokulu yaptırmak, "iyi bir Türk olmak" filan gibi– manevi hususlardan, Mazhar Alanson 'maneviyat' derken ise, bütünüyle başka –iktidar partisine göz kırpaabileceği– alanlardan mı bahsediyor? Umre'ye gizli makyajlı, pek bakımlı giden sosyetik hanımların 'maneviyat arayışları' ise bambaşka devalar bulma arzusundan mı?

'Maneviyat'ın bu kadar çok anlamlılığa çekilebilir olması beni hep düşündürürdü. Ama *Sabah Günaydın*'da Mevlut Tezel'in Mazhar Alanson'la yaptığı röportajı okuyunca, bu mevzuda yeni açılımlar edindim; çünkü öğrendim ki, maneviyatın şarjlısı da olurmuş!

Mazhar Alanson, "Umre'ye gidiş sayımı hatırlamıyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'O Ses Türkiye' yarışmasına Hülya Avşar katılsaydı?

Telesiyej 10.11.2011

 'O Ses Türkiye' yarışmasına Hülya Avşar katılsaydı? Hülya Avşar, onu tanımayan, sesini bilmeyen, arkası dönük bir jüriye şarkı söylese, yarışmacı olarak seçilir miydi **O Ses Türkiye** yarışmasına, gibi hınzır bir soru takıldı zihnime.

Hülya Avşar'ı, *O Ses Türkiye*'nin jüri koltuğuna oturtmuşlar; ünlüdür, seyirliktir, güzeldir, taşkınlıklarıyla filan ilgi çeker, renk verir programa diye.. iyi hoş da, yarışmaya katılan adayların seslerini, şarkıcılıklarını değerlendirecek, kaderlerini belirleyecek olanlardan biri de o aynı zamanda. (Nitekim, sesin düştü, detone oldun, yok olmadın, pes'ti, tiz'di gibi teknik yorumlar da yapıyor.)

Sonra da seçtiği sesleri yetiştirecek!

Bir şarkıcı yetiştirmek için başta 'şan' olmak üzere birçok disiplin gereklidir. Hülya Avşar'ın sahip olduğu böyle bir disiplin var mı? Yetkisi, donanımı buna müsait mi?

O Ses Türkiye yarışmasının jüri üyelerinden Hadise'nin de böyle bir yetkisi ve donanımı olduğu söylenebilir mi?

Bu soruların cevaplarını biliyoruz.

Yapımcılar da biliyor elbet ama reyting toplamak için, "biz yaptık oldu" diyorlar işte.

Oysa bu yarışma jürisinin ikisi popüler figür, ikisi akademisyen olsaydı, bize de söz düşmezdi. Biliyorum, şimdi diyecekler ki, *The Voice*'un orijinalinde ve yabancı versiyonlarında da böyleydi, hep popüler şarkıcılar jüri üyesi oluyordu!

İyi de.. Türkiye'deki pop müzik kültürü hangi birikimlere sahip ki, aranjman döneminden sonraki tarihi ne kadar ki, uluslararası bir varlık gösterebilmiş mi ki, kalitatif yükselişi ne durumda ki; (aslında düşüşte değil mi?) genç seslerin, yeteneklerin şarkıcılık kaderi, sadece pop müzik starlarına teslim edilsin?

Ama bilgiye ve uzmanlığa saygı göstermek, bizim yapımcıların kitabında yoktur pek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asuman Krause'li 'Var mısın Yok musun' var olacak mı?

Telesiyej 14.11.2011

 Asuman Krause'li 'Var mısın Yok musun' var olacak mı? Bunun cevabını sonra arayalım, takıldığım başka bir mühim hususu nakletmeliyim ivedilikle.

Asuman Krause çok fazla 'ağbi' diyor!

Yarışmacılar da öyle.

Herkes, her cümlemin başında ya da sonunda birbirine ağbi diyor.

Bir **ağbilemedir** gidiyor!

İnsan tedirgin oluyor.

Nedir ağbi bu **ağbileme** diyesi geliyor.

Bu kadar da ağbi denilmez ki ağbi!

Stüdyoda bir samimiyet rüzgârı essin, bir sıcaklık dolsun her bir kişinin yüreğine filan arzusuyla mı ultra ağbileme olayına dalınıyor balıklama?

Bilemem!

Ama bu derece ağbileme bünyeye dokunuyor, onu bilirim.

Fox Tv'nin *Var mısın Yok musun* yarışmasının eskisinden tek farkı –mütemadiyen ağbileme dışında– canlı olarak yayınlanması.

Bu da ilk bakışta önemli bir fark tabii.

Bu topraklarda pek aldırılmaz ama televizyonculuk canlı yayın demektir.

Ve televizyonculuk, seyircinin bulunduğu mekânın uzağından, çok uzağından, görüntüyü ve sesi aynı anda seyirciye iletme aslında. Televizyon programlarının çoğunluğu –neredeyse her bir programında– bu **canlılığa** sahip olmak zorundadır; uzakta bir başka mekânda ve ortamda olup biteni, aynı zaman dilimi ve 'ân'ı içinde evin içine nakletmelidir.

Esas olan budur televizyonculukta.

Bu yüzden de *Var mısın Yok musun*'un bu defa canlı olarak yayınlanacağını duyunca umutlanmışım, farklı ve dinamik bir yayın çıkabilir ortaya diye.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Prof. Oğuz Tanrıdağ'ın, Prof. Karatay'ın tezine itirazı var!

Telesiyej 15.11.2011

Karatay Diyeti kitabıyla şu anda En Çok Satanlar listesinde üst sıralara yerleşen Prof. Canan Karatay'ı, geçen hafta *5N1K*'nın tekrarında izlemiş ve onun ezberleri bozduğunu; diyabet, hipertansiyon, kalp krizi, felç, Alzheimer, kronik artritler, bel ağrıları, fibromiyozit, polikistik meme hastalıkları ve kanseri, şişmanlığa ve

obeziteye başladığını, en önemlisi de bütün bu hastalıkların genetik olmadığını, önlenabilir olduğunu ileri sürdüğünü yazmıştım.

Telesiyej'e mail gönderin Prof. Oğuz Tanrıdağ'ın, Prof. Canan Karatay'ın söylediklerine itirazı var.

Prof. Tanrıdağ'ın, *Telesiyej*'e gönderdiği mail –biraz kısaltılmış olarak– şöyle:

“Sevgili Telesiyej; ‘5N1K’da ezber bozan bir tıp profesörü’ yazınızın son cümlesi olan ‘... Karatay’ın kitabı ve tezleri hakkında diğer bilim adamlarının ne düşündüğünü merak ediyor insan’dan cesaretle bu satırları yazıyorum. Amacım, diğer bilim adamlarının ne düşündüğünü ifade etmekten çok (çünkü bilmiyorum ne düşündüklerini) nörolojiyle uğraşan bir bilim adamı olarak kendi görüşlerimi ifade etmek.

Şimdi, bu hastalıkların aşırı şişmanlık ve obeziteyle ilişkili olduğunu söylemek başka bir şey, bu ilişkiden yola çıkarak bu hastalıkların hiçbirinin genetik olmadığını ve önlenabilir hastalıklar olduğunu iddia etmek başka bir şeydir. Herşeyden önce, diğer bilim alanları gibi sürekli bir gelişme içinde olan tıp alanında karşımıza çıkan hastalıkların nedenleri konusunun da zaman içinde sürekli anlamda bir gelişme ve değişme gösterdiğini söylemek gerekiyor. Yani hastalıklardan söz ederken ‘hiçbiri’ ya da ‘hepsi’ gibi ifadeler, sadece konuşulan zaman dilimini bağlar ve geleceğe yönelik en ufak bir bağlayıcılıkları yoktur. Olsa araştırmaların son bulması gerekirdi. Hastalıkların nedenleri konusunda görüşler sürekli değişir ve yeni nedenler ortaya çıkar. Meşhur örnektir; nedenleri bilinmeyen hastalıklara ‘idiyopatik’ denilir ve zaman içinde bu ‘idiyopatikler’ sürekli azalır. İkincisi, sadece nörolojiyi ilgilendirenlerle ilgili olarak söyleyeyim; Alzheimer, erken bunama.. bunların hepsi de genetik bağlantıları, kromozomları, anormal proteinleri tanımlanmış hastalıklar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyon kuşatması altındaki topluma ve bireye yeni anayasa nasıl güvenilir bir teminat sunacak?

Telesiyej 16.11.2011

Televizyon, toplumun hayatını, bireyin neredeyse yirmi dört saatini kuşatma altında tutuyor.

Bu durum siyasetin de, sosyalliğin de önüne geçmiş durumda artık.

Televizyon, nasıl oldu da bu güce erişti peki?

En hasından dekadan bir eğlence kültürüyle ve –eser miktarda nispeten değerli– yüzde doksanlara varan kalitesiz dizi kültürüyle başardı bu işi.

Bu tuhaf fenomenin arkeolojik kazısını yaparsak; zaman zaman baş tacı etmiş olduğumuz gazino kültürü ve zaman zaman –bugün dahi– nostaljik takıldığımız Yeşilçam kültürü çıkar karşımıza!

Biz bu iki kültürün(!) bir tür post-modern kuşatması altındayız işte.

(Popülerlik adına post-modern bir popülizm tezgâhından başka bir şey değildir bu ya, o da ayrı.)

“Televizyon bu topluma modernite getirecek” diyenlerin önüne, pseudo modern bile olamayacak bir televizyon zanaatı çıktı sonuçta.

Televizyon şu anda Türkiye’de **kalitatif dekadansı** temsil ediyor bence.

Yani toplumu **kalitenin** kuşatması gerekirken, güçlü bir **kalitesizlik** kuşatmış durumda..

Hem de yirmi dört saat boyunca!

Bir yanda siyasi görüşlerin, cemaatlerin ve partilerin, diğer yanda holdinglerin marka, imaj, nüfuz aracı haline gelmiş olan televizyon –bazı kanallarıyla–, aynı zamanda devletin ve hükümetin de resmî televizyonu durumunda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mal bulmuş mağribi sendromlu dizilerin kaderi değişmiyor!

Telesiyej 17.11.2011

 Mal bulmuş mağribi sendromlu dizilerin kaderi değişmiyor! *Behzat Ç*, yeni sezonun ilk bölümünde sıkıcıydı.

O kadar sıkıcıydı ki, o kadar olsun!

Bir bölümde depresyona girip, ağzını bıçak açmayan bir roman kahramanına katlanılabilir belki, ama bir romanın sayfaları arasında olursa.. yazıda, sessiz kahramanların iç dünyalarına kolayca sızılabilir çünkü; onların gelgitleri, iç zenginlikleri izlenebilir.

Sanatta konuşmayan bir karakterin (bir kahramanın) bilgeliğine yer verilebilir; romanda, filmde böyle bir karakterin konuşmamasının (konuşmamasını gerektiren durumun) alt okumaları, görüntüde altı çizilen ikinci manaları, dil olarak anlatılmaya müsaittir zira.

Böyle bir durum, sanatın hayatı kavramada ve sunmada itibar ettiği unsurlardan biridir hatta.

Ancak sanat değil de, bir zanaat arz eden televizyon dizisinde böyle bir durumu destekleyecek payandalar yoktur.

Durum birebirdir daha çok.

Alt, üst ve yan manalar aramaya gerek yoktur.

Bunları gerektirecek bir şey yoktur çünkü.

Bu durumun temel nedeni ise; televizyonun kitleyle bir midyum olarak daha çok mediokrite üzerinden ilişki kurmasıdır. Yani sanatla değil, harcıâlem bir zanaatla ilişki içinde olmasıdır –tabii bu zanaatında da kaliteli davranması şartıyla–.

Bu yüzden de *Behzat Ç*'nin (hangi akla hizmetle yapıldıysa) bir bölümde baştan sona ağzını bıçak açmamasının, sesini bir nebze de olsa seyirciye duyurmamasının hiçbir yaratıcı –ya da yaratıcı olmayan– mantığı yoktur bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir insanlık aktivistinin kaleminden İran: 'Nereye Gidersem Gökyüzü Benimdir'

Telesiyej 21.11.2011

 Bir insanlık aktivistinin kaleminden İran: 'Nereye Gidersem Gökyüzü Benimdir' Bir düşünün.

Bir şey olsa.. artık '**canım**' diyemez olsak!

Bu sözcük belleklerimizden silinse mesela, yok olsa, bir daha hiç hatırlamasak, ne yaparız?

Başka hiçbir şey diyemeyiz sanki.

Tutulur kalırız.

Duygularımız dile gelmez, gelse de eksik kalır.. kendini ifade edemez yeterince.

Bu sözcükteki derin güzelliğin ve çok anlamlılığın boşluğunu doldurabilecek yeni bir sözcük arayışına koyuluruz belki. Ama bulabilir miyiz, o da ayrı.

Gün içinde onlarca, belki yüzlerce defa kullandığımız **canım** sözcüğünün kökeni Farsçadaki **janouum**'dan geliyormuş.

Janouum.. çok güzel bir ses.. şiirsel.. derin derin anlamlar çağırıyor.

Şafak Pavey, yeni yayımlanan **Nereye Gidersem Gökyüzü Benimdir** adlı anı kitabında, bu durumun altını çizerek, bu **derin güzelliği** doğuran kadim uygarlığın (Fars uygarlığının) günümüzde ne hale geldiğini, adeta içi yanarak dile getiriyor.

Şafak Pavey, yaklaşık üç yıl Birleşmiş Milletler görevlisi olarak İran'da yaşamış: "Tahran'a büyük bir 'oryantalist' aşkla tamamen isteyerek, heyecanla, hevesle gelmişim. Sadi'yi, Rumi'yi, Razi'yi, Hayyam'ı, Farabi'yi, Biruni'yi yetiştirmiş, İslam dünyasına sanatı, minyatürü, resmi, mizahı katmış büyük Fars medeniyeti ile kaynaşmaya gelmişim..." diyor kitabında.

Şafak Pavey, misyonunu gerçekleştirmek için İran'a girerken böyle hissediyor...

Ama misyonunu tamamladıktan sonra İran'dan ayrılırken bambaşka duygular içinde: "Kaldığım yıllar boyunca dünya mirası bir büyük medeniyetin nasıl yok edildiğine, sanatın, mizahın, resmin nasıl hayattan çıkarıldığına içim acıyarak tanık oldum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hayat Devam Ediyor', popüler olacakken, popülist olmuş!

Telesiyej 22.11.2011

 'Hayat Devam Ediyor', popüler olacakken, popülist olmuş! Bi kere bu genel yönetmen muhabbeti nedir onu bir sormak gerek, dizi filmlere genel yönetmen diye çarşaf çarşaf adını yazdıranlara (söz konusu dizi filmin genel yönetmeni Mahsun Kırmızıgül).

Dizi film dediğin nedir ki, bir özel, bir genel yönetmeni olsun yavv!

Ama şöyle bir psikolojinin yavrulamasından doğmuş mini mini psikolojik sonuçlardan biri de olabilir tabii bu:

Mesela belki; "ben ki, sinema filmleri duayeni olmuş, Amerikalarda –tıpkı Amerikalılar gibi– ultra aksiyona boğulmuş sahnelerle bezenmiş filmler çeken bir yönetmenken, bir tv dizisini kendime layık görüp de yönetmen diye adımı yazdıracak değilim ya" gibilerinden kibir kibir kibirlenmelerin bir semptomu olarak böyle bir **hususî mertebe** oluşturulmuştur.

Ya da.. ola ki dizi beğenilmez, reyting neyin almazsa, Mahsun başaramadı denmesin, baktık dizi tutmadı, o zaman, eh ben de danışman pozisyonundayım, bildiğiniz 'genel yönetmen' deyip (genel yönetmen nedir biz bilmiyoruz o da ayrı ya), işin içinden çıkılsın diye mi?

Diyelim ki dizinin rejisine gelecek eleştirilerden (geleceğini de sanmıyorum ya, hangi tv eleştirmeni var bizde Mahsun'un yönetmenliğini eleştirmeye kalkışacak, şaşarım!) azade kaldı, SENARYO ne olacak peki?

Senaryoya ayan beyan imza atmış Mahsun Kırmızıgül! Hikâyesinin çok mükemmel olduğundan hiç kuşkusu yok demek! (Benim asıl itirazım hikâyeye oysa.)

Popüler olması gerekirken, hasosundan ve TAM anlamıyla popülist bir dizi olmuş **Hayat Devam Ediyor**.

Devamlı göz kırptıyor; herkese, her şeye, her kuruma, her kuruluşa, her dünya görüşüne, her ideolojiye; devletinden medyasına, aydınından militanına.. TAM bir aşure anlayacağınız.

Bir nevi YOK YOK sendromu!

İmaj ve mesaj yelpazesi fevkalade geniş bu dizinin.

Töre cinayetlerinde kararı kadınlar mı verir?

Hayat Devam Ediyor dizisinin ana teması olan –aynı zamanda **özü** de sayılabilecek– sosyal ahlaksızlık; yaşlı ve zengin bir ağanın 15 yaşındaki bir genç kıza göz koyarak onunla evlenmeye kalkışması üzerine kurulu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine tesadüf üzerine kurulu bir dizi: 'Tek Başımıza'

Telesiyej 24.11.2011

Üzülüyorum biliyor musunuz.. gerçekten üzülüyorum.

Onca insanın umudunu bağladığını biliyorum çünkü.. hiç değilse üç beş ay düzenli bir gelirinin olacağını düşündüğünü, belki de ona göre bütçesini düzenlediğini bildiğim için, dizilerin ilk bölümlerini izlerken, uzun soluklu olmayacaklarını hissedersen, canım sıkılıyor.

Nasıl görmüyorlar diye şaşıyorum. Hem dizi, hem de kanal erki nasıl görmüyor, kestiremiyor, müdahale etmiyor.. "böyle yapmayın seyirci bunu yutmaz, üç beş bölüm sonra kalkar bu dizi" demiyor.

Bunca yıldan sonra, deneye deneye de öğrenilemiyor mu hâlâ?

Öğrenilemiyor madem, bir sürü gösterge var.. onlara başvurulabilir; bilimsel ölçümler var.. demografik ve psikografik ölçümler var, swot analizleri var.. focus grup araştırmaları var.. Alan anket çalışmaları var. Hiç değilse bir işe kalkışırken, biraz para harcıyıp bu yollardan geçilse; harcanacak para, dizinin bir bölümünün maliyetinin yarısını bile tutmaz .. ama onlarca bölüm kazandırabilir yapımcılara, dizilerinin ömrünü uzatır. Onca insanın ekmeğiyle oynamamış olur. Yapılamıyorsa da, bu sektörü bırakmak, başkalarına yer açmak gerek o zaman,.

Bu söylediklerim genel.. –birkaçı hariç– şu sıra gösterilen ve birkaç bölüm sonra yayından kaldırılan ya da kaldırılacak olan bütün dizileri kapsıyor.

Ama özel olarak söyleyeceklerim, pazar günü *Star TV*'de başlayan **Tek Başımıza** adlı diziye ilişkin. (Yukarıda sıraladıklarım da esin kaynağı olan dizi o zaten.)

Bir dramanın ikinci ve üçüncü halkasında yer alması gereken **tesadüf**, bu dizide **merkezileştirilmiş** durumda; yani destek unsur, **merkez unsur** olmuş! Bir hikâyenin gidişatı içinde belirli bir zaman geçtikten sonra, hikâyenin gücünü arttırmak için bazı tesadüfler yaşatılabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir Ömür Yetmez', Ahmet Rifat Şungar ve Mert Fırat için izlenir!

Telesiyej 28.11.2011

 'Bir Ömür Yetmez', Ahmet Rifat Şungar ve Mert Fırat için izlenir! Her ikisinin oyunu da mükemmel bence.

Kusursuz ve hayranlık uyandırıcı.

Sırf bu nedenle bile.. sadece Ahmet Rifat Şungar ve Mert Fırat'ın üstün performansları için seyredilmeye değer bir dizi **Bir Ömür Yetmez**.

Bir kere daha anladım ki, iyi oyuncunun diziye katkısı marjinal bir katkı aslında. İyi oyuncular, dramanın ruhuyla daha kolay buluşuyorlar çünkü; canlandırdıkları karakterlerle sıkı bir özdeşleşme sürecine giriyorlar. Böyle olunca da hikâye vasat, ya da vasatın az üstünde bile seyretse, oyuncunun yaydığı aura, pek çok zafiyeti örtüyor ve diziye ilgiyle izletiyor nihayetinde.

Senaryo iyi de olsa, yetersiz de olsa, dizinin bir hayatı vardır; artık ete kemiğe bürünmüş bir gösteridir çünkü o. Böyle bir gösteriyi ayakta tutan iki önemli faktör vardır; yönetmen ve oyuncu. Yani aksayan bir senaryoyu ehil bir yönetmen seyirlik kılabilir. Başarılı oyuncular bu seyirliğe bir lezzet katabilirler. Sonuçta seyircinin dikkati, senaryonun eksiğinden gediğinden ziyade temaşanın albenisine yönelir –tabii senaryo da, çok zayıf bir senaryo değilse–.

Star Tv'nin yeni dizisi **Bir Ömür Yetmez**'in senaryosunda, öyle fevkalade bir yenilik, bir farklılık, bir cazibe yok. Hatta çok bildik bir kayıp kardeş teması bile var dizide (ki, bir başka dizide 'yetti gayrı' dedirtebilirdi *Telesiyej*'e). Mafya'dan bozma holding sahibi, karanlık ilişkiler üzerinden ticaret, acımasız Mafya babasının Amerika'da okuttuğu kızına olan düşkünlüğü, eski karı, metres filan.. hep bildik şablonik teraneler.. ama İlksen Başarır'ın mükemmel, iyi işlenmiş rejisi, iki genç oyuncunun üst düzey oyunculukları, dizinin ilgiyle izlenmesini sağlıyor.

İlk bölümü kaçıranlar için **Bir Ömür Yetmez**'in hikâyesi özetle şöyle: Küçükken anne ve babasını kaybeden Ali (nedendir bilinmez, evleri basılarak babası öldürülür, anneye itişilip kakışılırken ocak alevinden örtüler tutuşur, yangın çıkar, içindekilerle birlikte ev yanar –ama meğer anne hayatta kalmış–), İstanbul'un karanlık yüzlerinden Kemal Sertel'in, nam-ı diğer Şeker'in sağkolu konumundadır ve doğal olarak onun biricik kızı Hazal'a tutkundur, ama Şeker'e olan minnet borcu yüzünden bu aşkı kalbine gömmüştür. Elbette Hazal da Ali'ye karşı boş değildir ama, cesareti kıttır biraz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüksel Aksu'nun muhteşem organik komedisi 'Entelköy Efeköy'e Karşı' ve bu coğrafyanın özü...

Telesiyej 29.11.2011

Bir filmin iyi, güzel ve doğru olmasının öneminin yanısıra, artık bu zamanda bu coğrafyaya özgü bir anlatım modeli, bir yöntem modeli, yeni ve genç sinemacılar için bir **yol modeli** olması gerekiyor bence.

Çünkü Türk sineması, yaklaşık 90 yıllık geçmişine rağmen bu coğrafyadaki uygarlıkların günümüzle bir ortak duyguda buluşmasına, bu duygunun ortak biçimlenmelerine (bütün farklılıkları içinde) yol açacak, belirleyen olacak, anlatım zeminine kavuşamamıştır henüz.

Kendi sinemasını, kendine ait bir moderniteyi oluşturamamış bir sinemanın sancılarını çekmekteyiz hâlâ.

Yönetmeninden yapımcısına, sinema eleştirmeninden görüntü yönetmenine kadar uzanan bir 'a-sinema' yapılanmasıdır söz konusu durum. Sahip olunan kadim ve modern kültürlere ait bir **sinemasızlık** halidir.

Bu **sinemasızlığın** merkezinde belki de kültürel entelektüel sermayeden daha çok, kusurlu üretim ilişkileri ve üretim biçimleri yatıyor.

Zira çoğunlukla bize uymayan üretim ilişkileri ve biçimleriyle filmler üretiriz biz.

Batı'nın film üretme biçimlerini kopyalarken, sektörün ana dinamiklerini oluşturan bir tür lümpen piyasa yapıcılığının da içinden geçilir zaten!

Bu tuhaf buluşma ve karışım da, sonuçta kendi lümpen sinema kültürünü oluşturur haliyle.

Bu vahim durumu kökten zorlayacak ve çözecek olan şey ise, yönetmenin hangi **kültürel yöntemle** filmini üreteceği, sinemasını oluşturacağıdır bana göre.

Yüksel Aksu, bu konuda senografisini net bir biçimde seçmiş bence. İlk biçimlenişi **Dondurmam Gaymak** filmiyle ortaya çıkan, ikinci filmi **Entelköy Efeköy'e Karşı** ile bana göre daha da netleşen bu senografi –filmin yapımını üstlenen genç Galata Film'in de aynı vizyona ve misyona sahip olması sayesinde– bizim coğrafyanın ruhuna, özüne çok uyan hem de kadim kaynakları bu topraklarda olan –Batı'nın tanımlamasıyla– **epik yöntemdir**.

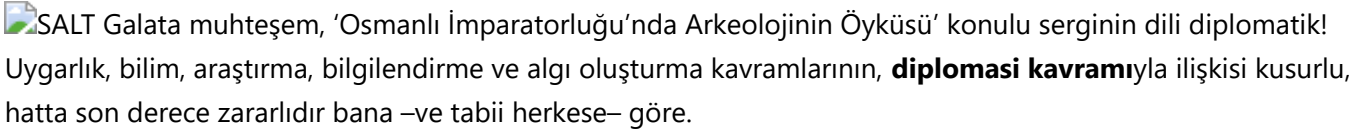
Ancak, Batı'nın savunduğu epik yöntemden farklı bir epik yöntem söz konusu bu coğrafya için. Hayatı açık olarak kavrayan ve sunan; gerçeğin yerine doğruya öncelik veren, aklın egemenliği yerine duygunun ve vicdanın sıcaklığını **harmanlayan** ve sohbete döken bir epik yöntem bu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

SALT Galata muhteşem, 'Osmanlı İmparatorluğu'nda Arkeolojinin Öyküsü' konulu serginin dili diplomatik!

Telesiyej 30.11.2011

SALT Galata muhteşem, 'Osmanlı İmparatorluğu'nda Arkeolojinin Öyküsü' konulu serginin dili diplomatik! Uygarlık, bilim, araştırma, bilgilendirme ve algı oluşturma kavramlarının, **diplomasi kavramı**yla ilişkisi kusurlu, hatta son derece zararlıdır bana –ve tabii herkese– göre.

Kültürün kapılarını açmak, kültürün tarihsel boyutunu, hatta tarihsel duygusunu sergilemek, sadece sorumluluk gerektiren bir görev değil, aynı zamanda riskleri de göze alan bir cesaret işidir.

Bir sergide bilim ve bilgi sunuluyorsa şayet; gerçeğe ve bu gerçeğin dayandığı, belirlendiği gerçekliğe de dokunuluyor; ve tümüyle çıplak bir hakikatle karşı karşıya kalınıyor demektir.

İma dahi kabul etmeyen bir **hakikatle** hem de.

Geçen hafta **SALT Galata**'da açılan **Geçmişe Hücum: Osmanlı İmparatorluğu'nda Arkeolojinin Öyküsü, 1753-1914** sergisi işte tam da bu nedenlerden fazlasıyla diplomatik kaygılarla hazırlanmış bir sergi gibi göründü bana.

Sergide duvarlara yazılmış resmî (hatta akademik olduğu anlaşılan) ifadelere bir göz atalım:

- 1801– Lord Elgin’in Akropol ve Partenon heykellerini İngiltere’ye götürmesi
- 1843– Charles Thomas Newton’ın Halikarnas heykellerini keşfi ve yurtdışına götürmesi
- 1871– Bergama’daki Zeus Sunağı’nın ilk kısmının Berlin’e götürülmesi
- 1886– Bergama Zeus Sunağı’nın diğer kısımlarının Berlin’e taşınması
- 1902– Mışatta Duvarı’nın Berlin’e götürülmesi
- 1914– İştar Kapısı’nın parçalarıyla Babil duvarlarının Berlin’e götürülmesi

Yukarıdaki maddelerde yer alan **götürölme** ve **taşınma** fiili, aslında bu açıklamalarda yer alması gereken başka bir fiilin üzerinin diplomatik kaygılarla örtölmesinden başka bir şey değildir bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vodafone belki çekiyor ama reklam filmi hiç çekilmiyor!

Telesiyej 06.12.2011

 Vodafone belki çekiyor ama reklam filmi hiç çekilmiyor! Medyamızın en sevdiği tarz –ama en sıkıcı, en yaratıcılık yoksunu– **yakıştırmalı başlıklama** atasım geldi bugün, hoşgörün artık!

Salı sallanır derler ya.. bir nevi dengesizdir yani salı.. bana da bu salı böyle bir sendrom vasıl oldu işte; banallik!

Hayır, konu da, bünyenin inovatif yönünü tetikleyecek cinsten değil ki zaten, vermeyince Mabut ne yapsın Mahmut gibi bir çıkmazda kaldım anlayacağınız.

Konumuz: Vodafone’un yeni reklam filmi **‘Çekmiyormuş’**.

Sanki rakipleri yapmış bu reklam filmini.

Rakip GSM operatörlerinden biri, ince bir strateji izleyerek planlamış sanki bu reklam kampanyasını; sonra da sızmış aradan, korsan yayın yapıyor şimdi bütün kanallarda.

O derece yani.. o derece rakiplerinin işine yarayacak bir reklam projesi(!) Vodafone’un ‘kapsama alanı’ kampanyası.

Oysa bir ticari marka haklı olarak böbürlenecek olsa bile, hiçbir manada kendisiyle ilgili, kendisine dokunabilecek negatif bir işaret göndermez kitleye.

Göndermemelidir.

Gönderirse ne olur peki?

Bir iletişim kazası olur!

Aynen Vodafone’un yeni reklam filminde olduğu gibi.

Vodafone kullanıcılarının yaşadıkları sorunlar, bilmeyenlere bildirilmiş oldu böylece, bilenler de yeniden hatırlamıştır herhalde.

Potansiyel tüketici hep şüphecidir zaten.

Bu reklam filmini izleyince “ateş olmayan yerden duman çıkmaz” diye düşünmez mi?

Şu sözlere bakın bir:

“Dağlarda çekmiyormuş/ Yollarda çekmiyormuş/ Tünelde çekmiyormuş/ Denizde çekmiyormuş/ Gökdelerde çekmiyormuş/ Alt katta çekmiyormuş/ Metroda çekmiyormuş/ Her yerde çekmiyormuş.”

Görüntüde ise bir yandan bu sözleri müzik eşliğinde terennüm ederken, bir yandan da ellerindeki cep telefonlarını gösterip, hoppidi hoppidi oynayan, göbek atan birtakım insanlar var.

Reklam filminin sonunda dış ses: “Siz de aynı nağmeleri yıllardır duymaktan sıkılmadınız mı? 18 milyona yakın Vodafone’lu bunları duydukça eğleniyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sessizce boşananlar kulübünün üyeleri aranıyor!

Telesiyej 07.12.2011

Kol kırılır, yen içinde kalır demez mi kimse onlara?

Anneanneleri filan da yok mudur, hiç olmamış mıdır ya da.. bir aile büyüğü de mi yoktur peki; “evladım, kol kırılır yen içinde kalır, dökme böyle bütün kirli çamaşırlarını ortaya,” diyecek?

Ben ilk olarak küçüktüm ufacıktım top oynadım acıktım günlerinde anneannemden duymuştum, kimbilir kime söylerken; usul bir sesle ama şaşmaz bir doğru olduğunu vurgulayan bir tonlamayla, “kol kırılır, yen içinde kalır” diyordu.

O zamanlar pek kavrayamamıştım ne anlama geldiğini. ‘Yen’in Japonya’nın para birimi olduğunu duymuştum amcamdan (kendisi Japonya’ya gider gelirdi iş gereği). Yen denen Japon parasının çekmeceleri olduğuna ve kırılan kolları iyileşene kadar koruduğuna karar vermiştim, para her derde deva mı yoksa büyük sorusuyla ilk karşılaşma...

Bu sözün gerçek anlamını kavrayacak kadar büyüdüğümde, ‘yen’in aynı zamanda elbise kolu olduğunu öğrenmiştim.. ve özel olan her şeyin özel kalması gerektiğini söyleyen annemin tercümesiyle de iyiden iyiye bellemiştim ne anlama geldiğini, bir daha da hiç unutmadım.. çünkü annem bunu hiç unutturmadı.

Bu toplumda doğup büyüyen her çocuk bu sözü duymuştur mutlaka; ama bu çocuklar büyüüp, evlenip, sonra da boşanmaya kalkıştıklarında, bütün öğrendiklerini unutuyorlar; kırık kollar yenlerden fıskırıyor, kırık kalpler, kırık bacaklar dökülüp saçılıyor ortalara her defasında.

Yok “hesapları hep ben ödüyordum”, yok “düğünde taktığım kolye ile en pahalı arabayı satın alabilir”, yok “tefeciye borcu vardı, devamlı benden para çekiyordu”, yok “kredi kartı bile yok”, yok “hiç parası yok”, yok

“kocalık vazifesini yapmıyordu” .. yok **yok** anlayacağınız! Akla gelen diğerini utandıracak her bilgi rahatça seslendirilebiliyor, en küçük bir tereddüt bile yaşanmadan.

Şahnaz Çakıralp ve yaz başında güle oynaya evlendiği, çok âşık olduğunu söylediği(!) kocası Prof.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

‘Keşanlı Ali Destanı’ dizisinin yapısal sorunları var!

Telesiyej 12.12.2011

 ‘Keşanlı Ali Destanı’ dizisinin yapısal sorunları var! *Keşanlı Ali Destanı*, keşke sahnede kalsaymış hep!

Dizileştirilince, –her şeyden önce– Haldun Taner’in eserinin **yapısı** bozulmuş çünkü, hatta neredeyse yok olmuş.

Keşanlı Ali Destanı, tiyatromuzun ilk epik esintili denemelerinden biriydi. Ve seyirci tarafından ilgiyle karşılanmıştı zamanında. Daha önceki şarkılı yerli metinlerin sahnelenmelerinin basitliğinden, özentiliğinden sonra, özgün ve ciddi sahneleme yöntemiyle iyi bir örnek oluşturmuştu.

Şimdi bu kadar zamandan sonra, hangi gerçeklik bağlamında ele alınıp da televizyon dizisi yapılması düşünülmüş, anlamak zor.

Dizinin ilk bölümünden çıkardığım sonuca göre, *Keşanlı Ali Destanı*, bu haliyle ne İsa’ya ne de Musa’ya yaranmış durumda; orijinalinin özü sanki korunmuş.. ama sanki korunmamış da; yapısı sanki bozulmamış.. ama sanki **dramatikleşmiş de**; biçimi ise üç şeyin talihsiz bir **karışımı** haline gelmiş.. tiyatro-sinema-tv dizisi!

Ortaya, **seyri yorucu**, akıcılığı (hareketi) zorlama, karakterler arası ilişkilerin hiçbir ifade gerçekliğine uymadığı (ne müzikalimsi, ne sinemamsı, ne de tv dizimsi) bir **tanımsız** ve **türsüz** dizi çıkmış.

Keşanlı Ali Destanı dizisi **zorlanmış** bir mekâna sahip ayrıca. Mahalle hayali ve kurgusal (popülist bir dekorculuk ürünü), dolayısıyla mahallenin hayatı da hayalî ve hayli kurgusal. Zorlama bir masal havası da estirilmiş sanki.

Yönetmen Çağan Irmak’ın harcadığı efor, özellikle drama açısından ne yazık ki bir varlık çıkaramamış ortaya. (Zaten sinemadan televizyona geçiş her zaman netameli ve risklidir bir yönetmen için.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

Levent Kırca’nın frenleri neden bu derece boşaldı

Telesiyej 14.12.2011

Magazin bozar!

Türkiye’de **magazinel figür** olmak –yeterli entelektüel birikim sahibi değilse, ki çoğu değildir– insanın endazesini şaşırtır.

Düzy düşer...

Alan daralır...

Ve dedektiflik başlar...

Magazin(el) figürün peşine düşeceği **ŞEY** ise, (dedektifçilik oynandığında) daha çok **bel altı** motiflerdir.

Dedektifçilik oynayan magazine(el) figür, bir tiyatro oyuncusu, bir mizahçı ise, durum daha da magazin el bir trajikomikliğe dönüşür ve ‘ayinesi laftır kişinin, artık işine bakılmaz’ bir hale gelir durum!

Bu böyle olur.. zira magazin el figür olmak demek (özellikle magazin programlarına zırt pırt demeçler verip, gündemde olmak isteyen) o ünlü kişinin entelektüel sermayesinde **değerli** açık ve gediklerin mevcut olması demektir.

Bu değerli **açık ve gedikler** boşuna oluşmaz.

Yüzeysel bir ‘homo politicus’luk sonucu oluşurlar.

Bu da gittikçe (...) daha fazla lümpenvarileşen klişeleşmiş bir dünya görüşü, siyaseten bir tapınma, bir mitleştirme duygusu sonucu o ünlü kişi, magazin el düzeyde –kendisinin ruhu bile duymadan hatta– bir güzel **formatlanır**.

Böylece mitleştirilenin kaynağı olan derin siyasi irade tarafından da bir güzel kullanılmış olur.

Artık ok yaydan çıkmıştır, bel altı dedektifliği hiçbir etik gözetmeksizin dörtlale koşturur durur.

Aynen Levent Kırca’nın içine düştüğü **magazinel figürlük oyununda** olduğu gibi.

Yeni bir sanatçı/oyuncu entelektüel kimliği ortaya döküldü şimdi; ultra ulusalcı Levent Kırca meğ er aynı zamanda başarılı bir dedektiflik sonucu ünlülerin –kendi ifadesiyle– porno kasetlerini topluyormuş, gerektiğinde, kafası kızdığında, internette yayınlamak için.

Kastettiği şey, bir zamanlar Yeşilçam’ın erotik filmler döneminde, ekonomik nedenler yüzünden birçok oyuncunun rol aldığı filmler aslında.

Bunların içinde Ali Poyrazoğlu’nun filmleri de var.

Ama Levent Kırca, Ali Poyrazoğlu’nun bir oyuncu, bir yazar olarak başarısından mı rahatsızdır, nedir bilinmez, üşenmemiş; sanatçının gençliğinde –birçok tiyatro ve sinema oyuncusunun da yaptığı gibi– oynadığı erotik filmleri toplamış, onu tehdit ediyor, kızdırırsan yayınlarım diye.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modanın bir etiğı olsa hayvan katliamına katkıda bulunur mu

Telesiyej 15.12.2011

 Modanın bir etiği olsa hayvan katliamına katkıda bulunur mu Sistem, modayı bir kültür olarak sunuyor, ileri bir hayat tarzı olarak öneriyor.

Ama bu kültürün içinde **kan** var!

Bir kültürün içinde kan dökme, can alma yer alabilir mi?

Ama alıyor işte.

Çünkü kapitalizm hayatla ilgili, canla ilgili etik metik takılmaz pek!

Takılmadığı da ortada işte.

Moda endüstrisi, hayvanları kürkleri için –elektrik vererek, zehirleyerek, gaz vererek ya da boyunlarını kırarak– zalim yöntemlerle öldürüyor. Derileri için fabrika çiftliklerinde acı verici kesim yöntemleriyle, fiziksel şiddete maruz bırakılarak öldürülen inekler, sırf derilerini daha kolay yüzebilmek için ağızlarına hortum sokulup içi suyla doldurulan, canlıyken derileri soyulan yılanlar ve kafası ezilerek öldürülen fokların faili hep moda endüstrisi.

Ömür Gedik, *Hürriyet Kelebek*'teki köşesinde, İstanbul'da 17-19 ocak tarihlerinde TÜYAP'ta açılacak olan Uluslararası Kürk Fuarı hakkında *"Şimdiden söylüyorum, bu fuarı her şekilde, her fırsatta protesto edeceğim, açtırmamak için elimden ne gelirse yapacağım"* diye yazdı. Ve Kürk endüstrisinin hayvanlara nasıl işkence yaparak onları katlettiğini açıklayan bir de alıntıya yer verdi: *"Kürk endüstrisi için her yıl milyonlarca kedi ve köpeğin yanında çakal, vaşak, karakulak, leopar, keseli sıçan, kunduz, misk faresi, su samuru, rakun, fok gibi evcil olmayan birçok hayvan, tuzaklar ve çiftliklere tıklamak suretiyle; boyun kırma, kesme, tel ile boğma, asma, vajinadan elektrik verme, belkemiği ve boyun kırma, kimyasalla zehirleme gibi zalim süreçlerden geçirilerek katlediliyor."*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Reyting şikesinin bütün sorumluları...

Telesiyej 20.12.2011

 Reyting şikesinin bütün sorumluları... Suyun başı **denektir**!

Deneğin sahip olduğu toplumsal ve bireysel etiktir bana göre.

Denek **müsait** değilse, **şikecinin** yapabileceği hiçbir şey yoktur çünkü.

Şikeci, önce **yumuşak karın** arar.

Bulursa harekete geçer!

Şike olayına bulaşan tarafların, paydaşların hiçbiri masum değildir bu yüzden.

Dolaylı ya da dolaysız olarak bu işe karışanların, göz yumanların, bilip de açıklamayanların hiçbiri masum değildir.

Reyting şikesi aslında sadece ticari bir şike değil, aynı zamanda kamusal bir şikedir.

Tv dizisi seyircisi de bu şike olayında bir tür manipüle edilmiştir; örneğin arama motorlarında X dizisinin adının hak etmediği kadar geçmesiyle etkilenmiştir; magazin medyasından kendisine gönderilen reyting bilgileri, diziye sağlanan **görünürlük** –vb. – marifetlerle o diziyle olan bağı güçlendirilmiştir.

Türkiye’de reklam verenin aymazlığı da başka bir neşe kaynağıdır doğrusu!

Koskoca markalar, holdingler hiç mi hiç şüphelenmezler, bir dizi arası reklam kuşağının –normalin ÇOK üzerinde– bu derece izlenmesinden.

Can Tanrıyar, cuma günü *Taraf*’ta yayımlanan demecinde durumu çok **net** koyuyor ortaya: “Reklam girdiğinde bir program, reytinginin yüzde kırkını kaybeder. Örneğin 10 olan ‘share’ 4’e düşer. Eğer reklam kuşağında 10 olan ‘share’, 15’e çıkıyorsa, kesinlikle bir oynama var demektir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye’de Çehov ödülü vermek Çehovyen bir girişim!

Telesiyej 21.12.2011

 Türkiye’de Çehov ödülü vermek Çehovyen bir girişim! Globalizmin tatlı meyveleri bunlar.

Senin yazarın benim yazarım, senin edebiyatın benim edebiyatım durumları...

Che bella!

Hayli menfaatli bir durum.

Eh bakarsınız Rusya’da da, Aziz Nesin ya da Yahya Kemal ödülleri tesis edilir yakın bir gelecekte!

Sermayenin serbest dolaşımı (global dolaşım) modasının yanı sıra, edebiyatın ustalarının da ödül motifli serbest dolaştırılma çağı açıldı artık demek!

On gün kadar önce, *Temrin Düşünce ve Edebiyat Dergisi*, bu yıl bir **Çehov Edebiyat Ödülü** tesis ettiğini ve ilk ödülü **Ahmet Büke**’ye verdiğini açıkladı. Haber, *Star* gazetesinde yayımlandıktan sonra biraz beklemek istedim, edebiyat çevrelerinden ne tepki gelecek diye.. ama Türkiye’de bir **yabancı yazar adına ödül vermek** pek bir tepki almadı gördüğüm kadarıyla.

Ahmet Büke’nin, “ödül defterini kapattım” gibi nazik bir gerekçeyle ödülü reddettiği haberleri de dolaştı bir süre ortalıkta.

Telesiyej, Ahmet Büke’ye sordu, haberler doğruymuş; yazar, 1. Çehov Ödülü’nü almayı kabul etmemiş. (Ki, bence çok haklı.)

Fantezinin sonu yok tabii.

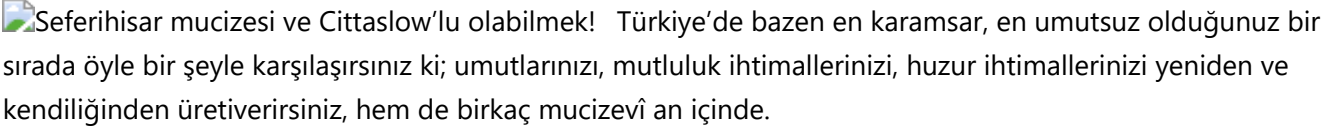
Bu yol açıldı ya, yakında bir başka dergi de **Shakespeare** ödülleri dağıtmaya başlayabilir. Ve biz severiz böyle yaratıcılıksız yaratıcı buluşları; **Dostoyevski Ödülü, Tolstoy Ödülü, Proust Ödülü, Oscar Wilde Ödülü, William Faulkner Ödülü** diye yaygınlaşabilir bu yabancı yazarlar adına ödül verme buhranı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seferihisar mucizesi ve Cittaslow'lu olabilmek!

Telesiyej 22.12.2011

Seferihisar mucizesi ve Cittaslow'lu olabilmek! Türkiye'de bazen en karamsar, en umutsuz olduğunuz bir sırada öyle bir şeyle karşılaşsınız ki; umutlarınızı, mutluluk ihtimallerinizi, huzur ihtimallerinizi yeniden ve kendiliğinden üretiverirsiniz, hem de birkaç mucizevî an içinde.

Seferihisar, tam olarak böyle bir duygu uyandırdı bende.

Yağmurlu bir havada, olgunlaşmış meyvelerini taşımakta zorlanan mandalina ağaçlarıyla dolu bahçelerin arasından geçen bir yoldan girdim Seferihisar'a; balıkçı tekneleri çoktan yıkanmış, temizlenmiş, şafak sökmeden denize açılmak üzere dinlenmeye geçmişlerdi.

Organik pazarı dolaştım önce, civar köylerden gelen muhteşem otlar, sebzeler, meyveler, köylülerin kendi yetiştirdikleri meyvelerden kaynatıkları, başka hiçbir yerde rastlanamayacak çeşitlilikte –nar, yabanmersini, bebek mandalina, patlıcan, domates, cevizli elma gibi– reçeller, el işi takılar, oyalar, çantalar.. kale duvarları içindeki küçük sokaklardaki tezgâhlara sıralanmıştı.

Organik pazar bir şenlikti.

Seferihisar'ı Cittaslow başkenti olduğundan beri çok merak ediyordum.

Cittaslow (sakin şehir) nedir peki?

"Huzur şehri"dir bence.

"Yaşamın Kolay Olduğu Kentlerin Uluslararası Ağı"nın adıdır aslında.

Cittaslow hareketi ilk olarak 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'nin vizyonu doğrultusunda ortaya çıkmış.

İtalyanlar, şöyle düşünmüş belli ki:

Batı modernitesi artık tüketim esaslıdır. Bu tüketim uygarlığına yol açan üretim ve hizmet safhaları, insani değerleri neredeyse biçen, yok eden bir kapitalist süreç aşamasına geldiği için insanlar olağanüstü baskı altında korkunç bir stres yaşıyorlar. Ayakta kalabilmek için kendilerine ait bir hayatları olmadan doğalarına aykırı bir yarış ve globalist bir **HIZ** içindeler. Bu olgunun somut sonuçlarından biri de fast food'dur. Olağanüstü bir trafik hareketliliği, ses kirliliği, renk kirliliğidir aynı zamanda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünya küçük burjuvazisinin ideolojik yeni rol modeli: Suri

Telesiyej 26.12.2011

Son idol beş yaşında!

Amerikalı bir kız çocuğu.

Baştan aşağı trendy markalar giydiriliyor.

Topuklu ayakkabıları, boyunun yarısı kadar marka marka çantaları var.

Ünlü kuaförlerde taranıp, şekillendirilmiş uzun kabarık saçlarıyla poz veriyor objektiflere.

Yeni yıl hediyesi olarak ailesine 130 bin dolarlık bir **dilek listesi** sunmuş.

Milyon dolarlık bir gardroba sahip ayrıca.

Özel merakı ise mücevher.

Bu ucubeleştirilmiş küçük burjuva kızın adı Suri. Tom Cruise ve Katie Holmes'un kızları.

Dünya medyasında sürekli olarak boy boy fotoğrafları yayınlanıyor. Tasarım olmayan hiçbir kıyafet ve aksesuarı kullanmıyor çünkü.

Suri, aslında bir **işaret!**

Hem de en kıralından bir **ideolojik işaret!**

Dünyanın diğer yerlerindeki (yoksul, orta halli, varlıklı) ailelerin kız çocukları için bir rol model oluşturuyor.

Amerikan hayat tarzının son **biçimlenişi** bu!

Dünya **starlık egemenliği** (ki, ideolojik egemenlik modellerinin sonuncusudur), karşı konulması neredeyse imkânsız bir **tüketim toplumu** modelinin **perçinleyicisidir**; görünen o ki, bu perçini daha da güçlendirmek durumundalar şimdi; özentî yaratacak kreşendo bir yaratıcılıkla rol model yaşını beşe indirmişler!

Suri'nin onbinlerce dolarlık kostümleri ve aksesuarları durmadan malzeme oluyor medyaya. Tüketim, sistemin belkemiği çünkü; tüketim toplumu yoksa sistem de yoktur, bildiğiniz gibi.

Beş yaşında bir tüketim idolü, küçük burjuva hayatların özentî nesnesi şimdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bütün diziler aynı hızla saçmalıyordu, birinciliği İffet aldı!

Telesiyej 27.12.2011

Ama hakkıyla aldı, doğruya doğru.

Özellikle cumartesi akşamı yayınlanan bölüm bir saçmalık şaheseriydi. Vakıa, saçmalamakta başından beri tutarlı bir çizgisi vardı **İffet**'in, hakkını teslim edelim. Ama son yayınlanan bölümü bir 'şahika'ydı bence.

Star'ın yeni yönetiminde yok mudur dizi bölümlerinin senaryolarını filan denetleyen biri? Yapım şirketleri, kafalarına göre mi yazıp çekiyorlar dizileri acaba? Kanal içinde böyle bir denetim mekanizması yoksa, hayretlerimiz ayaklanır; bu mudur bize görülen reva yahut deva? diye sessiz çığlıklar atarız ama kimsenin ruhu duymaz.. sesli çığlık atmak ya da görünür herhangi bir eylemde bulunmak tv seyircisinin aşına olduğu bir haletiruhiye tepkisi değildir çünkü! Fakat gereken tepkiyi içimizde mutlaka gösteririz, bu da böyle biline.

Ama varsa.. yani dizicilere; getirin yavru, bir göz atalım bakalım bu hafta ne çekiştirip duracaksınız diyen birileri varsa şayet, ondan diziyle ilgili bazı mühim hususları aydınlatmasını istemek *Telesiyej* olarak görevimdir benim.

Bırakınız görevimi yapayım, laissez faire laissez passer yani.. hayır insan bilmek istiyor; neden Ali İhsan gibi bir önemli işadamı, cinayet şüphesiyle –henüz suç kesinleşmeden– sorgulanmak üzere karakola götürülürken kelepçeleniyor? Neden sabıka kayıt fotoğrafı çekiliyor sanki suçu sabitleşmiş gibi?

Ayrıca İffet neden Cemil'in kim olduğunu kocasına açıklamıyor? Ali İhsan zaten biliyor İffet'in başına gelenleri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rojin'e yapılan saldırıların manası çok boyutlu!

Telesiyej 28.12.2011

Hoop!

Burası Anadolu!

Anadolu, kadının yurdudur malumunuz.

Unutmayalım!

Bu topraklarda gelmiş geçmiş en önemli uygarlıklar, kadını **kutsamış** olan uygarlıklardır; kadına manevi öncülük tanımış, toplumu yönetme hakkı vermiş, adaleti sağlama, doğayı, insanın doğasını koruma ve kollama görevi tanımış uygarlıklardır.

Kadının var olan her şeyi başlattığını, hayatı oluşturduğunu, bu nedenle de olağanüstü bir saygı görmesi ve kutsanması gerektiğini dolaylı ya da dolaysız savunan bir büyük **öğreti (Ma kültürü)** bu topraklarda çıkmıştır tarih içinde; ve bu öğreti burada, Anadolu'da neşvünema bulmuştur ilk defa.

Örneğin Çatalhöyük Uygarlığı'ndaki Ana Tanrıça, Hitit Uygarlığı'ndaki Kubaba, Frigya Uygarlığı'ndaki Kibele, bu öğretinin tanrıçalarından –kutlu figürlerinden– bazılarıdır. Bu dişi kimlik, coğrafyanın (insanlık tarihinde ilk olarak) tüm köken değerlerini, artık **töz**'leşmiş sayılabilecek uygarlıklarını, duygu üstüne duygu, mana üstüne mana istifleyerek oluşturmuştur.

Binlerce yıl kadının temsil ettiği manevi değerler şemsiyesi altındaki kadın-erkek uyumu, hayatın dengesi ve huzuru olarak yaşarken, günün birinde bu derin uyum bozulur; yeni inanç sistemleri kadını değil, erkeği kutsamaya başlar çünkü.

Erkek artık kadına karşıdır!

Ve son birkaç bin yıldır kendine ait olmayan bir gücü elinde tutmaktadır; kadının yaratıcı, manevi gücünü sistematik olarak ele geçirmiş, adeta çalmıştır.

Rojin'e yapılan saldırıların nedeni (saldıranlar bunu farkında olmasa da) bu yüzden çok boyutludur bana göre; sadece ve sadece Rojin'in Kürt kimliğine bağlanamayacak kadar **perdelidir**.

TRT Genel Müdürü İbrahim şahin'in, Yazarlar ve Gazeteciler Vakfı'nın toplantısında yaptığı konuşmada Rojin için "aşfte" demesinin nedenleri arasında, sanatçının Kürt kimliğine odaklanması dışında çok daha başka nedenlerin de olduğunu düşünüyorum; erkek egemen zihnin, birkaç bin yıldır haksız yere gasp ettiği gücü refleksif olarak kollaması, bir tür kendini koruması, bir kadına böyle saldırarak, sıkışan vicdanını bir tür rahatlatmaya çalışması da, ilk bakışta görünmeyen, ama birkaç bin yıldır derinlerde gömülü duran nedenlerdendir bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2011'in en iyileri ve en kötüleri sıralaması yoktur Telesiyej'de!

Telesiyej 29.12.2011

 2011'in en iyileri ve en kötüleri sıralaması yoktur Telesiyej'de! 2011'in son **Telesiyej**'i bu.

(Hatırlatalım, *Telesiyej* cuma-pazar kapalıdır.)

Eeee?

Diğer *Telesiyej*'lerden bir farkı mı var?

Yılın son gününün, diğer günlerden ne farkı varsa, o kadar bir fark beklenir illa ki!

Hiç beklemeyin, bende bu konuda tık yoktur!

Yılın son günü neyse, ilk günü de o'yum anlayacağınız. (Biraz bozulurum tabii, takvime göre bir yıl aldığım için, o ayrı.. ama aktırmam kimseye.)

Yılın son günü.. yeni yılın ilk gününden önceki günü. Yani Gregoryen takvim (biz miladi deriz) Jülyen takviminin yerine, Papa XIII. Gregory tarafından yaptırılmasaydı 1582'de; Cumhuriyet'in ilanından sonra biz de bu takvimi kabul etmeseydik, 31 aralıkın 23 ocaktan, ya da 12 kasımdan bir farkı olmayacaktı. (Daha önce de, 1 martı yılbaşı kabul eden Mali takvimi kullanıyorduk mesela.)

Bu yüzden **yılbaşı**, **yılsonu** mavralarına biraz ruhsuz yaklaşım şahsen; annem bu konuda beni soğuk bulur, açık açık da ifade ederdi; yılbaşına sadece hediye alma-verme vesilesi olarak ilgi duymamdan müşteki olurdu.

Ama ben rahatım.

Yılsonu geldi, yılın son günü yazısı döktürmeliyim, farklı olmalıyım endişeleri benden arı.

Farklı hissetmem çünkü. Farklı hissetmediğimi bilmenin huzurunu yaşarım, fark yaratmak için beynimi çatlatmak zorunda olmamanın rahatına bırakırım kendimi.

Yılbaşında herkes etrafta kafası kesilmiş tavuk gibi koştururken, ben aylak aylak sokaklarda dolaşır onları seyrederim. Fark yaratmak neden bu kadar makbul bir şeydir diye kafa yormam bile.

Ama çoğunluk bunu ister. Bu yüzden de herkes kendine göre bir değerlendirme ya da değerlendirememeye yapar bu günlerde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yılbaşı gecesi televizyonculuk yapan sadece Okan Bayülgen'di

Telesiyej 02.01.2012

 Yılbaşı gecesi televizyon kanalları o kadar feci **bantlı**ydı ki, o kadar olsun!

Sadece Okan Bayülgen'in **Kralı** hakkıyla canlıydı yılbaşı gecesi. (Bir de zarurettten TRT-1'in Milli Piyango çekilişi nedeniyle canlı yayını.)

Diğer tv'ciler hazırlamışlar yılbaşı bantlarını, birer ikişer de nöbetçi bırakmışlar kanallarına.. ki, peş peşe yayına koysun diye.. dağılmışlar evlere.

Che bella!

Televizyonculuk da budur çünkü değil mi?

Televizyon dizilerinde ve programlarda yaşanan kalitatif dekadans boşuna değilmiş meğer.

Çünkü bir yapı; mimarisiyle, mühendisliğiyle ve yönetimiyle yapısal bir aksaklık arz ediyorsa şayet, o yapının içine döşenen **her şey**de de yürümeyen, uymayan, kalitesi tutturulamayan durumlar vardır.

Televizyon kanalları gerçek anlamda kurumsal ve yaratıcı bir yapı oluşturmuş olsalardı, televizyon dizilerinin ve programlarının da kalitesi çok farklı olurdu bence.

Bu diyalektik ilişki, 2011-2012 gecesi kendini –bağıra bağıra– net bir biçimde gösterdi işte.. dizilerin bir türlü dizi olamayışlarının nedenini bilfiil yaşamış olduk ekran karşısında.

43 yıllık televizyonculuğumuz, sonun başlangıcını yaşama sürecine girdi bence yılbaşı gecesi.

Telesiyej yıllardır yazıyor: TELEVİZYONCULUK CANLI YAYINCILIKTIR!

Bundan başka da hiçbir şey değildir!

Televizyonculuk, büyük bir oranda radyoculuğun görüntülü olanıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Monica'nın Como Gölü ile Boğaziçi'ni kıyaslama fantezisi

Telesiyej 03.01.2012

Elma ile armudu, denizle gölü kıyaslamayacaksın arkadaş!

Kıyaslarsan, Monica gibi dalga mevzuu olursun.. dalga dedikse denizdeki dalgadan bahsediyoruz, göldeki değil!

Kıyaslama deyip geçmeyin.

Kıyaslama ciddi bir birikim işidir.

Bana bir kıyaslama yapın size kim olduğunuzu söyleyeyim dememişler boşuna!

Kıyaslama insanın vizyonunun boyutlarını gösterir çünkü.

Entelektüel birikiminin derinliğini ya da sığlığını döker saçar ortaya.

Kıyaslama yapmak için kıyasladıklarınızın hem önemini hem değerini, hem tarihini adamakıllı biliyor olmanız gerekir.

Oysa insan genellikle hazırlıksız yakalanır kıyaslama yapma buhranına.. zorda kalınca, başı sıkışınca dalar bu çıkmaza, bir can simidi gibi tutunur ona; ama bugüne kadar 12'den vuran bir kıyaslama yaparak müşkül mevkilerden birinci mevkilere, tereyağından kıl çeker gibi geçebilene de rastlanmamıştır, o da ayrı.

Aksine kıyaslama yapmak insanı daha da zora sokar, ilk yaptığınız kıyaslamayı tutturamadığınızı sezer, oracıkta bir yenisini daha yaratmaya çalışırsınız ama, heyhat! Kıyaslama işi aceleye gelmez. İkincisi birincisinden daha da tuhaf ve anlamsız kaçır; karizmayı gittikçe daha derinden çizdirmeye başladığınızı hissedince, şıpınışı bir yenisini salarsınız ortaya.. moral bozmak gibi olmasın ama bu böyle uzar gider, insan içine –hatta kendi içine bile– çıkamaz hale gelme ihtimali yüksektir nihayetinde.

Bu yüzden kıyaslama olaylarında fevkalade titiz davranırım şahsen. Mümkünse o sırat köprüsüne hiç heves etmem.

İtalyan aktris Monica Bellucci, İranlı yönetmen Bahman Ghobadi'nin **Gergedan Mevsimleri** filminin çekimleri için bir süre İstanbul'da kaldı, sonra da bir komşu kapısı olayına girdi ya.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çiğ etlerle passion fotoğraflarının dayanılmaz iticiliği!

Telesiyej 05.01.2012

 Çiğ etlerle passion fotoğraflarının dayanılmaz iticiliği! Hürriyet Gazetesi'nin erki bu fotoğraflar hakkında ne düşünüyor merak ediyorum.

İnsanlarda yeniden doğa bilinci uyanırken, vejetaryenlerin sayısı gittikçe artarken Pazar ekinde bu fotoğrafların fütursuzca sergilenmesi, hedef kitlenin önemli bir okur dilimini yok saymak değil midir?

Fantezi midir şimdi bu?

İlginç olma buhranı mıdır?

Sivri görünmek için bir kendinden geçme hali midir?

Bir yaratıcılık çırpınmasının yaratıcılıksız sonucu mudur?

Negatif buluşçuluk mudur yoksa?

Neyse ne.. sahibini hangi içgüdüler bu hale soktu bilmem.. ama uzun zamandır bu kadar itici fotoğraflar görmemiştim.

Ayşe Arman'ın Hürriyet Pazar'da yayımlanan Kasap Nusret röportajında, çiğ etleri boynuna doladığı, orasına burasına kuşandığı, ağzını açarak çiğ bütün bir bonfile parçasını ham yapar halinin fotoğrafları fazlasıyla grotesk, hatta müstehcendi (infiale kapılmayın; bu sözcük burada cinsellik içermiyor, yakışıklılığın altını çiziyor sadece) aynı zamanda.

Çağrışım bu ya... Bu fotoğraflar insanın aklına **kanibalizmi** getiriyor!

Bu fotoğraflar, **insanın etoburluğunu yansıtmanın** ötesine geçiyor çünkü; insanın ateşi keşfetmeden önceki dönemini hayal ettiriyor.. etin çiğ olarak yendiği zamanları!

Uygar-vahşi bir görüntü bu.

Bu fotoğraflar **antropolojik** çağrışımlar da yaratıyor insanın zihninde.

Ama daha da önemlisi, bu fotoğraflar **semiyolojik** bilimsel bir araştırma için hakiki bir hazine bence.

Erbabının elinde –insanlık halleriyle ilgili– kimbilir kaç parametrelili bir zenginlik bu!

Bu fotoğraflar; yıkıcılık, acımasızlık, şiddet.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasan Mutlucan'ın çalınmış kültürel-duygusal kimliği...

Telesiyej 10.01.2012

O zamanlar kimsenin aklına ona sormak gelmemiş tabii, "Darbelerin ardından radyolarda, televizyonlarda türkülerinizin çalınması konusunda ne düşünüyorsunuz," diye. (Böyle bir soru kimin aklına, nasıl gelebilirdi ki

zaten o zamanlar, medya darbeleri alkışlarken!)

Herkes onun sesini darbelerle özdeşleştirdi.

Rumeli kahramanlık türküleri söyleyen bu türkücü, türkülerini darbeler için söyleyip, kaydettirmemişti ya.. ama bunu kimse düşünmedi.

Hasan Mutlucan darbelerin sesi oldu böylece.

Ve bundan hep acı çektiğini öğrendik, ölümünden sonra. Oysa her fırsatta solcu olduğunu söylemiş etrafına ve darbelerle karşı olduğunu; *Roll Dergisi*'nin Kasım 2006'da yayımlanan 112. sayısında da şöyle demiş: "Hep çaldılar bu türküleri o günlerde. Ben o adamı da (Kenan Evren) hiç sevmedim. Zararı oldu bize. Dincileri de getirdi (...) Hâlbuki ben sağ görüşlü değilim ki. Kahramanlık türkülerini söyledim diye faşist mi oldum? 'TRT diye bir kurumu tanımıyorum' diye beyanatlarda bulundum. 'Halkıma beni yanlış empoze ettiniz' dedim. Kapanın elinde kalıyorsun, bu memleket böyle işte."

Ama Hasan Mutlucan'ın bu söyledikleri, darbeler sonrasında çalınan türküleri kadar yaygınlaşmadı nedense.

İnsanın **kültürel ve duygusal kimliği**, nüfus kâğıdındaki kimliğinden çok daha önemlidir aslında.

Çünkü insanın **ulusal belgeli kimliği** bir biçimde çalınabilir. Ama kültürel-duygusal kimliğini çalmak, insanın ruhunu çalmakla eşdeğerdir bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cem Boyner ve hemcinslerinin egemenlik enstrümanı: AV

Telesiyej 11.01.2012

Av mevzuuna başka türlü yaklaşıyorum ben.

Bu yüzden de, Cem Boyner'in büyük bir zevkle Afrika'da bir bufaloyu nasıl öldürdüğünü ballandırmasına hiç şaşırmadım şahsen.

Çünkü dünyanın her yerinde, her toplumdan böyle birkaç örnek **çıkartıyor** erkek egemen düzen.

Yaban hayvanı avlamanın; ihtiyaçtan zevke, maharete ve hobi-spora dönüşmesi, aslında erkek egemenliğin ikamesinin aksamaması için erkek zihninin aldığı bir tedbirdir bana göre.

Dünyada sporuna avlanan kaç kadın avcı vardır acaba?

Herhalde eser miktarda...

Çünkü kadın kendi üzerinde egemenlik kurmuş erkeğin, günümüz modernitesi içinde kullandığı egemenlik enstrümanlarından biri olan avcılığı –ona spor kisvesi giydirilmiş olsa da– reddetmekte, böyle bir egemenlik işaretiyle işbirliği yapmamaktadır.

Bu da bir kadın direnişi sayılmalıdır bence artık.

Ayrıca erkek; ne gönülden, ne bilinçlenerek ne de demokratlaşarak asla ve asla kadın üzerindeki egemenliğinden vazgeçmeyecektir.

Kadın-erkek çatışmasında erkek tarafının dile getirmediği, hatta olabildiğince üzerini örttüğü en temel **korkusu**; kadının bir gün tekrar egemen olabileceği ihtimalidir ya.. avcılık bu açıdan değerlendirildiğinde, **erkeğin egemenlik şovudur** bana göre; her daim bir gizli **gözdağı** vermesidir anlayacağınız.

Boyner Holding Yönetim Kurulu Başkanı Cem Boyner, yazmakta olduğu avcılık anılarını anlatan kitabından bir bölümü *CEO Life* dergisinde yayınlatınca, sosyal medyada kıyametler koptu geçen hafta.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Show Tv'nin yeni dizisi 'MUCK' hangi ülke için yapılmış?

Telesiyej 12.01.2012

Dizidir, ne yapsa yeridir haplarından çok yuttuk biz, çok.. o kadar ki, bünyede bir zehirlenme başgösterdi artık, daha da yutmayız yani.. (aklı baliğ olanlar için böyledir bu) o derece bir sıkıntı, biz salak mıyız yavru hissi ve bir miktar da bulantı uyandırıyor bu haplar!

Dizi diye toplumsal gerçekliğe, duygusal gerçekliğe, değerler gerçekliğine zerre kadar uymayan, hatta gerçeklerden de tamamen kopuk görüntüler silsilesini dayatmak, gerçekliklere uyan diziler dizilemekten daha mı kolay, daha mı kazançlı, daha mı ne?

Bilmek istediğim budur işte!

Mevzuun en can alıcı noktası budur çünkü!

Gençlik dizisi mi yapmak istiyorsunuz mesela; neden bizim gençliğimizin gerçekliğine uyan bir hayal kurmuyorsunuz, kuramıyorsunuz?

Neden?

Mesnetsiz hayal kurmak kolaydır da ondan mı? (Tıpkı sentezsiz analiz yapmak gibi.)

Subliminal etkiler altında kalmış bir bilinçle hareket edildiğinde subliminal mesajları gönderen, oluşturan kültüre uygun hareket edilir tabiatıyla.

Türkiye'nin **küçük Amerika** olma yolunu seçmesi kendiliğinden ortaya çıkmış bir heves değildir ayrıca.

Aslında bir **dış modelin** peşine takılmadır.

Show Tv'nin MUCK adlı yeni dizisinde de bir dış (Amerikanvari) üniversite modeline uygun hayatlar sergileniyor.

Türkiye'nin 141 üniversitesinden hiç olmazsa birinde böyle bir üniversite ve öğrenci hayatı varsa, ben bu diziye şapka çıkarırım! (Şapkam yoksa da tedarik ederim bi yerden.)

MUCK dizisi, insana şöyle bir soru sorduruyor; hayat mı ticarete uymalı, ticaret mi hayata?

Para kazanma adına hayatla ilgili, gençlikle ilgili bu coğrafyanın gerçeklikleri bir çırpıda feda edilmiş bu dizide.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv'nin yeni dizisi 'SON' ve 'öz'süz modernite merakımız!

Telesiyej 16.01.2012

Biliyorum, birçoğunuz Atv'nin yeni dizisi **Son**'u beğendi.

Haksız da sayılmazsınız, sayılı eli yüzü düzgün, seyirlik işlerden biri gibi görünüyor **Son**.

Lakin birçok dizide karşılaştığımız o temel sorun bu dizide de mevcut; moral bozmak gibi olmasın ama, çok da umutlanmayın derim ben.

Son parlak başladı, ama öyle devam edeceği hususunda endişelerim var.

Son da, öz yoksunu o dizilerden zira.

Bizim en temel sorunumuz budur işte.

Öz'ü keşfedemedik henüz.

İçerik düşünüyüz biz.

İçerik zengin olmalı diye çıkıyoruz yola önce; abartılı çelişkiler, hikâyenin bizatihi kendisindeki, dramaturjik örgüsündeki, özellikle de biçimlenişindeki abartılı yaklaşımlar.. buna bağlı olarak **biçim**den aşırı destek alma eğilimleri.. fiyakalı dekorlardan, kostümlerden tutun da, kamera hareketlerine; ışık yapısına, renk, ambiyans, oyuncu trafiğine kadar abartılı, hatta savurgan bir içerik merakı...

Mecburen, mecburiyetten...

Öz yoksunluğu bunları dayatır çünkü insana.

Bir yapıda öz yoksa ya da zayıfsa, içeriğe ağırlık vermek şarttır; özsüz bir içerik ise, biçimden gereğinden fazla destek alır haliyle; buna mecburdur zira. O zaman biçimlendirme de abartılı olur, diziyi seyircinin hoşuna gidecek biçimde çekmek –yani görsellik– öncelik kazanır; zengin dolgu malzemeleri kullanma yoluna gidilir böylece.

Bu akşam ikinci bölümü gösterilecek olan **Son**, 2013 yılında başladı ve geçen hafta izlediğimiz ilk bölümünde 2013'ten dokuz ay öncesine kadar gidildi. (Ki, 2012 nisanıdır o tarih, yani henüz yaşamadığımız bir tarihtir. Dizi, neden 2013 yılında başladı diye de sormuyorum şimdi, biraz bekleyelim önce, vardır bir açıklaması elbet.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanal D'nin yeni dizisi 'Yalan Dünya' tıkanık bir mizaha sahip!

Telesiyej 17.01.2012

 Kanal D'nin yeni dizisi 'Yalan Dünya' tıkanık bir mizaha sahip! **Yalınlaştıramayınca, "çoğaltma"**ya sığınılır hep! (Bir *Telesiyej* özdeyişi: "Simplification"a ulaşamayınca, "multiplication"a gidilir!) Yani bir işi, bir söylemi, en ekonomik **en yalın** haliyle ifade edemediğimizde, aslında beceremediğimizde, lafa ve harekete; eğer konu bir sinema filmi ya da tv dizi ise de karakterlere ve ünlü oyunculara **boğarız**.

Bu da gereksiz bir "**çoğaltma**"dan, bir tür **göz boyamaktan** başka bir şey değildir anlayacağınız.. bir nevi durumu kurtarma operasyonu!

Kanal D'nin yeni dizisi **Yalan Dünya**'nın başına gelen de budur bence.

Başladı, başlıyor derken başladı nihayetinde.. ama pek de başlayamadı bana göre! (Beklentiye yüksek tutmak ve hayal kırıklığı arasındaki ünsiyetten kork, geç kalmaktan korkma!)

İlk bölüm sanki uzun bir fragman gibiydi. Bir karakterler sergisiydi; tek tek bütün karakterleri enine boyuna tanıdık da tanıdık.. Orçun hariç tabii.. Orçun'u pek çıkaramadım şahsen; zira benim arşivimde ne insan tarifinde böyle bir insan var, ne de tipta böyle bir vakaya rastlanmıştır; **amorf** bir durumu var Orçun'un; anladık bir uçukluk olsun istenmiş de.. istemekle olmuyor tabii; geri zekâlı mı, ileri zekâlı mı, uçuk mu, artiz ruhlu mu, depresif mi, "baba sevgisi olmayınca böyle olunuyor"un bir örneği mi? Bir karikatürize tip bu Orçun kardeş, ama kimin, neyin karikatürize edilmiş hali, anlayan beri gelsin! Ve bilhassa da bana gelsin anlatsın bi zahmet!

Her anlamlandıramadığımız şey uçuk mu oluyor ayrıca?

Absürt diyeceksiniz şimdi.. kimileri demiş de.. bilhassa sosyal medyada.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Koyu Kırmızı' dizisi ve Yeşilçam'ın ne günahı vardı sorusu

Telesiyej 18.01.2012

Künyeye baktım da, tam altı adet yazarı var **Koyu Kırmızı** dizisinin.

Allah arttırsın 60 olsun, gözümüz yok!

Yok da.. yani altı kişi birlik olmuş, düşünüp taşınıp bu senaryoyu mu çıkarmışlar ortaya diye de düşünüyor insan.

Tabii nüfusu kabarık tutmakta haklılar, neticede kolay değil böyle inovatif bir hikâyeyi ekrana taşımak; ağırdır zira bu mevzular, taşınmaz öyle kolayından; ancak o da ancak altı kişi filan sırtlarsa kaldırıp koparabilir yerinden böyle bir konuyu!

Belki izlememişsinizdir, ben biraz çıtlatayım size mevzuu; şimdi.. bir genç adam var çok mu çok iyi kalpli, bir o kadar da gönlü zengin ve cebi yoksul. Kız kardeşi diyaliz hastası, böbrekleri iflas etmiş, böbrek bekliyor ama kim kaybetmiş ki o gariban kızcağzı bulsun boşta bir böbrek? Bir de ilaç masarifi var tabiatıyla. İyi kalpli ama yoksul ağabey bir yandan öğretmenlik yaparak, bir yandan da kanını satıp, kızkardeşine ilaç olarak çırpınıp durmakta, hayatın sarp ve dikenli yollarında.

Bir de zengin şımarık güzel genç kız ve tabii ki onun fevkalade hırslı, kötü kalpli nişanlısı var... Derken efendim, bu şımarık ve zengin genç kız –ki adı Ümit olur–, bir trafik kazası geçirir, ambulans –kurallar gereği– en yakın hastaneye götürür onu, bir devlet hastanesine.. ve fakat.. nişanlısı haris bey, Ümit'in böyle bir hastaneye düşmesinden ve oradaki ortamdan açık ve seçik olarak tiskinir ama hastanın başka bir hastaneye nakli söz konusu bile değildir. Çok kan kaybetmiş olan Ümit, her an ölebilir yoksa! O zaman da haris nişanlının, Ümit'in annesinin holdingini ele geçirme projesi heba olur!

Acil kan lazımdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye jürisi, Oscar'a önemli bulduğunu değil de değerli olanı gönderseydi...

Telesiyej 21.01.2012

 Türkiye jürisi, Oscar'a önemli bulduğunu değil de değerli olanı gönderseydi... Nuri Bilge Ceylan'ın **Bir Zamanlar Anadolu'da** filmi, en iyi yabancı film dalında Oscar'a aday adayı olamadı.

Buna şaşırmadım.

Bu filmin, en iyi yabancı film dalında Oscar'a aday adayı olamayacağı benim için çok açıktı çünkü.

Ve –Allahtan– sinema eleştirmeni filan olmadığım için bu konuda düşündüklerimi 30 eylül tarihli *Telesiyej*'de yazmıştım; yani Oscar'da Türkiye'yi temsil edecek filmin seçilmesinden ve açıklanmasından tam bir gün önce.

Oscar'dan gelen kötü habere hiç şaşırmamam bundan.

Şaşırdığım şey, Nuri Bilge Ceylan'ın *Bir Zamanlar Anadolu'da* filmini, Türkiye'yi temsilen Oscar'a gönderen jüri üyelerinin kolaycılığı, **sığınmacılığı**; bu jüri üyelerinin, Cannes Film Festivali'nin onayını almış bir filme eleştirel bir bakışla yaklaşma cesaretini gösterememeleri.. belki de böyle bir eleştirel bakışlarının hiç olmayışı..

"Fransa'da seçildiyse, Amerika'da haydi haydi seçilir elbet! Seçilmezse de seçilmesin, referansımız Cannes'dan nihayetinde" gibilerinden bir yaklaşımın konforuna sığınmaları şaşırtıyor insanı.

Bir sinema jürisinin çoğunluğunun sinema eserleri uzmanı olması gerekir. Tek bir kriter vardır çünkü; o da, seçilecek filmin sanat değeri taşıyıp taşımadığıdır. Jürinin bakması gereken budur; yoksa filmin hangi

festivallerde ödüllendirildiği değildir önemli olan. (Batr'nın seçimi –ki bunun nedenlerini sorgulamayalım şimdi–, bizim seçimimizi neden belirlesin ki? Ama belli ki fena halde belirliyor!)

Oscar'da Türkiye'yi temsil etmek üzere seçilecek adaylar arasında Derviş Zaim'in **Gölgeler ve Suretler** filmi de vardı.

Oscar'a gönderilecek olan film açıklanmadan önce yayımlanan *Telesiyej*'i hatırlatmak isterim:

"Türkiye'yi Oscar'da nasıl bir film temsil etmeli? *Bir Zamanlar Anadolu'da* filminin mi, yoksa *Gölgeler ve Suretler*'in mi sinematografisi, sanatı, özü, içeriği, biçimi, toplam bir kalite sunuyor, **siyasi/insani** bir duruş sergiliyor? Bana göre, Oscar'da en iyi yabancı film dalında Türkiye'yi temsil edecek adayın sanatsal gücünü oluşturan unsurlar arasında '**homo politicus**'luğun da bulunması gerekir. Hatta bu unsur ön planlarda **belirleyici** bir yapısal rol almalıdır bence. Zira bu coğrafyada olup bitenleri, yaşananları temsil edecek bir sinema eserinin, **sosyo-kültürel-politik arenadan** beslenmesi ve seyircisine (dünya seyircisi dâhil) –belki de– diğer coğrafyalardan çok farklı bir bilinç algılatması söz konusudur; çünkü bu coğrafya, bugün de olduğu gibi neredeyse tüm tarihi boyunca insanı, toplumu, tarihî ilişkileri siyasi bir kavrayışla hem değerlendirmiş, hem de çeşitli ifade biçimleriyle eleştirerek dışa vurmuştur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkan, sebep olduğu hayvan mezaliminin vebalini nasıl taşıyacak

Telesiyej 23.01.2012

 Başkan, sebep olduğu hayvan mezaliminin vebalini nasıl taşıyacak Hastalandım.

Bolu'daki hayvan barınağında, kar altında kısıcak zincirlerle bağlanmış tir tir titreyen –aç susuz– çaresiz köpeklerin, ve soğuğa dayanamayıp donarak ölen o zavallı hayvancığın fotoğrafını görünce.. bir de **AKP'li Belediye Başkanı Alaaddin Yılmaz**'ın umursamaz, hatta tehditkâr demeçlerini okuyunca (Bolulu seçmenler, seçiminiz hususunda bir vicdan muhasebesine davet ediyorum sizi..) ruhum ve bedenim bu travmaya dayanamadı, hastalandım.

Anlayamadık hâlâ...

Tam olarak anlayabilsek, daha etkili bir mücadele verebiliriz belki bu zihniyete karşı.

Erkeğin iki adet derdi vardır bu âlemde.

Biri kadına hükmetmek, diğeri de diğer canlılara hükmetmek.

Ne zamandan beri böyledir bu, diyecek olursanız.. eski bir hikâyedir elbet, ama çok da eski değil!

Telesiyej, birçok defa yeri geldiğinde –gelmediğinde de hatta– dili döndüğünce anlatmaya çalıştı bunu; erkek egemen toplumun başlangıcından beri böyledir bu! Semavi inanç sistemleriyle birlikte bu egemenlik daha da

pekişmiştir tabii. Erkek, kendi dışındaki canlıları kendi yararına değerlendirir ve onların varlığını kerhen kabul eder.

Dedik ya, erkek egemen zihniyetin iki egemenlik alanı vardır.

İkisinde de yaratıcı değil, yıkıcıdır.

Bu alanlardan **“kadın”**a ilişkin olanında; erkek egemen kültür, kadına **hükmeder**; onun kendisine kayıtsız ve şartsız biat etmesini **örgüleyen** bir kültürdür çünkü; bu zihin bu kültürüyle kadınının etrafında neredeyse nefes alamayacağı, içinden çıkamayacağı bir koza örmüştür.

Erkeğin diğer egemenlik alanı doğadır, hayvanlardır. Bu alanda da sadece ve sadece pragmatisttir. Yani **“ne yarar ne zarar”**cıdır kısaca. Örneğin sokak hayvanlarının hiçbir faydası yoktur –çoğu– **erkeğe** göre, yok edilmeleri caizdir.

Seçilmiş yerel yönetimler, ezici çoğunlukla erkek kimlikli yönetimlerdir. Türkiye’de 2877 erkek belediye başkanına karşılık sadece 26 kadın belediye başkanı var şu anda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk-İslam Sinema Genel Müdürlüğü mü kurulmak isteniyor yoksa

Telesiyej 24.01.2012

 Türk-İslam Sinema Genel Müdürlüğü mü kurulmak isteniyor yoksa Sinemacı kardeşler acele edin!

Malkoçoğlu, Sarkozy’e Karşı gibilerinden bir aile filmi projelendiren, Kültür Bakanlığı’nın teşvik parasını kapacak şıpın işi.

Ben öyle anladım yani!

Yeni yıla girer girmez Kültür Bakanlığı Sinema Müdürlüğü yeni raconunu kesmiş ya.. *bundan böyle bu ülkede benim verdiğim parayla **aile filmleri** yapılacaktır. Hem de bu aile filmleri **gişe yapan** cinsten olacak* diye.. ve bir de nedense Malkoçoğlu’ndan söz açmıştı ya.. bir işaret gibi, anlayana tabii.. Yeni Sinema Genel Müdürü Mesut Cem Erkul, bakanlığın kararını açıklarken şöyle buyurmuş; “Eskiden kahramanlık filmlerine, tarihî Türk filmlerine gidilir, çıkıldığı zaman onun etkisinde kalınırdı. Bir Malkoçoğlu vesaire etkilerdi...”

Buyrun işte...

“Malkoçoğlu, Sarkozy’e Karşı” filminin tam zamanı şimdi, yapın projeyi, kapın bütçeyi derim ben.

Devletin kalemi, fırçası, film kamerası filan olur mu yavru?

Devletin, bir romanın bir şiirin yazılmasında, bir filmin çekilmesinde, bir resmin yapılmasında herhangi bir dayatması da olamaz.

Çağdaş bir devletin olsa olsa eserlerin yaratılmasında **teşviki** olabilir; hem üretim aşamasıyla ilgili hem de özellikle uluslararası arenada bu eserlerin tanıtılması ve pazarlanmasıyla ilgili.

Devlet, sivil yaratıma herhangi bir engel, sansür getiremez. Getirirse şayet, bu yolla hiçbir kültürel sanatsal değeri olmayan, angaje popüler ürünler çıkar ortaya.

Telesiyej aradı taradı, sinema literatüründe **aile filmi** tanımına (türüne) rastlayamadı!

Literatürde böyle bir kavram yok zira!

Bence Mesut Cem Erkul'un açıklamaları, bir kick-off.

Yakında bir aile filminin nasıl olması gerektiğiyle ilgili reçeteler de sükün etmeye başlayabilir bakanlığımızdan.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir Erkek Bir Kadın'da kendi tuhaflıklarımıza gülüyoruz!

Telesiyej 26.01.2012

 'Bir Erkek Bir Kadın'da kendi tuhaflıklarımıza gülüyoruz! *Star Tv*'nin en şahane transferi **Bir Erkek Bir Kadın** bence.

Ben bayılıyorum.

Çünkü bu dizi tam bir televizyon ürünü.

Doğru bir zanaatı var.

Gerçeklikten kopmayan, hümorist, eğlendirici bir tv komedisi.

Karikatürize edilmemiş, hakiki tipler.. bazen biraz tuhaflaşıyorlar belki, hepimiz gibi.. ama onları eğlenceli yapan da bu zaten.

Batı'nın kentli orta sınıfını temsilen tasarlanmış olan **Bir Erkek Bir Kadın** dizisinin bizim orta sınıfın (biraz üstü de olabilir) bir kısmının kentsel hayatına uyarlanması mükemmel bana göre.

Türkiye çapında yaygınlaşmış böyle bir kentli orta sınıfımız olmamasına rağmen, bu dizinin 2008'den beri tv seyircisinin ilgisine mazhar oluşunun sosyo-kültürel nedenleri bir yana; insan ilişkilerinin komik, ironik yanlarının hem gerçekçi, hem de hayalci bir **ilişki örgüsü** içinde sunulması, hoşumuza gidiyor demek ki.

Hoşumuza gidiyor; çünkü bir kadınla bir erkeğin birlikte yaşadıkları sürecin aslında her ânı –bu diziyi tasarlayanların zekice yorumladıkları gibi– ters açılarla döşeli; **normal** olana alışkın seyirci de, bu ters açıları yakaladığında gülüyor.

Basit, anlık, gerçek hayatta hep karşılaşılan durumlardan, duygulardan hareketle kadın erkek ilişkisinin **gülünecek sıcaklığı** bir 'oyun' çerçevesi içinde sunuluyor, bu da hoşumuza gidiyor işte.

Bir **oyun** olarak **Bir Erkek Bir Kadın**, hem metin (diyalog) olarak, hem de oyuncuların performansı olarak çok başarılı. Özellikle de Demet Evgar bu dizinin ruhu olmuş. Orta sınıf kentli kadını hem sınıfsal, hem natüralistik, hem de hümoristik bir yaklaşımla –adeta bu karakterin hücrelerine nüfuz edercesine– şaşırtıcı bir biçimde yorumluyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fox Tv'nin yeni ümidi 'Araf Zamanı', arafta kalmış bir dizi!

Telesiyej 30.01.2012

 Fox Tv'nin yeni ümidi 'Araf Zamanı', arafta kalmış bir dizi! Böyle yakıştırmalı dil oyuncuklarını sevmem hiç, lakin Fox Tv'nin yeni dizisi *Araf Zamanı* için arafta kalmış bir dizi diyesim geldi, bırakın diyeyim.. görmezden gelin bu tutarsızlığımı. Zira *Araf Zamanı*'nı, özetle bu kadar iyi açıklayacak bir başka ifade biçimi yok bana göre.

Araf Zamanı, düpedüz arafta kalmış işte!

İyi olacakken olamamış gibi.. ama çok mu kötü diye soracak olursanız (ihtimal ki sormazsınız ya), çok da kötü değil. Yapılmasa da olurmuş belki, ama hangisi öyle değil ki zaten?

Araf Zamanı, kimliksiz, kişiliksiz bir dizi olmuş.

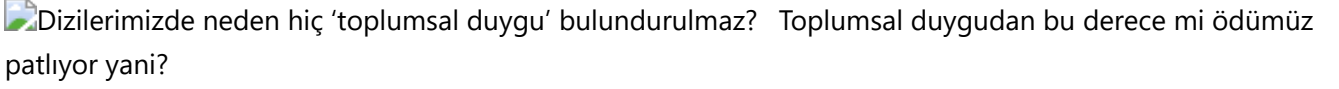
Drama bir türlü lezzetinde dramatikleşemiyor mesela. O zaman da havada asılı kalıyor, bir nevi sahipsiz gibi.. ne yöne akacağını bilemiyor; böyle olunca drama kimliksizleşiyor, zarureten destek hikâyeler –tabiatıyla fevkalade uyduruk– çıkıyor ortada. Evli ve bir çocuk sahibi Hakan'ın, babasının karısının kızkardeşiyle –ki, hepsi aynı evde, pardon malikânede yaşıyor– beraber olması ve bundan doğan gerginlik mevzuları gibi. Babası ezdikçe Hakan bütün etik değerlerini kaybetmiş.. babasının genç karısının kızkardeşiyle dışarıda geçirdiği gecenin sabahında; karısına, beni merak etmedin mi diye soruyor. Hakan'ın babası ise yeni karısı ve –anlaşılan o ki, bir oğlunu kaybettikten sonra kafayı üşüten– eski karısı ile –nedense– aynı evde yaşıyor. Hasta kadın, evin bir başka kanadında bakıcıyla birlikte muhafaza ediliyor ama, arada kaçıp ortalıkta dolaşıyor. Derme çatma flashbacklerle Veysel'in (yani aile babasının) eski karısını bir zamanlar çok sevdiğini anlıyoruz.. kadıncağızı bir kliniğe ya da bir başka eve kapatmaya gönlü razı olmadı demeye getiriyorlar ama öyleyse de hem hasta kadına, hem de yeni karısına neden bu eziyeti yaşıyor? Bu destek hikâyeciğin de hiçbir gerçekliği yok tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dizilerimizde neden hiç 'toplumsal duygu' bulundurulmaz?

Telesiyej 31.01.2012

Diziciler, beyaz Türklüğün temsilcileri gibi maşallah!

Televizyon dizilerinde **beyaz Türklüğün** en **steril** haline rastlıyoruz mütemadiyen.

Sosyal sorumluluğun **s'si** yok mesela bizim dizilerde.

Tv kanalları, yapımcılar, senaristler, dizi tasavvurlarında hiçbir sosyal açılıma yer vermedikleri gibi, en basitinden bir STK **tuşesine** bile tahammülleri yok.

Dizicilerin sundukları hayatlar hayat değil!

Masa başı bir hayat kurmacası sadece.

Ama bu hayatın damarları boş, kan dolaşmıyor!

O zaman da, duygu bile kapalı devre çalışıyor, tabiatıyla.

Hararetsiz!

Al gülüm, ver gülüm bir dramalar silsilesi, anlayacağınız.

Matematiksel insani ilişkiler.. bu durumda bu olur, şu durumda şu olur misali.

Dış hayatlardan azade, iç hayat hikâyeleri!

Tezgâh bu şekilde kuruluyor hep.

Vitrin de ona göre tabii.

Mostrası, fiyakası, yeri geldiğinde çok parlak, ama özü ve duygusu çok suni bir dünya bu.

Seyircinin ne sosyal hayatına ne de artık Türkiye'de hızla gelişmekte ve genişlemekte olan sosyal sorumluluk duygusuna asla saygı göstermeyen bir televizyonculuk örneği.

Bu coğrafyada (Türkiye'de) şu anda onbinlerce sivil toplum kuruluşu bulunuyor. Ve bu kuruluşlarla şu veya bu şekilde ilişkide olan, sorunlara paydaş olan, çözüm arayışında bulunan, maddi manevi destek sağlayan yüz binlerce insan ve binlerce kuruluş var oysa.

Tv kanallarında 2011 yılında onca dizi yayınlandı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimi canlar sevinir kar yağınca, kimi de donarak ölür işte...

Telesiyej 01.02.2012

 Kimi canlar sevinir kar yağınca, kimi de donarak ölür işte... Ne zaman kar yağsa –ki, beyaz ölümdür kar nicedir benim nezdimde–, sokak hayvanlarını düşünür, kederlenirim.

Ve Lapa lapa yağan kara bakıp, derin bir üzüntüyle içini çekerek “beyaz ölüm” deyişini hatırlarım İsmet Hoca’nın (Hukuk profesörü İsmet Sungurbey). Sokak hayvanlarını düşünürdü çünkü o.. sıcaklık sıfırın altına düşünce, kendi koruması altında olmayan uzaklardaki hayvanların donma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklarını, yiyecek bulamayacaklarını düşünüp kederlenirdi.

İsmet Hoca, hayvanların –zamanımızda– peygamberiydi adeta; binlerce sokak hayvanına baktı, korudu onları, hayatı boyunca.

Ve ölürken, karlı havalardaki kederini bana miras bıraktı galiba. Onun ölümünden beri ne zaman kar haberi alsam ülkenin bir köşesinden, İsmet Hoca’nın yerine ben kederlenirim.

Beyaz ölüme karşı ne kadar güçsüz olduklarını bilirim sokak hayvanlarının.

Onların, karda buzda mutlaka sığınacak bir delik bulup, korunabildikleri kanaati de hiç doğru değildir ayrıca. Sıcaklık eksilere düştüğünde; köpekler iri cüsseli hayvanlar oldukları için, kediler gibi sığınacak bir delik bulamazlar. Bir kapı içi, dükkân girişi ya da bahçeli bir evin kömürlüğüne sığınmayı düşünseler de, genellikle kovalanırlar, uzaklaştırılırlar oradan.

Önceki akşam internet sitelerine bir haber düştü; Kars’ın Kağızman ilçesinde hava sıcaklığı gece eksi 30 dereceye kadar düşünce, sokak köpekleri donarak ölmüş. Haberde şöyle deniyordu: “*Kars’ta etkili olan dondurucu soğuk, dışarıda kalan hayvanları da vurdu.*”

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eskiye yenileştirmek zor; Star Tv’nin işi bu yüzden çok zor!

Telesiyej 02.02.2012

Seyirci, **Star**’dan yeni bir ‘Star’ bekliyor şimdi.

Özüyle, sözüyle, biçimiyle, duruşuyla yeni bir **Star**!

Seyircinin hakkıdır bu; çünkü Star Tv, artık Doğuş Grubu gibi inovatif bir **erkin** yönetiminde.

Eskiye yenileştirmek zordur; Star Tv’nin işi bu yüzden çok zor bence.

Yeni sahibine geçince Star’ın logosu hareketlendi ama seyircideki marka algısı –şimdilik– aynı kaldı bana göre. Herakleitos’un “karakter, insanın kaderidir” sözünden ilham alarak; markaların da bir karakterleri ve buna bağlı olarak yaşadıkları bir kaderleri olduğunu düşünürüm. Bu yüzden de yeni Star’ın –madem ki eski adı olduğu gibi korundu, ki bence bu bir hatadır, en azından küçük bir eklemeyle adı yenilenebilir, dolaylı olarak yeni bir vaat hissi uyandırılabilirdi–, her şeyden önce özde inovatif bir dönüşüm göstermesi ve eski kaderinden sıyrılması gerekir şimdi.

Yeni Star, eğlence sektörümüzde yeni bir **vaatle** ve farklı bir karakterle yepyeni bir hayat sürmelidir bence.

Şu anda ait olduğu grubun kültürüne ve ana marka duygusuna da bu yakışır zira.

Ama her şeyden önce seyirci net olarak bu yeni hayatın, bu yeni yola çıkışın vizyonunu, misyonunu zihnine yerleştirmelidir; bu da, kanalın **yeni erkinin**, Star'ın mevcut seyircisinin ve ona eklenecek yeni seyirci dilimlerinin demografik ve psikografik analizlerini, araştırmalarını titizlikle yaptırmasıyla mümkün olur evvelemirde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müzelik bir durumumuz var! Müzeciliğimiz, müzelik olmuş!

Telesiyej 06.02.2012

Bu da dünyada bir ilk olsa gerek!

Müzeciliğimiz zamana ayak uyduramayınca, müzelik olmuş!

O kadar söylemiş Batılı müzeci abiler.. ama nafile.. bizde tık olmamış.

Ve zaman geçmiş tik tak!

Uluslararası Müzeler Komisyonu'nun (International Council of Museums) sabrı taşmış nihayetinde.. Türkiye'yi üyelikten sepetlemiş!

Türkiye müzeciliği yerinde saymak bir yana, zaman içinde gerileye gerileye toprağa gömülmüş çünkü!

Şimdi müzeciliğimizin kazısını yapma zamanı. Hiç olmazsa **algımızda**.

Ama şunu bilelim önce...

Geçtiğimiz yıl Türkiye'nin resmî kültür harcamalarına, Gayrı Safi Milli Hâsıla'ya göre oran olarak 0,00015 bir pay ayrılmış (şaka gibi).

Oysa aynı dönemde bazı Avrupa ülkelerinin kültürel harcamalara yaptıkları yatırım, Gayrı Safi Milli Hâsıla'larına göre şu oranlardaymış; Estonya 1,9, Belçika 1, Danimarka 0,9, Avusturya 0,9, Macaristan 0,9, İtalya 0,6, İngiltere 0,6, Almanya 0,4.

UNESCO'nun desteklediği Uluslararası Müzeler Komisyonu'nun, Kültür Bakanlığı'nın desteklediği Türkiye Milli Komitesi'nin akreditasyonunu feshetme gerekçesini, Genel Müdür Julien Arfurns şöyle açıklamış: "2010 yılından bu yana süren tartışmalara rağmen, hâlâ zamana ayak uyduramadılar." Bildiride ayrıca, Türkiye'nin 2011 yılında 8,2 oranında büyümesine karşılık, bütçesinde kültüre ayırdığı payın sadece yüzde 0,04 arttığı açıklanmış. Bu durumda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bütçesi, şaşırtıcı derecede düşük kalıyormuş.

Ne kadar zenginleşsek, müzeciliğimiz o kadar fakirleşiyor anlayacağınız!

Şimdi gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Anadolu, kültür varlıkları açısından dünya coğrafyası içindeki en velut bölge; toprağın neresine bir kazma vursak, uygarlık fışkırıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paul Auster'ın popülizmi ve kendine yontan demokrasi anlayışı!

Telesiyej 07.02.2012

 Paul Auster'ın popülizmi ve kendine yontan demokrasi anlayışı! Aslında Paul Auster'ın başına talih kuşu konu bir bakıma.

Bu kadarını kendisi bile beklemiyordu herhalde!

Talih kuşu derken kastettiğim, markası ve imajıyla ilgili bir nevi sınıf atlatılmasıdır kendisine!

Ve buna bağlı olarak da, entelijansiyanın bir bölümünün nezdinde, book market'te ve hatta dünya okurlarının önemli bir kesiminin gözünde (kitlelerde) Paul Auster, bir tür demokrasi havarisi olacaktır belki de bundan böyle.

Sayemizde...

Bu konudaki **fenomenleştirme** operasyonu böyle giderse –ki, muhalefetin de çabalarıyla böyle gidecek gibi görünüyor–, Paul Auster, günümüzün –mini minnacık da olsa– bir Jean-Paul Sartre'ı olacaktır belki de! (Paul Auster'la Jean-Paul Sartre arasında isim benzerliğinden gayrı, ideolojik bir ünsiyet yoktur ya, o da ayrı.)

Paul Auster, demokrat bulmadığı için Türkiye'ye gelmiyor ama İsrail'i demokrat buluyormuş! Orada gazeteciler ve yazarlar hapiste değilmiş çünkü. (Demokrat ülke, insan öldürür, katliam yapar mı yavru? Sadece kendi ülkesi içindeki düşünce özgürlüğü mü demokrat kılar bir ülkeyi bir devleti; bir yandan kendi dışındaki topraklarda katliam yaparken?)

Demokrasinin anlamı **siyasallaştırılıyor!**

Paul Auster ve Başbakan arasındaki o mahut mini söz düellosundan –bir kere daha– bunu anladım ben.

Halklar, toplumlar bağlamında gerçek anlamda açık ve net bir siyasi duruşu bulunmayan (Irak savaşı sırasında, ABD eski Başkanı George W. Bush'u protesto etmek için birkaç aydınla birlikte şarkı yapmak filan gibi leblebi çekirdek babında bir şeyden söz etmiyorum) yazar Paul Auster'ın, demokrasiden ve demokratlıktan söz etmesi, bana biraz **alan kaydırmak** gibi geliyor ayrıca.

TC Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, TC Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Başbakan Yardımcısı Devlet Bakanı Bülent Arınç, desteği istenen Nobel ödüllü yazarımız Orhan Pamuk, bazı ünlü yazarlarımız ve aydınlarımız; Paul Auster'ı, ulusal ve uluslararası gündeme taşıyarak adeta bir "Paul Auster hadisesi" yarattılar el birliğiyle.

Ve bu olay bence geleceğe gebe.

Görün bakın.. Paul Auster hadisesi yepyeni boyutlar kazanarak (hem vertikal hem de horizontal!) bir gelişim sağlayacak; ünlü yazar önce "gitmem" dedi, sonra "gelebilirim" dedi, yakında gelir bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kapalı kapılar ardında konuşmayın sakın ve yaşasın tam demokratik Türk aileleri!

Telesiyej 08.02.2012

 Kapalı kapılar ardında konuşmayın sakın ve yaşasın tam demokratik Türk aileleri! Kapalı kapılar ardında konuşmayın!

Konuşmayın, duyuluyor çünkü!

Bir mahreminiz varsa, hani tenhada açılmak istiyorsanız, eşinize dostunuza.. açılmayın sakın!

Böyle şeyleri konuşmak için uygun bir yer yok buralarda.

Kapalı kapılar, hatta bulunduğunuz odanın duvarları bile her konuşulanı olduğu gibi geçiriyor, haberiniz olsun!

Kapalı kapılar ardında konuşmayın!

Açık kapılar ardında hiç konuşmayın! Hem duyulur, hem görülür.

En iyisi içinize atın, hiç kimseye ser verin sır vermeyin!

Bilinmesini istemediğiniz, bilinmesi canınızı sıkacak hiçbir şeyi bırakın söylemeyi, aklınızdan bile geçirmeyin.

Dikkatli olmak lazım, dikkatli!

Hayatınız, hayatımız mahvolabilir sonra, Allah korusun!

Bakın dizilere; ne fidanlar, ne yiğitler kapılara, bacalara, duvarlara güvendi de hayatları kaydı gitti bu yüzden!

Atalarımız eksik söylemiş, yerin kulağı var diye.

Kapıların, duvarların da kulağı var, hatta çelik kapıların bile.. binalar çok tehlikeli, her taşın, her tuğlanın bile kulakları olabilir.

Bina deyip geçmeyin, bir nevi köstebek yuvası.

Bütün dizilerde böyle bu.. duvarlar, kapılar saydam sanki. Herkes, herkesin ne konuştuğunu duyuyor.

Kuzey Güney dizisi geçenlerde iyice uçtu bu konuda. Kuzey ve Zeynep iş için Antalya'ya gittiler ya.. 5 yıldız –en azından– bir otelde yan yana odalarda kaldılar ya.. Zeynep, duvara kulağını bile dayamadan, olduğu gibi dinledi Kuzey'in telefon konuşmasını. Kuzey de duyulacağından emindi zaten, Zeynep'e duyurmak için telefonla konuşuyormuş gibi yaptı, ona yemeğe ineceğinin mesajını verdi. Zeynep de mesajı alıp, ondan önce indi yemeğe zaten.

Her ikisi de bu konuda tecrübeli, bilgiliydi anlayacağınız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Kurt Kanunu’ ve önce karakterlerinden sorumludur bir dizi!

Telesiyej 09.02.2012

Esas olan **dil**’dir!

Nasıl bir dil, hangi dil, kimin dili?

Bir zanaat ürünü de olsa –ki, tv dizisi bir zanaat işidir–, bu ürün kitlelere ulaşacak bir ürüne şayet; sunduğu **dil**, kendi içinde bizatihi ideolojiktir.

Ve kitleleri bu doğrultuda etkiler.

TRT’nin yeni dizisi **Kurt Kanunu**’nda **TRT dili var!**

Kurulduğundan bu yana toplumu, devleti, ideolojiyi ilgilendiren konularda oluşturulmuş bir **devlet dili** aslında bu.

Dönemin –bu dilin temellerinin atıldığı dönemin– devlet dairelerinde, ilkokullarında uygulanmış olan o gri ve siyah tonların hâkim olduğu otoriter dilin –bir miktar dönüşerek–, günümüz modernitesine uydurulmuş halidir TRT dili.

Kurt Kanunu’nda bu dilin **ağırlığı**, nutuksal iradesi, şablonik, yapay bir hayat sunumu, otoriteryen bir eda ve bir tepeden bakış hâkim.

Tarih- siyaset- edebiyat- tv dizisi ve TRT...

Türkiye’de bu zincirin ilk dördünün –yani, tarih- edebiyat- siyaset ve tv dizisi dördlüsünün– ortaya yeni ifadelerin, manaların ve aydınlanmaların çıkması için yaratıcı düzeyde harmanlanmalarında çeşitli zorluklar ve uyumsuzluklar çıksa da; önünde sonunda insanın, hiç olmazsa bir ucundan tutabileceği bir eleştiri zemini bulunur hep.

Ama bu zincirin son halkası olan TRT’ye gelince.. neredeyse söz bitiyor o noktada!

Nasıl bir kurumsal kültür birikimiye bu; piyasanın yapımcıları o kapıdan içeri girer girmez, mucizevî bir biçimde mevcut mesleki birikimlerini, kimliklerini, hatta kişiliklerini TRT’nin **devlet kalıbına** terk ediveriyorlar.

Ve ortaya, bu kurumun oluşturduğu **resmî dile** uygun bir yapı ve ona uygun bir anlatım çıkıyor çoğunlukla.

İlk bölümü salı akşamı yayınlanan **Kemal Tahir**’in aynı adlı romanından uyarlanan **Kurt Kanunu** adlı dizi de aynı kaderi paylaşmış görünüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen, herkesi demokratik bir anayasayı desteklemeye çağırdı

Telesiyej 11.02.2012

 Sezen, herkesi demokratik bir anayasayı desteklemeye çağırdı **Sakin bir güçtü** Sezen.

Beş yıl aradan sonra ilk defa bir canlı yayına; Mehmet Barlas'ın NTV için yaptığı **45 Dakika** adlı programa konuk olmuştu.

Sorulara verdiği **derinlikli** cevaplarla, hayatı bilgece kucaklamasıyla, ve toplumunun geleceğiyle ilgili duruşuyla çok etkileyiciydi.

Son zamanlarda tv kanallarında pek rastlamadığım bir duyarlılıktı bu.

Egeli Sezen, İyonya'dan; Filozof Thales'ten, Herakleitos'tan, atomu ilk düşünen Demokritos'tan, Herodot'tan söz etti. İzmir'in müziği olan Rembetiko'yu, hayranı olduğu Müzeyyen Senar'a olan duygularını, gençliğinin idolü Ajda Pekkan'ı, dünyanın en güzel sesi saydığı Nilüfer'i, Tarkan'ı, Şebnem Ferah'ı nasıl beğendiğini anlattı.

Sezen Aksu'nun sohbetini özlemişiz meğer.

En son beş yıl önce *Beyaz Show*'a konuk olmuştu.

Kültür- sanat- hayat ağırlıklı bu türlü bir sohbet programına ise belki de hiç çıkmamıştı.

Mehmet Barlas'ın açtığı ince mevzulara katılımıyla, verdiği samimi cevaplarla, izleyenlerin, bitmesini istemediği sıcak bir sohbet atmosferi yarattı.

"Onno ile olan dönem, hayatımın en keskin dönemecidir. Bir daha öyle birinin geleceğini sanmıyorum. Her şeyi hayata katma değer olarak düşünen, kibirli olmayan, bilgisinden dolayı üstünlük taslamayan bir insandı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul civarındaki ormanlara atılan sahipsiz köpekler açlık ve soğukla savaşıyor!

Telesiyej 13.02.2012

 İstanbul civarındaki ormanlara atılan sahipsiz köpekler açlık ve soğukla savaşıyor! Karda kışta, yavru köpekleri bile toplayıp –gelişigüzel toplamalar sırasında ihtimal ki annelerinden ayırıp–, ormana attıran **erkin** ve bu işe memur edilen insanların vicdanları doğuştan mı yoktur, bir vesileyle sonradan mı kazaya uğramıştır, merak ediyorum.

İnsan nasıl olur da, henüz kendini korumayı öğrenememiş birkaç aylık yavru köpekleri –tabii yetişkin köpekleri de– toplayıp, geceleri eksi 5, eksi 10 dereceye kadar soğuyan hava şartlarında civardaki ormanlara atar? Sırf göz önünden kalksınlar diye hem de.. bu mazlum hayvanlar buralarda ne yer, nasıl ısınır, nasıl korunur diye hiç mi geçmez akıllarından?

Şehirdeki hayatlarından, alıştıkları mahallelerden kopararak civardaki ormanlara atılan sahipsiz köpekler, bu soğuklarda hiçbir insan trafiğinin olmadığı bu bölgelerde, bir parça kuru ekmek bile bulamıyorlar, açlık, soğuk ve hastalıkla mücadele ediyorlar.

Gönüllüler, imkânları elverdiği ölçüde, İstanbul civarındaki bu ormanlara gidip, perişan durumdaki köpekleri besleme turları atıyorlar.. ama onların bu çabaları devele kulak tabii! O kadar fazla sahipsiz köpek var ki ormanlara atılmış; çoğu çok hasta.. zayıf bedenleri açlık ve hastalıkla savaşmaya çalışıyor.

Düzenli olarak ormanlara atılan bu hayvanları beslemeye giden gönüllülerden Oral Yalçın, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin köpek bıraktığı bir bölgedeki hayvanları beslerken, yakınlardan bir yavru köpek havlaması duymuş geçenlerde. Biraz yürüyünce, az ötede küçük bir kanalı geçemediği için yemeğe gelemeyen, inanılmayacak kadar zayıf, kemikleri çıkmış –yaklaşık– üç aylık bir yavru köpek ile karşılaşmış (fotoğrafta): kucağına alıp, mamaların yanına getirmiş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir pagan değerin kapitalistleştirilmesi: Sevgililer Günü!

Telesiyej 14.02.2012

 Bir pagan değerin kapitalistleştirilmesi: Sevgililer Günü! Modernleşme adına dayatılan bütün oyunlara kafadan dalarız biz, önünü ardını hiç düşünmeden!

Nedir yavu bu, diye sormadan hızla benimseriz.

Roma Katolik Kilisesi'nin Valentine adındaki din adamının adına ilan ettiği bir bayram gününden –yeni bir mana ile– doğan 14 Şubat'ı, Hristiyan âlemi gibi Sevgililer Günü olarak kabul eder, bağımıza basarız, hem de herkesten çok. (Aslında tarihçiler, öldürülen Aziz Valentine ile romantik aşk arasında hiçbir bağlantı olmadığını iddia ederler ve bunun sadece bir efsane olduğu ileri sürülür ya, o da ayrı).

Gelsin kalp şeklinde çikolatalar, kırmızı fırırlı iç çamaşırları, gitsin pırlantalı kalpli kolyeler, Sevgililer Günü paket programları vs, vs... Maksat; kırmızı kalpli muhtelif mumlar, mücevherler, pastalar, parfümler ve insanın hayal gücünün yetemeyeceği bilumum kırmızı kalpli tüketim ürünleri –sevgililerine hediye edince, birbirlerine olan duygularının tırmanacağını sanan iyi niyetli tüketiciler tarafından–, bol bol tüketilsin!

Bilmeyen yoktur artık, Sevgililer Günü'nün anlamı **günümüzde** çok açık bir biçimde **'tüketiciler günü'**dür.

Kapitalistleştirilmiş bir duygu günüdür hepi topu.

14 Şubat'ın, Roma Katolik Kilisesi tarafından Valentine adına bayram olarak ilan edilmesinden çok sonraları, 1800'lerde bir 14 şubat günü, Amerikalı Esther Howland'ın, ilk Sevgililer Günü kartını göndermesiyle, Batı'da ve özellikle de Hristiyan âleminde, tüketim toplumunun ön adımları da atılmış olur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali Fikri Işık'ın felsefi spor yazıları ve yeni düşünce kodları

Telesiyej 15.02.2012

Birçok yazı okuyorum her gün, yerli yabancı.

İçlerinde baba yazarların çok iyi yazıları da oluyor. Açtıkları konularda derinlemesine yazıyorlar.. ama bu yazılar –bana göre– **hayatın bütünüyle** bağlantılı olmuyor **çoğunlukla**, hayatın diğer dilimlerine eklemelenemiyor bir türlü.

Aslında insan ne yazarsa yazsın, hangi konuda yazarsa yazsın, o yazının, hayatın tümüne değebilecek bir yazı olması gerekir diye düşünürüm. Hayat derken.. sadece insan hayatını da kastetmiyorum tabii; bana göre bir yazının insanın dışında olan bütün hayatlara da değmesi gerekir aynı zamanda.

Sentezsiz analizin bir kıymet-i harbiyesi olamayacağı gibi; hayatın tümüne dokunmayan, hayatın yalnızca bir dilimini ilgilendiren bir ontolojik yaklaşımın da tesbitten öteye gidemeyeceği aşikârdır. Yazıdaki analizin bu alanda bir sentezle sonuçlanması gerekir çünkü.

Mesela yemek kültürü üzerine derinlemesine bir araştırma, şayet o toplumun ve insanının düşünce evrenine, sanatına, siyasetine kadar uzanıp, onlara dokunmuyorsa; ortak bir kusurun, bir derdin ya da coşkunun düğümünü atamıyorsa; **ayrıştırıcı, kategorileştirici** bir çalışma, bir akıl yorma olur nihayetinde.

Taraf yazarı **Ali Fikri Işık**, futbol eleştirileri yaparken, başka hayat dilimlerinin **durumlarına** da dokunuyor.. ve onlardan futbola göndermeler yaparak; bu sporla, hayat durumları arasında diyalektik ilişkiler kuruyor. Böylece ortaya bir **düşünce ağı** çıkıyor.

Mesela, Ali Fikri Işık diyor ki: “Eğer Kürtçe medeni bir dil değilse, Türk futbolu hayda hayda medeni değildir...”

İnsan bunu okuyunca, ilk bakışta; bu adamın akli karışmış herhalde diye düşünebilir, ama okumaya devam edince, sis dağılır yavaş yavaş: “(...) çünkü Kürtçenin vesayetle, asimilasyonla, şikeyle sürdürdüğü ürkütücü varoluş mücadelesine karşın, Türk futbolu **‘tek dişi kalmış canavar’** gibi şike lokmasını ısırmak ve yutmakla meşgul.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yunanistan'ın sakin gücü Mikis Theodorakis ve.. insan olmanın sorumluluğu!

Telesiyej 16.02.2012

Yunanistan'ın sakin gücü, 12 şubatta meydanlardaydı.

Mikis Theodorakis, ilerleyen yaşına (87) rağmen, halkıyla birlikte protesto eylemlerine katıldı. Ve polisin attığı gaz bombalarından etkilendi.. ama yine de göstericilerle omuz omuza devam etti eylemine.

Mikis Theodorakis, bir **sakin güç!**

Halkının sömürülmesine karşı çıkıyor.

Yunan erkinin ve destekçilerinin, hazineyi hortumlayarak, ülkeyi iflasın eşiğine getirmesi sonucunda; Yunan halkına ödetilecek AB maddi desteğinin, Yunan parlamentosu tarafından kabul edilmemesi için, bir an bile tereddüt etmeden katılıyor gösterilere (çatışmalara).

Toplumsal sorumluluk duygusu gelişmiş bir aydın çünkü o.

Aynen Edward Said gibi.

Edward Said de, halkını korumak için çocuklarla birlikte Filistin sınırından işgalci ve saldırgan İsrail'e taş atmıştı.

Sakin güç Edward Said'in taşı altında kalan İsrail yönetimi, bence hâlâ –mana olarak– belini doğrultamadı.

Bu iki insan (ve diğerleri) hiçbir kişisel çıkar peşinde koşmadan insan hakları için, halklarının sömürülmemesi için, aydın ve sanatçı olmanın sorumluluğu içinde söylemlerde bulundular, meydanlara çıktılar, hayati riskleri bile göze aldılar.

Türkiye'de insanın ve doğanın tüm haklarını teslim edecek ve koruyacak yeni bir anayasanın karambola getirilmeden bir an önce çıkarılması için sesini duyuran Sezen Aksu da, aynı duyarlılıkla davrandı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir sakin güç daha harekete geçti: Adriano Celentano

Telesiyej 20.02.2012

 Bir sakin güç daha harekete geçti: Adriano Celentano İtalya'nın sakin gücü, 74 yaşındaki ünlü şarkıcı Adriano Celentano, Vatikan'ı **deşifre** edince aforoz edildi ve kilisenin verebileceği en büyük cezaya çarptırıldı ya; Celentano, insanı ve insani değerleri korumuştur aslında. Kitlelerin yanında durarak (sadece İtalyan halkının değil, diğer Hristiyan ülkelerin halklarının da yanında durarak) iki milyardan fazla insanın inançlarının, manevi değerlerinin bu dini kurum tarafından riyakârca sömürülmesiyle ilgili olarak sesini yükseltmişti.

O, sakin bir güç olarak, dünyanın en büyük ve güçlü kurumlarından biri olan Vatikan'a meydan okumuş oldu böylece.

Bir aydın-sanatçının küresel sorumluluğudur bence bu.

Adriano Celentano, Vatikan'a bağlı *Avvenire* gazetesi ve *Famiglia Cristiana* haftalık dergilerini kast ederek, kilisenin riyakârlık, vicdan sömürüsü, dinî baskı ve sahtekârlık yaparak dünya Hristiyanlarını (başta Katolikler olmak üzere) manevi olarak tutsak almaya çalıştığını bildirdi kamuya.

Böylece bu büyük vicdan sömürüsü üzerine insanları, kitleleri düşünmeye davet etmiş oldu.

Bir sanatçının tek başına, dünyanın en büyük ruhani otoritesine savaş açmasıdır aslında bu.

Sahip olduğu insani sorumluluk duygusuyla ne pahasına olursa olsun (ki, aforoz edildi) sakin gücünü harekete geçirmesidir.

Adriano Celentano'nun bu çılgılığı ve cesur davranışı, Hristiyan âlemi için bir örnek olacak ve birer sakin güç olan pek çok aydın ve sanatçı da, benzer meydan okumalarda bulunacaklardır bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Durup dururken bir simit güzellemesi...

Telesiyej 21.02.2012

Durup dururken bir simit güzellemesi... Bizans döneminde **Konstantinopolis**'i, **palamut** simgeliyordu. Bizans sikkeleri üzerinde palamut motifi vardır.

Şimdinin **İstanbul**'unu ise **simit** simgelemeli bence.

Bizans döneminin palamut bolluğunun yerini, simit bolluğu almış durumda çünkü şimdi.

Bir anma vesilesiyle arka yüzünde simit motifi olan bir İstanbul parası basılsa mesela.

Latife değil bu.. ironi hiç değil!

İstanbul'un gerçek halk kültürünün bir simgesidir simit.

Evet, palamut doğanın bereketi.. ama simit de insanın bereketidir neticede; tüketilmese, üretilmez bu kadar.

Her sınıfa, her keseye, her lezzet düşkününe ve her yaşa hitap eden bir ortak lezzettir simit; aynı zamanda İstanbul'un (İstanbullunun) ortak duygusudur.

İstanbul, zamanında **lale**sini kaptırmasaydı şayet; bu ikisi (lale ve simit) şimdi başa baş bir duygu taşıyıcısı olurlardı bence; ve İstanbul markasının da amblemi olurlardı tabiatıyla.

Şimdi iş simide kaldı.

Simidi, İstanbul markası için yaratıcı bir tasarımla logo-ambleme dönüştürebiliriz bence; böylece dünyanın da dikkatini çekmiş oluruz.

Durduk yerde bu simit güzellemesi de ne ola ki diyeceksiniz.

Hürriyet Cumartesi'de, âşık olup Türkiye'ye yerleşen İngiliz müzisyen Aidan Love'un röportajını okudum; Türk eşinin tüm ısrarlarına rağmen İngiltere'ye dönmüyormuş, "Artık simit olmayan bir şehirde yaşayamam" diyor.

Düşündüm, ben de yaşayamam.

Yıllar önce bir süre yaşamak zorunda kaldığım İngiltere'den döner dönmez, ilk isteğim simit ve kaşar peyniri olmuştu, hatırlıyorum.

Simit bende hep tuhaf duygular uyandırır; ne zaman simit yesem **çocuk** olurum. Ve ne zaman bir simitçinin yanından geçsem, aldığım simit kokusu beni gençliğime götürür, Kadıköy-Karaköy vapuruna binerim hayalimde, martılara küçük parçalara böldüğüm simidimi atarım; simit parçalarını iştahla mideye indiren martıları seyreder, birkaç simit daha almadığıma yonarım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayşe Arman'ın röportajında 'mem'le 'gen' birbirine karıştırılınca...

Telesiyerj 22.02.2012

 Ayşe Arman'ın röportajında 'mem'le 'gen' birbirine karıştırılınca... DNA bulundu ya.

Clinton da, Tanrının dilini çözdük dedi ya.

Artık her şeyi DNA üzerinden tanımlıyor, açıklıyor, soyutluyor ve ifade ediyoruz...

Genetik miras, baş tacımız oldu.

Duygumuzu, kültürümüzü, davranışımızı, yaratıcılığımızı hep o sarmalın içinde görüyoruz ve altını çiziyoruz.

Anadan babadan geçen bir kültür kaynağı ve ağı olarak kabul ediyoruz gen yapımızı.

Oysa, hakikat başka!

İletişim, marka, fikir, davranış danışmanı abiler ve ablalar, size sesleniyorum:

Genetiğin ne duyguyla, ne davranışla, ne beceriyle, ne fikirle, ne sanatla, velhasıl kültürle herhangi bir ünsiyeti vardır.

Bunlardan hiçbirine kaynaklık etmez, edemez.

Genetik, bütünüyle biyolojik (fiziki) bir yapıdır ve kendini sadece bu özelliğiyle kopyalar, jenerasyondan jenerasyona.

*Hürriyet Pazar'*da yayımlanan (Ayşe Arman'ın yaptığı röportajda) Popçu Sinan Akçıl, babası müzik adamı Saim Akçıl'ın önünde diz çökmüş, fotoğraf çekirmiş öyle.. huşu içinde, biat eder gibi, babasının hakkını teslim etmiş sözde böylece.

Bu tuhaf davranış kültürünün fikri de, marka danışmanı Selim Akar'dan çıkmış.. boy boy mizansen yaratılmış, smokinler çekilmiş üzerlerine.. tatari titiri...

Selim Akar adlı kardeş, bu dahiyane konseptine bir de tanım getiriyor: "Genetik mirasın önünde diz çöktü..."

Genetik mirasın manası başkadır oysa; babadan oğla organları tıkr tıkr çalışan sağlam bir vücut geçmiş olabilir mesela. Dişlerinin sağlamlığı, gözlerinin parlaklığı, ne bileyim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derviş Zaim'in başına gelenler ve.. vazgeçin kardeşler, şu sentezsiz analiz merakından!

Telesiyej 23.02.2012

Sentezsiz analizcilerin bir sanat eserini anlayabilmeleri, o eser üzerinde sağlıklı yorum yapabilmeleri neredeyse imkânsızdır.

Çünkü sentezsiz analiz, insanı suyun yüzeyinde tutar sadece, derinlere daldırmaz.

Böylece daha çok bir **tesbitçilik**, öze ulaşamayan ya da özün etrafında dolanan –hatta sadece teğet geçen– bir gayretkeşlik çıkar ortaya.

Anlayacağınız, sentezsiz analizci, hiçbir zaman objektif olamaz, tam tersine bütünüyle sübjektif bir kelim yumurtlamış olur sadece.

Bu durum daha çok spekülatifdir; sentezsiz analizcinin kendini bir biçimde ortalıkta var etmesinden ve eser üzerinden (değer üzerinden) medyatik (hatta magazin) bir ilgi odağı, bir marka olma çabası için çırpınmasından başka bir şey değildir.

Ne var ki eser ve eser sahibine bir tür çamur bulaşmış olur yine de. Aslında bu, (yapan bunu farkında olsa da, olmasa da) bir değeri gözden düşürme operasyonudur aynı zamanda.

Aynen **Gölgeler ve Suretler** filmi ve bu filmin yönetmeni Derviş Zaim'e, Barbaros Altuğ'un salı günü *Taraf*'ta yayımlanan yazısında; "Ünlü bir yönetmenden bahsedeceğim; Kıbrıslı Derviş Zaim. Benim aman aman bayılacağımı söyleyemeyeceğim filmler yapar; bir iki denemeden sonra vazgeçmiştim merak etmekten..." demesi; şu anda Boston Fine Arts Museum'da tüm filmlerinin toplu gösterimi düzenlenen Derviş Zaim için bunu **kolayından** söyleyivermesi ve ilaveten filmin sunumuyla ilgili (hiçbir araştırma yapmadan) gerçek dışı beyanlarda bulunuvermesi gibi.

Değindiği konuda biraz bile uzman olmadan, bilgi sahibi olmadan; fikir, yorum sahibi olmak, hayati bir değerlendirmede bulunmak bizim kültürümüzde **'had'** alanına girer.

Aslında eleştiri ve değerlendirme terazisinin kefelerinden birinin entelektüel sermayesi, ölçeceği değere göre şaşmaz bir kalitatif ağırlıkta olması gerekir; özellikle, o kefedeki kültür ve sanat eseri bulunuyorsa.

Ayrıca gazete köşesi, kişi köşesi değil, kamu köşesidir aslında. Köşe yazarı, köşenin sahibi değildir tabiatıyla, (bizde öyle sanılır o da ayrı ya..) gazetenin okurudur. Köşe yazarı bu sorumluluğun bilincinde olarak, hassasiyetle ve büyük bir oranda objektiflik kriterlerine uyarak, kendi özel fikrini ve duygusunu geçirebilir yazısına; bir eseri beğenip beğenmemenin kriterlerini ortaya koyarak, görüşlerini okuruyla paylaşabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne kadar modernite ne kadar burjuvazi, o kadar magazincilik!

Telesiyej 27.02.2012

 Ne kadar modernite ne kadar burjuvazi, o kadar magazincilik! Magazincilere de üzülüyor değilim.

Kolay değil hani, allahın günü magazin şeflerine haber sallamak.

Karda kışta bütün bir gece barların önünde beklemek, bir kıvılcımdan devasa volkanlar yaratmaya çalışmak, birilerini yakmak, birilerinin hayatını karartmak pahasına da olsa; "ekmek parası" gibi herkes tarafından kolayca kabul görüleceği düşünülen pek bayat bir gerekçeye sığınarak yalanlar döşemek, sonra da huzur içinde evin yolunu tutmak.. hiç kolay değil tabii.

Ama insan kendini bu kadar da tekrar etmez ki canım!

Bizim magazincilerin ufku kıttır biraz, kıt.

Hep aynı modeli uygularlar.

Diyelim ki bir ünlü, kendi gibi ünlü kocasından, karısından ya da sevgilisinden ayrılmış bir tarihte. Gel zaman git zaman, ayrılan eşlerden biri bir başkasıyla yakınlaşmış ve evlenecek olmuş hatta.

Bu topraklarda her magazincinin bu noktadaki davranış biçimi aynıdır, hiç değişmez!

Önce bir yerde eski sevgilisi ya da eşi evlenen ünlü kadın ya da erkek yakalanır; *ne haber seninki evleniyormuş ne düşünüyorsun* gibilerinden en kan oynatıcı sorular patlatılır ayaküstü. Deneyimli yalnız eş, böyle tuzaklara düşmese de, "iyi akşamlar arkadaşlar" deyip geçip gitse de tatlılıkla, (ki bu davranış çok makbuldür ünlüler arasında, öyle ki; her ünlü bir yerde sıkıştırılmayı sırf mesafeli bir tonla "iyi akşamlar arkadaşlar" demek için ister neredeyse!) ertesi gün magazin eklerindeki başlıklar şöyledir genellikle: "Ünlü sanatçı çok üzgün", "Eski eşi evlilik hazırlıkları yaparken ünlü sanatçı suskunluğa gömüldü," vs.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rembrandt sergisinde 'ışık ve gölge'den başka konu edilecek bir husus yok mudur

Telesiyej 28.02.2012

 Rembrandt sergisinde 'ışık ve gölge'den başka konu edilecek bir husus yok mudur Çok sıkıcı.

Rembrandt sergisini görüp de yazası gelenlerin hepsi söze ışık ve gölgeyle başlıyor.

(Zaten müzenin iletişim şirketinden gelen bütün bültenler de doğal olarak "ışık ve gölge"den söz ediyordu. Gez sergiyi, oku bülteni, döktür yazıyı yöntemi.)

Dutch School ressamaları söz konusuysa, ışıktan söz edilmesi beklenir bir şey elbet; çünkü Rembrandt başta olmak üzere bu ekolün ressamaları ışığı yeniden keşfetmişler adeta.

İnsan eliyle ışığı yeniden yaratmışlar.

Evet.. Rembrandt, ışığın içinde yürümüş bir ressamdır; karanlıkları terk ederek, yepyeni bir aydınlık titreşimi yaratarak adeta sanatıyla **ışığı özgürleştirmiştir**. Ve onun ışığı, göz alıcı hatta sert görünse bile; aslında insani, sıcak ve kadifemsidir bana göre. Gerçekliği olmayan bir ışıktır bu; sadece ve sadece bir **“Rembrandt ışığı”**dır.

Rembrandt ve çağdaşlarının eserlerindeki “ışık ve gölge” 350 yıldır konuşuluyor ve yazılıyor herhalde. Bugün artık bu konuda tek bir yazı okumak, üstüne bir de sergiyi gezmek, insana bir ömür yetebilir gibi geliyor.

Peki, Rembrandt ve çağdaşlarının tablolarında yok mudur başka özellikler “ışık ve gölge”den gayrı?

Olmaz mı hiç, bakmak isterseniz, görülür ânında.

İşığın, karanlığın, rengin, kompozisyonun, mekânın ve detayın olağanüstü bir ustalıkla yansıtıldığı bu eserlerde insanın dikkatini daha çok **portreler** çekiyor.

Ve bu portrelerin pek çoğunda Hollanda’nın 17. yüzyılının insanları yer alıyor; ancak, bakarsanız, bu şahısların sosyal, sınıfsal konumları hayli üst düzey; tabloları, o dönemin tüccarları, üst düzey komutanları, kilisenin ve toplumun yöneticileri, akademisyenler ve bunların aileleri betimlenmiş daha çok. Bu portreler o kadar güçlü ki, ifadelerinden, duruşlarından, kıyafetlerinden ve mücevherlerinden zenginlik, güç ve gurur fışkırıyor adeta.

Ama, yine bakarsanız:

Bu sınıfın dışında yer alan insanların, halkın ise (İstanbul’daki sergide de gözlemleneceği gibi) bu değerli ressamlar tarafından yapılmış portreleri yoktur pek; onlar –yani hizmet eden sınıf– daha çok işlerinin başında resmedilmişlerdir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nedir şu komşumuz İran’ın sinemasından çektiğimiz

Telesiyej 29.02.2012

Nedir şu komşumuz İran’ın sinemasından çektiğimiz Merak ediyorum:

İranlı yönetmen **Asghar Farhadi**’nin yazıp yönettiği **Bir Ayrılık** adlı film OSCAR’da En İyi Yabancı Film dalında ödül aldı ya; acaba şu anda Türkiye’de kaç sinemacı; yönetmen, senarist, yapımcı, görüntü yönetmeni, sinema eleştirmeni, ayrıca iletişim fakültelerindeki sinema televizyon derslerinde kaç öğretim üyesi ya da görevlisi şu konuyu hararetle ve ivedilikle tartışıyorlardır: *“Nedir şu komşumuz İran’ın **sinemasından** çektiğimiz?”*

İki yıl sonra Türk sineması 100 yaşında olacak.

100 yıllık bir ömür içinde sinemamız hangi kültürel ve sanatsal ortak değerler üretti ki, bu değerler dünya sinema tarihi içinde yer alarak bu sanatı/zanaatı geliştirmiş olsun; önemli bir katkı sağlayarak kalitatif; estetik, teknik, anlatım gibi değerlerle, –İran sineması gibi– dünya sinemasını zenginleştirmiş olsun!

İran sineması, bize göre daha kısa bir tarihe sahip oysa.

Ayrıca sayı olarak da daha az ürün veriyor.

Ne var ki bu Fars sinemacılar, adeta kültürel ve sanatsal bir devrim yaparak ortak yeni değerler üretmiş oldular; yeni bir sinema dili oluşturdular.

Toplumlarının bütün damarlarının –kılcal damarlar dâhil– içindeki duyguyu, bu dile doğru akıttılar.

Bu bir toplam kültürel hareketti; bu damarların hepsi, toplumun kültürel damarlarıydı çünkü; ve Fars sinemacılar hiçbir ayırım gözetmeksizin bu kültürel damarların taşıdığı duyguyu bir havuzda toplayıp, sinema için değerlendirdiler. Bu şu demektir; Fars kültürü dışında, İran’da var olan diğer tüm kültürlerin de aynı saygıyı görmeleri idi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Uçurum’, Batı özentili popüler kültür yapımlarını sildi süpürdü!

Telesiyej 01.03.2012

 ‘Uçurum’, Batı özentili popüler kültür yapımlarını sildi süpürdü! Son bir yıl içinde iki değişik temsiliyete sahip iki başarılı tv dizisi zuhur etti benim ölçülerime göre.

İlki, bu coğrafyaya özgü anlatım değerlerine sahip olan **Leyla ile Mecnun** (TRT), diğeri ise, Batı kültürünün – özentili olmayan– **gerçek** ve özgün popüler anlatım değerlerine sahip **Uçurum** dizisi.

Uçurum’un ilk bölümünü izleyememiş ama kaydetmiştim. Salı akşamı ikinci bölümünü de kaydedip art arda izledim ve çok beğendim.

Batı televizyon dizisi formatını başarıyla uygulamış bir dizi **Uçurum**.

Anlatımı (senaryo), rejisi (tüm unsurlarıyla senaryonun görüntü ve ses olarak **biçimlendirilmesi**) ve yapımı neredeyse kusursuz bir zanaata sahip bence.

Televizyon kanallarımızda nadiren (hatta eser miktarda) karşılaştığımız titizlikte bir ‘iş’ çıkarmış **Uçurum** dizisinin ekibi.

Şablonik olmayan, suni yüklemelere ve zaman doldurmalara pirim vermeyen, ana temasının dışına tek bir sahnesiyle bile **savrulmayan** bir dramaya sahip bu dizi.

Oysa seks köleliği, kadını gerçek anlamda metalaştıran; televizyonda ve sinemada kolaylıkla sağa sola sapabilecek, her an için sulandırılabilir, ya da aşırı dramatikleştirilebilecek yapıda netameli bir konudur.

Bu konunun tuzakları çoktur zira.

Uçurum'un senaristi **Kerem Deren** ve yönetmeni **Cem Karıcı**, bu hassas konuyu gerçek anlamda **ele geçirip** ona hâkim olmuş gözüküyorlar.

Daha ilk bölümünden olgunlaşmış bir hali var dizinin.

Gerçeklikle, insani duyguları ve vicdani durumları dozajında hâl hamur etmeyi başarmışlar bana göre.

Belli ki senaryo bir kuyumcu titizliği ve ustalığıyla işlenmiş; ortaya örnek alınabilecek bir çalışma yöntemi, bir model ve en önemlisi bir **profesyonellik** çıkmış. (Darısı dizi dünyamızın diğer senaristlerinin başına diyelim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Suskunlar ' ve bir film çerçevesine oturabilecek bir hayat, televizyon ekranına oturmayabilir!

Telesiyej 05.03.2012

 'Suskunlar ' ve bir film çerçevesine oturabilecek bir hayat, televizyon ekranına oturmayabilir! Umudum vardı doğrusu **Suskunlar**'dan, ne yalan.. hiç söylenmeden oturdum televizyonun karşısına.

Dizinin yönetmeni **Umur Turagay**, başarılı bir reklam filmi yönetmenidir çünkü.. senaryo da, *Ezel*'in iki senaristinden birine; **Pınar Bulut**'a ait olunca.. e yapım şirketi de TIMS Productions.. umutlanmak herkesin hakkı yani bi yerde. Ama hangi yerde? Ben o hususta yolumu kaybettim sanırım biraz.

Show Tv'nin yeni dizisi **Suskunlar**, hayal kırıklığına uğrattı beni diyebilirim, hatta demeliyim.. bir iyi niyetle kötü eser verme hali var dizide.. "aslında olabilecekken olamama hali" de değil bence; olamazmış zaten, "neden oldurulmaya çalışılmış" sorusu daha doğru bir yaklaşım olur belki.

Bir sinema filminden (*Sleepers*) uyarlama olduğu için değil, neticede o sinema filmi de bir romandan uyarlamaydı; ama **Suskunlar**'ın hikâyesi ancak bir sinema filmi **dramalaştırabilecek** malzemeye sahip bana göre; yani sinema çerçevesine uygun bir resim var ortada.

Lakin, hikâyenin bir diziye besleyip büyütecek zenginliği olmadığı gibi, dramaturjik olarak da, **yapısal** uyumsuzluğu var dizi kültürüyle. 13 bölümde bitirme kararı almış olsalar dahi –ki böyle bir kararla işe başlayan babayiğit yapımcılara aşına bir nesil değiliz–, yürür gibi gelmiyor bana.

Avukat Ecevit rolündeki **Murat Yıldırım** da bunu sezmiş gibi, oyunculuk performansının onda birini filan kullanıyor bence, erkenden bezmiş görünüyor.

Suskunlar'ın ilk bölümünün adı, "Hatırlamak, unutmaktan zordur!" Eyvah, yine *Ezel*'deki gibi iri iri on paraya biri laflarla kafa mı ütülenecek diyecek oldum ama, allahtan arkası gelmedi.

Bizde böyle hususların üzerinde durulmaz pek, ama; bir film çerçevesine (kadraj) oturabilecek bir hayat, televizyon ekranına oturmayabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Batı uygarlığının etik pişkinliği ve Türkiye'nin doğru tavrı...

Telesiyej 06.03.2012

 Batı uygarlığının etik pişkinliği ve Türkiye'nin doğru tavrı... Batı'nın kibrine şaşar şaşar kalırım hep.

Bir yandan da zorlanırım anlamakta ya...

Olacak iş midir yani şu?

Misal.. gidip farklı kültürdeki birinin evinden değerli eşyalarını **izinsiz olarak** kaldırıp, götürüyorsun.

Ve kendi evinde en mutena köşeye yerleştirip, eşine dostuna sunuyorsun.

Değerli eşyalarının kaçırıldığını farkına varan o insanlar, onları senden geri istiyorlar.

İstesinler!

Sen kulaklarını tıkıyorsun, duymazlıktan geliyorsun.

O değerli şeyleri artık kendinin sayıyorsun çünkü. Ve artık senin saydığın bu nesnelere gösterilen ilgiden o kadar, ama o kadar memnunsun ki, hiçbir şey umurunda değil!

Ne var ki, zaman her şeyi sıradanlaştırıyor gibi gelir insana bazen.

Öyle de oluyor işte.

Gel zaman git zaman, herkes ezberliyor artık elindekileri.

Sende olmayan, o farklı kültürdeki evden farklı değerli eşyalara da ihtiyaç duyuyorsun.

Ne yapacaksın peki?

Bu defa onları daha önce yaptığın gibi kaçıramayacağını da biliyorsun; gün oldu devran döndü zira.

Oturup, güzelce bir mektup yazıyorsun.

"İhtiyacım olanları gönder, ben buralarda herkese bir güzel gösteriş yapayım, bu arada paramı da kazanayım, sonra sana geri gönderirim" demeye getiriyorsun.

Yani bir zamanlar izinsiz mallarını mülklerini kaçırdığın –hâlâ da geri vermediğin– o insanlardan, bu defa açık ve seçik olarak geri kalanları –gösteriş bittikten sonra geri vermek üzere de olsa– istiyorsun.

Daha önce kaçırdıklarını iade etmeden; rahatça, çok normal bi şeymiş gibi yapıyorsun bunu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Popüler kültür diye zihnimize yerleştirilen, aslında anlşanlı bir 'piyasa kültürü'dür!

Telesiyej 07.03.2012

 Popüler kültür diye zihnimize yerleştirilen, aslında anlşanlı bir 'piyasa kültürü'dür! "Bu popüler kültür delirtti insanları," demiş, **Yalan Dünya**'nın genç oyuncusu Sarp Apak. (*Radikal* gazetesi, İpek İzci röportajı.)

Bir dizi oyuncusu için mükemmel ve cesur bir tesbit bence.

Popüler kültür dedikleri, aslında çok yönlü (bilimsel yönü dâhil) ve derya bir konudur.

Ama öncelikle, popüler kültür diye zihnimize yerleştirilenin, popüler kültür olup olmadığını düşünmek gerek galiba.

Popüler kültür diye tanımlanan kültürün kaynağı nerededir?

Adı ile müsemma halktadır elbet.

Öyle olması da gerekir zaten...

Ki, kadim zamanlardan beri oluşmuş, birikmiş bir halk kültürü vardır.

Değerin üstüne değer katılarak sürekli olarak zenginleştirilmiş bir kültürdür bu.

Ve sistemin tüm dayatmalarına, alan kaydırmalarına rağmen hâlâ bu coğrafyada kimi zaman açıkta, kimi zaman da yeraltında varlığını sürdürmektedir.

Aslında bu coğrafyanın (Anadolu'nun) ruhudur bu kültür.

Lakin, özenti bir modernleşmeyle birlikte, özellikle son birkaç onyıl içinde ortaya bir "popüler kültür muhabbeti" çıkarıldı.

Sistemin dayattığı ve radikal bir biçimde akıl karıştırdığı bir apartma (bizim için) tanımdır bu **popüler kültür** aslında.

Popüler kültür diye zihnimize yerleştirilen **proje**, aslında bir **piyasa kültürüdür**.

Popüler kültür yerine piyasa kültürü demek daha bir tevazu taşıyacaktır ya, denmez o yüzden!

Şu anda (uzun zamandan beri) oluşturulmuş bulunan popüler kültür, sistemin yarattığı **tüketim toplumunun**, tüketim birikiminin bir **kültürsüzlüğü** değil midir aslında?

Bu kültürsüzlüğe göre, halkın üretici imgesinin yerini, sistemin arsız tüketici imgesi almıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünya Kadınlar Günü ve Ali Ağaoğlu'nun imam nikâhlı hayat arkadaşından inciler...

Telesiyej 08.03.2012

Dünya Kadınlar Günü ve Ali Ağaoğlu'nun imam nikâhlı hayat arkadaşından inciler... Yok artık daha neler!

Tramvaylar kalktı, hâlâ böyle röportajlar mı yaptırılıp yayımlanıyor. (Dünya Kadınlar Günü arifesinde olması da pek paradoksal.)

Erkek egemen zihniyet yaptırır işte.. ve bir gazeteci yollar; bir başka kadınla resmî nikâhla evli işadaminin, imam nikâhlı hayat arkadaşının evine.. (resmî nikâh olmadan, imam nikâhı kıymak suç değil miydi yavu?) ve çapkın işadaminin aşkları konuşulur uzun uzun, hep beraber güle oynaya; onun doğuştan ne kadar özgür ruhlu olduğu, kimselerin onu sahiplenemeyeceği, aman da ne hoş, ne enteresan bizim yaramaz çocuk kıvamında hoşgörülü bir sohbet yapılır.

Ali Ağaoğlu'nun 12 yıllık imam nikâhlı bol toleranslı hayat arkadaşı Ayten Alpar, Anadolu yakasında 30 milyon dolarlık çok büyük bir eğlence kompleksi kuracakmış da falan filan.. *Milliyet* gazetesi bir röportaj yapmayı uygun görmüş ekonomi sayfası için. (İyi de, o zaman o röp'te neden Ali Ağaoğlu var?)

Uslanmaz ruhundan, resmî nikâhlı karısından, imam nikâhlı hayat arkadaşından, boy boy Rus sevgililerinden ve umutsuzca bir arzuyla Sakıp Sabancı'nın sempatikliğini ve hazır cevaplığını ödünç alma çabalarından adamakıllı bezdiğimiz Ali Ağaoğlu'nun başrolde olduğu röportajda, Ayten Alpar'ın yeni ticari girişiminden çok, Ali Bey'in yaramazlıkları konuşuluyor her nedense.

Ayten Alpar, Ali Ağaoğlu'nun birçok kadınla aşk yaşamasını ve medyada onlarla görünmesini nasıl karşıladığını –pişkin pişkin– şöyle anlatıyor: "Bildiğimiz Romeo-Julyet aşkları olduğunu düşünmüyorum tabii ama zamane aşkları. Kendisini gerçekten 22 yaşında hissediyor, ona heyecan veriyor herhalde. Öyle günübirlik yaşadığını da zannetmiyorum. Öyle başlasa bile Ali, bir müddet sonra seviyor."

(Bu röportajın yayımlandığı gün, magazin eklerinden birinin ana sayfasında Ali Bey'in Rus sevgilisi Sophia ile boy boy fotoğrafları çıkmış doğum günü pastasını keserken.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yeniden Başlayalım', kendi türünde değişim başlatan proaktif bir program

Telesiyej 12.03.2012

Yeniden Başlayalım', kendi türünde değişim başlatan proaktif bir program En geniş, aynı zamanda en derin kavramlardan biri olan **sorumluluk**, bencillik kavramının düşmanıdır aynı zamanda.

Düşünür Seneca, "İnsan yaşarken her şeyi umut etmeli," demiş.

Sorumluluk kavramının özünde **umut** vardır.

Bu umudun insani coğrafyasında ise koruma-kollama bulunur.

Ayrıca, insani olanın merkezinde de, insanın kendi dışına; **diğerlerine**, özellikle muhtaç durumda olanlara (insan, hayvan ve doğanın diğer unsurları) duyduğu sorumluluk duygusu vardır ki, aslında somut sonuçlar doğurması gereken bir duygudur bu.

Bencillik ne kadar benmerkeziyetçi ve sadece kendine yontan bir durum ise, **sorumluluk** da tam tersine **toplayan değil, dağıtandır**; ve bir erdemdir.

Sorumluluk duygusunun sosyalleştirilmesi durumunda ise –ki, bu durum, umudun somutlaştırılmasının yoludur–, bu iyi niyetli davranışın iyi eserler verebilmesi için, günümüzde sürdürülen araştırmalarda karşımıza şu üç güç çıkar:

- Sivil toplum kuruluşu (STK)
- Özel sektör
- Devlet ya da yerel yönetim

Sağlıklı sürekliliği olan, kurumsallığı güçlü bir sosyal sorumluluk projesi için bu üç gücün enerjilerinin kesişmesi gerekir. Bu üç güç, bir sosyal sorumluluk projesi için birbirlerini **tamamlayan** bir **olmazsa olmaz** durumdur çünkü.

Atv'nin gündüz kuşağında başlattığı yeni programı **Yeniden Başlayalım**, farklı bir sosyal sorumluluk duygusu taşıyan ve bunu seyircisine aşılamaaya çalışan iyi niyetli bir program.

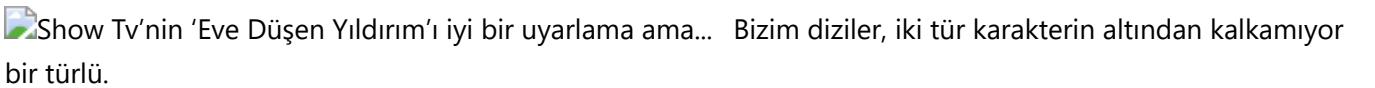
Yeniden Başlayalım, bu üç gücün bir araya getirilmesi gerektiğini fark etmiş; ve bunu uygulamaya çalışan yaklaşımla, varsa eksikliğini de tamamlayacak gibi görünüyor; bu önemli girişimde, devlet ya da yerel yönetim ayağı eksik ya da zayıfsa bir an önce bu konuda tedbir alınmalıdır, bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Show Tv'nin 'Eve Düşen Yıldırım'ı iyi bir uyarlama ama...

Telesiyej 13.03.2012

 Show Tv'nin 'Eve Düşen Yıldırım'ı iyi bir uyarlama ama... Bizim diziler, iki tür karakterin altından kalkamıyor bir türlü.

Bunlardan biri burjuva karakterler; diğeri de, hapishaneleri mesken tutmuş belalı tipler.. yerli diziler bu karakterleri hayata geçirirken, ete kemiğe büründürürken fena halde çuvallıyorlar.

Özellikle, serseri- kabadayı- bıçkın bir karakter devreye girdiğinde, hikâye bütün inandırıcılığını (ne kadar varsa işte) kaybediyor.

En dramatik, çatışmalı olması gereken sahneler bile, seyirciyi *güleyim mi, ağlayayım mı yoksa* gibi mühim bir problematiğe sıkıştırıyor; o derece karikatürize karakterler çıkıyor ortaya.

Olmuyor işte!

Bizim serseri- kabadayı tipler daima komik kaçıyor. Dramada yama gibi kalıyor. Hatta dizi, reklam arasına girmiş de, bir başka dizinin fragmanları yayınlanıyor gibi geliyor insana, istasyon karışıyor sanki.

Çekmiş falçatayı mesela, dayamış delikanlının boğazına; heyecanlanacak yerde, gülesi geliyor seyircinin.

Bir dizi karakteri, öyle omuzları kaldırmayla, yandan çarklı yürümeyle, deli deli bakmayla filan serseri olduğuna ikna edemiyor çünkü insanı.

Sokağın, mahallenin, varoşun çetin hayatları içinden geçmeden, hiç olmazsa çevresinde dolanmadan, gözlemlemeden; **belaliliğin** kokusunu almadan, racon denen şeyi bir miktar içten tanımadan, velhasıl belirli bir sokak kültürüne vâkıf olmadan, masa başı senaryo çalışmalarında bu karakterleri üretmek mümkün değil aslında ya, yapıyorlar işte.

Show Tv'nin yeni dizisi **Eve Düşen Yıldırım**, mütevazı, naif –belki biraz ağır ama– sıcak bir esintiyle akıp gidiyordu; ama ne zaman ki, İzmir’de hapisten çıkıp, Muazzez’in peşine düşen serseri komşu devreye girdi (yani farklı bir jestüel devreye girdi) büyü bozuldu, seyirciyle drama arasındaki köprü yıkıldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Wikileaks Derin Posta Orjinal belgeler

Telesiyej 14.03.2012

 Wikileaks Derin Posta Orjinal belgeler Kimse tarafından sevilmemek en güzeldir derim ben.

Sevilmemek de, tedirgin edicidir gerçi ya...

Ama sevilme kadar ürkütücü olamaz yine de!

Anlaşılan o ki, postu korumak için ne sevilleceksin, ne de sevilmeyeceksin, en temizi! Bu tarz riskli duygu gelgitlerinin dışında duracaksın, en garantisi bu!

Kendini sevebilirsin bak, bir de nesneleri tabii.. kitabını, defterini, piponu, kırmızı kazağını, porselen biblonu, art deco mimariyi, güneşli havaları, kırmızı sardunyalı ya da bir kolyeyi sevebilirsin mesela, hiçbir riski olamaz.

Nesneler sizi sevemez, onların duyguları olduğuna dair hiçbir bulgu yoktur çünkü.

Dolayısıyla nesneler tehlikesizdir.

Ama insanlar, sevme kabiliyetleri yüzünden tehlikelidir.

Sevilmek tehlikeli iştir!

Sevdiler mi tam severler zira Allah korusun!

Peki sonra?

Sonrasını hiç sormayın!

Oscar Wilde ne diyor: *“Herkes öldürür gene de sevdiğini/ Bu böylece biline,/ Kimi bunu yüklü bakışlarıyla yapar/ Kimi de okşayıcı bir söz ile öldürür,/ Korkak, bir öpücükle,/ Yürekli kılıçla, bir kılıçla öldürür.”*

Kimi de, sevdiklerini, korumak istediklerini birbirleriyle dövüştürerek öldürüyor bizim buralarda.

Son haftalarda çok tuhaf haberler okudum gazetelerde arka arkaya. Denizli’de, Denizli Horozları ile Kanatlı Hayvanları Koruma ve Yaşatma Derneği polis tarafından basılmış. Kapısında “Üye Olmayan Giremez” yazan işyerindeki özel ring ve tribün polisleri bile şaşkına çevirmiş. Ringin etrafındaki kafeslerde ve özel çantalarda bulunan çok sayıda –ve bir kısmı da yaralı– horoza el konmuş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT’nin yeni dizisi ‘Bir Zamanlar Osmanlı-Kıyam’ müsamereden az kabaca!

Telesiyej 15.03.2012

 TRT’nin yeni dizisi ‘Bir Zamanlar Osmanlı-Kıyam’ müsamereden az kabaca! Bazen boşluk, doluluktan daha manalı ve değerlidir.

Değerli olmayan bir şeyle, boşluk doldurulmaya kalkışıldığında, boşluğun değeri fark edilir!

İnsanın böyle durumlarda, olmasaymış daha iyi olurmuş demesi de bundandır zaten.

Ben bir dizi seyrettim pazartesi akşamı *TRT-1*’de; ve içimden bu diziyi **“yok sayalım”** demek geldi.

Zira ne gerçekliğe, ne gerçeğe, ne zanaata ne de piyasa rekabetine uyuyordu benim ölçülerime göre.

Piyasa rekabeti içinde yer alması mümkün değildi; karşısında kendi alanında Türkiye’nin reyting rekorlarını kıran bir dizi vardı (**Muhteşem Yüzyıl**) çünkü (beğenelim, beğenmeyelim).

Zanaata uymuyordu; bu dizinin uygulamasında bir tür müsamere havası vardı çünkü.

Gerçeğe uymuyordu ayrıca; dizinin dramaturjisinde hayatla ilgili (yani sunulan insan ilişkileri ve diğer ilişkiler..) bir inandırıcılık bir buluşma yoktu çünkü.

Ve gerçekliğe uymuyordu; dizinin sunduğu dönem, çok genel hatlarıyla ve oldukça yalapaşap ele alınmıştı çünkü, gerektiği kadar araştırılmamış ve detaylara inilmemişti bana göre.

TRT’nin yeni dizisi **Bir Zamanlar Osmanlı-Kıyam**’dan bahsediyorum.

Belli ki TRT, Osmanlılık hassasiyeti içinde, bu tarihe duyduğu özel ilgiyle; bir emir-komuta zinciri içinde sipariş edivermiş bu diziyi!

Ama, **“bu dizi ola”** tavrıyla (erkin bir tür emri) bu işler (zanaat-sanat), bu kültür işleri yürümüyor işte.

Senaryo, dizinin ana ekseninde yer alacağı belli olan Patrona Halil İsyanı, tam anlamıyla araştırılıp yorumlanıp, bu hareketin sosyo-ekonomik, hatta politik-kültürel gerçekliğine hakkıyla vâkıf olunarak mı yazıldı acaba; ki, bu yazımdan ortaya kreatif bir yeniden üretim çıksın.

Tarihi yeniden üretmek (konumuzla ilgili olarak tv dizisi), her şeyden önce (yeniden üretmeden önce) aslını, her türlü resmî ideolojik anlatımdan arındırarak mümkündür. Tarihimizde baldırıçıplak çapulcu bir isyancı olarak sunulmuş olan Patrona Halil'in; dizinin dramatik yapısında yer alan bir karakter olarak kendi hikâyesi içinde (diğer karakterler gibi) sunulduğu belirtiliyor dizinin tanıtımlarında.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Koyu Kırmızı'nın 13. bölümde bitirilmesi doğru bir karar

Telesiyej 19.03.2012

 'Koyu Kırmızı'nın 13. bölümde bitirilmesi doğru bir karar Herakleitos, karakter insanın kaderidir demiş ya.. bazı dizi projelerinin karakteri de, önünde sonunda onların kaderi oluyor işte.

Her tutmayan, vakitsiz sona erdirilen dizi haberiyle karşılaşıncı, her seferinde hem üzülyorum; onca emek heba oldu, onca kişi işini kaybetti diye, hem de bu durumun (yani dizinin kaderinin) nasıl en başından kestirilemediğine biraz şaşıyorum doğrusu.

Aslında daha fikir ve proje aşamasındayken, bir şeyin değerinin ya da değersizliğinin kokusunu almak, insanın ve kurumların emeğinin, parasının, zamanının boşuna harcanmamasını sağlar.

Bazen bir diziye biçilmiş hayat, kusurlu olabilir mesela (ki, şu anda çoğu dizilere biçilmiş hayatlar kusurludur ya, bana göre). Bu kusur kimi zaman entelektüel sermayenin yetersizliği, kimi zaman drama çalışmasının hakkının yeteri kadar verilmeyişi, kimi zaman konunun ve hikâyenin hayat gerçekliğiyle buluşmaması; duygunun yoğunluğunda bir savruluk, mananın hayatla bağlantılı olarak dalgalanması yerine düz bir çizgide akıtılması, mesajın inandırıcı olmaması ve oyuncuların seçiminde uyumlu bir örgü kurulamaması sonucunda, bir domino efektiyle karşı karşıya bırakır diziyi. Her şey birbirine bağlantılı olduğundan taşlardan biri bile uygun ve uyumlu olmadığında yapı çöker.

Türkiye'deki dizilerin pek çoğunun başına gelen de budur zaten.

Kısa bir ömürle hayatları tamamlanır; yayından kaldırılır.

Yayından kaldırılır; seyirci, seçici iradenin önüne geçmiştir çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Osmanlı sarayındaki elitist Nevruz kutlamasına bakınca...

Telesiyej 20.03.2012

 Osmanlı sarayındaki elitist Nevruz kutlamasına bakınca... Vallahi çok inovatif!

Hani kırk yıl düşünsem, böyle bir yaratıcı fikir düşmez aklıma!

Nevruz ve Çırağan Sarayı!

Kimbilir kaç bin yıllık Nevruz, tarihinde belki de ilk defa gerçek sarayda kutlandı.

Hem de bir imparatorluk sarayında!

Güneydoğu İşadamları Derneği (GÜNSİAD), pazar akşamı Çırağan Sarayı'nda bir Nevruz resepsiyonu verdi.

Ve bu proje Kürt burjuvazisine aitmiş! (Öyle sunuldu.)

Che bella!

Che bella da... Biz Nevruz'u halkın, doğanın özünün bir tezahürü, bir gerçek anlamda popüler kutlama, doğa içinde doğaya saygı gösterilen kadim bir ritüel olarak bilirdik. Meydanlarda, açık alanlarda, şehir dışlarında, kırlarda, mütevazı ortamlarda yapılan, halkın danslarıyla müzikleriyle katıldığı bir şenlik; insanlar arasında hiçbir sınıfsal, zümresel, mevkisel ayrım gözetmeden biraraya gelinerek kutlanan derin bir kültür olduğunu zannederdik

Meğer Nevruz'un sınıfsal bir karakteri varmış!

Meğer bir Kürt burjuvazisi de varmış ayrıca!

Türkiye'nin hepi topu, ağır aksak ilerleyen bir sanayi burjuvazisi varken; yani biz öyle sanırken.. bir Kürt burjuvazisinin de var olduğunu öğrendik.

O da Nevruz sayesinde.

Bir Osmanlı sarayında Kürt burjuvazisinin Nevruz'u kutlamasıyla belledik bunu çok şükür.

Daha da unutmayız gari!

Gerçi ortada bir çift **ironik** uzlaşmaz çelişki var gibi gözüküyor ya.. çünkü ne Nevruz sarayla (Osmanlı Sarayı) uzlaşabilir, ne de Kürtlerin bir Kürt burjuvazisi olabilir. (En azından şimdilik ufukta böyle bir burjuvazi görünmüyor. Demek ki, Kürt elitinin artık bir burjuva sınıfının oluşumunun şartlarını –üretim araçları mülkiyeti, üretim ilişkileri gibilerinden.– bilmesi gerekiyor.)

İstanbul'da Çırağan Sarayı'nda, Kürtlerin Nevruz'u kutlamaları projesi, aslında **Kürt elitlerinin** entelektüel sermayelerinin durumunu da gösteriyor; Kürt halkını ne kadar temsil ettiklerini de tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayşe Önal'ın 'Namus Cinayetleri' kitabı, 27 ülkede yayımlandıktan sonra Türkiye'de

Telesiyej 21.03.2012

Ağaç diken, ağaç keser mi?

Büyük bir sevinç içinde bir doğumun anısına heyecanla ağaç diken bir baba –ki, bu eylemiyle de kanıtladığı gibi doğaya saygılı ve doğanın duygusuna sahip bir insan– nasıl olur da bir gün, bir başka durumla ilgili ağaç keserek, içindeki kızgınlığı, hayal kırıklığını dışa vurarak çevresindeki herkese bir işaret göndermek ister?

Birinci eylem (ağaç dikme), karısının ona bir oğul vermesiyle ilgilidir.

İkinci eylem ise (ağaç kesme), karısının ona bir kız çocuk doğurmasından kaynaklanır.

Birinci durumda yaşanan sevincin doğayla bütünleşmesi, ikinci durumda yerini trajik bir gösteriye bırakıyor; ağaç kesen baba, doğanın katili oluyor böylece.

Kız çocuğu doğdu diye ağaç kesen erkek zihin ve duygu, günü gelince kızının canını almakta hiç tereddüt etmiyor haliyle.

İlişki bu kadar nettir aslında.

Bu tip bir erkek zihin, feodal bir kesimin ürünü olup, Türkiye’de namus cinayetleri denen o akıl almaz vahşetin baş aktörüdür.

Gazeteci yazar Ayşe Önal’ın 27 ülkede yayımlanan (Fransa hariç bütün Avrupa ülkelerinde, Çin’de ve Japonya’da..) **Namus Cinayetleri** adlı kitabı nihayet Türkiye’de de yayımlandı.

Yazar, bu cinayetlerin Türkiye’nin önemli bir kesiminde ne durumda olduğunu, nelerden kaynaklandığını şöyle açıklıyor: *“Aşiretlerde kız çocuk sahibi olmak biraz utanç verici, biraz bela getiricidir. Kızlar çoğunlukla kocaya kaçtıklarından, aşiretler arasındaki kan davalarının toprak anlaşmazlıklarından sonra gelen en önemli nedenidirler. Kız çocukların gözü açılmadan evlendirilmesi, ailenin erkek evlatlarını beladan uzak tutmak için yerleşmiş bir gelenektir.”*

Feodal üretim ve kültür ilişkileri içinde akıl almaz baskılar (örf, adet, din) yaşayan bir kız, daha gencecik yaşında neden her şeyi göze alarak kaçır evinden?

Ayşe Önal bu soruyu, o durumu yaşayan –bana göre– dünyanın en cesur kadınlarından birine soruyor: “(

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayvan Partisi bu ülkenin en doğal hakkıdır!

Telesiyej 22.03.2012

 Hayvan Partisi bu ülkenin en doğal hakkıdır! Tarihinde köpek mezarlığı bulunan (Urartu), atları onore edercesine bir bölgeye **Güzel Atlar Ülkesi** (Kapadokya) adını veren, turna kuşunu bir inancın edebî sembolü haline getiren (Alevi kültürü), keçiye tragedyanın çıkış noktası gören, palamut balığını başkentinin (Bizans) sembolü olarak sikkelere bastıran, leyleği, güvercini kutsayan, eşeği mizahının ortağı yapan bir coğrafyanın, bir ülkenin, gecikmiş de olsa hayvan partisini kurması, en doğal hakkıdır bence.

Anadolu, kadim dönemlerden beri hayvanlara çok özel bir yer vermiş, onları çeşitli biçimlerde (vakıf, ferman, lonca marifetiyle) koruma altına almıştır. Çok çetin geçen kışlarda, kurtlar ölmesin diye dağlara tepelere yiyecek bırakılmıştır mesela.

Modern zamanlarda ise (özellikle Cumhuriyet döneminde) ne yazık ki bu hassasiyet gitgide azalmış ve günümüzde dibe vurmuştur adeta. Ortada Avrupa Birliği Uyum Yasaları olmasa şayet, yerel yönetimlere yüklenen görevler nedeniyle eser miktarda da olsa, sokak hayvanlarını koruma uygulaması gerçekleşmezdi asla.

Türkiye'nin hayvanları korumayla ilgili hukuki mevzuatı son derece zayıf ve demodedir; hayvanlara yapılan mezalim, suça girmez mesela, kabahat olarak addedilir ve para cezası verilir.

Oysa gerek sokak hayvanlarıyla ilgili, gerekse yaban hayatla ilgili trajik, hatta vahşi durumlar yaşanıyor Türkiye'de. Bu konulara hassas olan hayvanseverler ise son derece dağınık bir biçimde mücadele veriyorlar kendilerince.

Yeni bir girişim olan **Hayvan Partisi**, bu dağınık güçleri biraraya getirip, seçimlere girip, Meclis'te temsil edilmeyi hedefliyor.

Genç Siviller'in bir bölümünün (Turgay Oğur, Zeynep Mertoğlu Oğur, Neslihan Demir, Alaz Kuseyri, Safiye Ergün, Rümeysa Boz, Yasir Taflan, Bünyamin Salman) kurduğu Hayvan Partisi'nin amblemi, en çok ezilmiş hayvanlardan biri olan eşek.

Partinin ilk etkinliği Şehir Üniversitesi'nde düzenlenen köpek konferansı.

Hayvan Partisi'nin kurucularından Turgay Oğur, sonraki eylemlerini şöyle anlatıyor: "3 haziranda Sivriada'ya bir çıkartma yapacağız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT 6'nın Kürtçe dizisi 'Cegera Min'in Türkçe dizilere katkısı!

Telesiyej 26.03.2012

 TRT 6'nın Kürtçe dizisi 'Cegera Min'in Türkçe dizilere katkısı! Kürtçe bilmiyorum.

İlk defa bilmediğim bir dilde –alt yazı da olmadan– bir dizi filmi sonuna kadar takip ettim. (İşte böyle de vazifeşinas bir kişiliğim ben!)

Cegera Min'in ilk bölümünü izledim.

Hikâyesini okumuştum gazetelerden, ana hatlarıyla olanı biteni anlayabildim bu yüzden.

Cegera Min'in önemli özelliklerinden biri de, Kürtçe bir dizinin ilk defa sesli olarak çekilmesi.

Bu durum bir dilin (Kürtçenin) adeta yeniden doğması gibi bir şey bana göre.

Türkiye'nin asimilasyon politikası sonucu, Kürtlerin içinde bile Kürtçe bilmeyen ya da çok az bilen önemli bir kesim olduğu düşünülürse; ve Kürtçenin bir dil olarak kolaylıkla ulaşılabilen bir arşivi, bir belge birikimi, hatta

Kürt gençleriyle ilgili –anadilleri açısından- bir hafıza birikimi olmadığı da hatırlanırsa, **Cegera Min**’in sesli çekilmesi önemli bir görev üstlenmiş oluyor.

Ayrıca, **Cegera Min**’in, Türk dizilerine –Kürt karakterlerin doğru konumlanması açısından- önemli bir katkısının olacağını düşünüyorum.

Bu ülkede, toplumuna duyarlı olan herkes, televizyon dizilerinde yer verilen Kürt karakterlerin **karikatürize** edilmesinden rahatsız olur.

Telesiyej, daha önce bu konuda şöyle demişti: “Temsil durumlarında Türk’ün, Kürt’le olan ilişkisi daha çok oryantalist bir bakış açısına dayanıyor. Artık batılı beyaz Türk de, yeri gelince güle oynaya oryantalist olabiliyor! Bu durum, komedi dizilerinde zirve yapıyor; Kürt karakterler, örneğin bir tv dizisine eklemlendiklerinde –bu karakterlerin dizilere katılımı hikâye sıkıştığında, eklemlenme halinde vuku buluyor zira- çoğunlukla karikatürize ediliyorlar. Bu karikatürize edilme **hâlini** kurcalayacak olursak; medeniyetten nasibini alamamış, çağdaşlaşmamış, olgunlaşmamış, fiziğiyle ve konuşmasıyla ilkelik arz eden bir tiplere çıkıyor ortaya; bu tip de, Türk’ün zihnindeki –özellikle kentin beyaz Türk’ünün zihnindeki- Kürt’ü temsil ediyor. Bu zihinsel ezberden hareketle dizilere eklemlenen (aslında yapıstırılan) Kürt erkek karakterlerin tipi; çok kalın karakaşlı, kaşları bitişik, olağanüstü kalın kara bıyıklı, kömür karası yoğun ve kabarık saçlı, bakışları biraz zekâ yoksunu ama kurnaz; vücut dili ise her fırsatta köşeli ve tepkili oluyor; hepsi de suni olarak yaratılmış bir Kürt ağızlı Türk lehçe kullanıyor –ki, bu lehçenin de hiçbir gerçekliği yoktur.” (31.05.2011)

TRT 6 için çekilen **Cegera Min** (Ciğirim) dizisi belki de, bundan böyle çekilecek, dili Türkçe olan dizilerdeki Kürt karakterlerin, artık Türk karakterler gibi yer almasına yol açacak.

Tersi mümkün değil artık zira!

Çünkü **Cegera Min**’e şöyle bir göz attığımızda bile bu insanların (karakterlerin) hiç de öyle –Türk zihninin ürettiği gibi- “*çok kalın karakaşlı, kaşları bitişik, olağanüstü kalın kara bıyıklı, kömür karası yoğun ve kabarık saçlı, bakışları biraz zekâ yoksunu ama kurnaz*” insanlar olmadıklarını, Türkiye’deki diğer insanlar gibi yaşadıklarını, mahallelerinde oturduklarını, esnaflık ve ticaret yaptıklarını, âşık olduklarını, kahveye gidip mahallenin imamıyla ve bir dengbeyle sohbet ettiklerini, bizler gibi hüzünlenip, sevindiklerini görüyoruz.

TRT 6’da çarşamba akşamı yayınlanmaya başlanan **Cegera Min** adlı dizinin konusu kısaca şöyle: Metropoldeki avare hayatından kurtulması için ailesi tarafından Urfa’ya gönderilen Ferhad, bu kentteki yeni hayatında zorlanır; ama, mahallesindeki ciğerci Kâni ustanın kızı Şilan’a âşık olunca durum değişir. Mahallenin bıçkınlarından Miran da, Şiran’a âşıktır. Miran, Ferhad ile Şilan aşkını elinden geldiği kadar engellemeye çalışır ve belli ki çalışmaya devam da edecektir. Bu arada, Kâni ustanın diğer çocuklarının aşklarını da izleriz; bir dizi çatışmalar, çelişkiler, inişli çıkışlı duygular, bu mahalle dizisinin hikâyesinin parçalarıdır.

Cegera Min’in zanaatına gelince.. bir **ilk** olarak oldukça profesyonel bir iş çıkarılmış bence. Oyuncular son derece doğal. Rejisi ve yapımı da umut veriyor ayrıca.

Dizinin yönetmeni Kenan Korkmaz, “Sizin nasıl **İkinci Bahar**’da veya **Ekmek Teknesi**’nde bir mahalleniz varsa, Kürtlerin de var,” demiş bir röportajında.

Sosyal hayat, kültürel hayat ve insan ilişkileri açısından Kürtlerin sürdürdüğü hayat, Türklerin sürdürdüğü hayat modeliyle birebir örtüşüyor demek istiyor.

Haksız mı?

'Yer Gök Aşk'ta bir ceza hukukçusu var da biz mi bilmiyoruz

Telesiyej 27.03.2012

 'Yer Gök Aşk'ta bir ceza hukukçusu var da biz mi bilmiyoruz Bilen bilir, Fox Tv'nin uzatmalara doymadığı ve bu yüzden de saçmaladıkça saçmalayan dizisi **Yer Gök Aşk**, Hancioğlu Konağı ve çevresinde geçer. Hancioğlu ailesi, sık sık kafamıza kakıldığı gibi Ürgüp'ün güçlü, varlıklı ailelerinden biridir. Bu ailenin fertleri ticaretle uğraşırlar, ama ne ticareti yaptıklarını açık etmezler (bir ara organik tarım işine girip batmışlardı ya.. sebepsiz batmaları gibi sebepsiz çıkmaları da olur bu tip ailelerin).

Öyle kibirli, öyle **yere burnu düsse eğilip almaz** bir ailedir ki bu Hancioğlu ailesi, yerli yersiz ve mütemadiyen *Biz Hancioğlu'yuz* derler de başka bir şey demezler, demelerine de hacet kalmaz(dı) zaten; son zamanlarda, Hamiyet Hancioğlu'nun çevirdiği dolaplar yerel medyaya düşünce, biraz itibar kaybettiler tabii, o da ayrı.

Bu ticaret erbabı ailenin içinde –bugüne kadar hiç lafı edilmedi ama– bir ceza hukukçusu olmalı. Zira Yusuf'un çalışma odasında sıralanmış raflar (ki aynı odayı babası da kullanır zaman zaman nedense, koca konakta başka oda mı yoktur, bunu da bilmeyiz, anlamayız) ceza hukuku kitaplarıyla dolu.

Bir Yusuf oturur silme ceza hukuku kitaplarıyla doldurulmuş kitaplığın önüne, bir babası geçer kurulur. Arkada Ceza Muhakemesi Hukuku kitapları, ve başka bilumum hukuki eserler.

Yavu kimse de akıl etmiyor mu, ticaret erbabı bu ailede herkes biliyor ki, hukukçu filan yoktur, kaldıralım şu kitapları, ayıp olur seyirciye filan demez mi kimse? (Gerçi bir ceza avukatı olsaymış Hancioğlu ailesinde, hiç fena olmazmış bence; başları dertten kurtulmuyor çünkü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asparagas Tarkan haberinin düşündürdükleri ve magazinciliğimizin bıktırıcı çakma halleri!

Telesiyej 28.03.2012

 Asparagas Tarkan haberinin düşündürdükleri ve magazinciliğimizin bıktırıcı çakma halleri! Haber 37 kelimeden oluşuyor.

Ama bir kelimesi bile doğru değil.

Bakacak olursanız önemli bir haber de değil, bir çokları için yalan olsa ne olur, olmasa ne olur denecek cinsten zararsız bir haber bir bakıma.. ama diğer yandan, yalan yalandır önünde sonunda; haber olsa da olmasa da – bir hayale dayanmıyorsa, edebî, mizahi bir yönü yoksa şayet– zararlıdır.

Yalan, muhataplarını, bir haberse şayet okuru aldatır çünkü.

Haberin içindeki bilgileri doğru kabul eden okur, habere inanır.

Ama bizim magazin medyası bu illetten kurtulamadı bir türlü. Tramvaylar kalktı, bizim magazinciler hâlâ masa başı asparagas haberler üretmekle meşgul.

Magazincilikte dönen sistemi anlamak için onlardan biri olmak gerekiyor galiba; zira, asparagas habere kafa yorarken kaybedilen zaman içinde gerçek magazincilik yapılabilir, gerçek haberler peşinde koşulabilir diye düşünüyor insan.

Bir telefon etmek, bir mail göndermek, hakkında haber yapılan ünlünün ofisini aramak, doğru bilgi almak bu kadar mı zordur bu devirde, ki hâlâ masa başı sallama magazincilik yapılır, anlamak mümkün değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pakrat Estukyan'ın kitabının kinetzon ritüeli ve farklı bir hayat değeriyle karşılaşmak...

Telesiyej 29.03.2012

 Pakrat Estukyan'ın kitabının kinetzon ritüeli ve farklı bir hayat değeriyle karşılaşmak... Tuhaf bir pazar günü geçti başımdan.

İnsanlar, kendilerine tuhaf ya da ilginç gelen şeyleri yaşayıp, yazmaya kalkıştıklarında, ortaya herkesin ilgisini çekecek, gücünü tuhaflığından alan yazılar çıkaracaklarını sanırlar çoğunlukla ya.. öyle olmaz pek. Çünkü ne anlatıldığından çok, nasıl anlatıldığındadır yaratıcılık.

Tuhaf bir pazar günü geçti başımdan. İyi bir tuhaflıktı.. sıcağı, biraz da şaşırtıcıydı doğrusu.. ben bir yazar değilim; başımdan geçen ilginç bir günü anlatınca, ortaya ilginç bir eser çıkmayacağını bilirim; anlatacaklarımı bir vakanüvis gibi sıralayacağım bu yüzden. Bilhassa bir kaç gün bekledim yazmadan önce, yaşadıklarımı tam olarak anlamak için.. neticede bugüne kadar şu veya bu şekilde birçok taarruz altında kalmış, sersemletilmiş bir beyaz Türk'üm önünde sonunda.

Geçen haftasonuna doğru telefonum çaldı. Genç bir adam, son derece sıcak ve nazik bir dille, **kinetzon** diye bir kutlama toplantısına davet ediyordu beni.

Pek insan canlısı sayılmam; davetler –aileden gelenleri de dahil– beni her zaman korkutur, özellikle kalabalık olacağını sezdiklerim.. fakat telefondaki genç adamın itinalı dili, söyledikleri ve davete icabet etmem konusundaki –samimi– istekli hali ilgimi çekmiş olmalı ki, “çok isterim” diyen mütereddit sesimi duydum bir anda. Hayatımda –belki de– ilk defa bir davete böyle karşılık veriyor olmalıydım ki, o dakika panikatakin sinyalleri hissettirmeye başladı kendini (bakmayın gazetelerde yazıp çizdiğime, asosyal olmakla övünmeyen asosyal biriyim ben aslında). Sonra haftasonu için şehir dışına çıkacağımı hatırlayıp rahatladım ve “yetişebilirsem” dipnotuyla söz verdim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ünlü piyanisti Ayşe Tütüncü'den Telesiyej'e mektup var: Taksim Projesi'ne karşı Gezi Parkı Şenliklerine katılın!

Telesiyej 02.04.2012

 Ünlü piyanisti Ayşe Tütüncü'den Telesiyej'e mektup var: Taksim Projesi'ne karşı Gezi Parkı Şenliklerine katılın!

Dünyaca ünlü piyanist Ayşe Tütüncü'den bir mail aldım.

Taksim Projesi'ni protesto etmek amacıyla düzenlenen Taksim Gezi Parkı Şenliği'nin önemini anlatıyor ve herkesi, 8 nisan pazar günü 13:00 ile 18:00 arası Taksim Gezi Parkı'nda yapılacak olan **4. Geleneksel Gezi Parkı Şenliği**'ne davet ediyor, Ünlü caz piyanisti Ayşe Tütüncü, İstanbul'un göbeğindeki parkına, oksijen ve ortak hayat alanına sahip çıkıyor; bir önceki Gezi Parkı Şenliği'nden de bahsediyor mailinde.. ama biraz da kinaye yok değil hani.. *Telesiyej*'in; sanatçıların, müzisyenlerin, toplumsal meselelerimiz konusunda çoğunlukla kayıtsız kaldıklarına dair yazımıza takılmış biraz. (Çoğunluk demiştim, elbet istisnalar var!)

Ayşe Tütüncü'nün mailini (iznini aldım) aynen yayımlamak istiyorum. Dünyaca ünlü bir müzisyenin pek çok şeyi göze alarak şehrine, parkına, ortak kültürüne sahip çıkmasını önemsiyorum çünkü:

"Merhaba Telesiyej,

İsminizi bilmiyorum, ama köşenizi çeşitli zamanlarda okuyorum. Yakıncana bir zamanda Sezen Aksu'dan bahseden bir yazınızda genel olarak sanatçıların/ müzisyenlerin toplumsal meselelerimiz konusunda pek ilgili ve "cevapkâr" bir tutum içinde olmadığını yazmıştınız diye hatırlıyorum. Bu durumda, size ilgileneceğinizi düşündüğüm Geleneksel Gezi Parkı Şenlikleri'nden bahsetmek istiyorum.

Taksim Meydanı'nın ortasında bir nefes alma, dinlenme, düşüncelere dalma, yüzünü güneşe verme, okuma, çay içme, rahatsız edilmeden iki adım atma, piknik yapma ve toplu mesire yeri olan Gezi Parkı'nda artık iki haftada bir pazarları, saat 13.00 - 18.00 arası, merdivenlerin arka tarafındaki ağaçların arasında bir şenlik düzenlenmekte. Düzenleyenler **Herkes İçin Mimarlık grubu**; içinde İTÜ ve Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık öğrencileri de var. Şenlik süresince voleybol, yakantop, ip atlamaca, yüksek bacaklarla yürümece, ev yapımı limonlu ve kakaolu kekler, şarkı söyleyenler, iki ağaç arasına gerilen ip üstünde yürüyenlerin yanısıra bazı gönüllülerin kısa kısa gösterileri de yer alıyor, çünkü şenliği düzenleyen mimarlara gönüllü olarak el veren, onlarla işbirliği yapan müzisyenler, dansçılar ve daha çeşitli sanat türlerinden insanlar var.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşünmeyen kalemler diye yeni bir ekol denemesi mi tezgâhlıyor yoksa

Telesiyej 03.04.2012

Düşünmeyen kalemler diye yeni bir ekol denemesi mi tezgâhlaniyor yoksa Dedektiflik dönemi çoktan bitti kardeşler!

Bu böyle biline artık.. biline ki, boş yere sayfalar, sütunlar çalınmasın gazetemizden, okurun zamanı işgal edilmesin!

Ortaya konulan değerli bir eserin mesajıyla, içeriğiyle, anlatımıyla ve poetikasıyla değil de; sadece fenomeniyle ya da yazarıyla ilgili, kılı kırk yararak bir **yamukluk** arama hevesine kapılan –bundan çeşitli nedenlerle yararlanma arzusunda olan– insan modelinin de sonu çoktan geldi ya.. bunun farkında olmayıp da bu yolla varlık göstermeye çalışanlar, belki hiç bir fikir üretemedikleri için ancak bu alanda –yani **dedikoduya kayarak**– tanınmaya, kendine bir marka yaratmaya gayret gösterenler var tabii hâlâ.

Lakin bu devirde her şey ortada artık. İletişim araçlarının yaygınlığı yüzünden her konudaki bilgi ve haber neredeyse kendiliğinden yayılıyor.

Herkesin her şeyden haberi oluyor ânında.

Bu yüzden de bu alanda –dedektiflik yaptığını sanarak– kalem oynatanların niyetleri o kadar açık ve seçik, o kadar kendi kendini deşifre eder halde ki, genellikle yok sayıp geçiyor insan; ta ki, yok saydıkça onların aynı yöntemler ve aynı aymazlık içinde var olmaya devam ettiklerini görene kadar.

Yamukluk dedektifliği öyle masumane bir şey değildir; ne gerçeğin, ne de gerçekliğin ortaya çıkması için çabalar aslında.

O tür dedektifliğin yolu ortak bir yoldur çoğunlukla; bir zamanlar bir şeyler elde etmek istemiş, ısrarcı olmuş ama istediği o şeyi elde edemeyince de durumu çöpe atmamış, bir yerde saklamış ve günü geldiğinde, fırsatını bulduğunda bir tür intikam alma dedektifliğine soyunmuştur.

Arar tarar, bulur buluşturur, olanı olmayanı birbirine yakıştırır. O şeyin, ya da o kişinin gerçekte **değerli** olup olmadığını hiç mi hiç düşünmeden –hatta umurunda bile olmadan– buluşunu savurur ortalığa.

Böyle kimseler, sadece gerçeğin şeytani bir alana kaydırılması peşindedir. Genel bir tabirle bir **kara çalma** dedektifliğidir bu.

O sırada üzerinde çok konuşulan, değerli bir eseri, değer kaynağından kopartma çabasıdır aynı zamanda.

Ama sadece bir çaba olarak kalır; iki üç kişinin dikkatini çelse de hiçbir iz bırakmaz, unutulur gider. Oysa değerli eser, daha doğar doğmaz insanlık tarihinin hafızasına kazınmıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Metin Yıldız'ı, Kubat karakterinin kadın döven değil, kadının dövdüğü(!) bir karaktere dönüşmesi kurtarır!

 Metin Yıldız'ı, Kubat karakterinin kadın döven değil, kadının dövdüğü(!) bir karaktere dönüşmesi kurtarır! Aristoteles, sanatı mimesis kavramıyla açıklıyor malumunuz.

Yani sanat, hayatı (doğayı ve insanı) taklit eder.

Hayatı gözlemler, çıkaracağını çıkarır, onu düşünce ve duygularından geçirerek yeniden üretir ve ortaya yepyeni bir hayat ürünü (sanat) çıkarır; trajedi de böyledir, komedi de.

Özellikle sahnede, mimesis kuramı kendini canlı canlı ortaya koyar.

Günümüzde de Aristoteles'in mimesisi, dramatik yöntemle (ki, bu yöntem de Aristoteles'e aittir) dünyanın pek çok yerinde büyük bir ağırlıkla uygulanmaktadır.

Sahne, hayatın bir taklidi, bir yansımasıdır.

Bizim cenahta ise mimesis farklı uygulanır bazen. Ne farkı yavu, tam tersine uygulanır!

Hayat, sahneyi taklit eder!

Nadirattandır ama olur; sahnedeki insan (oyuncu) oynadığı rolü hayatına taşıyarak neredeyse birebir uygular!

Bu konuda son yaşanan örnek, **Âlemin Kuralı** dizisinde eşini sürekli döven Kubat karakteriyle tanınan BKM oyuncusu **Metin Yıldız**'a nasip olmuş görünüyor.

Dizide canlandırdığı karakterin çok etkisinde kalmış olsa gerek ki, Metin Yıldız, eşi Elvan Yıldız'ı dövdüğü iddiasıyla geçen geceyi polis merkezinde geçirmiş!

BKM oyuncusu Metin Yıldız'ın, eşi Elvan Yıldız'ı daha önce de dövdüğü, bu yüzden de boşanmaya karar verdikleri ileri sürülüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kitabın yurdu Anadolu'da neden kitap okunmuyor

Telesiyej 05.04.2012

 Kitabın yurdu Anadolu'da neden kitap okunmuyor İlk kitap 2200 yıl kadar önce bu topraklarda Bergama'da oluşturmuş ya, ne fayda.. bugün bir Türkiyeli on yılda ancak bir kitap okuyormuş.

Kütüphaneler Haftası dolayısıyla Demokrat Eğitimciler Sendikası'nın (DES) düşünce kuruluşu olan DESAM tarafından hazırlanan rapor böyle diyor.

2200 yıl önce Bergama'da oluşturulan ilk kitaba yol açan devrim, o zamanki yazılı kültürün papirüsten (Mısır) parşömene geçişiyle olmuş. Bu devrimin sonucunda, dünyanın en zengin kütüphanesi Bergama'da kurulmuş; parşömenin bulunuşuyla birlikte hem kitap çoğalmış, hem de okuma yazma oranı hızla artmış. (Ayrıca şunu da biliyoruz: kızlar tarihte ilk defa İyonya'da –Ege'de– eğitim görmeye başlamışlar.)

Bergama devriminden sonra, kitap okuma alışkanlığı Anadolu'nun hemen hemen her yerinde yaygınlaşmış zaman içinde.

Ama ne yazık ki, bu bereketli geçmişi şu anda sadece saygıyla anmaktan başka bir şey yapamıyoruz.

Çünkü bugün Türkiye’de kitap okunmuyor!

Bir Türkiyeli –ortalama– 10 yılda bir kitap okuyormuş baksanıza ...

Pazartesi günü *Taraf*ta tam da bu haberi okuduktan sonra, Ordu’dan 11 yaşındaki **Şefika Güney**’den bir mail aldım.

Aynen yayımlıyorum:

"Ben Ordu ilinde yaşayan 11 yaşında 5. sınıf öğrencisiyim. 1. sınıfta okuma-yazmayı öğrendikten sonra 2. sınıfta 165 kitap, 3. sınıfta 200 kitap, 4. sınıfta 285 kitap, 5. sınıfta yani bu yıl ise 335 kitap okudum. Dört yılda yaklaşık 1000 kitap okumuş oldum. Bu bilgiler ilimiz Gazi Halk Kütüphanesi’nden bildirilen rakamlardır. En çok kitap okuyan öğrenci olduğum için geçen yıl Cumhurbaşkanımızın eşi Hayrünnisa Gül’den, bu yıl ise yine en çok kitap okuyan öğrenci olduğum için Kültür Bakanı Ertuğrul Günay’dan ödül aldım. Bu yılki ödülüm sadece mahalli basında yer alıp, asla ulusal basında yer almadı. Yaşam gibi yaptığım işi de küçük görmüş olmaları takdir edersiniz ki, biz çocukları da üzüyor. Köşenizde ya da gazetenizin en dip köşesinde bile birkaç satırlık yazı, inanın beni çok mutlu edecektir.. Saygılarımla...

Şefika Güney, Durugöl İlköğretim Okulu 5.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bebek Kahve’nin dayanılmaz ultra salaşlığına dayanmanın semiyolojisi...

Telesiyej 09.04.2012

Bebek Kahve’nin dayanılmaz ultra salaşlığına dayanmanın semiyolojisi... Kültürel kodları, anlam süreçlerini filan işin içine sokarsak, –artık iyiden iyiye sararıp solan, hatta kırılıp dökülen– Bebek Kahve’ye Allah’ın günü gidilmesinin bir semiyolojik açıklaması çıkar mutlaka ortaya.

Hayır, 15-20 yıl önce Bebek Otelі’nin barından ve Divan’dan gayrı yoktu başka seçenek.. eh, fiyatlar da uygundu diğerlerine göre; mecbur gidilirdi, bir arkadaşla buluşmak gerektiğinde filan.

O salaşlığı da bilhassa hoş a giderdi doğrusu.. kıraathane sandalyelerinde öne arkaya yana (artık sandalyenin hangi ayağının daha çok aşındığına bağlı sallantının istikameti) sallana sallana oturur, aynı sebepten sallanan masanın dengeyi sağlayacak olan kısa ayağının altına, kendi gayretlerimizle sağdan soldan tedarik edip sıkıştırdığımız tahta parçalarının yardımıyla, çaylarımızı dökülmeden içebilirdik ve hiç sesimiz çıkmazdı.

O zamanki şartlarda en şahane en bohem buluşma yeri Bebek Kahve’ydi çünkü.

Ama gün döndü, devran değişti.

Bebek Kahve’nin şöhreti daha da yaygınlaştı, dolup dolup boşalır oldu ama hâlâ aynı salaşlık aynı döküntülük berdevam! Eskiden Boğaziçi Üniversitesi’nin öğrencileri, yazar çizerler, bir de semtin bohemya meraklısı sakinleri giderdi. Sonraları dizi oyuncularını, tv programcıları filan da dadanmaya başladı.. derken onları görmek

isteyen yolu Bebek'ten geçen herkes uğramaya başladı. Bir zamanlar Bebek Kahve'ye gelenler birbirini tanırdı çoğunlukla, şimdi durum değişti, kalantor reklamcılarının kreatif toplantılarından tutun da, Bebekli olmayanların Bebek'e girmesini yasaklamak isteyen Ordulu yönetmen Mustafa (Altıoklar) Bey'e kadar herkes orada artık.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu da bir ilk olsa gerek: Osmanlı Hanedanı üyesi çağdaş bir oryantalist(!) yazar: Kenize Murad

Telesiyej 10.04.2012

Sen tut dünyanın en gelişmiş sekiz ülkesinden birinde (G8) yaşa, sonra da, "Türkiye'de maalesef para çok önemli bir olay. Bu, bana çok ürkütücü geliyor," de.

Bunu söyleyen, doğduğundan beri Fransa'da yaşayan, şu anda 72 yaşında olan bir hanım.

Herhalde hâlâ Fransa'nın gerçek anlamda kapitalist bir ülke olduğunu farkında değil!

Paranın kapitalizmin dini imanı olduğunu da bilmiyor zahir!

Türkiye'deki kapitalizmin de Fransa'nın yanında cüce bir kapitalizm olduğunu da anlayamamış!

Fransa'nın paragözlüğünden ürkmüyor da, Türkiye'nin paragözlüğünden (sanki çok para var da Türkiye'de) dem vuruyor, ürküyor. (*Pazar Sabah*, Tuluhan Tekelioğlu röportajı.)

Kenize Murad, 34 dile çevrildiği söylenen ***Saraydan Sürgüne*** adlı romanıyla tanındı bizde.

Türkiye'yi sık sık ziyaret edip, hayatla ilgili Osmanlı Hanedanı'yla ilgili görüşlerini dile getirdi.

Şimdi de, Bilfen öğrencileriyle söyleşi ve Topkapı Sarayı'nda öğrencilerle birlikte gezinti yapmaya gelmiş.

Aman ne inovasyon!

Hayatında yaşamadığı bir sarayda ilköğretim öğrencileriyle dolaşmak da ne demek yavu?

Ha Kenize Murad gezdirmiş Bilfen çocuklarını, ha ben! İkimizde Topkapı Sarayı'nda yaşamadık neticede, ama benim daha çok gitmişliğim vardır, okulla filan, bir de babam pek meraklıydı rahmetli.

Ayrıca böyle kendinden menkul tesbitler yapan biri, Bilfen'li çocuklara hangi homo politicus'lukla, hangi homo economicus'lukla, hangi homo sociologicus'lukla, hangi homo culturalis'likle konuşacak? Çoluk çocuğa da, "Türkiye'de maalesef para çok önemli bir olay.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Becerikli Bay Ripley'in beceriksiz versiyonu: Hulusi Derici

Telesiyej 11.04.2012

Becerikli Bay Ripley'in beceriksiz versiyonu: Hulusi Derici "Tutkuyla bağılı olduğumuz yalnız ve güzel ülkemizde" gırtlığımızı kadar "**homo a-politicus**"luklara batmış durumdayız da çıkaran yok!

Son örnek beni benden aldı, geri gelmem biraz vakit aldı, konuya parmak basmam da gecikti bu yüzden. O kadar inandırıcılıktan uzaktı ki bir de, bir o kadar da utanç verici.. yer yarılrsa da, yedi kat dibine girsem, orada da bir müddet kalsamlara varan bir utanç.. ama nihayetinde akıl devreye giriyor, başkasının adına utanmak da uzun sürmüyor, insanoğlu hayata karışmaya meyilli ne de olsa.

Ve öyle olunca da görmezden gelinmiyor.. gerçi yazan yazdı dedim önce.. ama sonra Ayşe Arman'ın *Hürriyet Pazar'*daki röportajını görünce; yazan yazdı da ne oldu gibi bir soruya muhatap ettim kendi kendimi.

Baktım ki, ne yazılsa tık yok olayın kahramanı **Bay Homo a-Politicus**'ta. Bir şekilde ya ayılmamış kendi eserinin zarar ziyan boyutlarından, ya da **Becerikli Bay Ripley**'i oynamayı seçiyor beceriksizce.

Reklamcı Hulusi Derici'den söz ediyorum.

Profesyonel reklamcı, iletişimci, tanıtımcı, sektörün parlak çocuklarından biri(!) sayılan, yaratıcı kampanyalar ürettiği savunulan biri o kimilerine göre.. (bana göre öyle değil elbet) bu yaşa gelmesine rağmen hâlâ Hitler'in Yahudileri gaz odalarında zehirleterek öldürdüğünü, sonra da cesetlerini yakarak yağ elde ettiğini, ve bu yağlardan da sabun ürettiğini bilmiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kostüme fasıl gecesi, pek garabet bir yaratıcılık!

Telesiyej 12.04.2012

Kostüme fasıl gecesi, pek garabet bir yaratıcılık! Çeşit çeşit Osmanlı dizileri, Lale Devri mavraları, fasıllı, Osmanlı kostümleri içinde özel mi özel geceler, hanedandan yazarlar bulup tam sayfa röportajlamalar, Osmanlı'yla ilgili –bilimsel değeri nedir ne değildir bilinmeyen– neredeyse haftada bir yayımlanan kitaplar.

Ne bu yavu?

Hepimiz, ince ince tezgâhlanmış bir Osmanlı dizi filminin içinde gibiyiz.

Rüyalarımda kendimi kâh III. Ahmet'in kostümleri içinde görüyorum, kâh Hatice Sultan olup, İbrahim Paşa için acı çekiyorum.

Uzaktan uzağa İtri'den, Dede Efendi'den müzikler duyar gibi oluyorum, olur olmaz zamanlarda, biliyorum değil ama...

Yemek seçimlerim bile değişir oldu, geçenlerde bir yemekte "hünkarbeğendi" isterken yakaladım kendimi –ki, yıllardır yemem sağlıklı beslenme takıntım yüzünden–, yokmuş meğer.. "kaymaklı pilav" olsun o zaman dedim; baktım tuhaf tuhaf bakıyorlar yüzüme, hiç duymamışlar bile Osmanlı mutfağının o muhteşem "kaymaklı pilav"ını; **Kılıç Yarası Gibi** romanını okumalarını tavsiye ettim kendilerine ve mönüde ne varsa onunla yetindim, mecburen, mecburiyetten.

Dünyanın en güzel müzik türlerinden biri olan fasıla hangi akla sığınarak Osmanlı kostümleri gösterisi katılır ve bu güzelim fasıl bir müsamereye döner, anlamakta zorlanıyorum.

Radikal gazetesindeki habere göre, gazeteci Fehmi Kuru tarafından organize edilen ve her ay İstanbul'un farklı bir mekânında gerçekleştirilen, artık gelenekselleştiiği ifade edilen "Fasıl Dostluğu" gecelerinin Adile Sultan Sarayı'nda yapılan sonuncusuna *TRT 1*'in dizisi **Bir Zamanlar Osmanlı: Kıyam**'ın oyuncularını dizideki kostümleriyle katılmışlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir vejetaryene böcek yedirtmenin müeyyidesi yok mu

Telesiyej 16.04.2012

 Bir vejetaryene böcek yedirtmenin müeyyidesi yok mu Bu kapitalizmle kimse baş edemez.

Özellikle bu halimizle, bu laçkalıkla...

Bu **laissez faire, laissez passer**'lerle (bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsin'lerle) bu sistem insanın doğasına ve doğanın doğasına zararlı.. zararlı mı zararlı!

Her manada örgütlenmeden, her manada derinlemesine düşünmeden ve her manada insanlararası (kültürlerarası) bir **vicdani ağ** oluşturmadan, bu gayrı insani sistemle başedilemez!

Yoksa farkında olmadan insana yıllarca ezilmiş böcek yedirtirler işte böyle.

Ben vejetaryenim.

Bir haftadan beri (Amerikalı kahve şirketi **Starbucks, frappuccino**'larında, –ve daha kimbilir hangi içeceklerinde– "**cochineal**" olarak bilinen kırmızı böceği kullandığını kabul ettiğinden beri) psikolojim sismik sarsıntılar geçiriyor.

Hiçbir hayvansal ürün kullanmayan tüketiciler (veganlar) tarafından kurulan internet sitesi www.thisdishisvegetarian.com, daha önce kullanıcılarını frappuccino içmemeleri için uyarmış meğer; internet sitesinden yapılan açıklamada **çilekli frappuccino**'nun bitkisel bir içecek olmadığı, yapımında böcek kullanıldığını belirtilmiş, ben görmemişim. Ne zamanki haber gazetelere düştü, huzurum bozuldu.

Kimbilir kaç böceğin cesedine mezar oldu bedenim.

Bunu düşünmek bile çileden çıkarıyor beni.

Bardakların üzerine hiç bir uyarı yazısı koymadan, renk versin diye cochineal adlı böcekleri ezerek öldürüp içine karıştırdıkları frappuccino'ları yıllardan beri bana içirdikleri için Starbucks'tan davacı olmak istiyorum.

Bütün vejetaryenler de olmalı!

Ben vejetaryenim. Et, tavuk tüketmem, deri giymem, elbette –bilerek– böcek de yemem. Ama bilmeden ezilmiş böcek yedirtip içirtmişler bana yıllardan beri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CNBC-e'nin 'Luck'ı yayına koyması stratejik bir hata mı

Telesiyej 17.04.2012

 CNBC-e'nin 'Luck'ı yayına koyması stratejik bir hata mı Ticarete kazanmanın yanı sıra zarar etme de vardır malumunuz.

Ticaret zaten başlı başına bir risktir.

Ürün ya da hizmet sunan bir kuruluş için önemli olan; kaliteli, sağlıklı, eksiksiz bir işi pazara sunmak, rafa çıkarmaktır.

Günümüzde artık kalite garantisi ve kontrolü yapılmamış hiçbir ürün pazara sürülmüyor.

Bu garantiler içinde ürünün ömür garantisi de vardır ayrıca.

Bir tv dizisinin ürün olarak seyircisine vaadi içinde o dizinin **FİNAL'i** de bulunur doğal olarak.

Seyirci, bilinçaltıyla bir final beklentisi içinde seyreder çünkü diziye. Final yaklaştıkça da, daha fazla heyecanlanır ve daha sıkı bir takipçisi olur dizinin.

Final, dizi ömrünün sonudur!

Finali olmayan bir dizi **kusurlu** bir üründür ve yayınlanmaması gerekir.

Her şeyden önce seyirciye saygı nedeniyle böyle olmalıdır bu.

ABD'de gösterildiği sırada çok beğenilen, Dustin Hoffman'ın yapımcılığını ve başrollerinden birini üstlendiği; ancak, çekimler sırasında üç atın ölmesi yüzünden yayından kaldırılan **Luck** adlı dizi, geçen hafta CNBC-e'de gösterilmeye başlandı.

Yani normal finali olmayan, dokuzuncu bölümdeki sezon finaliyle (ki, sezon finalleri, bir nokta değil, olsa olsa noktalı virgüldür sadece, bir sonraki sezonun ilk bölümünü merakla bekletmek için..) sonlanacak olan bir diziye CNBC-e vitrine koymuş oldu böylece.

Kanal için bir talihsizlik tabii bu. **Luck** Amerika'da çok ilgi gören bir diziydi zira. Çekim sırasında atların arka arkaya ölmesi, hayvanseverlerin ciddi tepkisine yol açınca, ikinci sezonun üçüncü bölümünde yayından kaldırıldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Temel sağlam olunca, Leyla ile Mecnun'u hiçbir deprem yıkamadı!

Telesiyej 18.04.2012

 Temel sağlam olunca, Leyla ile Mecnun'u hiçbir deprem yıkamadı! Bu yapı yıkılmaz!

Temel sağlam (sapasağlam) olunca depremler vız gelir.

Yapı sallansa da, sonunda dikey ekseninde dimdik durur.

Yapı kurmak için önce "beyin kurulur", malumunuz.

Beynin soyut, somut bölümleri, böyle bir **kurulma** sonunda emme-basma bir tulumba gibi ahenkle çalışır; ve o yaratıcı, sağlam yapı çıkar dışarıya.

Masal kadar sağlam bir yapıdan; Türkiye'deki tüm televizyonların tüm kanallarının, tüm zamanları içinde çabalayıp çabalayıp da kuramadıkları bir yapıdan; TRT'nin **Leyla ile Mecnun** dizisinden söz ediyorum.

Neredeyse hiç kimsenin uzun ömürlü olacağına inanmadığı bu dizi, bir yılı aşkın bir süredir yayında.

Hem kendisini hem de yayınlandığı kanalı eleştiriyor bazı bölümlerinde.

Bu da insana umut veriyor.

Leyla ile Mecnun'un masalımsı, hatta masalı da aşan çok sağlam bir yapısı var; hayatı çok ciddiye alıyor.. çok da makaraya alıyor aynı zamanda.. her bir karakterini, karakterine göre filozoflaştırırken, kendi kendileriyle de alay ettiriyor yerine göre.

Tam olarak adını koyamadığım bir Anadolu absürdü **Leyla ile Mecnun**!

Hem bu coğrafyanın kadim bilgeliğine, hem de çağdaş "**saçma**"lığına sahip.

Aşk başta olmak üzere bütün derin manalar, bir niyet kutusundan tavşan dişleriyle çekilip okunuyor sanki.

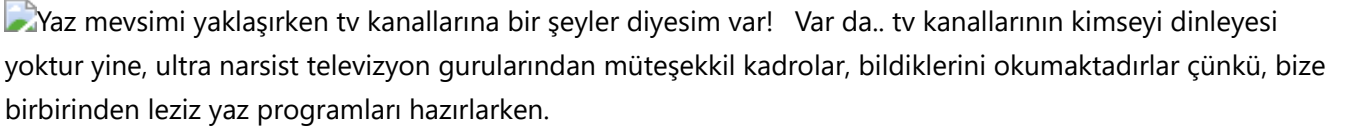
Telesiyej 14 ay önce –yeni yayınlanmaya başladığında– bu diziyi cımbızlamış adeta hissikablelvukula: "**Leyla ile Mecnun**", bugüne kadar TRT ekranlarında yayınlanan –az sayıdaki– iyi komedi dizilerinden biri olabilir bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz mevsimi yaklaşırken tv kanallarına bir şeyler diyesim var!

Telesiyej 19.04.2012

Kendin pişir kendin ye derin felsefesini yürekten benimsemiş özel kanallarımız, yaz gelince turnaları leylim leylim öttürme kararını çoktan almışlardır, hiç şüphe yok!

Yazdır, sıcaktır; hafif yenir, hafif giyilir.. hafif bir şeyler yapalım, yaptıralım, hem bütçeler, giderler hafifler, hem de seyirci hafifler filan gibi inovatif ve sofistike analizler çoktan dökülüp saçılmıştır toplantı masalarına.

Neticede yaz gelince Sarıgazi'den Gaziosmanpaşa'ya, Kastamonu Devrekânî'den, Toros Yaylalarına, İstanbul Etiler'den, Mardin Kızıltepe'ye kadar her bir kes, sayfiye yerlerine koşar, deniz tatilleri yapar, öyle kolayından memleketine de dönmez; gittiği tatil beldesinde en azından birkaç ay kalır. Zaten yaz aylarında bütün işyerleri kapalıdır ya.. şehirlere dönüp de televizyonun karşısına kim geçer?

Toplumca o derece bir refah, o derece bir bolluk bereket içindeyizdir çünkü, belli etmeyiz ya, o ayrı.

Eh televizyon kanalları da ne yapsın?

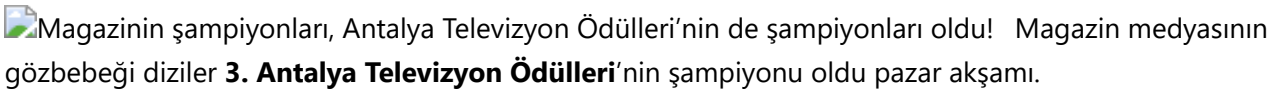
"Herkes tatilde, televizyon seyreden mi var" deyip, şöyle yükte ve pahada hafif bir şeyler atarlar üstlerine.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazinin şampiyonları, Antalya Televizyon Ödülleri'nin de şampiyonları oldu!

Telesiyej 23.04.2012

Yani oyuncularıyla, şusuyla busuyla en çok magazin medyasında yer alan, parlatılan, sürekli gündemde tutulan, takip edilen diziler, 3. Antalya Televizyon Ödülleri'ni topladı yine, tıpkı önceki yıllarda olduğu gibi.

Anlaşılan o ki; jüri, televizyon ürünlerinin zanaatına pek önem vermiyor; birkaç istisna hariç tabii.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ile Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV) tarafından düzenlenen Antalya Televizyon Ödülleri, jüriyle, dağıttığı ödüllerle **magazinin** tuzağına bir güzel düşmüş görünüyordu. Magazin Gazetecileri Derneği, yarışma yapıp böyle ödüller dağıtsa sonuç neredeyse aynı olurdu herhalde.

Kısaca, Antalya Belediyesi'nin kurumsal bir kültür merkezi, kriter belirleyen bir erk olarak kamunun önüne çıkması; kendisini gerçeğin, doğrunun ve güzelin üst düzey bir seçicisi olarak sunmasının bir gerçekliği yok bu durumda.

Çünkü anlaşılan o ki, bu yarışmadaki gerçeklik, magazin medyası kaynaklı. Jüri de, bu medyanın kendi kriterlerine göre hareket etmiş, en azından dolaylı olarak etkisi altında kalmış gözüküyor.

O kadar ki, aslında bir sitcom olan **Yalan Dünya, En İyi Komedi Dizisi** dalında –senaryo hariç– neredeyse bütün ödülleri topladı mesela. **Gupse Özay** dışında, dizinin aldığı bütün ödüller, bütünüyle magazin yaklaşımın ürünleridir bence.

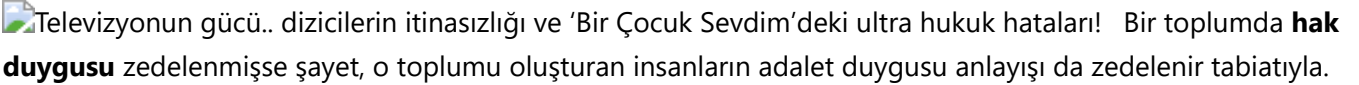
Telesiyej, daha önce şunları yazmıştı **Yalan Dünya** hakkında: “Kocabaş Ailesi’nin hiçbir ferdi doğal değildir. Gerçekliğe uymuyor. Bu yüzden de komik değiller; damat (Olgun Şimşek) komik olmaya çalışırken, hayli sıkıcı oluyor mesela, bence bir numaralı karikatür damat –ki, o kadar iyi bir oyuncudur Olgun Şimşek–. Evin oğlu Rıza (Beyazıt Öztürk) komik olmak için çırpınıp duruyor, ama bir an bile gülümsetemiyor. Ailenin problemli torunu Orçun’dan (Bartu Küçükçağlayan) bir ters komedi çıkması beklenmiş belli ki, ama ne idüğü belirsiz bir karakter çıkmış sadece ortaya.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Televizyonun gücü.. dizicilerin itinasızlığı ve ‘Bir Çocuk Sevdim’deki ultra hukuk hataları!

Telesiyej 24.04.2012

Televizyonun gücü.. dizicilerin itinasızlığı ve ‘Bir Çocuk Sevdim’deki ultra hukuk hataları! Bir toplumda **hak duygusu** zedelenmişse şayet, o toplumu oluşturan insanların adalet duygusu anlayışı da zedelenir tabiatıyla.

Bu durum ise, insanların **hukuku** ilgilendiren konularda fikir beyan etmelerinde, kamuya yönelik önermelerde bulunmalarında bir **kusurluluk** arzeder.

Hak zedelenmiş, **hukuk** mantıktan uzaklaştırılmıştır çünkü!

Oysa bu kavramlar, hayatın temel kavramlarından bazılarıdır ve neredeyse ilk yaşlardan itibaren biriktirilen ve gelişmiş yaşlarda, özellikle eğitilmiş insanın kültürü içine artık çoktan yerleşmiş olması gereken **değer kavramlarıdır**. Yani hayatla ilgili temel bazı konulardan söz ederken illa hukukçu olmaya da gerek yoktur.

Örneğin; ortada bir ölüm olmadan miras olamaz!

Bunu herkes bilir, değil mi?

Ayrıca ortada yasal bir baba, yani koca varken, öyle durup dururken; biri çıkıp da, adamın evlilik içinde doğmuş oğlu için babalık davası açıp, bu benim oğlumdur diyemez.

Bunu da herkes bilir!

Bunlar hep bilinir, çünkü hukuk bir sağduyu ürünüdür aslında; toplumun düşünce, mantık refleksi içinde yer alması gerekir bu yüzden.

Star Tv’de yayınlanan **Bir Çocuk Sevdim**’de Sinan’ın, Mine’ye sarılıp da; “Oğlum için Timur’a velayet davası açıcım” gibi fevkalade saçma ve hukuk dışı sözler sarf etmesine neden kimse engel olmaz mesela?

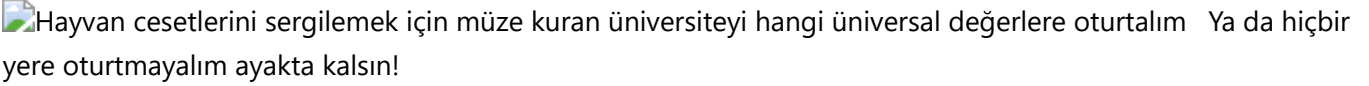
Kardeşler, yok mudur bir hukuk danışmanınız filan demiycem.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayvan cesetlerini sergilemek için müze kuran üniversiteyi hangi universal değerlere oturtalım

Telesiyej 25.04.2012

Hayvan cesetlerini sergilemek için müze kuran üniversiteyi hangi universal değerlere oturtalım Ya da hiçbir yere oturtmayalım ayakta kalsın!

İnsana olması gereken bu gibi geliyor zira.

Uygurım diyen insan, bir kekliğe, bir ayıya kurşun atıp onu öldürebilir mi?

Peki, çağdaşım diyen bir üniversite, avda öldürülmüş bu hayvanlardan oluşan bir müze hayal edip, öğrencilerine bu hayvanların içleri doldurulmuş hallerini sergileyebilir mi?

Bunu yaparsa şayet.. bu uygarlık meselesini, bu çağdaşlık iddiasını hangi universal değerlere oturtmamız gerekir peki?

Tam da Türkiye’de bir **Hayvan Partisi** kurulduğu sırada!

İstanbul Teknik Üniversitesi, hayvan cesetlerini sergileyeceği **İTÜ Ufuk Güldemir Yaban Hayatı Müzesi**’ni, hangi bilimsel disipline oturtuyor acaba diye merak ediyor insan?

Telesiyej, iki yıl önce bu müze konusunu merak ederek olup biteni kurcalamış ve yazmıştı:

“Hayvan cesedi teşhiri, 17. ve 18. yüzyılda, özellikle İskandinav ülkelerinde ve Almanya’da hobiye dayalı popüler bir girişimdi. İlk hayvan müzeleri o zamanlar kurulmaya başlandı. Taksonomi ise (canlıların sınıflandırılması ve bu sınıflandırmada kullanılan kural ve prensipler) bu hobi girişiminin doğal bir sonucudur. Artık bilim devreye girmiş ve türler ayrımı; alt türler, üst türler ve zirve tür gibi kategoriler ortaya çıkmıştır zira. Efendi tür de, zirvede oturan insan türüdür tabiatıyla.

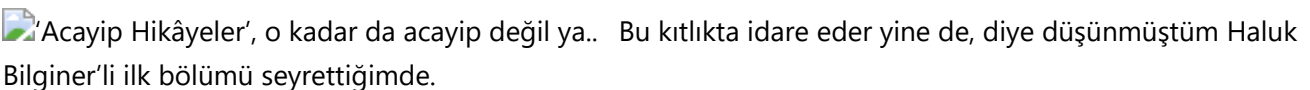
O zamanlar hayvan müzelerinin çoğalabilmesi, hayvan türü çeşitliliğinin zenginleşmesi için müzelere yeni ürünler (yeni cesetler) gerekiyordu; Oryantalizm de bunu sağlayan başlıca girişimlerden biri oldu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Acayip Hikâyeler’, o kadar da acayip değil ya..

Telesiyej 26.04.2012

‘Acayip Hikâyeler’, o kadar da acayip değil ya.. Bu kıtlıkta idare eder yine de, diye düşünmüştüm Haluk Bilginer’li ilk bölümü seyrettiğimde.

Ama yazmakta acele etmedim, ikinci haftayı beklemek istedim, hissikablelvuku durumları, sazan gibi ilk oltaya takılmamı önledi bir nevi. Bu böyle **“gitmeyebilir”**i hissetmiştim zira.

Lakin her şeyden önce şunu söylemek isterim ki, ilk iki haftanın hikâyelerinin yönetmenleri farklıydı ama ikisi de mükemmel işler çıkarmışlardı.

Yani işin zanaatı bence **10 numara**.

Acayip Medya’nın **Acayip Hikâyeler** dizisinin **Öldürme Üzerine** adlı ilk bölümü Yunus Nihat Özcan yönetiminde çekilmiş. Reji kusursuzdu, söylenecek hiçbir şey yok.

İkinci hafta yayınlanan **Fazilet**’i de Veli Çelik yönetmiş, bu hikâyenin de rejisi, tıpkı ilki gibi mükemmeldi.

Ayrıca televizyonda rastlanmayacak titizlikte bir post production çalışması gerçekleştirilmiş.

Her iki bölümde de kusursuz bir oyuncu yönetimi ve oyunculuk var. (İlk bölümde Şevval Sam’ın oyunculluğu mükemmeldi. Haluk Bilginer’in canlandığı karakter ise ona çok uygun değildi bence; genel kanının aksine, iyi oyuncuların her karakteri aynı derecede mükemmel canlandıracağına inanmam ben. Her karakter her oyuncuya, her oyuncu da her karaktere uyar ezberine itibar etmiyoruz.)

Acayip Hikâyeler’de, hikâyelerin türüne, duygusuna çok uyan bir görüntü çıkmış ortaya.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sema Kaygusuz’un çevirmeni Noémi Cingöz’den açıklama ve gerçek edebî değerlerin itibarsızlaştırılması hakkında...

Telesiyej 30.04.2012

Sema Kaygusuz’un çevirmeni Noémi Cingöz’den açıklama ve gerçek edebî değerlerin itibarsızlaştırılması hakkında...

Bizim gazetenin **Benim Tarafım** adlı bir köşesi var.. bu köşede yazan kardeş, yazar ve kitap ajanlığı yapan biri. Duyduğuma göre bir zamanlar yazar **Sema Kaygusuz**’a servis vermek istemiş, ama olmamış. Artık bu yüzden mi, başka değişik yüzlerden mi bilinmez, durup durup, uluslararası düzeyde bir değer olan bu yazarımız için ileri geri bir şeyler yazıp çizmeye çabalıyor.

Bir edebiyat dostu olarak Telesiyej de, bu durumun rahatsız ediciliğine ve düpedüz bir kara çalma eğilimi taşıdığına değinmişti daha önce naçizane.

Zira bu kardeş, Sema Kaygusuz’un şu anda İsveç’te edebiyat eleştirmenleri tarafından övgüyle karşılanan **Yere Düşen Dualar** adlı romanının (ki, edebiyat eleştirmeni Karl Johan Nilsson, Kaygusuz’un romanı için şöyle diyor: “Yere Düşen Dualar’ın en büyük gücü, dili ve hikâye anlatıcılığı. Kendi sembollerini ve anlam dünyasını oluşturan bu dik başlı ve şiirsel roman, bana William Blake’in çağdaş bir yazar olarak geri döndüğünü düşündürdü. Olağanüstü gücü, okuru huşûya sürükleyen güzellikte akıl çelen dili ve insanlık hali üzerine nefes kesen gerçeküstü düşlemleri...”), Fransa’da aldığı Ecrimed Çeviri Ödülü’nü, kendi sitesinde duyurduğunu,

böylece bu ödölü kendisi almış gibi gösterdiğini ileri sürerek, yazarı Sema Kaygusuz'u mesnetsiz bir itibarsızlaştırma girişiminde bulunmuştu. (Oysa bir yazarın romanının aldığı ödülleri sıralarken, arasına çeviri ödölünü de katmasından daha doğal ne olabilir ki?)

Telesiyej de, bir eserin (özellikle sanat, edebiyat alanında) gerçek sahibinin o eserin yaratıcısı olduğunu; ticari, fiziki mülkiyet hakkı başkasına ait olsa da, yaratım hakkının (analık-babalık hakkının) eseri ortaya çıkarana ait olduğunu, bu olgunun (yani bu gerçeğin de) o hak sahibini, eserinin bir numaralı sözcüsü kıldığını belirtmiş ve: "Eser sahibi (konumuzla ilgili yazar), artık kamuya sunulmuş eseri hakkında her türlü bilgi ve haberi kamuya duyurabilir isterse.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amerikalı siyahi Cosby'nin pompalanmış optimizmi, 'Canımın İçi'nde 'beyaz'laştırılınca...

Telesiyej 01.05.2012

Amerikalı siyahi Cosby'nin pompalanmış optimizmi, 'Canımın İçi'nde 'beyaz'laştırılınca... Genel kural, eskinin yenileştirilemeyeceği hususudur!

Ancak müstesnalar vardır tabii; eski, gerçek anlamda bir değerse şayet, belli bir zaman geçtikten sonra, o değer yeni bir duruma, görünüme, duyguya, hatta vizyona dönüşebilir; şartlar olgunlaşmıştır çünkü, ihtiyaç hâsıl olmuştur, falan filan...

Müstesnalara pek yer vermeyen bir durum vardır ki; o da, bir **tüketim ürününün**, yani harcıâlem, öyle önemli bir değeri olmayan bir ürünün, hiçbir zaman yeniden üretilmeyeceği, ona yeni bir mana yüklenemeyeceğidir.

Ama bir husus daha vardır; o durumda ise, müstesnalar hiç mi hiç sözkonusu olamaz; ürünün tüketim pazarında, o pazarın ait olduğu toplumla birebir örtüşmesiyle ilgilidir bu durum. Yani sözkonusu tüketim ürünü, ne özü, ne içeriği, ne de biçimiyle başka bir topluma hiçbir şekilde adapte edilemez.

Cosby Show, bu durumun tipik bir örneğidir mesela. ABD'de 80'li yıllarda siyahi kitlelerin sosyo-ekonomik ve kültürel durumlarını (oldukça pompalayıp) bir **Amerikan başarısı** olarak sunan bu dizi hemen akabinde küçük Amerika rolünü üstlenmiş olan Türkiye'de de vizyondaydı; beğenildi mi bilmem –zira ölçümleme yoktu o yıllarda– ama başka seçenek yoktu ki; ne yayınlanıyorsa izleniyordu çaresiz.

Ve geldi geçti.

Başrolünde Bill Cosby ve Phylicia Rashad'ın oynadığı bir Amerikan televizyon durum komedisi olan; 20 Eylül 1984'ten, 30 Nisan 1992'ye kadar Amerika'da NBC kanalında gösterilen **The Cosby Show** adlı sitcom, ilk yayınlandığı tarihten 28 yıl sonra Türkiye'de, bu defa –ne hikmetse– bir Türk ailesini temsilen yayınlanıyor!

Amerikalı siyahinin özü, Türkiyeli Türk'ün özüne adapte edilmeye çalışılmış anlayacağınız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir Çocuk Sevdim'in senaryo ekibi, dizide hukuk hatası yapılmadığına inanıyor ama...

Telesiyej 02.05.2012

 'Bir Çocuk Sevdim'in senaryo ekibi, dizide hukuk hatası yapılmadığına inanıyor ama... Star Tv'nin **Bir Çocuk Sevdim** dizisinin senaryo ekibi Telesiyej'e bir mail göndermiş, dizideki hukuk hatalarını yazmam canlarını sıkışmış, onlara şefkat göstermediğimi, incitici bir dille hitap ettiğimi, buna üzüldüklerini söylüyorlar.

Şefkat kısmını geçelim, lakin kimseyi –kişisel olarak– incitmek, üzmem o da ayrı; ayrıca bu kişisel değil, kamuyu ilgilendiren bir husustur; bir tv dizisinde kamuyu yanıltıcı birtakım mesajlar veriliyorsa, bu durum konu edildiğinde mutlaka birileri üzülecektir diye görmezden gelmek de işimi yapmamı engeller.

"Televizyonun gücü.. dizicilerin itinasızlığı ve 'Bir Çocuk Sevdim'deki ultra hukuk hataları!" başlıklı Telesiyej'de, dizide yapılan hukuk hatalarını sıraladıktan sonra; "Senarist ve yapımcı kardeşler: Topluma **işaretlenen** her lafınızın (söyleminizin) olağanüstü etkileyici bir gücü ve kalıcılığı vardır. Zira bu toplumun ortalama eğitimi malumdur. Ve bu insanlar genelde olumlu manada **saf** insanlardır, seyircilerdir; kendilerine yönelik söylenenleri bir bilen kişinin, bir otoritenin söylediği inancına sahiptirler. Olup biteni böyle yorumlarlar. Mesajın (bu lafların) hakiki olduğuna inanırlar, anlayacağınız. Kendileri, belki de yetişmişlerden çok daha köklü bir adalet duygusuna sahip olsalar da, söylenene inanırlar yine de. Televizyon her şeyden daha çok etkilidir! Bunu unutmayalım," demiştim.

Ayrıca Sinan'ın, küçük Hasan'ı almak için Timur'a velayet davası açıcım demesinin hukuka uymadığını belirtip; "Evlilik içinde doğan çocuğun babası –şayet koca, bu benim çocuğum değil demez de onu nüfusuna alırsa– kocadır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beğenideki dekadans topyekûn bir dekadanstır ne yazık ki!

Telesiyej 03.05.2012

 Beğenideki dekadans topyekûn bir dekadanstır ne yazık ki! Dekadansın net göstergesi estetik alanda ortaya çıkıyor.

Beğenideki çöküş, ne yapılsa yapılsın kamufle edilemiyor çünkü.

Güzellik, insanın fitratında vardır ve kültür yoluyla ete kemiğe bürünerek çıkar ortaya.

Ne kadar kültür o kadar estetik, anlayacağınız.

Bir kültür çöküşü yaşanıyorsa şayet bir ülkede, estetik çöküşün yaşanılması da kaçınılmaz oluyor.

Hele bir de o ülkenin gençleri üniversite giriş sınavında 50 bin sıfır çekiyorsa, kreşendo bir durum var demektir; bu birdenbire olmaz zira. Önce birikir birikir.. sonra da atağa geçer; nitekim bu iktidar zamanında üç yıl önce 30 bin sıfır çeken öğrencilerimiz, bu yıl 50 bine ulaşmış durumda.

İktidara bakılırsa, **cumhuriyetimizde pırıl pırıl bir gençlik var!**

Beğeni, bireysel olduğu kadar toplumsal da bir olgudur oysa.

Beğeni duygusu körleştikçe, ters orantılı olarak **“erk”**e duyulan biat duygusu da artar tabii bu arada.

Kültürel ve estetik dekadans, ulus-devlet modelinde tepelerden başlar daha çok.

Devletin estetiğe olan merakı, kural koyucudur. Devlet okullarının, o insanın içini karartıcı mimarisini hatırlayalım bir an. Ayrıca son dönemlerin ibadethane (cami) mimarisindeki estetik felaketler de, toplumsal beğenin ne kadar düşük düzeyde seyrettiğini göstermiyor mu?

Beğenideki dekadans, topyekûn bir dekadanstır!

Tüm sanatları kapsar.

Tüm sanatsal türevleri de kapsar.

Örneğin, bir şarkının bestesi fevkalade de, güftesi kötüdür denemez.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İktidarın özelleştirme modası ve ezberi kültür-sanata dayandı, ama...

Telesiyej 07.05.2012

 İktidarın özelleştirme modası ve ezberi kültür-sanata dayandı, ama... Devlete, yerel yönetimlere neden vergi veririz?

Dolaylı, dolaysız vergiler neden toplanır?

Vatandaşın her türlü ihtiyacının görülmesi için değil mi?

Kültür ve sanat da vatandaşın ihtiyaçları arasında yer alır; tıpkı sağlık, eğitim, bilim, savunma, ulaşım, enerji vb. hizmetler gibi...

Yani devlet ve yerel yönetimler bu hizmeti insanlara sunmak zorundadır.

Ama bu hizmet, kültür ve sanatın altyapıları ve organizasyonlarıyla ilgilidir sadece.

Devlet, örneğin tiyatro sahnelerini kurar, altyapı ile ilgili diğer hizmetleri sunar, organizasyon becerisini ortaya koyar, ama **orada durur!**

Ondan sonrası; repertuar hazırlama, oyun seçimi, oyunun sahnelenmesi, velhasıl tiyatro sanatının yaratımını ilgilendiren tüm süreçler, devletin dışında, bu işi meslek edinmiş uzmanlaşmış kişilerin, ekiplerin özerk bir

biçimde –ve koruma içinde– biraraya gelmeleriyle çıkar ortaya.

Ve tam da bu noktada irade resmiyetten, sanat ve kültür erbabına geçer artık.

Bu da kısaca şu demektir: Yüzde yüz özerklik!

Tiyatro sanatçısı Haluk Bilginer, son günlerde yaşanan tiyatro spekülasyonu ile ilgili mesajını –**Taraf**’taki röportajında– net bir biçimde vermiş:

Özelleştirme değil özerkleşme!

Haluk Bilginer, “Hiç mi dünyaya bakmıyorsunuz? Devlet, tiyatroyu bizim yüz mislimiz kadar destekliyor. National Theatre’in devletten aldığı bütçeyi duysanız dudağınız uçuklar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Ateşin Düştüğü Yer’ vizyona girdi, bu filmi reddeden 48. Antalya Film Festivali iradesinin keli göründü!

Telesiyej 08.05.2012

 ‘Ateşin Düştüğü Yer’ vizyona girdi, bu filmi reddeden 48. Antalya Film Festivali iradesinin keli göründü! Paz ar günü, **Ateşin Düştüğü Yer**’i izledim ve bu filmin –ki, bugüne kadar izlediğim, konusunu sömürmeyen, nadir iyi dramalardan biri olduğunu düşünüyorum–, konusu kadın olan 2011 Antalya Film Festivali’nin kadın jürisi tarafından reddedildiğini öğrenince ağzım bir karış açık kaldı.

Ama sadece birkaç saniye.. şaşırmanın ilk anları geçince akıl devreye giriyor çünkü; ulusalcı sosyal demokrat sinema zihniyetinin, töreyi siyasallaştırmadan anlatan bu filmi reddetmesi çok normal görünüyor insana.

İsmail Güneş’in birkaç gün önce vizyona giren **Ateşin Düştüğü Yer** adlı filmi; bu toplumun egemen kültürünün ve egemen duyarlılık düzeyinin anlaşılması için önemli bir fırsat bence; Antalya’nın ultra entelektüel sinema iradesi tarafından reddedilince, daha başlangıçta bir turnusol işlevi gördü zaten bu film ve daha da görecektir kanaatimce.

Ateşin Düştüğü Yer, siyasallaşmadan, ama siyasi bir bilinçle (homo politicus) insani ve toplumsal duyarlılık alanlarına cesaretle giriyor; bunu yaparken de bize ait yeni bir sinema dili arayışı içinde. Ki, bu çok saygıdeğer ve desteklenmesi gereken bir çaba. Bu ülkenin sinema sanatı için çok elzem olan sinema dili sorunlarını **çözmenin**, anlatım arayışlarını zorlayan yeni keşiflerde **bulunmanın**, bize ait (kadim+modern) yaratıcı ifade biçimlerinin **peşinde** bir film, **Ateşin Düştüğü Yer**.

Yönetmen-senarist İsmail Güneş, filminin sosyo-kültürel-psikolojik çözümümüyle, sinemasal biçiminin çözümünü ideale yakın bir yöntemle buluşturup, bu **ikili** işi başararak ortaya **bir**’i çıkarmış; öz, içerik, biçim dengesini – geleceğe umut verecek bir biçimde– kurmuş.

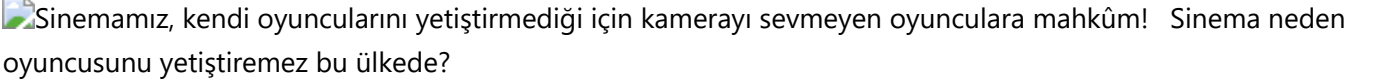
Muğla’nın Fethiye ilçesinde portakal bahçesinde işçi olarak çalışan beş çocuk babası Osman ve eşi Hatice, ansızın rahatsızlanan on yedi yaşındaki kızları Ayşe’yi hastaneye kaldırır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

Sinemamız, kendi oyuncularını yetiştirmede için kamerayı sevmeyen oyunculara mahkûm!

Telesiyej 09.05.2012

Sinemamız, kendi oyuncularını yetiştirmede için kamerayı sevmeyen oyunculara mahkûm! Sinema neden oyuncusunu yetiştiremez bu ülkede?

Bakın bizdeki profesyonel oyunculara, hâlâ çoğu tiyatro kökenlidir.

Ve kameraların önünde bile bir tiyatro sahnesindeymiş gibi oynarlar.

Yani aslında çoğu Darülbeyti ekolünün mirasçılarıdır bir bakıma.

Bu yüzden de sinemadaki esas partnerlerinin, karşılarındaki oyuncu değil de **kamera** olduğunu kabul etmezler.

Sinemada bir oyuncunun esas partneri kameradır oysa.

Tiyatro kökenli oyuncular, kameranın aslında başka bir **göz** olduğunu farkına varmazlar.

Engin Günaydın, sinema oyunculuğu eğitimi almış bir oyuncu olsaydı mesela: "Kamerayla hiç ilgilenmedim. Bizi ilgilendiren sahnedeki partnerlerimiz olmalı, ilişki kuracaksak onlarla kuracağız. Bu yüzden hiçbir oyuncu kamerayı sevmez" demezdi asla. (7 Mayıs, *Milliyet Cadde*)

Sinema, kendi oyuncusunu yetiştirecek eğitimler vermezse, ortamlar yaratmazsa ve oyuncular tiyatrodan sinemaya geçerse; oyun çıkarırken doğal olarak onları ilgilendiren kamera değil, partnerleri olur; bir tiyatro oyuncusu canlı gösteri üzerine eğitim alır zira.

Bir ifade disiplini olarak oyunculuk tabii ki **bir şey'e göre**, bir ilişkiye göre icra edilir. Ama **bu bir şey**'i, oyunun içinde var olacağı, içinden geçeceği midyum, yani ortam tayin eder aslında. Tiyatro sahnesindeki oyun, sinema setindeki oyun, televizyon ortamındaki oyun gibi farklı ifade araçlarının her birine özgü ve **referanslı** oyunculuk icra etme durumları vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

Moda edilmiş kavramları, mesela 'masumiyet'i yeniden düşünmek!

Telesiyej 10.05.2012

Moda edilmiş kavramları, mesela 'masumiyet'i yeniden düşünmek! Bazı kelimeler vardır **moda** olur.

Entelijansiyamız bayılır böylesi modalaştırma operasyonlarına!

Hele hele o kelimenin ayrıca kavramsal bir gücü varsa, tepe tepe kullanılır; kullananlara sanki bir ayrıcalık sağlar bu durum.

Sonra da giderek içi boşaltılır, manası kaydırılır.

Bir zamanlar kavramsallaştırılan “erdem” sözcüğünün başına gelenleri hatırlayalım!

Şimdi de “masumiyet” sözcüğü gündemde.

Filminden, romanından gayrı, müzesi bile yapıldı.

Kelimenin sözlük manasıyla bakacak olursak; bu müzenin adı, aynı zamanda **suçsuzluk müzesi**!

Ama demek istenen bu değil elbet!

Ayrıca, hümanist bir idealizasyonla bu kelimeye sözlük karşılıklarından biri olan safiyet yüklendiğinde ise ortaya **safiyet müzesi** çıkar.

Amaç da böyle bir **vitrin** oluşturmak olsa gerek.

Bu müzeye yüklenmiş olan objelerin taşıdığı hayat yükünün (hayatın sinmişliği) manasında bir **safiyet** olduğu iması bile, bu kavrama sahip çıkmanın ne kadar **ayrıcalıklı** olduğunu gösterir elbet, bu da ayrı.

Bu objelerin toplamından bir safiyet çıkarmak, onların hiçbir zaman **kirlenmedikleri**yle ilgili bir mesaj gibidir aslında.

Oysa **masumiyet**, günahsızlığın, suçsuzluğun, kabahatsizliğin olduğu yerde ve durumda mana kazanan bir **derinlik** değil, tam tersine bunların olduğu yerde ve bunlardan yola çıkarak gücünü alan bir kavramdır bana göre. Bu göndermenin manasında; temiz olan, saf olan bir birikim, bir hayat kastediliyorsa şayet, orada durup bir düşünmek gerekiyor sanırım.

Yönetmen **Zeki Demirkubuz**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nin düzenlediği “**Sinemada Masumiyet**” konulu etkinlikte, masumiyet kelime-kavramı üzerine bence çok önemli şeyler söylemiş. (Bu konuda çok düşünmüş, yıllar önce –Orhan Pamuk’un *Masumiyet Müzesi* romanından önce– film yapmış bir sinemacı olduğu için daha da önemlidir bence söyledikleri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv’nin yeni dizisi ‘2 Yaka Bir İsmail’, Ege kültürünü ıskalamış!

Telesiyej 15.05.2012

 Atv’nin yeni dizisi ‘2 Yaka Bir İsmail’, Ege kültürünü ıskalamış! Un var yağ var şeker var, hem de en iyi cinsten.. ama helva olamamış.

Plato en şahanesinde; Midilli ve Cunda Adası gibi muhteşem, taşından toprağından kültür fışkıran bir doğal plato. Çevir çevir oku, okut.. oyuncular mükemmel, bilhassa Rana Cabbar olağanüstü başarılı bir tiplleme çıkarmış, Erdal Özyağcılar da öyle.. Rum eş Kaliope rolündeki Elini Filini hem oyunculuğıyla, hem güzelliğıyle etkiliyor. Midilli Adası ve Cunda'nın tadına doyumaz görüntüleri de ayrı.

Ama bütün bunlara rağmen **2 Yaka Bir İsmail**, pazar akşamı atv'de yayınlanan ilk bölümüyle tam bir hayal kırıklığıydı benim için.

Bunca iyi malzemeden böyle bir dizi çıkarmayı başarmak da ayrı bir maharet ister.

2 Yaka Bir İsmail, sadece ve sadece senaryonun derinliksizliğinden ve dolayısıyla yetersizliğinden kaybetmiş bana göre. Fazlasıyla yüzeysel ve köşeli bir senaryo çünkü.

Bir kere, belli ki masa başında alınmış "komiklik üretelim" kararıyla çıkılmış yola.

Oysa komiklik, hayatın içinden (hikâyenin özünden) çıkarsa çıkar, yoksa mekanik kaçır.

2 Yaka Bir İsmail'in **kaderi**, senaryonun ontolojik **karakteriyle** (yani yaratılırken, varedilirken kesilen hükümle) bağlantılı olarak mekanikleştirilmiş bir komikliğe büründürölmüş ve hikâye **Ege kültür havuzunun** dışına itilmiş ne yazık ki. (Belli ki, dizideki komiklik de, daha ziyade iki yaka arasındaki bir gidiş-geliş oyunuyla – trafiğıyle– biçimlenecek.. çok sıkıcı.)

Atv, kendi sitesinde diziyi şöyle tanıtıyor. "*Bir gönölde iki aşk. Biri Türk, biri Yunan iki eşi arasında mekik dokuyan bir balıkçının hikâyesi... Usta oyuncu Erdal Özyağcılar başrolde! 2 Yaka Bir İsmail, Türk ve Yunan oyuncularını biraraya getiriyor.*"

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cem Özer çıktı meydana, sözleri birbirinden merdane!

Telesiyej 16.05.2012

Cem Özer, yeni kanal TV EM'de bir program yapıyor ya, bu vesileyle verdiği röportajda birbirinden merdane görüşler yuvarlamış ortaya.

Ağzı olan konuşur tabii de, bu topraklarda erkeğin, ayrıldığı kadın hakkında konuşması pek makbul addedilmez.

Cem Özer, en büyük pişmanlığının modacı Esin Maraşlıoğlu ile yaptığı üçüncü evliliğı olduğunu, bu evliliğın kariyerini olumsuz etkilediğini söylemiş. (*Milliyet*, 12 mayıs)

Oysa dışarıdan bakıldığında, Cem Özer'in Esin Maraşlıoğlu ile evliliğı, olsa olsa onun –o sıralardaki– kariyerine katkıda bulunmuş gibi görünür; 1995 yazında, Esma Sultan Yalısı'ndaki stand-up gösterisinin sonunda Esin Maraşlıoğlu'na –sözde– ansızın evlenme teklif edişi, onun da biraz şaşırmış ve bocalamış gibi yapıp, sonra kabul etmesi, –meğersem Cem Özer'in, sevgilisi Esin Maraşlıoğlu'na haber vermeden onun nüfus kâğıdını alıp, işlemleri yürütüp, bitirmiş olması–, ânında sahneye taşınan bir masa, beş sandalye ve o zamanların Şişli Belediye Başkanı Gülay Atığ'ın, önceden peydahlanmış şahitler huzurunda çiftin nikâhlarını kıyarken, deniz

kenarındaki teknelerden havaifşekler atılması ve Cem Özer'in mikrofonu alıp, My Way şarkısını söylemesi.. sonradan televizyon kanallarında boy boy bu törenin görüntülerinin yayınlanması filan.. hep bir kariyer çalışmasının planları gibi gözüküyor mu?

Bir de Londra'ya (artık balayı mıdır, daha mı sonra mıdır, o kadarını da hatırlamamı beklemeyin) gidişleri vardır; Cem Özer'in billboard panolarını kiralayıp, sevgilisine "Seni seviyorum Esin" gibilerinden bir şeyler yazdırmalarını hatırlarım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbakan doğaya saygılı olun diyor ama HES'ler ne kadar saygılı olacak doğaya!

Telesiyej 17.05.2012

Başbakan Erdoğan, Karadeniz'de doğayı tahrip eden, doğanın estetiğini bozan çirkin yapılaşma karşısında kısa bir süre için politikacı kimliğini bırakıp, sade vatandaş kimliğine bürünmüş ve isyan etmiş:

"Size yalvarıyorum. Şu güzelim yeşilliklerin içinde çirkin evler yapmayın. **Buraya oraya yapaysun evi, ataysun sokağa.** Dört beş kat ev olur mu? Dedelerimiz doğaya, yeşile saygısı olduğu için yüksek ev yapmadı buralara."

Tayyip Erdoğan'ın sözlerine sade bir vatandaşın sözleri gibi değil de, iktidarın başının sözleri olarak bakacak olursak; böyle bir tepkiyi daha önce başbakan olmuş nice siyasetçide görmediğimizi anlarız; hatta öylesine zihinlerimizden uzaklaştırdık ki böyle bir duyarlılığı, şimdi şaşırıp kalıyoruz karşılaştınca.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın bu uyarısı hem insani, hem bilimsel hem de doğayla ilgili **doğru** bir mesajdır bence. Doğanın içinde, doğaya uyumlu bir mimari yapılanmaya sahip olarak yaşanılması gerektiğini söyleyen bu mesaja hiç kimsenin itiraz etmesi de mümkün değil elbet.

Ne var ki, benim aklım –bu konuyla bağlantılı olarak– biraz karışık; aynı kişi ve aynı irade Türkiye doğasının korunmasına kayıtsız kalmıyor muydu?

HES'leri kurmuyor muydu?

Bu HES'ler de, derelerimizi yok etmiyor muydu?

Bu yüzden de köylüler gözyaşları içinde derelerinin başında nöbet tutmuyorlar mıydı?

Bir derenin aynı duruma gelmesi, aynı eko sisteme kavuşması için gerekli olan zaman binlerce yıldır, Çorum Vadisi gibi yerlerde ise hiçbir zaman aynı duruma dönemez.

Bir dere üzerine kurulmuş HES'in teknik ve bilimsel ömrü ise en fazla 70 yıl.

70 yıl sonra hem dere ve çevresi tam manasıyla ölmüş oluyor, hem de HES'in ömrü tamamlanmış oluyor.

Buna rağmen HES'ler kreşendo bir biçimde çoğalıp duruyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Ermeni Edebiyatı Numuneleri 1913' ve Anadolu edebiyatının bizden gizlenen değerleri!

Telesijej 21.05.2012

 'Ermeni Edebiyatı Numuneleri 1913' ve Anadolu edebiyatının bizden gizlenen değerleri! Biz hiç bir şey bilmiyoruz.

Bazı şeyler özellikle bildirilmedi çünkü bize, gizlendi.

Krikor Zohrab, Rupen Zartaryan, Avedik İsağhyan, Avedis Aharonyan, Zabel Yesayan, Dikran Gamsaragan, Zabel Asadur ve Hrand Asadur'un adlarını duydunuz mu hiç?

Onlar, zamanın ünlü ve değerli Ermeni yazarları.

Hepsi de Anadolulu.

19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başlarında yaşamışlar ve hepsi de **Anadolu edebiyatının** parçaları.

Osmanlı döneminde bu değerli yazarların eserleri hem Ermenice, hem de Osmanlıca yayımlanmış.

Ama Cumhuriyet döneminde böyle bir şey olmamış.

Bu yüzden Cumhuriyet çocuklarının bu güçlü edebiyattan haberleri yok.

Anadolu edebiyatı dendiğinde (denirse şayet) ne anlıyoruz biz?

Anadolu edebiyatı dendiğinde, insanlık tarihinin en olağanüstü entelektüel ve yaratıcı faaliyetini anlamalıyız aslında.

Abidevî bir edebiyat çıkar zira karşımıza.

Bu abidenin neredeyse her bir taşı ayrı bir kültür, ayrı bir dil, ayrı bir hayat görüşü ve hatta ayrı bir uygarlık derinliğidir.

Bütün bu duyarlılıkları biraraya getirip buluşturan, adeta aynı temelde **"bir"** eden ise, bence derinliğine ve gerçek manasına bugün hâlâ tam olarak nüfuz edemediğimiz **"Anadolu duygusu"**dur.

Bu özel coğrafyada **insanlık birikimleri** o kadar üs tüste istiflenmiştir ki, ifade biçimleri –hangi kültürden olursa olsun– birbirlerini kesintisiz olarak etkilemiştir.

Edebiyat, bunların başında gelir; dil dili doğurmuş, mana manayı belirlemiş, böylece **Anadolu özü** olağanüstü zenginleşerek, bu coğrafyanın tüm insanları için bir çimento olmuş.

Dünyanın ve tarihin en önemli ve en manalı **ortaklıklarından** biridir bu.

Binlerce yıllık birikime sahip bir ortaklıktır Anadolu!

Bu ortaklığı bozmaya, delmeye çalışan siyasi, ideolojik projeler, böl-yönet tarzı stratejiler de yaşanmıştır zaman zaman.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elif Şafak, okurunu kredi kartına ve tüketime teşvik ediyor!

Telesiyej 22.05.2012

 Elif Şafak, okurunu kredi kartına ve tüketime teşvik ediyor! Hoppala paşam, Malkara Keşan!

Bir yazar, bir banka reklamında yer alıp, kitlesini kredi kartı kullanmaya, tüketime teşvik eder mi yavru?

Edebiyat ve ticaret!

İnsanlık tarihi boyunca bazı kelimeler ve kavramlar pek yan yana gelmemiştir.

“Edebiyat ve ticaret” de onlardandır işte.

Aslında bu yan yana gelememe hâli, derinden bir kavga hâlidir; ortada ciddi bir hayat anlayışı çatışması vardır çünkü.

Biri hayatı **manaya** çekerken, diğeri maddi menfaate çeker!

Bu nedenle özellikle gerçek yazı sanatçıları, ticari menfaat alanlarında var olmamışlardır.

Sanat, paraya karşıdır zira!

Onun misyonunda paranın yabancılaştırdığı (paraya yabancılaşmış) insanı uyarmak, hatta kurtarmak vardır!

Kredi kartı kullanmaya, dolayısıyla tüketime teşvik etmek yoktur mesela.

Bu ontolojik bir durumdur aslında. Sanatçının varoluşu, diğer insanların varoluşundan farklıdır zira. Toplum, onları onurlandırırken, farklı bir yere koyar her zaman; hiçbir zaman sistemin bir parçası olarak görmek istemez.

Sanat, saygın bir üstyapı kurumudur.

Aslında zirvededir.

Lakin bilindiği gibi Türkiye'nin bir edebiyat sorunu var; çok az kitap okunuyor, edebî değeri olan metinler de oldukça az çıkıyor ortaya. Bu aynı zamanda şunu gösterir ki, edebiyatın bu toplumda itibarı pek yoktur. Bu alanda verilen mücadelenin asıl amacı da, edebiyatı itibarlı bir hâle getirmekten başka bir şey değildir.

Elif Şafak'ın bir reklam yıldızı olması, edebiyatın bu durumunu ne derecede etkiler acaba?

Bana göre, zaten itibar sorunu olan edebiyatımıza saygınlık açısından **kusurlu** bir davranıştır, bir yazarın ticari bir reklam filminde yer alması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Murathan Mungan'ın söylediklerini düşünerek...

Telesiyej 23.05.2012

 Murathan Mungan'ın söylediklerini düşünerek... Acılarının içinde eriyip kalmış bir toplumun insanlığını en derinden hissedenden ve anlayan, o toplumun şairidir bence.

Şairin, yazarın aydın sorumluluğu bir başkadır!

Edebiyattan doğmuş, edebiyattan geçerek evreni ve dünyayı kavramış, toplumunu ve insanını şaşmaz bir homo politicus'lukla değerlendirmiş ve aynı zamanda geleceğe uzanmış bir **diyalektik ustası**dır o.

"Ama edebiyattan kaçılmaz, hikâyeye bir gün yakalanırsın. Bu nedenle bütün ötekileştirme politikalarının özünde başkasının hikâyesini saklamak vardır. Dinledikçe, tanıdıkça, öğrendikçe diğerleriyle aramızda insani bağ kurulmaya başlar," diyor Murathan Mungan.

Edebiyatın şaire kazandırdığı derinlik, onun baktığını görme derinliğidir aslında.

Edebiyatçının yaptığı eleştirinin özeni, dikkati ve objektifliği karşısında düzenin sahipleri sarsılır; bu beklemedikleri bir duyarlık biçimidir çünkü. Bu tür bir söyleme hiç alışık değildirler.

Murathan Mungan, Ezgi Başaran'a (*Radikal*) verdiği röportajda sözünü sakınmıyor: "(...) Anadolu'da halkların anadili, dilsizliktir. Türkiye'nin bilinçdışı 800 bin kilometrekarelik büyük bir halıdır. Altına istenmeyen her şeyin süpürüldüğü bu halı çok kabardı artık, saklanmaya çalışılan bu kadar gerçeğe başa çıkamıyor. Hafıza kendini geri çağırıyor."

Murathan Mungan'ın hakikat peşine düşmüş değerli bir **tarih duygusu** var; bu coğrafyanın yasaklanmış, sansürlenmiş her türlü realitesini gün yüzüne çıkaran bir söylem içinde. Belli ki içi çok acımış ve acımakta.

Örneğin Dersim hepimizin kâbusu olmalı aslında; ki, şairin duyduğu o derin acıya bir miktar yaklaşabilelim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burhan Doğançay'ın isyana düşmüş resimleri neden büyülüyor insanı

Telesiyej 24.05.2012

 Burhan Doğançay'ın isyana düşmüş resimleri neden büyülüyor insanı Sanat galerisinin duvarlarında bir **ortak mülkiyetsizlik** sergileniyor!

Sokak duvarlarının yüzeyindeki semiyolojik mülkiyetsizliğin, **resimde** (tablolarda) yeniden üretimi bu çizgiler, bu lekeler, bu yırtıklar ve kabartmalar...

Duvarların sahibi vardır ama duvarların yüzeyinin mülkiyeti yoktur tabiatıyla...

Bu yüzey tarihe, kamuya, klimaya, insanın ve kentin hoyratça eskitmesine, yıpratmasına aittir aslında.

Aynı zamanda insanın içinin her türden dışavurumunun yer aldığı, adeta **lekелendiği** yaşayan yüzeylerdir bunlar; aşkın, küfrün, isyanın, yalnızlığın, açlığın ve mizahın yerleştiği **özgür yüzeyler...**

Yüzeyin mülkiyeti yoktur.

Bir zaman tüneli lekesinin, bir çiz lekesinin, bir yapıştırma lekesinin mülkiyeti olabilir mi zaten?

Burhan Doğançay'ın İstanbul Modern'de dün açılan **Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı** sergisini –henüz açılmadan– özel izinle, bomboş salonlarda gezerken, bunları düşündüm hep.

A'sından z'sine **isyana düşmüş** bu resimlerde düzen (sistem) altüst edildiği gibi, insanın toplumsal, siyasal, kültürel **ötekileştirilmişliği** de acılı ve sancılı da olsa netleştirilerek görüntüleniyor. Ve bu resimleri seyredenler de, o ötekileştirilmişlikle kadeh tokuşturabiliyor bence.

Burhan Doğançay, bu kolajlarında ve derinlik izlenimli (olağanüstü üçüncü boyut izlenimli) çalışmalarında, öyle görünüyor ki, resmi değil ama, ressamlığı reddetmiş!

Ressamlığın reddedilmesi de, resme derinlik, yeni boyutlar ve yepyeni manalar kazandırır bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Lümpen burjuvazi kıvamındaki burjuvaya gel burjuvaya...

Telesiyej 28.05.2012

 Lümpen burjuvazi kıvamındaki burjuvaya gel burjuvaya... Bizim burjuvalarımız başkadır, benzemez kimselere.. *benzemez kimse sana, lûtfuna ermek için söyle perişan olayım, hüsnüne ermek için söyle perişan olayım**.. bizim burjuvalarımızın her şeyleri bir başkadır doğrusu.. bazılarını görseniz burjuva demezsiniz hatta, o kadar yani, o derece hüsnüne ermek için perişan olmak icap eder.. ve bazen öyle haberler okuruz ki burjuvalarımız hakkında, tutkuyla bağlı olduğumuz bu yalnız ve güzel ülkemizde; *beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın*** diye haykırısı gelir insanın!

Benim olmuştur yani böyle mahut anlarım, ne yalan.

Ve de olmaya devam etmektedir mütemadiyen.

Sonuncusunu bir işadamlıyla ilgili bir gazete haberini okurken yaşadım mesela; burjuvagillerden görünen bir ailenin ferdi olan **Mehmet Ali Ilıcak**, **Demet Akalın**'a twitter'da hakaret ettiği için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında iki yıl hapis cezası talep edilmiş.

Burjuvagillerden biri, neden çıkıp da durduk yerde (bu mevzunun durmadık yeri yoktur gerçi ya..) Demet Akalın'a hakaret etsin diyerek merakla okudum haberi.

Haber şöyle diyor: "İddianameye göre Demet Akalın twitter'da 'Nihat'ı seviyorum, kim ne derse desin!' diye yazdı. Mehmet Ali Ilıcak da 'Yeni bir enişte mi Nihat, duymadım?' diye cevap verdi. Bunun üzerine Ilıcak ile Akalın arasında yazışmalar başladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir düşünürü, düşüncelerinden ötürü öldürmek insanlığın ve tarihin vicdanında yara açar!

Telesiyej 29.05.2012

Düzenin sahibi olan güçle, bir düşünür karşı karşıya geldiğinde ne olur?

Önce bir çatışma çıkar aralarında.

Düzenin sahibi güç "Düşünme" der, düşünüre. "Düşüncelerini bana göre değiştir!"

Düşünür de, "Sen düzeni benim düşünceme göre değiştir" der.

Ortada uzlaşmaz bir çelişki vardır artık.

Düşünür, dediğim dediktir, düşüncesinden dönmez.

Bu durumda düzenin sahibi olan güç düzende demokrasi olduğunu iddia ediyorsa düşünürü yargılar.

Düşünür, savunmasında hâlâ aynı düşünce ve görüşlerde ise, düzenin sahibi olan gücün yargıçları tarafından idama mahkûm edilir.

Ve ölür!

2412 yıl önce **Sokrates**'in başına gelen budur.

Düşünür, gençlerin ahlakını bozmak ve dinsizlik suçlamasıyla milattan önce 399'da yargılanmış, Atina'nın elit sınıfı 500'ler Meclisi'nin kararıyla da ölüme mahkûm edilmişti.

Bir düşünürü, düşüncelerinden ötürü öldürmek hem tüm insanlığın hem de tarihin vicdanında yara açar.

Bu öyle bir yaradır ki, asla kapanmaz; bu ölüm asla unutulmaz, düzenin sahibi olan güç ise hiçbir biçimde aklanmaz.

Ve gün gelir hesap sorulur!

Resmî ve hukuki tezgâhtan hesap sorulur.

Halk, önünde sonunda gerçeği ortaya çıkarır.

Tıpkı 2412 yıl sonra bugün, Sokrates'i, Yunanistan'da beraat ettirmesi gibi...

Sokrates'in suçu, insanlara **düşünmeyi** öğretmekti; sağlıklı, doğru, hakkaniyetli düşünüp, bir karara varabilmek için de **şüphe** etmeyi öğretmek istedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sultan' dizisi ve Kürtleri Türk zihniyeti ile algılamak...

Telesiyej 30.05.2012

 'Sultan' dizisi ve Kürtleri Türk zihniyeti ile algılamak... **Sultan** dizisi tipik bir masa başı ürünü.

Bir Kürt kentindeki hayatı, kültürü, mahalli rengi, asimilasyonun yol açtığı dil (Türkçe) durumunu, kadının konumunu, örf ve âdetleri bir Türk zihniyle algılayıp, bir drama çalışması yapmanın prototipi adeta.

Kürtlerin yaşadığı bir kent olan Diyarbakır'da hayat, **Sultan** dizisindeki gibi mi akıyor?

Dizide konuşulan dil Türkçenin bir lehçesi mi gerçekten?

Türkçenin Diyarbakır'da, tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle farklılaşarak yansıması bu mudur?

Dizideki her iki aile de Türkçeyi, adadillerinden (Kürtçeden) sonra öğrendikleri ikinci bir dil gibi konuşmazken, neden aynı ailenin bir üyesi olan Bilal'in oğlu Kerim farklı bir şiveyle konuşuyor mesela? Kerim'i canlandıran Hüseyin Karaca, belli ki gerçekten Diyarbakırlı da ondan; belli ki, çocuğun anadili Kürtçe.

Bu yüzden de, bana göre dizinin en iyi oyuncusu küçük Kerim'i canlandıran Hüseyin Karaca, sahici bir karakter o çünkü. Çok da sempatik ayrıca. (Onun sahneleri daha da uzatılmalı derim ben.)

Kanal D'nin yeni dizisi **Sultan** için, neden masa başında kotarılmış bir dizi gibi görünüyor dedik.

Şundan dedik: Diyarbakır'da çekilen bir dizide, oyuncuların tipolojisine bu kadar mı dikkat edilmez? Orada yaşayan insanların jestüel analizleri de belli ki hiç yapılmamış, ya da yarım yamalak bir gözetilmiş sadece; ekranda neredeyse bütünüyle bir İstanbul jestüeliyle karşılaştım zira.

Hadi başrol oyuncularını geçelim, dizinin tutunabilmesi için bir iki ünlü oyuncu kullanmak gerekli diyelim; ama hiç değilse yan rollerde Kürt oyuncular kullanılabilirdi, karma bir kadro yapılabilirdi, karakterlerin inandırıcılığı arttırılabilirdi böylece.

Diyarbakır gibi kültürel zenginliğe sahip bir şehirde dizi film yapılıyorsa şayet, hayatın içine gömülmüş olan otantisiteden sonuna kadar yararlanılmalıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fox Tv'nin varoluş amacı zaman ve içerik doldurmak mı

Telesiyej 31.05.2012

 Fox Tv'nin varoluş amacı zaman ve içerik doldurmak mı Fox Tv gibi dizilerine sadık, hatta tutkuyla bağlı bir tv kanalı daha yoktur herhalde.

Her genç kızın pardon yapımcının rüyasıdır Fox Tv (bir nevi Zetina dikiş makinesi), o derece yani, o derece sahip çıkar her saçma sapan dizisine.

Lale Devri gibi sıkıcı, seyirciyi hepten salak bellemiş bir diziye bile kaç sezondur sahip çıktı, yetti gari demeden gününde saatinde gösterip durdu ve durmakta, sadakat şampiyonu bir tv kanalı olarak. Ve Çınar.. Toprak'ı sevdi de sevdi, sevdi de sevdi, deli divane oldu, yandı yakıldı.. ama Toprak inat etti de etti, etti de etti; karnında onun çocuğunu taşıdığını gizledi. Tanımadığı bir ailenin evine sığındı da, yine Çınar'a dönmedi. Derken Çınar da bu kadar severken Toprak'ı; sırf babası istedi diye gitti hiç sevmediği Yeşim'le evlenmeyi kabul etti. Toprak durdu durdu, son bölümde, son anda, "Senin bebeğine hamileyim, yapma, evlenme Yeşim'le" demeye düğüne gitti, ama nutku tutuldu, bir şeycikler diyemedi (madem konuşmayacaktın, ne gittin adamın düğüne). Nikâh memuru Çınar'dan "evet" almak için sordu da sordu; ama dalıp dalıp Toprak'ı düşünen Çınar'dan çıt çıkmadı nedense, onu durdurmaya düğüne gelen Toprak'ı da bir türlü seçemedi gözleri, bir avuç davetli arasında ki, kabak gibi durmaktaydı Toprak, tam da karşısında .

Ve birden yüzünde güller açtı Çınar'ın, dakikalardır sus pus oturup, hem müstakbel eşini, hem davetlileri geren o değilmiş gibi neşe içinde bağırırdı "Eveet, bin kere eveettt!" diye (manik-depresif atak, zahir).

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öldürdüğümüz hayvan dostlarımız biz insanları affetmeyin! Bu yasa değişikliğiyle sizleri öldürmeye devam edeceğiz!

Telesiyej 04.06.2012

 Öldürdüğümüz hayvan dostlarımız biz insanları affetmeyin! Bu yasa değişikliğiyle sizleri öldürmeye devam edeceğiz!

Batı bize can ayrımı yapılabileceğini öğretti.

Batı, **türçülüğü** fena halde benimsemiştir çünkü.

Aslında eski bir hikâyedir bu, çok eski.. ama mührü basan Descartes olmuştur bu hususa. Hem de Batı'nın aydınlanma hareketi içinde.

Hayvanlar üzerinde deney yapmanın da sistemli olarak başladığı bir zamandır bu. Çünkü Descartes'ın bu konudaki fetvası takipçileri tarafından bilimsel amaçlı uygulanmaya başlamıştır hemen. Hatta bizzat Descartes'ın hayvanları canlı canlı keserek incelediği bilgisi de yaygındır.

"Descartes'ın kendisi de anatomi bilgisini geliştirmek için canlı hayvanların içini açıyordu ve dönemin belli başlı fizyologlarından çoğu kartezyen mekanist olduklarını belirtiyorlardı." (Peter Singer, *Hayvan Özgürleşmesi*)

Batı'nın bu konudaki vahim örneklerini çoğaltmak mümkün.

Can almak, bir canı yok etmek konusudur esas olan.

Çünkü bu yol açıldığında aynı zamanda dinî destekli (özellikle Hristiyanlık) bir hayvan metalaştırma meşruiyeti çıkıyor ortaya. Ufuktaki kapitalizmin ön hazırlıklarından biri sanki.

Oysa başka bir coğrafyaya, Anadolu'ya, çok daha eski bir tarihe; Hristiyanlığın başlangıcına gidecek olursak, bir öğreti olarak Hristiyan öğretisine rakip olan Manicilik (Mardin kaynaklı), can alma konusunda çok hassas bir öğretiler. Bu öğretinin bildirisi içinde can almak yasaklanmıştır: *"Mani öğretisinde yer alan el mühründe, hayvan ve insan öldürmek yasaklanmıştır.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtaj yasağına karşı mücadele ve kadının kendine ait olabilme hakkı!

Telesiyej 06.06.2012

 Kürtaj yasağına karşı mücadele ve kadının kendine ait olabilme hakkı! Kürtaj kime aittir?

Kadına.

Yasaklayan kim peki?

Erkek.

Türkiye’de kadının kendi iradesini kullanarak **yaşama hakkını**, kim elinden almak istiyor?

Erkek!

Erkek, kadının kürtaj hakkını hangi gerekçeyle dayanarak elinden almak istiyor? Cenin canlıdır, dolayısıyla bir ruha sahiptir; gerçek sahibi de “can veren, can alan” Tanrı’dır. Dolayısıyla kadının bu can üzerinde hiçbir tasarrufu olamaz gibilerinden bir gerekçeyle...

Bu durumda kadın, sadece bir **can taşıyıcısı** durumuna indirgenmiş olmuyor mu?

Oluyor.. zaten mesele de bu.

Erkeğin bu rasyoneli, **erkek egemenliğin** temel rasyonelliğinin gizlenerek ona ulvi bir kılıf uydurulmasından başka bir şey değildir aslında.

Erkek egemenliğin temel rasyoneli zürriyettir; zürriyete dayandırılmış bir erkek **vaazıdır**. Ve bu vaaz, uyduruktur. Çünkü **zürriyet** denen şey; insanı hem doğadan koparır, hem de insanın kendi doğasına aykırıdır.

Zürriyet, erkek egemenliğin sigortasıdır anlayacağınız.

Ve aynı zamanda bu egemenliğin **derin korkusudur**.

Erkek erk, zürriyet martavalını artık yutturamaz hale geldiğinde, egemenliğinin de yok olacağını, genetik ve memetik kodlarıyla bilmektedir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dijital sanal uygarlığın son buluşu: interaktif Rönesans sergisi: 'The Great Masters'

Telesiyej 07.06.2012

Dijital sanal uygarlığın son buluşu: interaktif Rönesans sergisi: 'The Great Masters' Bir sanat eserine bakmak, hayal kurmanın yolunu açar insana.

Aynı zamanda yeni şeyler düşünme yolunu da açar tabiatıyla.

İnsanın kendini yeniden üretmesidir bu.

Sanatla başbaşa kalan insan, kendi yaşama sanatına doğru bir adım atmış olur.

Resim seyretme, aslında hayatı okumanın yollarından biri değil midir?

Aracısız, engelsiz, dolaysız bir **başbaşa kalmadır** bence.

Bir tür bütünleşme.

Peki, araya teknoloji girerse ne olur?

İnsanın hayalinin yolu kapanmış olur.

Teknolojinin özellikle sanal olanı, insanın hayal yolunu kapar çünkü!

Kısaca, dijital teknoloji (interaktif ya da sanal), insanın hayalinin yerini alır.

Sanal kapılar açmak, ilk bakışta yeni ufuklar açmak gibi görünse de kültürü darlaştırıyor bana göre.

Batı uygarlığı, belki de artık köklü kültürel sanatsal devrimler yaratamadığı için, dijital, sanal bir uygarlıktan medet umuyor artık.

Özellikle Avrupa/Batı uygarlığı sanal bir bataklık içinde bugün! Aracın amaca dönüşmesi, kültürün teknolojikleşmesi ve sanatla buluşanlarda bir tür dijital algı oluşturulması sürecine girdik sanırım.

Örneğin, dünyada ilk defa İstanbul'da, Rönesans'ın üç büyük sanatçısıyla ilgili bir dijital interaktif sergi açıldı.

The Great Masters sergisi, Michelangelo'nun, Leonardo'nun ve Raphael'in belli başlı eserlerini sergiliyor.

Sergiliyor ama.. eserler yok ortada!

Dijital suretleri var sadece.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Belli oldu; bu yazın terennümü 'Aşk Gitti Bizden' olacak!

Telesiyej 11.06.2012

Belli oldu; bu yazın terennümü 'Aşk Gitti Bizden' olacak! Pop müzik nadirattan da olsa bazen maksadını aşılıyor mu ne.. ortaya öyle bir **parça** çıkıyor ki, şaşırtıyor insanı; sanki ona başka bir müzik türü aşılanmış gibi geliyor insana.

Bu özel duruma yol açan şey bazen güfteden, bazen besteden, bazen şarkıcının ses renginden, bazen de yorumundan geçiyor.

Tabii sonuçta ortaya bir "toplam" çıkıyor ve bu da bir farklılık yaratıyor.

Tarkan'ın, **Ozan Çolakoğlu**'nun **01** albümünde yer alan **Aşk Gitti Bizden** şarkısı öyle bir şey işte.

Pop müziğin klasik hedef kitlesini aşmış bir şarkı sanki bu.

Böyle bir şarkı (yani kendi alanının sınırını aşmış bir şarkı da), daha bir derinlik kazanıyor, daha manalı olabiliyor.

Tarkan, yorumuyla (sesiyle) hiç bağırmadan, sesini yükseltmeden, adeta terennüm ederek; sesini, yorumunun gerisinde tutarak bir duygu üretebilmiş; aşkın, ayrılık acısının, hüznünün **sesini bulmuş** bu şarkıda.

Ayrılık'ın üzüntüsünü dansla, hareketle buluşturmak, ortaya değişik bir pop müzik **vurgusu** çıkarmış; adeta bir "zıtların birliği".

Aşk Gitti Bizden adlı şarkıda her zamankinden farklı bir yorumu var Tarkan'ın, ona sordum, bana farklı geliyor, öyle mi gerçekten diye, Tarkanş *"Evet, dinleyenler öyle diyorlar. Fark, **Aşk Gitti Bizden**'in, aslında bir dans parçası olmasına rağmen, aynı zamanda duygusal yapıda bir ayrılık şarkısı olmasından kaynaklanıyor sanıyorum; bu ilginç bir kontrast bana göre; bu yüzden de çok farklı okumalar denedim bu şarkı için; sonuçta albümde yer alan yorum bana daha yakın geldi,"* dedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madonna'nın konserini ifade edecek başka bir sözcük yok muydu

Telesiyej 12.06.2012

Yoktu demek!

Varsa da, bizim medyanın entelektüel sermayesinde mevcut değil!

"Madonna SALLADI!"

Ya da öyle bir durum ki bu, ifade edecek başka bir sözcük olmadığından bir ortak sözcükte buluşulmuş; belki Madonna, öyle tatlı, öyle yumuşak ve huzurlu bir edayla söyledi ki şarkılarını, TDK'nın sözlüğünde yer alan **sallamak** sözcüğünün açıklamasındaki gibi, "düzenli bir biçimde ve hep aynı doğrultuda hareket ettirdi" stadyumdaki seyircileri. E öyleyse denecek bir şey yok da, Madonna'nın tarzı bu değil pek. Seyircilerini huşu içinde sallamak yerine, huzursuz edip, kendilerini oradan oraya atmalarını sağlamak ister diye bilirdik biz kendisini ya, belli olmaz tabii, yaşlandı neticede o da. (Onca yaş aldıktan sonra hiç almamış gibi yapmak da yorucu olmalı.)

Fakat medyamızın entelektüel sermayesi içinde sanki ortak dil birlikleri var.

Belli durumları aynı şekilde algılayıp, aynı şekilde ifade etmelerine şaşmamak elde değil.

Nasıl bir tek tip ifadeye koşullanma yavu bu?

Bir kişi bile dışına çıkmıyor bu ezberin.

Bu dil birliği de bizim **ezber birliğimiz** oldu artık!

Yazılı ve elektronik medya aslında bu haliyle bir **dil fakiri** durumunda. Kendini bir türlü yenileyemiyor bazı ifadelerinde.

Dil fakirliği gitgide bir ifade şablonuna dönüşüyor.

Böyle kitlevi gösterilerde (pop konseri, futbol maçları..) beklenmedik bir başarı elde edildiğinde bu başarının kaynağı için medyamızın ortak ifadesi hep aynı oluyor: **SALLADI!**

Ben bu ifadeyi gençliğimden beri duyarım.

Son örnek de Madonna'nın konseriydi işte.

"Madonna Arena'yı salladı!" (Radikal), "Bu kez gerçekten salladı" (Hürriyet), "Madonna salladı!" (NTV)

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanatın özgürlük gücünü hissettiren bir ressam: Goya

Telesiyej 13.06.2012

 Sanatın özgürlük gücünü hissettiren bir ressam: Goya Devrimleri halktan ve aydınlardan önce bazı sanatçılar gerçekleştirir çoğu zaman.

Eserleriyle yaparlar bunu.

Zamanın ruhu önce onlara dokunur zira. Onlar da bu ruhu, eserlerinin ifade ruhu hâline dönüştürürler.

Çünkü bu sanatçıların içinde diğer insanlardan çok farklı ve güçlü bir inanç vardır: ÖZGÜRLÜK.

Zamanın ruhu özgürlüğe susamışsa şayet, içindeki özgürlüğü zaptedemez hâle gelmiş sanatçıyla buluşur nihayetinde.

Ve ortaya, çok yönlü çok boyutlu çok zamanlı ve çok ifadeli bir devrim ruhu, kültürü, estetiği ve etiği çıkarır o sanatçı.

Aynen Goya **Francisco José de Goya y Lucientes** gibi.

Aragonlu Goya, Batı uygarlığının sanatsal özgürlük ruhunu inşa etmiştir.

Sanatsal özgürlük ruhu, hem sanatın (eserin) **iç** oluşumuyla ilgili, hem geleceğin sanatının ve akımlarının özgürlükleriyle ilgili hem de devrimin (devrimlerin) halkla birlikte inşa edeceği o büyük uygarlıkla ilgilidir.

Goya'nın sanatının özgürlükçü kıvılcımı, hızla büyüüp kısa zamanda diğer yaratıcı heyecanları ateşlemiş, pek çok sanat akımının doğmasına neden olmuştur; günümüzde de hâlâ mazlumun yanında durarak "ceberut"a kafa tutan sanatsal, kültürel (hatta siyasi) ifade güçlerinin güçlü ışık kaynaklarından biri olmaya devam etmektedir bence o.

Ressam Goya, resim sanatıyla, aslında bir çağın kapanmasında ve bir başka çağın açılmasında tam olarak tanımlayamadığımız bir güçle, karanlıktan aydınlığa geçerek insanlığa **umut olmuştur**.

Karanlığın, karanlığın içinde gizlenenin ve karanlığın yaratıcılarının çirkinliklerini, insanlık dışı ruhlarını (aslında ruhsuzluklarını), engizisyonun hâlâ geçerli olduğu güçlü sansürlerin yaşandığı bir dönemde, bir cesur yürek ve ruh olarak açığa çıkarmış eserlerinde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erkek egemen kültür, selülitli kadın bacaklarıyla neden uğraşır

Telesiyej 14.06.2012

 Erkek egemen kültür, selülitli kadın bacaklarıyla neden uğraşır Erkeğe her şey mubahtır.

Göbekli olabilir mesela.. yakışır, yakışır!

Hatta erkeğin göbeklisi makbuldür.

Kıllı göğsü, balta girmemiş ormanları hatırlatabilir ya da, hiçbir beis yoktur!

Bütün bunların yanı sıra, sarkık koca göbeğinin, balta girmemiş ormanları hatırlatan vücut yüzeyinin yanı sıra, kısa bacaklı da olabilir, ya da gereğinden fazla uzun iki değneğin üzerine oturtulmuş olabilir bedeni.

Yüzüne bakmak bir hayli teşvik ve gayret isteyebilir bazen; o derece kalın derili, uçurum misali derin çizgilerle dolu yüzündeki pörtlemiş gözleri ürkütebilir insanı.

Lakin Quasimodo kadar çirkin ve ürkütücü de olsa erkek, hiçbir mahsuru yoktur.

Çünkü...

Erkeğin çirkini olmaz!

Bu ataerkil dünyanın kabul ettiği ve kadınlara kabul ettirdiği temel bir dayatmadır.

Ataerkilliğin kendine ait özel bir kültürü vardır; kendi egemenliği için ürettiği bu kültürün ne doğayla ne felsefeyle ne bilim ve sanatla ne de estetikle bir ilgisi vardır.

Bu kültür a'sından z'sine, kadını bin bir biçimde zapturapt altına alma kültürüdür.

Bu kültüre uygun olarak erkek kendini her yerde ve her surette gösterir.

Mesela mitolojide tanrıların başı Zeus, erkektir.

Kadının esas alanına giren yemek konusunda aşçılığı bile erkek temsil eder; aşçıbaşı erkektir. Kapitalizmde bir ürün çoğunlukla erkek sesiyle tanıtılır ayrıca.

Her alandaki başkanların yüzde 99'u erkektir.

Bu erkeklerde kendi sınıflarına ait bazı kurallar dışında , güzellikle ilgili, yakışıklılıkla ilgili hiçbir şey aranmaz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz saçmalıkları başladı.. ilk saçmalık şaheseri: 'Şebeke'

Telesiyej 18.06.2012

Yaz saçmalıkları başladı.. ilk saçmalık şaheseri: 'Şebeke' Ben esasen o 32 kameraya üzüldüm.

Hani programın kayıt yapıldığı eve yerleştirildiği söylenen 32 kameraya. (Neler yapıldı o kameralarla neler?)

Bu kameralara bir görev verilmiş; gizli çekim!

Gizli çekim görevi başta çok heyecanlandırmış olabilir, bu 32 kamerayı. Aslında her kameranın rüyasıdır, kimsenin görmediğini görmek ve kaydetmek.

Duyan da müthiş gerilimli bir hadise yaşanacak da, hiç bir ânın kaçırılmaması için gizli kayıtlar yapılacak sanır; seyirci de zengin bir akış seyredecek; bu gerilimli müthiş hadisenin her ânı, her durumu birkaç kamera tarafından ayrıntılarına varıncaya kadar bir dedektif gibi yakalanacak diye düşünür; ve seyirci de nadirattan bir programla karşı karşıya kalacak!

Beklenti budur anlayacağınız böyle bir teaser'dan.

Vaade gelince.. bir oyun içine yerleştirilen seçilmiş bir kurban, hiç beklemediği garipliklerle, tersliklerle hatta ürkütücü durumlarla karşı karşıya kalacak.

Biz de sanki onunla özdeşleşmiş gibi heyecan duyacağız ve aynı zamanda oyunun trüğünü bildiğimizden, kurbanın bir an önce tuzaktan kurtulması için gerilimli bir beklenti içinde olacağız.

32 kameralı psikolojik gerilim soslu, dram komedi karışımı bir mönü bu.

Lakin bir kere tadına bakıldı mı, yenip yutuldu mu, daha da oturulmaz o sofraya bana göre.

Çünkü artık hepsi birbirinin tekrarı ya da varyasyonu olacaktır, bu şimdiden belli zaten.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taş üstüne taş, bilgi üstüne bilgi, emek üstüne emek: Şirince Matematik ve Felsefe Köyleri

Telesiyej 19.06.2012

 Taş üstüne taş, bilgi üstüne bilgi, emek üstüne emek: Şirince Matematik ve Felsefe Köyleri Şirince’de bir mucize yaratmış Prof. Dr. Ali Nesin.

Hafta sonunda bu mucizeye tanık olduk biz.

Elif, Şirince’deki Matematik Köyü’nün felsefe yaz okuluna katılmak istedi çünkü.. henüz 16 yaşında, felsefeye ilgi duyuyor, neden ilgi duyduğunu tam olarak kestiremiyor belki ama, kendi kendine seçtiği felsefe kitaplarını okuyor.. anlatırken yanakları pembeleşiyor, gözlerinin mavisi derinleşiyor, belki de bütün cevapları felsefede bulacağını düşünüyor.

Elif’i Felsefe Köyü’ne bırakmak için Şirince’ye Sezen Aksu ile birlikte gittik; bir süredir Ali Nesin’le, Meral Okay’ın vasiyeti hakkında (Meral, mirasını Matematik Köyü’ne bırakmak istemiş ama sözlü vasiyet olduğu için ailesi onun bu isteğini yerine getirmeye yanaşmamıştı) konuşmak istiyordu zaten, bir gün sonra da o bölgede (Denizli’de) konseri vardı, denk düştü, hep beraber uzunca bir kara yolculuğu sonucu Şirince’ye vardık.

Köy merkezinden ayrılan daracık toprak yoldan bir kilometre kadar devam ettik ve Ali Nesin’in yarattığı **mucizeye** ulaştık.

Gitmeden önce hepimizin az çok bir fikri vardı doğrusu, ama köye girince anladık ki, hayal gücümüz pek de iyi bir performans gösterememiş bu hususta.

Orman içindeki bilim köyü, bir bilim cenneti.. ağaçların, renk renk çiçeklerin çevrelediği daracık taş sokaklarda genç kızlar, delikanlılar dolaşiyor.. açık hava kahvelerinde ders çalışanlar var, kimileri de birbirleriyle sohbet ediyor, biz köye ulaştığımızda eğitim saati henüz bitmiş çünkü.

Sezen Aksu, Aziz Nesin Vakfı Matematik ve Felsefe Köyü’nün girişinde arabadan inince, gençlerin dikkatleri onda yoğunlaştı hâliyle; biraz sohbet ettiler ayaküstü, hepsinin keyfi yerinde, bulundukları yerde olmanın bir ayrıcalık olduğunu farkındalar.

Sezen çok imrendi onlara, erken doğmuşuz, şimdi burada öğrenci olmak varmış dedi.

Derken Ali Hoca geldi ve köyü gezdirmeye başladı. Bize anlatılanları büyülenerek dinlerken, bir yandan doğanın kokusunu çektik içimize.

Ve hepimiz de aynı şeyi düşündük; bir mucize bu.

Taş üstüne taş, bilgi üstüne bilgi, emek üstüne emek, duygu içinde binlerce duygu, parasızlığın içinde eğitime inanmanın inatçı zenginliği, Türkiye’nin geleceğinin tabusuz, otoritesiz inşasının tohumlarının ekilmesi; ileri, çağdaş komünal bir gönüldaşlığın cesur eseri, Aziz Nesin Vakfı Matematik ve Felsefe Köyleri.

Devletin onca mühürlü yasağına rağmen!

Şirince’de bir mucize!

Prof. Dr. Ali Nesin ve yoldaşlarının eseri bu köyler. Devletin onlarca mühürlü yasağına rağmen kurulmuş bu köyden yüzlerce öğrenci yetişiyor şimdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beklenti fazla yüksek tutulduğundan ‘Harem Sergisi’ hayal kırıklığı yaratıyor!

Telesiyej 20.06.2012

Beklenti fazla yüksek tutulduğundan ‘Harem Sergisi’ hayal kırıklığı yaratıyor! Adı büyük.

Ama adıyla müsemma değil bana göre.

“Padişahın Evi: Topkapı Sarayı Harem-i Hümayunu” sergisinden söz ediyorum.

Adı mana itibariyle oldukça kallavi; vaadi çok yüksek tutulmuş. İnsan önemli sırların ifşa edildiği bir sergiyi dolaşacağını sanıyor ve bekliyor.

Kolay mı? Padişahın evine gireceğiz. Padişahın evi de, okuyup yazmaya başladığımızdan beri duyduğumuz, okuduğumuz o büyük gizemli hayatın mekânı: Harem.

Üstelik, Cumhuriyet döneminde yakın zamana kadar Harem’i ziyaret yasak olduğundan, biz haremi Batılı oryantalistlerin (resimleri, edebî metinleri, hatıraları..) hayallerini kopyalayarak hayal ettik, bu yaşlara gelinceye kadar.

Bu yüzden de serginin adı olağanüstü bir dünyanın perdelerini açacak gibi geliyor insana (ki, Osmanlı’nın haremi, bütün dünyanın en merak ettiği konular arasında olmuştur hep).

Beni bu sergiye yönelten iki vaat oldu doğrusu; birincisi serginin daha açılmadan önce tanıtımında yer alan şu sözlerdi: “Harem’in bilinmeyen yönlerini gerçekçi bir bakış açısıyla anlatılmasından yola çıkılarak hazırlanan sergi, dört ana bölümden oluşacak. İlk bölümde harem mimarisi, minyatürler, gravürler ve planlar eşliğinde anlatılırken; ikinci bölümde harem ağaları ve cariyeler olacak. Üçüncü bölümde, hanedan üyelerinin yaşamları, eğitimleri, hiyerarşideki yerleri tasvir edilecek; son bölümde ise haremde günlük yaşam, eğlenceler ve gelenekler, görseller aracılığıyla betimlenecek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eleştiriye tahammül edememe sorunsalı üzerine...

Telesiyej 21.06.2012

 Eleştiriye tahammül edememe sorunsalı üzerine... Türkiye’de, siyaset ve popüler kültür eleştiriden hiç hoşlanmaz!

Siyaset eleştiriye bütünüyle kapalıdır!

Geleneksel olarak böyledir bu.

Osmanlı’nın son döneminde ekilmiş olan siyasi eleştiri tahammülsüzlüğü ki, can almaya kadar gitmiştir bu tahammülsüzlük—Cumhuriyet’le birlikte kreşendo bir durum izlemiştir.

Özellikle siyasi iktidarlar eleştiriden hiç hoşlanmazlar.

Duyguları eleştiriye kapalıdır.

Popüler kültür de günahı kadar sevmez eleştiriye.

Ancak, eleştiriye kapalı olan popüler kültür, sistemin doğurduğu bir kültürdür bizim coğrafyada. Oysa halkın kendi ürettiği bir popüler kültür vardır ki; gerçek popüler kültürdür o; ve geleneksel olarak mizahıyla, taşlamasıyla, kendini eleştirmesiyle, meseliyle, sonuna kadar açıktır eleştiriye; ne var ki, bu kültür sistem tarafından unutturulmaya, üzeri örtülmeye çalışılmaktadır.

Piyanın popüler kültürünün eleştiriye tahammülsüzlüğü, aslında ürettiği ürün ve hizmetlerin kalitesiyle ilgilidir. Bu da, piyasada gerçek **rekabet** ortamının olmayışından ya da çok zayıf olmasındandır bence.

Gerçek bir rekabet, eleştiriden beslenir zira.

Kalitatif olarak birbirine çok benzeyen ürünlerin çoğunlukta olduğu bir piyasada şu veya bu biçimde kapılar tutulduğundan, eleştiri **tehdit olarak** görülüyor; ileriye doğru itici bir güç yerine, kapı garantisini yok eden bir düşman gibi algılanıyor adeta.

Bu durumun zirve yaptığı alan ise **televizyon dizileriyle** ilgili; özellikle dizinin dramasını oluşturan, yani dizinin entelektüel yapısını kuran, sosyo- politik- ekonomik analizlerini yapan ve kültürel biçimlendirmenin temelini atan, beyin takımı diyebileceğimiz ki, dizinin omurgasıdır kadroların, eleştiriye –çoğunlukla kapalı oluşları ilginçtir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fransa, Cannes Festival Sarayı’nda Romy Schneider’i anıyor

Telesiyej 05.07.2012

Fransa, Cannes Festival Sarayı'nda Romy Schneider'i anıyor Cannes'da, günlerdir sokaklar Romy Schneider'in fotoğraflarının yer aldığı billboard'larla dolu.

Festival Sarayı'nda Pazartesi günü Romy Schneider sergisi açılacak diye günler öncesinden yayınlar yapıldı.

Ve sergi açıldı nihayet.

Tuhaf bir duygu.. çocukluğumun ve ilk gençliğimin idolüydü Romy Schneider. Sergi salonunda cam fanuslara yerleştirilmiş kolyelerine, küpelerine, filmlerde giydiği — hafızalarda yer etmiş— kostümlerine, özel hayatında kullandığı aksesuarlarına bakıyorum.. mektuplarına, notlarına, kullandığı sözcüklere, güzel yazısına bakıyorum.. net ifadeler kullandığı küçük notlara.. en çok, trajik bir kaza sonucu kaybettiği küçük oğluyla olan fotoğraflarındaki mutluluğu sarsıyor insanı, bir an varsın ve mutlusun.. bir an sonra yoksun diyor bu fotoğraflar, hiç unutma!

Cannes'da Festival Sarayı'nda açılan sergide, geleceğin büyük bir aktristin mesleki başlangıcının yanı sıra, duyarlı bir kadının tutkuları, sinema perdesini aşan bir kişiliğin seyircisiyle buluştuğunda ortaya çıkan ve onu kalbinin derinliklerinden yakalayan incelikleri, çok kişisel ve özel karakter yapısıyla Romy Schneider'in geçtiğimiz çağın tarihine dokunan bakışı da yer alıyor.

Sergiyi düzenleyen Jean-Pierre Lavoignat'ya göre, Fransa'da bu düzeyde ve derinlikte gerçekleştirilmiş ilk sergi bu; hem Romy Sechneider'in ulaştığı zirveyle ilgili hem de onun temsil ettiği her şeyle ilgili bir sergi çünkü.

Romy Schneider herhangi bir oyuncu değildi.

Mükemmel oynadı ama hiçbir zaman oyuncu olmadı o.

Oynayarak hayatı yeniden keşfetti çünkü.. aynı zamanda kendi hayatını da.. acılarını bu büyük keşfin içine gömdü adeta; filmler hayatı oldu; bütün benliğiyle, her şeyiyle arayıp da bir türlü tam anlamıyla buluşamadığı aşkla, kamera karşısında buluştu; özel hayatında bulamadığı bazı hallerden intikam alırcasına, aşka olan tutkusunu oynayarak paylaştı seyircisiyle. "Ben hiçbir iş yapmayı bilmem" dedi, "filmlerden başka."

Filmlerde oynamak, Romy için bir karakteri canlandırmaktan ziyade kendini, kendi içini dışarıya —seyirciye, insanlara— sunmaktı bana göre. Bakışındaki derinlik hiç kimsenin, sistemin (özellikle onun çocukluğuna, gençliğine denk gelen Nazi kültürünün) ele geçiremeyeceği güçte dişi ve yaratıcı bir derinlikte.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barselona deyince Gaudi, Gaudi deyince Barselona...

Telesiyej 09.07.2012

Barselona deyince Gaudi, Gaudi deyince Barselona... Telesiyej tatilden döndü de.. magazin mevzularına, yeni tv dizilerine filan adapte olamadı birden, hoşgörün.

Bu yüzden de, yediğini içtiğini kendine ayırıp, gördüklerini –ama değeri olanları yazma ihtimali vardır birkaç gün. (Kaldı ki, vejetaryen olduğu için yaban ellerde pek de ahım şahım bir şeyler yiyememiştir, ne yalan; St.Tropez'nin en en **en**'i addedilen Le Club 55'te aslında bir beach club , devasa tahta tabaklarda servis edilen çiğ ve bütün bir karnabahar, 1 demet kereviz sapı, taze soğan, çiğ mantar, tarla domatesi, haşlanmış yumurta

ve bu mönü için gerçek bir sürpriz olan o muhteşem sostan oluşan antre, bütün tatil boyunca yediği en lezzetli yemekti desem, bir fikir vermiş olabilirim belki.)

Telesiyej'in tatili aslında Barselona'da başladı.

Bir arkadaşım Barselona için, Gaudi olmasa, Barselona Barselona olmaz demişti.

Barselona güzel bir şehir, Gaudi dışında da mimarisi neredeyse kusursuz; ne klasik ne modern, insanı rahatsız eden tek bir yapı yok gibi, ama yine de Barselona'yı taçlandıran, ona yakışan bir arogans katan, aynı zamanda da eğlenceli kılan Gaudi'nin eserleridir bence.

Gaudi, derin bir mevzu.

La Sagrada Familia ise dipsiz bir Katalan kuyusu.

Gaudi konusunda yazmak, haddimiz değil elbet. Ama Gaudi'nin eserlerinin yarattığı heyecanı da paylaşmak istiyor insan.

Doğanın mimarisi, Antonio Gaudi'nin eserlerinin en güçlü esin kaynağı olmuş bence.

Doğanın yeniden, yeniden ve yeniden KEŞFİ, bizlerin aslında oldukça yanlış olarak tanımladığı **yaratıcılık** dediği şeydir bana göre.

Oysa insan kendi tarihi içinde gitgide, adım adım doğadan uzaklaşarak, kendini ondan **uzaklaştırarak** yaratıcı olmayı denedi ve bunun sonucunda ortaya zaman zaman çeşitli manalarda ucubeler çıktı.

"Doğa kırlar verdi, insan eli kentler kurdu," demiş Varro, yaklaşık 2 bin 57 yıl kadar önce.

Doğa, kenti sevmez...

Kent de doğayı dışlar zaten!

Uygarlığın tanımını kente, kent yaşamına ve yaratımına odakladığımızda, **esinin** ana kaynağını ıskalamış oluyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Leonardo da Vinci'nin "Son Akşam Yemeği" bir tablo değil, fresktir ya...

Telesiyej 10.07.2012

Leonardo da Vinci'nin "Son Akşam Yemeği" bir tablo değil, fresktir ya... Pardon yani.

Ama...

Fresk duvar resmidir malumunuz.

Resimdir, lakin bir tablo değildir.

Tablolar taşınabilir; fakat freskler taşınamaz.

Leonardo da Vinci'nin Son Akşam Yemeği adlı ünlü freski, 15. yüzyılda Milano Dükü Lodovico Sforza'nın talebiyle Milano'daki Santa Maria delle Grazie Kilisesi için yapılmıştır, bilen bilir de.. Cumartesi günü Radikal Gazetesi'nin başyazısında (Eyüp Can) Leonardo da Vinci'ye biraz ayıp edildiğini düşünüyorum, okura da tabii.

Yazar, Radikal'deki, Son Yemek/İlk Yemek adlı yazısında (bu çağrışımlı buluşturmayı, ya da kıssadan hisse çıkarma olayını ben pek çözemedim ya, konumuz başka), Leonardo'nun İsa ve Yehuda'nın yüzlerini bir türlü bulamadığı için resmi bitiremediğini, bu yüzden de başrahibin sabrının nasıl taşıdığını ve onu -freski sipariş eden- Lodovico Sforza'ya şikâyet ettiğini filan ballandırıyor.. malum hikâye, birçoğunuz biliyordur zaten.

Ama yazı boyunca "Son Akşam Yemeği'nden ısrarla tablo diye söz ediyor yazar.. resim dese, kimsenin bir diyeceği olmaz; nihayetinde resim, duvara da yapılır, tahtaya da, tuvale veya bir başka zemine de.. ama tablo başka elbet, sınırları olduğu gibi, taşınabilirliği de gereklidir bir tablonun.

Böylece dünyanın en ünlü freski, koltuk altında taşınabilir, çerçevelenebilir –diyelim ki yağlıboya–, duvara asılabilecek bir tablo olarak canlanıyor okurun zihninde.

Bizim medyada oluyor böyle şeyler...

Ama insanın kalbi kırılıyor doğrusu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star'ın yeni dizisi Çıplak Gerçek ve bizim toplumun merakla ilgili sınırları...

Telesiyej 11.07.2012

Star'ın yeni dizisi Çıplak Gerçek ve bizim toplumun merakla ilgili sınırları... Bu topraklarda bir dizinin aksına tema olarak, ana duygu olarak 'merak'ı koyarsanız, belirli bir zaman içinde sonuçlandırmanız gerekir.

Merakla ilgili bir sınırimız vardır çünkü bizim, çok uzatıldığında merak sıkıntıya dönüşür, bunalırız.. tema ne kadar iyi işlenirse işlensin!

Bu yüzden polisiye edebiyata olsun, polisiye filmlere olsun, Batı'da olduğu gibi bir ilgi yoktur buralarda.

Bir de şu var tabii.. bizdeki tv yayıncılığı seyirciyi hızlı tüketime fena halde alıştırdı. Önüne konulan her şeyi anında hızla tüketiyor seyirci, merak dahil.

Toplumsal konsantrasyon bozukluğunu da düşünecek olursak, Star Tv'nin yeni dizisi Çıplak Gerçek 'in işi zor, çok zor bence.

Olağanüstü bir titizlikle planlamak gerekiyor bu tip projeleri; mesela fragmanlarda kullanılan: "Onu bulmak için zamana ihtiyaç var!" bizim seyircinin psikolojisi için yanlış bir mesajdır bana göre, bir tür iletişim kazası! Bir an önce sonuç isteyen seyirci için moral bozucu bir slogan çünkü bu.

Bir bakın günlük hayatınıza.. politikaya bakın.. insanların karşısındakini dinleme süreleri bile beş on cümleyle sınırlı değil mi? Onu bile ne kadar dinliyor ve anlama gayreti gösteriyor acaba? Tartışma programlarında sık sık tanık oluyoruz, konuşan kanaat önderlerinin, bilge kişilerin sözlerinin kesildiğine, sözünü tamamlamasına izin verilmeyişine. Entelektüel alanda bile tahammül en fazla otuz otuz beş cümleyle sınırlı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star'ın yeni dizisi "Hayatımın Rolü" sırf Haluk Bilginer'in oyunu için seyredilir!

Telesiyej 12.07.2012

Star'ın yeni dizisi "Hayatımın Rolü" sırf Haluk Bilginer'in oyunu için seyredilir! Gerçekten şaşırtıcı.

Orijinal olmayan bir senaryoda, orijinal olmayan bir karakteri, fevkalade orijinal bir yorumla canlandırmış Haluk Bilginer.

Senaryo bildik, tanıdık.. karakter fevkalade ünlü ve şablonik.. ama Haluk Bilginer bu kadar keskin hatlı bir karakteri yeniden üretmiş, hem de eskisinden daha fazla ete kemiğe ve ruha büründürerek yapmış bunu.

Hayatımın Rolü 'nün hikâyesi, Robin Williams'ın başrolünü oynadığı, Türkiye'de Müthiş Dadı adıyla gösterilen Mrs. Doubtfire'la aynı. Gerçi jenerikte senarist Gamze Özer diye yazıyor ve Mrs. Doubtfire'dan hiç değilse esinlenildiğine dair -ki, esinlenmeden ÇOK daha fazlasıyla karşı karşıyayız- bir not yok.. ama Haluk Bilginer'in canlandığı Dadı Yaşar, aynen Mrs. Doubtfire.

Ve şaşırtıcı olan Haluk Bilginer'in oyununun, Robin Williams'ın oyununa (ki, Mrs.Doubtfire karakteri, ben ne kadar antipatik bulsam da, nakşolmuştur zihinlere) hiç çağrışım yapmaması.

Robin Williams'ın Mrs.Doubtfire'ı, bana göre fazla karikatürize, şablonik ve ara jestlerden yoksundu; pek iç derinliği de yoktu doğrusu. Belki Haluk Bilginer'e göre fiziği ve yüzünün anatomisi daha müsaitti ve Robin Williams daha gençti o zamanlar ama, benim için fazla mekanikti; işin doğrusu evet o karakterde bir kadın görüntüsü vardı ama kadın duygusu çıkmıyordu.

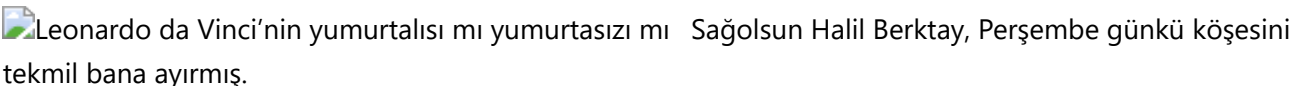
Haluk Bilginer'in oyunundan -o kısacık sürede bile- onun jest ve mimiklerinden bir kadın duygusu, bir kadın psikolojisi çıkıyor ortaya; özellikle ara jestlerde, küçük ama derinlikli ara mimiklerde bu geçiyor seyirciye.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Leonardo da Vinci'nin yumurtalısı mı yumurtasız mı

Telesiyej 16.07.2012

Leonardo da Vinci'nin yumurtalısı mı yumurtasız mı Sağolsun Halil Berktaş, Perşembe günü köşesini tek mil bana ayırmış.

Onur duydum.

Ama çok uğraşmış.. duvar resimlerini, fresk tekniklerini filan araştırmış, yumurtalisını yumurtasızını.. ohoo onca makale okumuştur, kimilerini çevirmiştir belki de, sırf bana ders verebilmek için.. 1 Mayıs 77'de sosyalizmin bitmiş-bitmemişliği mevzularını bile ertelemiş bu yüzden. İnsan mahcup oluyor ama hoşuna da gidiyor elbet.

Lakin biraz yanlış anlamış, boşuna zaman kaybetmiş gibi geldi bana.. zira Leonardo da Vinci'nin **Son Akşam Yemeği**, yumurtalı mıydı, yumurtasız mıydı mühim mevzuuna hiç sapmamıştım ben. Neticede *Taraf* bir gazetedir, Telesiyej'in alanı da akademik kültür değil, popüler kültürdür, dilini de buna uydurmak zorundadır tabiatıyla. Buon fresco ve tempera tekniği mevzularına girsek şimdi biz burada, yadırgar gibi geliyor bana Telesiyej okuru.

Lakin Halil Berktaş fazla emin bir dil kullanmış, ateşli bir Eyüp Can savunucusu gibi beni mat etmeye çalışırken (keşke bu kadar uğraşmasaydınız.. estağfurullah yani, ama biz kimiz ki Halil Bey?) "Hiçbir akademik sanat tarihçisinin Leonardo'nun bu tablosundan fresk diye söz ettiğine rastlayamazsınız" demiş.

Eh akademizmin göbeğinde oluyor işte böyle şeyler.

Kimsenin canını sıkmak istemem ama, Vatikan Müzeleri direktörü Prof.Dr.Francesco Buranelli ve Floransa'nın Vinci kasabasındaki Leonardo da Vinci Müzesi'nin kurucusu, aynı zamanda dünyanın birkaç Leonardo uzmanından biri olarak addedilen Alessandro Vezzosi de benim gibi düşünüyor ve **Son Akşam Yemeği** resmini fresk olarak tanımlıyor.

Türkiye'de 1 Haziran'da **The Great Masters** sergisiyle ilgili olarak yaptıkları basın toplantısında (ki, o basın toplantısında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü Prof.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Annem Uyurken"ın zarfı şık, üzerindeki pul (Hümeýra) çok değerli, lakin içi boş!

Telesiyej 17.07.2012

 "Annem Uyurken"ın zarfı şık, üzerindeki pul (Hümeýra) çok değerli, lakin içi boş! Hümeýra, elinden geleni yapıyor gerçi zarfın içini doldurmak için; ama bir oyuncunun yapabilecekleri de sınırlıdır neticede. Evet, Hümeýra olağanüstü bir performans gösterdiği Gül Hanım karakteri sayesinde diziyi sıkılmadan izlettiriyor izletmesine de, dizi bittikten sonra 'bu neydi yavu?' gibi bir duyguya kapılıyor insan. Tabii bir de şu var, Hümeýra'nın olmadığı sahnelerde, hemen zayıflıyor ilgi, insan bir an önce onun tekrar sahneye girmesini bekliyor, ara uzarsa takip güçleşiyor. Bir oyuncuya da bu kadar yüklenilmez ki ayrıca! Dramayı oyunuyla, kendi başına ne kadar güçlendirebilir, ya da düzeltebilir ki bir oyuncu?

Ben tatildeyken başlamış **Annem Uyurken**. Kaydetmiştim, gelince arka arkaya izledim hepsini. Kanal D, diğer kanallardan farklı olarak, yayınlıyacağı dizilerin öz-biçim-içerik bütünlüğüne hep çok dikkat eder. Ama Annem Uyurken, bir Kanal D dizisi olarak hayal kırıklığı yarattı doğrusu bende.

Aşırı derecede öykünmenin bir sonucu mu acaba bu durum?

Annem Uyurken'i izlerken, sık sık bir tanıdık geçti önümden çünkü; ve ben onu selamlamak için her seferinde şapkamı çıkardım; **Leyla ile Mecnun**'du bu tanıdık. TRT'de bugüne kadar yayınlanmış en başarılı komedidir bence o.

Leyla ile Mecnun, çok başarılı oldu. Çünkü başarısının temelinde bize ait bu coğrafyaya ve Anadolu'ya ait bir anlatım yatıyordu; ki, bu özel anlatımın temeli de 'masal'a dayanıyordu.

Leyla ile Mecnun'un dramasında yer alan sıçramalar, beklenmedik mekânlar, epizotlar, diyaloglar ve sahneler, binlerce yılın ince ince işlediği bir kültürün yapısal mirası olarak değerlendirilmiş ve yeniden üretilmişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tiyatro Medresesi'nin, yaşamak için desteğe ihtiyacı var!

Telesiyej 18.07.2012

Tiyatro Medresesi'nin, yaşamak için desteğe ihtiyacı var! **Şirince**'ye, **Nesin Vakfı Matematik Köyü**'ne gittiğimizde, köyün eteklerinde **Tiyatro Medresesi**'nin inşaatı sürüyordu.. gerçekten etkileyici bir mimariydi (mimari proje **Sevan Nişanyan**'a ait), **Sezen** görür görmez, ben burada şarkı söylemek isterim demişti hatta.

Tiyatronun doğduğu topraklarda (Ege) açılan Tiyatro Medresesi, önemli bir boşluğu dolduracak iyi bir girişim; tiyatro üzerine gerçek bir araştırma merkezi olacak gibi görünüyor. Türkiye'de varolan (ödenekli, özel, amatör) tiyatroların hemen hemen hiçbirinde olmayan bir Performans Araştırma Merkezi. Tiyatromuzun geleceği için bir kaynak olabilecek; ulusal ve uluslararası bilgi, birikim ve deneyimin bir havuzda toplanacağı bir ocak olabilir aynı zamanda.

Seyyar Sahne'nin öncülüğünde, tiyatrocuların ve tiyatroseverlerin desteğiyle yapılan Medrese'nin henüz sadece birinci katı tamamlanabilmişti ama geçtiğimiz haftalarda 15 kişilik bir öğrenci grubu, Medrese'de yaşamaya, yemeye, içmeye ve çalışmaya başlamış bile. (Kamplarla ilgili detaylı bilgi www.pam.org.tr/main.php adresinden edinilebilir.)

Çalışmaları, Performans Araştırmaları Derneği tarafından desteklenen; yürütücü ekibi ağırlıklı olarak Seyyar Sahne'li tiyatroculardan ve akademisyenlerden oluşan Tiyatro Medresesi'nin, tiyatro kampları koordinatörü **Erdem Şenocak**'tan, Medrese'nin ekonomik olarak zor durumda olduğu haberi geldi birkaç gün önce: "Henüz Medrese'nin sadece birinci katını tamamlamaya gücümüz yetti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadim insani değerler eklenince, 'Sultan' artık daha sıcak bir dizi

Telesiyej 19.07.2012

Sultan dizisi daha insani, sıcak bir dizi olmuş. Şablonik, ezber bir yapıdan, daha insani bir yapıya evrilmiş çünkü.

Dizinin içine Anadolu'nun kadim insani değerleri girmiş. 6. Bölüm'de net bir biçimde fark edildi bu; ne zaman ki bu coğrafyanın köklü, derinlikli bir değeri ya da değerleri, bir anlatım ürününde (bu durumda dizide) yer alır, yapı adeta bütünüyle etkilenir o zaman. Oyuncuların duygusuna siner bu durum ve onların oyunlarını derleyip, toparlar; daha manalı ifadeler çıkarmalarını sağlar.

Nurgül Yeşilçay, şimdi **Sultan**'da daha farklı oynuyor bence. O da, diziye yeni insani değerlerin katıldığını görüyor çünkü.

Babası kızının işlerini bozmak için , han esnafının alışveriş ettiği peynircinin bütün ürünlerini kapatınca, zor durumda kalan Sultan'ın yeni yardımcısının (onlara arka çıktığı için oteldeki işinden olan resepsiyonist) yaşlı annesi ilginç bir duruş sergiledi mesela. Sultan, oğluna sahip çıkıp iş verdiği için, her gün dükkânın ihtiyacı olan peynir ve yoğurdu üretip, karşılıksız olarak vermekte direndi yaşlı kadın. Sultan'ın, ona bu alışverişin bir ticaret gereği olduğunu anlatmaya çalışması, yaşlı kadının ise, dükkâna daha önce mal veren peynircinin talep ettiği fiyatın ancak yarısını zar zor kabul etmesi; sıcak, vefalı bir Anadolu duruşunu yansıtıyordu.

Ama, **Sultan** dizisinin temel handikabı devam ediyor tabii; çünkü dizinin ilk bölümünde atılan ve geri dönüşü imkansız olan bir dil sorunu adımı var: **Diyarbakır'da Kürtçe konuşulur**, Kürtçenin yanı sıra da Türkçe konuşulur, resmî eğitim dili olarak öğretilen.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biri eski, biri yeni iki intihar haberi üzerine...

Telesiyej 23.07.2012

 Biri eski, biri yeni iki intihar haberi üzerine... Her intihar bir sırdır aslında.

Bir haber vardı geçen hafta gazetelerde, **"Genç oyuncu Mesut Yüce intihar etti"** başlıklı.

Altı kelimelik bir başlık.

Dört kelime de olabilirdi.. sayfadaki yere, sütunun ihtiyacına göre.

İnsan ölmeye görsün, kimbilir ne türlü acılar, yalnızlıklar, çaresizlikler arasına sıkışmış koskoca bir hayatın yok olma haberi böyle iki üç kelimelik bir başlığa indirgeniyor sonunda: "Genç oyuncu intihar etti."

Bu genç oyuncuyu tanımıyorum, ama onun intihar haberi, 1997 yılındaki bir başka gazete haberini çağırdı: **"Tiyatro oyuncusu Kazım Hün intihar etti."**

Onu iyi tanırdım.

Sonraları çok düşündüm. O sırada Kazım'ı arasaydım, ya da bir başkası arasaydı, kapı çalsaydı mesela.. güzel bir haber alsaydı hayata dair, bir an durabilseydi şayet, fikrini değiştirirdi belki diye. İnsan bu noktada biraz

fazla oyalanırsa adamakıllı emin oluyor sonunda. Bütünöyle teslim olmadan önce ölüm fikrine, herhangi biri arasaydı onu, durabilirdi diye ikna ediyor kendini.

On beş yıl olmuş Kazım intihar edeli.

Kazım olmadan on beş yıl yaşamışız. Arada bir hatırladık muhakkak, içimiz yandı hatırladıkça; sonra yine bıraktığımız yerden devam ettik hayata; bir annesi (Samiye Hün) bence.. bir o, bir an bile unutmadan yaşadı ölünceye kadar, tam on üç yıl boyunca. Oğlunun cenazesinde, "Hasta olsaydı" demişti, gözlerimin içine bakarak, "hastalıktan ölseydi.." başka da bir şey dememişti. Bir intiharın, anne kalbinde normal bir ölüm gibi algılanabilmesi için ne kadar zaman geçmesi gerekir?

Kazım Hün'ün, Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda sahnede duran tabutunu hatırlıyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz konserlerinde 1 milyon 240 bin seyirci toplayan Tarkan'ın sırrı!

Telesiyej 24.07.2012

 Yaz konserlerinde 1 milyon 240 bin seyirci toplayan Tarkan'ın sırrı! Pop müzik alanında magazin el bir figür hâline dönüşmeden bir numaralı pop star olunabilir mi?

Bu sistem içinde varolabilmek için, bir mega star konumuna gelebilmek için, aynı zamanda magazin starı da olmak gerekmez mi?

Çünkü kapitalizmin ürettiği popüler kültürün kitlevi şovbiz operasyonlarının olmazsa olmazıdır magazin starı olmak.

Medyanın magazin dünyasıyla sıkı bir ilişki içinde olmak, bu ilişkiyi başarılı bir biçimde yönetmek ve her fırsatta ortalarda görünmek gerekir; bir pop starın kariyeriyle ilgili yol haritasının demirbaş durakları sayılır sistemin bu magazin fenomeni.

"Ben magazini beslerim, magazin de beni zirveye tırmandırır", "magazin sayesinde fanlarım sürekli çoğalır" gibi plan ve projeleri vardır pop starların ve böyle davranmakta haklıdırlar da.. sistemin bu arenadaki oyunu böyledir zira.

Racon budur!

Magazinel güçlü bir figür olmak şarttır.

Alış-verişlere çok dikkat etmek, hatta bu konularda çok hassas olmak gerekir.

Ama **Tarkan**, hiçbir zaman magazin el figür olmadı.

Magazin starı olmak gibi bir yola sapmadı.

Magazin dünyasıyla ilişkisini minimum gerekli düzeyde tuttu Tarkan. O sistemin içine girmed i hiç.

Bütün bunlara rağmen Türkiye'nin mega starı oldu ve öyle de kaldı.

Bu durum, başlıbaşına bir fenomendir bana göre.

Ve sistemin oyununun dışındadır!

Bu sıradışı, oyunbozan, karşı tarafın hamlelerini kesen **duruş**, magazin **erkinin** alışmadığı hatta hayal bile edemediği bir şeydir. Çünkü bu **erke** göre magazin marifeti olmadan hiçbir pop star büyük bir kitle edinemez.

Tarkan-magazin ilişkisinde yaşanan bu sıradışı durumun bir sırrı varsa şayet, o da daha çok alışıldığı gibi medyanın Tarkan'ı değil, tabir caizse Tarkan'ın medyayı yönetmesinde saklıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aynalar' programı, Sema Kaygusuz ve gerçekler yere inip cümle oldular...

Telesiyej 25.07.2012

 'Aynalar' programı, Sema Kaygusuz ve gerçekler yere inip cümle oldular... **TGRT Haber**'de **Esra Yalazan**'ın **Aynalar** adlı programına rastladım cumartesi akşamı.

Konuk yazar **Sema Kaygusuz**'du.

Takıldım kaldım.

Ve Sema Kaygusuz'un anlattıklarını dinledikçe, *söz uçar yazı kalır* deyiminin, "**söz**"ün binlerce yıllık derin kadim kültürüne karşı çıkmak için oluşturulduğunu düşündüm; söz canlıdır çünkü, söz gerçektir, dolayısıyla hep muhalefette kalıp, iktidara karşı durur; kontrol edilemeyendir; her zaman dilden dile, kulaktan kulağa geçer, sürekli kendini yeniler ve zenginleşir.. türküler, menkıbeleri düşünün bir.

Yazı kalır kalmasına da.. **sözün** de, **sözüne** göre ilelebet **kalıcı** olabileceğine bir kere daha ikna oldum, Sema Kaygusuz'u dinlerken. Kitaplarının sırrına yaklaştım bir bakıma; yazı yazmıyor bence o, sözü bir taşıyıcı olarak yazıya dönüştürüyor. Edebiyatının gücü de burada zaten; sözlü anlatıcılığın neredeyse mecburen yazılı anlatıcılığa dönüşmüş hâli onun kitapları.

Edebiyatın kaynağı sözdür zira; hayalin (içinde gerçekliğin sırları da olan) sese, söz olarak dönüşmesidir, masaldır.. anlatmanın hikâye etmenin pınarıdır söz.

Aynalar programında Sema Kaygusuz bir söz yolculuğuna çıkardı izleyenleri. Ve bu yolculukta bir hikâye ördü; içinde bir insanın hayatı, edebî kaynakları, edebî terbiyesi ve sıradışı görüşleri olan bir hikâye...

"İnsan sadece insanın bilgisiyle yetinmemeli, taşın, ağacın da bilgisine sahip olmalı," dedi mesela.

"Ben babaannemin hayatı boyunca sustuğunu, yaşanan acıları asla dillendirmediğini öğrendim" dedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fox Tv'nin yeni dizisi 'Aşkın Hâlleri', Metin Akpınar'a güvenmiş ama...

Telesiyej 26.07.2012

 Fox Tv'nin yeni dizisi 'Aşkın Hâlleri', Metin Akpınar'a güvenmiş ama... Sırf **Metin Akpınar** başrolünde oynuyor diye, görülmemiş sıkıcılıkta ve saçmalıkta, gerçekliğin hiçbir tarafına değmeyen bir dizi neden seyredilsin ki?

Değil Türkiye'de, dünyada bile bu dizide gösterildiği gibi bir sosyal hayat yoktur. Ne öyle bir site vardır, ne öyle aileler, ne öyle kolektif bir mutluluk!

Neden olsun ki zaten?

Nasıl bir fantezi yavu bu?

Orman içinde tatil köyü gibi bir site, sinir sistemini aldırılmış gibi görünen site sakinleri, sıfır sorun, sıfır çelişki diye dolaşıyorlar ortada gevşek gevşek.. steril bir hayat.. evlerden irak bir mutlu hayat! Allah korusun, insan seyrederken bile depresyona girebilir bu kadar mutluluktan, uyumdan!

Komedi bu neticede, her şey mubahtır da denemez. Çünkü komedi üretiminin de hayatla sıkı bağları vardır ve bu bağları kurmak çok ciddi bir iştir.

Bu yüzden de komedi zordur. Gerçekliğin içindeki hayat aykırılıklarını, tuhaflıklarını bulur çıkarır ve onları bizim için bir **meselle** sonuçlanacak bir mizaha dönüştürür, hem de ders vermeden.

Fox Tv'nin yeni dizisi **Aşkın Hâlleri**, bir türlü komedileşemeyen bir komedi dizisi olmuş.

Metin Akpınar da, dizi hiçbir gerçekliğe dayanmadığından rahatsız besbelli; vaziyeti kendisini de tabii kurtarmak adına olmadık yerlerde siyasi eleştiriler yapıyor dizi içinde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine bir edebiyat uyarlaması, bana yine hüsrana var: 'Kötü Yol'

Telesiyej 30.07.2012

 Yine bir edebiyat uyarlaması, bana yine hüsrana var: 'Kötü Yol' Nicedir fragmanları dönüyordu, nihayetinde perşembe akşamı karşılaştık Kanal D'nin yeni dizisi **Kötü Yol**'la.

Biraz mütereddidim doğrusu size açılmak hususunda.

Çok emek verilmiş bir dizi çünkü, adeta sinema prodüksiyonu gibi; yaratılan atmosfer, kostümler, çevre düzeni, dekor, aksesuar, ışık.. dönemin ruhunu yansıtmak için çırpınıp duruyor.

Niyet iyi yani.. böyle olunca da nutku tutuluyor insanın; *yazsan olmuyor, yazmasan olmaz* gibilerinden bir ruh hâli giriyor devreye.

Kötü Yol, Orhan Kemal'in aynı adlı romanından uyarlama gibi sunuluyor.. dizinin jeneriğinde "**Kötü Yol**"un altında koskocaman Orhan Kemal yazıyor; bu da birebir uyarlama gibi algılanıyor tabii; ama daha ilk bölümden anlaşılıyor ki, **uyarlamadan çok yuvarlama tadında** olacak. Evet, **bazı diyaloglar** rastgele **aynen kullanılmış, ama o diyalogların kahramanları, romandaki karakterlerden çok farklı yapıda karakterler olarak konuşlandırılmış**, biraz kolaya kaçılmış galiba .

Mesela Orhan Kemal'in romanındaki İhsan karakteri (Nuran'ın ağabeyi), gayet fedakâr, iyi niyetli, çalışkan, ailesi için çalışıp didinen dürüst bir delikanlıdır. Oysa dizideki İhsan, kardeşini para için evli ve yaşlı zengin ağaya satabilecek karakterde, işsiz güçsüz, hastalıklı (sıtmadan kalkmış) biri; romandaki İhsan'la tek ortak noktası, iki karakterin de annesine olan düşkünlüğü (dizideki gibi bir karakterin annesi çalışıp yoruluyor diye üzülmesi ne kadar gerçekçi o da ayrı). Kaldı ki, romanda Nuran'ı almak isteyen öyle bir ağa olmadığı gibi, tek bir adet bile ağa karakteri yok! Kırsala dayalı bir hayat da yok zaten kitapta. Aksine, hızlı ve modern bir şehirleşme, zenginleşme var Orhan Kemal'in romanında.

Dizide "**kadının konumlandırılması**" hususu da rahatsız etti beni. Dramanın gelişimi içinde kadın, tümüyle erkeğin zihninden geçiriliyor; dizideki film çekimi sahnesinde kadın oyuncunun başına yerleştirilen elma, hakiki kurşunla dolu bir tabancayla vuruluyor mesela. **İrkiltici ve kadını oldukça aşağılayıcı** bir durum bu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olimpiyat'ın görkemli açılışı Marx'ın kemiklerini sızlatmıştır!

Telesiyej 31.07.2012

 Olimpiyat'ın görkemli açılışı Marx'ın kemiklerini sızlatmıştır! Dünyanın en büyük organizasyonu sayılan Olimpiyat Oyunları'nın, İngiltere'deki açılış töreninde işçi sınıfının (proletaryanın) doğuşunun spektaküler temsilini izledik.

Tarım döneminden sanayi dönemine geçişin İngiltere'de (Britanya) gerçekleştiğini herkes (açıklamalara göre bir milyar), tv aracılığıyla öğrenmiş oldu böylece!

Londra Olimpiyat Oyunları açılış şovunun ruhu bu dönüşüme dayandırılmıştı; canlandırmada, tarımdaki üretimin yerini sanayi üretimi aldı; ağaçlar kökünden söküldü, yerinde fabrika bacaları yükseldi ve yeni sınıflar şekillendi. Ayrıca, bu dönüşümün türevleri olarak kadın hakları hareketinin başlamasını izledik; sağlıkla ilgili sosyal örgütlenme gibi konuların da İngilizler (Britanyalılar) tarafından nasıl geliştirildiğini öğrendik bir kez daha.

Dünyanın en büyük spor organizasyonunun açılışında bunlara tanık olduk işte.

Törenin majör konuları bunlardı. (Bir de Kraliçe- James Bond parodisi vardı tabii, benim biraz Fransız kaldığım.)

Görüntüsüyle, sesiyle; koreografisi ve müziğiyle bu şov şahaneydi, herkes bayım bayım bayıldı.

Ayrıca, teknik olarak da kusursuzdu elbet.

Lakin, işin mana kısmına gelince; insanın aklına “niye” sorusu takılıyor.

Niye, İngiltere’nin tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişiyle karşılaştık şimdi biz, hem de bir spor organizasyonunun açılışında? (Tamam, tarihin diyalektik akışı içinde önemli ve kaçınılmaz bir dönemdir, bütün dünyanın dönüşümünde etkisi olmuştur ama.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKSAV’a Hülya Avşar mı başvurmuş beni jüri başkanı yapın diye

Telesiyej 01.08.2012

Konuyu kaynağından uzaklaştırma şampiyonuyuz biz!

Bize bir konu versinler, alan kaydıralım, çekip çekiştirelim, özünden uzaklaştıralım, kişiselleştirelim hatta; özü yakalamak ve onun üzerinde tartışmak için yeterli birikime sahip değilsek de, hedefi aşağılayan kaba saba ifadeler kullanalım, hepsi uyar bize.

Bütün bunlara aşınayım.. bu topraklarda yaşayıp da bu yaklaşımlara aşına olmayan yoktur zaten.

Lakin yine de, Antalya Film Festivali ulusal bölüm jüri başkanlığına seçildiği için **Hülya Avşar**’a yapılanları anlamakta zorlanıyorum.

Çünkü bu durumun Hülya Avşar’la hiçbir ilgisi yok!

Hülya Avşar kendi kendine gidip jüri başkanlığı koltuğuna oturmadı herhâlde, onu oraya tayin eden bir erk var değil mi?

Antalya Belediyesi öncülüğünde kurulan **Antalya Kültür Sanat Vakfı**’nın (**AKSAV**), Film Festivali Komitesi’nin kararı değil mi bu?

Ortada hoşla gitmeyen bir seçim varsa şayet, neden kimse bu seçimi yapan festival erkini suçlamıyor da, herkes Hülya Avşar’a yükleniyor, onun cemaziyülevvelini ortaya döküp, verip veriştiyor; yok bu görev için yeterli değil, yok kültürü yetmez, yok kendini yetiştirmede, vs. vs.

Antalya Kültür Sanat Vakfı’na Hülya Avşar mı başvurmuş, beni jüri başkanı yapın diye?

Baskı mı yapmış bu pozisyonu elde etmek için?

Diyelim ki, Hülya Avşar'ın canı çekti, illa ki Antalya'da jüri başkanı olayım diye tutturdu. Festival Komitesi'nin hiçbir iradesi yok mu? Neden seçmişler Hülya Avşar'ı?

Her kültürel sermaye kendi kültürel **artı değerini** üretir. Bu durum, özellikle popüler kültür alanlarında daha da geçerlidir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medyanın erkek egemen zihni Nurseli İdiz'e zarar veremez!

Telesiyej 02.08.2012

 Medyanın erkek egemen zihni Nurseli İdiz'e zarar veremez! Buna kimse izin vermez zaten.

Ne seyircisi izin verir; ne de onun kimliğini, oportünist medyanın tuzaklarına düşmeden değerlendirenler izin verir.

Nurseli İdiz'in her zaman medya starlarından farklı bir **duruşu** olmuştur.

İyi yetişmiş, eğitilmiş, iyi bir oyuncudur Nurseli İdiz.

Güzel bir kadındır ayrıca, tam da magazin medyasının görüntülemekten hoşlanacağı gibi.

Ama magazin medyasının dekadans kültüründen uzak tutmuştur kendini hep.

Doğru da yapmıştır.

Çünkü sözkonusu magazin medyasının yaklaşımından, dilinden, yeri geldiğinde fırsatı yakaladığında verdiği öğütlerden, kamu ahlakını koruma misyonundan (!) ve "gazetecilik budur işte" gibilerinden böbürlenmesinden de bilinir ki; onlar, **kadının** zayıf anlarını avlayıcı bir tutum içindedir daima.

Nurseli İdiz, geçen hafta sonu Alaçatı'da içki içerken görüntülenmiş, magazin medyasında çıkan haberlerde İdiz'in, aldığı alkolün etkisiyle çevreye rahatsızlık verdiği ifade edilmiş; sonradan sanatçının yalanladığı bir sürü hikâye anlatılmıştı.

Nurseli İdiz, Ayşe Özyılmaz ve Alişan'ın, salı sabahı *Star Tv*'de yayınlanan programında şunları söyledi: "Yüzde 75'i yalan o haberin. Görüntüler her şeyi anlatıyor zaten. Ben 20 gündür Alaçatı'daydım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'nin yeni dizisi bir Orhan Kemal uyarlaması: 'Evlerden Biri'

Telesiyej 06.08.2012

 Star Tv'nin yeni dizisi bir Orhan Kemal uyarlaması: 'Evlerden Biri' Star Tv'nin yeni dizisi **Evlerden Biri**, iyi niyetli bir dizi.

Ama edebiyattan televizyona uyarlanacak olan eser, bir yakın dönem romanıysa şayet ve bugüne transfer ediliyorsa, "iyi niyet" yeterli olmakta zorlanabilir çoğunlukla.

Yakın dönem dizilerinde, gerçeğine uygun bir atmosfer yaratmak masraflı bir iştir biliyorum; bu türlü dizilerin bütçeleri kabarık olur ve prodüksiyonu zora sokar.

Lakin, **yakın dönemde geçen bir roman, televizyona uyarlanacaksa, hikâyenin geçtiği dönemi değiştirmemek gerekir.**

Çünkü zamanın ruhu, başka bir zamana transfer edilemez. Edilmeye kalkışılırsa, gerçekliğini ve derinliğini kaybeder, menevişi kaçar, ruhsuzlaşır.

Uzun lafın kısıası, zamanın ruhu **fizikileşir** adeta.

Bununla da başa çıkmak zordur; en birinci yapımcıyı, senaristi, rejisörü, oyuncuyu getirin, altından kalkamaz kolayından.

Bundan kırk elli yıl öncesinin hissiyatı farklıdır çünkü; insanların birbirleriyle selamlaşmaları bile farklıdır adeta; konuşma biçimleri, bakışmaları, iletişim yöntemleri, sevdaları, hatta üretim ilişkileri ve üretim biçimleri de farklıdır bugünden.

Hiç mi olmaz dersenez; vardır tek tük örnekleri belki ama, bu alanlarda az olan değil, çok olan örnek gösterilmelidir.

Bu yüzden de dönem romanlarını yakın dönem de olsa bugüne uyarlamak zor iştir.

Bence daha doğru olan yol, dönem romanlarını bugüne uyarlamaya kalkışmamaktır; mutlaka yakın dönem bir edebiyat ürününden yararlanmak isteniyorsa; bir tema ya da hikâye bulma zorluğu yaşıyorsa, "esinlenme" bu derde deva olabilir pekâlâ.

O takdirde daha özgürleşerek yeni bir zamanın ruhu üretilebilir mesela.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yuvasından düşen serçe yavrusu...

Telesiyej 07.08.2012

Bir anne serçe, belli ki pek tecrübesiz.. karşımızdaki konağın ahşap saçak süslerinin içine yavruları için bir yuva yapmış.

Yuvayı sağlam örmemiş, kuru daldan ziyade kuru yaprak kullanmış çünkü, harcını da (çamurunu) eksik tutmuş besbelli, dedim ya tecrübesiz olmalı, belki de ilk yumurtlaması; dün sabah pat diye bir yavru düştü, lila rengi ahşap saçak süslerinin içindeki yuvadan. Az değil, iki kat yukarıdan. Baktım yaşıyor, anne serçe etrafta uçuyor cik cik cik.. onun sahibi benim, cik cik cik.. yavru kuş korkmuş, hızlı hızlı nefes alıp veriyor; bizim sokağın haylaz

kedilerine oyuncak olmasın diye usulca avuç içiyle alıp konağın penceresinin içine koyduk.. ama orada kalamaz, biz başından ayrılınca kediler atlar pencereye, yuvasına koymamız da mümkün değil, hem çok yüksekte hem de çökmüş görünüyor, kuru yapraklar sallanıyor açılan delikten. Veterineri aradım, anne serçe gagasıyla başka bir yere taşıyabilir mi yavrusunu diye; yavru tüylenmiş, epey büyümüş ama uçacak kadar değil elbet; annesi gagasıyla onu taşıyamazmış. Ne yapabiliriz peki? Bizim terasta bir arkadaşımın hediye ettiği küçük bir kuş yuvası var, içine kuru yaprak doldurup minik kuşu yerleştirdik, anne serçenin gözü önünde yüksek bir yere astık sokakta. Kuş yuvası kapalı bir kutu gibi; sadece bir kuşun girebileceği kadar küçük penceresi var. Anne serçe anlayabilecek mi bakalım yavrusunun içeride olduğunu, el ayak çekilince gidecek mi onu beslemeye? Eve girip pencerede beklemeye başladım.

Saatler geçti, anne serçe hiç susmadan cik de cik, ötüyor kuş yuvasının etrafında feryat figan; kuş yuvasının içini göremiyor ya, belki de bir tuzak kurulduğunu düşünüyor kendisine, içeri girip yavrusunu ısıtıp, beslemiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ekvador Anayasası'ndaki Doğa Hakkı maddeleri bizim için bir ütopya mı

Telesiyej 08.08.2012

 Ekvador Anayasası'ndaki Doğa Hakkı maddeleri bizim için bir ütopya mı Dünya tarihinde doğa ilk defa insan eliyle yok olma süreci yaşıyor.

Doğanın bundan önceki köklü değişimleri, altüst oluşları, daha çok doğanın kendini bir biçimde yenilemesiydi. (Örneğin, buzul çağından sonraki döneme geçiş.) Şimdi ise, sistemin (kapitalizm, globalizm..) kâr, rant mekanizmalarının kurbanı olarak hayat damarları kesiliyor doğanın.

Biz insanların da içinde olduğumuz **ekosistemler** parçalanıyor, törpüleniyor ve nihayetinde yok olmaya doğru gidiyor..

Kadim doğa hakkı kültürü, artık üzeri örtülmüş bir kültür olarak milyarlarca insan için neredeyse bir **yasak kültür**.

Sistem, doğa kültürü ve doğa hakları yerine; **alan kaydırarak** çevreciliği benimsetti kitlelere.

Hak yiyen bir ideolojidir aslında bu. Doğanın varoluş, kendini yenileme ve eko sistemini sonsuza dek koruma hakkının elinden usturuplu bir biçimde alınması için bulunmuş uyduruk bir "insan-doğa hümanizm" ilişkisi(öğretisi!)dir.

Çevrecilik, doğanın korunması lehine radikal olarak hiçbir şeyi değiştirmez, dönüştürmez. Palyatif, göz boyayıcı tedbirler önerir sadece.

Doğa hakkının yasal güvencesi anayasadan başlar.

Başlamalıdır.

Dünyada şu anda iki yüzü aşkın ülke var ama en gelişmiş ülkeler dâhil doğa hakkına anayasasında yer vermiş olan komiktir ama sadece bir ülke: **Ekvador**.

İnsana şaka gibi geliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nurseli İdiz'in kariyeriyle ilgili yeni haberleri Alaçatı haberiyle birlikte sunmak etik mi

Telesiyej 09.08.2012

 Nurseli İdiz'in kariyeriyle ilgili yeni haberleri Alaçatı haberiyle birlikte sunmak etik mi Magazin medyamız, zalimlikte sınır tanımıyor maşallah!

Dur durak bilmiyor.

Ünlülerin en küçük zaafalarını kendi yararına kullanıp dururken, dönüp de kendine bakmıyor hiç. Aksine büyük bir iştahla sömürmeye devam ediyor onları.

Artık bu konu kapansın istediğim için bir daha yazmayı düşünmüyordum. Ama salı günü *Hürriyet* gazetesinin ikinci sayfasında yer alan haberdeki **niyet**, beni çileden çıkardı.

"Mozaikli Valide Sultan" başlıklı haberin içeriği şöyleydi: "Senarist ve yapımcı Gani Müjde, 'Kahpe Bizans' ve 'Osmanlı Cumhuriyeti' filmlerinin ardından yeni bir 'tarihi komedi'ye imza atıyor. Müjde'nin Fox kanalı için hazırladığı 'Harem' adlı dizi, Sultan Küçük Esat ve haremını anlatacak. Küçük Esat'ın annesi Mozaikli Valide Sultan'ı, **Alaçatı'da çekilen alkollü görüntüleriyle gündeme gelen Nurseli İdiz canlandıracak.**"

Bu ne biçim bir ifade?

Yeni bir dizinin haberi böyle mi verilir?

Böyle verilmesini kimse yadırgamaz mı peki?

Nurseli İdiz'in kariyeriyle ilgili haberler daha ne kadar bir zaman "Alaçatı görüntüleri" konusuyla birlikte anılacak?

Ayarı kaçmış **kadını** lekeleyici bir zalimlik değil mi bu?

Erkek egemen zihin, medyada Nurseli İdiz'i konumlandırmaya devam ediyor.

Bu zihin öyle bir zihin ki, **kadının** zihnini bile biçimlendiriyor icabında. Kadın da hemcinslerine karşı olabiliyor; onları erkek gibi değerlendiriyor, yorumluyor ve bazı hükümlere vararak önerilerde bulunuyor, yol gösteriyor hatta; aynen *Yeni Asır* gazetesinin genel yayın yönetmeni Şebnem Bursalı örneğinde olduğu gibi.

Nurseli İdiz'in Alaçatı görüntülerini mal bulmuş mağribi misali ballandırarak haber yapan *Yeni Asır* gazetesinin erkek zihniyetiyle davranan kadın genel yayın yönetmeni Şebnem Bursalı, bir yazı yazmış geçenlerde (*Medyatava*'da rastladım), haberi yapan muhabirini yere göğe koymuyor; Nurseli İdiz'i suçluyor, haberi

yalanladığı için; sonra dönüyor muhabirini tekrar tekrar kutluyor ve nihayetinde diyor ki: "Nurseli İdiz'in bugün içinde bulunduğu durumdan belki hepimiz sorumluyuz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaybolan tablolarımız.. kaybolan hafızamız...

Telesiyej 13.08.2012

Milli hafıza sayılan sanat eserleri devletin koruması altına alındığında, bu eserler devletin malı değil, milletin malıdır aslında.

Milli hafızaya da el konulamaz tabiatıyla.

Onlar kollanır, korunur; mesela bir savaş tehdidi sırasında devletin korunacak değerler listesinde ilk sıralarda yer alırlar.

İkinci Dünya Savaşı sırasında devletlerin envanterinde bulunan resim koleksiyonlarını düşman işgalinden nasıl korudukları edebiyata ve filmlere konu olmuştur.

Ressamın bir fırça darbesi bile bir **milli hafıza hücre**sidir aslında.

Daha da ötesi; o fırça darbesi, tüm insanlığın sanat hafızası hücresidir.

Gözümüz gibi korumamız gereken sanat eserleridir onlar.

Milli hafızayı koruma, üzerine titizlenme bir kültür işidir. Ve bu kültürün kaynakları, bir toplum için çok eskilere dayanır.

Bir toplumun geçmişinde güçlü **üretim** (daha çok tarım dışı) dönemleri yaşanmışsa şayet; süreç içinde oluşan kültür mirası da zengindir ve sağlam bir biçimde kuşaktan kuşağa geçerek **memetik miras** olarak kopyalanır bana göre.

Bir toplumun tarihinde zayıf ya da tek odaklı bir üretim yaşanmışsa şayet; örneğin, ağırlıkla ordu-savaş odaklı bir üretimse bu; ortaya çıkan kültür ve kültürel miras da ona göre biçimlenir ve bu biçimleniş, kuşaktan kuşağa da **özü** itibarıyla kopyalanır.

Üretime dayalı olmayan, vergi üstünden geçinen, ana gelir kaynakları arasında savaş ganimetleri olan bir imparatorluğun kültürü içinde, önemli bir **devlet kültürü** vardır; imparatorluktan cumhuriyete geçişte de, bu kültür yaşamaya devam eder hâliyle.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumun spora bakışı bir kültür olarak var olmadıkça...

Telesiyej 20.08.2012

Olimpiyatlarda bundan daha iyi bir sonuç beklemek hayalperestlik olur.

Bir bakın zaten; son 10 yıl içinde Türkiye'nin olimpiyat oyunlarındaki başarısı, ilerleyeceğine gerilemiş durumda. Örneğin 1992 Barselona Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye toplamda altı madalya (iki altın, iki gümüş, iki bronz) almışken, 2012 Londra Olimpiyat Oyunları'nda toplamda beş madalya aldı (iki altın, iki gümüş, bir bronz). Aradan 10 sene geçmesine rağmen, yerinde sayma hatta gerileme durumuyla karşı karşıyayız.

Oysa Türkiye'nin son 10 yıl içinde hem nüfusu, hem sanayi üretimi, hem ihracatı, hem gayrisafi milli hâsılası, hem de ticareti arttı; ama görüldüğü gibi sportif kültürü artmadı yeterince.

Bu sene ÖYS'de de 47 bin öğrenci sıfır çekti!

Hayır, istasyon karışmadı; bunlar arasında harbiden bir diyalektik ilişki olduğunu düşünüyorum. Londra Olimpiyat Oyunları'ndan çok daha iyi sonuçlarla dönmeyişimizin nedenleri içinde pek çok değişik parametre bulunmaktadır elbet; ama, bu parametre bence daha anlamlı ve **nettir**; sportif başarı, toplumun eğitim başarısıyla birebir orantılı değil midir zira?

Toplumun spora bakışı, algılayışı bir kültür olarak var olmadıkça, spor da bir vazife, bir zorunluluk ve içi boş milli bir temsiliyet durumuna düşer.

(Bu arada, baba yadigârı, dede yadigârı sporlarımızın bizi aşıp, **dünya yadigârı** olduğu gerçeğini de artık anlamamız gerekiyor.)

Negatif parametrelerden biri de bence şudur: Cumhuriyet, ne **olimpik ruh** üretebilmiş, ne de olimpik ruhu toplumun çeşitli katmanlarına yerleştirebilmiştir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Magazin gazeteciliğinin tarifnamesini kimler yazmıştır

Telesiyej 21.08.2012

Cengiz Semercioğlu, **“Zalimlik değil, gazetecilik”** başlıklı geçen pazartesi günkü yazısında (geçen hafta Telesiyej'in sayfasına ilanlar musallat olduğu için bu vesileyle değinesim gelen hususları yazmak bugüne kaldı) şöyle diyor:

“Taraf'ın Telesiyej köşesi bizi eleştiriyor, Nurseli İdiz'in yeni dizide oynayacağını duyurduğumuz haberde, 'Alaçatı'da çekilen alkollü görüntüleriyle gündeme gelen' ifadesini kullandığımız için... 'Nurseli İdiz'in kariyeriyle ilgili yeni haberleri Alaçatı haberiyle birlikte sunmak etik değil' diyor. 'Yeni bir dizinin haberi böyle mi verilir?' diye sorup kendisi yanıtıyor: Magazin zalimliği bu...' Magazin zalimliğini en çok dile getiren biri olarak yanıt vereyim; bu zalimlik değil, gazetecilik. Çünkü Telesiyej'i yazan arkadaş, Nurseli İdiz'in o dizideki işi Alaçatı görüntüleri sonrasında aldığını ya bilmiyor ya bilmezden geliyor.”

Cengiz Semercioğlu, Nurseli İdiz'in Alaçatı görüntülerinden sonra “Bittim, mahvoldum, kimse bana iş vermeyecek” dediğini, hatta yapımcıların bu konuda görüş bildirdiğini, bütün bunlardan sonra Gani Müjde'nin, Nurseli İdiz'e sahip çıkıp, yeni dizisinde rol verdiğini ifade ederek; “Biz de haberi yaparken bu yüzden Alaçatı'yı hatırlattık. Çünkü Alaçatı görüntüsü, Nurseli İdiz'in kariyeriyle ilgili son haberi yaratan tek ve en önemli unsur” diyor.

Cengiz Semercioğlu, **Gani Müjde**'nin **Nurseli İdiz**'e yaptığı dizi teklifiyle ilgili açıklamasını ya bilmiyor, ya da bilmezden geliyor.

Zira Gani Müjde, Nurseli İdiz'e rol teklif ettikten hemen sonra bir açıklama yapmıştı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özür

Telesiyej 22.08.2012

Yazarımız yıllık izninin bir bölümünü kullandığından bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Viyana, Klimt'le coşarken, popülizmin tuzaklarına düşmeden bir sanatçıyı nasıl popülerleştirmiş

Telesiyej 28.08.2012

 Viyana, Klimt'le coşarken, popülizmin tuzaklarına düşmeden bir sanatçıyı nasıl popülerleştirmiş Bir **öpücük**, sanatla, estetikle buluştuğunda dünyayı değiştirebiliyor!

Ressam **Gustav Klimt**, bu devrimi başarmış bir sanatçı; bir öpücüğün bile her şeyi altüst edebileceğini kanıtıyor; başkaldırının, akademizme karşı net tavır almanın, genç olanın yanında durmanın, yeniliğin doğurganlığının (yenilikçiliğin) yeni manalarını oluşturmanın, büyük bir estetik devrimin yapıtaşları olduğunu anlıyoruz, Gustav Klimt'in dünyasına nüfuz edebildiğimizde.

Viyana, bu yaz Gustav Klimt'le coşmuş.. her yerde, neredeyse her vitrinde, her duvarda, her reklam panosunda Klimt'in bir sergisinin posterine rastlamak mümkün.

Hediyelik eşya dükkânları, Klimt'in başta **Öpücük** olmak üzere ünlü tablolarının fotoğraflarının yer aldığı kadehler, gözlük kılıfları, kolyeler, küpeler, aynalar, yelpazeler, ilaç kutuları, çikolatalar, kalem kutuları, çantalar ve çeşit çeşit objelerle dolu.

Gustav Klimt'in 150. doğum yıldönümü nedeniyle sayısız Klimt sergisi ve etkinliği düzenlenmiş. Birçok müze, galeri ve Belveder Sarayı'nda özel sergiler açılmış. (Kunsthistorischen Museum, Lepold Museum, Albertina, Österreichisches Theater Museum, Wien Museum, Künstlerhaus, Secession.)

Karlsplatz Wien Museum'da açılan sergi, benim için sadece bir ressamın duygu, düşünce, çizgi ve renk dünyasının nasıl oluşup geliştiğini değil çünkü bu serginin ana tematiği Klimt'in artistik evrimini anlatmak , aynı zamanda bir **uygarlığın** nasıl adım adım oluştuğunu kanıtlaması açısından da ilginçti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Edvard Munch'un resimlerindeki 'hakikat' ve Damien Hirst sergisinin sahicilik sorunsalı...

Telesiyej 10.09.2012

Edvard Munch'un resimlerindeki 'hakikat' ve Damien Hirst sergisinin sahicilik sorunsalı... Allah korusun yanlış anlaşılmasın bir önceki yazı da **Klimt** sergisiyle ilgiliydi ya , sanat eleştirmeni filan değilim ben, küratör neyin hiç değilim. Diyelim ki, bir sanat dostuyum sadece.. bir iki ülkeye gitmişim, oralarda birkaç resim sergisi olsun, kavramsal sanat, yerleştirme sanatı sergileri olsun, kendime göre bir şeyler görüp gezmişim, sırf meraktan.. sergilerden beğendiğim tabloların kartpostallarını da almış mıyım sana, eh memlekete dönünce de ne yapacaksın? Olan bitene intibak edene kadar ki, patlayan cephaneliklerin, terörün, batan teknede ölen mültecilerin haberleriyle kuşatılınca, "intibak"ı ilk günlerde kafadan reddediyor bünye mevcut malzemeden yararlanmak en güzeli.

Damien Hirst sergisini **Tate Modern**'de, son günlerinde yakaladım. (Dün kapandı.) Londra Olimpiyatları'nın kapanış töreni için tasarladığı İngiliz bayrağıyla ününe ün katan Damien Hirst'ün ve ressam **Edvard Munch**'un sergisi aynı binadaydı.

Önce Damien Hirst'ün retrospektif sergisine girdim.

Batı çağdaş sanatının zirvesinde dolaşan Damien Hirst, **ilk bakışta** sistemi, düzeni, toplumu, kavram ve kendine özgü estetik marifetiyle eleştiren bir esnek yapı kurduğu, ve buna uygun bir yol tuttuğu izlenimini uyandırıyor. İnsan bu sergiyi adımlarken, sürekli bir **şok** yaşıyor; belli ki sanatçı bu şok etekte çok önem vermiş, eleştirel mesajını da bu yöntemle paylaşıyor; doğaya zarar verilmesi, insanın kendi doğasına zarar vermesi sonucunda toplumun zarar görmesi ve bir dizi **ölüm**ün her an karşımızda yaşanması Damien Hirst'ün mesajının ruhunu teşkil etmiş.

İkinci bakışta ise, Damien Hirst'ün sanatsal etkileme aracı olarak kullandığı "**şok**"un kültürel kaynağının aslında "yabancılaştırma efekti" (verfremdungseffekt) olduğunu keşfetmeye başladım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Huzur Sokağı'.. ve diziler bir 'tez'in ideolojik enstrümanı olabilir mi

Telesiyej 11.09.2012

'Huzur Sokağı'.. ve diziler bir 'tez'in ideolojik enstrümanı olabilir mi Zanaat sınırları içinde kalsa da, tv dizisi yine de güçlü bir ifade aracıdır; hikâyesinin inandırıcılığıyla, mesajının sahiciliğiyle, karakterlerinin hayatla buluşmasıyla, dramasının gerçeklikle ne kadar örtüştüğüyle, biçiminin farklılığı ve özelliğiyle kitleleri **kendine bağlayan** popüler bir anlatımdır.

Ama en önemlisi, bu anlatımın hiçbir zorlamaya gelmeden **doğal** bir akışa sahip olma özelliğidir.

Bunun için de, bu zanaat ürününün, bir **TEZ**'in **kanıt** platformu, ideolojik enstrümanı ya da gizli propaganda aracı olmaması gerekir.

Yani, söylenecek bir şey varsa; ortada yeni bir fikir varsa, bu durum **tezleştirilmeden** (siyasi ya da ideolojik olarak zorlanmadan) hayatın içinden geçirilmelidir bana göre.

Ancak böyle bir durumda doğallığına, sahiciliğine, inandırıcılığına kavuşabilir.

Aksi hâlde, ortaya çıkan ürün soğuk, donuk, mekanik ve şablonik olur.

Kurgunun yaratıcılığı, yerini **matematik eklemciliğe** bırakır.

Tez, tv dizisinde artık propagandist bir biçime dönüşmüştür çünkü.

Bu durumda derhal fark edilen negatif bir olgu yaratır seyircide. O kadar ki, o tezin taraftarları için bile itici bulunabilir bu durum.

Zira ortada artık suni bir hikâye vardır.

Atv'nin yeni tv dizisi **Huzur Sokağı** bende kusurlu bir drama izlenimi yarattı. Çünkü dizinin hayli zorlama bir hikâyesi var. Senaryo çalışmasında, hayatın gerçekliği ve gerçeklerinden ziyade "böyle olması gerekir" (bir tezin) oldukça açık bir **dayatması** tercih edilmiş.

Bu da, İslami hayat tarzının, önünde sonunda biricik hakikat olarak kabul edileceği mesajdır.

Mesaj, dayatma ve zorlama hâlinde olduğunda ise, **biçim** de köşeli, sivriliklerle dolu, şablonik bir formata dönüşüyor.

Ve dizi, gerçeklikten kopup, ışık hızıyla hayattan uzaklaşmış oluyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Ustura Kemal' dizisindeki kararsız estetik ve...

Telesiyej 12.09.2012

 'Ustura Kemal' dizisindeki kararsız estetik ve... Kontrpiyede kaldım.

Ne düşüneceğimi bilemiyorum gibiyim.

Ama aynı zamanda da biliyorum gibiyim.

Bu yazıyı yazmakla yükümlü olmasam, editörümüz Tamer Bey'in birazdan beni arayacağını bilmesem, ne gam? Sererim postu kontrpiye arazisine, oyalanır giderim; lakin biliyorum, Tamer Bey muazzam bir editördür ve çok disiplinlidir, dakka sektirmez, arar.

Çarçabuk bir yerinden sızmak gerek mütareke yıllarının vatanperver Ustura Kemal'inin dünyasına.

Şimdi, bu **Ustura Kemal** dizisi kâh olmuş, kâh olmamış gibi.

Her şeyden önce **aşk**'ın, sunulan bu **delikanlılık** âleminde bu denli belirleyen bir mevzu olmasının hiçbir gerçekliği yok bence; kabadayılık kültürü, a'sından z'sine uçlarda dolaşan bir **erkek kültürü**dür çünkü. Gerçek bir kabadayının sadece **kadını** vardır; ona karşı bir aşk duyuyorsa bile bunu çok fazla açık etmez.

Oysa **Ustura Kemal** dizisinde, ünlü kabadayının, aşkı için nasıl deli divane olduğuna daha ilk bölümden tanık olduk.

Bu da bir sokak kültürü tahrifatıdır bana göre.

Dizi bu hâliyle, kabadayılığın nasıl olduğunu, aslında yanlış bir drama yapılanması içinde öğretiyor seyircisine. Bu konudaki tarihî, kültürel gerçekler apaçık ortadayken (araştırma yapılabilecek yayınlar var), dizi çalışması için temel referanslardan yararlanılarak yola çıkılacağına, kurguya bir gerçeklik kaydırması uygulamak, yani böyle bir kültürün içinde yer almayan bir hususu yer alıyormuş gibi sunmak, ve ona (aşka) asal bir rol biçmek hiç olmamış bence.

Ustura Kemal dizisi, mizansen olarak da iki arada bir derede kalmış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Emir'in Yolu', yol değil ya, yine kendi bilir!

Telesiyej 13.09.2012

 'Emir'in Yolu', yol değil ya, yine kendi bilir! Ben şahsen hiç beğenmedim Emir'in hâlini. Üst baş dökülüyor, acı içinde Mecnun gibi dolaşiyor sokaklarda, en çok da Feriha'nın mezarı başında oturuyor. Yakınlarının ilgisini reddediyor, kimseyle konuşmuyor, arada gidip Feriha'nın babasının kapıcılık yaptığı, her şeyin olup bittiği o mahut apartmanı seyrediyor dalgın dalgın.

Bir de, nerde bir gasp olayı, yangın ya da kavga var, kafadan dalıyor Emir; kiminde insanları kurtarıyor, kiminde dövülüyor, hırpalanıyor, ölümle burun buruna geliyor ama kılı bile kıpırdamıyor, çünkü aslında ölmek ve büyük aşkı Feriha'ya kavuşmak istiyor.

Bu dünya ile işi bitmiş gibi görünüyor Emir'in.

Yalnız anlaşılan o ki, iştahı pek yerinde; beslenmesine dikkat ediyor herhalde, zira epey kilolanmış görünüyor.

Doğrusu saçları da dikkatimi çekti; acı çeken, terk-i dünya etmiş insanların saçları sakalları birbirine karışmaz mı?

Emir'in saçları asker tıraşı kesilmiş. Acaba sıhhi nedenlerle mi diye düşündüm önce, hani terk-i dünya psikolojisi hijyene pek pabuç bırakmaz ya, o yüzdendir belki dedim, hani bit mit uğramasın semtine diye.. ama aşk acısı yüzünden terk-i dünya etmiş biri böyle takır takır akıl yürütüp, gidip berber koltuğuna oturmaz herhalde değil mi?

Adını Feriha Koydum, Feriha'yı canlandıran Hazal Kaya'nın diziyi kontratı bitip de başka bir projeye geçince, **Emir'in Yolu**'na dönüştü. Geçen sezonun en çok seyredilen dizilerinden biri olduğu için bitirilmesine gönül rız gelmedi herhalde kanalın ve yapım şirketinin.

Diyelim ki, dizinin başrol oyuncularından biri ayrıldı diziden. Senaryo da zorunlu kaldı bu karakteri öldürmeye. Seyirci bunu anlar ve kabul eder zaten, medyadaki haberlerden de öğrenir her şeyi.

Ama bu durum sömürülmeye başlanırsa, o drama rayından, seyirci de zıvanadan çıkar.

Feriha'nın yapım şirketi ve kanal, madem diziye mutlaka devam etmek istiyor; o zaman yapılacak şey bence Feriha'nın ölümü üzerine bu kadar gitmemek, belki sadece teğet geçmek, dramayı yeni yaratıcı temalarla zenginleştirmekti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kayıp Şehir' dizisi ve kayıp şehrin kaybolan insanları...

Telesiyej 17.09.2012

 'Kayıp Şehir' dizisi ve kayıp şehrin kaybolan insanları... **Kayıp Şehir** dizisi, yaşarken kaybolan insanların hayatlarına damardan girmiş.

Kayıp şehrin kayıp insanlarına (travestiler, Afrikalı kaçaklar, hayat kadınları, Çingeneler ve sokak çocuklarının yanı sıra) Karadeniz'den göçen bir aileyi katan dizi, aslında bu topraklar için **yenilikçi** bir drama yaratmış.

Hiçbir yerde asla biraraya gelemeyecek, aynı mahallede, aynı sokakta ve aynı binada birlikte yaşayamayacak insanların, bu kayıp şehirdeki savrulmalarını anlatan bir dizi yapmak, televizyon midyumu için bir yenilik.

Cesur, gözü pek, ama aynı zamanda son derece duyarlı bir yaklaşım bu; drama örgüsü acının, öfkenin ve her şeye rağmen umudun üzerinde gelişirken; her an için yeni durumlar, sürpriz gelişmeler, insanlıkla ilgili ezber bozucu gerçekler ve sokağın dramını derinlemesine yansıtan duygular üretilecek gibi...

Kanal D'nin yeni dizisi **Kayıp Şehir**, sosyal-psikolojik gerçekliği, İstanbul özelinde başarıyla ele alıyor. Ama metropolün kaotik yapısını, kentin **Pera kalıntıları** içinde arayan ve bu kalıntılara göç-yoksulluk gibi (hayati) bir altyapı trajedisi ekleyen örgüsüyle dizi bazen sosyal gerçekliğe benzeme (taklit/mimesis) hususunda aşırıya kaçıyor ve böyle olunca da sahiciliği zedeleniyor biraz. Kültürel alanlarda ise, çatışma, kaotik bir ortam oluşturularak sunuluyor bize; bu kaotik yapı geleceğin dizinin gelecek bölümlerinin sosyal ve kültürel erozyonunun bir habercisi gibi.

(Bu arada, göç tarafının fertlerinin, sağlam, Anadolu insani değerlerine etiğine sahip bu insanların, İstanbul'a ayak basar basmaz, ya bismillah hırsızlığa kalkışmaları gerekçe ne olursa olsun seyircide bir **kalıcı sarsıntı** yarattı bana göre. Sarsıntılar, diyalektik bir çatışmaya yol açarsa ne âlâ; fakat, sözkonusu olan bir **etik çatışma** sadece.. olmasa daha iyiydi bence.)

Proje tasarımı **Tomris Giritlioğlu**'na ait olan **Kayıp Şehir** dizisinin senaryosunu **Yıldırım Türker, Murat Uyrukulak, Seray Şahiner, Hakan Bıçakçı** ve **Leyla Olça** yazıyor.

Kaçıranlar için, **Kayıp Şehir**'in ilk bölümünün hikâyesi özetle şöyle: Toptaş'lar birbirlerine bağlı Karadenizli bir ailedir. Meryem, eşini kaybetmiş, beşi erkek, biri kız altı çocuk ve 80 yaşındaki babasıyla, kocasının yasını bile tutamadan geçim derdine düşmüş, işsizlik nedeniyle memlekette tutunamayınca da ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etmek zorunda kalmıştır. Aile, yaşadığı umutsuz aşk ve parasızlık yüzünden daha önce İstanbul'a giden

büyük oğlan İsmail'in bekâr evine yerleşir. Bütün aile biraradadır artık. Lakin İsmail'in evinin, hayatın darbesini yemiş, sistemin **hayatın periferisine** savurduğu, kaybolmuşların mahallesinde olması, Toptaş'ları tedirgin etmiştir.

Ve İstanbul'da hayat zordur. İsmail, kardeşi İrfan'a bir iş ayarlar ama İrfan daha ilk günden sıkılır ve kaçır. Zaten futbolcu olmak istemektedir o, yeteneği de vardır. İstanbul'da bir takımda oynamayı hayal etmiştir hep. Bu hayaline aynı apartmanda oturan hayat kadını Aysel sayesinde hayli yaklaşıp da. Aysel, yaralanan travesti arkadaşına yardım eden İrfan'a borcunu ödemek ister çünkü. İrfan, daha ilk andan itibaren Aysel'e tutulmuştur; ve bu da başına türlü işler açacaktır. Meryem'in oğullarından Kadir, sorumluluk sahibi bir gençtir. Hiç vakit geçirmeden yakındaki bir temizleyici dükkânında işe başlar. Ailenin tek kız çocuğu Seher, üniversiteye, küçük Hakan ise ilkokula başlayacaktır. Okumayı hiç sevmeyen Sadık'ın akli ve ilgisi ise belli ki başka alanlara kayacaktır. Ailenin en büyük çocuğu İsmail ise aşkı ile ailesi arasında kalmış ezik bir delikanlıdır. Dede, hiç istemeden geldiği İstanbul'da iyiden iyiye suskunlaşmıştır. İstanbul'a büyük umutlarla gelen Meryem ise, bozdurması için İrfan'a verdiği bileziklerin ederinin çalındığını öğrenince (delikanlı, Aysel'in yaralı travesti arkadaşının hastane parasını ödemek zorunda kaldığı için annesine yalan söyler çünkü) yıkılır, evin geçimine yardımcı olabilmek için bir meyhanede bulaşıkçı olmaya razı olur.

Bu hikâyenin içine perdeli olarak, bilinçli bir biçimde gizlenerek yerleştirilmiş olan **sistem** (düzen) eleştirisi, dizinin ruhunun oluşumunda önemli bir etken rolü oynuyor bence; **emeğin** önündeki engeller ile güçlünün elindeki imkânlar ve silahlar, dramının arterlerinden biri.

Kayıp Şehir'in rejisini çok beğendim. Senografi çalışması bir bütün olarak prodüksiyonun da yaratıcı desteğiyle yönetmen **Cevdet Mercan**'ın ellerinde bir İstanbul kültürü olarak (ki, çok özel bir kültür dilimidir bu) çok duyarlı biçimlenmiş.

Kayıp Şehir'de, hayat kadını Aysel rolündeki **Gökçe Bahadır**, olağanüstü başarılı bir oyun çıkarıyor. Bütün ara jestleriyle, canlandırdığı bu karaktere hayat verdiği gibi, diziye parlatan, daha da seyirlik kılan şaşırtıcı bir oyun çıkarıyor.

Bir de **Sezen Aksu**'nun bestelediği, **Yıldırım Türker**'in sözlerini yazdığı şarkı var ki, o da bu ruha ruh katıyor tabii.

Kayıp Şehir, farklı ve önemli bir proje.

Bu cesur projenin ve bu projenin tasarımcısı olan ki, hep cesur projelerin yaratıcısıdır o Tomris Giritlioğlu'nun yolu açık olsun.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv'nin yeni dizisi 'Dila Hanım' temiz bir iş

Telesijej 19.09.2012

 Star Tv'nin yeni dizisi 'Dila Hanım' temiz bir iş **Dila Hanım**'ın temelleri sağlam zaten.

Bir edebî eser uyarlamasıyla karşı karşıyayız çünkü.

Televizyon dizisi de olsa, bir edebî eserin ruhunu ve dramatik yapısını zedelememeye özen gösteren bir uyarlama, yazarının dünya görüşünü, birikimini, edebî anlayışını da yansıtır.

Yeter ki, o esere saygıyla yaklaşılsın; özü, ruhu, **sağa sola** savrulmasın.

Star Tv’nin yeni dizisi **Dila Hanım**’ın ilk bölümü, **Necati Cumalı**’nın aynı adlı romanının özüne ve ruhuna kısmen de olsa sadık kalacak bir uyarlama izlenimi uyandırdı bende ya, yine de belli olmaz tabii. (Dila Hanım’ın şehirli bir avukata dönüştürülmesine, Rıza Bey’in İhsan’ı kazara öldürmesi hususuna filan girmeyelim şimdi okuyalı uzun yıllar oldu gerçi ama, hatırladığım kadarıyla kazara öldürülmüyordu İhsan Bey . Dizinin bugüne uyması için yapılan değişiklikler makul bir düzeyde ve bir drama mantığı çerçevesinde gerçekleştiği sürece, kabul edilebilir olur. Yani, dizinin ilerleyen bölümlerinde, yine bazı değişiklikler yapma arzusu ortaya çıkmazsa; bu değişiklikler en azından sistemleştirilmezse; bu kadarla sınırlı kalırsa ve bu değişiklikler finali etkilemezse...)

Yapımcılığını Gold Film’in üstlendiği, senaryosunu **Zülfü Yücel**’in yazdığı, **Onur Tan**’ın yönettiği **Dila Hanım**, sezona iyi bir başlangıç yaptı bence.

Dramatik yapısıyla, hikâyenin işlenişiyle, yönetmenin bu hikâyeyi biçimlendirmesiyle, oyuncuların performansıyla, yaratılan ambiyansla ve kurgusuyla **Dila Hanım**, temiz bir iş olmuş.

İlk bölümü kaçıranlar için, **Dila Hanım** dizisinin *Star Tv*’nin web sitesinde yayınlanan ilk bölüm özeti şöyle: “Kendi adaletini kendi sağlayan, sözü kanun yerine geçen ağaların ve beylerin hüküm sürdüğü düzene tek başına karşı koymaya çalışan, ölen eşinin ardından adalet arayan şehirli genç avukat Dila’nın (**Hatice Şendil**) ve imkânsız aşkı Rıza Bey’in (**Erkan Petekkaya**) hikâyesini anlatıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT’nin yeni dizisi ‘Şubat’ bir başyapıt!

Telesiyej 21.09.2012

 TRT’nin yeni dizisi ‘Şubat’ bir başyapıt! İnsan bazen bu coğrafyada koyu umutsuzluklara gark oluyor. Özellikle de, profesyonel olarak ilgilendiği alandaki gidişatın iyice körleşmesi, bu durumun daha da karanılaşmasına neden oluyor.

Bir kaç yıl önce, Telesiyej’in en önemli kaynaklarından biri olan tv dizi sektöründen artık iyice umudumu kesmişken, karşıma birdenbire **Leyla ile Mecnun** çıkmış, beni yeniden umutlandırmıştı. İzlediğim en mükemmel komedi dizisiydi **Leyla ile Mecnun**, hâlâ da öyle.

Son zamanlarda karşıma oldukça titizlikle üretilmiş birkaç dizi çıktı, ancak beni heyecanlandıracak düzeyde bir tv dizisine epeydir rastlamadım, doğruya doğru.

TRT1’in yeni dizisi **Şubat**, hem çok heyecanlandırdı beni, hem de şaşırttı.

Şubat, bence bugüne kadar yapılmış en iyi dram dizilerinden biri.

TRT’nin makûs talihi değişiyor mu nedir? Durdu durdu, televizyon tarihinin bence en iyi komedi (**Leyla ile**

Mecnun) dizisinden sonra, belki de en iyi dram dizisini yaptı. (Şimdilik öyle görünüyor, umarım ileriki bölümlerde de durum değişmez.)

Şubat'ı incelediğimde negatif hanede yer alacak belli başlı tek bir eleştiri unsuru bile bulamadım.

Şubatiçin, Türk tv tarihinin başyapıtı denebilir bana göre.

Proje tasarım ve yönetimi, **Leyla ile Mecnun**'un ilk yönetmeni **Onur Ünlü**'ye ait olan dizinin hikâyesi **Emin Gürsoy**'un. Senaryoyu ise **Funda Alp** yazmış. **Volkan Kocatürk**'ün yönettiği **Şubat**'ın başlıca karakterlerini, **Alican Yücesoy**, **Melisa Sözen**, **Musa Uzunlar**, **Serkan Ercan**, **Özkan Uğur**, **Ülkü Duru**, **Tansu Biçer**, **Nadir Sarıbacak**, **Semet Yeşil**, **Damla Sönmez**, **Türkü Turan** canlandırıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Babalar ve Evlatlar'.. ve ezberlenmiş hayat blokları...

Telesiyej 24.09.2012

 'Babalar ve Evlatlar'.. ve ezberlenmiş hayat blokları... Bir serçe var ki, dizilerin en **ağır emekçisi** o. birçok dizi filmde, kırık çayırılık her bir sahnede bu emekçi serçecik şakır da şakır.

Kulak verseniz tanırırsınız sesini, çünkü hep aynı volümde hep aynı notalarla şakıyor! Yok tabii serçelerin bir sendikası filan ki, hakları korunsun; "olmaz böyle, hep aynı serçeyi bu kadar sömüremezsiniz" densin mesela! Eh böyle olunca da, bir dizide hep aynı şarkıyı aynı volümle söyler durur minik serçecik!

Stüdyoların ses efekt kanalında dijital olarak kayıtlı olan serçe seslerinden birine adeta takılmış durumda bizim dizilerin post production'cı sesçileri. Yani cickikleri çoğaltsalar, çeşitlendirseler, ön plan, arka plan sesler olarak kullansalar hiç değilse.. ama yok, aynı ayarı bellemişler, öyle gidiyor işte.

Star Tv'nin yeni dizisi **Babalar ve Evlatlar**'da da (**Babalar ve Oğullar**'ı da hiç çağırıştırıyor hani!) aynı serçe şakımasıyla karşılaştım. Yılmaz'ın, hapisten çıkan Burhan'ı, düşmanlarından kaçırıp da götürdüğü kır lokantasında bizim emekçi serçe şakıyordu yine nefes almadan. Hadi bu kadar kusur kadı kızında da olur diyelim. Ama **Babalar ve Evlatlar**, biraz dertli bir proje bence.

Yani **Murat Ünal** da pek kurtarabilir gibi görünmüyor bu diziyi. Hatta ilk bölümde o derece anlamsız bir suskunluk içindeydi ve canlandırdığı karakterin sessizliği o derece gürültülü bir hâle dönüştü ki dizinin sonuna doğru, Murat Ünal'ın, bir miktar karizmayı çizdirme riski bile var bu projede bana göre. Doğrusu bunu kendimden hiç beklemezdim ama, "keşke saçmalığın zirvesi olan **Yer Gök Aşk**'ta oynamaya devam etseydi" diye geçirdim içimden.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Behzat Ç'ler çoğalmış.. ama çoğaldıkça azalmış mı ne

Telesiyej 25.09.2012

 Behzat Ç'ler çoğalmış.. ama çoğaldıkça azalmış mı ne Behzat Ç. çoğalarak azalmış sanki.

Ölüm acısıyla ruhu paramparça olmuş Behzat'ın, iç dünyasının her bir temel özelliği, karakterinin farklı kişiliklerde aynı **biçimde** ete kemiğe bürünerek karşımıza çıkarılması, ilk bakışta belki ilginç bir şaşırtma efekti yaratıyorsa da, şaşırmamız son bulduğunda, bu zenginliğin manası, mekanik bir çoğalmaya dönüşüyor sadece.

Karşımızda beş adet Behzat Ç. var. Hem de aynı saniye, hatta bazen aynı plan içinde zuhur etmiş olarak.

Bunlardan biri aşına olduğumuz Behzat Ç. Diğerleri ise; aşına olduğumuz **asıl Behzat Ç**'nin içinde saklı muhtelif Behzatlar: Susturucuyla adam öldüren, bombalar patlatan katil Behzat, koli bantlı ezik ve deli Behzat, kafasına kurşun sıkıp, acısını sona erdirmek isteyen intihar saplantılı Behzat, mesleğini bırakmak, her şeyden vazgeçmek, terk-i dünya etmek isteyen Behzat.

Asıl Behzat, diğer Behzat'ların ölüm acısının yarattığı ruhsal sıkışıklıkla yapabileceklerini tartıyor; yani bütünü temsil ediyor. Ama diğer yandan biliyoruz ki; bütün, parçaların toplamı değildir, diyalektik olarak farklı bir bütündür; yani bir bütün parçalandığında, parçalarına ayrıldığında, kolay kolay tekrar eski hâline, bütünlüğüne kavuşamaz; çünkü devreye mekanik bir bölünme işlemi girmiştir.

Bir karakterin çok farklı özellikleri, durumları gösterilmek istendiğinde, doğal olan, bu durumun önce drama çalışmaları aşamasında çözümlenip, oyuncunun farklı oyunlar ve yorumlar çıkarma becerisiyle sonuçlandırılmasıdır.

Bu yüzden de, Behzat Ç. karakterinin yaşadığı bu son derece ruhsal sıkışıklığa ait farklı eğilimleri, bizatihi kendisinden, **oyun çeşitliliğiyle** görmeyi tercih ederdim doğrusu. İşte o zaman karşımıza **inandırıcı, gerçek bir iç dünya** zenginliği çıkardı bana göre.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Altın Koza'nın müzik dalındaki büyük ayıbı!

Telesiyej 26.09.2012

 Altın Koza'nın müzik dalındaki büyük ayıbı! Bu yıl Adana Altın Koza'da müzik dalında ödüle layık eser yoktur gibilerinden bir açıklama yaptı jüri.

Çok ayıp!

Diyelim ki öyle, diyelim ki Altın Koza'nın yüksek müzik bilgisine sahip jürisi, yarışmaya katılan filmlerin müziklerini ödüle layık bulmadı. Bu durum böyle rencide edici bir biçimde mi açıklanmalıydı?

Ayrıca jüri üyesi **Hasan Saltık**'ın dünkü *Milliyet*'teki açıklamasına ne demeli?

"Bence bir tek '**Ateşin Düştüğü Yer**'in müziklerini yapan **Saki Çimen**'e haksızlık yapıldı. Çünkü jüri tek aday olduğu için en iyi müziğe değer eser bulunamamıştır kararı verdi."

Neden tek aday Saki Çimen oluyor? Diğer filmlerin müzikleri yok mu?

Diğerlerinde az müzik vardı filan diyecekler şimdi.

Neden?

Film müzikleri, filmlere hizmet eder, ihtiyaç ne kadarsa o kadar müzik döşenir bir filme.

Bir yarışmada ödüllendirilmesi için müziğin şu kadar dakika olması gerekir gibi bir kural mı var?

O zaman neden **Mazlum Çimen**'in, **Derviş Zaim**'in **Nokta** filmine yaptığı, toplamında sadece 11 dakika olan müziği hem Antalya'da hem Adana'da hem de **Montpellier Fim Festivali**'nde en iyi müzik ödülü aldı?

Altın Koza'da yarışan filmlerden yedisinde film müziği vardı. **Ana Dilim Nerede** (Müzik: **Kemal Kahraman**), **Araf** (Müzik: **Marc Marder**)

Aziz Ayşe (Müzik: **Pascal Lesport**), **Siirt'in Sırrı** (Müzik: **Ferit Özgüner- Harun İyicil**), **Şimdiki Zaman** (Müzik: **Kenker Kökten**), **Yabancı** (Müzik: **Barış Dokuzer**) **Ateşin Düştüğü Yer** (Müzik: **Saki Çimen**)

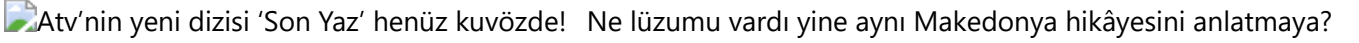
Ayrıca jüride müzisyen de yoktu ya, o da ayrı bir tuhafılık. Kalan Müzik'in sahibi Hasan Saltık, yapımcıdır, müzisyen değil.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv'nin yeni dizisi 'Son Yaz' henüz kuvözde!

Telesiyej 27.09.2012

Atv'nin yeni dizisi 'Son Yaz' henüz kuvözde! Ne lüzumu vardı yine aynı Makedonya hikâyesini anlatmaya?

Elveda Rumeli'yi yaptınız işte.. iyiydi o.. oynadığı dönemde ilgi de çekmişti.. coğrafya yeniydi çünkü tv seyircisi için; Osmanlı'nın Balkanlardaki hakimiyetini kaybetmesi, Balkan bozgunu, birbirine kenetlenmiş aileler, tutkulu aşklar, aşk acıları filan ilgisini çekmişti seyircinin gerçi çok uzatıldığı için son sezonda pek izleyen kalmamıştı, o da ayrı.

Elveda Rumeli oynadı ve bitti.

İyi bir anısı var hafızalarda.

Söylemesi ayıp ayıp bir yana, söylemesi gerçekten üzüyor beni Atv'nin yeni dizisi **Son Yaz**, **Elveda Rumeli**'nin kopyasının müsveddesi gibi olmuş.

Aynı yapım şirketi, aynı genel yönetmen, aynı yönetmen, oyuncuların bile birçoğu **Elveda Rumeli**'den aşına.

Anladık, zamanında mekân araştırması yapılmış, bir daha yapmaya gerek yok; belki **Elveda Rumeli**'den kalma kostümlerin de çoğu depoda hazır bekliyordu.. format deseniz oyuncuların oyununa kadar aynı yeni format arayışlarına girmeye lüzum yok .. hem maddi malzemeler cepte, hem de drama çalışması.

Anlayacağınız, "Böyle bir dizi daha yapmasak olmaz arkadaş!" noktasına gelinmiş herhalde.

Ve yapım şirketi haklıdır da böyle düşünmekte, neticede o bir ticari kuruluştur. Ayakta kalabilmek, güçlenebilmek için hazır malzemelerden yararlanmak istemesi doğaldır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Ağır Roman Yeni Dünya'da, İstanbul'un muhteşem kaotik ruhu var!

Telesiyej 01.10.2012

 'Ağır Roman Yeni Dünya'da, İstanbul'un muhteşem kaotik ruhu var! İstanbul'un çok **özü** vardır.

Ve İstanbul bu yüzden çok değerlidir.

Bu özlerden biri de, periferide sıkışmış olan insanlara ait, onlara özgü çok renkli ve çok sesli kaotik hayatlardır.

Sistemin dışındaki bir **egemenlik** bu.

Ağır Roman Yeni Dünya dizisinde, aynı hayat tarzını zorunlu olarak ayakta kalabilmek için benimsemiş insanlar var. Çingene'siyle, Rum'uyla, Ermeni'siyle, Müslüman'ıyla, hırsızıyla, kumarbazıyla, mahalleyi koruyan delikanlı çetesiyle, racon kesen delikanlısıyla, muazzam bir **dayanışma** içinde olan, haksızlığa karşı kendi kurallarıyla mücadele eden cesur insanlar bunlar.

Sisteme ve mafyaya karşılar.

Tek istekleri, mahallelerindeki düzenin bozulmaması, güle oynaya huzur içinde yaşamak...

Aralarında hiçbir ayrımı kabul etmiyorlar.

Onlar için insan olmak yeter.

Ama, hangi insan?

Ağır Roman Yeni Dünya, bunu sorguluyor bence.

Dostluğun, arkadaşlığın, yoldaşlığın ağır bastığı ve tüm değerlerin üzerinde tutulduğu bir hayat tarzı bu.

Kollamanın, korumanın, sakınmanın esas alındığı bir **mahalle duygusu** hâkim bu insanlarda. Bedeli ne olursa olsun mahallenin korunması gerekiyor onlara göre.

Metin Kaçan'ın **Ağır Roman**'ındaki Kolera Mahallesi'nin 40 yıl sonraki hâlini görüyoruz **Yeni Dünya**'da.

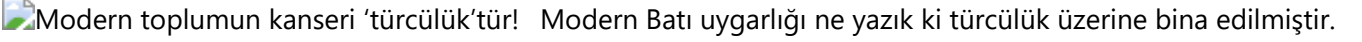
40 yıl önceki Kolera'nın efsanevi adamı Gili Gili Salih'in oğlu Salih Cunyır, beş yıl önce adam bıçaklama nedeniyle girdiği hapisten çıkacaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modern toplumun kanseri 'türcülük'tür!

Telesiyej 02.10.2012

Modern toplumun kanseri 'türcülük'tür! Modern Batı uygarlığı ne yazık ki türcülük üzerine bina edilmiştir.

Bu yüzden de modern toplumun kanseri türcülüktür bana göre!

"Düşünüyorum o halde varım" aynı zamanda karşıtıyla da açıklanabilir: "Düşünmüyorum (düşünemiyorum) o halde yokum!"

İnsanı tür olarak doğanın bütün türleri içinde adeta **tek tür**, üstün tür, tek hâkim tür olarak gören; felsefi, dinî (Hristiyanlık) ve etik kaynağını **Descartes**'ın düşüncesinde zirveye oturtan Batı uygarlığına göre, doğanın her şeyi insan içindir, insanın emrindedir; en başta da **hayvan, insan içindir!**

Bu düşünceye göre insanın, hayvan üzerinde her türlü tasarruf hakkı vardır. Kartezyen düşüncenin yaratıcısı **Descartes**'ın, canlı hayvanlar üzerinde deneyler yaptığı bilinir. **Peter Singer, Hayvan Özgürleşmesi** adlı kitabında şöyle der: "Descartes'ın kuramı, deneycilerin bu koşullarda yaşayabilecekleri tereddütleri gözardı etmesine fırsat tanıdı. Descartes'ın kendisi de anatomi bilgisini geliştirmek için canlı hayvanların içini açıyordu." Peter Singer, kitabında, o zamanlar anestezi olmadığını ve hayvanların korkunç acılar çektiğini de söylüyor.

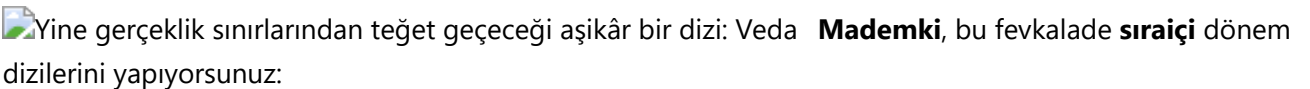
Bu coğrafyanın sokak hayvanları, İstanbul'da insanlarla birlikte mahallelerde bir biçimde korunarak yaşarken, Batı modeli modern bir toplum iddiasında olan İttihat Terakki'den ilk büyük darbeyi yemişlerdir aslında. Avrupalı yazarları da etkileyen ve eleştirilerine neden olan o büyük vahşet; İstanbul'da binlerce köpeğin toplanıp, 1910 yılında haziran sıcaklığında tek bir ağacın bile olmadığı Hayırsız Ada'ya atılması, hayvanların açlıktan birbirlerini parçalayarak ölmeleri, bu yolun başlangıcı sayılabilir aslında.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine gerçeklik sınırlarından teğet geçeceği aşikâr bir dizi: Veda

Telesiyej 03.10.2012

Yine gerçeklik sınırlarından teğet geçeceği aşikâr bir dizi: Veda **Mademki**, bu fevkalade **sıraiçi** dönem dizilerini yapıyorsunuz:

Mademki, önümüze getirip tarihi koyuyorsunuz:

O hâlde bütün boyutlarıyla olup biteni anlatmak esastır. Zira neyin üzerinden anlatılırsa anlatılsın, neticede tarihtir anlatılan; hatta bir tarihsel dönemeçtir. İstanbul'un işgali, normal tarih akışının dışında bir durumdur ayrıca; bu nedenle, o dönemde geçen bir dizide yansıtılması gereken, tarihin içindeki gerçekliktir aynı zamanda.

Mademki, yaptığınız dizinin tanıtımına: "1920'lerin İstanbul'u. I. Dünya Savaşı sonrası, işgal yılları. Yoksulluk ve zorluklar içinde bir ülke, bir kent, İstanbul. Maliye Nâzırı Mehmet Reşat Bey, Padişahına sadakatle, ülkesini işgal

edenlere başkaldırmak arasında sıkışmış, vicdani yükleriyle boğuşan dürüst bir bürokrat, bir Osmanlı aydını..” diye başlıyorsunuz (*Kanal D* web sitesi), o zaman daha dizinin ilk bölümünde bazı soruların ortaya atılması ve cevabi temel işaretlerin de verilmesi gerekmez mi?

Mesela:

İstanbul aslında neden işgal edildi?

Değişik zamanlarda, değişik alanlarda ve ortamlarda İstanbul’un işgali ve öncesi, hep **tarihî, siyasi, kronolojik değişimlerle**, açıklamalarla anlatılmıştır.

Romanlarda, filmlerde, bazı televizyon dizilerinde bu konu gerçeklik sınırlarından teğet geçilerek işlenmiştir daha çok.

Bezdik artık bu **ortada kuyu var yandan geç** romanlarından ve dizilerinden!

Oysa bu önemli konunun gerçekliğine cesaretle girildiğinde, yani tarihî kronolojik anlayıştan uzaklaşıldığında, karşımızda **ideolojik, kronolojik** derin bir alan açılır.

Tarafların yapıları ve ehemmiyetleri o kadar derindir ki, ihmale gelmez; bir tarafta sanayi dönemini ıskalamış, imparatorluğundaki binlerce yıllık uygarlıklardan bihaber (düşünebiliyor musunuz ki, dünyanın yedi harikasının yedisi de Osmanlı coğrafyasındaydı), sanata ve bilime sırtını dönmüş bir saray/ hanedan/ padişah; bir tarafta aç kurtlar gibi Osmanlı İmparatorluğu’ndan büyük lokmalar koparmaya gözünü dikmiş Batılılar, Rusya.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atv’nin yeni dizisi ‘Alev Alev’ ve artık yetti gari!

Telesiyej 04.10.2012

 Atv’nin yeni dizisi ‘Alev Alev’ ve artık yetti gari! Ne bu şimdi?

Yeşilçam’a bir güzelleme mi?

Neden peki?

Çok mu faydasını gördük Yeşilçam’ın?

Pardon pardon, gören görmüştür tabii, ve bakıyorum ki, görenlerin prodüksiyonu zaten **Alev Alev**.

Peki, bizim ne taksiratımız var?

Bizim beyinlerimiz az mı formatlandı Yeşilçam’ın dekadan estetiğiyle?

Ayrıca bu devirde kaldı mı artık böyle **Alev Alev** mavraları filan?

Jenerikteki **Alev Alev** yazısının alev alması da bir başka inovasyon şaheseriydi hani, bakmalara doyamadık!

Atv, kendi sitesinde yeni dizisi için şöyle diyor:

“Yeşilçam’ın unutulmaz filmlerinden **Alev Alev**, atv ekranlarında dizi olarak hayat buluyor.”

Bulsun, bulsun.. Yeşilçam'ın bütün tapon filmlerini kırıp kırıp dizi yapın.

Atv'yi de anlamak mümkün değil yani, "Tramvaylar bile kalktı, hâlâ böyle dizileri yutturmaya mı çalışıcaz yavru?" demiyor mu kimse?

Demesin, seyirci der, önünde sonunda.

Nitekim koymuş tepkisini; ilk bölümün reytingi 2.63.

Hikâye Seferihisar, Sığacık'ta geçiyor ki, dizideki tek iyi şey lokasyon zaten . Alev, balıkçı bir babanın kızıdır. Ama teninden üç bin kalorilik gurur fışkırır, o derece bir üst sınıf tipolojisine sahiptir kendisi. Hemcinslerini komplekslere gark edecek kadar da beceriklidir diğer yandan. En şahane balıkları o yakalar, ahtapotları o zımbalar, deniz dibine dalar, tekneyi temizler.. bir balıkçı baba, kız evladından ne beklerse, bin katı mevcuttur güzel Alev'de. Bütün kasaba ona âşıktır, ama o, gezi teknesi kaptanı Murat'a âşıktır; tabii Murat da ona.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Esir Şehrin Gözyaşları', özenli bir yapım

Telesiyej 08.10.2012

 'Esir Şehrin Gözyaşları', özenli bir yapım Aşk-iyilik-çete (mafya) üçgeni içinde yer alan epeyce televizyon dizisi yapıldı.

İyisiyle kötüsüyle, etkileyeniyle, etkisiz olanıyla birçok dizi izledik bugüne kadar.

Anlaşılan o ki, bu formül tuttu.

Fox'un yeni dizisi **Esir Şehrin Gözyaşları** da aynı minvalde bir yapım.

(Dizi adları arasında şu dönem Kemal Tahir'in, *Esir Şehrin Mahpusu* ve *Esir Şehrin İnsanları* romanlarından mülhem bir 'esir şehir' virüsü salgın. **Veda, Esir Şehirde Bir Konak**'tan sonra şimdi de **Esir Şehrin Gözyaşları**'yla karşı karşıyayız işte. Bu esirli ve şehirli dizi adları bir kafa karışıklığı yaratmayacak mı seyircide? Hangi şehrin dizisiydi, kayıp şehrin mi, esir şehrin mi, yoksa esir şehirdeki bir konağın mı gibi bir kafa karış olma sorunsalı çıkmaz mı sonra ortaya?)

Aşk- iyilik- çete (mafya) üçgeninin dizilerde hayata geçirilmesinde hayati ana çelişki, daima kadına yüklenir. Kadın için, ya da kadının bir yakını için (hasta kızkardeş, ya da ameliyat olmazsa ölecek bir anne) para bulmak gerekir genellikle. Erkek, sevdiği kadının yakınının hayatını kurtarmak için yasa dışı yollardan (soygun gibi), her şeyi göze alarak para temin etmeye kalkışır ama yakalanarak hapse girer. Kadın, erkeğin sağladığı para ile hasta kızkardeşini ya da annesini kurtarır ve hayatına devam eder, hatta yeni bir sevgili bulur. Bu arada hapiste çile dolduran erkeğin, uğruna hapse düştüğü sevgilisine yazdığı her mektup geri döner.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Festivallerin açılış törenleri sorunsalı ve sinemamız ne kadar mizah üretmiştir ki?

Telesiyej 09.10.2012

 Festivallerin açılış törenleri sorunsalı ve sinemamız ne kadar mizah üretmiştir ki? Açılış törenlerine hiç maruz kalmasak artık!

Kaldırılsa mesela.. Türkiye’de yapılan bütün festivallerin komiteleri toplaşıp kavilleşse; bu açılış törenlerinde mademki biz elimizi kolumuzu nereye koyacağımızı bilemiyoruz, mademki davetlileri eyleyebilecek bir program, bir sunum yapamıyoruz, mademki Ömür Gedik’in hem gözlere, hem kulaklara hitap eden üstün performansı bile kimseler tarafından anlaşılamıyor, mademki sıkıcı olmakta üstümüze yok; “gelin arkadaşlar, biz açılış törenlerinden vazgeçelim” desinler.

Açılış törenleri, zulüm törenleridir çünkü bu topraklarda.

Bir nevi sudan çıkmış balıktır açılış törenleri; oksijeni yoktur, şaşkındır, sunucular lafı uzatmaya, yerli yersiz zeki olmaya, güldürmeye, davetlileri eğlendirmeye çalışırlar ama, heyhat! Kimse eğlenmez, kazara bir eğlenme fırsatı çıksa bile farkında olmazlar zaten; o derece eğlenmemeye, sıkılmaya formatlamışlardır zira kendilerini. Sıkıntıdan patlayacaklarını bile bile, boyunlarını büküp, kuzu kuzu girmişlerdir salona; nefeslerini tutup, çıkacakları, çorba içmeye gidecekleri ânı beklerler sabırsızlıkla.

Ama katlanırlar yine de.

Açılış töreni davetlileri, başlarına ne geleceğini aşağı yukarı hep tahmin etmişlerdir bugüne kadar; ama hayal güçlerinin de bir sınırı vardır elbet.

Bu yıl Antalya Altın Portakal Film Festivali’nin açılış törenine katılan davetliler, hiç beklemedikleri bir travmatik sürprizle karşılaştılar: Ömür Gedik konseri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahmet Büke’nin ‘Cazibe İstasyonu’nda duralım bir!

Telesiyej 10.10.2012

 Ahmet Büke’nin ‘Cazibe İstasyonu’nda duralım bir! Ahmet Büke acayıptır.

Eşsizdir bence.

Her zaman şaşırtır okurunu.

Üst düzey edebî değerlerle buluşturur.

Can Yayınları’ndan çıkan yeni hikâye kitabı **Cazibe İstasyonu**’nda, bu defa da **yabancılaştırma efekti** kullanarak sarsıyor okuru.

Ahmet Buke'nin edebiyatı **özün özünü**, hayatın, doğanın kılcal damarlarında yaşayarak, acılı gezintiler yaparak bizi sırlarla dolu bir tür farkındalığa sürüklüyor.

Onun satırlarını okurken **detayların bütünlüğü**yle karşılaşıyoruz. Aslında bir tür **duygu bütünlüğü** bu. Ki, ancak bu yolla çıkar ortaya, insanla insanın ve insanla doğanın ilişkisinin manası.

Cazibe İstasyonu'nda yer alan hikâyeler, duygunun sınırlarını zorluyor; daha derinlerde ve **iç**'lerde yepyeni duyarlılıkların haberci rüzgârlarıyla buluşuyoruz.

Özellikle sıradan insanların hayatları ve hayalleriyle bu hikâyeler aracılığıyla tanıştığımızda, sıradanlığın yüceliğiyle karşılaşıyoruz.

Ahmet Buke'nin insanları, bu insanlar işte.. ve çok ama çok değerliler.

Her şey onlara ithaf edilebilir.

"İş cinayetlerinde kaybettiklerimize" diye başlatıyor satırlarını Ahmet Buke. Ve kitabın içine daldığımızda **erk**'in doğa cinayetleriyle de karşılaşıyoruz.

İşte tam da bu noktada, bu buluşmada, Ahmet Buke'nin kaleminin ne kadar güçlü ve aynı zamanda incelikli bir **"homo politicus"**lukla yüklü olduğunu anlıyoruz.

Cazibe İstasyonu'nda yer alan **"Tuhaf Su"** bölümü, yazarın edebiyatında yabancılaştırma efektine yer vermesiyle de ortaya çıkmış olağanüstü bir devlet-erk sorgulaması bence.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Karadayı'.. ve drama dizilerinin gerçeklikle ilişkisi

Telesiyej 11.10.2012

 'Karadayı'.. ve drama dizilerinin gerçeklikle ilişkisi Buluş mu oluyor şimdi bu?

İnovasyon mu ya da?

Bir savcının, kirli ilişkilerini ortaya çıkaracak diye başsavcıyı öldürmesini anlatmak mıdır yaratıcılık?

Hukuk okumuş, savcılık mertebesine kadar gelmiş biri, o sırada cinnet geçirmiyorsa şayet, mafyayla işbirliğini deşifre edecek diye başsavcıyı kendi elleriyle, adalet sarayındaki odasında öldürmesi ne kadar akla yakındır? (Bir savcı, kendi çıkarları için karanlık ilişkilere daldıysa ve başsavcı tarafından her şey ortaya çıkarılmak üzereyse; başka türlü tedbirler alması gerekmez mi? Birinin ölmesini istese bile, bir savcı bunu kendi elleriyle yapar mı? En azından aptallık olmaz mı bu?)

Cumhuriyet tarihinde olmuş mudur böyle şeyler?

Hukuk okumuş, adalet sağlamak için çalışan biri böyle kolayından cinayet işler mi?

"Olur böyle istisnai durumlar, neticede bu da bir dizi filmidir" diyen, diyebilen çıkarsa şayet, örnek gösterilmesini isterim; herhangi bir durum, bir dizi filme konu oluyorsa eğer ve her zaman olabilecek bir şey

gibi anlatılıyorsa bu hikâye; hiç olmazsa birkaç örnek gösterilmesi gerekir; ki, toplumsal bir mesnedi olsun anlatılanın. Çünkü drama dizilerinin gerçeklikle ilişkisi ne kadar sahiciyse, inandırıcılık kipi de o derece güçlü olur.

Özel ve istisnai durumların genel gibi algılandığı bir midyumdur televizyon. Bu nedenle, kitleleri her manada etkileme gücü çok fazladır.

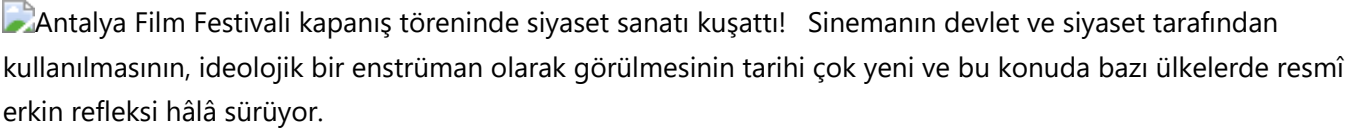
Bu coğrafyada, medyadan söylenenlere diziler dâhil inanır insanlar; tartışmasız, muhakemesiz bir "kabul" etme hâlindeyler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Antalya Film Festivali kapanış töreninde siyaset sanatı kuşattı!

Telesiyej 15.10.2012

Antalya Film Festivali kapanış töreninde siyaset sanatı kuşattı! Sinemanın devlet ve siyaset tarafından kullanılmasının, ideolojik bir enstrüman olarak görülmesinin tarihi çok yeni ve bu konuda bazı ülkelerde resmî erkin refleksi hâlâ sürüyor.

Mussolini, Hitler ve Stalin dönemlerinde sinemanın ideolojikleştirilmesi zirveye çıkmıştı.

ABD'de sinemanın CIA marifetiyle devlet tarafından nasıl manipüle edildiğini unutmadık henüz.

Sinema, Türkiye'de ise sansür kurumu marifetiyle yakın zamana kadar devlet kontrolündeydi.

Şimdi ise sinemanın devlet ve siyaset tarafından bir biçimde kullanılması (sanatın siyasileştirilme çabası), bağımsızlığının zedelenmesi, özellikle medya marifetiyle kitlesel bir etkinlik hâline getirilen film festivallerinde yaşanıyor. Ve bu konuda sivil yönetimler (belediyeler) başı çekiyor.

Film festivallerinin yapıldığı bölgelerin bağlı olduğu belediyeleri hangi siyasi partiler kazanmışsa, o partilerin ideolojileri, film festivallerinde adeta bir propaganda aracı hâline getiriliyor. (Türkiye'de festival sayısının neden hızla arttığını da anlamak zor değil tabii.)

Belediye başkanının, dolayısıyla ait olduğu partinin başkanının ve bu partinin ideolojisinin söylemini zikreden bir jüri üyesinin başrolde olduğu **Antalya Altın Portakal Film Festivali, kapanış töreninde, tam anlamıyla CHP'nin propaganda aracı hâline geldi.**

Siyaset, sanatı kuşatmış oldu böylece!

Bu yıl festivalde yeni bir ödül yaratıldı: **Toplumsal Vicdan Ödülü**. Ve bu ödül **Soner Yalçın**'ın Sivas Madımak katliamı belgeseli **Menekşe'den Önce** adlı filmine verildi.

Ödülü vermek için sahneye çıkan jüri üyesi **Mine Kırıkkanat**, ön sırada töreni izleyen CHP Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun da alkışları arasında şunları söyledi:

"Madımak'tan Silivri'ye, düşünce özgürlüğüne reva görülen tahammülsüzlük ülkemizde değişmedi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Claude Monet'nin doğası ve doğanın doğasında huzur bulmak!

Telesiyej 16.10.2012

 Claude Monet'nin doğası ve doğanın doğasında huzur bulmak! Işık yeniden keşfedildi.

Fransız empresyonistleri tarafından...

Işık aynı dönemde **Katalonya**'da da keşfedildi.

Katalan mimar **Gaudi** tarafından...

Işığın keşfi, empresyonistler ve Gaudi tarafından, 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında gerçekleşti.

"Sanat eserinin ideal kalitesi armonidir, ki plastik sanatlar da ışıktan doğar..." diyor mimar Gaudi.

"Rouen'e giden trenin yarım saat geciktirilmesini isteyeceğim. O zaman ışık daha iyi olur," deyip, gar müdüründen beklenmedik bir izin koparan **Claude Monet**, lokomotifin buharıyla, ışığın o anki ideal durumunu **Saint-Lazare Garı** adlı tablosunda buluşturur.

Empresyonizmin yolunu açan **Édouard Manet** gibi tüm empresyonist ressamalar (**Claude Monet, Auguste Renoir, Vincent van Gogh, Cézanne, Toulouse-Lautrec, Sisley, Camille Pissarro, Georges Seurat**..) ışığın peşine düşerek, fotoğraf makinesinin âni tesbit edişi gibi, ışığın da **o ânını** tuvallerinde tesbit etmeye çalışmışlar ve bunun için çoğu zaman çok hızlı çalışmak durumunda kaldıklarından fırça darbeleri de hızlı ve serbest olmuş.

Oscar Claude Monet, empresyonistler içinde, ışığa ve ışığın izlenimlerine ömrünü en fazla adayan ressam olmuş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Merhaba Hayat', kadının yanında duran bir dizi...

Telesiyej 17.10.2012

 'Merhaba Hayat', kadının yanında duran bir dizi... Fox tv, bu sezon öncekilere göre daha iyi bir başlangıç yaptı sanki.

Esir Şehrin Gözyaşları’ndan sonra **Merhaba Hayat** da, insani temalara yer veren düzgün bir dizi.

Kadının yanında duruyor, **Merhaba Hayat**.

Erkeğin de karşısında...

Yani, şimdilik öyle görünüyor.

Yasalar için aynı şey söylenemez tabii. Nitekim, ünlü bir jinekoloji cerrahı olan Deniz Korel, bir kız çocuğunu evlat edinmek üzereyken, kocasının onu terk edip, genç sevgiliyle Roma’ya gitmesi üzerine anne olma şansını kaybeder. Evlilik yasal olarak sürerken, bir bebeği evlat edinmek için eşlerin ikisinin de rızası gerekmektedir çünkü.

Oysa Deniz’in bütün arzusuna rağmen anne olamamasının nedeni, kısır olan kocasıdır. Hiç bir tedaviden cevap alamazlar. Dr. Deniz, bu yüzden Çocuk Esirgeme Kurumu’ndan bir çocuk almak istemiştir. Şirin adlı küçük bebek için bütün işlemler tamamlanmış, evdeki bebek odası bile hazırlanmışken, Deniz’in kocasının, “kendi genlerimden olmayan bir çocuğa baba olmak istemiyorum” gibi bir not bırakarak çekip gitmesiyle genç kadın ağır bir travma yaşamıştır.

Kocanın rızası olmadan kadının evlat edinememe hükmü de, aslında kanunların erkekler tarafından yapıldığının bir kanıtıdır ya zaten.

Doğurma yetisi kadına aittir oysa, dolayısıyla anne olup olmama kararı da kadındır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Babaerkil kaynaklı popüler kültürümüz, televizyon dizilerinde şaha kalktı!

Telesiyej 18.10.2012

Babaerkil kaynaklı popüler kültürümüz, televizyon dizilerinde şaha kalktı! Hızlı tüketim toplumunda “kadın” daha da sömürülerek tüketiliyor.

Televizyon dizilerinin hikâyelerinde, kötülüğü çıkaran, tetikleyen ve dramının gidişatı içinde ören, çoğunlukla kadın oluyor.

Huzursuzluk kaynağı olan hep kadın...

Genel teamül böyle.

Tv dizilerine bakılacak olursa, kutsal aileyi bozan da kadın zaten.

Aslı Kotaman- Ahu Samav Uğursoy- Artun Avcı’nın hazırladığı, **“dizim başladı! kapat, sonra anlatırım”** adlı çok iyi bir derleme var. **Televizyonda Hikâye Anlatıcılığı** alt başlıklı kitapta şöyle deniyor: “Anaerkil toplumun hatıralarının ve izlerinin silindiği dünyamızda hiyerarşi içinde örgütlenen toplumun niteliği erkek-egemendir. (Akal, 1994:62) Kadına verilen rol, onun biyolojik farkına da (*‘eksik’*) uyararak erkek üstünlüğünü

zamanla nesneleştirmiş ve iki cins arasında simgesel bir savaş başlamıştır. Godard'ın o ünlü sözü herkesçe bilinir: 'Bir film çekmek için gereken tek şey; kadınla silahtır' (Raven, 2001:26). Bu bütün erkek hikâye anlatıcılar için verimli bir *premise* sayılabilir."

Dizilerimizde ne hikmetse **kahraman kişi** daima erkektir.

Bu durumu anlamaya çalıştığımızda ise karşımıza çoğunluk olarak **NAMUS** çıkar.

Namusu koruyacak olan kişi de erkektir!

Bunun manası şudur; namus bozulacaksa şayet, kadın tarafından bozulacaktır. Namusun simgesi kadındır çünkü. Erkeğin yaptığı hiçbir şey namusu bozmaz zaten.

Bu yüzden de kadınlar **kahraman kişi** olmaz!

Kadın, **iyileştirilmesi** gereken karakterdir; yeri geldiğinde de **cezalandırılır**.

Ona kanmamalı...

Ondan uzak durmalıdır.

Çünkü bütün şeytanlıklar ondan çıkar! (Babaerkil dönemle birlikte özellikle semavi dönemde kadın, şeytanla özdeşleştirilmiştir adeta.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarkan, Seferihisar'da, HKK değişiklik tasarısıyla ilgili konuştu: "Güçlü olan haklı değildir!"

Telesiyej 22.10.2012

konusunda bir kere daha düşünmelerini ve vicdanlarıyla karar vermelerini umut ediyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İngiliz hayvanseverler, Damien Hirst'ün kelebek katliamına uyanmakta geç kaldılar!

Telesiyej 23.10.2012

 İngiliz hayvanseverler, Damien Hirst'ün kelebek katliamına uyanmakta geç kaldılar! Gerçi insan inanmıyor ya, o dev panolardaki dünya güzeli rengârenk binlerce kelebeğin, insanoğlunun hem doğaya hem kendi doğasına zarar verişini eleştirmek amaçlı bir sergi için öldürüleceğine...

Paradoksal bir durum.. aslında trajik- paradoksal demek daha doğru galiba.

Yaz sonunda, İngilizlerin yere göğe sığdıramadıkları en biricik çağdaş sanatçıları **Damien Hirst'ün Tate Modern**'deki sergisini gezerken, binlerce ölü kelebekten, onbinlerce ölü sinekten müteşekkil tablolarına, İngiltere'deki hayvanseverlerin, hayvanları koruma derneklerinin nasıl olup da tepki vermediklerine şaşırımtım.

Vakia, sigara izmaritlerini yan yana dizip, eleştirel bir çağdaş eser yarattım diye ortaya çıkmasına, ama bu arada sistemin sebep-i hikmetine hiç ilişmemesine, sadece sistemin bozulmuş bazı unsurlarını düzeltin demiş olmasına, lakin sigara üreten (kanser kaynağı) bir sistemin neden hâlâ var olduğunu ıskalamasına ve buna rağmen en şahane çağdaş sanatçı olarak ağırlanmasına da şaşırımtım da, *Telesiyej*'de, Damien Hirst'ün sergisinin bana göre ciddi bir sahicilik sorunu var, demiştim. (10.09.2012)

Doğaya zarar verilmesi, insanın kendi doğasına zarar vermesi sonucunda toplumun zarar görmesi ve bir dizi **ölüm**ün her an karşımızda yaşanması, Damien Hirst'ün retrospektif sergisinin mesajının ruhunu oluştuyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayvan haklarına saygı duyarak kurban kesmek(?)

Telesiyej 24.10.2012

Türk Kızılayı'nın kurban ilanları bir âlem.

Madde madde açıkladıkları taahhütleri var; en ilginç olan da, **kurban keserken hayvan haklarına saygı** gösterdiklerini belirttikleri madde.

Nasıl yani?

Kesilmekte olan hayvanın hangi hakkına saygı gösteriliyor, merak etmemek elde değil!

"Biz hayvanı korkutmadan kesiyoruz" demeye getiriyorlarsa, bunu nasıl yaptıklarını sormak isterim. (Ki, bu

konu hayvan haklarına mı girer, o da ayrı. Ne yani, kurbanlık hayvan, beni kesin ama korkutmadan kesilmek hakkımdır mı diyor? Hayvana soracak olsanız, hakkı yaşamaktır önce.)

Ayrıca Kızılay'ın kendi sitesine de baktım, **hayvanların şokla bayıltılarak kesildiğine dair bir ibare yok**. Zaten İslami kurban geleneğinde, böyle bir uygulama var mı? Diyanet İşleri de web sitesinde, kurban kesilirken dikkat edilecek hususlar arasına böyle bir madde koymamış. Hayvanların birbirlerini görmemelerine azami dikkati gösterin, ehil kişiler tarafından acı çektilirilmekten, eziyet edilmeden kesilsin diyor. Ve kurbanı keserken mutlaka besmele çekilmesi gerektiğini belirtiyor.

Kızılay'ın keseceği binlerce kurbanlık hayvanın kesilirken birbirlerini görmemeleri ve sıralarını beklerken korkmamaları mümkün mü?

Zahrad'ın şiiri geliyor aklıma:

***"Dört koyundular
İlkini kestiler önce
İkincisini haklarlarken tam
Kaçmayı denedi üçüncüsü
On metre gitti gitmedi
Enselediler
Ben o üçüncüsünün etinden yedim
Yaşam tadı vardı"***

Hayır, o maddeyi ilana koymak şart mıydı?

Kurban kesiminde "hayvan haklarına saygı gösterilir" gibi bir ifade kullanmak, bu ilanı okuyanları küçümsemek olmuyor mu ayrıca?

Bir ilan hangi türden ve tipten olursa olsun, hedef kitlesi ne olursa olsun mesajını dolambaçlı yollara, ifadelere girmeden en yalın biçimde ve belli bir görsel etki içinde vermek durumundadır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Canın, can almanın idrakinden uzak olunursa caretta caretta da kurşunlanır, ava da çıkılır!

Telesiyej 25.10.2012

Canın, can almanın idrakinden uzak olunursa caretta caretta da kurşunlanır, ava da çıkılır! Habere önce internette rastladım.

Ve bakışıp durduk dakikalarca.

Haber beni, ben haberi algılayamadık önce.. kaldık öylece. Bir de videosu vardı, dayanabilenler için. Ben denedim, ama sonunu getiremedim, göreceğimi gördüm zaten ilk saniyelerde, durdurdum gitti.

Ne bu şimdi.. **“anlamın boş bıraktığı” (*)** yer mi?

Yumurtlamak için çıktığı sahilde, sırtında kurşun deliği, ağzından kanlar boşalmış hâlde yatan caretta caretta bakıyorum. Günler önce vurulmuş.. bir kolu denize sarkmış, sanki üzerine çıktığı kaya parçasını kucaklamış da derin bir uykuya dalmış gibi görünüyor, belli ki hiç beklemediği bir anda gelmiş ölüm. Beklediği de olmamıştır ya hiç.. zaten bir caretta nereden bilsin insanoğlunun böyle bir tehdit oluşturabileceğini kendisi için, eli silahlı bir magandanın hiç sebepsiz onun ve karnındaki yumurtaların, doğacak yavruların canını alabileceğini nereden bilsin.

Doğada, hayvanlar âleminde hiçbir cana sebepsiz kıyılmaz çünkü. Evet, etobur hayvanlar avlanırlar, ama sadece ihtiyaçları kadar, karınlarını doyurabilmek ve hayatta kalabilmek için.

Söylenen o ki, yumurtlamak için Antalya’nın Gazipaşa ilçesinde sahile çıkan caretta caretta cinsi deniz kaplumbağası ateşli bir silahla öldürülmüş. *Hürriyet* gazetesinin haberine göre, amatör balıkçılar, Kuru Plajı’nda doğal havuzların bulunduğu bölgede, sabah saatlerinde bulmuşlar caretta caretta’yı. Sırtında bir parmak genişliğinde mermi deliği olduğu belirlenmiş. Tesadüfen olay yerinde bulunan Veteriner Hekim Osman Arslan, caretta caretta’nın birkaç gün önce ölmüş olabileceğini söylemiş. Caretta caretta’nın silahla yaralandığını ve bu nedenle öldüğünü belirten Arslan, “Üç yaşında olduğunu tahmin ediyorum. Büyük ihtimalle silahla ateş açılmış. Eğer zıpkın olsaydı zıpkını çıkartmaları mümkün olmazdı” demiş. Boyu bir metre ve 40 kilo ağırlığındaki deniz kaplumbağasının yumurtlama mevsiminde bulunduğunu anlatan veteriner hekim, kaplumbağanın muhtemelen yumurtlamak için sahile geldiğini söylemiş.

Hangi maganda ruhlu insan, hangi vicdansız bu caretta caretta’yı kurşunlayarak öldürmüş olabilir gibi bir soruyu sormanın belki de fazla bir kıymeti harbiyesi yok bu topraklarda.

Neticede iş dünyasının duayenleri bile ki, örnek olduklarını düşünürler topluma zevk için ava çıkıp dururlar ikide bir. Hatta iki hafta kadar önce, Alaçatı’da VadaFone’un ana sponsorluğunda gerçekleştirilen Alaçatı Uluslararası Balıkçılık Turnuvası’na katılıp, en büyük balığı kim tutacak bakalım yarışmasında 15-20 kiloluk balıkları avlayıp, yiyebildiklerini akşam yemeğinde tüketip, kalanı da artık ne yaptılarsa yapmışlardır.

Bir zamanlar eğlence için avladığı kutup ayısının başında hatıra fotoğrafı çektiren ve Afrika’da 800 kiloluk bir buffaloyu önce omzundan, sonra kalbinden nasıl vurduğunu ballandırmasıyla hayvanseverlerin tepkisini çeken Cem Boyner, bu yıl da tıpkı geçen yıl gibi Mustafa Taviloğlu ile birlikte en büyük balığı avlama şampiyonu olmuş.

Zıpkınlanmış bir mercan, olta iğnesini yutmuş bir orkinos, kurşunlanmış bir caretta caretta.. hepsi aynı, hepsi insan marifeti.. failleri doğa sevgisinden arı, **canın, can** almanın idrakinden uzaklar.

İnsan türü, kendini doğanın, hayvanların mutlak efendisi kabul ettiği sürece bu vahşet, bu katliamlar ne yazık ki sürecektir.

(*)Jean Baudrillard

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘İşler Güçler’ dizisinden özür diliyorum! [En fırlama dizi]

Telesiyej 29.10.2012

 'İşler Güçler' dizisinden özür diliyorum! [En fırlama dizi] Biliyorum geç kaldım.

Çook geç kaldım.

Yarın akşam 18. bölümü gösterilecek.

Ayıp ayıp, yazıklar olsun bana.. tamam her diziye yazmıyor *Telesiyej*, ama **İşler Güçler**, tam da kalemi oysa.

Ayakta uyumuşum bir nevi!

Yaz rehaveti, oralara buralara gitmeler filan.. kaydetmiş olmama rağmen, dalıp gitmişim, neyi kaydettiğimi unutmuşum zahir!

İşler Güçler dizisinden özür diliyorum.

Bu yazıyı yazmakta çok geciktim çünkü.

Bir *Telesiyej* okuru mail atıp da, hâlâ **İşler Güçler**'i yazmadığımı hatırlatınca, eski kayıtları bulup çıkardım ve izledim.

Kaçırdığım bölümlere yandım.

İşler Güçler muhteşem!

Bundan sonra hiç kaçırmam, günü gününe izlerim.

Leyla ile Mecnun'dan sonra ilk defa Anadolu mizah kültürünü değerlendiren bir komedi dizisi olduğu için de ayrıca bayıldım **İşler Güçler**'e.

Yaşadığımız hayatın alıştığımız yüzü; gördüğümüz, duyduğumuz, dokunduğumuz tarafı, aslında iki boyutlu bir yüzey gibidir.

Ve biz bu iki boyutlu yüzeyin içinde bize öğretildiği gibi dolanıp dururuz.

Hayatımızı renklendirmek için de zaman zaman bu iki boyutlu yüzeyi eninden boyundan dışarıya doğru çekiştirip, genişletmeye çabalarız.

Oysa kültürümüzde; binlerce yıllık Anadolu kültürlerinde hayat daha bir boyutlu, derinlikli algılanmış; görünenin, duyulanın ardına geçilip, üçüncü, dördüncü ve daha birçok boyuta ulaşılmıştır.

Bu mucizeyi sağlayan da bu coğrafyanın mizahıdır.

Hoca Nasreddin eşekten düşmüş, bu duruma gülünlere de "Ne gülüyorsunuz, zaten inecektim" demiş. İşte bu kadar yalın, olup biteni lafa boğmayan bir mizahtır bu.

Son derece yalın olan bu mizah, aslında çok kesitli, çok yüzeyli bir projeksiyon sunar. Görünenin, görünmeyen arka tarafını da gösterir, duyurur.

Batı kübizminin de kaynağıdır bence bu tür mizah anlayışı.

Tevazu içinde **sınır tanımayan** bir hayat yorumudur aynı zamanda.

Star Tv'nin dizisi **İşler Güçler**'de böyle bir mizahla karşılaşıyoruz işte.

Star'ın en iyi işlerinden biri bana göre.

Baş rollerinde **Ahmet Kural, Murat Cemcir, Sadi Celil Cengiz, Büşra Pekin, Şinasi Yurtsever, Burak Satıbol, Korhan Herduran, Yılmaz Gruda, Gaye Gürsel, Nazlı Tosunoğlu**'nun oynadığı dizinin senaryosu **Selçuk Aydemir, Onay Durgun** ve **Osman Edip Tekin**'e ait.

Limon Film'in yapımı olan **İşler Güçler**'in yönetmeni **Selçuk Aydemir**, yapımcısı ise **Hayri Aslan**.

İşler Güçler, hayatın iki boyutlu algıladığımız yüzeyini kırpık kırpık makaslayarak ve o kırpıklarla (hayat hücreleriyle) bilmediğimiz, çok uzağına düştüğümüz hayat koridorları çiziktirerek, gözümüze gönlümüze yeni **hayat manaları** ziyafeti çeken ve aynı zamanda hayatımızın eklemlerini zekice bir espri anlayışıyla sıvazlayarak **şifalandıran** fırlama bir dizi olmuş.

İyi de olmuş.

Dizicilerimizin, sinemacılarımızın tıpkı **Leyla ile Mecnun** dizisi gibi , bir tür örnek alabilecekleri kadim ve modern mizah unsurları içeriyor bu dizi.

Hikâyesi anlatılacak, özet verilecek bir dizi değil **İşler Güçler**; ama benim gibi geç kalanlar için birkaç şey söyleyecek olursak; televizyon sektöründe ayakta kalma mücadelesi veren üç arkadaşın, bu mücadeleyi verirken başlarına gelenleri anlatıyor bu dizi, tabii dalgasını geçerek. Ahmet, birkaç dizide başrol oynamış ama bu başarıyı sürdürememiş bir oyuncu. Murat, sahip olduğu yetenek ve isteğe rağmen bu çalışkanlığının sonuçlarını görememiş biri. Sadi ise, gümrük memurluğunu bırakıp oyunculuk yapmaya başlayan ve oyunculuk yapabilmek için her işi kabul etmeye hazır. Bu üç arkadaşın asıl isteği bir gün kendi filmlerini yapmak için gerekli parayı toplamak elbet. Bu uğurda başarısız televizyon belgeseli "Meslek Hikâyeleri"nde sunuculuk yapmaya da razı olurlar. Ama...

İşler Güçler'i izlerken, bu dizinin mizahi yapısına bilinçli bir biçimde gömülmüş güçlü bir masal yapısının olduğunu fark ettim. Ve bu masal yapısını da Anadolu kültürünün en önemli masallarından biri saydığım **Üç-Bilecenler** masalında buldum.

Dıştan içe dönük, ama ânında yön ve yol değiştirerek içten dışa dönük çok varyasyonlu ve taklalı bir **tekrarlar manzumesinin** (ki, her tekrarda yeni bir içneleme, yeni bir cımbızlama yaşanıyor) modern versiyonu gibi değerlendirebiliriz bu diziyi **Üç-Bilecenler** masalıyla buluşturduğumuzda.

İşler Güçler'in bütün oyuncularını mükemmel oynuyor. Bu kadar iyi paslaşma nadir görülür.

Başta senaristler olmak üzere bütün ekibi kutlamak isterim.

İşler Güçler'in ömrü uzun olsun.

Olur da bence.. bıkmaz çünkü böyle bir mizahtan.

Yarın akşamı 22:00'de *Star Tv*'de.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sivil erk, Anadolu'nun değerlerine sahip çıkıyor!

Telesiyej 30.10.2012

 Sivil erk, Anadolu'nun değerlerine sahip çıkıyor! Bu şahane bir şey!

Anadolu insanı, Anadolu'nun değerlerine sahip çıkmaya başladı artık.

Gerek doğanın, gerekse uygarlıkların değerlerini **sahiplenme duygusu**, artık hayatın ön planında yer alan bir tür **"mücadele duygusu"**na dönüşmüş durumda.

Uygarlık değerlerine sahip çıkmanın çok manalı bir sivil örneğini, dünyanın yedi harikasından biri sayılan ve bazı parçaları yurtdışına kaçırılmış olan **Mausoleum**'un kendi yurduna, kendi yerine ve kendi gökyüzüne kavuşması için verilen mücadele oluşturuyor.

Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkcısı), İngiltere'de British Museum'da bulunan **Mausoleum**'la ilgili eserlerin Türkiye'ye iadesi için başvuruda bulunmuştu bir zamanlar; ve Halikarnassoslu tarihçi **Herodot**'un da tanımladığı gibi bu eserlerin dünyanın en güzel mavisine sahip kendi gökyüzünün altında yaşamaya devam etmeleri gerektiğini belirtmişti başvurusunda.

İngilizler de, "Siz hiç merak etmeyin, biz **Mausoleum**'un sergilendiği salonu maviye boyadık zaten" gibilerinden bir cevap vermişlerdi Halikarnas Balıkcısı'na.

Cevat Şakir'in bu girişimi, bildiğim kadarıyla uygarlıklara sahip çıkmanın ilk sivil örneğiydi.

Şimdi de Avukat **Remzi Kazmaz**, Halikarnas Balıkcısı'nın bu sivil girişimini sürdürüyor.

Cumartesi günü *Taraf*'ta yer alan habere göre 30 meslektaşıyla dokuz yıl önce başlattığı hukuk mücadelesinde artık dava aşamasına gelinmiş. Avukat Kazmaz ve arkadaşları, **Mausoleum**'un Türkiye'ye getirilmesi için, Ocak 2013'te Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) gideceklermiş.

Çalınmış bir eser, sadece kültürel bir obje değil, bir duygudur aynı zamanda; bu yüzden de çalınmış olan, bir **duygu**'dur aynı zamanda.

Mausoleum, Anadolu duygu mozaığının önemli, anıtsal bir parçasıdır.

Ne yazık ki, bu anıtsal parçanın büyük bir kısmı yerinden yurdundan sökülüp İngiltere'ye götürülmüş.

Batılılar bunu çok yapıyor, adeta iş edinmiş gibiler hatta. Örneğin, kendi tarihleri yetmediği için eski Mısır uygarlığını da talan etmemişler miydi zamanında? Avrupa ülkelerinin pek çoğunun müzeleri, Mısır uygarlığı eserleriyle dolu bugün.

Ortadoğu ve Anadolu da, bu talandan nasibini alan önemli uygarlık alanları olmuş. Anadolu'dan adedi hâlâ tam olarak bilinemeyen miktarda eserler kaçırılmış Batı'ya doğru. Son yıllarda hukuki kazanımlar yoluyla iade edilen çalınmış eserlerin dört bin civarında olduğu düşünülürse, talanın hacmi hakkında bir kanaat sahibi olabiliriz. Kimbilir, daha kaç bin, hatta kaç on bin eser Batı müzelerinde, veya özel koleksiyonlarda bulunuyor?

Avukat Remzi Kazmaz ve arkadaşlarının **Mousoleum**'u geri almak için verdikleri sivil mücadele girişimleri hayranlık uyandırıcı gerçektir. 120 bin imza toplayarak bölge halkının desteğini sağlamaları da, insanımızın artık bu değerlere **sahip çıktığını** kanıtlıyor bence.

Peki, Batı bu duruma karşı nasıl bir tavır içinde?

Batı, Türkiye'nin Anadolu uygarlıklarıyla ilgili eserlere sahip çıkmasını "agresif" buluyormuş. Onlara göre çalınmış tarihî eserlerin yerine yurduna iadesini istemek agresiflik!

İyi de hırsızın hiç mi kabahati yok?

Bu arada "Louvre'a suçüstü" başlıklı bir başka haber vardı *Radikal Pazar*'da.

Ve o haberin içeriğinde anlatılanlar da Batı'nın tipik bir müdanasızlık örneği idi.

Habere göre, Louvre Müzesi İslam Sanatları Galerisi'nde yeni açılan sergide, Türkiye'den, Piyale Paşa Camii, II. Selim Türbesi, III. Murat Türbesi, I. Mahmut Kütüphanesi ve Eyüp Sultan Türbesi'nden çalınan 10 önemli İslam eseri tesbit edilmiş.

İnanılır gibi değil aslında.

İslam Eserleri Sergisi açıyorlar, serginin içine çalıntı eserler serpiştiriyorlar.

Bir hayli cüretkâr bir yaklaşım.

Ortaya çıkmayacağını mı düşünüyorlar, yoksa "Çıksa da ne olacak?" mı diyorlar!

Örnek aldığımız Batı uygarlığı modelinin kaynaklandığı aydınlanmacılığın ve hümanizmanın içine, yasadışı tarihî eser edinme kültürünü nasıl oturtacağız şimdi, ne kadar anlayışla karşılayacağız?

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Şubat'ın hakkını 'Şubat'a...

Telesije 31.10.2012

 'Şubat'ın hakkını 'Şubat'a... **Şubat**'la ilgili ilk yazımı okuyan bir arkadaşım sormuştu, gerçekten İstanbul'un altında, öyle dizideki gibi dehlizler var mıdır diye?

Ben de ona **Murat Bardakçı**'nın 25 Haziran 2006'da *Hürriyet* gazetesinde yayımlanan, "**İstanbul'un altında keşfedilmeyi bekleyen kilometrelerce gizli yol var**" başlıklı makalesini ve bu konuda yayınlanmış fotoğraflı birkaç başka araştırmayı da göndermiştim.

Murat Bardakçı, o yazısında kendi deyişiyle yeraltı İstanbul'u hakkında şunları söylüyor: "*İstanbul'un özellikle eski semtlerinin altı, yüzlerce sene öncesinden kalma dehlizlerle doludur ve o semtlerin toprağın altında kalan kısmı tam bir köstebek yuvasını andırır. Dehlizlerin bazıları Osmanlı, bazıları Bizans, bazıları da Bizans'tan bile önceki zamanlardan kalmadır. Mevcudiyetlerini çok az kişi bilir ve dehlizlerden bırakın turistik broşürleri, arkeolojik*

kitaplarda bile bahsedilmez.”

Bardakçı, dehlizlerin şimdiki durumu hakkında da: *“Bir kısmının duvarları ve tavanları tuğlalarla örülüdür. Bazıları tek bir yoldan ibarettir, bazılarında ise girişten 40-50 metre sonra bir yol ağzına ulaşırsınız ve önünüze değişik yönlere uzanan başka dehlizler ortaya çıkar. Bütün bu bilinmezliğin ortasında bilinen tek bir şey vardır, o da İstanbul’un altını baştanbaşa dolaşan yollar hakkında hiçbir şey bilmediğimiz, hiçbir bilgiye sahip olmadığımızdır,”* diyor.

Şubat, İstanbul’un yeraltı gizemini bize gösteren ilk dizi oldu.

Şubat’ın hakkını sadece bu sebepten değil, birçok başka sebepten de teslim etmek gerek.

Altı haftadan beri gösterilen dizinin canlılığında, tazeliğinde, heyecanında, profesyonelliğinde, kısaca toplam kalitesinde hiçbir düşme olmadı.

Şubat seyirciye, bir dizinin gerek zanaat açısından, gerekse sanata dokunabilmesi açısından; özgünlüğünü titizlikle koruyarak, profesyonelliğe saygı duyarak, entelektüel sermayenin kullanımında birikime ve deneyime önem vererek ve yaratımın frenlenmemesi gerektiğini gözeterek, ama aynı zamanda bu yaratımı nasıl belirli bir disiplin altına alarak, diziyi zevkle seyrettirebileceğini gösterdi. Böylece, hikâyesi son derece ilginç, draması iyi kotarılmış bir dizinin, bu coğrafyada da yapılabileceğini kanıtladı aynı zamanda.

Şubat dizisi, yayınlanan her yeni bölümüyle daha da olgunlaşıyor adeta.

Geçtiğimiz cuma akşamı yayınlanan bölümünde, anlatımına iyiden iyiye yalın bir zenginlik hâkim olmuştu.

Öze doğru bir odaklanma bence bu.

Biçimde de minimum gerekli, ama işin zanaatı olarak çok etkili ve derinlikli bir “audio-visual”lik hâkim.

Dizideki oyunculuk ise, olağanüstü bir performans sergiliyor; istisnasız tüm oyuncular kendi karakterlerini her daim zenginleştirerek ve belli ki rollerini çok severek oynuyorlar.

Anlaşılan o ki, **Onur Ünlü**’nün, yönetiminde ve yaratıcılığında bir **ansambl** oluşturma meziyeti var.

Bu bütünlük, oyuncuların oyununun yanısıra; ışığın oyunu, kameranın oyunu, dekor ve kostümün oyunu, mekânın ve atmosferin oyunu gibi, nadir rastlanan bir **buluşmayı** içeriyor. Ve bu bütünlüğün içine, o muhteşem yeraltı gizemiyle birlikte İstanbul da dâhil edilmiş.

Ayrıca, İstanbul’un **yeraltı**, sadece bir metafor olarak çıkmıyor karşımıza **Şubat** dizisinde; bir hayat gerçekliği olarak zuhur ediyor.

Şubat, fantastik olanla gerçek olanın mükemmel buluşması bence.

Hayatı sorgulayan bir dizi aynı zamanda.

Varoluşun kaderciliğine karşı çıkıyor. En alttakinin de egemene karşı keskin bir mücadele verebileceğini **işaretliyor**.

Hem bu yüzden hem de işin sıradışı kalitesi yüzünden, **Şubat**’a, yayınlandığı kanalın (TRT1), seyircinin, eleştirmenlerin, akademyanın (sinema-televizyon-iletişim), medyanın, aydınların sahip çıkıp, bu çabayı

değerlendirmeleri, hatta onurlandırmaları gerekir bence.

Yolunun açık, ömrünün uzun olmasını istediğim bir dizi **Şubat**.

Umarım öyle olur.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eyvah! 'Emir'in Yolu' çıkmış yoluma!

Telesijej 01.11.2012

Hayat Devam Ediyor'la bileklerimi mi kessem, ya da az sabredip, ardından başlayacak olan **Krem**'le aptallaşsam mı, Allah korusun bir de **Yetenek Sizsiniz Türkiye** var ki, peşinen söyleyeyim bunu hak edecek, bununla cezalandırılacak hiçbir şey yapmadım ben! Yaptıysam da görmezden gelineyim, idare edileyim isterim, **Yetenek Sizsiniz Türkiye** ya da **Ben Bilmem Eşim Bilir**'lere filan maruz bırakmayın beni!

Azimle gezdim, o kanal senin bu kanal benim.. fakat o da ne? **Eve Düşen Yıldırım**'ın Muazzez'i çıktı karşıma birden, o sarışın değil miydi yavru? Saçını boyatmış demek, hafızayı kaybetti ya, belki ve nedense ondandır. Olsun! İyi saf kızdır Muazzez.. o tamam da, onun yanındakileri pek çıkaramadım, ne Şaheste'ye benzer kimseler var etrafta, ne de müptezel âşık Namık! Aa Emir! O niye burada ki? E Koray da var, bu dizi **Emir'in Yolu**'na benzedi hepten! İkisi de aynı kanalın dizisi, setleri mi karıştırdılar nedir? Rollerini de diziyi de benimsemiş görünüyorlar oysa. Burası **Emir'in Yolu**, bu besbelli.

Böyle bir kolaycılık, böyle bir umursamazlık var son zamanlarda. Bir bakıyorsunuz, adam üç yıldır varlıklı bir ailenin işadamı oğlu rolünü oynadığı diziden ayrılmış, hop iki hafta sonra başka bir dizide adam vurmuş, hapishaneye düşmüş babayığit delikanlı olarak çıkıyor karşımıza. Üç yıl boyunca başrolde oynadığı dizideki karakterini öyle bir belliyor ki seyirci, çok tanık oldum o oyuncunun hop diye geçiverdiği yeni dizisindeki karakterini asla kabul edemiyor, onu yine eski dizisindeki adıyla çağırıyor. Kaldı ki, çoğu zaman oyuncu bile benimseyemiyor transfer olduğu yeni dizideki karakterini. Böyle olunca, seyircinin de o diziyi benimsemesi kolay olmuyor tabii. Üç beş hafta gösterilip kaldırılıyor yayından. **Yer Gök Aşk**'tan, bana göre büyük bir hata yapıp **Babalar ve Evlatlar** dizisine geçen Murat Ünalmış en yeni örnektir buna. Yardımcım Aygül, Murat Ünalmış'ı çok sevdiği için **Babalar ve Evlatlar**'ı izler olmuştı, ama Murat Ünalmış'tan kendi adıyla, ya da transfer olduğu dizide canlandığı karakterin adıyla değil, hep **Yer Gök Aşk**'ta canlandığı karakterin adıyla; Yusuf diye bahsediyordu. Bu karışıklık kısa sürdü, seyirci diziyi de benimseyemedi ve yayından kaldırıldı üç beş haftada.

Eve Düşen Yıldırım dizisi, birkaç hafta öncesine kadar *Show Tv*'de gösteriliyordu. Sonra kaldırılmış demek (her şeyi de günü gününe bilmemi beklemeyin, ben magazin muhabiri değilim neticede). Ve başrol oyuncusu Gizem Karaca namı diğer Muazzez , kendisine yapılan teklifi kabul etmiş ve bir başka safoş karaktere transfer

olmuş; **Emir'in Yolu**'ndaki Yavuz Bayraktar'ın İsviçre'de cam fanuslar içinde saklanan güzel ve melekler kadar masum (bana kalırsa biraz da salakça) kızkardeşi Güneş'e. Pazar akşamı **Emir'in Yolu**'nun tekrarına denk gelmişim meğer, kafa karışıklığı ondan vuku bulmuş bende.

Bir oyuncunun başka bir diziye transfer olması için biraz beklemesi gerekir; ki, son rol aldığı dizide canlandırdığı karakter unutulsun. Seyirci onu yeni karakteriyle benimseyebilsin sonra.

Sınır tanımayan bir oburluk yaşıyor; o da olsun, ondan da olsun, bundan da olsun, hiç zaman kaybedilmesin, acele imaj değiştirilsin, saç boyansın, kılık kıyafet değişsin...

Peki ya ifade?

Çoğu mütekâmil bir oyuncu olmadığı için ifadeler hep aynı kalıyor.

Peş peşe geldiğinde de seyirci hep aynı karakteri izliyor gibi oluyor.

Oyuncular, oyunculuk kariyerlerine büyük bir darbe vuran bu hatayı nasıl yapıyorlar, nasıl zaaflarına yeniliyorlar anlamıyorum.. ama neden yaptıklarını biliyorum hiç değilse.

Lakin yapımcılar bu hatayı neden yapıyor, bindikleri dalı neden kesiyorlar, anlamak mümkün değil.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Perihan Mağden'in yeni romanı 'Yıldız Yaralanması'

Telesijej 05.11.2012

 Perihan Mağden'in yeni romanı 'Yıldız Yaralanması' **Yıldız Yaralanması** bir sevgi epopesi.

Bir genç kız için sevginin peşine düşmek; hayatın sınırlarını zorlamak pahasına da olsa yaşanabilecek ve uğruna pek çok riskin göze alınabileceği bir mutluluk arayışı **Yıldız Yaralanması**'nda.

Perihan Mağden, sevgi kaynaklı bir **fanatizm ideolojisi** inşasına girişmiş yeni romanında. Ve satır aralarına bir biçimde neredeyse hepimizi yerleştirmiş; içinde yaşadığımız düzende ve onun sisteminde, nicedir insanı sevgiden uzaklaştıran ya da sevgiyi hızla tüketen bir **düzenbazlık** ve **yalanla** sarmalanmış olduğumuzu edebî bir lezzet içinde anlatıyor.

Yıldız Yaralanması'nda bugüne kadar pek rastlanmamış bir **bakış açısı** var; dipten gelen sıradan bir fanın gözünden, bir büyük stara duyulan hayranlık anlatılıyor.

Her şey (hikâye) bir müzik starının amansız fanı olan Sun'un, idolünün hayatına gizlice sızmasıyla başlıyor. Okur, hayran genç kızın, özellikle son derece tedirgin ve mutsuz iç âlemiyle bütünleşerek (romanın psikolojik-edebî başarısıdır bu), genç kızın tüm duygularını ve duyularını izleyerek; stara, yakın çevresine, sahte ve yalan hayatlara ulaşıyor.

Hem de ne ulaşma!

Yıldız, tozlarına ayrılıyor, varlığı onu oluşturan sistemle birlikte arkasında bir an önce silinmeye muhtaç izler bırakarak demistifiye oluyor, yok oluyor.

Zaman ve mekân birdenbire boyutsuzlaşıyor: **“Yaram kadar büyüdüm ben anne”**.

Roman, Yıldız’a şiddetli bir hayranlık duyan Sun’un, anneannesiyile birlikte yaşadığı sıkıcı, yoksul ve yoksun hayattan kaçıp, idolünün yaşadığı malikâneye sızmasıyla başlıyor. Sun, şans eseri kolayca içeri girebildiği malikânede, delice hayranı olduğu Yıldız’ın giysi odalarının sonuncusuna, kürk bölümüne yerleşiyor ve orada yaşamaya başlıyor. Bu odaya giren çıkan olmuyor çünkü: “Yıldız kürk giymiyor. Hayvanları onun kadar seven birinin kürk giymesinin ne kadar yanlış olacağına, ne kadar gaddar, acımasız, çoktan uyandı Yıldız.”

Yıldız’ın evinde, kimse onu fark etmeden günlerce yaşıyor Sun. Öyle çok da gizlenmiyor ama; arada sırada görüyorlar onu ortalıkta dolaşırken, ama Yıldız’ın malikânesinde öyle bir kargaşa hâkim ki, öyle çok insan çalışıyor ki; kimisi, terzilerden birinin yamağı zannediyor onu, kimi temizlik için çağrılan fazladan bir eleman ya da aşçının yardımcılarından biri olduğunu düşünüyor, hatta belki de düşünmüyor bile; o kargaşa içinde birbirlerine rastlayan insanların, birbirleri hakkında uzun boylu akıl yürütmeleri pek mümkün değil zaten.

Derken bir gün, işi biraz daha ileri götürmek istiyor Sun; Yıldız’ın kırmızı mayosunu giyiyor. Tam havuza girmeye hazırlanırken Yıldız’la karşılaşp, korku içinde kaçıyor. Ama havuz başındaki ikinci karşılaşmalarında ki, Sun’un hayatında bir dönüm noktası olacaktır bu karşılaşma kaçacak zamanı olmuyor ve heyecandan bayılıyor. Sun, o andan sonra Yıldız’ın sevgili su perisi oluyor; onun yörüngesine girmiş, ona bağımlı bir gezegencik oluyor adeta. Sevgili Yıldız’ının bazen çok yakınında ve mutlu oluyor; bazen de uzaya fırlatılmış gibi boşluk ve karanlık içinde yönsüz kalıyor; unutulmuşluk duygusuyla kederlenerek dolanıp duruyor:

“Dönmemiş Yıldız. Dönseydi duyar uyanırdı zaten. Beni yaraladı yine, diye düşünüyor. Sonra da yok oldu. O bitmeyen ufak kaçamaklarından birine gitti. Nereye gitti ki? Cengiz Bey’le Maldivler’e gidiyor yarın! Teo Man, diye geçiriyor içinden, ânında içi üşüyor. Tabii ya, onunla olmaya gitti. Cengiz Bey’le bir nevi mecburiyetten çıktığı seyahatten önce, hakiki aşkına koştu. Kavuştu.”

Beni niye yaraladın peki? Beni niye hep, habire yaralıyosun? Neyim ben? Kırıp dökeceğin oyuncak bi bebek mi?

Hikmet Hanım’ın saçının kesildiği gece oyuncak demesi geliyor aklına. Haklı işte! Aşçı da haklı, Muhittin de. Onu Yıldız’a karşı uyarmakta haklılar. Hıncını benden çıkarıyosun. Annenin sana yaptıklarının, herkesin sana yaptıklarının hıncını, intikamını Aynaya bakarak bağıra bağıra söylüyor bu lafları.”

Yazar, **Yıldız Yaralanması** adlı romanında, hayattan sanki oyularak kesip alınmış kadar gerçek görünen karakterler yaratmış. Hepsi de, romanın sayfalarında **yaşayan** karakterler.. ama içlerinden biri var ki, bilgeliğiyle öne çıkıyor ve Sun’un hayatını kurtarıyor adeta; bu büyü ve yalan dünyanın gerçekliği olmadığını, sabırla işliyor Yıldız’ın genç hayranının zihnine. Malikânenin aşçısı olan bu halk adamı kâmil kişi, aynı zamanda kendisi de âşık Yıldız’a; ve onun gönüllü kölesi. Sun’un da aynı duruma düşüp, hayatını körletmesine razı gelmediği için onu **ayıltma** misyonunu edinmiş kendi kendine.

Perihan Mağden’in **Yıldız Yaralanması** adlı son romanı, okurun hafızasında silinmeyecek izler bırakan, onun hem gerçeklikle olan bağlantısını sorgulayan, hem de hayalini zenginleştiren bir yapıya ve anlatıma sahip.

Akıcı, meseli güçlü bir roman...

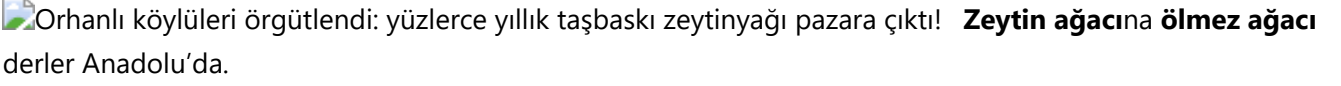
Zevkle okunuyor.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Orhanlı köylüleri örgütlendi: yüzlerce yıllık taşbaskı zeytinyağı pazara çıktı!

Telesiyej 06.11.2012

Orhanlı köylüleri örgütlendi: yüzlerce yıllık taşbaskı zeytinyağı pazara çıktı! **Zeytin ağacına ölmez ağacı** derler Anadolu'da.

Sağlıklı bir zeytin ağacı iki bin yıl civarında yaşar çünkü.

Aydınlar, sanatçılar, entelektüeller, düşünürler, tarih boyunca Miletoslu Thales'ten beri, belki daha da eski hep zeytin ağaçlarıyla ilgilenmiş, zeytinlikleri korumak için özel çaba göstermişler.

Zeytin ağacı, zeytin ve zeytinyağı kutsaldır onlar için.

Renoir, 1907 yılında Güney Fransa'da, Cannes'a on dakika mesafede Cagnes-sur-Mer'den 23 dönüm bir zeytinlik alarak, yapılaşmanın başladığı yörede zeytin ağaçlarının kesilmesini önlemek istemiş. 1908'de **Les Collettes** adlı bu zeytinlikte bir ev yaptırarak, ölünceye kadar orada yaşamış. Böylece bin yaşını devirmiş 140 zeytin ağacını kurtarmış.

Renoir'ın, zeytinlik içindeki evini birçok defa ziyaret ettim. Dünyanın en önemli ressamlarından biri tarafından kurtarılan zeytin ağaçlarına çok özel bir ilgi gösteriliyor. Renoir'ın arazisinin dışında başka bir zeytinliğe rastlamadım çevrede. Renoir satın almasa, onun zeytin ağaçlarının yerinde de binalar yükselmiş olacaktı bugün.

Dünyada bilinen ilk zeytinyağı işliğı Ege'de bulundu. Zeytin ağacının Anadolu mitolojisinde, türkülerinde, masallarında, kadim görsel sanatlarda özel bir yeri vardır. Ayrıca, birine zeytin dalı uzatılmasının da derin manaları vardır bu coğrafyada.

Halkın ölmez ağacı dediğı zeytin ağaçlarını kurtarmak için örnek bir hareket de **Seferihisar**'da başlatıldı.

Seferihisar beni hep şaşırtıyor zaten.

Onunla tarihim de pek eski değil aslında, ilk defa bir yıl kadar önce gitmiştim; ev ekonomisini destekleyen Belediye Başkanı **Tunç Soyer**'in teşvikiyle, evlerde pişen eşsiz lezzetlerdeki yöresel böreklerin, dolmaların, baklavaların, reçellerin, salçaların pazar günleri Kaleiçi'nde kapı önlerine çıkarılıp satıldığını görmüş ve *Telesiyej*'de yazmıştım. Doğasının, bozulmamışlığının, temiz denizinin, deniz kenarındaki **Sığacık**'a motorlu taşıtların sokulmamasının, **cittaslow** başkenti olmasının yanısıra, organik pazarı da etkileyiciydi doğrusu.

Birkaç hafta önce de Sokak Hayvanları Sığınma Evi'ne tahsis edilen araziye görmek için gittik. Oraya yerleşen bir arkadaşım **Orhanlı Köyü**'nde, artık unutulmuş olan yüzlerce yıl öncesinin **taşbaskı zeytinyağı**nı pazara çıkarmak için köylülerin nasıl örgütlendiğini ve Orhanlı Köyü Alinteri Zeytinyağı Fabrikası'nın pazara çıkmaya hazırlanan taşbaskı zeytinyağından söz etmiş ve masaya küçük çok şık bir zeytinyağı şişesi koymuştu. Zeytinyağı hassas mevzudur benim için; hemen tadına bakmak istemiştim; muhteşemdi, bağımlılık yaratacak

kadar muhteşem. Orhanlı Taşbaskı Zeytinyağı, pazarda ilgi görürse, zeytinlikler satılmaktan ve belki de kesilip, yerine villalar yapılmak suretiyle yok olmaktan kurtulacak dedi arkadaşım.

Seferipazar ve Orhanlı Köyü Derneği'nin bu müşterek projesinin ana amacı, köyün ürettiği taşbaskı zeytinyağının değerini artırmak yoluyla, Orhanlı Vadisi'ndeki geleneksel zeytinlikleri korumak. Proje başarılı olursa köylünün zeytinlikleri elden çıkarmak yerine, geleneksel üretimini sürdüreceği düşünülüyor. Bu gerçekleştiğinde de, hiçbir ilaç veya gübre atılmadan, toprak sürülmeden, tel çit çekmeden ve hatta sulanmadan yapılan geleneksel zeytincilik devam edecek. Zeytinlerle beraber burada yaşayan canlıların da nesli korunmuş olacak tabii, ki bu da beni çok ilgilendiriyor.

Ayrıca, taşbaskıyla elde edilen zeytinyağının en sağlıklı yağlardan biri olduğu söyleniyor. Orhanlı Taşbaskı Zeytinyağı'nı üreten köylüler: *"Tek tek elle toplanan zeytinlerimiz, zeytinin insan avucuna düştüğü ilk tarihten beri kullanılan, fakat günümüzde yok olmaya yüz tutmuş taşbaskı yöntemiyle eziliyor. Sağlıklı ve lezzetli bir zeytinyağı elde etmek ancak düşük sıcaklıkta doğal baskı ile mümkün. Zeytinyağını bu şekilde üretebileceğimiz en eski ve sağlıklı sistem ise taşbaskı"* diyorlar.

Oysa, günümüz modern zeytinyağı üretiminde zeytinyağı makineleri zeytinyağını kapalı ve sıcak bir ortamda elde ederek lezzet ve vitamin kaybına neden olduğu gibi bu sistemden metalik bir tat geçiyor zeytinyağına.

O gün Seferihisar'da bana tattırılan Orhanlı Taşbaskı Zeytinyağı birkaç gün önce www.seferipazar.com'da satışa çıkarıldı.

Seferihisar Üretici Pazarı'nın kurduğu www.seferipazar.com'da baş döndürücü lezzetteki Orhanlı Taşbaskı Zeytinyağı dışında, köylünün ürettiği has köy ekmeği, köy yumurtası, yaban sarımsağı, muhtelif sabunlar, organik peynirler, zeytinler, elışleri, Seferihisar ve yöresine ait mandalina reçeli, enginar reçeli, ceviz reçeli, karabaş otu reçeli, portakal reçeli, çilek reçeli, kayısı ve kızılıcık marmeladı satılıyor.

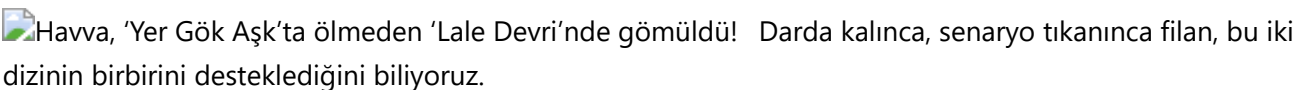
Sistemin buldozer gibi ezip yok ettiği kadim köy ekonomisi; ki, lezzetiyle, şifalı ürünleriyle, kalitesiyle, korunması, hatta baş tacı edilmesi gereken bu kültürü Orhanlı köylülerinin geleneklerine sahip çıkarak yeniden gündeme getirmeleri kutlanacak bir girişim bence.

telesiyej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Havva, 'Yer Gök Aşk'ta ölmeden 'Lale Devri'nde gömüldü!

Telesiyej 07.11.2012

Aynı yapımcı şirketinin aynı kanalda yıllardır gösterilen, zamanında birbirlerinden karakter alışverişi yapmış olan **Yer Gök Aşk** ve **Lale Devri**'nin birbirleriyle ahbablığı seyirci tarafından da kabul görüyor.

Lale Devri'nin senaryosu, baş kadın karakteri **Lale**'yi trafik kazasında biraz da bu karakteri canlandıran

oyuncunun yeteneksizliği ve seyirci tarafından kabul görmemesi yüzünden öldürünce, dizideki boşluğu doldurması için **Yer Gök Aşk**'ın sevilen karakteri **Toprak, Lale Devri**'ne transfer olmuş ve dizinin reytinglerini hayli etkilemişti.

Buraya kadar bir sorun yok!

Ama geçen haftasonu tuhaf bir karışıklık yaşandı.

Yer Gök Aşk'ın kadın kahramanı **Havva**, bebeğini doğurmuş ve hapishaneye geri dönmüştü son bölümde. Seyirci o bölümde Havva'yı bebeğine sarılmış uyurken bırakmıştı.

Oysa aynı hafta cumartesi günü yayınlanan **Lale Devri**'nde, **Toprak**'ı **Yer Gök Aşk** dizisinden teyzesi aradı gözyaşları içinde ve **Havva**'nın öldüğünü söyledi.

Toprak da, bebeğini ve Ahmet'i aldığı gibi Ürgüp'e Havva'nın cenazesine koştu.

Seyirci Havva'nın pazartesi akşamı yayınlanacak bölümde öleceğini, cumartesi akşamından öğrenmiş oldu böylece.

Ve pazartesi akşamı Havva, **Yer Gök Aşk**'ta bir daha öldü. Mezar taşıdaki ölüm tarihi de 05.11.2012'ydi. Oysa **Lale Devri**'ndeki cenaze merasimi 3 kısımda yapılmıştı. Yani **Havva, ölmeden iki gün önce gömüldü Lale Devri**'nde.

Bu bir inovasyon da biz mi anlamadık acaba?

Yoksa bir planlama hatası mı sadece?

Aynı yapıım şirketinin prodüksiyonları olmasına rağmen bölümlerin yayın tarihleri mi karıştırıldı?

Ben hiçbir açıklama bulamadım doğrusu.

Bizim diziler mantığı, fikri takibi filan unuttu iyiden iyiye.

Seyirciye de aldırın yok zaten.

Gerçi seyirci de onlara aldırıyor ya artık, o yüzden reyting cenderesine sıkışıp kaldılar işte. Reklamveren, reklamları kıstı, kanallar da bütçeleri sıkıp suyunu çıkarıyor gittikçe.

Ama böylesiyle de ilk defa karşılaştık.

Fox Tv'de kimse yok mu, bu dizileri yayınlanmadan önce seyreden, "Ne oluyor yav, **Yer Gök Aşk**'ın seyircisi Havva'yı sağ salım bırakmıştı geçen bölümde, **Lale Devri**'nde birdenbire gömüverdiniz garibanı" diyen yok mu?

Zavallı Havva, sağlığında da pek şanssızdı zaten, ölümünde, ölüm sonrasında da aynı kadersizliği devam etti; kızcağızın ölümüne, ağız tadıyla bir üzülemedi seyircisi, **Lale Devri** boşboğazlık etti, vakitsiz duyurdu haberi, eh komşu dizinin seyircisi de ne kadar kederlenilir o diziye ait olmayan bir kahramanın ölümüne!

Ne Orman Bakanlığı'nın açıklamasını anladım ne de Ali Ağaoğlu'nunkini!

Durduk yerde bir muamma daha çıktı karşımıza, sanki çok hasretmişiz gibi.

Önce, 320 bin tane ağaç kesilecek **Maslak 1453** projesi için dediler. **Yeşilist** ekibi bir bildiri yayınladı, imza kampanyası açtı. Biraz tuhaf görünüyordu doğrusu; inşaat alanı 320 bin metrekare deniyordu, kesilen ağaç sayısı da 320 bindi. Her metrekareye bir ağaç düşecek kadar balta girmemiş bir ormanımız vardı da yanı başımızda, biz mi gidip kaybolmasını bilmiyorduk içinde, demedik, bastık imzayı.

Ama hemen ardından **Ali Ağaoğlu**’ndan bir açıklama geldi, “Yok, tek bir ağaç bile kesmedik” dedi.

Ve **Yeşilist** ekibi, “Biz yanılmışız, anlayıp dinlemeden, konuşmuşuz, imza kampanyası açmışız” demeden, Ali Ağaoğlu’nun açıklamasına teşekkür ederek yeni bir açıklama yayınladı: “Sürdürülebilir olan; bir şehrin kültürünü, yapısını, doğasını bozmadan o şehrin insanları için yaşam alanları oluşturmaktır. Ancak günümüz İstanbul’u her geçen gün yeşili daha da yok eden bir biçimde büyümekte ve kendine özgü kültüründen uzaklaşmaktadır. Maslak 1453 projesinin gerektirdiği altyapı, enerji ve ulaşım ihtiyacı ister istemez yanıbaşındaki ormanın yapısını değiştirecek ve biz İstanbulluların yeşil alanları azalacaktır,” gibi ortada kuyu var yandan geç tarzı bir yaklaşım içine girerek, şahsımda bir hayal kırıklığı yarattı.

Maslak 1453 projesi bana göre tam bir kâbus; değil Fatih Ormanı’nın yanı başında bitmesini, hiçbir yerde karşıma çıkmasını istemem. Ayrıca bu proje Fatih Ormanı’na ne kadar yakın, bunu da kimse belirtmiyor nedense. Yeşilist’in ima ettiği gibi, ormanın hemen dibinde bitecekse şayet bu inşaat, hiç ağaç kesilmese de, ister istemez ormanın yapısını etkileyecektir.

Ama fakat lakin, tam bitti bu iş derken, Orman Bakanlığı’ndan bir açıklama geldi: “Fatih Ormanları’nı kullanım hakkı Maslak 1453 projesine verilmemiştir” kabilinden...

Pazar günkü gazetelerde de Ali Ağaoğlu’nun bu konudaki açıklaması yayımlandı. Ağaoğlu, bakanlığın açıklamasının gerçeği yansıtmadığını belirtiyor: “Ancak bakanlığın proje ile ilgili olmayıp, Fatih Ormanları kapsamında tahsisli herhangi bir yer bulunmadığı yönündeki açıklaması gerçeği yansıtmadığı gibi hangi maksatla beyan edildiği de anlaşılamamıştır. (...) Yine bakanlık açıklamasında projemizin kuzeyden Fatih Ormanları’nın bir parçası olan Park Orman’a komşu olmadığı beyanları gerçeği yansıtmamaktadır,” diyen Ali Ağaoğlu’nun ne demek istediğini anlayan varsa, *Telesiyej*’e yazsın, memnuniyetle yayımlarım.

Orman Bakanlığı bu açıklamayı neden yapma gereği duydu peki?

Reklam filminde, ormanın yanı başında gibi gösterilen **Maslak 1453** için, bizden uzakta, artık her nereye yakınsa mı demek isteniyordu bu açıklamada?

Peki, **orman kullanım hakkı** ne demek? Her vatandaş, zaten canı istediği zaman (atla dolaşamaz belki ama) gidip ormanda yürüyüş yapamaz mı?

Ali Ağaoğlu, “Tahsisli herhangi bir yer bulunmadığı yönündeki açıklama gerçeği yansıtmıyor” dediğine göre, Fatih Ormanı’nın bir bölümü, Maslak 1453’e mi tahsis edildi, yani kiralandı? Kiralanan yerde ne yapılacaktır o zaman? Halkın ormanlarını ticari amaçla inşaat şirketlerine kiralamak yasal mıdır ayrıca?

Ah Ali Bey Ah! O reklam filmini hiç yapmayacak, halkın ormanlarında at üstünde naralar atmayacaktınız. (Öykündüğünüz Sakıp Bey, böyle hususlarda çok hassastı mesela.)

Hiç mi bir iletişim danışmanınız filan yok; size, “durduk yerde ata binip ya nasip demeyin, infial yaratmayın Ali Bey” diyecek?

telesiyej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen'den muhteşem bir 'gönül gerçeği' söylemi...

Telesiyej 08.11.2012

 Sezen'den muhteşem bir 'gönül gerçeği' söylemi... Nicedir Türkiye'de kamu karşısında (ekranlarda) bir insanın kendisiyle ve hayatla ilgili derinlemesine ve ufuk açıcı; seyredeni/dinleyeni gerçek anlamda **kuşatıcı** bir "iç yolculuk" söylemi, muhabbeti yaşanmamıştı.

Sanki bu ülkede insanlar "iç"lerinden uzaklaşmışlar, onu adeta unutmuşlar ve sadece dış çeperlerinde dolanarak, ortada kuyu var yandan geç misali fikir ve duygu beyan ediyorlar hep.

Pazartesi ve salı günleri Show Tv'nin **Saba Tümer ile Bugün** programında yayınlanan **Sezen Aksu** röportajı bu yüzden çok sarsıcı bir etki yarattı izleyenlerde.

Çünkü Sezen, ana referansı sadece ve sadece kendisi, kendi içi olan ve bu öz'den hayata bakıp, onu anlamaya çalışan ve değerlendiren, bir insan-hayat-doğa söyleminde bulundu bu röportajda.

Unuttuğumuz bir iç yolculukla karşı karşıya getirdi bizi.

Toplumu; vicdana, yaşanan her şeyi derinlemesine anlamaya ve **iyiliğe** yönelik gizli bir çağrı niteliğinde bir sohbet geliştirdi Saba Tümer'le.

Bu röportajda Sezen çıplaktı ve izleyenleri de çıplak bıraktı gibi geldi bana.

Hayatın içinden farklı bir biçimde geçmenin açık ve gizli ipuçlarını, gönlünü tam anlamıyla açarak kendince sundu bize; ve kendini de sürekli sorgulayarak yaptı bunu.

Bu ipuçları içinde doğayı izlersek, dikkatlice gözlemlersek, hayatı daha iyi anlayabileceğimizin işaretleri vardı.

Hoşgörünün sınırsızlığının da asıl ve asil bir erdem olduğuna değindi mesela: "Tüm insanlıkta tahammülsüzlük var. Aslında her şeyin çözümü doğada mevcut. Doğaya baktığımız, anladığımız zaman bu travmatik durum ortadan kalkacak. Adaleti hissetmeyince bu travmatik durum kaçınılmaz oluyor. Ayrımcılık çok kötü bir şey. Her vicdan doğruyu hissetse de bir şekilde tuzağa düşüyorlar."

Bütün mesele anlamak!

("Vasiyetim, mezarıma 'Anlamaktan öldü' diye yazsınlar," diyor Sezen.)

Akılla değil, ama duyguyla, vicdanla anlamak!

Hayat, akıldan korkar çünkü!

Acılardan geçerken, hayatı durdurmanın, karşımıza almanın yerine, onu daha **kapsamlı anlamaya** çaba göstermemizin bizi ayakta tutabileceğini ve her şeye rağmen birçok şeyi bize yeniden hissettirebileceğini ve yeniden ürettirebileceğini en saf hâliyle ortaya koydu Sezen: **"Her şey insanlar için. Acı ve keder hep yakınında. Düşün ve cenaze hepsi birarada. İçime atmaktan yorulduğum zamanlar oldu. Uğuldayarak**

ağlamak istediğim, fakat içime atmak zorunda olduğum zamanlar vardı. İçer atmak pek iyi bir şey değil. Yasını tutmazsan yas seni bulur ve tutturur."

Sezen kayıplarıyla ilgili de şöyle dedi: **"Düğün ve cenaze.. İşte hayat böyle bir şey. Elbette ki çok özleyeceğiz, unutmamız söz konusu değil. Ama neticede herkesi bekleyen malum son er ya da geç hepimizi bulacak. Çok kıymetli zamanlar paylaşmışız, birlikte üretmişiz. Yapacak bir şey yok. Ya bir gün bütünüyle çıkacağız, ya da çakana kadar gözümüzün yaşı akacak böyle. Olgun olacağız. Bugün yanına düşen yarın sana düşüyor."**

Belli ki Sezen, hayatı hakkıyla biriktirmiş...

Acısıyla, coşkusuyla, aşklarıyla.

Bu birikimin içinden de derin bir **anlama yolu** geçirmiş.

Sezen'in yolculuğu gönül gerçeğine giden bir yol bence.

Lakin, gönül gerçeğine yabancılaşmış bir erkten de söz etti Sezen. Bu erk, 30 yıldır çözümsüz bir yolda ısrar ederek can alıyor, can veriyordu: **"30 yıldır neden çocuklarımız ölüyor"** diye sordu Sezen; ve, **"Bence analar bunu sormalı, erk de cevap vermeli. İkna olmamız lazım. Bu cümlelerden de nefret ederim ama çocuklarımızı kaybettikçe soğukkanlılığımızı kaybediyoruz. Çocuklarımızı yaşatmak üzere yeni projeler üretmeliyiz. Türkiye'nin bütün anaları birleşmeli, sormalı; Neden çocuklarımız ölüyor? Ben çok şaşıyorum, nasıl duruyoruz, neden sormuyoruz? Bütün kalpler ve vicdanlar bir yere yürüyor. Bunu görmemiz lazım. Neden soru soramıyoruz?"** dedi.

Muhteşem bir programdı pazartesi ve salı günleri yayınlanan **Saba Tümer ile Bugün**.

Sezen Aksu'nun Göksu'daki yeni stüdyosunda ve stüdyosunun bahçesinde çekilen programda müzik de vardı bol bol. Sezen en güzel, anlattıklarıyla ilgili en manalı şarkılarını **Fahir Atakoğlu** orkestrası eşliğinde stüdyosunun salonunda seslendirdi.

Hem müzik, hem duygu, hem de tadına doyumayacak bir kelam ziyafetiydi doğrusu.

Gündüz kuşağında yayınlandığı için birçok kişi izleme imkânı bulamadı programı. Bu yüzden mutlaka prime time'da, programın bütünü tekrar yayınlanmalı derim ben.

Eminim ki, *Show Tv* bunu yapacaktır. Hiç kuşku yok ki, klasikleşecek, zaman içinde sık sık yayınlanacak bir röportaj, bir hayat dersi bu zaten.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahmet Güneştekin'in 'Yüzleşme' adlı mega sergisinde tarihin acı gerçekleri masallarla buluşuyor

Telesijej 12.11.2012

 Ahmet Güneştekin'in 'Yüzleşme' adlı mega sergisinde tarihin acı gerçekleri masallarla buluşuyor İnsanın 'bir'liği ve çeşitliliği (unitas multiplex) içinden geçilerek, bu çeşitliliğin yaratıcı ve aynı zamanda yıkıcı bir tarihe sahip olduğunun da kavranmasıyla oluşturulmuş; **Ahmet Güneştekin**'in Tophane 3 No'lu Antrepo'da açılan **Yüzleşme/Encounter** temalı sergisi.

Yüzleşme, sorgulamadır!

Sanatçı Ahmet Güneştekin, ezoterik esaslı (kaynaklı) bir kültürü en saf hâliyle çizgi ve renklere büründürmüş.

Sesi, resmetmiş adeta.

Sorguladığı ise tarihin yıkıcılığı ve **kıyamı**.

Bu estetik sorgulamanın ruhu ise özellikle Kuzey Mezopotamya'nın ateşinden doğuyor!

Şu basit ama çok etkili mesaja kulak verelim: Buradaki kadim kültürde ateş, iyiliği ve kötülüğü birbirinden ayıran ulu bir güce sahiptir. Ve bir gün mutlaka karanlık (kötülük), iyilik tarafından yok edilecek ve gezegenimize eşitlik, kardeşlik ve barış egemen olacaktır. **Yüzleşme**'yi gezerken karşılaştığım eserlerin pek çoğunda bu gizli mesajla karşılaştığımı hissettim.

Zerdüştî kültür, Ahmet Güneştekin'in resimlerinde bu pencereyi açtı bana.

Sanatçının her eserinin başköşesinde bir güneş motifi yer alıyor ve resmin diğer unsurlarına doğru duygularımızı yönlendiriyor.

Binlerce yıllık kaynağa olan bu bağlılık son derece serbest ve özgür bir çağdaş biçimlendirmeye Güneştekin'in eserlerinde soluk alıp veriyor adeta; muhayyilede canlanıyor ve perde perde derinleşiyor.

Mitolojiler (Doğu'suyla, Batı'sıyla) birbirleriyle öpüşüp koklaşıyorlar, bazı resimlerde hâlhamur oluyorlar hatta; tarihin acı gerçekleri masallarla buluşup, bir tür çaresizliğin çaresini **hareketlendiriyor**.

Ahmet Güneştekin'in sanatının ve bu sanatın içinde kristalize olmuş gizemin açıklamasını sanat eleştirmeni **Dr. Johannes Odenthal** (Berlin Akademie der Künste direktörü) şöyle yapıyor: "Mitolojide derinlere inmek çok güç. Kişisel olarak ben üç seviye seziyorum. Tuvalden sanatsal bölgeye, boşluğa doğru gelen ve renklerle buluşan öncül bir seviye var. Bu yeni bir yöntem; yani renkler. Aynı zamanda boşluğu yaratıyor. Bu ilk seviye, ikinci seviyede 'Pegasus' ya da 'Güneş' ve tanımlayamadığım ama bir anlamı olan, anlamlandırabileceğimizi düşündüğüm mitolojik figür gibi bazı mitolojik motifler var. Üçüncü seviye; ressamın karanlık, bilinmeyen bir dünyaya doğru giden eli ile karakterinin ve sanatsal çalışma arasındaki bağlantının olduğu seviyedir. Bu üç seviye birbirlerine derinden bağlılar. Bir dünya yaratıyorlar ve bu dünya büyümeye devam ediyor, sona ermiyor. Bu çok büyüleyici. Her zaman söylüyorum, yüzlerce kez güneşi resmediyor ve güneş her zaman aynı güçle beliriyor. Figürleri yeniden ve yeniden resmediyor ve resmin yapısı her zaman aynı. Fakat öyleyse o nasıl devam edebiliyor ve bu yeni resimler nereden geliyor? Bu oldukça büyüleyici bir soru." Bu açıklamaların sahibi, Almanya'nın etkin sanat tarihçilerinden Dr. Johannes Odenthal'ın, Ahmet Güneştekin'i takibe aldığı dört yıllık gözlemlerini içeren *Soyutlama ve Mitos* adlı 300 sayfalık bir kitabı var.

Kürt coğrafyası ve bu coğrafyanın kültürel iklimi kimbilir kaç bin yıldır süzüle süzüle, damıta damıta, günümüz sanat dünyasında çok önemli yeri olan bir ressam çıkardı ortaya. Son dönemlerde olağanüstü bir gelişme gösteren ve beni son derece şaşırtan Kürt edebiyatının yazarlarının yanısıra bir de aynı değer ve derinlikte bir ressamın **zuhur** etmesinin manası da, bu topraklardaki derin damarlarda aranmalı bence.

Yüzleşme/Encounter, mega bir sergi ve uluslararası olma niteliğine sahip.

İlk olarak İstanbul'da açılan sergi, daha sonra Erbil'de, Venedik Bienali'nde, Berlin'de ve 2014 yılında Fransa'nın beş farklı bölgesindeki önemli müzelerde tekrarlanacak.

Tophane'deki dört bin metrekarelik Antrepo No: 3'te açılan sergi, Türkiye sanat tarihinde bu büyüklükte bir alanda gerçekleştirilmiş en büyük güncel kişisel sergi.

Mimar Dara Kırmızıtoprak'ın mekânın mimari tasarımını üstlendiği sergi 30 aralığa kadar devam edecek.

Ahmet Güneştekin, **Art Price**'ın dünyanın önde gelen müzayede evleriyle, dünyadaki 405 bin sanatçının güncel verilerine dayanarak oluşturduğu "Dünyadaki en değerli 500 sanatçı" listesinde 260. sırada bulunuyor.

Yüzleşme/Encounter, seyredeni, sanat ve insanla, savaş ve insanlık suçlarıyla, dinler ve mitolojilerle yüzleştiriyor ve hayat-tarih ilişkisini sorgulamasına yol açıyor adeta.

Ahmet Güneştekin, hepimizi her gün yeniden ve yeniden **güneşi** derinlemesine izlemeye davet ediyor.

Bu sergiyi mutlaka görün derim ben.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peyzaja dayanan bir ambalaj: 'Benim İçin Üzülme'

Telesijej 13.11.2012

 Peyzaja dayanan bir ambalaj: 'Benim İçin Üzülme' Mahsun Kırmızıgül, dizi hikâyesi-senaryosu yazma konusunda ısrarlı.

Babalar ve Evlatlar tutmadı, bu defa **Benim İçin Üzülme** devreye girdi.

Bir nevi, gitti Gülsüm, geldi Gülsüm, Azrail ettiğini bulsun hâli mi, yoksa yenik pehlivan sendromu mu, bilmem; ama Mahsun Kırmızıgül'ün seri imalatları zayıf vermeye devam edecek gibi görünüyor; ki, umarım yanılıyorumdur.

Atv'de nicedir anons edilen, Mahsun Kırmızıgül'ün hikâyesini yazıp aynı zamanda genel yönetmenliğini de yaptığı (bu genel yönetmenlik de iyice merakımı uyandırmaya başladı) **Benim İçin Üzülme**, çok sıkıcı bir dizi olmuş ne yazık ki.

Çünkü dizide:

Aşk var derinlik yok!

Dolayısıyla aşk da yok!

Oyalama çok küçük destek sahnelerde , ama duygu zenginliği az.

Tepkiler olgunlaşmadan ortaya konulduğu için suni etkiler yaratıyor.

Aşkın hiçbir oluşumuna, kaynak heyecanına yer verilmeden, yüzeysel sonuçlarına önem verilmiş sadece. (Mesela, dizinin genç kız kahramanı Buke'ye üç kişi âşık, o ise sadece Niyazi'yi seviyor, ama nasıl sevmiş, ne

zaman sevmiş, bu aşk ne zaman bu kadar derinleşmiş belirsiz!)

Ayrıca mekanik, matematik bir drama anlayışı sonucunda, ortaya hücreleri yapay olarak eklemlenmiş bir **hayat ağı** çıkıyor dizide; ki, bu da oldukça eklektik bir **hikâyemsilik** oluşturuyor.

Hikâye bir türlü hikâyeleşemediği için, drama da sıkıcı, takibi karmaşıklaştıran bir **heyecansızlık** doğuruyor doğal olarak. Ayrıca bu dramanın birkaç sonraki durakları da, önceden ciddi bir biçimde kestirilebiliyor.

Bir **olgunlaşmamışlık**, bir pişmemişlik ve de bir demlenmemişlik, diziyi daha ilk bölümünden hikâye olarak **sıraaltı** kılıyor.

Evet, dizinin lokasyonu, ambiyansı çok etkileyici. Ama sonuçta peyzaja dayanan bir ambalajla karşı karşıya kalıyor seyirci.

Bazı diziler vardır ki, bunlarda Anadolu'nun o muhteşem doğası ya da kültürel bir zenginliğe sahip yerel mimarisi ve ünik sayılabilecek bir atmosfer zenginliği yer alır.

Bu unsurlar o kadar güçlü ve çekicidirler ki, dizinin hikâyesi içinde bir karakter gibi var olurlar adeta. Hatta, kimi zaman ön plana çıkabilirler.

Seyircinin gözü sürekli bunlara takılır.

Ancak bu özellik, dizi bölümleri ilerledikçe, zamanla gözün alışması sonucunda etkili gücünü kaybeder; artık o güzelliklere alışmış oluruz zira.

Ve geriye hikâyenin, dramanın çıplak hâliyle kendisi kalır karşımızda.

Yani, bütün örtülerinden sıyrılmış olan dizi, artık çıplaktır!

Ve ortada gerçek bir hayat yorumu, ilginç bir hikâye ve bu hikâyenin dikkat çekici bir draması var mıdır, yok mudur, seyirci bunu o zaman idrak eder işte.

Benim İçin Üzülme, atv'nin kendi web sitesinde şöyle hikâye ediliyor:

"Aynı balıkçı teknesine ortak, çocukluk arkadaşı, iki kan kardeş Niyazi ile Harun, babasıyla birlikte Doğu Anadolu'dan Karadeniz'e mevsimlik işçi olarak gelmiş olan Buke'ye âşıktır... Harun, aşkını Niyazi'ye defalarca söylemiş, Niyazi de arkadaşı üzülmesin diye aşkını ondan hep saklamıştır. Ancak Harun'un bilmediği bir gerçek daha vardır; Buke de, Niyazi'ye âşıktır. Ve iki âşık bir süredir buluşmaktadır. Harun, bunu öğrenince deliye döner. Ve bundan böyle iki kan kardeş birbirlerine düşman olurlar. Niyazi'nin annesi ise Buke'yi ezelden beri istememektedir. Ama Niyazi, hem kan kardeşini hem de annesini karşısına alıp Buke'yi istemek için diğer aile üyeleriyle birlikte Doğu Anadolu'ya gider. Ancak orada aileyi çok acı bir sürpriz beklemektedir. Buke'nin amcaoğlu Şiyar, genç kıza, uğruna cinayet bile işleyebileceği, hastalıklı bir aşk beslemektedir."

Ve nihayetinde, Buke'nin nişan töreni sırasında köy evinde takılar takılırken, Şiyar pencereye yanaşır ve Niyazi sanarak aynı model takım elbise giyen kardeşini sırtından vurur.

Çekimlerinin Kars, Batum, Hopa'da gerçekleştirildiği, yönetmenliğini **Serkan Birinci**'ni, yapımcılığını **Murat Tokat**'ın yaptığı **Benim İçin Üzülme** adlı dizinin kadrosunda; **Rana Cabbar, Beyazıt Gülercan, Sacide Taşaner, Ünal Silver, Rüçhan Çalışkur, Necmeddin Çobanoğlu, Yasemin Büyükağaoğlu, Öykü Çelik, Fulya Zenginer, Selin Şekerci, Tansel Öngel, Çağlar Ertuğrul** yer alıyor.

Buke'yi canlandıran Fulya Zenginer, oynadığı karakterin kültürel duygusal ve töresel duruşunu, çok ekonomik oynayarak içselleştirmiş, bence çok başarılı.

Resul rolündeki Rana Cabbar ve Enver rolündeki Bayazıt Gülercan'ın oyunculukları, her zamanki gibi mükemmel.

Ayrıca dizinin fotoğrafisinin de (**Erhan Makar**) çok başarılı olduğunu söylemeliyim.

Ezcümle, zarf çok çekici ve etkili, mazruf ise.. varla yok arası.

Umarım yolu açık olur, umarım seyredilir, onca emek, onca insana iş kapısı nihayetinde.

Benim İçin Üzülme'nin ikinci bölümü bu akşam 20:00'de.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasankeyf mevzuu hakkında ne biliyoruz

Telesijej 14.11.2012

 Hasankeyf mevzuu hakkında ne biliyoruz Yaklaşık on yıldan beri bir Hasankeyf mevzuu var.

Medyadan izliyoruz zaman zaman.

Ama hakkında ne kadarımız, ne biliyor?

Evet, şu kadarını biliyoruz:

Güneydoğu Anadolu'da dehşet bir uygarlık var ve bu uygarlık, Ilısu Barajı yapılırsa sular altında kalacak. Sadece uygarlık değil; bu baraj yapılırsa çok büyük bir bölgenin doğası, bitki örtüsü, hayvan zenginliği, börtü böceği de (ki, bunların içinde endemik olanlar da var) yok olacak.

Peki, bu kadarını nereden biliyoruz?

Tarkan'dan ve **Doğa Derneği**'nin eylemlerinden biliyoruz. Tarkan, Hasankeyf'e gitti yıllar önce, **"Hasankeyf yok olmasın!"** dedi. Batılı gazeteciler de oradaydı, Tarkan'ın mesajları Batı medyasında yer aldı, bunu hepimiz duyduk.

2008 yılında Başbakan Erdoğan, partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmada Ilısu Barajı'nın yapımına karşı çıkanları terörist olarak nitelendirdi; bunu da duyduk elbet.

Bunun üzerine Batman Hasankeyf Girişim Sekretarya Sözcüsü **Ali Sarıpınar** da: "Eğer Hasankeyf'e sahip çıkmak terörist olmaksam ben en büyük teröristim. Her şeye rağmen Hasankeyf'in sular altında kalmasına izin vermeyeceğiz," şeklinde konuştu. Bunu bazılarımız duydu, bazılarımız duymadı.

Hasankeyf'in yok olmaması gerektiğini biliyoruz artık, ama önemine ne kadar haiziz?

Doç. Dr. **Adnan Çevik**, **Hasankeyf Medeniyetlerin Buluştuğu Başkent** adlı aydınlatıcı, bilgilendirici, içinde fotoğrafların, krokilerin olduğu değerli bir kitap yazmış.

Birçok şey öğrendim bu kitaptan.

Bilindiği gibi Anadolu uygarlıkları içinde pek çok **ilk**'ler yer alıyor.

Bu ilklerin içinde, Batı uygarlığının da gelişmesinde asal bir rol sahibi olan **Sibernetik** de var.

Bu buluş, ilk defa Hasankeyf'de ortaya çıkmış.

Sibernetik (robotik) ilminin kurucusu **Ebû'l-İz el-Cezerî** (1136-1233), Hasankeyf uygarlığının eşsiz bir bilim insanıymış.

Sibernetiğin kurucusu olan bu zatın uygarlığı, yani Hasankeyf, kısa bir zaman sonra sular altında kalacak!

Projeleri arasında; abdest almak için düzenlenmiş otomat, akarsuyu yukarı çıkarma aracı, eşit saatlerin geçişini bildiren fil su saati gibi sayısız ve olağanüstü ünik eserler bulunan Ebû'l-İz el-Cezerî'nin yetiştiği Hasankeyf, bugün onun projeleri ve robotik eserlerinin üçboyutlu tasvirleriyle (heykelleri) donatılmalıydı; Ebû'l-İz el-Cezerî, bu şekilde onore edilip yüceltilirken, Hasankeyf de, bir dünya markası olma şansına sahip olabilirdi. Ki, Hasankeyf, Ebû'l-İz el-Cezerî'nin yanı sıra pek çok bilim, ilim, kültür eserleri de vermiş, tarihi MÖ 10 bin yıla kadar uzanan onurlu geçmişiyle **Medeniyetlerin Buluştuğu Başkent** olma vasfına sahiptir.

Hasankeyf, aynı zamanda bir su uygarlığının, Dicle'nin de ürünüdür...

Doç. Dr. Adnan Çevik'e göre: *"Yukarı Mezopotamya, Yakınoğu kültürleri ile Anadolu kültürlerinin birleştiği, birbirine karıştığı bir kavşak konumundadır. 'Bereketli Hilal' olarak da adlandırılan bu bölgenin, uygarlık tarihindeki önemi, hemen her yerinde görülen, binlerce yılın izlerini taşıyan höyükler, ören yerleri, anıtlar gibi çok zengin bir tarihî geçmişi günümüze ulaştıran kültür varlıklarından anlaşılmaktadır."*

Hasankeyf aynı zamanda bir kaya/dağ uygarlığıdır. Ve bu kayalar içinde oyulmuş bir büyük yerleşim vardır. Hasankeyf'i yerinden söküp taşıyacağız iddiasında olan hükümet ve devlet, bu kaya uygarlığını hangi teknikle ve nasıl yerinden söküp, başka bir yere nakledecek bilmiyoruz, o da ayrı.

Hasankeyf Medeniyetlerin Buluştuğu Başkent adlı kitaptan öğrendiğimize göre, burada neolitik (Cilalı Taş Devri, MÖ 8000-550) dönemden bu yana Asur, Roma, Pers, Bizans, Sasani, Artuklu, Eyyûbî gibi önemli uygarlıklara ve kültürlerle ev sahipliği yapmıştır.

"(...) Hasankeyf, Ilısu Baraj Projesi'yle yok olma tehdidiyle karşı karşıyadır. Bu projeyle sular altında kalacak olan yalnız Hasankeyf değil, Büyük Selçuklulardan Artuklulara, oradan Eyyûbî, Akkoyunlu ve Osmanlılara uzanan, mimari ve kültürel geleneğimizin bizatihi kendisi, başka bir deyişle tarihimiz, kimliğimiz olacaktır. Üstelik bu süreçte ne Hasankeyf'i ne de onu medeniyetin doğum yeri yapan eserlerin büyük çoğunluğunu taşımak mümkündür. (...) Tarih, sadece geçmiş değil, aynı zamanda geleceğin tasarımıdır" diyor Adnan Çevik.

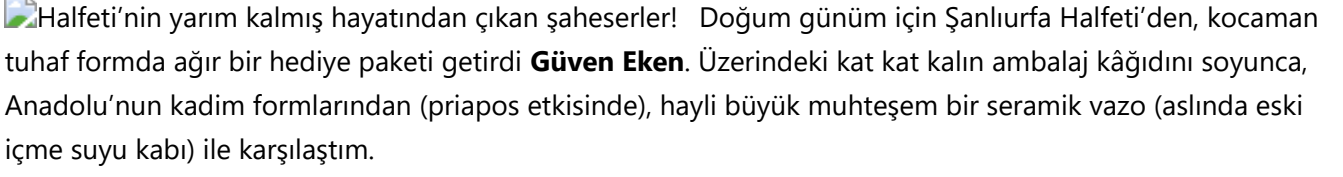
Bir Doğa Derneği yayını olan, *Atlas Dergisi*'nin de desteklediği **Hasankeyf Medeniyetlerin Buluştuğu Başkent** adlı kitabı, bu konuda bilinçlenmek isteyen herkese öneririm.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Halfeti'nin yarım kalmış hayatından çıkan şaheserler!

Telesiyej 15.11.2012

Halfeti'nin yarım kalmış hayatından çıkan şaheserler! Doğum günüm için Şanlıurfa Halfeti'den, kocaman tuhaf formda ağır bir hediye paketi getirdi **Güven Eken**. Üzerindeki kat kat kalın ambalaj kâğıdını soyunca, Anadolu'nun kadim formlarından (priapos etkisinde), hayli büyük muhteşem bir seramik vazo (aslında eski içme suyu kabı) ile karşılaştım.

Yapıldığı yörenin toprağından, kilinden olsa gerek, çok farklı bir rengi vardı; beyaz benekli parlak taba rengindeki objeye bakakaldım. Doğal yapısında, yaratıcısının sadece ruhunun değil, ellerinin de izlerini görebiliyordum.

El yapısı bir küçük sanat eseri vardı karşımda.

İnsanların yaşadığı doğal ve doğa hayatını anlatıyordu bu su kabı; bana göre küçük bir heykeldi adeta.

Akademide bir öğrenci yapsa bu su kabını, belki sınıfta kalırdı. Anti-akademik bir işçilik, bir form, bir anlayış farkı vardı çünkü bu objede, Anadolu vardı kısaca.

Altını çevirdim, hiçbir imza yoktu.

Kimin bu diye sordum Güven'e, kim yapmış bunu?

"Halfetili kadınlar" dedi. İmza yok, kimin yaptığı belli değil.

Yarısı sular altında kalan Halfeti'de, evlerini, geçmişlerini terk ederek yukarı bölgelere taşınan; ama Güven Eken'in aktardığına göre rüyalarını hâlâ, şimdi sular altındaki eski Halfeti'de gören kadınlar yapıyormuş bu kadim formlardaki seramik objeleri. Valiliğin açtığı seramik kurslarında killi toprağı çamura dönüştürmeyi, eski formları içlerinden geldiği gibi yeniden üretmeyi öğrenmişler, acılarını, özlemlerini hafifletmek için.

Halfetili kadınların emekleri, merkezdeki küçük bir dükkânda satılıyormuş şimdi.

Halfeti ilginç bir yer.

Orada **siyah gül** yetişiyor.

Ayrıca yüzlerce gül ırkı var, yeşil, siyah, kırmızı...

Halfeti'yi kaçırmız bilir oysa; doğal güzelliklerini, tarihî mimarisini, Ermeni ustaların taş işçiliğinin yarattığı kültürü.. bütün bu güzelliklerin (ve Zeugma antik kentinin de bir bölümünün) Birecik Hidroelektrik Baraj gölü nedeniyle on yıl kadar önce sular altında kaldığını; ama başına gelen onca şeye rağmen, ayakta kalmak için direndiğini ve yakında Güneydoğu'daki tek cittaslow ilçesi olacağını kaçırmız bilir?

Halfeti insanı, binlerce yıllık kadim değerlere sahip bir insan.

Doğa Derneği Başkanı Güven Eken, bu insanların duyarlıklarının ne kadar derin olduğunu bizzat yaşamış ve **Yarım Halfeti** adlı belgesel filminde şöyle anlatıyor bize: "2000 yılında biz buradaydık; nisan ayıydı ve Birecik Barajı'nın kapaklarının kapatıldığını bilmiyorduk. Buraya geldiğimizde hemen anladık ki Birecik Barajı'nın kapakları kapatılmış ve su yavaş yavaş yükselmeye başlamış. Fırat'ın rengi hiç olmadığı kadar maviydi ve durgundu çünkü. Halfeti'ye kadar ağır ağır yürümeye başladık; yol üzerinde müthiş bir telaş vardı. İnsanlar yaşlı

ceviz ağaçlarını, yaşlı zeytin ağaçlarını çaresizlikten mecburiyetten kesiyorlardı. Su yavaş yavaş evleri, camileri almaya başlamıştı bile. Biz üzgün bir halde, böyle kötü bir sürprizle karşılaşmış olmanın üzüntüsüyle yürümeye devam ettik. Derken Fırat nehrinin kıyısında bir yaşlı dede gördük; bu dede, neredeyse nehrin kıyısında olan tarlasını kendi sabanıyla sürüyordu; neredeyse birkaç gün ya da birkaç hafta sonra sular altında kalacak olan tarlayı sürüyordu. Tabii biz çok şaşırдық böyle bir şeyi görünce, insan birkaç hafta içinde su altında kalacak tarlasını niye sular diye! Şehirli olduğumuz için kafamız da basmadı işte.

Ben dayanamadım sordum: 'Dede dedim burayı birkaç hafta içinde su alacak, bilmez misin? Niye burayı sürüyorsun, tarlanı ekiyorsun?'

Dede döndü cevap verdi: 'Oğul' dedi, 'sen öleceğini bildiğin babana da bakarsın.. sen olsan bakmaz mısın?'

İnsanlar baraj yaparken, bu onlara çok basit geliyor, barajlar Ankara'da veya dünyanın başka bir yerinde bir proje odasında çiziliyor. Mühendis için yapılan şey çok basit aslında; bir nehir vadisinin şurasına mı burasına mı konduralım bu baraj seviyesini diye düşünmek ve hangi noktaya konulursa barajın büyüklüğünü ve elektrik üretme kapasitesinin ne kadar olacağını hesap etmek.

Mühendis dünyayı böyle görüyor. Kâğıt üzerinde harita üzerinde bu hayatlar gözüküyor çünkü, dede gözüküyor, bu köylerde yaşayanlar gözüküyor, burada yaşayan akbabalar, kuşlar gözüküyor. Onlar gözükmediği için de kolay oluyor onları yitirmek, yok olmasına neden olmak."

Pragmatizmi hiçbir zaman anlamamış, anlayamamış; gerçeğin yerine insanın ve doğanın **doğrularını** savunmayı seçmiş, şiar edinmiş Anadolu insanını ve insanlığı herkese, hepimize, dünyaya öğreten bir Halfeti dedesi bu. Kimbilir kaç bin yaşında...

Paraya karşı **kelam** böyle oluyormuş demek diyorum, Halfeti'den İstanbul'a taşınan küçük sanat eserini hayranlıkla seyrederken.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahmet Kaya 12 yıl önce öldü; 43 yaşındaydı.. yaşarken anlaşılmak istiyordu; ama olmadı!

Telesiyej 19.11.2012

 Ahmet Kaya 12 yıl önce öldü; 43 yaşındaydı.. yaşarken anlaşılmak istiyordu; ama olmadı! Ahmet Kaya **saf** Anadolu'dur.

Anadolu safiyetinin binlerce yıllık "ozan-isyan" geleneğinin bir temsilcisidir.

Başka bir tarihe aittir aslında o; bu coğrafyanın egemenlerine karşı verilmiş binlerce isyanın, mücadelenin egemen erk tarafından gizli tutulmuş tarihine aittir.

Ve bu sağlam damarın günümüzdeki temsilcilerinden biridir.

Suyun, önce topraktan ağacın köklerine yürümesi, sonra da **yerçekimine karşı gelerek**; ağacın gövdesine, gövdesinden dallarına, dallarından yapraklarına ve yapraklarından da çiçeklerine, meyvelerine doğru **yükselmesi** misali; Ahmet Kaya da egemenin **yok edici çekim gücüne** karşı kendi toprağının uygarlık birikimlerinden güç alarak Anadolu halklarının köklerine, gövdelerine, yapraklarına ve o güzelim rengârenk çiçeklerine doğru süzülerek, onları egemenin karşısında yükseltmiş, haklı isyanlarını sese ve söze dökerek insanlığa kazımıştır adeta.

1999 yılında Ahmet Kaya'ya yapılan linç, bir Cumhuriyet ayıbıdır.

Anadolu'nun ruhuna karalar bastıran, garibin özünü hırpalayan; kanının gözyaşına, gözyaşının kana bulanmasına sebep olan egemen erk, her zaman karşısında yürekli bir sanatçı, bir Ahmet Kaya bulur.

Ahmet Kaya'nın müziği, dinleyende **sarsıcı etkiler** yaratan, sesin ve sözün en saf hâliyle terennüm edildiği şaşırtıcı bir samimiyet ve cesarete sahiptir.

Bu müzik, bir zincirin son halkalarından biridir bana göre.

Bu zincir, aslında bir **Anadolu özgürlük kolyesidir**; dünya/insanlık özgeçmişinin (gerçek tarihin) en görkemli, hak'lı, en zengin ve en onurlu kolyesidir; ve Anadolu'ya nasip olmuştur.

SORGUCULAR

Kimileri hep suçluyor

Kimileri sorguluyor

Yaralı yüreğime kara çalıyor.

İhanet zincirini tutan utansın

Dönüp arkasına bakan utansın

Dost diye bağırma bastığım insanlar

Arkamı dönünce vuran utansın

Durmadan hep soruyorlar

Aç bırakıp gülüyorlar

Emekleyen yüreğime usta diyorlar

Usta değil acemi bir işçiyim ben

Onurlu bir kavganın neferiyim ben

Dostun dostu, düşmanımın eceliyim ben

Bilip de söylemeyen diller utansın. (Söz-müzik: Ahmet Kaya)

Anadolu'nun **gönlünü üzen** hiçbir erk'e bu topraklar hayır getirmemiştir; önünde sonunda hüsrana uğrayan, tarihin çöplüğüne atılmışlardır; siyasetçisiyle, silahçisiyle, medyasıyla.. onlar bu coğrafyanın ruhuna nankörlük etmişlerdir çünkü.

Cuma günü Ahmet Kaya'nın 12. ölüm yıldönümüydü. **Ümit Kıvanç**'ın **Uçurtmam Tellere Takıldı** adlı **Ahmet Kaya belgeselini** bir kez daha izledim.

Belgeselin sonunda yer alan, 28 Temmuz 1999'da Paris'te yaptığı basın toplantısında söylediklerini ki, bir mesaj niteliğindedir bence hiç unutmamak gerek diye düşünüyorum:

"Şubat 1999 tarihinde beni de ödüllendiren bir kuruluşun düzenlediği toplantıda Kürt asıllı olduğumu, yeni albüm çalışmamda Kürtçe bir şarkı söylemek istediğimi, bu şarkıya bir klip çekeceğimi ve bunu yayınlayacak televizyon kanallarının varlığına da inandığımı söyledim. Bu olaya gazete ve televizyonlarda günlerce; 'bölücü', 'vatan haini', 'fikirsiz fikir suçlusu, defol' gibi başlıklarla yer verilmesi sonucu hakkımda bir dava açıldı. Hiç kimse bunun yaratacağı sonuçları düşünmek, değerlendirmek ve ondan sonra haber yapmak gibi bir sağduyu örneği göstermeden Ahmet Kaya'yı suçladı, yargıladı ve karar verdi; 'o, bölücü bir vatan haini, bir şerefsiz, bir küstah, bir terörist, bir hergele, bir akıllanmaz utanmaz, kin ve küfür kusan, herkes tarafından satın alınabilecek ve Abdullah Öcalan gibi yargılanması gereken bir adam.'

Bu adamı, annesi, eşi, kızları ve milyonlarca hayranı ve bütün bir Türkiye halkı önünde böyle nitelendiren gazete ve televizyonlar...

(...) Önyargılarla yorumlanarak atılan başlıklarla neyin amaçlandığı yakın gelecekte benim içine düşürüleceğim durumu takip eden herkes görecektir. Ben bunun altında çok ciddi birtakım amaçlar olduğunu ve en yalın hâliyle bu amacın benim kolumu kanadımı tamamen kırmak olduğunu düşünürüm. Hiç doğru anlaşılmadım, buna rağmen şansımı inatla zorlamaktan yanayım; bunun bedeli beni yaşadığım topraklardan, ülkemden, halkımdan, işimden, ailemden sevenlerimden koparmak bile olsa ben ceketimi daima yağmura asacağım.

Bir gün birileri nasılsa Kürt asıllı olduğu için Kürtçe bir tek şarkı söylemek isteyen bir adamın hiçbir ülkeyi bölmediğinin öyküsünün yazacak ve bu öyküyü okuyanlar şarkı söyleyen insanlardan ve şarkılardan korkulmaması gerektiğini anlayacaklardır. Ben klasik bir kadere teslim olmak istemiyorum.. ve öldükten sonra değil, şimdi anlaşılmak istiyorum."

Ahmet Kaya, ışığı kendinden önde giden bir Anadolu insanıydı. Ve bu ışık, nihayetinde, kendisinin de altını çizdiği gibi bugün Kürtçe türkülerin, şarkıların söylenmesini sağladı; Türkiye bölünmedi.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Halk özlemiyle oluşmuş bir mitos'un kendi kaleminden hayat hikâyesi: 'Sinemam ve Ben'

Telesijej 20.11.2012

 'Halk özlemiyle oluşmuş bir mitos'un kendi kaleminden hayat hikâyesi: 'Sinemam ve Ben' Kitlelerin hayran olduğu, starlık mertebesine yükselttiği bir insanın tarifi imkânsız **yalnızlığını** kendisinden başkası anlayabilir mi acaba?

Bence anlayamaz!

Türkan Şoray- Sinemam ve Ben adlı kitabı okuduktan sonra böyle hissediyor insan; ve bir de Orhan Veli'nin "Bilmezler yalnız yaşamayanlar/ Nasıl korku verir sessizlik insana" mısralarını hatırlıyor.

Türkan Şoray, hep aşırı bir çalışma içinde bulmuş kendini. Filmlerinde aşırı bir emek sarfetmiş. Bunları kendi anlatıyor kitabında. Çok zor bir hayatın içinden geçerken zorunlu olarak kabullenilmiş bir durum gibi gelse de insana; bence bu olağanüstü özverili çalışma, yaşanan olağanüstü bir yalnızlığın palyatif de olsa üzerinin örtülerek unutulması, geçiştirilmesidir aynı zamanda.

Yalnızlığının yanısıra (babasız büyümesinin de neden olduğu) özgüven yokluğunu, daha çocukluğundan beri yanında taşımış o. 16 yaşındayken film setlerinde boy gösterdiğinde geçici de olsa yaptığı **işe** fazlasıyla yoğunlaşarak bu özgüven yokluğunu gidermeye çalışmış: *"İlk yıllarda özel yaşamımda kendine özgüveni olmayan ben, setlerde kendimi huzurlu ve güvende hissediyordum. Adeta sığınağımdı setler. Çalışmam olduğu günler sabahları tatlı bir heyecanla uyanır, bir telaşla hazırlanır, taptaze heyecanlarla evden çıkarım. Sete adımımı attığım an bambaşka bir dünya başlar, benim için kutsal bir mabettir setler."*

Yalnızlık, özgüven yokluğu, kendini bir türlü ifade edememe sıkıntısı.. bütün bunlar bu genç kızı **ürkek** bir hâle sokmuş: *"Kemal Film tarafından çekilen **Aşk Yarışı** filminde Fikret Hakan ile oynadım. Fikret Hakan yaşça benden büyüktü. Bir gün sette bana, 'Ne okuyorsun. Hangi kitapları okuyorsun' diye sordu. Bir anda kendimi öğretmen karşısında dersini çalışmamış öğrenci gibi hissettim. Yüzüme çok ciddi bakıyordu. Kem küm ettim, 16-17 yaşlarındaydım, henüz birkaç kitap, bir iki klasik roman okumuşum. 'Kitap okumayı çok sevdim, bundan sonra da okumaya devam edeceğim' diyemedim. Duygularımı ifade edemedim. O günden sonra üstümden atamadığım bir ürkeklikle, çok sevdiğim hâlde Fikret Hakan'la hep mesafeli oldum."*

Yalnızlık, Türkan Şoray'ın karakteri olmuş sanki!

Kendi kaleme aldığı **Sinemam ve Ben** adlı anı kitabında kendini anlattığı hemen hemen her satır arasında bu kadere, bu yalnızlığa değiniyor Türkan Şoray.

Şair **Cemal Süreya** onun bu yalnızlığını çok iyi anlamış: *"Türkan Şoray ise sinemada Türk kadın tipinin 'genel' yansıması. Bu konuda bir işbölümüne ne gereksinimi, ne niyeti, hatta ne de gücü vardır. Sinemanın, oyunculuğunun ötesinde de bir konum kazanmıştır Türkan Şoray. **Halk özlemiyle oluşmuş bir mitostur** ve ulaşılmaz bir yalnızlık içindedir."* (1987)

Hangi rolü oynamış olursa olsun ki birbirinden çok farklı kadın karakterleri canlandırmıştır Türkan Şoray'ın gözlerinde (bakışlarında) yalnızlığın yol açtığı bir derin mutsuzluğu görmek mümkündür.

Aşkın peşinde delicesine koşup, ama ona bir türlü kavuşamamanın ifadesi olan bu mutsuzlukta belki de seyirci kitlesinin de çok önemli bir payı var.

Yazar **Muhsin Kızılkaya**, bu drama bir mühür vuruyor adeta: *"Kendine bir hayat kurmada bu kadar acemilik çeken bir toplumun, hiç acemilik çekmeden yarattığı bir tek hayat var, onun hayatı... Elbirliğiyle, ustalıklı bir hayat yaptık ona. İradesine hükmettik. Fikrini sormadan ona yarattığımız hayatı uygun gördük. Ona kalan da hiç itiraz etmeden, yaşamak oldu. Karşı çıkmadı, hemen kabullendi. (...) Hiçbir zaman itirazını yüksek sesle haykırmadı. Onu öyle bir yere 'konumladık' ki, bir daha oradan inmesi mümkün olmadı. Koca toplum bir hayatı esir aldı. Orada, düşlerimizin ülkesinde bizim istediğimiz gibi hareket etsin istedik. Hiç âşık olmasın, hiç evlenmesin, günah işlemesin, yüzünü eskitmesin, hiçbir şeye malzeme olmasın..."* (2000)

Perihan Mağden de, *Radikal*'deki bir yazısında şöyle demiş: *"Ömrümde gördüğüm en zarıf, en ince, en kibar, en başkalarını kırmaktan korkan insandır. Gerçeküstü bir yanı var güzelliğinin... Bu kadarı da olmaz dedirten bir yanı. En az altı yedi kez izlemiş olduğumuz bir Türkan Şoray filmini bir kez daha kalbimiz ona karşı duyduğumuz sevgiden çatlayarak izliyoruz... Onun büyüğü bu. Başka hangi artist yılan gözlü kem sözlü kimilerinin 'deli saçması' diye niteleyebileceği filmleriyle insanı ekranın karşısına böylesine kayıtsız şartsız bir*

sevgiyle mıhlar? Yalnız O!"

NTV Yayınları'ndan çıkan **Sinemam ve Ben**, Türkan Şoray'ın özel hayatından kesitleri, sinema hayatındaki anılarını, hayatla ilgili görüşlerini, kendisi hakkında yazılanları, adıyla ilgili halkın bazı yakıştırmalarını (Türkan Şoray göbeği: bir çeşit hamur tatlısı; Türkan Şoray kirpiği: delikli bir örgü motifi; Türkan Şoray eteği: Lunapark'taki balerinin ikinci ismi; Türkan Şoray gibi şafaklamak: çok şaşırarak, afallamak, donup kalmak, vb.) içeren, hoş bir kitap.

Kolayca okunan, samimi, yer yer eğlenceli bir kitap.

Türk sinemasının Sultan'ının kendi kaleminden hayat hikâyesi.

Meraklısını, heyecanlandıracak bir çalışma.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezen Aksu, Nesin Matematik Köyü'nün yaşaması için bu akşam şarkı söylüyor

Telesije 21.11.2012

Sezen Aksu, Nesin Matematik Köyü'nün yaşaması için bu akşam şarkı söylüyor **İzmir Selçuk'a** bağlı **Şirince**'de yaratılmış olan **Nesin Vakfı**'na bağlı **Matematik Köyü** ve **Felsefe Köyü**; matematiğin, felsefenin ve sanatın merkezlerinden biri olan Milet'in (eski adıyla Miletos) 100 kilometre kadar uzağında (aslında yakınında) 2007 yılında açıldı.

Bu tarihten 2422 yıl önce Miletli matematisyen, astronom ve filozof olan **Thales, MÖ 28 Mayıs 585'te** gerçekleşen güneş tutulmasını bu tarihten önce hesaplayıp ilan etmişti.

Bazı Batı bilim merkezlerine göre bu tarih, modern pozitif bilimin başlangıcı sayılır.

Zaten matematikçi **Ali Nesin**'in, gençlere matematik ve felsefe öğretmek için **İyonya**'yı seçmesi boşuna değil bence. (Ki, yakında bu iki köye bir de sanat köyü eklenecekmiş.)

İyonyalı bir sanatçı, bu akşam **Nesin Köyleri**'nin yaşaması, daha da gelişmesi için özel bir bağış konseri veriyor; **Sezen Aksu**, yakın arkadaşı **Meral Okay'ın sözlü vasiyetinin ailesi tarafından hayata geçirilmemesi üzerine, bu vasiyeti bir görev saydı**. Meral Okay'ın yakın dostlarıyla birlikte **"Meral Okay Matematik Köyü'nde Doğuyor"** başlıklı bir gece düzenledi.

Nesin Matematik Köyü ve Nesin Felsefe Köyü için gerçekleştirilecek olan ve davetiyeleri bağış karşılığında satılan bu gecenin bütün geliri, bundan sonra daha çok gence, çok daha iyi şartlarda matematik ve felsefe öğretmek için kullanılacak.

Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelen öğrencileri, yemekli (ara öğünlerle günde beş öğün), yatılı misafir eden bu köyler, inanılmaz derecede talep görüyor.

Prof. Dr. Ali Nesin, bilim insanı arkadaşları ve gönüllülerin özverisi sayesinde ayakta duran bu köyler ne pahasına olursa olsun yaşatılmalı ve geliştirilmeli. Sezen Aksu'nun desteği de bu yönde zaten.

Geçen yaz Şirince Matematik Köyü'nde, Ali Nesin ve Sezen Aksu'nun da olduğu bir akşam yemeğinde bu fikrin doğuşuna tanık olmuştum. Sezen, bu fikri çok sıkı takip etti ve beş ay içinde hayata geçirdi.

Sezen Aksu bu akşam, Türker İnanoğlu Maslak Show Center'da, Nesin Matematik Köyü yararına düzenlenen gecede şarkı söyleyecek.

Beyazıt Öztürk ve Engin Altan Düzyatan'ın sunacağı gecede, **Prof. Dr. Ali Nesin, Aziz Akyavaş, Dilara Endican, Durul&Yağmur Taylan, Emine Uşaklıgil, Gül Oğuz, Halit Ergenç, Hande Ataizi, Melek Ulagay, Meryem Uzerli, Murat Yıldırım, Mustafa Atalık, Nebil Özgentürk, Nur Fettahoğlu, Özgü Namal, Oktay Kaynarca, Ozan Güven, Pelin Akat, Reha Muhtar, Selma Ergeç, Timur Savcı** konuşma yapacak.

"Yegâne amacı gençlere matematiği öğretmek ve sevdirmek olan halkın ve gönüllülerin desteği ile ayakta kalmaya çalışan Matematik Köyü'ne bu özel gecede yeni eller uzanacak. Okay hayatayken, Türkiye'de alışılmış eğitim kalıplarının dışına çıkan, çocuklarımıza ve gençlerimize daha zengin ve analitik algı pencereleri açmayı hedefleyen bu kuruluşun önemine dikkat çekmişti," denen basın bülteninde, bütün gelirin Nesin Matematik Köyü'ne aktarılacağı belirtiliyor.

Geçen yaz Elif'i, Nesin Matematik Köyü'ne, felsefe kampı için bırakmaya gittiğimizde beklemediğimiz, büyüleyici bir atmosferle karşılaşmış, hepimiz genç olup Matematik Köyü'nde kalmak istemiş, bu muhteşem projeyi hayata geçiren Prof. Dr. Ali Nesin'e hayranlık duymuştuk.

Köy hakkında fikir edinmek için kendi sitesinde kısa tanıtım yazısına bir göz atmak yeterli: *"Şirince köyünün (İzmir- Selçuk) 1 km. uzağında, dağ başında ve mutlak bir ıssızlık içinde, yemyeşil bir ortamda, 7'den 70'e herkesin (her köylünün!) her seviyede matematik yaptığı, öğrendiği, öğrettiği ve düşündüğü, Nesin Vakfı'na ait 30 dönümü zeytinlik olmak üzere toplam 55 dönümlük bir köy. Şatafattan ve gösteriştan uzak, sade ve içten. Evler taş, çamur ve samandan. Ağustosböcekleri dışında, yoğunlaşmayı ve düşünmeyi engelleyen, rahatsız edici her türlü öğeden uzak. TV yok, müzik yayını yok. Ama elektrik, sıcak su ve internet gibi uygarlığın izleri var. Börtü böcek de eksik değil. Etkinliklerin daha çok yaz aylarında yapıldığı ama ilk ve sonbaharlarda da küçük gruplar için ideal bir çalışma, toplantı ve dinlenme ortamı. (...) İlköğretim düzeyinde eğitimden en ileri seviyede araştırmaya kadar her türlü matematiksel etkinlik aynı anda yer alabilir."*

Meral Okay, birçoğumuzdan önce farkına varmıştı Matematik Köyü'nün önemini.

Onun vasiyetiyle, bilmeyenler de öğrendi artık.

Keşke her yıl böyle bir destek konseri yapılırsa da, Nesin Köyleri büyüyerek, gelişerek, Ali Nesin'in deyişiyle **"Türkiye'yi değiştirecek insanlar"** yetiştirmeye devam etse.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kayıp Şehir' iyi gidiyor.. ama yavru kedinin akıbetini merak etmiyor değilim!

 ‘Kayıp Şehir’ iyi gidiyor.. ama yavru kedinin akıbetini merak etmiyor değilim! **Kayıp Şehir** iş icabı değil isteyerek severek izlediğim bir dizi, daha doğrusu üç diziden biri. (Diğer ikisi **Leyla ile Mecnun** ve **Şubat**’tır.)

Hayatı bütün iniş çıkışlarıyla, acı ve tatlı taraflarıyla yansıtan; kaderin esir olunacak değil, üstesinden gelinebilecek bir şey olduğunu işaretleyen, sokağın duygusunu ve enerjisini ekrana taşıyan, farklılıkları gösterirken **biraradallığı** da gösterebilen, oldukça sıradışı bir dizi **Kayıp Şehir**.

İnsanı, insani ilişkileri, dayanışmanın erdemini dürüstçe seyircisine aktaran **Kayıp Şehir**, **aşağıdakilerin** duygusuna, duyarlılığına, farklı renklerin farklı tonlarına, farklı seslerin ara nağmelerine hâkim bir yazı grubu tarafından yazılıyor. (**Yıldırım Türker, Murat Uyrkulak, Seray Şahiner, Hakan Bıçakçı ve Leyla Olça.**)

Bu kentin (İstanbul) kimbilir kaç yüz yıllık hayat tecrübesinden yola çıkılarak saptanmış olan vecize değerindeki mesaj/sloganı: **“Bu şehirde ilk atışta kim vurmuş hedefi ki sen vuracaksın!”** dizinin hem özünü, hem ruhunu, hem de kültürünü çok ustaca yansıtıyor bence.

Kayıp Şehir, haftalar ilerledikçe daha da demlendi; dramada hiçbir yorgunluk ve düşüş alameti belirmedi; hatta çıta gittikçe daha da yükseliyor bana göre.

Ama **Kayıp Şehir**’in prodüksiyon ekibine ve yazarlarına bir sorum var: Son bölümde Aysel’in daire kapısının önünde beliren kedi yavrusu ne oldu?

Dizinin yazarlarından Yıldırım Türker’in bir hayvansever olduğunu biliyorum ama belki o bölümü o yazmadı . Diğer yazarların da bu konuda duyarlı olduklarını tahmin ediyorum ama.. fazlasıyla küçük o kedi yavrusu için Aysel’in: “Bırak onu, kendi başının çaresine bakar, biz kendimize bakamıyoruz” gibilerinden bir şeyler söylemesi tam bir hayal kırıklığı oldu benim için. Ayrıca, sonraki sahnelerde, mesela İrfan’ın küçük kardeşi veya apartmandan bir başkası, o yavru kediye sahiplenmediğine göre, o sahnede o kedi neden bulunduruldu ki? Sonuçta farkında olmadan da olsa şöyle bir mesaj gönderilmiş oldu seyirciye; ortalıkta yavru kedi görürseniz, kayıtsız kalabilirsiniz; bir damla süt ya da herhangi bir yiyecek içecek vermeyebilirsiniz, nasıl olsa başının çaresine bakar o, geldiği gibi de gider...

O kedi yavrusu şimdi nerede acaba? Sahipsizse, annesi ve kardeşleri yoksa, sokakta bulunup yine sokağa bırakıldıysa, sahiplenmeye hazır olduğumu söyleyeyim bu arada.

Eda Doğan G.’nin ölüm ve aşk ilanı üzerine...

Genç bir adam.. 28 yaşında.. Alman Lisesi’ni, Sabancı Üniversitesi’ni bitirmiş, İngiltere’de King’s College’da master yapmış, Türkiye’ye dönmüş, yaşadığı apartmanın yedinci katından atlayıp, ölmüş.

Gazete haberlerinde, altı ay önce kaybettiği babasının acısına dayanamadı deniyor.. kız arkadaşıyla tartıştı deniyor.. bu genç adama o anda, ölüme atladığı o tek anda hayatın neden o kadar ağır geldiğini bilmiyorum..

Emir Gönel adlı bu genci ölüme sürükleyen nedeni, ya da nedenleri de bilmiyorum.

Ama hayatta kalması için benim gördüğüm bir önemli neden varmış aslında.

Nişanlısı **Eda**’nın, ölüm ilanına rastladım gazetede. Belli ki aşkla seviliyormuş Emir.

“Bazen, bir kişi eksildiğinde, bütün dünya boşalmış gibi gelir insana” demiş ya **Alphonse de Lamartine**, Eda Doğan da öyle hissediyor işte. Bu genç kız bir ölüm ilanı vermiş ki gazetelere, ciğer delen cinsten:

"Yol Arkadaşım, Emirim

Senden uzak bir yere gidecekken sana bu şarkıyı yolladım seni kızdırmak için. Sen hiç gitmezdin zaten benden uzağa.

Sen de ne zaman beni özlesen, beni kızdırsan kulağıma eğilip o ilk duyduğumda âşık olduğum sesinle 'sensiz olmaz'ı söyledin.

Sabahları telefonda 'bir küçücük edocum varmış kırlarda koşar koşar oynarmış, emiri onu çok çok severmiş..' derdin.

Bir türlü bulamadık bu şarkının da sonunu.

Şimdi bu şarkılarla beraber ben tek başıma kaldım. Sen gittin..

Ben sana küsüm aslında haberin yok

Koyup gittiğin yerde kötülük çok

Kime kızayım, nazım senden başka kime geçer

Benim sensiz kolum bacağım ocağım yok

Çalan her telefonda sen çık 'aşkımmmm' de diye bekliyorum,

Evin merdivenlerinden hep hayran olduğum kocaman gözlerinle sen aşağı in diye bekliyorum

Bunu okuyup koşarak gel bana sarıl 'Edommm' de bana.

Sensiz olmaz ki yol arkadaşım. Nasıl olabilir hiçbi fikrim yok.

Adamıza götüreceklermiş seni. Orada uyuyacaktıydın. Bizim en sevdiğimiz yerimizde sen uyuyacaktıydın artık.

Sen benim hayatımın aşkıydın. Son nefesimi verene kadar.

Sen benim en güzel gülümsemem en güzel nedenlerimsin.

Seni Çok Seviyorum Yol Arkadaşım. Sen benim en güzel 'Masal'ımsın." (Eda Doğan G.)

Thomas Mann haklı:

"Bir insanın ölümü, kendinden çok, geride kalanların sorunu."

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Teoman'ın müziğe geri dönme kararı üzerine...

Telesiyej 26.11.2012

 Teoman'ın müziğe geri dönme kararı üzerine... **Madem dönecektin, niye bıraktın diyorlar Teoman'a..** ya da demeye getiriyorlar.

Düz mantık böyle sordurur insana çünkü.

Herhalde her gün, dünyanın her yerinde birçok kişi "madem böyleydi, o hâlde neden öyleydi?" gibi cümleler kuruyordur birilerine.

Diyalektik mantığa sahip olmayan herkes, bu soruları bozdurup bozdurup kullanır işte.

Ve tıpkı soruları gibi düz mantıktan kesilmiş afili cevaplar isterler. (Düz mantık sadece saldırmaya ve insanı köşeye sıkıştırmaya yarar zaten.)

Yorumlar da sorular kadar çeşitli.. **"zaten inişteydi, o yüzden 'müziği bıraktım' dedi,"** diyenler de var, **"parası bittiği için dönüyor"** diyenler de...

Konu sosyoloji okumuş Teoman olunca, iştahlar daha bir açılıyor hâliyle.

Müzikle uğraşan biri tutarsız olabilir oysa; müziği bırakması gelebilir bir zaman, sonra da vazgeçip geri dönesi olabilir. Teoman'a, "madem öyle, neden böyle" gibi sorular soranlar, bu düz mantık şaheserlerini müzikle uğraşan birine değil de, yeri geldiğinde siyasi erklere yöneltseler keşke ki onlarda bol miktarda vardır, öyleyken böyle, böyleyken öyle olma hâlleri .

Teoman'ın hiç mi yanlışı yoktu peki diyecek olursanız:

Vardı bir şey.. ama yanlıştan ziyade bir tür hamlıktı bence.

2011 ağustosundaki açıklamasını kastediyorum.

Müzikten uzaklaşma, ya da müziği bırakma kararı kendi içinde kalmalıydı bana göre, bunu dışarı çıkarmamalıydı, sessiz durmalıydı, belki de zaman içinde anlaşılmalıydı, onun müzikten uzaklaştığı.

Yaratıcılık alanlarında varolan insanlar, sorgulayanların alanlarından farklı konumdadırlar ve farklı manalar üretirler. Bu kişiler çeşitli nedenlerle kendilerini, zaman zaman duygularını, düşüncelerini, icraatındaki gelgitleri yeniden ve yeniden düşünmek, kendi içlerine daha çok dönmek; insanı, dünyayı, evreni daha farklı tanımak adına hayatlarını daha önce olmadığı kadar yoğunlaştırabilirler. Bu da onların dışarıyla olan ilişkisini geçici ya da tümüyle kesebilir.

Yani artık farklı bir **yola** girmişlerdir.

(**Leonard Cohen**, 1994 yılında, **The Future**'ın tanıtım turnesindeyken, Los Angeles yakınlarındaki Mount Baldy Zen Merkezi'nde beş yıllık bir inzivaya çekilmişti. 1996'da, Cohen'e, Rinzai Zen Budist Rahibi unvanı verildi hatta; ve sanatçı sessizlik manasına gelen **Jikhan** ismini aldı. İnsan kendi hayatını yeniden manalandırmak için; Cohen gibi bazı altüst oluşlar dahi yaşayabilir; varlık, varoluş üzerine daha derinlikli yolculuklara çıkabilir, yeni keşiflerde bulunabilir ve bunları zihnine, ruhuna yerleştirebilmek için müziğini bırakabilir, hayatını değiştirebilir,

tasavvufi derinliklere dalabilir ya da.. bu alanlarda önemli bir zaman geçirdikten sonra geri dönebilir, Cohen gibi.)

Böyle hâller, alanlarında değerli olanların başına gelir, gelebilir daha çok.

Ve saygı duyulacak bir durumdur bence.

Ne var ki, Teoman hadisesinde bu durum sessiz sedasız bir **çekilme**yle vuku bulmadı ve bu ayrılık pek kısa sürdü. Bunca konuşma da bundan zaten.

Teoman giderken de bir açıklama yapmıştı, dönerken de yaptı.

Teoman'ın müziği bırakması son derece kişisel bir **ayrılık** olabilirdi. Ve kimsenin de bu ayrılıkla ilgili bir şey söylemeye hakkı olmazdı ve böyle sorulara da maruz kalmazdı şimdi; şayet Teoman, bu kararını kendi içinde saklasaydı tabii.

Geri dönüşün açıklaması da talihsizdi: **"Arkadaşlar, geçen sene sizlere müziği bıraktığımı bildirmiştım. Şimdi ise, sahneye geri dönme kararımı bildiriyorum. Bıktığımı, daha uzun yıllar yapmak istemeyeceğimi düşünüyordum ama yanılmışım. Canım sahneye çıkmak istiyor. (...) Sevgiler... Teoman."**

Hayli üstünkörü bir açıklama.

Ama yine de Teoman'ı dışarıdan sorgularken, ne hissettiğini de anlamaya çalışmak iyi olur bence; onun da değişimler, dönüşümler geçirebileceğini ve bu arada bazı iletişim hataları da yapabileceğini hem anlayışla, hem de eleştiriyi karşılamak mümkündür.

Teoman değerli bir müzisyendir çünkü.

Ve şimdi asıl önemli olan, Teoman'ın bu aradan sonra müziğe dönüşüyle birlikte yeni seslerin, yeni yorumların, yeni duyguların ortaya çıkıp çıkmayacağıdır!

Bunu beklemek gerekir önce.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fazıl Say'ın 'maalesef büyük ego' sorunsalı!

Telesije 27.11.2012

Fazıl Say'ın 'maalesef büyük ego' sorunsalı! Besteci, yorumcu, piyanist Fazıl Say buyurmuş: "Maalesef büyük bir ego olmadan Nâzım Oratoryosu da, Mezopotamya Senfonisi de, İstanbul Senfonisi de, Universe Senfonisi de bestelenmiyor." (25 kasım, *Taraf*)

Biz bu coğrafyanın insanları olarak **yaratıcılığın**, Fazıl Say'ın tanımlamasının dışında, hatta tam tersi bir **özellik** olduğunu bilirdik; bir yaratıcının, gerçek bir eserin yaratıcısının alabildiğine alçakgönüllü, kendini ortalıklara

atmayan mümkün olduğunca gizleyen , hatta övüldüğünde mahcup olan biri olduğuna inanırdık.

O olağanüstü mısraları yazan **Fuzuli**'nin gerçek adını, hiç tereddüt etmeden söyleyebilecek biri var mıdır mesela?

Nasıl heykel yaptığını soran birine, dünyanın en değerli heykeltıraşlarından biri olan **Rodin**'in şu cevabında **egonun** en küçük bir zerresi bile var mıdır acaba: "Taşın fazlasını atıyorum, geriye heykel kalıyor," diyen Rodin, esas olanın 'öz'le buluşmak olduğunu, ne kadar tevazula ima ediyor. Rodin, "Ben hiçbir şey icat etmedim" diye yorumluyor sanatını; "sadece yeniden keşfediyorum".

Büyük bir ego olmadan büyük bir eser yaratılamaz demek isteyen Fazıl Say'a, bu kişilerin de ve bunlara benzer yüzlerce, binlerce sanatçının söylemek istedikleri şudur belki de: "Küçük bir egoyla muazzam eserler yaratılır!"

Ve aslolan da bu değil midir zaten?

Yaratıcı kişi, kendini ne kadar "Hiç" noktasına, mertebesine indiriyorsa, oradan bir eser doğmuyor mu?

Derinlik egoyu yok eder!

(Ego ise derinliğin düşmanıdır bana göre.)

Anadolu'nun binlerce yıllık üst üste istiflenmiş derinliklerinin manasından biz bunu anlarız.

Fazıl Say'ın bu veciz sözünde bir de kendini **merkeze** oturtma gayreti var ki; Allah korusun hiçbir sanat öğrencisinin duymaması, bilmemesi gereken bir hâl bu; Fazıl Say, kendi yaptığını büyük eser ilan ediyor: "Maalesef büyük bir ego olmadan Nâzım Oratoryosu da, Mezopotamya Senfonisi de, İstanbul Senfonisi de, Universe Senfonisi de bestelenmiyor" diyor.

Bu kardeş, aslında lütfedip bıraksa da, başkaları; insanlar, dinleyicileri, yerli ve yabancı uzmanlar ve de en önemlisi **tarih** karar verse, eserlerinin kalıcı, önemli, birer eser olup olmadığına.

Büyükşehir'in, Arnavutköy SAHİLindeki otoparkı!

Arnavutköy sahilinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait bir sosyal tesis var, halkımız denize karşı yesin içsin (içmeler meşrubat türünden elbet), sosyalleşsin diye.

Ve bu tesisin hemen yanında, kendisinden büyük bir otoparkı var ki; tesise gelen halkımızın arabaları da deniz havası alsın, manzara neyin seyretsin diye tam denize karşı konuşlandırılmış, otoparkın arkasındaki mekânlar hiç düşünülmeden.

Boğazın en güzel noktalarından birindeki bu koca otopark yüzünden, kara tarafındaki işletmelerde oturup da denize karşı kahvaltı etmek, kahve içmek hayalini taşıyanlar, aslında önlerinde deniz olmasına rağmen, park etmiş arabalar yüzünden denizi göremiyorlar.

Onların manzarası belediyenin sosyal tesisine gelenlerin arabaları.

Ayıp olmuyor mu yani Kadir Bey?

Yok mudur tesise gelenlerin, arabalarını park edecekleri bir başka alan?

Ayrıca onca mekân var sahilde, hangisinin otoparkı var hemen dibinde?

Kıyı şeridi insanlar içindir, araçlar için değil!

'Lale Devri'ndeki kayıtsızlıklar...

Fox'un **Lale Devri**, tam bir yorgunluk yaşıyor.

Toprak ve Çınar, bir önceki bölümün sonunda Kaan'ı, diğer kardeşleriyle zaman geçirmesi için, şehir dışında bir at bin çiftliğine götürmüştü.

Toprak, Çınar'la buluşmak için evden ayrıldığı andan itibaren dokuz doğuran Ahmet, beklemeye dayanamayıp, soluğu Toprak'la Çınar'ın gittikleri dağ başında almıştı.

Cumartesi akşamı gösterilen bölümde de, çocuklarla çayır çimen üzerinde eğlenirken; ve bir ara tam da Toprak ve Çınar yakınlaşmaya başlamışken, Ahmet beliriverdi karşılarında.

Peki, Ahmet nereden biliyordu Çınar'ın, Toprak ve çocukları götüreceği yeri?

Ayrıca, Ahmet'in arabası Kara Şimşek midir ki, icabında uçacak, kilometreleri yutacak? Çoluk çocuk daha yemeğe bile oturmadan, karşılarında bitiverdi asabi sahte koca Ahmet.

Artık bundan sonra ne yapsak olur diyor herhalde dizi ekibi, belli ki bezmişler de.. öyle ince eleyip sık dokuyacak hâlleri yok demek!

Zaten anlatacak hiçbir hikâyesi de kalmadı artık **Lale Devri**'nin. Anlamsız uzatmalar, tekrarlar, inandırıcılığı sıfır entrika teşebbüsleri.. hâlâ izleniyor olması, bir dizinin devam etmesi için yeterli sebep midir? Evet, belli bir alışkanlığı var belki seyircinin; lakin böyle giderse, bu alışkanlık gittikçe azalarak yok olacaktır bence.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Star Tv, 'Muhteşem Yüzyıl'a biçilen kader konusunda nasıl davranacak

Telesijej 28.11.2012

 Star Tv, 'Muhteşem Yüzyıl'a biçilen kader konusunda nasıl davranacak Yoksa bir başbakanın görev tanımı içinde hangi tv dizisinin gösterilip, hangisinin yayından kaldırılması hususunda karar vermek de mi var?

Öyleyse, hukukun üstünlüğü değil, Başbakan'ın üstünlüğü sözkonusudur (malumun ilamı olayı).

Ayrıca bir de şu var; Başbakanın görev tanımı içinde dizilerin kaderiyle ilgili karar vermek de bulunuyorsa şayet,

o zaman kendisinin biraz daha zaman ayırması gerekir televizyon dizilerini izlemeye; ki, kaldırılmasını buyurduğu **Muhteşem Yüzyıl** dizisinin bir belgesel değil, fiksiyon olduğunu anlasın.

Başbakan Erdoğan diyor ki:

*“Biz yedi milyarlık bu dünyanın içinde yaşıyoruz. Görevimiz nedir, bunu çok iyi biliriz. Ecdadımızın at sırtında gittiği her yere biz de gideriz, her yerle biz de ilgileniriz ama bunlar televizyon ekranındaki ecdadımızı zann ediyorum o **Muhteşem Yüzyıl belgeselindeki** gibi tanıyor. Bizim öyle bir ecdadımız yok. Biz öyle bir Kanunî tanınmadık. Biz öyle bir Sultan Süleyman tanınmadık. Onun ömrünün 30 yılı at sırtında geçti. Sarayda o gördüğümüz dizilerdeki gibi geçmedi. Bunu çok iyi bilmeniz, anlamamız lazım. Ve ben o dizilerin yönetmenlerini de o televizyonun sahiplerini de milletimizin huzurunda kınıyorum. Ve bu konuda da ilgilileri uyarmamıza rağmen yargının da gerekli kararı vermesini bekliyorum. Böyle bir anlayış olamaz.”*

Muhteşem Yüzyıl dizisi, ne tarihî bir araştırma programı ne de bir belgeseldir.

Bu dizi bir fiksiyondur sadece.

İçeriğini, hikâyesini beğensek de, beğenmesek de...

Muhteşem Yüzyıl, eleştirilebilir elbet; seyirci olarak herkes yapabilir bunu, hatta dikkate değer eleştirel fikri olan, makale de yazabilir; ama resmî sıfatını kullanmadan, gücüne sığınmadan gerçi pek tavsiye etmem, ciddiye alınırsa zahmetli iştir tv eleştirmenliği, analitik bir çalışmadır sonuçta , ama sansürcü zihniyetle siyasi ve resmî konumunu kullanarak yargıyı uyaramaz ve etkileyemez kimse, ne cumhurbaşkanı, ne başbakan ne de diğerleri.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın, *“Bu konuda ilgilileri uyarmamıza rağmen yargının da gerekli kararı vermesini bekliyorum”* sözlerinin mesajı çok açık; bu problemi benim istediğim gibi çözün, diziyi yayından kaldırın demektir bu.

Aslında Başbakan'ın bu mesajı sadece yargıya yönelik de değil: *“Ve ben o dizilerin yönetmenlerini de o televizyonun sahiplerini de milletimizin huzurunda kınıyorum,”* diyerek, *Star Tv'nin* sahibi Ferit Şahenk'e de gönderiyor aynı mesajı.

Bunun manası da, serbest piyasa ekonomisinin kurallarına karşı gelerek bu konuda ticareti önlemektir aynı zamanda.

Daha da önemlisi, milyonlarca seyircinin severek izlediği bir dizinin yayın hayatına son verdirmek, halkı hiç saymaktır.

Bir de yönetmenler hususu var, mesajın hedefleri arasında; ki, bu da ayrı bir neşe kaynağı doğrusu; Başbakan, bu dizinin yönetmenlerini yapımcıyla karıştırmış sanırım; dizi yönetmenleri zanaat erbabıdır sadece; emekçidirler. Senaryo neyse onu çekerler, emekleriyle yaşarlar; yorum hakları bile sınırlıdır, bu konuda, sinemadaki yönetmenler gibi özgür bırakılmazlar.

Yargı **Muhteşem Yüzyıl** dizisi hakkında yayını durdurma kararı verebilir mi?

Ahlaki nedenler ve hakaret dışında, bir dizi hakkında nasıl böyle bir karar verebilir ki yargı?

Kanunî'yi yeteri kadar at üstünde göstermediği için bir tv dizisi yayından kaldırılabilir mi?

Ne yazacak kararın gerekçesinde?

"Kanunî Sultan Süleyman, ömrünün 30 yılını at üstünde geçirmiştir; hâlbuki biz oturup hesapladık, dizide 17 yıl civarında görünüyor, **Muhteşem Yüzyıl** dizisinde Kanunî'nin daha çok özel hayatını göstermeyi tercih etmişsiniz; bu da doğru değildir" filan mı denecek?

Yapımcılar, Başbakan'ın ve yargının doğru bulduğu senaryoları mı çekmek zorundadır?

O zaman onca masrafın sonradan çöpe atılmaması için senaryolar, Başbakan'ın onayına mı sunulacak önce? Avrupa'nın makûs tarihi diliminde olmuştur böyle şeyler, Allah korusun onları hatırlıyor insan!

Yargıdan nasıl bir karar çıkar bilmem!

Ben hiç ummuyorum ama; *Star Tv*, Başbakan'ın mesajını alır da, yargıdan beklenen kararı kendisi verirse şayet, seyirci nezdinde hiçbir itibarı kalmaz, imajı sıfırlanır adeta; ve televizyon medyası için karanlık bir dönemin startını vermiş olur aynı zamanda.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalnız dizilerimiz mi? Yeme, internet, cep telefonu, tv bağımlılığımız hususunda da karar verilecek!

Telesijej 29.11.2012

 Yalnız dizilerimiz mi? Yeme, internet, cep telefonu, tv bağımlılığımız hususunda da karar verilecek! Bence televizyon kanallarındaki yemek programları da yasaklanmalı.

Zira halkımız o programları seyredip seyredip mutfağa koşmakta, gördüğü iştah kabartan yemekleri aynen pişirip mideye indirmekte ve böylece obezite sorunsalı ortaya çıkmaktadır; gençlerin öpüşmesiyle, el ele tutuşmasıyla filan uğraşmaktan zaten başını kaşıyacak vakit bulamayan **Türkiye Yeşilay Cemiyeti**'nin mücadele edeceği bağımlılıklar listesine bir de **obezite** eklenmiştir şimdi.

Bence *"bu konuda da ilgilileri uyarmamıza rağmen yargının da gerekli kararı vermesini milletçe beklemeliyiz"* diyebilir Başbakan.

Ayrıca yemek kitapları ve gazetelerdeki gastronomi yazıları da obeziteyi teşvik ettiği için, yine *"bu konuda da ilgilileri uyarmamıza rağmen yargının da gerekli kararı vermesini milletçe beklemeliyiz"* denebilir.

Yeşilay Cemiyeti'nin yeni başkanı üroloji uzmanı Prof. Dr. **İhsan Karaman**, *Hürriyet* gazetesine verdiği ilk röportajında derneğin yeni vizyonunu açıklamış:

“Akademik ve bilimsel bir ekip oluşturduk. Stratejilerimiz çağın gereklerine uygun ve bilimsel olacak. Zararlı alışkanlık ve bağımlılıklar da çeşitlendi. Tütün ve tütün ürünleri, alkol ve uyuşturucu bağımlılığının yanı sıra yeme, internet, cep telefonu, ekran (tv) gibi başka bağımlılıklara karşı da mücadele edeceğiz. Yeni Yeşilay, insanları üretkenlikten, dinamizmden, sağlıklı olmaktan uzaklaştıran her türlü kötü alışkanlığın karşısında olacak.”

İyi düşünmüşler!

Yalnız bir şey var:

Bilgi çağının ilan edilmesinin en önemli nedenlerinden biri internettir.

Matbaanın keşfinden sonra bilgiye ulaşmanın en faydalı aracı internetin keşfi sayılıyor, malum.

İnternet, bilginin serbest dolaşımında neredeyse sonsuz olanaklar sağlayan bir midyum. Türkiye Yeşilay Cemiyeti’nin yeni başkanının insanları üretkenlikten ve dinamizmden alıkoyacağını belirttiği internet, tam tersine üretkenliği arttıran, dinamizmin gücünü çoğaltan bir “bilgi zenginliği” aracı olarak kabul ediliyor.

Günümüzde, gelişmişliğin olmazsa olmaz bir itici gücüdür aynı zamanda; ki, artık ilk öğretimde bile, bir ders aracı olarak kullanılıyor.

Aslında bütün mesele, bu kurumun üretkenlikten, dinamizmden ne anladığıyla ilgili bence.

Cep telefonunun, televizyonun, internetin çağdaşlaşmada tabii doğru kullanıldığında—insanlar arası iletişimde, bilgilenmede, haber edinmede, eğlenmede ve dünyayı izlemeye, adeta devrim yapan teknolojik araçlar olduğunu “kavramak” gerekir.

Doğru-yanlış kullanımlara gelince.. bu bir eğitim, terbiye, hatta **toplumsal görgü** meselesidir. Yoksa, Yeşilay Cemiyeti’nin dediği ve ima ettiği gibi hastalıklı, vahim bir bağımlılık meselesi değildir.

Kaldı ki, durum vahimdir diyelim; o zaman da bu sorunu çözecek olan **TİP**’tir sanırım; öyle cemiyet çerçevesi içinde akademik bilimsel bir ekip kurmakla olacak iş değildir.

Bir de şu var.. Türkiye Yeşilay Cemiyeti, kendi vizyonu ve misyonu içinde, bugüne kadar bu toplumun tütüne, alkole ve uyuşturucuya olan bağımlılık sorunlarının hangisini çözmüştür? Bilindiği gibi sigara tüketimi, alkol tüketimi her geçen yıl daha da çok artmakta, uyuşturucu pazarı ve uyuşturucu bağımlılığı ise araştırmalardan öğrendiğimize göre neredeyse orta öğrenime kadar inmiştir artık.

Türkiye, televizyon seyretmekte dünya ortalamasının çok üstünde yer alıyor. Bir bağımlılık sözkonusu ise; evet, neredeyse milletçe televizyon bağımlısıyız.

Ama bu durum neredeyse bire bir, kişi başına düşen milli gelirle ilgilidir.

Kitleler, çok düşük bir gelirle geçindikleri için, televizyon ekranı onların tek eğlencesidir. Yani, bu konuda bir bağımlılık varsa, o da ekonomik, sosyal ve tabiatıyla kültürel nedenlerden kaynaklanıyordur.

Bu da, Yeşilay’ın boyunu bosunu aşar bence.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bir orijinallik yapıp, kendini gündeme getirmek istemiş anlaşılan.

Belki bir yerlerden uyarı da gelmiş olabilir!

Neticede ilan ettikleri yeni vizyonları içinde yer alan yeme, internet, cep telefonu ve televizyon bağımlılığına karşı verilecek mücadele **ütopik-ahlakçı** bir görev olacaktır.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amin Maalouf'un endişeleri ve kıyamet denen şey!

Telesijej 03.12.2012

 Amin Maalouf'un endişeleri ve kıyamet denen şey! Kıyamet denen şey, aslında farklı medeniyetlerin (sesiyle sözüyle, rengiyle görüntüsüyle, fikriyle duygusuyla, hakikate ulaşma yollarındaki zenginlikleriyle) birbirlerine eklemlendikleri o olağanüstü hassas ve zengin alanların yok edilmesiyle ortaya çıkan küresel ölçekte bir "ötekileştirme"dir!

Lübnanlı yazar, düşünür, Fransız Akademisi üyesi **Amin Maalouf** isyan ediyor: **"Batı, tarihin bir yerinde dünyayı eline geçirdi ve kendi bakış açısını da dünyaya kabul ettirdi... Farklı kültürden insanların birarada yaşayabildiği Doğu Akdeniz Medeniyeti yok oluyor."** (29 kasım, *Radikal*, Yeşim Vesper röportajı)

Doğu Akdeniz, her şeyin başlangıcı oysa.

Batı uygarlığı sahip olduğu her şeyi, her evrimini ve devrimini kendine kaynak edindiği bu coğrafyadan aldı.

Kimini legal, kimini de illegal yollardan!

Doğu Akdeniz, başlıbaşına bir dünyadır...

Tüm dünyanın medeniyetler pınarı ve denizidir!

Bir hilal ki, bu hilalin bir ucu Sicilya'da, diğer ucu da Mısır'da.. Doğu Akdeniz bu hilalin içine yerleşmiş işte; bereketli hilalin en geniş yerinde ise Anadolu ve Kuzey Mezopotamya vardır.

Buraları derindir ve gerçek tarihi üreten çocukları doğurmuştur...

Doğu Akdeniz'in medeniyetler tarihi Anadolu'da 12 bin yıla uzanır, Şanlıurfa'daki Göbeklitepe'de.

"İnsan olmanın" onur ve gurur verici tarihi yerine, Batı egemenliği sadece **kazananın** tarihini dayatıyor dünyaya.

Doğu'dan Uzakta adlı yeni romanıyla ilgili söyleşide, Yeşim Vesper'in, *"Karakterlerin geleceği biçimleyememekten dolayı üzüntü duyduklarını söyleyebilir miyiz"* sorusuna, şu manalı, üzerinde çok düşünülmesi gereken cevabı veriyor yazar: *"Evet. O gençler geleceği başka şekilde hayal etti. Ancak ne ülkelerindeki ne de dünyadaki gelişmeler onların arzuladığı gibi oldu. Bu başarısızlık ve isyan duygusu Adam'ın (Âdem'in) 'Haklı olan benim, hatalı olan tarih!' sözleriyle dile geliyor. Bu isyanın biraz da benim isyanım olduğunu söyleyebiliriz."*

Tarih, kendi başına hatalı değil elbet.

Onu hakikatten uzaklaştıran özel bir çaba var; Batı medeniyeti, kendi **medeniyetsizlik** sürecine girdiğinden beri, dünyaya hâkim olmanın şehveti içinde öyle bir egemenlik tasavvuru inşa etti ki, Âdem'in bile umudu yok oldu: *"Adam, çeşitli kùltürlere ve dinlere ait olan, biraraya getirici bir isim. Aynı zamanda yeryüzündeki ilk insanın ismi. Ancak, romanda bu isme hüçün eşlik etmekte. Henüz romanın başında: 'Adımda doğmakta olan insanlığı taşıyorum. Ama ben nesli giderek tükenen insanlığa aidim' diyerek Adam, insan neslinin tükenmekte olduğunu değil tabii ki ama kendisi gibi düşünen insanların tükenişini işaret etmekte. Bu kitapta kıyamet atmosferi olduğu bir gerçektir. Çünkü Adam artık yok olan bir dünyadan bahsetmekte"* diyerek, Amin Maalouf her şeyde (aslında ideolojik) Batı'nın, tek referans kaynağı olmasına da karşı çıkıyor bir Doğu Akdenizli olarak.

Bir "farklılıklar birliği" olan Doğu Akdeniz Medeniyeti, gün gelir de, bir "farklı ülkeler birliği" hâline gelir (gelebilir) endişesiyle Batı, kendi **dünya görüşünü** şimdiden son direnmeleri de yok ederek tümüyle yerleştirmek istiyor işte, bu harikulade coğrafyaya.

Batı'nın (başta ABD olmak üzere) dünyayı ele geçirmesinin küresel tezgâhı içinde her şeyden önce hedeflenen yeryüzü bölgelerinin sahip oldukları medeniyetlerin kùltür ve değerleri yerine kendi medeniyetinin ve modernitesinin kùltürünü, değerlerini, yaşam tarzını ve de kendi **zihin modelinin** ikâme etmesi yatmaktadır.

Batı, Doğu Akdeniz'in (Türkiye dâhil) zihnini tümüyle ele geçirdiğinde, Amin Maalouf'un son romanındaki Adam'ın korkusu da gerçekleşecek ve onun işaret ettiği insanlık tümüyle yok olacaktır.

Doğu Akdenizli Amin Maalouf, yine de bir umuda sahip. Diyor ki: *"Bir gün insanlığı tek bir tarihi olan devasa ve çoğul bir millet olarak yeniden tasarlamamız gerekecek. Böylece Batı merkezli bakış açısı görelilik kazanacaktır."*

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ajda Pekkan'ın yazarlığı.. ve bizdeki starlar neden hep stratejik hatalar yapar

Telesijej 04.12.2012

 Ajda Pekkan'ın yazarlığı.. ve bizdeki starlar neden hep stratejik hatalar yapar Ajda Pekkan boş bulunmuş herhalde.

Aksi halde *Pazar Kelebek*'te köşe yazmaya başlamazdı bence.

Hele hele, "Derdim sizinle dertleşmek, sizi eğlendirmek" filan gibi imajına ters düşecek gerekçeler ileri sürmezdi; ki o, mesafeli duruşuyla, ihtimal ki, yıldızlar gökyüzünde parlar gibi vecizlere olan inancıyla süperstarlık tahtına oturmuş, *Cool Kadın* diye bir albüm bile yapmıştır, 2006'da.

Şimdi birden bire mahallenin Ajda Ablası olmaya, bir sıcaklık, samimiyet peydahlamaya kalkışmak; bir söyleyelim bin eğlenelim tarzı bir yaklaşımı içselleştirmeye çalışmak, marka imajına ters düşmüyor mu Ajda Pekkan'ın?

Diyelim ki, artık yaş aldığını ve olgunlaştığını, hayranlarına daha yakın olmak gerektiğini düşünüyor; ama marka imajına ve duygusuna asla dokunmamak gerektiğini de bilmelidir o zaman.

Marka sahibi (kişi ya da kurum), kamusal ilişkilerinde bin bir zahmetle adeta taş üstüne taş koyarcasına yarattığı markasının özüne, niteliğine, kültürüne ve duygusuna uygun davranmak zorundadır.

Bu yönde titizlenmeli ve markasına paralel bir düzey tutturmalıdır.

Örneğin bir kişi, markasının gücüne, popülaritesine ve saygınlığına güvenerek bir yerlerde yazı yazacaksa, medyada görünecekse, sahip olduğu markanın **değerine** uygun bir **yazı** geliştirmelidir ve ona göre bir köşesi olmalıdır; ki, bu köşe, markasını niteliksel olarak bire bir yansıtsın.

Aksi hâlde o markadan şüpheyeye düşülebilir.

Hangi alandan olursa olsun köşe sahibi olmak ciddi bir iştir çünkü ve bu herkes için geçerlidir.

Özellikle amatör bir köşe sahibi daha da özenli olmak zorundadır yazılarında, satırlarında, seçtiği tema ve konularda.

Ajda Pekkan gibi bir marka (star) Türkiye'deki magazinciliğin tuzağına bu yüzden de düşmemeliydi bana göre; düzeyini o alanın (sektörün) tüketim düzeyine uydurmamalıydı.

Süperstar Ajda Pekkan, *Kelebek* magazin ekinde ona ayrılmış köşesindeki ilk yazısında ki, günlerdir anons ediliyor seçtiği konular ve bu konuları işleyiş biçimiyle kendisinden (markasından) bekleneni veremedi ne yazık ki.

Ajda Yazıyor adlı köşesinde dört konu seçmiş Süperstar: **Markan kadar konu! JLO mu, Madonna mı? Aşk insanı sapıttırır ve Dizilerdeki terlikler...**

Merhaba adlı giriş yazısında *"Gazetecilik değil merakım... Köşe yazarı olmak hiç değil..."* diyorsa da, okur, kendisini ciddiye alacak ve dikkatle okuyacaktır tabiatıyla; Ajda Pekkan, hedeflenen okurun sevdiği, hayranlık duyduğu bir markadır çünkü. Ve bir magazin yazısı dahi olsa; ondan, o markanın gücüne uygun olgunlukta yazılar bekleyecektir.

Süperstar, *Pazar Kelebek*'te yayımlanan yazısının **Merhaba** başlıklı giriş bölümünde, amacını: *"Derdim haftada bir gün sizinle dertleşmek. Bunu yaparken de eğlenmek ve sizi eğlendirmek"* diye açıklıyor.

Bu yazıyı yazarken ne Ajda Pekkan'ın eğlendiğini ne de okurunu eğlendirebildiğini düşünüyorum.

Dizilerdeki terlikler başlıklı kısa yazısına bir göz atalım:

"Kadınlar bakımlı olsun, erkekler kendilerine özen göstereyim diyorum ya..."

Milyonların izlediği dizilerde tam tersi gösteriliyor.

Mesela dizilerde kadınların giydiği terlikler...

*Kadınlara **kötü örnek** olsun diye özellikle bu kadar kötü seçiliyor sanki... Bu kadar kötü terlikleri nereden buluyorlar!*

*Aman kadınlar **siz siz olun dizideki terlikler kanmayın**, pahalı olmasına gerek yok, çok daha şık, zarif ve kadınsı terlikler var piyasada...*

Terlikte bile zarafeti kaybetmemesi lazım kadının.

Ben bu konuya niye taktım peki?

*Galiba terlik **fetişistiyim!***

Evde çeşit çeşit terlik bu yüzden olmasın..."

Bu metnin Ajda Pekkan markasının bir olumlu tezahürü olduğuna inanmıyorum.

Böyle bir metin, hiçbir okuru eğlendirmez ayrıca!

Niteliğine bakıldığında ise.. bence hiç bakmayalım ya...

Uzun lafın kısıası, **"Ajda Yazıyor"** bence bir tür stratejik iletişim kazasıdır.

Çünkü her şeyden önce onun duruşuna, sahip olduğu imajın mesafeliliğine ters düşüyor; bunca yıl taş taş üstüne koyarak inşa ettiği, moderniteyi temsil eden süperstar/ cool kadın imajına uygun değil, böyle hayranlarıyla dertleşmek, eğlenmek filan...

Ayrıca kaleminin de kuvvetli olduğu söylenemez pek, o da ayrı.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nükhet Duru'nun yeni albümü ve 'Ceylan' şarkısı

Telesije 05.12.2012

 Nükhet Duru'nun yeni albümü ve 'Ceylan' şarkısı Bazen öyle bir "sentez" gerçekleştirilir ki, bu sentezi oluşturan parçalardan biri bu **bütüne** ruh verir, özüne yeni bir mana katar, hatta enerji sağlar.

Sentezin lokomotifi olur böylece.

Aynen Nükhet Duru'nun yeni albümü **"tam zamanında"** da yer alan **Ceylan** adlı şarkı gibi.

Söz ve müziği Sezen Aksu'ya ait olan **Ceylan**, sanki iki ruhun "BİR" olmuş hâli.

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Şenlik köyünde koyunlarını otlatırken, güvenlik güçlerinin attığı havan ateşiyle hayatını kaybeden 14 yaşındaki Ceylan Önkol'un ruhuyla Sezen Aksu'nun ruhu, dayanılmaz bir **acı**'da buluşup, birbirlerinin içinde erimişler.

Ve ortaya bir gün (belki çok yakında bir gün) tarihten hesap soracak olağanüstü duyarlı bir eser çıkmış.

"Ah yüreğimde dört nala atlar

Atların sağrısında kanatlar

Sağ yanımdan boydan boya Mezopotamya

Sol yanımda Rumeli ağıtları patlar

Gözlerime astılar seni

Ceylan'ım kör oldum ben
Ne havan topu ne mermi
Senle vuruldum ben
Ah gözümün yaşı sel Selanik
Diyarbakir'e bi türkü selalık
Gezme ceylan bu dağlarda gezme
Gece gerdanlık gündüz mezarlık"

Nükhet Duru, şarkıyı her zamanki titizliğiyle yorumlamış. **Ceylan'**da, Burçin Büke de piyanosuyla yer alıyor.

Ceylan öyle bir şarkı ki, **"tam zamanında"** adlı albümün kalbine girmiş.

Ceylan trajedisinin **kör ışıklarını** saçıyor etrafa.

Bu albümde Sezen Aksu'nun belirleyici bir rolü var; söz-müzik olarak altı şarkı (**Dikine dikine, Hicran, Sizli bizli, Başka hayat, Ceylan, Her yer gökkuşağı**) söz olarak bir şarkı (**Çocukluk işte**) ve müzik olarak da bir şarkıyla (**Menekşe**) toplamda sekiz çok önemli "dokunuş/nefes" katmış **"tam zamanında"** albümüne. Nükhet Duru'nun yorumculuğunu etkileyen, albümün kalitatif potansiyeline de somut katkı sağlayan duygu yüklü **iş**'ler bunlar.

Ayrıca Fatih Kısaparmak'ın **"Bu gece beni düşün"** adlı şarkısını da sevdim ben.

Bu arada, **Ceylan** şarkısının sözleri o kadar etkileyici ki, yaşanan o büyük acının bir daha tekrarlanmaması adına, keşke farklı müzik türleri, farklı müzisyenler ve yorumcular tarafından yeniden yeniden müziklendirilse, ortaya yeni Ceylan yorumları, şarkıları, türküleri çıksa gibi bir hayale kapıldım dinlerken; rock'tan, pop'a, türküden, senfoniye, caza kadar.. bir nevi ortak şarkımız olsa...

"tam zamanında" iyi bir albüm.

Yolu açık olsun.

Asıl kıyamet Şirince'de kopmasın da...

Marduk gezegeni 21 aralıkta Şirince'ye torpil yapacaktı.. Şirince bir nevi Nuh'un Gemisi, kendini Şirince'ye sığdırabilen yırtacak ki, artık imkânsız bu, zira bütün oteller, pansiyonlar o tarihte dolu , diğerlerinin ise vay hâline!

Ama görünen o ki, 21 aralıkta bir tehlike var gerçekten.. ama sadece Şirince'de. Gazetelerdeki haberlere bakılırsa, 21 aralığı geçirmek için mahşerî bir kalabalık Şirince yolundaymış çünkü.

Herkes ölsün ben yaşıyımcılar dünyanın dört bir yanından gelip Şirince'yi istila edecekler, kıyamet günü canlarını kurtarmak için.

Oysa Şirince ufacık bir köy. Üç beş pansiyonu, oteli var, toplam 165 yatak. (Şirince gibi bir köyde neden 165 yatak vardır o da ayrı bir soru teşkil edebilir tabii. Ama sanırım Şirince köyündeki geleneksel mimari dokuyu

korumak ve canlandırmak için çok emek harcayan Sevan Nişanyan'ın önemli bir rolü var bunda. Eski köy evlerini restore ederek açtığı Nişanyan Evleri adlı otelin ilgi görmesi, diğer otel ve pansiyonlara da ilham vermiş olabilir.)

21 aralıkta canını kurtarmak isteyen onca insan biz çadır da kurarız, Şirince sıcaktır, uyku tulumuyla sokaklarda da yatarız deyip , otellerde yer kalmadığını bile bile köye hücum ederse ne olacak? Köyün zaten yok gibi olan altyapısı patlamaz mı? Binlerce insan, zorunlu ihtiyaçlarını nasıl ve nerede giderecek? Tarlaların, bahçelerin alacağı durumu düşünmek bile istemiyor insan. Batılılar bizim bağışıklık kazandığımız mikroplara, bakterilere karşı da korunmasızdır hâliyle; böyle olunca hastalıklar baş göstermez mi Şirince'de?

Kıyametten canını kurtarmak isteyenler, Allah korusun dizanteri tehdidiyle karşı karşıya kalmasın da.

Selçuk- Şirince arası da hayli virajlı ve yokuşlu bir köy yoludur neticede. Yüzlerce aracı o dar virajlı uçurumlu yollarda düşünemiyorum.

Asıl kıyamet Şirince'de kopmasın sakın!

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine.. daha önceki kıyamet senaryolarında da olduğu gibi; 21 Aralık'a da, aslında çoğunluk olarak Batılılar, Hristiyan dininin ve kültürünün uçlarında gezinen bazı insanlar ve her şeye inanmaya kabiliyeti olan uçuk kaçık tüketim toplumu insanları inanıyor.

Bu da, bu insanların yaşadıkları toplumlarda, ülkelerde geçerli olan yönetim sistemlerinin, inanç odaklarının, siyasi/ideolojik düzenlerin; insanları, halkları ne kadar kolaylıkla manipüle ettiklerini kanıtıyor bence. Çünkü bu insanların çoğu, eğitilmiş ve hayatlarını garanti altında yaşayabilecek belirli gelire sahip olanlar.

Aslında 21 aralıkta Şirince'ye koşan bu insanları merak da etmiyor değilim hani.

Nasıl bir zihin yapısı bu yavru?

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Alev Alev', hangi matematiğe, mantığa ya da hayat felsefesine uyuyor

Telesijej 06.12.2012

 'Alev Alev', hangi matematiğe, mantığa ya da hayat felsefesine uyuyor Bazı öyle diziler var ki, insanın tahammül sınırlarını zorluyor.

Pazar gecesi geç vakit kanallar arasında gezinirken, **Alev Alev** dizisinin tekrarına rastladım, demek hâlâ yayından kalkmamış diye şaşırdım. Cumartesi akşamlarının (asıl yayın günü cumartesi çünkü) izlenme raporuna baktım; **Lale Devri** dördüncü sırada, **Alev Alev** 14. sırada (TÜM'de 3.48'le). Yani pek meraklısı yok bu dizinin; ama Erler Film yapımları yeteri kadar izlense de izlenmese de en makbul saatlerde ve uzun süre yayında kalır nedense.

Alev Alev dizisi de aynı konseptten(?) devam ediyor demek; yoksa çoktan kaldırılırdı bence, çekilir çile değil çünkü bu diziyi izlemek.

Ben görmeyeli bir değişiklik olmuş mu diye biraz bakayım dedim; hem de uyku getirir, ilaçsız filan mışıldarım diye düşündüm ama çok hata etmişim. Aksine, izledikçe sinirlendim, uykum açıldı, cin gibi oldum. Daha daha ne kadar zırvalayabilirler diye sonuna kadar seyrettim. (Bu arada Demir'in evinin hâli nedir öyle? Böyle kitsch zirvesi altın yıldızlara batırılıp batırılıp çıkarılmış evler mi var ortalıkta? Dekadan bir zevksizlik örneği sunuluyor. Neden peki?)

Bir saçmalıklar dizini çünkü **Alev Alev**.

Seyirciyi tamamen salak yerine koyan o malum dizilerden.

Bu yüzden de kızdırıcı.

Dizide olup bitenler iyiden iyiye arapsaçına dönmüş! Anlaşılan o ki, Alev, kendisini Seferihisar- Sığacık'ta terk edip, İstanbul'da zengin işadamı Demir'in yeğeni Ümran'la evlenen eski nişanlısı Murat'la tekrar aşk yaşamaya başlamış; ama, bu arada o da zengin işadamı Ümran'ın dayısı Demir'le nişanlanmış. (Tabii bütün bunların olabilmesi için annesiyle İstanbul'da konuşlanmış.)

Ümran, kocasının Alev'le olan ilişkisinden şüphelenip, Seferihisar'lara kadar gitmiş, geçmişı araştırmak için. Ve kolayından her şeyi öğrenivermiş; Alev'le Murat'ın büyük aşklarını, Alev'in üzüntüden düşürdüğü bebeği vs. vs.

Dizinin benim izlediğim son bölümünde Ümran İstanbul'a döndü ve Alev'le Murat'ın peşlerine bir dedektif taktı. Ama bu arada Murat, karısı Ümran'a bir mektup bırakıp onu terk etti. Aynı gün Alev de, Demir'e onunla evlenemeyeceğini söyleyip nişanı attı. (Söylediklerine göre Demir'e olan borçları her neyse o bitmiş artık!)

İki eski sevgili (Alev ve Murat) buluşup bir teknede akşam yemeği yerken, bir yandan da mutlu geleceklerini planladılar. Derken, tuttuğu dedektiften sevgililerin yerini öğrenen Ümran, tekneye gelip Alev'e saldırdı, sen benim kocamı nasıl olur da şeedersin filan gibilerinden; itişip kakışırılarken de denize düşüverdi.

Böyle bir durumda normal olan; Murat'ın ki, o eski bir kaptandır denize atlayıp, karısı Ümran'ı hemen çıkarması gerekir değil mi?

Ama hayır! Murat tekne içinde oyalanıp durdu (katil ruhlu biri de değildir oysa) bir o yana bir bu yana seğirtip, Ümran da Ümran diye seslendi sadece. Nihayetinde ceketini filan çıkarıp denize atladı ama, Ümran'ın bir planı değilse şayet bu denize düşme hadisesi ki, öyle görünüyor çoktan boğulması gereken bir zaman geçmişti kızcağızın denize düşmesinin üzerinden. Bir iki dalıp çıktı Murat, karısını bulamayınca denizden çıkıp, Alev'in elinden tuttuğu gibi, bir taksiye atlayıp olay yerinden uzaklaştı. Onları kıyıda izleyen, polisten yardım isteyen, sonra tekneye çıkan dedektifi gördükleri hâlde bir katil gibi kaçıp gittiler.

Murat'ın, "Ümran boğulmaz, balık gibi yüzer, kendini kurtarır" gibi inandırıcı olmayan bir gerekçesi de vardı bu arada sürekli tekrarladığı.

Drama üretmek bu mudur şimdi?

Drama, aslında hayatın yaratıcı alanlarda yeniden üretilip, ona yeni manalar katılması demektir.

Ve dramanın kendine ait bir mantığı bir matematiği bir felsefesi olmalı değil midir?

Alev Alev'in son sahnesi hangi matematiğe, mantığa ya da hayat felsefesine uyuyor yavru?

telesiyej@gmail.com

'Kayıp Şehir'in kayıp kedisini sormuştuk ya...

Telesiyej 10.12.2012

 'Kayıp Şehir'in kayıp kedisini sormuştuk ya... **Kayıp Şehir**, gel zaman git zaman en favori dizim oldu.

Ama aramıza bir tekir kedi yavrusu girdi son birkaç haftadır.

İki bölüm önce, apartman sahanlığında bir kedi yavrusu miyav miyav ayak altında dolaşıyordu, annesini mi arıyor, karnı mı aç bilinmez, ihtimal ki her ikisi de.. Aysel hiç orali olmadı ki, ondan beklemezdim doğrusu , bir kap süt neyin vereyim, hayvancık karnını doyursun, içeri alayım ısınsın demek şöyle dursun, İrfan'a "Bırak, nasıl geldiyse öyle gitsin" gibilerinden bir şeyler söyledi. Ben de hemen akabinde, "Kayıp Şehir iyi gidiyor.. ama yavru kedinin akıbetini merak etmiyor değilim" başlıklı bir yazı şetmiştim.

Cevap **Kayıp Şehir**'in son bölümünde geldi. Ama biraz kafa mı bulmak istemişler nedir neden ki? , yavru kediye Aysel evine almış (gerçi aynı kedi yavrusu olduğu hususunda kuşkularım var), hatta baş köşeye almış, mama kapları, mamalar filan.. derken apartmanın üçüncü ya da dördüncü katında oturan Aysel'in çelik kapılı evinden yok oldu kedi, Aysel elinde jambonlarla sokaklara çıktı "kedi" de "kedi" diye çağırdı kediciği ama nafile.. **Kayıp Şehir** dizisinin *Telesiyej*'e mesajı şu olsa gerek: "Kedinin akıbetini sordun, söyledik.. ama fazla uzatamayız, dizi setinde kedi bakacak hâlimiz yok ya! O bakar başının çaresine..."

Dizi gerçekçi, her konuda.. memleketimizdeki genel teamül budur çünkü.. nerede bir hasta, aç, üşümüş hayvan olsa, genellikle kayıtsız kalınır, "bulur o bulur.. bir delik bulur girer, ısınır; çöplerden karnını doyurur" denir. Balık lokantalarının çevresi açlıktan midesi sırtına yapışmış kedilerle doludur mesela; lokantaların sahiplerine, garsonlara filan sorsanız, "bu kedilere artık yemekleri veriyor musunuz?" diye.. "Oo, biz onları tika basa besliyoruz" derler. Daha bugüne kadar böyle bir soru sorup da, "yok efendim, tek lokma vermiyoruz, veremiyoruz, hepsini çöpe döküyoruz artıkların, çünkü buraya dadanırlar, müşteri rahatsız olur sonra" diyene rastlamadım. Ve bugüne kadar lokantaların önünde umutla bekleyen kedilere, tabağımdaki balıkları, sofradaki mezeleri verip de, burun kıvrıp "tok kedi" gösterişinde tek bir kedi de görmedim. Hepsi ama hepsi, balık tabağını sıyırmış ekmek parçacıklarını bile yalar yutarlar açlıktan.

Bir de şu var, ben **Kayıp Şehir**'deki kedi yavrusunun akıbetini sorup, hayvan ortalıkta kaldıysa ben alıp bakarım demiştim ya, birtakım mailler geldi, bizde şöyle şöyle kedi yavrusu var gönderelim mi gibilerinden.

Kurtarılmış, bir eve sığınmış kedi yavrularını alıp bakmak değildi o sözlerin amacı. Sokağa atılmış(sa şayet) kedi yavrusuydu sözkonusu olan. (Öyle hayvancıkları elimden geldiği kadar toplayıp bakıyorum zaten. Evimin bahçesinde kurduğum barınakta, ısıtılmış yuvalarında 30 civarında sokak kedisi bakılıyor.)

Kayıp Şehir'deki kedi yavrusu bulunsa keşke.. kayıp şehirlerin kayıp insanları kadar, kayıp kedileri de önemli ve değerli olmalı.

Vedat Milor, reklam filmiyle karizmayı çizdirdi mi

Uzman olmak, kanaat önderi olmak, marka sahibi olmak ne kadar zorsa, karizmayı çizdirmek de o kadar kolay!

Uzman kişi bir gastronom ise şayet, belli bir disiplin içinde etik bir titizlik uygulayarak tanıtım yapar, yorumda bulunur, konusuyla ilgili ürün ya da hizmeti tadarak seçer ve tavsiye eder; ama gün gelir, bu itibarlı gastronom (köşe yazarı) bir reklam filminde bir ürünü tanıtırsa; hem de adını zikrederek ve elinde tutarak.. işte o zaman karizmayı çizdirir.

Aynen Vedat Milor'un başına geldiği gibi.

Vedat Milor, bir gastronomi uzmanı.

Hem Anadolu-İstanbul, hem de dünya mutfağını yerinde tesbitlerle tanıtıyor okuruna.

Ve sanıyorum ciddi bir okuru da var. Ve bu okurun algısında Vedat Milor bir doğrucu davuttur; titizlikle araştırır ve insanlara bir gastronomi kültürü sunar, mekânıyla, yemekleriyle, şaraplarıyla ve bölge özellikleriyle birlikte... Çoğumuz hiç düşünmeden uyarız onun tavsiyelerine.

Vedat Milor, konusunda bir uzman; ne var ki, kendi iletişiminde uzmanlaşmamış gibi görünüyor.

Diyelim ki, bir gastronomi yazarı da, para kazanmak için bir reklam filminde oynamak isteyebilir; ama reklamını yaptığı ürün asla bir bulaşık makinesi deterjanı olmamalıdır bence.

Çünkü Milor gibi bir gastronomi yazarının okurunun algısında deterjan türü temizlik malzemeleri **kanserojen** hanede yazılıdır.

Üstelik Vedat Milor, sağlıklı, organik ürünlere hassas. Mesela cuma günkü köşesinde (*Milliyet Cadde*) Fransa'daki bir kır lokantasını tanıtırken, sadece bio- ürünlerin kullanıldığının altını çiziyordu.

Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu demez mi okuru?

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsanla kimse baş edemez!

Telesijej 11.12.2012

 İnsanla kimse baş edemez! İnsan, her şeye bir kılıf buluyor.

Kapitalizmin akıyla, zengin tüketicinin akılsızlığı (duyarsızlığı) birleşince, ortaya kirli bir ürün, kirli para çıkıyor hâliyle.

Kanlı elmas gibi.. kanlı vizon gibi...

Can almak, öldürmek, **evrecilikle** buluşturulduğunda, sistem ortaya şahane bir **buluş** ıkıyor; **doğayı koruyarak can almak!**

Gördüğüm son örnek ünlü bir çanta markasının üretimiyle ilgili.

Singapur'daki dünyaca ünlü bu çanta markası, derisini kullandığı timsahları doğadan avlamıyormuş da, timsah çiftliklerinde yetiştirilen timsahları öldürüp öldürüp, onların derilerinden üretilip satıyormuş binlerce dolarlık çantaları.

Bu sistem, Singapurlu çanta üreticisinin onur kaynağıymış üstelik.

Şimdi İstanbul'da da satılmaya başlanan timsah derisi bu pahalı çantaların çok sayıda talibi varmış meğer buralarda.

İnsan her şeye bir kılıf buluyor dedik ya; bu markanın bütün çantaları doğal yaşamı ve hayvanları koruma belgesine sahipmiş, iyi mi?

Markanın sorumlusu, Türkiye'de verdiği röportajda, vahşi doğadan nesli tükenmekte olan krokodillerin alınmasının yasaklanması için yıllarca önce nasıl mücadele başlattıklarını anlatıyor. Ve bunun için çiftlikler kurduklarını, çantalarının yalnızca bu çiftliklerden alınan hayvanların derileriyle yapıldığını ballandırıyor. Bir de şart koymuşlar eksik olmasınlar; yetiştirdikleri her on tane krokodilden dördü vahşi doğaya bırakılıp, geri kalan altı tanesi öldürülüp modern tasarımlı çantalara dönüşüyormuş.

Ve iftiharla söyleniyor ki, vahşi doğadaki krokodil sayısı bir zamanlar beşbinlere düşmüşken, tükenmekte olan hayvanlar listesinden çıkarılmış şimdi ve krokodil popülasyonu bugün seksen binlere ulaşmış vaziyetteymiş. Bu önemli misyonda payları olduğu için bu marka çok göneniyormuş!

Aferin onlara!

Kapitalizm, böyle doğru ve insani gibi sunar işte kendi gerekçesini.

Çiftliklerde yetiştirilip, uygun kıvama gelince derileri yüzülen hayvancıkların canı yok çünkü değil mi?

Markasever zengin tüketici için iç ferahlatıcı, manası derin bir gerekçe bu.

Markasever kadın da, doğasever üreticinin **doğa koruma sertifikalı çantasını** huzur içinde kullanabilir böylece; kolunda taşıdığı çantadaki kanı görmezden gelerek.

Kapitalizm ve can...

Bu sistem, dolaylı ya da dolaysız yollardan can almadan ayakta kalamıyor; insan canı, hayvan canı, ağaç canı, dere canı, toprağın canı.

İnsan da öyle bir tüketici hâline getirildi ki, sanki onda artık farklı bir bilinç var; kapitalizmin özel olarak formatladığı bir bilinç bu. Sistemin kendisine sunduğu etik gerekçeleri hiç sorgulamadan a priori kabul eden bir insan tipi çıktı ortaya.

Öldürülüyor ama, çiftlikte yetiştirilen hayvan öldürülüyor!

O hâlde sorun yok mu?

Kapitalist insanla kimse baş edemez! Bu marka tüketimi **hastalığı** sürdükçe ve bütün dünyada da kreşendo bir artış gösterdikçe, böyle olmaya devam edecektir bu.

Dünyanın sınırları!

Herkesin kendine göre bir dünyası var elbet, kimininki kendi mahallesiyle sınırlı.

Kimininki de yaşadığı şehirle.

Kiminin dünyasının fiziki sınırları daha da kısıtlıdır; eviyle, hatta yatak odasıyla çevrelenir. Ben bu gruba biraz yakınlık duyarım şahsen.. ama bir de zarurettten sınırları daralanlar vardır; 1790'da orduda görev yaparken, kırk iki gün süreyle ev hapsine mahkûm edilen, ama bu mahpusluğun sonucunda **Odamda Seyahat** ve **Odamda Gece Seferi** gibi eserler ortaya çıkaran **Xavier de Maistre** gibi.

Kimilerinin dünyasının sınırları, dünyanın coğrafi sınıflarıyla yarışır, bir Zimbabwe'de olurlar, bir Diyarbakır'da ya da Paris'te.

Kimileri de dünyalarını, dünyanın sınırlarına yaymak isterler ama, coğrafi ve siyasi sınırlar zorlar onları, yine de aldırılmaz bildiklerini okurlar, tıpkı Yeni Rakı firmasının iletişimcileri gibi.

Dünya Rakı Haftası içindeyiz şu günlerde.

15 aralığa kadar da öyle olacağız.

Yeni Rakı, binlerce rakıseveri buluşturmak için böyle inovatif bir çalışma yapmış. Bir web sitesi kurmuş hatta (www.dunyarakihaftasi.com), nerelerde kutlanılacak ne gibi etkinlikler yapılacak gibilerinden...

Dünya Rakı Haftası deyince, dünyanın dört bir köşesinde rakı sofraları kurulacak Yeni Rakı içilecek, rakı muhabbetleri koyultulacak sanırsınız değil mi?

Değil!

Milliyet Caddesi'deki haberi okudum; ayrıca, merak ettim web sitelerini de inceledim; **Dünya Rakı Haftası**, **İstanbul**'da **Kumkapı**, **Samatya** ve **Kadıköy**, **Ankara**'da **Bahçelievler Yedikapı**, **İzmir**'de **Kordon**, **Bursa**'daysa **Arap Şükrü Sokağı**'nda kutlanacakmış.

Neden Türkiye Rakı Haftası değil de, Dünya Rakı Haftası?

Gerçekten merak ettim, hangi cin fikirli neden bulmuş bu başlığı?

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülşah öğretmenin ölümü ve devleti yöneten erkek zihninin fütursuzluğunun anlamı...

Telesije 12.12.2012

 Gülşah öğretmenin ölümü ve devleti yöneten erkek zihninin fütursuzluğunun anlamı... Devlet erkektir.

Erkek de devlettir tabiatıyla.

Binlerce yıldır durum budur.

Devletin zihninin kaynağı erkek egemenin zihnidir; erkek egemen zihnin uzantısıdır; kurumsal bir kopyasıdır anlayacağınız.

Karşılıklı diyalektik bir alışveriş içinde devletin zihni **erkekleştikçe**, erkeğin egemenliği de adeta sınırsız bir güç hâline gelmektedir.

Devletleşmek ile erkekleşmek sistemin **eşgücüdür**.

Devleti yöneten erkek zihin, kadın karşısında olanca gücünü ve fiyakasını ondan esirgemez.

Son örnek, ölümle sonuçlanan bir devlet-erkek gücünün **vurdumduymazlığıdır**; öğretmen **Gülşah Aktürk**, devletten koruma istemesine rağmen bu vurdumduymazlık ve egemenlik kibri yüzünden gereken tedbir alınmadığı için **eski sevgilisi tarafından öldürüldü**. (*Radikal*, 9 aralık)

Eski sevgilisi tarafından tehdit edilen Gülşah Aktürk, hayatının korunması için Van Valiliği'ne başvurur ve Vali Yardımcısı **Zafer Coşkun** tarafından verilen nasihate maruz kalır sadece!

Vali Yardımcısı Coşkun, Gülşah Aktürk'e: **"En kötü ihtimalle ölürsün. Ölüm hak. Yanında biber gazı taşı"** demiş.

Ve Gülşah öğretmen, biber gazını kullanma fırsatını bulamadan eski sevgilisi tarafından öldürülmüş.

Gülşah öğretmen öldürüldükten sonra, Vali Yardımcısı Zafer Coşkun; **"Biber gazı alın, kendinizi de koruyun dedim. Ölümle alakalı öyle bir şey yok. Teselli amaçlı konuştuğum sözler, bu şekilde ifade etmedim"** diye savunmuş kendini ama, ardından da duramayıp şöyle demiş: **"Şu bir gerçek, insanlar ölecek sonuçta."** (Vali Yardımcısı değil de bir Diyanet İşleri görevlisi gibi konuşan Zafer Coşkun, varsa kendi kızına da ölüm hakkında aynı şeyleri söyleyebilir mi acaba?)

Gülşah öğretmenin devletin ihmali sonucu öldürülmesinin ardından bu vahşeti protesto eden kadın örgütleri, olay yerine karanfiller ve şu manalı dövizini bırakmış:

"Devlet yine korumadı...! Katilin suç ortağı devlet...!"

Gelelim Vehbi'nin kerrakesine:

Türkiye'de her iki günde bir, bir kadın öldürülüyor.

Bu nasıl bir devlettir, nasıl bir devlet yönetimidir ki, **kadını** koruyamıyor.

Kadın cinayetlerinde töreye göz yuman, devlet.

Kadın cinayetlerinde katilin lehine akıl almaz boyutta hafifletici neden arayan, devlet.

Kadın cinayetlerinde (diğer cinayetlerde de olduğu gibi) hapisteyken iyi hâl ve diğer bazı konulardan, katilin cezasından akıl almaz indirimler uygulayan da devlet.

Oysa...

Kadın cinayetlerinde, hiçbir hafifletici sebep hesaba katılmadan, erkeğe doğrudan doğruya müebbet cezası verilmeli ve bu ceza hiçbir biçimde ve hiçbir nedenle indirilmemeli.

Dünyadaki akım bu.

Bizde de, 2011 martında, BDP İstanbul Milletvekili **Sebahat Tuncel**'in, 26.09.2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 14.01.1998 tarih ve 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin TBMM'ye verdiği kanun teklifinde, kadın cinayetlerinin; namus, kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı ve cinsel

yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenmesi durumunda müebbet hapis ile cezalandırılması öngörölmüş, ayrıca, aynı nedenlerde haksız tahrik indiriminin de kaldırılması istenmiştir.

Devletin erkek zihinli oluşu, Meclis'in erkek çoğunlukta oluşu, medyanın sürekli bu gibi hassas konularda erkeğin yanında durduğu düşünöldüğünde.. milletvekili Sebahat Tuncel'in bu duyarlı kanun teklifinin kanunlaşması, bence bizim toplumda mucize olur.

Çünkü;

"Ölüm hak"tır diyen bir devlet söyleminin kadın cinayeti ihtimali karşısındaki bu fütursuzluğu, erkek egemen zihnin ve kültürün her alanda olduğu gibi esas olarak kadını sadece bir zürriyet aracı olarak görmesi ve bunun dışında ona eşitleyici hiçbir kültürel ve zihinsel değer atfetmemesinin sonucudur.

Aynı zamanda iki günde bir, bir kadının öldürölmesinde, erkeği cesaretlendirici altyapıdır bana göre bu.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başka kültüre ait bir ad ve soyadına sahip olmak...

Telesije 13.12.2012

 Başka kültüre ait bir ad ve soyadına sahip olmak... Salı günü gazetede bir vefat ilanına rastladım.

İlan, Latin Katolik mezhebinden Bay Josef Türker'in vefatı nedeniyle verilmişti.. toprağı bol olsun.

İlandaki fotoğrafta derin ve sıcak bakışlı bir beyefendi vardı; eski bir fotoğrafı değilse bu, 65-70 yaşlarında olmalı.. soyadı kanunu 1934'te kabul edildiğine göre, ihtimal ki, Türker soyadını Bay Josef'in babası almıştır. (O sırada hayattaysa, büyükbabası da almış olabilir ya...)

İnsan, nasıl olur da kendi öz ve kadim kültürünü delip, bir başka kültüre ait bir adı, soyadı olarak kabul edip, bu soyadının çocuklarında devam etmesini ister?

Bir tuhaf oluyor insan.

Kürt siyasi lider Ahmet Türk'ün soyadı neden "Türk" ise, aynı nedenden olmalı aslında.

Temel neden "korunma" ihtiyacı sanırım.

Peki, neden? Nelerden korunulacak ki, bu yola girilmiş?

Derinlerde yatan ciddi bir **korku** belki.. bir tür **kamuflej** olarak bir yanından "Türklüğü" çağrıştıran böyle bir soyadı seçiliyor.

Buna mecbur kalınıyor adeta...

Neticede, Türklerin durduk yere yani bir evlilik bağı filan yoksa ortada başka bir aidiyete ve milli kültüre işaret eden soyadı seçtiğine rastlamadık hiç, değil mi?

Mesela bir Rıfat British, bir Erdiñç Français, bir Korhan Italiano, ya da Recep İstavridis gibi adlara rastlanmaz bu coğrafyada.

Ama Jozef Türker varmış.

Ahmet Türk de var.

Ve bu liste uzar gider...

Anadolu, binlerce yıl kültürlerini korumuş, ya da doğal gelişim içinde bunları birbiri içinde buluşturarak zenginleştirmiş uygarlıklara sahipken; dünyanın en zengin insan ve insanlık harmanına ocaklık yapmışken; bu coğrafya son döneminde **ulus-devlet** modelini yönetim ideolojisi ve biçimi olarak seçtiğinde; bu halkların, özellikle Hristiyan ve Kürt olanların karşısına ne olur ne olmaz kabilinden biçimsel de olsa bir "Türklük" seçimi çıkmıştır. Artık bir ulus (Türk), diğerlerinin üstündedir çünkü!

Özellikle imparatorluğun son döneminde yoğunlaşan haklı bir korku da, bu seçime savunmaya ayrıca neden olmuştur.

Bay Jozef Türker'in ecdadı da, bu seçimi yapan taraflardan biri olmalı.

Boşuna değildir bu soyadlarını seçmek.

Ahmet Türk'ün ecdadının tarihinde de neler yaşanmıştır kimbilir?

Bir de şu var; ekalliyet denen toplulukların, özellikle son jenerasyonlarının **adlarında** da bir "Türkleştirme"ye rastlanıyor. Onlara, aileleri daha çok Türk adları koyuyor artık.

Bay Türker'in vefat ilanındaki aile adları arasında da ama daha çok erkeklerden oluşan beş kişi Türk adları taşıyordu mesela.

Denebilir ki, Türk kökenli ad ve soyadı almış bu yurttaşlarımız aslında duydukları sevgiden dolayı bu soyadlarını ve adlarını almışlardır.

Böyle durumlar vardır elbet ama bence eser miktardadır.

Sevginin fazlası bayılıyor!

Nitekim bayılmış da!

Türkan Şoray, Sinemam ve Ben adlı kitabının Ankara'daki imza töreninde izdihamdan fenalık geçirmiş, bazı kaynaklara göre de bayılmış.

Normaldir, izdihamın fotoğrafı bile beni fenalaştırmaya yetti.

Yalnız anlayamadığım bir şey var, Türkan Şoray'a kitap imzalatmak bence daha çok onu görmek ve birlikte fotoğraf çektiirmek buhranında.

Zira bakıyorum.. fotoğraflardakilerin neredeyse tamamı 20-25 yaş grubundan.

Yani Türkan Şoray'ın filmlerine, çocukluklarında, gençliklerinde bile tesadüf etmemiş bir jenerasyon.

Bu türlü koyu bir hayranlık, ciddi bir birikim, takip, filmlerinin, özel hayatının ayrıntılarına kadar vâkıf olma merakı, neredeyse 24 saat hayran olunan yıldızı düşünme, hissetme sonucunda ortaya çıkar.

Televizyondan öyle iki üç filmini izleyerek olmaz yani.

Bence, Türkan Şoray'ın imza günlerinde yaşanan bu izdiham -ki, İstanbul'da Kitap Fuarı'nda da yaşanmıştı psikolojik ve sosyolojik bir araştırma konusu olabilir.

Toplum belki çok mutsuz; bir starı idol hâline dönüştürüp, bu psikolojik boşluğunu geçici de olsa doldurmaya çalışıyor.

Kimbilir?

Bizi aşar bu durumun analizi.

Uzmanlar araştırıp bilmeli ve bize de bildirmeli.

telesije@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Xêro Abbas, sesi ve yorumuyla öyle bir alan açıyor ki, acıların tarihi yeni manalar kazanıyor!

Telesije 15.12.2012

 Xêro Abbas, sesi ve yorumuyla öyle bir alan açıyor ki, acıların tarihi yeni manalar kazanıyor! Binlerce yıllık Kürt coğrafyasının ve kültürünün daha çok acılı ve hüznü katmanlarından süzüle süzüle damıtılmış olağanüstü bir sesi var **Xêro Abbas**'ın.

Bu ses, toprağın ve kanın rengini taşıyor dinleyenlere.

Özgürlükler bu kadar yoğun bir özlemle dillendirildiğinde, dilin orijinalliğinin hiçbir kıymeti harbiyesi olmuyormuş meğer.

İnsan o dili bilmesede dahi ben bilmiyorum , **özgürlüğün dilini** hücrelerinde hissediyor ve tanıyor.

İtiraf etmeliyim ben ilk defa dinledim ki, bu yüzden mahcubum çok . (Ama çarşamba akşamından beri bu açığı kapatacak kadar çok dinledim ve araştırdım onu.)

Ahmet Güneştekin'in Tophane 3 No'lu Antrepo'da açılan mega sergisinde, tabloların içinde, dengbejlerin ciğer delen sesleri ve müzikleri eşliğinde verilen bir teşekkür yemeğinde karşılaştım Xêro Abbas'la.

Çağdaş mitolojik bir atmosfer vardı Antrepo'daki gecede.

Ahmet Güneştekin, olağanüstü ilgi gören ve şimdi dünyayı dolaşmaya hazırlanan sergisini destekleyenlere, böyle büyüleyici bir gece düzenleyerek teşekkür etmek istemiş. (Henüz gezmemiş olanlara not: sergi 30 Aralık 2012'ye kadar devam ediyor.)

Yakın arkadaşı sanatçı Ahmet Güneştekin'in daveti üzerine, yıllardır yaşadığı Almanya'dan gelmiş Xêro Abbas. Konuklar ve sahnedeki dengbejler ısrar edince, sahneye çıkıp birkaç şarkı söyledi.

Ve an dondu adeta.

Duygu, soluklandı.

Dünyanın gelmiş geçmiş tüm mazlumlarının ortak çılgılığının bir Kürt sanatçıda **mühürlenmiş** hâli olan bu ses ve şarkılar, dinleyenleri, o coğrafyanın kadim uygarlıklarına doğru manyetik bir güçle çekti.

Hem de çağdaş bir düzenlemeyle.

İnsan, Ahmet Güneştekin'in resimleriyle nasıl **yüzleşiyorsa**, Xêro Abbas'ın şarkılarıyla da öyle yüzleşiyor.

Her ikisinde de gizemli bir güneş patlaması var çünkü.

Xêro Abbas'ın sesinde öyle bir **derinlik** ve mana hissediliyor ki, dinleyenler, insani **kaynak değerlerle** buluşuyor.

Mesela **adaletle**.. hem de en saf hâliyle.

Hikâyesiyle, romaniyle, şiiriyle resmiyle, müziğiyle ilgili bir Kürt sanatı ve kültürü **belleğine** sahip olmamız gerekiyor artık bana göre, çok gecikmiş dahi olsak.

İnkâr ede ede, büyük bir boşluğa düşmüşüz zira!

Xêro Abbas'ı dinlerken, evrensel olanın aslında ne kadar yerel olduğunu anladım bir kere daha.

O toprağın rengi ve sesi bir coşmaya görsün, içimizdeki evrenleri de kuşattığını hissettim.

Xêro Abbas, **kaybolmuşluğumuz** içinde bir nebze de olsa kendimizi, özümüzü, duygularımızın en saydam hâlini bulduruyor bize. Öyle bir alan açıyor ki, acıların tarihi bile bu ses ve yorum içinde kendine geliyor.

İşte yüzleşmenin en derin hâli bu.

Sanatçının **Westîyabû** adlı şarkısının sözleri şöyle:

"Yorulmuştu

Uzun yoldan yorulmuştu

Derin yarasıyla inliyordu

Sırtını vermişti kalın bir ağaca

Söylüyordu, söylüyordu

Ah ah garip ben

Koçerim, ölüm yolunda

Ah esirim, kadir bilmezin elinde

Ah ah garip ben

Önümde var üç veya dört yol

İlk yolda korkak çeteler tuzak kurmuş

İkinci yol imansız düşmana çıkıyor

Üçüncü yol dikenli ve uçurum

Dizlerimde derman kalmamış

*Dördüncü yoldur bana düşen, dağlar...
Dağların misafiri olacağım ölene kadar"*

Xêro Abbas, 1962 Suriye doğumlu. Çocukluğu Suriye’de geçmiş. 1986 yılında Almanya’ya göç etmek zorunda kalmış ve müzik çalışmalarına başlamış. 1998 yılında ilk albümü **Xerîbo**’yu çıkaran sanatçı, 2001’de **Westiya Bû**, 2005’te **Axîn**, 2007’de **Barana Sewe**, 2010’da **Zore** olmak üzere beş albüm yayınlamış bugüne kadar.

Xêro Abbas, Avrupa’da albümleri satan ve en fazla dinlenen Kürt sanatçılardan.

Türkiye’de de geniş bir hayran kitlesi olan ünlü sanatçı, önümüzdeki yaz Açıkhava Tiyatrosu’nda bir konser verecekmiş.

telesijej@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)